NOUL TESTAMENT
ŞI CARTEA DANIEL

BIBLIA

VERSIUNEA JOHN WYCLIFFE 1382

CUPRINS

Matei (Pagina 2)
Marcu (Pagina 53)
Luca (Pagina 90)
Ioan (Pagina 153)
Faptele Apostolilor (Pagina 199)
Romani (Pagina 258)
1 Corinteni (Pagina 288)
2 Corinteni (Pagina 318)
Galateni (Pagina 337)
Efeseni (Pagina 348)
Filipeni (Pagina 358)
Coloseni (Pagina 365)
1 Tesaloniceni (Pagina 372)
2 Tesaloniceni (Pagina 378)
1 Timotei (Pagina 382)
2 Timotei (Pagina 390)
Tit (Pagina 396)
Filimon (Pagina 400)
Evrei (Pagina 402)
Iacov (Pagina 425)
1 Petru (Pagina 433)
2 Petru (Pagina 442)
1 Ioan (Pagina 447)
2 Ioan (Pagina 456)
3 Ioan (Pagina 458)
Iuda (Pagina 460)
Daniel (Pagina 463)
Apocalipsa (Pagina 501)

MATEI

CAPITOLUL 1

1. Cartea generației lui Isus Hristos, fiul lui David, fiul lui Avraam.

2. Avraam l-a născut pe Isaac. Isaac l-a născut pe Iacov. Iacov l-a născut pe Iuda și pe frații săi.
3. Iuda a născut pe Fares și pe Zara, din Tamar. Fares a născut pe Esrom. Esrom a născut pe Aram.
4. Aram a născut pe Aminadab. Aminadab a născut pe Naason. Naason a născut pe Salmon.
5. Salmon a născut pe Boaz, din Rahav. Booz a născut pe Obed, din Rut. Obed a născut pe Isai.
6. Isai a născut pe David, regele. Împăratul David a născut pe Solomon, din cea care fusese soția lui Urie.
7. Solomon l-a născut pe Roboam. Roboam a născut pe Abia. Abia a născut pe Asa.
8. Asa a născut pe Iosafat. Iosafat l-a născut pe Ioram. Ioram a născut pe Ozia.
9. Ozia l-a născut pe Ioatam. Ioatam a născut pe Ahaz. Ahaz a născut pe Ezechia.
10. Ezekias a născut pe Manase. Manase a născut pe Amon. Amon a născut pe Iosia.
11. Iosia a născut pe Iehonia și pe frații săi, în transmigrația din Babilon (până la exilul în Babilon).

12.Și după transmigrarea din Babilon (Și după exilul în Babilon), Iehonia a născut pe Salatiel. Salatiel l-a născut pe Zorobabel.
13. Zorobabel a născut pe Abiud. Abiud a născut pe Eliachim. Eliachim a născut pe Azor.
14. Azor l-a născut pe Sadoc. Sadoc l-a născut pe Achim. Achim l-a născut pe Eliud.
15. Eliud a născut pe Eleazar. Eleazar a născut pe Matan. Matan l-a născut pe Iacov.
16. Iacov l-a născut pe Iosif, soțul Mariei, din care s-a născut Isus, care se numește Hristos (care este numit Mesia).

17. Astfel, toate generațiile de la Avraam până la David sunt paisprezece generații, iar de la David până la transmigrarea în Babilon sunt paisprezece generații, iar de la transmigrarea în Babilon până la Hristos sunt paisprezece generații. (Și astfel, toate generațiile de la Avraam până la David sunt paisprezece generații, iar de la David până la exilul în Babilon sunt paisprezece generații, iar de la exilul în Babilon până la Mesia sunt paisprezece generații).

18. Dar nașterea lui Hristos a fost așa (Dar nașterea lui Mesia a fost așa). Când Maria, mama lui Isus, a fost logodită cu Iosif, înainte ca ei să se împreuneze, ea a fost găsită având în pântece pe Duhul Sfânt [a fost găsită având în pântece pe Duhul Sfânt] (a fost găsită fiind însărcinată prin Duhul Sfânt).
19. Iar Iosif, soțul ei, pentru că era îndreptățit [când era un om drept], și nu voia să o facă publică, voia să o părăsească în taină. (Iar soțul ei, Iosif, pentru că era un om bun, și nu voia să o facă publică, voia în particular să o lase să plece).
20. Dar pe când se gândea el la aceste lucruri, iată că îngerul Domnului i s-a arătat în somn și i-a zis: "Iosif, fiul lui David, nu te teme să iei pe Maria de soție, căci ceea ce se va naște în ea este de la Duhul Sfânt. (Dar pe când se gândea el la aceste lucruri, iată că îngerul Domnului i

s-a arătat în somn și i-a zis: Iosif, fiul lui David, nu te teme să iei pe Maria de soție, căci ceea ce se va naște în ea este prin Duhul Sfânt).
21. Și ea va naște un fiu și-i vei pune numele Isus, pentru că el va scăpa pe poporul său de păcatele lor" (căci El va mântui pe poporul Său de păcatele lor).
22. Căci toate acestea au fost făcute ca să se împlinească ceea ce fusese spus de Domnul prin profet:
23. "Iată, o fecioară va avea în pântece și va naște un fiu și-i vor pune numele Emanuel, adică Dumnezeu cu noi".
24. Iosif s-a sculat din somn, a făcut cum îi poruncise îngerul Domnului și a luat pe Maria, ca (să fie) soția lui;
25. și n-a cunoscut-o până ce nu l-a născut pe fiul ei cel întâi născut și i-a pus numele Isus.

CAPITOLUL 2

1. Deci, când s-a născut Iisus în Betleemul lui Iuda, în zilele împăratului Irod, iată că au venit astronomi (iată! astrologi) [iată împărați sau înțelepți] de la răsărit la Ierusalim,
2. și au zis: "Unde este cel ce s-a născut împăratul iudeilor? Căci am văzut steaua Lui la răsărit și am venit să ne închinăm Lui".
3. Dar regele Irod a auzit și s-a tulburat, și tot Ierusalimul împreună cu el.
4. Și a adunat toate căpeteniile preoților și cărturarii poporului și s-a interesat de la ei, unde se va naște Hristos. (Și a adunat pe toți marii preoți și pe cărturarii poporului și i-a întrebat unde se va naște Mesia).
5. Iar ei i-au spus: "În Betleemul lui Iuda; căci așa este scris de un profet:

6. "Și tu, Betleem, pământul lui Iuda, nu ești cel mai mic dintre căpeteniile lui Iuda, căci din tine va ieși un duce, care va conduce poporul Meu Israel'".

7. Atunci Irod a chemat în taină pe astronomi (sau pe împărați) și a aflat de la ei, cu multă sârguință, timpul în care le-a apărut steaua. (Atunci Irod a chemat în particular pe astrologi și a aflat de la ei timpul stelei care li s-a arătat).
8. Și, trimițându-i în Betleem, le-a zis: "Mergeți și întrebați cu preocupare despre copil" (Mergeți și întrebați cu sârguință despre prunc), și, după ce-l veți găsi, spuneți-mi mie, (ca) să vin și eu și să mă închin lui.
9. După ce au auzit pe rege, au plecat. Și iată că steaua, pe care o văzuseră la răsărit, mergea înaintea lor, până ce a ajuns și s-a oprit deasupra, unde era copilul.
10. Și au văzut steaua și s-au bucurat cu o bucurie mare și deplină.
11. Au intrat în casă și au găsit pe Prunc împreună cu Maria, mama Lui, și au căzut la pământ și I s-au închinat. Și, deschizându-și comorile, I-au adus daruri, aur, tămâie și smirnă.
12. Și după ce au primit un răspuns în somn, ca să nu se mai întoarcă la Irod, s-au întors pe un alt drum în țara lor. (Și după ce au fost avertizați în somn că nu trebuie să se întoarcă la Irod, s-au întors pe un alt drum, în țara lor).

13. Și după ce au plecat, iată că îngerul Domnului s-a arătat lui Iosif în somn și i-a zis: "Scoală-te, ia copilul și pe mama lui și fugi în Egipt și rămâi acolo până ce-ți voi spune eu, pentru că se va întâmpla ca Irod să caute copilul ca să-l nimicească".

14. Iosif s-a sculat, a luat noaptea copilul și pe mama lui și s-a dus în Egipt,

15.și a stat acolo până la moartea lui Irod, ca să se împlinească ceea ce spusese Domnul prin proorocul (ca să se împlinească ceea ce s-a spus despre Domnul prin profetul): "Din Egipt am chemat pe fiul meu".

16. Atunci Irod, văzând că a fost batjocorit sau înșelat de astronomi (sau de împărați), s-a mâniat foarte tare și a trimis să ucidă pe toți copiii care erau în Betleem și în toate ținuturile lui, de la vârsta de doi ani în jos, după ce a întrebat pe astronomi (sau pe împărați). (Atunci Irod, văzând că a fost batjocorit de astrologi sau că a fost înșelat de împărați, s-a înfuriat și, trimițându-și ostașii, a ucis pe toți copiii care se aflau în Betleem și în toate ținuturile lui, de la vârsta de doi ani în jos, după timpul pe care îl aflase de la astrologi sau de la împărați).
17. Atunci s-a împlinit ceea ce spusese profetul Ieremia, care zicea: (Atunci s-a împlinit ceea ce spusese profetul Ieremia, zicând),

18. "Un glas s-a auzit în sus, plângând și plângând mult, Rahela își plângea fiii, și nu voia să fie mângâiată, pentru că nu erau nimic" [pentru că nu erau].

19. Dar când Irod a murit, iată că îngerul Domnului i s-a arătat lui Iosif în somn, în Egipt,
20. și i-a zis: "Scoală-te, ia copilul și pe mama lui și du-te în țara lui Israel, căci cei care căutau viața copilului au murit".
21. Iosif s-a sculat, a luat copilul și pe mama lui și a venit în țara lui Israel.
22. Și a auzit că Arhelau domnea în Iudeea în locul lui Irod, tatăl său, și s-a temut să se ducă acolo (și se temea să meargă acolo). Și, în somn, a fost înștiințat și s-a dus în părțile Galileii;
23. Și a venit și a locuit într-o cetate numită Nazaret, ca să se împlinească ce a fost spus de profeți (ca să se împlinească cele spuse de profeți): "Căci se va numi Nazarinean".

CAPITOLUL 3

1. În zilele acelea a venit Ioan Botezătorul și propovăduia în pustia Iudeii,
2. și a zis: "Faceți penitență, căci împărăția cerurilor se va apropia. (și a spus: Pocăiți-vă, căci Împărăția Cerurilor este aproape).
3. Căci acesta este cel despre care se spune în proorocul Isaia, care zice: (Căci el este cel despre care s-a spus prin profetul Isaia, zicând): "Un glas de strigător în deșert: [Un glas de om care strigă în deșert:] Pregătiți căile Domnului, îndreptați cărările Lui".
4. Acest Ioan era îmbrăcat (sau îmbrăcat cu o haină) din păr de cămilă, și avea un brâu de piele în jurul coapsei; și mâncarea lui era din caprifoi (sau lăcuste) și miere de pădure. (Și acest Ioan avea o mantie de păr de cămilă și un brâu de piele în jurul coapsei, și mâncarea lui era lăcuste și miere de pădure).
5. Atunci a ieșit la el Ierusalimul, toată Iudeea și toată țara din jurul Iordanului (râului);
6. și au fost spălați de El (sau au fost botezați de El) în (Iordan) (și au fost botezați de El în râul Iordan), recunoscându-și păcatele.

7. Iar El, văzând pe mulți dintre farisei și dintre saduchei venind la botezul Lui, le-a zis: "Neam de vipere (copii de șerpi), cine v-a arătat vouă să fugiți de mânia care va să vină?
8. De aceea faceți roade vrednice de penitență, (Și astfel faceți roade vrednice de pocăință),
9. și nu ziceți în voi înșivă: Avem pe Avraam ca tată [Avem pe tatăl Avraam]; căci vă spun că Dumnezeu este puternic să ridice din aceste pietre fii ai lui Avraam. (și nu ziceți în voi înșivă: "Avem ca tată pe Avraam"; căci vă spun că Dumnezeu este destul de puternic ca să ridice din aceste pietre pe fiii lui Avraam).

10. Și acum toporul a fost pus la rădăcina pomului; de aceea orice pom care nu face roade bune va fi tăiat și aruncat în foc.

11. Eu vă spăl în apă, în penitență (pentru pocăință); dar cel ce va veni după mine este mai tare decât mine, ale cărui încălțări nu sunt vrednic să le port; el vă va boteza în Duh Sfânt și (în) foc [+ El vă va boteza în Duh Sfânt și în foc] (vă va boteza cu Duh Sfânt și cu foc).
12. A cărui pânză de vânturat (sau evantai, sau unealtă) este în mâna lui, și își va curăța pe deplin solul de grâu (și își va curăța completsolul de grâu) și își va strânge grâul în hambarul său; dar neghina o va arde cu (focul) care nu poate fi stins" (sau care este de nestins).

13. Atunci Isus a venit din Galileea în Iordan, la Ioan, ca să fie botezat de el. (Apoi Isus a venit din Galileea la râul Iordan la Ioan, ca să fie botezat de el).
14. Și Ioan l-a interzis și a zis: "Sunt dator să fiu botezat de tine (trebuie să fiu botezat de tine), și tu vii la mine?"
15. Dar Iisus a luat cuvântul și i-a zis: "Suferă acum (îngăduie acest lucru), căci așa ni se cade să împlinim toată înțelepciunea". Atunci Ioan L-a suferit [Atunci Ioan L-a lăsat].
16. După ce a fost botezat, Isus a ieșit imediat din apă și iată că i s-au deschis cerurile și a văzut Duhul lui Dumnezeu coborând ca un porumbel și venind (sau luminând) peste El;
17. și iată un glas din ceruri, care zicea: "Acesta este Fiul Meu cel iubit, în care am binevoit să Mă bucur" (în care sunt binevoitor).

CAPITOLUL 4

1. Atunci Isus a fost dus de un duh în pustie, ca să fie ispitit de diavol (sau a diavolului). (Apoi Isus a fost condus de un duh în deșert, pentru a fi încercat de diavol).
2. Și după ce a postit patruzeci de zile și patruzeci de nopți, a flămânzit.
3. Și apropiindu-se ispititorul (Și ispititorul s-a apropiat), I-a zis: "Dacă tu ești Fiul lui Dumnezeu [Dacă ești Fiul lui Dumnezeu], spune ca aceste pietre să fie transformate în pâini".
4. Care, răspunzând, i-a zis: "Este scris: "Nu numai în pâine trăiește omul, ci și în fiecare cuvânt care iese din gura lui Dumnezeu'". [Cel ce i-a răspuns i-a zis: "Este scris: "Nu numai cu pâine trăiește omul, ci cu orice cuvânt care iese din gura lui Dumnezeu."]

5. Apoi demonul, (sau diavolul), l-a dus în cetatea sfântă și l-a așezat pe vârful templului,

6. și i-a zis: "Dacă tu ești Fiul lui Dumnezeu, trimite-te jos [Dacă ești Fiul lui Dumnezeu, coboară-Te!]; căci este scris: "Că îngerilor Săi le-a poruncit de la tine și ei te vor lua în mâinile (lor), ca nu cumva să-ți rănești piciorul de vreo piatră'".

7. Isus i-a zis iarăși: "Este scris: "Să nu ispitești pe Domnul tău Dumnezeu'" (Să nu ispitești pe Domnul Dumnezeul tău) (Să nu încerci pe Domnul Dumnezeul tău).

8. Din nou demonul, (sau diavolul) l-a dus pe un deal foarte înalt și i-a arătat toate împărățiile lumii și bucuria (sau slava) lor; (Și diavolul l-a dus pe un deal foarte înalt, sau pe un munte, și i-a arătat toate împărățiile lumii și slava lor).
9. și i-a zis: "Toate acestea ți le voi da ție, dacă vei cădea jos și te vei închina mie".

10. Isus i-a zis: "Du-te, Satana, căci este scris: "Să te închini Domnului Dumnezeului tău și numai Lui să-I slujești'".
11. Atunci demonul, (sau diavolul) l-a lăsat; și iată că îngerii s-au apropiat și l-au servit (și l-au slujit).

12. Când a auzit Isus că Ioan fusese luat (captiv), s-a dus în Galileea.
13. A părăsit cetatea Nazaret, a venit și a locuit în cetatea Capernaum, lângă mare, în ținutul lui Zabulon și Neftali,
14. ca să se împlinească ceea ce a spus proorocul Isaia, care zice: (pentru ca să se împlinească ceea ce a spus profetul Isaia, care a spus),

15. "Ținutul lui Zabulon și ținutul lui Neftali, pe drumul mării peste (râul) Iordan, în Galileea păgânilor (în Galileea neamurilor),

16. poporul care umbla (sau care locuia) în întuneric a văzut (o) mare lumină (oamenii care trăiau în întuneric au văzut o lumină mare) și, în timp ce oamenii stăteau în țara umbrei morții, le-a răsărit lumina".

17. De atunci Iisus a început să propovăduiască și [să] spună: "Faceți penitență, căci Împărăția cerurilor se va apropia" [Faceți penitență, căci împărăția cerurilor s-a apropiat] (Pocăiți-vă, căci Împărăția cerurilor este aproape).

18. Isus, mergând pe lângă marea Galileii, a văzut doi frați: pe Simon, zis Petru, și pe Andrei, fratele său, care aruncau plasele în mare, căci erau pescari. (Isus, mergând pe lângă lacul Galileii, a văzut doi frați, Simon, zis Petru, și Andrei, fratele său, care-și aruncau plasele în lac, căci erau pescari.)
19. Și le-a zis: "Veniți după Mine, și vă voi face pescari de oameni".
20. Și îndată și-au lăsat plasele și l-au urmărit. (Și îndată și-au lăsat plasele și l-au urmat).
21. Și, ieșind din locul acela, a văzut alți doi frați, pe Iacov din Zebedei și pe Ioan, fratele său, într-o corabie cu Zebedei, tatăl lor, care își îndreptau plasele, și i-a chemat.
22. Și îndată au lăsat plasele și pe tatăl lor și l-au urmărit. (Și îndată au lăsat plasele și pe tatăl lor și l-au urmat).

23. Isus a străbătut toată Galileea, învățând în sinagogile lor și propovăduind Evanghelia Împărăției, și tămăduind orice slăbiciune (sau orice întristare, sau durere) și orice boală în popor. (Isus străbătea toată Galileea, învățând în sinagogile lor și propovăduind Evanghelia sau Vestea cea Bună a Împărăției și vindecând orice slăbiciune, orice durere, orice suferință și orice boală în popor).

24. Și faima lui s-a răspândit în toată Siria; și au adus la el pe toți cei bolnavi, pe cei cuprinși de felurite boli și chinuri, pe cei ce aveau diavoli și pe cei ce aveau demoni, pe lunatici și pe cei bolnavi de paralizie, și el i-a vindecat.
25. Și L-a urmărit mult popor din Galileea, din Decapole, din Ierusalim, din Iudeea și de dincolo de Iordan. (Și multă lume L-a urmat din Galileea, din Decapole, din Ierusalim, din Iudeea și de dincolo de râul Iordan).

CAPITOLUL 5

1. Isus, văzând poporul, s-a suit pe deal (s-a urcat pe un deal); și, când s-a așezat, ucenicii Lui au venit la El. [+Iisus, văzând cetele, s-a urcat pe un deal; și, după ce s-a așezat, ucenicii Lui s-au apropiat de El].
2. Și, deschizându-și gura, i-a învățat și a zis:

3. "Ferice de oamenii săraci cu duhul, căci a lor este împărăția cerurilor. [Fericiți cei săraci cu duhul, căci a lor este împărăția cerurilor.]

4. Binecuvântați să fie oamenii blânzi, căci ei vor mânui pământul. (Ferice de cei blânzi sau de cei umili, căci ei vor stăpâni pământul).

5. Ferice de cei ce plâng, căci ei vor fi mângâiați.

6. Ferice de cei ce flămânzesc și însetează după dreptate, căci vor fi împliniți.

7. Ferice de oamenii milostivi [Binecuvântați (fie) cei milostivi], căci ei vor primi milă.

8. Ferice de cei cu inima curată, căci ei vor vedea pe Dumnezeu.

9. Ferice de oamenii pașnici, căci ei vor fi numiți copiii lui Dumnezeu. [Binecuvântați (fie) cei pașnici, căci ei vor fi numiți fiii lui Dumnezeu].

10. Ferice de cei ce suferă prigoană pentru dreptate, căci împărăția cerurilor este a lor [pentru că a lor este împărăția cerurilor].

11. Ferice de voi, când oamenii vă vor blestema și vă vor urmări (și vă vor prigoni), și vor spune tot răul împotriva voastră mințind, pentru mine.
12. Bucurați-vă și veseliți, căci hrana voastră este din belșug în ceruri; căci așa i-au urmărit și pe profeții care au fost înaintea voastră. (Bucurați-vă și veseliți, căci răsplata voastră în ceruri este mare; căci tot așa au prigonit și pe proorocii care au fost înaintea voastră.)

13. Voi sunteți sarea pământului; (așa că) dacă sarea dispare, unde va fi sărată? La nimic nu valorează mai mult, [nu] decât să fie aruncată și să fie spurcată de oameni (Atunci nu este bună la nimic, decât să fie aruncată și să fie spurcată sau călcată în picioare de oameni).

14. Voi sunteți lumina lumii; un oraș așezat pe un deal nu poate fi ascuns (o cetate așezată pe un deal nu poate fi ascunsă);
15. nici oamenii nu îngrijesc un felinar și nu-l pun sub obroc, ci pe un sfeșnic, ca să lumineze pe toți cei ce sunt în casă.
16. Așa să strălucească lumina voastră înaintea oamenilor, ca să vadă faptele voastre bune și să slăvească pe Tatăl vostru care este în ceruri (și să slăvească pe Tatăl vostru care este în cer).

17. Să nu socotiți (sau să ghiciți) (să nu credeți) că am venit să desfac (sau să distrug) Legea sau pe prooroci; n-am venit să desfac (sau să distrug) Legea, ci să o împlinesc.

18. Adevărat vă spun că, până ce vor trece cerul și pământul, nici o literă [un i, adică cea mai mică literă], nici o tichie nu va trece din Lege, până nu se vor face toate lucrurile.
19. De aceea, cel care încalcă una din aceste porunci mai mici și învață astfel pe oameni, va fi numit cel mai mic pe tărâmul cerurilor (va fi numit cel mai mic în Împărăția Cerurilor); dar cel care le împlinește (pe acestea) și le învață (pe acestea), va fi numit mare în Împărăția Cerurilor.

20. Iar Eu vă spun că, dacă înțelepciunea voastră nu va fi mai mare decât a cărturarilor și a fariseilor (dacă neprihănirea voastră nu va fi mai multă decât a cărturarilor și a fariseilor), nu veți intra în Împărăția cerurilor.

21. Ați auzit că s-a spus bătrânilor: "Să nu ucizi", iar cel ce va ucide va fi vinovat de osândă. (Ați auzit că s-a spus oamenilor din vechime: Să nu ucizi, iar cel care ucide va fi adus la judecată/Să nu ucizi, iar cel care ucide va fi adus la tribunal).
22. Dar Eu vă spun vouă că orice om care se mânie pe fratele său va fi vinovat de osândă (va fi adus la judecată); și cel ce va spune fratelui său: "Fie!" (adică un cuvânt de dispreț), va fi vinovat de consiliu; dar cel ce va spune "Nebun" (adică un cuvânt de dispreț), va fi vinovat de focul iadului.
23. De aceea, dacă îți oferi darul tău la altar și acolo te gândești (și acolo îți aduci aminte) că fratele tău are câte ceva, (sau are ceva) împotriva ta,
24. lasă acolo darul tău în fața altarului și mergi mai întâi să te împaci cu fratele tău, iar apoi să vii și să-ți oferi darul.
25. Fii curând consimțitor cu potrivnicul tău, cât timp ești pe cale cu el (în timp ce ești pe drum cu el), ca nu cumva potrivnicul tău să te ducă la osândă (sau la judecător), iar osânda să te ducă la slujitor și să fii trimis în închisoare.
26. Adevărat îți spun (îți spun adevărul): Nu vei ieși de acolo, până nu vei da și ultimul bănuț.

27. Ați auzit că s-a spus bătrânilor: "Să nu faci desfrânare". (Ați auzit că s-a spus oamenilor din vechime: Să nu faci adulter.)
28. Dar Eu vă spun vouă că orice bărbat care vede o femeie ca să o poftească, a făcut acum desfrânare cu ea în inima lui (a făcut acum adulter cu ea în inima lui).
29. (Așa că) Dacă ochiul tău drept te face să te poticnești, scoate-l și aruncă-l de la tine, căci te grăbește (căci este mai de folos pentru tine), ca unul din membrele tale să piară, decât ca tot trupul tău să ajungă în iad.
30. Și dacă mâna ta dreaptă te face să te poticnești, taie-o și aruncă-o de la tine, căci te grăbește (căci este mai de folos pentru tine), ca unul din membrele tale să piară, decât ca tot trupul tău să meargă în iad.

31. Și s-a spus: "Oricine își părăsește soția, dă-i un libel (sau o cărticică) de părăsire" (dă-i un act de divorț sau o înștiințare de părăsirea lui).
32. Dar Eu vă spun vouă că orice bărbat care-și părăsește soția, cu excepția curviei, o face desfrânată (o face să comită adulter), iar cel care se căsătorește cu soția părăsită, comite adulter.

33. Și iarăși ați auzit că s-a spus bătrânilor (că s-a spus oamenilor din vechime): "Să nu juri, ci să-ți predai jurămintele Domnului".
34. Dar Eu vă spun vouă să nu jurați pentru nimic (să nu jurați pe nimic); nici pe cer, căci acesta este scaunul de domnie al lui Dumnezeu;

35. nici de pământ, pentru că este scăunelul picioarelor lui, nici pe Ierusalim, pentru că este cetatea unui mare împărat [pentru că este cetatea marelui împărat];
36. nici să nu juri pe capul tău, căci nu ai voie să faci nici un fir de păr alb, nici negru;
37. ci să fie cuvântul vostru: Da, da; Nu, nu; iar ce este mai mult decât acestea, este de rău. (dar cuvintele voastre să fie: Da, da; Nu, nu; și tot ce este mai mult decât acestea, vine de la cel rău).

38. Ați auzit că s-a spus: "Ochi pentru ochi și dinte pentru dinte".
39. Dar Eu vă spun să nu vă împotriviți unui om rău [Dar Eu vă spun să nu vă împotriviți răului]; ci, dacă te lovește cineva peste obrazul drept, arată-i (sau dă-i) și pe celălalt; (Dar Eu vă spun să nu stați împotriva omului rău; ci, dacă cineva te lovește peste obrazul drept, dă-i și celălalt obraz;)
40. și celui ce se va lupta cu tine la judecată și-ți va lua haina, lasă-i și mantaua ta (sau haina ta de deasupra); (și celui ce se va lupta cu tine la judecată, ca să-ți ia haina, dă-i și haina de deasupra).
41. și oricine te constrânge (să mergi) o mie de pași, du-te cu el două.
42. Dă-i celui ce-ți cere și nu te întoarce de la cel ce vrea să te împrumute. (Dă-i celui care te roagă și nu te îndepărta de cel care vrea să se împrumute de la tine).

43. Ați auzit că s-a spus: "Să iubești pe aproapele tău și să urăști pe vrăjmașul tău".
44. Dar Eu vă spun: iubiți pe vrăjmașii voștri, faceți bine celor ce vă urăsc, și rugați-vă pentru cei ce vă urmăresc și vă calomniază; (Dar Eu vă spun: iubiți pe vrăjmașii voștri, faceți bine celor ce vă urăsc și rugați-vă pentru cei ce vă prigonesc și vă calomniază.)

45. ca să fiți fiii Tatălui vostru care este în ceruri, care face să răsară soarele Său peste oamenii buni și peste cei răi și să plouă peste cei drepți și peste cei nedrepți. (ca să fiți fiii Tatălui vostru care este în ceruri, care face să răsară soarele Său peste cei buni și peste cei răi și să plouă peste cei drepți și peste cei nedrepți).

46. Căci dacă iubiți pe cei ce vă iubesc, ce folos veți avea? vameșii nu fac lucrul acesta? (Pentru că dacă iubești pe cei care te iubesc, ce răsplată vei primi? Nu fac oare și cei care colectează impozite acest lucru?)
47. Și dacă salutați numai pe frații voștri, ce să faceți mai mult? Oare nu fac păgânii (sau barbarii) acest lucru? (oare neamurile nu fac acest lucru?).
48. De aceea, fiți desăvârșiți, precum Tatăl vostru ceresc este desăvârșit.

CAPITOLUL 6

1. Luați seama să nu vă faceți dreptatea înaintea oamenilor, ca să fiți văzuți de ei, altfel nu veți avea parte de nimic la Tatăl vostru care este în ceruri. (Luați seama să nu vă faceți dreptatea voastră înaintea oamenilor, ca să fiți văzuți de ei, altfel nu veți avea nici o răsplată la Tatăl vostru, care este în ceruri).

2. De aceea, când faci milostenie, nu trâmbița înaintea ta, așa cum fac fățarnicii în sinagogi și pe străzi, ca să se închine oamenilor; de aceea vă spun că ei și-au primit răsplata. (Așa că, atunci când faci milostenie, să nu faci gălăgie, să nu te dai în vileag, cum fac ipocriții în sinagogi și pe străzi, ca să găsească cinste la oameni; vă spun adevărul, ei și-au primit răsplata.)
3. Dar când faci milostenie, să nu știi ce face mâna ta stângă, ce face mâna ta dreaptă,

4. ca milostenia ta să fie în ascuns (astfel încât milostenia ta să fie dată în taină), iar Tatăl tău, care vede în ascuns, îți va răsplăti (sau îți va da).

5. Iar când vă rugați, să nu fiți ca fățarnicii, cărora le place să se roage stând în picioare în sinagogi și la colțurile străzilor, pentru a fi văzuți de oameni [ca să fie văzuți de oameni] (astfel încât să fie văzuți de oameni); adevărat vă spun că ei și-au primit răsplata (vă spun adevărul, și-au primit răsplata).
6. Dar când te vei ruga, intră în dormitorul tău (intră în cămara ta de dormit) și, când ușa este închisă, roagă-te (la) Tatăl tău în ascuns (roagă-te Tatălui tău în taină sau în particular), și Tatăl tău care vede în ascuns, îți va da ascultare.

7. Dar, când vă rugați, nu vorbiți mult, cum fac păgânii (cum fac neamurile), căci ei cred că vor fi auziți prin vorbirea lor multă.
8. De aceea nu vă asemănați cu ei, căci Tatăl vostru știe ce vă este necesar, mai înainte de a-L întreba.

9. Și așa să vă rugați: Tatăl nostru care ești în ceruri (Tatăl nostru Cel ce ești în ceruri), sfințească-se numele tău;

10. să vină împărăția ta la (vină împărăția ta); facă-se voia ta precum în cer așa și pe pământ [facă-se voia ta precum în cer și pe pământ];

11. dă-ne astăzi pâinea noastră cea de toate zilele;

12. și ne iartă nouă datoriile noastre, precum și noi iertăm datornicilor noștri;

13. și nu ne duce pe noi în ispită (și nu ne pune la încercare), ci ne izbăvește de cel rău. Amin.
14. Căci dacă veți ierta oamenilor păcatele lor, și Tatăl vostru cel ceresc vă va ierta vouă greșelile voastre (sau păcatele voastre).
15. Și dacă nu veți ierta oamenilor [păcatele lor], nici Tatăl vostru nu vă va ierta vouă păcatele voastre.

16. Dar când postiți, să nu vă faceți ca ipocriții (să fiți, arătând) întristați, căci ei se desfigurează (sau își pun fețele în afara termenilor firești), ca să pară oamenilor că postesc; cu adevărat vă spun vouă, ei și-au primit răsplata (vă spun adevărul, ei și-au primit răsplata).
17. Iar când vei posti, unge-ți capul și spală-ți fața,
18. ca să nu fii văzut că postești pentru oameni, ci (numai) pentru Tatăl tău care este în adunări (ca să nu fii văzut de oameni că postești, ci numai de Tatăl tău care este în ascuns), și Tatăl tău care vede în ascuns (sau în grupuri), îți va da.

19. Nu vă păstrați comori [aici] în pământ, unde rugina și molia le strică și unde hoții le scormonesc și le fură (și unde hoții le dezgroapă și le fură);
20. ci adunați-vă comori în ceruri, unde nici rugina, nici molia nu le strică și unde hoții nu le scormonesc, nici nu le fură (și unde hoții nu le dezgroapă, nici nu le pot fura).
21. Căci unde este comoara ta, acolo este și inima ta.

22. Felinarul trupului tău este ochiul tău; dacă ochiul tău este simplu (dacă ochiul tău este unic, sau este sănătos), tot trupul tău va fi plin de lumină;

23. dar dacă ochiul tău este rătăcit, tot trupul tău va fi întunecat[- plin]. Dacă lumina care este în tine este întuneric, cât de mari vor fi aceste întunericuri?

24. Nimeni nu poate sluji la doi domni, căci ori îl va urî pe unul şi-l va iubi pe celălalt, ori îl va susţine pe unul şi-l va dispreţui pe celălalt. Nu puteţi sluji lui Dumnezeu şi bogăţiilor (Nu puteţi sluji lui Dumnezeu şi banilor, sau bogăţiei).

25. De aceea vă spun să nu vă ocupaţi de viaţa voastră, ce veţi mânca, nici de trupul vostru, cu ce vă veţi îmbrăca. Oare nu cumva viaţa este mai mult decât mâncarea, iar trupul mai mult decât hainele? (Şi aşa vă spun: Nu vă îngrijoraţi de viaţa voastră, ce veţi mânca, nici de trupul vostru, cu ce vă veţi îmbrăca. Oare nu este viaţa mai mult decât hrana, şi trupul mai mult decât o haină?).
26. Iată păsările cerului (Priviţi păsările cerului), căci ele nu seamănă, nu seceră şi nu adună în hambare, iar Tatăl vostru din ceruri le hrăneşte. Oare nu sunteţi voi mai vrednici decât ele?
27. Dar cine dintre voi, dacă se gândeşte, poate adăuga un cot la statura lui?
28. Şi de ce vă ocupaţi cu îmbrăcămintea? Priviţi crinii de pe câmp, cum cresc. Ei nu se chinuie, nici nu torc; (Şi de ce să vă preocupaţi de îmbrăcăminte? Priviţi crinii câmpului, cum cresc. Ei nu se trudesc, nici nu torc;)
29. Şi vă spun că Solomon, în toată slava lui, nu a fost acoperit ca unul din aceştia.
30. Şi dacă Dumnezeu îmbracă astfel fânul de pe câmp, care astăzi este, iar mâine este aruncat în cuptor (sau este trimis în cuptor), (atunci) cu cât mai mult voi, cei cu puţină credinţă?
31. De aceea, nu vă ocupaţi, zicând: "Ce vom mânca?" sau "Ce vom bea?" sau "Cu ce ne vom acoperi?".
32. Căci păgânii caută toate aceste lucruri; şi Tatăl vostru ştie că voi aveţi nevoie de toate acestea. (Căci neamurile caută toate aceste lucruri; şi Tatăl vostru ştie că voi aveţi nevoie de toate aceste lucruri.)
33. De aceea, căutaţi mai întâi împărăţia lui Dumnezeu şi dreptatea Lui, şi toate aceste lucruri vă vor fi aruncate. (Aşadar, căutaţi mai întâi Împărăţia lui Dumnezeu şi dreptatea Lui, şi toate celelalte lucruri vor fi aruncate sau vor veni la voi).

34. De aceea, nu vă ocupaţi de ziua de mâine, căci ziua de mâine se va ocupa de ea însăşi, căci îi este de ajuns zilei propria ei răutate". (Aşa că nu vă îngrijoraţi de ziua de mâine, căci ziua de mâine va avea propriile ei griji; pentru că fiecare zi este suficientă cu răutăţile ei, sau cu problemele ei).

CAPITOLUL 7

1. "Să nu socotiţi, ca să nu fiţi socotiţi;(Nu judecaţi, ca să nu fiţi judecaţi;)
2. pentru că în ceea ce veţi judeca, veţi fi judecaţi, şi în ceea ce veţi măsura, ţi se va întoarce. (căci cu ce judecată veţi judeca, veţi fi judecaţi, şi cu ce măsură veţi măsura, vi se va măsura).
3. Dar de ce vezi un mic pai în ochiul fratelui tău (Şi de ce vezi tu o mică pată în ochiul fratelui tău) şi nu vezi o bârnă în ochiul tău?
4. Sau cum îi spui fratelui tău: "Frate, lasă-mă să scot paiul din ochiul tău (Frate, dă-mi voie să scot paiul din ochiul tău), şi iată că în ochiul tău este o bârnă"?
5. Ipocritule, mai întâi scoate-ţi bârna din ochiul tău/ scoate mai întâi bârna din ochiul tău şi apoi vei vedea să scoţi paiul din ochiul fratelui tău.

6. Nu dați lucrurile sfinte la câini de vânătoare și nu aruncați mărgăritarele voastre înaintea porcilor (nici nu aruncați perlele voastre pentru porci, sau la porci), ca nu cumva să le spurce cu picioarele lor și să se întoarcă câinii de vânătoare și să vă sfâșie pe toți.

7. Cereți, și vi se va da; căutați, și veți găsi; bateți, și vi se va deschide.
8. Pentru că fiecare care cere, primește (Căci oricine cere, primește) cine caută, găsește; și i se va deschide celui ce bate la ușă.
9. Care este omul dintre voi care, dacă fiul său îi va cere o pâine, îi va lua o piatră, sau îi va da o piatră?
10. Sau, dacă îi cere un pește, îi va da o viperă? (îi va da oare un șarpe?)
11. De aceea, dacă voi, când sunteți oameni răi, știți să dați daruri bune fiilor voștri, cu cât mai mult Tatăl vostru, care este în ceruri, va da lucruri bune oamenilor care I le cer?

12. De aceea, toate lucrurile pe care vreți să vi le facă vouă oamenii, faceți-le și voi, căci aceasta este Legea și proorocii. (Și astfel, tot ce vreți să facă oamenii pentru voi, faceți și voi pentru ei, căci aceasta este Legea și Proorocii).

13. Intrați pe poarta cea strâmtă (Intră pe poarta îngustă); căci poarta care duce la pierzare (sau la osândă) este mare, și calea este largă, și sunt mulți cei care intră pe ea.
14. Cât de strâmtă (sau îngustă) este poarta și de îngustă este calea care duce la viață, și puțini sunt cei care o găsesc.

15. Feriți-vă de proorocii mincinoși, care vin la voi în haine de oi, dar pe dinăuntru sunt păsări (corbi) lupi [dar pe dinăuntru sunt lupi răpitori (sau care smulg)];
16. După roadele lor îi veți cunoaște. Dacă oamenii culeg struguri din spini, sau smochine din mărăcini? (Culeg oamenii struguri din spini sau smochine din mărăcini?)
17. Astfel, orice pom bun face roade bune, dar un pom rău face roade rele.
18. Un pom bun nu poate face roade rele, nici un pom rău nu poate face roade bune. (Un pom bun nu poate face fructe rele, nici un pom rău nu poate face fructe bune).
19. Orice pom care nu face roade bune va fi tăiat și va fi aruncat în foc (și vor fi aruncați în foc).
20. De aceea, din roadele lor îi veți cunoaște.

21. Nu oricine îmi zice: "Doamne, Doamne!" va intra în împărăția cerurilor, ci cel ce face voia Tatălui Meu care este în ceruri, acela va intra în împărăția cerurilor.
22. Mulți îmi vor zice în ziua aceea: "Doamne, Doamne, nu cumva am proorocit în Numele Tău, nu cumva am izgonit demoni în Numele Tău și nu cumva am făcut multe virtuți în Numele Tău?". (Mulți îmi vor zice în ziua aceea: Doamne, Doamne, nu cumva am proorocit în Numele Tău, nu cumva am izgonit draci și demoni în Numele Tău, nu cumva am făcut multe lucrări de putere și multe minuni în Numele Tău?).
23. Și atunci le voi recunoaște: "Nu v-am cunoscut niciodată; depărtați-vă de la Mine, voi, cei ce lucrați răul".

24. De aceea, orice om care ascultă aceste cuvinte ale mele și le pune în practică, va fi asemănat cu un om înțelept, care și-a zidit casa pe o piatră (stâncă).
25. Și ploaia a căzut, și inundațiile au venit, și vânturile au suflat, și s-au năpustit asupra acelei case, dar ea nu s-a prăbușit, pentru că era întemeiată pe o piatră (stâncă).

26. Și oricine ascultă aceste cuvinte ale Mele și nu le pune în practică, este ca un nebun care și-a zidit casa pe pietriș (sau pe nisip).
27. Și a căzut ploaie, au venit inundații, au suflat vânturi și au aruncat împotriva acelei case, care s-a prăbușit, și căderea ei a fost mare".

28. După ce Iisus a încheiat aceste cuvinte, poporul se mira de învățătura Lui;
29. pentru că îi învăța, ca cel ce avea putere, și nu ca și cărturarii și fariseii.

CAPITOLUL 8

1. Dar când s-a coborât Isus de pe deal, multă lume Îl urmărea [multe cete Îl urmau].
2. Și iată că a venit un leproș și s-a închinat lui și a zis: "Doamne, dacă vrei, poți să mă faci curat." (Și iată că a venit un leproș și l-a cinstit și a zis: Doamne, dacă vrei/ dacă o vei face, poți să mă faci curat).
3. Isus a întins mâna, s-a atins de el și a zis: "Vreau să fii curățit". Și îndată s-a curățat lepra de pe el. (Și Isus, întinzând mâna, s-a atins de el, și a zis: Vreau să fii curățit. Și îndată a fost curățit de lepră).
4. Iar Iisus i-a zis: "Vezi, să nu spui nimănui; ci du-te, arată-te preoților și adu darul pe care l-a poruncit Moise, în a le fi martor"(ca mărturie pentru ei).
5. Și când a intrat în Capernaum, centurionul i s-a adresat și l-a rugat, (Și când a intrat în Capernaum, un centurion a venit la el și l-a implorat,)
6. și a zis: "Doamne, copilul meu zace în casă bolnav de paralizie [bolnav în paralizie] și este chinuit rău".(și a zis: Doamne, robul meu zace în casă, bolnav de paralizie, și este foarte chinuit).
7. Și Isus i-a zis: "Voi veni și-l voi vindeca".
8. Iar centurionul a luat cuvântul și I-a zis: "Doamne, nu sunt vrednic să intri sub acoperișul meu; ci spune numai un cuvânt și copilul meu se va vindeca (spune numai cuvântul și robul meu se va vindeca).
9. Pentru că eu sunt un om hirotonit sub putere, și am cavaleri sub mine (și am soldați sub mine); și îi spun unuia: "Du-te", și se duce; și altuia: "Vino", și vine; și robului meu: "Fă asta", și o face".
10. Isus, auzind acestea, s-a mirat și a zis oamenilor care Îl (purtau) în judecată: "Adevărat vă spun că n-am găsit credință atât de mare în Israel. (Isus, auzind aceste lucruri, s-a mirat și a zis oamenilor care îl urmau: Vă spun adevărul, nu am găsit o credință atât de mare în tot Israelul.)
11. Și Eu vă spun că mulți vor veni de la răsărit și de la apus și se vor odihni cu Avraam, Isaac și Iacov în împărăția cerurilor;
12. dar fiii regatului vor fi aruncați în întunericul cel mai de afară (sau cel mai îndepărtat); va fi plâns și scrâșnire de dinți.
13. Isus a zis centurionului: "Du-te și, după cum ai crezut, să ți se facă ție". Și copilul a fost vindecat din acel ceas (Și slujitorul a fost vindecat din acel ceas/în acel moment).

14. Când a intrat Isus în casa lui Simon Petru, a văzut pe mama soției lui, care zăcea (culcată) și era zguduită (sau tremura) de febră.
15. El s-a atins de mâna ei, și febra a lăsat-o, iar ea s-a sculat și le-a slujit.
16. Și când s-a făcut seară, au adus la El pe mulți care aveau draci, iar El a izgonit duhurile prin cuvânt și a vindecat pe toți cei care erau bolnavi;

17. ca să se împlinească ceea ce a fost spus de proorocul Isaia, care zice: (ca să se împlinească ceea ce a spus profetul Isaia, care a zis:) "El a luat neputințele noastre și a purtat bolile noastre".

18. Isus, văzând multă lume în jurul Lui, a poruncit ucenicilor Săi să treacă peste apă.
19. Și un cărturar a glăsuit și I-a zis: "Învățătorule, te voi (purta) în judecată, oriunde vei merge". (Și apropiindu-se un cărturar, I-a zis: Învățătorule, Te voi urma, oriunde vei merge).
20. Și Isus i-a zis: "Vulpile au vizuini (sau săpături) și păsările cerului au cuiburi, dar Fiul omului nu are unde să-și odihnească capul" [dar Fiul omului nu știe unde să-și odihnească capul].
21. Un alt ucenic de-al Său i-a zis: "Doamne, lasă-mă pe mine să mă duc mai întâi și să-mi îngrop tatăl" (Doamne, îngăduie-mi mai întâi să mă duc și să-mi îngrop tatăl).
22. Dar Isus i-a zis: "Urmărește-mă tu pe mine, și lasă morții să-și îngroape morții lor"(Urmează-Mă și lasă morții să-și îngroape morții).

23. Și după ce s-a suit într-o corabie mică, ucenicii lui l-au urmărit (ucenicii lui l-au urmat).
24. Și iată că s-a făcut o mare agitație în mare, încât corabia a fost acoperită de valuri; dar el dormea.
25. Ucenicii Lui au venit la El și, ridicându-L, au zis: "Doamne, salvează-ne, căci noi pierim". **26**. Și Isus le-a zis: "De ce sunteți voi, cei cu puțină credință, îngroziți" (sau speriați)? (De ce vă temeți atât de mult, voi, cei cu puțină credință?) Apoi s-a ridicat [în picioare] și a poruncit vânturilor și mării și s-a făcut o mare liniște.
27. Și oamenii se mirau și ziceau: "Ce fel de om este acesta, căci vânturile și marea se supun lui?"

28. Și după ce a trecut apa (de cealaltă parte) în ținutul oamenilor din Ghergheseni, l-au întâmpinat doi oameni care aveau draci (care aveau demoni) și care au ieșit din gropi (sau din morminte), plini de nebunie (sau plini de furie, sau plini de răutate), astfel încât nimeni nu putea să treacă pe drumul acela.
29. Și iată că au strigat și au zis: "Ce ne faci nouă și Ție, Iisuse, Fiul lui Dumnezeu? Ai venit aici înainte de vreme ca să ne chinuiești?"
30. Și nu departe de ei era o turmă de mulți porci (sau o turmă de mai mulți porci), care păștea. (Și nu departe de ei era o turmă de mulți porci la pășune).
31. Și diavolii l-au rugat și au zis: "Dacă ne alungi pe noi de aici, trimite-ne în grajdul porcilor" (sau în staulul porcilor). (Și demonii l-au rugat și i-au zis: Dacă ne arunci de aici, trimite-ne în turma aceea de porci).
32. Și le-a zis: "Mergeți!" Și ei au ieșit și au intrat în porci; și iată că într-o mare grabă toți au intrat cu capul în mare și au murit în ape.(Și le-a zis: Mergeți! Și au ieșit și au intrat în porci; și iată că, într-o mare grabă, întreaga turmă a căzut cu capul în lac și au murit în apă).
33.Iar păstorii au fugit și au intrat în cetate și au povestit toate acestea și despre cei ce aveau diavoli (sau draci) (și despre cei ce aveau demoni).
34. Și iată că toată cetatea a ieșit în întâmpinarea lui Iisus; și, după ce L-au văzut, L-au rugat să treacă de la hotarele lor (L-au implorat să plece de la hotarele lor).

JOHN WYCLIFFE

CAPITOLUL 9

1. Isus s-a urcat într-o corabie, a trecut apa și a venit în cetatea lui.
2. Și iată că i-au adus un om bolnav de paralizie, culcat într-un pat. Și Isus, văzând credința lor, a zis omului bolnav de paralizie: "Fiule, ai încredere; păcatele tale îți sunt iertate".
3. Și iată că unii dintre cărturari au zis în sinea lor: "Aceasta este o blasfemie."
4. Și Isus, după ce le-a văzut gândurile, a zis: "Pentru ce gândiți lucruri rele în inimile voastre? (a spus: "De ce gândiți astfel de lucruri rele în inimile voastre?").
5. Ce este mai ușor să spui (Ce este mai simplu de spus): "Să-ți fie iertate păcatele tale", sau să spui: "Scoală-te și umblă"?
6. Dar (ca) să știți că Fiul omului are puterea de a ierta păcatele pe pământ, apoi a zis bolnavului de paralizie: [Apoi a zis omului bolnav de paralizie]"Scoală-te, ia-ți patul tău și du-te în casa ta".
7. Și s-a sculat și s-a dus în casa lui.
8. Iar poporul văzând, se temea și slăvea pe Dumnezeu, care dădea o asemenea putere oamenilor. (Și poporul, văzând aceasta, s-a temut/simțea o mare reverență și a slăvit pe Dumnezeu, care a dat o asemenea putere oamenilor).

9. Și când a trecut Isus de acolo, a văzut un om, pe nume Matei, care ședea într-o casă de taxare. Și i-a zis: "Urmărește-mă"(Urmează-mă). Iar el s-a ridicat și L-a urmat.

10. Și, pe când ședea El la masă în casă, iată că au venit mulți vameși și oameni păcătoși și au stat la masă cu Isus și cu ucenicii Lui. (Și s-a făcut că, pe când ședea la masă în casă, iată că au venit mulți vameși și păcătoși și au stat la masă cu Iisus și cu ucenicii Săi).
11. Fariseii, văzând, au zis ucenicilor Lui: "Pentru ce mănâncă stăpânul vostru cu vameșii și cu oamenii păcătoși?" (De ce mănâncă învățătorul vostru cu vameșii și cu păcătoșii?)
12. Și Iisus, auzind, a zis: "O lipitoare nu este de trebuință oamenilor care o duc bine, ci oamenilor care sunt rău-platnici, (sau care au răul). (Și Iisus, auzindu-i, a zis: Nu de un medic au nevoie oamenii care se simt bine, ci oamenii care sunt bolnavi).
13. Dar mergeți și învățați ce este: "Eu vreau milă (vreau îndurare, sau bunătate) și nu jertfă;" căci am venit nu ca să chem pe oamenii drepți (sau corecți), ci pe cei păcătoși la penitență" (ci pe păcătoși la pocăință).

14. Atunci ucenicii lui Ioan au venit la el și i-au zis: "Pentru ce noi și fariseii postim des, iar ucenicii tăi nu postesc?"
15. Și Isus le-a zis: "Oare fiii soțului pot să jelească (sau să plângă), atâta timp cât soțul este cu ei? Dar (vor veni) zile când soțul va fi luat de lângă ei și atunci vor posti.
16. Și nimeni să nu pună un petic de pânză aspră (sau de pânză necizelată, sau de pânză nouă) într-o haină veche, pentru că aceasta îndepărtează (sau ia) plinătatea țesăturii și se face o ruptură mai rea. (Și nimeni să nu pună un petic de pânză nouă pe o haină veche, pentru că astfel se strică toată greutatea hainei și se face o gaură mai mare).
17. Nici nu se pune vin nou în sticle vechi, altfel sticlele se sparg și se strică, și vinul se varsă. Dar oamenii pun vin nou în sticle noi, și amândouă se păstrează". [Nu trimiteți vin nou în vase de vin vechi, altfel se sparg vasele de vin, se varsă vinul și se pierd vasele de vin. Dar oamenii trimit vin nou în vase de vin nou, și amândouă se păstrează].

18. În timp ce Iisus le vorbea acestea, iată că a venit un prinț și I s-a închinat (iată că a venit un șef de sinagogă și L-a cinstit) și a zis: "Doamne, fiica mea a murit acum; dar vino și pune mâna pe ea și va trăi" (din nou).

19. Și Isus s-a sculat, și ucenicii Lui L-au urmărit (L-au urmat).

20. Și iată că o femeie, care avea un flux sângeros (sau care suferea de curgerea sângelui), (de) doisprezece ani, venind prin spate, s-a atins de marginea hainei lui. (Și iată că o femeie, care suferea de o scurgere de sânge de doisprezece ani, s-a apropiat de el și s-a atins de marginea hainei lui.)
21. Pentru că ea își spunea în sinea ei: "Dacă ating doar pânza lui, voi fi în siguranță". (Căci ea spunea în sinea ei: Dacă ating numai mantia lui, atunci voi fi salvată/atunci voi fi vindecată).
22. Isus, întorcându-se, a văzut-o și i-a zis: "Fiica mea, ai încredere; credința ta te-a salvat" (credința ta te-a mântuit / credința ta te-a vindecat). Și femeia a fost [făcută] sănătoasă din acel ceas (în acel moment).

23. Când a intrat Isus în casa domnitorului și a văzut pe cântăreți și poporul făcând gălăgie, (Și când a intrat Isus în casa șefului sinagogii și a văzut pe cântăreți și poporul făcând zarvă,)
24. a zis: "Plecați, căci fata nu este moartă, ci doarme". Și ei l-au disprețuit.
25. Și când poporul a fost stins (Și când oamenii au fost scoși afară), el a intrat și a ținut-o de mână; și fata s-a ridicat.
26. Și această faimă (sau această poveste, sau această povestire) s-a răspândit în toată țara aceea.

27. Și când a trecut Iisus de acolo, doi orbi, strigând, L-au chemat și I-au zis: "Fiul lui David, ai milă de noi". [Și trecând Isus de acolo, doi orbi L-au urmărit, strigând și zicând: Fiul lui David, ai milă de noi.](Și când Iisus a plecat de acolo, doi orbi L-au urmat și, strigând, au zis: "Fiul lui David, ai milă de noi!").
28. Și când a intrat în casă, orbii au venit la El; și Isus le-a zis: "Ce vreți să vă fac?" (Ce doriți ca eu să fac pentru voi?/Ce vreți să fac pentru voi?) Și au zis: "Doamne, deschide-ne ochii!". Și Isus a spus: "Credeți că vă pot face lucrul acesta?" [Credeți că pot să fac acest lucru?] (Credeți că pot să fac acest lucru pentru voi?) Ei I-au spus: "Da, Doamne".
29. Apoi s-a atins de ochii lor și a zis: "După credința voastră, să vi se facă vouă".
30. Și li s-au deschis ochii. Și Isus i-a amenințat și le-a zis: "Vedeți, ca nimeni să nu știe".
31. Dar ei au ieșit și l-au vestit în toată țara aceea.

32. Și când au ieșit, iată că I-au adus un om mut, care avea un demon (i-au adus un om care nu putea vorbi, pentru că avea un demon).
33. Și când diavolul a fost izgonit, omul mut a vorbit. Și poporul se mira și zicea: "Nu s-a văzut așa ceva în Israel" [Nu s-a arătat niciodată așa în Israel].
34. Dar fariseii ziceau: "Prin prințul diavolilor, el alungă dracii." (Prin Prințul dracilor și al demonilor, el aruncă afară draci și demoni).

35. Și Isus a cutreierat toate cetățile și castelele, învățând în sinagogile lor și propovăduind Evanghelia Împărăției, și vindecând orice lâncezeală (sau orice durere) și orice boală. (Și Iisus umbla prin toate cetățile și satele, învățând în sinagogile lor și propovăduind Evanghelia sau Vestea cea Bună a Împărăției și vindecând orice slăbiciune, orice durere, orice suferință și orice boală).

36. Și a văzut poporul și s-a rușinat de el, pentru că era chinuit și zăcea ca niște oi care nu au păstor. (Și a văzut poporul și i-a fost milă de el, pentru că era tulburat și trăia ca niște oi care nu au păstor).
37. Apoi a zis ucenicilor Săi: "Cu adevărat, este mult grâu copt (cu adevărat, este o recoltă mare de cules), dar puțini lucrători.
38. De aceea rugați pe Domnul grâului copt să trimită lucrători în grâul său copt". (Și așa să vă rugați Domnului secerișului, ca să trimită lucrători care să adune recolta lui).

CAPITOLUL 10

1. Și chemând laolaltă pe cei doisprezece ucenici ai Săi, le-a dat putere pesteduhurile necurate (le-a dat putere asupra duhurilor necurate), ca să le izgonească din oameni și să vindece orice slăbiciune (sau orice durere) și orice boală.

2. Iată numele celor doisprezece apostoli: cel dintâi, Simon, zis Petru, și Andrei, fratele lui; Iacov din Zebedei, și Ioan, fratele lui;
3. Filip și Bartolomeu, Toma și Matei, un vameș, Iacov din Alfeu și Tadeu;
4. Simon Canaanitul și Iuda Iscarioteanul, cel care l-a trădat pe Hristos [care îl trăda] (care l-a trădat pe Mesia).

5. Isus a trimis pe acești doisprezece și le-a poruncit și le-a zis: "Nu mergeți pe calea păgânilor (Nu mergeți pe calea neamurilor) și nu intrați în cetățile samaritenilor;
6. Ci mergeți mai degrabă la oile casei lui Israel, care au pierit.
7. Și mergeți și propovăduiți și spuneți că împărăția cerurilor se va apropia; (Și mergeți și propovăduiți și spuneți că împărăția cerurilor este aproape;)
8. Vindecați pe cei bolnavi, înviați pe cei morți, curățați pe cei bolnavi, (sau leproși), alungați draci; ați luat de bunăvoie, dați de bunăvoie. (tămăduiți bolnavii, înviați morții, curățați leproșii, alungați demonii; de bunăvoie ați primit, de bunăvoie dați).
9. Să nu mânuiți (sau să nu aveți) nici aur, nici argint, nici bani la brâu,
10. nici o scrisoare pe drum, nici două haine, nici încălțăminte, nici un baston, (sau toiag), căci un muncitor este vrednic (de) hrana sa (căci un muncitor este vrednic de hrana sa, sau și-a câștigat hrana).
11. În orice cetate sau castel veți intra (În orice cetate sau sat veți intra), întrebați cine este vrednic în ea și locuiți acolo, până veți ieși.
12. Când intrați într-o casă, să o salutați și să spuneți: "Pace în casa aceasta!"
13. Și dacă casa aceea va fi vrednică, pacea ta va veni peste ea; dar dacă casa aceea nu va fi vrednică, pacea ta se va întoarce spre tine (pacea ta se va întoarce la tine).
14. Și oricine nu vă primește și nu ascultă cuvintele voastre, ieșiți din casa sau din cetatea aceea și stropiți-vă praful de pe picioare [(și) loviți praful de pe picioare] (și scuturați-vă praful de pe picioare).
15. Adevărat vă spun că, în ziua judecății, va fi mai dureros pentru țara oamenilor din Sodoma și Gomora decât pentru cetatea aceea. (Vă spun adevărul, va fi mai suportabil pentru țara oamenilor din Sodoma și din Gomora în ziua judecății, decât pentru acel oraș).

16. Iată, vă trimit ca pe niște oi la mijlocul (sau în mijlocul) lupilor; de aceea fiți vicleni (sau prudenți, sau înțelepți, sau atenți) ca șerpii și simpli ca porumbeii.
17. Dar feriți-vă de oameni, pentru că vă vor duce în consilii și vă vor bate în sinagogile lor;
18. și la primari, sau la președinți și la împărați, veți fi duși pentru mine, ca să le mărturisiți

lor și păgânilor. (și la primari, sau la guvernatori, și la împărați, veți fi conduși pentru Mine, ca să dați mărturie lor și neamurilor).
19. Dar când vă vor prinde, să nu vă gândiți cum și ce veți spune, căci în ceasul acela vi se va da ce veți spune;
20. Căci nu voi vorbiți, ci Duhul Tatălui vostru, care vorbește în voi.

21. Și fratele își va duce fratele la moarte (Și un frate va da, sau va trăda, un frate la moarte), iar tatăl pe fiu, și fiii se vor ridica împotriva tatălui și a mamei lor și îi vor chinui cu moartea (sau până la moarte).
22. Și veți fi urâți (prin ură) de toți din pricina Numelui Meu; dar cel ce va rămâne (sau va dăinui) până la sfârșit, va fi în siguranță. (Și veți fi urâți de toată lumea pentru numele meu; dar cel care va rămâne (sau va continua) până la sfârșit, va fi salvat).

23. Și când vă vor urmări în cetatea aceasta, fugiți în alta (Și când vă vor prigoni în cetatea aceasta, fugiți în alta). Adevărat vă spun că nu veți sfârși cetățile lui Israel, înainte de a veni Fiul acelui om.

24. Discipolul nu este mai presus de maestru [Discipolul nu este mai presus de maestrul său] (Studentul nu este mai presus de învățător), nici servitorul mai presus de stăpânul său;
25. ucenicului îi este de ajuns să fie ca stăpânul său, iar slugii ca stăpânul său. (este de ajuns ca elevul să fie ca învățătorul său, iar robul să fie ca stăpânul său). Dacă au numit pe gospodar, (sau pe tatăl casei), Belzebut, (atunci) cu cât mai mult pe membrii casei lui?

26. De aceea nu vă temeți de ele; căci nimic nu este ascuns (sau acoperit), care să nu fie arătat; și nimic nu este ascuns, care să nu fie cunoscut. (Și astfel să nu vă temeți de ei; căci nimic nu este ascuns, care să nu fie arătat sau scos la iveală; și nimic nu este privat sau secret, care să nu fie făcut cunoscut).
27. Ceea ce vă spun în întuneric, spuneți la lumină; și propovăduiți pe case (sau pe acoperișuri) ceea ce auziți la ureche.
28. Și nu vă temeți de cei care ucid trupul, pentru că s-ar putea să nu ucidă sufletul, ci mai degrabă vă temeți de cel care poate pierde și sufletul și trupul în iad. (Și nu vă temeți de cei care pot omorî trupul, căci ei nu pot omorî sufletul, ci mai degrabă temeți-vă de Cel care poate distruge și trupul și sufletul în iad.)
29. Dacă nu cumva două vrăbii se vând pentru o jumătate de bănuț? și una din ele nu va cădea pe pământ fără Tatăl vostru. (Nu cumva două vrăbii se vând cu jumătate de bănuț? și nici una dintre ele nu va cădea la pământ fără ca Tatăl vostru să știe sau să îngăduie acest lucru).
30. Și toate firele de păr de pe capul tău vor fi numărate.
31. De aceea nu vă temeți (Și astfel să nu vă temeți); voi sunteți mai buni decât multe vrăbii.

32. De aceea, pe oricine Mă va recunoaște înaintea oamenilor, îl voi recunoaște și Eu înaintea Tatălui Meu care este în ceruri.
33. Dar pe cel ce se va lepăda de Mine înaintea oamenilor, Mă voi lepăda și Eu de el înaintea Tatălui Meu care este în ceruri.

34. Să nu credeți că am venit să trimit pacea pe pământ; n-am venit să trimit pacea, ci sabia.
35. Căci am venit să despart pe om de tatăl său (Căci am venit să pun pe om împotriva tatălui său), și pe fiică împotriva mamei sale, și pe soția fiului împotriva mamei soțului;

36. Și vrăjmașii unui om sunt cei care sunt acasă cu el.

37. Cine iubește pe tatăl sau pe mama mai mult decât pe Mine, nu este vrednic de Mine. Și cine iubește pe fiu sau pe fiică mai mult decât pe mine, nu este vrednic de mine [nu mă merită].
38. Și cine nu-și ia crucea sa și nu mă urmărește (și nu mă urmează), nu este vrednic de mine [nu mă merită].
39. Cine își va găsi viața, o va pierde, iar cine își va pierde viața pentru Mine, o va găsi.
40. Cine vă primește pe voi, Mă primește pe Mine; și cine Mă primește pe Mine, primește pe Cel ce M-a trimis.
41. Cel care primește un profet în numele unui profet, va lua (sau va primi), compensația (sau răsplata) unui profet. Și cel care primește un om drept în numele unui om drept, va lua (sau va primi), compensația (sau răsplata) unui om drept.
42. Și oricine va da de băut unuia dintre aceștia mai mici, numai un pahar cu apă rece, în numele unui ucenic, adevărat vă spun că nu-și va pierde meritul său". (Și oricine va da de băut unuia dintre acești mai mici, chiar și numai un pahar de apă rece, pentru că este elevul meu, sau discipolul meu, vă spun adevărul, nu-și va pierde răsplata).

CAPITOLUL 11

1. După ce a sfârșit (aceste cuvinte), Iisus a poruncit celor doisprezece ucenici ai Săi și a trecut de acolo ca să învețe și să propovăduiască în cetățile lor.

2. Dar când Ioan, aflat în temniță, a auzit (despre) faptele lui Hristos (Dar când Ioan, aflat în temniță, a auzit despre faptele lui Mesia), a trimis doi dintre ucenicii săi,
3. și i-a zis: "Ești tu cel ce va veni, sau așteptăm pe altul?"
4. Isus le-a răspuns și le-a zis: "Duceți-vă și spuneți din nou lui Ioan cele pe care le-ați auzit și le-ați văzut.
5. Orbii văd, oamenii necinstiți merg, leproşiisunt curăţiţi, surzii aud, morții învie, oamenii săraci sunt duși la propovăduirea Evangheliei. (Orbii văd, șchiopii umblă, leproșii sunt curățați, surzii aud, morții înviază, săracii sunt duși la propovăduirea Evangheliei, sau Vestea Bună).
6. Și este binecuvântat cel ce nu se va poticni în mine" (și este binecuvântat cel ce nu se va poticni din pricina mea).

7. După ce au plecat, Isus a început să spună poporului despre Ioan: "Ce ați ieșit în pustie ca să vedeți, o trestie legănată de vânt?
8. Sau ce v-ați dus să vedeți? Un om îmbrăcat cu haine moi? Iată, cei îmbrăcați cu haine moi sunt în casele regilor.
9. Dar ce v-ați dus să vedeți? Un profet? Da, vă spun, și mai mult decât un profet.

10. Căci acesta este cel despre care este scris: "Iată, trimit pe îngerul Meu înaintea feței tale, care va pregăti calea înaintea ta" (care pregătește calea înaintea ta).

11. Adevărat vă spun că nu s-a mai ridicat nimeni altul (sau nimeni mai mare), decât Ioan (Botezătorul) dintre copiii de femei; ci cel care este mai mic, (sau care este cel mai mic) în împărăția cerurilor este mai mare decât el.
12. Și din zilele lui Ioan (Botezătorul) și până acum, împărăția cerurilor suferă violențe, și oameni violenți o răpesc (sau o apucă, sau o smulg).

13. Căci toți proorocii și Legea până la Ioan au proorocit;
14. Și, dacă vreți să-l primiți, El este Ilie, care va veni. (și dacă îl veți primi, el este Ilie, care trebuie să vină).
15. Cine are urechi de auzit, să audă.

16. Dar cu cine ar trebui să aseamăn această generație? Seamănă cu copiii care stau la șezătoare, (sau la piață), care strigă la semenii lor,
17. și spun: "Noi v-am cântat și voi n-ați dansat, noi v-am plâns și voi n-ați jelit".
18. Căci Ioan n-a venit nici să mănânce, nici să bea, și ei spun: "Are un diavol".
19. Fiul Omului a venit mâncând și bând și ei zic: "Iată un om care mănâncă și bea vin și este prietenul vameșilor și al păcătoșilor'". Și înțelepciunea este îndreptățită de fiii ei (Și înțelepciunea este dovedită corectă prin rezultatele ei).

20. Atunci Iisus a început să spună mustrări (cetăților), în care se făcuseră din plin multe virtuți ale lui, pentru că nu făceau penitență. (Atunci Isus a început să mustre cetățile, în care se făceau multe lucrări de putere de către el, dar ei nu se pocăiau).
21. "Vai de tine! Horazine, vai de tine! Betsaida; căci dacă virtuțile care se fac în voi s-ar fi făcut în Tir și Sidon, cândva ar fi făcut penitență în haină de păr și cenușă. (Vai de tine! Horazine, vai de tine! Betsaida; căci dacă s-ar fi făcut în Tir și în Sidon lucrările de putere sau minunile care s-au făcut în voi, s-ar fi pocăit demult în sac și în cenușă).
22. Dar Eu vă spun că, în ziua osândei, Tirul și Sidonul vor suferi mai puțin decât voi în ziua judecății.
23. Și tu, Capernaum, dacă vei fi înălțat la cer? Te vei coborî în iad. Căci dacă virtuțile care se fac în tine ar fi fost făcute în Sodoma (Căci dacă faptele de putere sau minunile care s-au făcut în tine ar fi fost făcute în Sodoma), poate că ar fi locuit până în ziua de azi.
24. Cu toate acestea, vă spun că pentru țara Sodomei va fi mai puțin dureros în ziua osândei (sau în ziua judecății) decât pentru tine."

25. În vremea aceea, Iisus a luat cuvântul și a zis: "Te recunosc, Tată, Doamne al cerului și al pământului, pentru că ai ascuns aceste lucruri de oamenii înțelepți și gata (sau precauți, sau prudenți, sau vicleani) (pentru că ai ascuns aceste lucruri de cei înțelepți și de cei pricepuți) și le-ai arătat copiilor mici;
26. așa, Părinte, căci așa a fost plăcut înaintea ta."
27. Toate lucrurile Mi-au fost date de Tatăl Meu (Toate Mi-au fost date de Tatăl Meu); și nimeni nu L-a cunoscut pe Fiul, decât Tatăl, și nimeni nu L-a cunoscut pe Tatăl, decât Fiul, și pe cine a vrut Fiul să-l arate. [Toate lucrurile Mi-au fost date de Tatăl Meu; și nimeni nu cunoaște pe Fiul, decât Tatăl, și nimeni nu cunoaște pe Tatăl, decât Fiul, și cui vrea Fiul să I le arate].

28. Voi toți cei osteniți și împovărați, veniți la Mine și Eu vă voi împlini [și vă voi înviora].
29. Luați jugul Meu asupra voastră și învățați de la Mine, căci Eu sunt blând și smerit la inimă, și veți găsi odihnă pentru sufletele voastre. (Luați jugul Meu asupra voastră și învățați despre Mine, căci Eu sunt blând și smerit în inimă; și veți găsi odihnă pentru sufletele voastre).
30. Căci jugul Meu este moale (sau dulce) și sarcina Mea este ușoară" (fără probleme). (Căci jugul Meu este moale și povara Mea este ușoară).

CAPITOLUL 12

1. În vremea aceea, Iisus a trecut pe lângă (niște) grâne în ziua Sabatului [în ziua de Sabat]; și ucenicii Lui, flămânzi, au început să smulgă spicele și să le mănânce.
2. Și fariseii, văzând, I-au zis: "Iată, ucenicii Tăi fac ceea ce nu le este îngăduit să facă în zilele de Sabat." (Și fariseii, văzând aceasta, I-au zis: Iată, ucenicii Tăi fac ceea ce nu le este îngăduit să facă în ziua Sabatului.)
3. Și le-a zis: "Oare n-ați citit ce a făcut David, când era flămând, și cei ce erau cu el?
4. cum a intrat în Casa lui Dumnezeu și a mâncat pâinile de propunere (sau pâinile de punere înainte), care pâini nu era îngăduit să le mănânce nici el, nici cei care erau cu el, ci numai preoții? (care pâini nu i-a fost îngăduit să le mănânce nici lui, nici celor care erau cu el, ci numai preoților?)
5. Sau dacă nu ați citit în Lege că, în zilele de Sabat, preoții din Templu pângăresc Sabatele și sunt fără vină?
6. Iar eu vă spun că aici este ceva mai mare decât templul. (Și vă spun că aici este ceva mai mare decât templul).
7. Și dacă ați fi știut ce înseamnă că vreau milă, și nu jertfă, nu ați fi condamnat niciodată pe cei nevinovați. (Și dacă ați ști ce înseamnă: vreau milă sau bunătate, și nu jertfă, nu ați fi condamnat niciodată pe cei nevinovați).

8. Căci Fiul omului este Domn, da, al sabatului".

9. Și când a trecut de acolo, a intrat în sinagoga lor.
10. Și iată un om care avea o mână uscată. Și l-au întrebat și au zis: "Dacă este îngăduit să vindeci în Sabat?", ca să-l acuze (Și l-au întrebat și au zis: Este îngăduit să vindeci în Sabat?, ca să-l poată acuza).
11. Și le-a zis: "Ce om dintre voi care are o oaie și, dacă ea cade într-un șanț în zilele de Sabat, nu o va apuca și nu o va ridica?
12. Cu cât mai mult este un om mai bun decât o oaie? De aceea este îngăduit să faci bine în zilele de sabat" [Și astfel este îngăduit să faci bine în zilele de sabat]. (Și astfel este permis să faci binele în ziua de Sabat).
13. Apoi i-a zis omului: "Întinde-ți mâna". Și el a întins-o. Și s-a făcut sănătoasă ca și cealaltă.
14. Și fariseii au ieșit și au făcut un sfat (sau un plan) împotriva Lui, (despre) cum să-L nimicească.

15. Isus a știut aceasta și a plecat de acolo; și mulți Îl urmăreau (și mulți Îl urmau), iar El i-a vindecat pe toți.
16. Și le-a poruncit să nu-l facă cunoscut;
17. ca să se împlinească ceea ce a spus proorocul Isaia, zicând: (așa s-a împlinit ceea ce a spus proorocul Isaia, zicând:)

18. "Iată copilul meu, pe care l-am ales, dragul meu, în care a binevoit sufletul meu; voi pune Duhul meu peste el și el va vesti osânda oamenilor (păgânilor) (și va vesti judecata neamurilor).

19. Nu se va zbate, nu va striga, și nimeni nu-i va auzi glasul pe (străzi).

20. Nu va frânge trestia zdrobită [Nu va frânge nici o trestie zdruncinată] și nu va stinge fitilul care fumegă, până când nu va alunga osânda (sau judecata) și nu va da biruință;

21. și păgânii vor (avea) nădejde în numele Lui". (și neamurile vor avea nădejde în numele Lui).

22. Atunci a fost adus la El un om orb și mut, care avea un demon (sau un diavol), și El l-a vindecat, astfel încât vorbea și vedea.
23. Și tot poporul se mira și zicea: "Oare este acesta fiul lui David?"
24. Dar fariseii au auzit și au zis: "Acesta nu scoate demonii, ci Beelzebul, prințul demonilor". [+Dar fariseii, auzind, au zis: Acesta nu scoate draci, ci Beelzebul, căpetenia dracilor]. (Dar fariseii, auzind, au zis: Acesta aruncă afară demoni prin Beelzebul, prințul demonilor).

25. Și Isus, înțelegând gândurile lor, le-a spus: "Fiecare împărăție despărțită împotriva ei însăși va fi pustiită (sau va fi un pustiu) (Fiecare împărăție împărțită împotriva ei însăși va fi distrusă), și fiecare cetate sau casă, despărțită împotriva ei însăși, nu va rezista.
26. Și dacă Satana îl alungă pe Satana, este despărțit împotriva lui însuși (Și dacă Satana îl alungă pe Satana, este dezbinat împotriva lui însuși); de aceea cum va rămâne împărăția lui?
27. Și dacă eu, prin Beelzebul, scot dracii, prin cine (sau cu puterea cui) îi scot fiii voștri? De aceea ei vor fi cei care vă vor osândi (Și astfel vor fi judecătorii voștri).
28. Dar dacă eu, în Duhul lui Dumnezeu, scot afară demonii, atunci Împărăția lui Dumnezeu a venit în voi (sau a venit în mijlocul vostru). (Dar dacă eu, prin Duhul lui Dumnezeu, scot afară draci sau demoni, atunci Împărăția lui Dumnezeu a venit la voi).
29. Și cum poate cineva să intre în casa unui om puternic și să-i ia vasele, dacă mai întâi nu-l leagă pe cel puternic, și apoi îi va jefui casa? (Sau cum poate cineva să intre în casa unui om puternic și să-i ia lucrurile? Mai întâi trebuie să lege pe cel puternic și apoi poate să-i jefuiască casa.)

30. Cine nu este cu mine, este împotriva mea; și cine nu se adună cu mine, se risipește.

31. De aceea vă spun că tot păcatul și orice blasfemie va fi iertată oamenilor, dar blasfemia împotriva Duhului nu va fi iertată (dar blasfemia împotriva Duhului Sfânt nu va fi iertată).
32. Și oricine va spune un cuvânt împotriva Fiului omului, i se va ierta; dar cine va spune un cuvânt împotriva Sfântului Spirit (dar cine va spune un cuvânt împotriva Duhului Sfânt), nu i se va ierta, nici în lumea aceasta, nici în cealaltă.

33. Ori faceți pomul bun și fructul lui bun, ori faceți pomul rău și fructul lui rău, căci pomul se cunoaște după fructul lui (pentru că un copac este cunoscut după fructul său).
34. Neam de vipere, cum puteți spune lucruri bune, când voi înșivă sunteți răi? (Copii de șerpi, cum puteți spune ceva bun, când voi înșivă sunteți răi?) Căci gura vorbește din belșugul (sau din marea abundență) inimii.
35. Un om bun scoate lucruri bune din comori bune, iar un om rău scoate lucruri rele din comori rele.
36. Și vă spun că orice cuvânt deșert, pe care-l spun oamenii, va fi motivat în ziua osândei; (Și Eu vă spun că, pentru orice vorbă deșartă pe care o spun oamenii, ei vor trebui să o justifice în Ziua Judecății.)
37. căci din cuvintele tale vei fi îndreptățit și din cuvintele tale vei fi osândit."

38. Atunci unii dintre cărturari și farisei I-au luat cuvântul și I-au zis: "Învățătorule, vrem să vedem un semn de la Tine" (Învățătorule, dorim să vedem un semn de la Tine).
39. Care, răspunzând, le-a zis: "Un neam rău și stricător de soții caută un semn [Un neam rău și adulterin caută un semn], și nu i se va da un semn, decât semnul lui Iona, profetul. (Și, răspunzând, le-a zis: "Un neam rău și adulterin caută un semn și nu i se va da nici un semn, afară de semnul proorocului Iona").
40. Căci după cum Iona a fost în pântecele unei balene trei zile și trei nopți (Căci după cum Iona a fost în pântecele unei balene timp de trei zile și trei nopți), tot așa și Fiul omului va fi în inima pământului trei zile și trei nopți.
41. Bărbații din Ninive se vor ridica în osândă cu acest neam și-l vor osândi, pentru că ei au făcut penitență la propovăduirea lui Iona, și iată aici este un (om) mai mare decât Iona. (Bărbații din Ninive se vor ridica la Judecată împreună cu această generație și o vor condamna, pentru că ei s-au pocăit după propovăduirea lui Iona și iată că aici este ceva mai mare decât Iona).
42. Împărăteasa sudului se va ridica în osândă cu acest neam și-l va osândi, căci ea a venit de la marginile pământului să asculte înțelepciunea lui Solomon, și iată, aici este un om mai mare decât Solomon. (Regina Sudului se va ridica la Judecata de Apoi cu această generație și o va condamna, pentru că ea a venit de la marginile pământului să asculte înțelepciunea lui Solomon, și iată că aici este ceva mai mare decât Solomon).

43. Când un duh necurat iese dintr-un om, el merge prin locuri uscate, căutând odihnă, și nu găsește" [și nu găsește nimic].
44. Apoi a zis: "Mă voi întoarce în casa mea, de unde am ieșit". Și, venind, o găsește goală, măturată și înfrumusețată. (Apoi a zis: Mă voi întoarce la casa mea, de unde am ieșit. Și, venind, o găsește goală, măturată, curățată și aranjată).
45. Apoi pleacă (afară) și ia (înapoi) cu el alte șapte duhuri mai rele decât el; ele intră și locuiesc acolo. Și ultimele lucruri ale acelui om se fac mai rele decât cele dintâi. Așa va fi și cu acest neam mai rău" (Și astfel, ultimele lucruri ale acelui om vor fi mai rele decât cele dintâi. Așa va fi și cu această generație rea).

46. Dar, pe când vorbea el poporului, iată că mama sa și frații săi stăteau afară și căutau să vorbească cu el.
47. Și un om i-a zis: "Iată, mama ta și frații tăi stau afară și te caută."
48. El a răspuns omului care-i vorbea și a zis: "Cine este mama mea și cine sunt frații mei?"
49. Și, întinzând mâna spre ucenicii Săi, a zis: "Iată mama și frații Mei!;
50. căci oricine face voia Tatălui Meu care este în ceruri, acela este fratele Meu, și sora Mea, și mama Mea."

CAPITOLUL 13

1. În ziua aceea, Isus a ieșit din casă și a șezut lângă mare.
2. Și s-a adunat mult popor la el, așa că s-a urcat într-o barcă și a șezut; și tot poporul stătea pe margine (și tot poporul stătea pe mal).

3. Și le-a vorbit multe în pilde și le-a zis: "Iată, cel ce seamănă a ieșit să-și semene sămânța.
4. Și în timp ce semăna, unele semințe au căzut pe lângă drum și au venit păsările cerului și le-au mâncat.

5. Dar alte semințe au căzut în locuri pietroase, unde nu aveau prea mult pământ; și îndată au răsărit (și imediat au răsărit), pentru că nu aveau (nicio) adâncime de pământ.
6. Dar când a răsărit soarele, s-au umezit (sau au ars de căldură) (s-au uscat) și, pentru că nu aveau rădăcină, s-au uscat.
7. Și alte semințe au căzut între spini; și spinii s-au mărit (și spinii au crescut) și le-au sugrumat.
8. Dar alte semințe au căzut în pământ bun și au dat rod: unele de o sută de ori, altele de șaizeci de ori, altele de treizeci de ori.
9. Cine are urechi de auzit, să audă."

10. Ucenicii s-au apropiat și I-au zis: "Pentru ce le vorbești în pilde?"
11. El a luat cuvântul și le-a zis: "Pentru că vouă v-a fost dat să cunoașteți tainele împărăției cerurilor" (Căci vouă vă este dat să cunoașteți tainele Împărăției Cerurilor); dar lor nu le este dat.
12. Căci celui ce are, i se va da și va avea din belșug; dar dacă cineva nu are, i se va lua și ceea ce are.
13. De aceea le vorbesc în pilde, căci cei ce văd nu văd, și cei ce aud nu aud și nu înțeleg;

14. ca să se împlinească în ei profeția spusei lui Isaia (ca să se împlinească în ei profeția cuvântului lui Isaia), "Cu auzul veți auzi, dar nu veți înțelege; și cu vederea veți vedea, dar nu veți vedea;

15. pentru că inima acestui popor este foarte îngrășată, au auzit cu urechile și și-au închis ochii, ca nu cumva cândva să vadă cu ochii, să audă cu urechile și să înțeleagă cu inima, să se convertească și să se vindece și Eu să-i vindec".

16. Dar să fie binecuvântați ochii voștri care văd și urechile voastre care aud.
17. De aceea vă spun că mulți profeți și oameni drepți au râvnit să vadă ceea ce vedeți voi, dar n-au văzut, și să audă ceea ce auziți voi, dar n-au auzit.

18. De aceea ascultați pilda semănătorului.
19. Oricine aude cuvântul împărăției și nu-l înțelege, vine duhul rău și răpește (sau smulge) ceea ce este semănat în inima lui; acesta este [acesta este el], care este semănat lângă drum.
20. Dar cel care este semănat pe pământ pietros, acesta este cel care aude cuvântul lui Dumnezeu și îndată îl ia cu bucurie (și îndată îl primește cu bucurie). [De fapt, cel semănat în pământ pietros este acesta, care ascultă cuvântul lui Dumnezeu și îndată îl ia cu bucurie.]
21. Și nu are rădăcină în el însuși, ci este vremelnic. Căci atunci când se face necaz și prigoană pentru cuvânt, îndată este calomniat. (Dar nu are rădăcină în el și nu este decât temporară. Căci atunci când vine necazul și prigoana din cauza acestui cuvânt, îndată este făcut să se poticnească).
22. Dar cel semănat în spini, acesta este cel care ascultă cuvântul, iar ocupația (sau grijile) acestei lumi și falsitatea (sau falsitatea) bogățiilor sugrumă cuvântul și acesta se face fără rod.
23. Dar cel semănat în pământ bun este acela care ascultă cuvântul, îl înțelege și face rod. Și unii fac de o sută de ori, alții de șaizeci de ori și alții de treizeci de ori".

24. Isus le-a spus o altă pildă: "Împărăția cerurilor se aseamănă cu un om care a semănat sămânță bună în câmpul său.

25. Pe când oamenii dormeau, vrăjmașul său a venit și a semănat deasupra neghină, (sau otravă/Lolium, sau grâu fals) în mijlocul grâului și apoi a plecat.
26. Dar când iarba a crescut și a făcut roade, atunci a apărut neghina (sau otrava/Lolium, sau grâul fals).
27. Și au venit slujitorii agricultorului și i-au zis: "Doamne, nu cumva ai semănat sămânță bună în câmpul tău? De unde are ea neghină" (sau otravă/ Lolium, sau grâu fals)?
28. Și le-a zis: "Un dușman a făcut lucrul acesta". Și slujitorii i-au zis: "Vrei să mergem noi să o adunăm?"
29. Și a zis: "Nu, ca nu cumva, adunând neghina (sau otrava/Lolium, sau grâul fals), să trageți cu ea și grâul din rădăcină.
30. Lăsați-le pe amândoă să crească până la vremea secerișului; și la vremea secerișului, voi spune secerătorilor (Lasă-le pe amândouă să crească până la vremea secerișului, iar la vremea secerișului le voi spune secerătorilor), Strângeți mai întâi neghina (sau otrava/Lolium, sau grâul fals) și legați-o în funii (sau în mănunchiuri mici), ca să fie arsă, dar strângeți grâul în hambarul Meu".

31. Isus le-a spus o altă pildă: "Împărăția cerurilor se aseamănă cu un bob de muștar, pe care l-a luat un om și l-a semănat în câmpul său. (Isus le-a spus o altă pildă: Împărăția cerurilor se aseamănă cu un grăunte de muștar, pe care l-a luat un om și l-a semănat în câmpul său.)
32. Care [cu adevărat] este cea mai mică dintre toate semințele, dar când a crescut, este cea mai mare dintre toate verdețurile (dar când a crescut, este cea mai mare dintre toate ierburile sau dintre toate plantele) și se face copac, astfel încât păsările cerului vin și locuiesc în crengile (sau în ramurile) lui".

33. O altă pildă le-a spus Isus: [Le-a spus o altă pildă] "Împărăția cerurilor se aseamănă cu aluatul acrișor (sau cu drojdia), pe care l-a luat o femeie și l-a ascuns în trei măsuri de făină, până ce s-a acrit" (până ce s-a fermentat totul).

34. Isus a spus poporului toate aceste lucruri în parabole, și nu le vorbea fără parabole,

35. (ca) să se împlinească ceea ce spune proorocul, zicând: "Îmi voi deschide gura în pilde; Voi spune lucruri pe ascuns, (sau lucruri ascunse) de la facerea lumii" (voi spune lucruri ascunse de la crearea lumii).

36. Apoi a lăsat poporul să plece (Apoi a dat drumul poporului) și a intrat într-o casă; iar ucenicii Lui au venit la El și I-au zis: "Explică-ne pilda despre neghina (sau otrava/Lolium, sau grâul fals) de pe câmp".
37. Care, răspunzând, a zis: "Cel ce seamănă sămânță bună este Fiul omului;
38. câmpul este lumea; dar sămânța cea bună, aceștia sunt fiii împărăției, iar neghina, (sau otrava/ Lolium, sau grâul fals), aceștia sunt copiii cei răi, (sau fiii celui rău);
39. vrăjmașul care le însămânțează este demonul (sau diavolul), iar grâul copt (sau recolta) este sfârșitul lumii, iar secerătorii sunt îngerii.
40. De aceea, așa cum se adună neghina (sau cum se adună otrava/ Lolium, sau grâul fals) și se arde în foc, așa va fi la sfârșitul lumii.
41. Fiul Omului va trimite pe îngerii Săi și vor aduna de pe tărâmul Său toate pricinile de poticnire și pe cei ce fac răutăți;
42. și îi vor trimite în coșul de foc; acolo va fi plâns și bătăi de dinți (și scrâșnire de dinți).

43. Atunci, oamenii drepți vor străluci ca soarele, pe tărâmul Tatălui lor (în Împărăția Tatălui lor). Cine are urechi de auzit, să audă.

44. Împărăția cerurilor se aseamănă cu o comoară ascunsă în câmp (Împărăția Cerurilor este ca o comoară ascunsă pe câmp), pe care un om care o găsește, o ascunde; și, de bucurie, se duce, vinde tot ce are și cumpără acel câmp.

45. Din nou, împărăția cerurilor se aseamănă cu un negustor care caută mărgăritare bune (sau perle);
46. şi când a găsit un mărgăritar preţios (sau o perlă prețioasă), s-a dus, a vândut tot ce avea și a cumpărat-o.

47. Din nou, împărăția cerurilor se aseamănă cu o plasă aruncată în mare, care adună tot felul de pești;
48. care, după ce s-a umplut, au tras-o în sus și au șezut pe marginea ei, alegând ce era bun în vasele lor, iar ce era rău au aruncat afară. (când este plină, o trag în sus, se așează pe țărm și îi aleg pe cei buni pentru găleţile lor, iar pe cei răi îi aruncă).
49. La fel va fi și la sfârșitul lumii. Îngerii vor ieși și vor despărți pe oamenii răi de mijlocul (sau din mijlocul) oamenilor drepți.
50. Îi vor trimite în coșul de foc; acolo va fi plâns și scrâșnire de dinți.

51. Ați înțeles voi toate aceste lucruri?" Ei îi răspund: "Da".
52. El le-a spus: "De aceea, orice înțelept al legii [învățat] în împărăția cerurilor, se aseamănă cu un agricultor, care scoate din comoara sa lucruri noi și vechi".

53. După ce a terminat aceste pilde, Isus a trecut de acolo (a plecat de acolo).
54. Și a venit în țara lui și îi învăța în sinagogile lor, așa că ei se mirau și ziceau: "De unde vine această înțelepciune și virtute (sau lucrări de putere sau minuni)? [De unde i-a venit această înțelepciune și virtute?] (De unde a primit el o astfel de înțelepciune și puterea de a face astfel de minuni?)
55. Nu cumva acesta este fiul unui tâmplar? Dacă nu cumva mama lui se numește Maria (nu se numește oare mama lui Maria?) și frații lui, Iacov, Iosif, Simon și Iuda?
56. și surorile lui, dacă nu sunt toți printre noi? De unde au apărut toate aceste lucruri?" [Și surorile lui, dacă nu sunt toate printre noi? De aceea, de unde îi vin toate aceste lucruri?].
57. Și astfel s-au simțit jigniți în el. Dar Isus le-a zis: "Un profet nu este lipsit de cinste decât în țara lui și în casa lui". (Și astfel au fost jigniți de el/Și astfel au fost disprețuitori față de el. Și Isus le-a zis: Un profet nu este lipsit de cinste decât în țara sa, sau în orașul său natal și în familia sa).
58. Și nu a făcut acolo multe virtuți, pentru necredința lor. (Și nu a făcut acolo multe lucrări de putere sau minuni, din cauza necredinței lor).

CAPITOLUL 14

1. În vremea aceea, Irod tetrarhul, adică prințul din partea a patra, a auzit de faima lui Isus;
2. și a spus copiilor (slujitorilor) săi: "Acesta este Ioan Botezătorul, a înviat din moarte [a înviat din morți], și de aceea virtuțile lucrează în el" (și astfel face fapte de putere, sau minuni).

3. Pentru că Irod îl prinsese pe Ioan, îl legase și-l băgase în temniță pentru Irodiada, nevasta fratelui său.
4. Căci Ioan i-a zis: "Nu-ți este îngăduit să o ai". (Căci Ioan i-a zis: Nu-ți este îngăduit să o iei de nevastă).
5. Și el, voind să-l ucidă, se temea de popor; pentru că ei îl aveau ca profet. (Și a vrut să-l ucidă, dar se temea de popor, pentru că ei spuneau că este un profet).

6. Dar în ziua nașterii lui Irod (Dar în ziua de naștere a lui Irod), fiica Irodiadei a dansat în mijloc și i-a plăcut lui Irod.
7. De aceea a făgăduit cu jurământ că-i va da orice lucru pe care i-l va cere.
8. Și ea, mai înainte avertizată de mama ei, a spus: [Și ea, mai înainte de a se ruga de mama ei, a zis:] (Și după ce mai înainte fusese sfătuită de mama ei, a răspuns:) "Dă-mi aici capul lui Ioan Botezătorul într-o farfurie".
9. Împăratul s-a întristat, dar din cauza jurământului și a celor care stăteau împreună la masă (dar din cauza promisiunii sale și din cauza celor care stăteau împreună cu el la masă), a poruncit să i se dea (ei).
10. Și a trimis (cuvânt) și a decapitat pe Ioan în temniță.
11. Capul lui a fost adus într-o farfurie și a fost dat fetei, care l-a dus mamei sale (și l-a dus la mama sa).
12. Ucenicii Lui au venit, au luat trupul Lui și L-au îngropat; apoi au venit și au spus lui Isus.

13. După ce a auzit despre lucrul acesta, Isus a plecat de acolo cu o corabie, și a mers într-un loc pustiu, lângă. Și când a auzit poporul, L-a urmat în picioare din cetăți.
14. Și a ieșit Iisus și a văzut un popor mare [(și) a văzut o mulțime mare] și a avut milă de ei (și i s-a făcut milă de ei) și a vindecat pe cei bolnavi dintre ei.

15. Dar când s-a făcut seară, ucenicii Lui au venit la El și I-au zis: "Locul acesta este un pustiu și timpul a trecut; să se ducă poporul în orașe, să-și cumpere mâncare" (să-și cumpere ceva de mâncare).
16. Isus le-a zis: "Nu au nevoie să meargă [Nu au nevoie să plece]; dați-le ceva de mâncare" (dați-le voi ceva de mâncare).
17. Ei au răspuns: "Nu avem aici decât cinci pâini și doi pești".
18. Și le-a zis: "Aduceți-i voi aici la mine" (Aduceți-i aici la mine).
19. Și după ce a poruncit poporului să se așeze la masă pe fân (Și după ce a poruncit poporului să se așeze pe fân pentru masă), a luat cele cinci pâini și cei doi pești, a privit spre (în) cer, a binecuvântat (și a mulțumit), le-a frânt și le-a dat ucenicilor Săi; iar ucenicii le-au dat poporului.
20. Și toți au mâncat și s-au săturat [Și au mâncat toți și s-au săturat]. Și au luat rămășițele de firimituri, douăsprezece coșnițe pline [Și au adunat bucățile de mâncare rămase, douăsprezece coșuri pline].
21. Și numărul bărbaților care au mâncat a fost de cinci mii de bărbați, fără femei și fără prunci.

22. Și îndată (sau imediat), Iisus i-a silit pe ucenici să se urce într-o corabie și să meargă înaintea Lui peste mare, în timp ce El dădea drumul la popor (în timp ce dădea drumul la popor).

23. Și după ce poporul a fost lăsat să plece, el s-a urcat singur pe un deal ca să se roage (Și după ce poporul a fost dat afară, el s-a urcat singur pe un deal ca să se roage). Dar când s-a făcut seară, el era acolo singur.
24. Iar corabia din mijlocul mării era zdruncinată de valuri, căci vântul le era potrivnic. [+De fapt, corabia din mijlocul mării a fost aruncată de valuri, pentru că vântul le era potrivnic.]
25. Dar la a patra trezire a nopții, a venit la ei mergând pe mare. (Dar pe la a patra veghe a nopții, a venit la ei mergând pe lac).
26. Iar ei, văzându-l umblând pe mare, s-au tulburat (sau au fost tulburați) și au spus: "Că este o fantomă"; și de spaimă au strigat (și au strigat de frică).
27. Și îndată Isus le-a vorbit și le-a zis: "Aveți încredere în voi, Eu sunt; să nu vă temeți". (Și îndată Isus le-a vorbit și le-a zis: Aveți încredere, Eu sunt; nu vă temeți).

28. Petru a luat cuvântul și a zis: "Doamne, dacă tu ești tu însuți (dacă Tu ești), poruncește-mi să vin la Tine pe ape".
29. Și a zis: "Vino tu". Și Petru a coborât din corabie și a mers pe ape ca să vină la Isus.
30. Dar, văzând vântul puternic, s-a temut și, când a început să se ude, a strigat și a zis: "Doamne, fă-mă să fiu în siguranță". (Dar când a văzut tăria vântului, s-a înspăimântat; și când a început să se înece, a strigat și a zis: Doamne, salvează-mă).
31.Și curând (sau imediat), Isus a întins mâna, a luat pe Petru și l-a prins și i-a zis: "Tu, cel cu puțină credință, de ce te-ai îndoit?"
32. După ce s-a urcat în corabie, vântul a încetat. (Și după ce s-a urcat în barcă, vântul a încetat).
33. Și cei care erau în corabie, venind, I s-au închinat și au zis: "Adevărat, tu ești Fiul lui Dumnezeu " (Cu adevărat, Tu ești Fiul lui Dumnezeu).

34. După ce au trecut marea, au ajuns în ținutul Ghenezaretului.
35. Și oamenii din locul acela, după ce L-au cunoscut, au trimis în tot ținutul acela (au trimis vorbă în toată regiunea aceea); și au adus la El pe toți cei bolnavi [și au adus la El pe toți cei care aveau boli].
36. Și l-au rugat să se atingă de tivul hainei Lui; și oricine se atingea de el era salvat (și oricine se atingea de el era vindecat).

CAPITOLUL 15

1. Atunci au venit la El cărturarii și fariseii de la Ierusalim, și au zis:
2. "De ce rup ucenicii Tăi tradițiile bătrânilor? [De ce încalcă ucenicii Tăi tradițiile, sau învățăturile bătrânilor?] (De ce încalcă ucenicii Tăi tradițiile bătrânilor?) Căci ei nu se spală pe mâini când mănâncă pâine".
3. El a răspuns și le-a zis: "De ce călcați porunca lui Dumnezeu pentru tradiția voastră?
4. Căci Dumnezeu a zis: Cinstește pe tatăl tău și pe mama ta, iar cel ce blestemă pe tatăl sau pe mama, să moară de moarte.
5. Dar voi ziceți: Oricine zice tatălui sau mamei: "Oricare ar fi darul meu, îți va fi de folos" (Orice dar pentru mine, îți va fi de folos);
6. nu s-a închinat (sau nu a cinstit) pe tatăl său sau pe mama sa; și ați făcut porunca lui Dumnezeu nulă (sau goală), din pricina tradiției voastre.
7. Ipocriților, Isaia profetul a proorocit bine de voi când a zis: (Ipocriților, proorocul Isaia a proorocit bine despre voi când a spus:)

8. "Poporul acesta Mă cinstește cu buzele, dar inima lui este departe de Mine;

9. și mi se închină fără motiv [cu adevărat mi se închină fără motiv] (și mi se închină fără nici un motiv bun, sau în zadar), (în timp ce) învață învățăturile și poruncile oamenilor".

10. Și când poporul a fost chemat la El, le-a zis: "Ascultați și înțelegeți!
11. Ceea ce intră în gură, nu despăgubește pe om;dar ceea ce iese din gură, defăimează pe om". (Ce intră în gură, nu spurcă pe om; dar ce iese din gură spurcă pe om).

12. Atunci au venit ucenicii Lui și I-au zis: "Știi că, dacă se va auzi acest cuvânt, fariseii se vor supăra?"
13. El a răspuns și a zis: "Orice sămânță pe care nu a sădit-o Tatăl Meu din ceruri va fi smulsă din rădăcină.
14. Suferiți-i (îngăduiți-i); (căci) ei sunt orbi și conducători de orbi. Și dacă un orb conduce un orb, amândoi cad în șanț".

15. Petru a luat cuvântul și i-a zis: "Explică-ne pilda aceasta".
16. Și a zis: "Totuși, sunteți și voi fără pricepere?/ Și totuși sunteți fără pricepere?
17. Nu înțelegeți că tot ceea ce intră în gură, intră în pântece (se duce în burtă) și este trimis mai departe?
18. Dar ceea ce iese din gură, iese din inimă, și acele lucruri îl spurcă pe om (și aceste lucruri spurcă pe om).
19. Pentru că din inimă ies gânduri rele [Căci din inimă vin gândurile rele], ucideri din culpă, adultere, curvii, furturi, mărturisiri mincinoase (mărturii false), blasfemii.
20. Aceste lucruri sunt cele care dezgustă un om; dar a mânca cu mâinile nespălate, nu despăgubește pe nimeni". (Acestea sunt lucrurile care spurcă pe om; dar a mânca cu mâinile nespălate, nu spurcă pe om.)

21. Isus a ieșit de acolo și s-a dus în ținutul Tirului și al Sidonului.
22. Și iată că o femeie din Canaan a ieșit din ținuturile acelea și a strigat și i-a zis: "Doamne, fiul lui David, ai milă de mine; fiica mea este rău lucrată de un demon" (sau de un diavol). (Și iată că o femeie cananeancă din părțile acelea a strigat către El și a zis: Doamne, Fiul lui David, ai milă de mine; fiica mea este foarte tulburată și chinuită de un demon).
23. Iar el nu i-a răspuns nici un cuvânt. Și au venit ucenicii Lui și L-au rugat și I-au zis: "Las-o (Las-o să plece/Să o trimiți), căci strigă după noi".
24. El a răspuns și a zis: "Nu am fost trimis decât la oile casei lui Israel, care au pierit".
25. Și ea a venit, s-a închinat lui și a zis: "Doamne, ajută-mă!". (Și ea a venit și l-a cinstit și a zis: Doamne, ajută-mă).
26. Care, răspunzând, a zis: "Nu este bine să iei pâinea copiilor și să o arunci la câini".
27. Și ea a răspuns: "Da, Doamne, căci puii mănâncă din firimiturile care cad de pe tabla stăpânilor lor". (Și ea a răspuns: Da, Doamne, dar chiar și cățeii pot mânca firimiturile care cad de la masa stăpânilor lor.")
28. Atunci Isus a luat cuvântul și i-a zis: "Femeie, credința ta este mare; să ți se facă așa cum vrei. Și fiica ei a fost vindecată din acel ceas" (sau în acel moment).

29. După ce a trecut de acolo, Isus a ajuns lângă marea Galileii. Și, urcându-se pe un deal, a șezut acolo. (Și după ce a plecat de acolo, Isus a venit lângă lacul Galileii. Și s-a urcat pe un deal și a șezut acolo).
30. Și a venit multă lume la El și aveau cu ei muți și oameni strâmbi (sau șchiopi), slabi și orbi și mulți alții; și i-au aruncat la picioarele Lui [și i-au doborât la picioarele Lui] (și i-au pus la picioarele Lui). Și i-a vindecat,

31. așa că poporul se mira, văzând pe cei muți vorbind, pe cei strâmbi mergând (și pe cei șchiopi mergând), pe cei orbi văzând; și au preamărit pe Dumnezeul lui Israel.

32.Când au fost chemați laolaltă ucenicii Săi, Iisus le-a zis: "M-am rușinat de popor, căci au stat acum trei zile cu Mine și nu au ce să mănânce; și nu vreau să-i las în post, ca să nu greșească pe cale". (Și Iisus, chemând pe ucenicii Săi laolaltă, le-a zis: Mi-e milă de popor, căci acum sunt aici cu Mine de trei zile și nu au ce mânca; și nu-i voi lăsa să plece în post, ca nu cumva să leșine pe drumul spre casă.)
33. Și ucenicii I-au zis: "De unde atâtea pâini la noi în pustie, ca să împlinească un popor atât de mare?" [Și ucenicii I-au zis: De unde atâtea pâini pentru noi în pustie, ca să putem sătura o ceată atât de mare de oameni?]
34. Și Isus le-a zis: "Câte pâini aveți? Și ei au răspuns: Șapte și câțiva peștișori" [Și au spus: Șapte și câțiva peștișori].
35. Și a poruncit poporului să se așeze la masă pe pământ. (Și a poruncit poporului să se așeze pe pământ pentru masă).
36. Apoi a luat cele șapte pâini și cei cinci pești și, după ce a mulțumit, le-a frânt și le-a dat ucenicilor Săi, iar ucenicii le-au dat poporului.
37. Și toți au mâncat și s-au săturat [Și au mâncat toți și s-au săturat], și au luat ceea ce a rămas din resturi (și au adunat bucățile de mâncare rămase), șapte coșuri pline.
38. Și cei care au mâncat au fost patru mii de bărbați, fără copii și femei.

39. După ce a lăsat poporul să plece, a urcat într-o corabie și a ajuns în ținutul Magdala.

CAPITOLUL 16

1. Iar fariseii și saducheii au venit la El, ispitindu-L, și Îl rugau să le arate un semn din cer. (Fariseii și saducheii au venit la El ca să-L pună la încercare și L-au rugat să le arate un semn din cer).
2. Iar el, răspunzând, le-a zis: "Când se face seară, ziceți: "Va fi senin, căci cerul este roșu;" [pentru că cerul e roșu] (Când vine seara, spuneți: Va fi limpede, pentru că cerurile, sau cerul, este roșu),
3. și a doua zi, Astăzi este furtună, căci cerul strălucește puternic. Atunci voi știți cum să judecați [cu înțelepciune] fața cerului, dar poate că nu cunoașteți semnele vremurilor. (și dimineața: Astăzi va fi furtună, căci cerul este întunecat. Așadar, voi știți cu înțelepciune cum să judecați fața cerurilor, dar nu puteți cunoaște semnele vremurilor./dar nu înțelegeți voi semnele vremurilor?)
4. O generație rea și adulterină caută un simbol; și nu i se va da un simbol, decât simbolul proorocului Iona. (Un neam rău și adulterin caută un semn; și nu i se va da un semn, decât semnul profetului Iona). Și după ce i-a lăsat, a plecat" [s-a dus].

5. Și când ucenicii Lui au trecut marea, au uitat să ia pâini.
6. Și le-a zis: "Iată, feriți-vă de drojdia fariseilor și a saducheilor" (Iată, feriți-vă de drojdia sau de aluatul fariseilor și al saducheilor).
7. Și s-au gândit între ei și au zis: "Căci nu am luat pâini". (Pentru că nu am adus pâine).
8. Dar Isus le-a zis cu înțelepciune: "Ce credeți voi, cei cu puțină credință, că n-ați luat pâini?" (Dar Isus, știind ce gândesc ei, le-a zis: "Ce credeți voi între voi, că n-am adus pâini? O, voi, cei cu puțină credință!)
9. Dar voi nu înțelegeți, nici nu vă gândiți, de cele cinci pâini la cei cinci mii de oameni, şi câte coşniţe aţi luat? (Dar voi nu înțelegeți și nici nu vă aduceți aminte de cele cinci pâini

pentru cinci mii de oameni și de câte coșuri ați umplut?)
10. nici de cele șapte pâini la patru mii de oameni, și câte coșuri ați luat? (nici de cele șapte pâini pentru cei patru mii de oameni, și câte coșuri ați umplut?)
11. De ce nu înțelegeți, căci nu v-am spus despre pâine: "Fiți atenți la aluatul fariseilor și al saducheilor?"(De ce nu înțelegeți că nu v-am vorbit despre pâine, când v-am spus: Feriți-vă de drojdia sau de aluatul fariseilor și al saducheilor?)
12. Atunci au înțeles că a spus să nu se ferească de aluatul de pâine (Atunci au înțeles că nu a spus să se ferească de drojdia sau de aluatul pâinii), ci de învățătura fariseilor și a saducheilor.

13. Isus, venind în părțile Cezareei din Filipi, a întrebat pe ucenicii Săi și a zis: "Cine zic oamenii că este Fiul omului?"
14. Iar ei au spus: "Unii Ioan Botezătorul, alții Ilie, alții Ieremia sau unul dintre profeți".
15. Isus le-a zis: "Dar voi cine ziceți că sunt Eu?"
16. Simon Petru a luat cuvântul și a zis: "Tu ești Hristos, Fiul lui Dumnezeu cel viu" [fiul Dumnezeului cel viu]. (Simon Petru a răspuns: Tu ești Mesia, Fiul lui Dumnezeu cel viu).
17. Isus a luat cuvântul și i-a zis: "Binecuvântat ești tu, Simone, fiul lui Iona, căci nu carnea și sângele ți-au arătat ție, ci Tatăl Meu care este în ceruri.
18. Și Eu îți spun că tu ești Petru și pe această piatră voi zidi Biserica Mea, și porțile iadului nu vor avea nici putere, nici tărie împotriva ei.
19. Și ție îți voi da cheile împărăției cerurilor; și tot ce vei lega pe pământ, va fi legat și în ceruri; și tot ce vei dezlega pe pământ, va fi dezlegat și în ceruri".
20. Apoi a poruncit ucenicilor Săi să nu spună nimănui că El este Isus Hristos.

21. De atunci Isus a început să arate ucenicilor Săi că se cuvine să meargă la Ierusalim și să sufere multe de la cei mai în vârstă, (sau a bătrânilor), de la cărturari și de la căpeteniile preoților (și să sufere multe de la bătrâni, de la cărturari și de la marii preoți), să fie omorât și a treia zi să învie.
22. Și Petru, apucându-L, a început să-L învinuiască (și a început să-L dojenească) și a zis: "Departe de Tine, Doamne, să nu Ți se întâmple aceasta".
23. Și, întorcându-se, a zis lui Petru: "Satan, du-te după Mine; tu ești o pricină de poticnire pentru Mine, pentru că nu știi (sau nu înțelegi) cele ce sunt de la Dumnezeu, ci (numai) cele ce sunt de la oameni".

24. Isus a zis ucenicilor Săi: "Dacă vrea cineva să vină după Mine, să se lepede de sine însuși, să-și ia crucea, și să Mă urmărească (și să Mă urmeze);
25. căci cine își va pune viața la adăpost, o va pierde, iar cine își va pierde viața pentru Mine, o va găsi.
26. Căci ce-i folosește unui om să câștige toată lumea și să-și piardă sufletul, sau ce să dea în schimb pentru sufletul său?
27. Căci Fiul omului va veni în slava Tatălui Său, împreună cu îngerii Săi, și atunci va da fiecăruia după faptele sale.

28. Adevărat vă spun că sunt unii dintre cei ce stau aici (astăzi), care nu vor gusta moartea, până nu vor vedea pe Fiul omului venind în Împărăția Sa".

CAPITOLUL 17

1. După șase zile, Iisus a luat pe Petru, pe Iacov și pe Ioan, fratele său, și i-a dus deoparte pe un deal înalt (și i-a dus numai pe ei pe un deal înalt, sau pe un munte),
2. și s-a transfigurat (sau s-a transformat) în altă înfățișare înaintea lor. Și fața Lui a strălucit ca soarele, iar hainele Lui s-au făcut albe ca zăpada.
3. Și iată că Moise și Ilie li s-au arătat și au vorbit cu el.
4. Petru a luat cuvântul și a zis lui Isus: "Doamne, este bine să fim aici. Dacă vrei, să facem aici trei corturi: pentru tine unul, pentru Moise unul și unul pentru Ilie" (Dacă vrei, vom face aici trei corturi sau trei tabernacole: unul pentru tine, unul pentru Moise și unul pentru Ilie).
5. Dar, pe când vorbea El, iată că un nor strălucitor i-a umbrit; și iată un glas din nor, care zicea: "Acesta este Fiul Meu cel scump, în care am binevoit să Mă bucur de El; ascultați-L". (Acesta este Fiul Meu preaiubit, în care Îmi găsesc plăcerea; ascultați-l).
6.Ucenicii, auzind, au căzut cu fața la pământ și s-au înspăimântat foarte tare (și s-au temut foarte tare).
7. Isus a venit, s-a atins de ei și le-a zis: "Ridicați-vă și nu vă temeți" (Ridicați-vă și nu de teamă).
8. Și, ridicându-și ochii, n-au văzut pe nimeni, ci numai pe Isus.

9. Pe când se coborau de pe deal (sau de pe munte), Iisus le-a poruncit și le-a zis: "Să nu spuneți nimănui vedenia, până ce Fiul omului nu va învia din moarte" [până ce Fiul omului nu va învia din morți].
10. Ucenicii Lui L-au întrebat și I-au zis: "Ce zic deci cărturarii, că se cuvine ca Ilie să vină mai întâi?" (Și ucenicii Lui L-au întrebat: Pentru ce spun cărturarii că se cuvine ca Ilie să vină mai întâi?).
11. El a răspuns și le-a zis: "Va veni Ilie (Ilie va veni) și va restabili toate lucrurile.
12. Iar Eu vă spun că Ilie a venit acum, și ei nu L-au cunoscut, dar au făcut în El tot ce au vrut; și tot așa și Fiul omului va suferi din partea lor". (Și vă spun că Ilie a venit acum, iar ei nu L-au cunoscut, ci I-au făcut tot ce au vrut să facă; tot așa va suferi și Fiul omului din partea lor.)
13. Atunci ucenicii au înțeles că le spusese despre Ioan Botezătorul.

14. Și când a ajuns la popor, a venit la el un om, a căzut în genunchi înaintea lui și a zis:
15. "Doamne, ai milă de fiul meu, căci este nebun(lunatic) și suferă de rele, căci de multe ori cade în foc și de multe ori în apă.
16. Și l-am adus la ucenicii Tăi, și s-ar putea să nu-l vindece" (dar nu l-au putut vindeca).
17. Isus a luat cuvântul și a zis: "A! neam necredincios (sau ieșit din credință) și rătăcitor (O! neam necredincios și rătăcitor); până când voi fi cu voi? până când vă voi suferi? Aduceți-l aici la Mine".
18. Și Isus l-a mustrat, și diavolul a ieșit din el (Și Isus a mustrat demonul, și a ieșit din el); și copilul s-a vindecat din ceasul acela.

19. Atunci ucenicii au venit la Isus în particular, și I-au zis: "De ce nu am putut să-l alungăm?" (Atunci ucenicii au venit în particular la Isus și L-au întrebat: De ce n-am putut să-l dăm afară?).
20. Isus le spune: "Pentru necredința voastră. Adevărat vă spun că, dacă veți avea credință, ca un bob de muștar, veți zice acestui deal: "Treci de aici" și va trece și nimic nu vă va fi cu neputință; (Isus le-a spus: Din cauza lipsei voastre de credință. Vă spun adevărul: dacă veți avea credință, ca un sâmbure sau ca un grăunte de muștar, veți zice muntelui acesta: "Pleacă de aici", și el va pleca; și nimic nu vă va fi imposibil).

21. dar acest fel nu se alungă decât prin rugăciune și post".

22. Și pe când stăteau împreună în Galileea, Isus le-a zis: "Fiul omului va fi dat în mâinile oamenilor;
23. și îl vor ucide, iar a treia zi va învia. Și s-au întristat foarte mult (sau au fost întristați foarte mult) (Și s-au mâhnit foarte tare).

24. Când au ajuns la Capernaum, cei care luau tribut s-au apropiat de Petru și i-au zis: "Stăpânul tău nu plătește tribut?" (Și când au ajuns la Capernaum, cei care percepeau taxa Templului au venit la Petru și i-au zis: Învățătorul tău nu plătește taxa?).
25. Iar el a spus: "Ba da". Și când a intrat în casă, Isus a venit înaintea lui și a zis: "Simone, ce ți se pare? Împărații pământului, de la cine iau ei tribut? de la fiii lor, sau de la străini?" (Împărații pământului, de la cine percep ei taxe sau impozite, de la poporul lor, sau de la străini?)
26. Și el a zis: "De la străini". Isus i-a zis: "Atunci fii să fie liberi.
27. Dar ca să nu-i supărăm, du-te la mare, aruncă un cârlig și prinde peștele care va ieși primul la suprafață și, când își va deschide gura, vei găsi un stater (de bani); ia-l și dă-l [lor] pentru tine și pentru mine.

CAPITOLUL 18

1. În ceasul acela, ucenicii au venit la Isus și au întrebat: "Cine este cel mai mare în împărăția cerurilor?" (În vremea aceea, ucenicii au venit la Isus și L-au întrebat: Cine, crezi tu, este cel mai mare în Împărăția Cerurilor?)
2. Și Isus a chemat un copilaș și l-a pus în mijlocul lor (sau în mijlocul lor);
3. și a zis: "Adevărat vă spun că, dacă nu vă veți întoarce și nu vă veți face ca niște copii, nu veți intra în împărăția cerurilor. (și a zis: Vă spun adevărul: dacă nu vă veți schimba și nu vă veți face ca niște copilași, nu veți intra în Împărăția Cerurilor).
4.De aceea, oricine se smerește ca acest copilaș, acela este cel mai mare în împărăția cerurilor. (Și astfel, oricine se smerește ca acest copilaș, acela este cel mai mare în Împărăția Cerurilor).
5. Și cine primește un astfel de copilaș în numele Meu, pe Mine Mă primește.
6. Dar oricine face să se poticnească unul din acești mici (sau din acești micuți), care cred în Mine, i se grăbește să i se atârne la gât o piatră de moară de măgari și să fie scufundat în adâncul mării.(Dar oricine face să se poticnească unul din acești micuți care cred în Mine, este mai de folos pentru el să i se atârne de gât o piatră de moară pentru măgari și să fie înecat în adâncul mării).

7. Vai de lume, pentru cauzele de poticnire; pentru că este de trebuință (căci este necesar) să vină cauze de poticnire; totuși, vai de acel om prin care vine o cauză de poticnire.

8. Și dacă mâna sau piciorul tău te face să te poticnești, taie-le și aruncă-le de la tine. Este mai bine pentru tine să intri în viață slab, fie strâmb (Este mai bine pentru tine să intri în viața veșnică mutilat sau șchiop), decât având două mâini sau două picioare să fii trimis în focul cel veșnic.
9. Și dacă ochiul tău te face să te poticnești, scoate-l și aruncă-l de la tine. Este mai bine pentru tine, cu un singur ochi să intri în viață (Este mai bine pentru tine să intri în viața veșnică cu un singur ochi), decât având doi ochi să fii trimis în focul iadului, (sau în focul din iad).

10. Vedeți să nu disprețuiți pe niciunul dintre acești micuți. Căci vă spun [Adevărat vă spun] că îngerii lor din ceruri văd în veci fața Tatălui meu care este în ceruri (Căci vă spun adevărul, că îngerii lor păzitori din ceruri văd întotdeauna fața Tatălui meu care este în ceruri).
11. Căci Fiul omului a venit să salveze ceea ce a pierit.

12. Ce vi se pare? Dacă un om ar avea o sută de oi și una dintre ele ar fi rătăcit, nu cumva le va lăsa pe cele nouăzeci și nouă în pustie (sau pe dealuri) și va merge să o caute pe cea care a rătăcit? (Ce vi se pare? Dacă un om are o sută de oi și una dintre ele s-a rătăcit, nu le va lăsa oare pe cele nouăzeci și nouă pe dealuri și nu se va duce să o caute pe cea care s-a rătăcit?)
13. Și dacă se va întâmpla să o găsească, vă spun cu adevărat că se va bucura de ea (sau de aceasta) mai mult decât de cele nouăzeci și nouă care nu au greșit.
14. Așa că nu este voia Tatălui vostru care este în ceruri [care este în cer], ca unul din acești micuți să piară.

15. Dar dacă fratele tău păcătuiește împotriva ta, du-te și mustră-l, între tine și el singur (Și dacă fratele tău păcătuiește împotriva ta, du-te și mustră-l, numai între tine și el); dacă te ascultă, ai câștigat pe fratele tău.
16. Iar dacă nu te ascultă, ia cu tine unul sau doi, pentru ca orice cuvânt să rămână în gura a doi sau trei martori.
17. Și dacă nu le ascultă, spune bisericii. Dar dacă nu ascultă de biserică, să fie pentru tine ca un păgân și ca un vameș [să fie pentru tine ca un păgân și un vameș] (să fie pentru tine ca unul dintre neamuri și ca un vameș).
18. Vă spun cu adevărat (Adevărat vă spun/Vă spun adevărul): tot ce legați pe pământ, va fi legat și în cer; și tot ce dezlegați pe pământ, va fi dezlegat și în cer.

19.Și iarăși vă spun că, dacă doi dintre voi consimt pe pământ, orice vor cere, li se va face de la Tatăl Meu care este în ceruri. (Și iarăși vă spun că, dacă doi dintre voi consimt sau se învoiesc pe pământ cu privire la ceva, orice vor cere, li se va face de către Tatăl Meu care este în ceruri).
20. Căci acolo unde sunt doi sau trei adunați în numele meu, acolo sunt și eu în mijlocul lor". [Căci acolo unde doi sau trei sunt adunați în Numele Meu, acolo sunt Eu în mijlocul lor].

21. Atunci Petru a venit la El și I-a zis: "Doamne, de câte ori va păcătui fratele meu împotriva mea, și eu îl voi ierta? Fie până la șapte ori?"
22. Isus i-a zis: "Nu-ți spun până la șapte ori, ci până la șaptezeci de ori câte șapte ori.

23. De aceea, împărăția cerurilor este asemănată cu un împărat care vrea să facă socoteală cu slujitorii săi.
24. Și când a început să facă socotelile, a fost adus la el unul care îi datora zece mii de talanți. [+Și când a început să pună rațiune, a fost adus la el unul care îi datora zece mii de bezanți sau talanți].
25. Și cum nu mai avea de unde să cedeze, stăpânul său a poruncit să fie vândut, împreună cu soția, copiii și toate lucrurile pe care le avea, și astfel să fie plătit.
26. Dar robul acela, căzând la pământ, s-a rugat lui și a zis: "Ai răbdare în mine (Ai răbdare cu mine) și-ți voi da toate lucrurile".

27. Și împăratul a avut milă de robul acela și l-a lăsat să plece (și i-a permis să plece) [și l-a eliberat, sau i-a dat drumul] și i-a iertat datoria.
28. Dar robul acela a ieșit afară și a găsit pe unul dintre robii lui, care îi datora o sută de dinari (Dar servitorul acela a ieșit afară și a găsit pe unul dintre tovarășii săi de slujbă, care îi datora o sută de bănuți); și, ținându-l în brațe, l-a strangulat și a zis: "Dăruiește ceea ce ești dator".
29. Și a căzut la pământ și l-a rugat, zicându-i: "Ai răbdare în mine, și-ți voi răsplăti toate lucrurile".(Și tovarășul său de slujbă a căzut la picioarele lui, l-a implorat și i-a zis: Ai răbdare cu mine și îți voi răsplăti totul.")
30. Dar el nu a vrut, ci a ieșit și l-a băgat (sau l-a trimis) în închisoare, până ce va plăti toată datoria.
31. Și slujitorii lui, văzând ce se făcea, s-au întristat foarte mult (Și tovarășii lui de slujbă, văzând ce se făcea, s-au întristat foarte mult). Și au venit și au povestit stăpânului lor toate lucrurile care se făcuseră.
32. Atunci stăpânul său l-a chemat și i-a zis: "Slugă rea, ți-am iertat toată datoria, pentru că m-ai rugat.
33. De aceea, nu se cuvenea oare ca și tu să ai milă de robul tău, cum am avut eu milă de tine?" (Și nu ți se cuvenea oare să ai milă de tovarășul tău, cum am avut eu milă de tine?) **34**. Și stăpânul său s-a mâniat și l-a dus la chinuitori, până când a plătit toată datoria.
35. Așa vă va face vouă Tatăl Meu din ceruri, dacă nu veți ierta fiecare pe fratele său, din inimile voastre". (Așa vă va face vouă Tatăl meu din ceruri, dacă vreunul din voi nu iartă pe fratele său, din inimă).

CAPITOLUL 19

1. După ce a terminat de rostit aceste cuvinte, Isus a trecut din Galileea (a ieșit din Galileea) și a ajuns în ținuturile Iudeii, dincolo de Iordan (râu).
2. Și multă lume l-a urmărit (Și mulți oameni îl urmăreau), și El îi vindeca acolo.

3. Fariseii au venit la El, și L-au ispitit, și I-au zis: "Oare este îngăduit ca un bărbat să-și părăsească nevasta din orice motiv?" [+Este permis ca un bărbat să-și părăsească sau să-și abandoneze soția, indiferent de motiv?] (Și fariseii au venit la El ca să-L pună la încercare, și au zis: Este îngăduit ca un bărbat să-și părăsească nevasta pentru orice motiv?).
4. Care a răspuns și le-a zis: "Nu ați citit că Cel ce a făcut pe oameni la început i-a făcut bărbat și femeie?"
5. Și a zis: "Pentru aceasta, omul va lăsa pe tatăl său și pe mama sa și se va lipi de femeia sa, și vor fi doi într-un singur trup".
6. Și astfel nu mai sunt acum doi, ci un singur trup. De aceea omul nu desparte ceea ce Dumnezeu a unit" [De aceea, un om nu se desparte de ceea ce a poruncit Dumnezeu, sau de ceea ce a împletit împreună].
7. Ei îi zic: "(De) ce i-a poruncit atunci lui Moise să dea un libel (a se compara cu calomnia) (sau o cărticică) de părăsire și apoi să lase (sau să părăsească)?" (Și ei i-au zis: Atunci de ce ne-a poruncit Moise să scriem un act de părăsire sau o înștiințare de divorț, ca să putem părăsi sau să lăsăm o femeie?).
8.Și le-a zis: "Pentru că Moise, din pricina împietririi inimilor voastre, v-a lăsat să vă părăsiți nevestele(Din cauza împietririi inimilor voastre, Moise v-a permis să vă părăsiți nevestele); dar de la început nu a fost așa.
9. Iar Eu vă spun că oricine își părăsește nevasta, nu pentru curvie, ci pentru curvie, și se căsătorește cu alta, face desfrânare (sau adulter); iar cel ce se căsătorește cu nevasta părăsită,

face desfrânare" (sau adulter) .

10. Ucenicii lui îi zic: "Dacă cauza unui bărbat cu soția sa este așa, să nu se grăbească să se căsătorească" (este mai de folos să nu se căsătorească).
11. Și le-a zis: "Nu toți oamenii iau cuvântul acesta, ci numai cei cărora le-a fost dat (Nu toată lumea poate primi acest cuvânt; ci doar cei cărora le este dat).
12. Pentru că există fameni, care se nasc astfel din pântecele mamei [care se nasc astfel din pântecele mamei lor];și sunt castrați, care sunt făcuți din oameni; și sunt castrați, care s-au castrat pe ei înșiși, pentru împărăția cerurilor. Cine poate să ia, să ia" (Cine poate primi acest cuvânt, să-l primească).

13. Atunci i-au fost aduși copilași, ca să pună mâinile pe ei și să se roage pentru ei. Și ucenicii i-au învinuit. (Atunci i-au fost aduși copii mici, ca să-și pună mâinile peste ei și să se roage pentru ei. Iar ucenicii îi mustrau).
14. Dar Isus le-a zis: "Lăsați copiii mici să vină la Mine și nu-i opriți, căci a unora ca aceștia este împărăția cerurilor". (Dar Isus le-a zis: Lăsați copiii să vină la Mine și nu-i opriți, căci a unora ca aceștia este Împărăția cerurilor).
15. Și după ce le-a pus mâinile, a plecat de acolo. (Și după ce și-a pus mâinile peste ei, a plecat de acolo).

16. Și iată că a venit unul și I-a zis: "Bunule stăpân, ce lucru bun să fac, ca să am viața veșnică?" (Bunule Învățător, ce lucru bun ar trebui să fac ca să pot avea sau să obțin viața veșnică?)
17. Care îi zice: "Ce-mi ceri tu mie lucruri bune? (De ce mă întrebi despre lucruri bune sau despre ceea ce este bun?). Există un singur Dumnezeu bun. Dar dacă vrei să intri în viață, păzește poruncile".
18. El îi spune: "Care?" Și Iisus a zis: "Să nu faci ucidere de oameni, să nu comiți adulter, să nu comiți furt, să nu spui mărturie mincinoasă (să nu dai mărturie mincinoasă / să nu minți);
19. să te închini tatălui tău și mamei tale [cinstește pe tatăl tău și pe mama ta] și, să iubești pe aproapele tău ca pe tine însuți".
20. Tânărul i-a spus: "Am păzit toate aceste lucruri din tinerețea mea, ce mă mai poate împiedica?"
21. Isus i-a spus: "Dacă vrei să fii desăvârșit, du-te, vinde tot ce ai și dă-le (din ce câștigi) săracilor și atunci vei avea o comoară în ceruri; apoi vino și urmărește-mă" (și urmează-mă).
22. Tânărul, după ce a auzit aceste cuvinte, a plecat mâhnit, pentru că avea multe averi.

23. Și Isus a zis ucenicilor Săi: "Eu vă spun adevărul [Adevărat vă spun] (Vă spun adevărul), că un om bogat din greu va intra în împărăția cerurilor.
24. Și iarăși vă spun că este mai ușor să treacă o cămilă prin urechea unui ac, [este mai ușor pentru o cămilă să treacă prin gaura unui ac], decât să intre un om bogat în împărăția cerurilor".
25. Auzind aceste lucruri, ucenicii s-au mirat foarte mult și au zis: "Cine poate fi în siguranță?" (Atunci cine poate fi salvat?)
26.Isus i-a privit și le-a zis: "La oameni lucrul acesta este cu neputință, dar la Dumnezeu toate lucrurile sunt cu putință".

27. Atunci Petru a luat cuvântul și I-a zis: "Iată, am renunțat la toate și te-am urmărit; ce va fi atunci pentru noi?" (Atunci Petru a răspuns și I-a zis: Iată, am renunțat la toate și te-am

urmat pe tine; atunci ce va fi pentru noi?)
28. Și Isus le-a zis: "Adevărat vă spun că voi, care ați părăsit toate lucrurile și M-ați urmărit pe Mine, la regenerare, când Fiul omului va ședea pe scaunul maiestății Sale, veți ședea și voi pe douăsprezece scaune, socotind cele douăsprezece neamuri ale lui Israel. (Și Isus le-a zis: Adevărat vă spun că voi, care ați părăsit totul și M-ați urmat pe Mine, la regenerare, când Fiul omului va ședea pe tronul maiestății Sale, veți ședea și voi pe douăsprezece tronuri, judecând cele douăsprezece seminții ale lui Israel).
29. Și oricine va părăsi casa, frații sau surorile, tatăl sau mama, soția sau copiii, sau câmpurile, pentru Numele Meu, va lua de o sută de ori mai mult și va stăpâni viața veșnică (va primi de o sută de ori mai mult și va câștiga sau va avea viața veșnică).
30. Dar mulți din cei dintâi vor fi cei din urmă și cei din urmă vor fi cei dintâi".

CAPITOLUL 20

1. "Împărăția cerurilor se aseamănă cu un boier, care a ieșit mai întâi (sau mai devreme), de dimineață, ca să angajeze lucrători în via sa. (Împărăția Cerurilor se aseamănă cu un agricultor care a ieșit dis-de-dimineață să angajeze muncitori pentru via sa.)
2. După ce a încheiat cu muncitorii un legământ de un ban pe zi, i-a trimis în via sa. **3**. A ieșit pe la ceasul al treilea (sau pe la ora nouă dimineața) și a văzut pe alții stând degeaba în piață.
4. Și le-a zis: "Mergeți și voi în via mea, și ceea ce va fi de drept, vă voi da vouă". Și ei au plecat.
5. A ieșit iarăși pe la ceasul al șaselea și pe la ceasul al nouălea, și a făcut la fel.
6. Dar, pe la ceasul al unsprezecelea, a ieșit afară și a găsit pe alții care stăteau acolo; și le-a zis: "Ce stați degeaba aici toată ziua?" [Ce stați aici degeaba toată ziua?] (De ce stați aici degeaba toată ziua?)
7. Ei îi spun: "Pentru că nimeni nu ne-a angajat". El le-a zis: "Mergeți și voi în via mea!"

8. Și când s-a făcut seară, stăpânul viei a zis procuratorului său: "Cheamă lucrătorii și dă-le plata lor (Cheamă lucrătorii și plătește-le salariul) și începe de la ultimul până la primul".
9. Și când au venit, adică pe la ceasul al unsprezecelea, au luat și ei câte un ban fiecare [au luat și ei câte un ban, adică fiecare om câte un bănuț] (fiecare dintre ei a primit câte un bănuț).
10. Dar (atunci) au venit cei dintâi și au considerat (sau au judecat) că trebuie să ia mai mult, dar au luat și ei câte un ban fiecare; [Cu adevărat și cei dintâi veniți au socotit, că erau vrednici să ia mai mult, dar au luat și ei bani egali]. (Dar apoi au venit cei dintâi și au crezut că ar trebui să primească mai mult, dar fiecare dintre ei a primit câte un bănuț;)
11. și, în timpul luării, s-au certat cu agricultorul, (și, după ce l-au primit, s-au certat cu fermierul)
12. și au zis: "Aceștia din urmă au muncit un ceas, iar tu i-ai făcut egali cu noi, care am dus povara zilei și a căldurii?" (și au spus: Aceștia din urmă au lucrat doar o oră, iar tu i-ai făcut egali cu noi/și i-ai plătit egal cu noi, cei care am purtat toată ziua povara și căldura?)
13. Iar el a răspuns unuia dintre ei și a zis: "Prietene, nu-ți fac nici un rău [Prietene, nu-ți fac niciun rău]; nu te-ai învoit cu mine pentru un ban? (nu ai fost de acord să lucrezi pentru mine pentru un ban?).
14. Ia ce este al tău și du-te, căci îi voi da acestui ultim om, ca și ție.
15. Dacă nu-mi este îngăduit să fac ceea ce vreau? (Nu-mi este oare permis să fac ceea ce doresc sau ceea ce vreau cu banii mei?) Este ochiul tău rău, pentru că eu sunt bun?"

16. Astfel, cei din urmă vor fi cei dintâi, și cei dintâi vor fi cei din urmă; căci mulți sunt chemați, dar puțini sunt aleși".

17.Isus s-a suit la Ierusalim și a luat cu Sine pe cei doisprezece ucenici ai Săi, în particular, și le-a zis:
18. "Iată, ne suim la Ierusalim, și Fiul omului va fi dus la căpeteniile preoților și la cărturari (și Fiul omului va fi livrat, sau predat, marilor preoți și cărturarilor); și ei îl vor condamna la moarte.
19. Și-l vor da la păgâni, ca să fie batjocorit, biciuit și răstignit (Și-l vor da la neamuri, ca să fie batjocorit, biciuit și răstignit); iar a treia zi va învia la viață".

20. Atunci, mama fiilor lui Zebedei a venit la El cu fiii ei, și L-a cinstit (sau s-a închinat) și I-a cerut ceva.
21. Iar el i-a zis: "Ce vrei?" Ea i-a zis: "Spune că acești doi fii ai mei stau [Spune că cei doi fii ai mei stau], unul la dreapta ta și altul la stânga ta, în împărăția ta". (Iar el i-a zis: Ce dorești?/Ce vrei? Ea i-a zis: "Spune că acești doi fii ai mei stau unul la dreapta ta, sau la dreapta ta, și altul la stânga ta, sau la stânga ta, în Împărăția ta).
22. Isus a răspuns: "Nu știți ce cereți. Puteți să beți din paharul din care voi bea Eu?" [Puteți să beți paharul pe care trebuie să-l beau eu?] Ei i-au spus: "Putem".(Isus a răspuns: Nu știți ce cereți. Puteți voi să beți din paharul din care voi bea Eu? Ei I-au răspuns: Putem).
23. El le-a zis: "Voi veți bea paharul Meu; dar să stai în jumătatea mea dreaptă sau în jumătatea mea stângă, nu este al Meu ca să vi-l dau vouă, ci cui este pregătit de Tatăl Meu". (El le-a zis: Veți bea din paharul Meu; dar a ședea la dreapta Mea sau la stânga Mea, nu Eu vă dau vouă, ci Tatăl Meu l-a pregătit pentru cine este pregătit).

24. Și cei zece auzind, s-au indignat de cei doi frați. (Și ceilalți zece, auzind aceasta, au simțit indignare față de cei doi frați).
25. Dar Isus, chemându-i la El, le-a zis: "Știți că prinții păgânilor sunt stăpânii lor și că cei mai mari (sau cei mai mulți) se folosesc de putere asupra lor (Știți că cei care conduc neamurile sunt stăpânii lor și că cei mai mari au putere asupra celorlalți).
26. Nu va fi așa între voi; ci oricine va fi făcut [cel] mai mare (sau cel mai mult) între voi, să fie slujitorul vostru (va fi slujitorul vostru);
27. şi oricine dintre voi va fi cel dintâi, acela va fi robul vostru.
28. Că Fiul omului a venit nu ca să fie slujit, ci ca să slujească și să-și dea viața (ca) răscumpărare pentru mulți".

29. Și când au ieșit din Ierihon, multă lume l-a urmărit. (Și când au ieșit din Ierihon, mulți oameni l-au urmat).
30. Și iată că doi orbi, șezând lângă drum, au auzit că Isus trecea pe acolo, și au strigat și au zis: "Doamne, fiul lui David, ai milă de noi".
31. Și poporul i-a învinuit, că ar fi trebuit să stea liniștiți (Și poporul îi mustra, ca să se liniștească); și ei strigau și mai mult și ziceau: "Doamne, fiul lui David, ai milă de noi".
32. Isus, stând în picioare, i-a chemat și le-a zis: "Ce vreți să vă fac?" (Ce doriți să fac pentru voi? / Ce vreți să fac pentru voi?)
33. Ei îi spun: "Doamne, deschide-ne ochii".
34. Și Isus a avut milă de ei și s-a atins de ochii lor; și îndată au văzut și L-au urmărit (și îndată au văzut și L-au urmat).

CAPITOLUL 21

1. Când Isus s-a apropiat de Ierusalim și a ajuns la Betfaghe, pe muntele Măslinilor, a trimis pe cei doi ucenici ai Săi, [Când s-a apropiat Isus de Ierusalim și a ajuns la Betfaghe, pe muntele Măslinilor, Isus a trimis pe cei doi ucenici ai Săi,]
2. și le-a zis: "Duceți-vă în cetatea care este împotriva voastră și îndată veți găsi o măgăriță legată și un mânz cu ea; dezlegați-i și aduceți-i la mine. (și le-a zis: Mergeți în satul care este vizavi de voi și îndată veți găsi o măgăriță legată și un mânz cu ea; dezlegați-i și aduceți-i la mine.)
3. Și dacă cineva vă va spune ceva, spuneți că Domnul are nevoie de ei, și îndată îi va lăsa". (Și dacă vă va spune cineva ceva, spuneți că Domnul are nevoie de ei; și îndată îi va lăsa să plece.)
4. Toate acestea au fost făcute pentru ca să se împlinească ceea ce a spus profetul:

5. "Spuneți fiicei Sionului (Spune-i fiicei Sionului): "Iată, împăratul tău vine la tine, blând, șezând pe o măgăriță și pe un mânz (sau un mânz) de măgăriță sub jug".

6. Ucenicii s-au dus și au făcut cum le poruncise Isus.
7. Și au adus o măgăriță și un mânz (sau un mânz), și-au pus hainele pe ei și l-au făcut să șadă deasupra. (Și au adus măgărița și mânzul, au pus hainele lor pe ei și l-au pus să șadă pe măgăriță).
8. Și o mulțime de oameni și-au întins hainele pe drum; alții au tăiat ramuri de copaci și au împrăștiat pe drum. (Și mulți oameni și-au întins hainele pe cale, sau pe drum; alții au tăiat ramuri de copac, și le împrăștiau pe drum.)

9. Și poporul care mergea înainte și cel care îl urmărea (și care îl urmărea), striga și zicea: "Osana fiului lui David; binecuvântat este cel ce vine în numele Domnului; Osana în cele înalte" [Osana în cele mai înalte lucruri].

10. Și când a intrat în Ierusalim, toată cetatea s-a tulburat și a zis: "Cine este acesta?"
11. Dar poporul zicea: "Acesta este Isus, profetul, din Nazaretul Galileii".
12. Isus a intrat în Templul lui Dumnezeu și a izgonit din Templu pe toți cei ce cumpărau și vindeau; și a răsturnat scândurile schimbătorilor de bani și scaunele celor ce vindeau bani. (Isus a intrat în Templul lui Dumnezeu și a aruncat afară din Templu pe toți cei care cumpărau și vindeau; a răsturnat mesele schimbătorilor de bani și scaunele celor care vindeau porumbei și turturele).
13. Și le-a zis: "Este scris: "Casa mea va fi numită casă de rugăciune (Casa Mea se va numi casă de rugăciune); dar voi ați făcut din ea o peșteră de hoți".

14. Și orbii și cei strâmbi veneau la El în templu, și El îi vindeca. (Și orbii și șchiopii veneau la El în Templu, și El îi vindeca).
15. Dar căpeteniile preoților și cărturarii (Dar marii preoți și cărturarii), văzând minunile (sau lucrurile minunate) pe care le făcea El și pe copiii care strigau în templu și ziceau: "Osana Fiului lui David", s-au indignat (i-au disprețuit),
16. și I-au zis: "Auzi ce spun aceștia?" Și Isus le-a zis: "Da; oare n-ați citit niciodată că din gura pruncilor și a copiilor de lapte ai făcut desăvârșită lauda?
17. După ce i-a lăsat, a ieșit din cetate și s-a dus în Betania; și, locuind acolo, îi învăța despre Împărăția lui Dumnezeu.

18. Dar a doua zi, întorcându-se din nou în cetate, a flămânzit. (Dar a doua zi dimineață, când s-a întors în cetate, îi era foame).
19. A văzut un smochin lângă drum, s-a apropiat de el și nu a găsit în el (sau pe el) decât frunze. Și i-a zis: "Niciodată să nu iasă rod din tine [Niciodată să nu se nască rod din tine], până la nesfârșit". Și îndată smochinul s-a uscat (Și imediat smochinul s-a uscat).

20. Ucenicii, văzând, se mirau și ziceau: "Cât de repede s-a uscat" [Cum s-a uscat îndată] (Cum s-a uscat deodată sau atât de repede).
21. Iar Iisus, răspunzând, le-a zis: "Adevărat vă spun că, dacă aveți credință și nu vă îndoiți, nu numai din smochin veți face, ci și dacă veți zice acestui deal: "Ia-te și aruncă-te în mare" (Du-te și aruncă-te în mare), se va face așa [se va face].
22. Și tot ce veți cere în rugăciune, credincioșilor, veți primi" (le veți primi).

23. Și când a intrat în Templu, căpeteniile preoților (marii preoți) și bătrânii norodului au venit la cel ce învăța [au venit la el (în timp ce învăța)] și au zis: "Cu ce putere faci aceste lucruri? Și cine ți-a dat această putere?"
24. Isus a luat cuvântul și le-a zis: "Și vă voi întreba un cuvânt (Și vă voi pune o întrebare), pe care, dacă mi-l veți spune, vă voi spune cu ce putere fac aceste lucruri.
25. De unde a fost botezul lui Ioan: din cer sau de la oameni?" Și se gândeau în sinea lor, zicând: "Dacă noi spunem din cer, ne va spune: "De ce nu credeți în El?" (De unde a fost botezul lui Ioan: din cer sau de la oameni? Și ei se gândeau în sinea lor, zicând: Dacă noi spunem din cer, el ne va spune: Atunci de ce nu l-ați crezut?)
26. Dacă spunem "de oameni", ne temem de popor, căci toți îl aveau pe Ioan ca profet". (Dacă spunem de la oameni, ne temem de popor, căci toată lumea credea că Ioan era profet).
27. Ei au răspuns lui Isus și au zis: "Nu știm". Iar El le-a zis: "Nici Eu nu vă spun cu ce putere fac aceste lucruri".

28. "Dar vouă ce vi se pare? Un om avea doi fii; a venit la cel dintâi și i-a zis: "Fiule, du-te astăzi să lucrezi în via mea".
29. Iar el, răspunzând, a zis: "Nu vreau;" dar după aceea s-a gândit mai dinainte și a plecat [dar, după aceea, el, stârnit de penitență, sau de gândire, (sau de pocăință), s-a dus] (dar după aceea s-a pocăit și s-a dus și a lucrat).
30. Dar a venit la celălalt și a spus la fel. Iar el, răspunzând, a zis: "Doamne, mă duc", și nu s-a dus (dar el nu s-a dus).
31. Cine dintre cei doi a făcut voia tatălui?" Ei îi răspund: "Cel dintâi". Isus le-a zis: "Adevărat vă spun că vameșii și curvele vor merge înaintea voastră în Împărăția lui Dumnezeu. (Care dintre cei doi a făcut voia tatălui? Ei i-au răspuns: Cel dintâi. Atunci Isus le-a zis: Vă spun adevărul: Acum, vameșii și prostituatele merg înaintea voastră în Împărăția lui Dumnezeu).
32. Căci Ioan a venit la voi pe calea cea dreaptă, și voi n-ați crezut în el,dar vameșii și curvele au crezut în el. Dar voi ați văzut, și n-ați avut nici o prevedere după aceea, ca să credeți în El [Dar voi, văzând, n-ați făcut penitență după aceea, ca să credeți în El]. (Căci Ioan a venit la voi pe calea neprihănirii, și voi nu l-ați crezut, dar l-au crezut vameșii și prostituatele. Da, ați văzut aceasta, dar nu v-ați pocăit după aceea, ca să-L credeți).

33. Ascultați o altă pildă. Era un viticultor care a plantat o vie, a împrejmuit-o, a săpat un storcător în ea, a zidit un turn, a închiriat-o la cultivatori de pământ și a plecat departe în pelerinaj. (Ascultați o altă pildă. Era un proprietar de pământ care a plantat o vie, a

împrejmuit-o, a săpat în ea o groapă pentru o presă de vin, a construit un turn de veghe, a închiriat pământul unor fermieri și apoi a plecat în călătorie).
34. Și când a trecut vremea roadei, a trimis pe robii săi la cultivatorii de pământ, ca să culeagă roadele. (Și când s-a apropiat vremea roadei, și-a trimis slujitorii la agricultori, ca să primească o parte din roadele ei).
35. Și lucrătorii pământului i-au luat slujitorii, au bătut unul,au ucis pe altul, și au ucis cu pietre pe celălalt.
36. A trimis iarăși alți slujitori, mai mulți decât cei dintâi, și la fel au făcut cu ei [și ei au făcut cu ei la fel].
37. În cele din urmă, a trimis la ei pe fiul său și a zis: "Se vor teme de fiul meu". (Și, în cele din urmă, a trimis la ei pe fiul său și le-a spus: Se vor teme de fiul meu/ Trebuie să arate reverență, sau respect, pentru fiul meu).
38. Dar cultivatorii de pământ, văzându-l pe fiu, și-au zis în sinea lor: "Acesta este moștenitorul; veniți, omorâți-l și vom avea moștenirea lui". (Dar agricultorii, văzându-l pe fiu, își ziceau unul altuia: El este moștenitorul; haideți să-l omorâm și atunci vom lua moștenirea lui).
39. L-au luat, l-au aruncat afară din vie și l-au ucis. (Și l-au luat, l-au aruncat afară din vie și l-au omorât.)
40. De aceea, când va veni stăpânul viei, ce va face cu acești lucrători ai pământului?"
41. Ei îi spun: "Va pierde răul (Va nimici răul), (da), pe oamenii răi, și va da în arendă via sa altor lucrători ai pământului, care îi vor da roadele la vremea lor".

42. Isus le-a zis: "Niciodată n-ați citit în Scripturi: "Piatra pe care au ocărât-o constructorii, aceasta a fost făcută capul unghiului?" De la Domnul s-a făcut lucrul acesta, și este minunat (sau este minunat) în ochii noștri.

43. De aceea vă spun că împărăția lui Dumnezeu va fi luată de la voi și va fi dată unui popor care face roadele ei. (Așa că vă spun, că Împărăția lui Dumnezeu va fi luată de la voi și va fi dată unui neam și unui popor care va aduce roadele ei).
44. Și cine va cădea pe piatra aceasta, va fi sfărâmat; dar pe cine va cădea ea, îl va zdrobi (sau îl va lovi) cu totul".

45. Și când căpeteniile preoților și fariseii au auzit pildele Lui, au știut că El a spus despre ei. (Iar marii preoți și fariseii, după ce au auzit pildele Lui, au știut că vorbise despre ei).
46. Și căutau să pună mâna pe el, dar s-au temut de oameni (dar se temeau de popor), căci îl aveau ca pe un profet.

CAPITOLUL 22

1. Isus, răspunzând, le-a vorbit din nou în pilde și le-a zis:
2. "Împărăția cerurilor se aseamănă cu un împărat care a făcut nuntă fiului său. (Împărăția Cerurilor se aseamănă cu un rege care a dat o nuntă pentru fiul său).
3. Și a trimis pe slujitorii săi să cheme pe oamenii care erau chemați la nuntă, dar aceștia nu au vrut să vină.
4. A trimis din nou alți slujitori și a zis: "Spuneți oamenilor care vor fi chemați la ospăț: "Iată, am pregătit mâncarea mea (Iată! Mi-am pregătit mâncarea), taurii mei și vitele mele (sau fiarele mele grase) să fie înjunghiate și toate lucrurile să fie gata; veniți la nuntă".

5. Dar ei au disprețuit și au plecat, unul în cetatea lui, altul la negoțul lui. [Degeaba au disprețuit, sau n-au luat în seamă, și au plecat, unul în via lui, iar altul la marfa lui].
6. Alții însă îi țineau pe robii lui, îi chinuiau și îi omorau.
7. Dar împăratul, când a auzit, s-a mâniat și și-a trimis oștile, a nimicit pe acei căutători de oameni și le-a ars cetatea. (Dar împăratul, când a auzit, s-a înfuriat și și-a trimis oștirea sau soldații, a nimicit pe acei ucigași și le-a ars cetatea.)
8. Și a zis slugilor sale: "Nunta este gata, dar cei chemați la ospăț n-au fost vrednici.
9. De aceea, mergeți la capătul căilor și, pe oricine veți găsi, chemați la nuntă".
10. Robii lui au ieșit pe drumuri și au adunat tot ce au găsit, buni și răi; și sala de nuntă, (sau nunta), era plină de oameni care stăteau la masă (și ospățul de nuntă era plin de oameni veniți la masă).

11. Și împăratul a intrat, ca să vadă oameni care stăteau la masă (ca să-i vadă pe cei care veniseră la masă); și a văzut acolo un om care nu era îmbrăcat cu haina de nuntă [și a văzut acolo un om care nu era îmbrăcat cu haine de nuntă].
12. Iar el i-a zis: "Prietene, cum ai intrat aici fără haina de nuntă?" Și el a rămas mut.
13. Atunci regele a poruncit (sau le-a spus) miniștrilor săi (Atunci regele a poruncit slujitorilor săi): "Legați-l de mâini și de picioare și trimiteți-l în întunericul de afară; acolo va fi plâns și scrâșnire de dinți".
14. Căci mulți sunt chemați, dar puțini sunt aleși".

15. Atunci fariseii s-au dus și s-au sfătuit [(și) au luat sfat] să prindă pe Isus în cuvânt. (Atunci fariseii au plecat și au pus la cale un plan ca să-l prindă pe Isus cu propriile lui cuvinte.)
16. Și au trimis la El ucenicii lor, împreună cu Irodienii, și au zis: "Învățătorule, noi știm că tu ești neprihănit și că înveți cu adevărat calea lui Dumnezeu și nu te îngrijești de nimeni, pentru că tu nu vezi (nu priveşti la înfaţişarea) persoana oamenilor.
17. De aceea spuneți-ne ce vi se pare vouă. Este permis să se dea tribut împăratului, sau nu?" [+Este permis să se dea tribut Cezarului, (da), chirie sau nu?] (Este legal să plătești impozite Cezarului, da sau nu?)
18. Iar Isus, după ce a cunoscut răutatea lor, a zis: "Ipocriților, de ce Mă ispitiți? (De ce Mă puneți la încercare, de ce încercați să Mă prindeți în cursă?).
19. Arătați-mi tiparul banilor". Și i-au adus un bănuț.
20. Și Isus le-a zis: "Al cui este chipul acesta și scrisul de sus? (Al cui este acest chip și scrisul de pe el?)
21. I se spune: "A împăratului". El le-a zis: "De aceea, dați împăratului cele ce sunt ale împăratului, și lui Dumnezeu cele ce sunt de la Dumnezeu". [+Ei îi spun: Ale Cezarului. Atunci El le spune: De aceea, dați Cezarului ceea ce este al Cezarului/ lucrurile care sunt ale Cezarului, și lui Dumnezeu cele ce sunt ale lui Dumnezeu].
22. Și auzind, s-au mirat; și L-au lăsat și au plecat.

23. În ziua aceea, niște saduchei, care ziceau că nu există înviere la viață (care zic că nu există înviere), au venit la El și, întrebându-L,
24. i-au zis: "Învățătorule, Moise a zis: "Dacă cineva moare și nu are un fiu, fratele său să se căsătorească cu femeia lui și să ridice sămânță fratelui său".
25. Noi am avut șapte frați; cel dintâi s-a căsătorit cu o nevastă, și a murit. El n-a avut urmași, și a lăsat nevasta fratelui său;
26. și al doilea, și al treilea, până la al șaptelea.

27. Dar, în cele din urmă, și femeia a murit.
28. De asemenea, (sau De aceea), la învierea la viață (Și astfel la înviere), a cui soție dintre cei șapte va fi ea? căci toţi au avut-o".

29. Isus a luat cuvântul și le-a zis: "Greșiți, pentru că nu cunoașteți Scripturile, nici virtutea lui Dumnezeu (Voi greșiți, pentru că nu cunoașteți Scripturile, nici puterea lui Dumnezeu).
30. Căci la ridicarea din nou la viață (Pentru că în învierea la viață), nici nu se vor căsători, nici nu vor fi căsătoriți, ci vor fi ca îngerii lui Dumnezeu în ceruri.
31. Iar despre învierea morților (Și despre învierea morților), n-ați citit că se spune despre Domnul, care vă spune:
32. "Eu sunt Dumnezeul lui Avraam și Dumnezeul lui Isaac și Dumnezeul lui Iacov; El nu este Dumnezeul morților, ci al celor vii'" (El nu este Dumnezeul morților, ci Dumnezeul celor vii).
33. Iar poporul, auzind, se mira de învățătura lui.

34. Fariseii, auzind că a tăgăduit pe saduchei, au venit împreună la el.
35. Și unul dintre ei, un învățător al Legii, a întrebat pe Isus și l-a ispitit: (și l-a pus la încercare/și a încercat să-l prindă în capcană),
36. "Învățătorule, care este o poruncă mare în lege?" (Învățătorule, care este cea mai mare poruncă din Lege?)
37. Isus i-a zis: "Să iubești pe Domnul tău Dumnezeu [Să iubești pe Domnul Dumnezeul tău], din toată inima ta, din tot sufletul tău și din tot cugetul tău" (Să iubești pe Domnul Dumnezeul tău din toată inima ta, din tot sufletul tău și din tot cugetul tău).
38. Aceasta este cea dintâi și cea mai mare poruncă. (Aceasta este prima și cea mai mare poruncă).
39. Iar cea de-a doua este asemănătoare cu aceasta: "Să iubești pe aproapele tău ca pe tine însuți".
40. De aceste două porunci atârnă toată Legea și proorocii".

41. Și când s-au adunat fariseii, Isus i-a întrebat,
42. și le-a zis: "Ce vi se pare vouă despre Hristos (Ce vi se pare despre Mesia), al cărui fiu este?" Ei I-au răspuns: "Al lui David".
43. El le-a spus: "Cum deci David, în duhul său, îl numește Domn și zice: (Le-a spus: Cum deci David, prin Duhul Sfânt, L-a numit Domn și a zis:)
44. "Domnul a zis Domnului meu: "Șezi în jumătatea mea dreaptă, până ce voi pune pe vrăjmașii tăi pe scaunul picioarelor tale?" (Domnul a zis Domnului meu: Stai la dreapta mea, sau în partea mea dreaptă, până ce voi pune pe vrăjmașii Tăi drept așternut al picioarelor Tale?).

45. Atunci, dacă David îl numește Domn, cum poate fi el fiul său?"
46. Și nimeni nu a putut să-i răspundă nici un cuvânt, și nimeni nu a mai avut îndrăzneală din ziua aceea (și nici un om nu a fost suficient de îndrăzneț din acea zi), ca să-l mai întrebe (ceva).

CAPITOLUL 23

1. Atunci Isus a vorbit poporului și ucenicilor Săi,
2. și a zis: "Pe scaunul lui Moise au șezut cărturarii și fariseii.

3. De aceea, păziți și faceți toate lucrurile, indiferent ce vă spun ei. Dar să nu faceți după faptele lor, căci ei spun și nu fac. (Așa că ascultați-i și faceți tot ce vă spun ei să faceți. Dar să nu faceți sau să vă luați după faptele lor; pentru că ei spun să faci ceva, dar nu fac ei înșiși). **4**. Și ei leagă sarcini grele, (sau poveri grele), care nu pot fi purtate, și le pun pe umerii oamenilor; dar cu propriul lor deget nu le vor mișca (dar cu propriul lor deget nici măcar nu le vor atinge).
5. De aceea își fac toate faptele ca să fie văzuți de oameni (Și astfel își fac toate lucrările ca să fie văzute de oameni); pentru că își scot în afară filacteriile și își măresc tivurile.
6. Și le plac primele locuri de ședere la cine (sau la cină) și primele scaune în sinagogi;
7. și salutări în capătul capului, și să fie numit de oameni, stăpân. (și salutări respectuoase la piață, și să fie numit de oameni, Învățătorule.)
8. Dar să nu vă numiți stăpân, căci unul singur este stăpânul vostru, și voi toți sunteți frați. (Dar să nu vă numiți Învățător, căci este un singur Învățător, și voi toți sunteți frați).
9. Și nu vă numiți pe voi înșivă un tată pe pământ, căci unul singur este Tatăl vostru, care este în ceruri (căci este un singur Tată, care este în ceruri).
10. Și nu vă numiți stăpâni, pentru că unul singur este stăpânul vostru, Hristos (Mesia).
11. Cel mai mare dintre voi va fi slujitorul vostru. (Cel mai mare dintre voi va fi robul vostru).
12. Căci cel ce se înalță pe sine însuși, va fi smerit; și cel ce se smerește pe sine însuși, va fi mărit. (Căci cel ce se înalță pe sine însuși va fi smerit, iar cel ce se smerește pe sine însuși va fi înălțat).

13. Dar vai vouă, cărturarilor și fariseilor, fățarnicilor, care închideți (ușa) împărăției cerurilor înaintea oamenilor [căci voi închideți (ușa) împărăției cerurilor înaintea oamenilor]; și nu intrați, nici nu lăsați pe alții să intre. (Dar vai vouă, cărturarilor și fariseilor, fățarnicilor, care închideți ușa Împărăției Cerurilor în fața oamenilor și nu intrați, nici nu îngăduiți altora să intre).
14. Vai vouă, cărturarilor și fariseilor, fățarnicilor, care mâncați casele văduvelor și vă rugați cu rugăciune îndelungată; pentru aceasta veți lua osânda cea mai mare (veți primi judecata cea mai mare, sau cea mai aspră).

15. Vai vouă, cărturarilor și fariseilor, fățarnicilor, care umblați pe mare și pe uscat, ca să faceți un singur prozelit; iar când este făcut, îl faceți fiu al iadului, de două ori mai mult decât sunteți voi.

16. Vai vouă, conducători orbi, care ziceți: "Oricine jură pe templul lui Dumnezeu, nu este nimic; dar cel care jură în aurul templului (dar cel ce jură pe aurul templului), este (un) dator" (sau datorează).
17. Nebuni și orbi (Nebuni orbi), căci ce este mai mare, aurul sau templul care sfințește aurul?
18. Și oricine jură pe altar, nu este nimic; dar cine jură pe darul care este pe altar, datorează, (sau este debitor). (Și oricine jură pe altar, nu este nimic; dar cine jură pe darul care este pe altar, este dator.)
19. Orbii, căci ce este mai mult, darul sau altarul care sfințește darul?
20. De aceea, cine jură pe altar, jură pe el și pe tot ce este pe el. (Și astfel, cel care jură pe altar, jură pe el și pe toate lucrurile care sunt pe el.)
21.Și cine jură în templu, jură în el și în cel ce locuiește în templu. (Și cine jură pe Templu, jură pe el și pe Cel ce locuiește în Templu.)

22. Și cine jură în ceruri, jură pe scaunul de domnie al lui Dumnezeu și pe Cel ce șade pe el. (Și cine jură pe cer, jură pe scaunul de domnie al lui Dumnezeu și pe Cel ce șade pe el.)

23. Vai vouă, cărturarilor și fariseilor, fățarnicilor, care dați zeciuială de mentă, de anason și de chimen, și ați lăsat cele ce sunt de mai mare însemnătate pentru Lege (sau de mai mare greutate pentru Lege), da, osânda (sau judecata), mila și credința. Și se cuvenea (sau trebuia) să facem aceste lucruri și să nu le lăsăm (nefăcute) pe acelea (alte lucruri).
24. Conducători orbi, care curăță un țânțar, dar înghit o cămilă.

25. Vai vouă, cărturarilor și fariseilor, fățarnicilor, care curățați paharul și platoul pe dinafară, dar înăuntru sunteți plini de corvoadă și de necurăție (dar pe dinăuntru sunteți plini de prada obținută din jafuri și necurățenie).
26. Tu, fariseu orb, curăță mai întâi paharul și platoul dinăuntru, ca să se curățească și ceea ce este afară.

27. Vai vouă, cărturari și farisei, fățarnicilor, care sunteți ca niște morminte albite (sau făcute albe), care pe dinafară par frumoase pentru oameni (care sunt ca niște morminte albe, care pe dinafară par frumoase pentru oameni), dar pe dinăuntru sunt pline de oase de morți și de toată murdăria.
28. Așa că voi, pe dinafară, păreți drepți (sau corecți) oamenilor, dar pe dinăuntru sunteți plini de ipocrizie și de răutate.

29. Vai vouă, cărturarilor și fariseilor, fățarnicilor, care zidiți mormintele proorocilor și faceți frumoase mormintele drepților, (Vai vouă, cărturari și farisei, ipocriților, care zidiți mormintele proorocilor și înfrumusețați mormintele celor drepți,)
30. și ziceți: "Dacă am fi fost în zilele părinților noștri, n-am fi fost tovarășii lor în vărsarea sângelui proorocilor".(și spuneți: "Dacă am fi trăit în zilele părinților noștri, nu am fi fost partenerii lor în vărsarea sângelui profeților.")
31. Și astfel vă mărturisiți vouă înșivă că sunteți fiii celor care au ucis pe profeți. (Și astfel mărturisiți despre voi înșivă că sunteți fiii celor care au ucis pe profeți.)
32. Și umpleți din plin măsura părinților voștri. [Și umpleți (pe deplin) măsura părinților voștri.]
33. Voi, vipere și puii de vipere (sau roadele viperelor), cum veți fugi de osânda iadului? (Șerpi și copii de șerpi, cum veți fugi de Judecata iadului sau de a fi condamnați la iad?)

34. De aceea, iată că vă trimit profeți, înțelepți și cărturari (sau scriitori); și pe aceștia îi veți ucide și îi veți răstigni, și pe aceștia îi veți biciui în sinagogile voastre, și îi veți urmări din cetate în cetate [și îi veți urmări din oraş în oraş] (și îi veți persecuta din cetate în cetate);
35. să vină peste voi tot sângele cel drept, care a fost vărsat pe pământ, de la sângele lui Abel cel drept până la sângele lui Zaharia, fiul lui Barachia, pe care l-ați ucis între templu și altar. (astfel încât tot sângele neprihănit, sau tot sângele nevinovat, să vină asupra voastră, care a fost vărsat pe pământ, de la sângele nevinovatului Abel până la sângele lui Zaharia, fiul lui Barachia, pe care l-ați ucis între Templu și altar).
36. Adevărat vă spun că toate aceste lucruri vor veni asupra acestui neam.

37. Ierusalime, Ierusalime, Ierusalime, care ucizi pe profeți și ucizi cu pietre pe cei trimiși la tine, de câte ori am vrut să strâng pe copiii tăi, ca o găină care-și strânge puii sub aripi, și tu nu ai vrut (dar nu m-ai lăsat).

38. Iată, casa ta îți va fi lăsată pustie (sau părăsită).
39. Și vă spun că nu Mă veți mai vedea de acum înainte, până nu veți zice: "Binecuvântat este Cel ce vine în numele Domnului!'".

CAPITOLUL 24

1. Isus a ieșit din templu; și ucenicii Lui au venit la El, ca să-I arate clădirile templului.
2. Dar El a răspuns și le-a zis: "Vedeți toate aceste lucruri? Adevărat vă spun (vă spun adevărul), nu se va lăsa piatră pe piatră/nu se va lăsa aici piatră pe piatră, ca să nu fie distrusă" [care nu va fi distrusă].

3. Pe când ședea El pe Muntele Măslinilor, ucenicii Lui au venit la El în particular și I-au zis: "Spune-ne când se vor întâmpla aceste lucruri și care este semnul venirii Tale și al sfârșitului lumii".

4. Isus a luat cuvântul și le-a zis: "Priviți (sau vedeți), ca nimeni să nu vă înșele.
5. Căci mulți vor veni în Numele Meu și vor zice: "Eu sunt Hristos" (Eu sunt Mesia); și vor înșela pe mulți.
6. Căci veți auzi bătălii și păreri despre bătălii; vedeți să nu fiți tulburați (sau să nu fiți tulburați); căci se cuvine ca aceste lucruri să fie făcute, dar nu este încă sfârșitul.
7. Pentru că oamenii se vor ridica împreună împotriva oamenilor și regatele împotriva regatelor, și ciumele, foametea și mișcările de pământ vor fi pe alocuri; (Căci se va ridica neam împotriva altui neam și împărăție împotriva altei împărății, și vor fi plăgi, foamete și cutremure pe alocuri;)
8. și toate acestea să fie (doar) începutul necazurilor.

9. Atunci oamenii vă vor băga în necazuri și vă vor omorî, și veți avea parte de ură, (sau în ură) față de toți oamenii pentru Numele Meu.(Atunci oamenii vă vor da la încercări și necazuri și vă vor ucide și veți fi urâți de toate neamurile și de toate popoarele, din pricina Numelui Meu).
10. Și atunci mulți se vor poticni, se vor trăda unii pe alții și se vor urî unii pe alții.
11. Și mulți prooroci falși se vor ridica și vor înșela pe mulți.
12. Și pentru că răutatea va fi din belșug, caritatea multora se va răci (dragostea multora se va răci);
13. dar cel ce va rămâne nemișcat (sau statornic) până la sfârșit, va fi în siguranță. (dar cel care va răbda până la sfârșit, va fi mântuit.)
14. Și această Evanghelie a împărăției va fi propovăduită în toată lumea, ca mărturie pentru toți oamenii; și atunci va veni sfârșitul. (Și această Evanghelie, sau Buna Vestire a Împărăției, va fi propovăduită în toată lumea, ca o mărturie pentru toate națiunile și toate popoarele; și atunci va veni sfârșitul).

15. De aceea, când veți vedea urâciunea nenorocirii, despre care spune profetul Daniel, care stă în locul sfânt; cel ce citește (aceasta), să înțeleagă;
16. atunci cei din Iudeea să fugă în munți;
17. și cel care este în acoperișul casei (și cel care este pe acoperișul casei), să nu se coboare să ia ceva (din) casa lui;
18. iar cel care este la câmp, să nu se mai întoarcă să-și ia haina (nu vă întoarceți să-i luați haina).
19. Dar vai de cele care vor fi însărcinate și care vor hrăni sau vor alăpta în acele zile.

20. Rugați-vă ca zborul vostru să nu se facă iarna sau în sabat. (Rugați-vă ca fuga voastră să nu se facă iarna sau în Sabat.)
21. Căci atunci va fi un necaz mare, cum nu a fost de la începutul lumii până acum și nici nu va mai fi.
22. Și dacă acele zile nu ar fi fost scurtate, fiecare făptură (adică toată făptura, sau toată omenirea) nu ar fi fost în siguranță (nimeni din omenire nu ar putea fi salvat); dar acele zile vor fi scurtate, pentru oamenii aleși.
23. Atunci, dacă vă spune cineva: "Iată, aici este Hristos, sau acolo", să nu-l credeți. (Și dacă vă va spune cineva: Iată, aici este Mesia, sau acolo, nu-l credeți).
24. Căci se vor ridica falși Hristoși și falși profeți (Căci se vor ridica falși Mesia și falși profeți), și vor da semne mari (sau mari semne) și minuni; astfel încât și cei aleși să fie induși în eroare, dacă se poate face.
25. Iată, v-am mai spus.
26. De aceea, dacă vi se spune: "Iată, este în pustie", nu ieșiți; "iată, este în locuri secrete". (iată, el se află în locuri particulare sau secrete), nu-i credeți.
27. Căci, după cum fulgerul iese de la răsărit și se arată la apus, tot așa va fi și venirea Fiului omului.
28. Oriunde va fi trupul, acolo se vor aduna și vulturii.

29. Și curând (sau imediat), după necazul acelor zile, soarele se va întuneca, luna nu-și va mai da lumina, stelele vor cădea din ceruri și virtuțile (sau puterile) cerurilor se vor mișca (sau se vor tulbura).
30. Și atunci semnul Fiului omului se va arăta în ceruri, și atunci toate neamurile (sau toate neamurile, sau toate semințiile) de pe pământ vor plânge; și vor vedea pe Fiul omului venind pe norii cerului, cu multă virtute și maiestate. (Și atunci semnul Fiului omului se va arăta în ceruri, și atunci toate popoarele pământului se vor tângui; și vor vedea pe Fiul omului venind pe norii cerurilor, cu mare putere și măreție).
31. El va trimite pe îngerii Săi cu trâmbița și cu un glas mare și vor aduna pe aleșii Săi din cele patru vânturi, din cele mai înalte lucruri ale cerului până la marginile lor.

32. Și învățați pilda smochinului. Când ramura lui este acum fragedă, și frunzele sunt răsărite, știți că vara este aproape (Când ramura sa este acum fragedă și frunzele au răsărit, știți că vara este aproape);
33. și astfel, când veți vedea toate aceste lucruri, să știți că este aproape, (da,) la porți (să știți că este aproape, da, chiar la ușă).
34. Adevărat vă spun (vă spun adevărul), căci neamul acesta nu va trece, până nu se vor face toate aceste lucruri;
35. cerul și pământul vor trece, dar cuvintele Mele nu vor trece.

36. Dar despre ziua și ceasul acela nu știe nimeni, nici îngerii din ceruri, numai Tatăl singur (ci numai Tatăl).
37. Dar cum a fost în zilele lui Noe, așa va fi și la venirea Fiului omului.
38. Ca în zilele de dinaintea marelui potop, au mâncat și au băut, se căsătoreau și se duceau la nuntă, până în ziua în care Noe a intrat în corabie;
39. și n-au știut, până ce a venit potopul cel mare și a luat pe toți oamenii, așa va fi și venirea Fiului omului.
40. Atunci doi vor fi pe un câmp, unul va fi luat și celălalt va fi lăsat;

41. două femei vor măcina la o moară (sau la o moară), una va fi luată, iar cealaltă lăsată; două într-un pat, una va fi luată, iar cealaltă lăsată.

42. De aceea, treziți-vă (și stați de veghe), căci nu știți în ce ceas va veni Domnul.
43. Dar să știți că, dacă ar ști gospodarul în ce ceas va veni hoțul, cu siguranță s-ar trezi și nu ar lăsa să i se submineze casa (și nu ar îngădui să i se jefuiască casa).
44. Și de aceea fiți gata, căci în ce ceas nu știți, Fiul omului va veni.

45. Cine ghicește că ești un om adevărat, (sau este un credincios), slujitor și prudent, pe care l-a rânduit stăpânul său asupra casei sale, să le dea carne la vremea ei? (Atunci cine crezi tu că este o slugă credincioasă și înțeleaptă, pe care stăpânul său a rânduit-o asupra, sau peste, gospodăria sa, ca să le dea mâncare la timpul potrivit?)
46. Ferice de robul acela pe care Domnul său, când va veni, îl va găsi făcând așa.
47. Adevărat vă spun, căci peste (pe) toate bunurile lui îl va rândui. (Vă spun adevărul, că îl va pune în fruntea tuturor bunurilor sale.)
48. Dar dacă robul acela rău zice în inima lui: "Domnul meu întârzie să vină".
49. și începe să lovească pe slujitorii săi, să mănânce și să bea cu bețivii;
50. stăpânul acelui rob va veni în ziua în care el nu speră și în ceasul pe care nu-l știe,
51. îl va despărți (și-l va împărți în bucăți/și-l va tăia în bucăți), și va pune partea lui cu fățarnicii; acolo va fi plâns și scrâșnire de dinți".

CAPITOLUL 25

1. "Atunci împărăția cerurilor se va asemăna cu zece fecioare, care și-au luat lămpile și au ieșit în întâmpinarea soțului și a soției;
2. cinci dintre ele erau nebune/proaste (neînțelepte), iar cinci dintre ele erau înțelepte.
3. Dar cele cinci nebune și-au luat lămpile și nu au luat cu ele untdelemn;
4. dar cele mai prudente (au luat) ulei în vasele lor împreună cu lămpile.
5. Și cât timp soțul a zăbovit, toate au ațipit și au dormit [toți au ațipit și au dormit].
6. Dar la miezul nopții s-a auzit un strigăt: "Iată, soțul vine, ieșiți să vă întâlniți cu el" [ieșiți în întâmpinarea lui].
7.Atunci toate acele fecioare s-au sculat și și-au aranjat lămpile.
8. Și nebunele au zis celor înțelepte: "Dați-ne puțin din untdelemnul vostru, căci lămpile noastre sunt stinse".
9. Cele înțelepte au răspuns și au zis: "Ca nu cumva să nu ne ajungă nici nouă, nici vouă, mergeți mai degrabă la oamenii care o vând, și cumpărați pentru voi" (și cumpărați o parte pentru voi înșivă).
10. Și în timp ce se duceau să cumpere (un pic de), a venit soțul; și cele care erau gata au intrat cu el la nuntă, iar poarta s-a închis.
11. La urmă au venit și celelalte fecioare și au zis: "Doamne, Doamne, deschide-ne".
12. Iar el, răspunzând, a zis: "Adevărat vă spun că nu vă cunosc". (El a răspuns și a zis: Vă spun adevărul, nu vă cunosc.)
13. De aceea, treziți-vă (și stați de veghe), căci nu știți nici ziua, nici ceasul.

14. Căci, ca un om care pleacă departe în pelerinaj, își cheamă slujitorii și le încredințează bunurile sale (și le dăruiește averea sau bunurile sale);
15. unuia i-a dat cinci bezanți (Monedă de aur din est), sau cinci talanți, altuia doi, iar altuia unul, fiecăruia după virtutea lui; și a plecat îndată. (și a dat unuia cinci talanți, altuia doi, altuia unul, fiecăruia după puterile lui sau după priceperea lui, și apoi a plecat îndată).

16. Și cel ce primise cinci bezanți (sau cinci talanți), a ieșit, a lucrat în ei și a câștigat alți cinci. (Și cel care primise cinci talanți s-a dus, a lucrat cu ei și a câștigat alți cinci talanți).
17. De asemenea, cel care luase doi (talanți) a mai câștigat încă doi (a obținut încă doi).
18. Dar cel care luase unul, a ieșit și a scormonit în pământ (și a săpat în pământ) și a ascuns banii stăpânului său.

19. Dar, după multă vreme, a venit stăpânul acelor slujitori și a făcut socoteala cu ei. **20**. Și cel care luase cinci bezanți (talanți), a venit și a adus alți cinci și a zis: "Doamne, mi-ai încredințat cinci bezanți, iată! Am primit mai sus de alți cinci". [+Și cel ce luase cinci talanți, s-a apropiat, (sau apropiindu-se), a oferit alți cinci talanți, zicând: Doamne, mi-ai dat cinci talanți, iată că am luat alți cinci]. (Și cel care primise cinci talanți, a venit și a adus alți cinci și a zis: Doamne, mi-ai dat cinci talanți, iată că am mai câștigat încă cinci).
21. Stăpânul său i-a zis: "Bine ai făcut, slugă bună și credincioasă" (Bine ai făcut, slujitor bun și credincios);pentru că în puține lucruri ai fost sincer, (sau ai fost credincios), (acum) te voi rândui cu privire la multe lucruri; intră în bucuria stăpânului tău.

22. Și cel care luase doi bezanți, sau doi talanți, a venit și a zis: "Doamne, mi-ai dat doi bezanți; iată că am câștigat alți doi". [+De fapt, cel care luase doi talanți, a venit, (sau s-a apropiat) și a zis: Doamne, mi-ai dat doi talanți, iată că am mai luat încă doi.] (Cel ce primise doi talanți a venit și a zis: Doamne, mi-ai dat doi talanți; iată că am mai câștigat încă doi).
23. Stăpânul său i-a zis: "Bine ai făcut, slugă bună și adevărată" (sau credincioasă) (Bine ai făcut, rob bun și credincios); pentru că în puține lucruri ai fost sincer, (sau ai fost credincios), (acum) te voi rândui cu privire la multe lucruri; intră în bucuria stăpânului tău.

24. Dar cel care luase un bezant (sau un talant), a venit și a zis: "Doamne, știu că ești un om aspru; seceri unde n-ai semănat și aduni unde n-ai împrăștiat. (Dar cel care primise un talant a venit și a zis: Doamne, știu că ești un om greu; culegi de unde n-ai semănat, și aduni de unde n-ai împrăștiat;)
25. și eu, temându-mă (și mă temeam foarte tare de tine), m-am dus și am ascuns bezantul tău (sau talantul tău) în pământ; iată că ai ceea ce este al tău".

26. Stăpânul său a luat cuvântul și i-a zis: "Slugă rea și lentă, știai că secer unde n-am semănat și adun unde n-am împrăștiat? (Slugă leneșă și rea, știai tu că secer unde n-am semănat și adun unde n-am împrăștiat?)
27. De aceea se cuvenea să dai banii mei la schimbătorii de bani, pentru ca atunci când voi veni, să primesc ceea ce este al meu cu uzuri. (Și așa se cuvenea să dai banii mei la schimbătorii de bani, pentru ca, la întoarcere, să primesc ceea ce era al meu cu dobândă).
28. De aceea, luați de la el bezantul și dați-i celui ce are zece bezanți". [Luați-i talantul, și dați-l celui ce are zece talanți.]

29. Căci fiecăruia care mă are, îi va da și va crește [+Căci fiecăruia care are, i se va da, și va avea belșug, sau mărire]; dar de la cel care nu are, i se va lua și ceea ce i se pare că are.
30. Și aruncați pe robul nefolositor în întunericul cel mai de afară (sau cel mai mare); acolo va fi plâns și scrâșnire de dinți.

31. Când Fiul omului va veni în maiestatea Sa și toți îngerii Săi împreună cu El, atunci va sta pe scaunul (sau pe tronul) maiestății Sale;
32. și toate popoarele vor fi adunate înaintea lui (și toate neamurile și toate popoarele vor fi adunate înaintea lui) și el le va despărți (sau îi va despărți) în două, precum un păstor

desparte (sau se împarte) oile de iezi;
33. şi va aşeza oile în jumătatea sa dreaptă şi iezii în jumătatea sa stângă [şi iezii pe jumătatea stângă]. (şi va pune oile la dreapta lui şi caprele la stânga lui).

34. Atunci împăratul va zice celor care vor fi în jumătatea sa dreaptă: "Veniţi, binecuvântaţii Tatălui Meu, luaţi în stăpânire împărăţia care v-a fost pregătită de la facerea (sau de la începutul) lumii. (Atunci Regele le va spune celor care vor fi la dreapta Lui: Veniţi, binecuvântaţii Tatălui Meu, luaţi în stăpânire Împărăţia pregătită pentru voi de la crearea lumii).
35. Căci am flămânzit, şi mi-aţi dat să mănânc; am însetat, şi mi-aţi dat să beau; am fost fără adăpost, şi m-aţi adăpostit;
36. gol, şi m-aţi acoperit; bolnav, şi m-aţi vizitat; am fost în închisoare, şi aţi venit la mine.
37. Atunci oamenii drepţi îi vor răspunde, şi vor spune (Atunci cei drepţi îi vor spune): "Doamne, când te-am văzut flămând, şi te-am hrănit; însetat, şi ţi-am dat să bei? [însetat, şi noi ţi-am dat să bei?]
38. şi când te-am văzut fără adăpost, şi te-am adăpostit. [când, de fapt, te-am văzut fără port, şi te-am adunat în port] sau gol, şi te-am acoperit?
39. Sau când te-am văzut bolnav, sau în închisoare, şi am venit la tine?"
40. Şi împăratul, răspunzând, le va zice: "Adevărat vă spun (vă spun adevărul), câtă vreme aţi făcut-o unuia dintre aceşti fraţi ai mei mai mici, mie mi-aţi făcut-o".

41. Atunci împăratul va zice şi celor care vor fi în jumătatea sa stângă: "Depărtaţi-vă de la Mine, blestemaţilor, în focul cel veşnic, care este pregătit pentru diavol şi pentru îngerii lui. (Atunci Regele le va spune celor care vor fi la stânga sa: Duceţi-vă de la Mine, blestemaţilor, în focul cel veşnic, care este pregătit pentru diavol şi pentru îngerii lui.)
42. Căci am flămânzit, şi nu mi-aţi dat să mănânc nimic; am însetat, şi nu mi-aţi dat să beau nimic; [+Căci am flămânzit, şi nu mi-aţi dat nimic de mâncare; am însetat, şi nu mi-aţi dat nimic de băut;]
43. Am fost fără adăpost, şi voi nu m-aţi adăpostit [am fost fără port, şi nu m-aţi adunat în port]; gol, şi nu m-aţi acoperit; bolnav şi în închisoare, şi nu m-aţi vizitat".
44. Atunci ei Îi vor răspunde şi vor zice: "Doamne, când Te-am văzut noi flămând, sau însetat, sau fără adăpost, sau gol, sau bolnav, sau în închisoare, şi nu Ţi-am slujit?"
45. Atunci El le va răspunde şi le va zice: "Adevărat vă spun că, atâta timp cât n-aţi făcut-o unuia dintre aceşti mai mici, nici Mie nu Mi-aţi făcut-o" [nu mi-aţi făcut-o mie].
46. Aceştia vor merge în chinuri veşnice, iar cei drepţi vor merge în viaţă veşnică". (Şi ei vor merge în chinuri veşnice; dar cei drepţi vor merge în viaţă veşnică.)

CAPITOLUL 26

1.După ce a terminat toate aceste cuvinte, Isus a zis ucenicilor Săi:
2. "Ştiţi că, după două zile, se va face pască şi Fiul omului va fi dus la răstignire". (Ştiţi că peste două zile va fi Paştele, iar Fiul omului va fi predat, sau va fi dat spre răstignire).

3. Atunci, căpeteniile preoţilor şi bătrânii poporului s-au adunat în sala căpeteniei preoţilor, adică a lui Caiafa, (Atunci marii preoţi şi bătrânii poporului s-au adunat în sala Marelui Preot, care se numea Caiafa,)
4. şi au făcut un sfat ca să prindă pe Isus cu vicleşug şi să-L ucidă; [şi au făcut un sfat, ca să prindă pe Isus cu viclenie şi să-L omoare;] (şi au pus la cale un plan de a pune mâna pe Isus prin trădare şi de a-l ucide;)

5. dar ei au spus: "Nu în timpul vacanței, [Nu în zi de sărbătoare (Nu în ziua de sărbătoare)], ca nu cumva să se facă zgomot (sau zarvă) în popor".

6.Și când a fost Isus în Betania, în casa lui Simon leprosul,
7. a venit la El o femeie care avea o cutie de alabastru cu untdelemn prețios, și a turnat pe capul Lui, care se odihnea (și a turnat-o pe capul lui în timp ce se odihnea).
8. Ucenicii, văzând aceasta, au avut dispreț, și au zis: "Pentru ce este această pierdere?
9. pentru că ar putea fi vândut cu mult [pentru că aceasta ar fi putut fi vândută cu mult], și să fie dat oamenilor săraci".
10. Dar Isus a știut, și le-a zis: "Ce vă este greu cu femeia aceasta? (De ce să fii atât de dur cu această femeie?)pentru că ea a făcut în mine o lucrare bună [(pentru că) ea a făcut o lucrare bună în mine].
11. Pentru că veți avea mereu (mai mulți) oameni săraci cu voi, dar nu mă veți avea mereu pe mine.
12. Pentru că femeia aceasta, trimițând mirul acesta în trupul meu, a făcut-o [pentru] ca să mă îngroape. (Pentru că această femeie a turnat acest mir pe trupul meu, ca pregătire pentru înmormântarea mea.)
13. Adevărat vă spun că ori de câte ori se va propovădui Evanghelia aceasta în toată lumea, se va spune că ea a făcut aceasta, cu gândul la El" (în amintirea lui).

14. Atunci unul din cei doisprezece, care se numea Iuda Iscarioteanul, a ieșit la căpeteniile preoților [s-a dus la căpeteniile preoților] (s-a dus la marii preoți),
15. și le-a zis: "Ce-mi veți da, ca să vi-l dau vouă?" (Ce-mi veți da mie, dacă vi-l voi da, sau dacă vi-l voi trăda?) Și i-au dat treizeci de arginți.
16. Și din acel moment a căutat prilej, ca să-l trădeze.

17. În prima zi a Paștelui (adică a sărbătorii Paștelui), ucenicii au venit la Isus și I-au zis: "Unde vrei tu [ca] să-Ți pregătim, [pentru] a mânca pasca?" (Și în prima zi a Azimilor, adică a Sărbătorii Paștelui, ucenicii au venit la Isus și I-au zis: Unde voiești să-Ți pregătim pentru a mânca Paștele?).
18. Isus a zis: "Duceți-vă în cetate la un om și spuneți-i: 'Stăpânul zice: Vremea Mea este aproape; la tine fac pasca cu ucenicii Mei'". (Isus a zis: Du-te în cetate la un om și spune-i: Învățătorul a zis: Vremea mea este aproape; voi ține sau voi mânca Paștele cu ucenicii mei în casa ta).
19. Și ucenicii au făcut cum le poruncise Isus; și au pregătit pasca (și au pregătit Paștele).

20. Și când a venit seara, s-a așezat la masă [a stat la masă] (a luat loc la masă), cu cei doisprezece ucenici ai săi.
21. Iar El le-a zis, pe când mâncau: "Adevărat vă spun (vă spun adevărul) că unul dintre voi Mă va trăda".
22. Și ei, plini de părere de rău [Și s-au întristat mult] (Și s-au întristat foarte tare), au început să spună fiecare în parte: "Doamne, dacă sunt eu?"
23. El a răspuns și a zis: "Cel ce-și va pune cu mine mâna în tavă mă va trăda (Cel care își va pune mâna în tavă cu mine, mă va trăda).
24. De fapt, Fiul omului se duce, după cum este scris despre El; dar vai de omul acela prin care Fiul omului va fi trădat; ar fi fost bine pentru el (ar fi fost mai bine pentru el), dacă acel om nu s-ar fi născut".

25. Dar Iuda, care L-a trădat, a luat cuvântul și a zis: "Învățătorule, oare sunt eu acela?" Isus i-a zis: "Tu ai spus" (aceasta).

26. În timp ce ei luau cina, Isus a luat pâine, a binecuvântat-o (și a mulțumit), a frânt-o și a dat-o ucenicilor Săi și a zis: "Luați și mâncați, acesta este trupul Meu".
27. Și a luat paharul și a mulțumit (și a adus mulțumiri), și a zis: "Beți din el toți.
28. Acesta este sângele Meu din Noul Testament (Acesta este sângele Meu din Noul Legământ), care va fi vărsat pentru mulți, spre iertarea păcatelor.
29. Și vă spun că nu voi mai bea din rodul acesta al viței de vie până în ziua când îl voi bea cu voi, în Împărăția Tatălui Meu".

30.Și după ce s-a rostit imnul, au ieșit pe muntele Măslinilor. (Și după ce s-a cântat imnul, au ieșit în Muntele Măslinilor).

31. Atunci Isus le-a zis: "În noaptea aceasta, toți veți suferi în Mine o pricină de poticnire, căci este scris: "Voi lovi pe păstor, și oile turmei vor fi risipite".
32. Dar după ce voi învia (Dar după aceea sunt înviat), voi merge înaintea voastră în Galileea".
33. Petru a luat cuvântul și i-a zis: "Chiar dacă toți [oamenii] se vor poticni în tine, eu nu mă voi poticni niciodată".
34. Isus i-a zis: "Adevărat îți spun (îți spun adevărul), că în noaptea aceasta, înainte de cântatul cocoșului, de trei ori te vei lepăda de Mine".
35. Petru i-a zis: "Da, chiar dacă se cuvine să mor cu tine, nu mă voi lepăda de tine". Și toți ucenicii au spus (același lucru).

36.Apoi Isus a venit cu ei într-o cetate, numită Ghetsimani (Apoi Isus a venit cu ei într-un loc numit Ghetsimani). Și a zis ucenicilor Săi: "Ședeți aici, în timp ce Mă duc acolo, și rugați-vă".
37. După ce a luat pe Petru și pe cei doi fii ai lui Zebedei, a început să se îngrețoșeze și să-i pară rău [a început să se întristeze și să-și îngreuneze inima].
38. Apoi le-a zis: "Sufletul meu este îndurerat până la moarte; rămâneți aici, și vă treziți cu mine" (Așteptați aici și vegheați alături de mine).

39. Și, ieșind puțin, a căzut cu fața la pământ, rugându-se și zicând: "Tatăl meu, de este cu putință, treacă de la mine paharul acesta [Tatăl meu, de este cu putință, (lasă) să treacă de la mine paharul acesta]; totuși nu cum vreau eu, ci cum vrei Tu" (totuși nu ceea ce doresc eu, ci ceea ce dorești Tu).
40. A venit la ucenicii Săi, și i-a găsit dormind. Și a zis lui Petru: "Așadar, dacă nu cumva ați putea o oră să vegheaţi cu mine? [Deci, n-ați putea să vegheaţi o oră cu mine?] (Așadar, n-ați putea să vegheați cu mine o oră?/Nu ați putea să stați treji cu mine o oră?)
41. Treziți-vă și rugați-vă, ca să nu intrați în ispită; căci duhul este gata, dar carnea este bolnavă", (sau este instabilă, sau este neclintită). (Fiți de veghe/ Rămâneți treji și rugați-vă, ca să nu intrați în încercare; pentru că duhul este gata, dar carnea este fragilă și slabă.)

42. A doua oară s-a dus din nou și s-a rugat, zicând: "Tată, de nu va trece paharul acesta, și-l voi bea, facă-se voia Ta".
43. A venit iarăși și i-a găsit dormind, căci ochii lor erau îngânduraţi.
44. Și lăsându-i, s-a dus iarăși și s-a rugat a treia oară și a spus aceleași cuvinte.

45. Apoi a venit la ucenicii Săi și le-a zis: "Dormiți acum și odihniți-vă; iată că a sosit ceasul (iată că s-a apropiat ceasul / timpul este acum) și Fiul omului va fi dat (sau va fi trădat) în mâinile păcătoșilor.
46. Ridicați-vă, mergem; iată, cel ce mă va lua (pe mine) este aproape". (ridicați-vă, să mergem; iată, cel care mă va apuca pe mine, este aproape).

47. Dar pe când vorbea el, iată că a venit Iuda, unul din cei doisprezece, și cu el o mare ceată, cu săbii și bâte (sau doage), trimiși de la căpeteniile preoților și de la bătrânii poporului (trimiși de marii preoți și de bătrânii poporului).
48. Și cel ce L-a trădat le-a dat un simbol (sau un semn), și a zis: "Pe cine voi săruta, acela este; țineți-l" (pe el) (prindeți-l).
49. Și îndată a venit la Isus și a zis: "Bucură-te, Stăpâne!" Și L-a sărutat. (Și venind îndată la Isus, a zis: Bună seara, Învățătorule; și l-a sărutat.)
50. Și Isus i-a zis: "Prietene, unde ai venit?" Atunci ei s-au apropiat și, punând mâinile pe Isus, L-au prins (și L-au sechestrat).

51. Și iată că unul dintre cei care erau cu Isus și-a întins mâna și a scos sabia; și a lovit pe robul prințului preoților (și a lovit pe robul Marelui Preot) și i-a tăiat urechea.
52. Atunci Isus i-a zis: "Întoarce-ți sabia la locul ei (Pune-ţi sabia la locul ei); Căci toți cei ce iau sabia în mână vor pieri de sabie.
53. Oare ghicești tu că nu mă voi ruga Tatălui meu, și el îmi va da acum mai mult de douăsprezece legiuni de îngeri?
54. Cum deci se vor împlini Scripturile? căci așa se cuvine să se facă".

55. În ceasul acela, Isus a zis poporului: "Ca pentru un hoț ați ieșit, cu săbii și bâte, (sau doage), pentru a mă apuca; (În vremea aceea, Isus a zis poporului: Ați ieșit ca după un hoț, cu săbii, cu bâte sau cu ciomege, ca să Mă prindeți; şi totuși, zi de zi stăteam în mijlocul vostru și învățam în Templu, și nu m-ați prins atunci).
56. Dar toate acestea au fost făcute pentru ca să se împlinească Scripturile profeților". Atunci toți ucenicii au fugit și L-au lăsat.

57. Și au prins pe Isus și L-au dus la Caiafa, căpetenia preoților (Marele Preot), unde se adunaseră cărturarii și fariseii și bătrânii poporului [unde se adunaseră cărturarii și bătrânii poporului].
58. Dar Petru l-a urmărit de departe, până în sala căpeteniei preoților (Dar Petru l-a urmărit de departe, până în curtea Marelui Preot); și a intrat și a șezut (jos) cu slujitorii, ca să vadă sfârșitul.

59. Și căpetenia preoților și tot consiliul căutau să aducă mărturie mincinoasă împotriva lui Isus, ca să-L ducă la moarte; (Și Marele Preot și tot sfatul căutau mărturie mincinoasă împotriva lui Isus, ca să-L dea la moarte).
60. şi nu au găsit, când au venit mulți martori mincinoși. Dar, la urmă, au venit doi martori mincinoși,
61. și au spus: Acesta a zis: "Eu pot să distrug templul lui Dumnezeu și după a treia zi să-l zidesc din nou" [și după trei zile să-l zidesc din nou]. (și a spus: Voi distruge Templul lui Dumnezeu și după trei zile îl voi reconstrui).
62. Și căpetenia preoților s-a sculat și i-a zis: "Nu răspunzi nimic la cele ce mărturisesc aceștia împotriva ta?"(Și Marele Preot s-a sculat și i-a zis: Nu răspunzi nimic despre aceste

lucruri, pe care le mărturisesc împotriva ta?)
63. Dar Isus era nemișcat. Și căpetenia preoților I-a zis: "Te conjur pe Dumnezeul cel viu, ca să ne spui dacă ești Hristos, Fiul lui Dumnezeu". (Dar Isus a tăcut. Și Marele Preot a zis: Îți poruncesc pe Dumnezeul cel viu, să ne spui dacă ești Mesia, Fiul lui Dumnezeu).
64. Isus i-a zis: "Tu ai spus; dar Eu vă spun că, de acum înainte, veți vedea pe Fiul omului șezând la dreapta virtuții lui Dumnezeu și venind pe norii cerului". (Isus i-a zis: Tu ai spus-o. Totuși, vă spun că, mai târziu, veți vedea pe Fiul omului șezând la dreapta sau în partea dreaptă, a puterii lui Dumnezeu și venind pe norii cerului).

65. Atunci prințul preoților și-a rupt hainele și a zis: "El a hulit; ce mai avem nevoie de martori? Iată, acum ați auzit o hulă; (Atunci Marele Preot și-a sfâșiat hainele și a zis: A hulit; de ce mai avem nevoie de alți martori? iată, acum ați auzit blasfemie.)
66. ce vi se pare? Iar ei au răspuns: "Este vinovat de moarte".

67. Apoi l-au scuipat în față și l-au lovit cu pumnii, iar alții i-au dat lovituri cu palma în față,
68. și au zis: "Tu, Hristoase, spune-ne [Tu, Hristoase, profețește-ne], cine este cel care te-a lovit?" (și au spus în batjocură: O, Mesia, spune-ne/profetizează pentru noi, cine este cel care te-a lovit?).

69. Și Petru ședea afară în odaie (Și Petru ședea afară în curte); și o fată (sau o roabă) a venit la el și i-a spus: "Tu erai cu Isus din Galileea".
70. El s-a lepădat înaintea tuturor, și a zis: "Nu știu ce spui".
71. Și când a ieșit pe poartă, o altă fată (sau o altă roabă) l-a văzut și a spus celor ce erau acolo: "Și acesta era cu Isus din Nazaret".
72. Și iarăși a negat cu jurământ: "Căci nu-l cunoșteam pe omul acela".
73. Puțin după aceea, au venit cei ce stăteau (acolo) și au zis lui Petru: "Cu adevărat, și tu ești unul dintre ei, căci vorbirea ta te face cunoscut".
74. Atunci a început să înjure și să jure că nu-l cunoaște pe acel om. Și îndată (sau imediat), cocoșul a cântat.
75. Și Petru s-a gândit la cuvintele lui Isus, care spusese: "Înainte de a cânta cocoșul, de trei ori te vei lepăda de Mine". Și, ieșind, a plâns cu amar.

CAPITOLUL 27

1. Dar, când a venit ziua de mâine, toate căpeteniile preoților și bătrânii poporului s-au sfătuit împotriva lui Isus, ca să-L ducă la moarte. (Dar când s-a făcut dimineață, toți marii preoți și bătrânii poporului au pus la cale un plan împotriva lui Isus, ca să-L trimită la moarte).
2. L-au dus legat și l-au dus la Pilat din Ponți, judecătorul cel mare, (sau președintele). (Și L-au dus legat și L-au predat guvernatorului Ponțiu Pilat.)

3. Atunci Iuda, care Îl trădase, a văzut (sau a văzut) că era condamnat, s-a pocăit și a adus înapoi cei treizeci de arginți la căpeteniile preoților și la bătrânii poporului (și a întors cei treizeci de arginți marilor preoți și bătrânilor poporului),
4. și a spus: "Am păcătuit, trădând sîngele cel drept", (sau dreptatea). Iar ei au zis: "Ce ne privește pe noi?te ocupi tu" [vezi tu]. (și a zis: Am păcătuit, trădând sângele dreptății. Iar ei au zis: Ce ne privește pe noi? (este treaba ta).
5. Și, după ce a aruncat arginții în templu, a ieșit și s-a dus și s-a spânzurat cu un laț.

6. Și căpeteniile preoților au luat bucățile de argint și au zis: "Nu este voie să le punem în vistierie, pentru că este prețul sângelui". (Marii preoți au luat arginții și au zis: Nu este îngăduit să-i punem în vistierie, pentru că este plata pentru sânge).
7. Și după ce s-au sfătuit, au cumpărat cu ele un câmp de olar [au cumpărat cu ei un câmp al unui olar], pentru îngroparea pelerinilor.(Și după ce au făcut un plan, au cumpărat cu ei un câmp de olărit, pentru îngroparea vizitatorilor.)
8. De aceea, câmpul acela se numește Aceldama, adică câmp de sânge, până în ziua de azi. **9**. Atunci s-a împlinit ceea ce spusese proorocul Ieremia, care zicea: "Și au luat treizeci de arginți, prețul unui om evaluat, pe care l-au evaluat dintre copiii lui Israel;(Atunci s-a împlinit ce spusese proorocul Ieremia, zicând: Și au luat treizeci de arginți, prețul de evaluare a unui om, pe care l-au evaluat sau l-au pus în preț copiii lui Israel).
10. și i-au dat în câmpul unui olar (și i-au folosit pentru a cumpăra câmpul unui olar), așa cum mi-a poruncit Domnul".

11. Isus a stat în picioare înaintea omului care condamnă (sau a judecătorului); și judecătorul (sau președintele) L-a întrebat și a zis: "Ești Tu regele iudeilor?" Isus i-a zis: "Tu spui". (Și Isus a stat în fața guvernatorului; și guvernatorul L-a întrebat și a zis: Ești Tu regele iudeilor? Isus i-a zis: Tu o spui).
12. Și când a fost acuzat de căpeteniile preoților și de bătrânii poporului, n-a răspuns nimic. (Și când a fost acuzat de marii preoți și de bătrânii poporului, n-a răspuns nimic.)
13. Atunci Pilat I-a zis: "Nu știi tu câte lucruri (sau câte mărturisiri, sau câte mărturii) se spun împotriva Ta?"
14. Iar el nu i-a răspuns nici un cuvânt, așa că judecătorul (sau președintele) s-a mirat foarte mult. (Și el nu i-a răspuns nici un cuvânt, așa că guvernatorul s-a mirat foarte mult).

15.Dar pentru o zi solemnă, justiția (sau președintele) obișnuia să predea poporului un singur legat, pe care acesta îl dorea. (Iar într-o zi de sărbătoare sau în timpul unui festival, guvernatorul avea obiceiul să elibereze un prizonier poporului, oricare ar fi fost acesta).
16. Și a avut atunci un om faimos legat [Cu toate acestea, avea un om celebru legat,], care se numea Baraba. (Și avea atunci un prizonier vestit, care se numea Baraba).
17. De aceea Pilat le-a zis, când s-au adunat: "Pe cine vreți să vă predau (sau să vă las), pe Baraba sau Iisus, adică Hristos?" (Și Pilat le-a zis, când s-au adunat: Pe cine doriți/Pe cine vreți voi, pe care ți-l eliberez sau pe care ți-l las să plece? Pe Baraba sau pe Isus, care se numește Mesia?)
18. Căci știa că, din invidie, l-au trădat (sau l-au dus). (Căci știa că ei Îl trădaseră sau Îl predaseră din invidie).

19. Și în timp ce el ședea ca osânditor (sau ca judecător), soția lui a trimis la el și i-a spus: "Nu-ți face nimic ție și acelui om drept (Să nu ai nimic de-a face cu acel om nevinovat); căci am suferit astăzi multe lucruri pentru el, în urma unei vedenii".
20. De aceea, căpeteniile preoților și bătrânii au sfătuit poporul (Marii preoți și bătrânii au sfătuit poporul) să ceară (pe) Baraba, dar (să) caute (să-l) nimicească pe Isus.
21. Judecătorul (sau președintele) a luat cuvântul și le-a zis: "Pe care dintre cei doi vreți să vi se dea (sau să fie lăsat să plece)?"Și ei au răspuns: "Baraba". (Dar guvernatorul a răspuns și le-a zis: Pe care dintre cei doi doriți voi să fie eliberat sau să fie lăsat să plece la voi? Și ei au răspuns: Baraba).
22. Pilat le-a zis: "Ce să fac cu Isus, zis Hristos?" Toți au zis: "Să fie răstignit". (Pilat le-a zis: Și ce să fac cu Iisus, care se numește Mesia? Și toți au strigat: Răstignește-l!)

23. Judecătorul (sau președintele) le-a spus (guvernatorul le-a spus): "Ce rău a făcut?" Iar ei au strigat mai mult și au zis: "Să fie răstignit".

24. Iar Pilat, văzând că nu-i folosește la nimic, ci că se face mai multă gălăgie (dar că s-a făcut doar o agitație mai mare), a luat apă și s-a spălat pe mâini în fața poporului și a zis: "Eu sunt nevinovat de sângele acestui om îndreptățit; ocupați-vă voi" (să fie preocuparea voastră).[Pilat, văzând că nu-i folosește la nimic, cu atât mai mult s-a făcut gălăgie, după ce a luat niște apă, și-a spălat mâinile în fața poporului, zicând: Sunt nevinovat de sângele acestui neprihănit; vedeți voi].
25. Și tot poporul a răspuns și a zis: "Sângele Lui să fie peste noi și peste copiii noștri".
26. Apoi a dat drumul, (sau i-a dat drumul) lui Baraba, dar l-a luat pe Isus biciuit, ca să fie răstignit. (Apoi a eliberat, sau a dat drumul, lui Baraba, dar le-a predat pe Isus, după ce a fost biciuit, ca să fie răstignit).

27. Atunci, cavalerii justiției (sau ai președintelui) l-au dus pe Iisus în sala de judecată și au adunat la el toată ceata de cavaleri. (Atunci soldații guvernatorului L-au dus pe Isus în Sala de Judecată și au adunat la El toată ceata de soldați).
28. L-au dezbrăcat și l-au îmbrăcat cu o mantie roșie;
29. și au împăturit o cunună de spini și i-au pus-o pe cap, iar în mâna dreaptă o trestie; au îngenuncheat înaintea lui, l-au batjocorit și au zis: "Bucură-te, rege al iudeilor" (Ave, regele iudeilor).
30. Au scuipat pe el, au luat o trestie și l-au lovit la cap.
31. Și după ce L-au batjocorit, L-au dezbrăcat de mantie și L-au îmbrăcat cu hainele lui și l-au dus ca (să-l) răstignească [și L-au dus ca să fie răstignit].

32. Și ieșind, au găsit un om din Cirene care venea din cetate, pe nume Simon; și l-au silit să-și ia crucea (și l-au silit să-și ducă crucea).

33. Și au ajuns într-un loc care se cheamă Golgota [Și au ajuns într-un loc care se cheamă Golgota], adică locul Calvarului.
34. Și i-au dat să bea vin (Și i-au dat de băut vin), amestecat cu fiere; și, după ce a gustat, n-a vrut să-l bea.

35. După ce L-au răstignit, I-au despărțit hainele și au tras la sorți, ca să se împlinească cele spuse de proorocul care zice: "Au împărțit hainele mele și au aruncat la sorți pe hainele mele". (Și după ce L-au răstignit, I-au împărțit hainele și au aruncat zaruri, ca să se împlinească cele spuse de proorocul care zice: Au împărțit între ei hainele Mele și pentru haina Mea au aruncat zaruri).
36. Și ședeau și-l păzeau;
37. și a pus, (sau a pus), deasupra capului său cauza sa (sau acuzația împotriva lui), scriind: "Acesta este Isus din Nazaret, regele iudeilor" [Acesta este Isus, regele iudeilor].

38. Apoi doi tâlhari au fost răstigniți împreună cu El, unul în jumătatea dreaptă și unul în jumătatea stângă (unul în partea dreaptă și unul în partea stângă).
39. Și oamenii care treceau Îl huleau, mișcându-și capetele și zicând:
40. Tu, care distrugi templul lui Dumnezeu și a treia zi îl zidești din nou; mântuiește-te pe tine însuți; dacă ești Fiul lui Dumnezeu, coboară de pe cruce (să coboare de pe cruce).
41. Și căpeteniile preoților, disprețuind, împreună cu cărturarii și bătrânii, au zis: (Și marii preoți, împreună cu cărturarii și bătrânii, Îl batjocoreau, zicând:)

42. "A salvat pe alții, nu poate să se salveze pe sine însuși; dacă El este Împăratul lui Israel, să coboare acum de pe cruce și noi vom crede în El; (A salvat alți oameni, dar nu se poate salva pe el însuși; dacă el este Regele lui Israel, acum coboară de pe cruce, și atunci vom crede în el;)
43. s-a încrezut în Dumnezeu; el îl eliberează acum, dacă vrea, căci a spus: "Că Eu sunt Fiul lui Dumnezeu" [căci a spus: Eu sunt Fiul lui Dumnezeu].
44. Și tâlharii, care erau răstigniți împreună cu El, I-au reproșat același lucru.

45. Dar de la ceasul al șaselea s-a făcut întuneric pe tot pământul (sau pe toată țara), până la ceasul al nouălea. (Dar de pe la amiază s-a făcut întuneric pe tot pământul, până pe la ora trei după-amiaza).
46. Iar pe la ceasul al nouălea, Iisus a strigat cu glas mare și a zis: "Eli, Eli, lama sabachthani", adică: "Dumnezeul meu, Dumnezeul meu, pentru ce m-ai părăsit? "
47. Și unii oameni care stăteau acolo și auziseră, au zis: "Acesta cheamă pe Ilie". (Și unii bărbați care stăteau acolo și auzind, au zis: Acesta cheamă pe Ilie).
48. Și curând (sau îndată), unul dintre ei, alergând, a luat și a umplut un burete cu oțet, l-a pus pe o trestie și i-a dat să bea.
49. Dar alții ziceau: "Suferă; să vedem dacă vine Ilie să îl elibereze". (Dar alții au spus: Așteaptă, să vedem dacă va veni Ilie să-l salveze).
50.Căci Isus a strigat iarăși cu glas mare și (apoi) și-a dat duhul [(și apoi) a trimis duhul].
51. Și iată că perdeaua templului s-a rupt în două părți, de la cea mai înaltă până la cea mai joasă (Și iată că perdeaua Templului s-a rupt în două părți, de sus până jos). Și pământul s-a cutremurat și pietrele s-au crăpat [Și pământul s-a mișcat și pietrele s-au despicat];
52. și s-au deschis mormintele și multe trupuri ale sfinților care dormeau au înviat. (și mormintele s-au deschis și multe trupuri ale oamenilor lui Dumnezeu care muriseră au înviat).
53. Și au ieșit din mormintele lor (Și ei au ieșit din mormintele lor) și, după învierea Lui, au venit în cetatea sfântă și s-au arătat multora.
54. Iar centurionul și cei care erau cu el și vegheau asupra lui Isus, când au văzut cutremurarea pământului și cele ce se întâmplau, s-au înspăimântat foarte tare și au zis: "Cu adevărat, acesta era Fiul lui Dumnezeu". (Și centurionul și cei care vegheau împreună cu el asupra lui Iisus, când au văzut cutremurul și cele ce se întâmplau, s-au înspăimântat foarte tare și au zis: Cu adevărat, Acesta era Fiul lui Dumnezeu).

55. Și erau acolo multe femei de departe [Într-adevăr, multe femei erau acolo de departe], care îl urmăreau pe Isus din Galileea și îi slujeau (care L-au urmat pe Isus din Galileea și L-au slujit).
56. Printre ele se aflau Maria Magdalena, Maria, mama lui Iacov și a lui Iosif, și mama fiilor lui Zebedei.

57. Când s-a făcut seară, a venit un om bogat din Arimateea, pe nume Iosif, care era ucenic al lui Isus.
58. S-a dus la Pilat și a cerut trupul lui Iisus. Atunci Pilat a poruncit ca trupul să i se dea (lui). **59**. După ce a fost dat jos trupul, Iosif l-a înfășurat într-un sendal curat, (sau într-o pânză de in curată),
60. și l-a așezat în noul său mormânt, pe care îl săpase într-o piatră; apoi a zidit o piatră mare până la ușa mormântului și s-a dus. (și l-a așezat în mormântul său nou, pe care îl tăiase din piatră; apoi a rostogolit o piatră mare la ușa mormântului și apoi a plecat).

61. Dar Maria Magdalena și o altă Marie erau acolo, stând lângă mormânt.

62. A doua zi, adică după seara de Paști, căpeteniile preoților și ale fariseilor au venit împreună la Pilat, (Și în dimineața zilei următoare, adică după seara Paștelui, marii preoți și fariseii au venit împreună la Pilat:)
63. și au spus: "Domnule [Sire], avem în minte (ne-am amintit) că acel amăgitor (sau acel înșelător) a spus (în timp ce) încă trăia: "După trei zile voi învia la viață".
64. De aceea poruncește ca mormântul să fie păstrat (păzit) până a treia zi, ca nu cumva să vină ucenicii Lui, să-L fure și să spună poporului: "A înviat din moarte" [A înviat din morți];și ultima greșeală va fi mai rea decât cea dintâi" (și atunci ultima minciună, sau neadevăr, va fi mai rea decât prima minciună, sau neadevăr).
65. Pilat le-a zis: "Aveți păzirea (Aveți paza lui); mergeți, păziți-l (vegheați-l) cât (de sigur puteți)".
66. Și au ieșit și au păzit (vegheat) mormântul, marcând (sau pecetluind) piatra, împreună cu paznicii. (S-au dus acolo, au păzit mormântul și au sigilat piatra, împreună cu paznicii).

CAPITOLUL 28

1. Dar în (ceasul de după) asfințitul sabatului (sau al sărbătorii), care începe să strălucească în prima zi a săptămânii (care începe să strălucească asupra primei zile a săptămânii), Maria Magdalena și o altă Marie au venit să vadă mormântul.
2. Și iată că s-a făcut o mare cutremurare de pământ, căci îngerul Domnului s-a pogorât din cer, a cântat, a întors piatra și s-a așezat pe ea. (Și iată că s-a făcut un mare cutremur, căci îngerul Domnului s-a pogorât din cer și, apropiindu-se, a rostogolit piatra și apoi a șezut pe ea).
3. Și privirea lui era ca fulgerul, iar hainele lui erau albe ca zăpada;
4. și de frica lui, paznicii s-au temut și s-au făcut ca morții. (și paznicii s-au temut foarte tare de el și s-au făcut ca niște morți).
5. Dar îngerul a luat cuvântul și a zis femeilor: "Să nu vă temeți (Nu vă fie teamă), căci știu că voi căutați pe Isus, care a fost răstignit;
6. nu este aici, căci a înviat, așa cum a spus (că va fi); veniți și vedeți locul unde a fost pus Domnul.
7. Și (acum) mergeți curând și spuneți ucenicilor Lui că a înviat. Și iată că va merge înaintea voastră în Galileea; acolo Îl veți vedea. Iată că v-am spus mai înainte".

8. Și au ieșit curând de la morminte (sau de la mormânt), cu spaimă și cu mare bucurie, alergând să spună ucenicilor Lui. (Și au ieșit repede din mormânt, cu frică, cu respect și cu mare bucurie, alergând să anunțe pe ucenicii Lui).
9. Și iată că Isus le-a ieșit în întâmpinare și le-a zis: "Vă salut". Și ele au cântat (sau au venit la El), I-au ținut picioarele și I s-au închinat.
10. Atunci Isus le-a zis: "Să nu vă temeți (Nu vă fie teamă); mergeți, spuneți fraților Mei să se ducă în Galileea; acolo Mă vor vedea".

11. Și după ce au plecat, iată că unii dintre păzitori au intrat în cetate și au povestit căpeteniilor preoților tot ce se întâmplase. (Și după ce au plecat, iată că au intrat în cetate niște păzitori și au spus marilor preoți tot ce se făcuse/tot ce se întâmplase).
12. După ce s-au adunat împreună cu bătrânii și s-au sfătuit, au dat cavalerilor mulți bani, (Și după ce s-au adunat împreună cu bătrânii și au făcut planul lor, au dat soldaților o mulțime de bani,)

13. și au zis: "Spuneți că ucenicii Lui au venit noaptea și L-au furat, în timp ce voi dormeați.
14. Și dacă se va auzi acest lucru de la justiție (sau de la președinte), îl vom sfătui și vă vom pune în siguranță". (Și dacă guvernatorul va auzi asta, vom vorbi cu el și vă vom ține în siguranță).
15. Și când banii au fost luați, au făcut, așa cum au fost învățați (au făcut, așa cum li s-a spus). Și acest cuvânt s-a publicat printre iudei, până în ziua de azi.
16. Și cei unsprezece ucenici s-au dus în Galileea, într-un deal (pe un deal), unde le rânduise Isus.
17. L-au văzut și I s-au închinat, dar unii dintre ei s-au îndoit.
18. Isus, apropiindu-se, le-a vorbit și le-a zis: "Mie Mi s-a dat toată puterea în cer și pe pământ.
19. De aceea, mergeți și învățați pe toți oamenii, botezându-i în numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh; (Și mergeți și învățați toate neamurile și toate popoarele, botezându-le în numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh).
20. învățându-i să păzească toate lucrurile pe care vi le-am poruncit (învățându-i să asculte tot ce v-am poruncit); și iată că Eu sunt cu voi în toate zilele, până la sfârșitul lumii".

MARCU

CAPITOLUL 1

1. Începutul Evangheliei lui Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu. (Începutul Evangheliei, sau Vestea Bună, a lui Isus Hristos, Fiul lui Dumnezeu).

2. Așa cum este scris în proorocul Isaia: (Așa cum este scris de proorocul Isaia) "Iată! Eu trimit pe îngerul Meu înaintea feței tale, care îți va pregăti calea înaintea ta.

3. Glasul unui strigător în pustie: <<Pregătiți calea Domnului, îndreptați-i cărările>>". [Glasul cuiva care strigă în pustiu: Pregătiți calea Domnului, îndreptați cărările Lui].

4. Ioan era în pustie botezând și propovăduind botezul penitenței, spre iertarea păcatelor.(Ioan era în pustie botezând și predicând botezul pocăinței, pentru iertarea păcatelor).
5. Tot ținutul Iudeii a ieșit la el și toți bărbații din Ierusalim;și au fost botezați de el în apa Iordanului (sau în potopul Iordanului/sau în inundația Iordanului) (și au fost botezați de el în râul Iordan), recunoscându-și păcatele.
6. Ioan era îmbrăcat cu păr de cămilă, și avea un brâu de piele în jurul coapselor; și mânca caprifoi (sau lăcuste) și miere sălbatică [și mânca lăcuste și miere de pădure],
7. și propovăduia și zicea: "Va veni după mine unul mai tare decât mine și nu sunt vrednic să îngenunchez și să dezleg (sau să desfac/anulez) [cureaua] încălțămintei lui.
8. Eu v-am botezat în apă, dar El vă va boteza în Duhul Sfânt" (dar El vă va boteza cu Duhul Sfânt).

9. În zilele acelea, Isus a venit din Nazaretul Galileii, și a fost botezat de Ioan în Iordan (și a fost botezat de Ioan în râul Iordan).
10. Și îndată ce a ieșit (din) apă, a văzut cerurile deschise și pe Sfântul Duh (sau Duhul Sfânt) coborând ca un culcuș, și locuind peste el.(Și îndată ce a ieșit din apă, a văzut cerurile deschise și pe Duhul Sfânt coborându-se ca un porumbel și rămânând peste el).
11. Și un glas s-a auzit din ceruri: "Tu ești Fiul Meu preaiubit, în Tine îmi găsesc plăcerea".

12. Și îndată Duhul l-a scos în deșert. (Și îndată Duhul Sfânt l-a condus în deșert.)
13. Și a stat în pustie patruzeci de zile și patruzeci de nopți și a fost ispitit de Satana, și a fost cu fiarele, iar îngerii îi slujeau. (Și a stat în pustie patruzeci de zile și
patruzeci de nopți și a fost pus la încercare de Satana, a stat cu fiarele și îngerii îi slujeau).

14. După ce a fost luat Ioan, Isus a venit în Galileea, și a propovăduit Evanghelia Împărăției lui Dumnezeu (Dar după ce Ioan a fost luat în captivitate, Isus a venit în Galileea și a propovăduit Evanghelia sau Vestea cea Bună a Împărăției lui Dumnezeu),
15. și a spus: "Că timpul s-a împlinit și că Împărăția lui Dumnezeu se va apropia; faceți penitență [pocăiți-vă] și credeți în Evanghelie". (și a spus: Timpul s-a împlinit și Împărăția lui Dumnezeu se va apropia; pocăiți-vă și credeți în Evanghelie sau în Vestea cea Bună).

16. Pe când trecea pe lângă marea Galileii, a văzut pe Simon și pe Andrei, fratele său, aruncându-și plasele în mare, căci erau pescari.(Și mergând pe lângă lacul Galileii, a văzut pe Simon și pe Andrei, fratele său, aruncându-și plasele în lac, căci erau pescari).
17. Și Isus le-a zis: "Veniți după Mine; vă voi face pescari de oameni".
18. Și îndată au lăsat plasele și l-au urmărit.(Șiîndată au lăsat plasele și l-au urmat).
19. Și, ieșind puțin de acolo, a văzut pe Iacov din Zebedei și pe Ioan, fratele său, într-o barcă, pregătindu-și plasele.
20. Și îndată (sau imediat), i-a chemat; și l-au lăsat pe Zebedei, tatăl lor, în barcă, împreună cu slujitorii angajați, și l-au urmărit (și l-au urmat).

21. Și au intrat în Capernaum, și mai târziu, în zilele de sabat (și îndată în sabat), a intrat în sinagogă și îi învăța.
22. Și se mirau de învățătura Lui, pentru că îi învăța ca unul care avea putere, și nu ca pe cărturari.
23. Și în sinagoga lor era un om cu un duh necurat (Și în sinagoga lor era un om cu duh necurat), și a strigat,
24. și a zis: "Ce ne faci nouă și ție, Iisuse din Nazaret, ai venit să ne nimicești? Știu că Tu ești Sfântul lui Dumnezeu".
25. Și Iisus l-a amenințat și i-a zis: "Rămâi mut (Taci), și ieși de la omul acesta".
26. Și duhul necurat, smulgându-l și strigând cu glas mare, a ieșit din el.
27. Și toți oamenii se mirau, încât căutau în ei înșiși și ziceau (așa că se întrebau între ei și ziceau): "Ce lucru este acesta? Ce învățătură nouă este aceasta? Căci El poruncește cu putere duhurilor necurate, iar ele Îl ascultă".
28. Și faima lui (sau povestea, sau vestea despre el) s-a răspândit îndată în tot ținutul Galileii. (Și povestea despre el s-a răspândit îndată în toată provincia Galileii).

29. Și curând (sau imediat), au ieșit din sinagogă și au intrat în casa lui Simon și a lui Andrei, cu Iacov și Ioan.
30. Și mama soției lui Simon zăcea bolnavă de febră; și îndată i-au spus despre ea (și imediat i-au povestit despre ea).
31. Iar el s-a apropiat și a ridicat-o. După ce a luat-o de mână, îndată a lăsat-o febra (a lăsat-o îndată febra) și le-a slujit.

32. Dar când a venit seara și soarele a apus, au adus la el pe toți cei bolnavi și pe cei care aveau demonii.[Seara, când a apus soarele, au adus la El pe toți cei ce aveau rele și draci.](Când s-a făcut seară și soarele a apus, au adus la El pe toți cei bolnavi și pe cei ce aveau draci și demoni).
33. Și toată cetatea s-a adunat la poartă.
34. Și a vindecat pe mulți, care aveau diferite boli, și a izgonit mulți demoni (sau draci) și nu i-a lăsat să vorbească, pentru că îl cunoșteau.(Și a vindecat pe mulți, care aveau diferite boli, și a izgonit mulți draci și demoni, și nu le dădea voie să vorbească, pentru că ei știau cine este El).

35. Și s-a sculat dis-de-dimineață (sau în zorii zilei) (Și s-a sculat dis-de-dimineață a doua zi), a ieșit, s-a dus într-un loc pustiu și s-a rugat acolo.

36. Și Simon l-a urmărit (Și Simon l-a urmat), și cei care erau cu el.
37. Și, după ce l-au găsit, i-au spus: "Că toți oamenii te caută".
38. Și le-a zis: "Să mergem în celelalte orașe și cetăți, ca să propovăduiesc și acolo, căci acolo (sau la acest lucru) am venit". (Și le-a zis: Să mergem în celelalte orașe și cetăți, ca să propovăduiesc și eu acolo, căci pentru aceasta am venit.)
39. Și propovăduia în sinagogile lor și în toată Galileea și izgonea demonii (și scotea draci și demoni).

40. Și a venit la El un om lepros și l-a implorat (pe El), îngenunchind, și a zis: "Dacă vrei, poți să mă cureți (Dacă dorești/Dacă vrei, mă poți curăța).
41. Isus a avut milă de el, și-a întins mâna, s-a atins de el și i-a zis: "Vreau să fii curățit".
42. Și după ce a spus aceasta, îndată (sau imediat), lepra s-a despărțit de el [Îndată lepra a dispărut de la el], și a fost curățit.
43. Isus l-a amenințat și, îndată (sau imediat), l-a scos afară,
44. și i-a zis: "Vezi, să nu spui nimănui; ci du-te, arată-te căpeteniei preoților și oferă pentru curățirea ta, ca mărturie pentru ei, cele poruncite de Moise". (și i-a zis: Vezi să nu spui nimănui; ci du-te, arată-te preotului și oferă pentru curățirea ta, ca mărturie pentru ei, cele pe care le-a poruncit Moise).
45. Și a ieșit și a început să predice și să vestească cuvântul, ca să nu mai intre în cetate, ci să fie afară, în locurile pustii;și au venit la El din toate părțile.

CAPITOLUL 2

1. După opt zile, a intrat din nou în Capernaum. Și s-a auzit că se afla într-o casă,
2. și mulți s-au adunat, ca să nu fie în casă și nici la poartă. Și le-a spus cuvântul.
3. Și au venit la El niște oameni care au adus un om bolnav de paralizie [+Și au venit la El niște oameni aducând, sau purtând, un bolnav cu paralizie], care era purtat de patru.
4. Și cum n-au putut să-l aducă la Iisus pentru popor, au descoperit acoperișul în care se afla și, deschizându-l, au dat jos patul în care zăcea bolnavul cu paralizie.
5. Și văzând Iisus credința lor, a zis bolnavului de paralizie: "Fiule, păcatele tale îți sunt iertate".
6. Dar unii dintre cărturari stăteau acolo și se gândeau în inima lor:
7. "Ce vorbește el astfel? El blasfemiază; cine poate ierta păcatele, nu altcineva decât numai Dumnezeu?" (De ce vorbește el așa? El blasfemiază; căci cine poate ierta păcatele, decât numai Dumnezeu?).
8. Și îndată după ce Isus a aflat prin Duhul Sfânt că ei gândeau așa în sinea lor, le-a zis: "Ce credeți voi în inimile voastre?(Și îndată ce Iisus a aflat prin Duhul Sfânt că ei gândeau așa în sinea lor, le-a zis: De ce gândiți astfel în inimile voastre?).
9. Ce este mai ușor (sau este mai simplu), să-i spui bolnavului bolnav de paralizie: <<Să-ți fie iertate păcatele>>, sau să-i spui: <<Scoală-te, ia-ți patul și umblă?>>
10. Dar ca să știți că Fiul omului are putere pe pământ să ierte păcatele", a zis bolnavului de paralizie:
11. "Îți spun: <<scoală-te, ia-ți patul și du-te în casa ta>>".
12. Și îndată s-a sculat și, după ce a luat patul, a mers înaintea tuturor, încât toți oamenii se mirau și slăveau pe Dumnezeu și ziceau: "Căci niciodată n-am văzut așa ceva".(Și îndată s-a

sculat și, după ce a luat patul, a ieșit înaintea tuturor, așa că toți se mirau și se închinau lui Dumnezeu și ziceau: Niciodată n-am văzut așa ceva).

13. Și a ieșit din nou la mare, și tot poporul a venit la el; și el îi învăța.

14. Când a trecut pe acolo, a văzut pe Levi al lui Alfeu, stând la stația de taxare, și i-a zis: "Urmărește-mă". Și, sculându-se, l-a urmărit.(Și, trecând, a văzut pe Levi din Alfeu, care ședea la o casă de taxare, și i-a zis: "Urmează-mă. Și sculându-se el, l-a urmat).

15. Și s-a întâmplat că, pe când ședea la masă în casa lui, mulți vameși și oameni păcătoși stăteau împreună la masă cu Isus și cu ucenicii Lui, căci erau mulți cei care Îl urmau.(Și s-a întâmplat că, pe când ședea la masă în casa lui, mulți vameși și păcătoși stăteau acolo la masă cu Iisus și cu ucenicii Lui, căci erau mulți cei care Îl urmau).
16. Cărturarii și fariseii, văzând că mănâncă cu vameșii și cu păcătoșii, au zis ucenicilor Lui: "Pentru ce mănâncă și bea stăpânul vostru cu vameșii și cu păcătoșii?"(Iar cărturarii și fariseii, văzând că mănâncă cu vameșii și cu păcătoșii, au zis ucenicilor Lui: Pentru ce mănâncă și bea învățătorul vostru cu vameșii și cu păcătoșii).
17. Auzind acestea, Iisus le-a zis: "Oamenii întregi nu au nevoie de leac, (nu), ci cei care sunt bolnavi [(nu), dar cei care au răul (fac)] (Oamenii sănătoși nu au nevoie de medic, ci numai cei care sunt bolnavi); căci n-am venit să chem pe cei drepți, ci pe cei păcătoși".

18. Și ucenicii lui Ioan și fariseii posteau; și au venit și I-au zis: "Pentru ce postescucenicii lui Ioan și fariseii și ucenicii Tăi nu postesc?"
19. Și Iisus le-a zis: "Oare fiii soților (sau ai nuntașilor) pot să postească, cât timp soțul (mirele) este cu ei? Atâta timp cât au soțul (mirele) cu ei, ei nu pot posti (nu pot să postească/nu trebuie să postească).
20. Dar vor veni zile când soțul va fi luat de la ei, și atunci vor posti în acele zile".

21. Nimeni nu coase un petic de pânză nouă pe o pânză veche, altfel rupe peticul nou de cel vechi și se face o altă ruptură.(Nimeni nu coase un petic de pânză nouă pe o haină veche, pentru că peticul nou se va rupe de cel vechi și se va face o gaură mai mare).
22. Și nimeni nu pune vin nou în sticle vechi, altfel vinul va sparge sticlele, vinul se va vărsa și sticlele vor pieri. Dar vinul nou se va pune în sticle noi".[Și nimeni nu pune vin nou în vase de vin vechi, altfel vinul va sparge sau va exploda vasele de vin, iar vinul se va vărsa sau va fi vărsat, iar vasele de vin vor pieri. Dar vinul nou se cuvine, (sau trebuie), să fie pus în vase de vin nou].

23. Și se făcea iarăși, când Domnul umbla în sabat pe lângă grâne (când Domnul umbla prin lanul de porumb în Sabat), și ucenicii Lui începeau să treacă (sau începeau să iasă) și să culeagă spicele.
24. Fariseii I-au zis: "Iată, ceea ce fac ucenicii Tăi în zilele de Sabat, nu este permisiv". (Și fariseii I-au zis: Iată, ceea ce fac ucenicii Tăi în Sabat, nu este îngăduit).
25. Și le-a zis: "N-ați citit niciodată ce a făcut David, când a avut nevoie și a flămânzit, și cei ce erau cu el?
26. Cum a intrat în casa lui Dumnezeu, sub Abiatar, căpetenia preoților, și a mâncat pâinile de propunere, (fie de punere înainte), pe care nu era îngăduit să le mănânce, [nu] decât

numai preoților, și le-a dat celor ce erau cu el.(Cum a intrat în Casa lui Dumnezeu, sub marele preot Abiatar, și a mâncat pâinile de propunere, sau pâinile punerii înainte, pe care nu era îngăduit să le mănânce decât preoții, și a dat o parte din ele celor care erau cu el).
27. Și le-a zis: "Sabatul a fost făcut pentru om și nu omul pentru sabat;
28. și astfel Fiul omului este Domn și al sabatului".

CAPITOLUL 3

1. Și a intrat iarăși în sinagogă; și era acolo un om care avea o mână uscată.
2. Și l-au spionat, dacă vindeca în zilele de Sabat, ca să-l acuze.
3. Și a zis omului care avea mâna uscată: "Ridică-te în mijloc" (Stai aici în mijlocul nostru/Stai înaintea noastră).
4. Și le-a zis: "Este oare permis să faci bine în zilele de sabat, sau rău, să faci un suflet sigur, sau să-l pierzi?" Și ei au rămas nemișcați. (Și le-a zis: Este drept să faci binele sau răul în Sabat, să salvezi un suflet, o viață sau să o pierzi? Și ei au tăcut).
5. El i-a privit cu mânie și s-a întristat de orbirea inimilor lor și a zis omului: "Întinde-ți mâna". Iar el a întins-o și mâna i-a fost redată.
6. Fariseii au ieșit îndată și s-au sfătuit cu Irodienii împotriva lui, ca să-l piardă.(Și fariseii au ieșit îndată și s-au sfătuit sau au pus la cale un plan cu Irodienii împotriva lui, ca să-l nimicească).

7. Dar Isus, împreună cu ucenicii Săi, s-a dus la mare; și multă lume din Galileea și din Iudeea Îl urmărea (și mulți oameni din Galileea și din Iudeea L-au urmat),
8. și din Ierusalim, și din Idumeea, și de dincolo de Iordan (râul), și cei din împrejurimile Tirului și Sidonului, (da), o mare mulțime, auzind cele ce făcea El, a venit la El.
9. Și Iisus a zis ucenicilor Săi ca barca să-i slujească, pentru popor, ca nu cumva să-l împingă [să nu-lasuprească];
10. Căci El a vindecat pe mulți, așa că ei se aruncau la El, ca să se atingă deEl. Și câți au avut vreodată boli, (sau răni),
11. și duhuri necurate, când L-au văzut, s-au prăbușit la El și au strigat, zicând: "Tu ești Fiul lui Dumnezeu".
12. Și i-a amenințat foarte mult, ca ei să nu-l facă cunoscut. (Și i-a amenințat mult,ca să nu-l facă cunoscut).

13. Și s-a urcat pe un deal Și s-a suit pe un deal) și a chemat la el pe cine a vrut; și ei au venit la el.
14. Și a făcut, că erau doisprezece cu el, pentru a-i trimite să predice.
15. Și le-a dat puterea de a vindeca bolile și de a izgoni demonii (și de a alunga dracii și demonii).
16. Și lui Simon i-a dat un nume, Petru,
17. iar lui Iacov din Zebedei și lui Ioan, fratele lui Iacov, le-a dat numele de Boanerges, adică fiii tunetului (sau fiii tunetului).
18. Și a chemat pe Andrei, pe Filip, pe Bartolomeu, pe Matei, pe Toma, pe Iacov din Alfeu, pe Tadeu și pe Simon Canaanitul,
19. și pe Iuda Iscarioteanul, cel care L-a trădat. Și au ajuns la o casă,

21. Când au auzit rudele lui, au ieșit să-l prindă, căci ziceau că a înnebunit.(Și când a auzit familia lui, a ieșit să-l ia, pentru că oamenii spuneau că a înnebunit.)
22. Iar cărturarii care se coborâseră de la Ierusalim, ziceau: "Că are pe Beelzebul" și "că în prințul diavolilor alungă demonii".(Și cărturarii care se coborâseră de la Ierusalim, ziceau: El are pe Beelzebul și, prin Prințul demonilor, scoate afară demoni).
23. Și chemându-i laolaltă, le-a zis în pilde: "Cum poate Satana să scoată afară pe Satana? (Cum poate Satana să-l dea afară pe Satana?)
24. Și dacă un tărâm este despărțit de el însuși, acel tărâm nu poate rămâne în picioare.(Și dacă o împărăție este divizată împotriva ei însăși, acea împărăție nu poate rămâne în picioare.)
25. Și dacă o casă este despărțită de ea însăși, casa aceea nu poate sta în picioare.
26. Și dacă Satana s-a ridicat împotriva lui însuși, el este despărțit (este împărțit) și nu va putea să stea în picioare, ci are un sfârșit.
27. Nimeni nu poate să intre în casa unui om puternic și să-i ia vasele, [nu], ci îl leagă mai întâi pe cel puternic, (dacă nu-l leagă mai întâi pe cel puternic), și atunci îi va prăda casa (sau îi va răpi, sau îi va jefui casa).

28. Adevărat vă spun (vă spun adevărul) că toate păcatele și blasfemiile, prin care au hulit, vor fi iertate fiilor oamenilor.
29. Dar cel ce hulește împotriva Duhului Sfânt, nu are iertare până la sfârșit, ci va fi vinovat de o fărădelege veșnică". (Dar cel care hulește împotriva Duhului Sfânt nu va fi iertat niciodată, căci va fi vinovat de păcat veșnic).
30. Căci ziceau: "Are un duh necurat". (Pentru că oamenii spuneau: Are un duh necurat.)
31. Și (deci) au venit mama și frații lui, au stat afară, au trimis la el și l-au chemat.
32. Poporul ședea în jurul lui și îi ziceau: "Iată, mama ta și frații tăi de afară te caută".
33. El le-a răspuns și le-a zis: "Cine este mama Mea și frații Mei?"
34. Apoi a privit pe cei ce ședeau în jurul Lui și a zis: "Iată mama mea și frații mei.
35. Căci cine face voia lui Dumnezeu, acela este fratele meu, sora mea și mama mea".

CAPITOLUL 4

1. Isus a început iarăși să învețe pe mare; și s-a adunat mult popor la El, așa că, intrând într-o corabie, a șezut în mare, iar tot poporul era pe uscat, în jurul mării.
2. Și i-a învățat multe lucruri în pilde. Și le spunea în învățătura Sa:
3. "Ascultați. Iată, un om care seamănă iese să semene [Iată, un semănător a ieșit să semene].
4. Și întimp ce semăna, o parte din sămânță a căzut în jurul drumului (sau în afara drumului), și păsările cerului (sau păsările aerului) au venit și au mâncat-o.
5. Altul a căzut pe locuri pietroase, unde nu avea prea mult pământ; și îndată a răsărit (și imediat a răsărit), pentru că nu avea (nicio) adâncime de pământ [pentru că nu avea adâncimea pământului].
6. Și când a răsărit soarele, s-a ofilit din cauza căldurii și s-a uscat, pentru că nu avea rădăcini.
7. Iar altele au căzut în spini,au răsărit spinii, au strangulat-o și n-a dat niciun rod.
8. Altele au căzut în pământ bun și au dat roade, care au răsărit și au crescut; una a adus treizeci de roade, alta șaizeci de roade și alta o sută de roade".

9. Și a zis: "Cine are urechi de auzit, să asculte". [Și a zis: Cine are urechi de auzit, să audă].

10. Și când a fost singur, cei doisprezece care erau cu el l-au rugat să le explice pilda.
11. Și le-a zis: "Vouă v-a fost dat să cunoașteți taina (sau misterul),împărăției lui Dumnezeu" (Ție (vouă) ți-a fost dat să cunoști taina Împărăției lui Dumnezeu).Dar pentru cei care nu au nimic,toate lucrurile sunt făcute în parabole,
12. (astfel) încât să vadă, și să nu vadă, și cei ce aud să audă, dar să nu înțeleagă;ca nu cumva să se convertească cândva și să li se ierte păcatele".

13. Și le-a zis: "Nu știți această pildă, și cum veți ști toate parabolele?(Și le-a zis: Nu înțelegeți această pildă? Atunci cum veți înțelege orice altă pildă?)
14. Cine seamănă, sădește un cuvânt.
15. Dar aceștia sunt cei care sunt în jurul drumului, unde este semănat cuvântul; și când au auzit, în curând vine Satana (imediat vine Satana) și ia cuvântul care este semănat în inimile lor.
16. Și tot așa sunt și cei semănați pe locuri pietroase, care, după ce au auzit cuvântul, îndată îl iau cu bucurie (îndată îl primesc cu bucurie);
17. și nu au rădăcină în ei înșiși, ci durează doar puțin timp (sau sunt vremelnici); după aceea, când se ridică necazul și persecuția pentru cuvânt, îndată (sau imediat), ei sunt făcuți să se poticnească.
18. Și sunt alții care sunt semănați în spini; aceștia sunt cei care ascultă cuvântul,
19. iar dezmățul lumii și înșelăciunea bogățiilor și alte încărcături ale lăcomiei intră (și povara invidiei pătrunde) și sugrumă cuvântul, iar acesta se face fără rod.
20. Și aceștia sunt cei semănați pe pământ bun, care ascultă cuvântul și-l iau (și-l primesc), și fac rod: unul de treizeci de ori, altul de șaizeci de ori și altul de o sută de ori

21. Și le-a zis: "Dacă vine un felinar (o lumină), să fie pus sub obroc, sau sub pat? nu, ci să fie pus pe un sfeșnic?
22. Nu este nimic ascuns, care să nu fie descoperit [care să nu fie arătat]; nimic nu este ascuns, care să nu iasă la iveală.(Nu este nimic ascuns care să nu fie făcut public sau dezvăluit; nu este nimic privat sau ținut secret care să nu fie scos la iveală.)
23.Dacă are cineva urechi de auzit, să audă".
24. Și le-a zis: "Vedeți ce auziți. Cu ce măsură măsurați, vi se va măsura iarăși și vi se va arunca (Cu ce măsură măsurați voi, vi se va măsura din nou, da, vi se va arunca).
25. Căci se va da celui ce are și se va lua de la cel ce nu are și ceea ce are".[De fapt, se va da celui ce are, iar dacă un om nu are, i se va lua ceea ce are.]

26. Și a zis: "Așa este împărăția lui Dumnezeu, ca și cum un om ar arunca sământă în pământ,
27. și ar dormi, iar ea se va ridica zi și noapte și va da sământă, și ar crește repede (și crește repede), fără ca el să știe.
28. Căci pământul [prin lucrarea sa, sau prin voința sa proprie (prin propria-i lucrare sau prin propria-i voință)] face roade, mai întâi iarba, apoi spicul, și după aceea roadele pline în spice.

29. Și când a dat roade de la sine, îndată (sau imediat), trimite secera, căci a venit vremea secerișului".

30. Și a zis: "Cu ce vom asemăna împărăția lui Dumnezeu, sau cu ce pildă o vom compara?
31. Ca un bob de muștar (Ca un miez, sau ca un grăunte, de muștar), care, când este semănat în pământ, este mai mic decât toate semințele care sunt pe pământ;
32. și când a răsărit, se transformă în copac (crește într-un copac) și se face mai mare decât toate ierburile; și face ramuri mari, astfel încât păsările cerului să locuiască la umbra lui" (pentru ca păsările cerului să trăiască la umbra lor).

33.Și în multe astfel de parabole le spunea cuvântul, pe cât puteau ei să audă (pe cât puteau să înțeleagă);
34. şi nu le vorbea fără pilde. Dar el le-a explicat ucenicilor săi toate lucrurile de la sine.

35. Și în ziua aceea, când s-a făcut seară, le-a zis: "Treceți-ne înapoi" (În ziua aceea, când s-a făcut seară, le-a zis: Să trecem de cealaltă parte a lacului Galileii).
36. Și au dat drumul oamenilor (Și au lăsat oamenii să plece), și l-au luat, astfel încât el era într-o barcă; și alte bărci erau cu el.
37. Și s-a făcut o mare furtună (sau o furtună) de vânt și a aruncat valuri în corabie, încât corabia era plină (astfel încât barca s-a umplut de apă).
38. El se afla în partea din spate a bărcii și dormea pe o pernă. Iar ei, ridicându-l, i-au zis: "Învățătorule, nu Ți se cuvine Ție să pierim?"
39. Și s-a ridicat și a amenințat vântul (și a mustrat vântul) și a zis mării: "Stai liniștită, taci". Și vântul a încetat și s-a făcut mare liniște.
40. Și le-a zis: "De ce vă este teamă? (De ce vă temeți?) Și totuși nu aveți credință?/Nu aveți încă credință?" [Încă nu aveți credință?]
41. Și s-au temut cu spaimă mare (Și s-au temut cu o mare frică,) și își ziceau unul altuia: "Cine, ghicești tu, este acesta? căci vântul și marea se supun lui".

CAPITOLUL 5

1. Și au trecut marea și au ajuns în ținutul Gadarenilor.
2. Și după ce a ieșit din corabie, îndată un om cu duh necurat a alergat din cimitir (sau din morminte) la el. (Și după ce a ieșit din corabie, îndată un om cu un duh necurat a alergat de la morminte la el).
3. Care om avea o casă în cimitir (sau în morminte), și nici cu lanțuri nu-l putea lega nimeni acum.(Și omul acesta trăia printre morminte, și nimeni nu-l putea lega și nu-l putea reține, nici măcar cu lanțuri.)
4. Căci de multe ori a fost legat în obezi și lanțuri, și a rupt lanțurile, și a spart obezile în bucățele mici (și a rupt obezile în bucăți mici), și nimeni nu putea să-l îmblânzească [și nimeni nu-l putea îmblânzi].
5. Și (în)totdeauna, zi și noapte, în morminte și pe dealuri, plângea și se bătea cu pietre.(Și mereu, zi și noapte, printre morminte și pe dealuri, plângea și se bătea cu pietre).
6. Și văzând pe Isus de departe, a alergat și s-a închinat lui.(Și văzându-L pe Isus de departe, a alergat și L-a cinstit.)

7. Și a strigat cu glas mare și a zis: "Ce-mi faci mie și ție, Iisuse, Fiul Dumnezeului celui mai mare? Te conjur pe Dumnezeu, ca să nu mă chinui".
8. Și Isus i-a zis: "Duh necurat, ieși din omul acesta".
9. Și Isus l-a întrebat: "Care este numele tău?" Și el i-a zis: "Legiune este numele meu, căci suntem mulți".
10. Și s-a rugat mult lui Iisus, ca să nu-i scoată din țară.(Și L-a implorat foarte mult pe Isus să nu-i trimită afară din provincie).
11. Și era acolo, în jurul dealului, o turmă mare de porci (sau o mare turmă de porci), care păștea.(Și era acolo, în jurul dealului, o turmă mare de porci la pășune).
12. Și duhurile s-au rugat lui Iisus și au zis: "Trimite-ne în porci (cuvântul swine/porc mai poate însemna şi persoană disprețuitoare), (ca) să intrăm în ei".
13. Și îndată Isus le-a acordat acest lucru. Și duhurile necurate au ieșit și au intrat în porci (cuvântul swine/porc mai poate însemna şi persoană disprețuitoare), și cu mare grabă turma a fost aruncată cu capul în mare, vreo două mii, și au fost udați în mare.(Și imediat Isus le-a acordat acest lucru. Și duhurile necurate au ieșit și au intrat în porci și, cu o mare grabă, turma a fost aruncată cu capul înainte în lac, cam două mii de porci, și s-au înecat în lac).

14. Și cei care îi păzeau au fugit [Încetul cu încetul, cei care îi hrăneau, au fugit,] și au dat de veste în cetate și pe câmpuri; și au ieșit afară, ca să vadă ce se face.
15. Și venind ei la Isus, au văzut pe Cel ce fusese muncit de diavol, șezând îmbrăcat și cu mintea întreagă; și s-au înfricoșat. (Și au venit la Isus și l-au văzut pe cel ce fusese tulburat de demon, șezând îmbrăcat și fiind întreg la minte; și s-au temut/și le-a fost frică).
16. Și cei care au văzut cum s-a făcut cu cel care avea un demon (cum i s-a făcut celui care avea un demon) și cu porcii (cuvântul swine/porc mai poate însemna şi persoană disprețuitoare), le-au spus.
17. Și au început să-l roage ca să plece din ținuturile lor.(Și l-au implorat să plece din ținuturile lor).
18. Și când s-a urcat în barcă, cel chinuit de diavol a început să se roage de el, ca să fie cu el. (Și când a urcat în corabie, cel care era tulburat de demon l-a rugat să meargă cu el.)
19. Dar Isus nu l-a primit, ci i-a zis: "Du-te în casa ta, la ai tăi, și povestește-le câte lucruri mari ți-a făcut Domnul și a avut milă de tine".(Dar Isus n-a vrut să-l ia, ci i-a zis: Întoarce-te la casa ta, sau la familia ta, la ai tăi, și spune-le ce lucruri mari a făcut Domnul pentru tine și cum a avut milă de tine).
20. Și a ieșit și a început să propovăduiască în Decapole câte lucruri mari îi făcuse Isus (ce lucruri mari făcuse Isus pentru el); și toți oamenii se mirau

21. După ce Isus s-a urcat iarăși în corabie peste mare, s-a adunat mult popor la El, și era în jurul mării.
22. Și a venit unul din căpeteniile sinagogii (Și unul din căpeteniile uneia din sinagogi), pe nume Iair, și, văzându-L, a căzut la picioarele Lui și,
23. rugându-L mult, a zis: "Fiica mea este aproape moartă; vino și pune mâna pe ea, ca să fie sănătoasă și să trăiască".(și L-a implorat foarte mult și a zis: Fiica mea este aproape de moarte; vino, pune-ți mâna pe ea, ca să se mântuiască și să trăiască / ca să se vindece și să trăiască).

24. Și a ieșit cu el, și multă lume îl urmărea și îl împingea, sau îl asuprea.(Și a mers cu el, și mulți oameni îl urmau și îl presau).

25. Și o femeie care fusese în fluxul sângeros (timp de) doisprezece ani,[Și o femeie care a fost în flux de sânge timp de doisprezece ani,](Și o femeie care avea o curgere, sau o scurgere de sânge, timp de doisprezece ani),
26. și primise multe lucruri de la multe lipitori, și cheltuise toate bunurile ei (și primise multe tratamente de la foarte mulți medici și cheltuise toți banii), și nu s-a amendat cu nimic [și (nu a avut) niciun folos], ci mai degrabă a fost mai rău,
27. după ce a auzit de Isus, a venit printre cei din spate și s-a atins de haina Lui (și s-a atins de mantia Lui).
28.Pentru că ea a spus că, dacă mă ating de pânza lui, voi fi în siguranță. (Căci ea își zicea: Dacă mă voi atinge chiar și de haina lui, atunci voi fi mântuită/atunci voi fi vindecată).
29. Și îndată (sau imediat), fântâna sângelui ei s-a secat și ea a simțit în trupul ei că s-a vindecat de boală.
30. Și îndată Isus a cunoscut în el însuși virtutea care ieșise din el (Și îndată Iisus a știut în sine că puterea ieșise din el) și, întorcându-se către popor, a zis: "Cine s-a atins de hainele mele?"
31.Și ucenicii Lui I-au zis: "Vezi cum te împinge poporul și zici: <<Cine s-a atins de Mine?>>"
32. Și Isus s-a uitat în jur ca să o vadă pe cea care făcuse acest lucru.
33. Și femeia s-a înspăimântat și s-a cutremurat [De aceea, femeia se temea și tremura] (Și femeia s-a temut și a tremurat), știind (sau cunoscând) că se făcuse în ea, a venit și a căzut înaintea lui și i-a spus tot adevărul.
34. Și Isus i-a zis: "Fiică, credința ta te-a salvat; du-te în pace și fii sănătoasă de boala ta".(Și Isus i-a zis: Fiica mea, credința ta te-a mântuit/credința ta te-a vindecat; du-te în pace și fii vindecată de boala ta).

35. Dar, pe când vorbea El, au venit niște mesageri la căpetenia sinagogii (au venit mesageri la conducătorul sinagogii), și au zis: "Fiica ta a murit; de ce chinui mai departe stăpânul?"
36. Dar când s-a auzit cuvântul care fusese spus, Isus a zis căpeteniei sinagogii: "Nu te teme, crede numai tu".(Dar când s-a auzit cuvântul acesta, care fusese rostit, Iisus a zis căpeteniei sinagogii: Nu vă temeți, ci credeți).
37. Și n-a luat pe nimeni să-L urmărească (Și n-a îngăduit nimănui să-L urmeze), afară de Petru, Iacov și Ioan, fratele lui Iacov.
38. Și au intrat în casa căpeteniei sinagogii. Și a văzut gălăgie, și oameni care plângeau și se tânguiau mult.(Și au intrat în casa conducătorului sinagogii. Și a văzut o agitație, cu oameni care plângeau și se tânguiau cu putere).
39. Și intrând înăuntru, le-a zis: "De ce vă îngrijorați și plângeți? (De ce vă tulburați și plângeți?) Fata nu este moartă, ci doarme".
40. Și ei l-au disprețuit. Dar după ce (au fost) toți scoși afară, a luat pe tatăl și pe mama fetei și pe cei care erau cu el și au intrat în locul unde zăcea fata.
41. Și a ținut mâna domnișoarei, și i-a zis: "Talitha, cumi", adică: "Domnișoară, îți spun, ridică-te".

42. Și îndată domnișoara s-a ridicat (Și imediat tânăra fată s-a ridicat) și mergea; și era de doisprezece ani. Și ei s-au rușinat cu o mare uimire.
43. Și le-a poruncit foarte mult, ca nimeni să nu-l cunoască. Și le-a poruncit (lor) să-i dea de mâncare [Și le-a poruncit (lor) să-i dea (ceva) de mâncare].

CAPITOLUL 6.

1. Și a ieșit de acolo și s-a dus în țara lui; și ucenicii lui L-au urmat.
2. Și când a venit Sabatul, Isus a început să învețe în sinagogă.Și mulți Îl auzeau și se mirau de învățătura lui (și se întrebau despre învățătura lui) și ziceau: "De unde îi vin acestui om toate aceste lucruri? și care este înțelepciunea care i-a fost dată și astfel de virtuți (și astfel de lucrări de putere, sau astfel de minuni), care sunt făcute de mâinile lui?
3. Oare nu este acesta un tâmplar, fiul Mariei, fratele lui Iacov, al lui Iosif, al lui Iuda și al lui Simon, dacă nu cumva surorile lui sunt aici cu noi?"Și au fost jigniți în el (Și au fost jigniți de el/Și au fost disprețuitori față de el).
4. Și Iisus le-a zis: "Că un prooroc nu este lipsit de cinste decât în țara sa, între rudele sale și în casa sa".(Și Iisus le-a zis: Un profet nu este lipsit de cinste decât în patria lui, între rudele lui și în familia lui).
5. Și nu putea să facă acolo nici o virtute, decât că a vindecat câțiva bolnavi, punându-și mâinile peste ei.(Și nu a putut face acolo nici o lucrare de putere, nici o minune, cu excepția faptului că a vindecat câțiva bolnavi, punându-și mâinile peste ei).
6. Și s-a mirat de necredința lor. Și a umblat prin cetățile de o parte și de alta și învăța. (Și s-a mirat de necredința lor. Și, mergând prin satele de o parte și de alta, învăța).

7. Și a chemat pe cei doisprezece și a început să-i trimită câte doi împreună; și le-a dat putere asupra spiritelor necurate (și le-a dat putere asupra duhurilor necurate),
8. și le-a poruncit că nu trebuie să ia nimic în calea lor (să nu ia nimic pe drum sau pentru călătorie),decât un toiag (sau o vergea), numai, nici un salariu, nici pâine, nici bani în brâu,
9. ci încălțați cu sandale, și să nu fie îmbrăcați cu două haine.
10. Și le-a zis: "Ori de câte ori intrați într-o casă, să locuiți acolo, până când veți ieși de acolo.
11. Și oricine nu vă primește și nu vă ascultă, ieșiți de acolo și scuturați praful de pe picioarele voastre, ca să le dați mărturie".(Și oricine nu vă primește și nu vă ascultă, ieșiți de acolo și scuturați praful de pe picioarele voastre, ca o mărturie împotriva lor.)
12. Și au ieșit și au propovăduit ca oamenii să facă penitență (ca oamenii să se pocăiască).
13. Și au izgonit mulți diavoli (Și au izgonit mulți draci și demoni), și au uns cu untdelemn pe mulți bolnavi, și s-au vindecat.

14. Împăratul Irod a auzit, căci numele lui fusese făcut public, și a zis: "Că Ioan Botezătorul a înviat din moarte și de aceea virtuțile lucrează în el".(Împăratul Irod a auzit despre aceasta, căci faima lui Iisus se răspândise în lung și în lat, și a zis: Ioan Botezătorul a înviat din morți, și astfel se fac în el lucrări de putere sau minuni).
15. Alții ziceau: "Că este Ilie", iar alții: "Că este un profet, ca unul dintre profeți".
16. Când a auzit lucrul acesta, Irod a zis: "Acesta este Ioan, pe care l-am decapitat, a înviat din moarte" (a înviat din morți).
17. Căci Irod a trimis după Ioan și l-a reținut și l-a legat în temniță, pentru Irodiada, soția lui Filip, fratele său, pentru că se căsătorise cu ea.
18. Căci Ioan a zis lui Irod: "Nu-ți este permis (nu-ți este îngăduit) să ai nevasta fratelui tău".
19. Și Irodiada i-a întins o ambuscadă și a vrut să-l ucidă, dar n-a putut.(Și Irodiada i-a întins o ambuscadă și a vrut să-l ucidă, dar n-a găsit prilej să o facă.)
20. Irod se temea de Ioan, îl cunoștea ca pe un om drept și sfânt și îl păzea (Și Irod se temea de Ioan și știa că este un om drept și sfânt și îl ținea în custodie/Și Irod îl venera pe Ioan și

știa că este un om drept și sfânt și îl ținea în siguranță).Și Irod l-a auzit și a făcut multe lucruri și l-a ascultat cu plăcere.
21. Și când a căzut o zi de sărbătoare, Irod, de ziua lui, a făcut o cină pentru căpetenii și tribuni și pentru cei mai mari din Galileea.(Și când a căzut o zi prielnică, Irod, de ziua sa de naștere, a făcut o cină pentru conducători, sau funcționari și tribuni, și pentru cei mai mari din Galileea).
22. Și când fiica acelei Irodiade a intrat și a dansat și a plăcut lui Irod [și l-a mulțumit pe Irod], precum și bărbaților care stăteau la masă (și de asemenea bărbaților care stăteau la masă), împăratul a zis către domniță: "Cere-mi ce dorești și îți voi da".
23. Și i-a jurat: "Orice vei cere, îți voi da, chiar dacă ar fi chiar și jumătate din regatul meu".
24. Și după ce a ieșit, a zis mamei sale: "Ce să cer?" Iar ea a răspuns: "Capul lui Ioan Botezătorul".
25. Și când a intrat înăuntru (sau deodată), s-a dus în grabă la rege, a cerut și a zis: "Vreau ca în curând (Doresc imediat/Vreau imediat), să-mi dai într-o farfurie capul lui Ioan Botezătorul".
26. Împăratului îi părea rău pentru jurământ și pentru bărbații care ședeau împreună la masă, nu voia să o întristeze (sau să o îngreuneze);(Și regelui îi părea rău pentru promisiunea pe care o făcuse/pentru jurământul pe care îl făcuse, dar din cauza bărbaților care stăteau acolo cu el la masă, nu a vrut să o întristeze, sau să o dezamăgească;)
27. dar a trimis un om care a chemat un alt om și a poruncit ca capul lui Ioan să fie adus într-o farfurie. Și (astfel) l-a decapitat în închisoare,
28. i-a adus capul în farfurie și l-a dat fetei, iar fata l-a dat mamei sale.
29. Auzind lucrul acesta, au venit ucenicii Lui, au luat trupul Lui și l-au pus în mormânt (și l-au așezat într-un mormânt, sau într-un mormânt).

30. Și apostolii s-au adunat la Isus și I-au spus toate lucrurile pe care le făcuseră și le învățaseră.
31. Și le-a zis: "Veniți singuri într-un loc pustiu, și odihniți-vă puțin".Căci erau mulți care veneau și se întorceau, și nu aveau loc să mănânce (și nu aveau timp nici măcar să mănânce).
32. S-au urcat într-o corabie și s-au dus singuri într-un loc pustiu.

33.Și i-au văzut plecând (Și poporul i-a văzut plecând), și mulți au știut, și au plecat pe jos din toate cetățile, au alergat împreună acolo și au venit înaintea lor.
34. Isus a ieșit afară, a văzut mult popor, și a avut milă (sau îndurare) de ei,căci erau ca niște oi care nu aveau păstor. Și a început să-i învețe multe lucruri.
35. Iar când s-a făcut târziu, ucenicii Lui au venit la El și I-au zis: "Acesta este un loc pustiu și timpul a trecut;
36. să se ducă în orașele și satele vecine, ca să-și cumpere carne ca să mănânce" (să-și cumpere ceva de mâncare).
37. El a răspuns și le-a zis: "Dați-le (ceva) de mâncare". Iar ei i-au zis: "Haideți, să cumpărăm pâini cu două sute de bani,și (apoi) le vom da (ceva) de mâncare.
38. Și le-a zis: "Câte pâini aveți? Mergeți și vedeți". Și, după ce au aflat, au zis: "Cinci și doi pești".
39. Și le-a poruncit să facă pe toți oamenii să stea la masă pe companii (că ar trebui să-i facă pe toți să se așeze la masă în grupuri), pe fânul verde.
40. Și s-au așezat pe părți (sau în grupuri), pe sute și până la cincizeci.

41. După ce a luat cele cinci pâini și doi pești, a privit în cer, a binecuvântat (și a mulțumit), a frânt pâinile și le-a dat ucenicilor Săi, ca să le pună înaintea lor.Și a împărțit cei doi pești la toți (Și a împărțit cei doi pești la tot poporul);
42. și toți au mâncat și s-au săturat. [Și toți au mâncat și au fost sătui.] (și toți au mâncat și s-au săturat deplin).
43. Și au luat rămășițele de carne ruptă, douăsprezece coşniţe pline, și de pești.(Și au adunat bucățile de mâncare rămase, adică pâinea și peștele, douăsprezece coșuri pline).
44. Și cei care au mâncat au fost cinci mii de oameni.

45. Și îndată a pus pe ucenicii Săi să se urce într-o corabie, ca să treacă înaintea Lui peste mare până la Betsaida, în timp ce El dădea drumul la popor.(Și îndată i-a pus pe ucenicii Săi să se urce într-o barcă, ca să treacă peste lac la Betsaida înaintea Lui, în timp ce el dădea drumul poporului/în timp ce el a dat drumul la oameni).
46. Și după ce le-a dat drumul, s-a dus pe un deal înalt, ca să se roage. (Și după ce i-a lăsat să plece, s-a dus pe un deal înalt, sau pe un munte, ca să se roage).

47. Și când s-a făcut seară, barca era în mijlocul (sau în centrul) mării, iar el singur pe ţărm (și el singur pe uscat);
48. și i-a văzut chinuindu-se să vâslească, căci vântul le era potrivnic. Și pe la a patra trezire a nopții, el, rătăcind pe mare, a venit la ei și voia să treacă (pe lângă) ei.(și i-a
văzut chinuindu-se sau luptându-se cu vâslitul, căci vântul le era potrivnic. Și pe la a patra strajă a nopții, a venit la ei, mergând pe lac, și voia să treacă pe lângă ei).
49. Și văzându-l cum se plimba pe mare (Și văzându-l umblând pe lac), au ghicit că este o fantomă și au strigat;
50. pentru că (toți) L-au văzut și s-au temut [și au fost tulburați, sau deranjați].Și îndată a vorbit cu ei și le-a zis: "Aveți încredere în voi, Eu sunt (el); nu vă temeți".(Și îndată a vorbit cu ei și le-a zis: Aveți încredere, Eu sunt; nu vă temeți).
51. Și s-a urcat la ei în corabie, și vântul a încetat. Și ei s-au mirat mai mult în sinea lor;
52. căci nu înțelegeau nimic din pâini, pentru că inima lor era orbită.

53. Și după ce au trecut marea (Și după ce au trecut peste lac), au ajuns în ținutul Ghenezaretului și au pus piciorul pe uscat.
54. Și când au ieșit din corabie, îndată (sau imediat), l-au cunoscut.
55. Și au alergat prin tot ținutul acela și au început să aducă bolnavi în paturi de o parte și de alta, acolo unde auziseră că se află el.
56. Și ori de câte ori intra în sate, sau în orașe, sau în cetăți, puneau bolnavi pe străzi și îl rugau să se atingă anume de tivul hainei lui; și oricâți se atingeau de el, se vindecau. (Și ori de câte ori intra în sate, sau în orașe, sau în cetăți, își puneau bolnavii pe străzi și Îl rugau să se atingă doar de marginea hainei Lui; și oricât de mulți se atingeau de El, toți erau mântuiți/toți erau vindecați).

CAPITOLUL 7

1.Fariseii și unii dintre cărturari au venit împreună din Ierusalim la El.
2. Și când au văzut pe unii dintre ucenicii Săi mâncând pâine cu mâinile nespălate, i-au blamat (i-au mustrat).
3. Căci fariseii și toți iudeii nu mănâncă, [nu], ci se spală pe mâini, ținându-se de tradițiile bătrânilor.
4. Și când se întorc din nou de pe piață (Și când se întorc de la piață), nu mănâncă, [nu] decât

după ce se spală; și multe alte lucruri pe care trebuie să le țină (sau să le asculte), cum ar fi spălarea paharelor și a vaselor de apă (sau a creuzetelor), a vaselor de aramă și a paturilor.
5. Fariseii și cărturarii L-au întrebat și au zis: "De ce nu merg ucenicii Tăi după tradițiile bătrânilor, ci mănâncă pâinea cu mâini nespălate?"

6. El a luat cuvântul și le-a zis: "Isaia a prorocit bine despre voi, fățarnicilor (Isaia a profețit bine despre voi, ipocriților), după cum este scris: <<Poporul acesta se închină Mie cu buzele lui [poporul acesta Mă cinstește cu buzele lui], dar inima lui este departe de Mine>>;

7. și în zadar se închină ei la Mine, învățând învățăturile și cerinţele (sau poruncile) oamenilor.

8. Căci voi lăsați porunca lui Dumnezeu și vă țineți de tradițiile oamenilor,cum ar fi spălarea vaselor de apă, (a creuzetelor), și a cupelor, și multe alte lucruri ca acestea pe care le faceți".

9. Iar el le-a zis: "Ei bine, voi ați făcut ca porunca lui Dumnezeu să fie goală (sau goală și nefolositoare), pentru a ține tradiția voastră.
10. Căci Moise a zis: <<Să te închini tatălui tău și mamei tale [Cinstește pe tatăl tău și pe mama ta]; iar cine blestemă pe tată sau pe mamă, să moară de moarte>>.
11. Dar voi ziceți: <<Dacă cineva zice tatălui său sau mamei sale: Corban, adică: Oricare ar fi darul meu, îți va fi de folos>> (Oricare ar fi cadoul pentru mine, îți va fi și ție de folos);
12. și pe deasupra, (sau mai departe), nu-l lăsați să facă nimic tatălui sau mamei sale, (și mai mult decât atât, nu-i permiteți să facă nimic pentru tatăl sau mama sa,)
13.și încălcați cuvântul lui Dumnezeu prin tradiția voastră, pe care ați dat-o; și faceți multe [alte] asemenea lucruri".

14. Apoi a chemat din nou poporul și le-a zis: "Voi toți mă ascultați și înțelegeți.
15. Nimic din ceea ce este în afara unui om, care intră în el, nu-l poate spurca (poate să-l pângărească); ci lucrurile care ies din om, acelea sunt cele care îl spurcă pe om.
16. Dacă are cineva urechi de auzit, să audă". [De fapt, dacă cineva are urechi de auzit, să audă el.]

17. Și când a intrat într-o casă, de la popor, ucenicii Lui l-au întrebat (despre) pilda aceea.
18. Și le-a zis: "Și voi sunteți nechibzuiți. Nu înțelegeți voi că tot ce este din afară, care intră într-un om, nu poate să-l spurce?(Nu înțelegeți că tot ceea ce intră din afară într-un om, nu-l poate spurca?)
19. căci nu a intrat în inima lui, ci în pântece, și pe dedesubt iese, curățind toate cărnurile" (curățind toată hrana).
20. Dar el a spus: "Lucrurile care ies dintr-un om, acelea spurcă un om (acestea spurcă un om).
21. Căci dinăuntru, din inima oamenilor ies gânduri rele, adultere, curvii, preacurvii, uciderи din culpă,
22.furturi, avariții (sau lăcomie, sau ținerea peste măsură de mult a bunurilor), răutăți, viclenie, desfrânare, necurăție, ochi rău, blasfemii, mândrie, nebunie (prostie).
23. Toate aceste rele ies din interior și îl spurcă pe om" (și îl pângăresc pe om).

24.Și Isus s-a sculat de acolo și s-a dus în ținutul Tirului și al Sidonului. Și a intrat într-o casă, și voia să nu știe nimeni, ca să nu poată fi ascuns. (Și Isus a plecat de acolo și s-a dus în ținutul Tirului și al Sidonului. Și a intrat într-o casă și a vrut ca nimeni să nu
știe că este acolo; dar nu putea să rămână ascuns).
25.Căci o femeie, de îndată ce a auzit de El (îndată ce a auzit de El), a cărei fiică avea un duh necurat, a intrat și a căzut la picioarele Lui.
26. Și femeia era păgână, din neamul siro-fenicienilor. Și L-a rugat pe El, ca să scoată un diavol din fiica ei.(Și ea l-a implorat să scoată un demon din fiica ei).
27.Și i-a zis: "Suferă (sau îngăduie) să se împlinească mai întâi copiii [Suferă ca fiii să fie mai întâi săturați]; căci nu este bine să iei pâinea copiilor și să o dai câinilor".
28. Ea i-a răspuns: "Da, Doamne, pentru că micuții mănâncă sub scândură din firimiturile copiilor". (Iar ea i-a răspuns: Da, Doamne, dar și cățelușii pot mânca firimiturile copiilor de sub masă).
29. Și Isus i-a zis: "Du-te, căci cu acest cuvânt a ieșit diavolul (sau demonul) din fiica ta".
30. Și când a intrat în casa ei acasă [Și când s-a dus acasă/Și când a intrat în casa ei], a găsit-o pe domnișoară întinsă pe pat, iar diavolul a ieșit din ea.(Și când s-a dus acasă, a găsit-o pe tânără întinsă pe pat, iar demonul ieșise din ea).

31. Isus a ieșit din nou din ținuturile Tirului și a venit prin Sidon până la marea Galileii, între mijlocul ținuturilor Decapolei.
32. Și i-au adus un om surd și mut și l-au rugat să-și pună mâinile peste el.
33. L-a luat la o parte de la popor, i-a băgat degetele în urechi, a scuipat și i-a atins limba.
34. Și a privit în cer și s-a întristat înăuntru și i-a zis: "Ephatha", adică: "Fii deschis" (Deschide-te).
35. Și îndată (sau imediat), i s-au deschis urechile, i s-a dezlegat legătura limbii și a vorbit corect.
36. Și le-a poruncit să nu spună nimănui; dar cu cât le-a poruncit, cu atât mai mult au propovăduit,
37. și cu atât mai mult se mirau și ziceau: "El a făcut bine toate lucrurile, a făcut pe surzi să audă și pe muți să vorbească".

CAPITOLUL 8

1. În zilele acelea, pe când era mult popor cu Isus și nu aveau ce să mănânce, când au fost chemați ucenicii Lui, El le-a zis:
2. "M-am rușinat de popor!acum, în a treia zi, ei mă părăsesc, și nu au ce să mănânce;(Mi-e milă de popor, căci iată că este a treia zi de când sunt cu Mine, și nu au ce să mănânce.)
3. și dacă îi las în casele lor în post, vor da greș pe drum, căci unii dintre ei au venit de departe".(Și dacă îi voi lăsa să meargă în post la casele lor, vor leșina pe drum, căci unii dintre ei au venit de departe).
4. Și ucenicii Lui I-au răspuns: "De unde va putea cineva să-i umple de pâini aici, în pustie?"
5. Și i-a întrebat: "Câte pâini aveți? Care au răspuns: "Șapte".
6. Și a poruncit poporului să se așeze pe pământ.(Și a poruncit poporului să se așeze pe jos).Apoi a luat cele șapte pâini, a făcut mulțumiri,(a mulțumit), le-a frânt și le-a dat ucenicilor Săi, ca să le pună în față. Și ei le-au pus la dispoziția poporului.
7. Și au luat câțiva peștișori mici; și i-a binecuvântat și a poruncit să fie puși și ei la vedere.
8. Și au mâncat și s-au împlinit [Și au mâncat și s-au săturat]; și au luat ceea ce rămăsese din

rămășițe, șapte coșuri (pline).(Și au mâncat și s-au săturat; și au adunat bucățile de mâncare rămase, șapte coșuri pline).
9. Și cei care au mâncat au fost ca patru mii de oameni; și le-a dat drumul.(Și cei care au mâncat au fost patru mii de oameni; și apoi i-a dat afară.)
10. Și curând (sau imediat), s-a urcat într-o barcă, împreună cu ucenicii săi, și a ajuns în ținutul Dalmanutei.

11. Fariseii au ieșit afară și au început să se certe cu El, I-au cerut un semn din cer și L-au ispitit.(Fariseii au ieșit afară și au început să se certe cu El, I-au cerut un semn din cer și L-au pus la încercare.)
12. Iar el, întristat în duhul său, a zis: "Ce caută neamul acesta un simbol (sau un semn, sau o minune)? Adevărat vă spun că nu se va da un simbol (sau un semn) acestui neam.(Și el, întristat în sine, a zis: Pentru ce caută neamul acesta un semn? Vă spun adevărul: semn nu se va da neamului acestuia).
13.Și lăsându-i, s-a urcat din nou într-o corabie și a trecut marea (și a trecut peste lac).

14. Și au uitat să ia pâine și n-au avut cu ei decât o pâine în corabie.
15. Și a poruncit [către] ei și a zis: "Vedeți și păziți-vă de acrivia fariseilor și de acrivia lui Irod".(Vedeți și păziți-vă de drojdia sau de aluatul fariseilor și de drojdia sau de aluatul lui Irod).
16. Și, gândindu-se, au zis unul către altul: "Pentru că nu am adus nici o pâine".[Pentru că nu am adus pâine].
17. Când s-a aflat lucrul acesta, Isus le-a zis: "Ce credeți voi, că nu aveți pâini?(De ce vă gândiți sau vorbiți despre faptul că nu aveți pâine?)Dar voi nu știți, nici nu înțelegeți; dar inimile voastre sunt orbite.
18. Voi, care aveți ochi, nu vedeți, și voi, care aveți urechi, nu auziți; nu aveți minte (și nici nu vă amintiți),
19. când am frânt cinci pâini la cinci mii, și câte coşniţe pline de carne ruptă ați luat?" (câte coșuri pline cu bucățele de mâncare ați adunat?) I-au spus: "Doisprezece".
20. "Și când ați împărțit șapte pâini la patru mii de oameni, câte coșuri pline de carne ruptă ați ridicat?"(câte coșuri pline cu bucățele de mâncare ați adunat?) Și ei îi răspund: "Șapte".
21. Și le-a zis: "Cum de nu înțelegeți încă?"

22. Și au venit la Betsaida și I-au adus un orb și L-au rugat să se atingă de el.
23. După ce a luat mâna orbului, l-a scos din stradă (l-a scos din sat), i-a scuipat în ochi, și-a pus mâinile pe el și l-a întrebat dacă vede ceva.
24.El a privit și a zis: "Văd oameni ca niște copaci care umblă".
25. După aceea și-a pus din nou mâinile pe ochii lui și a început să vadă, și a fost restaurat, astfel încât a văzut clar toate lucrurile (astfel încât a văzut totul clar).
26. Și l-a trimis în casa lui și i-a zis: "Du-te în casa ta; și dacă te duci pe stradă, să nu spui nimănui".

27. Și a intrat Isus și ucenicii Săi, în castelele Cezareei din Filipi. Și, pe drum, a întrebat pe ucenicii Săi și le-a zis: "Cine zic oamenii că sunt Eu?"(Și Isus și ucenicii Săi s-au dus în satele Cezareei din Filipi. Și, pe drum, i-a întrebat pe ucenicii Săi: Cine zic oamenii că sunt Eu?)
28. Care, răspunzându-i, au zis: "Unii zic: Ioan Botezătorul; alții zic: Ilie; iar alții zic: că unul din prooroci".

29. Apoi le-a zis: "Dar voi cine spuneți că sunt Eu?" Petru a luat cuvântul și i-a zis: "Tu ești Hristos" (Tu ești Mesia).
30. Și le-a poruncit să nu spună nimănui despre el.(Și le-a poruncit să nu spună nimănui acest lucru despre el.)

31. Și a început să-i învețe că se cuvine ca Fiul omului să sufere multe și să fie ocărât de bătrâni, de preoții cei mai de seamă și de cărturari (și să fie respins de bătrâni, de preoții cei mai de seamă și de cărturari), să fie omorât și, după trei zile, să învieze.
32. Și a rostit deschis cuvântul. Și Petru, apucându-l, a început să-l învinuiască și a zis: "Doamne, fii milostiv cu tine, pentru că acest lucru nu se va întâmpla".[+Și a rostit deschis cuvântul. Și Petru, luându-l (apucându-l), a început să-l învinuiască (a început să-l mustre)]. (Și a rostit deschis aceste cuvinte. Și Petru, apucându-l, a început să-l dojenească și a zis: Doamne, fii milostiv cu tine însuți, nu lăsa să fie/nu lăsa să se întâmple acest lucru).
33. Și, întorcându-se, a văzut pe ucenicii săi, a amenințat pe Petru (și l-a amenințat pe Petru) și i-a zis: "Du-te după mine, (tu) Satana;pentru că tu nu cunoști lucrurile care sunt de la Dumnezeu [pentru că nu înțelegi cele ce sunt de la Dumnezeu], (nu) ci cele ce sunt de la oameni".

34. Și chemând poporul laolaltă, împreună cu ucenicii Săi, le-a zis: "Dacă vrea cineva să vină după Mine, să se lepede de sine însuși, să-și ia crucea și să Mă urmeze pe Mine [și să Mă urmărească] (și să Mă urmați).
35.Căci cine vrea să-și pună viața în siguranță, o va pierde [Așadar, oricine vrea să-și pună în siguranță sufletul, adică viața lui, o va pierde]; iar cine își va pierde viața pentru Mine și pentru Evanghelie, o va pune în siguranță.(Căci cine vrea să-și salveze viața, o va pierde; iar cine își va pierde viața pentru Mine și pentru Evanghelie sau Vestea cea bună, o va salva).
36. Căci la ce folosește unui om să câștige toată lumea, și să facă ceva dăunător [propriului] suflet?
37. Sau ce schimb va da un om pentru sufletul său?
38. Dar cine mă va recunoaște pe mine și cuvintele mele, în acest neam adulterin și păcătos (în acest neam păcătos și adulterin), îl va recunoaște și Fiul omului, când va veni în slava Tatălui Său, cu îngerii săi".

CAPITOLUL 9

1. Și le-a zis: "Adevărat vă spun că sunt unii oameni care stau aici, care nu vor gusta moartea, până nu vor vedea împărăția lui Dumnezeu venind în virtute" (Și le-a zis: Adevărat vă spun că sunt unii care stau acum aici, care nu vor gusta moartea, înainte de a vedea Împărăția lui Dumnezeu venind în putere/venind cu putere).

2. După șase zile, Iisus a luat pe Petru, pe Iacov și pe Ioan și i-a dus singuri pe un deal înalt (și i-a dus numai pe ei pe un deal înalt, sau pe un munte); și s-a transfigurat înaintea lor.
3. Și hainele lui au fost făcute strălucitoare și albe ca zăpada, ceea ce nu se poate face pe pământ.
4. Și li s-a arătat Ilie împreună cu Moise, și au vorbit cu Isus.(Și li s-au arătat Ilie și Moise și au vorbit cu Isus.)
5. Petru a luat cuvântul și a zis lui Isus: "Învățătorule, este bine să fim aici; și să facem aici trei corturi, unul pentru Tine, unul pentru Moise și unul pentru Ilie".(Și Petru a zis lui Isus: Învățătorule, este bine să fim aici; și vom face aici trei corturi sau trei tabernacole, unul pentru Tine, unul pentru Moise și unul pentru Ilie).

6. Căci nu știa ce avea să spună, căci ei erau îngroziți de spaimă [căci erau înspăimântați de spaimă].
7. Și s-a făcut un nor care i-a umbrit pe ei; și un glas a ieșit din nor și a zis: "Acesta este Fiul meu preaiubit, ascultați-l" (să-l ascultați).
8. Apoi s-au uitat în jur și nu au mai văzut pe nimeni, [nu], ci numai pe Isus cu ei.(Și îndată s-au uitat în jur și n-au văzut pe nimeni acolo, decât pe Isus cu ei.)

9. Și când s-au coborât de pe deal, le-a poruncit să nu spună nimănui cele ce văzuseră, decât atunci când (sau până când) Fiul omului va fi înviat din moarte.[+nu, decât atunci când (sau până când) Fiul omului a înviat din morți].
10. Și țineau cuvântul la ei înșiși (Și țineau cuvântul în ei înșiși), căutând ce ar trebui să fie aceasta, după ce va învia din moarte [după ce va învia din morți].
11. Și L-au întrebat și au zis: "Ce zic fariseii și cărturarii, că se cuvine ca Ilie să vină mai întâi?" (Și L-au întrebat: De ce zic fariseii și cărturarii că se cuvine ca Ilie să vină mai întâi?)
12. El a luat cuvântul și le-a zis: "Când va veni Ilie (Când Ilie va veni), mai întâi va restabili toate lucrurile; și, după cum este scris despre Fiul omului, că a suferit multe și a fost disprețuit.
13. Iar Eu vă spun că a venit Ilie și i-au făcut tot ce au vrut, după cum este scris despre el". (Și vă spun că a venit Ilie, și au făcut cu el tot ce au vrut să-i facă, după cum este scris despre el).

14. Și venind la ucenicii Săi, a văzut o mare mulțime în jurul lor și pe cărturari certându-se cu ei.
15. Și îndată, tot poporul, văzându-L pe Isus, s-a mirat și s-a înfricoșat (Și îndată tot poporul, văzându-L pe Iisus, au fost uimiți și l-au venerat);şi ei, alergând [la (el),] l-au salutat.
16.Și i-a întrebat: "Ce vă certați între voi?"
17. Și unul din mulțime a luat cuvântul și a zis: "Învățătorule, ți-am adus pe fiul meu, care are un duh mut;
18. și oriunde îl ia, îl doboară, face spume, bate cu dinții și se usucă (și apoi se usucă).Și am spus ucenicilor Tăi să-L scoată afară, dar n-au putut".
19. El le-a răspuns și le-a zis: "O! tu generație fără credință[O! generație necredincioasă] (O! tu, neam necredincios, sau necredincioasă, generație) cât timp voi sta în mijlocul vostru, cât timp vă voi suferi? Aduceți-l la mine".
20. Și l-au adus. Și după ce l-a văzut, îndată duhul l-a tulburat (duhul l-a tulburat îndată); și s-a aruncat la pământ, s-a tăvălit și a făcut spume.
21. Și a întrebat pe tatăl său: "Cât timp a trecut de când i s-a întâmplat aceasta?" Și el a răspuns: "Din copilărie";
22. și de multe ori l-a băgat în foc și în apă, ca să-l piardă (să-l nimicească); dar dacă poți (face) ceva, ajută-ne și ai milă de noi".
23. Și Isus i-a zis: "Dacă vrei să crezi (Dacă poți crede), toate lucrurile sunt posibile pentru un om care crede".
24. Și îndată (sau imediat), tatăl copilului a plâns cu lacrimi și a zis: "Doamne, cred; ajută-mi necredința mea".
25. Când a văzut Iisus că poporul alerga laolaltă, a amenințat spiritul necurat (a amenințat duhul necurat) și i-a zis: "Duh surd și mut, îți poruncesc să ieși din el și să nu mai intri în el".
26. Iar el, strigând și smucindu-l mult, a ieșit de la el; și s-a făcut ca un mort, încât mulți ziceau că este mort.
27. Isus l-a ținut de mână și l-a ridicat; și a înviat.

28. După ce a intrat într-o casă, ucenicii Lui L-au întrebat pe ascuns: "De ce nu l-am putea izgoni afară?"(Și când a intrat într-o casă, ucenicii Lui L-au întrebat în particular: De ce nu l-am putut da afară?)
29. Iar el le-a zis: "Acest tip în nimic nu poate ieși [Acest tip nu poate să iasă în nici un fel], [nu], decât prin rugăciune și post".(Și el le-a zis: Acest tip nu poate fi făcut să dispară decât prin rugăciune și post).

30. Și au plecat de acolo și s-au dus în Galileea; și nu au vrut, că nimeni nu știa [și nu a vrut, ca să știe cineva](și nu voia ca cineva să știe că se afla acolo).
31. Și învățându-i pe ucenicii Săi, le-a zis: "Căci Fiul omului va fi dat în mâinile oamenilor și-L vor omorî, iar cel omorât va învia a treia zi".
32. Și ei nu știau (sensul) cuvintelor și le-a fost frică să-L întrebe (și se temeau să-L întrebe).

33. Și au venit la Capernaum. Și, când au intrat în casă, i-a întrebat: "Ce ați tratat pe drum?" (Ce ați discutat pe drum?)
34. Și au rămas nemișcați, pentru că se certau între ei pe drum, cine dintre ei să fie cel mai mare.(Și au tăcut, pentru că se certau între ei pe drum, cine dintre ei era cel mai mare).
35.Și, șezând, a chemat pe cei doisprezece și le-a zis: "Dacă cineva vrea să fie cel dintâi dintre voi, să fie cel din urmă dintre toți și ministru (sau slujitor) al tuturor".
36. Apoi a luat un copil și l-a așezat în mijlocul lor; și, după ce l-a îmbrățișat, le-a zis:
37. "Oricine primește pe unul din acești copii în Numele Meu, pe Mine Mă primește; și oricine Mă primește pe Mine, nu Mă primește numai pe Mine, ci și pe Cel ce M-a trimis pe Mine".

38. Ioan I-a luat cuvântul și I-a zis: "Învățătorule, am văzut în numele Tău pe unul care alungă demonii, care nu ne urmărește pe noi, și l-am interzis". (Ioan I-a răspuns: Învățătorule, am văzut pe unul care scotea draci și demoni în numele Tău, dar el nu ne urmează și noi i-am interzis).
39. Și Isus a zis: "Nu-l opriți, căci nu este nimeni care să facă virtuți în numele Meu și care să poată vorbi curând de rău despre Mine. (Și Isus a zis: Nu-l opriți, căci nu este nimeni care să facă o lucrare de putere sau o minune în Numele Meu, și să poată imediat după aceea să vorbească de rău despre Mine).
40. Cel care nu este împotriva noastră, este pentru noi.
41. Și oricine vă va da să beți chiar și un pahar de apă rece în numele Meu, pentru că sunteți din Hristos, adevărat vă spun că nu-și va pierde meritul. (Și oricine vă va da să beți chiar și numai un pahar de apă rece în numele Meu, pentru că voi sunteți ai lui Mesia, vă spun adevărul, acela își va primi răsplata.)

42. Și oricine va face să se poticnească pe unul din acești micuți care cred în Mine, mai bine i-ar fi să i se lege de gât o piatră de moară și să fie aruncat în mare.(Și oricine va face să se poticnească pe unul din acești micuți care cred în Mine, ar fi mai bine pentru el să i se pună la gât o piatră de moară și să fie aruncat în mare.)
43. Și dacă mâna ta te face să te poticnești, taie-ți-o; este mai bine pentru tine să intri slab în viață (este mai bine pentru tine să intri în viața veșnică slab sau mutilat), decât să ai două mâini și să te duci în iad, în focul care nu se va stinge niciodată [în focul nestins],
44. unde viermele lor nu moare și focul nu se stinge.
45. Și dacă piciorul tău te face să te poticnești, taie-l; este mai bine pentru tine să intri strâmb în viața veșnică (este mai bine pentru tine să intri în viața veșnică îndoit, sau șchiop), decât

să ai două picioare și să fii trimis în iadul de foc (sau în focul iadului), care nu se va stinge niciodată,
46. unde viermele lor nu moare și focul nu se stinge.
47. Că dacă ochiul tău te face să te poticnești, aruncă-l afară; este mai bine pentru tine să intri cu un singur ochi în împărăția lui Dumnezeu (este mai bine pentru tine să intri în Împărăția lui Dumnezeu cu un singur ochi), decât să ai doi ochi și să fii trimis în iadul de foc,[+decât să aibă doi ochi, să fie trimis în focul iadului],
48. unde viermele lor nu moare și focul nu se stinge.

49. Și fiecare om va fi sărat cu foc și fiecare jertfă înjunghiată va fi sărată cu sare. [+Astfel, fiecare om va fi făcut sărat cu foc și fiecare jertfă ucisă va fi sărată cu sare.]
50. Sarea este bună; dacă sarea este nesărată, în ce o veți face sărată? Să aveți sare între voi și să aveți pace între voi".

CAPITOLUL 10

1. Și Isus s-a sculat de acolo și a venit în ținuturile Iudeii, dincolo de Iordan (râul) [Și Isus, ridicându-se de acolo, a ajuns la marginile Iudeii, dincolo de Iordan (râul)]; și iarăși s-a adunat poporul la El și, după cum obișnuia, i-a învățat din nou.

2. Fariseii, apropiindu-se, L-au întrebat dacă este îngăduit ca un bărbat să-și părăsească nevasta, și L-au ispitit. (Fariseii s-au apropiat și L-au întrebat: Este îngăduit ca un bărbat să-și părăsească nevasta? Și L-au pus la încercare).
3. El a răspuns și le-a zis: "Ce v-a poruncit Moise?"
4. Și au zis: "Moise a dat voie să scriem o defăimare despre părăsire și să ne părăsim". (Și ei au spus: Moise ne-a permis să scriem un act de renunțare sau o înștiințare de divorț și astfel vom putea să părăsim sau să lăsăm o femeie).
5. Isus a luat cuvântul și le-a zis: "Din pricina împietririi inimilor voastre, Moise v-a scris porunca aceasta (sau acest precept).
6. Dar de la începutul creaturilor (Dar de la începutul Creației), Dumnezeu i-a făcut bărbat și femeie";
7. și a zis: "Pentru aceasta, omul va lăsa pe tatăl său și pe mama sa și se va lipi de femeia sa,
8. și vor fi doi într-un singur trup. Și astfel, acum nu mai sunt doi, ci un singur trup.
9. De aceea, ceea ce Dumnezeu a unit, nici un om să nu separe", (sau să despartă).

10. Și iarăși, în casă, ucenicii săi l-au întrebat despre același lucru. (Și în casă, ucenicii săi l-au întrebat despre același lucru).
11. Și le-a zis: "Oricine își lasă nevasta și se căsătorește cu alta, săvârșește adulter asupra ei.
12. Iar dacă soția își părăsește bărbatul și se căsătorește cu altul, ea face desfrânare" (sau adulter).

13. Și I-au adus copilași, ca să se atingă de ei; și ucenicii au amenințat pe cei ce-i aduceau. **14**. Isus, văzându-i, i-a împovărat și le-a zis: "Lăsați copilașii să vină la Mine (Lăsați-i pe copilași să vină la mine), și nu le interziceți, căci a unora ca aceștia este împărăția lui Dumnezeu.
15. Adevărat vă spun (vă spun adevărul) că oricine nu primește Împărăția lui Dumnezeu ca un copilaș, nu va intra în ea".
16. Apoi i-a îmbrățișat, și-a pus mâinile peste ei și i-a binecuvântat.

17. Când a ieșit Iisus pe cale, a alergat un om, a îngenuncheat în fața Lui, L-a rugat și I-a zis: "Bunule Învățător, ce să fac ca să primesc viața veșnică?" (și a zis: Bunule Învățător, ce trebuie să fac ca să obțin sau să primesc viața veșnică?)
18. Și Isus i-a zis: "Ce spui că eu sunt bun? (De ce spui că Eu sunt bun?) Nimeni nu este bun, decât Dumnezeu însuși [Nimeni nu este bun, decât numai Dumnezeu].
19. Cunoști poruncile: <<să nu comiți adulter, să nu ucizi, să nu furi, să nu spui mărturii mincinoase (să nu depui mărturie mincinoasă), să nu fraudezi, să te închini tatălui tău și mamei tale (să cinstești pe tatăl tău și pe mama ta)>>".
20. Iar el răspunzând, I-a zis: "Învățătorule, am păzit toate aceste lucruri din tinerețea mea".
21. Și Isus, privindu-l, l-a iubit și i-a zis: "Un singur lucru îți lipsește: du-te, vinde tot ce ai și dă (din ce câștigi) săracilor și atunci vei avea o comoară în ceruri; și vino, urmărește-mă" (urmează-mă).
22. Și s-a întristat deplin în cuvânt [Cel ce s-a întristat în cuvânt] (Și s-a întristat foarte mult de aceste cuvinte) și a plecat plângând, căci avea multe averi.

23. Isus a privit împrejur și a zis ucenicilor Săi: "Cât de greu vor intra în Împărăția lui Dumnezeu cei ce au bogății (sau bani).
24. Și ucenicii au rămas uimiți de cuvintele Lui (Și ucenicii au rămas uimiți de vorbele lui).
25. Isus a luat iarăși cuvântul și le-a zis: "Copilașilor [Fiii cei mici], cât de greu intră în Împărăția lui Dumnezeu cei ce se încred în bogății. Este mai ușor să treacă o cămilă prin urechea unui ac [Este mai ușor ca o cămilă să treacă prin urechea unui ac], decât să intre un om bogat în Împărăția lui Dumnezeu".
26. Și se mirau și mai mult, și ziceau între ei: "Și cine poate fi mântuit?" (Atunci cine poate fi mântuit?)
27. Isus i-a privit și a zis: "La oameni este cu neputință, dar nu și la Dumnezeu, căci la Dumnezeu toate lucrurile sunt cu putință".

28. Și Petru a început să-i spună: "Iată, noi am lăsat toate lucrurile și te-am urmărit" (și te-am urmat).
29. Isus a luat cuvântul și a zis: "Adevărat vă spun (vă spun adevărul) că nu este nimeni care să lase casă, sau frați, sau surori, sau tată, sau mamă, sau copii, sau câmpuri, pentru Mine și pentru Evanghelie,
30. care să nu ia de o sută de ori mai mult decât acum, în acest timp, case, frați, surori, mame, copii, câmpuri, cu prigoane, și în lumea care va veni viața veșnică [și în lumea viitoare viața veșnică] (care nu vor primi acum, în acest timp, de o sută de ori mai mult, da, case, frați, surori, mame, copii, câmpuri, cu persecuții, iar în lumea viitoare viața veșnică).
31. Dar mulți vor fi: cei dintâi vor fi cei din urmă și cei din urmă vor fi cei dintâi".

32. Și ei erau pe cale să se suie la Ierusalim; și Isus mergea înaintea lor, iar ei se mirau, și se luau după ei, temându-se (și se temeau). Și iarăși Iisus i-a luat pe cei doisprezece (deoparte) și a început să le spună ce avea să se întâmple cu El:
33. "Căci iată că ne suim la Ierusalim și Fiul omului va fi dat pe mâna căpeteniilor preoților, a cărturarilor și a bătrânilor, și ei Îl vor osândi la moarte și Îl vor duce la păgâni. (Căci iată că ne suim la Ierusalim și Fiul omului va fi dat pe mâna marilor preoți, a cărturarilor și a bătrânilor, care Îl vor condamna la moarte și Îl vor preda păgânilor/și Îl vor da pe mâna neamurilor).
34. Îl vor batjocori, îl vor asupri, îl vor bate, îl vor omorî și în a treia zi va învia" (și a treia zi va învia).

35. Iacov și Ioan, fiii lui Zebedei, au venit la El și I-au zis: "Învățătorule, voim ca tot ce-Ți cerem, să ne faci nouă". (Și Iacov și Ioan, fiii lui Zebedei, s-au apropiat de El și I-au zis: Învățătorule, dorim/voim ca tot ce cerem, Tu să faci pentru noi).
36. Și le-a zis: "Ce vreți să vă fac?" (Și le-a zis: Ce doriți să vă fac?)
37. Iar ei au zis: "Dă-ne nouă să ședem unul la dreapta Ta și celălalt la stânga Ta, în slava Ta". (Și ei au zis: Dă-ne nouă să ședem unul la dreapta Ta, sau la dreapta Ta, și celălalt la stânga Ta, sau la stânga Ta, în slava Ta).
38. Și Isus le-a zis: "Nu știți ce cereți; puteți să beți paharul pe care îl voi bea Eu (puteți bea paharul pe care îl voi bea Eu), sau să fiți spălați cu botezul în care am fost botezat Eu?"
39. Și ei i-au spus: "Noi putem". Și Isus le-a zis: "[Adevărat] Veți bea paharul pe care îl beau Eu și veți fi spălați cu botezul în care am fost botezat Eu;
40. dar a ședea la jumătatea mea dreaptă sau la jumătatea mea stângă nu este al meu ca să ți-l dau ție (dar a ședea la dreapta sau la stânga mea nu este al meu ca să ți-l dau), (nu) ci cui este pregătit.

41. Cei zece au auzit și au început să se indigneze de Iacov și de Ioan. (Ceilalți zece au auzit și au început să se indigneze de Iacov și Ioan).
42. Dar Isus i-a chemat și le-a zis: "Știți că cei care par (sau care sunt văzuți) că au putere asupra oamenilor, sunt stăpânii lor și căpeteniile lor au putere asupra lor. (Isus i-a chemat și le-a zis: Știți că aceia care sunt văzuți ca stăpâni peste neamuri și peste popoare, sunt stăpânii lor, și astfel conducătorii lor au putere asupra lor).
43. Dar nu este așa între voi, ci oricine va fi făcut mai mare, va fi slujitorul vostru (va fi robul vostru);
44. Și oricine va fi cel dintâi dintre voi va fi robul tuturor.
45. Căci de ce nu a venit Fiul omului, ca să i se slujească, ci ca să slujească și să-și dea viața din nou - cumpărând (sau ca răscumpărare) pentru mulți". (Căci Fiul omului nu a venit ca să I se slujească, ci ca să slujească și să-Și dea viața ca răscumpărare pentru mulți).

46. Și au ajuns la Ierihon; și când a ieșit din Ierihon, împreună cu ucenicii Săi și cu o mulțime de oameni (și un mare număr de oameni), Bartimeu, un orb, fiul lui Timeu, ședea lângă drum și cerșea.
47. Și când a auzit că este Isus din Nazaret, a început să strige și să zică: "Iisuse, Fiul lui David, ai milă de mine".
48. Și mulți îl amenințau, ca să stea liniștit; iar el striga și mai mult [și striga și mai mult, zicând]: "Iisuse, fiul lui David, ai milă de mine".
49. Și Isus, stând în picioare, a poruncit să fie chemat; iar ei au chemat pe orb și i-au zis: "Fii cu inima mai bună, ridică-te, te cheamă".
50. Și el și-a aruncat haina (Și și-a aruncat mantia), a sărit și a venit la el.
51. Isus i-a răspuns și i-a zis: "Ce vrei să-ți fac?" Orbul I-a zis: "Învățătorule, să văd". (Și Isus i-a zis: Ce dorești să fac pentru tine? Orbul I-a zis: Învățătorule, să văd).
52. Isus i-a zis: "Du-te, credința ta te-a salvat". Și îndată a văzut și l-a urmărit pe cale. (Isus i-a spus: Du-te, credința ta te-a mântuit/credința ta te-a vindecat. Și îndată el a văzut și L-a urmat pe cale).

CAPITOLUL 11

1. Când a ajuns aproape de Ierusalim și de Betania, pe muntele Măslinilor, Isus a trimis doi dintre ucenicii Săi,

2. și le-a zis: "Mergeți în cetatea care este vizavi de voi (Mergeți în satul care este vizavi de voi); și îndată (sau imediat), când veți intra acolo, veți găsi un mânz legat, pe care nu a șezut încă nimeni; dezlegați-l și aduceți-l (aici).
3. Și dacă vă va zice cineva ceva: <<Ce faceți?>>, spuneți că este de trebuință Domnului, și îndată îl va lăsa aici". (Și dacă cineva vă va spune ceva: Ce faceți?, spuneți că Domnul are nevoie de el și îndată îl va lăsa să plece aici).
4. Și au ieșit și au găsit un mânz legat în fața porții de afară, la întâlnirea a două drumuri; și l-au dezlegat.
5. Și unii dintre cei ce stăteau acolo le-au zis: "Ce faceți, dezlegând mânzul?"
6. Iar ei au zis cum le-a poruncit Iisus; și le-au lăsat-o (și au lăsat-o să plece cu ei).
7. Și au adus mânzul la Isus și au pus pe el hainele lor (și au pus hainele lor pe el), iar Isus a șezut pe el.
8. Mulți își împrăștiau hainele pe drum, iar alții tăiau ramuri din copaci și le împrăștiau pe drum. (Și mulți își întindeau hainele pe drum, iar alții tăiau ramuri sau crengi din copaci și le împrăștiau pe drum.)

9. Și cei ce mergeau înainte și cei ce-i urmăreau (și cei ce veneau după ei) strigau și ziceau: "Osana, binecuvântat este Cel ce vine în numele Domnului;

10. Binecuvântată fie împărăția tatălui nostru David, care va veni; Osana în cele mai înalte lucruri" [Osana în cele mai înalte].

11. Și a intrat în Ierusalim, în Templu; și, după ce a văzut totul, când s-a făcut seară, a ieșit în Betania, împreună cu cei doisprezece.

12. Și în altă zi (Și a doua zi), când a ieșit din Betania [când a plecat din Betania], a flămânzit.
13. Și când a văzut de departe un smochin care avea frunze, a venit, ca să vadă dacă va găsi ceva pe el; și când a ajuns la el, n-a găsit nimic, decât frunze, căci nu era vremea smochinelor.
14. Iar Isus i-a răspuns: "Acum să nu mai mănânce nimeni niciodată fructe de la tine" [Acum, fără încetare, nimeni să nu mai mănânce fructe de la tine]. Și ucenicii Lui L-au auzit (pe El);

15. Și au venit la Ierusalim. Și când a intrat în templu, a început să alunge pe vânzătorii și pe cumpărătorii din templu; și a răsturnat scândurile schimbătorilor (de bani) și scaunele celor care vindeau bani; (și au venit la Ierusalim. Și după ce a intrat în Templu, a început să dea afară pe vânzătorii și pe cumpărătorii din Templu; și a răsturnat mesele schimbătorilor de bani și scaunele celor care vindeau porumbei și turturele;)
16. și a îngăduit ca cineva să ducă un vas prin Templu. nu (și nu a permis nimănui să ducă un vas prin Templu).
17. Și, învățându-i, le-a zis: "Oare nu este scris: <<Casa mea se va numi casă de rugăciune pentru toți oamenii?>> Dar voi ați făcut din ea o peșteră de tâlhari". (Și, învățându-i, le-a zis: Nu este oare scris: Casa Mea se va chema Casa de rugăciune pentru toate neamurile și pentru toate popoarele? Dar voi ați făcut din ea o peșteră de hoți).
18. Și când s-a auzit lucrul acesta, căpeteniile preoților și [cărturarii] căutau cum să-l piardă, căci se temeau de el, căci tot poporul se mira de învățătura lui. (Și auzind aceasta, marii preoți și cărturarii căutau cum să-l nimicească, căci se temeau de el, pentru că tot poporul se mira de învățătura lui).

19. Și când s-a făcut seară, a ieșit din cetate.

20. Și când au ieșit devreme (a doua zi), au văzut smochinul uscat din rădăcini.

21. Și Petru, gândindu-se la sine, I-a zis: [Și Petru, gândindu-se (sau aducându-și aminte), I-a spus:] "Învățătorule, iată că smochinul pe care l-ai blestemat s-a uscat".
22. Isus le-a răspuns și le-a zis: "Aveți credința lui Dumnezeu;
23. cu adevărat vă spun că oricine va zice acestui deal: <<Fii luat și aruncat în mare>>, și nu se îndoiește în inima lui, ci crede că orice va zice se va face, i se va face. (Adevărat vă spun că oricine va zice acestui deal: Să fii luat și aruncat în mare, și nu se îndoiește în inima lui, ci crede că orice va zice se va face, i se va face.)
24. De aceea vă spun că toate lucrurile pe care le veți cere rugându-vă, credeți că le veți lua (credeți că le veți primi) și ele vor veni la voi.
25. Și când stați să vă rugați, iertați, dacă aveți ceva împotriva cuiva, ca și Tatăl vostru, care este în ceruri, să vă ierte vouă păcatele voastre.
26. Iar de nu veți ierta [Căci de nu veți ierta], nici Tatăl vostru, care este în ceruri, nu vă va ierta vouă păcatele voastre".

27. Și din nou au ajuns la Ierusalim. Și când a intrat în Templu, au venit la El preoții cei mai mari, cărturarii și bătrânii (Și când a intrat în Templu, au venit la El marii preoți, cărturarii și bătrânii),
28. și I-au zis: "Cu ce putere faci aceste lucruri, sau cine Ți-a dat puterea aceasta, ca să faci aceste lucruri?"
29. Isus a luat cuvântul și le-a zis: "Și vă voi întreba un cuvânt (Și vă voi întreba ceva), și răspundeți-mi și vă voi spune cu ce putere fac aceste lucruri.
30. Dacă botezul lui Ioan a fost din cer sau de la oameni, răspundeți-mi voi". (A fost botezul lui Ioan din cer sau de la oameni? Răspundeți-mi).
31. Și se gândeau în ei înșiși, zicând: "Dacă noi spunem despre cer, el ne va spune: <<De ce atunci nu credeți în el?>> (Dacă spunem din cer, ne va spune: Atunci de ce nu L-ați crezut?)
32. dacă spunem despre oameni, ne temem de popor;" căci toți oamenii îl știau pe Ioan, că era cu adevărat un profet. (Dacă spunem de la oameni, ne temem de popor, căci toată lumea credea despre Ioan că este cu adevărat un profet).
33. Ei au răspuns și au zis lui Isus: "Nu știm". Isus le-a răspuns: "Nici eu nu vă spun cu ce putere fac aceste lucruri".

CAPITOLUL 12

1. Și Isus a început să le vorbească în parabole. "Un om a plantat o vie, a pus un gard în jurul ei, a săpat o groapă, a zidit un turn, a dat-o în arendă (unor) lucrători de pământ și a plecat în pelerinaj (Un om a plantat o vie, a împrejmuit-o cu un gard, a săpat o groapă pentru o presă de vin, a construit un turn de veghe, a închiriat-o unor agricultori și a pornit la drum).
2. Și a trimis la timp la lucrătorii pământului un servitor, ca să primească de la lucrătorii pământului din rodul viei. (Și, cu timpul, a trimis un servitor la agricultori, ca să primească de la aceștia o parte din roadele din vie).
3. Și l-au luat, l-au bătut și l-au lăsat să plece (departe) fără nici un sens (sau gol).
4. Și iarăși a trimis la ei un alt slujitor, iar ei l-au rănit la cap și l-au chinuit [și l-au pedepsit cu mustrări, sau cu reproșuri].

5. Și iarăși a trimis pe altul și l-au omorât și pe el și pe alții mai mulți, bătându-i pe unii și omorându-i pe alții [cu calm au ucis pe alții].
6. Dar totuși avea un fiu foarte vrednic de prețuire și l-a trimis ultimul la ei, zicând: <<Poate că se vor teme [cu respect] de fiul meu>> (Poate se vor teme de fiul meu/Sigur că îl vor venera, sau îl vor respecta pe fiul meu).
7. Dar pământenii au spus împreună [De fapt, chiriașii și-au spus între ei (Dar chiriașii și-au spus unul altuia)]: <<Acesta este moștenitorul; veniți, omorâți-l și moștenirea va fi a noastră>>. (Dar țăranii își ziceau unul altuia: El este moștenitorul; haideți să-l omorâm, și atunci moștenirea va fi a noastră).
8. L-au luat, l-au omorât și l-au aruncat afară din vie (și l-au scos afară din vie).
9. Ce va face atunci stăpânul viei? Va veni și va pierde pe cultivatorii de pământ (va veni și va nimici pe agricultori) [Va veni și va pierde pe chiriași (și va nimici pe chiriași)] și va da via altora.

10. N-ați citit oare Scriptura aceasta: <<Piatra pe care au disprețuit-o zidarii, aceasta a fost făcută capul unghiului?>>

11. Lucrul acesta a fost făcut de Domnul și este minunat în ochii noștri".

12. Și au căutat să pună mâna pe el, și se temeau de popor (dar se temeau de popor), căci știau că lor le spusese această pildă; și astfel l-au lăsat și au plecat.

13. Și au trimis la el câțiva dintre farisei și (câțiva) dintre irodieni, ca să-l prindă în cuvânt (să-l prindă cu propriile lui cuvinte).
14. Care, venind, I-au zis: "Învățătorule, noi știm că tu ești de neatins (rapid ca funinginea), și că nu ții seama de nimeni; pentru că nici tu nu te uiți la fața nimănui, ci înveți calea lui Dumnezeu în adevăr. Este permis să se dea tribut împăratului, sau nu vom da?" (Este legal să plătim impozite Cezarului, sau nu ar trebui să le plătim?)
15. Care, înțelegând falsitatea lor ascunsă, le-a zis: "Ce mă ispitiți pe mine, [ipocriților]? (De ce mă încercați voi, ipocriților?) Aduceți-mi un bănuț, ca să-l văd".
16. Și i l-au adus. Și le-a zis: "A cui este acest chip și scrisul de deasupra (sau de pe el)?" Iar ei i-au răspuns: "Al împăratului" [al lui Cezar].
17. Iar Isus, răspunzând, le-a zis: "Atunci dați împăratului cele ce sunt ale împăratului" [Așadar, dați Cezarului cele ce sunt ale Cezarului]; și lui Dumnezeu cele ce sunt de la Dumnezeu. Și s-au mirat de el (Și se mirau de El).

18. Și au venit la El niște saduchei, care ziceau că nu există înviere, și L-au întrebat și au zis:
19. "Învățătorule, Moise ne-a scris că, dacă fratele unui om a murit și și-a lăsat nevasta și nu are fii, fratele său să ia nevasta lui și să ridice sămânță fratelui său.
20. Și au fost șapte frați [De aceea au fost șapte frați] (Și astfel au fost șapte frați); și cel dintâi și-a luat o soție și a murit și nu a lăsat sămânță.
21. Al doilea a luat-o și a murit, și nici el nu a lăsat sămânță. Și al treilea, de asemenea.
22. Și tot așa au luat-o și cei șapte și nu au lăsat sămânță. Și femeia cea din urmă dintre toți a murit.
23. Apoi, la înviere, când vor învia, a cui soție dintre aceștea va fi ea, căci șapte au avut-o de soție?"
24. Isus a luat cuvântul și le-a zis: "Nu cumva vă înșelați voi, că nu cunoașteți Scripturile și nu cunoașteți virtutea lui Dumnezeu? (Și nu cumva vă înșelați voi, pentru că nu cunoașteți Scripturile, nici puterea lui Dumnezeu?)

25. Căci, când vor învia din moarte, nici nu se vor căsători, nici nu vor fi căsătoriți, ci vor fi ca îngerii lui Dumnezeu în ceruri. [+De fapt, când vor învia din morți, nici nu se vor căsători, nici nu vor fi căsătoriți, ci vor fi ca îngerii lui Dumnezeu în ceruri].
26. Iar despre morți, că înviază, n-ați citit în cartea lui Moise, pe tufiș (în tufiș), cum Dumnezeu i-a vorbit și i-a zis: <<Eu sunt Dumnezeul lui Avraam, Dumnezeul lui Isaac și Dumnezeul lui Iacov?>>
27. El nu este Dumnezeul oamenilor morți, ci al oamenilor vii; de aceea vă înșelați mult".

28. Și unul dintre cărturari, care îi auzise certându-se între ei, s-a apropiat, a văzut că Isus le răspunsese bine și L-a întrebat [și, văzând că le răspunsese bine, L-a întrebat]: "Care este cea dintâi poruncă dintre toate" (care este cea dintâi, sau cea mai importantă dintre toate?).
29. Iar Iisus i-a răspuns: "Că cea dintâi poruncă dintre toate este: <<Ascultă-mă, Israele, Domnul Dumnezeul tău este un singur Dumnezeu [Ascultă, Israele, Domnul Dumnezeul tău este un singur Dumnezeu]; (Și Isus i-a răspuns: Cea dintâi poruncă, sau cea mai importantă dintre toate, este aceasta: Ascultă, Israele, Domnul Dumnezeul tău este un singur Dumnezeu;)
30. și să iubești pe Domnul Dumnezeul tău din toată inima ta, din tot sufletul tău, din tot cugetul tău și din toată puterea ta>> [și să iubești pe Domnul Dumnezeul tău din toată inima ta, din tot sufletul tău, din tot cugetul tău, din toată mintea ta și din toată virtutea, sau puterea, sau tăria ta]. Aceasta este prima poruncă (Aceasta este prima poruncă, sau cea mai importantă dintre toate).
31. Iar cea de-a doua este asemănătoare cu aceasta: <<Să iubești pe aproapele tău ca pe tine însuți>>. Nu există altă poruncă mai mare decât acestea".
32. Iar cărturarul i-a zis: "Învățătorule, în adevăr ai spus bine, căci un singur Dumnezeu este (căci nu este decât un singur Dumnezeu) și nu este altul decât El.
33. [și] să fie iubit din toată inima, din toată mintea, din toată înțelegerea, din tot sufletul și din toată puterea, și să iubești pe aproapele ca pe tine însuți [și să-ți iubești aproapele ca pe tine însuți], este mai mare (sau este mai mult) decât toate arderile de tot și jertfele".
34. Și Iisus, văzând că a răspuns cu înțelepciune, i-a zis: "Nu ești departe de Împărăția lui Dumnezeu". Și atunci nimeni n-a îndrăznit să-L mai întrebe ceva (Și apoi nimeni nu a îndrăznit să-l mai întrebe nimic).

35. Isus, învățând în Templu, a luat cuvântul și a zis: "Cum zic cărturarii că Hristos este fiul lui David? (Și Iisus, învățând în Templu, a zis: Cum pot spune cărturarii că Mesia este Fiul lui David?)

36. Căci însuși David a spus în Duhul Sfânt: <<Domnul a zis domnului meu: Șezi [tu] pe jumătatea mea dreaptă, până ce voi pune pe dușmanii tăi pe (sub) scăunelul picioarelor tale>>. (Căci David însuși a spus prin Duhul Sfânt: Domnul a zis Domnului meu: Șezi la dreapta Mea, sau la dreapta Mea, până ce voi pune pe vrăjmașii Tăi drept așternut al picioarelor Tale).

37. Și dacă David însuși îl numește Domn, cum este el fiul său?" Și mult popor l-a ascultat cu bucurie.

38. Și le spunea în învățătura sa: "Feriți-vă de cărturarii care se vor plimba (sau vor umbla) în stoluri și vor fi salutați la capătul târgului (și vor fi salutați cu respect la piață),

39. și vor ședea în sinagogi pe primele scaune [și vor ședea pe primele scaune în sinagogi], și pe primele locuri la cină;
40. care devorează casele văduvelor sub pretextul unei rugăciuni îndelungate; ei vor avea parte de o osândă mai lungă, (sau de o damnare mai lungă) (vor primi o condamnare mai mare)".

41. Și Isus, care ședea în fața vistieriei, a văzut cum oamenii aruncau bani în vistierie; și mulți bogați aruncau multe lucruri.
42. Dar când a venit o văduvă săracă, a aruncat două minute (a aruncat doi bănuți), adică un ban.
43. Apoi a chemat pe ucenicii Săi și le-a zis: "Adevărat vă spun (vă spun adevărul) că această văduvă săracă a aruncat mai mult decât toți cei care au aruncat în vistierie.
44. Căci toți au aruncat din ceea ce aveau din belșug, dar aceasta (din) sărăcia ei a aruncat tot ceea ce avea, tot mijlocul de întreținere" [toată viața ei] (tot traiul ei).

CAPITOLUL 13

1. Și când a ieșit din templu, unul din ucenicii Săi I-a zis: "Învățătorule, iată ce fel de pietre și ce fel de clădiri".
2. Isus a luat cuvântul și i-a zis: "Vezi toate aceste clădiri mari? Nu va rămâne piatră pe piatră, care să nu fie distrusă".

3. Și când a șezut pe muntele Măslinilor, în fața Templului (Și când a șezut pe Muntele Măslinilor, vizavi de Templu), Petru și Iacov și Ioan și Andrei l-au întrebat singuri:
4. "Spune-ne când se vor întâmpla aceste lucruri și ce simbol (sau ce semn) va fi atunci când toate aceste lucruri vor începe să se termine?"
5. Isus a luat cuvântul și a început să le spună: "Priviți (sau vedeți), ca nimeni să nu vă înșele.
6. căci mulți vor veni în numele Meu, zicând: <<Eu sunt (el)>>, și vor amăgi pe mulți.
7. Și când auziți bătălii și păreri despre bătălii, nu vă înspăimântați (nu vă temeți); pentru că se cuvine ca aceste lucruri să se facă, dar nu încă (sau imediat), este sfârșitul [pentru că se cuvine ca aceste lucruri să se facă, dar sfârșitul nu este încă].
8. Căci oamenii se vor ridica peste oameni și regatul peste regat, iar mișcările de pământ și foametea vor fi pe alocuri; aceste lucruri vor fi (doar) începutul necazurilor.

9. Dar vedeți voi înșivă, căci vă vor duce în (la) consilii și veți fi bătuți în sinagogi; și veți sta în fața împăraților și a osândiților (sau a judecătorilor), pentru mine, ca să le dați mărturie (să le dați o mărturie).
10. Și se cuvine ca Evanghelia să fie mai întâi propovăduită printre toți oamenii. (Dar se cuvine ca Evanghelia, sau Vestea Bună, să fie mai întâi propovăduită la toate națiunile și la toate popoarele.)
11. Și când vă vor lua și vă vor conduce, nu vă gândiți dinainte ce veți vorbi, ci spuneți ceea ce vi se va da în acel ceas, pentru că nu voi sunteți cei care vorbesc [deci nu voi vorbiți], ci Duhul Sfânt (ci Spiritul Sfânt).
12. Pentru că fratele își va duce fratele la moarte [De fapt, un frate va trăda un frate până la moarte], iar tatăl pe fiu, și fiii se vor ridica împreună împotriva taților și a mamelor și îi vor pedepsi cu moartea.
13. Și veți fi urâți de toți oamenii din pricina numelui Meu; dar cel ce va dăinui până la sfârșit va fi în siguranță. [+Și veți fi urâți de toți oamenii din cauza numelui meu; dar cel ce

va rezista până la sfârșit, va fi în siguranță]. (Și veți fi urâți de toată lumea din pricina numelui meu; dar cel ce va dăinui până la sfârșit, va fi mântuit).

14. Dar când veți vedea urâciunea disconfortului/urâciunea de necaz, stând acolo unde nu se cuvine (stând acolo unde nu trebuie să fie); cine citește aceasta, să înțeleagă; atunci, cei din Iudeea, să fugă în munți.
15. Și cel de sus, de pe acoperiș, (Și cel care este sus pe acoperiș), să nu se coboare în casă, nici să nu intre să ia ceva (din) casa lui;
16. Și cel ce va fi la câmp, să nu se întoarcă în urmă ca să-și ia haina. (și cel care va fi în câmp, să nu se întoarcă înapoi ca să-și ia haina).
17. Dar vai de cele care sunt însărcinate și hrănesc (sau alăptează), în acele zile.
18. De aceea, rugați-vă ca aceste lucruri (sau ca zborul vostru, sau ca fuga voastră) să nu se facă iarna.
19. Dar acele zile de necaz vor fi așa cum nu au fost de la începutul creaturilor (cum nu au fost niciodată de la începutul Creației), pe care Dumnezeu le-a făcut până acum și nici nu vor fi.
20. Și dacă Domnul nu ar fi scurtat acele zile, toată făptura (sau toată omenirea) nu ar fi fost în siguranță (Și dacă Domnul nu ar fi scurtat aceste zile, nimeni nu ar fi putut fi salvat); dar pentru cei aleși pe care i-a ales, Domnul a scurtat zilele.
21. Și apoi, dacă vă spune cineva: <<Iată, aici este Hristos (iată, aici este Mesia), iată, acolo>>, nu credeți.
22. Căci se vor ridica Hristoși falși și profeți falși și vor da semne și minuni, ca să înșele, dacă se poate, pe cei care sunt aleși [da, pe cei aleși]. (Căci se vor ridica mesia falși și profeți falși și vor face minuni și miracole, ca să înșele, da, pe aleșii lui Dumnezeu, dacă se poate).
23. De aceea, luați aminte (Și astfel stați de veghe/stați treji); iată, v-am spus mai înainte toate lucrurile.

24. Dar în zilele acelea, după necazul acela, soarele se va întuneca și luna nu-și va mai da lumina ei,
25. stelele cerului vor cădea și virtuțile care sunt în ceruri se vor clătina (și puterile care sunt în ceruri se vor clătina).
26. Și atunci vor vedea pe Fiul omului venind pe norii cerului, cu mare virtute și glorie (cu mare putere și slavă).
27. Și atunci va trimite pe îngerii Săi și va aduna pe aleșii Săi din cele patru vânturi, de la cel mai înalt lucru de pe pământ până la cel mai înalt lucru din cer [de la cel mai de jos lucru de pe pământ până la cel mai înalt lucru din cer].

28. Dar despre smochin învățați pilda. Când ramura lui se va înmuia și-i vor răsări frunzele, veți ști că vara este aproape.
29. Deci, când veți vedea că se fac aceste lucruri, să știți că este aproape în uși (că este aici, la ușă).
30. Adevărat vă spun (vă spun adevărul) că nu va trece neamul acesta, până nu se vor face toate aceste lucruri.
31. Cerul și pământul vor trece, dar cuvintele mele nu vor trece.
32. Dar despre ziua și ceasul acela nu știe nimeni, nici îngerii din ceruri, nici Fiul, ci numai Tatăl.

33. Vedeți, treziți-vă (stați de veghe) și rugați-vă, căci nu știți când va fi vremea.

34. Căci, ca un om care a plecat departe în pelerinaj, a ieșit din casa lui și a dat robilor săi puterea de a face orice lucru, și a poruncit portarului să se trezească. (Căci seamănă cu un om care și-a părăsit casa și a plecat departe, într-o călătorie, și care a dat slujitorilor săi autoritatea de a-și face treaba, și a poruncit portarului să stea de veghe/ să stea treaz).
35. De aceea, treziți-vă (Și astfel, fiți de veghe / stați treji), pentru că nu știți când vine stăpânul casei: la ceas de seară, sau la miezul nopții, sau la cântatul cocoșilor, sau dimineața;
36. ca nu cumva, când va veni deodată, să te găsească dormind.
37. De aceea, ceea ce vă spun vouă, spun tuturor: Treziți-vă (Fiți de veghe / Rămâneți treji).

CAPITOLUL 14

1. Paștele și sărbătoarea pâinilor a fost după două zile (Paștele și sărbătoarea azimilor erau la două zile distanță). Iar marii preoți și cărturarii căutau cum să-L prindă cu vicleșug și să-L omoare.
2. Dar ei au zis: "Nu în zi de sărbătoare, ca nu cumva să se facă gălăgie în popor". (Dar ei au spus: Nu în zi de sărbătoare, ca să nu se facă zarvă în popor).

3. Și când era în Betania, în casa lui Simon leprosul, și se odihnea [și s-a așezat la masă (și ședea la masă)], a venit o femeie care avea o cutie de alabastru cu mir prețios de nard; și când s-a spart cutia de alabastru, a turnat-o pe capul lui.
4. Dar au fost unii care o purtau cu greutate în ei înșiși și ziceau: "Pentru ce se face această pierdere de mir?
5. Pentru că acest unguent ar fi putut fi vândut cu mai mult de trei sute de bani (dinari) și să fie dat oamenilor săraci". Și se strâmbau împotriva ei (Și au bombănit împotriva ei).
6. Dar Isus a zis: "Suferiți-o; ce, o veți împovăra? Ea a făcut o lucrare bună în mine. (Dar Isus a spus: Permiteți-i să facă acest lucru; de ce să fii atât de aspru cu ea? Ea a făcut un lucru bun pentru mine).
7. În veci veți avea cu voi oameni săraci și, când veți vrea, veți putea să le faceți bine, dar pe Mine nu Mă veți avea în veci. (Îi veți avea întotdeauna pe cei săraci cu voi și, când veți dori, veți putea face lucruri bune pentru ei; dar nu mă veți avea întotdeauna pe mine).
8. Ea a făcut ceea ce trebuia să facă; ea a venit mai înainte ca să-mi ungă trupul pentru îngropare (ea a venit mai dinainte să-mi ungă trupul pentru înmormântare).
9. Adevărat vă spun că ori de câte ori se va propovădui Evanghelia aceasta în toată lumea, și ceea ce a făcut femeia aceasta va fi spus în mintea lui" [va fi spus în minte de ea]. (Vă spun adevărul, oriunde se va propovădui Evanghelia aceasta în toată lumea, se va spune despre ea ceea ce a făcut femeia aceasta, ca să se amintească de ea).

10. Și Iuda Iscarioteanul, unul din cei doisprezece, s-a dus la marii preoți, ca să-l trădeze.
11. Și auzind, s-au bucurat și au făgăduit să-i dea bani. Și a căutat cum să-l trădeze în mod convenit (sau oportun).

12. În prima zi a celor trei pâini, când au adus paștele, ucenicii I-au zis: "Unde vrei să mergem să-Ți pregătim, ca să mănânci paștele?" (Și în prima zi a azimilor, când au înjunghiat mieii de Paște, ucenicii I-au zis: Unde voiești să mergem și să pregătim pentru Tine, ca să mănânci Paștele?)
13. Și trimițând doi dintre ucenicii Săi, le-a zis: "Mergeți în cetate, și vă va întâmpina un om cu un galon de apă; urmăriți-l (urmați-l).

14. Și oriunde ar intra, spuneți stăpânului casei: <<Că stăpânul spune: Unde este locul meu de luat masa, unde voi mânca paștele împreună cu ucenicii mei?>> (Învățătorul zice: Unde este locul meu de mâncare, unde pot mânca Paștele cu ucenicii mei?)
15. Și vă va arăta o masă mare, pregătită, și acolo să vă pregătiți pentru noi" (și acolo să ni-l pregătească).
16. Ucenicii Lui au ieșit și, intrând în cetate, au aflat cum le spusese El; și au pregătit pasca (și au pregătit Paștele).

17. Și când a venit seara, a venit cu cei doisprezece.

18. Când au șezut la masă și au mâncat, Isus a zis: "Adevărat vă spun că unul dintre voi, care mănâncă cu Mine, Mă va trăda". (Și când s-au așezat la masă și au mâncat, Isus a zis: Vă spun adevărul, că unul dintre voi, care mănâncă cu Mine, Mă va trăda).
19. Și au început să le pară rău, (sau să se întristeze, sau să se mâhnească), și să-I spună, fiecare în parte: "Oare eu?"
20. Care le-a zis: "Unul dintre cei doisprezece care a pus mâna cu mine în platou.
21. Și așa se duce Fiul omului, după cum este scris despre El; dar vai de omul acela, prin care Fiul omului va fi trădat. Ar fi fost bine pentru el (Ar fi fost mai bine pentru el), dacă acel om nu s-ar fi născut".

22. În timp ce ei mâncau, Isus a luat o pâine, a binecuvântat-o (și a mulțumit), a frânt-o, le-a dat-o și a zis: "Luați, acesta este trupul Meu".
23. Și după ce a luat paharul, a mulțumit (a adus mulțumiri) și l-a dat lor și toți au băut din el.
24. Și le-a zis: "Acesta este sângele Meu, al Noului Testament, (Acesta este sângele Meu, al noului legământ), care va fi vărsat pentru mulți.
25. Adevărat vă spun că acum nu voi mai bea din acest rod al viței de vie, până în ziua când îl voi bea din nou în împărăția lui Dumnezeu".

26. Și după ce s-a rostit imnul, au ieșit pe dealul Măslinilor. (Și după ce s-a cântat imnul, au ieșit pe Muntele Măslinilor).

27. Și Isus le-a zis: "În noaptea aceasta, toți vă veți poticni în Mine, căci este scris: <<Voi lovi pe păstor și oile turmei vor fi risipite>>.
28. Dar după ce voi învia, voi merge înaintea voastră în Galileea".
29. Și Petru i-a zis: "Deși toți se vor poticni, dar nu și eu".
30. Și Isus i-a zis: "Adevărat îți spun (îți spun adevărul) că astăzi, înainte ca în noaptea aceasta să cânte cocoșul de două ori, de trei ori te vei lepăda de Mine". [+Și Iisus i-a zis: Adevărat îți spun că astăzi, înainte ca cocoșul să cânte de două ori în noaptea aceasta, de trei ori te vei lepăda de Mine.]
31. Dar el a mai spus: "Chiar dacă s-ar cuveni să mor împreună cu tine, nu te voi părăsi". [Și a mai spus: Chiar dacă mi se va cere să mor împreună cu tine, nu mă voi lepăda de tine]. Și în același mod au spus toți (același lucru).

32. Și au ajuns într-un loc, al cărui nume este Ghetsimani. Și a zis ucenicilor Săi: "Ședeți aici, în timp ce Mă rog".
33. Și luând cu el pe Petru, pe Iacov și pe Ioan, și a început să se teamă și să se îngrijoreze, (sau să se îngreuneze) (și a început să se teamă și să se întristeze).

34. Și le-a zis: "Sufletul meu este îndurerat până la moarte; rămâneți aici și vă treziți împreună cu mine" (așteptați aici și vegheați împreună cu mine/așteptați aici și stați treji).
35. Și, după ce a ieșit puțin, a căzut pe pământ (a căzut la pământ) și se ruga ca, dacă se poate, să treacă de la el ceasul acela.
36. Și a zis: "Abba, Tată, toate îți sunt cu putință, treci de la Mine paharul acesta [depărtează de la Mine paharul acesta]; dar nu ceea ce vreau eu, ci ceea ce vrei Tu, să se facă" (dar totuși nu ceea ce doresc eu, ci ceea ce dorești Tu, să se facă).
37. Și a venit și i-a găsit dormind. Și a zis lui Petru: "Simone, tu dormi? n-ai putea să nu te trezești cu mine o oră? (nu ai putut să veghezi cu mine o oră?/nu ai putut să stai treaz o oră?)
38. Treziți-vă și rugați-vă, ca să nu intrați în ispită; căci duhul este gata, dar carnea este bolnavă". (Fiți de veghe/ Rămâneți treji și rugați-vă, ca să nu intrați în încercare; pentru că duhul este gata, dar carnea este fragilă și slabă.)
39. Și iarăși s-a dus, s-a rugat și a spus aceleași cuvinte;
40. Și s-a întors din nou (și s-a întors) și i-a găsit iarăși dormind, pentru că ochii lor erau îngreunați. Și nu știau ce să îi răspundă.
41. A venit a treia oară și le-a zis: "Dormiți acum și odihniți-vă; este de ajuns. A sosit ceasul; iată, Fiul omului va fi trădat în mâinile unor oameni păcătoși.
42. Ridicați-vă, mergem; iată, cel ce mă va trăda este aproape".

43. Și, pe când vorbea El, a venit Iuda Iscarioteanul, unul din cei doisprezece, și împreună cu el mulțime de oameni cu săbii și cu bâte, trimiși de marii preoți, de cărturari și de bătrâni.
44. Și trădătorul său le-a dat un simbol (sau un semn) și a spus: "Pe cine sărut eu, acela este; prindeți-l și duceți-l cu grijă".
45. Și când a venit, îndată s-a apropiat de el și i-a zis: "Învățătorule"; și l-a sărutat. (Și când a venit, s-a apropiat îndată de el și i-a zis: Învățătorule; și l-a sărutat).
46. Și au pus mâinile pe el și l-au ținut.
47. Dar unul dintre bărbații care stăteau împrejur a scos o sabie, a lovit pe robul preotului cel mai mare (și a lovit pe robul Marelui Preot) și i-a tăiat urechea.
48. Isus a luat cuvântul și le-a zis: "Ca la un hoț, ați ieșit cu săbii și cu bâte, pentru a mă lua (ține)? (Și Isus a luat cuvântul și le-a zis: Ca un hoț, ați ieșit cu săbii și cu bâte, ca să Mă prindeți?)
49. Zi de zi eram în mijlocul vostru și învățam în templu, și nu m-ați reținut (și nu m-ați prins atunci); (nu) ci ca să se împlinească Scripturile".
50. Atunci toți ucenicii Lui L-au părăsit și au fugit.

51. Dar un tânăr, îmbrăcat cu o pânză de in goală, îl urmărea; și l-au prins. (Dar un tânăr, îmbrăcat numai cu o mantie de in, Îl urmărea, și se ținea și el de el).
52. Și a lăsat hainele de in și a zburat gol departe de ei. [Și pânza de in a fost părăsită, și a fugit dezbrăcat de ei.] (Și, lăsând mantia de in, a fugit gol de ei).

53. Și L-au dus pe Isus la preotul cel mai mare (Și L-au dus pe Isus la Marele Preot). Și s-au adunat toți preoții, cărturarii și bătrânii.
54. Dar Petru l-a urmărit de departe până în sala celui mai mare preot (Dar Petru l-a urmat de departe în curtea Marelui Preot). A stat cu servitorii și s-a încălzit la foc.
55. Și preoții cei mai de seamă și tot consiliul căutau martori împotriva lui Isus, ca să-L ducă la moarte; dar n-au găsit. (Și marii preoți și tot consiliul căutau mărturii împotriva lui Isus, ca

să-L dea la moarte; dar n-au putut găsi nici o mărturie care să fie potrivită/care să fie în acord).
56. Căci mulți spuneau mărturii mincinoase împotriva lui, iar mărturiile nu erau covîrșitoare. (Căci mulți spuneau mărturii mincinoase împotriva lui, dar mărturiile lor nu erau potrivite/nu erau în acord.)
57. Și unii s-au ridicat în picioare și au adus mărturie mincinoasă împotriva lui, și au spus: (Și unii s-au sculat și au depus mărturie mincinoasă împotriva lui și au spus:)
58. "Căci L-am auzit zicând: <<Voi desființa acest templu făcut de mâini, (Voi distruge acest Templu făcut de mâini), și, după a treia zi (sau până în a treia zi), voi zidi un altul care nu este făcut de mâini>>".
59. Iar mărturisirea lor nu era covîrșitoare. (Dar mărturia lor nu a fost potrivită/nu a fost de acord cu acest aspect).
60. Și preotul cel mai mare s-a ridicat în mijloc (sau în mijlocul lor), și a întrebat pe Isus și a zis: "Nu răspunzi nimic la cele ce ți se spun de către acești oameni?" (Și Marele Preot s-a ridicat în mijloc și a întrebat pe Isus: Nu răspunzi nimic la cele ce sunt puse împotriva ta de acești oameni?)
61. Dar el stătea nemișcat și nu răspundea nimic. Iar preotul cel mai mare l-a întrebat și i-a zis: "Tu ești Hristos, Fiul lui Dumnezeu cel binecuvântat?" (Marele Preot l-a întrebat din nou: Ești tu Mesia, Fiul lui Dumnezeu cel binecuvântat?)
62. Și Isus i-a zis: "Eu sunt; și veți vedea pe Fiul omului șezând pe jumătatea dreaptă a virtuții lui Dumnezeu și venind pe norii cerului". (Și Isus i-a zis: Eu sunt; și veți vedea pe Fiul omului șezând la dreapta, sau la dreapta puterii lui Dumnezeu, și venind cu norii cerurilor).
63. Și preotul cel mai mare și-a rupt hainele și a zis: "Ce mai dorim noi, martori? (Și Marele Preot și-a rupt hainele și a zis: De ce mai dorim încă mai mulți martori?)
64. Ați auzit blasfemie. Ce vi se pare vouă?" Și toți l-au osândit ca fiind vinovat de moarte.
65. Și unii au început să-l blesteme, să-i acopere fața și să-L lovească cu pumnii și să-i spună: "Spune". [Și unii au început să îl scuipe, să îi ascundă fața, să îl lovească cu pumnii și să îi spună: Profetizează]. Iar miniștrii îl băteau cu lovituri. (Și servitorii îl băteau cu lovituri).

66. Pe când Petru era în sala de jos, a venit una din fecioarele (sau una din roabele) preotului cel mai mare. (Și în timp ce Petru era încă jos, în curte, a venit una dintre slujnicele Marelui Preot).
67. După ce a văzut pe Petru încălzindu-se, l-a privit și a zis: "Și tu erai cu Isus din Nazaret".
68. Iar el a negat și a zis: "Nici eu nu știu, nici eu nu știu, ce spui". Și a plecat afară, în fața sălii; și îndată a cântat cocoșul. (Și apoi a ieșit din curte; și îndată a cântat cocoșul).
69. Și iarăși, când o altă fată (sau o altă roabă), după ce l-a văzut, a început să spună oamenilor care stăteau de față: "Acesta este dintre ei" (Omul acesta este unul dintre ei).
70. Și a negat din nou. Și, după puțin timp, iarăși cei ce stăteau aproape, au zis lui Petru: "Cu adevărat, tu ești dintre ei (Cu adevărat, ești unul dintre ei), căci și tu ești din Galileea".
71. Dar el a început să blesteme și să jure: "Căci nu cunosc pe omul acesta, despre care spuneți voi".
72. Și încă o dată s-a auzit cântatul cocoșilor (Și din nou cocoșul a cântat). Și Petru s-a gândit la cuvintele pe care i le spusese Isus: "Înainte ca să cânte cocoșul de două ori, de trei ori te vei lepăda de Mine". Și a început să plângă.

CAPITOLUL 15

1. A doua zi dimineața, marii preoți s-au sfătuit cu bătrânii, cu cărturarii și cu tot sfatul, au legat pe Isus și, după ce L-au dus, L-au dus la Pilat. (Și când a venit dimineața, sau dis-de-dimineață, marii preoți au făcut un plan cu bătrânii, cu cărturarii și cu tot sfatul, au legat pe Isus, L-au dus și L-au predat lui Pilat.)
2. Și Pilat l-a întrebat: "Ești tu regele iudeilor?" (Ești tu regele evreilor?) Isus i-a răspuns și i-a zis: "Tu spui".
3. Și marii preoți l-au acuzat în multe lucruri. (Și marii preoți l-au acuzat de multe lucruri).
4. Dar Pilat l-a întrebat iarăși (Dar Pilat l-a întrebat din nou) și a zis: "Nu răspunzi nimic? Vezi tu în câte lucruri te acuză?"
5. Dar Isus n-a mai răspuns nimic, așa că Pilat s-a mirat.

6. Dar până în ziua de sărbătoare obișnuia să lase la ei, unul dintre cei legați, (adică unul dintre prizonieri), pe oricine i-ar fi cerut. (Dar în zilele de sărbătoare, obiceiul său era să le dea drumul sau să elibereze unul dintre prizonieri, pe oricine îi cereau).
7. Și a fost unul căruia i s-a spus Baraba, care era legat împreună cu oameni răzvrătiți, care săvârșiseră un omor din culpă în răscoală.
8. Și după ce s-a ridicat poporul, a început să-i roage, așa cum le făcea întotdeauna. (Și, după ce s-a adunat poporul, au început să-l roage, cum făceau întotdeauna cu el.)
9. Pilat le-a luat cuvântul și le-a zis: "Vreți să vă las pe regele iudeilor?" (Și Pilat le-a răspuns: Vreți să vă dau drumul sau să vă eliberez pe Împăratul iudeilor?)
10. Căci știa că marii preoți îl luaseră din invidie.
11. Dar episcopii au stârnit (sau au excitat) poporul, ca mai degrabă să-l lase în seama lor pe Baraba. (Dar marii preoți au stârnit sau au excitat poporul, ca mai degrabă să le dea drumul sau să-l elibereze pe Baraba).
12. Și Pilat a luat din nou cuvântul și le-a zis: "Ce vreți să fac eu împăratului iudeilor?" (Și Pilat i-a întrebat din nou: Atunci ce vreți să fac cu Împăratul iudeilor?)
13. Și au strigat din nou: "Răstignește-L" (sau Pune-L pe cruce).
14. Dar Pilat le-a zis: "Ce rău a făcut?" Și ei strigau și mai tare: "Răstignește-l".
15. Pilat, vrând să dea satisfacție poporului (sau să le împlinească voința), l-a lăsat să plece la ei pe Baraba (eliberat, Baraba pentru ei) și l-a dat pe Isus, bătut cu biciul, ca să fie răstignit.

16. Și cavalerii l-au condus înăuntru, în pridvorul sălii de judecată. Și au chemat laolaltă toată ceata de cavaleri, (Și soldații l-au condus afară, în curtea sălii de judecată. Și au chemat laolaltă toată ceata de soldați,)
17. și l-au îmbrăcat cu purpură. I-au împletit o cunună de spini și I-au pus-o.
18. Și au început să-l salute și au zis: "Bucură-te, rege al iudeilor" (Regele iudeilor).
19. Și l-au lovit în cap cu o trestie, l-au lovit și l-au asuprit [și l-au scuipat]; și (apoi) au îngenuncheat și (în batjocură) i s-au închinat.
20. Și după ce L-au batjocorit, L-au dezbrăcat de purpură și L-au îmbrăcat cu hainele lui și L-au scos afară, ca să-L răstignească (și L-au dus, ca să-L răstignească).

21. Și au silit pe un om care trecea pe drum, care venea din cetate, Simon din Cirene, tatăl lui Alexandru și al lui Rufus, să-și poarte crucea.

22. Și L-au dus într-un loc (numit) Golgatha [Și L-au dus în locul Golgatha], adică în locul Calvarului.
23. Și i-au dat să bea vin amestecat (amestec de) cu smirnă [Și i-au dat de băut vin amestecat, (amestec de), cu smirnă], iar el nu l-a luat (dar nu a vrut să-l bea).

24. L-au răstignit, i-au despărțit hainele și au tras la sorți cine să ia ce. (Și L-au răstignit, i-au împărțit hainele și au aruncat zaruri pentru ei, pentru cine să ia ce).
25. Era ceasul al treilea (sau pe la ora nouă dimineața), și L-au răstignit.
26. Iar titlul cauzei sale era scris: "Regele iudeilor". (Și acuzația împotriva lui era scrisă deasupra lui: Regele iudeilor).

27. Și au răstignit împreună cu El doi tâlhari, unul la jumătatea dreaptă și unul la jumătatea stângă [unul pe jumătatea dreaptă și unul pe jumătatea stângă] (unul pe partea dreaptă și unul pe partea stângă).
28. Și s-a împlinit Scriptura care zice: "Și a fost rânduit cu cei răi" [Și el este înhăitat cu oameni răi].
29. Și, pe când treceau, îl huleau, mișcându-și capetele și zicând: "Uă! (sau Fie!) tu care distrugi templul lui Dumnezeu și în trei zile îl zidești din nou;
30. coboară-te de pe cruce și salvează-te" (și salvează-te pe tine însuți).
31. De asemenea, marii preoți Îl disprețuiau unul pe altul, împreună cu cărturarii, și ziceau: "El a salvat pe alții, dar nu se poate salva pe sine însuși. (Și marii preoți Îl batjocoreau unul pe altul, împreună cu cărturarii, zicând: El a mântuit pe alții, dar nu se poate mântui pe sine însuși).
32. Hristos, Împăratul lui Israel, coboară acum de pe cruce, ca să-l vedem și să credem" (Mesia, Regele lui Israel, coboară acum de pe cruce, ca să-l putem vedea și să credem). Și cei ce erau răstigniți împreună cu El, L-au disprețuit [Și cei ce erau răstigniți împreună cu El, Îl mustrau în mod mincinos].

33. Și când a venit ceasul al șaselea, s-au făcut întuneric pe tot pământul, până în ceasul al nouălea. (Și când era aproape de amiază, s-a făcut întuneric pe toată țara și a rămas până la ora trei.)
34. Și în ceasul al nouălea (Și la ora trei după-amiaza), Isus a strigat cu glas mare și a zis: "Eloi, Eloi, lama sabachthani, adică: <<Dumnezeul meu, Dumnezeul meu, pentru ce m-ai părăsit?>>"
35. Și unii din cei ce stăteau de față au auzit și au zis: "Iată, el cheamă pe Ilie".
36. Și unul a alergat și a umplut un burete cu oțet, l-a pus pe lângă o trestie și i-a dat să bea, zicând: "Suferiți, vedeți, dacă vine Ilie să-l doboare" (coboare).
37. Și Isus a scos un strigăt mare și a murit (sau a trimis duhul).
38. Și perdeaua templului a fost ruptă, (sau a fost tăiată) în două, de la cel mai înalt la cel mai de jos. (Și perdeaua Templului s-a rupt în două, de sus până jos).
39. Iar centurionul, care stătea de față, a văzut că murise cel ce strigase așa și a zis: "Cu adevărat, Omul acesta era Fiul lui Dumnezeu" [Într-adevăr, acest om era Fiul lui Dumnezeu]. (Și centurionul, care stătea vizavi de el, a văzut că după ce a strigat așa a murit și a zis: Cu adevărat, omul acesta era Fiul lui Dumnezeu).

40. Și mai erau și femei care priveau de departe, între care Maria Magdalena și Maria, mama lui Iacov cel mic și a lui Iosif și a Salomeei [și Salomeea].
41. Pe când Iisus era în Galileea, ele L-au urmat, (L-au slujit), ca și multe alte femei care s-au suit împreună cu El la Ierusalim.

42. Și când a venit asfințitul, căci era asfințitul, care este înainte de Sabat, (Și când s-a făcut seară, deci cu o zi înainte de Sabat,)

43. a venit Iosif din Arimateea, un nobil considerabil, care locuia pe tărâmul lui Dumnezeu (și aștepta Împărăția lui Dumnezeu), și cu îndrăzneală a intrat la Pilat și a cerut trupul lui Iisus.
44. Dar Pilat s-a întrebat dacă nu cumva a murit acum. Și când a fost chemat centurionul, l-a întrebat dacă [acum] este mort; (Dar Pilat s-a întrebat, dacă nu cumva era deja mort. Și, când a fost chemat centurionul, l-a întrebat dacă nu cumva era deja mort;)
45. Și când a aflat de la centurion, a acordat trupul lui Isus lui Iosif [a dat trupul lui Iisus lui Iosif]. (și când a aflat acest lucru de la centurion, i-a dat lui Iosif permisiunea de a da jos trupul lui Iisus).
46. Și Iosif a cumpărat o pânză de in (sau un sendal) și L-a coborât și L-a înfășurat în pânza de in și L-a pus într-un mormânt cioplit în piatră [și L-a pus într-un mormânt nou, cioplit în piatră], și a tăvălit o piatră la ușa mormântului (și a rostogolit o piatră la ușa mormântului).
47. Și Maria Magdalena și Maria a lui Iosif au văzut unde fusese pus.

CAPITOLUL 16

1. După ce a trecut Sabatul, Maria Magdalena, Maria a lui Iacov și Salomeea au cumpărat miruri mirositoare, ca să vină și să ungă pe Isus.
2. Și foarte devreme într-una din zilele săptămânii (Și foarte devreme în prima zi a săptămânii), au venit la mormânt, când soarele era răsărit.
3. Și au zis împreună: "Cine va muta pentru noi piatra de la ușa mormântului?" [Cine va întoarce pentru noi piatra de la ușa mormântului?] (Și au zis una către alta: Cine va muta pentru noi piatra de la ușa mormântului? Căci piatra era foarte mare și foarte grea).
4. Și au privit și au văzut că piatra s-a tăvălit, căci era mare de tot. (Dar când s-au uitat, au văzut că piatra fusese deja rostogolită.)
5. Și au intrat în mormânt și au văzut un tânăr, acoperit cu o mantie albă, șezând la jumătatea dreaptă; și s-au înfricoșat. (Și au intrat în mormânt și au văzut un tânăr, acoperit cu o mantie albă, șezând în partea dreaptă; și s-au înspăimântat).
6. Care le-a zis: "Nu vă temeți; voi căutați pe Isus din Nazaret răstignit (Dar el le-a zis: Nu vă temeți; voi căutați pe Isus din Nazaret, care a fost răstignit); El a înviat, nu este aici; iată locul unde L-au pus.
7. Dar mergeți și spuneți ucenicilor Săi și lui Petru că va merge înaintea voastră în Galileea; acolo Îl veți vedea, cum v-a spus".
8. Și au ieșit și au fugit de la mormânt, pentru că le cuprinsese groaza și cutremurul [pentru că frica și tremuratul le asaltase], și nu spuneau nimănui nimic, pentru că se temeau. (Și au ieșit și au fugit din mormânt, pentru că frica și tremurul le cuprinseseră, dar nu au spus nimic nimănui, pentru că le era frică).

9. Isus s-a sculat dis-de-dimineață, în prima zi a săptămânii, și s-a arătat mai întâi Mariei Magdalena, din care scosese șapte draci (din care scosese șapte demoni).
10. Ea s-a dus și a dat de știre celor ce fuseseră cu el, care se tânguiau (sau jeleau) și plângeau.
11. Iar ei, auzind că trăiește și că a fost văzut de ea (și a fost văzut de ea), nu au crezut.

12. Dar după aceste lucruri, pe când doi dintre ei se rătăceau (sau mergeau), li s-a arătat într-o altă asemănare cu ei, intrând într-un oraș. [+Totuși, după aceste lucruri, el a fost arătat într-o altă înfățișare sau figură, la doi dintre ei, mergând și intrând într-un oraș].
13. Și s-au dus și au povestit celorlalți, dar nici ei nu i-au crezut.

14. Dar mai târziu, la sfârșit, când cei unsprezece ședeau la masă, Isus li s-a arătat și i-a mustrat pentru necredința lor și pentru împietrirea inimii lor, pentru că nu credeau pe cei care văzuseră că a înviat din moarte [care văzuseră că a înviat din morți]. (Dar mai târziu, când cei unsprezece stăteau la masă, Isus li s-a arătat și i-a mustrat pentru necredința lor și pentru împietrirea sau încăpățânarea inimii lor, pentru că nu i-au crezut pe cei care văzuseră că a înviat din morți).
15. Și le-a zis: "Duceți-vă în toată lumea și propovăduiți Evanghelia la fiecare făptură. (Și le-a zis: Mergeți în toată lumea și propovăduiți Evanghelia sau Vestea cea Bună la toată creația/la toți).
16. Cine va crede și se va boteza, va fi salvat (va fi mântuit); dar cine nu va crede, va fi osândit. [+Cel care va crede și va fi botezat, va fi mântuit; în schimb, cel care nu va crede, va fi blestemat].
17. Și aceste simboluri, (Și aceste semne), îi vor urmări pe cei ce vor crede. În Numele Meu vor alunga demonii, vor vorbi în limbi noi; (Și aceste semne îi vor urma pe cei care cred. În Numele Meu vor alunga draci și demoni; vor vorbi în limbi noi sau străine).
18. vor scăpa de șerpi; și dacă vor bea vreun venin (sau vreun lucru mortal), acesta nu le va face rău. Își vor pune mâinile pe oameni bolnavi și se vor face sănătoși" (Își vor pune mâinile peste cei bolnavi și se vor face sănătoși/și se vor vindeca).

19. Iar Domnul Isus, după ce le-a vorbit, a fost înălțat la cer și a șezut la dreapta lui Dumnezeu (și șade la dreapta lui Dumnezeu).
20. Și au ieșit și propovăduiau pretutindeni, căci Domnul făcea (sau lucra) cu ei și confirma cuvântul prin semne (sau minuni) care urmau.

LUCA

CAPITOLUL 1

1. De aceea, pentru că mulți oameni au impus să rânduiască povestirea lucrurilor, care sunt pline în noi, (Pentru că mulți oameni se străduiau să ordoneze povestirea lucrurilor care se întâmplau printre noi),
2. așa cum au făcut-o cei care au văzut la început și au fost slujitori ai cuvântului, (ca cei care au văzut de la început și au fost slujitori ai cuvântului care a fost transmis),
3. s-a văzut și la mine, având de la început toate lucrurile cu sârguință după rânduială, să îți scriu ție, cel mai bun Teofil, (se vede și de mine, care am pus toate lucrurile în ordine cu sârguință de la început, ca să-ți scriu ție, o, preasfințite Teofil),
4. (ca) să cunoști adevărul acelor cuvinte, despre care ești învățat].

5. În zilele lui Irod, împăratul Iudeii, era un preot, pe nume Zaharia (zis Zaharia), din neamul lui Abia, și soția lui era din fiicele lui Aaron, și numele ei era Elisabeta.
6. Și amândoi erau drepți înaintea lui Dumnezeu (Și amândoi erau buni și drepți înaintea lui Dumnezeu), mergând în toate poruncile și îndreptările Domnului, fără să se plângă.
7. Și nu au avut nici un copil, căci Elisabeta era stearpă, și amândoi erau la o vârstă înaintată (sau ajunseseră departe), în zilele lor.

8. Și s-a întâmplat că, atunci când Zaharia a împlinit slujba preoției, în ordinea parcursului său înaintea lui Dumnezeu, (Și s-a întâmplat că, atunci când Zaharia trebuia să îndeplinească îndatoririle preoției, după rânduiala parcursului său înaintea lui Dumnezeu),
9. după obiceiul preoțimii, a ieșit prin sorți și a intrat în templul [Domnului], ca să (aducă) tămâie.
10. Și toată mulțimea poporului era afară și se ruga în ceasul de tămâie. (Și o mare mulțime de oameni erau afară și se rugau în timpul orei de tămâie.)
11. Și i s-a arătat un înger al Domnului și a stat pe jumătatea dreaptă a altarului tămâiei (și a stat pe partea dreaptă a altarului tămâiei).
12. Și Zaharia, văzându-l, s-a înspăimântat (sau a fost tulburat) și a fost cuprins de spaimă. (Și când l-a văzut Zaharia, s-a înspăimântat și frica a căzut peste el.)
13. Și îngerul i-a zis: "Zaharia, nu te teme (Nu te teme, Zaharia), căci rugăciunea ta a fost ascultată și Elisabeta, soția ta, îți va naște un fiu și numele lui se va chema Ioan.
14. Și bucurie și veselie va fi pentru tine; și mulți se vor bucura de nașterea sau zămislirea lui.
15. Căci el va fi mare înaintea Domnului și nu va bea nici vin, nici cidru, și va fi umplut de Duhul Sfânt [și se va umple de Duhul Sfânt] (și va fi plin de Duhul Sfânt), încă din pântecele mamei sale.
16. Și va converti pe mulți dintre copiii lui Israel la Domnul Dumnezeul lor; [Și el va converti pe mulți dintre fiii lui Israel la Domnul Dumnezeul lor;]
17. Și el va merge înaintea lui în duhul și în virtutea lui Ilie, (și va merge înaintea lui în duhul și în puterea lui Ilie); și va întoarce inimile părinților în fii și pe oameni din credință, (sau care nu cred), în prudența oamenilor drepți, (sau de oameni neprihăniți), ca să pregătească un popor desăvârșit pentru Domnul".

18. Zaharia a zis îngerului: "De unde să știu eu lucrul acesta, căci sunt bătrân, și soția mea a plecat departe în zilele ei?"
19. Și îngerul i-a răspuns: "Eu sunt Gabriel, care stau aproape de Dumnezeu. (Da, eu sunt Gabriel, care stau aproape de Dumnezeu); și eu am fost trimis la tine ca să-ți vorbesc și să te evanghelizez (sau să-ți spun) aceste lucruri.
20. Și iată că vei rămâne mut și nu vei putea vorbi până în ziua în care se vor împlini aceste lucruri, pentru că nu ai crezut în cuvintele mele (pentru că nu ai crezut cuvintele mele), care se vor împlini la vremea lor".

21. Poporul stătea cu Zaharia și se mira, de ce a zăbovit atât de mult în templu.
22. El a ieșit afară și nu putea să le vorbească, iar ei știau că avusese o vedenie în templu. Și le-a făcut semn și a rămas încă mut.
23. După ce și-a împlinit zilele de slujbă, s-a dus în casa lui.

24. Și după aceste zile, Elisabeta, soția lui, a rămas însărcinată și s-a ascuns timp de cinci luni și a zis:
25. "Căci așa a făcut Domnul cu mine în zilele în care a privit, ca să-mi ia ocara (sau rușinea) printre oameni".

26. Dar în luna a șasea, îngerul Gabriel a fost trimis de Dumnezeu într-o cetate din Galileea, care se numea Nazaret,
27. la o fecioară căsătorită cu un bărbat, al cărei nume era Iosif, din casa lui David, iar numele fecioarei era Maria.
28. Îngerul a intrat la ea și i-a zis: "Bucură-te, plină de har, Domnul este cu tine, fii binecuvântată între femei".
29. Și când a auzit (aceasta), s-a tulburat în cuvântul lui (a fost tulburată de cuvintele lui) și s-a gândit ce fel de salutare era aceasta.
30. Și îngerul i-a zis: "Să nu te temi de nimic, Maria (Nu te teme, Maria), căci ai găsit har la Dumnezeu.
31. Iată că vei concepe în pântece și vei naște un fiu și-i vei pune numele Isus.
32. Acesta va fi mare [El va fi mare] și se va numi Fiul Celui Preaînalt; și Domnul Dumnezeu îi va da scaunul lui David, tatăl său (și Domnul Dumnezeu îi va da tronul tatălui său David),
33. și va domni în casa lui Iacov până la nesfârșit, și împărăția lui nu va avea sfârșit" (și nu va fi sfârșit pentru împărăția lui).
34. Și Maria a zis îngerului: "Cum se va face lucrul acesta, pentru că nu cunosc nici un bărbat?/ căci nu cunosc pe nimeni?"
35. Și îngerul a răspuns și i-a zis: "Duhul Sfânt va veni de sus în tine și virtutea Celui Preaînalt te va umbri" (Duhul Sfânt va veni de sus peste tine și puterea Celui Preaînalt te va umbri); și, prin urmare, acel lucru sfânt care se va naște din tine, se va numi Fiul lui Dumnezeu.
36. Și iată că Elisabeta, verișoara ta, a conceput și ea un fiu la bătrânețe, și luna aceasta este a șasea pentru cea care este numită stearpă;
37. pentru că orice cuvânt nu este imposibil la Dumnezeu". (pentru că nimic nu este imposibil la Dumnezeu).
38. Și Maria a zis: "Iată, slujitoarea Domnului/roaba Domnului; facă-se cu mine după cuvântul Tău!". Și îngerul a plecat de la ea.

39. În zilele acelea, Maria s-a sculat și s-a dus în grabă în munți (sau în locuri muntoase), într-o cetate din Iudeea.
40. Și a intrat în casa lui Zaharia și a salutat pe Elisabeta.
41. Și s-a făcut că, auzind Elisabeta salutul Mariei, pruncul din pântecele ei s-a bucurat. Și Elisabeta s-a umplut de Duhul Sfânt, [Și Elisabeta a fost umplută de Duhul Sfânt] (Și Elisabeta a fost acoperită de Duhul Sfânt),
42. și a strigat cu glas mare (și a strigat cu glas tare) și a zis: "Binecuvântată să fii tu între femei și binecuvântat să fie rodul pântecelui tău.
43. Și ce este pentru mine acest lucru, ca mama Domnului meu să vină la mine?
44. Căci iată că atunci când glasul salutului tău s-a făcut în urechile mele, copilul s-a bucurat de bucurie în pântecele meu, [copilul s-a bucurat de fericire în pântecele meu].
45. Și fii binecuvântat tu, care ai crezut, căci cele ce ți se vor spune din partea Domnului se vor împlini întocmai" [căci cele ce ți se vor spune de la Domnul se vor împlini întocmai].

46. Și Maria a zis: "Sufletul meu slăvește pe Domnul,

47. și duhul meu s-a bucurat în Dumnezeu, sănătatea mea [dătătorul meu de sănătate]. (Și duhul meu s-a bucurat în Dumnezeu, mântuirea mea.)

48. Căci el a văzut blândețea roabei sale/ blândețea roabei lui. Căci iată, din aceasta, (Căci iată, din această cauză), toate generațiile vor spune că sunt binecuvântată [Iată, din această pricină toate generațiile mă vor numi binecuvântată].

49. Căci Cel puternic mi-a făcut lucruri mari, și numele Lui este sfânt.

50. Și îndurarea Lui este din neam în neam, pentru oamenii care se tem de El (pentru cei care se tem și Îl venerează).

51. Și-a făcut putere în braț, a împrăștiat oameni mândri cu gândul inimii sale.

52. A dat jos de pe scaunele lor pe cei puternici și a înălțat pe cei blânzi. (El i-a dat jos pe cei puternici de pe tronurile lor și i-a înălțat sau i-a ridicat pe cei umili.)

53. El a săturat de bunuri pe oamenii flămânzi, [El a umplut de bunătăți pe oamenii flămânzi], iar pe cei bogați i-a lăsat fără nimic.

54. El, având în minte mila Sa, a luat pe Israel, copilul său; (El, aducându-și aminte de bunătatea sa, a ajutat pe robul său Israel;)

55. așa cum a vorbit părinților noștri, lui Avraam și seminței lui, în lumi" (pentru totdeauna).

56. Maria a stat cu ea ca la trei luni și s-a întors în casa ei. (Și Maria a rămas cu ea trei luni, apoi s-a întors la casa ei.)

57. Dar Elisabetei i s-a împlinit vremea de a naște și a născut un fiu.
58. Și vecinii și verișorii ei au auzit că Domnul și-a mărit mila Sa cu ea și i-au mulțumit [și s-au bucurat împreună cu ea (sau cu ea)].

59. În ziua a opta, au venit să taie împrejur pe copil; și i-au pus numele Zaharia, după numele tatălui său. (Și s-a făcut în ziua a opta, când au venit să taie împrejur pe copil; și i-au pus numele Zaharia, după numele tatălui său).
60. Și mama lui a răspuns: "Nu, ci se va numi Ioan".
61. Și ei i-au zis: "Căci nu este nimeni în neamul tău care să se numească cu numele acesta".
62. Și i-au făcut semn tatălui său, cum ar fi vrut să se numească (cum voia el să se numească).
63. Iar el, cerând un vârf de lance, (Și a cerut un stilou), a scris: "Ioan este numele lui". Și toți oamenii se mirau.
64. Și îndată i s-a deschis gura și limba și a vorbit și a binecuvântat pe Dumnezeu. (Și îndată i s-a deschis gura și limba, a vorbit și a binecuvântat pe Dumnezeu).
65. Și s-a făcut groază asupra tuturor vecinilor lor, (Și toți vecinii lor s-au umplut de un respect înfricoșător), și toate aceste cuvinte au fost publicate pe toți munții (sau pe toate dealurile) din Iudeea.
66. Toți cei ce auzeau își puneau aceasta în inima lor și ziceau: "Ce fel de copil va fi acesta?" Căci mâna Domnului era cu el.

67. Și Zaharia, tatăl său, a fost umplut de Duhul Sfânt (a fost plin de Duhul Sfânt), a proorocit și a zis: (Și tatăl său Zaharia s-a umplut de Duhul Sfânt, a proorocit și a zis:)

68. "Binecuvântat să fie Domnul Dumnezeul lui Israel, pentru că a vizitat și a răscumpărat pe poporul Său (și a făcut răscumpărare pentru poporul Său).

69. Și ne-a ridicat un corn de sănătate, în casa lui David, copilul său. (El a ridicat pentru noi un Eliberator al mântuirii, în casa robului Său David.)

70. Așa cum a vorbit prin gura sfinților Săi profeți, care au fost din lume. (Așa cum a vorbit prin gura sfinților Săi profeți, care au trăit demult).

71. Sănătate față de dușmanii noștri, (Mântuire, sau Eliberare, de vrăjmașii noștri), și din mâinile tuturor oamenilor care ne urăsc.

72. Să facem milostenie cu părinții noștri și să avem mintea la sfântul său testament. (Pentru a face milă de părinții noștri și pentru a-și aduce aminte de legământul Său cel sfânt.)

73. Marele jurământ pe care l-a făcut lui Avraam, tatăl nostru,

74. de a ni se da pe sine însuși. Că noi, fără teamă, izbăviți din mâna vrăjmașilor noștri, îi slujim lui, [pentru a se dărui nouă. Că noi, izbăviți din mâna vrăjmașilor noștri, Îi slujim fără teamă, (sau fără frică),] (să ni se dăruiască. Pentru ca acum, fără nici o teamă, după ce am fost izbăviți din mâna dușmanilor noștri, să-i slujim lui,)

75. în sfințenie și dreptate înaintea Lui în toate zilele noastre.

76. Și tu, copile, vei fi numit profetul Celui Preaînalt, căci vei merge înaintea feței Domnului, ca să-i pregătești căile (să-i pregătești calea).

77. Pentru a da știință de sănătate poporului Său, în iertarea păcatelor lor; (Pentru a da cunoștința mântuirii poporului Său, prin iertarea păcatelor lor;)

78. prin întinăciunea milostivirii Dumnezeului nostru, prin care El, răsărind de sus, ne-a vizitat.

79. Să lumineze pe cei ce stau în întuneric și în umbra morții, să ne îndrepte picioarele pe calea păcii". (Ca să lumineze pe cei ce șed în întuneric și în umbra morții; ca să ne îndrepte picioarele pe calea păcii).

80. Și copilul a crescut și s-a mângâiat în duh și a stat în locuri pustii până în ziua arătării sale lui Israel. (Și copilul a crescut, s-a întărit în duh și a trăit în pustie până în ziua când s-a înfățișat pentru prima dată înaintea lui Israel).

CAPITOLUL 2

1. Și asta se făcea în acele zile, a ieșit o poruncă de la împăratul Augustus, [o poruncă a plecat de la Cezar Augustus], ca toată lumea să fie descrisă (să se facă un recensământ în tot Imperiul).
2. Această primă descriere a fost făcută de Cyrenius, justițiarul (sau paznicul) Siriei. (Acest prim recensământ a fost făcut pe când Quirinius era guvernator al Siriei.)
3. Și toți bărbații s-au dus să facă mărturisire, fiecare în cetatea sa.
4. Iosif s-a suit din Galileea, din cetatea Nazaret, în Iudeea, într-o cetate a lui David, care se cheamă Betleem, pentru că era din casa și din familia lui David,
5. (astfel) încât să recunoască împreună cu Maria, soția sa, care era căsătorită cu el și era însărcinată.
6. Și s-a făcut, pe când erau ei acolo, zilele s-au împlinit, ca ea să nască copilul.
7. Și a născut pe fiul ei cel întâi născut, l-a înfășurat în "haine" și l-a așezat într-o crăpătură, pentru că nu era loc pentru el în nici o cameră. (Și a născut pe fiul ei cel întâi născut, l-a înfășurat în scutece și l-a culcat într-o iesle, pentru că nu era loc pentru el în nici o cameră.)

8. Iar păstorii se aflau în același ținut, trezindu-se și veghind noaptea asupra turmei lor. (Și păstorii erau acolo, la țară, treji și veghind noaptea asupra turmelor lor).
9. Și iată că îngerul Domnului stătea lângă ei și limpezimea lui Dumnezeu strălucea în jurul lor, iar ei s-au înspăimântat cu mare spaimă. (Și iată că îngerul Domnului stătea lângă ei, și slava lui Dumnezeu strălucea în jurul lor; și ei s-au temut cu mare frică).
10. Și îngerul le-a zis: "Nu vă temeți, căci iată! Vă vestesc o mare bucurie, care va fi pentru toate popoarele. (Și îngerul le-a zis: Nu vă temeți, căci iată! vă vestesc o mare bucurie, care va fi pentru tot poporul).
11. Căci astăzi vi S-a născut un Mântuitor, care este Hristos Domnul (care este Mesia Domnul), în cetatea lui David.
12. Și acesta este un semn pentru voi: <<veți găsi un copilaș înfășurat în haine și așezat o crăpătură>>". (Și acesta este un semn pentru voi: veți găsi un prunc înfășurat în scutece și așezat în iesle).
13. Și deodată s-a făcut împreună cu îngerul o mulțime de cavaleri cerești, care lăudau pe Dumnezeu și ziceau: (Și deodată s-a făcut cu îngerul o mulțime de oștiri cerești, care lăudau pe Dumnezeu și ziceau:)

14. Slavă în cele mai înalte lucruri lui Dumnezeu, iar pe pământ pace oamenilor de bună credință. (Slavă lui Dumnezeu în locul cel mai înalt, iar pe pământ pace oamenilor de bună credință).

15. Și s-a făcut că, pe când îngerii au trecut de la ei la cer, păstorii au vorbit împreună și au zis: "Să mergem la Betleem și să vedem acest cuvânt care s-a făcut, pe care l-a făcut Domnul și ni l-a arătat".
16. Și, apropiindu-se, au venit și au găsit pe Maria și pe Iosif, și pe prunc culcat într-un grajd (și pe prunc culcat într-un țarc).
17. Și ei, văzând, știau de cuvântul care li se spunea despre acest copil.
18. Și toți cei ce auzeau se mirau de cele ce li se spuneau de către păstori. (Și toți cei care auzeau despre aceasta, se mirau de aceste lucruri care le fuseseră povestite de păstori).
19. Dar Maria a păstrat toate aceste cuvinte, purtându-le împreună în inima ei.
20. Și păstorii s-au întors, slăvind și lăudând pe Dumnezeu pentru tot ceea ce auziseră și văzuseră, după cum li se spusese. (Și păstorii s-au întors acasă, slăvind și lăudând pe Dumnezeu pentru toate lucrurile pe care le auziseră și le văzuseră, după cum li se spusese).

21. Și după ce s-au împlinit cele opt zile în care copilul a fost tăiat împrejur, i s-a pus numele Isus, nume cu care a fost numit de înger, (nume cu care a fost numit de către înger), mai înainte de a fi fost conceput în pântece.

22. Și după ce s-au împlinit zilele de purificare ale Mariei, după legea lui Moise, l-au dus la Ierusalim, pentru a-l oferi Domnului,
23. după cum este scris în legea Domnului: "Căci orice om de parte bărbătească care deschide pântecele, va fi numit sfânt pentru Domnul";
24. și să aducă o jertfă, după cum se spune în legea Domnului: "O pereche de turturele sau două păsări culisoare" (O pereche de turturele sau doi porumbei tineri).

25. Și iată că era un om în Ierusalim, al cărui nume era Simeon; și acest om era drept și virtuos (sau plin de frică), și stăruia în mângâierea lui Israel; și Duhul Sfânt era în el. (Și iată că era un om în Ierusalim, al cărui nume era Simeon; și acest om era neprihănit și virtuos, sau plin de respect, și aștepta întărirea lui Israel; și Duhul Sfânt era în el).
26. Și a luat răspuns de la Duhul Sfânt, că nu va vedea moartea, [nu] ci a văzut mai întâi pe Hristosul Domnului. (Și primise un răspuns de la Duhul Sfânt, că nu va vedea moartea, până când nu va vedea mai întâi pe Mesia al Domnului).
27. Și a venit în Duhul în Templu (Și condus de Duhul a venit la Templu). Și când tatăl său și mama sa au dus pe pruncul Isus ca să facă după obiceiul legii pentru el,
28. l-a luat în brațe, a binecuvântat pe Dumnezeu și a zis:

29. "Doamne, acum lasă pe robul Tău după cuvântul Tău în pace"; (Doamne, lasă acum pe robul Tău să plece, sau pleacă, în pace, după cuvântul Tău;)

30. căci ochii mei au văzut sănătatea ta, (căci ochii mei au văzut mântuirea ta, sau izbăvirea ta,)

31. pe care ai pregătit-o înaintea ochilor tuturor popoarelor;

32. lumină la arătarea păgânilor și slava poporului Tău Israel". (lumină pentru arătarea neamurilor și slavă poporului Tău Israel.)

33. Și tatăl său și mama sa se mirau de aceste lucruri, care se spuneau despre el (care se spuneau despre fiul lor).

34. Și Simeon i-a binecuvântat și a zis către Maria, mama lui: "Iată că acest (copil) este pus la căderea și la ridicarea multor oameni din Israel, și a devenit un simbol, căruia i se va spune împotriva celor spuse. (și ca un semn, căruia i se va spune împotriva/și ca un semn, care va fi respins).
35. Și o sabie va trece prin sufletul tău, (astfel) încât gândurile să fie arătate din multe inimi".

36. Ana era prorociță, fiica lui Fanuel, din neamul lui Așer. Și ea plecase în multe zile, și a trăit cu bărbatul ei șapte ani de la fecioria ei.
37. Și aceasta a rămas văduvă până la optzeci și patru de ani; și nu se depărta de templu, ci slujea lui Dumnezeu zi și noapte în post și rugăciuni.
38. Și acest lucru a venit peste ei în acel ceas, și au recunoscut pe Domnul, și a vorbit despre el tuturor celor în care a rămas răscumpărarea lui Israel (și au vorbit despre el tuturor celor care așteptau răscumpărarea lui Israel).

39. Și așa cum au făcut din plin, (sau au împlinit cu desăvârșire), toate lucrurile, după legea Domnului, s-au întors din nou în Galileea, în cetatea lor Nazaret (s-au întors în Galileea, în cetatea lor Nazaret).
40. Și copilul creștea și se mângâia, plin de înțelepciune (Și copilul creștea, se întărea și era plin de înțelepciune); și harul lui Dumnezeu era în el.

41. Tatăl și mama lui mergeau în fiecare an la Ierusalim, în ziua solemnă a Paștelui. (Și tatăl și mama lui se duceau în fiecare an la Ierusalim, pentru sărbătoarea Paștelui).
42. Când Isus a împlinit doisprezece ani, s-au suit la Ierusalim, după obiceiul sărbătorii.
43. Și, după ce s-au împlinit zilele, s-au întors (s-au întors acasă); și copilul a rămas în Ierusalim, fără ca tatăl și mama lui să știe.
44. Căci ei, ghicind că el fusese în părtășie, au venit la o zi de drum și l-au căutat printre verișorii și recunoscuții săi, (sau cunoscuții lui).
45. Și când nu l-au găsit, s-au întors înapoi în Ierusalim și L-au căutat. (Și când nu l-au putut găsi, s-au întors la Ierusalim și l-au căutat.)
46. Și s-a întâmplat că, după a treia zi, L-au găsit în templu, șezând în mijlocul doctorilor (Legii), ascultându-i și întrebându-i.
47. Și toți oamenii care îl ascultau, se mirau de prudența și de răspunsurile lui.
48. L-au văzut și s-au mirat. Și mama lui i-a zis: "Fiule, ce ne-ai făcut nouă așa? (Fiule, de ce ne-ai făcut asta?) Iată că eu și tatăl tău te-am căutat îndurerați".
49. Și le-a zis: "Ce mă căutați? (De ce m-ați căutat?) nu știați că în cele ce sunt de la Tatăl Meu, [nu știați că în cele ce sunt ale Tatălui Meu], se cuvine să fiu?"
50. Și ei nu înțelegeau cuvântul pe care li-l spunea.
51. S-a pogorât cu ei, a venit la Nazaret și li s-a supus. Și mama lui a păstrat toate aceste cuvinte și le-a purtat în inima ei.

52. Și Isus a profitat în înțelepciune, în vârstă și în har, cu Dumnezeu și cu oamenii. (Și Isus a crescut în înțelepciune, în vârstă și în har, cu Dumnezeu și cu oamenii).

CAPITOLUL 3

1. În al cincisprezecelea an al imperiului lui Tiberiu, împăratul (Cezar), pe când Pilat din Pont conducea Iudeea, iar Irod era căpetenia Galileii, iar Filip, fratele său, era căpetenia Ituraei și a ținutului Traconitei (și a provinciei Traconitei), iar Lisanias era căpetenia Abilenei,

2. sub căpeteniile preoților, Ana și Caiafa, cuvântul Domnului s-a făcut (a fost) peste Ioan, fiul lui Zaharia, în deșert. (în timpul marilor preoți, Ana și Caiafa, cuvântul Domnului a ajuns la Ioan, fiul lui Zaharia, în deșert).
3. Și a venit în tot ținutul de lângă Iordan și propovăduia botezul penitenței spre iertarea păcatelor. (Și a venit în tot ținutul de lângă râul Iordan și propovăduia botezul pocăinței pentru iertarea păcatelor).

4. După cum este scris în cartea cuvintelor proorocului Isaia: (Așa cum este scris în cartea cuvintelor profetului Isaia:) "Glasul unui strigător în pustiu [Glasul cuiva care strigă în pustiu]: Pregătiți calea Domnului, îndreptați cărările Lui.

5. Fiecare vale va fi umplută și fiecare deal și colină mică va fi coborâtă; și lucrurile viclene vor fi transformate în lucruri îmbrăcate și lucrurile ascuțite în căi simple; [Fiecare vale va fi umplută și fiecare munte și deal mic va fi coborât; Și lucrurile viclene se vor transforma în lucruri îmbrăcate, și lucrurile ascuțite în căi simple;] (Fiecare vale va fi umplută complet, sau umplută, și fiecare munte și deal mic va fi coborât; și lucrurile depravate, sau strâmbe, vor fi transformate în lucruri aliniate, sau drepte, și căile accidentate, sau aspre, în căi netede, sau plane;)

6. și orice trup (sau fiecare om) va vedea sănătatea lui Dumnezeu". (și toată lumea va vedea mântuirea sau izbăvirea lui Dumnezeu.)

7. De aceea a zis norodului, care ieșea să se boteze de la El: "Feluri (Pui) de vipere, cine v-a arătat să fugiți de mânia care va veni? [De aceea a zis cetelor care ieșeau, (ca) să fie botezate de El: Fructe, sau fragmente de vipere, cine v-a arătat vouă să fugiți de mânia viitoare?] (Și așa a zis poporului, care ieșea să se boteze cu el: Copii de șerpi, cine v-a arătat să fugiți de mânia viitoare?)
8. De aceea, faceți roade vrednice de penitență (Și astfel faceți roade vrednice de pocăință) și nu începeți să spuneți: <<Avem un tată Avraam>>; Căci vă spun că Dumnezeu este puternic să ridice din aceste pietre fii ai lui Avraam.
9. Și acum se pregătește un topor, (sau este pus), la rădăcina copacului; și de aceea orice pom care nu face roade bune va fi tăiat și aruncat în foc".

10. Și poporul l-a întrebat și a zis: "Ce să facem?" (Și poporul l-a întrebat: Atunci ce să facem?)
11. El a răspuns și le-a zis: "Cine are două haine, să le dea celui care nu are; și cine are carne (și cine are ceva de mâncare), să facă la fel".
12. Și vameșii au venit să se boteze; și I-au zis: "Stăpâne, ce să facem?" (Și au venit vameșii să fie botezați; și I-au zis: Învățătorule, ce să facem?)
13. Și le-a zis: "Nu faceți nimic mai mult decât ceea ce v-a fost rânduit".
14. Și cavalerii l-au întrebat și au zis: "Și noi ce să facem?" (Și soldații l-au întrebat: Ce să facem?) (Și ostașii l-au întrebat: Ce ar trebui să facem?) Și le-a zis: "Nu loviți pe nimeni pe nedrept și nu faceți contestații false, și fiți mulțumiți cu plata voastră".

15. Când tot poporul a ghicit și toți oamenii se gândeau în inimile lor la Ioan, ca nu cumva el să fie Hristos (că poate el era Mesia),
16. Ioan a răspuns și a zis tuturor: "Eu vă botez în apă; dar după mine va veni unul mai puternic decât mine, căruia nu sunt vrednic să-i dezleg șiretul (sau chinga) încălțămintei sale; vă va boteza în Duh Sfânt și în foc (vă va boteza cu Duh Sfânt și cu foc).

17. A cărui unealtă de vânturat, sau evantai, este în mâna lui, și va curăța podeaua lui de grâu; (și își va curăța podeaua de cereale) [și își va curăța pământul de grâu], și va strânge grâul în hambarul Său, dar neghina o va arde cu foc nestins".

18. Și multe alte lucruri vorbea și propovăduia poporului. [De asemenea, și el, stârnind, sau îndemnând, multe alte lucruri, a evanghelizat poporul.]
19. Dar Irod tetrarhul, când a fost blamat de Ioan pentru Irodiada, (după ce a fost mustrat de Ioan pentru că s-a căsătorit cu Irodiada), soția fratelui său și pentru toate relele pe care le-a făcut Irod,
20. a sporit aceasta peste toate, (a făcut ceva și mai rău), l-a închis pe Ioan în temniță.

21. Și s-a întâmplat că, atunci când tot poporul a fost botezat, iar când Isus a fost botezat și s-a rugat, cerul s-a deschis (s-au deschis cerurile).
22. Și Duhul Sfânt s-a pogorât în chip trupesc, ca un porumbel, peste El, și un glas s-a făcut din ceruri: "Tu ești Fiul Meu preaiubit, în tine am binevoit să mă bucur". (Și Duhul Sfânt s-a pogorât peste El în chip trupesc, ca un porumbel, și s-a auzit un glas din ceruri: Tu ești Fiul meu preaiubit, Eu sunt mulțumit de tine).

23. Și Isus însuși era la început ca la treizeci de ani, că se ghicea fiul lui Iosif, care era din Eli,
24. care era al lui Matat, care era al lui Levi, care era al lui Melhi, care era al lui Iana, care era al lui Iosif,
25. care era al lui Matatia, care era al lui Amos, care era al lui Naum, care era al lui Esli, care era al lui Nagai,
26. care era al lui Maat, care era al lui Matatia, care era al lui Semei, care era al lui Iosif, care era al lui Iuda,
27. care a fost a lui Ioanan, care a fost a lui Reșea, care a fost a lui Zorobabel, care a fost a lui Salatiel, care a fost a lui Neri,
28. care a fost din Melchi, care a fost din Adi, care a fost din Cosam, care a fost din Elmodam, care a fost din Er,
29. a lui Iose, a lui Eliezer, a lui Iorim, a lui Matat, a lui Levi,
30. care a fost din Simeon, care a fost din Iuda, care a fost din Iosif, care a fost din Ionan, care a fost din Eliachim,
31. care a fost al lui Melea, care a fost al lui Mena, care a fost al lui Matata, care a fost al lui Natan, care a fost al lui David,
32. care a fost al lui Iese, care a fost al lui Obed, care a fost al lui Boaz, care a fost al lui Salmon, care a fost al lui Naason,
33. care a fost din Aminadab, care a fost din Aram, care a fost din Esrom, care a fost din Fares, care a fost din Iuda,
34. care a fost al lui Iacov, care a fost al lui Isaac, care a fost al lui Avraam, care a fost al lui Tara, care a fost al lui Nahor,
35. care a fost al lui Saruh, care a fost al lui Ragau, care a fost al lui Falec, care a fost al lui Eber, care a fost al lui Sala,
36. care a fost din Cainan, care a fost din Arfaxad, care a fost din Sem, care a fost din Noe, care a fost din Lameh,
37. care a fost al lui Matusala, care a fost al lui Enoh, care a fost al lui Iared, care a fost al lui Maleleel, care a fost al lui Cainan,

38. care a fost a lui Enos, care a fost a lui Set, care a fost a lui Adam, care a fost a lui Dumnezeu.

CAPITOLUL 4

1. Și Isus, plin de Duhul Sfânt, s-a întors de la Iordan și a fost condus de Duhul Sfânt în pustie (Și Isus, plin de Spiritul Sfânt, s-a întors de la râul Iordan și a fost condus de Duhul în pustie),
2. (timp de) patruzeci de zile și a fost ispitit de diavol (și a fost pus la încercare de diavol), și nu a mâncat nimic în acele zile; și când s-au sfârșit acele zile, a flămânzit.
3. Și diavolul I-a zis: "Dacă ești Fiul lui Dumnezeu, spune pietrei acesteia să se facă pâine".
4. Isus i-a răspuns: "Este scris că omul nu trăiește numai din pâine, ci din orice cuvânt al lui Dumnezeu". (Și Isus i-a răspuns: Este scris: Nu numai cu pâine trăiește omul, ci cu orice cuvânt de la Dumnezeu).

5. Și diavolul l-a dus pe un deal înalt și i-a arătat într-o clipă toate tărâmurile lumii; (Și Diavolul l-a dus pe un munte înalt și i-a arătat într-o clipă toate împărățiile lumii;)
6. și i-a zis: "Îți voi da ție toate aceste puteri și slava lor, căci mie mi-au fost date și cui vreau eu le dau; (și i-a zis: Îți voi da ție toate aceste puteri și slava lor, pentru că mi-au fost date mie, și cui vreau eu le dau;)
7. de aceea, dacă vei cădea jos și te vei închina înaintea mea, toate aceste lucruri vor fi ale tale".
8. Isus i-a răspuns și i-a zis: „Este scris: «Să te închini Domnului tău Dumnezeu [Să te închini Domnului Dumnezeului tău], și numai Lui să-I slujești».

9. L-a dus în Ierusalim, L-a așezat pe vârful templului și I-a zis: "Dacă ești Fiul lui Dumnezeu, trimite-te pe tine însuți de aici în jos;

10. pentru că este scris: <<Căci El a poruncit îngerilor Săi să te ia, (Căci a poruncit îngerilor Săi despre tine), să te păzească în toate căile tale,

11. și că te vor lua în mâinile (lor), ca nu cumva să te lovești la picior de o piatră>>" (sau pe o piatră).

12. Isus i-a răspuns și i-a zis: „Se spune: <<Să nu ispitești pe Domnul tău Dumnezeu>>" [Se spune: Să nu ispitești pe Domnul Dumnezeul tău], (Să nu pui la încercare pe Domnul Dumnezeul tău).

13. Și după ce s-a terminat orice ispită (Și după ce s-a terminat orice încercare), demonul, (sau diavolul), a plecat de la el pentru o vreme.

14. În virtutea Duhului, Isus s-a întors în Galileea, și faima Lui s-a răspândit în toată țara. (Isus s-a întors în Galileea, cu puterea Duhului Sfânt, și povestea despre El s-a răspândit în toată țara).
15. Și învăța în sinagogile lor și era preamărit de toți oamenii. (Și învăța în sinagogile lor și era lăudat de toți.)

16. Și a venit la Nazaret, unde fusese hrănit (unde crescuse), și a intrat, după obiceiul său, în ziua Sabatului, într-o sinagogă, [și a intrat după obiceiul său, în ziua de Sabat, în sinagogă], și s-a sculat să citească.
17. Și i s-a luat cartea proorocului Isaia (Și i s-a dat cartea sau pergamentul proorocului Isaia); și, întorcând cartea, a găsit un loc unde era scris:

18. „Duhul Domnului este peste mine, pentru care lucru m-a uns; m-a trimis să propovăduiesc (sau să evanghelizez) săracilor, să tămăduiesc pe cei cu inima zbuciumată și să propovăduiesc iertarea, (sau grațierea), prizonierilor, (sau captivilor), și vederea orbilor, și să dau în iertare pe cei zdrobiți (și să dau ușurare celor zdrobiți);
19. să propovăduiesc anul plăcut al Domnului, și ziua de a ceda din nou". [să propovăduiască anul Domnului acceptat, sau plăcut, și ziua răsplătirii, sau a renunțării] (pentru a vesti anul excepțional al Domnului și Ziua răsplătirii).
20. După ce a închis cartea, a dat-o iarăși preotului și a șezut; și ochii tuturor celor din sinagogă se uitau la el.
21. Și a început să le spună: "Căci astăzi se împlinește Scriptura aceasta în urechile voastre".
22. Și toți oamenii dădeau mărturie despre el (Și toți dădeau mărturie bună despre el) și se mirau de cuvintele harului, care au ieșit din gura lui [care ieșeau pe gura lui]. Și ziceau: "Oare nu cumva acesta este fiul lui Iosif?"
23. Iar el le-a zis: "În mod normal, îmi veți spune această asemănare: <<Leech (Lipitoare/Persoană care acordă atenție cuiva pe o perioadă lungă de timp pentru a obține banii sau sprijinul acestuia), vindecă-te>>" (Doctore, vindecă-te). Fariseii au zis lui Iisus: "Câte lucruri mari am auzit că s-au făcut în Capernaum, fă-le și tu aici, în țara ta".
24. Iar el a zis: "Adevărat vă spun că nici un profet nu este primit (sau acceptat) în țara sa (vă spun adevărul, nici un profet nu este acceptat în țara sa).
25. În adevăr vă spun că multe văduve erau în zilele proorocului Ilie, în Israel, când cerul a fost închis trei ani și șase luni, când s-a făcut foamete mare pe tot pământul (sau în fiecare țară); (Adevărat vă spun/Vă spun adevărul, că au fost multe văduve în Israel, în zilele proorocului Ilie, când cerurile au fost închise timp de trei ani și șase luni, când s-a făcut foamete mare în toate țările;)
26. și la nici una dintre ele nu a fost trimis Ilie, [nu], ci în Sarepta din Sidon, la o femeie văduvă [nu, ci la Sarepta din Sidon, la o femeie văduvă] (și la niciuna dintre ele nu a fost trimis Ilie, decât la Sarepta din Sidon, da, la o femeie văduvă).
27. Și mulți cu rejeolă (mesels) erau în Israel, sub proorocul Elisei, și niciunul dintre ei nu a fost curățit, [nu], decât Naaman din Siria". (Și erau mulți leproși în Israel, pe vremea profetului Elisei, și niciunul dintre ei nu a fost curățat, cu excepția lui Naaman din Siria).
28. Și toți cei din sinagogă, auzind aceste lucruri, s-au umplut de mânie.
29. Și s-au sculat și l-au alungat afară din cetate și l-au dus pe vârful dealului pe care era zidită cetatea lor, pentru a-l doborî (să-l arunce jos).
30. Dar Isus a trecut (înainte), și a trecut prin mijlocul lor; (Dar Isus a ieșit, și a trecut prin mijlocul lor;)

31. și S-a pogorât în Capernaum, o cetate din Galileea, și acolo îi învăța în zilele de Sabat.
32. Și erau uimiți de învățătura lui, căci cuvântul lui era cu putere (căci era putere în cuvintele lui).

33. Și în sinagoga lor era un om care avea un duh necurat și striga cu glas mare (Și în sinagoga lor era un om care avea un diavol sau un demon, da, un duh necurat, și a strigat cu glas tare),
34. și a zis: "Suferă, ce pentru noi și pentru tine, Tu ești Isus din Nazaret? ai venit să ne pierzi? (Ai venit să ne distrugi?) Te cunosc, că tu ești Sfântul (Unicul) lui Dumnezeu".
35. Și Iisus l-a învinuit și i-a zis: "Încearcă să rămâi mut și pleacă de lângă el". Și, după ce l-a aruncat în mijlocul (lor), diavolul a plecat de la el și nu i-a făcut nici un rău. (Și Isus l-a mustrat și i-a zis: Liniștește-te și ieși din el. Și, după ce l-a aruncat în mijlocul lor, demonul a ieșit din el și nu i-a făcut nici un rău).
36. Și s-a făcut groază în toți oamenii și vorbeau împreună și ziceau: "Ce este acest cuvânt, căci cu putere și virtute poruncește duhurilor necurate, și ele ies?" (Și toți s-au umplut de frică și de respect și, vorbind împreună, ziceau: Ce sunt aceste cuvinte ale Lui? căci El poruncește cu putere și cu stăpânire duhurilor necurate și ele ies!)
37. Și faima lui a fost publicată în fiecare loc din țară. (Și povestea despre el a fost spusă în fiecare parte a țării.)

38. Isus s-a sculat din sinagogă și a intrat în casa lui Simon; iar mama soției lui Simon era cuprinsă de mari febre și Îl rugau pentru ea (și Îl implorau pentru ea).
39. Și Isus, stând deasupra ei, a poruncit febrei, care a lăsat-o; și îndată s-a sculat, (și imediat s-a ridicat,) și le slujea.

40. Și când soarele a apus, toți cei care aveau oameni bolnavi cu diverse lâncezeeli, (sau cu felurite dureri), i-au dus la el; iar el, punându-și mâinile peste fiecare în parte, i-a vindecat.
41. Și ieșeau demonii din mulți și strigau și ziceau: "Căci Tu ești Fiul lui Dumnezeu". Și a învinuit și nu i-a lăsat să vorbească, pentru că Îl cunoșteau, că era Hristos. (Și ieșeau draci și demoni din mulți și strigau și ziceau: Căci Tu ești Fiul lui Dumnezeu. Iar El îi mustra și nu le dădea voie să vorbească, căci Îl cunoșteau, că este Mesia).

42. Și când a venit ziua, a ieșit și s-a dus într-un loc pustiu; și poporul L-a căutat, a venit la El și s-a agățat de El, ca să nu plece de la ei (pentru ca el să nu se îndepărteze de ei).
43. Cărora le-a zis: "Căci și în alte cetăți se cuvine să propovăduiesc (sau să evanghelizez) Împărăția lui Dumnezeu, pentru că de aceea am fost trimis" [pentru aceasta am fost trimis].

44. Și (așa) propovăduia în sinagogile din Galileea.

CAPITOLUL 5

1. Și s-a făcut că, atunci când poporul venea repede la Iisus, ca să asculte cuvântul lui Dumnezeu, El stătea lângă iazul (sau apa) din Ghenezaret (stătea lângă lacul Ghenezaret, sau lacul Galileii),
2. și a văzut două bărci care stăteau lângă iaz (sau la marginea apei); și pescarii se coborâseră și își spălau plasele.
3. S-a urcat într-o barcă, care era a lui Simon, și l-a rugat să o ducă puțin mai departe de țărm; apoi a șezut și învăța poporul din barcă.
4. Și când a încetat să vorbească, a zis lui Simon: "Duceți în adâncime și slăbiți plasele pentru a prinde (câțiva) pești".

5. Simon a luat cuvântul și i-a zis: "Comandante, ne-am chinuit toată noaptea și n-am luat nimic, dar în cuvântul tău voi întinde mreaja". (Și Simon a răspuns și i-a zis: Învățătorule, am lucrat toată noaptea și n-am luat nimic, dar, după cuvântul tău, voi întinde plasa).
6. După ce au făcut lucrul acesta, au adunat o mare mulțime de pești, iar plasa lor s-a rupt.
7. Și au făcut semn unor tovarăși, care se aflau într-o altă barcă, să vină să-i ajute. Și ei au venit și au umplut ambele bărci, astfel încât aproape că erau uzi (astfel că aproape că se înecau).
8. Simon Petru, văzând lucrul acesta, a căzut în genunchi înaintea lui Iisus și a zis: "Doamne, pleacă de la mine, căci sunt un om păcătos".
9. Căci el și toți cei care erau cu el au fost uimiți de fiecare parte de peștii (la capturarea peștilor) pe care îi luau.
10. La fel și Iacov și Ioan, fiii lui Zebedei, care erau tovarășii lui Simon Petru. Și Isus i-a zis lui Simon: "Să nu te temi (Nu te teme); de acum înainte vei lua oameni".
11. Și când bărcile au fost conduse la țărm, au lăsat toate lucrurile și L-au urmărit (și L-au urmat).

12. Și s-a făcut că, pe când era într-una din cetăți, iată un om plin de lepră; și văzându-L pe Isus (el) a căzut cu fața la pământ și L-a rugat (și L-a implorat), și a zis: "Doamne, dacă voiești, poți să mă cureți".
13. Isus, întinzând mâna, s-a atins de el și a zis: „Vreau să fii curățit". Și îndată lepra a trecut de la el (Și imediat lepra a dispărut de la el).
14. Iar Isus i-a poruncit să nu spună nimănui: "Ci du-te, arată-te la un preot și adu jertfă pentru curățirea ta, așa cum a poruncit Moise, în a le fi martori" (ca mărturie pentru ei).
15. Și cuvântul a umblat în jurul lui mai mult de atât (Și povestea despre el s-a răspândit mult și bine); și s-a adunat mult popor, ca să asculte și să se vindece de bolile lor.
16. Și s-a dus în pustiu și s-a rugat.

17. Într-una din zile, șezând El și învățând, ședeau farisei și doctori ai legii, care veneau din fiecare cetate din Galileea, din Iudeea și din Ierusalim, iar virtutea Domnului era să vindece pe cei bolnavi. (Într-una din zile, El ședea și învăța; și acolo ședeau farisei și învățători ai Legii, care veniseră din toate satele Galileii, din Iudeea și din Ierusalim; și puterea Domnului era acolo ca să vindece pe cei bolnavi).
18. Și iată că niște oameni au adus în pat un om bolnav de paralizie [un om care era bolnav de paralizie] (Și iată că niște oameni au adus în pat un om care era bolnav de paralizie), și căutau să-l ducă înăuntru și să-l pună înaintea lui.
19. Și nu știau în ce parte să-l ducă, din pricina (mulțimii) de oameni, așa că s-au urcat pe acoperiș, și, pe lângă lespezi, l-au coborât cu patul, în mijloc, în fața lui Iisus.
20. Și văzând Iisus credința lor, a zis: "Omule, păcatele tale îți sunt iertate".
21. Iar cărturarii și fariseii au început să se gândească, zicând: "Cine este acesta, care rostește blasfemii? Cine poate ierta păcatele, dacă nu numai Dumnezeu?"
22. Isus, care cunoștea gândurile lor, a luat cuvântul și le-a zis: "Ce gândiți rău în inimile voastre? (De ce gândiți lucruri rele în inimile voastre?)
23. Ce este mai ușor de spus (Ce este mai simplu să spui): <<Să-ți fie iertate păcatele>>, sau să spui: <<Scoală-te și umblă?>>
24. Dar ca să știți că Fiul omului are putere pe pământ să ierte păcatele", a zis bolnavului cu paralizie (Dar, ca să știți că Fiul omului are puterea pe pământ de a ierta păcatele, a spus omului bolnav de paralizie): "Îți spun: <<scoală-te, ia-ți patul și du-te în casa ta>>".

25. Și îndată s-a sculat în fața lor (Și s-a sculat îndată în fața lor), a luat patul în care zăcea, s-a dus în casa lui și a slăvit pe Dumnezeu.
26. Și o mare uimire i-a cuprins pe toți și au preamărit pe Dumnezeu; și au fost plini de o mare spaimă [și au fost cuprinși de o mare spaimă] (și s-au umplut de o mare frică și respect), și au zis: "Căci astăzi am văzut lucruri minunate".

27. După acestea, Isus a ieșit afară și a văzut un vameș, pe nume Levi, care ședea la o cabină de taxare. Și i-a zis: "Purcede-mă"; (După acestea, Isus a ieșit afară și a văzut un vameș, pe nume Levi, care ședea la o casă de taxare. Și i-a zis: Urmează-Mă;)
28. și, după ce a lăsat toate lucrurile, s-a ridicat și l-a urmărit (și l-a urmat).

29. Și Levi i-a făcut un mare ospăț în casa lui; și era o mare ceată de vameși și de alții care erau cu ei, care stăteau la masă. (Și Levi i-a făcut un mare ospăț în casa lui; și un grup mare de vameși și alții care erau cu ei stăteau la masă).
30. Fariseii și cărturarii dintre ei au cârtit și au zis ucenicilor Săi: "De ce mâncați și beți cu vameșii și cu oamenii păcătoși?" (Și fariseii și cărturarii lor cârteau și ziceau ucenicilor Lui: Pentru ce mâncați și beți cu vameșii și cu păcătoșii?)
31. Iar Isus, răspunzând, le-a zis: "Cei care sunt întregi nu au nevoie de o lipitoare (Cei care sunt întregi, sau sănătoși, nu au nevoie de medic), ci (mai degrabă) cei bolnavi [ci cei care au răul];
32. căci nu am venit să chem la penitență pe oamenii drepți, ci pe cei păcătoși". (Căci n-am venit să chem pe cei neprihăniți, ci pe păcătoși la pocăință.)

33. Iar ei I-au zis: "De ce ucenicii lui Ioan postesc des și fac rugăciuni, ca și cei ai fariseilor, iar ai tăi mănâncă și beau?"
34. Cărora le-a zis: "Oare puteți să-i puneți pe fiii soțului (mirelui) să postească, în timp ce soțul (mirele) este cu ei? (Către care a spus: Puteți oare să-i faceți pe fiii soțului să postească, când soțul este încă cu ei?)
35. Dar vor veni zile când soțul va fi luat de la ei, și atunci vor posti în acele zile".
36. Și le-a spus și lor o asemănare: "Căci nimeni nu ia o bucată dintr-o haină nouă și o pune într-o haină veche; (Căci nimeni nu ia o bucată dintr-o haină nouă și o pune pe o haină veche); altfel, ambele rupe noul, și piesa cea nouă nu se potrivește cu cea veche.
37. Și nimeni nu pune vin nou în sticle vechi; altfel vinul nou va sparge sticlele, vinul se va vărsa și sticlele vor pieri. [Nimeni nu pune vin nou în vase de vin vechi; altfel, vinul nou va sparge vasele de vin, vinul se va vărsa și vasele de vin vor pieri].
38. Dar vinul nou trebuie pus în sticle noi, și amândouă trebuie păstrate. [Dar vinul nou trebuie să fie pus în vase de vin nou, și amândouă trebuie păstrate] (Dar vinul nou trebuie să fie pus în sticle noi, și atunci amândouă vor fi păstrate în siguranță).
39. Și nimeni care bea pe cel vechi, nu va bea pe cel nou (va bea îndată pe cel nou); pentru că el spune: <<Cu cât mai vechi, cu atât mai bine>> [Vechiul este mai bun].

CAPITOLUL 6

1. Și aceasta s-a făcut în al doilea sabat întâi [De fapt, aceasta s-a făcut în primul al doilea sabat], când a trecut pe lângă grâne, ucenicii lui au cules (câțiva) știuleți de porumb; și, frecându-se (frecându-le) cu mâinile, au mâncat.
2. Iar unii dintre farisei le-au zis: "Ce faceți voi, care nu sunteți îngăduitori în zilele de Sabat?" (De ce faceți ceea ce nu este îngăduit în Sabat?)

3. Isus a luat cuvântul și le-a zis: "Nu ați citit ce a făcut David, când a flămânzit, și cei ce erau cu el;
4. cum a intrat în casa lui Dumnezeu și a luat pâini de propunere și a mâncat și a dat celor ce erau cu el; pâini pe care nu era îngăduit să le mănânce, [nu] ci doar preoților" [nu, decât numai preoților]. (cum a intrat în Casa lui Dumnezeu, a luat pâinile pâinilor punerii înainte, le-a mâncat și le-a dat celor care erau cu el, pâini pe care nu era îngăduit să le mănânce decât preoții).
5. Și le-a zis: "Pentru că Fiul omului este Domn, da, al sabatului".

6. Și s-a făcut în altă zi de Sabat (Și s-a întâmplat în altă zi de Sabat), că a intrat într-o sinagogă și învăța. Și era acolo un om, și mâna lui dreaptă era uscată.
7. Iar cărturarii și fariseii L-au spionat, dacă îl va vindeca în Sabat (dacă îl va vindeca în ziua de Sabat), (ca) să găsească un motiv pentru care să-L acuze.
8. El cunoștea gândurile lor și a zis omului care avea mâna uscată: "Ridică-te și stai în mijlocul nostru". Și el s-a ridicat și a stat (acolo).
9. Și Isus le-a zis: "Vă întreb pe voi dacă este îngăduit să faci bine sau rău în ziua Sabatului? dacă este îngăduit să salvezi sau să pierzi un suflet?" (Și Isus le-a zis: Vă întreb: este îngăduit să faci binele sau răul în ziua de Sabat, să salvezi o viață, un suflet sau să-l distrugi?)
10. Și după ce a văzut pe toți oamenii de jur împrejur, a zis omului: "Întinde-ți mâna". Iar el a întins-o, și mâna i-a fost redată sănătății.
11. Și erau plini de nesăbuință [Mai bine zis, erau plini de nebunie], și vorbeau împreună despre ce aveau să facă cu Isus (ce vor face în legătură cu Isus).

12. Și se făcea în acele zile: el a ieșit pe un deal ca să se roage (s-a urcat pe un deal ca să se roage); și toată noaptea a stat în rugăciunea lui Dumnezeu.
13. Și când a sosit ziua, a chemat pe ucenicii Săi și a ales doisprezece dintre ei, pe care i-a numit (sau numiți) apostoli;
14. Simon, pe care l-a numit Petru, și Andrei, fratele său, Iacov și Ioan, Filip și Bartolomeu,
15. Matei și Toma, Iacov Alfeu și Simon, zis Zelotul,
16. Iuda al lui Iacov și Iuda Iscarioteanul, care a fost trădătorul.

17. Isus a coborât cu ei de pe deal și a stat pe un câmp, împreună cu ceata ucenicilor Săi și cu o mare mulțime de oameni din toată Iudeea, din Ierusalim, din ținuturile mării, din Tir și din Sidon (și o mare mulțime de popor, din toată Iudeea, din Ierusalim, din ținuturile mării, din Tir și din Sidon), care veniseră să-L asculte și să se vindece de bolile lor;
18. și cei care au fost îndurerați de (sau cu) duhuri necurate, au fost vindecați. (și cei care erau tulburați de duhuri necurate, sau de draci și demoni, au fost vindecați).
19. Și tot poporul căuta să se atingă de El, căci din El ieșea virtute (căci din El ieșea putere) și vindeca pe toți.

20. Și când și-a aruncat ochii în sus, spre ucenicii Săi, a zis (Și-a întors ochii spre ucenicii Săi și a zis): "Binecuvântați să fiți voi, săracilor [+Binecuvântați fiți voi, săracilor], că a voastră este împărăția lui Dumnezeu.
21. Ferice de voi, cei ce flămânziți acum, căci veți fi săturați. Ferice de voi, care acum plângeți, căci veți râde. [Fericiți cei ce flămânziți acum, căci vă veți sătura. Ferice de voi care plângeți acum, căci veți râde].

22. Veți fi binecuvântați, când oamenii vă vor urî și vă vor despărți și vă vor ocărî [și vă vor face de rușine] și vor lepăda numele vostru ca fiind rău, pentru fiul omului.
23. Bucurați-vă în ziua aceea și vă veseliți; pentru că iată, hrana ta este multă în ceruri; căci după aceste lucruri au făcut părinții lor cu profeții. (Bucurați-vă în ziua aceea și vă veseliți, căci iată că răsplata voastră este mare în ceruri, căci așa au făcut părinții lor cu proorocii.)
24. Cu toate acestea, vai de voi, bogaților, care aveți mângâierea voastră.
25. Vai de voi, care sunteți sătui, căci veți flămânzi. Vai de voi care acum râdeți, pentru că veți jeli și veți plânge. [Vai de voi, cei ce vă săturați, căci veți flămânzi. Vai de voi care râdeți acum, căci veți plânge și veți jeli].
26. Vai de voi, când toți oamenii vă vor binecuvânta; după cum au făcut părinții lor cu proorocii [falși] (căci așa au făcut părinții lor cu proorocii falși).

27. Dar Eu vă spun vouă, care auziți: iubiți pe vrăjmașii voștri, faceți bine celor care vă urăsc [faceți bine celor ce vă urăsc];
28. binecuvântați pe cei care vă blestemă, rugați-vă pentru cei care vă defăimează (sau care vă provoacă pe nedrept).
29. Iar celui ce te lovește peste un obraz, arată-i (sau dă-i) și celălalt obraz; iar de la cel ce-ți ia o haină, nu-i interzice haina (și cât despre cel care îți ia o mantie, dă-i și lui haina ta).
30. Și dă fiecăruia care îți cere; iar dacă cineva îți ia cele ce sunt ale tale, să nu mai ceri din nou (pentru ele).
31. Și cum vreți să vă facă vouă oamenii (Și cum doriți să vă facă oamenii), faceți-le și voi la fel.
32. Și dacă îi iubiți pe cei care vă iubesc, ce mulțumire (sau ce har) aveți? căci oamenii păcătoși iubesc pe cei care îi iubesc. (Și dacă îi iubiți pe cei care vă iubesc, ce binecuvântare este aceasta pentru voi, căci păcătoșii iubesc pe cei care îi iubesc).
33. Și dacă faceți bine celor care vă fac bine, ce har (sau ce mulțumire) aveți? căci oamenii păcătoși fac acest lucru. (Și dacă faceți bine celor ce vă fac bine, ce binecuvântare este aceasta pentru voi, căci și păcătoșii fac același lucru).
34. Și dacă împrumutați celor de la care sperați să luați din nou, ce mulțumire (sau ce har) aveți? căci oamenii păcătoși împrumută oamenilor păcătoși, ca să ia din nou la fel de mult. (Și dacă împrumutați celor de la care sperați să primiți înapoi, ce binecuvântare este aceasta pentru voi? căci păcătoșii împrumută păcătoșilor, ca să primească înapoi la fel de mult).
35. Cu toate acestea, iubiți pe vrăjmașii voștri, faceți bine și dați cu împrumut, fără să așteptați nimic de la ei, și răsplata voastră va fi multă (și răsplata voastră va fi mare), și veți fi fiii Celui Preaînalt, pentru că este binevoitor, (sau este de bună-credință), cu privire la oamenii nedrepți și la oamenii răi.
36. De aceea, fiți milostivi, precum Tatăl vostru este milostiv.

37. Nu considerați, și nu veți fi considerați (Nu judecați, și nu veți fi judecați). Nu osândiți și nu veți fi osândiți; iertați și vi se va ierta.
38. Dați, și vi se va da. Se va da în sânul vostru o măsură bună, bine umplută, scuturată și plină până la refuz; căci cu aceeași măsură cu care măsurați voi, vi se va da și vouă" (căci cu aceeași măsură cu care măsurați voi, vi se va măsura și vouă).

39. Și le-a spus o asemănare: "Dacă orbul poate conduce pe orb? și dacă nu cad amândoi în șanț? [dacă nu cumva vor cădea amândoi în șanț?]
40. Un discipol nu este mai presus de maestrul său (Un student nu este mai presus de învățătorul său); dar fiecare va fi desăvârșit, dacă va fi ca maestrul său.

41. Și de ce vezi în ochiul fratelui tău un pai (Și de ce vezi un pai în ochiul fratelui tău), iar tu nu vezi o bârnă, care este în ochiul tău?
42. Sau cum poți să spui fratelui tău: <<Frate, suferă, și-ți voi scoate paiul din ochiul tău>> (Frate, îngăduie-mi și voi scoate paiul din ochiul tău), iar tu să nu vezi bârna care este în ochiul tău? Ipocritule, scoate mai întâi (sau aruncă) bârna din ochiul tău și apoi vei avea grijă să scoți paiul din ochiul fratelui tău.
43. Nu este un pom bun, care face roade rele, nici un pom rău, care face roade bune;
44. căci fiecare pom se cunoaște prin roadele lui. Și nu se culeg smochine din spini, nici nu se culeg struguri dintr-un tufiș de mărăcini. (căci orice copac se cunoaște după fructele sale. Și oamenii nu culeg smochine din spini, nici struguri din mărăcini).
45. Un om bun, din comoara bună a inimii sale, scoate lucruri bune, iar un om rău, din comoara rea, scoate lucruri rele, căci din belșugul inimii vorbește gura.

46. Și ce mă strigați, Doamne, Doamne (Și de ce Mă chemați, Doamne, Doamne), și să nu faceți ceea ce vă spun eu.
47. Fiecăruia care vine la Mine, ascultă cuvintele Mele și le împlinește, vă voi arăta cu cine se aseamănă.
48. El se aseamănă cu un om care zidește o casă, care a săpat adânc și a așezat (sau a pus) fundația pe o piatră (și a pus temelia pe o piatră). Și când s-a făcut un mare potop, potopul a fost aruncat spre casa aceea și nu a putut să o miște, pentru că era întemeiată pe o piatră tare.
49. Dar cel care ascultă și nu face nimic, se aseamănă cu un om care își zidește casa pe pământ (sau pe sol), fără temelie; în care a fost aruncat potopul și îndată s-a prăbușit (și imediat a căzut); și prăbușirea acelei case a fost mare".

CAPITOLUL 7

1. Și după ce a împlinit toate cuvintele sale în urechile poporului (După ce a isprăvit toate cuvintele sale către popor), a intrat în Capernaum.

2. Dar un rob al unui centurion, care îi era scump, era bolnav și se apropia de moarte.
3. După ce a auzit de Isus, a trimis la El pe cei mai bătrâni dintre iudei și L-a rugat (și L-a implorat) să vină și să vindece pe robul său.
4. Și când au ajuns la Isus, L-au rugat cu sârguință (L-au implorat cu stăruință) și I-au zis: "Pentru că el este vrednic, (astfel) încât să-i acorzi acest lucru;
5. pentru că iubește poporul nostru și ne-a zidit o sinagogă". (căci iubește neamul nostru și poporul nostru și ne-a zidit o sinagogă.)
6. Și Isus a mers cu ei. Și când nu era departe de casă, centurionul a trimis la el pe prietenii săi și a zis: "Doamne, să nu te chinui (centurionul a trimis la el pe prietenii săi și a zis: Doamne, nu te tulbura), căci nu sunt vrednic să intri sub acoperișul meu.
7. pentru care lucru nu m-am socotit pe mine însumi vrednic, ca să vin la tine; dar spune tu prin cuvânt, și copilul meu se va vindeca. (pentru care lucru nu m-am judecat pe mine însumi vrednic, ca să vin la tine; dar spune tu cuvântul, și robul meu va fi vindecat).
8. Căci eu sunt un om rânduit cu putere și am cavaleri sub mine (și am soldați sub mine); și îi spun unuia: <<Du-te>>, și el se duce, și altuia: <<Vino>>, și vine, și robului meu: <<Fă lucrul acesta>>, și el îl face".
9. Când a auzit lucrul acesta, Isus s-a mirat; [și, întorcându-se], a zis celor ce-L urmăreau: "Adevărat vă spun că nici în Israel n-am găsit o credință atât de mare" [nu am găsit în Israel o credință atât de mare] (Și, întorcându-se, a zis celor ce-l urmau: Vă spun adevărul, Nu am găsit o credință atât de mare în Israel).

10. Și cei trimiși s-au întors acasă și au găsit sănătos pe robul bolnav. (Și cei trimiși s-au întors acasă și au găsit vindecat pe robul care era bolnav.)

11. Și s-a făcut după aceea, Isus s-a dus cu ucenicii Săi într-o cetate, numită Nain; și un popor mare și numeros mergea cu El. [+După aceea, Isus a intrat într-o cetate, numită Nain, și ucenicii Săi mergeau cu El, împreună cu o mare mulțime de oameni.]
12. Și când s-a apropiat de poarta cetății (Și când a ajuns aproape de poarta cetății), iată, fiul unei femei care nu mai avea copii, a fost născut mort [iată! un fiu unic al mamei sale a fost născut mort]; și aceasta era o văduvă; și multă lume din cetate era cu ea.
13. Și Domnul Isus, văzând-o, a avut milă de ea (i s-a făcut milă de ea) [el (a fost) mișcat de milă față de ea,] și i-a zis: "Să nu plângi".
14. Și apropiindu-se, s-a atins de sicriu; și cei ce purtau sicriul au rămas acolo. Iar el a zis: "Tinere, îți spun: Ridică-te".
15. Și cel mort s-a sculat din nou [Și cel care era mort s-a ridicat în picioare], și a început să vorbească; și l-a dat (înapoi) mamei sale.
16. Și groaza a cuprins pe toți oamenii (Și frica și venerația au cuprins pe toți), și au mărit pe Dumnezeu și au zis: "Căci un mare profet s-a ridicat printre noi" și: "Căci Dumnezeu a vizitat pe poporul Său".
17. Și cuvântul acesta s-a răspândit de la el în toată Iudeea (Și povestea aceasta despre el s-a răspândit în toată Iudeea) și în tot ținutul din jur.

18. Și ucenicii lui Ioan i-au povestit toate aceste lucruri.
19. Ioan a chemat doi dintre ucenicii săi, i-a trimis la Isus, și le-a zis: "Ești Tu cel ce trebuie să vină, sau așteptăm pe altul?" (Ești tu cel ce va veni, sau așteptăm pe altul?)
20. Când au venit oamenii la El, au zis: "Ioan Botezătorul ne-a trimis la tine și a zis: <<Tu ești Cel ce trebuie să vină, sau așteptăm pe altul?>>
21. Și în ceasul acela a vindecat pe mulți oameni de bolile și de rănile lor și de spiritele rele (și de duhurile rele); și a dat vederea la mulți orbi.
22. Isus le-a răspuns și le-a zis: "Duceți-vă iarăși și spuneți lui Ioan cele ce ați auzit și ați văzut; orbii văd, cei strâmbi merg, mesenii se curăță, surzii aud, morții înviază, săracii sunt luați la propovăduirea Evangheliei (orbii văd, șchiopii umblă, leproșii se curăță, surzii aud, morții înviază, săracii sunt duși la propovăduirea Evangheliei, sau Vestea cea Bună).
23. Și cine nu se va poticni în mine, acela este binecuvântat".

24. După ce au plecat trimișii lui Ioan, a început să spună poporului despre Ioan: "Ce ați ieșit în pustie ca să vedeți, o trestie legănată de vânt? [Și după ce au plecat trimișii lui Ioan, a început să spună despre Ioan către cete: Ce v-ați dus să vedeți în pustiu? o trestie legănată de vânt?]
25. Dar ce ați ieșit să vedeți? Un om îmbrăcat cu haine moi? Iată! cei care sunt îmbrăcați în haine scumpe (Iată! cei care poartă haine scumpe) și (sunt) în delicii, sunt în casele regilor.
26. Dar ce v-ați dus să vedeți? Un profet? Da, vă spun, și mai mult decât un profet.

27. Acesta este cel despre care este scris: <<Iată, trimit pe îngerul Meu înaintea feței tale, care îți va pregăti calea înaintea ta>>.

28. Adevărat vă spun că nimeni nu este mai prooroc între copiii femeilor decât Ioan Botezătorul [Adevărat vă spun că, între copiii femeilor, nimeni nu este mai prooroc (sau mai mare prooroc) decât Ioan Botezătorul]; ci cel ce este mai mic în împărăția cerurilor, este mai mare decât el". (Adevărat vă spun vouă/Vă spun adevărul, că nimeni nu este mai mare

prooroc între copiii femeilor decât Ioan Botezătorul, ci oricine este cel mai mic în Împărăția Cerurilor, este mai mare decât el.)
29. Și tot poporul auzind, și vameșii (și colectorii de taxe), care fuseseră botezați cu botezul lui Ioan, au îndreptățit pe Dumnezeu;
30. dar fariseii și înțelepții legii, care nu au fost botezați de El, au disprețuit sfatul lui Dumnezeu împotriva lor. (dar fariseii și oamenii înțelepți în Lege, care nu au fost botezați de el, au respins planul lui Dumnezeu pentru ei înșiși).

31. Și Domnul a zis: "De aceea, cu cine voi spune că se aseamănă oamenii din neamul acesta și cu cine se vor asemăna ei?
32. Seamănă cu niște copii care stau la șezătoare (sau la piață) și vorbesc împreună și spun: <<Noi v-am cântat la cimpoi, iar voi nu ați dansat; am făcut jale (sau plângere), și voi n-ați plans>>.
33. Căci Ioan Botezătorul a venit fără să mănânce pâine și fără să bea vin, iar voi ziceți: <<Are un demon>> (are un diavol sau un demon).
34. Fiul Omului a venit mâncând și bând și voi ziceți: <<Iată un om devorator (sau mâncăcios) și băutor de vin, prieten al vameșilor și al păcătoșilor>>. (Iată un mâncăcios și un îmbuibat de vin, un prieten al perceptorilor de taxe și al păcătoșilor).
35. Și înțelepciunea este îndreptățită de [toți] fiii ei". (Și înțelepciunea este justificată în toți fiii ei, sau prin toți fiii ei).

36. Dar unul dintre farisei a rugat pe Isus, ca să mănânce cu el. Și a intrat în casa fariseului și a șezut la masă. (Dar unul dintre farisei L-a implorat pe Isus să mănânce cu el. Astfel a intrat în casa fariseului și a luat loc la masă).
37. Și iată că o femeie păcătoasă, care se afla în cetate, știind că Isus ședea la masă în casa fariseului, a adus o cutie de alabastru cu untdelemn;
38. Ea a stat la picioarele lui și a început să-i ude picioarele cu lacrimile ei, le-a șters cu părul capului ei, i-a sărutat picioarele și le-a uns cu mir.
39. Iar fariseul, văzând pe cel ce-l chemase, a zis în sine: "Dacă acesta ar fi un prooroc, ar trebui să știe cine și ce fel de femeie este cea care se atinge de el [să știe, așadar, cine și ce fel de femeie este cea care îl atinge], căci este o femeie păcătoasă".

40. Isus a luat cuvântul și i-a zis: "Simon, am ceva să-ți spun". Iar el a zis: "Stăpâne, spune tu" (Și el a zis: Învățătorule, spune-mi).
41. Iar el a răspuns: "Doi datornici erau la un creditor; unul datora cinci sute de dinari, iar celălalt cincizeci.
42. Dar, când n-au avut de unde să cedeze, i-a iertat [liber] pe amândoi. Cine [dintre ei] îl iubește deci mai mult?"
43. Simon a răspuns și a zis: "Cred că cel căruia i-a iertat mai mult". Iar el i-a răspuns: "Ai socotit bine" (Ai judecat corect).
44. Apoi S-a întors la femeie, și a zis lui Simon: "Vezi tu pe femeia aceasta? Eu am intrat în casa ta, tu nu mi-ai dat apă la picioarele mele (nu mi-ai dat apă pentru picioarele mele); dar aceasta [femeia] a umezit picioarele mele cu lacrimile (ei) și le-a șters (pe ele) cu părul ei.
45. Tu nu mi-ai dat o sărutare; dar această [femeie], de când a intrat [de când am intrat], nu a încetat să-mi sărute picioarele.
46. Tu nu mi-ai uns capul cu untdelemn, ci acesta mi-a uns picioarele cu mir.
47. Pentru care lucru îți spun: multe păcate să-i fie iertate ei, pentru că a iubit mult; și cui i se iartă mai puțin, iubește mai puțin".

48. Și Isus i-a zis: "Păcatele tale îți sunt iertate".
49. Și cei care au stat împreună la masă (Și cei care ședeau împreună la masă), au început să zică în ei înșiși: "Cine este acesta care [și] iartă păcatele".
50. Dar El a zis femeii: "Credința ta te-a pus în siguranță; mergi în pace" (Credința ta te-a mântuit; du-te în pace).

CAPITOLUL 8

1. Și s-a făcut după aceea, și Iisus a călătorit prin cetăți și castele (sau sate), propovăduind și evanghelizând împărăția lui Dumnezeu, și pe cei doisprezece cu El;
2. și câteva femei care fuseseră vindecate de duhuri rele și de boli: Maria, care se numește Magdalena, din care au ieșit șapte draci,
3. și Ioana, soția lui Cuza, procuratorul lui Irod, și Susana, și multe altele, care îi slujeau din bogățiile lor (care l-au slujit din resurse proprii sau cu banii lor).

4. Și când s-a adunat mult popor și oamenii au venit la el (sau s-au grăbit să vină la el) din cetăți, el a spus printr-o similitudine (sau printr-o asemănare, sau printr-un exemplu) (le-a spus printr-o pildă):
5. "Cel ce seamănă, a ieșit să-și semene sămânța. Și în timp ce semăna, o parte a căzut pe lângă drum și a fost spurcată (și s-a spurcat), iar păsările cerului au mâncat-o.
6. Și alta a căzut pe o piatră și a răsărit (și a germinat) și s-a uscat, pentru că nu a avut umiditate [pentru că nu avea umiditate].
7. Și altul a căzut între spini, iar spinii au răsărit împreună și l-au sugrumat.
8. Și a căzut în pământ bun, a răsărit și a făcut roade de o sută de ori". Și zicând acestea, a strigat: "Cine are urechi de auzit, să audă".

9. Dar ucenicii săi l-au întrebat: "ce a fost această parabolă?"
10. Și le-a zis: "Vouă v-a fost dat să cunoașteți cele particulare, sau (misterul), împărăției lui Dumnezeu; (Vouă vă este îngăduit să cunoașteți taina împărăției lui Dumnezeu); dar celorlalți le vorbesc în parabole, pentru ca cei ce văd să nu vadă și cei ce aud să nu înțeleagă.

11. Și aceasta este parabola. Sămânța este cuvântul lui Dumnezeu;
12. și cei de lângă cale sunt cei care ascultă; și după aceea vine diavolul (și după aceea Diavolul se apropie) și ia cuvântul din inimile lor, ca nu cumva să creadă că sunt în siguranță (ca nu cumva să creadă și să se mântuiască).
13. Dar cei care au căzut pe o piatră, să fie aceștia care, după ce au auzit, primesc cuvântul cu bucurie. Iar aceștia nu au rădăcini, căci la un moment dat cred, iar la vremea ispitei se îndepărtează (dar la vremea încercării se îndepărtează).
14. Dar ceea ce a căzut între spini, să fie aceștia care au auzit și, din pricina ocupațiilor (și din pricina preocupărilor), a bogățiilor și a poftelor acestei vieți, merg mai departe, se sugrumă și nu aduc rod.
15. Dar cel care a căzut în pământ bun, să fie aceștia care, într-o inimă bună, și cel mai bine (să fie cei care, cu o inimă bună și adevărată), ascultă cuvântul, îl țin și aduc rod în răbdare.

16. Nimeni nu aprinde un felinar și îl acoperă cu un vas, sau îl pune sub pat, (nu) ci pe un sfeșnic, (astfel) încât oamenii care intră (să poată) vedea lumina.
17. Căci nu există lucru ascuns, care să nu fie deschis, nici lucru ascuns, care să nu fie cunoscut și să nu iasă la iveală. (Căci nu este nimic privat sau secret, care să nu fie făcut public; nici vreun lucru ascuns, care să nu fie făcut cunoscut și scos la iveală).

18. De aceea, vedeți cum auziți, căci celui ce are i se va da, iar celui ce nu are, i se va lua și ceea ce crede (sau ceea ce ghicește) că are".

19. Și mama și frații lui au venit la el; și nu puteau să vină la el din cauza poporului.
20. Și i s-a spus: "Mama ta și frații tăi stau deoparte, și vor să te vadă". (Și i s-a spus: Mama ta și frații tăi stau afară, dorind să te vadă).
21. Iar el, răspunzând, le-a zis: "Mama mea și frații mei sunt aceștia, care ascultă cuvântul lui Dumnezeu și-l pun în practică".

22. Într-una din zile, El și ucenicii Săi au urcat într-o barcă. Și el le-a zis: "Treceți-ne peste mare". (Să trecem dincolo de lac, pe partea cealaltă a lacului Galileii). Și (așa) au urcat.
23. Și în timp ce ei vâsleau, el dormea. Și o furtună de vânt s-a pogorât în apă, și ei erau împinși încoace și încolo de valuri și erau în primejdie.
24. Și apropiindu-se și ridicându-l, au zis: "Comandante (Stăpâne), pierim". Și s-a ridicat și a blamat vântul (Și s-a ridicat și a mustrat vântul) și furtuna apelor; și a încetat și s-a făcut pace.
25. Și le-a zis: "Unde este credința voastră?" Care, înfricoșându-se, s-au mirat și au zis împreună (Care, cu frică și uimire, își ziceau unul altuia): "Cine, ghicești tu, este acesta? căci el poruncește vânturilor și mării, și ele se supun lui".

26. Și au vâslit până în ținutul Gadarenilor, care este în fața Galileii (adică vizavi de Galileea).
27. Și când a ieșit în țară, a alergat la el un om care avea un diavol [deja] de multă vreme, și nu era îmbrăcat cu haine, nici nu locuia într-o casă, ci în morminte. (Și când a ajuns pe pământ, a alergat la el un om care de mult timp avea un demon și care nu era îmbrăcat cu mantie, nici nu locuia într-o casă, ci locuia printre morminte).
28. Acesta, când L-a văzut pe Isus, a căzut înaintea Lui, și el, strigând cu glas mare, a zis: (și a strigat cu glas tare și a zis): "Ce-mi pasă mie și ție, Isuse, Fiul Dumnezeului Celui Preaînalt? te rog să nu mă chinui".
29. Căci poruncise duhului necurat să iasă din om. Pentru că l-a luat de multe ori și a fost legat cu lanțuri și ținut în lanțuri, iar când legăturile au fost rupte, a fost dus de diavol în pustiu (a fost dus de demon în pustiu).
30. Isus l-a întrebat și i-a zis: "Ce nume ai?" Iar el a răspuns: "Legiune"; pentru că mulți draci au intrat în el [pentru că mulți draci intraseră în el] (pentru că erau mulți demoni în el).
31. Și L-au rugat (Și L-au implorat), ca să nu le poruncească să se ducă în iad [să se ducă în adânc].

32. Și era o turmă de mulți porci (sau de mai mulți porci), care păștea pe un deal, și L-au rugat să le dea voie să intre în ei. Și le-a îngăduit. (Și era o turmă de mulți porci la pășune pe un deal și îl implorau să le dea voie să intre în ei. Și el le-a îngăduit).
33. Diavolii au ieșit din omul acela și au intrat în porci (sau la porci); și cu o grabă turma s-a aruncat cu capul înainte în iaz (sau în lacul cu apă) și a fost udată. (Demonii au ieșit din om și au intrat în porci, iar turma s-a aruncat cu capul înainte în lac și s-a înecat).

34. Și când au văzut păstorii că s-a făcut lucrul acesta, au fugit și au povestit în cetate și în orașe.

35. Și au ieșit să vadă lucrul acela care se făcuse. Și, venind la Isus, au găsit pe omul acela șezând îmbrăcat, din care ieșiseră dracii, și cu mintea întreagă la picioarele Lui; și s-au înspăimântat (și au avut mare frică).
36. Și cei care au văzut le-au povestit cum a fost făcut întreg legiunea (Și cei care văzuseră totul, le-au povestit cum a fost vindecat de legiunea de draci și demoni).
37. Și toată mulțimea din ținutul Gadarenilor l-a rugat să plece de la ei, căci erau cuprinși de o mare spaimă. Și, urcându-se într-o barcă, s-a întors din nou (în partea cealaltă). (Și toată mulțimea din ținutul Gadarenilor l-a rugat să plece de lângă ei, căci erau cuprinși de o mare frică. Și, urcându-se el în corabie, s-a întors în partea cealaltă).
38. Și omul din care au ieșit dracii (sau ieșiseră), l-a rugat să fie cu el. Atunci Isus i-a dat drumul și a zis: (Și omul din care ieșiseră demonii îl implora, ca să poată fi cu el. Dar Isus l-a alungat și a zis:)
39. "Du-te iarăși în casa ta și povestește ce lucruri mari ți-a făcut Dumnezeu". Și a străbătut toată cetatea și propovăduia cât de mari lucruri îi făcuse Isus. (Întoarce-te la casa ta și la poporul tău și spune-le ce lucruri mari a făcut Dumnezeu pentru tine. Și astfel a străbătut toată cetatea și a predicat ce lucruri mari a făcut Isus pentru el).

40. Și așa s-a făcut, când Isus s-a dus din nou (acasă) [după ce Iisus a plecat (acasă) din nou], poporul L-a primit; pentru că toți îi stăteau alături (pentru că toți îl așteptau).
41. Și iată un om, al cărui nume era Iair, și care era căpetenia unei sinagogi (și era un conducător al sinagogii); și, căzând la picioarele lui Isus, L-a rugat (și L-a implorat) să intre în casa lui,
42. pentru că nu avea decât o singură fiică, (sau o fiică unică) de aproape doisprezece ani și era moartă. Și s-a întâmplat că, în timp ce mergea, a fost înghesuit de popor. (pentru că avea o singură fiică, în vârstă de aproape doisprezece ani, care era pe moarte. Și s-a întâmplat că, în timp ce mergea, a fost asaltat de popor).

43. Și o femeie care a avut un flux de sânge (timp de) doisprezece ani, și care și-a cheltuit toate bunurile (sau toată averea ei) în lipitori, și nu a putut fi vindecată de niciuna, (Și mai era o femeie care avea o curgere, sau o problemă, de sânge, de doisprezece ani, care își cheltuise toate resursele pe medici și nu putea fi vindecată de niciunul dintre ei),
44. și ea a venit aproape în urma lui, și s-a atins de tivul hainei lui, și îndată a încetat scurgerea sângelui ei. (și s-a apropiat de el, i-a atins tivul mantiei și imediat curgerea sau scurgerea sângelui ei a încetat).
45. Și Isus a zis: "Cine este cel care m-a atins?" Și când toți au negat (aceasta), Petru și cei ce erau cu el au zis: "Comandante (Stăpâne), poporul se împinge (sau se înghesuie) și Te tulbură, iar Tu spui: <<Cine s-a atins de Mine?>>
46. Și Isus a zis: "Cineva s-a atins de Mine, căci (Am cunoscut că) virtutea a ieșit din Mine". (Și Isus a zis: Cineva s-a atins de mine, căci știu că din mine a ieșit o putere).
47. Iar femeia, văzând că nu era ascunsă de El, a venit tremurând și a căzut la picioarele Lui, și pentru ce se atinsese de El, a arătat-o înaintea întregului popor cum îndată s-a vindecat (și (cum) imediat a fost vindecată).
48. Și i-a zis: "Fiica mea, credința ta te-a salvat (Fiica mea, credința ta te-a mântuit/credința ta te-a vindecat); du-te în pace".

49. Și, pe când vorbea el, a venit un om din casa căpeteniei sinagogii și i-a zis: "Fiica ta a murit, nu-l mai chinui pe Stăpân". (Și în timp ce vorbea, a venit un om din casa

conducătorului sinagogii și i-a spus: Fiica ta este acum moartă/ Fata ta a murit, așa că nu-l mai tulbura și nu-l mai deranja pe Învățător).
50. Și auzind acest cuvânt, Isus a răspuns tatălui fetei: "Nu te teme, ci crede numai tu [dar numai tu crede] și ea va fi în siguranță". (Nu vă temeți, ci doar credeți, și ea va fi mântuită/și va fi vindecată).
51. Și, când a ajuns la casă, n-a lăsat pe nimeni să intre cu El, decât pe Petru, pe Ioan și pe Iacov, pe tatăl și pe mama fetei. (Și când a ajuns la casă, n-a lăsat pe nimeni să intre cu el, afară de Petru, Ioan, Iacov, tatăl și mama fetei).
52. Și toți plângeau și o jeleau. Iar el a zis: "Nu plângeți, căci fata nu este moartă, ci (doar) doarme".
53. Și l-au batjocorit și au știut că ea a murit.
54. Dar el a ținut-o de mână, a strigat și a zis: "Domnișoară, ridică-te".
55. Și spiritul ei s-a întors din nou și s-a ridicat îndată (Și spiritul ei s-a întors și s-a ridicat imediat). Și le-a poruncit să-i dea (ceva) de mâncare.
56. Și tatăl ei și mama ei s-au mirat foarte mult; și le-a poruncit să nu spună nimănui ceea ce se făcuse.

CAPITOLUL 9

1. Când au fost chemați laolaltă cei doisprezece apostoli, Isus le-a dat virtute și putere asupra tuturor dracilor și le-a dat să vindece bolile. (Și când cei doisprezece apostoli au fost chemați laolaltă, Isus le-a dat autoritate și putere asupra tuturor dracilor și demonilor, astfel încât să poată vindeca bolile).
2. Și i-a trimis să propovăduiască Împărăția lui Dumnezeu și să vindece pe cei bolnavi.
3. Și le-a zis: "Nimic nu luați pe drum/Nimic să nu vă stea în cale, (Nu luați nimic pe drum), nici un baston, (sau toiag), nici scrisoare, nici pâine, nici bani, și nu aveți nici două haine.
4. Și în orice casă veți intra, să locuiți acolo (să rămâneți acolo) și să nu ieșiți de acolo.
5. Și oricine nu vă primește [Și oricine nu vă va primi], ieșiți din cetatea aceea și scuturați praful de pe picioarele voastre pentru a da mărturie asupra lor" (și scuturați praful de pe picioarele voastre ca mărturie împotriva lor).
6. Și au ieșit și au umblat prin cetăți (și au trecut prin sate), propovăduind (sau evanghelizând) și vindecând pretutindeni.

7. Iar Irod tetrarhul (sau prinț al celei de-a patra părți), auzind de toate cele ce se făcuseră despre el, s-a îndoit, pentru că se spunea de către unii că Ioan a înviat din moarte [pentru că Ioan a înviat din morți]; (Și Irod, tetrarhul sau căpetenia unui sfert de împărăție, a auzit toate cele făcute de el și s-a mirat de toate acestea, pentru că unii ziceau că Ioan a înviat din morți).
8. și de alții că s-a arătat Ilie; iar de alții că a înviat unul dintre vechii profeți. (și de către unii că s-a arătat Ilie, iar de către alții că a înviat unul dintre profeții din vechime).
9. Irod a zis: "Eu l-am decapitat pe Ioan; și cine este acesta, despre care am auzit astfel de lucruri?" Și a căutat să-l vadă.

10. Și apostolii s-au întors din nou și i-au povestit toate lucrurile pe care le făcuseră (Și apostolii s-au întors și i-au povestit tot ce făcuseră). Și, luându-i, s-a dus alături, într-un loc pustiu, care se cheamă Betsaida.
11. Și când oamenii au aflat acest lucru, l-au urmat. Și, primindu-i, le-a vorbit despre Împărăția lui Dumnezeu (și le vorbea despre Împărăția lui Dumnezeu); și a vindecat pe cei ce aveau nevoie de vindecare.

12. Și ziua a început să se plece, iar cei doisprezece au venit și i-au zis: "Lasă poporul să plece și să se întoarcă în cetățile și orașele din împrejurimi, ca să găsească hrană, căci noi suntem aici într-un loc pustiu". (Și ziua a început să se aplece, iar Cei Doisprezece au venit și i-au spus: Lasă oamenii să plece/ Trimite-i să se ducă și să se întoarcă în satele și orașele din împrejurimi, ca să găsească ceva de mâncare, căci noi suntem aici, în acest loc pustiu).
13. Și le-a zis: "Dați-le (ceva) de mâncare". Și au zis: "Nu avem mai mult de cinci pâini și doi pești, dar poate că ne vom duce și vom cumpăra carne pentru tot acest popor" [dar poate că vom pleca și vom cumpăra carne pentru toată lumea] (dar poate putem merge să cumpărăm niște mâncare pentru toți acești oameni).
14. Iar bărbații erau aproape cinci mii. Și El a zis ucenicilor Săi: "Faceți-i să șadă la masă, câte cincizeci laolaltă". (Și a zis ucenicilor Săi: Fă-i să se așeze la masă în grupuri, cincizeci laolaltă).
15. Și au făcut așa, și au pus pe toți oamenii să stea la masă. (Și așa au făcut și au pus pe toată lumea să se așeze la masă.)
16. După ce a luat cele cinci pâini și doi pești, a privit în cer, le-a binecuvântat, le-a frânt și le-a împărțit ucenicilor Săi, ca să le așeze (sau să le pună) înaintea norodului.
17. Și toți oamenii au mâncat și s-au săturat [și s-au săturat]; și ceea ce (le) rămăsese din bucatele frânte a fost luat, douăsprezece coșnițe (sicrie). (Și toți au mâncat și s-au săturat; și bucățile de mâncare care au rămas de la ei au fost adunate, douăsprezece coșuri pline.)

18. Și s-a făcut că, pe când era singur și se ruga, ucenicii Lui erau cu El și, întrebându-i, a zis: "Cine spune poporul că sunt Eu?"
19. Iar ei, răspunzând, au zis: "Ioan Botezătorul, alții zic Ilie, iar alții zic [dar și alții zic] că a înviat un prooroc din cei dintâi". (Iar ei, răspunzând, au zis: Ioan Botezătorul, alții zic Ilie, iar alții spun, unul dintre profeții de odinioară/a înviat unul dintre primii profeți).
20. Și le-a zis: "Dar voi cine spuneți că sunt Eu?" Simon Petru a răspuns: "Hristosul lui Dumnezeu". (Simon Petru a răspuns și a zis: Mesia al lui Dumnezeu).
21. Iar el, învinuindu-i (Și mustrându-i), le-a poruncit să nu spună asta nimănui, [+Și, învinuindu-i, le-a poruncit să nu spună nimănui aceste lucruri,]
22. și a spus aceste lucruri: "Căci se cuvine ca Fiul omului să sufere multe și să fie ocărât de bătrâni, de căpeteniile preoților și de cărturari (și să fie respins de bătrâni, de marii preoți și de cărturari), să fie omorât și a treia zi să învieze".

23. Și a zis tuturor: "Dacă vrea cineva să vină după Mine, să se lepede de sine însuși, să-și ia crucea în fiecare zi și să Mă urmeze pe Mine.
24. Căci cel ce-și va pune viața în siguranță o va pierde, iar cel ce-și va pierde viața pentru Mine, o va pune în siguranță.
25. Și ce folos [pentru] un om, dacă va câștiga toată lumea și se va pierde pe sine însuși, și de a se afecta pe sine [și de a se prejudicia pe sine].
26. Căci cine se rușinează de mine și de cuvintele mele, Fiul omului se va rușina de el, când va veni în măreția Sa și a Tatălui și a sfinților îngeri. (Căci oricine se va rușina de Mine și de cuvintele Mele, Fiul omului se va rușina de el, când va veni în măreția Sa, sau în slava Sa, și în măreția Tatălui și a sfinților îngeri).
27. Și vă spun că sunt unii care stau aici, care nu vor gusta moartea, până nu vor vedea împărăția lui Dumnezeu". (Adevărat vă spun/Vă spun adevărul, că sunt unii care stau aici, care nu vor gusta moartea, până nu vor vedea Împărăția lui Dumnezeu).

28. După aceste cuvinte, după aproape opt zile, a luat pe Petru, pe Iacov și pe Ioan și s-a urcat pe un deal, ca să se roage (și a urcat pe un deal, ca să se roage).
29. Și în timp ce se ruga, chipul feței sale s-a schimbat, iar îmbrăcămintea sa era albă și strălucitoare.
30. Și iată că doi oameni au vorbit cu el, și Moise și Ilie (Și iată că doi bărbați au vorbit cu el, Moise și Ilie)
31. au fost văzuți în măreția lor; și au spus despre ieșirea lui, pe care avea să o împlinească în Ierusalim. (au fost văzuți în slava lor; și au vorbit despre moartea lui, da, despre destinul său, pe care îl va împlini la Ierusalim).
32. Și Petru și cei ce erau cu el erau îngreuiați de somn [erau mâhniți, sau împovărați de somn], și trezindu-se au văzut Maiestatea Sa și pe cei doi bărbați care stăteau cu El (dar trezindu-se au văzut slava Lui și pe cei doi bărbați care stăteau cu El).
33. După ce s-au despărțit de El, Petru a zis lui Isus: "Comandante, este bine să fim aici și să facem aici trei corturi, unul pentru Tine, unul pentru Moise și unul pentru Ilie? Și nu știa ce să spună". (După ce au plecat de la El, Petru a zis lui Isus: Învățătorule, este bine să fim aici, vom face aici trei corturi sau trei tabernacole, unul pentru Tine, unul pentru Moise și unul pentru Ilie. Și nu știa ce să spună).
34. Dar în timp ce vorbea acestea, s-a făcut un nor și i-a acoperit cu umbra lui; și s-au temut (și se temeau) când au intrat în nor.
35. Și s-a auzit o voce din nor, și a zis: "Acesta este Fiul Meu cel scump, ascultați-L" (să-l ascultați).
36. Și în timp ce vocea era făcută, Isus a fost găsit singur. Iar ei stăteau liniștiți și nu au spus nimănui, în acele zile, nimic din cele ce văzuseră [Și au tăcut și nu au spus nimănui, în acele zile, nimic despre acele lucruri (sau ceva despre acele lucruri), pe care le văzuseră]. (Și după ce s-a auzit vocea, Isus era acolo singur. Și ei au tăcut și nu au spus nimănui, în acele zile, nimic din ceea ce văzuseră).

37. Dar aceasta s-a făcut în ziua următoare, când au coborât de pe deal, multă lume i-a întâmpinat. (Dar a doua zi, când au coborât de pe deal, au fost întâmpinați de mulți oameni).
38. Și iată că un om din ceată a strigat și a zis: "Stăpâne, te rog, privește pe fiul meu, căci nu mai am; (Și iată că un om din popor a strigat și a zis: Învățătorule, te rog, uită-te la fiul meu, căci nu am alt copil;)
39. și iată că un duh îl ia și, deodată, strigă, îl doboară și îl trage în jos, îl trage cu spumă (sau cu spume) și abia pleacă (înainte de) a-l face bucăți.
40. Și i-am rugat pe ucenicii Tăi, ca să-L scoată afară, și n-au putut". (Și i-am rugat pe ucenicii Tăi să arunce afară duhul, dar n-au putut s-o facă.)
41. Și Isus a luat cuvântul și le-a zis: "O! generație necredincioasă și rătăcită (O, neam necredincios și rătăcitor!), până când voi fi cu voi și vă voi suferi? Aduceți aici pe fiul vostru".
42. Și când s-a apropiat, diavolul l-a aruncat jos și l-a smuls. Și Isus a învinuit duhul necurat, a vindecat copilul și l-a predat (înapoi) tatălui său. (Și Isus a certat duhul necurat, da, demonul, a vindecat copilul și l-a dat înapoi tatălui său).
43. Și toți oamenii se mirau foarte mult de măreția lui Dumnezeu. Și când toți se mirau de toate lucrurile pe care le făcea El, a zis ucenicilor Săi: (Și toți se minunau foarte mult de măreția lui Dumnezeu. Și când toată lumea se mira de toate lucrurile pe care le făcea, a zis ucenicilor Săi:)
44. "Puneți aceste cuvinte în inimile voastre, pentru că trebuie să se întâmple ca Fiul omului să fie trădat în mâinile oamenilor".

45. Iar ei nu cunoșteau acest cuvânt, și era ascuns înaintea lor, încât nu-l simțeau; și se temeau să-L întrebe de acest cuvânt. (Dar ei nu știau ce însemna acest lucru și le era ascuns, așa că nu puteau să priceapă sau să înțeleagă, și se temeau să-L întrebe despre aceste cuvinte).

46. Dar un gând le-a intrat în minte: cine dintre ei ar trebui să fie cel mai mare?
47. Și Isus, văzând gândurile din inimile lor (Și Isus, cunoscând gândurile din inimile lor), a luat un copil și l-a așezat lângă El;
48. și le-a zis: "Oricine primește pe acest copil în numele Meu, pe Mine Mă primește; și oricine Mă primește pe Mine, primește pe Cel ce M-a trimis pe Mine; căci cel mai mic dintre voi toți este cel mai mare".

49. Și răspunzând Ioan, a zis: "Comandante, am văzut un om care izgonea demonii în numele Tău și l-am interzis, căci nu Te urmărește cu noi". (Iar Ioan a zis: Învățătorule, am văzut un om care scotea draci și demoni în numele Tău și i-am interzis, pentru că nu Te urmează cu noi).
50. Și Isus i-a zis: "Nu-l opriți, căci cine nu este împotriva noastră, este pentru noi".

51. Și când s-au împlinit zilele luării lui (când în curând va fi ziua în care avea să fie luat la cer), și-a îndreptat fața, ca să meargă la Ierusalim,
52. și a trimis mesageri înaintea lui. Iar aceștia, mergând, au intrat într-o cetate de samariteni, ca să o pregătească pentru el (să i-o pregătească).
53. Și ei nu L-au primit, pentru că fața lui se îndrepta spre Ierusalim.
54. Iar Iacov și Ioan, ucenicii Lui, văzând aceasta, au zis: "Doamne, vrei ca noi să zicem să se coboare foc din cer și să-i nimicească [așa cum a făcut Ilie]?" (Și când au văzut Iacov și Ioan, ucenicii Lui, au zis: Doamne, voiești să poruncim să se pogoare foc din cer și să-i nimicească, cum a făcut Ilie?)
55. Și, întorcându-se, i-a blamat (i-a mustrat) și a zis: "Nu știți ale cui sunt spiritele voastre;
56. căci Fiul omului nu a venit să piardă sufletele oamenilor, ci să le mântuiască". Și s-au dus în altă cetate. (căci Fiul omului nu a venit să distrugă sufletele oamenilor, ci să le mântuiască. Și așa s-au dus în alt sat).

57. Pe când mergeau pe cale, un om i-a zis: "Te voi urmări oriunde vei merge". (Și s-a întâmplat că, pe când mergeau pe cale, un om i-a zis: Te voi urma oriunde vei merge).
58. Isus i-a zis: "Vulpile au vizuini (sau șanțuri) și păsările cerului au cuiburi, dar Fiul omului nu are unde să-și odihnească capul".
59. Și a zis altuia: "Urmărește-mă". Iar el a zis: "Doamne, îngăduie-mi să mă duc mai întâi să îngrop pe tatăl meu". (Și a zis altuia: Urmează-mă. Iar el a zis: Doamne, mai întâi dă-mi voie să mă duc să îngrop pe tatăl meu).
60. Și Isus i-a zis: "Lasă ca morții să-și îngroape morții lor; dar tu, du-te și spune (tuturor) despre Împărăția lui Dumnezeu". (Și Isus i-a zis: Lasă-i pe cei morți să-și îngroape morții; dar tu, du-te și spune tuturor despre Împărăția lui Dumnezeu).
61. Iar altul a zis: "Doamne, te voi urmări, dar mai întâi lasă-mă să las (în pace) toate lucrurile care sunt acasă" [dar mai întâi lasă-mă să le spun celor care sunt acasă]. (Și altul a spus: Doamne, te voi urma, dar mai întâi îngăduie-mi să las totul în pace ca să fiu acasă).
62. Și Isus i-a zis: "Nimeni care pune mâna la plug și se uită înapoi, nu poate ajunge la împărăția lui Dumnezeu". (Și Isus i-a zis: Nici un om care pune mâna la plug și se uită înapoi nu este potrivit pentru Împărăția lui Dumnezeu).

CAPITOLUL 10

1. După aceste lucruri, Domnul Isus a rânduit și alți șaptezeci și doi și i-a trimis doi câte doi înaintea feței Sale în fiecare cetate și în fiecare loc în care avea să vină.
2. Și le-a zis: "Este mult grâu copt și puțini lucrători; de aceea rugați pe Domnul grâului copt să trimită lucrători la grâul său copt. (Și le-a zis: Secerișul este mare, dar lucrătorii sunt puțini; rugați-l pe Stăpânul secerișului să trimită lucrători care să strângă secerișul Lui).
3. Mergeți, iată! Vă trimit ca pe niște miei în mijlocul lupilor.
4. De aceea nu purtați o geantă, nici scrisori, nici încălțăminte, și să nu salutați pe nimeni pe drum (și nu salutați pe nimeni pe drum).
5. În orice casă în care intrați, să spuneți mai întâi: <<Pace în această casă>>.
6. Și dacă va fi acolo un fiu al păcii, pacea voastră se va odihni asupra lui; dar dacă nu va fi niciunul/dar în cazul în care nu există, se va întoarce la voi (dar în caz contrar, se va întoarce la voi).
7. Și să locuiți în aceeași casă, mâncând și bând cele ce sunt la ei, căci un lucrător este vrednic de plata sa. Să nu treceți din casă în casă. (Și să locuiți în aceeași casă, mâncând și bând acele lucruri care sunt acolo cu ei; căci un muncitor este vrednic de plata sa. Să nu umblați din casă în casă).
8. Și în orice cetate veți intra și vă vor primi, mâncați cele ce vi se pun (sau vi se pune) la dispoziție (mâncați cele ce vi se pun înainte);
9. și vindecați pe bolnavii care sunt în cetatea aceea. Și să le spuneți: <<Împărăția lui Dumnezeu se va apropia de voi>> (Împărăția lui Dumnezeu s-a apropiat de voi).
10. Și în orice cetate veți intra și nu vă vor primi, ieșiți pe străzile ei și spuneți:
11. <<Noi ștergem împotriva voastră praful de pucioasă care s-a lipit de noi din cetatea voastră; totuși să știți lucrul acesta: că împărăția lui Dumnezeu se va apropia>>. (Noi ștergem împotriva voastră, da, ca să vă facem de rușine, țărâna care s-a lipit de noi din cetatea voastră; totuși să știți lucrul acesta, că Împărăția lui Dumnezeu s-a apropiat de voi.)
12. Vă spun că pentru Sodoma va fi mai ușor (sau va fi mai puțin dureros) decât pentru cetatea aceea în ziua aceea.

13. Vai de tine, Horazine; vai de tine, Betsaida; căci dacă în Tir și în Sidon s-ar fi făcut virtuțile care s-au făcut în voi, cândva ar fi stat în haină de păr și cenușă și ar fi făcut penitență. (Vai de tine, Horazine; vai de tine, Betsaida; căci dacă în Tir și în Sidon s-ar fi făcut faptele de putere sau minunile care s-au făcut în voi, demult ar fi șezut în sac și în cenușă și s-ar fi pocăit).
14. Dar Tirului și Sidonului le va fi mai ușor în osândă decât vouă. (Cu toate acestea, pentru Tir și Sidon, la Judecată va fi mai ușor decât pentru voi.)
15. Iar tu, Capernaum, ești mărit până la cer; vei fi udat până la iad. (Și tu, Capernaum, te-ai înălțat până la cer?/te-ai ridicat până la cer? vei fi înecat până în iad!)

16. Cine vă ascultă pe voi, Mă ascultă pe Mine; cine vă disprețuiește pe voi, Mă disprețuiește pe Mine; și cine Mă disprețuiește pe Mine, disprețuiește pe Cel ce M-a trimis".

17. Și cei șaptezeci și doi de ucenici s-au întors cu bucurie (Și cei șaptezeci și doi de ucenici s-au reîntors cu bucurie) și au zis: "Doamne, și dracii să ni se supună (ni se supun) în numele Tău".
18. Și le-a zis: "Am văzut pe Satana pogorându-se din cer, ca un fulger (ca o trăsnet).

19. Și iată că v-am dat putere să călcați peste șerpi, peste scorpioni și peste toate virtuțile vrăjmașului (și peste toată puterea vrăjmașului), și nimic nu vă va face rău.
20. Cu toate acestea, nu vă bucurați de faptul că duhurile vă sunt supuse, ci vă bucurați de faptul că numele voastre sunt scrise în ceruri". (Dar nu vă bucurați de faptul că duhurile, sau diavolii și demonii, vă sunt supuși vouă; mai degrabă bucurați-vă că numele voastre sunt scrise în ceruri.)

21. În ceasul acela s-a bucurat în Duhul Sfânt și a zis: "Te recunosc pe Tine, Părinte, Doamne al cerului și al pământului, pentru că ai ascuns aceste lucruri de înțelepți și de cei pricepuți și le-ai arătat copiilor mici (sau pruncilor)". Da, Tată, căci așa a fost voia înaintea ta [Da, Părinte, căci așa Ți-a plăcut Ție]. (În vremea aceea s-a umplut de bucurie prin Duhul Sfânt/În vremea aceea s-a bucurat în Duhul Sfânt și a zis: Te recunosc pe Tine, Tată, Stăpânul cerului și al pământului, pentru că ai ascuns aceste lucruri de oamenii înțelepți și pricepuți și le-ai arătat copiilor mici. Da, părinte, pentru că așa ți-a plăcut).
22. Toate lucrurile Mi-au fost date de Tatăl Meu (Totul îmi este dat de Tatăl Meu), și nimeni nu știe cine este Fiul, decât Tatăl; și cine este Tatăl, decât Fiul, și cui vrea Fiul să arate (aceasta)".

23. Apoi, întorcându-se către ucenicii Săi, a zis: "Binecuvântați să fie ochii care văd cele ce vedeți voi.
24. Căci vă spun că mulți prooroci și împărați ar fi vrut să vadă lucrurile pe care le vedeți voi și nu le-au văzut; și să audă lucrurile pe care le auziți voi și nu le-au auzit".

25. Și iată că s-a sculat un înțelept al legii, ispitindu-L și zicând: "Învățătorule, ce să fac ca să am viața veșnică?" (Și iată că un om înțelept în Lege s-a sculat să-L pună la încercare și a întrebat: Învățătorule, ce trebuie să fac ca să dobândesc viața veșnică?)
26. Iar el i-a zis: "Ce este scris în Lege? Cum citești tu?"
27. El a răspuns și a zis: "Să iubești pe Domnul tău Dumnezeu din toată inima ta [Să iubești pe Domnul Dumnezeul tău din toată inima ta], din tot sufletul tău, din toate puterile tale și din tot cugetul tău; și pe aproapele tău ca pe tine însuți". (El a răspuns: Să iubești pe Domnul Dumnezeul tău din toată inima ta, din tot sufletul tău, din toată puterea ta și din tot cugetul tău, și pe aproapele tău ca pe tine însuți.)
28. Și Isus i-a zis: "Ai răspuns pe bună dreptate (Ai răspuns corect); fă lucrul acesta și vei trăi".
29. Dar el, voind să se justifice, a zis lui Isus: "Și cine este vecinul meu?" (Dar, vrând să se justifice, a zis lui Isus: Și cine este aproapele meu?)

30. Isus l-a privit și a zis: "Un om, coborând de la Ierusalim în Ierihon [Un om oarecare, s-a coborât de la Ierusalim la Ierihon], a căzut între tâlhari, care l-au jefuit și l-au rănit, apoi au plecat și au lăsat pe omul acela pe jumătate viu.
31. Și s-a întâmplat că un preot a coborât pe același drum și a trecut (și a trecut pe lângă el), după ce l-a văzut.
32. De asemenea, un diacon, când a fost lângă locul acela și l-a văzut, a trecut mai departe. (Și un levit, care era lângă locul acela și l-a văzut, a trecut pe lângă el.)
33. Dar un samaritean, care mergea pe drum, a venit lângă el; și, văzându-l, s-a rușinat de el (și i-a fost milă de el); [De fapt, un oarecare samaritean, care călătorea, a venit pe lângă drum; și el, văzându-l, a fost mișcat de milă;]

34. a venit la el, i-a legat rănile, a turnat untdelemn și vin, l-a pus pe animalul său, l-a dus la o hangiță și a avut grijă de el (și s-a îngrijit de el).
35. Și în altă zi (Și a doua zi), a adus doi bănuți și i-a dat ospătarului, zicând: << Aveți grijă de el (Ai grijă de el); și tot ce vei da, îți voi da eu, când mă voi întoarce>>.
36. Cine dintre acești trei ți se pare că a fost vecin cu cel care a căzut între hoți?"
37. Și i-a zis: "Cel ce a făcut (a avut) milă în (de) el" (Cel care a făcut milă, sau care a fost bun cu el). Și Isus i-a zis: "Du-te și fă și tu la fel".

38. Și s-a făcut că, în timp ce ei mergeau, a intrat într-o cetate (a intrat într-un sat); și o femeie, pe nume Marta, L-a primit în casa ei.
39. La aceasta era o soră, pe nume Maria, care ședea și ea lângă picioarele Domnului și asculta cuvintele Lui.
40. Dar Marta s-a ocupat de slujba dintâi. [Cu toate acestea, Marta s-a ocupat de multe servicii]. Iar ea, stând în picioare, a zis: "Doamne, nu iei în seamă (și a zis: Doamne, nu-ți pasă), că sora mea m-a lăsat singură să slujesc? De aceea, spune-i să mă ajute".
41. Și Domnul i-a răspuns și i-a zis: "Marta, Marta, tu ești ocupată și ești tulburată de multe lucruri;
42. dar un singur lucru este necesar. Maria și-a ales partea cea mai bună, care nu va fi luată de la ea".

CAPITOLUL 11

1. Și s-a întâmplat că, pe când se ruga într-un loc, pe când se oprea, unul dintre ucenicii săi i-a zis: "Doamne, învață-ne să ne rugăm, cum i-a învățat Ioan pe ucenicii săi".

2. Și le-a zis: "Când vă rugați, ziceți: Tată al nostru (Tatăl nostru), sfințească-se numele Tău. Vie împărăția ta la (Vie împărăția Ta); facă-se voia Ta, precum în cer așa și pe pământ.

3. Dă-ne astăzi pâinea noastră cea de toate zilele.

4. Și ne iartă nouă păcatele noastre, precum și noi iertăm fiecăruia din cei ce ne sunt datori. Și nu ne duce pe noi în ispită" (Și nu ne pune pe noi la încercare).

5. Și le-a zis: "Cine dintre voi va avea (având) un prieten, se va duce la el la miezul nopții și-i va zice: <<Prietene, împrumută-mi trei pâini;
6. pentru că prietenul meu vine la mine de pe drum, iar eu nu am ce să pun înaintea lui>>.
7. Iar el înăuntru răspunde și zice: <<Nu te îngreuna pentru mine; ușa este acum închisă și copiii mei sunt cu mine în pat; nu pot să mă ridic și să-ți dau (ceva)>> (nu mă pot ridica și să-ți dau ceva).
8. Și dacă va mai zăbovi încă bătând [Și dacă va continua să bată], vă spun că, deși nu se va ridica și nu-i va da (nimic), pentru că este prietenul lui, totuși, pentru că cere neîncetat, se va ridica și-i va da (ceva), atâtea câte are nevoie (atât cât are nevoie).

9. Și Eu vă spun: Cereți și vi se va da; căutați și veți găsi; bateți și vi se va deschide.
10. Căci cine cere, ia (primește); cine caută, găsește; și cui bate, i se va deschide.
11. De aceea, care dintre voi cere pâine tatălui său, dacă o va face, îi va da o piatră? Sau, dacă cere un pește, să i se dea un șarpe în loc de pește? (Să-i dea un șarpe în loc de pește?)
12. Sau, dacă cere un ou, să i se dea un scorpion?

13. De aceea, dacă voi, când sunteți răi, știți să dați daruri bune copiilor voștri, cu cât mai mult Tatăl vostru din ceruri va da un Duh bun oamenilor care Îi cer".

14. Iar Isus izgonea un demon (Iar Isus a alungat un demon), și acesta era mut. Și după ce a izgonit demonul, omul mut a vorbit; și poporul s-a mirat.
15. Și unii dintre ei ziceau: "În Beelzebul, prințul dracilor, el scoate draci". (Prin Beelzebul, prințul demonilor, el aruncă afară demoni).
16. Iar alții, ispitiți, i-au cerut un semn din cer. (Iar alții, punându-l la încercare, i-au cerut un semn din cer.)
17. Și văzând gândurile lor, le-a zis: "Orice tărâm despărțit de el însuși va fi pustiit, (Orice împărăție împărțită împotriva ei însăși va fi distrusă în dărâmături), și o casă va cădea peste o casă.
18. Și dacă Satana este despărțit împotriva lui însuși, cum va rezista împărăția lui? Căci voi spuneți că eu scot demonii prin Beelzebul. (Și dacă Satana este dezbinat împotriva lui însuși, cum poate sta împărăția lui? Căci voi spuneți că eu scot draci și demoni prin Beelzebul).
19. Și dacă eu, în Beelzebul, scot afară demonii, în cine scot afară pe fiii voștri? [în cine scot afară fiii voștri?] De aceea ei vor fi osândiții voștri. (Și dacă eu scot dracii și demonii prin Beelzebul, prin cine îi scot fiii voștri? Și astfel ei vor fi judecătorii voștri).
20. Dar dacă eu scot afară demonii cu degetul lui Dumnezeu, atunci împărăția lui Dumnezeu a venit în mijlocul vostru. (Dar dacă eu scot afară draci și demoni cu degetul lui Dumnezeu, atunci Împărăția lui Dumnezeu a venit printre voi / a venit la voi).
21. Când un om puternic și înarmat își păzește casa, toate lucrurile pe care le mânuiește sunt în pace (tot ceea ce posedă să fie în pace).
22. Dar dacă un om mai tare decât el va veni asupra lui și-l va birui, îi va lua toată armura, (sau toate brațele sale), în care a avut încredere, (îi va lua toate armele în care se încredea), și se va ocupa de jafurile lui (sau de prada lui).
23. Cine nu este cu mine, este împotriva mea; și cine nu se adună cu mine, se risipește.

24. Când un duh necurat iese dintr-un om, rătăcește prin locuri uscate și caută odihnă; și nu găsește nimic, și zice: <<Mă voi întoarce în casa mea, de unde am ieșit>> (și, nemaiavând loc de odihnă, zice: Mă voi întoarce la casa mea, de unde am ieșit).
25. Și când se întoarce, o găsește curățată cu mătura și frumos împrăcată, (sau împodobită) (o găsește măturată, curată și ordonată).
26. Apoi se duce și ia cu el (și se duc cu el) alte șapte duhuri mai rele decât el, intră înăuntru și locuiesc acolo. Și ultimele lucruri ale acelui om vor fi mai rele decât cele dintâi" (sau primele lucruri).

27. După ce a spus aceste lucruri, o femeie din ceată a ridicat glasul și i-a zis: "Binecuvântat să fie pântecele care te-a născut și binecuvântate țâțele pe care le-ai supt" (și binecuvântați să fie sânii pe care i-ai supt).
28. Și a zis: "Dar da, ferice de cei [Și a zis: Mai bine zis, ferice de cei] care ascultă cuvântul lui Dumnezeu și-l păzesc" (care ascultă cuvântul lui Dumnezeu, îl ascultă și-l împlinesc).

29. Și când a alergat poporul laolaltă, a început să zică: "Neamul acesta este un neam rătăcit; caută un simbol, (sau un semn), și nu i se va da un simbol, decât semnul proorocului Iona (cu excepția semnului proorocului Iona).
30. Căci așa cum Iona a fost un simbol pentru oamenii din Ninive (Căci Iona a fost un semn pentru oamenii din Ninive), așa va fi Fiul omului pentru acest neam.

31. Împărăteasa sudului se va ridica la osândă împreună cu oamenii acestui neam și îi va osândi, căci ea a venit de la marginile pământului ca să asculte înțelepciunea lui Solomon, și iată că aici este un om mai mare decât Solomon. (Regina Sudului se va ridica la Judecata de Apoi cu oamenii acestui neam și îi va condamna, pentru că ea a venit de la marginile pământului să asculte înțelepciunea lui Solomon, și iată! că aici este ceva mai mare decât Solomon).
32. Bărbații din Ninive se vor ridica în osândă cu acest neam și îl vor condamna; pentru că au făcut penitență în predica lui Iona [pentru că au făcut penitență la propovăduirea lui Iona], și iată! că aici este un om mai mare decât Iona. (Bărbații din Ninive se vor ridica la Judecată împreună cu această generație și o vor condamna, pentru că s-au pocăit la propovăduirea lui Iona, și iată că aici este ceva mai mare decât Iona).

33. Nimeni nu îngrijește (sau aprinde) un felinar și nu-l pune în cuiburi, nici sub obroc, ci pe un sfeșnic, (ca) cei ce intră înăuntru să vadă lumina.
34. Felinarul trupului tău este ochiul tău; dacă ochiul tău este simplu (dacă ochiul tău este unic sau sănătos), tot trupul tău va fi luminat; dar dacă este rătăcit, tot trupul tău va fi întunecat.
35. De aceea vezi să nu cumva lumina care este în tine să se întunece (să fie întuneric).
36. De aceea, dacă tot trupul tău este luminos și nu are parte de întuneric (Și tot așa, dacă tot trupul tău este luminos și nu are nici o parte de întuneric), el va fi tot luminos și, ca un felinar de strălucire, îți va da lumină". [De aceea, dacă tot trupul tău va fi plin de lumină, neavând nici o parte de întuneric, va fi cu totul plin de lumină și, ca un felinar luminos sau strălucitor, îți va da lumină].

37. Și, pe când vorbea el, un fariseu l-a rugat să mănânce cu el. Și a intrat și a șezut la masă [(și) s-a așezat la masă]. (Și după ce a vorbit, un fariseu l-a rugat să mănânce cu el. Și, intrând, a luat loc la masă).
38. Și fariseul a început să spună, ghicind în sinea lui, de ce nu era spălat înainte de masă (de ce nu s-a spălat înainte de masă?).
39. Și Domnul i-a zis: "Acum, voi, curățați ce este afară din pahar și din farfurie; dar ceea ce este înăuntru la voi [dar acel ceva din tine care este înăuntru], este plin de râvnă și de stricăciune.
40. Nebunilor, oare cel care a făcut ceea ce este în afară nu a făcut și ceea ce este înăuntru?
41. Cu toate acestea, ceea ce este în plus (sau de prisos), dați de pomană, și iată că toate lucrurile vă vor fi curate.

42. Dar vai vouă, fariseilor, care dați zeciuială de mentă, Ruta graveolens și de orice plantă și lăsați osânda și milostenia lui Dumnezeu (și treceți peste judecata și iubirea lui Dumnezeu). Căci se cuvenea să faceți acestea și să nu le lăsați pe acelea.
43. Vai vouă, fariseilor, care iubiți scaunele cele dintâi în sinagogi, și salutul în capelă. (Vai vouă, fariseilor, care iubiți scaunele dintâi în sinagogi și salutul de respect în piață.)
44. Vai de voi, care sunteți ca niște cripte (care sunteți ca niște morminte), care nu sunt văzute [care nu se arată], și oamenii care umblă deasupra nu știu".

45. Dar unul dintre înțelepții legii a luat cuvântul și I-a zis: "Învățătorule, tu, care spui aceste lucruri, ne faci și nouă ciuda" [ne faci și nouă rău]. (Dar unul dintre bărbații înțelepți în Lege I-a zis: Învățătorule, tu, spunând acestea, ne insulți pe noi.)

46. Iar el a zis: "De asemenea, vai vouă, înțelepților legii, pentru că îi împovărați pe oameni cu poveri pe care nu le pot purta, iar voi înșivă cu un singur deget nu atingeți greutățile. (Și a zis: Și vai de voi, oameni înțelepți în Lege, pentru că îi încărcați pe oameni cu poveri pe care nu le pot purta, iar voi înșivă nu vă atingeți de greutăți nici măcar cu un deget).
47. Vai vouă, care zidiți mormintele (sau înmormântările/sau la înmormântări) profeților, pe care părinții voștri i-au ucis.
48. Voi mărturisiți cu adevărat că sunteți de acord cu faptele părinților voștri; căci ei i-au ucis, iar voi le zidiți criptele. (Voi mărturisiți cu adevărat că sunteți de acord cu faptele părinților voștri, căci ei au omorât pe prooroci și voi le zidiți mormintele).
49. De aceea, înțelepciunea lui Dumnezeu a spus: <<Voi trimite la ei profeți și apostoli, și dintre ei vor fi uciși și urmăriți, (Și astfel, înțelepciunea lui Dumnezeu a spus: Le voi trimite profeți și apostoli, iar pe unii dintre ei îi vor prigoni și îi vor ucide,)
50. (astfel) încât sângele tuturor proorocilor, care a fost vărsat de la facerea (sau de la începutul) lumii, să fie căutat de acest neam; (pentru ca sângele tuturor profeților, care a fost vărsat de la creația lumii, să fie căutat de la această generație;)
51. de la sângele lui Abel cel neprihănit până la sângele lui Zaharia, care a fost înjunghiat între altar și Casa (Domnului)>>. [+de la sângele lui Abel până la sângele lui Zaharia, care a pierit între altar și casă]. Astfel vă spun că se va căuta de la această generație. (de la sângele bunului și neprihănitului Abel până la sângele lui Zaharia, care a pierit între altar și Templu. Așa vă spun, se va căuta de la acest neam).
52. Vai vouă, înțelepților legii, pentru că ați luat cheia cunoașterii și voi înșivă nu ați intrat și ați interzis pe cei ce intrau". (Vai vouă, oameni înțelepți în Lege, pentru că ați luat cheia cunoașterii; și voi înșivă nu ați intrat și ați interzis pe cei care au încercat să intre.)

53. Și când le-a spus acestea, fariseii și înțelepții legii au început să se împotrivească cu asprime la El și să-i astupe gura cu multe lucruri,
54. pândindu-L și căutând să ia ceva din gura Lui, ca să-L acuze. (pândindu-L și căutând să-L prindă cu propriile lui cuvinte, ca să-L poată acuza).

CAPITOLUL 12

1. Și cum multă lume stătea în picioare, astfel încât se călcau fiecare în parte [astfel încât se călcau (în picioare) unii pe alții], a început să spună ucenicilor Săi: "Feriți-vă de aluatul acrișor al fariseilor, adică de ipocrizie (Feriți-vă de drojdia sau de aluatul fariseilor, care este ipocrizia lor).
2. Căci nimic nu este acoperit, care să nu fie arătat, nici ascuns, care să nu fie cunoscut. (Căci nimic nu este acoperit, care să nu fie arătat sau scos la iveală, nici ascuns, care să nu fie făcut cunoscut.)
3. Pentru că ceea ce ați spus în întuneric, va fi spus în lumină; și ceea ce ați spus la ureche în cămări, va fi predicat pe acoperișuri. (Pentru că tot ceea ce ați spus în întuneric va fi spus la lumină; și ceea ce ați vorbit în taină în cămări, va fi predicat de pe acoperișuri).

4. Și vă spun vouă, prietenii mei, să nu vă temeți de cei care ucid trupul și după acestea nu mai știu ce vor face.
5. Dar eu vă voi arăta de cine să vă temeți: temeți-vă de cel care, după ce a ucis, are puterea de a trimite în iad. Și de aceea vă spun: Temeți-vă de el. (Dar eu vă voi spune de cine trebuie să vă temeți: să vă temeți de cel care, după ce a ucis, are puterea de a trimite în iad. Așa că vă spun să vă temeți de el).

6. Nu cumva cinci vrăbii se vând cu două jumătăți de penny (sau doi bani); și una dintre ele nu este în uitare înaintea lui Dumnezeu?
7. Dar și toate firele de păr de pe capul tău să fie (sunt) numărate. De aceea nu vă temeți; voi sunteți mai de preț decât multe vrăbii. (Și astfel, nu vă temeți; voi sunteți mai valoroși decât multe vrăbii).

8. Adevărat vă spun (vă spun adevărul): orice om care Mă recunoaște înaintea oamenilor, Fiul omului îl va recunoaște și înaintea îngerilor lui Dumnezeu.
9. Dar cine Mă va nega înaintea oamenilor, va fi negat și înaintea îngerilor lui Dumnezeu.
10. Și fiecăruia care spune un cuvânt împotriva Fiului omului [Și fiecăruia care spune un cuvânt împotriva Fiu(lui) de/al om(ului)], i se va ierta; dar nu i se va ierta celui ce hulește împotriva Duhului Sfânt (care blasfemiază împotriva Duhului Sfânt).
11. Și când vă vor duce în sinagogi, la magistrați și la potentați, nu vă ocupați (nu vă îngrijorați), cum sau ce veți răspunde, sau ce veți spune.
12. Căci Duhul Sfânt vă va învăța în acel ceas (Căci Duhul Sfânt vă va învăța în acel timp), ce se cuvine să spuneți".

13. Și unul dintre oameni i-a zis: "Învățătorule, spune-i fratelui meu să împartă cu mine moștenirea" (Învățătorule, spune-i fratelui meu să împartă moștenirea cu mine).
14. Iar el i-a zis: "Omule, cine m-a rânduit pe mine osânditor sau părtaș la voi (sau peste voi)?" (Și i-a zis: Omule, cine m-a pus peste tine ca judecător sau ca despărțitor?)
15. Și le-a zis: "Vedeți și păziți-vă de orice lăcomie; căci viața unui om nu stă în belșugul lucrurilor pe care le stăpânește" (pe care le are).
16. Și le-a spus o asemănare (Și le-a spus o pildă) și a zis: "Câmpul unui om bogat a dat roade din belșug.
17. Și, gândindu-se în sinea lui, a zis: <<Ce să fac, căci nu știu unde să-mi adun roadele?>> (Ce să fac, pentru că nu am un loc unde să-mi pot depozita toate recoltele?)
18. Și a zis: <<Iată ce voi face: îmi voi dărâma hambarele și voi face altele mai mari și acolo voi strânge toate lucrurile care cresc pentru mine (și acolo voi aduna tot ce crește pentru mine) și toate bunurile mele.
19. Și voi spune sufletului meu: Suflete, ai multe bunuri păstrate până la mulți ani; odihnește-te, mănâncă, bea și ospătează-te>>.
20. Și Dumnezeu i-a zis: <<Nebunule, în noaptea aceasta îți vor lua viața [în noaptea aceasta îți vor cere sufletul]. Și (atunci) ale cui vor fi acele lucruri pe care le-ai îmbrăcat?>>
21. La fel este și cel ce-și ține comoara pentru sine, și nu este bogat în Dumnezeu".

22. Și a zis ucenicilor Săi: "De aceea vă spun: Nu vă ocupați de viața voastră (nu vă preocupați de viața voastră), ce veți mânca, nici de trupul vostru, cu ce vă veți îmbrăca.
23. Viața este mai mult decât carnea (Viața este mai mult decât mâncare), iar trupul mai mult decât îmbrăcămintea.
24. Priviți corbii, căci ei nu seamănă, nici nu seceră, la care nu este nici pivniță, nici hambar, și Dumnezeu îi hrănește. Cu cât sunteți voi mai de preț decât ei [Cu cât mai mult să fiți mai de preț decât ei] (Vei fi de o valoare mult mai mare decât ei).
25. Și cine dintre voi, prin gândire, poate pune (sau poate adăuga) un cot la statura lui?
26. De aceea, dacă nu puteți face ce este cel mai neînsemnat lucru, cu ce vă ocupați de celelalte lucruri? (Și astfel, dacă nu puteți face nimic cu privire la ceea ce este atât de mic, de ce să vă preocupați de celelalte lucruri?)

27. Priviți crinii de pe câmp, cum cresc; nu se chinuie, nici nu se învârt (Uitați-vă la crinii de pe câmp, cum cresc; ei nu muncesc, nici nu torc). Și vă spun că nici Solomon, în toată slava lui, nu a fost îmbrăcat ca unul din aceștia.
28. Și dacă Dumnezeu îmbracă astfel fânul, care astăzi este pe câmp, iar mâine este aruncat în cuptor, cu cât mai mult voi, cei cu puțină credință.
29. Și nu căutați ce veți mânca sau ce veți bea; și să nu vă ridicați la înălțime.
30. Căci oamenii din lume caută toate aceste lucruri; și Tatăl vostru știe că voi aveți nevoie de toate aceste lucruri. (Căci popoarele lumii caută toate aceste lucruri; și Tatăl vostru știe că voi aveți nevoie de toate aceste lucruri.)
31. Dar căutați mai întâi împărăția lui Dumnezeu, și toate aceste lucruri vă vor fi aruncate.
32. Nu vă înspăimântați, turmă mică, căci Tatăl vostru a binevoit să vă dea o împărăție. (Nu vă temeți, turmă mică, nu vă speriați, căci Tatăl vostru a binevoit să vă dea o Împărăție.)

33. Vindeți lucrurile pe care le aveți în posesie (sau pe care le mânuiți) și dați de pomană. Și faceți pentru voi niște saci care nu se învechesc, o comoară care nu se pierde în ceruri, pe care nu o nimicește hoțul, nici molia nu o distruge. (Vindeți lucrurile pe care le dețineți și dați ceea ce primiți pentru caritate. Și faceți pentru voi niște lăzi sau niște pungi care nu îmbătrânesc, o comoară care nu se pierde în ceruri, unde nu se apropie un hoț și nu o distruge molia).
34. Căci unde este comoara ta, acolo va fi și inima ta. [De fapt, unde este comoara ta, acolo va fi și inima ta.]

35. Să aveți coapsele încununate pe deasupra și felinarele arzând în mâinile voastre;
36. și fiți asemenea oamenilor care stau cu stăpânul lor, când acesta se întoarce de la nuntă, ca, atunci când vine și bate, îndată i se deschide (ușa). (și fiți ca niște oameni care așteaptă pe stăpânul lor, când se întoarce de la nuntă, astfel încât, când vine și bate la ușă, să-i deschidă imediat ușa).
37. Ferice de acei slujitori, că atunci când va veni Domnul, îi va găsi treji. Adevărat vă spun vouă că se va încinge și-i va face să stea la masă [și-i va pune să stea la masă], și va merge și le va sluji. (Ferice de acei slujitori care, când se va întoarce stăpânul lor, îi va găsi veghind. Vă spun adevărul, că se va încinge, îi va pune să se așeze la masă, iar el se va duce și îi va servi).
38. Și dacă va veni la a doua trezire, și dacă va veni la a treia trezire și va găsi așa, acei slujitori (vor fi) binecuvântați. (Și dacă va veni în ceasul al doilea sau în ceasul al treilea și va găsi așa, acei slujitori vor fi binecuvântați.)

39. Și să știți lucrul acesta: dacă un agricultor ar ști la ce oră va veni hoțul, cu siguranță s-ar trezi și nu ar lăsa casa sa să fie subminată (cu adevărat că va fi de veghe și nu va permite casei lui să fie subminată).
40. Și fiți gata, căci în ce ceas nu știți, Fiul omului va veni".

41. Și Petru I-a zis: "Doamne, ne spui nouă pilda aceasta, sau tuturor?"
42. Și Domnul a zis: "Cine, ghicești tu, este un împărțitor adevărat (sau credincios) și prudent, pe care l-a rânduit stăpânul asupra gospodăriei sale, ca să le dea la timp o măsură de grâu?" (Și Domnul a zis: "Cine crezi tu că este un administrator adevărat, sau credincios și prudent? Acela pe care l-a rânduit Domnul asupra gospodăriei sale, ca să le dea o măsură de grâu la timpul potrivit).

43. Ferice de robul acela, pe care Domnul, când va veni, îl va găsi făcând așa. [Ferice de robul acela, pe care, când va veni Domnul, îl va găsi făcând așa.]
44. Adevărat vă spun că pe toate lucrurile pe care le mânuiește, el le va rândui. (Adevărat vă spun/Vă spun adevărul, că el îl va rândui peste tot ce are.)
45. Că dacă robul acela spune în inima lui (Dar dacă robul acela va zice în inima lui): <<Domnul meu întârzie să vină>>, și va începe să bată copiii și roabele, să mănânce și să bea și să se sature (sau să se umple), peste măsură,
46. stăpânul robului acela va veni, în ziua în care nu nădăjduiește și în ceasul pe care nu-l știe, și-l va despărți (și-l va împărți în bucăți) și va pune partea lui cu oamenii necredincioși.
47. Dar robul care a cunoscut voia stăpânului său, dar nu s-a pregătit și nu a făcut după voia lui, va fi bătut cu multe bătăi.
48. Dar cel care nu știa, și a făcut lucruri vrednice de lovituri, va fi bătut cu puține. Căci fiecăruia căruia i s-a dat mult, i se va cere mult; și vor cere mai mult de la cel căruia i-au dat mult (și vor cere mai mult de la cel căruia i-au dat mult sau i-au dat foarte mult).

49. Am venit să trimit foc pe pământ, și ce voi face, dacă nu-l voi aprinde? (Am venit să trimit focul pe pământ, și cât aș vrea ca el să fie deja aprins!)
50. Și Eu trebuie să fiu botezat cu un botez, și cum sunt constrâns, până când se va face perfect?
51. Credeți (sau ghiciți) că am venit să dau pace pe pământ? Nu, vă spun, ci despărțire, (sau dezbinare).
52. Căci din acest moment vor fi cinci despărțiți într-o casă; trei vor fi despărțiți de doi și doi vor fi despărțiți de trei;
53. tatăl împotriva fiului și fiul împotriva tatălui; mama împotriva fiicei și fiica împotriva mamei; mama soțului împotriva soției fiului și soția fiului împotriva mamei soțului ei".

54. Și a mai spus poporului: "Când vedeți un nor care se ridică de la apusul soarelui, îndată ziceți (deodată ziceți): <<Vine ploaia>>; și așa se face.
55. Și când vedeți că suflă sudul, ziceți: <<Căldura aceea va fi>>; și s-a făcut.
56. Ipocriților, voi știți cum să dovediți (sau cum să interpretați) fața cerului și a pământului, dar cum nu dovediți de data aceasta[?].

57. Dar ce și de la voi înșivă nu credeți că este drept? [De aceea, de ce și de la voi înșivă nu considerați acest lucru care este drept?] (Dar de ce nu puteți judeca singuri ce este corect să faceți?)
58. Dar când te vei duce cu potrivnicul tău pe drumul către prinț [De fapt, când te duci cu adversarul tău la prințul de pe cale] (Dar când mergi cu adversarul tău pe drumul spre prinț), fă-ți de lucru ca să te eliberezi de el, ca nu cumva să te ducă la omul morții (ca nu cumva să te ducă la judecător), iar omul morții să te ducă la stăpânitorul care întreabă, iar stăpânitorul să te trimită în închisoare.
59. Îți spun că nu vei ieși de acolo până nu vei da și ultimul bănuț".

CAPITOLUL 13

1. În vremea aceea erau de față niște oameni (Și au fost câțiva bărbați care au fost prezenți în acel moment), care i-au povestit despre galileeni, al căror sânge Pilat (îl) amestecase cu jertfele lor.
2. El a luat cuvântul și le-a zis: "Credeți că acești oameni din Galileea au fost mai păcătoși decât toți galileenii, pentru că au suferit astfel de lucruri? (Și le-a zis: Credeți că acești oameni din Galileea au fost mai păcătoși decât ceilalți galileeni, pentru că au suferit astfel de lucruri?)
3. Eu vă spun că nu; toți veți pieri la fel, [nu] decât dacă veți avea penitență (dacă nu vă veți pocăi).
4. Cât despre cei optsprezece, peste care s-a prăbușit turnul din Siloam și i-a omorât, ghiciți că erau datornici mai mult decât toți oamenii care locuiesc în Ierusalim?
5. Eu vă spun că nu; dar și voi toți veți pieri, dacă nu faceți penitență" (dacă nu vă pocăiți). [Nu, vă spun că și voi toți veți pieri, dacă nu veți face penitență].

6. Și a spus această asemănare (Și a spus această pildă): "Un om avea un smochin plantat în via sa și, venind să caute rod în el, nu a găsit.
7. Și a zis lucrătorului viei: <<Iată, au trecut trei ani de când am venit să caut rod în smochinul acesta, și n-am găsit niciunul; de aceea taie-l, pentru ce ocupă pământul?>> (de ce ar trebui să ocupe spațiu în pământ?)
8. Iar el, răspunzând, i-a zis: <<Doamne, suferă-l și în acest an, în timp ce eu cercetez despre el, și îl voi băga la gunoi [și îl voi băga în gunoi]; (Și el, răspunzând, i-a zis: Doamne, îngăduie-i să rămână și anul acesta, cât să sap în jurul lui și să îl scot la gunoi;)
9. dacă va face rod, [(sau) altfel], dacă nu, la vremea viitoare îl vei tăia>>".

10. Și învăța în sinagoga lor în zilele de Sabat.
11. Și iată o femeie, care avea un duh de boală de optsprezece ani, și care era strâmbă (sau aplecată), și nici nu putea să privească în sus.
12. Pe care Isus, după ce a văzut-o, a chemat-o [pe ea] la El și i-a zis: "Femeie, te-ai izbăvit de boala ta" [Femeie, te-ai eliberat de boala ta].
13. El și-a pus mâinile pe ea, și îndată ea s-a ridicat în picioare și a slăvit pe Dumnezeu. (Și el și-a pus mâinile pe ea, și îndată ea s-a ridicat în picioare și a lăudat pe Dumnezeu.)
14. Și căpetenia sinagogii a răspuns, disprețuind faptul că Isus vindecase în ziua Sabatului; și a zis poporului: "Sunt șase zile în care se cuvine să lucrezi; veniți deci în acestea și vă vindecați, și nu în ziua Sabatului". (Și conducătorul sinagogii a luat cuvântul, indignat că Isus vindecase în ziua de Sabat; și a zis poporului: Sunt șase zile în care se cuvine să lucrezi; veniți aici în ele și vă vindecați, nu în ziua de Sabat).
15. Dar Domnul i-a răspuns și i-a zis: "Ipocritule, nu cumva fiecare dintre voi își dezleagă în Sabat boul sau măgarul de la grajd (din jgheabul de alimentare), și îl duce la apă? [+Domnul, răspunzând, i-a zis: Ipocritule, nu cumva fiecare dintre voi, în Sabat, nu-și dezleagă boul sau măgarul de la grajd sau de la iesle și nu-l duce la apă?]
16. Nu cumva această fiică a lui Avraam, pe care Satana a legat-o, iată, optsprezece ani, să fie dezlegată de această legătură în ziua Sabatului?"
17. Și când a spus aceste lucruri, toți potrivnicii lui au fost rușinați, și tot poporul s-a bucurat de toate lucrurile pe care le făcuse cu slavă de la el (pe care le făcuse în mod minunat).

18. De aceea a zis: "Cu ce se aseamănă împărăția lui Dumnezeu și cu ce voi ghici eu că se aseamănă?

19. Se aseamănă cu un bob de muștar, pe care l-a luat un om și l-a aruncat în grădina lui (sau în curtea lui); și a crescut și s-a făcut un copac mare, iar păsările cerului se odihneau în ramurile lui". (Se aseamănă cu un sâmbure sau cu un grăunte de muștar, pe care l-a luat un om și l-a aruncat în grădina sa; a crescut și s-a făcut un copac mare, iar păsările cerului se odihneau pe ramurile lui).

20. Și iarăși a zis: "Cu ce voi ghici că seamănă împărăția lui Dumnezeu?
21. Se aseamănă cu un aluat acru pe care l-a luat o femeie și l-a ascuns în trei măsuri de făină, până când toate s-au acrit". (Se aseamănă cu drojdia sau cu aluatul, pe care l-a luat o femeie și l-a pus în trei măsuri de făină, până ce toate au dospit).

22. Și a trecut pe lângă cetăți și castele (sau sate), învățând și realizând călătoria spre Ierusalim.
23. Și un om I-a zis: "Doamne, dacă sunt puțini cei ce se vor mântui? Iar El le-a răspuns:
24. "Străduiți-vă să intrați pe poarta cea strâmtă; căci vă spun că mulți caută să intre și nu vor putea.
25. Pentru că atunci când se intră la cultivator (sau se pătrunde), și ușa este închisă, veți începe să stați afară, să bateți la ușă și să ziceți: <<Doamne, deschide-ne>>. Iar el va răspunde și vă va zice: <<Nu vă cunosc de unde sunteți>>.
26. Atunci veți începe să spuneți: <<Am mâncat înaintea ta și am băut [Am mâncat și am băut în fața ta] și pe străzile noastre ai învățat>>.
27. Și vă va zice: <<Nu vă știu de unde sunteți; plecați de la Mine, toți lucrătorii răutății>>.
28. Va fi plâns și scrâșnire de dinți, când veți vedea pe Avraam, pe Isaac, pe Iacov și pe toți proorocii în împărăția lui Dumnezeu, iar voi veți fi scoși afară.
29. Ei vor veni de la răsărit și de la apus, de la nord și de la sud, și vor sta la masă în împărăția lui Dumnezeu. (Vor veni de la răsărit și de la apus, de la nord și de la sud, și se vor așeza la masă în Împărăția lui Dumnezeu).
30. Și iată! cei dintâi vor fi cei din urmă, și cei din urmă vor fi cei dintâi".

31. În ziua aceea, niște farisei s-au apropiat de El și I-au zis: "Ieși afară și pleacă de aici, căci Irod te va ucide".
32. Iar El le-a zis: "Duceți-vă și spuneți vulpii aceleia: Iată, Eu scot demonii și fac vindecări desăvârșite, astăzi și mâine, iar a treia zi mă voi sfârși". (Și le-a zis: Duceți-vă și spuneți vulpii aceleia: Iată, astăzi și mâine scot afară draci și demoni și fac vindecări desăvârșite, iar în ziua a treia îmi termin lucrarea).
33. Cu toate acestea, mi se cuvine să umblu astăzi, și mâine, și în ziua următoare (și în ziua care va urma), pentru că nu se cade ca un profet să piară din Ierusalim.
34. Ierusalime, Ierusalime, care ucizi pe profeți și ucizi cu pietre pe cei trimiși la tine, de câte ori am vrut să adun pe fiii tăi, ca o pasăre care-și adună cuibul sub penele sale (sau sub aripile sale), și tu nu ai vrut (să mă lași).
35. Iată, casa ta îți va fi lăsată pustie. Și Eu vă spun că nu Mă veți vedea, până când va veni vremea când veți zice: <<Binecuvântat este Cel ce vine în numele Domnului>>".

CAPITOLUL 14

1. Când a intrat în casa unui prinț al fariseilor, în ziua Sabatului, ca să mănânce pâine, L-au zărit. (Și aceasta s-a întâmplat când a intrat în casa unui fruntaș al fariseilor, în ziua de Sabat, ca să ia masa, l-au urmărit/se uitau la el).
2. Și iată! un om bolnav de hidropizie era în fața lui.

3. Isus, răspunzând, a întrebat pe înțelepții legii și pe farisei, și a zis: "Oare este îngăduit să vindeci în ziua Sabatului?" (Isus s-a adresat oamenilor înțelepți în Lege și fariseilor și i-a întrebat: Este îngăduit să vindeci în Sabat?)
4. Iar ei au tăcut. Isus l-a luat, l-a vindecat și l-a lăsat să plece.
5. El le-a răspuns și le-a zis: "Al cui măgar sau bou dintre voi (ai voștri) va cădea într-o groapă, și nu-l va scoate îndată în ziua Sabatului?" (Și le-a zis: Al cui măgar sau bou al tău va cădea într-o groapă și nu-l va scoate imediat în ziua de Sabat?)
6. Și s-ar putea ca ei să nu-i răspundă la aceste lucruri.

7. A mai spus și o pildă despre niște oameni invitați la un ospăț și, văzând cum își aleg locurile dintâi, le-a spus: (Și le-a mai spus o pildă despre niște oameni invitați la un ospăț, văzând cum își alegeau primele locuri, sau cele mai bune locuri, pentru a se așeza, și astfel le-a spus:)
8. "Când ești chemat la nunți, nu te așeza în primul rând la masă [să nu te așezi la masă în primul rând]; ca nu cumva să fie chemat de el unul mai vrednic decât tine, (Când ești invitat la o nuntă, nu te așeza la masă pe primul loc, sau pe cel mai bun loc, ca nu cumva să fie invitat de el unul mai vrednic decât tine,)
9. și ca nu cumva să vină cel care te-a chemat și pe tine și pe el și să-ți spună: <<Dă-i loc acestuia>>, și atunci vei începe cu rușine să ții locul cel mai de jos.
10. Dar când ești chemat la un ospăț, du-te și șezi pe ultimul loc, pentru ca, atunci când vine cel care te-a chemat la ospăț, să-ți spună: <<Prietene, vino mai sus>>. Atunci închinăciunea va fi pentru tine, înaintea oamenilor care stau [împreună] la masă, (Atunci cinste ție, înaintea bărbaților care stau împreună la masă).
11. Căci fiecare care se înalță pe sine însuși va fi coborât [va fi înjosit], iar cel care se smerește pe sine însuși va fi înălțat". (Căci oricine care se înalță pe sine, sau care se ridică pe sine însuși, va fi smerit, iar cel ce se smerește pe sine însuși va fi ridicat mai sus).

12. Și i-a spus celui care îl invitase la ospăț: "Când pregătești o masă sau o cină, nu chema pe prietenii tăi, nici pe frații tăi, nici pe verii tăi, nici pe vecinii tăi, nici pe oamenii bogați, ca nu cumva să te cheme din nou la ospăț și să ți-l cedeze din nou.
13. Dar când faci un ospăț, cheamă pe cei săraci, pe cei slabi, pe cei strâmbi (șchiopi) și pe cei orbi,
14. și (atunci) vei fi binecuvântat; pentru că nu au de unde să ți-l cedeze din nou, pentru că ți se va da la învierea oamenilor drepți" (și așa ți se va răsplăti la învierea celor drepți).

15. Și când unul dintre cei care stăteau împreună la masă, (Și când unul dintre ei care stătea acolo la masă), auzind aceste lucruri, a zis către el: "Ferice de cel ce va mânca pâine în împărăția lui Dumnezeu".

16. Și i-a zis: "Un om a făcut o cină mare și a chemat pe mulți.
17. Și a trimis pe slujitorul său în ceasul cinei, ca să spună oamenilor care fuseseră chemați la ospăț, să vină, căci acum toate lucrurile sunt gata.
18. Și toți au început împreună să se scuze. Cel dintâi a zis [către el]: <<Am cumpărat un oraș și trebuie să ies să-l văd; te rog să mă scuzi>>.
19. Celălalt a zis: <<Am cumpărat cinci juguri de boi și mă duc să le probez; te rog să mă scuzi>>.
20. Altul a zis: <<M-am căsătorit cu o soție, și de aceea nu pot veni>>.
21. Și servitorul s-a întors din nou (Și servitorul s-a întors) și a spus aceste lucruri stăpânului său. Atunci agricultorul s-a mâniat și a zis slugii sale: <<Ieși repede pe ulițele mari și pe

ulițele mici ale cetății și adu aici pe săraci, pe cei slabi, pe orbi, pe cei strâmbi>> (și pe șchiopi).
22. Și robul a zis: <<Doamne, s-a făcut, cum ai poruncit, și totuși este un loc gol>> (și încă mai sunt locuri goale).
23. Și domnul a zis robului: <<Ieși pe drumuri și pe la garduri și constrânge pe oameni să intre, ca să fie casa mea plină>> (sau să se umple) (astfel încât casa mea să fie plină).
24. Căci vă spun că niciunul din acei oameni care vor fi chemați nu va gusta din cina Mea".

25. Și multă lume mergea cu el; iar el, întorcându-se, le-a zis:
26. "Dacă vine cineva la Mine și nu urăște pe tatăl său, și pe mama sa, și pe soția sa, și pe fiii săi, și pe frații săi, și pe surorile sale, și încă și viața sa, s-ar putea să nu fie discipolul meu (nu poate fi ucenicul Meu).
27. Și cine nu-și poartă crucea și nu vine după Mine, nu poate fi discipolul meu (nu poate fi ucenicul Meu).
28. Căci cine dintre voi vrea să zidească un turn, dacă nu se așează el primul/ dacă mai întâi nu se așează, și nu socotește cheltuielile necesare, dacă le are (pe acestea) pentru a-l executa? (Căci cine dintre voi, care vrea să zidească un turn, nu va sta mai întâi și nu va număra cheltuielile necesare, ca să vadă dacă are destui bani pentru a-l termina sau pentru a-l finaliza?)
29. Ca nu cumva, după ce a pus temelia și nu poate să o îndeplinească, toți cei care îl văd, să înceapă să-l disprețuiască, (Ca nu cumva, după ce a pus temelia și nu o poate termina, toți cei care îl văd, să înceapă să-l disprețuiască),
30. și să spună: <<Căci omul acesta a început să zidească și n-a putut să termine>>. (și să spună: Acest om a început să construiască, dar nu a putut să o termine).
31. Sau ce împărat care se va duce să lupte împotriva altui împărat, dacă nu șade el primul și nu se gândește dacă poate merge cu zece mii să întâmpine pe cel ce vine împotriva lui cu douăzeci de mii?
32. Altfel, cât timp este departe, el trimite un mesager și se roagă pentru cele ce țin de pace. (Sau, în timp ce este încă departe, trimite un mesager și cere cele ce țin de pace).
33. De aceea, fiecare dintre voi, care nu abandonează, (sau care nu renunță) la toate lucrurile pe care le are, nu poate fi discipolul meu (nu poate fi ucenicul meu).

34. Sarea este bună; dar dacă sarea dispare, în ce se va simți gustul ei?
35. Nici în pământ, nici în gunoiul de grajd nu este de folos, ci va fi alungată (va fi aruncată). Cine are urechi de auzit, să audă".

CAPITOLUL 15

1. Iar vameșii și oamenii păcătoși se apropiau de El, ca să-L asculte. (Și colectorii de taxe și păcătoșii se apropiau de El, ca să-L asculte).
2. Iar fariseii și cărturarii cârteau și ziceau: "Căci [omul] acesta primește oameni păcătoși și mănâncă cu ei". (Și fariseii și cărturarii cârteau, zicând: Căci omul acesta îi primește pe păcătoși și mănâncă cu ei).

3. Și le-a spus această pildă și a zis:
4. "Cine dintre voi, dacă are o sută de oi și a pierdut una din ele, dacă nu lasă nouăzeci și nouă în pustie și se duce la cea care a pierit, până o găsește? (și se duce după cea pierdută, până o găsește?)
5. Când o găsește, se bucură și o așează (sau o pune) pe umeri;

6. apoi se întoarce acasă, își cheamă prietenii și vecinii și le spune: <<Bucurați-vă cu mine, căci mi-am găsit oaia care pierise>> [Bucurați-vă cu mine, căci mi-am găsit oaia pe care o pierdusem].
7. Și vă spun vouă că așa va fi bucuria în ceruri pentru un singur om păcătos care face penitență, mai mult decât pentru nouăzeci și nouă de drepți, care nu au nevoie la penitență [care nu au nevoie de penitență]. (Și vă spun că va fi mai multă bucurie în cer pentru un păcătos care se pocăiește, decât pentru nouăzeci și nouă de drepți, care nu au nevoie de pocăință).

8. Sau ce femeie care are zece bezante (sau zece drahme), și dacă a pierdut un bezant (sau o drahmă), dacă nu ține (sau dacă nu aprinde) o lanternă, întoarce casa cu susul în jos și caută cu sârguință până o găsește?
9. Și când a găsit-o, își cheamă prietenele și vecinele și spune: <<Bucurați-vă de mine, căci am găsit bezantul (sau drahma) pe care îl pierdusem>>.
10. Așa că vă spun: bucurie va fi înaintea îngerilor lui Dumnezeu pentru un singur om păcătos care face penitență". (Așa că vă spun că există bucurie printre îngerii lui Dumnezeu pentru un păcătos care se pocăiește).

11. Și a zis: "Un om avea doi fii;
12. și cel mai tânăr dintre ei a zis tatălui [și cel mai tânăr a zis tatălui său]: <<Tată, dă-mi partea de avere care-mi revine>>. Și a împărțit cu ei bunurile (sau substanța) (Și a împărțit bunurile între ei).
13. Și nu după multe zile, când s-au adunat toate lucrurile, fiul cel mic a plecat în pelerinaj într-o țară îndepărtată; și acolo și-a risipit bunurile (sau averea), trăind în desfrânare.
14. Și după ce a sfârșit toate lucrurile, s-a făcut o foamete puternică în țara aceea și a început să aibă nevoie.
15. Și s-a dus și s-a apropiat de unul dintre cetățenii acelei țări. Și l-a trimis în cetatea lui, ca să pască porci (pentru a hrăni porcii) [(deci) ca să hrănească porcii].
16. Și a râvnit să-și umple pântecele din păstăile pe care le mâncau porcii, și nimeni nu i-a dat (nimic). (Și a vrut să-și umple burta cu păstăile pe care le mâncau porcii, dar nimeni nu i-a dat nimic de mâncare).
17. Și, întorcându-se iarăși la el însuși, a zis: <<Câți angajați din casa tatălui meu au pâini din belșug; iar eu pier aici de foame.
18. Mă voi scula și mă voi duce la tatăl meu și-i voi zice: "Tată, am păcătuit (sus) în cer [am păcătuit împotriva cerului] și înaintea ta;
19. și acum nu sunt vrednic să mă numesc fiul tău, fă-mă ca pe unul din oamenii tăi angajați>>.
20. Și s-a sculat și a venit la tatăl său. Și, când era încă departe, tatăl său l-a văzut și a fost mișcat de milă. Și, alergând, s-a aruncat la gâtul lui și l-a sărutat.
21. Iar fiul I-a zis: <<Tată, am păcătuit (sus/până) în cer [am păcătuit împotriva cerului] și înaintea ta; și acum nu sunt vrednic să mă numesc fiul tău.
22. Și tatăl a zis slugilor sale: <<Aduceți repede pe cel dintâi stolnic, și îmbrăcați-l, dați-i un inel în mână (și puneți-i un inel pe deget) și încălțăminte în picioare;
23. și aduceți un vițel gras [și aduceți un vițel îngrășat], și înjunghiați-l, mâncați-l și vă ospătați.
24. Pentru că acest fiu al meu a fost mort și a înviat; a pierit și s-a găsit>>. Și toți oamenii au început să mănânce [cu bucurie].

25. Dar fiul său cel mare era la câmp; și când a venit și s-a nimerit lângă casă (și s-a apropiat de casă), a auzit o simfonie și o mulțime.
26. A chemat pe unul dintre slujitori și a întrebat ce sunt aceste lucruri.
27. Și i-a zis: <<Fratele tău s-a întors (acasă), și tatăl tău a înjunghiat un vițel gras [și tatăl tău a înjunghiat un vițel îngrășat], căci l-a primit teafăr (din nou)>>.
28. Și el s-a mâniat și n-a vrut să intre. De aceea tatăl său a ieșit afară și a început să-l roage (Și tatăl său a ieșit la el și a început să-l roage).
29. Iar el a răspuns tatălui său și a zis: <<Iată, de atâția ani te slujesc și niciodată n-am călcat poruncile tale; și niciodată nu mi-ai dat un ied, ca să mănânc împreună cu prietenii mei.
30. Dar după ce a venit acest fiu al tău, care și-a devorat averea cu curvele, i-ai înjunghiat un vițel gras>> (sau un vițel îngrășat) (ai înjunghiat un vițel îngrășat pentru el).
31. Și i-a zis: <<Fiule, tu ești în veci cu mine (Fiule, tu ești totdeauna cu mine) și toate lucrurile mele sunt ale tale.
32. Dar se cuvenea să facem ospăț și să ne bucurăm; pentru că acest frate al tău a fost mort și a înviat [și trăiește din nou]; a pierit și s-a găsit>>" (pentru că fratele tău era mort, dar acum a înviat; era pierdut, dar acum a fost găsit).

CAPITOLUL 16

1. El a mai spus ucenicilor Săi: "Era un om bogat, care avea un executor judecătoresc [care avea un agricultor]; și acesta a fost denunțat la el, ca și cum și-ar fi risipit bunurile.
2. L-a chemat și i-a zis: <<Ce aud eu despre tine?>> (De ce aud asta despre tine?) cedează socoteala, (sau contabilitatea), de baștina ta, pentru că acum nu mai poți fi executor judecătoresc [+renunță la ferma ta, căci acum nu vei mai deține ferma].
3. Iar executorul judecătoresc a zis în sinea sa: <<Ce să fac, căci domnul meu îmi ia funcția de executor judecătoresc? să mă adâncesc nu pot/să cercetez nu pot, mi-e rușine să implor (Nu pot să sap, mi-e rușine să cerșesc). [De fapt, fermierul și-a spus în sinea lui: Ce să fac, căci stăpânul meu îmi ia moșia? S-ar putea să nu mă afund, mi-e rușine să cerșesc].
4. Știu ce voi face, (astfel încât) atunci când voi fi revocat din funcția de executor judecătoresc, [(așa că) atunci când voi fi îndepărtat de la fermă], ei mă vor primi în casele lor>>.
5. De aceea, când au fost chemați laolaltă toți datornicii stăpânului său, a întrebat pe cel dintâi: <<Cât datorezi stăpânului meu?>>
6. Și el a zis: <<O sută de vagoane de ulei>>. Iar el i-a zis: <<Ia-ți măsuri de precauție, [Asumă-ți obligația/Ia-ți obligația], șezi repede și scrie cincizeci>>.
7. După aceea a zis altuia: <<Și tu cât de mult ai de plătit?>> Care a răspuns: <<O sută de ***cors*** (Țesătură de mătase? Nu se cunoaște încă precis!) de grâu>> [O sută de măsuri de grâu]. Iar el i-a zis: <<Ia-ți scrisorile și scrie optzeci>>.
8. Și domnul a lăudat pe baciul răutății (Și stăpânul a lăudat pe fermierul cel rău), pentru că a procedat cu prudență; căci fiii lumii acesteia sunt mai înțelepți în generația lor decât fiii luminii. (Și stăpânul a lăudat pe fermier pentru răutatea lui, pentru că acționase cu prudență, căci fiii lumii acesteia sunt mai prudenți cu afacerile lor decât sunt fiii luminii).
9. Iar eu vă spun: faceți-vă prieteni din bogățiile răutății, (astfel încât) atunci când veți da greș, să vă primească în corturi veșnice.

10. Cel care este autentic în cel mai mic lucru, este valabil/fidel și în cazul celor mai multe (lucruri) [Cine este credincios în cele mai mici lucruri, este credincios și în cele mai mari]; și cine este rău într-un lucru mărunt, este rău și în cele mai mari (lucruri). (Cel care

este autentic în cel mai mic lucru, este valabil/fidel și în cazul celor mai importante lucruri; și cine este rău într-un lucru mărunt, este rău și în lucruri mai mari).
11. De aceea, dacă nu ați fost sinceri în lucrul rău al bogățiilor (De aceea, dacă n-ați fost sinceri în bogățiile rele), cine vă va lua ceea ce este foarte, (sau ceea ce este liniștit?) (cine vă va da ceea ce este cu adevărat valoros?)
12. Și dacă n-ați fi sinceri în lucrurile altora, cine vă va da ceea ce este al vostru?
13. Nici un servitor nu poate sluji la doi domni, căci ori îl va urî pe unul și-l va iubi pe celălalt; ori va fi atras de unul și-l va disprețui pe celălalt. Nu puteți sluji lui Dumnezeu și bogăției" (Nu puteți sluji lui Dumnezeu și banilor sau bogăției). [Nici un slujitor nu poate sluji la doi domni; fie că urăște pe unul și îl iubește pe celălalt, fie că se ține de unul și îl disprețuiește pe celălalt. Nu puteți sluji lui Dumnezeu și bogățiilor].

14. Dar fariseii, care erau lacomi, au auzit toate acestea și L-au batjocorit.
15. Și le-a zis: "Voi vă justificați pe voi înșivă înaintea oamenilor, dar Dumnezeu a cunoscut inimile voastre [așa că Dumnezeu vă cunoaște inimile], căci ceea ce este înalt pentru oameni, este o urâciune înaintea lui Dumnezeu.

16. Legea și proorocii (au fost) până la Ioan; din acel moment împărăția lui Dumnezeu este evanghelizată (sau este predicată) și fiecare om face violență în ea.
17. Într-adevăr, este mai ușor să treacă cerul și pământul, decât să cadă o singură părticică din Lege. (Căci este mai ușor să treacă cerul și pământul, decât să cadă o iotă din Lege).

18. Orice om care își părăsește soția și se căsătorește cu alta, face desfrânare (sau adulter); iar cel care se căsătorește cu soția părăsită de soț, face adulter (și cel care se căsătorește cu soția lăsată de soțul ei, săvârșește adulter).

19. Era un om bogat, care era îmbrăcat în purpură și mătase albă și mânca în fiecare zi cu strălucire.
20. Și era un cerșetor, pe nume Lazăr, care zăcea la poarta lui plin de bube,
21. și râvnea să i se împlinească firimiturile [+râvnind să fie umplut cu firimiturile], care cădeau de pe tabla (sau masa) bogatului, dar nimeni nu-i dădea; ci veneau câinii de vânătoare și-i lingeau bubele.
22. Și s-a făcut că cerșetorul a murit și a fost purtat de îngeri (și a fost dus de îngeri), în sânul lui Avraam. Iar bogatul a murit și el, și a fost îngropat în iad.
23. Și ridicându-și ochii, când era în chinuri, a văzut de departe pe Avraam și pe Lazăr în sânul lui.
24. Și a strigat și a zis: <<Părinte Avraam, ai milă de mine și trimite-l pe Lazăr, ca să-și înmoaie vârful degetului său în apă și să-mi răcorească limba, căci sunt chinuit în această flacără>>.
25. Și Avraam i-a zis: <<Fiule, ia aminte (Fiule, adu-ți aminte), căci tu ai primit lucruri bune în viața ta, iar Lazăr, de asemenea, lucruri rele; dar el este acum mângâiat, iar tu ești chinuit.
26. Și în toate aceste lucruri, un mare loc întunecat (sau o mare adâncime întunecată), este stabilit(ă) între noi și voi; pentru ca cei ce vor trece de aici la voi să nu treacă (astfel încât cei care vor să treacă de aici la voi să nu poată), nici de acolo (să) treacă aici>>.
27. Și el a zis: <<Atunci te rog, tată, să îl trimiți în casa tatălui meu.
28. Căci am cinci frați, ca să le fie martori, (Pentru că am cinci frați, ca să le dea mărturie), ca nu cumva să vină și ei în acest loc de chinuri>>.
29. Și Avraam i-a zis: <<Ei îl au pe Moise și pe profeți; îi aud pe ei>>.

30. Iar el a spus: <<Nu, părinte Avraam, dar dacă vreunul dintre morți se duce la ei [dar dacă vreunul dintre morți se va duce la ei], vor face penitență>> (atunci se vor pocăi).
31. Și i-a zis: <<Dacă nu ascultă pe Moise și pe prooroci, nici dacă vreunul dintre cei morți învie, ei vor crede în el>>". (Iar el i-a zis: Dacă nu vor asculta de Moise și de prooroci, chiar dacă un mort va învia, nu-l vor crede).

CAPITOLUL 17

1. Și Isus a zis ucenicilor Săi: "Este cu neputință să nu vină pricini de poticnire; dar vai de omul acela, prin care vin.
2. Îi este mai de folos să i se pună de gât o piatră de moară și să fie aruncat în mare, decât să facă să se poticnească unul din acești micuți.
3. Luați seama la voi înșivă; dacă fratele tău a păcătuit împotriva ta, învinuiește-l; iar dacă face penitență, iartă-l. (Supravegheați-vă pe voi înșivă; dacă fratele tău a păcătuit împotriva ta, mustră-l; iar dacă se pocăiește, iartă-l).
4. Și dacă de șapte ori pe zi va păcătui împotriva ta și de șapte ori pe zi se va întoarce la tine și îți va spune: <<Mă căiesc>>, iartă-l tu pe el" (și va zice: <<Mă pocăiesc>>, apoi îl iert).

5. Și apostolii au zis către Domnul: "Crește-ne credința" [Mărește-ne credința] (Să ne sporească credința).
6. Și Domnul a zis: "Dacă veți avea credință cât (mare cât) un bob (sau un grăunte) de muștar (Dacă veți avea credință cât un sâmbure sau un grăunte de muștar), veți zice acestui sicomor: <<Ridică-te de la rădăcină, și plantează-te în exces peste mare>> [și sădește-te în mare], și el vă va asculta".

7. Dar cine dintre voi are un slujbaș care muncește sau paște boii și care, când se întoarce de la câmp, îi spune: <<Du-te și șezi la masă>>; (Dar cine dintre voi are un rob care ară sau paște boii și care, când se întoarce de la câmp, îi spune: Du-te îndată și ia loc la masă).
8. și nu-i spune: <<Pregătește-te, ca să pot cina, încinge-te și slujește-mă, în timp ce mănânc și beau, și după aceea vei mânca și vei bea>>;
9. dacă are har față de robul acela (îi va mulțumi robului acela), pentru că a făcut ceea ce i-a poruncit? Nu, cred că nu.
10. Tot așa și voi, după ce ați făcut tot ce vi s-a poruncit, ziceți: <<Suntem robi nefolositori, am făcut ceea ce trebuia să facem>>".

11. Și s-a întâmplat că, în timp ce Isus mergea la Ierusalim, a trecut prin mijlocul Samariei și al Galileii.
12. Și când a intrat într-o cetate (Și când a intrat într-un sat), i-au ieșit în întâmpinare zece oameni leproși, care stăteau de departe și,
13. ridicând glasul, au zis: "Isuse, Comandante (Stăpâne), ai milă de noi".
14. Când i-a văzut, a zis: "Duceți-vă și arătați-vă preoților". Și s-a făcut, în timp ce se duceau, s-au curățit.
15. Iar unul dintre ei, văzând că a fost curățit, s-a dus iarăși, slăvind pe Dumnezeu cu glas mare. (Iar unul dintre ei, de îndată ce a văzut că s-a vindecat, s-a întors la el, lăudând pe Dumnezeu cu glas tare).
16. Și a căzut cu fața la pământ înaintea picioarelor lui și mulțumea (sau făcea mulțumiri) (și aducea mulțumiri); și acesta era un samaritean.

17. Isus a răspuns și a zis: "Dacă nu s-au curățat zece (nu s-au vindecat zece), și unde sunt ceilalți nouă?
18. Nu s-a găsit altul care să se întoarcă și să dea slavă lui Dumnezeu, decât acest necunoscut" (sau acest străin). (Nu este nimeni care să se fi întors și să fi dat slavă lui Dumnezeu, în afară de acest străin).
19. Iar el i-a zis: "Scoală-te, du-te, căci credința ta te-a salvat". (căci credința ta te-a mântuit/căci credința ta te-a vindecat).

20. Și a fost întrebat de farisei, când vine împărăția lui Dumnezeu (Și a fost întrebat de farisei, când avea să vină Împărăția lui Dumnezeu). Iar el le-a răspuns și le-a zis: "Împărăția lui Dumnezeu nu vine prin spionaj,
21. nici nu vor spune: <<Iată, aici, sau iată, acolo>>; căci iată, tărâmul lui Dumnezeu este înăuntrul vostru" (căci iată că Împărăția lui Dumnezeu este în voi).

22. Și a zis ucenicilor Săi: "Vor veni zile când veți dori să vedeți o zi a Fiului omului, și nu o veți vedea.
23. Și ei vă vor spune: <<Iată, aici, și iată, acolo>>. Nu vă duceți, nici nu-i urmăriți (pe ei) (Să nu ieșiți și să nu vă luați după ei);
24. căci, precum fulgerul care strălucește de sub ceruri luminează în (sau peste) cele ce sunt sub ceruri, așa va fi și Fiul omului în ziua lui.
25. Dar mai întâi se cuvine să sufere multe lucruri și să fie mustrat de acest neam (și să fie mustrat sau să fie respins de această generație).
26. Și așa cum s-a făcut în zilele lui Noe (Și așa cum s-a întâmplat în zilele lui Noe), așa va fi și în zilele Fiului omului.
27. Au mâncat și au băut, s-au căsătorit cu soții și s-au dat la nunți, până în ziua în care Noe a intrat în corabie; apoi a venit potopul cel mare și au pierdut totul (și apoi a venit marele potop și a distrus totul).
28. De asemenea, așa cum s-a întâmplat în zilele lui Lot, au mâncat și au băut, au cumpărat și au vândut, au plantat și au zidit;
29. dar în ziua în care Lot a ieșit din Sodoma, Domnul a făcut să plouă din cer cu foc și pucioasă și a pierdut totul (și a distrus totul).
30. Tot așa va fi [După acest lucru se va întâmpla], și ziua în care/în ce zi se va arăta Fiul omului. (Așa va fi în ziua în care se va arăta Fiul omului).
31. În ceasul acela [În ziua aceea], cel ce va fi pe acoperiș (Da, în vremea aceea, cel care se va afla pe acoperiș), și vasele lui din casă, să nu se coboare ca să le ia; și cel ce va fi pe câmp, să nu se întoarcă înapoi.
32. Fiți cu luare aminte la soția lui Lot. (Aduceți-vă aminte de soția lui Lot.)
33. Oricine caută să-și pună viața în siguranță, o va pierde; și oricine o pierde, o va învia (și oricine o pierde, o va salva sau o va înviora).
34. Dar Eu vă spun că, în noaptea aceea, doi vor fi în același pat, unul va fi luat, iar celălalt va fi părăsit (și celălalt va fi lăsat);
35. două femei vor măcina împreună, una va fi luată, iar cealaltă părăsită (și cealaltă lăsată);
36. doi pe un câmp, unul va fi luat, iar celălalt lăsat".
37. Ei au răspuns și I-au zis: "Unde, Doamne?" Care le-a zis: "Oriunde va fi trupul, acolo se vor strânge și vulturii" (Oriunde va fi trupul, acolo se vor aduna și vulturii).

CAPITOLUL 18

1. Și le-a spus și lor o pildă, că se cuvine să ne rugăm în veci (că se cuvine să ne rugăm mereu) și să nu greșim;
2. și a zis: "Era într-o cetate un judecător care nu se temea de Dumnezeu și nu se rușina de oameni. (și a zis: Era într-o cetate un judecător, care nu se temea și nu se închina lui Dumnezeu, nici nu putea fi rușinat de nimeni).
3. În cetatea aceea era o văduvă, care a venit la El și a zis: <<(A mă răzbuna pe adversarul meu;) Răzbună-mă de vrăjmașul meu;>>
4. și el nu a vrut (pentru o) lungă perioadă de timp. Dar, după aceste lucruri, a zis în sine: <<Deși nu mă tem de Dumnezeu și nu mă rușinez de om, (Deși nu mă tem de Dumnezeu și nici nu-l venerez, și nu pot fi rușinat de niciun om),
5. pentru că văduva aceasta îmi este grea (sau îmi este nesuferită), o voi răzbuna; ca nu cumva la sfârșit să mă osândească>>" (sau să mă sugrume).
6. Și Domnul a zis: "Ascultați ce spune osânditorul răutății (Ascultați ce zice judecătorul cel rău);
7. și dacă nu cumva Dumnezeu va împlini răzbunarea aleșilor Săi, care strigă la El zi și noapte, și va avea răbdare cu ei? (și astfel Dumnezeu nu se va răzbuna pentru aleșii Săi, da, pentru cei care strigă la El zi și noapte, și nu va avea răbdare și cu ei?)
8. Cu blândețe vă spun, căci în curând se va răzbuna pe ei. Cu toate acestea, ghicești tu, că venirea Fiului omului va găsi credință pe pământ?" (Adevărat vă spun/vă spun adevărul, că în curând se va răzbuna pentru ei. Cu toate acestea, ghicești tu că, atunci când va veni Fiul omului, va găsi credință pe pământ?)

9. Și a mai spus și unor oameni, care se încredeau în ei înșiși, așa cum se cuvine, [care se încredeau în ei înșiși, ca fiind îndreptățiți] (care se credeau pe ei înșiși buni și drepți) și îi disprețuiau pe alții, le-a spus această pildă, zicând:
10. "Doi oameni s-au urcat în Templu ca să se roage: unul fariseu, iar celălalt vameș (iar celălalt colector de taxe și impozite).
11. Fariseul, stând în picioare, se ruga singur aceste lucruri și zicea: <<Doamne, Îți aduc mulțumiri (Doamne, Îți mulțumesc Ție), pentru că nu sunt ca ceilalți oameni, răpitori, nedrepți, adulteri, cum este și acest vameș;
12. Postesc de două ori pe săptămână, dau zeciuială din toate lucrurile pe care le am în posesie.
13. Și vameșul stătea departe (Iar colectorul de taxe stătea departe) și nu voia să-și ridice ochii spre cer, ci își lovea pieptul și zicea: <<Dumnezeu să aibă milă de mine, un păcătos>>.
14. Adevărat vă spun că acesta s-a coborât în casa lui și a fost îndreptățit de celălalt. Căci fiecare care se înalță pe sine, va fi smerit, iar cel ce se smerește pe sine, va fi înălțat". (Vă spun adevărul, omul acesta s-a coborât în casa lui și a fost îndreptățit mai degrabă decât celălalt. Căci oricine se înalță/exaltă sau se ridică pe sine însuși, va fi smerit, iar cel ce se smerește va fi înălțat/exaltat sau va fi ridicat.

15. Și I-au adus copii mici, ca să se atingă de ei; și când au văzut ucenicii lucrul acesta, i-au învinuit. (Și au adus la el copii mici, ca să se atingă de ei; și când au văzut ucenicii aceasta, i-au mustrat).
16. Dar Isus i-a chemat și le-a zis: "Lăsați copiii să vină la Mine și nu-i opriți, căci a unora ca aceștia este împărăția cerurilor. (Isus i-a chemat laolaltă și le-a zis: Lăsați copiii să vină la Mine și nu-i opriți, căci a unora ca aceștia este Împărăția cerurilor).

17. Adevărat vă spun că oricine nu va lua Împărăția lui Dumnezeu ca pe un copil, nu va intra în ea". (Vă spun adevărul: oricine nu va primi sau nu va accepta Împărăția lui Dumnezeu ca un copil, nu va intra în ea).

18. Și un prinț l-a întrebat și i-a zis: "Bunule stăpân, în ce lucru voi mânui eu viața veșnică? (Un fruntaș al sinagogii L-a întrebat și I-a zis: Învățătorule bun, ce trebuie să fac ca să obțin sau să am viața veșnică?)
19. Și Isus i-a zis: "Ce-mi spui tu mie (că sunt) bun? (De ce spui că sunt bun?) Nimeni nu este bun, ci numai Dumnezeu.
20. Cunoști poruncile: Să nu ucizi, Să nu faci desfrânare, Să nu comiți furt, Să nu spui mărturie mincinoasă, Să te închini tatălui tău și mamei tale". (Cunoști poruncile: Să nu ucizi, Să nu comiți adulter, Să nu comiți furt, Să nu depui mărturie mincinoasă/ Să nu minți, Să cinstești pe tatăl tău și pe mama ta).
21. Care a spus (Și el a răspuns): "Am păzit toate aceste lucruri din tinerețea mea".
22. Și auzind aceasta, Isus i-a zis: "Încă un lucru îți lipsește: vinde tot ce ai și dă săracilor și vei avea o comoară în ceruri; și vino și mă urmărește" [și vino și urmărește-mă] (și vino și urmează-mă).
23. Și auzind acestea, s-a întristat, pentru că era foarte bogat.
24. Și Isus, văzându-l mâhnit (sau întristat), a zis: "Cât de greu vor intra în Împărăția lui Dumnezeu cei ce au bani" (sau bogății);
25. căci este mai ușor (sau este mai simplu) să treacă o cămilă prin urechea unui ac, decât să intre un bogat în Împărăția lui Dumnezeu".
26. Și cei care au auzit aceste lucruri au zis: "Cine poate fi salvat?" (Și cei ce au auzit aceste lucruri au zis: Atunci cine poate fi mântuit?)
27. Și le-a zis: "Ceea ce este imposibil pentru oameni, este posibil pentru Dumnezeu".

28. Dar Petru a zis: "Iată, noi am lăsat toate lucrurile și te-am urmărit". (Dar Petru a zis: Iată, noi am lăsat totul și te-am urmat).
29. Și i-a zis: "Adevărat îți spun (îți spun adevărul) că nu este nimeni care să renunțe la casă, sau la tată și la mamă, sau la frați, sau la soție, sau la copii, sau la câmpuri, pentru tărâmul lui Dumnezeu (pentru Împărăția lui Dumnezeu),
30. și să nu primească multe alte lucruri în acest timp, iar în lumea care urmează viața veșnică" [și în lumea viitoare viața veșnică] (și în lumea viitoare viața eternă).

31. Isus a luat pe cei doisprezece ucenici ai Săi, și le-a zis: "Iată, ne suim la Ierusalim, și acolo se vor sfârși toate cele scrise de prooroci despre Fiul omului (care sunt scrise de profeți despre Fiul omului).
32. Căci va fi dat pe mâna păgânilor (Căci va fi predat neamurilor), și va fi batjocorit, biciuit și asuprit;
33. și după ce-L vor fi biciuit, Îl vor omorî, iar a treia zi va învia".
34. Și ei nu au înțeles nimic din acestea; și acest cuvânt le-a fost ascuns (și înțelesul le-a fost ascuns), și nu au înțeles cele spuse.

35. Dar s-a făcut că, pe când Isus a ajuns aproape de Ierihon (când Isus s-a apropiat de Ierihon), un orb ședea lângă drum și implora.
36. Când a auzit oamenii trecând pe acolo, a întrebat ce este asta.
37. Și ei i-au spus că Isus din Nazaret a trecut pe acolo.
38. Și a strigat și a zis: "Isuse, Fiul lui David, ai milă de mine".

39. Și cei de dinaintea lui L-au învinuit, ca să rămână nemișcat (Și cei ce mergeau înaintea lui Isus L-au mustrat, zicându-I să tacă;) dar el plângea și mai mult [dar el a strigat mult mai mult]: "Fiule al lui David, ai milă de mine".
40. Isus a stat în picioare și a poruncit să i se aducă la El. Și, apropiindu-se, l-a întrebat și i-a zis:
41. "Ce vrei să-ți fac?" (Ce dorești ca eu să fac pentru tine?) Și a zis: "Doamne, să văd".
42. Și Isus i-a zis: "Iată, credința ta te-a salvat". (Iată, credința ta te-a mântuit/credința ta te-a vindecat).
43. Și îndată ce a văzut, l-a urmărit și a slăvit pe Dumnezeu. Și tot poporul, cum a văzut, a dat laude lui Dumnezeu. (Și îndată a văzut, l-a urmat și a lăudat pe Dumnezeu. Și tot poporul, care a văzut ce s-a întâmplat, a lăudat și el pe Dumnezeu).

CAPITOLUL 19

1. Iar Isus, intrând, a trecut prin Ierihon.
2. Și iată un om, pe nume Zacheu, care era un prinț al vameșilor [și a fost (un) prinț al vameșilor] (iar acesta era șeful perceptorilor de taxe), și era bogat.
3. Și a căutat să vadă pe Isus, cine era, și nu putea, pentru (de) popor, pentru că era mic de statură.
4. Și a fugit înainte (Și așa a fugit înainte), și s-a urcat [sus] într-un sicomor, ca să-l vadă, căci trebuia să treacă de acolo.
5. Când a ajuns la locul acela, Isus a privit și l-a văzut, și i-a zis: "Zacheu, grăbește-te și coboară-te, căci astăzi trebuie să locuiesc în casa ta".
6. Iar el, oprindu-se (sau grăbindu-se), s-a coborât și l-a primit cu bucurie.
7. Și când au văzut toți oamenii, au crâcnit (au bombănit), zicând: "Pentru că s-a întors la un om păcătos/Pentru că se transformase într-un om păcătos".
8. Dar Zacheu, stând în picioare, a zis către Domnul: "Iată, Doamne, eu dau acum jumătate din bunurile mele săracilor; și dacă am înșelat cu ceva pe cineva, dau de patru ori atât de mult" [Cedez de patru ori] (și dacă am înșelat pe cineva cu vreo sumă, îi voi restitui de patru ori mai mult).
9. Isus i-a zis: "Astăzi se face sănătate casei acesteia, pentru că este fiul lui Avraam; (Isus i-a zis: Astăzi a venit mântuirea, sau izbăvirea, în casa aceasta, pentru că și el este fiul lui Avraam;)
10. pentru că Fiul omului a venit să caute și să salveze ceea ce a pierit". (pentru că Fiul omului a venit să caute și să mântuiască pe cei ce au pierit).

11. Auzind ei aceste lucruri, a adăugat și a spus o pildă, pentru că era aproape de Ierusalim și pentru că ei bănuiau că în curând (sau imediat) se va arăta împărăția lui Dumnezeu.
12. De aceea a zis: "Un om vrednic (sau un oarecare nobil) s-a dus într-o țară îndepărtată, ca să ia pentru sine o împărăție și să se întoarcă (și apoi să se întoarcă acasă).
13. Și când au fost chemați cei zece slujitori ai săi, le-a dat câte zece bezante (le-a dat zece monede); și le-a zis: <<Luați cu voi (sau comercializați), până mă întorc (înapoi)>>.
14. Dar cetățenii lui l-au urât și au trimis un mesager după el și au spus [Cu toate acestea, cetățenii săi îl urau, și au trimis după el un mesaj, zicând]: <<Noi nu vrem, ca el să domnească peste noi>> (Noi nu dorim ca el să domnească peste noi/Nu vrem ca el să ne stăpânească).

15. Și s-a făcut, că s-a întors din nou (că a revenit), după ce a luat împărăția, și a poruncit să fie chemați slujitorii săi, cărora le dăduse banii, ca să știe cât a câștigat fiecare prin hărnicie (să afle, cât de mult a câștigat fiecare din comerț).
16. Și a venit cel dintâi și a zis: <<Doamne, bezantul tău a câștigat zece bezanți>> (Doamne, moneda ta a câștigat zece monede).
17. El i-a zis: <<Așa să fie, bunule servitor; căci în puține lucruri ai fost credincios, vei avea putere asupra a zece cetăți>> [vei avea putere peste zece cetăți] (El i-a zis: "Bine ai făcut, bunule servitor; pentru că într-un lucru mărunt ai fost credincios, vei avea putere peste zece cetăți).
18. Iar celălalt a venit și a zis: <<Doamne, bezantul tău a făcut cinci bezanți>> (Doamne, moneda ta a câștigat cinci monede).
19. Și la aceasta a zis: <<Fii și tu pe/în cinci cetăți>> (Și i-a zis: Și tu vei fi peste cinci cetăți).
20. Al treilea a venit și a zis: <<Doamne, iată, bezantul tău (Doamne, iată, moneda ta), pe care îl/o aveam, pus(ă) într-un sudariu (sau ținut într-o pânză de transpirație).
21. M-am temut de tine, pentru că ești un om auster; iei ceea ce nu ai pus și culegi ceea ce nu ai semănat. (M-am temut de tine, pentru că ești un om aspru și dur; iei ceea ce nu ai adus și culegi ceea ce nu ai semănat).
22. El i-a zis: <<Servitor rău, din gura ta te socotesc. Știai că sunt un om auster, că iau ceea ce nu am pus și culeg ceea ce nu am semănat, (Sau acel lucru pe care nu l-am semănat?) (El i-a zis: "Slugă rea, cu cuvintele gurii tale te voi judeca. Știai că sunt un om aspru și dur, că iau ceea ce n-am adus și culeg ceea ce n-am semănat?)
23. și de ce nu ai dat banii mei la consiliu, iar eu, venind, ar fi trebuit să-i cer (sau să-i primesc) cu camătă?>> (și de ce nu mi-ai dat banii mei la schimbătorii de bani, iar când m-aș fi întors, i-aș fi primit cu ceva dobândă?)
24. Și a zis oamenilor care stăteau aproape: <<Luați-i bezantul și dați-l celui care are zece bezanți>>. (Și a zis oamenilor care stăteau aproape: Luați-i moneda și dați-o celui care are zece monede).
25. Și i-au zis: <<Doamne, are zece bezanți>> (Doamne, are zece monede).
26. Și Eu vă spun că fiecăruia care are, i se va da și va crește; dar de la cel ce nu are, de asemenea, tot ce are, i se va lua [i se va lua de la el].
27. Totuși, aduceți aici pe cei dintre dușmanii mei, care nu vor ca eu să domnesc peste ei, și ucideți-i înaintea mea". (Aduceți aici pe vrăjmașii mei, care nu doresc ca Eu să domnesc peste ei/care nu vor ca eu să conduc peste ei, și ucideți-i înaintea mea).

28. Și după ce s-au spus aceste lucruri [Și au fost spuse aceste lucruri], a plecat înainte (a ieșit) și s-a urcat la Ierusalim.

29. Și aceasta s-a întâmplat când Isus s-a apropiat de Betfaghe și Betania, pe muntele numit al Măslinilor (pe Muntele Măslinilor), a trimis pe cei doi ucenici ai Săi,
30. și le-a zis: „Mergeți în cetatea care este împotriva voastră (și le-a zis: Duceți-vă în satul care este vizavi de voi); în care, când veți intra, veți găsi legat un mânz de măgăriță, pe care n-a șezut niciodată nimeni; dezlegați-l și aduceți-mi-l.
31. Și dacă vă întreabă cineva de ce l-ați dezlegat, să-i răspundeți așa: <<Pentru că Domnul dorește lucrarea Lui>>".
32. Iar cei trimiși au ieșit și au găsit, cum le spusese, un mânz care stătea acolo.
33. Și când au dezlegat mânzul, stăpânii lui le-au zis: "Ce dezlegați mânzul?" [De ce dezlegați mânzul?]
34. Și au zis: "Pentru că Domnul are nevoie pentru el" (Căci Domnul are nevoie de el).

35. L-au dus la Isus, au aruncat hainele lor pe mânz și au pus pe Isus pe el (și, aruncându-și hainele pe mânz, au pus pe Isus pe el).
36. Și când a plecat, și-au întins hainele pe drum. (Și, în timp ce mergea, își întindeau hainele pe cale, sau pe drum).
37. Și acum, când s-a apropiat de coborârea de pe muntele Măslinilor, tot poporul care se cobora a început să se bucure și să laude pe Dumnezeu cu glas mare pentru toate virtuțile pe care le văzuseră, (Și când s-a apropiat de coborârea de pe Muntele Măslinilor, tot poporul care se cobora a început să se bucure și să laude pe Dumnezeu cu glasuri mari pentru toate faptele de putere sau pentru toate minunile pe care le văzuseră),

38. și au zis: "Binecuvântat să fie Împăratul, care vine în numele Domnului; pace în ceruri și slavă în cele înalte".

39. Iar unii dintre fariseii din popor I-au zis: "Învățătorule, învinuiește-ți discipolii" (Învățătorule, mustră-ți ucenicii).
40. Și le-a zis: "Eu vă spun (Vă spun Eu) că, dacă acestea se vor opri, pietrele vor striga".

41. Și când a nimerit, a văzut cetatea și a plâns pe (pentru) ea, (Când s-a apropiat, a văzut cetatea și a plâns din cauza ei),
42. și a zis: "Căci dacă ai fi știut, ai fi plâns și tu; căci în această zi [a ta], lucrurile sunt în pace pentru tine, dar acum sunt ascunse de ochii tăi. (și a zis: Căci dacă ai fi știut, ai fi plâns și tu; da, în această zi a ta, pentru lucrurile care îți aduc pacea, dar acum sunt ascunse de ochii tăi).
43. Dar zilele vor veni în tine [Căci zilele vor veni la tine], și vrăjmașii tăi te vor înconjura cu o paloare, te vor înconjura și te vor strâmtora din toate părțile (și te vor îngusta, sau te vor îngrădi din toate părțile),
44. și te vor arunca la pământ (și te vor azvârli la sol), pe tine și pe fiii tăi (sau pe copiii tăi) care sunt în tine; și nu vor lăsa în tine piatră peste piatră, pentru că nu ai știut timpul vizitei tale.

45. A intrat în Templu, și a început să alunge pe cei ce vindeau și cumpărau în el, (A intrat în Templu și a început să dea afară pe cei ce cumpărau și vindeau în el),
46. și le-a zis: "Este scris: <<Această casă a mea este o casă de rugăciune>> (Este scris: Casa mea este o casă de rugăciune), dar voi ați făcut din ea o peșteră de hoți".

47. Și învăța în fiecare zi în templu. Iar căpeteniile preoților, cărturarii și căpeteniile poporului căutau să-L piardă; (Și învăța în fiecare zi în Templu. Iar marii preoți, cărturarii și conducătorii poporului căutau să-L nimicească;)
48. Și nu știau ce să îi facă, căci tot poporul era foarte ocupat și îl asculta [pentru că tot poporul era agățat, sau cu totul ocupat, ascultându-l]. (dar nu-și puteau da seama ce trebuiau să-i facă, pentru că tot poporul era ocupat cu fervoare, atârnând de fiecare cuvânt al lui/ascultându-l cu atenție).

CAPITOLUL 20

1. Într-una din zile, când învăța poporul în Templu și propovăduia Evanghelia (sau evangheliza), au venit laolaltă căpeteniile preoților și cărturarii și bătrânii; (Și s-a făcut într-una din zile, când învăța poporul în Templu și propovăduia Evanghelia, sau evangheliza, au venit marii preoți și cărturarii împreună cu bătrânii;)

2. iar ei I-au zis: "Spune-ne cu ce putere faci aceste lucruri, sau cine este Cel ce ți-a dat această putere?"
3. Isus a luat cuvântul și le-a zis: "Vă voi întreba un singur cuvânt; răspundeți-mi. (Și Isus le-a zis: Și eu vă voi pune o întrebare; răspundeți-mi voi).
4. A fost botezul lui Ioan din ceruri sau a oamenilor?" (A fost botezul lui Ioan din cer sau de la oameni?)
5. Și ei se gândeau în ei înșiși, zicând: "Căci dacă spunem: <<Din ceruri>> (din cer), El va spune: <<Atunci de ce nu credeți în El?>>
6. iar dacă vom zice: <<A oamenilor>> (De la oameni), tot poporul ne va ucide cu pietre; pentru că ei sunt siguri că Ioan este un profet".
7. Iar ei au răspuns că nu știau de unde este.
8. Și Isus le-a zis: "Nici Eu nu vă spun cu ce putere fac aceste lucruri".

9. Și a început să spună poporului pilda aceasta: "Un om a plantat o vie și a dat-o în arendă la lucrători; și a fost plecat în pelerinaj (pentru o) lungă perioadă de timp. (Și a spus poporului această pildă. Un om a plantat o vie, a dat-o în arendă unor agricultori și apoi a plecat într-o călătorie de lungă durată).
10. La vremea culesului strugurilor, a trimis un slujitor la lucrători, ca să-i dea din rodul viei; aceștia l-au bătut și l-au lăsat să plece fără nimic. (La vremea strângerii strugurilor, a trimis un slujitor la agricultori, ca să-i dea o parte din roadele viei, dar aceștia l-au bătut și l-au trimis cu mâna goală).
11. Iar el s-a gândit să mai trimită încă un servitor; și l-au bătut și pe acesta și l-au chinuit foarte tare și l-au lăsat să plece fără nimic (și l-au trimis cu mâinile goale).
12. Și s-a gândit să-l trimită și pe al treilea; și pe acesta l-au rănit și l-au izgonit afară (și l-au aruncat afară).
13. Și stăpânul viei a zis: „Ce să fac? Îl voi trimite pe scumpul meu fiu; poate că, atunci când îl vor vedea, se vor teme de el" (sau vor fi rușinați în fața lui), (poate că, atunci când îl vor vedea, se vor teme de el/ vor arăta o oarecare reverență, sau un oarecare respect, față de el).
14. Iar cultivatorii, când l-au văzut, s-au gândit în sinea lor și au zis: "Acesta este moștenitorul, ucideți-l, ca moștenirea să fie a noastră". (Dar agricultorii, când l-au văzut, și-au spus unul altuia: El este moștenitorul, hai să-l omorâm și atunci moștenirea va fi a noastră).
15. Și l-au izgonit din vie (Și l-au aruncat afară din vie), și l-au omorât. Ce le va face stăpânul viei?
16. El va veni, îi va nimici pe acești lucrători și va da via altora". Și auzind lucrul acesta, i-au zis: "Dumnezeu să ne ferească".

17. Dar El i-a privit și a zis: "Ce este, așadar, ceea ce este scris: <<Piatra pe care au ocărât-o oamenii la zidire, aceasta a fost prefăcută în capul unghiului?>>

18. Oricine va cădea pe piatra aceea, va fi zdrobit (sau va fi sfărâmat), iar pe cel asupra căruia va cădea, îl va rupe în bucăți (sau îl va face bucăți).

19. Și căpeteniile preoților și cărturarii căutau să pună mâna pe El în ceasul acela, și se temeau de popor; pentru că ei știau că lor le spunea această asemănare. (Marii preoți și cărturarii voiau să pună mâna pe El în vremea aceea, dar se temeau de popor, căci știau că El spusese pilda aceasta despre ei).
20. Și au spionat și au trimis spioni, care s-au prefăcut (că sunt) drepți, ca să-l ia în cuvânt și să-l încredințeze puterii prințului și puterii justiției. (L-au urmărit și au trimis spioni, care se

prefăceau că sunt oameni drepți sau oameni buni, ca să-l poată prinde cu propriile lui cuvinte și apoi să-l predea puterii și autorității guvernatorului).
21. Iar ei L-au întrebat și I-au zis: "Stăpâne (Învățătorule), știm că spui și înveți drept; [Învățătorule, noi știm că spui și înveți cu dreptate;] și nu iei persoana omului (și nu favorizezi nici o persoană), ci înveți în adevăr calea lui Dumnezeu.
22. Ne este îngăduit să dăm tribut împăratului (sau lui Cezar), sau nu?" (Este sau nu legal să plătim impozite Cezarului?)
23. El, văzând înșelăciunea lor, le-a zis: "Ce mă ispitiți? (De ce Mă încercați?).
24. Arătați-mi un bănuț; al cui chip și inscripție este?" Ei au răspuns și i-au zis: "Al împăratului [al lui Cezar]".
25. Și le-a zis: "Dați, deci, împăratului cele ce sunt ale împăratului [Dați, deci, Cezarului cele ce sunt ale Cezarului], iar cele ce sunt de la Dumnezeu, lui Dumnezeu".
26. Și nu puteau să-i ocărască cuvântul înaintea poporului; și ei s-au mirat de răspunsul lui și au tăcut.

27. Unii dintre saduchei, care negau revenirea de la moarte la viață, (sau învierea), au venit și L-au întrebat:
28. și au zis: "Stăpâne, (Învățătorule), Moise ne-a scris că, dacă fratele cuiva are o nevastă și el este mort (sau a murit) și a rămas fără moștenitori (sau fără copii liberi), fratele său să ia nevasta lui și să ridice sămânță fratelui său.
29. Și astfel au fost șapte frați. Cel dintâi și-a luat nevastă, și a murit fără moștenitori (sau fără fii, sau copii liberi);
30. și fratele care a urmărit-o a luat-o, (și fratele care a urmat a luat-o) [și cel de-al doilea a luat-o], și a murit fără (niciun) fiu;
31. și al treilea a luat-o; de asemenea și toți șapte, și nu au lăsat sămânță [și nu au lăsat nicio sămânță], ci sunt morți;
32. și în cele din urmă, femeia a murit.
33. De aceea, la înălțarea din nou, a cui soție dintre ei va fi ea? pentru că șapte au avut-o de soție". (Și astfel, la înviere, a cui soție dintre ei va fi? pentru că toți cei șapte au avut-o ca soție).

34. Și Isus le-a zis: "Fiii acestei lumi se căsătoresc și se dau la nuntă;
35. dar cei ce vor fi vrednici de lumea aceea și de învierea din moarte (și de învierea din morți), nici nu se vor căsători, nici nu se vor însura,
36. nici nu vor mai putea muri, căci vor fi împreună cu îngerii și vor fi fii ai lui Dumnezeu, fiindcă sunt fii ai învierii din moarte. (nici nu vor mai putea să moară, pentru că vor fi egali cu îngerii și vor fi fiii lui Dumnezeu, fiind fii ai învierii).
37. Și că morții înviază din nou, a arătat și Moise lângă tufiș, după cum spune el: (Și că morții înviază, a arătat Moise lângă tufiș, când a zis:) <<Domnul Dumnezeul lui Avraam, Dumnezeul lui Isaac și Dumnezeul lui Iacov>>.
38. Și Dumnezeu nu este Dumnezeul oamenilor morți, ci al oamenilor vii, căci toți oamenii trăiesc pentru El". (Și Dumnezeu nu este Dumnezeul morților, ci al celor vii, pentru că toți sunt vii pentru El).
39. Iar unii dintre cărturari, răspunzând, au zis: "Învățătorule, bine ai spus" (Învățătorule, ai răspuns bine).
40. Și nu au mai îndrăznit să-l întrebe nimic. (Și nu au îndrăznit să-l mai întrebe ceva).

41. Dar el le-a zis: "Cum zic oamenii, Hristos ar fi fiul lui David, [De aceea le-a spus: Cum spun oamenii că Hristos este fiul lui David?] (Și le-a zis: Cum pot spune oamenii că Mesia este Fiul lui David?)

42. când David însuși spune în cartea Psalmilor: <<Domnul a zis Domnului meu: Șezi de-a dreapta Mea, (și David însuși a spus în Cartea Psalmilor: Domnul a zis Domnului meu: «Așează-te în jumătatea mea dreaptă»),

43. până ce voi pune pe vrăjmașii tăi pe scaunul picioarelor tale?>> (până când voi face din vrăjmașii tăi așternutul picioarelor tale?)
44. De aceea David îl numește Domn, și cum este el fiul său?" (Și astfel, dacă David îl numește Domn, atunci cum este el fiul său?)

45. Și, în auzul întregului popor, a zis ucenicilor Săi:
46. "Feriți-vă de cărturarii care se vor plimba în stoluri și vor iubi salutul în capelă/capelniță, (a tăia, cuvânt de origine Germană), și scaunele cele dintâi în sinagogi, și locurile cele dintâi de ședere la sărbători; (Ferește-te de cărturari, care vor umbla în stoluri și vor iubi salutul respectuos la piață, și primele scaune în sinagogi, și primele locuri de ședere la sărbători;)
47. care mistuie casele văduvelor și se prefac că se roagă îndelung; aceștia vor lua și mai multă osândă". (care fură casele văduvelor și se prefac evlavioși, spunând rugăciuni lungi; da, ei vor primi cea mai mare osândă).

CAPITOLUL 21

1. Și a privit și a văzut pe cei bogați, care își aruncau darurile în vistierie;
2. dar a văzut și o văduvă săracă, care a aruncat doi bănuți (sau două minute mici). (dar a văzut și o biată văduvă aruncând doi acari).
3. Și a zis: "Adevărat vă spun că această văduvă săracă a dat mai mult decât toți oamenii. (Iar el a spus: Vă spun adevărul, această văduvă săracă a aruncat mai mult decât toți ceilalți).
4. Pentru că toți aceștia, din ceea ce era din belșug, (sau din abundență), au aruncat în darurile lui Dumnezeu; dar această văduvă, din pricina lucrului care i-a lipsit, a aruncat tot ce avea de trăit" (sau toată viața ei) (a renunțat la toate mijloacele de trai pe care le avea).

5. Iar când unii au spus despre templu că a fost îmbrăcat (sau că este împodobit) cu pietre frumoase și daruri, el a spus:
6. "Aceste lucruri pe care le vedeți, vor veni zile în care nu se va lăsa piatră pe piatră, care nu va fi distrusă".

7. Și L-au întrebat și I-au zis: "Comandante (Stăpâne), când se vor întâmpla aceste lucruri?" Și ce simbol (sau ce semn) va fi, când vor începe să se facă?
8. Și a zis: "Vedeți să nu vă înșelați; căci mulți vor veni în Numele Meu, zicând: <<Căci Eu sunt, și vremea este aproape>> (Căci mulți vor veni în Numele Meu, zicând: Eu sunt el, iar timpul este aproape;) de aceea nu vă duceți după ei.
9. Și când veți auzi de lupte și eforturi, (sau disensiuni) înăuntru, să nu vă temeți; se cuvine ca mai întâi să se facă aceste lucruri, dar nu este încă un sfârșit" [dar încă nu (este) sfârșitul] (dar sfârșitul nu este încă imediat).

10. Apoi le-a zis: "Poporul se va ridica împotriva poporului și tărâmul împotriva tărâmul (Căci neamul se va ridica împotriva neamului și regatul împotriva regatului;)

11. și mari mișcări ale pământului vor fi pe alocuri, și molime, și foamete, și spaime din ceruri, și semne mari vor fi. (și vor fi cutremure mari pe alocuri, ciume și foamete, și vor fi lucruri înfricoșătoare și semne mari pe cer).

12. Dar, înainte de toate acestea, vor pune mâna pe voi și vă vor urmări, băgându-vă în sinagogi și în temnițe (sau în închisori) și ducându-vă la împărați și la judecători, pentru Numele Meu; (Dar, înainte de toate acestea, vor pune mâna pe voi și vă vor prigoni, vă vor da în sinagogi și în închisori și vă vor duce la împărați și la guvernatori, pentru Numele Meu;)
13. și vouă vă va cădea să dați mărturie (și vă va cădea vouă sarcina de a da mărturie).
14. De aceea puneți în inimile voastre să nu vă gândiți mai înainte, cum veți răspunde;
15. căci vă voi da gură și înțelepciune, la care toți potrivnicii voștri nu vor putea să se împotrivească și să se contrazică/răzvrătească. (căci îți voi da cuvintele și înțelepciunea, cărora toți potrivnicii tăi nu vor putea să le stea împotrivă și să le spună nimic).
16. Și veți fi luați de tată, [Cu siguranță că veți fi trădați de tatăl vostru], de mamă, de frați, de verișori și de prieteni, și prin moarte vor chinui pe unii dintre voi; (Și veți fi trădați de tată, de mamă, de frați, de verișori și de prieteni, și pe unii dintre voi îi vor chinui până la moarte;)
17. și veți fi urâți de toți oamenii din cauza numelui meu. [Și veți fi urâți de toți oamenii pentru Numele Meu] (și veți fi urâți de toată lumea din pricina numelui Meu).
18. Și nici un fir de păr din capul vostru nu va pieri;
19. în răbdarea voastră vă veți mânui (sau vă veți stăpâni) sufletele.

20. Dar când veți vedea Ierusalimul înconjurat de o oaste [de luptă], atunci veți ști că pustiirea lui va fi aproape. (Dar când veți vedea Ierusalimul înconjurat de o armată gata de luptă, atunci să știți că distrugerea lui este aproape).
21. Atunci cei din Iudeea să fugă în munți; iar cei care se află în mijlocul lui, să plece; și cei din ținuturi să nu intre în el. (Cei din Iudeea să fugă în munți, cei din cetățile ei (lui) să plece, iar cei din țară să nu intre în cetăți).
22. Căci acestea sunt zilele răzbunării, ca să se împlinească tot ce este scris.
23. Și vai de cele care vor fi însărcinate și care vor hrăni (sau vor alăpta), în acele zile; pentru că va fi o mare boală (sau o presiune) pe pământ (sau în țară) și mânie pentru acest popor.
24. Și vor cădea prin ascuțișul sabiei și vor fi conduși (departe ca), prizonieri în toate popoarele; și Ierusalimul va fi pustiit de păgâni, până se vor împlini vremurile neamurilor. (Vor cădea sub ascuțișul sabiei și vor fi duși prizonieri la toate neamurile, iar Ierusalimul va fi călcat în picioare de neamuri, până se vor împlini vremurile neamurilor).

25. Simbolurile (sau semnele) vor fi în soare, în lună și în stele; și în pământul care se suprapune peste oameni, pentru confuzia sunetului mării și a inundațiilor, (sau a valurilor);
26. căci oamenii se vor usca de spaima și de stăruința care va veni în (sau peste) toată lumea; căci virtuțile cerurilor vor fi mișcate (pentru că puterile cerurilor se vor clătina).
27. Și atunci îl vor vedea pe Fiul omului venind într-un nor (Și atunci îl vor vedea pe Fiul omului venind pe un nor), cu mare putere și măreție.
28. Și când aceste lucruri încep să fie făcute, (sau încep să fie terminate), priviți și ridicați-vă capetele, pentru că răscumpărarea voastră este pe sfârșite" (căci răscumpărarea voastră se apropie).

29. Și le-a spus o asemănare: "Vedeți smochinul și toți copacii,
30. când aduc acum de la sine rod [când dau roade acum de la sine], știți că vara este aproape (știți că se apropie vara).
31. tot așa și voi, când vedeți că se fac aceste lucruri, să știți că Împărăția lui Dumnezeu se apropie (să știți că Împărăția lui Dumnezeu este aproape).
32. Adevărat vă spun că nu va trece neamul acesta, până nu se vor face toate lucrurile. (Adevăr vă spun că generația aceasta nu va trece până nu se vor întâmpla toate aceste lucruri).
33. Cerul și pământul vor trece, dar cuvintele mele nu vor trece.

34. Dar luați seama la voi înșivă (vegheați asupra voastră), ca nu cumva inimile voastre să fie mâhnite de lăcomie, de beție și de ocupațiile vieții acesteia, și ziua aceea să vină deodată peste voi;
35. căci va veni ca o cursă peste toți oamenii care stau pe fața întregului pământ.
36. De aceea, treziți-vă, rugându-vă de fiecare dată, (Așadar, vegheați și rugați-vă mereu), ca să fiți învredniciți să fugiți de toate aceste lucruri care vor veni, [ca să fiți vrednici să fugiți de toate aceste lucruri care vor veni], și să stați înaintea Fiului omului".

37. Și în câteva zile învăța în templu, iar nopțile ieșea și locuia pe muntele care se numește al Măslinilor. (Și în timpul acelor zile învăța în Templu, dar noaptea ieșea și stătea pe Muntele Măslinilor).
38. Și toți oamenii s-au sculat devreme [Și toți oamenii au venit mai devreme], ca să vină la El în Templu, ca să-L asculte.

CAPITOLUL 22

1. Și sărbătoarea, (sau ziua sfântă), a celor trei pâini, numită pascală, se apropia/a nimerit. (Și se apropia sărbătoarea Azimelor, care se numește Paștele).
2. Iar căpeteniile preoților și cărturarii căutau cum să ucidă pe Isus, dar se temeau de popor. (Marii preoți și cărturarii căutau cum să-L omoare pe Isus, dar se temeau de popor).

3. Și Satana a intrat în Iuda, numit Iscarioteanul, unul din cei doisprezece.
4. Și s-a dus și a vorbit cu căpeteniile preoților (Și s-a dus și a vorbit cu marii preoți) și cu magistrații, cum ar trebui să-l trădeze în fața lor.
5. Și s-au bucurat și au făcut un legământ/un pact să îi dea bani. (Ei s-au bucurat și au încheiat un contract de a-i da bani).
6. Și el a promis, și a căutat prilej, să-l trădeze, fără popor.

7. Dar au sosit zilele de pâine de la sfârșitul anului, în care era nevoie, ca jertfa pascală să fie omorâtă. (Au venit zilele Azimelor, în care era nevoie să fie înjunghiată jertfa de Paște).
8. Și a trimis pe Petru și pe Ioan, și le-a zis: "Duceți-vă și pregătiți-ne pasca, ca să mâncăm" (Duceți-vă și pregătiți-ne Paștile, ca să le mâncăm).
9. Și ei au zis: "Unde vrei să o pregătim?" (Și au întrebat: Unde vreți să o pregătim?)
10. Și le-a zis: "Iată, când veți intra în cetate, vă va ieși în întâmpinare un om care duce un vas cu apă; urmăriți-l în casa (urmați-l în casa) în care va intra.
11. Și veți spune gospodarului casei: <<Stăpânul ți-a zis: Unde este o cameră, unde să mănânc pasca/paștele împreună cu ucenicii mei?>> (Și să ziceți căpeteniei casei: Învățătorul îți spune: Unde este camera în care voi mânca Paștele cu ucenicii mei?)

12. Și vă va arăta un loc de cină mare și întins, acolo să vă pregătiți" (pregătiți-l acolo).
13. Și s-au dus și au găsit așa cum le spusese, și au pregătit pasca (și au pregătit Paștele).

14. Când a sosit ceasul, s-a așezat la masă (a stat la masă), și cei doisprezece apostoli cu El.
15. Și le-a zis: "Cu dorință am vrut să mănânc cu voi acest paște, înainte de a suferi; (Și le-a zis: Cu mare dorință am vrut să mănânc Paștele acesta cu voi, înainte de a suferi;)
16. căci vă spun, că de acum înainte nu o voi mânca, până când se va împlini pe tărâmul lui Dumnezeu". (pentru că vă spun, că din acest moment nu voi mai mânca, până când se va împlini în Împărăția lui Dumnezeu).
17. Și după ce a luat paharul, a făcut haruri [a făcut/a adus mulțumiri], și a zis: "Luați și împărțiți între voi; (După ce a luat paharul, a mulțumit și a zis: Luați și împărțiți-l între voi;)
18. căci vă spun, că nu voi mai bea din soiul acestei vițe (sau din generația acestei vițe), până nu va veni împărăția lui Dumnezeu" (până la venirea Împărăției lui Dumnezeu).
19. Și după ce a luat pâine, a făcut/a adus mulțumiri [a făcut haruri] (a mulțumit) și, frângând-o, a dat-o lor și a zis: "Acesta este trupul Meu, care va fi dat pentru voi; faceți acest lucru în amintirea Mea" (în comemorarea mea).
20. A luat și paharul (sau potirul), după ce a luat cina, și a zis: "Paharul acesta este noul testament în sângele Meu, care va fi vărsat pentru voi (Paharul acesta este legământul cel nou, pecetluit cu sângele Meu, care va fi vărsat pentru voi).
21. Dar iată că mâna celui care mă trădează este cu mine la masă.
22. Și Fiul omului se duce, așa cum este hotărât; totuși, vai de acel om, prin care va fi trădat".
23. Și au început să se caute între ei, cine dintre ei era cel care avea să facă lucrul acesta.

24. Și s-a iscat între ei o ceartă, pentru a se vedea care dintre ei să fie cel mai mare.
25. Dar el le-a spus: "Regii păgânilor să fie stăpânii lor (Regii neamurilor să fie stăpânii lor), iar cei care au putere asupra lor sunt numiți făcători de bine,
26. dar voi nu sunteți așa (dar nu este așa cu voi); ci cel mai mare dintre voi să fie făcut ca un mai tânăr [să fie făcut ca cel mai tânăr], iar cel care este un înaintemergător, ca un servitor.
27. Cine este mai mare, cel ce stă la masă, sau cel ce slujește, dacă nu cel ce stă la masă? Iar Eu mă aflu la mijlocul (sau în mijlocul) vostru, ca și cel care slujește. (Cine este mai mare, cel care stă la masă sau cel care o servește, dacă nu cel care stă la masă? Dar Eu sunt în mijlocul vostru, ca cel care servește).

28. Și voi, cei care ați locuit cu mine în ispitele mele; (Și voi, cei care ați rămas alături de mine în timpul testelor și încercărilor mele;)
29. și vă dau vouă, așa cum Tatăl meu mi-a dat mie, un tărâm (un regat), [și vă dau vouă, așa cum mi-a dat mie Tatăl meu, un tărâm],
30. ca să mâncați și să beți pe tabla Mea, în împărăția Mea, să stați pe tronuri și să socotiți cele douăsprezece neamuri ale lui Israel". (ca să mâncați și să beți la masa Mea în Împărăția Mea, să stați pe tronuri și să judecați cele douăsprezece seminții ale lui Israel).

31. Și Domnul a zis lui Simon: "Simon, iată că Satana a întrebat de tine/te-a cerut, ca să te ghiciască ca pe grâu (ca să te poată cerne ca pe grâu).
32. dar eu m-am rugat pentru tine, ca să nu-ți lipsească credința, și tu, care te-ai convertit cândva, (și tu, care te-ai convertit câteodată), confirmă-i pe frații tăi" (și după ce ți-ai revenit la mintea ta dreaptă, să întărești pe frații tăi).

33. Care I-a zis: "Doamne, sunt gata să intru cu Tine în închisoare și în moarte". (Care I-a zis: Doamne, sunt gata să merg cu Tine, în închisoare și în moarte).
34. Iar el a zis: "Îți spun, Petru, cocoșul nu va cânta astăzi, până când nu vei renunța de trei ori la faptul că mă cunoști".

35. Și El le-a zis: "Când v-am trimis fără rucsac/săculeț, fără bani și fără încălțăminte, v-a lipsit oare ceva?" Și ei au răspuns: "Nimic".
36. De aceea le-a zis: "Dar acum, cine are un rucsac/săculeț, să ia și o traistă; iar cine nu are, să-și vândă haina și să-și cumpere o sabie.
37. Căci vă spun vouă, că totuși se cuvine să se împlinească în mine ceea ce este scris: <<Și el este înhăitat cu oameni răi>>; căci cele ce sunt de la mine au un sfârșit".
38. Și au zis: "Doamne, iată două săbii aici". Iar El le-a zis: "Ajunge".

39. Și a ieșit, și a mers după obiceiul acesta până pe dealul Măslinilor, (sau în dealul Măslinilor); și ucenicii îl urmăreau. (El a ieșit și, după obiceiul său, s-a dus pe Muntele Măslinilor, iar ucenicii l-au urmat).
40. Și când a ajuns la locul acela, le-a zis: "Rugați-vă, ca să nu intrați în ispită" (Rugați-vă, ca să nu intrați în încercare).
41. Și a fost luat de lângă ei, cât o aruncătură de piatră (cât o aruncătură de băț); apoi a îngenuncheat și, rugându-se,
42. a zis: "Tată, dacă voiești, depărtează de la mine paharul acesta; dar să nu se facă voia mea, ci voia Ta" (dar nu voia mea, ci a Ta să se facă).
43. Și i s-a arătat un înger din cer și l-a mângâiat.
44. Și s-a făcut în agonie (sau în chinuri), și s-a rugat cât mai mult [și s-a rugat mai mult timp]; și sudoarea lui s-a făcut ca niște picături de sânge care curgeau pe pământ (iar sudoarea lui era ca niște picături de sânge care se scurgeau pe pământ).
45. După ce S-a sculat de la rugăciune și a venit la ucenicii Săi, i-a găsit dormind din pricina greutății.
46. Și El le-a zis: "Ce, dormiți? Sculați-vă și rugați-vă, ca să nu intrați în ispită". (Și le-a zis: De ce dormiți? Sculați-vă și rugați-vă, ca să nu fiți puși la încercare).

47. Pe când vorbea El, iată că o ceată, și cel numit Iuda, unul din cei doisprezece, mergea înaintea lor; și s-a apropiat de Isus, ca să-L sărute.
48. Și Isus i-a zis: "Iuda, trădezi tu pe Fiul omului cu un sărut?"
49. Și cei care erau în jurul lui și care vedeau ceea ce avea să se întâmple, l-au întrebat: "Doamne, să-i lovim noi cu săbiile?" (Doamne, să-i lovim cu săbiile?)
50. Și unul dintre ei a lovit pe robul căpeteniei preoților (Și unul dintre ei a lovit pe slujitorul Marelui Preot), și i-a tăiat urechea dreaptă.
51. Dar Isus a luat cuvântul și a zis: "Suferiți până aici" (Permiteți ca aceasta să fie). Și, după ce s-a atins de urechea lui, l-a vindecat.
52. Și Isus le-a zis celor ce veniseră la El, căpeteniile preoților și magistrații (sau stăpânii) templului și bătrânii: "Ca la un hoț, ați ieșit cu săbii și cu bâte? (Și Isus a zis celor ce veniseră să-L prindă, adică marilor preoți, magistraților sau funcționarilor Templului și bătrânilor: Ați ieșit cu săbii și cu bâte, ca după un hoț?)
53. Când eram în fiecare zi cu voi în templu, nu întindeați mâinile spre mine; dar acesta este ceasul vostru și puterea întunericului".

54. L-au prins și l-au dus la casa căpeteniei preoților; și Petru îl urmărea de departe. (L-au prins și L-au dus la casa Marelui Preot, iar Petru Îl urmărea de departe).
55. Și când s-a aprins un foc în mijlocul casei celei mari și au stat de vorbă, Petru era în mijlocul lor. (Și când s-a aprins un foc în mijlocul curții, au stat în jurul lui, și Petru era în mijlocul lor).
56. Pe care o domnișoară (sau o roabă, sau o servitoare), după ce l-a văzut șezând la lumină și l-a privit, a spus: "Și acesta era cu el" (Da, era cu el).
57. Iar el s-a lepădat de el (Dar el a negat) și a zis: "Femeie, nu-l cunosc".
58. După puțin timp, un alt om l-a văzut și a zis: "Și tu ești (unul) dintre ei". Dar Petru a zis: "Omule, nu sunt".
59. Și când s-a făcut un spațiu ca de un ceas, un altul a afirmat și a spus: "Cu adevărat aceasta a fost cu el; căci și el este din Galileea" (Cu adevărat a fost cu El, căci și El este din Galileea).
60. Și Petru a zis: "Omule, nu știu ce spui". Și îndată, încă pe când vorbea el, a cântat cocoșul (Și imediat, în timp ce el încă vorbea, a cântat cocoșul).
61. Și Domnul s-a întors din nou [Și Domnul s-a întors] și l-a privit pe Petru; și Petru avea în minte cuvintele lui Isus, cum spusese (Și Petru și-a adus aminte de cuvintele lui Isus, care spusese): "Înainte ca să cânte cocoșul, de trei ori te vei lepăda de Mine".
62. Și Petru a ieșit afară și a plâns cu amar.

63. Și oamenii care îl țineau l-au batjocorit și l-au bătut (și l-au lovit).
64. Și l-au legat la ochi și, lovindu-l la față, l-au întrebat și au zis: "Spune-ne, Hristoase, cine este cel care te-a bătut?" [Prooroceşte: cine este cel care te-a lovit?] (Profetizează, Mesia, cine este cel care te-a lovit?)
65. De asemenea, cei care blasfemau au spus împotriva lui multe alte lucruri. [De asemenea, cei care blasfemau au spus multe alte lucruri împotriva lui].

66. Când s-a făcut ziuă, s-au adunat bătrânii poporului, căpeteniile preoților și cărturarii (s-au adunat bătrânii poporului, marii preoți și cărturarii), l-au dus în sfatul lor și au zis:
67. "Dacă Tu ești Hristos, spune-ne". Iar El le-a zis: "Dacă vă spun vouă, nu veți crede în Mine; (Dacă tu ești Mesia, spune-ne. El le-a zis: Dacă vă voi spune, nu mă veți crede;)
68. și dacă vă întreb, nu-mi veți răspunde, nici nu mă veți elibera. [și nu mă veți lăsa] (nu-mi veți răspunde, și nu mă veți lăsa să plec).
69. Dar, după acest timp, Fiul omului va ședea în jumătatea dreaptă a virtuții lui Dumnezeu". (Dar după acest timp, Fiul omului va ședea la dreapta, sau pe partea dreaptă, a puterii lui Dumnezeu).
70. De aceea toți au zis: "Deci Tu ești Fiul lui Dumnezeu?" Iar el a răspuns: "Voi spuneți că Eu sunt".
71. Iar ei au zis: "Ce mai vrem noi să mărturisim, căci noi înșine am auzit de la gura Lui?" (Iar ei au zis: Pentru ce mai avem nevoie de altă mărturie, căci noi înșine am auzit-o din gura Lui).

CAPITOLUL 23

1. Și toată mulțimea lor s-a sculat și L-au dus la Pilat.
2. Și au început să-l acuze și au zis: "L-am găsit pe acest om întorcând pe dos poporul nostru, interzicând să se dea tribut împăratului și spunând că el însuși este Hristos împărat". [De aceea au început să-l acuze, zicând: L-am găsit pe acest om care a dat peste cap poporul nostru, interzicând să se dea tribut Cezarului și spunând că el însuși este regele Hristos]. (Și

au început să-l acuze și au zis: L-am găsit pe acest om întorcându-ne națiunea cu susul în jos, adică subjugându-ne poporul, interzicând plata impozitelor către Cezar și spunând că el este Mesia, un rege).
3. Pilat L-a întrebat și I-a zis: "Ești Tu regele iudeilor?" (Tu ești Regele evreilor?) Iar el a răspuns și a zis: "Tu spui".
4. Pilat a zis căpeteniilor preoților și norodului: "Nu găsesc nimic de motivat în acest om". (Și Pilat a zis marilor preoți și norodului: Nu găsesc niciun caz împotriva acestui om/nu găsesc niciun motiv pentru a-l condamna pe acest om).
5. Iar ei s-au întărit (Iar ei deveneau din ce în ce mai puternici și mai insistenți), și au zis: "El mișcă poporul, învățând prin toată Iudeea, începând din Galileea până aici".

6. Și Pilat, auzind Galileea, a întrebat dacă era un om din Galileea.
7. Și când a aflat că era din puterea (jurisdicția) lui Irod, l-a trimis la Irod, care era la Ierusalim în acele zile [și el era la Ierusalim în acele zile].

8. Când Irod L-a văzut pe Isus, s-a bucurat foarte mult; de multă vreme râvnea să-L vadă, pentru că auzise multe lucruri despre El și spera să vadă vreun semn (sau vreo minune) făcut(ă) de El. (Când Irod L-a văzut pe Isus, s-a bucurat foarte mult, căci de multă vreme dorea să-L vadă, pentru că auzise multe lucruri despre El și spera să vadă vreun semn sau vreo minune făcută de El).
9. Și l-a întrebat în multe cuvinte; iar el nu i-a răspuns nimic.
10. Și căpeteniile preoților (Și marii preoți) și cărturarii stăteau în picioare, acuzându-L cu stăruință.
11. Dar Irod și oastea lui L-au disprețuit și L-au batjocorit, L-au îmbrăcat cu o pânză albă și L-au trimis din nou la Pilat. (Dar Irod și ostașii lui și-au bătut joc de El, L-au batjocorit și L-au îmbrăcat cu o mantie albă, apoi L-au trimis înapoi la Pilat).
12. Iar Irod și Pilat s-au împrietenit din ziua aceea [Și Irod și Pilat s-au împrietenit în acea zi;] pentru că înainte au fost împreună dușmani (dar înainte de această zi au fost dușmani).

13. Și Pilat a chemat laolaltă pe căpeteniile preoților și pe magistrații poporului (Și Pilat a chemat laolaltă pe marii preoți și pe magistrații poporului),
14. și le-a zis: "Mi-ați adus pe omul acesta, ca și cum ar fi rătăcit poporul, și iată! Vă cer să nu găsiți în acest om (demn de moarte) nici un motiv pentru aceste lucruri de care îl acuzați; (și le-a zis: Mi-ați adus pe omul acesta, pentru că a subminat poporul, și iată! Eu vă cer să nu găsiți nici un caz împotriva acestui om/nu găsiți nici un motiv pentru a-l condamna pe acest om, în ceea ce privește lucrurile de care îl acuzați;)
15. nici Irod nu a făcut-o, pentru că l-a trimis din nou la noi, și iată! (nici Irod nu a făcut-o, căci l-a trimis înapoi la noi, și iată! că nu a făcut nimic vrednic de moarte).
16. Și de aceea îl voi amenda și îl voi elibera". [+De aceea îl voi lăsa amendat, sau îl voi elibera pedepsit]. (Așa că îl voi pedepsi și apoi îl voi lăsa să plece).
17. Dar trebuia neapărat să le livreze unul până la sărbătoare. [De fapt, avea nevoie să le dea pe unul până în ziua de sărbătoare]. (Dar trebuia să le elibereze un prizonier în ziua de sărbătoare sau în timpul sărbătorii).

18. Și tot poporul a plâns împreună, și a strigat: "Fă-l să dispară și eliberează-l pe Baraba pentru noi/și dă-ne pe Baraba";

19. care a fost trimis în închisoare pentru tulburare, (sau pentru vreo disensiune, sau vreo răzvrătire), făcută în cetate, și pentru ucidere de oameni. (care a fost trimis în închisoare pentru o tulburare făcută în oraș și pentru crimă).
20. Și iarăși Pilat a vorbit cu ei și a vrut să dea pe Isus. [Și iarăși Pilat le-a vorbit, voind să-L predea pe Isus]. (Și iarăși Pilat le-a vorbit și a vrut să-l elibereze pe Isus).
21. Și ei strigau și ziceau: "Răstignește-L, răstignește-L".
22. Și a treia oară le-a zis: "Căci ce rău a făcut el? Nu găsesc în el niciun motiv (demn) de moarte; de aceea îl voi pedepsi și îl voi izbăvi. (Nu găsesc împotriva lui nici un caz, nici o crimă vrednică de moarte, așa că îl voi pedepsi și apoi îl voi lăsa să plece/și apoi îl voi elibera).
23. Și au continuat cu voci mari să ceară, [Și ei continuau să ceară cu glasuri mari], ca El să fie răstignit; și glasurile lor se făceau tot mai puternice. (Și ei continuau să strige cu glasuri puternice, spunând că trebuie să fie răstignit; și glasurile lor deveneau tot mai puternice și mai insistente).
24. Și (atunci) Pilat a considerat că cererea lor a fost îndeplinită.
25. Și le-a predat pe cel care, pentru ucidere de oameni și răzvrătire, fusese trimis în închisoare, pentru care ei ceruseră; dar l-a supus pe Isus voinței lor.

26. Și, după ce L-au dus, au luat un om, Simon din Cirene, care venea din cetate, și i-au pus crucea ca să o poarte după Isus.

27. Și îl urmărea mult popor (Și mulți oameni îl urmăreau), și femei care îl plângeau și îl jeleau.
28. Isus s-a întors spre ele și le-a zis: "Fiice ale Ierusalimului, nu plângeți pe mine, ci plângeți pe voi înșivă și pe fiii voștri (Fiice ale Ierusalimului, nu plângeți pentru mine, ci mai degrabă plângeți pentru voi și pentru copiii voștri).
29. Căci iată că vor veni zile în care se va spune: <<Binecuvântate să fie femeile sterpe, și pântecele care nu au născut copii, și țâțele care n-au dat să sugă>> (și sânii care nu au fost alăptați).
30. Atunci vor începe să spună munților: <<Cădeți peste noi>> și dealurilor mici: <<Acoperiți-ne>>.
31. Căci dacă într-un copac verde se fac aceste lucruri [Căci dacă se fac aceste lucruri într-un copac verde], ce se va face într-un copac uscat?" (Căci dacă fac acestea când copacul este verde, ce vor face când va fi uscat?)

32. De asemenea, alți doi oameni răi au fost duși împreună cu el, ca să fie uciși. (Alți doi oameni răi au fost duși împreună cu el, ca să fie uciși sau executați).

33. Și când au ajuns într-un loc, care se numește Calvar (+Și după aceea au ajuns la un loc, care se numește Calvar), acolo L-au răstignit pe El și pe tâlhari, unul pe jumătatea dreaptă și celălalt pe jumătatea stângă (unul pe partea dreaptă, iar celălalt pe partea stângă).
34. Dar Isus a zis: "Tată, iartă-i, căci nu știu ce fac". Și I-au despărțit hainele și au aruncat la sorți (pentru ele) (Și au împărțit hainele lui și au aruncat zaruri pentru ele).
35. Și poporul stătea în picioare, iar căpeteniile Îl batjocoreau împreună cu ei și ziceau: "Pe alți oameni i-a pus în siguranță; să se pună el însuși în siguranță, dacă acesta este Hristos, alesul lui Dumnezeu". (Poporul stătea de jur împrejur, așteptând și veghind; iar căpeteniile lor îl disprețuiau și ziceau: A salvat alți oameni; să se salveze el însuși, dacă acesta este Mesia, alesul lui Dumnezeu).

36. Și cavalerii au cântat/s-au ciorovăit, (Și soldații s-au apropiat), l-au batjocorit și i-au oferit oțet,
37. zicând: „Dacă ești regele iudeilor, pune-te în siguranță”. (și i-au zis: Dacă ești regele iudeilor, salvează-te).
38. Și era scrisă deasupra lui o inscripție cu litere grecești, latinești și ebraice [Și pe el a fost scrisă o inscripție, (sau deasupra lui), cu litere grecești, latinești și ebraice]: "Acesta este regele evreilor" (Acesta este rege al evreilor).

39. Și unul dintre acești hoți care au fost spânzurați (acolo), [De fapt, unul dintre acei hoți care au fost spânzurați (acolo)], L-a hulit și a zis: "Dacă ești Hristos, fă-te sănătos și pe tine și pe noi".
40. Dar celălalt, răspunzând, l-a învinuit și a zis: "Nici tu nu te temi de Dumnezeu, tu care ești în aceeași osândă (sau damnare)? (Dar celălalt, răspunzându-i, l-a mustrat și i-a zis: Nu ești tu Dumnezeu, tu care ești sub aceeași condamnare?/Tu care ești sub aceeași damnare?)
41. Și cu adevărat ne îndreptățim, căci am primit lucruri vrednice pentru faptele noastre (sau pentru acțiunile noastre); dar acesta nu a făcut nimic rău (așa că acesta nu a făcut nici un rău).
42. Și a zis lui Isus: "Doamne, gândește-te la mine, (Doamne, adu-Ți aminte de mine), când vei veni în împărăția Ta".
43. Și Isus i-a zis: „Adevărat îți spun (Îți spun adevărul), în această zi vei fi cu mine în paradis".

44. Și era aproape ceasul al șaselea, și s-au făcut întuneric pe tot pământul, în ceasul al nouălea [până la ceasul al nouălea]. (Era aproape amiază și atunci s-a făcut întuneric peste tot pământul și a rămas până la ora trei).
45. Și soarele s-a făcut întuneric, și perdeaua templului s-a rupt în două, (sau a fost tăiată la mijloc). (Și soarele s-a întunecat, iar perdeaua Templului s-a rupt în două).
46. Și Isus, strigând cu glas mare, a zis: "Tată, în mâinile Tale îmi las duhul meu". (Și Isus, strigând cu glas tare, a zis: Tată, în mâinile Tale îmi predau sau încredințez duhul meu). Și, spunând acestea, și-a dat duhul [Iar el, spunând acestea, a trimis duhul, sau a murit].
47. Iar centurionul, văzând ceea ce se făcuse, a slăvit pe Dumnezeu și a zis: "Cu adevărat, omul acesta era drept". (Iar centurionul, văzând tot ce se întâmplase, a slăvit pe Dumnezeu și a zis: Cu adevărat, omul acesta a fost bun și neprihănit/ Este adevărat, acest om era nevinovat).
48. Și tot poporul care se afla acolo împreună la acest spectacol, și care a văzut cele ce se făceau, și-au lovit piepturile și s-au întors (și apoi s-au întors acasă).
49. Dar toți cunoscuții lui stăteau departe, și femeile care îl urmăreau din Galileea, (și femeile care Îl urmau din Galileea), văzând aceste lucruri.

50. Și iată un om, pe nume Iosif, din Arimateea, o cetate din Iudeea, care era decurion (sau avea zece subalterni), un om bun și corect, [un om bun și drept], (Și iată un om numit Iosif, din Arimateea, o cetate din Iudeea, care făcea parte din Consiliu, un om bun și neprihănit),
51. acesta nu a consimțit la sfatul și la faptele lor; și a rămas în Împărăția lui Dumnezeu. (acest om nu era de acord cu politica și faptele lor și nici nu le aproba; și aștepta Împărăția lui Dumnezeu).
52. Acest Iosif a venit la Pilat, a cerut trupul lui Isus,

53. l-a dat jos, l-a înfășurat într-o pânză de in curată și l-a pus într-un mormânt săpat (și l-au pus într-un mormânt săpat în stâncă), în care încă nu fusese pus niciun om, (sau a fost pus).
54. Iar ziua a fost în seara de sărbătoare, (sau a zilei sfinte, a pregătirii paștelui), iar Sabatul a început să strălucească. (Era în seara zilei de după Paște, iar Sabatul urma să înceapă).
55. Femeile care Îl urmăreau, și care veniseră cu El din Galileea, au văzut mormântul și cum fusese pus trupul Lui. (Femeile care Îl urmau, și care veniseră cu El din Galileea, au văzut mormântul și cum fusese pus trupul Lui în el).
56. Și, întorcându-se, au pregătit mirodenii mirositoare și unguente; dar în Sabat s-au odihnit, după poruncă. (Apoi s-au întors acasă și au pregătit mirodenii și unguente cu miros plăcut; dar în Sabat s-au odihnit, după poruncă).

CAPITOLUL 24

1. Dar într-o zi a săptămânii, dis-de-dimineață, au venit la mormânt și au adus miresme cu miros plăcut, pe care le aveau aranjate (sau pe care le pregătiseră). (Dar foarte devreme, în prima zi a săptămânii, au venit la mormânt și au adus mirodenii cu miros plăcut, pe care le pregătiseră).
2. Și au găsit piatra întoarsă de la mormânt. (Și au găsit piatra rostogolită de la intrarea în mormânt).
3. Au intrat înăuntru, și n-au găsit trupul Domnului Isus.
4. Și s-a făcut, în timp ce ei/ele erau uimiți/uimite la gândul acestui lucru, iată! că lângă ei/ele stăteau doi bărbați îmbrăcați în pânză strălucitoare [iată! lângă ei/ele stăteau doi bărbați îmbrăcați în haine/îmbrăcăminte strălucitoare]. (Și s-a făcut, în timp ce ei/ele erau uimiți/uimite în gândurile lor de acest lucru, iată! că lângă ei/ele stăteau doi bărbați în mantii strălucitoare).
5. Și când s-au înfricoșat și și-au plecat înfățișarea în pământ, le-au zis: „Ce căutați voi pe Cel ce trăiește cu morții? [Ce căutați voi, (pe) cei vii cu cei morți?/Ce căutați voi între cei vii și morți?] (Ei/ele s-au înfricoșat și s-au plecat cu fața la pământ, dar oamenii le-au zis: De ce căutați pe Cel ce trăiește printre cei morți?)
6. El nu este aici, ci a înviat. Să vă aduceți aminte cum v-a vorbit, când era încă în Galileea, (Amintiți-vă cum a vorbit cu voi, când era încă în Galileea),
7. și/când a zis: <<Căci se cuvine ca Fiul omului să fie dat în mâinile oamenilor păcătoși, (și/când a zis: Căci se cuvine ca Fiul omului să fie dat în mâinile păcătoșilor), să fie răstignit, și a treia zi să învie>>”.
8. Și ei/ele s-au gândit la cuvintele lui. (Și ei/ele și-au amintit și s-au gândit la cuvintele lui).
9. Și, întorcându-se din mormânt, (Și au plecat de la mormânt), au povestit toate acestea celor unsprezece și tuturor celorlalți.
10. Maria Magdalena, Ioana, Maria a lui Iacov și alte femei care erau cu ei/ele, au spus apostolilor aceste lucruri [au spus aceste lucruri apostolilor].
11. Și aceste cuvinte li s-au părut ca o nebunie, și nu au crezut în ele (iar ei nu le-au crezut).
12. Dar Petru s-a sculat și a fugit la groapă (și a alergat la mormânt); s-a aplecat și a văzut hainele de in, care zăceau singure. Și a plecat de unul singur, mirat de ceea ce se făcuse.

13. Și iată! că doi dintre ei au intrat în ziua aceea într-o cetate, (Și iată! că doi dintre ei s-au dus în ziua aceea într-un sat), care era la o distanță de șaizeci de stadii de Ierusalim, numită Emaus.
14. Și au vorbit împreună despre toate aceste lucruri care se întâmplaseră.
15. În timp ce ei vorbeau și căutau de unii singuri, Isus însuși a venit (Isus însuși s-a apropiat), și a mers cu ei.

16. Dar ochii lor erau ţintuiţi, încât nu-l cunoşteau. (Dar ochii lor erau ţinuţi în loc, aşa că nu-l cunoşteau).
17. Şi le-a zis: "Ce sunt cuvintele acestea, că vorbiţi împreună rătăcind, şi vă întristaţi? (Şi i-a întrebat: Ce sunt aceste lucruri, despre care vorbiţi în timp ce mergeţi şi sunteţi atât de trişti?)
18. Unul dintre ei, care se numea Cleopa, a luat cuvântul şi i-a zis: "Tu însuţi eşti un pelerin în Ierusalim (Tu însuţi eşti un vizitator, sau un străin, în Ierusalim), [Numai tu eşti un pelerin în Ierusalim, (Eşti singur şi un vizitator, sau străin, în Ierusalim)], şi n-ai ştiut ce se face în el în aceste zile?"
19. Căruia i-a zis: "Ce lucruri?" Iar ei i-au răspuns: "Despre Isus din Nazaret, care era un om prooroc, puternic în lucrare şi în cuvânt înaintea lui Dumnezeu şi a întregului popor;
20. şi cum marii preoţi şi căpeteniile noastre L-au condamnat (sau osândit) morţii şi L-au răstignit. (şi cum marii preoţi şi conducătorii noştri L-au predat la osânda morţii şi L-au răstignit).
21. Dar noi am sperat că ar fi trebuit să cumpere din nou Israelul (Şi noi am sperat că el ar fi răscumpărat Israelul/că el ar fi eliberat Israelul). Şi acum, cu privire la toate aceste lucruri, a treia zi este astăzi, (de când) aceste lucruri au fost făcute.
22. Dar şi nişte femei de-ale noastre ne-au înfricoşat, care înainte de a se lumina de ziuă erau la mormânt; (Şi unele dintre femeile noastre ne-au înfricoşat, care înainte de a se lumina de ziuă erau la mormânt;)
23. şi, cum nu s-a găsit trupul Lui, au venit şi au spus că au văzut şi ele o arătare de îngeri, care spuneau că El trăieşte (care declarau că El trăieşte).
24. Şi nişte oameni de-ai noştri s-au dus la mormânt şi au găsit aşa cum au spus femeile, dar nu l-au găsit. (Şi unii dintre oamenii noştri s-au dus la mormânt şi au găsit mormântul aşa cum spuseseră femeile, dar nu L-au găsit).
25. Şi el le-a spus: "O! nebuni şi înceţi la inimă să creadă în toate lucrurile pe care le-au spus profeţii.
26. Nu se cuvenea oare ca Hristos să sufere aceste lucruri, (Nu se cuvenea ca Mesia să sufere aceste lucruri), şi să intre astfel în slava Sa?"
27. Şi a început de la Moise şi de la toţi proorocii, şi le-a vestit (sau le-a explicat), în toate Scripturile (cele) care erau de la El, (care erau despre El).

28. Şi au ajuns aproape de cetate, unde s-au dus (Şi s-au apropiat de satul în care se duceau). Şi a lăsat de înţeles că va merge mai departe.
29. Şi l-au constrâns şi i-au zis: "Locuieşte cu noi" (şi au zis: Rămâi cu noi), căci se apropie noaptea, iar ziua este acum aplecată. Şi astfel a intrat cu ei.
30. Şi s-a făcut, în timp ce el stătea la masă cu ei, (Şi aşa s-a făcut, în timp ce el stătea la masă cu ei), a luat pâine, a binecuvântat-o, a frânt-o şi (apoi) a luat-o (sau a dat-o) la ei.
31. Şi li s-au deschis ochii şi L-au cunoscut; şi a dispărut din faţa ochilor lor.
32. Şi au zis împreună: "Oare nu cumva inima noastră ardea în noi, în timp ce ne vorbea pe cale şi ne deschidea Scripturile?" (Şi îşi ziceau unul altuia: Oare nu ardea inima noastră în noi, pe când ne vorbea pe drum şi ne deschidea Scripturile?)
33. Şi, sculându-se în acelaşi ceas, s-au dus din nou în Ierusalim, [şi s-au dus iarăşi la Ierusalim] şi au găsit pe cei unsprezece adunaţi şi pe cei ce erau cu ei (S-au sculat îndată şi, întorcându-se la Ierusalim, au găsit pe Cei Unsprezece adunaţi şi pe cei ce erau cu ei),
34. zicând: "Că Domnul a înviat cu adevărat şi s-a arătat lui Simon". (şi spuneau: Cu adevărat Domnul a înviat/Este adevărat că Domnul a înviat, şi s-a arătat lui Simon).

35. Și au povestit ce lucruri s-au făcut pe drum (Și apoi le-au povestit ce se întâmplase pe drum), și cum îl cunoscuseră la frângerea pâinii.

36. Pe când vorbeau ei aceste lucruri, Isus a stat în mijlocul lor și le-a zis: "Pacea fie cu voi; eu sunt aici, nu vă temeți". (Și pe când vorbeau ei despre aceste lucruri, deodată Isus a stat în mijlocul lor și le-a zis: Pacea fie cu voi, eu sunt aici, nu vă temeți/nu vă fie teamă).
37. Dar ei au fost speriați și îngroziți și au crezut/ghicit că văd un duh.
38. Și El le-a zis: "Ce vă tulburați (De ce vă tulburați), și ce gânduri se urcă în inimile voastre?
39. Vedeți mâinile și picioarele mele, căci eu însumi sunt (căci sunt aici). Simțiți și vedeți, căci un duh nu are carne și oase, cum vedeți că am eu".
40. Și, după ce a spus acestea, le-a arătat mâinile și picioarele.
41. Și totuși, pe când ei nu credeau și se mirau de bucurie, El a zis: "Aveți aici ceva care să fie mâncat?" [Aveți aici ceva de mâncare?]
42. Și i-au oferit o parte dintr-un pește prăjit și un fagure de miere. [I-au oferit o bucată de pește prăjit și un fagure de miere].
43. După ce a mâncat înaintea lor, a luat ce a rămas și le-a dat;

44. și le-a zis: "Acestea sunt cuvintele pe care vi le-am spus, când eram încă cu voi; căci este necesar să se împlinească tot ce este scris cu privire la Mine (despre Mine) în Legea lui Moise, în profeți și în psalmi".
45. Apoi le-a deschis mintea, pentru ca ei să înțeleagă Scripturile. (Apoi le-a deschis mintea sau înțelegerea, ca să poată înțelege Scripturile).
46. Și le-a zis: "Căci așa este scris și așa se cuvenea ca Hristos să sufere (și așa se cuvenea ca Mesia să sufere) și să învie din moarte a treia zi [și să învie din morți a treia zi],
47. iar în numele Lui să se propovăduiască tuturor oamenilor, începând din Ierusalim, penitența și iertarea păcatelor. (iar pocăința și iertarea păcatelor să fie propovăduite în numele Lui la toate neamurile și la toate popoarele, începând de la Ierusalim).
48. Și voi sunteți martori ai acestor lucruri.
49. Și Eu voi trimite în voi făgăduința Tatălui Meu; dar voi stați în cetate, până ce veți fi îmbrăcați cu virtute de sus" (dar rămâneți în cetate, până ce veți fi îmbrăcați cu putere de sus).

50. Apoi i-a condus în Betania și, după ce și-a ridicat mâinile, i-a binecuvântat.
51. Și așa s-a făcut, în timp ce El îi binecuvânta, a plecat de la ei și a fost dus în cer.
52. Și, închinându-se lui, s-au întors în Ierusalim cu mare bucurie,
53. și au rămas pentru totdeauna în Templu (și erau mereu în Templu), lăudând și binecuvântând pe Dumnezeu.

JOHN WYCLIFFE

CAPITOLUL 1

1. La început era Cuvântul [adică Fiul lui Dumnezeu], și Cuvântul era la Dumnezeu, și Dumnezeu era Cuvântul.
2. Acest lucru a fost la început la Dumnezeu.
3. Toate lucrurile au fost făcute prin El, și fără El nu a fost făcut nimic (sau zero), din ceea ce a fost făcut. (Totul a fost făcut de El și fără El nu s-a făcut nimic din tot ceea ce s-a făcut).
4. În El era viața, și viața era lumina oamenilor;
5. și lumina strălucește în întuneric și întunericul nu a înțeles-o. (și lumina strălucește în întuneric, dar întunericul nu a reușit să o înțeleagă).

6. Un om a fost trimis de Dumnezeu, căruia i s-a pus numele Ioan.
7. Acest om a venit în calitate de martor, ca să dea mărturie despre lumină, pentru ca toți oamenii să creadă prin el. (Omul acesta a venit ca martor, ca să mărturisească despre lumină, pentru ca toți oamenii să creadă prin el).
8. El nu era acea lumină, ci trebuia să dea mărturie despre lumină. (El nu a fost acea lumină, dar a depus mărturie despre lumină).

9. A fost o lumină foarte mare (A fost o lumină adevărată), care luminează pe fiecare om care vine în această lume.
10. El era în lume, și lumea a fost făcută de El, și lumea nu L-a cunoscut.
11. El a intrat/venit în lucrurile Sale, și ai Săi nu L-au primit.
12. Dar tuturor celor ce L-au primit, le-a dat puterea de a fi făcuți fii ai lui Dumnezeu, celor ce cred în Numele Lui (celor ce cred în El);
13. care nu prin sânge, nici prin voia cărnii, nici prin voia omului, ci să fie născuți din Dumnezeu. (care nu sunt născuți din sânge, nici prin dorința cărnii, nici prin dorința omului, ci sunt născuți din Dumnezeu).

14. Și Cuvântul S-a făcut om și a locuit printre noi, și am văzut slava Lui, ca slava Fiului Unul-Născut al Tatălui, plin de har și de adevăr. [Și Cuvântul, adică Fiul lui Dumnezeu, s-a făcut trup, sau om, și a locuit în noi și am văzut slava Lui, slavă ca a Unuia născut din Tatăl, Fiul plin de har și de adevăr].
15. Ioan dă mărturie despre el, strigă și zice (Ioan a mărturisit despre el, a strigat și a zis): "Acesta este cel despre care am spus: <<Cel ce va veni după mine este făcut înaintea mea, pentru că a fost înaintea mea>>";
16. și din belșugul lui am luat cu toții, și har pentru har. (și noi toți am primit atât de mult de la el, binecuvântare peste binecuvântare).
17. Căci Legea a fost dată prin Moise; dar harul și adevărul sunt făcute prin Isus Hristos.
18. Nici un om nu a văzut vreodată pe Dumnezeu (Nici un om nu l-a văzut vreodată pe Dumnezeu), ci numai Fiul cel Unul-Născut, care este în sânul Tatălui, el a povestit (despre El).

19. Și aceasta este mărturia lui Ioan, când iudeii au trimis de la Ierusalim preoți și diaconi la el, ca să-l întrebe: "Cine ești tu?" (Și aceasta este mărturia lui Ioan, când iudeii au trimis la el preoți și leviți din Ierusalim, ca să-l întrebe: Cine ești Tu?)
20. El a recunoscut și nu a negat, și a recunoscut: "Căci eu nu sunt Hristos". (El a mărturisit și nu a negat, da, a mărturisit: Eu nu sunt Mesia).
21. Și l-au întrebat: "Și atunci ce? Ești tu Ilie?" Iar el a răspuns: "Nu sunt". "Ești tu un profet?" [Ești tu profetul?] (Tu ești Profetul?) Și el a răspuns: "Nu".

22. De aceea i-au zis: "Cine ești tu? Ca să dăm un răspuns celor ce ne-au trimis. Ce spui tu despre tine însuți?"
23. El a spus: "Eu sunt o voce de strigător în deșert: <<Îmbrăcați-vă pe calea Domnului>>, cum a spus proorocul Isaia". [El spune: Eu sunt o voce de om care plânge în deșert: <<Îmbrăcați-vă pe calea Domnului>>, cum a spus profetul Isaia]. (El a spus: Eu sunt vocea unui om care strigă în deșert: <<Aliniați sau îndreptați calea Domnului>>, așa cum a spus profetul Isaia).

24. Iar cei care au fost trimiși, erau dintre farisei.
25. Și L-au întrebat și I-au zis: "Atunci ce botezi tu, dacă nu ești nici Hristos, nici Ilie, nici prooroc?" (Și L-au întrebat: "Atunci de ce botezi, dacă nu ești nici Mesia, nici Ilie, nici Proorocul?)
26. Ioan le-a răspuns și le-a zis: "Eu botez în apă, dar în mijlocul vostru se află unul, (sau a stat unul), pe care voi nu-l cunoașteți; (Ioan le-a răspuns și le-a zis: Eu botez în apă, dar în mijlocul vostru a stat Unul, pe care voi nu-L cunoașteți;)
27. El este cel care va veni după mine, cel care a fost făcut înaintea mea, de care nu sunt vrednic să(-i) dezleg șiretul încălțămintei lui".
28. Lucrurile acestea s-au făcut în Betania de dincolo (sau de deasupra), de Iordan, unde Ioan boteza. (Lucrurile acestea se întâmplau în Betania, de cealaltă parte a râului Iordan, unde Ioan boteza).

29. În altă zi, Ioan a văzut pe Isus venind la el și a zis: "Iată Mielul lui Dumnezeu, iată Cel ce ridică păcatele lumii.
30. Acesta este cel despre care am spus: "După mine vine un bărbat (După mine va veni un om), care a fost făcut înaintea mea; căci el a fost mai degrabă (sau mai înainte), decât mine (pentru că el a fost deja, înainte ca eu să fiu).
31. Și nu L-am cunoscut, ci ca să se arate în Israel, de aceea am venit botezând în apă".
32. Ioan a dat mărturie și a zis: "Am văzut Duhul Sfânt coborând din cer, ca un porumbel sălbatic, și a locuit peste el [sălășluind asupra lui]. (Ioan a dat mărturie și a zis: Am văzut Duhul Sfânt pogorându-se din cer ca un porumbel și locuind peste El).
33. Și eu nu-l cunoșteam; dar Cel ce m-a trimis să botez în apă, mi-a zis: <<Pe cel pe care vezi Duhul Sfânt pogorându-se și locuind peste el, acesta este cel ce botează în Duhul Sfânt>> (acesta este Cel ce botează cu Duhul Sfânt).
34. Și am văzut și am dat mărturie (și mărturisesc) că Acesta este Fiul lui Dumnezeu".

35. În altă zi, Ioan și doi dintre ucenicii săi au stat în picioare;
36. și, văzând pe Isus umblând, a zis: "Iată! Mielul lui Dumnezeu".
37. Cei doi ucenici l-au auzit vorbind și au urmat pe Isus.
38. Și Isus, întorcându-se, i-a văzut pe cei ce-L urmăreau și le-a zis: "Ce căutați?" Iar ei I-au zis: "Rabi", adică: "Învățătorule, unde locuiești?" (Isus, întorcându-se, i-a văzut pe cei ce-L urmau, și le-a zis: Ce căutați voi? Iar ei I-au zis: Învățătorule, unde locuiești?)
39. Și le-a zis: "Veniți să vedeți". Și ei au venit și au văzut unde locuia El; și au locuit cu El în ziua aceea. Și a fost ca(m) în ceasul al zecelea. (Și le-a zis: Veniți și vedeți. Și au venit și au văzut unde locuia; și au rămas cu el în ziua aceea. Și era pe la ora patru după-amiaza).
40. Andrei, fratele lui Simon Petru, era unul din cei doi care auziseră de Ioan și îl urmăreau. (Andrei, fratele lui Simon Petru, era unul dintre cei doi care auziseră de la Ioan și care l-au urmat).

41. Acesta l-a găsit mai întâi pe fratele său Simon, și i-a spus: "L-am găsit pe Mesia", adică pe Hristos; (Și îndată l-a găsit pe fratele său Simon, și i-a spus: L-am găsit pe Mesia, adică pe Hristos;)
42. și l-a condus la Isus. Isus l-a privit și i-a zis: "Tu ești Simon, fiul lui Ioana (fiul lui Ioan); tu te vei chema Chifa", adică Petru.

43. A doua zi avea să se ducă în Galileea, și a găsit pe Filip; iar El (Isus) i-a zis: "Urmărește-mă" (Urmează-mă).
44. Filip era din Betsaida, cetatea lui Andrei și a lui Petru.
45. Filip a găsit pe Natanael și i-a zis: "Am găsit pe Isus, fiul lui Iosif, din Nazaret, despre care a scris Moise în Lege și în prooroci".
46. Și Natanael i-a zis: "Din Nazaret poate fi ceva bun?" (Poate veni/ieși ceva bun din Nazaret?) Filip i-a zis: "Vino și vezi".
47. Isus a văzut pe Natanael venind la El, și a zis despre el: "Iată, într-adevăr, un om al lui Israel, în care nu este viclenie". (Isus a văzut pe Natanael venind la El și a zis despre el: Iată, cu adevărat un om al lui Israel, în care nu există înșelăciune).
48. Natanael i-a zis: "De unde m-ai cunoscut?" Isus i-a răspuns și i-a zis: "Înainte ca Filip să te cheme, când erai sub smochin, te-am văzut".
49. Natanael I-a răspuns și I-a zis: "Rabi (Învățătorule), Tu ești Fiul lui Dumnezeu, Tu ești Împăratul lui Israel".
50. Isus a luat cuvântul și i-a zis: "Pentru că ți-am spus: Te-am văzut sub smochin, tu crezi; vei vedea mai mult decât aceste lucruri [vei vedea și mai multe lucruri decât acestea].
51. Și le-a zis: "Adevărat, adevărat vă spun că veți vedea cerul deschis și îngerii lui Dumnezeu urcând și coborând asupra Fiului omului".

CAPITOLUL 2

1. A treia zi s-au (s-a) făcut nunți (nuntă) în Cana Galileii; și mama lui Isus era acolo.
2. Și Isus a fost chemat, împreună cu ucenicii Săi, la nunți (nuntă).
3. Și când a lipsit vinul, mama lui Isus i-a spus: "Nu au vin" (Au rămas fără vin).
4. Și Isus i-a zis: "Ce-mi faci mie și ție, femeie? ora mea nu a venit încă". (Și Isus i-a zis: Ce mă interesează pe mine sau pe tine, femeie? ora mea nu a sosit încă/nu este încă timpul meu).
5. Mama lui a spus slujitorilor: "Orice lucru pe care vi-l va spune, să faceți". (Mama lui a zis slujitorilor: Faceți tot ce vă va spune).
6. Și au fost așezate (acolo) șase lăzi (vase) de piatră, după curățirea iudeilor, care țineau fiecare câte două sau trei măsuri (39,3 litri). [De aceea au fost puse șase vase de piatră, după curățirea iudeilor, luând fiecare două sau trei măsuri]. (Au fost puse acolo șase vase de piatră sau șase vase de apă din piatră, pentru ritualurile de purificare ale iudeilor, fiecare dintre ele având două sau trei măsuri, sau douăzeci sau treizeci de galoane).
7. Și Isus le-a zis: "Umpleți vasele cu apă". Și ei le-au umplut, până la gură (sau până la partea cea mai înaltă).
8. Și Isus le-a zis: "Trageți acum și duceți-vă la stăpânul ospățului". Și i le-au dus la el.
9. Și când stăpânul ospățului a gustat din apa prefăcută în vin, și nu știa de unde este, dar miniștrii știau care au scos apa (dar servitorii care au scos apa știau), stăpânul ospățului a chemat pe soț,
10. și i-a zis: "Fiecare pune mai întâi vinul bun, iar când oamenii sunt plini, atunci cel care este mai rău; dar tu ai păstrat vinul bun până în acest timp".

11. Isus a făcut acest lucru la începutul semnelor, (Isus a făcut acest lucru, primul dintre miracolele sale), în Cana Galileii, și și-a arătat slava Sa, iar ucenicii Lui au crezut în El.

12. După aceste lucruri, S-a coborât în Capernaum, împreună cu mama Sa, cu frații Săi și cu ucenicii Săi; și nu au stat acolo multe zile.

13. Și paștele iudeilor se apropia, (Și Paștele iudeilor era aproape), și Isus s-a suit la Ierusalim.
14. Și a găsit în templu oameni care vindeau boi, oi și porumbei, și schimbătorii de bani stăteau acolo. (Și a găsit în Templu oameni care vindeau boi, oi, porumbei și porumbițe, și schimbătorii de bani stăteau acolo).
15. Și după ce a făcut ca un bici din funii mici, a alungat pe toți cei din templu, boii și oile; a vărsat banii schimbătorilor și a întors cu susul în jos plăcile (a vărsat banii schimbătorilor de bani și le-a răsturnat mesele). [+După ce a făcut un bici din funii mici, i-a aruncat pe toți afară din templu, și pe oi și pe boi; a aruncat banii schimbătorilor și a răsturnat scândurile].
16. Și a spus celor care vindeau porumbei, (Și a spus celor care vindeau porumbei și porumbițe): "Luați de aici aceste lucruri, și nu faceți din Casa Tatălui Meu o casă de negoț".
17. Și ucenicii Lui aveau în minte, căci era scris, (Și ucenicii Lui și-au adus aminte că este scris): "Dragostea arzătoare a casei tale m-a mâncat/mistuit". [De fapt, ucenicii lui aveau în minte, căci este scris: zelul casei tale m-a mâncat (Zelul meu pentru casa ta m-a mistuit)].
18. De aceea Iudeii au luat cuvântul și I-au zis: "Ce dovadă/simbol (sau ce semn) ne arăți că faci aceste lucruri?"
19. Isus a luat cuvântul și le-a zis: "Desfaceți templul acesta (Distrugeți templul acesta) și în trei zile îl voi ridica (din nou)".
20. De aceea Iudeii i-au zis: "În patruzeci și șase de ani a fost zidit templul acesta, și tu îl vei ridica în trei zile (din nou)?" (Iudeii i-au zis: Templul acesta a fost construit în patruzeci și șase de ani, și tu îl vei ridica din nou în trei zile?)
21. Dar el a spus despre templul trupului său.
22. De aceea, când a înviat din moarte, ucenicii Lui aveau în minte (ucenicii săi și-au adus aminte), că El a spus aceste lucruri despre trupul Său [ucenicii Săi aveau în minte, pentru că a spus acest lucru]; și au crezut în Scriptură și în cuvântul pe care-l spusese Isus.

23. Și când a fost Isus la Ierusalim, în ziua praznicului, la Paști, mulți au crezut în numele Lui, văzând semnele pe care le făcea. (Și când Isus a fost la Ierusalim de Paști, în ziua de sărbătoare sau de praznic, mulți au crezut în El, văzând minunile pe care le făcea).
24. Dar Isus nu s-a încrezut în ei, pentru că îi cunoștea pe toți oamenii;
25. și pentru că nu era nevoie ca cineva să dea mărturie despre (un) om, pentru că El știa ce este în (fiecare) om. (și nu avea nevoie ca cineva să depună mărturie despre altcineva, căci știa ce era în fiecare om).

CAPITOLUL 3

1. Era un om dintre farisei, pe nume Nicodim, un prinț al iudeilor (un lider al evreilor).
2. Și a venit la Isus noaptea, și I-a zis: "Rabi, știm că ai venit de la Dumnezeu un maestru (Rabi, noi știm, căci de la Dumnezeu ai venit un maestru); căci nimeni nu poate face aceste semne pe care le faci tu, [nu] decât dacă Dumnezeu este cu el". (Și a venit la Isus noaptea și I-a zis: Învățătorule, știm că ești un învățător trimis de Dumnezeu; căci nimeni nu poate face minunile acestea pe care le faci Tu, dacă nu este Dumnezeu cu el).

3. Isus a luat cuvântul și i-a zis: "Adevărat, adevărat îți spun că, dacă nu se naște cineva din nou, nu poate să vadă Împărăția lui Dumnezeu" (el nu poate vedea Împărăția lui Dumnezeu).

4. Nicodim I-a zis: "Cum poate un om să se nască, când este bătrân? poate să intre din nou în pântecele mamei sale și să se nască din nou?"

5. Isus a răspuns: "Adevărat, adevărat îți spun că, [nu] decât dacă un om se naște din nou din apă și din Duhul Sfânt, nu poate intra în Împărăția lui Dumnezeu. (Isus a răspuns: Adevărat, adevărat îți spun că, dacă un om nu se naște din nou din apă și de la Sfântul Duh, nu poate să intre în Împărăția lui Dumnezeu).

6. Cel care se naște din carne, este carne; și cel care este născut din Duhul, este duh. (Ceea ce se naște din carne, este carne; și ceea ce se naște din Duhul, este duh).

7. Nu te mira, căci ți-am spus: <<Se cuvine să te naști din nou>>.

8. Duhul suflă unde vrea și tu îi auzi glasul, dar nu știi nici de unde vine, nici unde se duce; așa este fiecare om care se naște din Duhul". (Duhul suflă unde vrea și tu îi auzi glasul, dar nu știi nici de unde vine, nici unde se duce; așa este fiecare om care este născut din Duhul).

9. Nicodim a luat cuvântul și I-a zis: "Cum ar putea fi făcute aceste lucruri?" (Cum pot fi realizate aceste lucruri?)

10. Isus i-a răspuns și i-a zis: "Tu ești stăpân în Israel (Tu ești un învățător în Israel), și nu știi aceste lucruri?

11. Adevărat, adevărat îți spun, căci noi spunem ceea ce știm și mărturisim ceea ce am văzut, iar voi nu luați mărturia noastră. (Cu adevărat, îți spun adevărul, căci noi vorbim despre ceea ce știm și mărturisim despre ceea ce am văzut, dar voi nu primiți și nu acceptați mărturia noastră).

12. Dacă v-am spus lucruri pământești și n-ați crezut, cum veți crede dacă vă voi spune lucruri cerești?

13. Și nimeni nu se urcă în cer, decât Cel ce S-a pogorât din cer, Fiul omului care este în cer (Fiul Omului care era în cer).

14. Și așa cum Moise a înălțat (sau a crescut/ridicat), un șarpe în deșert, tot așa se cuvine ca Fiul omului să fie ridicat,

15. pentru ca fiecare om care crede în El să nu piară, ci să aibă viață veșnică. (pentru ca oricine crede în El să nu piară, ci să aibă viață veșnică).

16. Fiindcă atât de mult a iubit Dumnezeu lumea, încât a dat pe Fiul Său cel Unul-Născut, pentru ca oricine crede în El să nu piară, ci să aibă viață nepieritoare (ci să aibă viață veșnică).

17. Căci Dumnezeu n-a trimis pe Fiul Său în lume ca să judece lumea, ci ca lumea să fie mântuită prin El.

18. Cine crede în El, nu este considerat (sau nu este condamnat); dar cine nu crede, este considerat (sau este condamnat), pentru că nu crede în numele Celui Unul-Născut (sau a singurului născut), Fiul lui Dumnezeu.

19. Și aceasta este condamnarea, căci lumina a venit în lume și oamenii au iubit mai mult întunericul decât lumina, pentru că faptele lor erau rele. (Și aceasta este judecata: da, lumina a venit în lume, dar oamenii au iubit mai mult întunericul decât lumina, pentru că faptele lor erau rele).

20. Căci fiecare om care face răul urăște lumina, și nu vine la lumină, ca să nu-i fie mustrate faptele.

21. Dar cel ce împlinește adevărul, vine la lumină, (astfel) încât faptele sale să fie arătate, că sunt făcute în Dumnezeu".

22. După aceste lucruri, Isus a venit, împreună cu ucenicii Săi, în ținutul Iudeii, și acolo a locuit cu ei și a botezat.
23. Și Ioan boteza în Aenon, lângă Salim, căci erau multe ape acolo; și au venit și s-au botezat (sau au fost botezați).
24. Ioan nu fusese încă trimis în închisoare.

25. De aceea s-a pus problema purificării ucenicilor lui Ioan cu iudeii (despre purificare), (sau despre curățire).
26. Și au venit la Ioan și i-au zis: "Învățătorule (sau Rabbi), cel care era cu tine dincolo (sau peste) de Iordan, căruia i-ai dat mărturie, iată, el botează și toți oamenii vin la el". (Și au venit la Ioan și i-au zis: Învățătorule, cel care a fost cu tine de cealaltă parte a râului Iordan, despre care ai mărturisit (sau ai fost martor), sau ai depus mărturie, iată! El botează, și toți oamenii vin la El).
27. Ioan a luat cuvântul și a zis: "Omul nu are voie să ia nimic, [nu] decât dacă i se va da din cer. (Ioan a luat cuvântul și a zis: Nimeni nu poate primi ceva, dacă nu-i este dat din cer, da, de la Dumnezeu).
28. Voi înșivă dați mărturie despre mine că am spus că nu sunt Hristos, ci că sunt trimis înaintea lui. (Voi înșivă puteți da mărturie despre mine/puteți depune mărturie despre mine, că am spus că nu sunt Mesia, ci că eu sunt trimis înaintea lui).
29. Cel care are o soție este soțul (sau mirele); dar prietenul soțului care stă în picioare și-l aude, se bucură cu satisfacție, pentru glasul soțului. De aceea, în acest lucru se împlinește bucuria mea.
30. Se cuvine ca el să se dezvolte (Este necesar ca el să crească, sau să se mărească), iar eu să mă micșorez (sau să fiu micșorat).

31. Cel care a venit de sus, este mai presus de toate; cel ce este de pe pământ, vorbește despre pământ; cel ce vine din ceruri este mai presus de toate.
32. El dă mărturie despre ceea ce a văzut și a auzit, și nimeni nu ia (sau primește) mărturia lui. (Și el dă mărturie despre ceea ce a văzut și a auzit, dar nimeni nu-i acceptă mărturia).
33. Dar cel care ia (sau primește) mărturia lui, a confirmat că Dumnezeu este de nezdruncinat. (Dar cel care îi acceptă mărturia, a confirmat că Dumnezeu este adevărat).
34. Dar cel pe care l-a trimis Dumnezeu, vorbește cuvintele lui Dumnezeu; pentru că nu la măsură dă Dumnezeu Duhul/pentru că nu cu măsură dă Dumnezeu Duhul.
35. Tatăl iubește pe Fiul și a dat toate lucrurile în mâna Lui.
36. Cine crede în Fiul, are viața veșnică; dar cine nu crede în Fiul, nu va vedea viața veșnică, ci mânia lui Dumnezeu locuiește peste el". (Cine crede în Fiul are viață veșnică; dar cine nu crede în Fiul nu va vedea viața veșnică, ci mânia lui Dumnezeu va veni peste el).

CAPITOLUL 4

1. De aceea, știind Isus că fariseii au auzit că face și botează mai mulți ucenici decât Ioan,
2. deși Isus nu boteza, ci ucenicii lui,
3. a părăsit Iudeea și s-a întors în Galileea.
4. Și i-a fost de folos să treacă prin Samaria. (Și a trebuit să treacă prin Samaria).
5. Isus a venit într-o cetate din Samaria, numită Sihar, lângă locul (sau câmpul) pe care Iacov îl dăduse lui Iosif, fiul său.

6. Acolo era fântâna lui Iacov; și Isus, obosit de drum, a șezut așa pe fântână. Și ora era ca și cum ar fi fost a șasea/Și era ceasul al șaselea. (Acolo era fântâna lui Iacov; și Isus, obosit de drum, s-a așezat lângă fântână. Și era pe la amiază).

7. Și a venit o femeie din Samaria, ca să scoată apă (Și o femeie din Samaria a venit să scoată apă). Și Isus i-a zis: "Dă-mi să beau/Dă-mi ceva de băut".
8. Și ucenicii Lui se duseră în cetate, pentru a cumpăra carne (pentru a cumpăra ceva de mâncare).
9. De aceea femeia aceea din Samaria i-a zis: "Cum (se face că) tu, care ești iudeu, îmi ceri de băut, mie, care sunt o femeie din Samaria?" căci evreii nu obișnuiau să aibă de-a face cu samaritenii.
10. Isus a luat cuvântul și i-a zis: "Dacă ai fi știut darul lui Dumnezeu și cine este cel care îți spune: <<Dă-mi să beau>>, poate că l-ai fi întrebat și ți-ar fi dat apă repede" (și atunci ți-ar fi dat apă vie).
11. Femeia îi zice: "Sire, nu ai de unde să tragi, și groapa este adâncă; atunci de unde ai tu apă imediat/instantaneu? (Femeia i-a zis: Domnule, tu nu ai cu ce să scoți apa, și fântâna este adâncă; de unde ai lua această apă vie?)
12. Oare ești tu mai mare decât tatăl nostru Iacov, care ne-a dat groapa, din care a băut și el, și fiii lui și fiarele lui?" (Ești tu mai mare decât tatăl nostru Iacov, care ne-a dat fântâna, și el, fiii lui și animalele lui, toți au băut din ea?)
13. Isus i-a răspuns: "Oricine va bea din apa aceasta, va înseta din nou;
14. dar cel ce va bea din apa pe care i-o voi da Eu, nu va (mai) înseta la nesfârșit (niciodată); ci apa pe care i-o voi da Eu se va face în el un izvor de apă, izvorând în viață veșnică" (izvorând pentru viața veșnică).

15. Femeia i-a zis: "Sire (domnule), dă-mi această apă, (ca) să nu-mi fie sete și să nu vin aici să beau".
16. Isus i-a zis: "Du-te, cheamă-ți bărbatul și vino aici".
17. Femeia a răspuns și a zis: "Nu am bărbat". Isus i-a zis: "Bine ai spus, <<că nu am bărbat>>; [Femeia a răspuns: Nu am un soț. Isus i-a zis: Ai spus bine, că nu ai (un) soț;]
18. căci ai avut cinci bărbați, și cel pe care îl ai acum nu este soțul tău. Acest lucru l-ai spus cu ușurință" (Ai vorbit cu sinceritate).
19. Femeia i-a zis: "Doamne, văd că ești prooroc.
20. Părinții noștri s-au închinat pe acest deal și voi (evreii) spuneți că la Ierusalim este un loc unde se cuvine să se închine" (toți).
21. Isus i-a zis: "Femeie, crede-Mă, căci va veni ceasul când nici în dealul acesta, nici în Ierusalim nu vă veți închina Tatălui.
22. Voi vă închinați la ceea ce nu știți; noi ne închinăm la ceea ce știm, pentru că sănătatea este a evreilor (pentru că mântuirea vine de la evrei/pentru că mântuirea este de la evrei).
23. Dar a venit vremea, și acum a venit, când adevărații închinători se vor închina Tatălui în duh și în adevăr; căci și Tatăl îi caută pe cei care i se închină.
24. Dumnezeu este un Duh, și se cuvine ca cei care i se închină să se închine în duh și adevăr".
25. Femeia i-a spus: "Știu că Mesia va veni, adică Hristos (Știu că va veni Mesia, care se numește Hristos); de aceea, când va veni, ne va spune toate lucrurile".
26. Isus i-a spus: "Eu sunt acela [Eu sunt], care vorbește cu tine".

27. Și îndată au venit ucenicii Lui, și se mirau că vorbea cu femeia; dar nimeni nu I-a spus: "Ce cauți, sau ce vorbești cu ea?" (Și îndată s-au întors ucenicii Lui, și s-au mirat că vorbea cu femeia; dar nimeni nu I-a zis: De ce vorbești cu ea?)
28. Femeia a lăsat vasul cu apă, s-a dus în cetate și a zis oamenilor:
29. "Veniți să vedeți un om, care mi-a spus toate lucrurile pe care le-am făcut; dacă este Hristos?" (ar putea fi el Mesia?)
30. Și au ieșit din cetate și au venit la el.

31. Între timp, ucenicii lui l-au rugat și i-au zis: "Învățătorule (sau Rabi), mănâncă". (Între timp, ucenicii Lui L-au implorat și I-au zis: Învățătorule, ia ceva de mâncare).
32. Dar el le-a zis: "Am carne să mănânc, de care voi nu știți". (Dar El le-a zis: Am o mâncare de mâncat, despre care voi nu știți nimic).
33. De aceea ucenicii au întrebat împreună: "I-a adus cineva să mănânce?" (Și ucenicii și-au zis unul altuia: I-a adus altcineva ceva de mâncare?)
34. Isus le-a zis: "Mâncarea Mea este să fac voia Celui ce M-a trimis și să împlinesc lucrarea Lui. (Isus le-a zis: Mâncarea mea este să fac voia Celui ce M-a trimis, până ce voi isprăvi lucrarea Lui).
35. Nu spuneți voi că mai sunt încă patru luni și că vine grâul copt? Iată! vă spun: ridicați-vă ochii și vedeți câmpurile, căci acum sunt albe pentru seceriș. (Nu spuneți voi că mai sunt patru luni, și apoi va veni secerișul? Iată! vă spun, ridicați-vă ochii și vedeți câmpurile, căci ele sunt gata de seceriș acum!)
36. Și cel ce seceră ia un salariu și culege roade pentru viața veșnică (Iar cel ce culege își primește plata și culege recolta pentru viața veșnică); (astfel) încât atât cel care seamănă, cât și cel care seceră, să aibă bucurie împreună.
37. În acest lucru este adevărat cuvântul: <<Căci unul este cel care seamănă și altul cel care seceră>>.
38. Eu v-am trimis să secerați, ca să nu vă chinuiți (V-am trimis să culegeți ceea ce nu ați muncit); alți oameni s-au chinuit, și voi ați intrat în chinurile lor".

39. Și din cetatea aceea, mulți dintre samariteni au crezut în El, din pricina cuvântului femeii care necesita(ă) mărturie (care a depus mărturie): "Că mi-a spus toate lucrurile pe care le-am făcut" [Căci el mi-a spus toate lucrurile, orice aș fi făcut].
40. De aceea, când au venit samaritenii la el, l-au rugat să locuiască acolo (L-au implorat să rămână); și a locuit acolo două zile.
41. Și mulți alții au crezut în cuvintele lui,
42. și au zis femeii: "Că acum nu pentru vorbirea ta credem, căci am auzit și știm că acesta este cu adevărat Mântuitorul lumii" (pentru că am auzit și știm că El este cu adevărat Mântuitorul lumii).

43. După două zile, a ieșit de acolo și s-a dus în Galileea.
44. Și a dat mărturie (Și a mărturisit), că un profet în țara sa nu are nici o cinste. [În adevăr, Isus a dat mărturie, căci un profet în țara sa nu are nici cinste, nici închinare].
45. De aceea, când a venit în Galileea, oamenii din Galileea L-au primit, după ce au văzut tot ce făcuse El la Ierusalim, în ziua sărbătorii (pentru că văzuseră toate lucrurile pe care le făcuse la Ierusalim în ziua de sărbătoare sau la Festival); pentru că și ei veniseră în ziua de sărbătoare.

46. De aceea a venit din nou în Cana Galileii, unde a transformat apa în vin. Și era un mic împărat (Și era un funcționar regal), al cărui fiu era bolnav la Capernaum.
47. Acesta, când a auzit că Isus va veni din Iudeea în Galileea, s-a dus la El și L-a rugat (și L-a implorat) să se pogoare și să-i vindece fiul, pentru că începuse să moară.
48. De aceea Isus i-a zis: "Dar voi vedeți semne și minuni mari, dar nu credeți". (Și Isus i-a zis: Dacă nu veți vedea semne, sau minuni, sau mari minuni, nu veți crede).
49. Împăratul cel mic i-a spus (funcționarul regal i-a spus): "Doamne, coboară-te, înainte ca fiul meu să moară".
50. Isus i-a zis: "Du-te, fiul tău trăiește". Omul a crezut în cuvintele pe care i le-a spus Isus și s-a dus (acasă).
51. Și când s-a coborât (aproape de casă), au venit slugile în întâmpinarea lui și i-au spus: "Că fiul său a supraviețuit".
52. Și i-a întrebat de ceasul în care a fost schimbat. Iar ei i-au răspuns: "Ieri, în ceasul al șaptelea, l-a lăsat febra".
53. De aceea tatăl a știut că era ceasul în care Isus i-a zis: "Fiul tău trăiește!"; și a crezut el și toată casa lui.
54. Isus a făcut din nou acest al doilea simbol, (Isus a făcut acest al doilea semn, sau acest al doilea miracol), când a venit din Iudeea în Galileea.

CAPITOLUL 5

1. După aceste lucruri, a fost o zi de sărbătoare a iudeilor, și Isus s-a suit la Ierusalim.

2. În Ierusalim este un loc de spălare (sau un bazin), care în ebraică se numește Betesda, și care are cinci pridvoare. [De fapt, la Ierusalim este o apă stătătoare pentru animale (sau un bazin de adăpare pentru animale), care în ebraică se numește Betesda, având cinci porți mici sau intrări].
3. În acestea zăcea o mare mulțime de bolnavi, orbi, strâmbi (sau șchiopi), și uscați (sau ofiliți), care stăteau (sau așteptau) mișcarea (sau agitarea) apei.
4. Căci îngerul Domnului se cobora la anumite momente în apa [stătătoare] (sau în bazin), și apa se mișca; și cel care cobora primul în bazin, după mișcarea apei, era refăcut (sau era vindecat) de orice boală de care era ținut.
5. Și era acolo un om care avea treizeci și opt de ani de boală.
6. Și când Isus l-a văzut zăcând (acolo), și a știut că era (acolo) de mult timp, Isus i-a zis: "Vrei să te faci sănătos?"
7. Bolnavul i-a răspuns: "Doamne, nu am pe nimeni, ca atunci când apa se mișcă (sau se tulbură), să mă bage în bazin (sau în piscină); căci pe când vin eu, altul se coboară înaintea mea".
8. Isus i-a zis: "Scoală-te, ia-ți patul și du-te". [Isus i-a zis: Ridică-te, ridică-ți patul și pleacă].
9. Și îndată omul s-a făcut sănătos, și-a luat patul și a ieșit. Și în ziua aceea era sabat. (Și îndată omul s-a vindecat, și-a luat patul și a ieșit afară. Și în ziua aceea era Sabat).
10. De aceea iudeii au zis celui care se făcuse sănătos: "Este Sabatul, nu-ți este permis să-ți iei patul". (Așa că iudeii i-au spus celui vindecat: Este Sabat și nu-ți este îngăduit să-ți cari patul).
11. El le-a răspuns: "Cel ce m-a făcut întreg mi-a zis: <<Ridică-ți patul și du-te>>". (El le-a răspuns: Cel care m-a vindecat mi-a zis: <<Ridică-ți patul și pleacă>>).
12. De aceea l-au întrebat: "Ce om este ăsta [Cine este acel om], care ți-a spus: <<Ia-ți patul și pleacă>>?" (Ridică-ți patul și pleacă?)

13. Dar cel care a fost făcut sănătos, nu știa cine era (Dar cel care a fost vindecat nu știa cine era). Și Isus se înclinase de la poporul care era așezat în acel loc.
14. După aceea, Isus l-a găsit în templu și i-a zis: "Iată! că te-ai făcut sănătos (Iată! că te-ai vindecat); acum să nu (mai) faci păcat [acum să nu (mai) păcătuiești], ca nu cumva să ți se întâmple ceva mai rău".
15. Omul acela s-a dus și a spus iudeilor că Isus a fost cel care l-a făcut întreg.
16. De aceea iudeii îl urmăreau pe Isus, pentru că făcea lucrul acesta în ziua Sabatului. (Așa că evreii l-au persecutat pe Isus, pentru că a făcut această minune în Sabat).
17. Și Isus le-a răspuns: "Tatăl Meu lucrează până acum, și Eu lucrez".

18. De aceea iudeii căutau și mai mult să-L omoare, pentru că nu numai că a călcat Sabatul, dar a spus că Dumnezeu era Tatăl Său și s-a făcut pe Sine însuși chiar (sau egal), cu Dumnezeu.

19. De aceea Iisus a luat cuvântul și le-a zis: "Adevărat, adevărat vă spun că Fiul nu poate face nimic de la sine, [nu] decât ceea ce vede pe Tatăl făcând; pentru că tot ceea ce face El, Fiul face și El la fel.
20. Căci Tatăl iubește pe Fiul și Îi arată toate lucrurile pe care le face; și Îi va arăta fapte mai mari decât acestea, (astfel) încât să vă mirați.
21. Căci așa cum Tatăl învie pe cei morți, și le dă viață (Căci așa cum Tatăl învie pe cei morți, și îi însuflețește), așa și Fiul, învie pe cine vrea El.
22. Căci nici Tatăl nu judecă pe nimeni, ci a dat orice osândă/soartă Fiului, (ci a dat orice hotărâre Fiului),
23. (astfel) încât toți oamenii să cinstească pe Fiul, precum cinstesc pe Tatăl. Cine nu cinstește pe Fiul, nu cinstește pe Tatăl care L-a trimis.

24. Adevărat, adevărat vă spun că cine ascultă cuvântul Meu și crede în Cel ce M-a trimis pe Mine are viața veșnică și nu vine la pieire (are viața veșnică și nu vine la judecată), ci trece de la moarte la viață.

25. Adevărat, adevărat vă spun, căci vine ceasul, și acum este, când morții vor auzi glasul Fiului lui Dumnezeu, și cei ce-l vor auzi vor trăi.
26. Căci, după cum Tatăl are viața în Sine însuși, așa a dat Fiului să aibă viața în Sine însuși;
27. și I-a dat puterea de a face osânda (și i-a dat autoritatea de a judeca), căci este Fiul omului.
28. Nu vă mirați de aceasta, căci vine ceasul în care toți oamenii care vor fi înmormântați vor auzi glasul Fiului lui Dumnezeu. (Nu vă mirați de aceasta, căci vine ceasul în care toți cei care sunt în morminte vor auzi glasul Fiului lui Dumnezeu).
29. Iar cei care au făcut lucruri bune, vor intra din nou în viață [vor ieși pentru a se ridica din nou la viață]; dar cei ce au făcut lucruri rele, în iarăși-învierea de osândă. (Cei care au făcut lucruri bune vor învia pentru viață, iar cei care au făcut lucruri rele vor învia pentru judecată sau pentru osândă).

30. Eu nu pot să fac nimic de capul meu, ci așa cum aud, așa cred [Poate că eu nu fac nimic de unul singur, dar cum aud, judec], și sentința mea este dreaptă, (și judecata mea este dreaptă și echitabilă), căci nu caut voia mea, ci voia Tatălui care m-a trimis.

31. Dacă dau mărturie despre mine însumi, mărturia mea nu este adevărată (Dacă depun mărturie despre mine însumi, mărturia mea nu este acceptată ca fiind adevărată);

32. altul este cel care dă mărturie despre mine și știu că mărturia lui este adevărată, pe care o poartă din partea mea. (ci este un altul care mărturisește despre Mine, și știu că mărturia lui este adevărată, ceea ce mărturisește despre Mine).

33. Ați trimis la Ioan, și el a dat mărturie despre adevăr. (Ați trimis mesageri la Ioan, iar el a mărturisit despre adevăr/a mărturisit cu sinceritate).
34. Dar eu nu iau mărturie de la nimeni; ci spun aceste lucruri, ca să fiți în siguranță. (Dar eu nu am nevoie de mărturia nimănui; ci spun aceste lucruri, ca să puteți fi mântuiți).
35. El era un felinar care ardea și strălucea, (sau dădea lumină); și voi v-ați bucurat, sau (ați avut) bucuria, (or încântarea), o oră în lumina lui.

36. Dar eu am mai multă mărturie decât Ioan, pentru lucrările pe care mi le-a dat Tatăl meu ca să le fac [pentru că lucrările pe care Mi le-a dat Tatăl Meu, ca să le săvârșesc], aceste lucrări pe care le fac dau mărturie despre Mine, că Tatăl M-a trimis. (Dar eu am un martor mai mare decât Ioan/Dar eu am o mărturie mai bună decât cea a lui Ioan, căci lucrările pe care mi le-a dat Tatăl meu ca să le săvârșesc, sau ca să le termin, aceste lucrări pe care le fac eu mărturisesc despre mine că Tatăl m-a trimis).

37. Iar Tatăl, care M-a trimis, a dat mărturie despre Mine. (Iar Tatăl, care M-a trimis, a mărturisit despre Mine). (Dar) Voi n-ați auzit niciodată glasul Lui, nici n-ați văzut asemănarea Lui (sau forma Lui).
38. Și cuvântul Lui nu locuiește în voi, pentru că nu credeți în Cel pe care L-a trimis El.

39. Căutați în Scripturi, în care credeți că veți avea viața veșnică; și acestea sunt cele care dau mărturie despre Mine. (Studiați Scripturile, prin care nădăjduiți să dobândiți viața veșnică; și ele sunt cele care mărturisesc despre Mine).
40. Și (totuși) nu vreți să veniți la Mine, (ca) să aveți viața (veșnică).
41. Nu iau lămuriri de la oameni (Eu nu-mi primesc gloria și nici onoarea de la oameni);
42. dar eu v-am cunoscut, și am văzut că nu aveți în voi dragostea lui Dumnezeu.
43. Eu am venit în numele Tatălui Meu, și nu M-ați luat (dar nu M-ați primit). Dacă vine altul în numele Său, îl veți primi.
44. Cum să credeți voi, care primiți slavă unii de la alții, și nu căutați slava care este numai a lui Dumnezeu? (Cum puteți crede, voi care vă primiți slava unii de la alții, și nu căutați slava care este numai de la Dumnezeu?)
45. Nu vă închipuiți că Eu vă voi acuza pe voi în fața Tatălui; Moise este cel care vă acuză, în care voi sperați.
46. Căci dacă ați crezut în Moise, poate că ați crede și în Mine, căci el a scris despre Mine. (Căci dacă ați crezut pe Moise, poate că m-ați crede și pe mine, căci el a scris despre mine).
47. Dar dacă nu credeți în scrisorile Lui, cum veți crede în cuvintele Mele?" (Dar dacă nu credeți ceea ce a scris el, cum veți crede ceea ce spun eu?)

CAPITOLUL 6

1. După aceste lucruri, Isus a trecut marea Galileii, adică Marea Tiberiadei (numită și Marea Tiberiadei). (După aceste lucruri, Isus a trecut peste lacul Galileii, care se mai numește și lacul Tiberiadei).

2. Și o mare mulțime Îl urmărea; pentru că vedeau semnele pe care le făcea asupra celor bolnavi. (Și o mare mulțime Îl urma; pentru că vedeau semnele sau minunile pe care le făcea pentru cei bolnavi).
3. Isus s-a dus deci într-un deal (Și Isus s-a urcat pe un deal), și a șezut acolo cu ucenicii Săi.
4. Paștele era aproape, o zi de sărbătoare a iudeilor. (Iar Paștele era foarte aproape, o zi de sărbătoare sau un festival pentru evrei).
5. De aceea Isus, după ce Și-a ridicat ochii și a văzut că o mare mulțime a venit la El, a zis lui Filip: "De unde să cumpărăm pâini, ca să mănânce acești oameni?"
6. Dar el a spus lucrul acesta, ispitindu-l (punându-l la încercare), căci știa ce avea să facă.
7. Filip i-a răspuns: "Pâini de două sute de șilingi (dinari) nu le ajung, (astfel) încât fiecare om să (poată) lua câte puțin".
8. Unul dintre ucenicii Săi, Andrei, fratele lui Simon Petru, i-a spus:
9. "Un copil este aici, care are cinci pâini de orz și doi pești; dar ce sunt acestea printre atâtea altele?"
10. De aceea Isus a zis: "Fă-i să stea la masă". Și era mult fân în acel loc. Și așa au șezut oamenii la masă, ca cinci mii la număr. (Și Isus a zis: Fă-i să se așeze la masă. Și era mult fân în acel loc. Și astfel, bărbații s-au așezat la masă, cinci mii la număr).
11. Isus a luat cele cinci pâini și, după ce a făcut mulțumiri, le-a împărțit oamenilor care ședeau la masă, precum și din pești, atât cât au vrut. (Isus a luat cele cinci pâini și, după ce a adus mulțumiri, le-a împărțit bărbaților care s-au așezat la masă, precum și peștele, atât cât au dorit).
12. Și când au fost plini-plini (Și când au fost plini până la refuz), a zis ucenicilor Săi: "Adunați rămășițele care au rămas, ca să nu piară".
13. Și au adunat și au umplut douăsprezece lădițe (coșnițe) din rămășițele celor cinci pâini de orz și doi pești, care rămăseseră celor ce mâncaseră. (Și au adunat și au umplut douăsprezece coșuri cu rămășițele celor cinci pâini de orz și doi pești, care rămăseseră de la cei ce mâncaseră).
14. De aceea, oamenii aceia, după ce au văzut semnul (sau simbolul, sau miracolul) pe care îl făcuse, au zis: "Căci acesta este cu adevărat profetul (Căci el este cu adevărat Profetul), care va veni în lume".

15. După ce a aflat că aveau să vină să-L ia și să-L facă rege, Isus a zburat din nou singur spre un deal (s-a dus de unul singur pe dealuri). [+De aceea, când Isus a aflat că aveau să vină ca să-l răpească (că veniseră ca să-l înșface, sau ca să-l poată prinde), și să-l facă rege, el singur a fugit din nou spre un deal].

16. Când s-a făcut seară, ucenicii Lui s-au coborât la mare.
17. S-au urcat într-o barcă și au trecut marea în Capernaum. Și atunci s-a făcut întuneric (Și s-a făcut întuneric atunci), și Isus nu a venit la ei [și Isus nu venise la ei].
18. Și pentru că a suflat un vânt mare, marea s-a ridicat.
19. De aceea, după ce au vâslit douăzeci și cinci de stadii sau treizeci de stadii, au văzut pe Isus umblând pe mare și apropiindu-se de corabie, și s-au înfricoșat (și s-au temut/și le-a fost frică).
20. Și le-a zis: "Eu sunt (aici); să nu vă fie frică" (nu vă temeți).
21. De aceea îl vor lua în barcă, și îndată barca a ajuns la țărm (și imediat după aceea barca a ajuns la țărm), la care s-au dus.

22. În cealaltă zi (În ziua următoare), poporul care stătea peste mare a văzut că nu mai era acolo altă barcă decât aceea, și că Isus nu a intrat în barcă împreună cu ucenicii Săi, ci doar ucenicii Săi au intrat [doar ucenicii Lui au intrat singuri].
23. Dar și alte bărci veneau de la Tiberiada, de lângă locul respectiv, unde mâncaseră pâine, și mulțumeau lui Dumnezeu (și aduceau mulțumiri lui Dumnezeu).
24. Când a văzut poporul că Isus și ucenicii Lui nu erau acolo, s-au suit în bărci și au venit la Capernaum, căutând pe Isus.
25. Și când L-au găsit peste mare, I-au zis: "Rabi (Învățătorule), cum ai venit aici?"

26. Isus le-a răspuns și le-a zis: "Adevărat, adevărat vă spun că Mă căutați, nu pentru că ați văzut minunile, ci pentru că ați mâncat din pâini și v-ați săturat.
27. Nu lucrați (pentru) hrana care piere, ci (pentru) cea care rămâne în viața veșnică, pe care v-o va da Fiul omului; pentru că Dumnezeu Tatăl L-a însemnat". (Nu lucrați pentru hrana care piere, ci pentru cea care rămâne pentru viața veșnică, hrană pe care Fiul omului v-o va da vouă, căci Dumnezeu Tatăl L-a pecetluit).
28. De aceea I-au zis: "Ce să facem, ca să lucrăm lucrările lui Dumnezeu?"
29. Isus a luat cuvântul și le-a zis: "Aceasta este lucrarea lui Dumnezeu, ca voi să credeți în El (pentru ca voi să credeți în El), pe care L-a trimis El".
30. De aceea I-au zis: "Ce semn faci, deci, ca noi să vedem și să credem în tine? Ce lucrezi? (Și ei I-au zis: Atunci ce semn faci, ca să-l vedem și să credem în Tine? Ce minune faci?)
31. Părinții noștri au mâncat mană în deșert, după cum este scris: <<El le-a dat să mănânce pâine din cer>>".
32. De aceea Isus le-a zis: "Adevărat, adevărat vă spun că Moise nu v-a dat pâine din cer, dar Tatăl meu vă dă însăși pâinea din cer (Și Iisus le-a zis: Adevărat vă spun că nu Moise v-a dat pâinea din cer, ci Tatăl meu vă dă acum adevărata pâine din cer);
33. căci este chiar pâinea care se coboară din cer (căci ea este adevărata pâine care se coboară din cer), și dă viață lumii".
34. De aceea I-au zis: "Doamne, în veci dă-ne nouă această pâine".

35. Isus le-a zis: "Eu sunt pâinea vieții; cel ce vine la Mine nu va flămânzi, și cel ce crede în Mine nu va înseta niciodată.
36. Dar Eu v-am spus că M-ați văzut, și n-ați crezut.
37. Toate lucrurile pe care mi le dă Tatăl, vor veni la Mine; și nu voi da afară pe cel ce vine la Mine. (Toți cei pe care mi-i va da Tatăl, vor veni la mine; și nu-l voi arunca afară, da, pe oricine vine la mine).
38. Căci Eu M-am pogorât din cer, nu ca să fac voia Mea, ci voia Celui ce M-a trimis.
39. Și aceasta este voia Tatălui care m-a trimis: ca toate lucrurile pe care mi le-a dat Tatăl, (să) nu le pierd (sau (să) nu pierd nimic) din ele, ci (să) le ridic iarăși în ziua de apoi. (Și aceasta este voia Tatălui care M-a trimis: ca din toți cei pe care Mi i-a dat Tatăl, să nu pierd pe niciunul dintre ei, ci pe toți să-i înviez în Ziua de Apoi).
40. Și voia Tatălui Meu, care M-a trimis, este ca orice om care vede pe Fiul și crede în El să aibă viața veșnică; și Eu îl voi învia în ziua de apoi". (Și aceasta este voia Tatălui Meu, care M-a trimis, ca oricine vede pe Fiul și crede în El să aibă viața veșnică; și Eu îl voi învia în Ziua de Apoi).
41. De aceea iudeii au avut ranchiună pe el (Și astfel, iudeii au bombănit despre el), pentru că spusese: "Eu sunt pâinea care s-a pogorât din cer".
42. Și au zis: "Dacă nu cumva acesta este Isus, fiul lui Iosif, al cărui tată și mamă i-am cunoscut. Cum zice deci: <<Că M-am pogorât din cer>>?"

43. De aceea Isus a luat cuvântul și le-a zis: "Să nu vă strângeți laolaltă. (Isus a luat cuvântul și le-a zis: Nu vă certați unii cu alții).
44. Nici un om nu poate veni la mine, decât dacă Tatăl care M-a trimis, îl atrage [nu, ci Tatăl care M-a trimis pe Mine, îl atrage]; și Eu îl voi învia în ziua de apoi. (Nimeni nu poate veni la Mine, dacă nu-l atrage Tatăl care M-a trimis; și Eu îl voi învia în Ziua de Apoi).
45. Este scris în profeți: <<Și toți oamenii vor putea fi învățați de Dumnezeu>> (Fiecare va fi învățat de Dumnezeu). Fiecare om care a auzit de Tatăl, și care a învățat, vine la Mine.
46. Nu pentru că cineva a văzut pe Tatăl, ci Acesta, care este de la Dumnezeu, a văzut pe Tatăl. (Nu că cineva L-a văzut pe Tatăl, ci cel ce este de la Dumnezeu a văzut pe Tatăl).
47. Cu adevărat, cu adevărat vă spun că cine crede în Mine are viața veșnică. (Adevărat, adevărat, vă spun/Sincer, vă spun adevărul, cel ce crede în Mine are viața veșnică).
48. Eu sunt pâinea vieții.
49. Părinții voștri au mâncat mană în deșert și au murit.
50. Aceasta este pâinea care se coboară din cer, ca, dacă mănâncă cineva din ea, să nu moară (astfel încât, dacă mănâncă cineva din ea, nu va muri).
51. Eu sunt pâinea cea vie, care s-a pogorât din cer. Dacă mănâncă cineva din pâinea aceasta, va trăi la nesfârșit. Iar pâinea pe care o voi da, este carnea mea pentru viața lumii".

52. De aceea iudeii se certau între ei și ziceau: "Cum poate acesta să ne dea să mâncăm carnea lui?"
53. De aceea Iisus le-a zis: "Adevărat, adevărat vă spun că, dacă nu veți mânca carnea Fiului omului și nu veți bea sângele Lui, nu veți avea viață în voi.
54. Cel ce mănâncă trupul Meu și bea sângele Meu are viață veșnică și Eu îl voi ridica din nou în ziua de apoi. (Cine mănâncă trupul Meu și bea sângele Meu are viață veșnică și Eu îl voi învia în Ziua de Apoi).
55. Căci carnea mea este carne multă, și sângele meu este băutură multă. (Căci carnea mea este adevărata hrană și sângele meu este adevărata băutură).
56. Cine mănâncă trupul Meu și bea sângele Meu, locuiește în Mine, și Eu în el.
57. Așa cum m-a trimis Tatăl Meu, care trăiește, și Eu trăiesc pentru Tatăl, iar cel ce Mă mănâncă pe Mine, va trăi pentru Mine. (Căci Tatăl cel viu M-a trimis pe Mine, și Eu trăiesc pentru Tatăl, și cine Mă mănâncă pe Mine, va trăi datorită Mie).
58. Aceasta este pâinea care s-a pogorât din cer. Nu cum au mâncat părinții voștri mană și au murit; cine mănâncă pâinea aceasta, va trăi la nesfârșit".

59. El a spus aceste lucruri în sinagogă, învățând în Capernaum.

60. De aceea, mulți dintre ucenicii Săi, auzind aceasta, au zis: "Acest cuvânt este greu, cine îl poate auzi?" (Și mulți dintre ucenicii Săi, care auziseră aceasta, ziceau: Acest cuvânt este greu, cine poate suporta să audă astfel de cuvinte?/cine poate asculta astfel de cuvinte?)
61. Dar Isus se ironizează pe sine (sau în el însuși), că ucenicii Lui s-au mirat de acest lucru, și le-a zis: "Acest lucru vă jignește? (Și Isus, știind în Sine că ucenicii Săi cârteau din pricina aceasta, le-a zis: Asta vă jignește?)
62. De aceea, dacă vedeți pe Fiul omului înălțându-se, unde era mai înainte? (Și ce dacă îl vedeți pe Fiul omului înălțându-se la locul unde a fost mai înainte?)
63. Duhul este cel care dă viață, carnea nu folosește la nimic; cuvintele pe care vi le-am spus sunt duh și viață. (Duhul este cel care dă viață, carnea nu folosește la nimic; cuvintele pe care vi le-am spus sunt ale Duhului și ale vieții).
64. Dar sunt unii dintre voi care nu cred". Căci Isus a știut de la început care sunt cei credincioși (care îl credeau), și cine avea să-L trădeze.

65. Și a zis: "De aceea v-am spus că nimeni nu poate veni la Mine, [nu] dacă nu i s-a dat de la Tatăl Meu" (decât dacă nu i-a fost îngăduit de Tatăl Meu).

66. Din acest moment, mulți dintre ucenicii Lui s-au abătut și nu mai mergeau acum cu El.
67. De aceea Isus a zis celor doisprezece: "Vreți să plecați și voi?"
68. Și Simon Petru I-a răspuns: "Doamne, la cine să mergem? Tu ai cuvintele vieții veșnice (Tu ai cuvintele vieții eterne);
69. și noi credem și am cunoscut, [iar noi am crezut și cunoaștem], că Tu ești Hristosul, Fiul lui Dumnezeu" (că Tu ești Mesia, Fiul lui Dumnezeu).
70. De aceea Isus le-a răspuns: "Oare nu v-am ales Eu pe voi doisprezece, și unul dintre voi este un demon?" (și totuși unul dintre voi este un diavol?)
71. Și a spus aceasta despre Iuda al lui Simon Iscarioteanul, căci acesta avea să-l trădeze, pe când era unul din cei doisprezece.

CAPITOLUL 7

1. După aceste lucruri, Isus a mers în Galileea, pentru că nu voia să meargă în Iudeea, pentru că iudeii căutau să-L omoare.
2. Și se apropia o zi de sărbătoare a iudeilor, [adică Sărbătoarea] Tabernacolelor.
3. Și frații lui i-au spus: "Treci de aici (Mergi mai departe de aici), și du-te în Iudeea, ca să vadă și ucenicii tăi faptele pe care le faci;
4. pentru că nimeni nu face nimic în învălmășeală (sau în secret), și el însuși caută să fie la vedere [+de aceea nimeni nu face nimic într-un loc ascuns sau (în) privat (pentru că nimeni nu face nimic într-un loc ascuns sau în particular), ci urmărește să fie (afară) la vedere]. Dacă faci aceste lucruri, arată-te lumii".
5. Căci nici frații lui nu credeau în el.
6. De aceea Isus le-a spus: "Timpul Meu nu a venit încă, dar timpul vostru este gata întotdeauna. (Ora mea nu a sosit încă/ Nu este încă timpul meu, dar este întotdeauna timpul tău).
7. Poate că lumea nu vă urăște, dar pe mine mă urăște; pentru că eu mărturisesc (pentru că mărturisesc despre ea) că faptele ei sunt rele.
8. Urcați la această zi de sărbătoare, dar eu nu voi merge la această sărbătoare, căci timpul meu nu este încă împlinit" (sau complet umplut). (pentru că timpul meu nu este încă complet plin, sau nu s-a împlinit încă pe deplin).
9. După ce a spus aceste lucruri, El a locuit în Galileea.

10. Și după ce frații lui s-au dus, el s-a suit la sărbătoare, nu în văzul tuturor/nu în mod deschis, ci ca în particular.
11. Așadar, iudeii Îl căutau în ziua sărbătorii (Și astfel evreii l-au căutat în ziua sărbătorii sau la festival), și spuneau: "Unde este el?"
12. Și s-a vorbit mult de el printre oameni (Și era multă rumoare în popor despre el). Căci unii spuneau: "Că el este bun"; iar alții spuneau: "Nu, ci el înșală poporul";
13. totuși nimeni nu vorbea deschis despre el, de groaza iudeilor (de teama evreilor).

14. Dar când a venit ziua sărbătorii, de la mijloc, Isus S-a suit în templu (Isus S-a dus la Templu) și învăța.
15. Iudeii s-au mirat și au zis: "De unde știe omul acesta literele, de vreme ce nu a învățat?" (Cum poate omul acesta să știe atât de multe, din moment ce nu a studiat?)

16. Isus le-a răspuns: "Doctrina Mea nu este a Mea, ci a Celui ce M-a trimis.
17. Dacă vrea cineva să facă voia Lui, va ști dacă învățătura este de la Dumnezeu sau [dacă] vorbesc despre mine însumi.
18. Cel care vorbește despre sine își caută propria slavă; dar cel care caută slava Celui care l-a trimis, este veridic (este sincer) și nu este nedreptate în el.

19. Dacă Moise nu v-a dat o lege și niciunul dintre voi nu împlinește (sau nu păzește) legea? Ce căutați să mă omorâți?" (Nu v-a dat Moise Legea? și totuși niciunul dintre voi nu se supune Legii. De ce căutați să mă omorâți?)
20. Și poporul a răspuns și a zis: "Tu ai un diavol; cine caută să te ucidă?"
21. Isus a luat cuvântul și le-a zis: "Eu am făcut o lucrare, și toți vă mirați.
22. De aceea Moise v-a dat tăierea împrejur; nu pentru că este de la Moise, ci de la părinți (nu că era de la Moise, ci de la părinți); și în sabat tăiați împrejur pe un om.
23. Dacă un om se taie împrejur în sabat, ca să nu se încalce Legea lui Moise, (de ce) aveți indignare (sau mânie) față de mine, pentru că am făcut un om întreg în sabat? (Și dacă un om își primește circumcizia în Sabat, astfel încât Legea lui Moise să nu fie încălcată, atunci de ce aveți indignare sau mânie împotriva mea, pentru că am făcut un om complet sănătos sau l-am vindecat în Sabat?)
24. Nu vă gândiți după față, ci gândiți-vă la o sentință dreaptă". (Nu judecați doar la suprafață, ci mai degrabă judecați correct).

25. De aceea unii din Ierusalim au spus: "Nu cumva acesta este cel pe care evreii caută să îl ucidă?
26. Și iată, El vorbește deschis, iar ei nu-i spun nimic. Oare știu prinții cu adevărat că acesta este Hristos? (Poate că liderii noștri știu că el este cu adevărat Mesia?)
27. Îl cunoaștem pe omul acesta, de unde este; dar când va veni Hristos, nimeni nu știe de unde va veni". (Și totuși îl cunoaștem pe acest om, de unde este el; dar când va veni Mesia, nimeni nu va ști de unde este el).
28. De aceea Isus a strigat în templu (când învăța) și a spus: "Voi mă cunoașteți și știți de unde sunt; și nu am venit de la mine însumi, ci adevărat este Cel care m-a trimis, pe care voi nu-l cunoașteți.
29. Îl cunosc, și dacă spun că nu-l cunosc, voi fi ca voi, un mincinos; dar îl cunosc, pentru că de la el sunt (pentru că sunt de la el), și el m-a trimis".
30. De aceea au căutat să îl ia (să-L prindă), și nimeni nu a pus mâna pe el, pentru că ceasul lui nu venise încă. (Și au căutat să pună mâna pe El, dar nimeni nu a pus mâna pe El, pentru că nu venise încă ceasul Lui/pentru că nu era încă vremea lui).
31. Și mulți din popor au crezut în el și au spus: "Când va veni Hristos, va face El mai multe semne decât cele pe care le face acesta?" (Când va veni Mesia, va face El mai multe semne sau mai multe minuni decât acestea pe care le face?)

32. Fariseii i-au auzit pe oameni gândindu-se la el, (privind) aceste lucruri; și căpeteniile și fariseii au trimis slujitori, ca să-L ia. (Fariseii au auzit că poporul se gândea la el, cu privire la aceste lucruri; și căpeteniile, marii preoți și fariseii, și-au trimis slujitorii să pună mâna pe el).
33. De aceea Isus le-a zis: "Încă puțină vreme sunt cu voi, și Mă duc la Tatăl, care M-a trimis.
34. Mă veți căuta și nu Mă veți găsi; și unde sunt Eu, este posibil să nu veniți" (voi nu puteți veni).

35. De aceea iudeii și-au zis: "Unde se va duce acesta, pentru că nu-l vom găsi? dacă va merge în împrăștierea păgânilor și îi va învăța pe păgâni? (Astfel, iudeii și-au zis: Unde să se ducă, ca să nu-l putem găsi? să se ducă la împrăștierea printre neamuri și să învețe neamurile?)
36. Ce este acest cuvânt, pe care El l-a spus: <<Mă veți căuta și nu Mă veți găsi; și unde sunt Eu, este posibil să nu veniți>>?" (și unde sunt Eu, voi nu puteți veni?)

37. Dar în ultima zi a marelui ospăț (Dar în ultima zi a marii sărbători, sau a marelui festival), Isus a stat în picioare și a strigat, și a spus: "Dacă însetează cineva, să vină la Mine și să bea.
38. Cel ce crede în Mine, după cum spune Scriptura, râuri de apă vie vor curge din pântecele lui". (Cine crede în Mine, așa cum spune Scriptura, din pântecele lui vor curge râuri de apă vie/ râuri de apă dătătoare de viață).
39. Dar el a spus acest lucru despre (Sfântul) Spirit (sau Sfântul Duh), pe care oamenii care credeau în el trebuiau să-l ia (pe care cei care credeau în el îl vor primi mai târziu); pentru că Duhul nu fusese încă dat, pentru că Isus nu fusese încă glorificat.

40. De aceea, cei din acea ceată, după ce au auzit aceste cuvinte de la el, au spus: "Acesta este cu adevărat un profet" (El este cu adevărat Profetul).
41. Alții au spus: "Acesta este Hristos". Dar unii au spus: "Vine Hristos din Galileea? (Alții au spus: El este Mesia. Dar unii au spus: Va veni Mesia din Galileea?)
42. Nu spune Scriptura că din sămânța lui David și din cetatea Betleemului, unde era David, vine Hristos?" (Nu spune Scriptura că din sămânța lui David și din satul Betleem, unde era David, va veni Mesia?)
43. De aceea s-a făcut disensiune în popor pentru el.
44. Și unii dintre ei l-ar fi luat (au vrut să-L prindă), dar nimeni nu a pus mâna pe El.

45. De aceea slujitorii au venit la episcopi și la farisei și le-au spus: "De ce nu L-ați adus?" (Și astfel servitorii s-au întors la marii preoți și la farisei și ei le-au spus: De ce nu l-ați adus înapoi la noi?)
46. Miniștrii au răspuns (Servitorii au răspuns): "Niciodată (un) om nu a vorbit așa cum vorbește acest om".
47. De aceea Fariseii le-au răspuns: "Oare și voi sunteți înșelați?
48. Dacă vreunul dintre prinți, sau (noi), fariseii, am crezut în El? (Crede vreunul dintre conducători, da, marii preoți, sau noi dintre Farisei, în El?)
49. Dar poporul acesta, care nu cunoaște Legea, să fie blestemat". (Acești oameni, care nu cunosc Legea, să fie blestemați!)
50. Nicodim le-a spus (Cel care a venit noaptea la El, acela era unul dintre ei):
51. "Dacă legea noastră consideră pe un om, [nu] dacă nu a auzit mai întâi de el [nu, ci mai întâi a auzit de el], și știe ce face el?" (Judecă Legea noastră pe cineva, dacă nu a auzit mai întâi de la el și nu știe ce face?)
52. Ei au răspuns și i-au zis: "Ești și tu un om din Galileea? Căutați Scripturile și vedeți că din Galileea nu se ridică un profet".
53. Și s-au întors, fiecare în casa lui. (Apoi fiecare dintre ei s-a întors la casa lui).

CAPITOLUL 8

1. Dar Isus a mers pe Muntele Măslinilor. (Apoi Isus s-a dus pe Muntele Măslinilor).

2. Și din nou devreme (în dimineața următoare), a intrat în templu; și tot poporul a venit la el; și el ședea și îi învăța.
3. Și cărturarii și fariseii au adus o femeie prinsă în adulter și au așezat-o în mijloc (și au pus-o în mijlocul tuturor),
4. și i-au spus: "Stăpâne, această femeie este acum luată în adulter. (și I-au zis: Învățătorule, femeia aceasta a fost prinsă în adultery).
5. Iar în lege, Moise ne-a poruncit să îi ucidem cu pietre; de aceea, ce spui tu?"
6. Și au spus acest lucru ispitindu-l, (ca) să îl poată acuza. Isus s-a aplecat și a scris cu degetul său în pământ (și a scris pe pământ cu degetul).
7. Și pe când ei stăteau (sau continuau) să-L întrebe, El S-a ridicat (în picioare) și le-a zis: "Cel din voi care este fără păcat, să arunce primul o piatră în ea". (Cel dintre voi care este fără păcat, să arunce prima piatră în ea).
8. Și din nou s-a aplecat și a scris în pământ (și a scris pe pământ).
9. Și auzind ei aceste lucruri, au plecat unul după altul, și au început de la bătrâni; și Isus a rămas singur, iar femeia stătea în mijloc.
10. Isus S-a sculat și i-a zis: "Femeie, unde sunt cei care te-au acuzat? nimeni nu te-a condamnat".
11. Ea a spus: "Nici un om, Doamne". Isus i-a spus: "Nici Nici eu nu te voi condamna; du-te, și de acum înainte să nu mai (faci) (niciun) păcat" [și acum, după acestea, să nu păcătuiești] (și de acum încolo, nu mai face niciun păcat).

12. De aceea Isus le-a vorbit din nou, și le-a spus: "Eu sunt lumina lumii; cel care Mă urmărește pe Mine, nu umblă în întuneric (cine Mă urmează pe Mine, nu umblă în întuneric), ci va avea lumina vieții".
13. De aceea fariseii au spus: "Tu însuți ești martor al tău; mărturia ta nu este adevărată". (Și astfel fariseii au spus: Tu mărturisești despre tine însuți; mărturia ta nu este adevărată).
14. Isus a luat cuvântul și le-a zis: "Și dacă depun mărturie despre mine însumi, mărturia mea este adevărată (Isus a luat cuvântul și le-a zis: Și dacă eu mărturisesc despre mine însumi, atunci mărturia mea este adevărată); căci știu de unde am venit și încotro mă duc. Dar voi nu știți de unde am venit, nici încotro Mă duc.
15. Căci voi considerați după trup, dar eu nu consider pe nimeni (Căci voi judecați după trup, dar eu nu judec pe nimeni);
16. și dacă eu consider, condamnarea mea este adevărată (și dacă eu judec, atunci judecata mea este adevărată), pentru că nu sunt singur, decât Eu și Tatăl care M-a trimis.
17. Și în legea voastră este scris că mărturia a doi oameni este adevărată. (Și în Legea voastră este scris că mărturia a doi oameni care sunt de acord este adevărată).
18. Eu sunt, care mărturisesc despre Mine însumi, și Tatăl, care M-a trimis, mărturisește despre Mine". (Eu sunt Cel ce dau mărturie despre Mine, și Tatăl, care M-a trimis, dă și El mărturie despre Mine).
19. De aceea ei I-au spus: "Unde este Tatăl tău?" Isus a răspuns: "Nici pe Mine nu Mă cunoașteți, nici pe Tatăl Meu nu-L cunoașteți; dacă M-ați cunoaște, poate că ați cunoaște și pe Tatăl Meu".
20. Isus a rostit aceste cuvinte în trezorerie, învățând în templu; și nimeni nu L-a luat (L-a prins), pentru că nu venise încă ceasul Lui (pentru că ceasul Lui nu venise încă/ pentru că nu era încă vremea Lui).

21. De aceea, Isus le-a spus din nou: "Iată! Mă duc și Mă veți căuta și veți muri în păcatul vostru; încotro mă îndrept, este posibil să nu veniți" (unde mă duc eu, voi nu puteți veni).
22. De aceea iudeii au spus: "Dacă se va omorî pe sine, pentru că a spus: << încotro mă îndrept, este posibil să nu veniți>>?" (Și astfel iudeii au spus: Ar trebui să se sinucidă, pentru că a spus: <<Unde mă duc eu, voi nu puteți veni?)
23. Iar El le-a spus: "Voi sunteți de jos, Eu sunt de sus; voi sunteți din lumea aceasta, Eu nu sunt din lumea aceasta.
24. De aceea v-am spus că veți muri în păcatele voastre; căci dacă nu credeți că Eu sunt, veți muri în păcatele voastre".
25. De aceea ei i-au spus: "Cine ești tu?" Isus le-a spus: "Începutul (sau Cel dintâi dintre toate lucrurile), pe care vi-l spun și Eu (da, ceea ce v-am spus).
26. Am multe lucruri de spus și de gândit despre voi, dar Cel ce m-a trimis este atât de veridic; și eu vorbesc în lume aceste lucruri, pe care le-am auzit de la El". (Am multe lucruri de spus și de judecat despre tine, și Cel ce m-a trimis este adevărat; și spun în lume aceste lucruri, pe care le-am auzit de la El).
27. Iar ei nu știau că El Îl cheamă pe Tatăl Său Dumnezeu. (Iar ei nu știau, sau nu înțelegeau, că El îl numea pe Dumnezeu Tatăl Său).
28. De aceea Isus le-a spus: "Când veți înălța pe Fiul omului, atunci veți ști că Eu sunt și nu fac nimic de la Mine (Când veți ridica pe Fiul omului, atunci veți ști ce sunt Eu și că prin Mine însumi nu pot face nimic); ci, după cum M-a învățat Tatăl Meu, Eu spun aceste lucruri.
29. Și Cel ce m-a trimis este cu mine și nu m-a lăsat singur; căci fac în veci lucrurile care Îi sunt plăcute" (pentru că eu fac întotdeauna lucrurile care îi sunt plăcute).
30. Când a spus aceste lucruri, mulți au crezut în El.

31. De aceea, Isus a spus iudeilor care credeau în El: "Dacă locuiți în cuvântul meu, într-adevăr, voi veți fi discipolii mei (Dacă rămâneți în cuvântul Meu, cu adevărat, veți fi ucenicii Mei);
32. veți cunoaște adevărul, și adevărul vă va face liberi".
33. De aceea iudeii i-au răspuns: "Noi suntem sămânța lui Avraam și nu am slujit niciodată (niciunui) om [și nimănui nu am servit vreodată] (și nu am fost niciodată în robie, sau în sclavie, față de vreun om); cum spui tu: <<Că veți fi liberi>>?"

34. Isus le-a răspuns: "Adevărat, adevărat vă spun că fiecare om care face păcat este robul păcatului.
35. Și robul nu locuiește în casă până la sfârșit, ci Fiul locuiește până la sfârșit.
36. De aceea, dacă Fiul vă face liberi, într-adevăr, veți fi liberi. (Și astfel, dacă Fiul vă face liberi, cu adevărat, sau în adevăr, veți fi liberi).
37. Știu că sunteți fiii lui Avraam, dar voi căutați să mă omorâți, pentru că cuvântul meu nu (se ține) în voi.
38. Eu spun lucrurile pe care le-am văzut la Tatăl Meu; și voi faceți lucrurile pe care le-ați văzut la tatăl vostru"

39. Ei au răspuns și I-au zis: "Avraam este tatăl nostru". Isus le-a spus: "Dacă sunteți fiii lui Avraam, (atunci) faceți faptele lui Avraam.
40. Dar acum căutați să mă ucideți pe mine, un om care v-am spus adevărul: <<că am auzit de la Dumnezeu>> (pe care l-am auzit de la Dumnezeu); Avraam nu a făcut acest lucru.

41. Voi faceți faptele tatălui vostru". De aceea i-au spus: "Noi nu suntem născuți din curvie; noi avem un singur Tată, Dumnezeu".
42. Dar Isus le-a spus: "Dacă Dumnezeu ar fi Tatăl vostru, cu adevărat M-ați iubi; pentru că am purces de la Dumnezeu (sau am venit, sau am ieșit, de la Dumnezeu), și am venit (aici); pentru că nici eu nu am venit de la mine, ci El m-a trimis. (Dar Isus le-a spus: Dacă Dumnezeu ar fi Tatăl vostru, m-ați iubi cu adevărat, pentru că am ieșit din Dumnezeu și am venit aici; da, nu am venit aici din proprie inițiativă, ci El m-a trimis).
43. De ce nu cunoașteți vorbirea mea? Pentru că nu puteți asculta cuvântul meu. (De ce nu înțelegeți ce spun? pentru că nu puteți auzi cuvintele mele/pentru că nu puteți asculta cuvintele mele).
44. Voi sunteți din tatăl vostru, diavolul, și veți face dorințele tatălui vostru. El a fost un ucigaș de oameni de la început și nu a stat în adevăr, pentru că adevărul nu este în el. Atunci când vorbește minte (minciună/falsitate), vorbește despre el însuși; căci el este mincinos și tatăl minciunii. (Când spune minciuni, își vorbește propria limbă; pentru că el este un mincinos, și tatăl (creatorul) acesteia).
45. Căci eu spun adevărul, și voi nu credeți în mine. (Dar pentru că spun adevărul, voi nu mă credeți).
46. Cine dintre voi mă va mustra de păcat? dacă spun adevărul, de ce nu credeți în mine? (Cine dintre voi mă poate dovedi vinovat de păcat?/Cine dintre voi mă poate convinge de păcat? dacă spun adevărul, de ce nu mă credeți?)
47. Cine este de la Dumnezeu, aude cuvintele lui Dumnezeu; de aceea nu auziți (și astfel nu puteți auzi/și de aceea nu veți asculta), pentru că nu sunteți din Dumnezeu.

48. De aceea iudeii au luat cuvântul și i-au spus: "Dacă nu spunem bine (Nu spunem pe bună dreptate, sau corect, că), că ești samaritean și ai un diavol?"
49. Isus a răspuns și a zis: "Nu am nici un diavol, ci Îl cinstesc pe Tatăl Meu, iar voi nu m-ați cinstit. (Isus a răspuns și a zis: Eu nu am un diavol/Nu sunt posedat, Eu Îl cinstesc pe Tatăl Meu, dar voi Mă dezonorați pe Mine).
50. Căci eu nu caut slava mea; el este, cel care caută și consideră. (Pentru că eu nu-mi caut propria slavă; dar există El, care o caută și judecă pentru mine).
51. Adevărat, adevărat vă spun că, dacă cineva păzește cuvintele Mele, nu va gusta moartea până la sfârșit". (Adevărat vă spun că, dacă ascultă cineva cuvintele Mele, nu va gusta niciodată moartea/nu va muri niciodată).
52. De aceea iudeii au spus: "Acum am cunoscut că ai un diavol. Avraam a murit, și profeții, și tu spui: <<Dacă cineva păzește cuvintele mele (Dacă cineva ascultă cuvintele mele), nu va gusta moartea până la sfârșit>>.
53. Dacă ești mai mare decât tatăl nostru Avraam, care a murit, și decât profeții care au murit; cine te faci tu?/cine te faci pe tine însuți?"
54. Isus a răspuns: "Dacă mă slăvesc pe mine însumi, slava mea nu este nimic (atunci gloria mea este nimic); Tatăl meu este cel care mă slăvește, despre care spuneți că este Dumnezeul vostru.
55. Și voi nu L-ați cunoscut, dar eu L-am cunoscut; și dacă spun că nu L-am cunoscut, voi fi un mincinos ca voi; dar L-am cunoscut și păzesc cuvintele Lui (și ascult cuvintele Lui).
56. Avraam, tatăl vostru, s-a îmbogățit (sau s-a bucurat din plin), să vadă ziua mea; a văzut-o și s-a bucurat". (Tatăl vostru Avraam s-a bucurat să vadă ziua mea; da, a văzut-o și s-a bucurat).
57. Atunci iudeii i-au spus: "N-ai împlinit încă cincizeci de ani, și l-ai văzut pe Avraam?"

58. De aceea Isus le-a zis: "Adevărat, adevărat vă spun că, înainte ca Avraam să fie [înainte ca Avraam să fi fost făcut], Eu sunt".
59. De aceea au luat pietre, ca să le arunce în el (pentru a arunca în el); dar Isus S-a ascuns și a ieșit din templu.

CAPITOLUL 9

1. Isus, trecând (pe acolo), a văzut un orb din naștere.
2. Și ucenicii Lui L-au întrebat: "Stăpâne, cine a păcătuit, acest om sau bătrânii lui [Rabbi, cine a păcătuit, acest om, sau tatăl și mama lui],de s-a născut orb?" (Și ucenicii Lui L-au întrebat: Învățătorule, cine a păcătuit, omul acesta, sau tatăl și mama lui, pentru ca el să se nască orb?)
3. Isus a răspuns: "Nici omul acesta n-a păcătuit, nici bătrânii lui [Nici omul acesta nu a păcătuit, nici tatăl și nici mama lui]; ci ca lucrările lui Dumnezeu să fie arătate în el.
4. Se cuvine să fac lucrările Celui ce m-a trimis, atâta timp cât este zi (cât este ziua de lungă); va veni noaptea, când niciun om nu va mai putea lucra (atunci când nu se poate lucra).
5. Atâta timp cât sunt în lume, Eu sunt lumina lumii".
6. După ce a spus aceste lucruri, a scuipat în pământ și a făcut lut din scuipat (și a făcut lut cu scuipat), și a uns lutul pe ochii lui,
7. și i-a spus: "Du-te și te spală în apa (sau în bazinul) din Siloam, care se (mai) cheamă <<Trimis>>" (Du-te și spală-te în iazul Siloam, care se traduce prin <<Trimis>>). Apoi s-a dus, s-a spălat și a revenit (înapoi) văzând.
8. Și astfel vecinii (lui) și cei care îl văzuseră mai înainte, pentru că era un cerșetor, au spus: "Oare nu acesta este cel care a șezut și a cerșit?"
9. Alți bărbați au spus: "Că acesta este" (Unii oameni au spus: Da, el este); iar alții au spus: "Nu, dar el este ca el". Dar el a spus: "Eu sunt" [el].
10. De aceea ei i-au spus: "Cum ți s-au deschis ochii?"
11. El a răspuns: "Omul acela, adică Isus, a făcut lut, mi-a uns ochii și mi-a spus: <<Du-te la apa (sau la bazinul) din Siloam și spală-te>> (Du-te la iazul Siloam și spală-te); M-am dus, m-am spălat și (apoi) am văzut".
12. Iar ei l-au întrebat: "Unde este el?" El a spus: "Nu știu".

13. Ei l-au dus pe cel orb la farisei.
14. Și era sabat, când Isus a făcut lut și i-a deschis ochii.
15. Fariseii l-au întrebat din nou cum a văzut. Iar el le-a spus: "El a stabilit pentru mine (sau El mi-a spus), lut pentru ochi/lut pe ochi (Mi-a pus niște lut pe ochi); și m-am spălat, și (acum) văd".
16. De aceea unii dintre farisei au spus: "Omul acesta nu este de la Dumnezeu, care nu păzește Sabatul" (Și astfel unii dintre farisei au spus: Acest om nu poate fi de la Dumnezeu, pentru că nu păzește Sabatul). Alți oameni au spus: "Cum poate un om păcătos să facă aceste semne" (sau aceste minuni). Și între ei era ceartă (sau dezbinare).
17. De aceea au întrebat din nou pe orb: "Ce spui tu despre cel care ți-a deschis ochii?" Iar el a spus: "Că el este un profet".

18. De aceea iudeii nu au crezut în El, că era orb și că văzuse, până nu au chemat pe tatăl și pe mama Lui, care văzuseră.
19. Iar ei i-au întrebat și au zis: "Acesta este fiul vostru, despre care spuneți că s-a născut orb? Cum vede el acum?"

20. Tatăl și mama lui le-au răspuns și au zis: "Noi știm că acesta este fiul nostru și că s-a născut orb;
21. dar cum vede acum, nu știm, sau cine i-a deschis ochii, nu știm; întrebați-l pe el, are vârsta, vorbește despre el însuși" (întrebați-l, este destul de bătrân, da, lăsați-l să vorbească pentru el însuși).
22. Tatăl și mama lui au spus aceste lucruri, pentru că se temeau de iudei; pentru că atunci iudeii conspiraseră ca, dacă cineva Îl recunoaște (ca) Hristos, să fie dat afară din sinagogă. (Tatăl și mama lui au spus aceste lucruri, pentru că se temeau de iudei; pentru că atunci iudeii au conspirat împreună, că dacă cineva îl recunoaște ca Mesia, va fi dat afară din sinagogă).
23. De aceea tatăl și mama lui au spus: "Că are vârsta, întrebați-l pe el". (Și astfel tatăl și mama lui au spus: El este destul de bătrân, întrebați-l).

24. De aceea au chemat din nou pe omul orb și i-au spus: "Dă slavă lui Dumnezeu; noi știm că acest om este un păcătos".
25. Apoi a zis: "Dacă este păcătos, nu știu; un lucru știu: că atunci am fost orb, acum văd". (Apoi a spus: Dacă este păcătos, nu știu; dar singurul lucru pe care îl știu este că înainte am fost orb, iar acum pot vedea).
26. De aceea i-au spus: "Ce ți-a făcut? cum ți-a deschis ochii?"
27. El le-a răspuns: "V-am spus acum și m-ați auzit; ce vreți să mai auziți? fie vreți să fiți făcuți ucenicii Lui?" (El le-a răspuns: V-am spus mai înainte și M-ați auzit; de ce vreți să auziți din nou? Vreți să fiți și voi ucenicii Lui?)
28. De aceea l-au blestemat și au spus: "Fă-te ucenicul lui; noi suntem ucenicii lui Moise.
29. Știm că Dumnezeu i-a vorbit lui Moise; dar nu știm cine este acest (om)".
30. Omul acela a luat cuvântul și le-a zis: "Căci în aceasta este un lucru minunat, că voi nu știți, de unde este el, și el mi-a deschis ochii.
31. Și știm că Dumnezeu nu ascultă pe oamenii păcătoși, dar dacă cineva este un închinător al lui Dumnezeu și face voia Lui, îl ascultă.
32. Din lume nu se aude ca cineva să fi deschis ochii unui orb din naștere;
33. dacă omul acesta [nu] ar fi de la Dumnezeu, n-ar putea face nimic". (dacă acest om nu era de la Dumnezeu, el nu putea face nimic).
34. Ei au răspuns și i-au zis: "Voi toți v-ați născut în păcate, și ne învățați?" (și tu ne înveți pe noi?) Și l-au dat afară.

35. Isus a auzit că L-au scos afară; și când L-a găsit, I-a spus: "Crezi tu în Fiul lui Dumnezeu?"
36. El a răspuns și a zis: "Doamne, cine este El, (ca) să (pot) crede în El?"
37. Și Isus i-a spus: "Și tu l-ai văzut, și el este cel care vorbește cu tine" (și el este cel care vorbește cu tine acum).
38. Iar el a spus: "Doamne, cred". Și a căzut jos și I s-a închinat.
39. De aceea Isus i-a spus: "Am venit în această lume, pentru a distruge (pentru judecată), (pentru ca) cei care nu văd să vadă, iar cei care văd să fie orbiți".
40. Și unii dintre fariseii care au fost cu El au auzit (care erau cu el), și I-au zis: "Oare suntem orbi?"
41. Isus le-a spus: "Dacă ați fi orbi, n-ați păcătui; dar acum (când) spuneți: <<Că vedem>>, păcatul vostru trăiește/locuiește încă".

CAPITOLUL 10

1. "Adevărat, adevărat vă spun, că cine nu intră pe ușă în staulul oilor, ci urcă pe altă cale, este un hoț de noapte și un hoț de zi.
2. Dar cel care intră pe ușă, este păstorul oilor.
3. Portarul deschide ușa și oile îi aud glasul, el își cheamă oile pe nume și le scoate afară.
4. Și după ce a scos/terminat (sau a trimis afară), propriile sale oi, el merge înaintea lor, și oile îl urmăresc (și oile îl urmează); pentru că ele îi cunosc glasul.
5. Dar ele nu urmăresc un străin (Dar ele nu urmează un străin), ci fug de el; pentru că ele nu au cunoscut glasul străinilor".
6. Isus le-a spus acest proverb; dar ei nu știau ce le vorbește El.

7. De aceea Isus le-a zis din nou: "Adevărat, adevărat vă spun că Eu sunt ușa oilor.
8. Atâția câți au venit/Toți cei care au venit, erau hoți de noapte și hoți de zi, dar oile nu i-au auzit (dar oile nu i-au ascultat).
9. Eu sunt ușa. Dacă va intra cineva prin Mine, va fi mântuit; și el va intra, va ieși și va găsi pășuni.
10. Un hoț de noapte nu vine, [nu] decât ca să fure, să omoare/măcelărească și să piardă (decât să fure, să ucidă și să distrugă); iar Eu am venit ca ei să aibă viață și s-o aibă din belșug.

11. Eu sunt un păstor bun; un păstor bun își dă viața pentru oile sale.
12. Dar un slujitor angajat, și acesta nu este păstorul (Dar o mână angajată, și care nu este păstorul), ale căror oi nu sunt ale lui [ale cărui oi nu sunt ale lui], vede lupul apropiindu-se, lasă oile și fuge; și lupul răvășește (sau smulge/răpește de sus), și împrăștie/risipește oile.
13. Și slujitorul angajat fuge, pentru că el este un slujitor angajat (Iar angajatul/mercenarul fuge, pentru că nu este decât un angajatul/mercenar), și nu-i aparțin oile.
14. Eu sunt un păstor bun, îmi cunosc oile și oile mele mă cunosc pe mine.
15. Cum m-a cunoscut Tatăl, așa Îl cunosc și eu pe Tatăl; și Eu Îmi dau viața pentru oile Mele.
16. Mai am și alte oi, care nu sunt din staulul acesta, și Mi se cuvine să le aduc laolaltă, și ele vor auzi glasul Meu; și se va face o singură turmă și un singur păstor.
17. De aceea Mă iubește Tatăl, pentru că Mi-am dat viața, ca iarăși să o iau. (Și astfel Tatăl mă iubește, pentru că îmi dau viața, ca să o pot primi înapoi).
18. Nimeni nu o ia de la mine, ci eu o pun de la mine. Eu am puterea de a o pune și am puterea de a o lua din nou. Această poruncă am luat-o de la Tatăl Meu". (Nimeni nu mi-o ia, ci eu o așez singur. Am puterea de a o pune în aplicare și am puterea de a o primi înapoi. Această poruncă am primit-o de la Tatăl meu).

19. Din nou au apărut disensiuni între iudei din cauza acestor cuvinte.
20. Și mulți dintre ei au spus: "El are un diavol, și înnebunește (sau devine nebun/se înfurie), ce-l auziți?" (de ce să îl asculți?)
21. Alți oameni au spus: "Aceste cuvinte nu sunt ale unui om care are un diavol. Poate diavolul să deschidă ochii orbilor?" [Dacă diavolul poate deschide ochii orbilor?]

22. Dar sărbătorile de sfințire a templului se făceau în Ierusalim, și era iarnă.
23. Și Isus a pășit în templu, în pridvorul lui Solomon.
24. De aceea iudeii au venit în jurul lui și i-au spus: "Până când ne răpești sufletul? Dacă ești Hristos (dacă ești Mesia), spune-ne deschis" (sau în mod clar).

25. Isus le-a răspuns: "Eu vă vorbesc și voi nu credeți; faptele pe care le fac Eu în numele Tatălui Meu, mărturisesc despre Mine (depun mărturie despre mine).
26. Dar voi nu credeți, pentru că nu sunteți din oile Mele.
27. Oile Mele aud glasul Meu, și Eu le cunosc și ele Mă urmăresc (și Mă urmează).
28. Și le dau viață veșnică, și nu vor pieri până la sfârșit și nimeni nu le va răpi din mâna mea. (Eu le dau viața veșnică, și nu vor pieri niciodată și nimeni nu le va smulge din mâna Mea).
29. Acel lucru pe care mi l-a dat Tatăl meu/Ceea ce mi-a dat Tatăl meu este mai mult decât toate lucrurile; și nimeni nu le poate răpi (sau nu le poate smulge) din mâna Tatălui meu.
30. Eu și Tatăl unul suntem".

31. Evreii au ridicat pietre, să-l ucidă.
32. Isus le-a răspuns: "V-am arătat multe fapte bune ale Tatălui Meu; pentru care faptă dintre ele Mă ucideți/mă pedepsiți?"
33. Iudeii i-au răspuns: "Nu te ucidem cu pietre pentru o faptă bună, ci pentru blasfemie (Nu te lapidăm pentru fapte bune/Nu te ucidem cu pietre pentru faptele bune, ci pentru blasfemia ta), și pentru că tu, fiind om, te faci Dumnezeu".
34. Isus le-a răspuns: "Dacă nu este scris în legea voastră, că am spus: <<Voi sunteți dumnezei>>?
35. Dacă el a spus că ei sunt dumnezei, pentru care a fost făcut Cuvântul lui Dumnezeu, iar Scriptura nu poate fi desființată (iar Scriptura nu poate fi distrusă),
36. ceea ce Tatăl a sfințit, și a trimis în lume, voi spuneți: <<Că tu blasfemiezi>>, pentru că am spus: <<Eu sunt Fiul lui Dumnezeu>>?
37. Dacă Eu nu fac faptele Tatălui Meu, voi să nu credeți în Mine;
38. dar dacă le fac, chiar dacă nu credeți în Mine, credeți în fapte (credeți în lucrări); (astfel) încât să știți și să credeți că Tatăl este în Mine și Eu în Tatăl".
39. De aceea au căutat să-l ia (să pună mâna pe el), și el a ieșit din mâinile lor.

40. Și a trecut iarăși Iordanul (Și a trecut din nou de cealaltă parte a râului Iordan), în locul unde Ioan botezase mai întâi, și a locuit acolo.
41. Și mulți au venit la el și au spus: "Căci Ioan nu a făcut nicio minune (sau semn); și toate lucrurile pe care Ioan le-a spus despre acest (om), au fost reale" (au fost adevărate).
42. Și mulți au crezut în el.

CAPITOLUL 11

1. Și era un om bolnav, Lazăr din Betania, din castelul Mariei și Martei, surorile sale (în satul lui Maria și Marta, surorile sale).
2. Maria, care L-a uns pe Domnul cu mir și I-a șters picioarele cu părul ei, a cărui frate Lazăr era bolnav.
3. De aceea surorile lui au trimis la el și i-au spus: "Doamne, iată! cel pe care îl iubești este bolnav".
4. Isus a auzit și le-a zis: "Această boală nu este pentru moarte, ci pentru slava lui Dumnezeu, pentru ca Fiul omului să fie slăvit prin el" [(astfel) încât Fiul lui Dumnezeu să fie glorificat prin aceasta].
5. Și Isus a iubit-o pe Marta, pe sora ei Maria și pe Lazăr.
6. De aceea, când a auzit Isus că era bolnav, a stat în același loc două zile.
7. După acestea, Isus a zis ucenicilor Săi: "Mergem din nou în Iudeea".

8. Ucenicii i-au spus: "Învățătorule (sau Rabbi), iudeii căutau să te ucidă cu pietre, și iarăși te duci acolo?" (Ucenicii I-au spus: Învățătorule, nu cu mult timp în urmă iudeii căutau să te ucidă cu pietre acolo, și acum te duci din nou acolo?)
9. Isus a răspuns: "Nu există douăsprezece ore ale zilei? (Nu există douăsprezece ore în zi?) Dacă cineva rătăcește în timpul zilei [Oricine umblă ziua], nu se rănește (pe sine), pentru că vede lumina acestei lumi.
10. Dar dacă el rătăcește în noapte (Dar dacă el merge în noapte), se poticnește, pentru că lumina nu este în el".
11. El a spus aceste lucruri și, după acestea, le-a zis: "Lazăr, prietenul nostru, doarme, dar eu mă duc să îl scot din somn".
12. De aceea ucenicii Lui au spus: "Doamne, dacă doarme, va fi în siguranță". (Și astfel ucenicii lui au spus: Doamne, dacă doarme, va fi asigurat, adăpostit, apărat/el va fi întreg din nou).
13. Dar Isus spusese despre moartea sa; dar ei au ghicit, că el a spus despre dormitul (odihna) somnului.
14. Atunci Isus le-a spus deschis: "Lazăr este mort;
15. și eu mă bucur pentru voi, că voi credeți, pentru că Eu nu am fost acolo; dar noi mergem la el". (și mă bucur pentru voi, că credința voastră va crește, pentru că eu nu am fost acolo; să mergem la el).
16. De aceea Toma, adică Geamănul, a zis ucenicilor săi: "Mergem și noi, să murim cu el". (Iar Toma, care se numește Geamăn, a zis tovarășilor săi, discipolii: "Să mergem și noi, ca să murim împreună cu El".

17. Isus a venit și l-a găsit în mormânt de patru zile.
18. Și Betania era lângă Ierusalim, la cincisprezece stadii.
19. Și mulți dintre iudei au venit la Maria și Marta, ca să le mângâie de fratele lor (pentru a le consola după moartea fratelui lor).
20. De aceea, când a auzit Marta că Isus a venit, a alergat la El; dar Maria stătea acasă.
21. De aceea Marta i-a spus lui Isus: "Doamne, dacă ai fi fost aici, fratele meu nu ar fi fost mort (Doamne, dacă ai fi fost aici, fratele meu nu ar fi murit).
22. Dar acum știu că orice vei cere de la Dumnezeu, Dumnezeu îți va da".
23. Isus i-a spus: "Fratele tău va învia".
24. Marta i-a spus: "Știu că el va învia în ziua de apoi". (Marta i-a spus: Știu că va învia la învierea din Ziua de Apoi).
25. Isus i-a spus: "Eu sunt din nou - învierea și viața (Eu sunt învierea și viața); cel ce crede în Mine, chiar dacă este mort, va trăi;
26. și fiecare care trăiește [și tot ce trăiește], și crede în Mine, nu va muri în veci. Crezi tu lucrul acesta?"
27. Ea I-a spus: "Da, Doamne, am crezut că Tu ești Hristosul, Fiul Dumnezeului celui viu, care ai venit în lumea aceasta" (Ea I-a zis: Da, Doamne, cred că Tu ești Mesia, Fiul Dumnezeului celui viu, care a venit în această lume).

28. Și după ce a spus acest lucru, s-a dus și a chemat-o pe Maria, sora ei, în tăcere, și a spus: "Învățătorul a venit și te cheamă". (Și după ce a spus aceasta, ea s-a întors acasă și a chemat-o în particular pe sora ei Maria și a spus: Învățătorul a venit și strigă după tine).
29. Ea, când a auzit, a apărut fără întârziere (s-a ridicat imediat), și a venit la el.
30. Și Isus nu a intrat încă în castel (Și Isus nu era încă în sat), ci era încă în locul acela, unde venise Marta să-L întâlnească.

31. De aceea iudeii care erau cu ea în casă și o mângâiau, când au văzut-o pe Maria ridicându-se repede și ieșind, au urmărit-o (au urmat-o) și au spus: "Pentru că se duce la mormânt, să plângă acolo".
32. Dar când Maria a ajuns unde era Isus, văzându-L, a căzut la picioarele Lui și I-a spus: "Doamne, dacă ai fi fost aici, fratele meu nu ar fi fost mort" (Doamne, dacă ai fi fost aici, fratele meu nu ar fi murit).
33. De aceea, când Isus a văzut-o pe ea plângând și pe iudeii care plângeau cu ea, a făcut zgomot în duhul (său) (a suspinat tare), și (s-a) tulburat,
34. și a spus: "Unde L-ați pus?" Ei i-au spus: "Doamne, vino și vezi".
35. Și Isus a plâns.
36. De aceea iudeii au spus: "Iată! cât de mult îl iubea".
37. Iar unii dintre ei au întrebat: "Dacă acest om care a deschis ochii orbului din naștere, nu [ar] putea face ca acest om să nu moară?"

38. De aceea Isus, făcând din nou zgomot în Sine, a venit la mormânt. Și acolo era o vizuină și o piatră a fost pusă pe ea. (Și astfel Isus, suspinând din nou tare, a ajuns la mormânt. Și era o peșteră, iar la intrare era pusă o piatră).
39. Și Isus a spus: "Luați piatra". Marta, sora celui mort, I-a spus: "Doamne, acum miroase urât, pentru că a zăcut (acolo) patru zile" [de patru zile este mort].
40. Isus i-a spus: "Nu ți-am spus Eu că, dacă crezi, vei vedea slava lui Dumnezeu?"
41. De aceea au luat piatra. Isus Și-a ridicat ochii și a zis: "Tată, Îți aduc mulțumiri (Tată, îți mulțumesc), pentru că M-ai ascultat;
42. și am știut că tu mă asculți în veci (și știu că tu mă asculți întotdeauna), dar pentru poporul care stă în jur, am spus (aceasta), (pentru) ca ei să creadă că Tu M-ai trimis.
43. După ce a spus aceste lucruri, a strigat cu glas mare: "Lazăre, ieși" (Lazăre, vino afară).
44. Și îndată a ieșit cel mort, legat la mâini și la picioare cu legături, și cu fața legată cu un sudarium (sau cu o pânză de transpirație). Și Isus le-a spus: "Dezlegați-l și lăsați-l să plece". (Și îndată cel mort a ieșit afară, iar mâinile și picioarele îi erau legate cu legături, iar fața îi era legată cu o pânză de sudoare. Iar Isus le-a zis: Dezlegați-l și permite-ți-i să meargă mai departe).

45. De aceea, mulți dintre iudeii care au venit la Maria și Marta și au văzut ce făcea Isus, au crezut în El.
46. Dar unii dintre ei s-au dus la farisei și le-au spus ce făcuse Isus.

47. Prin urmare, episcopii (Și astfel marii preoți), și fariseii au adunat un consiliu împotriva lui Isus și au spus: "Ce (facem)? pentru că acest om face multe minuni (sau multe semne).
48. Dacă îl lăsăm așa, toți oamenii vor crede în El; și (atunci) vor veni romanii și ne vor lua locul și poporul nostru". (Dacă îl lăsăm în pace, toată lumea va crede în el; și atunci vor veni romanii și vor distruge Templul nostru și națiunea noastră).
49. Dar unul dintre ei, pe nume Caiafa, pe când era episcop în anul acela (care era Mare Preot în anul acela), le-a spus: "Voi nu știți nimic,
50. și nici nu credeți că vi se grăbește, ca un singur om să moară pentru popor și ca tot poporul să nu piară". (nici nu înțelegeți că este mai bine pentru voi ca un singur om să moară pentru popor, și atunci nu va pieri tot neamul).

51. Dar el nu a spus acest lucru de la sine, ci când a fost episcop în acel an, a profețit că Isus urma să moară pentru popor, (Dar el nu a spus acest lucru din proprie inițiativă, ci, fiind Mare Preot în acel an, el a profețit că Isus urma să moară pentru națiune),
52. și nu numai pentru popor (și nu doar să moară pentru națiune), ci că urma să adune într-unul singur pe fiii lui Dumnezeu care erau împrăștiați.
53. De aceea, din ziua aceea s-au gândit cum să-l omoare.

54. De aceea Isus nu umbla atunci în mod deschis printre iudei; dar s-a dus într-un ținut de lângă deșert (dar s-a dus la țară, lângă deșert), într-o cetate, numită Efraim, și acolo a locuit cu ucenicii Săi.

55. Și Paștele iudeilor era aproape și mulți din țară s-au suit la Ierusalim înainte de Paște, ca să se sfințească. (Paștele iudeilor era aproape, și mulți din țară se suiau la Ierusalim înainte de Paște, ca să se sfințească sau să se purifice).
56. De aceea Îl căutau pe Isus, și vorbeau împreună, stând în picioare în templu: "Ce credeți voi, că el nu vine la sărbătoare?"
57. Căci episcopii și fariseii dăduseră poruncă ca, dacă știe cineva unde este, să le arate, ca să-l ia. (Căci marii preoți și fariseii dăduseră poruncă ca, dacă știe cineva unde este, să le spună, ca să-l prindă).

CAPITOLUL 12

1. De aceea, înainte cu șase zile de Paști, Isus a venit în Betania, unde murise Lazăr, pe care Isus l-a înviat (din morți). (Și astfel, cu șase zile înainte de Paște, Isus a venit în Betania, unde murise Lazăr, pe care Isus îl înviase din morți).
2. Și I-au pregătit o cină acolo, iar Marta Îl slujea; și Lazăr era unul dintre oamenii care stăteau la masă cu El. (I-au pregătit o cină acolo și Marta Îl servea; iar Lazăr era unul dintre oamenii care stăteau la masă cu El).
3. De aceea Maria a luat o jumătate de kilogram de unguent de nard adevărat (sau de nard), prețios, și a uns picioarele lui Isus și I-a șters picioarele cu părul ei; și casa a fost plină de aroma unguentului.
4. De aceea Iuda Iscarioteanul, unul dintre ucenicii Lui, care avea să-L trădeze, a zis:
5. "De ce acest unguent nu este vândut cu trei sute de dinari/șilingi și dat oamenilor săraci?" (De ce acest unguent nu este vândut pentru trei sute de dinari/șilingi, iar banii dați săracilor?)
6. Dar el a spus acest lucru, nu pentru că era vorba de oameni nevoiași, ci pentru că era un hoț și avea pungile, și purta lucrurile care erau trimise (în ele) (și căra tot ce se punea în ele).
7. De aceea Isus a spus: "Îngăduiți-i ca, în ziua îngropării mele, să păstreze (ce a mai rămas) (Și Isus a spus: Permiteți-i/ Lăsați-o să facă asta, astfel încât în ziua înmormântării mele să poată păstra ce a mai rămas);
8. pentru că veți avea în veci săraci cu voi, dar pe Mine nu Mă veți avea pentru totdeauna". (căci pe săraci îi veți avea întotdeauna cu voi, dar pe Mine nu Mă veți avea întotdeauna).

9. De aceea, mulți dintre iudei știau că Isus era acolo și au venit nu numai pentru Isus, ci și pentru a-l vedea pe Lazăr, pe care îl înviase din moarte [pe care l-a înviat din morți].
10. Dar căpeteniile preoților s-au gândit să-l omoare pe Lazăr (Și marii preoți făcuseră de asemenea planuri pentru a-l ucide pe Lazăr),
11. căci mulți dintre iudei au plecat pentru el și au crezut în Isus.

12. Dar a doua zi, mulți oameni care se adunaseră la sărbătoare, auzind că Isus vine la Ierusalim, (Dar în dimineața următoare, mulți oameni care veniseră pentru sărbătoare sau pentru festival, când au auzit că Isus a venit la Ierusalim),
13. au luat ramuri de palmier, au ieșit în întâmpinarea Lui și au strigat: "Osana, binecuvântat este Împăratul lui Israel, care vine în numele Domnului".
14. Isus a găsit un măgăruș și a șezut pe el, după cum este scris:
15. "Fiica Sionului, să nu te temi (Fiică a Sionului, nu te teme); iată! împăratul tău vine, șezând pe mânzul unui măgar" (stând pe mânzul unei măgărițe).
16. Ucenicii Lui nu știau (la) început aceste lucruri, dar când Isus a fost glorificat, atunci și-au dat seama că aceste lucruri au fost scrise despre El și că aceste lucruri I le-au făcut. (La început, ucenicii Lui nu au înțeles sensul acestor lucruri, dar când Isus a fost glorificat, și-au amintit că aceste lucruri au fost scrise despre El și că oamenii au făcut aceste lucruri pentru El).
17. Prin urmare, oamenii sunt martori, care erau cu El, când l-a chemat pe Lazăr din mormânt și l-a înviat din moarte [și l-a înviat din morți]. (Astfel, oamenii care au fost cu El când l-a scos pe Lazăr din mormânt și l-a înviat din morți au mărturisit despre asta).
18. Și de aceea poporul a venit și s-a întâlnit cu el, pentru că auziseră că a făcut acest semn (pentru că auziseră că făcuse această minune).
19. De aceea fariseii și-au spus: "Vedeți, nu profităm de nimic; iată! toată lumea a plecat după el".

20. Și erau acolo niște păgâni, dintre cei care se urcaseră să se închine în ziua sărbătorii. (Printre cei care veniseră să se închine în ziua praznicului sau la sărbătoare erau și niște neamuri).
21. Aceștia au venit la Filip, care era din Betsaida Galileii, și l-au rugat și au zis: "Sire, îl vom vedea pe Isus" [Sire, ne-ar plăcea să-L vedem pe Isus]. (Și au venit la Filip, care era din Betsaida în Galileea, și l-au implorat și i-au spus: Domnule, vrem să-L vedem pe Isus).
22. Filip a venit și i-a spus lui Andrei; și iarăși Andrei și Filip i-au zis lui Isus.
23. Și Isus le-a răspuns: "Vine ceasul ca/în care Fiul omului să fie/va fi clarificat (A venit timpul ca Fiul omului să fie glorificat).
24. Adevărat, adevărat vă spun că, dacă un bob de grâu nu cade în pământ și nu moare (dacă un sâmbure de grâu sau o boabă de grâu nu cade în pământ și moare), el rămâne singur; dar dacă moare, aduce [roade] multe.
25. Cel ce-și iubește viața, o va pierde; iar cel ce-și urăște viața în lumea aceasta, o păstrează în viața veșnică (o păstrează în siguranță pentru viața veșnică).
26. Dacă Mă slujește cineva, să Mă urmărească (să Mă urmeze); și unde sunt eu, acolo va fi și ministrul meu (sau slujitorul meu). Dacă Îmi slujește cineva Mie, Tatăl Meu i se va închina (Tatăl meu îl va onora).

27. Acum sufletul meu este tulburat, și ce să spun? Tată, salvează-mă din ceasul acesta; dar de aceea am venit în acest ceas [dar pentru acest lucru am venit în acest ceas].
28. Tată, clarifică-ți numele. Și a venit un glas din cer și a spus: <<L-am clarificat, și din nou îl voi clarifica>>". (Tată, slăvește Numele Tău. Și a venit o voce din cer și a spus: L-am glorificat și îl voi glorifica din nou).
29. De aceea oamenii care stăteau (acolo) și au auzit, au spus că s-a făcut (auzit) un tunet; alți oameni au spus că un înger i-a vorbit.
30. Isus a luat cuvântul și a zis: "Glasul acesta nu a venit pentru Mine, ci pentru voi.

31. Acum este condamnarea/damnarea lumii, acum prințul acestei lumi va fi alungat. (Acum este Judecata acestei lumi, acum Prințul acestei lumi va fi aruncat afară).
32. Și dacă voi fi ridicat/mărit/îmbunătățit de pe pământ, voi atrage toate lucrurile la mine". (Și dacă eu voi fi ridicat sau înălțat de pe pământ, atunci îi voi atrage pe toți la mine).
33. Și a spus acest lucru, însemnând prin ce moarte avea să moară.
34. Poporul i-a răspuns: "Am auzit din Lege că Hristos locuiește fără încetare; și cum zici tu: <<Se cuvine ca Fiul omului să fie temut?>> Cine este acest Fiu al omului?" (Iar poporul i-a zis: Noi am auzit în Lege că Mesia rămâne în veac; deci cum spui tu: Se cuvine ca Fiul omului să fie înălțat? Cine este acest Fiu al omului?)
35. Apoi Isus le-a spus: "Totuși, o mică lumină este în voi; umblați cât timp aveți lumină, ca întunericul să nu vă prindă; cel care rătăcește în întuneric nu știe încotro se îndreaptă. (Apoi Isus le-a spus: Totuși, o mică lumină este în voi; umblați, cât timp aveți lumină, astfel încât întunericul să nu vă prindă; cel care umblă sau merge în întuneric, nu știe unde merge).
36. Cât timp aveți lumină, credeți în lumină, (astfel) încât să fiți copii ai luminii". Isus a spus aceste lucruri și a plecat și s-a ascuns de ei.
37. Și după ce a făcut atâtea minuni (sau atâtea semne) înaintea lor, ei nu au crezut în El; (Și deși făcuse atâtea minuni înaintea lor, ei tot nu credeau în El);
38. pentru ca să se împlinească cuvântul proorocului Isaia, care a zis: "Doamne, cine a crezut la auzul nostru, și cui se arată brațul Domnului?" (astfel încât să se împlinească cuvântul profetului Isaia, când a spus: Doamne, cine a crezut mesajul nostru și cui i se arată sau i se dezvăluie puterea Domnului?)
39. De aceea nu puteau să creadă, pentru că Isaia a spus din nou (Și astfel ei nu au putut crede, pentru că Isaia a spus din nou):
40. "El le-a orbit ochii și le-a împietrit inimile, astfel încât să nu vadă cu ochii lor și să nu înțeleagă cu inimile lor; să se convertească și Eu să-i vindec".
41. Isaia a spus aceste lucruri, când a văzut gloria Lui și a vorbit despre El. (Isaia a spus aceste lucruri, când a văzut slava Lui și au vorbit despre El).
42. Totuși, dintre căpetenii, mulți au crezut în El, dar pentru farisei nu au recunoscut, ca să nu fie dați afară din sinagogă; (Totuși, printre conducători, mulți credeau în El, dar din cauza fariseilor nu-L recunoșteau public, ca să nu fie dați afară din sinagogă);
43. pentru că ei iubeau mai mult slava oamenilor decât slava lui Dumnezeu.

44. Iar Isus a strigat și a zis: "Cine crede în Mine, nu crede în Mine, ci în Cel ce M-a trimis (ci în Acela care m-a trimis).
45. Cine mă vede pe mine, îl vede pe cel care m-a trimis.
46. Eu (ca) lumina am venit în lume, pentru ca oricine crede în Mine să nu locuiască în întuneric (astfel încât oricine crede în Mine să nu rămână în întuneric).
47. Și dacă ascultă cineva cuvintele Mele și nu le păzește, nu-l socotesc/consider; pentru că nu am venit ca să socotesc/consider lumea, ci ca să fac lumea sigură. (Și dacă aude cineva cuvintele Mele și nu le ascultă, nu-l judec; căci n-am venit ca să judec lumea, ci ca să mântuiesc lumea).
48. Cel ce Mă disprețuiește și nu ia în seamă cuvintele Mele, îl are pe cel care îl va judeca; acel cuvânt pe care l-am rostit [cuvântul pe care l-am rostit], îl va socoti/considera în ziua de apoi. (Cel care Mă disprețuiește și nu primește cuvintele Mele, are pe cel care îl va judeca; da, cuvintele pe care le-am spus Eu îl vor judeca în Ziua de Apoi).
49. Căci nu Eu am vorbit de la Mine, ci Tatăl, care M-a trimis, Mi-a dat poruncă ce să spun și ce să vorbesc.

50. Și știu că porunca Lui este viața veșnică (că porunca Lui aduce viața veșnică); de aceea lucrurile pe care le spun, le spun așa cum Mi le-a spus Tatăl".

CAPITOLUL 13

1. Dar înainte de sărbătoarea paștelui (Dar înainte de Ziua Sărbătorii, sau Festivalului de Paște), Isus a înțeles că i-a venit ceasul [Isus, conștient că vine ceasul lui], ca să treacă din lumea aceasta la Tatăl, după ce i-a iubit pe ai Săi care erau în lume, până la sfârșit i-a iubit.
2. Și după ce a fost făcută cina, când diavolul a pus atunci în inimă, ca Iuda al lui Simon Iscarioteanul să-L trădeze [Și cina a fost pregătită, când diavolul a trimis în inima lui Iuda, al lui Simon Iscarioteanul, ca să-L trădeze],
3. el a înțeles că Tatăl I-a dat toate lucrurile în mâinile Sale și că a ieșit de la Dumnezeu și (acum) se (întoarce) la Dumnezeu,
4. s-a sculat de la cină și s-a dezbrăcat de haine; și după ce a luat o pânză de in, s-a încins.

5. După aceea a pus apă într-un lighean și a început să spele picioarele ucenicilor și să le șteargă cu pânza de in cu care era încins.
6. Și astfel a venit la Simon Petru și Petru i-a spus: "Doamne, îmi speli picioarele?"
7. Isus a răspuns și i-a zis: "Ce fac Eu, tu nu știi acum; dar vei ști mai târziu".
8. Petru I-a spus: "Nu-mi vei spăla niciodată picioarele". Isus i-a răspuns: "Dacă nu te voi spăla, nu vei avea (nicio) parte cu mine".
9. Simon Petru i-a spus: "Doamne, nu numai picioarele mele, ci și mâinile și capul".
10. Isus i-a spus: "Cel care este spălat, nu are nevoie decât să-și spele picioarele, căci el este curat complet (atunci este cu totul curat); și voi sunteți curați, dar nu toți".
11. Căci el știa cine era cel care avea să-l trădeze (cine era cel care îl va trăda); de aceea a spus: "Voi nu sunteți toți curați".

12. Și astfel, după ce le-a spălat picioarele, și-a luat hainele; și când a fost pus să mănânce din nou, le-a spus din nou: "Voi știți ce v-am făcut [Știți voi ce v-am făcut?] (Astfel, după ce le-a spălat picioarele, și-a luat hainele și, după ce s-a așezat din nou la masă, le-a spus: Înțelegeți voi ce am făcut pentru voi?)
13. Mă numiți Stăpân și Domn, și bine ziceți; căci Eu sunt. (Mă numiți Învățător și Domn, și spuneți corect; pentru că asta sunt Eu).
14. De aceea, dacă Eu, Domnul și Învățătorul, v-am spălat picioarele, voi să vă spălați picioarele unii altora [sunteți datori să spălați picioarele celuilalt] (Și astfel, dacă Eu, Domnul și Învățătorul vostru, v-am spălat picioarele, ar trebui să vă spălați picioarele unii altora);
15. pentru că v-am dat (o) pildă, ca așa cum v-am făcut Eu, să faceți și voi.
16. Adevărat, adevărat, vă spun (Cu adevărat, vă spun adevărul), că robul nu este mai mare decât stăpânul său, nici apostolul nu este mai mare decât cel care l-a trimis.
17. Dacă știți aceste lucruri, veți fi binecuvântați, dacă le veți face.
18. Nu spun despre voi toți, știu pe care l-am ales; ci ca să se împlinească Scriptura: <<Cel ce mănâncă pâinea mea, își va ridica călcâiul împotriva mea>>.
19. Adevărat, vă spun înainte de a se face, (pentru ca) atunci când se va face, să credeți că Eu sunt (să credeți cine sunt Eu).
20. Adevărat, adevărat vă spun, cel ce ia pe oricine voi trimite Eu, pe Mine Mă primește (Adevărat, adevărat vă spun, cine primește pe oricine voi trimite Eu, pe Mine Mă primește); și cine Mă primește pe Mine, primește pe Cel ce M-a trimis".

21. După ce a spus aceste lucruri, Isus a fost tulburat în duh și a fost martor (și a depus mărturie), și a spus: "Adevărat, adevărat vă spun, că unul dintre voi Mă va trăda".
22. De aceea ucenicii se uitau (în jur) împreună, îndoindu-se de cine spunea el/îndoindu-se de ceea ce a spus el.
23. Și astfel, unul dintre ucenicii Săi se odihnea în sânul lui Isus, pe care Isus îl iubea. (Unul dintre ucenicii Lui, pe care Isus îl iubea, stătea lângă Isus).
24. De aceea Simon Petru I-a făcut semn și I-a zis: "Cine este cel despre care spune El?"
25. Și astfel, după ce s-a odihnit din nou pe pieptul lui Isus, I-a spus: "Doamne, cine este?" (Și astfel, când a fost din nou aproape de Isus, L-a întrebat: Doamne, cine este?)
26. Isus a răspuns: "El este cel căruia îi voi aduce o bucată de pâine". Și după ce a udat pâinea [Și după ce a înmuiat în (ceva) pâine], a dat-o lui Iuda al lui Simon Iscarioteanul.
27. Și după ce a mâncat bucățica, atunci a intrat Satana în el. Iar Isus i-a zis: "Acel lucru pe care îl faci, fă-l repede".
28. Și niciunul dintre cei care stăteau la masă nu știa (Și niciunul dintre cei care participau la masă nu știa), pentru ce (sau ce lucru), i-a spus el.
29. Căci unii au ghicit, pentru că Iuda avea pungile, că Isus i-a spus: "Cumpără tu lucrurile care ne sunt necesare pentru sărbătoare" (că Isus i-a zis: Du-te și cumpără pentru noi lucrurile de care avem nevoie pentru sărbătoare sau pentru festival), sau că ar trebui să dea ceva oamenilor nevoiași.
30. Deci, după ce a luat bucățica, a ieșit îndată (a plecat imediat); și era noapte.

31. De aceea, după ce a ieșit, Isus a zis: "Acum Fiul omului este clarificat, iar Dumnezeu este clarificat în el. (Și după ce Iuda a ieșit, Isus a spus: Acum Fiul omului este glorificat, și în el/și prin el, Dumnezeu este glorificat).
32. Dacă Dumnezeu este clarificat în el, și Dumnezeu îl va clarifica în el însuși, numaidecât, (sau imediat), El îl va clarifica. (Dacă Dumnezeu este glorificat în el, atunci Dumnezeu îl va glorifica în el însuși, iar el îl va glorifica acum).
33. Fiilor, încă puțin sunt cu voi; Mă veți căuta și, după cum am spus iudeilor: <<Încotro mă îndrept, este posibil să nu veniți>> (Unde mă duc eu, voi nu puteți veni); și vouă vă spun (acest lucru) acum.
34. Vă dau o poruncă nouă: să vă iubiți unul cu altul, cum v-am iubit Eu, să vă iubiți unul cu altul. (Vă dau o poruncă nouă: să vă iubiți unii pe alții, cum v-am iubit Eu, da, să vă iubiți unii pe alții).
35. În acest lucru vor cunoaște toți că sunteți ucenicii Mei, dacă aveți dragoste unul cu altul" (dacă vă iubiți unii pe alții).

36. Simon Petru I-a zis: "Doamne, unde te duci?" Isus a răspuns: "Unde mă duc eu, nu mă poți urmări acum, dar mă vei urmări mai târziu". (Simon Petru I-a zis: Doamne, unde te duci? Isus a răspuns: Unde mă duc, nu mă poți urma acum, dar mă vei urma mai târziu).
37. Petru i-a spus: "De ce nu te pot urmări acum? Îmi voi pune viața la dispoziție/bătaie pentru tine". (Petru i-a spus: De ce nu pot să te urmez acum? Îmi voi da viața pentru Tine).
38. Isus a răspuns: "Îți vei pune viața la dispoziție/bătaie pentru Mine? (Îți vei da viața pentru mine?) Adevărat, adevărat îți spun, cocoșul nu va cânta până ce nu te vei lepăda de Mine de trei ori".
(39). Și El a spus ucenicilor Săi:

CAPITOLUL 14

1. "Nu-ți fie teamă de inima ta/Nu-ți teme inima (sau tulbura), nici groază de ea (Să nu-ți fie inima tulburată, nici să nu se teamă/nici să nu fie înfricoșătoare); voi credeți în Dumnezeu și credeți în mine.
2. În casa Tatălui Meu sunt multe locuințe; dacă ar fi fost mai puțin, v-aș fi spus, căci Mă duc să vă fac un loc (căci mă duc să vă pregătesc un loc).
3. Și dacă mă duc și vă fac un loc (și să vă pregătesc un loc), voi veni iarăși și vă voi lua la Mine, astfel încât unde sunt Eu, să fiți și voi.
4. Și voi știți încotro Mă duc, și știți calea".
5. Toma i-a zis: "Doamne, nu știm încotro mergi, și cum am putea ști calea?" (Toma i-a zis: Doamne, noi nu știm unde mergi Tu, deci cum putem cunoaște calea?)
6. Isus i-a spus: "Eu sunt calea, adevărul și viața; nimeni nu vine la Tatăl, decât prin Mine.

7. Dacă M-ați fi cunoscut pe Mine, l-ați fi cunoscut și pe Tatăl Meu; și după aceea Îl veți cunoaște, și L-ați văzut".

8. Filip i-a spus: "Doamne, arată-ne pe Tatăl, și ne este de ajuns".
9. Isus i-a spus: "De atâta timp sunt cu voi și nu M-ați cunoscut? Filipe, cel ce mă vede pe mine, îl vede și pe Tatăl. Cum spui tu: <<arată-ne pe Tatăl>>?
10. Nu crezi că Eu sunt în Tatăl și Tatăl este în Mine? Cuvintele pe care vi le spun nu le spun de la mine însumi, ci Tatăl însuși, care locuiește în mine, [El] face faptele.
11. Nu credeți că Eu sunt în Tatăl și Tatăl este în Mine? În caz contrar, credeți pentru aceste fapte.
12. Adevărat, adevărat vă spun că, dacă cineva crede în Mine, va face și el faptele pe care le fac Eu; și va face fapte mai mari decât acestea, pentru că Eu Mă duc la Tatăl. [Adevărat, adevărat vă spun că cine crede în Mine va face faptele pe care le fac Eu; și va face mai multe decât acestea, căci Eu Mă duc la Tatăl].
13. Și orice veți cere Tatălui în numele Meu, Eu voi face lucrul acesta, pentru ca Tatăl să fie proslăvit în Fiul.
14. Dacă cereți ceva în numele Meu, Eu voi face.

15. Dacă Mă iubiți, să păziți poruncile Mele (ascultați de poruncile mele).

16. Și Eu Mă voi ruga Tatălui și El vă va da un alt Mângâietor, Duhul adevărului, ca să locuiască cu voi [până la] sfârșit (să rămână cu voi pentru totdeauna);
17. pe care lumea nu-L poate lua (pe care lumea nu-L poate primi), pentru că nu-L vede, nici nu-L cunoaște. Dar Îl veți cunoaște, pentru că El va locui cu voi și va fi în voi.

18. Nu vă voi lăsa orfani, voi veni la voi.
19. Încă puțin, și lumea nu mă mai vede acum [și lumea nu mă vede acum]; dar voi Mă veți vedea, pentru că Eu trăiesc, și voi veți trăi.
20. În ziua aceea veți ști că Eu sunt în Tatăl Meu, și voi în Mine, și Eu în voi.
21. Cine are poruncile Mele și le păzește (și le ascultă), acela Mă iubește; și cine Mă iubește, va fi iubit de Tatăl meu (va fi iubit de către Tatăl meu), iar Eu îl voi iubi și Mă voi arăta lui.
22. Iuda i-a spus, dar nu al lui Iscarioteanul: "Doamne, cum se face (Doamne, de ce este așa/aceasta), că te vei arăta nouă și nu lumii?
23. Isus a răspuns și i-a zis: "Dacă Mă iubește cineva, va păzi cuvintele Mele (va asculta cuvintele mele); și Tatăl Meu îl va iubi, și vom veni la El și vom locui cu El.

24. Cine nu Mă iubește, nu păzește cuvintele Mele (nu ascultă cuvintele Mele); și cuvântul pe care l-ați auzit, nu este al Meu, ci al Tatălui, care M-a trimis.

25. Aceste lucruri vi le-am spus, locuind în mijlocul vostru;
26. dar Duhul Sfânt, Mângâietorul, pe care Tatăl îl va trimite în numele Meu, vă va învăța toate lucrurile și vă va arăta toate lucrurile (sau vă va aminti toate lucrurile), tot ce vă voi spune eu. (dar Spiritul Sfânt, Mângâietorul, pe care-l va trimite Tatăl în numele Meu, El vă va învăța toate și vă va aduce aminte de tot ce v-am spus Eu).
27. Pace vă las vouă, pacea Mea vă dau vouă; nu cum dă lumea, vă dau Eu vouă; nu-ți fie teamă de inima ta/Nu-ți teme inima (sau tulbura), nici groază de ea (inima ta să nu fie tulburată, nici să nu se teamă/ nici să nu fie înfricoșătoare).
28. Ați auzit că v-am spus: <<Mă duc și mă voi întoarce la voi>>. Dacă m-ați iubi, v-ați bucura, pentru că Eu Mă duc la Tatăl, căci Tatăl este mai mare decât mine.
29. Și acum v-am spus, înainte ca să se facă, pentru ca atunci când se va face, să credeți (în ea).
30. Acum nu voi vorbi multe lucruri cu voi; căci prințul lumii acesteia vine și nu are nimic în mine [și el nu are nimic în mine] (și el nu are nici o putere asupra mea).
31. Dar ca lumea să știe că Eu Îl iubesc pe Tatăl; și după cum Tatăl Mi-a dat o poruncă, așa o fac și Eu. Ridicați-vă, să mergem de aici" (Sculați-vă, să plecăm acum).

CAPITOLUL 15

1. "Eu sunt o viță de vie, iar Tatăl meu este un lucrător al pământului. (Eu sunt vița de vie adevărată, iar Tatăl meu este cultivatorul).
2. Fiecare ramură din mine care nu aduce rod, el o va lua (el o va îndepărta); și fiecare ramură care dă rod, o va curăța, (astfel) încât să dea mai mult rod. [Fiecare mlădiță, sau ramură, care nu rodește în mine, o va îndepărta; și fiecare care rodește, o va curăța, (astfel) încât să rodească mai mult].
3. Acum sunteți (făcuți) curați, pentru cuvântul pe care vi l-am spus. (Acum să vă curățați, sau să vă purificați, prin cuvintele pe care vi le-am spus).
4. Locuiți voi în Mine și Eu în voi; după cum o ramură nu poate face rod de la sine, dacă nu locuiește în viță, tot așa nici voi, dacă nu locuiți în Mine. (Rămâneți în Mine și Eu în voi; căci o ramură nu poate face rod de la sine, dacă nu rămâne pe viță, tot așa nici voi nu puteți, dacă nu rămâneți în Mine).
5. Eu sunt vița de vie, voi sunteți ramurile. Cel ce locuiește în mine [Cel care locuiește în mine], și Eu în el, acela aduce multă roadă, căci fără Mine nu puteți face nimic (căci nu puteți face nimic fără Mine).
6. Dacă cineva nu locuiește în Mine, va fi aruncat afară ca o ramură și se va usca; și îl vor aduna (sus) și îl vor arunca în foc și va arde. (Dacă cineva nu rămâne în Mine, va fi aruncat afară ca o ramură și se va usca; îl vor aduna, îl vor arunca în foc și va fi ars).
7. Dacă locuiți în Mine și cuvintele Mele locuiesc în voi, orice veți dori, veți cere și vi se va face. (Dacă rămâneți în Mine și cuvintele Mele rămân în voi, orice veți dori, veți cere și vi se va face).
8. În acest lucru Tatăl Meu este lămurit (Tatăl Meu este glorificat în acest lucru), că voi aduceți roadă multă și deplină și că voi sunteți făcuți ucenicii Mei.
9. Cum m-a iubit Tatăl Meu, așa v-am iubit și Eu pe voi; locuiți în dragostea mea (rămâneți în dragostea mea).

10. Dacă păziți poruncile Mele, veți locui în dragostea Mea; după cum Eu am păzit poruncile Tatălui Meu, și locuiesc în dragostea Lui. (Dacă păziți poruncile Mele, veți rămâne în dragostea Mea; după cum Eu am păzit poruncile Tatălui Meu și am rămas în dragostea Lui).
11. V-am spus aceste lucruri, pentru ca bucuria Mea să fie în voi și bucuria voastră să fie complet-umplută (și ca bucuria voastră să fie deplină).

12. Aceasta este porunca mea: să vă iubiți împreună/laolaltă (să vă iubiți unii pe alții), cum v-am iubit Eu.
13. Nimeni nu are mai multă dragoste decât aceasta, ca un om să-și dea viața pentru prietenii săi.
14. Voi veți fi prietenii mei dacă veți face lucrurile pe care vi le poruncesc eu.
15. Acum nu vă voi numi robi, pentru că robul nu știe ce va face stăpânul său; ci v-am numit prieteni, pentru că tot ce am auzit de la Tatăl Meu, v-am făcut cunoscut.
16. Nu voi M-ați ales pe Mine, ci Eu v-am ales pe voi; și Eu v-am pus să mergeți, să aduceți roadă și roada voastră să locuiască, pentru ca orice cereți Tatălui în Numele Meu, El să vă dea. (Nu voi M-ați ales pe Mine, ci Eu v-am ales pe voi; și Eu v-am rânduit ca voi să mergeți și să aduceți roadă, și roada voastră să rămână; astfel încât orice veți cere Tatălui în Numele Meu, El să vă dea).
17. Aceste lucruri vi le poruncesc: să vă iubiți împreună/laolaltă (să vă iubiți unii pe alții).

18. Dacă lumea vă urăște, să știți că ea m-a urât pe mine mai degrabă decât pe voi.
19. Dacă ați fi fost din lume, lumea ar fi trebuit să iubească acel lucru care era al ei (lumea ar iubi ceea ce era al ei); dar pentru că voi nu sunteți din lume, ci Eu v-am ales din lume, de aceea lumea vă urăște.
20. Luați aminte la cuvintele mele, pe care vi le-am spus: Robul nu este mai mare decât stăpânul său. Dacă m-au urmărit pe mine, vă vor urmări și pe voi; dacă au ținut cuvântul meu, îl vor ține și pe al vostru. (Aduceți-vă aminte de cuvintele mele, pe care vi le-am spus: Robul nu este mai mare decât stăpânul său. Dacă M-au prigonit pe Mine, vă vor prigoni și pe voi; dacă au ascultat cuvintele Mele, vor asculta și cuvintele voastre).
21. Dar ei vă vor face toate aceste lucruri pentru Numele Meu, pentru că nu cunosc pe Cel ce M-a trimis.
22. Dacă nu aș fi venit și nu le-aș fi vorbit, ei nu ar fi păcătuit; dar acum nu au nicio scuză (sau nicio disculpare) pentru păcatul lor. (Dacă nu aș fi venit și nu le-aș fi vorbit, ei nu ar fi fost vinovați de păcat; dar acum nu au nicio scuză pentru păcatul lor).
23. Cine mă urăște pe mine, îl urăște și pe Tatăl meu.
24. Dacă nu aș fi făcut în ei lucrările pe care nu le-a făcut nimeni altcineva, ei nu ar fi avut păcat (Dacă nu aș fi făcut printre ei lucrări pe care niciun alt om nu le-a făcut vreodată, ei nu ar fi vinovați de păcat); dar acum au văzut, Eu și ei, și M-au urât pe Mine și pe Tatăl Meu.
25. Dar ca să se împlinească cuvântul care este scris în legea lor: <<Pentru că m-au urât fără motiv>> (Ca să se împlinească cuvântul care este scris în Legea lor: Pentru că mă urau fără niciun motiv întemeiat).

26. Dar când va veni Mângâietorul, pe care vi-l voi trimite de la Tatăl, Duhul adevărului, care iese afară (sau provine/rezultă) de la Tatăl, el va da mărturie despre Mine (Dar când va veni Mângâietorul, pe care Eu vi-L voi trimite de la Tatăl, și anume Duhul Adevărului, care vine de la Tatăl, El va mărturisi despre Mine);
27. și voi veți depune mărturie (și veți mărturisi), pentru că voi sunteți cu Mine de la început".

CAPITOLUL 16

1. "V-am spus aceste lucruri, (pentru) ca să nu vă poticniți.
2. Ei vă vor scoate afară din sinagogi, dar vine ceasul când fiecare om care vă va ucide va crede că face un serviciu lui Dumnezeu. (Ei vă vor scoate din sinagogi și va veni vremea când fiecare om care vă va ucide va crede că face un serviciu lui Dumnezeu).
3. Și ei vă vor face aceste lucruri, pentru că nu au cunoscut nici pe Tatăl, nici pe Mine.
4. Dar aceste lucruri vi le-am spus pentru ca, atunci când va veni ceasul lor, să vă aduceți aminte (astfel încât, atunci când va veni timpul lor, să vă amintiți), că v-am spus (aceasta). Nu v-am spus aceste lucruri de la început, căci Eu eram cu voi.

5. Și acum mă duc la cel care m-a trimis, și nici unul dintre voi nu Mă întreabă: <<Unde Te duci?>> (Și acum mă duc la Cel ce m-a trimis și nimeni dintre voi nu mă întreabă: Unde te duci?)
6. dar pentru că Eu v-am spus aceste lucruri, tristețea (sau întristarea) v-a umplut inimile. (Dar pentru că v-am spus aceste lucruri, acum întristarea v-a umplut inimile).
7. Dar Eu vă spun adevărul: vă grăbește plecarea Mea (Dar vă spun adevărul: este mai bine pentru voi să plec); căci dacă nu plec Eu, Mângâietorul nu va veni la voi; dar dacă plec Eu, vi-L voi trimite Eu. [Dar Eu vă spun adevărul: vă grăbește plecarea mea; deci, dacă nu voi pleca, Mângâietorul nu va veni la voi; dar, dacă voi pleca, îl voi trimite la voi].
8. Și când va veni El, va mustra lumea de păcat, de dreptate și de osândă/damnare. (Și când va veni El, va mustra lumea prin păcat, cu dreptate și cu judecată).
9. De păcat (prin păcat), pentru că nu au crezut în Mine;
10. de dreptate (și cu dreptate), căci Mă duc la Tatăl, și acum nu mă veți mai vedea;
11. și de osândă/damnare, pentru că prințul acestei lumi este acum considerat. (și cu judecată, pentru că prințul acestei lumi este acum judecat).

12. Am încă multe lucruri să vă spun, dar nu le puteți suporta acum (dar nu le puteți purta acum).
13. Dar când va veni Duhul adevărului, vă va învăța tot adevărul; pentru că nu va vorbi despre sine însuși, ci va vorbi tot ce va auzi; și vă va spune lucrurile care vor veni.
14. El Mă va lămuri, pentru că va lua din ale mele și vă va spune. (El Mă va slăvi, pentru că va primi de la Mine și apoi vă va spune vouă).
15. Toate lucrurile, tot ce are Tatăl, sunt ale mele; de aceea v-am spus că va lua din ce este al meu și apoi vă va spune. (Tot ce are Tatăl este al Meu; și de aceea v-am spus că el va primi de la Mine și apoi vă va spune).

16. (încă) Puțin, și nu Mă veți vedea; și iarăși puțin, și Mă veți vedea, căci Mă duc la Tatăl".
17. De aceea, unii dintre ucenicii Săi au spus împreună: "Ce este lucrul acesta pe care ni-l spune: << (încă) Puțin și nu Mă veți vedea; și iarăși puțin, și Mă veți vedea, căci Mă duc la Tatăl>>?"
18. De aceea ei au spus: "Ce este acest lucru pe care ni-l spune El: <<(încă) Puțin>>? nu știm ce vorbește".
19. Și Isus știa că ei îl vor întreba și le-a spus: "Acest lucru îl căutați între voi înșivă, pentru că am spus: <<(încă) Puțin și nu Mă veți vedea; și iarăși puțin și Mă veți vedea>>.
20. Adevărat, adevărat vă spun că vă veți jeli și veți plânge, dar lumea se va bucura; și veți fi întristați, dar întristarea voastră se va transforma în bucurie.

21. Femeia care naște un copil are greutăți (sau se întristează), pentru că i-a venit vremea; dar când a născut un fiu, acum nu se mai gândește la durere, ci la bucurie, căci s-a născut un om în lume.
22. Și de aceea aveți acum întristare, dar vă voi vedea din nou și inimile voastre vor avea bucurie și nimeni nu vă va lua bucuria voastră.

23. Și în ziua aceea nu veți mai cere nimic de la Mine (Și în ziua aceea nu veți cere nimic de la Mine); adevărat, adevărat vă spun că, dacă cereți ceva Tatălui în Numele Meu, El vă va da.
24. Până acum nu ați cerut nimic în Numele Meu; cereți și veți lua (cereți și veți primi), (astfel) încât bucuria voastră să fie deplină.

25. V-am spus aceste lucruri în proverbe; vine ceasul când nu vă voi mai vorbi în proverbe, ci o să vă spun deschis de la Tatăl meu [ci vă voi spune deschis de la Tatăl Meu].
26. În ziua aceea veți cere în Numele Meu; și nu vă spun că Mă voi ruga Tatălui pentru voi;
27. căci Tatăl însuși vă iubește, pentru că M-ați iubit și ați crezut că am ieșit de la Dumnezeu.
28. Eu am ieșit de la Tatăl și am venit în lume; iarăși las lumea și mă duc la Tatăl".

29. Ucenicii Lui i-au spus: "Iată! acum vorbești deschis și nu spui niciun proverb".
30. Acum știm că Tu știi toate lucrurile; și nu este necesar pentru tine [și nu este nevoie pentru tine] (și nu este nevoie), ca cineva să Te întrebe (ceva mai mult). În acest lucru credem, că ai ieșit de la Dumnezeu".
31. Isus le-a răspuns: "Acum voi credeți.
32. Iată! vine ceasul, și acum vine, ca să fiți împrăștiați, fiecare în lucrurile lui, și să Mă lăsați singur; și nu sunt singur (dar nu sunt singur), pentru că Tatăl este cu Mine.
33. V-am spus aceste lucruri, ca să aveți pace în Mine; în lume veți avea parte de suferință (sau suprasolicitare, sau apăsare) (în lume veți avea presiune), dar aveți încredere, Eu am biruit lumea".

CAPITOLUL 17

1. Isus a spus aceste lucruri, și după ce și-a aruncat în sus (sau și-a ridicat) ochii spre cer, a zis: "Tată, vine ceasul, lămurește pe Fiul tău, ca Fiul tău să te lămurească pe tine. (Isus a spus aceste lucruri și, după ce și-a ridicat ochii spre cer, a zis: Tată, a venit timpul, glorifică-l pe Fiul tău, pentru ca Fiul tău să te glorifice pe tine).
2. După cum i-ai dat putere asupra fiecărui trup (sau asupra fiecărui om), (astfel) încât, din toate lucrurile pe care i le-ai dat, să le dea viața nepieritoare (să le dea viața veșnică).
3. Și aceasta este viața veșnică: să Te cunoască numai pe Tine, Dumnezeu adevărat, și pe Cel pe care L-ai trimis, pe Isus Hristos. (Și aceasta este viața veșnică: să Te cunoască pe Tine, singurul Dumnezeu adevărat, și pe Cel pe care L-ai trimis Tu, Isus Hristos).
4. Te-am clarificat pe pământ, am încheiat lucrarea pe care mi-ai dat-o să o fac. (Te-am slăvit pe pământ, am isprăvit lucrarea pe care mi-ai dat-o să o fac).
5. Și acum, Părinte, lămurește-mă cu privire la tine însuți, cu claritatea pe care am avut-o cu privire la tine, înainte ca lumea să fie făcută. (Și acum, Tată, slăvește-mă înaintea Ta, sau în prezența Ta, cu slava pe care am avut-o cu Tine, înainte ca lumea să fie făcută).

6. Am arătat numele Tău acelor oameni pe care mi i-ai dat din lume; ei erau ai Tăi și mi i-ai dat, și ei au păzit cuvântul Tău (și au ascultat porunca Ta).

7. Și acum ei au cunoscut că toate lucrurile pe care mi le-ai dat, sunt de la Tine.
8. Căci cuvintele pe care mi le-ai dat tu, le-am dat și eu lor; și ei le-au luat și au cunoscut cu adevărat că am plecat de la tine (și ei le-au primit și au cunoscut cu adevărat că am plecat de la tine); și au crezut că Tu M-ai trimis.
9. Mă rog pentru ei, nu mă rog pentru lume, ci pentru cei pe care mi i-ai dat, pentru că ei sunt ai Tăi.
10. Și toate lucrurile mele sunt ale tale și lucrurile tale sunt ale mele; și Eu sunt clarificat în ele (și Eu sunt glorificat în ele).
11. Și acum eu nu sunt în lume, și aceștia sunt în lume, și eu vin la tine. Sfinte Părinte, păzește-i în numele Tău, pe care Mi l-ai dat mie, (ca) să fie una, precum și noi suntem (una).
12. Cât am fost cu ei, i-am păzit în numele Tău; pe cei pe care mi i-ai dat i-am păzit, și niciunul dintre ei nu a pierit, [nu] decât fiul pierzării, (pentru) ca Scriptura să fie împlinită.

13. Dar acum am venit la tine și spun aceste lucruri în lume, pentru ca ei să aibă bucuria mea împlinită în ei înșiși. (Și acum vin la tine, dar spun aceste lucruri cât sunt încă în lume, pentru ca ei să aibă bucuria mea plină în ei înșiși).
14. Le-am dat cuvântul Tău, și lumea i-a urât (Le-am dat cuvintele tale; și lumea le-a urât); pentru că ei nu sunt din lume, după cum nici Eu nu sunt din lume.
15. Nu te rog să-i iei din lume, ci să-i păzești de rău.
16. Ei nu sunt din lume, după cum nici eu nu sunt din lume.
17. Sfințește-i în adevăr; cuvântul Tău este adevărul.
18. După cum Tu M-ai trimis pe Mine în lume, tot așa și Eu i-am trimis pe ei în lume.
19. Și Eu Mă sfințesc pentru ei, (pentru) ca și ei să fie sfințiți în adevăr.

20. Și mă rog nu numai pentru ei, ci și pentru cei care vor crede în Mine prin cuvântul lor (Și mă rog nu numai pentru ei, ci și pentru cei care vor crede în Mine datorită cuvintelor lor);
21. ca toți să fie una, după cum Tu, Tată, în Mine și Eu în Tine, ca și ei în noi să fie una (ca toți să fie una, precum Tu, Tată, în Mine, și Eu în Tine, ca și ei să fie una în noi); (astfel) ca lumea să creadă că Tu M-ai trimis.

22. Și le-am dat limpezimea pe care mi-ai dat-o Tu, ca să fie una, precum și noi suntem una (Le-am dat slava pe care Mi-ai dat-o Tu, ca să fie una, cum și noi suntem una);
23. Eu în ei și tu în mine, ca ei să fie încheiați/transformați într-unul singur (astfel încât să devină perfect sau complet una); și (astfel) ca lumea să știe că tu m-ai trimis și că i-ai iubit, așa cum m-ai iubit și pe mine.
24. Părinte, pe cei pe care mi i-ai dat mie, vreau ca acolo unde sunt eu, să fie cu mine, să vadă limpezimea mea, pe care mi-ai dat-o tu, pentru că tu m-ai iubit mai înainte de facerea lumii. (Tată, pe cei pe care mi i-ai dat, doresc ca acolo unde sunt eu, să fie și ei cu mine, ca să vadă slava mea, pe care mi-ai dat-o, pentru că tu m-ai iubit înainte de facerea lumii).

25. Tată, pe bună dreptate lumea nu te-a cunoscut [Îndreptățitule Tată (Neprihănitule Tată) lumea nu te-a cunoscut], dar Eu Te-am cunoscut și aceștia au cunoscut că Tu M-ai trimis.
26. Le-am făcut cunoscut Numele Tău și îl voi face cunoscut, pentru ca dragostea prin care M-ai iubit să fie în ei și Eu în ei".

CAPITOLUL 18

1. După ce a spus aceste lucruri, Isus a ieșit cu ucenicii Săi pe malul Cedronului (a ieșit cu ucenicii săi pe pârâul Kidron, sau defileul Kedron), unde era o curte sau o grădină, în care a intrat El și ucenicii Săi.
2. Iuda, care l-a trădat, cunoștea locul, pentru că Isus venea adesea acolo cu ucenicii Săi.
3. De aceea, după ce Iuda a luat o ceată de cavaleri și slujitori ai episcopilor și ai fariseilor, a venit acolo cu felinare, semne/mărci și armuri (sau arme). (Iuda, după ce a luat o ceată de soldați și slujitori sau ofițeri de la marii preoți și de la farisei, a venit acolo cu felinare, torțe și arme).
4. Și astfel, Isus, având în vedere toate lucrurile care aveau să vină asupra Lui, a ieșit și le-a spus: "Pe cine căutați?"
5. Ei I-au răspuns: "Isus din Nazaret". Isus le-a spus: "Eu sunt (El) ". Și Iuda, care L-a trădat, stătea cu ei.
6. Iar când le-a zis: "Eu sunt (El)", au încremenit și au căzut la pământ. (Și când le-a spus: Eu sunt El, s-au dat înapoi și au căzut la pământ).
7. Și iarăși i-a întrebat: "Pe cine căutați?" Iar ei au răspuns: "Isus din Nazaret".
8. El le-a răspuns: "V-am spus că Eu sunt (El); de aceea, dacă Mă căutați, lăsați-i pe aceștia să plece" (așa că, dacă ați venit pentru mine, lăsați-i pe acești oameni să plece).
9. (Deci) ca să se împlinească cuvântul pe care l-a spus: "Căci nu am pierdut pe niciunul dintre ei, pe care mi l-ai dat".
10. Atunci Simon Petru a luat o sabie, a scos-o și a lovit pe slujitorul episcopului (și a lovit pe slujitorul Marelui Preot) și i-a tăiat urechea dreaptă. Iar numele slujitorului era Malhus.
11. De aceea Isus i-a spus lui Petru: "Pune-ți sabia în teacă; nu vrei ca Eu să beau paharul pe care Mi l-a dat Tatăl Meu?"

12. De aceea ceata de cavaleri, tribunul și slujitorii iudeilor L-au luat pe Isus și L-au legat (Și astfel ceata de soldați, tribunul și servitorii sau ofițerii iudeilor, L-au luat pe Isus și L-au legat),
13. și L-au dus mai întâi la Ana, pentru că acesta era tatăl soției lui Caiafa, care era episcop în anul acela (și L-au dus mai întâi la Ana; el era tatăl soției lui Caiafa, iar Caiafa era Mare Preot în acel an).
14. Și Caiafa a fost cel care i-a sfătuit pe iudei că este mai grabnic /să grăbească lucrurile (că este oportun) ca un singur om (să) moară pentru popor.

15. Dar Simon Petru Îl urmărea pe Isus, împreună cu un alt ucenic; și ucenicul acela era cunoscut episcopului. Și a intrat cu Isus în sala episcopului (Simon Petru și un alt ucenic L-au urmat pe Isus; ucenicul acela era cunoscut de Ana, care era fostul Mare Preot. Și a intrat cu Isus în curtea fostului Mare Preot);
16. dar Petru stătea afară la ușă. De aceea, celălalt ucenic, care era cunoscut episcopului, a ieșit și a spus femeii care păzea ușa și l-a adus pe Petru. (Dar Petru stătea la ușă, sau la poartă, în afara curții. Astfel, celălalt ucenic, care era cunoscut de fostul Mare Preot, a ieșit și a vorbit cu femeia care păzea ușa/care stătea la poartă și apoi l-a adus pe Petru înăuntru).
17. Și fecioara/domnișoara, păzitoarea ușii, a zis lui Petru: "Dacă ești și tu dintre ucenicii acestui om?" El a răspuns: "Eu nu sunt". (Și tânăra femeie, care stătea la poartă, a zis lui Petru: Ești și tu unul dintre ucenicii acestui om? El a răspuns: Eu nu sunt).
18. Și servitorii și miniștrii stăteau lângă cărbuni (Și servitorii și ofițerii stăteau lângă cărbuni), pentru că era frig, și se încălzeau; și Petru era cu ei, stătea (acolo) și se încălzea.

19. Și episcopul L-a întrebat pe Isus despre ucenicii Săi și despre învățătura Lui. (Fostul Mare Preot L-a întrebat pe Isus despre ucenicii Săi și despre învățătura Sa).
20. Isus i-a răspuns: "Am vorbit deschis lumii; am învățat mereu în sinagogă și în templu, unde se adunau toți iudeii, iar în grupuri (sau în particular), nu am vorbit nimic. (Isus i-a răspuns: Eu am vorbit deschis întregii lumi; întotdeauna am învățat în sinagogă și la Templu, unde se adunau toți iudeii, și niciodată nu am spus nimic în particular).
21. Ce mă întrebi? (De ce mă întrebi pe mine?) întreabă-i pe cei care m-au auzit ce le-am vorbit; iată, ei știu ce le-am spus".
22. După ce a spus aceste lucruri, unul dintre preoți, stând în apropiere, a dat o palmă lui Isus și a spus: "Așa îi răspunzi episcopului?" (După ce a spus aceste lucruri, unul dintre servitori sau unul dintre ofițeri, care stătea în apropiere, a dat o lovitură lui Isus și a spus: Așa răspunzi tu Marelui Preot?)
23. Isus i-a răspuns: "Dacă am vorbit rău, fii martor al răului; dar dacă am spus bine, de ce mă lovești?" (Isus i-a spus: Dacă am spus ceva greșit, depuneți mărturie despre ce a fost greșit; dar dacă am spus adevărul, de ce mă lovești?)
24. Și Ana l-a trimis legat la Caiafa, episcopul. (Apoi Ana, fostul Mare Preot, L-a trimis pe Isus, în timp ce era încă legat, la Caiafa, actualul Mare Preot).

25. Și (între timp) Simon Petru a stat în picioare și s-a încălzit; iar ei i-au spus: "Dacă și tu ești ucenicul lui?" (Ești și tu ucenicul lui?) El a negat și a spus: "Eu nu sunt".
26. Unul dintre servitorii episcopului (Unul dintre servitorii fostului Mare Preot), văr cu el, căruia Petru i-a tăiat urechea, a spus: "Nu te-am văzut eu în curte cu el?" [+Dacă nu te-am văzut în grădină cu el?]
27. Și Petru a negat din nou, și îndată a cântat cocoșul. (Iar Petru a negat din nou, și imediat a cântat cocoșul).

28. Apoi L-au dus pe Isus la Caiafa, în sala de judecată; și era devreme, și nu au intrat în sala de discuții, ca să nu fie spurcați/pângăriți, ci să mănânce pască. (Apoi L-au dus pe Isus de la Caiafa la Sala de Judecată, la palatul guvernatorului; și era dimineața devreme, și nu au intrat în Sala de Judecată, la palatul guvernatorului, ca să nu se pângărească și să poată mânca Paștele).
29. De aceea Pilat a ieșit afară la ei și le-a spus: "Ce acuzații aduceți voi împotriva acestui om?" (Și Pilat a ieșit afară la ei și a zis: Ce fel de acuzație sau ce învinuire aduceți voi împotriva acestui om?)
30. Ei au răspuns și i-au zis: "Dacă acesta nu ar fi fost un răufăcător, nu l-am fi dus la tine". (Ei i-au spus: Dacă nu ar fi fost un făcător de rele, nu ți l-am fi dat/nu l-am fi adus la tine).
31. Atunci Pilat le-a zis: "Luați-L și judecați-L după legea voastră". Iudeii i-au zis: "Nu ne este îngăduit să omorâm pe nimeni (Atunci Pilat le-a zis: Luați-L și judecați-L voi înșivă, după Legea voastră. Iudeii i-au zis: Nu este legal pentru noi să omorâm pe nimeni);
32. (astfel) încât să se împlinească cuvântul lui Isus, pe care l-a spus, însemnând prin ce moarte avea să moară.

33. Pilat a intrat iarăși în sala de judecată, a chemat pe Isus și I-a zis: "Ești tu regele iudeilor?" (Pilat s-a întors în sala de judecată, în palatul guvernatorului, L-a chemat pe Isus și I-a zis: Tu ești regele iudeilor?)
34. Isus a răspuns și i-a zis: "Spui tu lucrul acesta de la tine, sau ți l-au spus alții despre mine?"

35. Pilat a răspuns: "Dacă (Oare) sunt evreu? Poporul tău și episcopii te-au trimis la mine (Poporul tău și marii preoți te-au dat mie); ce ai făcut?"
36. Isus a răspuns: "Împărăția mea nu este din lumea aceasta; dacă împărăția mea ar fi din lumea aceasta, slujitorii mei s-ar lupta ca să nu fiu dus la iudei; dar acum împărăția mea nu este aici. (Isus a răspuns: Împărăția mea nu este din lumea aceasta; dacă împărăția mea ar fi din lumea aceasta, slujitorii mei s-ar lupta ca să nu fiu dat sau predat iudeilor; dar acum împărăția mea nu este aici).
37. Pilat I-a zis: „Atunci ești tu rege?" Isus a răspuns: „Tu spui că eu sunt un rege. Pentru acest lucru m-am născut și pentru acest lucru am venit în lume, pentru a da mărturie despre adevăr (pentru a mărturisi adevărul). Fiecare [om] care este în adevăr ascultă glasul Meu.
38. Pilat i-a zis: "Care este adevărul?" Și după ce a spus acest lucru, a ieșit din nou la iudei și le-a spus: "Nu găsesc în el niciun motiv (sau crimă demnă de moarte) [Nu găsesc nicio cauză împotriva lui] (Nu găsesc niciun caz împotriva lui).
39. Dar pentru voi este un obicei să vă dau (sau să las să plece) pe cineva de paște; de aceea vreți să vi-l dau pe regele iudeilor?" (Dar este un obicei pentru voi ca eu să eliberez sau să las să plece un prizonier pentru voi la Paște; și astfel doriți să vi-l dau pe Regele iudeilor?)
40. Toți au plâns din nou (Și toți au strigat din nou) și au spus: "Nu pe acesta, ci pe Baraba". Iar Baraba era un hoț.

CAPITOLUL 19

1. De aceea Pilat l-a luat atunci pe Isus și l-a biciuit. [+De aceea Pilat l-a luat pe Isus și l-a biciuit].
2. Și cavalerii au înfășurat o coroană de spini, i-au stabilit-o (sau i-au pus-o) pe cap, l-au învelit cu o pânză de purpură și au venit la el (Și soldații au țesut sau împletit o coroană de spini și au pus-o pe capul lui și au făcut în jurul lui o mantie de purpură și au venit la el),
3. și au spus: "Ave, rege al iudeilor". Și îi dădeau palme. (și au zis: Bucură-te, Rege al iudeilor! Și i-au dat lovituri în cap și pe corp).
4. Pilat a ieșit din nou și le-a zis: "Iată! vi-l aduc, ca să știți că nu găsesc în el niciun motiv (sau crimă vrednică de moarte). (Și Pilat a ieșit din nou și le-a spus: Iată! vi-l aduc înapoi acum, ca să știți că nu găsesc nimic împotriva lui).
5. Și astfel a ieșit Isus, purtând o cunună de spini și o pânză de purpură (și o mantie de purpură). Și le-a spus: "Iată! omul".
6. Dar episcopii și preoții, când L-au văzut, au strigat și au zis: "Răstignește-L, răstignește-L". Pilat le-a zis: "Luați-L și răstigniți-L [pe El], pentru că nu găsesc în El nici un motiv" (sau crimă vrednică de moarte). (Dar marii preoți și slujitorii lor, sau ofițerii lor, când L-au văzut, au strigat și au spus: Răstignește-L, răstignește-L. Pilat le-a zis: Luați-L și răstigniți-L, căci nu găsesc nimic împotriva Lui).
7. Iudeii i-au răspuns: "Noi avem o lege, și prin lege el trebuie să moară (și prin acea lege el trebuie să moară), pentru că s-a făcut pe sine Fiul lui Dumnezeu".

8. De aceea, când Pilat a auzit acest cuvânt, s-a temut și mai mult [s-a îngrozit și mai mult] (s-a înfricoșat și mai mult/ îi era și mai frică).
9. Și a intrat din nou în sala de discuții și i-a spus lui Isus: "De unde ești tu?" (Și a intrat din nou în Sala Judecății și a zis lui Isus: De unde vii?) Dar Isus nu i-a dat niciun răspuns [Pentru că Isus nu i-a dat un răspuns].
10. Pilat i-a spus: "Nu-mi vorbești? Nu știi că am putere să te răstignesc și am putere să te eliberez?" (Nu știi că am puterea de a te răstigni și am puterea de a te elibera sau de a te lăsa să pleci?)

11. Isus a răspuns: "Tu nu ai avea nici o putere împotriva mea, [nu] dacă nu ți-ar fi dată de sus; de aceea cel care m-a adus la tine, are mai mult păcat". (și astfel cel care m-a dat ție, sau cel care m-a predat ție, a făcut cel mai mare păcat).
12. Din acel moment Pilat a căutat să îl elibereze (Din acel moment, Pilat a încercat să îl elibereze sau să îl lase să plece); dar iudeii au strigat și au spus: "Dacă îl eliberezi pe acest om, nu ești prietenul împăratului (sau al Cezarului); pentru că fiecare om care se face rege, îl câștigă pe împărat" (este împotriva Cezarului).

13. Și Pilat, după ce a auzit aceste cuvinte, L-a dus pe Isus afară și a șezut ca judecător/om al morții într-un loc, care se spune Lycostratos, dar în ebraică Golgota. (Și Pilat, după ce a auzit aceste cuvinte, L-a dus pe Isus afară și a șezut ca judecător într-un loc, care se numește Lycostratos, dar în ebraică, Gabbatha).
14. Și era ajunul Paștelui, ca și cum ar fi fost al șaselea ceas [Prin urmare, era pregătirea, sau chiar paștele, ca al șaselea ceas, sau amiază]. Și a spus iudeilor: "Iată! regele vostru". (Și era ajunul Paștelui, pe la amiază. Și a zis iudeilor: Iată regele vostru!)
15. Dar ei au strigat și au spus: "Luați-l, luați-l [Eliminați-l, Eliminați-l]; crucificați-l". Pilat le-a spus: "Să răstignesc pe împăratul vostru?" Episcopii au răspuns: "Nu avem alt rege decât pe împărat" [Noi nu avem rege decât pe Cezar] (Marii preoți au răspuns: Nu avem alt rege decât Cezar!)

16. Atunci Pilat L-a dus la ei, ca să fie răstignit (Și apoi Pilat l-a eliberat, sau l-au predat pe mâna lor, ca să poată fi răstignit). L-au luat pe Isus și L-au dus afară.

17. Și a purtat pentru sine o cruce (Și și-a purtat crucea), și a ieșit în acel loc, care se numește Calvar, în ebraică Golgota;
18. unde L-au răstignit, și alții doi cu El, unul de o parte și unul de cealaltă, iar Isus la mijloc.
19. Și Pilat a scris un titlu, și l-a stabilit (sau l-a pus) pe cruce; și era scris: "Isus din Nazaret, rege al evreilor" (Regele evreilor).
20. De aceea, mulți dintre evrei au citit acest titlu, pentru că locul unde a fost răstignit Isus era aproape de cetate, și era scris în ebraică, greacă și latină.
21. De aceea episcopii iudeilor i-au spus lui Pilat: "Nu scrie <<rege al iudeilor>>, ci că el a spus: <<Eu sunt rege al iudeilor>>". (Și astfel marii preoți ai iudeilor i-au spus lui Pilat: Nu scrie <<Regele iudeilor>>, ci că el a spus: <<Eu sunt Regele iudeilor>>).
22. Pilat a răspuns: "Ceea ce am scris, am scris".

23. De aceea cavalerii, după ce l-au răstignit, i-au luat hainele și au făcut patru părți, pentru fiecare cavaler o parte, și (a fost de asemenea) o haină. Haina era fără cusătură și era țesută peste tot. (Soldații, după ce L-au răstignit, au luat hainele Lui și le-au împărțit în patru părți, câte o parte pentru fiecare ostaș; mai era și o haină sau o mantie. Și haina era fără cusătură și țesută dintr-o singură bucată).
24. De aceea au zis împreună: "(Să) nu tăiem noi, ci aruncăm sorți, a cui este"; ca să se împlinească Scriptura care zice: "Ei au împărțit hainele mele și au tras la sorți pe hainele mele". Și cavalerii au făcut aceste lucruri. (Și au zis unul către altul: Nu o vom tăia, ci vom arunca zaruri pentru a afla a cui este, ca să se împlinească Scriptura care zice: Au împărțit hainele mele între ei și pentru mantaua mea au aruncat zaruri. Și soldații au făcut acestea).
25. Lângă crucea lui Isus stăteau mama Lui și sora mamei Lui, Maria Cleopa, și Maria Magdalena.
26. De aceea, când Isus a văzut pe mama Sa și pe ucenicul care stătea (acolo), pe care îl iubea, a spus mamei Sale: "Femeie, iată! fiul tău".

27. După aceea i-a spus ucenicului: "Iată! mama ta". Și din ceasul acela ucenicul a luat-o ca pe mama sa (proprie).

28. După aceea, Isus, înțelegând că acum toate lucrurile s-au sfârșit, (astfel) ca Scriptura să fie împlinită, a spus: "Mi-e sete".
29. Și a fost pus un vas plin cu oțet (acolo). Și au pus isop în jurul buretelui plin cu oțet și l-au pus la gura lui./ Și un vas a fost pus (acolo) plin cu eisell (un lichid cu gust acru format din acid acetic diluat impur, obținut prin oxidarea alcoolului etilic din bere, vin sau cidru). Și au luat un burete plin cu eisell, punându-l cu isop, și i l-au oferit la gură.
30. De aceea, după ce a luat oțetul, Isus a zis: "S-a sfârșit". Și când și-a plecat capul în jos, și-a dat duhul./ Și după ce a gustat Isus din această băutură, a zis: "S-a sfârșit". Și și-a plecat capul și a trimis duhul.

31. De aceea, pentru că era ajunul Paștelui, ca trupurile să nu rămână (sau să locuiască) pe cruce în Sabat, pentru că era o mare zi de Sabat, iudeii l-au rugat pe Pilat ca șoldurile lor să fie rupte, și că ar trebui să fie luate. (Și pentru că era ajunul Paștelui, astfel încât trupurile să nu rămână pe cruce în Sabat, pentru că aceea era o zi de mare Sabat, iudeii l-au implorat pe Pilat să le fie rupte șoldurile și să fie luate).
32. De aceea au venit cavalerii (Și astfel au venit soldații) și au rupt coapsele celui dintâi și ale celuilalt, care a fost răstignit împreună cu el.
33. Dar când au venit la Isus (De fapt, după ce au venit la Isus), așa cum l-au văzut mort atunci, nu I-au frânt coapsele;
34. dar unul dintre cavaleri I-a deschis coasta cu o suliță și îndată a ieșit sânge și apă. (dar unul dintre soldați i-a deschis coasta cu o suliță și imediat a ieșit sânge și apă).
35. Și cel care a văzut (aceasta), a depus mărturie [despre aceasta], și mărturia lui este adevărată; și el știe că spune lucruri adevărate, (astfel încât) voi (puteți) crede. (Iar cel care a văzut acest lucru a mărturisit despre el, iar mărturia lui este adevărată; și el știe că spune lucruri adevărate, astfel încât să puteți crede).
36. Și aceste lucruri au fost făcute, (astfel) încât să se împlinească Scriptura: "Să nu rupeți nici un os din el".
37. Și din nou o altă scriptură spune: "Ei vor vedea în cine au străpuns".

38. După aceste lucruri, Iosif din Arimateea l-a rugat pe Pilat să ia trupul lui Isus, pentru că el era ucenic al lui Isus, dar în secret, de frica iudeilor. Și Pilat l-a îndurat. Și astfel a venit și a luat trupul lui Isus. (După aceste lucruri, Iosif din Arimateea l-a rugat pe Pilat să ia trupul lui Isus, pentru că era ucenic al lui Isus, dar în particular sau în taină, de frica iudeilor. Și Pilat i-a dat voie. Și astfel a venit și a luat trupul lui Isus).
39. Și a venit și Nicodim, care venise la El mai întâi noaptea [care venise la Isus mai întâi noaptea] (care a venit prima dată la Isus în timpul nopții), și a adus o amestecătură (sau un amestec), de smirnă și aloe, cât o sută de lire sterline.
40. Și au dat (jos) trupul lui Isus și l-au legat în haine de in cu unguente mirositoare (sau mirodenii), așa cum este obiceiul evreilor de a îngropa (așa cum este obiceiul evreilor atunci când îngroapă pe cineva).
41. Și în locul unde a fost răstignit, era o grădină, și în grădină un mormânt nou (și în grădină era un cavou nou), în care încă nu a fost pus nimeni (în care încă nu a fost pus niciun om).
42. De aceea L-au pus acolo pe Isus, pentru privegherea sărbătorii iudeilor, căci mormântul era aproape. (Așa că L-au pus pe Isus acolo, pentru că era ajunul sărbătorii iudeilor, iar

mormântul era în apropiere). [Prin urmare, aceasta este ziua de pregătire a evreilor, pentru că mormântul era aproape, L-au pus pe Isus. (Și pentru că era ziua de pregătire a evreilor, iar mormântul era în apropiere, L-au pus pe Isus acolo)].

CAPITOLUL 20

1. Într-o zi a săptămânii, Maria Magdalena a venit devreme la mormânt, când era încă întuneric. Și a văzut piatra îndepărtată de la mormânt. (În prima zi a săptămânii, Maria Magdalena a venit la mormânt, când era încă întuneric. Și a văzut piatra îndepărtată de la mormânt).
2. De aceea ea a alergat și a venit la Simon Petru și la un alt ucenic, pe care Isus îl iubea, și le-a spus: „Ei au luat (îndepărtat) pe Domnul din mormânt (și le-a spus: Ei au luat pe Domnul din cavou), și nu știm unde L-au pus".
3. De aceea a ieșit Petru și celălalt ucenic și au venit la mormânt. (Petru și celălalt ucenic au ieșit și au ajuns la cavou).
4. Și au alergat amândoi împreună, iar celălalt ucenic a alergat înaintea lui Petru și a ajuns primul la mormânt. (Cei doi bărbați au alergat împreună, iar celălalt ucenic a alergat înaintea lui Petru și a ajuns primul la cavou).
5. Și când s-a aplecat (în jos), a văzut cearșafurile așezate (acolo), dar nu a intrat (cu toate acestea, nu a intrat).
6. Simon Petru L-a urmărit, a intrat în mormânt și a văzut cearșafurile așezate (acolo), (Și Simon Petru a venit în urma lui și a intrat în mormânt și a văzut cearșafurile așezate acolo),
7. iar sudariul care era pe capul Lui nu era așezat împreună cu cearșafurile, ci era înfășurat singur într-un loc (ci înfășurat și pus într-un loc aparte).
8. Prin urmare, ucenicul care a venit primul la mormânt, a intrat, a văzut și a crezut. (Și apoi acel ucenic care a venit primul la mormânt, a intrat, a văzut totul și a crezut).
9. Căci ei nu cunoșteau încă Scriptura, care spune că trebuia să învieze din moarte. [Căci încă nu știau Scriptura, pentru că trebuia ca El să învieze din morți].
10. De aceea ucenicii s-au întors la ei înșiși. (Și astfel ucenicii au plecat singuri).

11. Dar Maria a stat la mormânt fără să plângă. Și, în timp ce plângea, s-a aplecat (în jos) și a privit înainte în mormânt. (Dar Maria stătea afară la mormânt și plângea. Și în timp ce plângea, s-a aplecat și s-a uitat în mormânt).
12. Și a văzut doi îngeri îmbrăcați în alb, unul la cap și unul la picioare, unde era așezat trupul lui Isus.
13. Iar ei i-au spus: "Femeie, ce plângi?" (Iar ei i-au spus: Femeie, de ce plângi?) Ea le-a zis: "Pentru că au luat pe Domnul meu și nu știu unde L-au pus".
14. După ce a spus aceste lucruri, s-a întors cu spatele [s-a întors surprinsă], și a văzut pe Isus stând (acolo) și nu știa că este Isus.
15. Isus i-a spus: "Femeie, ce plângi? pe cine cauți?" Ea, ghicind că era grădinarul, I-a zis: "Sire, dacă l-ai luat, spune-mi unde l-ai pus și îl voi lua". (Isus a întrebat-o: Femeie, de ce plângi? pe cine cauți? Ea, crezând că este grădinarul, i-a zis: "Domnule, dacă l-ai dus undeva, spune-mi unde l-ai pus și îl voi lua eu).
16. Isus i-a spus: "Maria". Ea s-a întors și i-a spus: "Rabuni", adică "Stăpâne" (Învățătorule).
17. Isus i-a spus: "Nu te atinge de Mine, pentru că încă nu M-am înălțat la Tatăl Meu; ci du-te la frații Mei și spune-le: <<Mă înalț la Tatăl Meu și la Tatăl vostru, la Dumnezeul Meu și la Dumnezeul vostru>>".
18. Maria Magdalena a venit și a spus ucenicilor: "Am văzut pe Domnul și El mi-a spus aceste lucruri".

19. Deci, când s-a făcut seară în ziua aceea, într-unul din sabate, și porțile erau închise, unde erau adunați ucenicii, de frica iudeilor, Isus a venit și a stat în mijlocul ucenicilor și le-a spus: "Pacea (să fie) cu voi". (Și astfel, când s-a făcut seară în acea zi, într-unul din Sabate, și ușile erau închise, unde ucenicii erau adunați, de frica iudeilor, Isus a venit și a stat în mijlocul ucenicilor și le-a spus: Pacea fie cu voi).
20. Și când a spus aceasta, le-a arătat mâinile și coasta; de aceea ucenicii s-au bucurat (și astfel ucenicii s-au bucurat), pentru că Domnul a fost văzut.
21. Și le-a spus din nou: "Pacea (să fie) cu voi; cum M-a trimis Tatăl, așa vă trimit și Eu pe voi".
22. După ce a spus aceasta, a suflat peste ei și a zis: "Luați Duhul Sfânt (și a zis: Primiți Spiritul Sfânt);
23. cărora le iertați păcatele, să le fie iertate; și cărora le refuzați păcatele, să le fie refuzate".

24. Dar Toma, unul dintre cei doisprezece, adică Geamănul, nu era cu ei când a venit Isus.
25. De aceea ceilalți ucenici au zis: "Noi am văzut pe Domnul". Iar El le-a zis: [Nu], "Dacă nu voi vedea în mâinile Lui amprenta cuielor (Iar el le-a zis: „Dacă nu voi vedea cicatricele sau semnele de la cuiele din mâinile Lui), dacă nu voi pune degetul meu în locul cuielor și dacă nu voi pune mâna mea în coasta Lui, nu voi crede".

26. După opt zile, ucenicii Lui erau din nou înăuntru, și Toma cu ei. Isus a venit, pe când porțile erau închise, a stat în mijloc și a zis: "Pacea (să fie) cu voi". (Isus a venit pe când ușile erau închise, a stat în mijlocul lor și a zis: Pacea fie cu voi).
27. După aceea a zis lui Toma: "Pune aici degetul tău și vezi mâinile mele, pune aici mâna ta și pune-o în coasta mea și nu fi necredincios, ci credincios".
28. Toma a răspuns și I-a zis: "Domnul meu și Dumnezeul meu".
29. Isus i-a spus: "Toma, pentru că M-ai văzut, ai crezut; binecuvântați să fie cei care nu au văzut și au crezut".

30. Isus a mai făcut multe alte semne (sau minuni) înaintea ucenicilor Săi, care nu sunt scrise în cartea aceasta.
31. Dar acestea au fost scrise pentru ca voi să credeți că Isus este Hristosul, Fiul lui Dumnezeu, și pentru ca voi, care credeți, să aveți viață în Numele Lui. (Dar acestea au fost scrise, pentru ca voi să credeți că Isus este Mesia, Fiul lui Dumnezeu, și că voi, care credeți, aveți viață în Numele Lui).

CAPITOLUL 21

1. După aceea, Isus S-a arătat din nou ucenicilor Săi, la marea Tiberiadei (la Marea Galileii, adică la Lacul Galileii). Și el s-a arătat astfel.
2. Erau împreună Simon Petru și Toma, zis Geamăn, și Natanael, care era din Cana Galileii, și fiii lui Zebedei, și alți doi ucenici ai Lui (și alți doi ucenici ai lui Isus).
3. Simon Petru le-a spus: "Mă duc să pescuiesc". Ei i-au spus: "Și noi (vom) veni cu tine". Și au ieșit și au intrat într-o barcă. Și în noaptea aceea nu au prins nimic.

4. Dar când a venit ziua următoare, Isus a stat la marginea prăpastiei (Dar în dimineața următoare, devreme, Isus stătea pe țărm); totuși ucenicii nu știau că era Isus.
5. De aceea Isus le-a spus: "Copii, aveți voi ceva de mâncare?" Ei I-au răspuns: "Nu".

6. El le-a spus: "Puneți, (sau Trimiteți), plasa în jumătatea dreaptă a vâslei și veți găsi" (ceva). Și au întins (sau au trimis) plasa; și atunci nu au putut să o tragă pentru mulțimea de pești.
7. De aceea ucenicul pe care îl iubea Isus a zis lui Petru: "Este Domnul". Simon Petru, după ce a auzit că este Domnul, s-a încins cu o haină, pentru că era gol, și a intrat în mare.
8. Dar ceilalți ucenici au venit cu barca, căci nu erau departe de uscat, ci ca (de) două sute de coți [ci ca la două sute de coți], trăgând plasa cu pești.

9. Și când au coborât pe uscat (Și când au ajuns pe țărm), au văzut cărbuni întinși (acolo) și pește întins și pâine.
10. Isus le-a spus: "Aduceți din peștii pe care i-ați luat acum".
11. Simon Petru s-a suit și a tras năvodul în uscat, plin de pești mari, o sută cincizeci și trei; și când erau atât de mulți, plasa nu s-a rupt. (Simon Petru s-a dus și a tras plasa pe uscat, plină cu pești mari, o sută cincizeci și trei; și, deși erau atât de mulți, plasa nu s-a rupt).

12. Isus le-a spus: "Haideți și mâncați". Și niciun om dintre cei ce ședeau la masă nu a îndrăznit să-L întrebe: "Cine ești Tu?", știind că este Domnul. (Isus le-a spus: Veniți și mâncați. Și niciunul dintre cei ce ședeau la masă nu a îndrăznit să-L întrebe: Cine ești?, știind că era Domnul).
13. Isus a venit, a luat pâine și le-a dat, și pește.
14. Aceasta este a treia oară când Isus a fost arătat ucenicilor Săi, după ce a înviat din moarte.

15. Și după ce au mâncat, Isus i-a spus lui Simon Petru: "Simon al lui Ioan (Simon, fiul lui Ioan), Mă iubești mai mult decât aceștia?" El i-a răspuns: "Da, Doamne, tu știi că te iubesc". Isus i-a spus: "Paște mieii Mei".
16. I-a spus din nou: "Simon al lui Ioan (Simon, fiul lui Ioan), mă iubești?" I-a spus: "Da, Doamne, tu știi că te iubesc". El i-a spus: "Paște tu mieii mei" (Paște oile mele/Paște oile mele masculine).
17. El i-a spus a treia oară: "Simon al lui Ioan (Simon, fiul lui Ioan), mă iubești?" Petru era îngreunat (sau îi părea rău) (Petru era mâhnit), pentru că i-a spus a treia oară: <<Mă iubești>>, iar el i-a spus: "Doamne, tu știi toate lucrurile; tu știi că eu te iubesc". Isus i-a spus: "Hrănește-mi oile (Hrănește oile mele femele).

18. Adevărat, adevărat îți spun, când erai mai tânăr, te încingeai și umblai pe unde voiai (și mergeai unde voiai să mergi); dar când vei fi mai în vârstă (dar când vei îmbătrâni), îți vei întinde mâinile și altul te va încinge și te va duce unde nu vrei".
19. El a spus acest lucru, însemnând prin ce moarte avea să slăvească pe Dumnezeu. Și după ce a spus aceste lucruri, i-a zis: "Urmărește-mă" (Urmează-mă).

20. Petru, întorcându-se, a văzut pe ucenicul urmărit, pe care-l iubea Isus, care se odihnea la cină pe pieptul Lui, și I-a zis: "Doamne, cine este acela care Te va trăda?" (Petru s-a întors și l-a văzut pe ucenicul care îl urma, pe care Isus îl iubea, care stătuse lângă El la cină și Îl întrebase: Doamne, cine este acela care Te va trăda?)
21. Petru a văzut pe ucenicul acesta, și a zis lui Isus: "Doamne, dar cum rămâne cu acest (om)?"

22. Isus i-a spus: "Așa vreau Eu, ca el să locuiască până voi veni Eu, ce-ți pasă ție? urmărește-mă". (Isus i-a zis: Dacă eu doresc ca el să trăiască până voi veni Eu, ce-ți pasă ție? Vino după Mine).
23. De aceea s-a răspândit printre frați acest cuvânt, că ucenicul acela nu moare. Și Isus nu i-a spus că nu moare, ci: "Așa vreau Eu, ca el să locuiască până voi veni Eu, ce-ți pasă ție? (Dar Isus nu i-a spus că nu va muri, ci mai degrabă: Dacă eu doresc ca el să trăiască până voi veni eu, ce-ți pasă ție?)

24. Acesta este ucenicul care dă mărturie despre aceste lucruri și care le-a scris; și noi știm că mărturia lui este adevărată. (Acesta este ucenicul care mărturisește despre aceste lucruri și care le-a scris; și noi știm că mărturia lui este adevărată).

25. Și mai sunt și multe alte lucruri pe care le-a făcut Isus, care, dacă ar fi scrise de fiecare în parte (care dacă ar fi toate scrise), consider că lumea însăși nu va [putea] să ia cărțile care vor fi scrise. [Amin.]

FAPTELE APOSTOLILOR

CAPITOLUL 1

1. Teofil, mai întâi am făcut o predică (sau un cuvânt) despre toate lucrurile pe care Isus a început să le facă și să le învețe,
2. până în ziua înălțării Sale, pe care le-a poruncit prin Duhul Sfânt apostolilor Săi (în care a poruncit prin Spiritul Sfânt apostolilor Săi), pe care îi alesese; [până în ziua în care, poruncind apostolilor prin Duhul Sfânt, pe care i-a ales, a fost luat];
3. cărora li S-a arătat viu după patima (sau suferința) Sa, prin multe argumente (sau dovezi), arătându-Se lor (timp de) patruzeci de zile și vorbind despre tărâmul lui Dumnezeu.
4. Și a mâncat cu ei și le-a poruncit [lor] să nu plece din Ierusalim, ci să rămână la făgăduința Tatălui (dar să aștepte făgăduința Tatălui): "pe care ați auzit-o, a spus El, prin gura Mea;
5. pentru că Ioan a botezat în apă, dar voi veți fi botezați în Duhul Sfânt (dar voi veți fi botezați cu Spiritul Sfânt), după aceste câteva zile".

6. De aceea, cei ce se adunaseră L-au întrebat și I-au zis: "Doamne, dacă în acest timp vei restabili împărăția lui Israel?" [De aceea, cei ce se adunaseră L-au întrebat, zicând: Doamne, dacă în această perioadă vei restabili împărăția lui Israel?]
7. Iar El le-a zis: "Nu este treaba voastră să cunoașteți timpurile sau momentele pe care Tatăl le-a pus în puterea Sa;
8. dar voi veți lua virtutea Duhului Sfânt care vine de sus în voi (dar veți primi putere când Spiritul Sfânt, care vine de sus, va intra în voi), și voi Îmi veți fi martori în Ierusalim, în toată Iudeea, în Samaria, și până la extremitatea (sau până la capătul) pământului".

9. Și după ce a spus aceste lucruri, a fost înălțat în ochii lor și un nor L-a ascuns de ochii lor.
10. Și când L-au văzut intrând în cer (Și după ce L-au văzut înălțându-se la ceruri), iată! doi bărbați în haine albe stăteau lângă ei,
11. și au spus: "Bărbați din Galileea, ce priviți voi în cer? Acest Isus, care a fost luat de la voi la cer, va veni (înapoi), așa cum L-ați văzut mergând la cer". (de ce stați și vă uitați la ceruri? Acest Isus, care a fost luat de la voi la cer, se va întoarce, așa cum L-ați văzut plecând spre cer).

12. Apoi s-au întors la Ierusalim, de pe dealul numit al Măslinilor, care este lângă Ierusalim, cât o călătorie de sărbătoare [având călătoria unui sabat]. (Apoi s-au întors la Ierusalim, de pe Muntele Măslinilor, care este aproape de Ierusalim, la o călătorie de o zi sfântă distanță).
13. Și după ce au intrat în casa în care locuiau, s-au urcat în solar (sau în cele mai înalte locuri) (s-au suit în camera de sus): Petru și Ioan, Iacov și Andrei, Filip și Toma, Bartolomeu și Matei, Iacov din Alfeu, Simon Zelotul și Iuda din Iacov.
14. Toate acestea au continuat în mod durabil (sau locuind împreună), cu o singură voință, în rugăciune, cu femeile și cu Maria, mama lui Isus, și cu frații săi.

15. În acele zile, Petru s-a ridicat în mijlocul confraților, și a zis (În zilele acelea, Petru s-a sculat în mijlocul fraților și a zis): "Și era o ceată de bărbați, aproape o sută douăzeci;

16. Confraților/Frații, se cuvine să se împlinească Scriptura, pe care Duhul Sfânt a spus-o mai înainte prin gura lui David (pe care Spiritul Sfânt a prezis-o prin gura lui David), despre Iuda, care era căpetenia celor ce L-au luat pe Isus;
17. și a fost numărat printre noi și a primit o parte din această slujbă (sau din această slujire). (și a fost numărat printre noi, și a avut o parte în această lucrare).
18. Și acest Iuda avea un câmp cu plata răutății, și a fost spânzurat, și s-a rupt la mijloc, și toate măruntaiele lui au fost vărsate. (Și acest Iuda a cumpărat un câmp cu salariul său rău, și s-a spânzurat, și a căzut pe acel pământ, și și-a deschis mijlocul și toate măruntaiele sale, sau toate măruntaiele sale au fost vărsate).
19. Și s-a făcut cunoscut tuturor celor ce locuiau în Ierusalim, așa că acel câmp a fost numit <<Aceldama>> în limba lor, adică <<câmpul sângelui>>.

20. Și este scris în cartea Psalmilor: <<Locuința lor să fie pustie>> [Locuința lui să fie transformată în deșert], și <<să nu fie nimeni care să locuiască în ea, iar altul să-și ia episcopia>>.

21. De aceea se cuvine ca dintre acești oameni, care s-au adunat împreună cu noi în tot timpul în care Domnul Isus a intrat și a ieșit printre noi,
22. și a început de la botezul lui Ioan până în ziua în care a fost luat de la noi, unul dintre aceștia să fie făcut martor al învierii Sale împreună cu noi".
23. Și au rânduit doi: pe Iosif, care era numit Barsaba, care se numea Iust, și pe Matia.
24. Și ei s-au rugat și au spus: "Tu, Doamne, care cunoști inimile tuturor oamenilor, arată pe cine ai ales dintre acești doi,
25. ca unul să ia locul acestei slujbe (sau al acestei slujiri), și al apostolatului, pe care Iuda l-a încălcat, ca el să meargă în locul lui" (astfel încât el să poată lua locul lui).
26. Și au tras la sorți, iar sorțul a căzut pe Matia; și a fost numărat printre cei unsprezece apostoli.

CAPITOLUL 2

1. Și când s-au împlinit zilele Cincizecimii, toți ucenicii erau împreună în același loc.
2 Și deodată s-a făcut un zgomot din ceruri, ca de vânt mare care vine, și a umplut toată casa unde ședeau ei.
3. Și li s-au arătat diverse limbi ca niște (flăcări de) foc [Și limbile se despărțeau în mod diferit, în timp ce li se arătau (flăcări de) foc], și s-au așezat pe fiecare dintre ei.
4. Și toți s-au umplut de Duhul Sfânt și au început să vorbească în diferite limbi (sau cu limbi diferite), după cum le dădea Duhul Sfânt să vorbească. (Și toți s-au umplut de Spiritul Sfânt și au început să vorbească în diferite limbi, pe care Spiritul Sfânt îi făcea capabili să le vorbească).

5. Și erau în Ierusalim locuitori iudei (Și erau iudei care locuiau în Ierusalim), oameni religioși, din toate neamurile care sunt sub cer.
6. Și când s-a făcut acest glas (Și când s-a făcut acest sunet), mulțimea s-a adunat și a fost uimită în gând (sau încurcată în înțelegere), pentru că fiecare i-a auzit vorbind în limba sa (sau în propria sa limbă).
7. Și toți au fost uimiți și s-au mirat și au spus împreună: "Dacă nu cumva toți cei care vorbesc sunt oameni din Galileea [Dacă nu cumva toți cei care vorbesc sunt galileeni],
8. și cum am auzit noi, fiecare om, limba noastră (proprie) în care ne-am născut?

9. Parții, Mezii, Elamiții și cei ce locuiesc la (sau în), Mesopotamia, Iudeea, Capadocia, Pont și Asia,
10. Frigia și Pamfilia, Egiptul și părțile Libiei, care sunt în jurul Cireneului, și veniți (și noii veniți), Romani și Evrei și prozeliți,
11. oameni din Creta și din Arabia, i-am auzit vorbind în limbile noastre (proprii), lucrurile mari ale lui Dumnezeu".
12. Și toți erau uimiți și se mirau, spunând împreună: "Ce va fi acest lucru?" (Și toți erau uimiți și mirați și își spuneau unii altora: Ce înseamnă acest lucru?)
13. Iar alții au batjocorit și au spus: "Căci acești oameni sunt plini de must". (Dar alții i-au batjocorit și au spus: Acești oameni sunt plini de vin).

14. Dar Petru, stând în picioare cu cei unsprezece, și-a ridicat glasul și le-a zis: "Voi, iudeii, și toți cei ce locuiți la Ierusalim (Voi, iudeii, și toți cei care locuiți în Ierusalim), să știți aceasta, și cu urechile să pricepeți cuvintele Mele.
15. Căci nu cum credeți voi (sau nu, după cum credeți), aceștia sunt beți, când este al treilea ceas al zilei (când este ora nouă dimineața);
16. ci aceasta este ceea ce a spus profetul Ioel:

17. <<În zilele din urmă, zice Domnul, Îmi voi revărsa Duhul peste fiecare trup [Îmi voi revărsa Duhul peste toată făptura]; și fiii și fiicele voastre vor proroci, tinerii voștri vor avea vedenii, iar bătrânii voștri vor visa visuri/vor avea viziuni (și bătrânii voștri vor visa vise).

18. În zilele acelea, voi turna (o parte) din Duhul Meu peste robii Mei și peste roabele Mele și ei vor prooroci.

19. Și voi face minuni mari în cerurile de sus și semne în pământul de jos, sânge și foc și căldură (sau vapori) de fum.

20. Soarele se va preface în întuneric și luna în sânge, înainte ca să vină ziua cea mare și deschisă a Domnului.

21. Și va fi, fiecare om care va chema în ajutor numele Domnului [fiecare om care va invoca numele Domnului], va fi în siguranță>> (va fi salvat).

22. Oameni ai lui Israel, ascultați aceste cuvinte. Isus din Nazaret, un om dovedit de Dumnezeu înaintea voastră prin virtuțile, minunile și semnele pe care Dumnezeu le-a făcut prin el în mijlocul vostru, după cum știți (Israeliți, ascultați aceste cuvinte. Isus din Nazaret, un om al lui Dumnezeu, dovedit înaintea voastră prin fapte de putere, sau prin simboluri, minuni și semne, pe care Dumnezeu le-a făcut prin el în mijlocul vostru, după cum știți),
23. L-ați chinuit și L-ați ucis prin mâinile unor oameni răi, prin sfatul hotărât și luat în considerare prin știința dinainte (sau prin prezicerea) lui Dumnezeu. (L-ați chinuit și L-ați ucis prin mâinile unor oameni răi, predat prin planul predeterminat și în cunoștința dinainte a lui Dumnezeu).
24. Pe care Dumnezeu L-a înviat, când durerile iadului au fost dezlegate, prin aceea că era cu neputință ca El să fie ținut de ea (pentru că era imposibil ca el să fie ținut de ea).

25. Căci David a spus despre el: <<Am văzut de departe pe Domnul înaintea mea pentru totdeauna, căci El este la jumătatea mea dreaptă, ca să nu fiu mișcat. (Căci David a

spus despre el: Întotdeauna am văzut pe Domnul înaintea mea, pentru că El este la dreapta mea sau la mâna mea dreaptă, ca să nu fiu mișcat).

26. Pentru acest lucru, inima mea s-a bucurat, și limba mea s-a bucurat din plin (sau s-a veselit) și, mai mult, carnea mea se va odihni în speranță.

27. Căci nu vei lăsa sufletul meu în iad, nici nu vei da pe Sfântul Tău să vadă stricăciunea.

28. Tu mi-ai făcut cunoscute căile vieții, mă vei umple de veselie cu fața ta>> (mă vei umple de bucurie prin prezența ta).

29. Confraților/Fraților, să vă spun cu îndrăzneală despre patriarhul David, pentru că a murit și a fost îngropat, și mormântul lui este printre noi până în ziua de azi. (Fraților, îmi este permis să vă spun cu îndrăzneală următoarele despre patriarhul David: el este mort și îngropat, iar mormântul său este aici, printre noi, până în ziua de azi).
30. De aceea, când era prooroc și știa că Dumnezeu îi jurase cu un mare jurământ că din rodul coapselor lui va ședea cineva pe scaunul Lui (că un om din rodul pântecilor lui va ședea pe tronul Său),
31. el, văzând de departe, a vorbit despre învierea lui Hristos (el, care vedea departe, vorbea despre învierea lui Mesia), pentru că nici el nu a fost lăsat în iad, nici carnea lui nu a văzut putrezirea.
32. Dumnezeu l-a înviat pe acest Isus, căruia noi toți îi suntem martori.
33. De aceea a fost înălțat de mâna dreaptă a lui Dumnezeu și, prin promisiunea Duhului Sfânt pe care a luat-o de la Tatăl, a revărsat acest Duh, pe care îl vedeți și îl auziți. (Și astfel a fost înălțat, sau a fost ridicat, la dreapta lui Dumnezeu și, prin promisiunea Duhului Sfânt pe care a primit-o de la Tatăl, a revărsat acest Duh, pe care îl vedeți și îl auziți acum).

34. Căci David nu s-a înălțat la cer, ci a spus: << Domnul a zis Domnului meu: Șezi în jumătatea mea dreaptă (Stai în partea mea dreaptă sau la mâna mea dreaptă).

35. până când îți voi pune dușmanii pe scaunul picioarelor tale>>. (până când voi face din vrăjmașii tăi patul picioarelor tale).
36. De aceea știe toată casa lui Israel că Dumnezeu L-a făcut Domn și Hristos, pe acest Isus, pe care L-ați răstignit". (Astfel, toată casa lui Israel o știe cu siguranță că Dumnezeu L-a făcut Domn și Mesia pe acest Isus, pe care L-ați răstignit).

37. Când au auzit acestea, li s-a înmărmurit inima; și au zis lui Petru și celorlalți apostoli: "Confraților (Fraților), ce să facem?"
38. Și Petru le-a spus: "Faceți penitență și fiecare dintre voi să fie botezat în numele lui Isus Hristos, spre iertarea păcatelor voastre; și veți primi darul Duhului Sfânt. (Și Petru le-a zis: Pocăiți-vă și fiecare dintre voi să fie botezat în numele lui Isus Hristos, pentru iertarea păcatelor voastre; și atunci veți primi darul Duhului Sfânt).
39. Căci făgăduința este pentru tine, pentru fiii tăi și pentru toți cei de departe, pe care i-a chemat Domnul Dumnezeul nostru". [De aceea, repromisiunea este pentru voi, pentru fiii voștri și pentru toți cei de departe, pe care i-a chemat Domnul Dumnezeul nostru (la El)].
40. De asemenea, cu alte cuvinte, pline de multe, le-a mărturisit și i-a îndemnat, spunându-le: "Fiți salvați de această generație vicleană" (sau de această generație rea). (Și cu multe alte cuvinte le-a mărturisit și i-a îndemnat și le-a spus: Salvați-vă de această generație depravată).

41. Atunci, cei care au primit cuvântul Lui au fost botezați și, în ziua aceea, s-au înmulțit sufletele, cam trei mii;
42. și [ei] au rămas statornici în învățătura apostolilor și în împărtășirea de la frângerea pâinii și în rugăciuni.

43. Și temerea a fost făcută pentru fiecare om. Și multe minuni și semne au fost făcute de apostoli în Ierusalim, și mare spaimă era în toți. (Și în fiecare om era o venerație înfricoșătoare. Și se făceau multe minuni și miracole de către apostoli în Ierusalim, și era mare respect în toți).
44. Și toți cei ce credeau erau împreună și aveau toate lucrurile (în) comun.
45. Ei și-au vândut averile și bunurile (sau substanțele, sau bunurile) și au împărțit aceste lucruri tuturor oamenilor, după cum a fost necesar pentru fiecare (Ei și-au vândut averile și bunurile și le-au împărțit tuturor, în funcție de nevoile fiecăruia).
46. Și în fiecare zi locuiau împreună în templu și frângeau pâinea în jurul caselor (și frângeau pâinea în casele lor), și au mâncat carne, (sau la mese), cu bucurie deplină (sau cu veselie) și simplitate de inimă,
47. și lăudau împreună pe Dumnezeu și dădeau har tuturor oamenilor (sau întregului popor). Și Domnul a înmulțit pe cei care erau în siguranță, în fiecare zi în același lucru. (Și Domnul îi adăuga pe cei care erau salvați/mântuiți, în fiecare zi).

CAPITOLUL 3

1. Și Petru și Ioan s-au suit în templu, la ceasul al nouălea al rugăciunii [la ceasul al nouălea de rugăciune] (în jurul orei trei după-amiaza).
2. Și un om, care era șchiop din pântecele mamei sale, a fost purtat (acolo), și a fost culcat (sau a fost pus), în fiecare zi la poarta templului, căreia i se spune "echitabilă/imparțială" (sau care se numește „frumoasă"), să ceară milostenie de la oamenii care intrau în templu.
3. Acesta, când i-a văzut pe Petru și pe Ioan începând să intre în templu, i-a rugat, că el ar trebui să ia de pomană. (Și când i-a văzut pe Petru și pe Ioan intrând în Templu, i-a implorat, sau le-a cerut, niște bani).
4. Petru și Ioan au privit la El și au zis [Petru și Ioan, privindu-l, au zis]: "Iată-Te în noi". (Petru și Ioan s-au uitat la el, iar Petru a spus: Uită-te la noi).
5. Și a privit în ei, și a sperat, că el ar trebui să ia ceva (sau ceva de genul), de la ei. (Se uita la ei și spera că va primi ceva de la ei).
6. Dar Petru a spus: "Nu am nici argint, nici aur; dar ce am, îți dau ție. În numele lui Isus Hristos din Nazaret, ridică-te și du-te".
7. Și l-a luat de mâna dreaptă și l-a ridicat; și îndată (sau imediat), picioarele lui au fost întărite împreună;
8. și a sărit, a stat în picioare și a rătăcit (și s-a plimbat). Și a intrat cu ei în templu și a rătăcit, și a săltat, și L-a lăudat pe Dumnezeu.
9. Și tot poporul l-a văzut mergând și lăudând pe Dumnezeu.
10. Și l-au cunoscut, că el era cel care stătea la milostenie la poarta "echitabilă/imparțială" a templului. (Și îl cunoșteau, că el era cel care stătea la Poarta Frumoasă a Templului cerșind bani). Și erau plini de mirare și de uimire în legătură cu ceea ce i se întâmplase.

11. Dar când i-au văzut pe Petru și pe Ioan, tot poporul a alergat la ei, la pridvorul numit al lui Solomon (care purta numele lui Solomon), și se mirau foarte mult.
12. Și Petru a văzut și a răspuns poporului: "Bărbați israeliți, ce vă mirați de lucrul acesta? sau ce vă uitați la noi, ca și cum prin virtutea noastră, sau prin puterea noastră, l-am făcut pe

acest om să meargă? [+ca și cum prin virtutea noastră, sau prin evlavia noastră, l-am face pe acest om să meargă?] (Petru i-a văzut și a zis poporului: "Israeliților, de ce vă mirați de lucrul acesta? Sau de ce vă uitați la noi, ca și cum prin puterea noastră am fi făcut pe omul acesta să meargă?)
13. Dumnezeul lui Avraam, Dumnezeul lui Isaac, Dumnezeul lui Iacov și Dumnezeul părinților noștri L-a proslăvit pe Fiul Său Isus, pe care L-ați trădat și L-ați negat în fața lui Pilat, când a considerat că a fost eliberat [sau lăsat să plece] (când L-a judecat și a vrut să-i dea drumul).
14. Dar voi l-ați negat pe [omul] sfânt și legitim [L-ați negat pe omul sfânt și drept], și ați cerut să vi se dea un ucigaș de oameni. (Dar voi v-ați lepădat de omul cel sfânt și drept și ați cerut să vi se dea un ucigaș).
15. Și ați ucis pe făcătorul vieții, pe care Dumnezeu l-a înviat din moarte [pe care Dumnezeu l-a înviat din morți], de care (pentru care) suntem martori.
16. Și în credința numelui Său a confirmat pe acest om, pe care voi îl vedeți și îl cunoașteți; numele Lui și credința care este prin El au dat acestui om vindecare deplină (sau sănătate deplină), înaintea voastră a tuturor.

17. Și acum, fraților, știu că ați făcut fără să știți, așa cum au făcut și prinții voștri. (Și acum, fraților, știu că, fără să știți sau din neștiință, ați făcut aceasta, așa cum au făcut și conducătorii voștri).
18. Dar Dumnezeu a spus mai dinainte, prin gura tuturor proorocilor, că Hristosul Său trebuie să sufere (că Mesia al Său va suferi), a împlinit acest lucru.
19. De aceea, pocăiți-vă și convertiți-vă, (astfel) încât păcatele voastre să fie șterse, (astfel) încât atunci când vor veni vremurile de înviorare din partea Domnului,
20. El va trimite pe acel Isus Hristos, care vă este predicat acum.
21. Pe care se cuvine ca cerul să îi primească, în vremurile restaurării tuturor lucrurilor, pe care Domnul le-a vestit prin gura sfinților Săi profeți de la (începutul) lumii. (despre care Domnul a vorbit prin gura sfinților Săi prooroci din vremuri străvechi sau de la crearea lumii).
22. Căci Moise a zis: <<Căci Domnul Dumnezeul vostru vă va ridica un prooroc dintre frații voștri; ca și pe mine, îl veți asculta prin toate lucrurile [îl veți asculta cu privire la toate lucrurile], orice vă va spune el>> (orice vă va spune).
23. Și se va întâmpla că orice om (sau orice suflet) care nu-l va asculta pe acel profet (care nu va asculta de acel profet) va fi distrus (sau va fi exilat) din popor.
24. Și toți proorocii care au vorbit, de la Samuel și după aceea, au vorbit despre aceste zile.
25. Dar voi sunteți fiii profeților și ai testamentului pe care Dumnezeu l-a rânduit părinților noștri (și ai legământului pe care Dumnezeu l-a rânduit părinților noștri), și a spus lui Avraam: <<În sămânța ta vor fi binecuvântate toate familiile pământului>>.
26. Dumnezeu a ridicat pe Fiul Său mai întâi la voi și L-a trimis să vă binecuvânteze, pentru ca fiecare om să se convertească de la răutatea sa" (pentru ca fiecare să se întoarcă de la răutatea sa).

CAPITOLUL 4

1. Și în timp ce ei vorbeau poporului, preoții și magistrații templului și saducheii au venit asupra lor,
2. și s-au întristat că învățau poporul și spuneau despre Isus că a înviat din moarte [și au spus de Isus cel care a înviat din morți/și au spus prin Isus despre învierea din morți]. (și au fost supărați că învățau poporul și le spuneau despre învierea din morți prin Isus).

3. Și au pus mâinile pe ei și i-au băgat în carceră (sau în temniță), până mâine (și i-au băgat în închisoare până dimineață); pentru că atunci era apus de soare (sau seară).
4. Dar mulți din cei ce auziseră cuvântul, au crezut; și numărul oamenilor s-a făcut de cinci mii [și numărul lor a ajuns la cinci mii].

5. Și a doua zi s-a făcut [De aceea, în dimineața următoare s-a făcut], căpeteniile lor, bătrânii și cărturarii s-au adunat la Ierusalim; (În dimineața următoare, s-au adunat în Ierusalim marii preoți, bătrânii și cărturarii);
6. și Ana, căpetenia preoților (și Ana, fostul Mare Preot), și Caiafa, și Ioan, și Alexandru, și câți au fost vreodată de felul (sau de neamul) preoților.
7. Și i-au pus la mijloc și i-au întrebat: "În ce virtute, sau în ce nume, ați făcut lucrul acesta?" (Și i-au pus în mijlocul lor și i-au întrebat: Cu ce putere, sau în ce nume, ați făcut lucrul acesta?)
8. Atunci Petru, plin de Duhul Sfânt, le-a zis: "Voi, căpetenii ale poporului și bătrâni, ascultați. (Atunci Petru, umplut de Spiritul Sfânt, le-a zis: Voi, marii preoți ai poporului, și voi, bătrânii, ascultați).
9. Dacă noi astăzi suntem considerați în fapta bună a unui om bolnav, în care (sau în cadrul căreia), acest om este făcut sigur (Dacă astăzi vom fi judecați pentru această faptă bună pentru un om bolnav, prin care acest om este mântuit/făcut sănătos),
10. să știți voi toți și tot poporul lui Israel, că în numele lui Isus Hristos din Nazaret, pe care voi l-ați răstignit, pe care Dumnezeu l-a înviat din moarte [pe care Dumnezeu l-a înviat din (morți)], în acesta, (sau în el), acest om stă întreg în fața voastră.
11. Aceasta este piatra, care a fost mustrată de zidirea voastră, și care a fost transformată în capul unghiului;
12. și sănătatea nu este în niciun altul. Căci nici un alt nume sub cer nu este dat oamenilor, în care se cuvine să fim în siguranță" (și mântuirea, sau eliberarea, nu se face prin nici un altul. Căci nici un alt nume sub cer nu este dat oamenilor, prin care să fim salvați).

13. Și au văzut statornicia lui Petru și a lui Ioan, și când s-a aflat că erau oameni fără învățătură (sau fără litere), și laici, s-au mirat și i-au cunoscut că erau cu Isus.
14. Și au văzut pe omul care fusese vindecat stând în picioare cu ei, și nu puteau face nimic împotriva lor (și nu puteau spune nimic împotriva lor).
15. Dar ei le-au poruncit să iasă fără consiliu (Și le-au ordonat să iasă din camera Consiliului). Și au vorbit împreună,
16. și au spus: "Ce să le facem acestor oameni? pentru că semnul (sau această minune) a fost făcut(ă) cunoscut(ă) de ei tuturor oamenilor care locuiesc la Ierusalim; este deschis, și nu suntem în stare să îl negăm (pe el) [și noi nu putem nega (aceasta)].
17. Dar să nu mai fie publicată în popor, ca o amenințare pentru ei (să îi amenințăm), (astfel) încât să nu mai vorbească în acest nume nimănui".
18. Și i-au chemat și le-au poruncit (sau le-au vestit) să nu vorbească și să nu învețe în niciun fel în Numele lui Isus.
19. Dar Petru și Ioan au răspuns și le-au zis: "Dacă este drept înaintea lui Dumnezeu să vă ascultăm pe voi mai degrabă decât pe Dumnezeu, așa să faceți.
20. Căci trebuie să spunem ceea ce am văzut și am auzit". [De aceea nu putem să nu vorbim (despre) lucrurile pe care le-am văzut și le-am auzit].
21. Și i-au amenințat și i-au lăsat să plece, neștiind cum să-i pedepsească, pentru popor; pentru că toți oamenii au lămurit (Dumnezeu, pentru) lucrul care s-a făcut în ceea ce s-a întâmplat. (I-au amenințat și apoi i-au lăsat să plece, pentru că nu găseau cum să-i

pedepsească, din cauza poporului; pentru că toți oamenii slăveau pe Dumnezeu, pentru ceea ce s-a făcut în tot ce s-a întâmplat).
22. Fiindcă bărbatul avea mai mult de patruzeci de ani, în care a fost făcut acest semn de vindecare (sau de sănătate). (Căci bărbatul avea mai mult de patruzeci de ani, în care s-a făcut această minune de vindecare).

23. După ce au fost eliberați (sau lăsați să plece), au venit la tovarășii lor și le-au povestit câte lucruri mari [câte lucruri] le spuseseră căpeteniile preoților și bătrânii. (Și după ce au fost eliberați sau li s-a dat drumul, s-au întors la tovarășii lor și le-au spus tot ce le spuseseră marii preoți și bătrânii).
24. Și când au auzit, cu o singură inimă și-au ridicat glasul către Domnul și au spus: "Doamne, Tu care ai făcut cerul și pământul, marea și toate lucrurile care sunt în ele,

25. care ai spus prin Duhul Sfânt, prin gura tatălui nostru David, copilul Tău: <<De ce neamurile au scrâșnit din dinți împreună (sau s-au mâniat), și popoarele au gândit lucruri deșarte? (care ai zis prin Spiritul Sfânt, prin gura tatălui nostru David, robul Tău: <<Pentru ce au scrâșnit neamurile cu dinții împreună, sau s-au mâniat, și popoarele au gândit lucruri deșarte și zadarnice?>>)

26. Împărații pământului s-au apropiat și căpeteniile s-au adunat într-unul singur, împotriva Domnului și împotriva lui Hristos>> (și împotriva lui Mesia).

27. Căci, într-adevăr, Irod și Ponțiu Pilat, cu oameni păgâni și popoare din Israel, s-au adunat în această cetate împotriva sfântului tău copil Isus, pe care l-ai uns, (Căci, într-adevăr, Irod și Ponțiu Pilat, cu neamurile și poporul lui Israel, s-au adunat în cetatea aceasta împotriva sfântului rob al Tău Isus, pe care L-ai uns),
28. pentru a face lucrurile pe care mâna ta și sfatul tău (sau planul tău) au considerat că trebuie să le facă.
29. Și acum, Doamne, privește la amenințările lor și dă robilor Tăi să spună cuvântul Tău cu toată încrederea,
30. în lucrul pe care îl întinzi cu mâna Ta, ca vindecări și semne (sau miracole) și minuni să fie făcute în numele Sfântului Tău Fiu Isus".
31. Și după ce s-au rugat, locul în care erau adunați s-a mișcat și toți s-au umplut de Duhul Sfânt, (și toată lumea era plină de Spiritul Sfânt), și vorbeau cuvântul lui Dumnezeu cu încredere.

32. Și din mulțimea de oameni care credeau era o singură inimă și o singură voință; nimeni nu spunea (că) ceva din lucrurile pe care le mânuia (sau pe care le poseda) era al lui, ci toate erau (ținute) în comun pentru ei.
33. Iar apostolii, cu mare virtute, au dat mărturie despre învierea Domnului nostru Isus Hristos și mare har a fost în toți [și mare har a fost în ei toți]. (Și cu mare putere, apostolii au mărturisit despre învierea Domnului nostru Isus Hristos și toată lumea a fost binecuvântată din belșug).
34. Căci nu era nici un nevoiaș printre ei; căci toți cei ce aveau pământuri sau case, le vindeau și aduceau prețul lucrurilor pe care le vindeau (le vindeau și aduceau plata pentru lucrurile pe care le vindeau),
35. și le puneau înaintea picioarelor apostolilor. Și a fost împărțită fiecăruia, după cum a fost necesar pentru fiecare (Și a fost împărțită fiecăruia, după cum avea nevoie fiecare).

36. Iosif, care a fost numit Barnaba de apostoli, adică fiul mângâierii, din neamul (sau din tribul) lui Levi (sau un levit prin rudenie), un om din Cipru,
37. când a avut un câmp, l-a vândut și a adus prețul (l-a vândut și a adus plata pentru el) și l-a pus înaintea picioarelor apostolilor.

CAPITOLUL 5

1. Dar un bărbat, pe nume Anania, împreună cu Safira, nevasta lui, au vândut un câmp,
2. și au înșelat prețul câmpului (și au mințit cu privire la plata pentru câmp); iar soția lui era conștientă. Și a adus (doar) o parte și a pus-o înaintea picioarelor apostolilor.
3. Iar Petru i-a zis: "Anania, de ce ți-a ispitit Satana inima, ca să minți pe Duhul Sfânt și să înșeli (pe Dumnezeu) de prețul câmpului? (Iar Petru i-a zis: Anania, de ce ai îngăduit Satanei să-ți încerce inima, ca să minți pe Duhul Sfânt și să înșeli pe Dumnezeu cu plata pentru câmp?)
4. Dacă era nevândut nu era al tău; și când a fost vândut, era în puterea ta? De ce ai pus lucrul acesta în inima ta? Tu nu ai mințit pe oameni, ci pe Dumnezeu".
5. Anania a auzit aceste cuvinte, a căzut jos și era mort [și a murit]. Și mare spaimă s-a făcut peste toți cei ce au auzit (despre aceasta) (Și o venerație înfricoșătoare a venit peste toți cei care au auzit despre asta).
6. Și tinerii s-au ridicat și l-au mutat, l-au dezbrăcat și l-au îngropat (pe el).

7. Și s-a făcut un interval de trei ore, iar soția lui nu știa ce se făcuse și a intrat.
8. Și Petru i-a răspuns: "Femeie, spune-mi dacă ai vândut câmpul pentru atât de mult?" Iar ea a răspuns: "Da, pentru atât de mult".
9. Și Petru i-a spus: "Ce ți s-a întâmplat, [Ce ți s-a întâmplat sau ți s-a acordat], ca să ispitești Duhul Domnului? (Ce ți s-a întâmplat, ca să pui la încercare Duhul Domnului?) Iată! picioarele celor care au îngropat pe soțul tău sunt la ușă și te vor scoate afară".
10. Imediat a căzut la picioarele lui și a murit. Tinerii au intrat și au găsit-o moartă; au scos-o afară și au îngropat-o la (lângă) soțul ei. (Îndată a căzut la picioarele lui și a murit. Tinerii s-au întors și au găsit-o moartă; au dus-o afară și au îngropat-o lângă soțul ei).
11. Și s-a făcut mare spaimă în toată biserica și în toți cei ce auziseră de aceste lucruri. (Și a venit o venerație înfricoșătoare peste toată biserica și peste toți cei ce auzeau despre aceste lucruri).

12. Și prin mâinile apostolilor s-au făcut semne (sau minuni), și multe miracole în popor. Și toți erau de acord în pridvorul lui Solomon.
13. Dar nimeni dintre ceilalți nu a îndrăznit să se alăture lor, ci poporul îi preamărea.
14. Și mulțimea bărbaților și a femeilor care credeau în Domnul a crescut și mai mult,
15. astfel încât au scos bolnavi pe străzi și i-au așezat în paturi mici și canapele/divanuri, (astfel) încât atunci când a venit Petru, și anume umbra lui să-i umbrească pe fiecare dintre ei și să fie izbăviți de bolile lor (și să fie eliberați de bolile lor). [așa că pe străzi au scos oameni bolnavi și i-au pus în paturi mici și canapele/divanuri, (astfel) încât atunci când a venit Petru, anume umbra lui să umbrească pe fiecare dintre ei, și au fost eliberați de toate bolile].
16. Și mulțimile din cetățile apropiate de Ierusalim au alergat, aducând bolnavi și (pe cei) care erau chinuiți de duhuri necurate (și pe cei care erau tulburați de duhuri necurate, sau demoni), care toți au fost vindecați.

17. Dar căpetenia preoților s-a ridicat (Dar Marele Preot s-a ridicat), și toți cei care erau cu el, adică erezia saducheilor, și (ei) s-au umplut de invidie;

18. și au pus mâinile pe apostoli și i-au pus în carceră comună (sau în custodie comună). (și și-au pus mâinile pe apostoli și i-au băgat în închisoare).
19. Dar îngerul Domnului a deschis noaptea porțile temniței [Căci îngerul Domnului a deschis noaptea porțile închisorii], i-a scos afară și a zis:
20. "O, și stați în picioare, și spuneți în templu poporului toate cuvintele acestei vieți".
21. Pe care, după ce au auzit, au intrat de dimineață în templu și îi învățau. Și a venit căpetenia preoților (Și a venit Marele Preot), și cei care erau cu el, și a chemat consiliul și pe toți bătrânii copiilor lui Israel; și a trimis (oameni) la închisoare, (pentru) ca ei să fie aduși afară.
22. Și când au venit miniștrii și nu i-au găsit, și pentru că închisoarea a fost deschisă [Astfel, când au venit miniștrii și au deschis închisoarea, nu i-au găsit], s-au întors și le-au spus (Dar când au venit slujitorii lor, funcționarii lor, și au deschis închisoarea și nu i-au găsit, s-au întors și le-au spus),
23. "Am găsit închisoarea închisă cu toată sârguința, iar păzitorii stăteau la porți (și gardienii stăteau la porți); dar am deschis-o și nu am găsit pe nimeni în ea".
24. Și când magistrații templului și căpeteniile preoților au auzit aceste cuvinte, s-au îndoit de ei, de ceea ce s-a făcut. (Când magistratul Templului și marii preoți au auzit aceste cuvinte, s-au întrebat ce s-a întâmplat cu ei).
25. Dar a venit un om și le-a spus: "Căci iată! acei oameni pe care i-ați băgat în închisoare, se află în templu, stau acolo și învață poporul".
26. Atunci magistratul a mers cu slujitorii și i-a adus fără violență, pentru că se temeau de popor, ca nu cumva să fie lapidați. (Atunci magistratul s-a dus cu slujitorii săi, cu funcționarii săi, și i-a adus fără forță, pentru că se temeau de popor, ca să nu fie lapidați).

27. Și după ce i-au adus (înăuntru), i-au așezat în consiliu; și prințul preoților i-a întrebat (iar Marele Preot le-a vorbit),
28. și a spus: "În poruncă v-am poruncit să nu învățați în acest nume, și iată! că ați umplut Ierusalimul cu învățătura voastră și veți aduce asupra noastră sângele acestui om".
29. Iar Petru și apostolii au luat cuvântul și au zis: "Se cuvine să ascultăm de Dumnezeu mai mult decât de oameni.
30. Dumnezeul părinților noștri L-a înviat pe Isus, pe care voi L-ați ucis, spânzurat de un copac. (Dumnezeul părinților noștri L-a înviat pe Isus, pe care voi L-ați ucis, atârnându-l de un copac sau pe cruce).
31. Dumnezeu a întărit cu mâna Sa dreaptă pe acest prinț și Mântuitor, ca penitența să fie dată lui Israel [pentru a da penitență lui Israel], și iertarea păcatelor. (Cu mâna Sa dreaptă, Dumnezeu a înălțat sau a ridicat pe acest Conducător și Mântuitor, pentru a da pocăință lui Israel și iertarea păcatelor lor).
32. Iar noi suntem martori ai acestor cuvinte și ai Duhului Sfânt (așa cum este Spiritul Sfânt), pe care Dumnezeu l-a dat tuturor celor ce ascultă de El".

33. Când au auzit aceste lucruri, s-au chinuit și s-au gândit să-i omoare.
34. Dar în consiliu s-a ridicat un fariseu, pe nume Gamaliel, doctor al legii, un om adorat de tot poporul, și a poruncit ca bărbații să fie lăsați afară pentru o vreme. (Dar un fariseu, numit Gamaliel, un învățător al Legii, un om onorat de tot poporul, s-a ridicat în Consiliu și a poruncit ca oamenii să fie scoși afară pentru o vreme).
35. El le-a zis: "Bărbați din Israel (israeliți), fiți atenți la bărbații aceștia, la ceea ce veți face.

36. Pentru că înainte de aceste zile (a fost) Teuda, care a spus că este un om, la care au consimțit un număr de oameni, aproximativ patru sute; care a fost ucis, și toți cei care au crezut în el au fost împrăștiați și aduși la nimic.
37. După aceasta, Iuda din Galileea a fost în zilele profesiunii, și a întors poporul după el; și toți cei care au consimțit vreodată cu el, au fost împrăștiați, iar el a pierit. (După aceasta, a fost Iuda din Galileea în timpul zilelor de mărturisire, adică în timpul recensământului, și el a întors poporul după el; dar toți cei care au consimțit cu el, au fost împrăștiați, după care el a pierit).
38. Și acum de aceea vă spun: "depărtați-vă de acești oameni și suferiți-i; pentru că dacă acest sfat sau această lucrare este de la oameni, ea va fi desființată (Și de aceea vă spun acum: îndepărtați-vă de acești oameni și lăsați-i în pace; pentru că dacă acest plan sau această lucrare vine de la oameni, va fi distrusă/se va sfârși);
39. dar dacă este de la Dumnezeu, nu le puteți desface, ca nu cumva să fiți găsiți că vă împotriviți lui Dumnezeu". (dar dacă este de la Dumnezeu, nu puteți să le opriți sau să le distrugeți, ca nu cumva să fiți găsiți că luptați împotriva lui Dumnezeu) [Căci, dacă este de la Dumnezeu, nu le puteți desface. Dar suferiți-le, ca nu cumva să fiți găsiți că-L respingeți pe Dumnezeu. (dar dacă este de la Dumnezeu, nu le puteți opri. Așa că lăsați-le să fie, ca nu cumva să fiți găsiți că vă luptați cu Dumnezeu.)]

40. Și au fost de acord cu el; și au chemat apostolii și le-au poruncit (sau i-au anunțat), (după) ce au fost bătuți, să nu mai vorbească în numele lui Isus, și (apoi) le-au dat drumul.
41. Și au plecat bucuroși de la vederea consiliului, că erau vrednici să sufere disprețuire pentru numele lui Isus.
42. Dar în fiecare zi nu încetau în templu și în jurul caselor, să învețe și să propovăduiască pe Isus Hristos. (Dar în fiecare zi ei nu încetau în Templu și în casele lor, să învețe și să propovăduiască despre Isus Hristos).

CAPITOLUL 6

1. Dar în acele zile, când numărul ucenicilor a crescut, grecii au protestat împotriva evreilor, pentru că văduvele lor erau disprețuite în fiecare zi de slujire. (Dar în acele zile, când numărul ucenicilor a crescut, grecii s-au plâns împotriva evreilor, pentru că văduvele lor nu primeau partea lor din împărțirea zilnică sau din distribuirea zilnică).
2. Și cei doisprezece au chemat mulțimea ucenicilor și au spus: "Nu este drept să lăsăm cuvântul lui Dumnezeu și să slujim la borduri (Nu este corect să părăsim cuvântul lui Dumnezeu pentru a servi mese).
3. De aceea, fraților, iată-vă oameni de renume (sau de bună mărturie), [șapte,] plini de Duhul Sfânt și de înțelepciune, pe care îi vom rândui pentru această lucrare (Așadar, fraților, căutați sau găsiți printre voi oameni de bună reputație, da, șapte oameni plini de Spiritul Sfânt și de înțelepciune, pe care îi vom rândui pentru această lucrare);
4. pentru că vom fi ocupați cu rugăciunea și cu predicarea (sau slujirea) Cuvântului lui Dumnezeu". (pentru că vom fi ocupați cu rugăciunea și cu propovăduirea, sau slujirea cuvântului lui Dumnezeu).
5. Și cuvântul a plăcut înaintea întregii mulțimi [Și cuvântul a plăcut la toată mulțimea]; și au ales pe Ștefan, un om plin de credință și de Duhul Sfânt (un om plin de credință și de Spiritul Sfânt), și pe Filip, și pe Procor, și pe Nicanor, și pe Timon, și pe Parmena, și pe Nicolae, un venit, (sau un oaspete) (un nou venit), un om din Antiohia.
6. Ei i-au hirotonit în fața apostolilor, s-au rugat și și-au pus mâinile peste ei.

7. Și cuvântul Domnului a crescut și numărul ucenicilor din Ierusalim s-a înmulțit mult; de asemenea, o mulțime de preoți s-au supus credinței. (Și cuvântul Domnului a crescut sau s-a răspândit și numărul ucenicilor din Ierusalim a crescut foarte mult; și de asemenea un număr mare de preoți au urmat credința).

8. Iar Ștefan, plin de har și de tărie, făcea minuni și semne mari în popor. (Iar Ștefan, plin de har și de tărie, făcea mari minuni și miracole în popor).
9. Dar unii s-au ridicat din sinagoga numită a libertinilor și a cirenienilor și a bărbaților din Alexandria și a celor din Cilicia și din Asia, și s-au certat cu Ștefan.
10. Și ei nu puteau rezista înțelepciunii și duhului pe/(cu) care le vorbea (El).
11. Atunci au trimis în taină oameni care să spună că l-au auzit spunând cuvinte de blasfemie împotriva lui Moise și a lui Dumnezeu.
12. Și astfel au mutat împreună poporul și bărbații în vârstă (și bătrânii), și cărturarii; și au venit împreună și l-au luat (prins) și l-au adus (pe el) în consiliu.
13. Și au rânduit martori falși, care spuneau: "Omul acesta nu încetează să vorbească împotriva sfântului locaș și a legii.
14. Pentru că l-am auzit spunând că acest Isus din Nazaret va distruge acest loc și va schimba tradițiile pe care Moise ni le-a predat" (sau livrat).
15. Și toți bărbații care ședeau în consiliu l-au privit și i-au văzut fața ca fața unui înger.

CAPITOLUL 7

1. Și căpetenia preoților a zis lui Ștefan: "Dacă aceste lucruri sunt așa?" (Și Marele Preot i-a spus lui Ștefan: Să fie adevărate aceste lucruri?)

2. Care a spus: "Camarazi și tați, ascultați (Iar el a răspuns: Fraților și părinților, ascultați). Dumnezeul slavei s-a arătat tatălui nostru Avraam, când era în Mesopotamia, înainte de a locui în Haran,
3. și i-a zis: <<Ieși din țara ta și din neamul tău (Ieși din țara ta și pleacă de la rudele tale), și vino în țara pe care ți-o voi arăta>>.
4. Apoi a ieșit din țara Caldeenilor și a locuit în Haran. Și de acolo, după ce tatăl său a murit, l-a transportat în această țară (l-a condus în această țară), în care locuiți acum.
5. Și nu i-a dat lui moștenire în ea (Dar nu i-a dat nicio moștenire în ea), nici un pas de picior, ci a făgăduit că i-o va da în stăpânire lui și seminței lui după el, când el nu avea un fiu.
6. Și Dumnezeu i-a vorbit: <<Că sămânța lui va fi o colonie (sau un oaspete), într-o țară străină, și îi vor supune la robie și îi vor trata rău, (timp de) patru sute treizeci de ani; [(timp de) patru sute de ani]. (Și Dumnezeu i-a spus: <<Că urmașii lui vor fi nou-veniți într-o țară străină sau într-un loc ciudat, și îi vor supune robiei sau sclaviei și îi vor trata urât sau rău timp de patru sute de ani;)
7. și Eu voi judeca poporul căruia îi vor sluji, zice Domnul (iar eu voi judeca națiunea sau poporul pentru care ei vor fi robi). Și după acestea, vor ieși și îmi vor sluji în locul acesta.
8. Și i-a dat testamentul tăierii împrejur; și astfel l-a născut pe Isaac și l-a tăiat împrejur în a opta zi. Isaac l-a născut pe Iacov, iar Iacov i-a născut pe cei doisprezece patriarhi. (Și i-a dat legământul tăierii împrejur; și astfel el l-a născut pe Isaac și l-a tăiat împrejur în ziua a opta. Isaac l-a născut pe Iacov, iar Iacov i-a născut pe cei doisprezece patriarhi).

9. Și patriarhii l-au invidiat pe Iosif și l-au vândut în Egipt. Și Dumnezeu a fost cu el,

10. și l-a scăpat (din) toate necazurile lui și i-a dat har și înțelepciune în fața lui Faraon, împăratul Egiptului. Și l-a rânduit suveran peste Egipt și peste toată casa lui.

11. Și a venit foametea în tot Egiptul și Canaanul, și necazuri mari; și părinții noștri nu au găsit hrană (și părinții noștri nu au putut găsi hrană).
12. Dar când a auzit Iacov că grâul este în Egipt, i-a trimis pe părinții (noștri) în prima lor (vizită).
13. A doua oară, Iosif a fost cunoscut de frații săi (Și la a doua vizită, Iosif s-a făcut cunoscut fraților săi), și rudenia lui a fost adusă la cunoștința lui Faraon.
14. Iosif a trimis și a chemat pe Iacov, tatăl său, și pe tot neamul său, șaptezeci și cinci de bărbați (sau suflete).
15. Iacov s-a pogorât în Egipt și a murit, el și părinții noștri;
16. au fost mutați în Sihem și au fost puși în mormântul pe care Avraam l-a cumpărat cu argint de la fiii lui Emor, fiul lui Sihem. (au fost duși la Sihem și au fost puși în mormântul pe care Avraam îl cumpărase cu argint de la fiii lui Emor, fiul lui Sihem).

17. Și când s-a apropiat vremea făgăduinței, pe care Dumnezeu o recunoscuse lui Avraam, poporul a crescut și s-a înmulțit în Egipt (oamenii creșteau, și s-a înmulțit în Egipt),
18. până când un alt împărat s-a ridicat în Egipt, care nu l-a cunoscut pe Iosif.
19. Acest lucru a înșelat rudele noastre și a chinuit pe părinții noștri, ca ei să se lepede (sau ca ei să își stingă) copiii, pentru că ei nu vor trăi.
20. În același timp s-a născut Moise și a fost iubit de Dumnezeu (sau a fost acceptat de Dumnezeu) (În acel moment s-a născut Moise, care a fost iubit de Dumnezeu); și a fost hrănit (sau a fost alăptat) trei luni în casa tatălui său.
21. Și când a fost aruncat în râu, fiica lui Faraon l-a luat și l-a crescut ca fiu (și l-a crescut ca pe propriul ei fiu).
22. Moise cunoștea toată înțelepciunea egiptenilor și era puternic în cuvintele și faptele lui.
23. Dar când i s-a împlinit timpul de patruzeci de ani, i s-a ridicat în inimă gândul să viziteze pe frații săi, fiii lui Israel.
24. Și când a văzut un om suferind o nedreptate, l-a răzbunat și a făcut răzbunare pentru cel care a suferit nedreptatea, și a ucis pe egiptean.
25. Căci el a ghicit că frații săi ar trebui să înțeleagă, că Dumnezeu le va da sănătate (sau eliberare) prin mâna lui; dar ei nu au înțeles.
26. Pentru că în ziua următoare S-a arătat celor care se certau (Căci a doua zi El s-a arătat la doi bărbați care se luptau), și le-a dat dreptate (sau i-a reconciliat) în pace, zicând: <<Oameni, sunteți frați; de ce vă faceți rău unii altora?>>
27. Dar cel care a făcut rău aproapelui său, l-a îndepărtat și a spus: <<Cine te-a rânduit prinț și osânditor asupra noastră? (Dar cel care a făcut rău aproapelui său, l-a respins și a zis: <<Cine te-a rânduit stăpân și judecător peste noi? >>)
28. Dacă mă vei ucide, așa cum ieri l-ai ucis pe egiptean?>>
29. Și în acest cuvânt Moise a zburat și a fost făcut colonie în țara lui Madian (și a fost făcut un nou venit în țara lui Madian), unde a născut doi fii.

30. Și după ce a împlinit patruzeci de ani, i s-a arătat un înger în focul flăcării unui tufiș, în pustiul muntelui Sina (în deșertul Muntelui Sinai).
31. Și Moise a văzut și s-a mirat de vederea aceea. Și când s-a îngândurat, iată, glasul Domnului s-a făcut către el (Și Moise a văzut și s-a mirat de priveliște. Și când s-a apropiat să se uite la ea, glasul Domnului a fost făcut către el),

32. și a zis: <<Eu sunt Dumnezeul părinților voștri, Dumnezeul lui Avraam, Dumnezeul lui Isaac și Dumnezeul lui Iacov>>. Moise s-a cutremurat, și nu a îndrăznit să privească.
33. Dar Dumnezeu i-a zis: <<Scoate-ți încălțămintea picioarelor, căci locul în care stai este pământ sfânt (căci locul unde stai tu este sol sfânt).
34. Eu am văzut chinul (sau suferința) poporului meu care este în Egipt, și am auzit jalea lui și m-am coborât ca să-l eliberez. Și acum vino tu, și te voi trimite în Egipt>>.

35. Pe acest Moise pe care l-au tăgăduit, zicând: <<Cine te-a rânduit prinț și osânditor asupra noastră?>> Dumnezeu a trimis pe acest prinț și iarăși-cumpărător, cu mâna îngerului, care i s-a arătat în tufiș. (Acest Moise pe care l-au negat, zicând: << Cine te-a rânduit stăpân și judecător peste noi? >> Dumnezeu a trimis acest conducător și acest răscumpărător, prin mâna îngerului care i s-a arătat în tufiș).
36. Moise i-a condus afară și a făcut minuni și semne (sau miracole) în țara Egiptului, în Marea Roșie (și în Marea de trestii) și în pustie (timp de) patruzeci de ani.
37. Acesta este Moise, care a spus fiilor lui Israel: <<Dumnezeu vă va ridica un prooroc dintre frații voștri, și îl veți asculta ca pe mine>>.
38. Acesta este cel care a fost în biserica din pustie, cu îngerul care i-a vorbit în muntele Sina, și cu părinții noștri, care au luat cuvinte de viață pentru a ni le da nouă. (Acesta este cel care a fost cu adunarea în pustie, cu îngerul care i-a vorbit pe Muntele Sinai, și cu părinții noștri; cel care a primit cuvintele vieții ca să ni le dea nouă).
39. Părinții noștri nu au vrut să asculte de El, ci L-au respins și și-au întors inimile în Egipt (și inimile lor s-au întors în Egipt),
40. zicând lui Aaron: <<Fă-ne dumnezei, care să meargă înaintea noastră; pentru că nu știm ce i se face acestui Moise care ne-a scos din țara Egiptului>>.
41. Și au făcut un vițel în acele zile și au oferit un sacrificiu maumetului/o figură costumată (simulacrului) (și a adus o jertfă idolului); și s-au bucurat de faptele mâinilor lor.
42. Și Dumnezeu s-a întors, și i-a pus să slujească cavaleriei (sau oștirii) cerului (Și Dumnezeu s-a întors de la ei și i-a lăsat să slujească sau să se închine stelelor cerurilor), după cum este scris în cartea profeților: <<Dacă voi, casă a lui Israel, mi-ați adus jertfe de sacrificiu, fie sacrificii, (timp de) patruzeci de ani în (deșert)?
43. Și ați luat tabernacolul lui Moloh și steaua dumnezeului vostru Remfan, figuri pe care le-ați făcut pentru a vă închina lor; și vă voi muta în Babilon>>.

44. Cortul mărturiei a fost cu părinții noștri în deșert (Tabernacolul sau Cortul Mărturiei a fost cu părinții noștri în deșert), așa cum le-a dat Dumnezeu și i-a vorbit lui Moise, ca să îl facă după forma pe care a văzut-o.
45. Pe care și părinții noștri le-au luat cu Isus, adică Iosua, și le-au adus în stăpânirea păgânilor, pe care Dumnezeu i-a îndepărtat de la fața părinților noștri, până în zilele lui David,
46. care a găsit har la Dumnezeu și a cerut să găsească un cort pentru Dumnezeul lui Iacov. (care a găsit har la Dumnezeu și a întrebat dacă poate face un cort pentru Dumnezeul lui Iacov).
47. Dar Solomon i-a zidit casa. [Solomon a construit o casă pentru el]. (Dar Solomon a fost cel care a construit o Casă, sau Templul, pentru el).
48. Dar Dumnezeul cel mare nu locuiește în lucruri făcute de mână, așa cum spune profetul:

49. <<Raiul este un scaun pentru Mine (Raiul este tronul meu), și pământul este scăunelul picioarelor Mele; ce casă Îmi veți construi, spune Domnul, sau ce loc este al odihnei Mele? [sau care este locul odihnei mele?]

50. Nu cumva mâna mea a făcut toate aceste lucruri?>>

51. Cu cefe tari și cu inimi și urechi netăiate împrejur vă împotriviți în veci Duhului Sfânt; și ca părinții voștri, așa și voi. (Cu gâtul înțepenit și cu inimile și urechile netăiate împrejur, stați întotdeauna împotriva Spiritului Sfânt; și astfel sunteți exact ca părinții voștri).
52. Pe care dintre prooroci nu l-au urmărit părinții voștri (Pe care dintre profeți nu l-au prigonit părinții voștri), și nu i-au ucis pe cei care au spus mai înainte despre venirea omului îndreptățit, (sau a omului drept), ai cărui trădători și ucigași de oameni ați fost acum?
53. Care au luat legea în rânduiala îngerilor și nu au păzit-o". (Care au primit Legea prin mijlocirea îngerilor, dar nu au ascultat-o).

54. Și auzind ei aceste lucruri, s-au chinuit în inimile lor și au măcinat, sau au scrâșnit cu dinții, împotriva Lui.
55. Dar când Ștefan a fost plin de Duhul Sfânt, a privit în cer și a văzut slava lui Dumnezeu și pe Isus stând în picioare pe jumătatea dreaptă a virtuții lui Dumnezeu. (Dar când Ștefan a fost plin de Spiritul Sfânt, a privit în cer și a văzut slava lui Dumnezeu și pe Isus stând la dreapta, sau la dreapta puterii lui Dumnezeu).
56. Iar el a zis: "Iată! văd cerurile deschise și pe Fiul omului (Fiu al omului), stând pe jumătatea dreaptă a virtuții lui Dumnezeu". (Și a zis: Iată! văd cerurile deschise și pe Fiul omului stând la dreapta, sau la dreapta puterii lui Dumnezeu).
57. Și au strigat cu glas mare și și-au astupat urechile și au făcut cu o singură voință un asalt asupra lui.
58. L-au scos afară din cetate și l-au ucis cu pietre. Iar martorii și-au scos hainele de pe ei, lângă picioarele unui tânăr, care se numea Saul.
59. Și l-au ucis cu pietre pe Ștefan, care L-a chemat pe Dumnezeu în ajutor (care a cerut ajutorul lui Dumnezeu), zicând: "Doamne Isuse, primește duhul meu".
60. Și a îngenuncheat și a strigat cu glas mare și a spus: "Doamne, nu le da acest păcat". (Doamne, nu ține acest păcat împotriva lor). Și după ce a spus acest lucru, a murit (sau a adormit în Domnul).

CAPITOLUL 8

1. Dar Saul consimțea la moartea lui. Și în ziua aceea s-a făcut o mare persecuție în biserica care era în Ierusalim. Și toți oamenii au fost împrăștiați prin țările (sau în provinciile) Iudeii și Samariei, cu excepția apostolilor.
2. Dar oamenii buni (sau plini de spaimă) l-au îngropat pe Ștefan și au făcut mare jale pentru el. (Și unii oameni buni, sau evlavioși, l-au îngropat pe Ștefan și l-au jelit mult).
3. Dar Saul a distrus mult biserica, a intrat prin case, a scos bărbați și femei și i-a dus în închisoare (sau i-a păzit) (și i-a predat în custodie).

4. Iar cei risipiți au plecat, propovăduind Cuvântul lui Dumnezeu.
5. Filip s-a pogorât într-o cetate din Samaria și le-a propovăduit pe Hristos. (Filip s-a pogorât într-o cetate din Samaria și le-a propovăduit despre Mesia).

6. Și poporul a luat aminte la cele spuse despre Filip, cu o singură voință, auzind și văzând semnele pe care le făcea.
7. Căci mulți dintre cei ce aveau duhuri necurate au strigat cu glas mare și au ieșit afară. Și mulți bolnavi de paralizie și strâmbi (sau șchiopi), au fost vindecați.
8. De aceea s-a făcut mare bucurie în cetatea aceea.

9. Dar în cetatea aceea era un om care se numea Simon, un vrăjitor, care înșelase pe oamenii din Samaria (care înșelase poporul samaritean), spunând că el însuși era un om mare.
10. Căruia toți i-au răspuns, de la cel mai mic la cel mai mare, și au spus: "Aceasta este virtutea lui Dumnezeu (Aceasta este puterea lui Dumnezeu), care este numită mare".
11. Și l-au crezut, pentru că multă vreme i-a înnebunit cu vrăjitoriile lui [pentru că multă vreme îi înnebunise cu vrăjitoriile sale].
12. Dar după ce au crezut în Filip, care propovăduia împărăția lui Dumnezeu, bărbați și femei au fost botezați în numele lui Isus Hristos. [Deci, după ce au crezut în Filip, evanghelizând împărăția lui Dumnezeu, în numele lui Isus Hristos, bărbați și femei au fost botezați].
13. Și apoi Simon însuși a crezut; și după ce a fost botezat, s-a apropiat de Filip; și a văzut de asemenea că se făceau semne și virtuți mari (și când a văzut că se făceau minuni și mari lucrări de putere), a fost uimit și s-a mirat.

14. Dar când apostolii care erau la Ierusalim au auzit că Samaria a primit cuvântul lui Dumnezeu, au trimis la ei pe Petru și pe Ioan.
15. Și când au ajuns (acolo), s-au rugat pentru ei, ca să primească Duhul Sfânt (pentru ca ei să primească Spiritul Sfânt);
16. pentru că nu a venit încă în niciunul dintre ei [sau, dimpotrivă, nu a intrat încă în niciunul dintre ei], ci au fost botezați numai în numele Domnului Isus.
17. Apoi și-au pus mâinile peste ei, iar ei au primit Duhul Sfânt (și ei au primit Spiritul Sfânt).
18. După ce Simon a văzut că Duhul Sfânt a fost dat prin punerea mâinilor apostolilor, le-a propus (sau le-a oferit) bani (Și când Simon a văzut că Spiritul Sfânt a fost dat prin punerea mâinilor apostolilor, le-a oferit bani),
19. și a spus: "Dați-mi, de asemenea, această putere, ca oricine îmi va pune mâinile [ca oricine își va pune mâinile] să primească Duhul Sfânt". (și a spus: Dați-mi și mie această putere, ca oricine îmi va pune mâinile, să primească Spiritul Sfânt).
20. Dar Petru i-a spus: "Banii tăi să fie cu tine în pierzare, pentru că ai ghicit că darul lui Dumnezeu ar putea fi primit pe bani [pentru că ai ghicit că darul lui Dumnezeu poate fi avut, sau mânuit, (sau posedat), prin bani].
21. Nu există nici o parte, nici un lot pentru tine, în acest cuvânt, pentru că inima ta nu este dreaptă înaintea lui Dumnezeu.
22. De aceea fă penitență pentru această răutate a ta (Și astfel pocăiește-te pentru această răutate a ta), și roagă-te lui Dumnezeu, dacă nu cumva acest gând al inimii tale îți va fi iertat.
23. Căci văd că ești în mreaja amărăciunii și în legătura ticăloșiei".
24. Și Simon a răspuns și a zis: "Rugați-vă pentru mine la Domnul, (astfel) încât nimic din aceste lucruri pe care le-ați spus, să nu vină peste mine".

25. Și au mărturisit, și au rostit cuvântul Domnului, și s-au întors la Ierusalim, și au predicat (sau au evanghelizat) în multe țări de samariteni. (Ei au mărturisit și au spus

cuvântul Domnului, și s-au întors la Ierusalim, propovăduind în multe sate ale samaritenilor, pe măsură ce se întorceau).

26. Și un înger al Domnului a vorbit lui Filip și i-a spus: "Ridică-te și du-te spre sud, pe drumul care coboară din Ierusalim în Gaza; acesta este deșertul".
27. Și s-a sculat (în picioare) și a ieșit. Și iată! un bărbat din Etiopia, un slujitor puternic, un castrat al lui Candace, împărăteasa Etiopiei, care era pe toate bogățiile ei, a venit să se închine în Ierusalim. (Și s-a sculat și a plecat. Și iată! că un bărbat etiopian, un slujitor puternic, un eunuc al lui Candace, regina etiopiană, care era peste, sau care avea în grijă, toată averea ei, a venit să se închine în Ierusalim).
28. Și s-a întors din nou, șezând pe carul său și citind pe profetul Isaia. (Se întorcea acasă, ședea în carul său și citea proorocul Isaia).
29. Și Duhul i-a spus lui Filip: "Apropie-te și unește-te cu carul acesta". (Și Duhul i-a spus lui Filip: Apropie-te de el și unește-te cu acest car).
30. Filip a alergat la el și l-a auzit citind pe proorocul Isaia (Filip a alergat la el și l-a auzit citind pe profetul Isaia). Iar el a spus: "Ghicești tu, dacă înțelegi, ce lucruri citești?"
31. Iar el a spus: "Cum aș putea, dacă nimeni nu-mi arată?" Și l-a rugat pe Filip (Și l-a implorat pe Filip) să urce și să stea cu el.

32. Și locul Scripturii pe care a citit-o a fost acesta: „Ca o oaie a fost dus la junghiere, și ca un miel care, înaintea celui care-l ascultă, rămâne mut și fără glas, așa nu și-a deschis gura.

33. Cu blândețe a fost luată osânda lui; cine va spune care este neamul lui? Căci viața lui va fi luată de pe pământ". (El a fost smerit, sau a fost umilit și i s-a refuzat dreptatea; acum cine poate spune despre urmașii lui? Căci viața lui a fost luată de pe pământ).

34. Și castratul i-a răspuns lui Filip, și a zis ((Eunucul a zis lui Filip): "Te rog, despre ce profet spune el acest lucru? despre el însuși, sau despre oricare altul?"
35. Filip și-a deschis gura și, pornind de la Scriptura aceasta, i-a propovăduit (sau l-a evanghelizat) pe Isus.
36. Și în timp ce mergeau pe drum, au ajuns la o apă [au ajuns la o sursă de apă]. Și castratul a spus: "Iată! apă; cine mă oprește să fiu botezat?"
37. Și Filip a spus: "Dacă crezi din toată inima ta, este cu voie" (Și Filip a spus: Dacă crezi cu toată inima ta, este îngăduit). Iar el a răspuns și a zis: "Cred că Isus Hristos este Fiul lui Dumnezeu".
38. Și a poruncit carului să se oprească. Și s-au coborât amândoi în apă, Philip și castratul, și Filip l-a botezat. (Și s-au coborât amândoi în apă, Filip și eunucul, și Filip l-a botezat).
39. Și când au ieșit din apă, Duhul Domnului a răpit (sau a smuls) pe Filip, iar castratul nu l-a mai văzut, și a plecat pe calea sa bucurându-se (și a plecat bucuros pe drumul său).
40. Și Filip a fost găsit în Azot; și a plecat și a predicat (sau a evanghelizat) în toate cetățile, până a ajuns la Cezareea.

CAPITOLUL 9

1. Dar Saul, care sufla (sau care făcea) amenințări și bătăi (sau uciderii) împotriva ucenicilor Domnului, a venit la căpetenia preoților (Dar Saul, care încă mai răsufla de amenințări și de uciderii împotriva ucenicilor Domnului, a venit la Marele Preot),

2. și i-a cerut scrisori pentru Damasc, pentru sinagogi; dacă va găsi bărbați sau femei din viața aceasta, să-i ducă legați (înapoi) la Ierusalim.
3. Și când a pornit la drum, s-a întâmplat că a ajuns aproape de Damasc. Și deodată o lumină din cer a strălucit în jurul lui;
4. și a căzut la pământ și a auzit o voce care îi spunea: "Saul, Saul, ce mă urmărești?" (Saul, Saul, de ce mă prigonești?)
5. Iar el a spus: "Cine ești Tu, Doamne?" Iar el a zis: „Eu sunt Isus din Nazaret, pe care tu îl urmărești. Este greu să te ridici, să te împotrivești înțepăturii". (Iar el a spus: Cine ești Tu, Doamne? Iar El a zis: Eu sunt Isus din Nazaret, pe care tu îl prigonești. Este greu pentru tine să te împotrivești).
6. Și tremurând și mirându-se, a zis: "Doamne, ce voiești să fac?" Iar Domnul i-a zis: "Scoală-te și intră în cetate și ți se va spune ce ți se cuvine să faci".
7. Iar bărbații care mergeau cu el, au rămas uimiți (sau au fost înfricoșați, sau scoși din minți); căci auzeau un glas, dar nu vedeau pe nimeni.
8. Și Saul s-a ridicat de la pământ; și când i s-au deschis ochii, nu a văzut nimic. Și l-au tras de mâini și l-au dus în Damasc.
9. Și a stat trei zile fără să vadă; și nu a mâncat, nici nu a băut.

10. Și un ucenic, pe nume Anania, era la Damasc. Și Domnul i-a spus într-o viziune: "Anania". Iar el a zis: "Iată, Eu, Doamne".
11. Și Domnul i-a zis: „Scoală-te și mergi pe o stradă care se numește <<Rectus>> (Dreaptă); și caută în casa lui Iuda, pe nume Saul, din Tars. Căci iată! el se roagă;
12. și a văzut un om, pe nume Anania, intrând și punându-și mâinile peste el, ca să primească vederea" (ca să poată vedea din nou).
13. Și Anania a răspuns: "Doamne, am auzit multe despre acest om, cât de mult rău a făcut sfinților Tăi din Ierusalim (Iar Anania a răspuns: Doamne, am auzit de la mulți oameni despre acest om, ce mare rău a făcut poporului lui Dumnezeu din Ierusalim);
14. și acesta are puterea căpeteniilor preoților, de a lega pe toți oamenii care cheamă numele Tău în ajutor". (și a primit autoritate de la marii preoți, să lege sau să ia în captivitate pe toți cei care cheamă numele tău în ajutor).
15. Și Domnul i-a zis: „Du-te, căci acesta este pentru Mine un vas ales, ca să poarte numele Meu înaintea păgânilor și a împăraților și înaintea fiilor lui Israel. (Domnul i-a zis: Du-te, căci el este un vas pe care l-am ales, ca să aducă Numele Meu înaintea neamurilor, înaintea împăraților și înaintea israeliților).
16. Căci îi voi arăta cât de mult se cuvine să sufere pentru Numele Meu".
17. Iar Anania s-a dus și a intrat în casă; și-a pus mâinile peste el și a zis: „Frate Saul, Domnul Isus m-a trimis pe mine, care m-am arătat ție pe calea pe care ai venit, ca să vezi și să te umpli de Duhul Sfânt" (ca să vezi din nou și să fii umplut de Spiritul Sfânt).
18. Și îndată ce solzii i-au căzut din ochi (Și, deodată, solzii i-au căzut din ochi), și-a recăpătat vederea (din nou). Și s-a ridicat și a fost botezat.
19. Și după ce a mâncat, s-a liniștit (Și după ce a mâncat ceva, s-a întărit). Și a stat câteva zile cu ucenicii, care erau la Damasc.
20. Și numaidecât a intrat în sinagogi (Și îndată a mers în sinagogi), și propovăduia pe Domnul Isus, căci Acesta este Fiul lui Dumnezeu.
21. Și toți oamenii care l-au auzit, s-au mirat și au spus: "Nu cumva acesta este cel care a ocărât în Ierusalim pe cei care au chemat în ajutor acest nume? și a venit aici pentru acest lucru [și pentru aceasta a venit aici], ca să îi ducă legați (înapoi) la căpeteniile preoților? (Și toți cei ce-L auzeau se mirau și ziceau: Nu este acesta cel care i-a atacat pe cei din Ierusalim

care au invocat acest nume pentru ajutor? și nu a venit el aici în acest scop, ca să ducă astfel de credincioși legați și captivi înapoi la marii preoți?)
22. Dar Saul s-a întărit și mai mult [De aceea Saul a devenit mult mai puternic], și a uimit pe iudeii care locuiau în Damasc, și a afirmat că acesta este Hristos. (Dar Saul a devenit mai puternic, i-a derutat pe evreii care locuiau în Damasc, și a afirmat că Isus este Mesia).

23. Și după ce s-au împlinit multe zile, iudeii au făcut un sfat ca să-L omoare [iudeii au făcut un plan, ca să îl omoare].
24. Iar lui Saul i-au fost aduse la cunoștință ambuscadele lor. Și au păzit (vegheau) porțile zi și noapte, ca să-l ucidă (astfel încât să-l poată ucide).
25. Dar ucenicii Lui L-au luat noaptea, L-au eliberat și L-au lăsat jos într-un coș lângă zid.

26. Și când a venit în Ierusalim, a analizat (sau a încercat), să se alăture ucenicilor; și toți se temeau de el (dar toată lumea se temea de el), și nu credeau că el este ucenic.
27. Dar Barnaba l-a luat și l-a dus la apostoli și le-a povestit cum pe drum văzuse pe Domnul și cum îi vorbise, și cum în Damasc se încredea în Numele lui Isus.
28. El a fost cu ei, a intrat și a ieșit în Ierusalim, și a făcut totul cu încredere în Numele lui Isus.
29. Vorbea cu păgânii și se certa cu grecii (Și a vorbit și s-a certat cu evreii vorbitori de greacă). Și au căutat să îl omoare.
30. După ce frații au aflat lucrul acesta, l-au dus noaptea la Cezareea și l-au lăsat să plece la Tars.

31. Și Biserica din toată Iudeea, Galileea și Samaria avea pace, era zidită, umbla în temerea Domnului și era plină de mângâierea Duhului Sfânt. (Și Biserica din toată Iudeea, Galileea și Samaria avea pace, era zidită, umbla cu frică înaintea Domnului și era plină de puterea Spiritului Sfânt).

32. Și s-a întâmplat că Petru, în timp ce trecea prin toate, a venit la sfinții bărbați care locuiau la Lida.
33. Și a găsit [acolo] un om, pe nume Enea, care de la vârsta de opt ani zăcea imobilizat la pat; și era bolnav de paralizie.
34. Și Petru i-a spus: "Enea, Domnul Isus Hristos te vindecă; scoală-te și îmbracă-te, sau pregătește-te". Și imediat s-a ridicat (Și deodată s-a ridicat în picioare).
35. Și toți oamenii care locuiau la Lida și la Saron l-au văzut, și s-au convertit la Domnul. (Și toți locuitorii din Lida și din Saron, care L-au văzut, s-au convertit la Domnul).

36. Iar în Iope era o disciplinată, al cărei nume era Tabita, adică Dorca. Aceasta era plină de fapte bune și de milostenie, pe care le făcea.
37. Și s-a întâmplat în acele zile, că ea a fost bolnavă și a murit. Și după ce au spălat-o, au pus-o într-un solar (au pus-o într-o cameră de sus).
38. Și pentru că Lida era aproape de Iope, ucenicii au auzit că Petru era acolo și au trimis doi oameni la el și s-au rugat (și au implorat): „Să nu întârzii să vii la noi”.
39. Și Petru s-a sculat și a venit cu ei. Și când a venit, l-au dus în solar (l-au dus în camera de sus). Și toate văduvele stăteau în jurul lui, plângând și arătând paltoanele și hainele pe care Dorca le făcuse lor (pe care Dorca le făcuse pentru ele).
40. Și după ce toți oamenii au fost dați afară (Și după ce toată lumea a fost trimisă afară din cameră), Petru a îngenuncheat și s-a rugat. Apoi s-a întors spre trup și a zis: „Tabita, ridică-te”. Ea a deschis ochii și, când l-a văzut pe Petru, s-a sculat.

41. Și a luat-o de mână și a ridicat-o (în sus). Și după ce a chemat pe sfinți și pe văduve, a trimis-o în viață/el a atribuit-o în viață.
42. Și aceasta a fost făcută cunoscută în toată (cetatea) Iope; și mulți au crezut în Domnul.
43. Și s-a întâmplat că a locuit multe zile în Iope, la un Simon, un curelar (sau un tăbăcar).

CAPITOLUL 10

1. În Cezareea se afla un bărbat, Corneliu, un centurion din ceata cavalerilor, adică din Italia (În Cezareea se afla un bărbat, pe nume Corneliu, care era centurion sau conducătorul unui grup de soldați numit Compania Italiană);
2. un om religios și temător de Domnul (care Îl venera pe Domnul/care Îl cinstea pe Domnul), împreună cu toată familia sa; făcea multă milostenie pentru popor și se ruga Domnului în veci. (un om credincios, care avea respect față de Domnul, împreună cu toată casa lui sau cu toată familia lui; dădea multe daruri poporului și se ruga mereu Domnului).
3. Aceasta a văzut-o într-o viziune deschisă, cam pe la ceasul al nouălea al zilei (sau la prânz), un înger al lui Dumnezeu intrând la el și spunându-i: "Corneliu".
4. El L-a văzut și s-a îngrozit (și s-a temut), și a zis: „Cine ești Tu, Doamne?" Iar el i-a zis: "Rugăciunile tale și milostenia ta s-au înălțat în minte, în fața Domnului".
5. Și acum trimite oameni la Iope și cheamă pe Simon, care se numește Petru.
6. Acesta este adăpostit la un om, Simon, un curelar, (sau un tăbăcar), a cărui casă este lângă mare. Acesta îți va spune ce ți se cuvine să faci".
7. Și când îngerul care îi vorbise a plecat (dispăruse), a chemat doi bărbați din casa sa și un cavaler care se temea de Domnul (și un soldat care avea un respect înfricoșător pentru Domnul), care erau la porunca lui (sau care se supuneau lui).
8. Și după ce le-a spus toate aceste lucruri, i-a trimis în Iope.

9. Și în ziua următoare, pe când ei călătoreau și se întorceau în cetate, Petru s-a urcat în locul cel mai înalt al casei să se roage, pe la ceasul al șaselea. (A doua zi, în timp ce călătoreau și se apropiau de cetate, Petru s-a urcat în locul cel mai înalt al casei, pe la prânz, ca să se roage).
10. Și când i s-a făcut foame, ar fi vrut să mănânce. Dar în timp ce se pregăteau, o răpire a duhului (sau un exces al sufletului) s-a abătut asupra lui;
11. și a văzut cerul deschis și un vas coborând, ca o pânză mare cu patru colțuri (sau cu patru corzi), care urma să fie coborât din cer în pământ (să fie coborât din cer pe pământ),
12. în care se aflau toate animalele cu patru picioare și târâtoarele pământului și substanțele volatile ale cerurilor (sau din aer) (și păsările cerului).
13. Și un glas a fost făcut către el: "Scoală-te, Petru, și ucide și mănâncă".
14. Iar Petru a zis: "Doamne, oprește-te, pentru că eu nu mănânc niciodată ceva obișnuit și necurat" (sau murdar).
15. Și a doua oară i s-a adresat glasul: "Lucrul pe care Dumnezeu l-a curățat, să nu-l spui necurat".
16. Și acest lucru a fost făcut de trei ori; și îndată vasul a fost primit din nou în cer (și apoi, dintr-o dată, vasul a fost ridicat din nou la cer).

17. Și în timp ce Petru se îndoia în sine de viziunea pe care o avea, iată că oamenii trimiși de Corneliu au căutat casa lui Simon și au stat la poartă.
18. Și după ce au chemat, au întrebat dacă Simon, care se numește Petru, avea acolo refugiu. (Și au strigat și au întrebat dacă Simon, care se numea Petru, era adăpostit acolo).
19. Și în timp ce Petru se gândea la viziune, Duhul i-a spus: "Iată! trei oameni te caută.

20. De aceea scoală-te și coboară-te și mergi cu ei și nu te îndoi de nimic, pentru că eu i-am trimis".
21. Și Petru s-a coborât la oameni și a spus: "Iată, eu sunt (cel) pe care îl căutați; care este motivul pentru care ați venit voi?" [care este motivul pentru care ați venit?]
22. Și au spus: "Corneliu, centurionul, un om drept și temător de Dumnezeu și având mărturie bună de la tot poporul iudeilor, a luat răspuns de la un înger sfânt, să te cheme în casa lui și să audă cuvinte de la tine". (Și ei au spus: Corneliu, centurionul, un om drept, care îl venera pe Dumnezeu și care a primit o mărturie bună de la tot poporul evreu, a primit un cuvânt de la un înger sfânt, ca să te cheme la casa lui și să audă câteva cuvinte de la tine).
23. De aceea i-a condus și i-a primit (pe ei) în port; și în acea noapte au locuit cu el. Și în ziua următoare s-a ridicat (Și a doua zi s-a sculat) și a ieșit cu ei; și unii dintre frați l-au urmat din Iope [Și unii dintre frații din Iope l-au urmat], (astfel) încât să fie martori pentru Petru.
24. Și în cealaltă zi (și a doua zi), a intrat în Cezareea. Și Corneliu a rămas acolo, împreună cu verii săi și cu prietenii săi necesari, care au fost chemați împreună.
25. Și s-a făcut, când a intrat Petru (când Petru a intrat), Corneliu a venit în întâmpinarea lui, a căzut la picioarele lui și i s-a închinat (și l-a onorat).
26. Dar Petru l-a ridicat și i-a spus: "Ridică-te, și eu sunt om, ca și tine".
27. Și el a vorbit cu el și a intrat și a găsit pe mulți care erau adunați.
28. Și le-a zis: „Voi știți cât de urât este pentru un iudeu să se unească sau să se apropie de un necunoscut (sau de un străin); dar Dumnezeu mi-a arătat că nimeni nu poate spune că un om este obișnuit, sau necurat (sau murdar).
29. Pentru aceasta am venit, când am fost chemat, fără să mă îndoiesc. De aceea vă întreb: Pentru ce m-ați chemat?"

30. Și Corneliu a zis: „Astăzi, după patru zile [Din a patra zi și până în acest moment], mă rugam și posteam în ceasul al nouălea în casa mea. Și iată, un om în pânză albă stătea în fața mea (în fața mea stătea un om îmbrăcat într-o mantie albă).
31. și a spus: <<Corneliu, rugăciunea ta este ascultată și milostenia ta este luată în seamă înaintea lui Dumnezeu (și faptele tale de caritate sunt amintite înaintea lui Dumnezeu).
32. De aceea trimite la Iope și cheamă pe Simon, care se numește Petru; acesta este adăpostit în casa lui Simon, curelarul, lângă mare. Acesta, când va veni, îți va vorbi>>.
33. De aceea imediat am trimis la tine (Așa că am trimis imediat după tine), și ai făcut bine că ai venit la noi. De aceea acum toți suntem de față înaintea ta, ca să ascultăm cuvintele pe care ți le poruncește Domnul".

34. Și Petru și-a deschis gura și a zis: „În adevăr am găsit, că Dumnezeu nu acceptă persoane; (În realitate, am descoperit că Dumnezeu nu are favoriți printre oameni);
35. dar în fiecare popor, cel care se teme de Dumnezeu și lucrează cu înțelepciune, este acceptat de El (ci, în orice popor sau în orice națiune, cel care Îl venerează pe Dumnezeu și lucrează neprihănirea îi este plăcut).
36. Dumnezeu a trimis un cuvânt copiilor lui Israel, arătând pacea prin Isus Hristos; acesta este Domnul tuturor lucrurilor [acesta este Domnul tuturor oamenilor] (el este Domnul tuturor).
37. Cunoașteți cuvântul care s-a răspândit (sau vestea care a fost spusă), în toată Iudeea și (care) a început în Galileea, după botezul predicat de Ioan, (da, despre) Isus din Nazaret;
38. cum Dumnezeu l-a uns cu Duhul Sfânt și cu virtute, care s-a manifestat făcând bine [care s-a concretizat în fapte bune], și vindecând pe toți oamenii oprimați de diavol, pentru că

Dumnezeu era cu el. (Dumnezeu L-a uns cu Spiritul Sfânt și cu putere; și El mergea făcând bine și vindecând pe toți cei asupriți de diavol, pentru că Dumnezeu era cu El).
39. Și noi suntem martori ai tuturor lucrurilor pe care le-a făcut în țara iudeilor și în Ierusalim; pe care l-au ucis, spânzurându-l de un lemn.
40. Dumnezeu L-a înviat a treia zi și L-a dat să fie făcut cunoscut,
41. nu întregului popor, ci martorilor mai dinainte rânduiți de Dumnezeu; nouă, care am mâncat și am băut cu El, după ce a înviat din moarte [după ce a înviat din morți].
42. Și ne-a poruncit să propovăduim poporului și să mărturisim că El este cel rânduit de Dumnezeu ca osânditor al celor vii și al celor morți. (Și ne-a poruncit să predicăm poporului și să mărturisim că El este Cel rânduit de Dumnezeu să fie Judecătorul celor vii și al celor morți).
43. Despre aceasta mărturisesc toți profeții [Toți profeții mărturisesc acest lucru], că toți oamenii care cred în El vor primi iertarea păcatelor prin Numele Lui". (Și toți proorocii mărturisesc despre El că toți cei ce cred în El vor primi iertarea păcatelor lor prin Numele Lui).

44. Și totuși, în timp ce Petru rostea aceste cuvinte, Duhul Sfânt a coborât peste toți cei care auzeau cuvântul. (Și în timp ce Petru rostea aceste cuvinte, Spiritul Sfânt a căzut peste toți cei care auzeau cuvântul).
45. Și bărbații credincioși ai circumciziei, care au venit cu Petru, s-au mirat că și în națiuni se revarsă harul Duhului Sfânt. (Iar bărbații credincioși ai circumciziei, care veniseră cu Petru, se mirau și erau uimiți că darul Spiritului Sfânt a fost revărsat și asupra păgânilor, adică asupra neamurilor).
46. Căci îi auzeau vorbind în limbi (sau cu limbi), și slăvind pe Dumnezeu. Atunci Petru a răspuns (Atunci Petru a întrebat):
47. "Dacă poate cineva să interzică apa, ca să nu fie botezați aceia care au primit și ei Duhul Sfânt ca noi?" (Ar interzice cineva apa cu care acești oameni pot fi botezați, da, care au primit și ei Duhul Sfânt, ca și noi?)
48. Și le-a poruncit să fie botezați în numele Domnului Isus Hristos. Atunci l-au rugat să locuiască cu ei câteva zile.

CAPITOLUL 11

1. Și apostolii și frații care erau în Iudeea au auzit că și păgânii au primit cuvântul lui Dumnezeu și au slăvit pe Dumnezeu. (Apostolii și frații care erau în Iudeea au auzit că și neamurile au primit Cuvântul lui Dumnezeu și au slăvit pe Dumnezeu).
2. Dar când Petru a venit la Ierusalim, cei din tăierea împrejur s-au certat cu el,
3. și au spus: "De ce ai intrat la oameni care au prepuț și ai mâncat cu ei?" (și au zis: De ce te-ai dus la cei cu prepuț sau la cei netăiați împrejur și ai mâncat cu ei?)
4. Și Petru a început și le-a explicat pe rând, și a spus:
5. "Eram în cetatea Iope și mă rugam și am văzut în răvășirea minții mele (sau în excesul sufletului meu), o vedenie, că s-a pogorât un vas, ca un cearșaf mare cu patru coarde (sau cu patru colțuri), și a fost trimis jos din cer; și a venit la mine.
6. În care am privit și am văzut fiarele cu patru picioare ale pământului și (alte) fiare și târâtoare și volatile ale cerurilor (sau din aer) (și păsările cerului).
7. Și am auzit de asemenea o voce care mi-a spus: <<Petru, scoală-te și ucide și mănâncă>>.
8. Dar eu am zis: <<Nu, Doamne, pentru că niciodată nu a intrat în gura mea ceva obișnuit sau necurat>>. (Dar eu am spus: Nu, Doamne, pentru că un lucru obișnuit sau necurat nu a intrat niciodată în gura mea).

9. Și glasul a răspuns a doua oară din cer: << Lucrul pe care Dumnezeu l-a curățat, să nu-l spui necurat>>.
10. Și acest lucru a fost făcut de trei ori și (apoi) toate lucrurile au fost primite din nou în cer.
11. Și iată! că trei bărbați au intrat în casa (trei bărbați au ajuns imediat la casa) în care mă aflam eu; și au fost trimiși de la Cezareea la mine.
12. Și Duhul mi-a spus să merg cu ei și să nu mă îndoiesc de nimic. Da, și acești șase frați au venit cu mine și am intrat în casa omului.
13. Și ne-a spus cum a văzut un înger în casa lui, stând în picioare și spunându-i: <<Trimite-te în Iope și cheamă pe Simon, care se numește Petru,
14. care-ți va spune cuvinte în care vei fi în siguranță tu și toată casa ta>>. (care îți va spune cuvintele prin care vei fi mântuit tu și toată casa ta).
15. Și când am început să vorbesc, Duhul Sfânt a căzut peste ei, ca și peste noi la început. (Și când am început să vorbesc, Spiritul Sfânt a coborât peste ei, ca și peste noi la început).
16. Și m-am gândit la cuvântul Domnului, care spunea: <<Căci Ioan a botezat în apă, dar voi veți fi botezați în Duhul Sfânt>> (dar voi veți fi botezați cu Spiritul Sfânt).
17. De aceea, dacă Dumnezeu le-a dat lor același har ca și nouă, care am crezut în Domnul Isus Hristos, cine eram eu, ca să-L împiedic pe Domnul să nu dea Duhul Sfânt [că el ar trebui să nu dea Spiritul Sfânt] celor care au crezut în Numele lui Isus Hristos?" (Și astfel, dacă Dumnezeu le-a dat același dar ca și nouă, care am crezut în Domnul Isus Hristos, cine am fost eu, care să interzic Domnului, da, să nu dea Duhul Sfânt celor care au crezut în Numele lui Isus Hristos?
18. Auzind acestea, au tăcut, au slăvit pe Dumnezeu și au zis: "De aceea și păgânilor le-a dat Dumnezeu penitență spre viață". (Când au auzit acestea, au tăcut, au slăvit pe Dumnezeu și au spus: Și astfel Dumnezeu a dat pocăință dătătoare de viață și neamurilor).

19. Iar cei risipiți de necazul care se făcuse sub Ștefan (Dar cei care au fost împrăștiați după persecuția care a avut loc după moartea lui Ștefan), au plecat la Fenicia, la Cipru și la Antiohia, și nu au vorbit nimănui, ci numai iudeilor.
20. Dar unii dintre ei erau oameni din Cipru și din Cirene; care, după ce au intrat în Antiohia, au vorbit grecilor și au propovăduit pe Domnul Isus.
21. Și mâna Domnului a fost cu ei, și un număr mare de oameni credincioși s-au convertit la Domnul.
22. Biserica din Ierusalim a auzit despre aceste lucruri și a trimis pe Barnaba în Antiohia.
23. Și când a venit și a văzut harul Domnului, s-a bucurat și a îndemnat pe toți oamenii să locuiască în Domnul cu inima hotărâtă (Când a venit și a văzut binecuvântarea Domnului, s-a bucurat și i-a îndemnat pe toți să rămână în Domnul cu inima hotărâtă);
24. pentru că era un om bun și plin de Duhul Sfânt și de credință (și plin de Spiritul Sfânt și de credință). Și mult popor s-a înmulțit pentru Domnul.
25. Și a plecat la Tars, să caute pe Saul;
26. și când l-a găsit, l-a dus la Antiohia. Și tot un an au locuit acolo în biserică, și au învățat pe multă lume, așa că ucenicii au fost numiți întâi în Antiohia bărbați creștini.

27. În zilele acelea, profeții au venit din Ierusalim în Antiohia.
28. Unul dintre ei s-a sculat, Agabus pe nume, și a vestit prin Duhul o mare foame care avea să vină [că va veni o foamete mare] în toată lumea, foame care fusese făcută sub Claudiu (iar această foamete a avut loc în timpul domniei lui Claudiu).
29. Și toți ucenicii au hotărât, după ce avea fiecare, să trimită (sau să contribuie) la slujirea fraților care locuiau în Iudeea.

30. Lucru pe care l-au și făcut și l-au trimis bătrânilor, prin mâinile lui Barnaba și Saul.

CAPITOLUL 12

1. Și în același timp, regele Irod a trimis puterea (sau mâinile, sau oamenii lui), ca să chinuie pe unii bărbați din biserică.
2. Și a ucis cu sabia pe Iacov, fratele lui Ioan.
3. Și a văzut că a plăcut iudeilor, și s-a aruncat să ia și pe Petru; și zilele celor două pâini erau. (El a văzut că iudeii erau mulțumiți și a trimis oameni să-l prindă pe Petru; și aceasta se întâmpla în timpul Zilelor, sau Sărbătorii Azimilor).
4. Și după ce l-a prins pe Petru, l-a trimis în închisoare; și l-a încredințat la patru cuaternioane de cavaleri, ca să-l păzească, și după paști să-l scoată la popor. (După ce l-a prins pe Petru, l-a băgat în temniță și l-a dat la patru cete de câte patru ostași fiecare, ca să-l păzească și, după Paști, să-l aducă în fața poporului).
5. Petru a fost ținut în temniță; dar biserica s-a rugat neîncetat lui Dumnezeu pentru el (dar biserica se ruga neîncetat la Dumnezeu pentru el).

6. Dar când Irod trebuia să-l scoată, în noaptea aceea, Petru dormea între doi cavaleri și era legat cu două lanțuri; iar păzitorii de la ușă păzeau închisoarea. (Dar în noaptea dinainte ca Irod să-l aducă înaintea poporului, Petru dormea între doi soldați și era legat cu două lanțuri; iar gardienii de afară, de la uși, supravegheau închisoarea).
7. Și iată! că un înger al Domnului stătea aproape, și lumina a strălucit în casa închisorii. Și după ce a lovit coasta lui Petru, l-a ridicat (sau l-a trezit), și i-a spus: "Ridică-te iute". Și îndată lanțurile au căzut din mâinile lui (Și imediat lanțurile i-au căzut de pe mâini).
8. Și îngerul i-a spus: "Încinge-ți centura și pune-ți furtunurile". Și el a făcut așa. Și i-a spus: "Pune-ți hainele pe tine și urmărește-mă" (și urmează-mă).
9. Și el a ieșit și l-a urmărit; și el nu știa că era așa, că a fost făcut de înger (Și a ieșit și L-a urmat; și nu știa că este adevărat, că a fost făcut de înger); pentru că el însuși a crezut că a văzut o viziune.
10. Și au trecut de primul și de al doilea pavilion și au ajuns la poarta de fier care duce în cetate, care le-a fost deschisă fără întârziere (sau imediat) [care în mod deliberat (sau din proprie inițiativă), le este/era deschisă]. Și au plecat (și au ieșit pe o stradă), și îndată (sau deodată) îngerul a trecut de la el.
11. Și Petru s-a întors din nou la el însuși, și a spus: "Acum știu cu siguranță (Acum știu cu adevărat) că Domnul a trimis pe îngerul Său și m-a izbăvit din mâna lui Irod, și din toată stăpânirea poporului iudeu".
12. Și a privit, și a venit la casa Mariei, mama lui Ioan, care se numește Marcu, unde erau adunați mulți și se rugau.
13. Și când a bătut la ușa porții, o domnișoară (sau o fecioară), Roda pe nume, a ieșit să vadă (cine era).
14. Cunoscând glasul lui Petru, de bucurie nu a deschis poarta, ci a alergat înăuntru și le-a spus că Petru stătea la poartă.
15. Iar ei i-au spus: "Tu înnebunești" (sau Ești nebună). Dar ea a afirmat că așa a fost. Iar ei au spus: "Este îngerul lui".
16. Dar Petru a rămas pe loc și a bătut la ușă. Și când au deschis ușa, l-au văzut și s-au mirat.
17. El le-a făcut semn cu mâna să stea liniștiți și le-a povestit cum l-a scos Domnul din închisoare. Și a spus: "Spuneți lui Iacov și fraților aceste lucruri". Apoi a ieșit și a intrat în alt loc (și s-a dus în alt loc).

18. Și când a venit ziua, nu a fost puțină tulburare printre cavaleri, pentru ce s-a întâmplat cu Petru. (Iar când s-a făcut ziuă, soldații erau foarte îngrijorați de ce se întâmplase cu Petru).
19. După ce Irod l-a căutat și nu l-a găsit, după ce a întrebat pe păzitori, a poruncit să fie aduși la el (După ce Irod a pus să fie căutat, și nu a fost găsit, după ce a interogat gărzile, a poruncit ca acestea să fie ucise). Și s-a coborât din Iudeea în Cezareea și a locuit acolo.

20. Și s-a mâniat pe oamenii din Tir și din Sidon. Și, după ce s-au sfătuit cu Blastus, care era șambelanul regelui, au venit de comun acord la el și i-au cerut pace, pentru că țările lor (sau provinciile lor) erau hrănite de el (sau erau aprovizionate de el).
21. În ziua rânduită, Irod s-a îmbrăcat în haine împărătești, a șezut la masa de judecată și le-a vorbit (a șezut ca judecător și le-a vorbit).
22. Și poporul a strigat: „Vocea lui Dumnezeu, și nu a omului".
23. Și îndată un înger al Domnului l-a lovit, pentru că nu dăduse onoare lui Dumnezeu; și a fost mâncat de viermi și a murit. (Și un înger al Domnului l-a lovit imediat, pentru că nu dăduse onoare lui Dumnezeu; și a fost distrus de viermi și a murit).
24. Și cuvântul Domnului a sporit (sau a crescut), și a fost înmulțit.
25. Barnaba și Saul s-au întors din Ierusalim, după împlinirea slujbei, și au luat (cu ei) pe Ioan, care se numea Marcu. (Barnaba și Saul s-au întors de la Ierusalim, după ce și-au încheiat slujba sau lucrarea, și l-au luat cu ei pe Ioan, care se numea Marcu).

CAPITOLUL 13

1. Și profeți, și doctori (și învățători ai Legii), erau în biserica care era în Antiohia, în care erau Barnaba și Simon, care se numea Negru (Niger), și Lucius Cyreneus și Manaen, care era fratele de lapte al lui Irod tetrarhul (care a fost fratele adoptiv al tetrarhului Irod), adică prințul părții a patra, și Saul.
2. După ce au slujit Domnului și au postit, Duhul Sfânt le-a zis: „Despărțiți-mi pe Saul și Barnaba, pentru lucrarea la care i-am luat". (După ce au slujit Domnului și au postit, Spiritul Sfânt le-a zis: Puneți deoparte pe Saul și pe Barnaba, pentru lucrarea la care i-am chemat).
3. Apoi au postit, s-au rugat, și-au pus mâinile pe ei și le-au dat drumul.

4. Dar ei au fost trimiși de Duhul Sfânt (Și ei au fost trimiși de Spiritul Sfânt), și au plecat la Seleucia și de acolo au mers cu barca în Cipru.
5. Și când au ajuns în Salamina, au propovăduit cuvântul lui Dumnezeu în sinagogile iudeilor; și l-au avut și pe Ioan în slujbă (sau în serviciu).
6. Și după ce au străbătut toată insula până la Pafos, au găsit un om, un vrăjitor [au găsit un bărbat (care era) vrăjitor], un profet fals, un evreu, căruia i se spunea Bar-Isus (și i se mai spunea și Elima/și se mai numea și Elima),
7. care era cu proconsulul Sergius Paulus, un om prudent. Acesta i-a chemat pe Barnaba și pe Pavel și a dorit să audă cuvântul lui Dumnezeu.
8. Dar (acest) vrăjitor Elima li s-a împotrivit; căci numele său este expus astfel (sau este interpretat astfel); și el a încercat să îl întoarcă pe proconsul de la credință.
9. Dar Saul, care se spune și Pavel, a fost umplut de Duhul Sfânt și a privit în el (Dar Saul, care se mai numește și Pavel, a fost umplut de Spiritul Sfânt și s-a uitat la el),
10. și a zis: "A! tu, plin de toată viclenia și de toată falsitatea, fiu al diavolului, vrăjmaș al oricărei înțelepciuni drepte, tu lași să se întoarcă cu susul în jos/ tu lași să se răstoarne (sau să se submineze, sau să se distrugă), căile drepte ale Domnului.

11. Și acum, iată, mâna Domnului este peste tine, și vei fi orb și nu vei vedea soarele până la o vreme". Și fără întârziere (Și imediat), o ceață și un întuneric s-au abătut asupra lui; și el umbla și căuta pe cel care să îi dea mâna.
12. Atunci proconsulul, după ce a văzut fapta, a crezut, minunându-se de învățătura Domnului.

13. Și după ce Pavel și cei care erau cu el au plecat din Pafos cu barca, au ajuns la Perga din Pamfilia; dar Ioan a plecat de la ei și s-a întors din nou la Ierusalim (și s-a întors la Ierusalim).
14. Și au plecat din Perga și au venit la Antiohia Pisidiei; și au intrat în sinagogă în ziua sabatului și au șezut (și au intrat în sinagogă în ziua Sabatului și au șezut jos).
15. Și după citirea Legii și a proorocilor, prinții sinagogii au trimis la ei (căpeteniile sinagogii au trimis vorbă la ei), și le-au spus: "Fraților, dacă vreun cuvânt de îndemn către popor este în voi, spuneți".
16. Și Pavel s-a ridicat, și cu mâna a făcut tăcere, și a spus: "Bărbați din Israel și cei ce vă temeți de Dumnezeu, ascultați. (Pavel s-a sculat, a poruncit cu mâna să se facă liniște, și a zis: Israeliți, și voi care vă temeți de Dumnezeu/și voi, cei ce-L cinstiți/respectați/venerați pe Dumnezeu, ascultați-mă).
17. Dumnezeul poporului lui Israel a ales pe părinții noștri și a întărit poporul, pe când se aflau în țara Egiptului, și i-a scos din ea cu un braț înalt; (Dumnezeul poporului lui Israel a ales pe părinții noștri și a ridicat poporul, când era străin în țara Egiptului, și cu brațul întins l-a scos din ea);
18. și, timp de patruzeci de ani, a suferit manierele (sau căile) lor, în deșert.
19. Și a nimicit șapte popoare în țara Canaanului, și le-a împărțit în fel și chip țara lor (El a nimicit șapte neamuri în țara Canaanului și le-a împărțit țara prin sorți/și le-a împărțit țara ca moștenire),
20. după patru sute cincizeci de ani. Și după aceste lucruri le-a dat arbitrii (sau judecători), [până la] proorocul Samuel.
21. De atunci au cerut un împărat, și Dumnezeu le-a dat pe Saul, fiul lui Chis, un om din neamul lui Beniamin, de patruzeci de ani. (În vremea aceea au cerut un împărat, și Dumnezeu le-a dat pentru patruzeci de ani pe Saul, fiul lui Chis, un om din semința lui Beniamin).
22. Și după ce a terminat, a ridicat înaintea lor pe împăratul David, căruia i-a dat mărturie (despre care a mărturisit), și a spus: <<Am găsit pe David, fiul lui Isai, un om după inima (mea), care va face toată voia mea>>.
23. Din a cărui sămânță, prin făgăduință, Dumnezeu a scos pentru Israel un Mântuitor, Isus,
24. când Ioan a propovăduit înaintea venirii Lui botezul penitenței (sau botezul pocăinței), întregului popor al lui Israel.
25. Dar când Ioan și-a împlinit cursul, a zis: <<Eu nu sunt cel pe care voi îl credeți că sunt (pe care voi mă considerați a fi); dar iată! cel (care) vine după mine, iar eu nu sunt vrednic să fac asta (sau să-i dezleg), încălțămintea picioarelor lui>>.

26. Confrați și fii ai neamului lui Avraam, și care în voi vă temeți de Dumnezeu, vouă v-a fost trimis cuvântul acestei sănătăți. (Frați și fii din neamul lui Avraam, și cei ce vă temeți de Dumnezeu/și vouă, celor ce-L cinstiți/respectați pe Dumnezeu, vouă v-a fost trimis cuvântul sau mesajul acestei mântuiri).

27. Pentru cei ce locuiesc la Ierusalim, și prinții lui (Pentru cei ce locuiesc în Ierusalim și pentru conducătorii lor), care nu L-au cunoscut pe acest Isus și glasurile profeților, care în fiecare sabat sunt citite, considerate și împlinite;
28. și nu au găsit în El niciun motiv (demn) de moarte, și (totuși) au cerut lui Pilat să-L omoare. (Și nu au găsit în el nici o crimă vrednică de moarte, dar totuși i-au cerut lui Pilat să fie ucis sau să fie executat).
29. După ce au isprăvit tot ce fusese scris despre El, L-au dat jos de pe lemn și L-au pus într-o groapă (și l-au pus într-un mormânt).
30. Și Dumnezeu L-a înviat din moarte a treia zi; [Căci Dumnezeu L-a înviat din morți a treia zi];
31. ceea ce a fost văzut în multe zile de cei care s-au suit împreună cu El din Galileea la Ierusalim, care sunt până acum martorii Lui în fața poporului. (care a fost văzut multe zile de cei ce s-au suit împreună cu El din Galileea la Ierusalim, care până acum sunt martorii Lui în fața poporului).
32. Și vă arătăm promisiunea care a fost făcută părinților noștri;
33. căci Dumnezeu a împlinit aceasta fiilor lor, și l-a înviat din nou pe Isus (și l-a înviat pe Isus); după cum în al doilea psalm este scris: <<Tu ești Fiul meu, astăzi te-am născut>>.
34. Și cel care l-a înviat din moarte (Căci El l-a înviat din nou din morți), ca să nu se întoarcă iarăși la stricăciune, a zis astfel: <<Căci vă voi da lucrurile sfinte și adevărate ale lui David>>. (Iar Cel care l-a înviat din morți, astfel încât să nu se mai întoarcă niciodată la corupție, la moarte și distrugere, a spus astfel: Îți voi da lucrurile sfinte și adevărate pe care le-am promis lui David).
35. De aceea, și în altă ordine de idei, El spune: <<Să nu-L dai pe Sfântul Tău să vadă corupția>>. (Și astfel, în alt loc, el spune: Să nu-i permiți Sfântului tău să experimenteze moartea și distrugerea, adică să putrezească în mormânt).
36. Dar David în generația sa, când a slujit voii lui Dumnezeu (atunci când el a servit voia lui Dumnezeu), a murit (sau a adormit), și a fost culcat cu părinții săi și a văzut stricăciunea;
37. dar El, pe care Dumnezeu l-a înviat din moarte [adică cel pe care Dumnezeu l-a înviat din morți], nu a văzut stricăciunea (nu a suferit corupția, nici nu a putrezit în mormânt).
38. De aceea, confraților, să știți că prin El vi se dă iertare de păcate (Și astfel, fraților, să știți că prin El vi se spune acum iertarea păcatelor),
39. de toate păcatele de care nu ați putut fi îndreptățiți în Legea lui Moise (sau sub Legea lui Moise). În aceasta este îndreptățit fiecare om care crede.
40. De aceea, vegheați să nu vi se întâmple ceea ce s-a spus mai înainte în profeți:

41. **<<**Voi, disprețuitori, vedeți și vă mirați [Vedeți, disprețuitorilor, și vă mirați], și împrăștiați-vă; pentru că Eu fac o lucrare în zilele voastre, o lucrare pe care nu o veți crede, dacă cineva v-o va spune>>".

42. Și când au ieșit, ei se rugau, ca în sabat să urmărească (ca în Sabatul următor), să le spună aceste cuvinte.
43. Și când sinagoga a fost lăsată liberă, mulți dintre iudeii și comesenii care se închinau lui Dumnezeu i-au urmărit pe Pavel și Barnaba; care le-au vorbit și i-au sfătuit să locuiască în harul lui Dumnezeu. (Când sinagoga a fost eliberată, mulți dintre iudeii și noii veniți care se închinau lui Dumnezeu au urmat pe Pavel și Barnaba: care le-au vorbit și i-au sfătuit să rămână în harul lui Dumnezeu).

44. Și în sabat urmărind (Și în Sabatul următor), aproape toată cetatea s-a adunat să asculte cuvântul lui Dumnezeu.

45. Iudeii, văzând poporul, s-au umplut de invidie și au tăgăduit cele spuse despre Pavel (și au vorbit împotriva celor spuse de Pavel), și au blasfemiat.
46. Atunci Pavel și Barnaba au spus cu tărie: „Mai întâi vouă trebuia să vă spunem cuvântul lui Dumnezeu; dar voi l-ați respins, și v-ați considerat pe voi înșivă nevrednici de viața veșnică [și v-ați socotit nevrednici de viața veșnică], iată! ne întoarcem la păgâni. (Atunci Pavel și Barnaba au spus cu hotărâre: Trebuia mai întâi să vă spunem cuvântul lui Dumnezeu; dar pentru că l-ați respins și v-ați considerat nevrednici de viața veșnică, iată! ne vom întoarce la neamuri).

47. Căci așa ne-a poruncit Domnul: <<Te-am pus în lumina păgânilor, ca să fii sănătos până la marginea (sau până la marginile) pământului>>. (Căci așa ne-a poruncit Domnul: Te-am rânduit să fii o lumină pentru neamuri, astfel încât să fii un mijloc de mântuire până la marginile sau limitele pământului).

48. Și neamurile au auzit, s-au bucurat și au slăvit cuvântul Domnului; și au crezut, toți cei mai dinainte rânduiți la viața veșnică". (Și neamurile au auzit și s-au bucurat, și au glorificat cuvântul Domnului; și au crezut, toți aceia care erau dinainte rânduiți, sau predestinați, pentru viața veșnică).
49. Și cuvântul Domnului a fost semănat în toată țara (sau provincia) aceea.
50. Dar iudeii au stârnit femeile religioase și bărbații cinstiți, și cei mai vrednici (sau primii) din cetate, și au stârnit persecuția împotriva lui Pavel și Barnaba, și i-au alungat din țările lor. (Dar iudeii au entuziasmat unele femei cinstite și religioase, precum și pe cei mai vrednici bărbați din oraș, au stârnit persecuții împotriva lui Pavel și Barnaba și i-au alungat din regiunea lor).
51. Și au scuturat în ei praful picioarelor lor [Și au scuturat praful de pe picioarele lor în ei], și au venit la Iconium.
52. Și ucenicii s-au umplut de bucurie și de Duhul Sfânt. (Și astfel ucenicii din Antiohia s-au umplut de bucurie și de Spiritul Sfânt).

CAPITOLUL 14

1. Și s-a întâmplat la Iconium că au intrat împreună în sinagoga iudeilor și au vorbit, astfel încât o mulțime mare de iudei și greci au crezut.
2. Dar iudeii, care erau necredincioși, au stârnit persecuții și au stârnit mânia sufletelor păgânilor împotriva fraților; dar Domnul a dat repede pace (dar Domnul a dat curând pace).
3. De aceea au stat mult timp și s-au încredințat în Domnul, mărturisind cuvântul harului Său (mărturisind mesajul harului Său), dând semne (sau miracole) și minuni să se facă prin mâinile lor.
4. Dar mulțimea cetății a fost despărțită (Dar mulțimea din acel oraș era împărțită), și unii erau cu iudeii, iar alții cu apostolii.
5. Dar când a avut loc un asalt al păgânilor și al iudeilor, cu prinții lor (cu liderii lor), ca să-i chinuiască și să-i lapideze,
6. au înțeles și au fugit împreună în cetățile Licaoniei, Listra și Derbe, și în toate ținuturile din jur.
7. Ei au propovăduit acolo Evanghelia, și toată mulțimea a fost mișcată de învățătura lor. (Și astfel), Pavel și Barnaba au locuit la Listra. (Ei au propovăduit acolo Evanghelia sau Vestea cea Bună și toată lumea a fost foarte mișcată de învățătura lor. Și astfel, Pavel și Barnaba au rămas la Listra).

8. Și un om din Listra era bolnav de picioare, și șezuse strâmb din pântecele mamei sale, care nu se dusese niciodată. (La Listra, un om era bolnav de picioare, șchiop din pântecele mamei sale, și nu mersese niciodată).
9. Acesta l-a auzit pe Pavel vorbind; și Pavel l-a privit și a văzut că avea credință, că va fi în siguranță, (El a ascultat cu atenție cum vorbea Pavel; iar Pavel s-a uitat la el și a văzut că avea credință fermă, astfel încât putea fi mântuit),
10. și a spus cu glas mare: "Ridică-te drept pe picioarele tale". Iar el a sărit (sus) și a mers.
11. Și poporul, după ce a văzut ce a făcut Pavel, și-a ridicat glasul în limba licaonă și a spus: "Zeii făcuți asemenea oamenilor au coborât la noi".
12. Și au numit pe Barnaba Jupiter și pe Pavel Mercur, pentru că el era conducătorul cuvântului.
13. Și preotul lui Jupiter, care era înaintea cetății (Și preotul lui Jupiter, al cărui templu era chiar în afara orașului), a adus tauri și coroane înaintea porților, împreună cu popoarele, și ar fi vrut să facă (o) jertfă (acolo).
14. Iar apostolii Barnaba și Pavel, auzind acestea, și-au închiriat hainele (și-au rupt hainele); și au ieșit în mijlocul poporului, strigând,
15. și au spus: "Bărbaților, ce faceți voi cu acest lucru? și noi suntem oameni morți ca voi, și vă arătăm (aceste vești), ca să vă convertiți de la aceste lucruri deșarte la Dumnezeul cel viu, care a făcut cerul și pământul și marea și toate lucrurile care sunt în ele (și au zis: Bărbați, de ce faceți aceasta? pentru că suntem oameni muritori ca și voi, și vă spunem aceste vești, pentru ca să vă convertiți de la aceste lucruri zadarnice și inutile la Dumnezeul cel viu, care a făcut cerul și pământul și marea și toate lucrurile care sunt în ele);
16. care, în generațiile trecute, a făcut ca toți oamenii să meargă pe drumul lor. (care, de-a lungul generațiilor, a permis tuturor popoarelor să își urmeze propriile căi).
17. Și totuși, El nu s-a lăsat fără mărturie în faptă bună, căci a dat ploi din cer și vremuri de rodire și v-a umplut inimile cu hrană și bucurie". (Și totuși, El nu s-a lăsat fără mărturie, sau fără dovada faptelor sale bune, pentru că a dat ploaie din ceruri și vremuri de rodire și v-a umplut de hrană și inimile voastre de bucurie).
18. Și spunând ei aceste lucruri, cu greu au liniștit poporul, (așa că) nu le-au oferit nimic.

19. Dar au venit niște iudei din Antiohia și Iconia, și au sfătuit (sau au stârnit) poporul, și l-au ucis cu pietre pe Pavel, și l-au scos afară din cetate, și au crezut că a murit.
20. Dar când ucenicii au venit în jurul Lui, S-a sculat și a plecat în cetate; și în cursul zilei următoare [și în ziua următoare] (iar a doua zi), a plecat cu Barnaba în Derbe.
21. Și după ce au predicat (sau au evanghelizat) în cetatea aceea și au învățat pe mulți, s-au întors din nou la Listra (s-au întors la Listra), la Iconia și la Antiohia;
22. confirmând sufletele ucenicilor și îndemnându-i să rămână în credință (și îndemnându-i să rămână în credință/pentru ca ei să trăiască în credință), și a spus: "Că prin multe necazuri se cuvine să intrăm în împărăția cerurilor".
23. Și după ce le-au hirotonit preoți în toate cetățile și s-au rugat cu post, i-au dus la Domnul, în care credeau (i-au dat Domnului, în care credeau).

24. Au trecut (prin) Pisidia și au ajuns în Pamfilia;
25. au rostit cuvântul Domnului în Perga și au coborât în Italia.
26. Și de acolo au mers cu barca la Antiohia, de unde au fost luați la harul lui Dumnezeu (de unde fuseseră încredințați, sau fuseseră dați, harului lui Dumnezeu), în lucrarea pe care o împliniseră (acum).

27. Și după ce au venit și au adunat biserica, au povestit ce lucruri mari a făcut Dumnezeu cu ei [au povestit câte lucruri a făcut Dumnezeu cu ei], și că a deschis păgânilor ușa credinței (și că a deschis neamurilor ușa credinței).
28. Și au stat nu puțin timp cu ucenicii.

CAPITOLUL 15

1. Și unii oameni s-au coborât din Iudeea și i-au învățat pe frați: „Dacă nu veți fi tăiați împrejur după legea lui Moise, nu veți fi în siguranță" [nu puteți fi salvați] (voi nu puteți fi salvați/mântuiți).
2. De aceea, când s-a făcut nu puțină disensiune la Pavel și Barnaba împotriva lor/De aceea, când Pavel și Barnaba au fost supărați pe ei, ei au rânduit ca Pavel și Barnaba și alții dintre ei să se suie la apostolii și preoții din Ierusalim, cu privire la această chestiune.
3. Și astfel au fost scoși din biserică și au trecut prin Fenicia și Samaria; și au povestit conversația (sau viața) oamenilor păgâni, și au făcut mare bucurie tuturor fraților. (Și astfel au fost scoși din biserică și au mers prin Fenicia și Samaria; și le-au spus vestea convertirii neamurilor, și au dat mare bucurie tuturor fraților).
4. Și când au ajuns la Ierusalim, au fost primiți de Biserică, de apostoli și de bărbații mai în vârstă (au fost primiți de biserică, de apostoli și de bătrâni), și li s-a spus cât de mari lucruri a făcut Dumnezeu cu ei [și li s-a spus, și li s-a povestit câte lucruri a făcut Dumnezeu cu ei].
5. Dar unii din erezia fariseilor, care au crezut, s-au ridicat și au spus: "Că se cuvine să fie tăiați împrejur, și să le poruncească să păzească și Legea lui Moise".

6. Și apostolii și bărbații mai în vârstă s-au adunat, ca să vadă acest cuvânt.
7. Și după ce s-a făcut o mare căutare a acestora, Petru s-a ridicat și le-a spus: "Confraților, știți că Dumnezeu a ales din vechime în voi, prin gura mea, oameni păgâni, ca să audă cuvântul Evangheliei și să creadă (Fraților, știți că în zilele de demult, sau în zilele de început, Dumnezeu a ales ca neamurile să audă cuvântul Evangheliei, sau Vestea Bună, din gura mea, și să-l creadă);
8. și Dumnezeu, care cunoștea inimile, a dat mărturie, și le-a dat Duhul Sfânt, ca și nouă (iar Dumnezeu, care le cunoștea inimile, a mărturisit și le-a dat Spiritul Sfânt, cum ne-a dat și nouă);
9. și nimic diferit între noi și ei, curățind inimile lor prin credință.
10. Acum, ce vă ispitește pe voi Dumnezeu (Atunci de ce Îl puneți acum la încercare pe Dumnezeu), să puneți un jug pe gâtul ucenicilor, pe care nici noi, nici părinții noștri nu l-am putut purta?
11. Dar prin harul Domnului nostru Isus Hristos, noi credem că suntem mântuiți, ca și ei". (Căci noi credem că este prin harul Domnului nostru Isus Hristos, ca noi să fim salvați, așa cum sunt și ei).

12. Toată mulțimea tăcea și asculta pe Barnaba și pe Pavel, povestind semnele și minunile mari [cât de multe semne și minuni], pe care le făcuse Dumnezeu prin ei în neamuri. (Toată mulțimea a tăcut și asculta pe Barnaba și pe Pavel, povestind cât de multe miracole și minuni a făcut Dumnezeu prin ei între neamuri).

13. Și după ce au tăcut, Iacov a luat cuvântul și a spus: "Confraților, ascultați-mă".
14. Simon a povestit cum Dumnezeu a vizitat, mai întâi pentru a lua dintre păgâni, un popor pentru numele Său. [Simon a povestit cum a vizitat mai întâi Dumnezeu, pentru a lua din (sau dintre) păgâni un popor pentru numele Său]. (Simon a povestit cum Dumnezeu a vizitat

pentru prima dată, pentru a lua, sau pentru a alege, dintre neamuri, un popor pentru numele Său).
15. Și cuvintele profeților se potrivesc cu el, după cum este scris:

16. <<După aceasta, mă voi întoarce din nou (După aceasta mă voi întoarce), și voi zidi cortul lui David, care a căzut; și voi zidi din nou lucrurile aruncate din el și îl voi ridica (sus);

17. pentru ca alți oameni să caute pe Domnul, și toți oamenii, pe care numele meu este chemat să îi ajute>> (sau în-apel) (astfel încât alți oameni să caute pe Domnul, da, toate neamurile și toate popoarele, care cheamă Numele Meu în ajutor); Domnul făcând acest lucru, spune:

18. <<De la (începutul) lumii, lucrarea Domnului este cunoscută de Domnul>>. (Din vremuri îndepărtate, sau de la crearea lumii, lucrarea Domnului a fost făcută cunoscută).
19. Pentru care lucru îi consider pe cei care dintre păgâni se convertesc la Dumnezeu, să nu fie supărați (sau neliniștiți),
20. ci să le scriu, ca să se abțină de la dezmățurile idolilor (sau de simulacre), și de la curvie, de la lucruri sugrumate și de la sânge (ci să le scriu să se abțină de la spurcăciunile idolilor, adică de la mâncarea oferită idolilor, de la curvie, de la sugrumări și de la sânge).
21. Pentru că Moise din vechime are în toate cetățile pe cei care îl predică în sinagogi, prin care este citit în fiecare sabat".

22. Atunci apostolii și bărbații mai în vârstă (și bătrânii), împreună cu toată Biserica, au binevoit să aleagă dintre ei bărbați și să-i trimită la Antiohia, împreună cu Pavel și Barnaba, Iuda, care se numea Barsaba, și Sila, cei dintâi dintre frați;
23. și au scris prin mâinile lor: "Apostoli și frați mai în vârstă, celor din Antiohia, Siria și Cilicia, confrați ai oamenilor păgâni (către frații dintre neamuri), salutări.
24. Căci am auzit că unii au plecat de la noi și v-au tulburat cu cuvinte, și v-au răsturnat sufletele, cărora nu le-am poruncit,
25. ne-a plăcut să ne adunăm într-unul singur, să alegem oameni și să-i trimitem la voi, împreună cu cei mai iubiți ai noștri Barnaba și Pavel,
26. oameni care și-au dat viața pentru numele Domnului nostru Isus Hristos.
27. De aceea am trimis pe Iuda și pe Sila, și ei vă vor spune aceleași lucruri prin cuvinte.
28. Pentru că Duhul Sfânt și noi suntem de acord să nu vă cerem nimic mai mult decât aceste lucruri necesare (Pentru că Spiritul Sfânt și noi am văzut că nu trebuie să puneți nicio altă povară asupra voastră, în afară de aceste lucruri necesare):
29. să vă abțineți de la lucrurile oferite idolilor (sau de simulacre), de sânge sugrumat și de la curvie (să vă abțineți de la mâncarea oferită idolilor, de la sânge, de la sugrumări și de la curvie). Din care voi, păstrându-vă, veți face bine. Rămâneți cu bine".

30. De aceea au fost lăsați să plece (sau respinși), și au coborât în Antiohia; și când mulțimea s-a adunat, au dus epistola (au dat scrisoarea);
31. care, după ce au citit-o, s-au bucurat de mângâiere. (și după ce au citit-o, s-au bucurat de mângâierea și încurajarea pe care le-a dat-o).
32. Și Iuda și Sila și ei, pentru că erau profeți, mângâiau pe confrați (i-au întărit pe frați), și îi întăreau cu multe cuvinte.

33. Dar după ce au stat acolo o vreme, au fost lăsați să plece de confrați cu pace (au fost trimiși de către frați cu pace) [au fost respinși cu pace de către (sau de la) frați], (înapoi) la cei care îi trimiseseră.
34. Dar lui Sila i s-a permis să locuiască acolo, iar Iuda s-a dus singur la Ierusalim.
35. Pavel și Barnaba locuiau la Antiohia, învățând și propovăduind Cuvântul Domnului, împreună cu alții [cu mulți alții].

36. După câteva zile, Pavel a zis lui Barnaba: „Să ne întoarcem din nou și să vizităm pe frații noștri prin toate cetățile în care am propovăduit cuvântul Domnului, cum le au ei". (După câteva zile, Pavel a zis lui Barnaba: Să ne întoarcem și să vizităm pe frații noștri în toate cetățile în care am propovăduit cuvântul Domnului, ca să aflăm ce fac).
37. Și Barnaba a luat cu el pe Ioan, numit Marcu (care se numea Marcu).
38. Dar Pavel l-a rugat să nu primească pe cel care a plecat de la ei din Pamfilia și nu a mers cu ei în lucrare. (Dar Pavel l-a implorat, spunând că cel care i-a lăsat în Pamfilia și nu a mers cu ei în lucrare, nu ar trebui să fie luat cu ei acum).
39. Și s-a făcut disensiune, așa că au plecat unul de la altul. Barnaba a luat pe Marcu și a venit cu corabia în Cipru.
40. Pavel a ales pe Sila, a ieșit dintre frați și a fost încredințat harului lui Dumnezeu (și a fost predat harului lui Dumnezeu).
41. Și a mers prin Siria și Cilicia și a întărit Biserica, poruncind să țină poruncile (sau preceptele) apostolilor și ale bătrânilor.

CAPITOLUL 16

1. Și a ajuns în Derbe și în Listra. Și iată! că era acolo un ucenic cu numele Timotei, fiul unei creștine evreice și al unui tată păgân (și dintr-un tată ne-evreu).
2. Și frații care erau în Listra și Iconia i-au dat o bună mărturie. (Și frații care erau în Listra și în Iconia au mărturisit lucruri bune despre el/au vorbit cu aprobare despre el).
3. Pavel a vrut ca acest om să meargă cu el, l-a luat și l-a tăiat împrejur, pentru iudeii care erau în acele locuri. Căci toți știau că tatăl său era păgân. (Pavel a vrut ca acest om să meargă cu el; l-a luat și l-a tăiat împrejur, pentru iudeii care erau în locurile acelea. Căci toată lumea știa că tatăl lui era ne-evreu).
4. După ce au trecut prin cetăți, s-au apucat să țină învățăturile pe care le considerau apostolii și bătrânii, care erau la Ierusalim.
5. Bisericile erau întărite în credință și creșteau în număr în fiecare zi.

6. Și au trecut (prin) Frigia și ținutul Galatiei, și li s-a interzis de către Duhul Sfânt să vorbească cuvântul lui Dumnezeu în Asia (dar Spiritul Sfânt le-a interzis să vorbească cuvântul lui Dumnezeu în Asia).
7. Și când au ajuns în Misia, au analizat (sau au încercat), să meargă în Bitinia, iar Duhul lui Isus nu i-a îndurat [și Duhul lui Isus nu le-a îngăduit] (dar Duhul lui Isus nu le-a permis).
8. Dar după ce au trecut prin Misia, au coborât la Troa;
9. și lui Pavel i s-a arătat o vedenie noaptea (sau în timpul nopții). Dar un om din Macedonia (Un oarecare om din Macedonia), care stătea în picioare, l-a rugat (l-a implorat), și i-a spus: "Du-te în Macedonia și ajută-ne".
10. Și după ce a avut viziunea, îndată am căutat să plecăm în Macedonia (imediat am luat măsuri pentru a merge în Macedonia), și am fost siguri că Dumnezeu ne-a chemat să predicăm (sau să evanghelizăm) acolo.

11. Și am plecat cu corabia din Troa și am ajuns în Samotracia cu curs drept [Astfel, plecând din Troa cu barca sau navigând, am ajuns în Samotracia]; apoi am plecat în ziua următoare spre Neapolis (iar în ziua următoare la Neapolis);
12. și de acolo la Filipi, care este prima parte a Macedoniei, cetatea colonială. Și am stat în acest oraș câteva zile și am vorbit împreună.
13. Și în ziua sabatului ieșeam afară pe poarta de lângă râu, unde părea să fie rugăciunea [unde se vedea că era rugăciunea/unde rugăciunea a fost văzută ca fiind]; și stăteam și vorbeam femeilor care se adunau.

14. Și a auzit o femeie, pe nume Lidia, pururea închinată lui Dumnezeu, din cetatea Tiatira, căreia Domnul i-a deschis inima ca să ia aminte la cele spuse despre Pavel.
15. Și după ce a fost botezată și casa ei, ea s-a rugat (ne-a implorat), și a zis: "Dacă ați socotit că sunt credincioasă Domnului, intrați în casa mea și locuiți" (acolo). Și ea ne-a constrâns.

16. Și s-a întâmplat că, atunci când ne-am dus la rugăciune, ne-a întâlnit o domnișoară (sau o fecioară), care avea un duh de ghicire, care a dat mare câștig de cauză stăpânilor ei în ghicire (care aducea mult câștig sau profit stăpânilor ei, prin divinația sau prin ghicitul ei).
17. Acesta ne-a urmărit pe Pavel și pe noi, și a strigat și a spus: "Acești oameni sunt slujitori ai Dumnezeului celui înalt, care vă spun calea sănătății". (Ea l-a urmat pe Pavel și pe noi ceilalți și a strigat și a spus: Acești oameni sunt slujitori ai Dumnezeului Celui Preaînalt, care vă pot spune calea spre mântuire).
18. Și aceasta a făcut-o în multe zile (Și a făcut asta timp de mai multe zile). Pavel s-a întristat, s-a întors și a zis duhului: „Îți poruncesc, în numele lui Isus Hristos, să ieși din ea". Și a ieșit în același ceas.

19. Stăpânii ei au văzut că speranța lor de a câștiga a dispărut, și au luat (au prins) pe Pavel și pe Sila, și i-au dus în crăpătură/capișe sau în locul de osândă, la prinți. (Și stăpânii ei au văzut că speranța lor de mai mult câștig, sau de mai mult profit, a dispărut, și i-au prins pe Pavel și pe Sila și i-au dus la piață, sau la locul de judecată, adică în piața orașului, la conducătorii orașului).
20. Și i-au adus la magistrați și au spus: "Acești oameni deranjează (tulbură), cetatea noastră, pentru că sunt evrei,
21. și arată un obicei pe care nu ne este îngăduit să îl primim (pe care nu ne este permis să-l primim), și nici să-l facem, de vreme ce suntem romani".

22. Poporul și magistrații au alergat împotriva lor și, după ce au sfâșiat hainele lor, le-au făcut bucăți (și după ce au rupt hainele lor în bucăți), au poruncit să fie bătuți cu bastoane.
23. Și după ce le-au făcut multe răni, i-au trimis în închisoare și au poruncit gardianului să-i păzească cu sârguință. (Și după ce le-au făcut multe răni, i-au aruncat în închisoare și au poruncit gardianului să îi păzească cu strășnicie).
24. Și după ce a luat o astfel de poruncă, i-a băgat în temnița dinăuntru și le-a imobilizat picioarele într-un copac (și le-a imobilizat picioarele pe un copac).

25. La miezul nopții, Pavel și Sila se închinau și lăudau pe Dumnezeu; și cei ce erau în pază îi auzeau (iar cei din temniță îi auzeau).
26. Și deodată s-a făcut o mare mișcare de pământ, astfel încât temeliile închisorii au fost mișcate. Și îndată toate ușile au fost deschise și legăturile tuturor au fost dezlegate. (Și

deodată a fost un cutremur mare, atât de puternic încât temeliile închisorii au fost zguduite. Și îndată toate ușile s-au deschis și legăturile tuturor au fost desfăcute).
27. Și păzitorul închisorii s-a trezit (Și gardianul a fost trezit), și a văzut porțile închisorii deschise și, cu sabia scoasă, ar fi vrut să se omoare, și a ghicit că oamenii care erau legați au fugit.
28. Dar Pavel a strigat cu glas mare și a spus: "Nu-ți face nici un rău ție însuți, căci toți suntem aici". (Dar Pavel a strigat cu glas tare și a zis: Nu-ți face rău ție însuți, pentru că noi toți suntem încă aici).
29. Și a cerut lumină, a intrat, a tremurat și a căzut la picioarele lui Pavel și ale lui Sila.
30. Și el i-a adus afară și a spus: "Domnilor, ce trebuie să fac ca să fiu în siguranță?" (El i-a scos afară și le-a zis: Domnilor, ce trebuie să fac ca să pot fi salvat?)

31. Iar ei au spus: "Crede în Domnul Isus, și vei fi în siguranță, tu și casa ta". (Iar ei au spus: Crede în Domnul Isus, și tu și familia ta veți fi salvați).
32. Și i-au spus cuvântul Domnului, [lui] și tuturor celor care erau în casa lui.
33. Și i-a luat în același ceas al nopții și le-a spălat rănile. Și el a fost botezat, și toată casa lui imediat. (Și el, și întreaga lui familie/și toată casa lui au fost botezați deodată).
34. Și după ce i-a adus în casa sa, le-a pus o masă. Și s-a bucurat cu toată casa lui și a crezut în Dumnezeu. (După ce i-a adus în casa lui, a pus masa pentru ei, le-a dat de mâncare. Și s-a bucurat cu toată casa lui și a crezut în Dumnezeu).

35. Și când a venit ziua, magistrații au trimis gardieni, și au spus: "Eliberează-i (sau dă-i afară) pe acei bărbați".
36. Iar păzitorul temniței i-a spus lui Pavel cuvintele acestea: „Că magistrații au trimis, ca să fiți eliberați; acum deci ieșiți și mergeți în pace". (Iar gardianul închisorii i-a spus lui Pavel: Magistrații au trimis vorbă că trebuie să fiți eliberați; așa că acum ieșiți și mergeți în pace).
37. Și Pavel le-a spus: "Ne-au trimis pe noi, oamenii Romei, în închisoare, care am fost bătuți în mod deschis și necondamnați, iar acum ne scot pe ascuns; nu așa, ci vin ei înșiși și ne scot" (nu așa de repede, să vină ei înșiși aici și să ne elibereze).
38. Și gardienii au spus aceste cuvinte magistraților; și ei s-au temut, pentru că au auzit că ei erau romani (și s-au temut foarte mult, când au auzit că sunt romani).
39. Și au venit și i-au implorat, și i-au scos afară și s-au rugat să iasă din cetate. (Și astfel au venit și i-au găsit, și i-au scos afară și i-au implorat, ca să plece din cetatea lor).
40. Au ieșit din temniță și au intrat în (casa Lidiei). Și când au văzut pe frați, i-au mângâiat și au plecat (Și când i-au văzut pe frați, i-au întărit/i-au încurajat și apoi au plecat).

CAPITOLUL 17

1. După ce au trecut prin Amfipoli și Apolonia, au ajuns la Tesalonic, unde era o sinagogă a iudeilor.
2. Și, după obicei, Pavel a intrat la ei și, în trei sabate, le-a vorbit despre Scripturi (Și, după obiceiul său, Pavel s-a dus la ei și, în trei sabate, le-a spus Scripturile),
3. le-a deschis și le-a arătat că se cuvine ca Hristos să sufere și să învieze din moarte [să sufere și să învieze din morți], și că "acesta este Isus Hristos, pe care vi-L spun". (le-a explicat și le-a arătat că Mesia trebuia să sufere și să învieze din morți și că "acesta este Isus Hristos, despre care vă vorbesc").
4. Și unii dintre ei au crezut și s-au alăturat lui Pavel și lui Sila; și o mare mulțime de bărbați păgâni s-au închinat lui Dumnezeu, și nu puține femei nobile.

5. Dar iudeii au fost invidioși și au luat din popor niște oameni răi și, după ce au făcut o ceată, au mutat cetatea. Și au venit la casa lui Iason și au căutat să îi scoată în mijlocul poporului (sau în fața poporului).
6. Și când nu i-au găsit, l-au dus pe Iason și pe unii frați la căpeteniile cetății și au strigat: „Aceștia sunt cei care au mișcat lumea și au venit aici (Și când nu i-au găsit, l-au dus pe Iason și pe unii dintre frați la conducătorii cetății și au strigat: Aceștia sunt cei care au mișcat lumea și au venit aici),
7. pe care Iason i-a primit. Și toți aceștia fac împotriva poruncilor împăratului (sau împotriva poruncilor Cezarului), și spun că Isus este un alt împărat".
8. Și au mișcat poporul și căpeteniile cetății, auzind aceste lucruri. (Și au entuziasmat pe popor și pe conducătorii cetății, când au auzit aceste lucruri).
9. Și când i s-a luat satisfacția lui Jason și altora, au dat drumul lui Pavel și lui Sila.

10. Și îndată noaptea, confrații au plecat [Pavel și] Sila merg în Berea [frații i-au trimis pe Pavel și Sila în Berea] (Frații au trimis îndată noaptea pe Pavel și pe Sila la Berea). Și când au ajuns acolo, au intrat în sinagoga iudeilor.
11. Dar aceștia erau cei mai vrednici dintre ei (sau cei mai nobili dintre ei), care erau în Tesalonic, care primeau cuvântul cu toată dorința, căutând în fiecare zi Scripturile, dacă aceste lucruri le-ar avea astfel.
12. Și mulți dintre ei au crezut, și dintre femeile păgâne cinstite și bărbați nu puțini. [Și astfel mulți dintre ei au crezut, și dintre femeile și bărbații păgâni cinstiți nu puțini].
13. Dar iudeii din Tesalonic au aflat că și la Bereea a fost propovăduit Cuvântul lui Dumnezeu de către Pavel (că și la Bereea cuvântul lui Dumnezeu a fost predicat de Pavel), au venit acolo, mișcând și tulburând (sau derutând) mulțimea.
14. Confrații l-au eliberat (sau l-au dat afară) pe Pavel, ca să se ducă la mare; dar Sila și Timotei locuiau acolo. (Frații au trimis îndată pe Pavel, ca să coboare la țărmul mării; dar Sila și Timotei au rămas acolo).
15. Și cei ce-l duceau pe Pavel, l-au dus la Atena. Și după ce au luat porunca lui către Sila și Timotei (Și după ce au primit de la el o poruncă pentru Sila și Timotei), ca să vină la El cu toată graba, au plecat.

16. Și în timp ce Pavel îi găzduia la Atena (Și în timp ce Pavel îi aștepta în Atena), duhul său a fost mișcat în el, pentru că a văzut orașul dat idolatriei.
17. De aceea s-a certat în sinagogă cu iudeii și cu oamenii care se închinau lui Dumnezeu, și în locul de condamnare, (sau în crăpături), în toate zilele, cu cei care ascultau. (Astfel, el se certa în sinagogă cu iudeii și cu oamenii care se închinau lui Dumnezeu, dar și în piața orașului sau la târg, în fiecare zi cu toți cei care voiau să-l asculte).
18. Și unii epicurieni, stoici și filosofi s-au certat cu el. Iar unii au spus: "Ce va spune acest semănător de cuvinte?" Iar alții au spus: "El pare a fi un povestitor de noi făpturi", pentru că le-a spus (despre) Isus și (despre) învierea din nou (căci le vorbea despre Isus și despre înviere).
19. Și l-au luat și l-au dus la Areopag (adică, la o școală comună), și au spus: "Putem să știm ce este această doctrină nouă, despre care se spune despre tine?
20. Pentru că ne aduci unele lucruri noi la urechi; de aceea/prin urmare, vom ști care vor fi aceste lucruri".
21. Căci toți bărbații din Atena și veniți (sau noii veniți), adăpostiți (acolo), nu acordau atenție la nimic altceva, decât fie să spună, fie să audă, ceva nou.

22. Pavel a stat în mijlocul Areopagului și a zis: „Bărbați din Atena, vă văd ca pe niște închinători deșerți (sau zadarnici).
23. Căci am trecut (pe lângă) și v-am văzut închipuirile/mausoleele voastre (sau simulacrele tale) (și am văzut idolii voștri), și am găsit un altar în care era scris: <<Pentru Dumnezeul necunoscut>>. De aceea, vă voi arăta la ce vă închinați voi fără să știți.
24. Dumnezeul care a făcut lumea și toate lucrurile care sunt în ea, acesta, pentru că este Domnul cerului și al pământului, nu locuiește în temple făcute cu mâna [nu locuiește în temple făcute de mâini],
25. nici nu se închină mâinilor omenești/ nici nu este adorat de mâinile omului, nici nu are nevoie de nimic, căci El dă viață tuturor oamenilor, și suflare, și tuturor lucrurilor;
26. și a făcut dintr-unul singur tot felul de oameni care să locuiască pe toată fața pământului, stabilind vremuri rânduite și condițiile de locuire (sau de ședere) ale acestora,
27. să-L caute pe Dumnezeu, dacă, din întâmplare, Îl simt sau Îl găsesc, deși nu este departe de fiecare dintre voi.
28. Căci în El trăim, ne mișcăm și suntem. Așa cum au spus și unii dintre poeții voștri: << Și noi suntem, de asemenea, genul (sau rudenia) lui>>.
29. De aceea, de vreme ce suntem de felul (sau rudele) lui Dumnezeu, nu vom crede (sau nu vom ghici) că un lucru dumnezeiesc este ca aurul și argintul, sau piatra, sau gravura meșteșugului și gândul omului.
30. Căci Dumnezeu disprețuiește vremurile acestei neștiințe, și acum arată oamenilor/ și acum o arată oamenilor, că toți de pretutindeni fac penitență (pentru ca toată lumea de pretutindeni să se pocăiască);
31. pentru că El a rânduit o zi, în care va considera lumea în echitate (pe baza căruia va judeca lumea cu dreptate), într-un om în care a rânduit și a dat credință tuturor oamenilor și l-a înviat din moarte" (înviindu-l din morți).

32. Și când au auzit (despre) învierea morților [Cu adevărat, după ce au auzit (de) învierea morților] (Și după ce au auzit de învierea celor morți), unii au disprețuit, iar alții au spus: "Te vom auzi din nou despre acest lucru".
33. Așa că Pavel a ieșit din mijlocul lor. (Și apoi Pavel a plecat din mijlocul lor).
34. Dar unii oameni s-au apropiat de El (sau s-au lipit de El) și au crezut. Printre aceștia se afla Dionisie Areopagitul și o femeie, pe nume Damaris, și alți bărbați împreună cu ei.

CAPITOLUL 18

1. După aceste lucruri, Pavel a ieșit din Atena și a venit în Corint.
2. Și a găsit un bărbat, un iudeu, Aquila pe nume, din Pont, care venise de curând din Italia, și pe Priscila, soția lui, pentru că Claudiu poruncise tuturor iudeilor să plece din Roma; și a venit la ei.
3. Și pentru că se ocupau de același meșteșug, a locuit cu ei și a lucrat; și erau meșteșugari care făceau frânghii [de fapt, ei erau de meserie cortari, adică făceau acoperitoare la (sau pentru) călătorii].
4. Și se certa în sinagogă în fiecare sabat, punând între ei numele Domnului Isus; și îi sfătuia pe iudei și pe greci.

5. Și când au venit Sila și Timotei din Macedonia, Pavel s-a ocupat cu cuvântul și a mărturisit iudeilor că Isus este Hristosul (și a declarat iudeilor că Isus este Mesia).

6. Dar când ei s-au răzvrătit și au blasfemiat, El și-a scuturat hainele [și-a scuturat hainele de pe el], și le-a spus: "Sângele vostru să fie pe capul vostru; eu voi fi curat de acum înainte și voi merge la păgâni".
7. Și a trecut de acolo și a intrat în casa unui om drept, pe nume Tit, care se închina lui Dumnezeu, a cărui casă era lipită de sinagogă.
8. Iar Crispus, prințul sinagogii, a crezut în Domnul, împreună cu toată casa lui. Și mulți dintre corinteni au auzit și au crezut și au fost botezați. (Și Crispus, căpetenia sinagogii, a crezut în Domnul, împreună cu toată casa lui. Și mulți dintre corinteni au auzit și au crezut și s-au botezat).
9. Noaptea, Domnul a zis lui Pavel printr-o vedenie: „Nu te teme, ci vorbește, și nu sta locului; (Într-o noapte, într-o vedenie, Domnul i-a spus lui Pavel: Nu te teme/Nu-ți fie teamă, ci continuă să vorbești și nu tăcea).
10. pentru că Eu sunt cu tine și nimeni nu va fi pus să-ți facă rău, pentru că mult popor este pentru Mine în această cetate" (pentru că mulți oameni sunt cu Mine în cetatea aceasta).
11. Și a locuit acolo un an și șase luni, învățând printre ei cuvântul lui Dumnezeu.

12. Dar când Gallio era proconsul al Ahaiei, iudeii s-au ridicat cu o singură voință împotriva lui Pavel și l-au dus la osândă (loc) (și l-au condus la locul de judecată, sau tribunal),
13. și i-au zis: "Împotriva legii, acest (om) îi convinge pe oameni să se închine lui Dumnezeu".
14. Și când Pavel a început să-și deschidă gura, Gallio a spus iudeilor: "Dacă ar fi fost vreun lucru rău, fie o greșeală rea [sau cea mai rea greșeală], voi, iudeilor, pe bună dreptate v-aș fi îndurat (cu siguranță v-aș permite să vă prezentați cazul);
15. dar dacă întrebările se referă la cuvânt și la numele legii voastre, ocupați-vă voi înșivă [voi înșivă vedeți]; nu voi fi osânditor al acestor lucruri" (Nu voi fi eu judecătorul acestor chestiuni).
16. Și i-a alungat din locul de osândă.
17. Și toți l-au luat pe Sosten, prințul sinagogii, și l-au bătut în fața locului de osândă; și nimic din toate acestea nu trebuia să-i pese lui Gallio. (Și tot poporul l-a prins pe Sosten, conducătorul sinagogii, și l-a bătut acolo, în fața locului de judecată, sau a tribunalului; dar Gallio nu a fost preocupat de nimic din toate acestea).

18. După ce a stat mai multe zile, Pavel și-a luat rămas bun de la frați și a venit cu corabia în Siria. Și au venit cu el Priscila și Acuila, care îi tăiase (tunsese) capul în Cincrea; pentru că el avea un jurământ.
19. Și a venit la Efes și acolo i-a lăsat (și s-a depărtat de ei acolo); și a intrat în sinagogă și s-a certat cu iudeii.
20. Și când l-au rugat (pe el) să stea mai mult timp (acolo), el nu a consimțit (Și când l-au implorat să petreacă mai mult timp acolo, el nu a fost de accord),
21. ci și-a luat rămas bun de la confrați și a spus: ["Se cuvine să fac ziua solemnă care vine la Ierusalim, și (apoi)], din nou, mă voi întoarce spre tine (și apoi mă voi întoarce la voi), dacă Dumnezeu va vrea" [Cu voia lui Dumnezeu]; și a plecat din Efes.

22. S-a coborât la Cezareea, s-a suit, a salutat Biserica și s-a coborât la Antiohia.

23. Și după ce a locuit acolo o vreme, a plecat, umblând pe rând [umblând după rânduială] prin ținutul Galatiei și (apoi) al Frigiei, și a confirmat pe toți ucenicii.

24. Dar în Efes a venit un iudeu, numit Apolo, un om de felul Alexandriei, un bărbat elocvent, și era puternic în Scripturi.
25. Acest om a fost învățat calea Domnului și a fost înflăcărat în duh și a vorbit și a învățat cu sârguință lucrurile care erau ale lui Isus, și a cunoscut doar botezul lui Ioan (dar el știa doar de botezul lui Ioan).
26. Iar omul acesta a început să se poarte cu încredere în sinagogă. Priscila și Aquila, auzind de el, l-au luat și i-au explicat cu mai multă sârguință calea Domnului.
27. Și când a vrut să meargă în Ahaia, confrații (erau) entuziasmați [confrații îl îndemnau sau îl sfătuiau], și au scris ucenicilor, ca să îl primească; care, când a venit, a dat mult celor ce credeau.
28. Căci a biruit pe iudei și a arătat în mod deschis, prin Scripturi, că Isus este Hristosul (că Isus este Mesia).

CAPITOLUL 19

1. Pe când Apolo era în Corint, Pavel, după ce a plecat spre ținuturile mai înalte, a venit la Efes și a găsit pe unii dintre ucenici (acolo).
2. Și le-a spus: "Dacă voi, care credeți, ați primit Duhul Sfânt?" Iar ei i-au spus: "Dar noi nici nu am auzit [Dar nici nu am auzit], dacă Duhul Sfânt este". (Iar el le-a zis: Voi, cei ce credeți, ați primit Duhul Sfânt? Iar ei i-au răspuns: Nici unul dintre noi nu a auzit că există un Spirit Sfânt?)
3. Și el a spus: "Așadar, în ce lucru [pentru ce] sunteți botezați?" Iar ei au spus: "În botezul lui Ioan".
4. Iar Pavel a spus: "Ioan a botezat poporul cu botezul penitenței (Ioan i-a botezat pe oameni cu un botez pentru pocăință), și i-a învățat să creadă în cel care urma să vină după el (și i-a învățat să creadă în Cel ce avea să vină după El), adică în Isus".
5. Când au auzit aceste lucruri, au fost botezați în numele Domnului Isus.
6. Și după ce Pavel și-a pus mâinile peste ei, Duhul Sfânt a intrat în ei [Duhul Sfânt a venit peste ei], și vorbeau în limbi și profețeau. (Și după ce Pavel și-a pus mâinile peste ei, Spiritul Sfânt a venit peste ei și vorbeau în limbi ciudate și extatice și profețeau).
7. Și toți erau aproape doisprezece bărbați.

8. Și a intrat în sinagogă și a vorbit cu încredere (timp de) trei luni, disputând și tratând (sau mișcându-se încet), despre Împărăția lui Dumnezeu (argumentând și discutând în liniște despre Împărăția lui Dumnezeu).
9. Dar când unii (unele) au fost împietriți (sau au fost făcute greu) și nu au crezut, și au blestemat calea Domnului înaintea mulțimii, el s-a îndepărtat de ei și a despărțit pe ucenici (și a pus deoparte pe ucenici), și se contestau în fiecare zi în școala unui om puternic.
10. Acest lucru s-a făcut timp de doi ani, astfel încât toți locuitorii Asiei au auzit cuvântul Domnului, iudei și păgâni. (Acest lucru s-a întâmplat timp de doi ani, astfel încât toți cei care locuiau în Asia au auzit cuvântul Domnului, atât iudeii, cât și neamurile).

11. Și Dumnezeu a făcut virtuți nu mici, (sau puține), prin mâna lui Pavel, (Și Dumnezeu a făcut lucrări de putere, sau miracole, care nu au fost mici, sau neînsemnate, prin mâna lui Pavel).
12. astfel că pe oamenii bolnavi șervețele (sau brâiele, sau șorțurile), au fost scoase din trupul său, și bolile au plecat de la ei, și duhurile rele au ieșit.
13. Dar și unii dintre exorciștii evrei umblau și analizau/aveau în vedere (sau încercau) să invoce numele Domnului Isus Hristos asupra celor care aveau duhuri rele și spuneau: „Vă

conjur prin Isus, pe care îl propovăduiește Pavel”.
14. Și erau [vreo] șapte fii ai unui iudeu, Sceva, un prinț al preoților (un mare preot), care au făcut acest lucru.
15. Dar duhul rău a răspuns și le-a zis: „Îl cunosc pe Isus și îl cunosc pe Pavel; dar voi cine sunteți?"
16. Și omul în care era cel mai rău diavol a sărit asupra lor și a avut biruință (sau stăpânire) asupra amândurora, și a fost (atât de) puternic împotriva lor, încât ei, goi și răniți au fugit din casa aceea.
17. Lucrul acesta a fost adus la cunoștința tuturor iudeilor și păgânilor care locuiau în Efes; toți au fost cuprinși de groază și au preamărit Numele Domnului Isus. (Acest lucru a fost adus la cunoștința tuturor iudeilor și neamurilor, care locuiau în Efes; și o venerație înfricoșătoare a căzut peste ei și au mărit Numele Domnului Isus).
18. Și mulți oameni au crezut și au venit, recunoscând și povestind faptele lor.
19. Și mulți dintre cei care urmăreau lucruri curioase, și-au adunat cărțile și le-au ars înaintea tuturor oamenilor; și când prețurile acestora au fost socotite, au găsit bani de cincizeci de mii de arginți (Și mulți dintre cei care urmăreau lucruri curioase, și-au adunat toate cărțile și le-au ars înaintea tuturor; și când valoarea acelor cărți a fost socotită, au găsit că valorează aproximativ cincizeci de mii de arginți);
20. astfel cuvântul lui Dumnezeu s-a extins (sau a crescut) și a fost confirmat.

21. Și după ce aceste lucruri s-au împlinit, Pavel a hotărât în duh, după ce Macedonia și Ahaia (de asemenea) au fost trecute, să meargă la Ierusalim, și a spus: "Căci după ce voi fi acolo, mi se cuvine de asemenea să văd și Roma" [mi se cuvine să văd de asemenea și Roma].
22. Și a trimis în Macedonia doi bărbați, care l-au îngrijit (care l-au servit), Timotei și Erast, și a locuit o vreme în Asia.

23. Și s-a făcut o mare tulburare în ziua aceea, a căii Domnului [pe calea Domnului].
24. Căci un bărbat, pe nume Demetrius, un lucrător în argint, a făcut case de argint pentru Diana (adică o zeiță falsă), și a dat meșterilor mult câștig (sau un mare profit);
25. el i-a adunat pe cei care erau astfel de meșteri și a spus: "Oameni buni, știți că această meserie este câștigătoare pentru noi (Oameni buni, voi știți că din această meserie ne iese mult câștig, sau mare profit);
26. și vedeți și auziți că acest Pavel convinge și îndepărtează mulți oameni, nu numai din Efes, ci aproape din toată Asia, și spune că nu sunt dumnezei cei făcuți cu mâinile.
27. Și nu numai această parte va fi în primejdie pentru noi, pentru a ajunge la mustrare, ci și templul marii Diana va fi considerat nimic (ci chiar templul marii Diana va fi considerat fără valoare); da, și măreția ei va începe să fie distrusă [dar și maiestatea ei va fi distrusă], căreia i se închină toată Asia și lumea".

28. Când au auzit acestea, s-au umplut de mânie, au strigat și au zis: „Mare este Diana Efesenilor".
29. Și cetatea s-a umplut de confuzie și au atacat cu o singură voință teatrul și i-au luat pe Gaius și Aristarh, bărbați din Macedonia, (și) tovarășii ai lui Pavel.
30. Și când Pavel a vrut să intre în popor, ucenicii nu au suferit. (Și când Pavel a vrut să meargă la popor, ucenicii nu i-au permis să meargă).
31. De asemenea, unii dintre căpeteniile Asiei, care îi erau prieteni, au trimis la el și l-au rugat să nu se dea în teatru. (Și, de asemenea, unii dintre conducătorii Asiei, care erau

prietenii lui, i-au trimis vorbă și l-au implorat, astfel încât el însuși să nu meargă la teatru).
32. Și alți oameni strigau alte lucruri; pentru că biserica era confuză și mulți nu știau pentru ce s-au adunat.
33. Dar din popor au scos pe unul Alexandru, în timp ce iudeii îl puneau înainte. Și Alexandru a cerut cu mâna sa tăcere și a vrut să dea dreptate poporului.
34. Și cum știau ei că este iudeu, s-a făcut un glas din toți bărbații, strigând de două ceasuri: "Mare este Diana a Efesenilor".
35. Și când cărturarul, adică un funcționar al orașului, a oprit poporul, a spus: "Bărbați din Efes, cine este acela care nu știe că cetatea Efesenilor este închinată marii Diana și copilului lui Jupiter?
36. De aceea, atunci când nu se poate face nimic împotriva acestor lucruri, se cuvine să încetați (sau să vă liniștiți) și să nu mai faceți nimic în urma lor (Și, de vreme ce aceste lucruri nu pot fi negate sau combătute, ar trebui să încetați să vă mai agitați și să nu faceți nimic prostesc);
37. pentru că voi i-ați adus pe acești oameni, care nu sunt nici sacrificatori, nici blasfemiatori ai zeiței voastre.
38. Că dacă Demetrius și muncitorii care sunt cu el au motive împotriva cuiva, acolo sunt tribunale, osândiri și judecători; acuzați-vă unii pe alții (acolo).
39. Dacă căutați ceva din orice alt lucru, acesta poate fi absolvit în biserica legitimă (acesta poate fi rezolvat, sau stabilit, în cadrul adunării juridice).
40. De ce suntem în pericol de a fi mustrați pentru disensiunile (sau răzvrătirile) din această zi, din moment ce nimeni nu este vinovat, despre care să putem da un motiv al acestei alergări împreună".
41. Și după ce a spus lucrul acesta, a lăsat poporul să plece.

CAPITOLUL 20

1. După ce a încetat zgomotul, Pavel a chemat pe ucenici, i-a îndemnat, și-a luat rămas bun și a ieșit să meargă în Macedonia.
2. Și după ce a trecut pe lângă acele ținuturi (sau prin acele părți), și i-a îndemnat prin multe cuvinte, a ajuns în Grecia.
3. După ce a stat acolo trei luni, iudeii i-au întins o ambuscadă, ca să navigheze în Siria; iar el a fost sfătuit să se întoarcă prin Macedonia. (Și după ce a stat acolo trei luni, iudeii i-au întins o ambuscadă, pe când se pregătea să plece în Siria; și astfel a făcut planuri să se întoarcă prin Macedonia).
4. Și Sopater din Pyrri Berea l-a urmărit (Și Sopater, fiul lui Pyrrhus, din Berea, l-a urmat); dintre tesaloniceni, Aristarh și Secund și Gaius Derbeus și Timotei; și dintre asiatici, Tihic și Trofhim.
5. Aceștia, pentru că au plecat mai înainte, au rămas cu noi la Troa. (Și pentru că toți acești oameni au plecat înaintea noastră, ne-au așteptat la Troa).
6. Fiindcă am plecat din Filipi după zilele celor două pâini (Căci am plecat din Filipi după Sărbătoarea Azimilor), și am ajuns la ei la Troa în cinci zile, unde am locuit șapte zile.

7. Și în prima zi a săptămânii, când am venit să frângem pâinea, Pavel s-a certat/a avut o dispută cu ei, și trebuia să plece a doua zi; și a continuat predica până la miezul nopții.
8. Și erau multe lămpi în solar (Și erau multe lămpi în camera de sus), unde eram adunați.
9. Iar un tânăr, pe nume Eutih, ședea la fereastră, (și) când a căzut într-un somn greu, în timp ce Pavel se certa îndelung, tot dormind, a căzut de pe treapta a treia; și a fost ridicat și adus mort.

10. La care Pavel, când a coborât, s-a culcat pe el, l-a îmbrățișat și i-a spus: "Nu vă tulburați, căci sufletul lui este în el".
11. Și s-a suit și a frânt pâine și a mâncat și a vorbit destul până a doua zi [până la lumină]; și astfel a plecat.
12. Și au adus copilul în viață, iar ei au fost foarte mângâiați. (Și l-au adus pe tânăr acasă în viață, iar ei au fost foarte liniștiți).

13. Și ne-am urcat într-o corabie și ne-am îmbarcat în Assos, ca să îl luăm pe Pavel de acolo; pentru că așa stabilise (sau dispusese) el să facă călătoria pe uscat.
14. Și când ne-a găsit în Assos, l-am luat și am venit la Mitylene.
15. Și de acolo am pornit într-o zi în urmărire și am ajuns la Chios, iar într-o altă zi am făcut escală la Samos și în ziua următoare am ajuns la Milet. (Și am plecat de acolo în ziua următoare și am ajuns vizavi de Chios, iar a doua zi am făcut escală la Samos, și în ziua următoare am ajuns la Milet).
16. Pavel a hotărât să se îmbarce spre Efes, ca nu cumva să întârzie în Asia, pentru că dorea, dacă îi era cu putință, să fie în ziua Rusaliilor la Ierusalim (căci se grăbea, ca să fie în Ierusalim în ziua Cincizecimii, dacă era cu putință).

17. Din Milet a trimis la Efes și a chemat pe cei mai mari bărbați din naștere (sau pe cei mai în vârstă) ai Bisericii.
18. Și când au venit la El și au fost împreună, El le-a spus: "Știți din prima zi, în care am venit în Asia, cât de mult am fost cu voi de fiecare dată,
19. slujind Domnului cu toată blândețea, cu toată îngăduința, cu lacrimi și cu ispite, care m-au lovit din pricina ambuscadelor iudeilor (slujind Domnului cu toată umilința, în mijlocul lacrimilor și al încercărilor care mi-au venit de la ambuscada iudeilor);
20. cum nu v-am retras (nimic) din lucrurile folositoare, pe care nu vi le-am spus și nu v-am învățat deschis, și prin case (cum nu v-am ascuns nimic folositor, ba chiar nu v-am spus, ci v-am învățat în mod deschis, sau în public, și de asemenea în casele voastre);
21. și am mărturisit iudeilor și păgânilor penitența față de Dumnezeu și credința în Domnul nostru Isus Hristos. (și am mărturisit iudeilor și neamurilor nevoia de pocăință față de Dumnezeu și credința în Domnul nostru Isus Hristos).
22. Și acum, iată, sunt legat în duh și mă duc la Ierusalim; și nu știu ce mi se va întâmpla acolo,
23. [nu] dar Duhul Sfânt îmi dă mărturie prin toate cetățile și spune că mă țin legăturile și necazurile la Ierusalim. (cu excepția faptului că Spiritul Sfânt îmi mărturisește în fiecare cetate că mă așteaptă în Ierusalim robie, închisoare și necazuri).
24. Dar eu nu mă tem de nimic din toate acestea, nici nu-mi fac viața mai de preț decât mine însumi, astfel încât să închei (sau să-mi împlinesc) cursul meu și slujba cuvântului, pe care am primit-o de la Domnul Isus, pentru a mărturisi Evanghelia harului lui Dumnezeu. (Dar eu nu mă tem de nimic din toate acestea și nici nu-mi fac viața prea valoroasă, doresc doar să-mi îndeplinesc menirea și slujba cuvântului, pe care am primit-o de la Domnul Isus, da, să mărturisesc Evanghelia, sau Vestea Bună, a harului lui Dumnezeu).

25. Și acum, iată, știu că nu-mi veți mai vedea fața, voi toți pe lângă care am trecut (voi toți, printre care am fost), propovăduind Împărăția lui Dumnezeu.
26. De aceea vă mărturisesc în această zi (Și astfel vă mărturisesc în această zi), că sunt curat de sângele tuturor oamenilor.

27. Căci nu am fugit [Pentru că nu am zburat departe], ca să nu vă spun tot sfatul lui Dumnezeu. (Pentru că nu am zburat și nu am reținut nimic, ca să nu vă spun toate planurile lui Dumnezeu).
28. Aveți grijă de voi înșivă și de toată turma, în care Duhul Sfânt v-a așezat (sau v-a pus) ca episcopi (între care Spiritul Sfânt v-a pus supraveghetori), ca să conduceți Biserica lui Dumnezeu, pe care El a dobândit-o cu sângele Său.
29. Știu că, după plecarea mea, vor intra în voi lupi răpitori (sau [care vă vor] smulge), care nu vor cruța turma;
30. și din voi se vor ridica oameni care vor vorbi lucruri viclene (sau rătăcite) (și din mijlocul vostru se vor ridica oameni care vor vorbi lucruri depravate), astfel) încât să atragă ucenicii după ei.
31. Pentru care lucru să vă treziți (Pentru care să fiți atenți, ținând minte), având în vedere că timp de trei ani, zi și noapte, nu am încetat cu lacrimi să vă îndemn pe fiecare dintre voi.
32. Și acum vă încredințez lui Dumnezeu și cuvântului harului Său, care este puternic pentru a edifica și a da moștenire în tot ceea ce este făcut sfânt. (Și acum vă predau lui Dumnezeu și cuvântului harului Său, care este puternic să edifice și să dea moștenire tuturor celor ce se fac sfinți).
33. Și de la nimeni nu am râvnit argint sau aur, nici pânză (sau mantie),
34. după cum voi înșivă știți; pentru că pentru lucrurile care îmi erau necesare mie și celor care sunt cu mine, aceste mâini au slujit. (după cum voi înșivă știți; căci mâinile mele au servit, sau au lucrat, pentru a dobândi acele lucruri care erau necesare mie și celor care erau cu mine).
35. Toate aceste lucruri vi le-am arătat, pentru că așa se cuvine ca oamenii care muncesc să primească bolnavi și să aibă în vedere cuvântul Domnului Isus; pentru că El a spus: <<Este mai binecuvântat să dai, decât să primești>>" [Este mai binecuvântat să dai, mai mult decât să primești]. (V-am arătat toate aceste lucruri, pentru că se cuvine ca noi toți cei care lucrăm să primim oameni fragili sau slabi și să ne amintim cuvântul Domnului Isus; pentru că El a spus: <<Este mai binecuvântat să dai, decât să primești>>).

36. Și după ce a spus acestea, a îngenunchеat și s-a rugat împreună cu toți.
37. Și s-a făcut mare plâns din partea tuturor oamenilor; și au căzut la gâtul lui Pavel și l-au sărutat,
38. și s-au întristat mai ales de cuvântul pe care l-a spus, pentru că nu-i vor mai vedea fața. Și (apoi) l-au dus la corabie.

CAPITOLUL 21

1. După ce am plecat și ne-am îndepărtat de ei, am ajuns la Coos, iar în ziua următoare la Rodos, de acolo la Patara și de acolo la Myra. (Și s-a hotărât să ridicăm pânzele și, după ce ne-am îndepărtat de ei, am ajuns în linie dreaptă la Cos, iar a doua zi la Rodos, și de acolo la Patara, și de acolo la Myra).
2. Și când am găsit o corabie care trecea spre Fenicia, am urcat în ea și am plecat.
3. După ce am ajuns în Cipru, l-am lăsat în jumătatea stângă, am navigat în Siria și am ajuns la Tir. Pentru că acolo nava ar trebui să fie descărcată. (Când ni s-a arătat Ciprul, l-am lăsat la stânga sau la babord, am navigat spre Siria și am ajuns la Tir. Căci corabia urma să fie descărcată acolo).
4. După ce am găsit (niște) ucenici, am locuit acolo șapte zile; Duhul (Sfânt) i-a spus lui Pavel să nu se suie la Ierusalim.

5. Și după ce s-au împlinit zilele, am ieșit înainte, și toți bărbații cu neveste și copii ne-au scos afară din cetate; și am îngenuncheat la marginea mării și ne-am rugat. (Și după ce s-au împlinit zilele, am ieșit, și toți bărbații cu nevestele și copiii lor ne-au condus în afara cetății; și am îngenuncheat pe malul mării și ne-am rugat).
6. Și după ce ne-am luat rămas bun împreună, am urcat în corabie; iar ei s-au întors la locurile lor (iar ei s-au întors la casele lor).

7. Și după ce corabia a pornit din Tir, am coborât la Ptolemaida și, după ce i-am salutat bine pe frați, am stat o zi la ei (și după ce i-am salutat călduros pe frați, am rămas acolo o zi cu ei).
8. Într-o altă zi am plecat și am ajuns la Cezareea. Am intrat în casa lui Filip, evanghelistul, care era unul dintre cei șapte, și am locuit la el (A doua zi am plecat și am ajuns la Cezareea. Am intrat în casa lui Filip, evanghelistul, care era unul dintre cei șapte, și am rămas cu el).
9. El avea patru fete, fecioare, care proorociseră.
10. Și pe când locuiam acolo de câteva zile, a venit din Iudeea un proroc, Agabus.
11. Acesta, când a venit la noi, a luat (a apucat) brâul lui Pavel și i-a legat împreună picioarele și mâinile și a spus: "Duhul Sfânt spune aceste lucruri: <<Astfel, iudeii vor lega în Ierusalim pe omul al cărui brâu este; și îl vor da în mâinile păgânilor>>". (Și când a venit la noi, a apucat cureaua lui Pavel și apoi și-a legat mâinile și picioarele cu ea și a spus: Spiritul Sfânt spune aceste lucruri: Astfel vor lega iudeii din Ierusalim pe omul a cărui centură este aceasta și îl vor da în mâinile neamurilor).
12. Când am auzit lucrul acesta, ne-am rugat, împreună cu cei din locul acela, ca el să nu se urce la Ierusalim (ca el să nu meargă până la Ierusalim).
13. Atunci Pavel a răspuns și a zis: „Ce faceți voi, plângând și chinuindu-mi inima? (De ce plângeți și îmi chinuiți astfel inima?) Căci sunt gata, nu numai să fiu legat, ci și să mor în Ierusalim pentru numele Domnului Isus”.
14. Și când nu puteam să-l sfătuim, stăteam liniștiți și spuneam: „Facă-se voia Domnului”.

15. După aceste zile, ne-am pregătit [Ușor, după aceste zile, ne-am pregătit], și ne-am suit la Ierusalim.
16. Și unii dintre ucenici au venit cu noi din Cezareea și au luat cu ei pe Iason din Cipru, un ucenic bătrân, la care trebuia să fim găzduiți.

17. Și când am ajuns la Ierusalim, confrații ne-au primit cu bunăvoință (frații ne-au primit de bunăvoie, sau cu bucurie).
18. Și în ziua următoare, Pavel a intrat cu noi la Iacov, și toți bătrânii erau adunați (acolo). (A doua zi, Pavel a venit cu noi la Iacov, și toți bătrânii erau adunați acolo).
19. După ce i-a salutat (pe ei), le-a spus prin toate lucrurile ce făcuse Dumnezeu în păgâni, prin lucrarea lui. (După ce i-a salutat, le-a spus tot ce făcuse Dumnezeu printre neamuri, prin slujirea sa).
20. Și când au auzit, au slăvit pe Dumnezeu și i-au spus: „Frate, tu vezi câte mii sunt între iudei, care au crezut în Dumnezeu, și toți sunt iubitori (sau urmăritori) ai legii (și toți sunt adepți devotați ai Legii).
21. Și au auzit despre tine că înveți, îndepărtându-te de Moise, pe acei iudei care sunt de la păgâni, care spun că nu trebuie să-și circumcidă fiii, nici nu trebuie să intre prin (sau după) obicei. (Dar ei au auzit despre tine că îi înveți să se îndepărteze de Moise pe iudeii care trăiesc printre neamuri, și spun că nu trebuie să-și taie fiii împrejur, nici că ar trebui să meargă după, sau să urmeze obiceiurile noastre).

22. Așadar, ce este [aceasta]? (Așadar, despre ce este vorba?) Se cuvine ca mulțimea să se adune; pentru că vor auzi că ai venit (aici).
23. Fă deci lucrul acesta, pe care ți-l spunem noi. Avem patru bărbați, care au un jurământ pe ei.
24. Ia-i pe oamenii aceștia și te sfințește cu ei; atârnă de ei, ca să se radă pe cap; și să știe toți că cele ce au auzit despre tine sunt false, că tu umbli și că tu însuți păzești legea. (Ia-i pe acești oameni și purifică-te împreună cu ei; da, agață-te de ei, astfel încât să se radă pe cap; și astfel încât toți oamenii să știe că acele lucruri pe care le-au auzit despre tine sunt false și că tu umbli în, și te supui Legii).
25. Dar dintre cei care au crezut, din păgâni (Dar pentru cei ce cred dintre neamuri), am scris, considerând că ei se abțin de la lucrurile oferite idolilor și de la sânge, și de la lucruri sugrumate și de la curvie".
26. Atunci Pavel i-a luat pe bărbați, și în cursul zilei următoare (și în ziua următoare), s-a purificat împreună cu ei și a intrat în templu, și a arătat umplerea zilelor de purificare, până când jertfa a fost oferită pentru fiecare dintre ei.

27. După șapte zile, iudeii din Asia, când L-au văzut în Templu, au stârnit tot poporul, și-au pus mâinile pe El,
28. și au strigat: „Bărbați din Israel, ajutați-ne! Acesta este omul care, împotriva poporului și a legii și a acestui loc, învață pretutindeni pe toți oamenii; mai mult, (el) a dus păgâni în templu și a pângărit acest loc sfânt". (și au strigat: Israeliți, ajutați-ne! Acesta este omul care învață pe toată lumea, pretutindeni, împotriva poporului nostru, împotriva Legii și împotriva acestui loc și, mai mult decât atât, chiar a condus neamuri în Templu și a pângărit acest loc sfânt).
29. Căci îl văzuseră cu el în cetate pe Trofim din Efes, pe care bănuiau că Pavel îl adusese în templu.
30. Toată cetatea s-a cutremurat și poporul a alergat laolaltă. L-au luat pe Pavel și l-au scos afară din templu; și îndată porțile au fost închise (și imediat porțile Templului au fost închise).
31. Și când au căutat să-l ucidă, s-a spus tribunului cetei de cavaleri că tot Ierusalimul este înfrânt. (Și când au încercat să-L omoare, comandantului companiei de soldați care staționa acolo i s-a spus că tot Ierusalimul era în tumult).
32. Care îndată a luat cavaleri și centurioni și au alergat la ei. Și când au văzut tribunul și cavalerii, au încetat să-l mai lovească pe Pavel. (Care a luat îndată niște soldați și niște centurioni și au alergat la ei. Și, după ce au văzut pe comandant și pe soldați, au încetat să mai lovească pe Pavel).
33. Atunci tribunul a venit și l-a prins (l-a reținut) și a poruncit să fie legat cu două lanțuri; și l-a întrebat cine este și ce a făcut.
34. Dar alții au strigat alte lucruri printre oameni. Și când nu știa nimic sigur din cauza zgomotului/Și când nu știa (niciun) lucru sigur din cauza zgomotului, a poruncit să fie dus în castele (a poruncit ca el să fie adus în cetate).
35. Și când Pavel a ajuns la scări/sau la o înțelegere, s-a întâmplat că a fost purtat de cavaleri, pentru puterea poporului. (Și când Pavel a ajuns la trepte, a trebuit să fie purtat de soldați, din cauza presiunii poporului).
36. Pentru că mulțimea poporului îl urmărea (Pentru că mulțimea îl urma), și striga: „Luați-l de aici".
37. Și când Pavel a început să fie condus în castele, a zis tribunului: „Dacă îmi este permis să-ți spun ceva?" Iar el a răspuns: „Știi greacă? (Pavel a fost dus în cetate și a întrebat

pe comandant: Îmi este îngăduit să-ți spun ceva? Iar el l-a întrebat: Știi să vorbești grecește?)
38. Oare nu ești tu egipteanul care, mai înainte de zilele acestea, a făcut zgomot și a dus în pustie patru mii de oameni, ucigași de oameni?" (Nu ești tu acel egiptean care, mai înainte de aceste zile, a provocat o agitație și a condus în deșert patru mii de oameni, toți ucigași?)
39. Pavel i-a zis: „Eu sunt iudeu, cetățean al Tarsului din Cilicia, cetate care nu este necunoscută. Și te rog, îngăduie-mi să vorbesc poporului" (Și te implor, permite-mi să vorbesc poporului).
40. Și când suferea, Pavel stătea în picioare în mulțime și făcea semn cu mâna către popor (Apoi i-a permis să vorbească, iar Pavel a stat pe trepte și a făcut semn cu mâna către oameni). Și când s-a făcut o mare liniște, a vorbit în limba ebraică și a spus:

CAPITOLUL 22

1. „Confrați și părinți, ascultați ce motiv vă dau acum".

2. Și când unii au auzit că le vorbește în limba ebraică, au tăcut și mai mult [au dat/făcut mai multă liniște]. Iar el a spus:

3. „Eu sunt un bărbat evreu, născut în Tarsul Ciliciei, hrănit și în acest oraș lângă picioarele lui Gamaliel [hrănit în acest oraș lângă picioarele lui Gamaliel], învățat de adevărul legii părinților noștri, un iubitor (sau un urmăritor) al legii (un adept devotat al legii), așa cum sunteți și voi toți astăzi.
4. Și am urmat această cale până la moarte, legând [împreună] și punând în detenție bărbați și femei (Și i-am persecutat până la moarte pe adepții acestei căi, luându-i în captivitate și dându-i în închisoare, da, atât bărbați cât și femei),
5. așa cum îmi dă mărturie prințul preoților și toți cei mai mari din naștere [și cu atât mai mult în naștere]. De asemenea, am luat epistole pentru frați și am mers la Damasc, pentru a aduce de acolo oameni legați în Ierusalim, pentru ca ei să fie chinuiți. (după cum au mărturisit despre mine Marele Preot și toți cei mai în vârstă, sau bătrânii. Și de la care am luat scrisori pentru frați și m-am dus la Damasc, ca să aduc de acolo la Ierusalim oameni robiți, ca să fie pedepsiți).

6. Și s-a întâmplat că, în timp ce mergeam și mă îndreptam spre Damasc (și mă apropiam de Damasc), la amiază, deodată din cer a strălucit o mare abundență de lumină (sau o lumină abundentă) în jurul meu.
7. Am căzut la pământ și am auzit un glas din cer, care îmi zicea: <<Saul, Saul, ce mă urmărești? Îți este greu să dai cu piciorul împotriva înțepăturii>> [+Îți este greu să te împotrivești înțepăturii]. (Am căzut la pământ și am auzit un glas din cer, care îmi spunea: <<Saul, Saul, de ce mă prigonești? Îți este greu să te împotrivești loviturii>>).
8. Iar eu am răspuns: <<Cine ești tu, Doamne?>> Iar el mi-a zis: <<Eu sunt Isus din Nazaret, pe care tu îl urmărești>> (Eu sunt Isus din Nazaret, pe care tu îl prigonești).
9. Și cei care erau cu mine au văzut doar lumina, dar nu au auzit glasul Celui care a vorbit cu mine (dar n-au auzit glasul Celui ce vorbea cu mine).
10. Și am spus: <<Doamne, ce să fac?>> Iar Domnul mi-a răspuns: <<Scoală-te și du-te la Damasc; și acolo ți se va spune despre toate lucrurile pe care trebuie să le faci>>.
11. Și când nu vedeam, din cauza clarității acelei lumini, am fost condus de mâna semenilor și am ajuns la Damasc (Și când nu am văzut, din cauza strălucirii acelei lumini, am fost condus de mâinile tovarășilor mei și am ajuns la Damasc).

12. Și un om, Anania, care, după Lege, avea mărturia tuturor iudeilor care locuiau în Damasc (Și un om, Anania, care trăia după Lege și care primise o mărturie bună de la toți iudeii care locuiau în Damasc),
13. a venit la mine și a stat aproape, și mi-a spus: <<Saul, frate, iată>>. Iar eu, în același ceas, am văzut în el (Și chiar în acel moment l-am văzut).
14. Iar el a zis: <<Dumnezeul părinților noștri te-a rânduit mai dinainte, ca să cunoști voia Lui și să vezi pe cel drept (adică pe Hristos cel drept) și să auzi glasul gurii Lui.
15. Căci tu vei fi martorul Lui înaintea tuturor oamenilor, despre lucrurile pe care le-ai văzut și le-ai auzit.
16. Și acum, unde locuiești? (Și acum, de ce aștepți?) Scoală-te, botează-te și spală-ți păcatele, în numele Celui chemat să ajute>> [Scoală-te, botează-te, spală-ți păcatele și cheamă Numele Lui].

17. Și mi s-a întâmplat, când m-am întors la Ierusalim (după ce m-am întors la Ierusalim) și m-am rugat în templu, că am fost cuprins de o răpire a sufletului,
18. și l-am văzut spunându-mi: <<Du-te și ieși repede din Ierusalim, pentru că nu vor primi mărturia ta despre Mine>> (și l-am văzut spunându-mi: <<Grăbește-te și ieși repede din Ierusalim, pentru că nu vor primi mărturia ta despre mine>>).
19. Și am spus: <<Doamne, ei știu că eu închideam în închisori și băteam în sinagogi pe cei ce credeau în Tine. (Și am spus: Doamne, ei știu că eu închideam în temniță și băteam în sinagogi pe cei ce credeau în Tine).
20. Și când sângele lui Ștefan, martorul tău, a fost vărsat, am stat aproape și am consimțit și am păstrat hainele oamenilor care l-au ucis>>.
21. Și El mi-a zis: <<Du-te, căci te voi trimite departe, la neamuri>>".

22. Și l-au auzit până [la] acest cuvânt; și și-au ridicat glasul și au spus: „Luați de pe pământ un astfel de om, pentru că nu este permis ca el să trăiască". (Și l-au ascultat până la acest cuvânt; apoi și-au ridicat glasurile și au spus: Luați de pe pământ un astfel de om, pentru că nu este îngăduit ca el să trăiască).
23. Și când au strigat și și-au aruncat hainele și au aruncat praf în aer,
24. tribunul a poruncit să fie dus în castele și să fie bătut cu biciuri și să fie chinuit, ca să știe [ca să afle/că el ar trebui să știe] pentru ce au strigat așa la el. (comandantul a poruncit să fie adus în cetate și apoi să fie bătut cu biciuri și să fie chinuit, ca să poată afla pentru ce au strigat așa despre el).
25. Și după ce l-au legat cu funii [Și după ce l-au imobilizat cu frânghii], Pavel a întrebat pe un centurion care stătea lângă el: „Dacă vă este îngăduit (Este legal pentru dumneavoastră), să biciuiți un roman și (pe cineva) necondamnat?"
26. Și când s-a auzit acest lucru, centurionul s-a dus la tribun și i-a spus, și a zis: „Ce vrei să faci? căci omul acesta este cetățean al Romei".
27. Și tribunul s-a apropiat și i-a spus: „Spune-mi, ești tu roman?" Iar el a răspuns: „Da".
28. Iar tribunul a răspuns: „Am obținut această libertate cu mult efort". Iar Pavel a spus: „Și eu m-am născut cetățean al Romei".
29. De aceea, cei ce trebuiau să-l chinuie, s-au depărtat de el. Iar tribunul s-a temut, după ce a aflat că era cetățean al Romei și pentru că îl legase [și pentru că el l-a legat]. (Astfel, cei ce voiau să-l chinuiască s-au depărtat îndată de el. Iar comandantul s-a temut, după ce a aflat că era cetățean al Romei și pentru că îl legase).

30. Dar în ziua următoare a vrut să afle mai bine pentru ce a fost acuzat de iudei, l-a dezlegat și a poruncit preoților și întregului consiliu să vină împreună. A scos pe Pavel și l-a așezat între ei. (Dar a doua zi, pentru că voia să afle din ce motiv Pavel era acuzat de iudei, l-a dezlegat și a poruncit preoților și întregului Consiliu să vină la el. Apoi l-a adus pe Pavel și l-a așezat între ei).

CAPITOLUL 23

1. Și Pavel a privit în consiliu (Și Pavel s-a uitat la Consiliu), și a zis: „Confraților, eu am trăit cu toată conștiința înaintea lui Dumnezeu până în ziua aceasta".
2. Și Anania, prințul preoților, a poruncit oamenilor care stăteau aproape de el, să îi lovească gura. (Și Anania, Marele Preot, a poruncit oamenilor care stăteau lângă el, să îl lovească peste gură).
3. Atunci Pavel i-a zis: „Tu zid albit [Tu perete făcut alb], Dumnezeu te va lovi; tu șezi și mă socotești după lege, iar împotriva legii poruncești să fiu lovit". (Atunci Pavel i-a zis: Zid alb, Dumnezeu să te lovească; tu stai și mă judeci după Lege, iar apoi, împotriva Legii, poruncești să fiu lovit!)
4. Și cei ce stăteau aproape, au spus: „Îl blestemi pe cel mai înalt preot al lui Dumnezeu?" [Îl blestemi pe Marele Preot al lui Dumnezeu?] (Iar cei ce stăteau în apropiere au zis: Blestemi pe Marele Preot al lui Dumnezeu?)
5. Și Pavel a spus: „Confraților, nu am știut că el este prințul preoților; pentru că este scris: <<Să nu blestemi pe prințul poporului tău>>". (Și Pavel a spus: Fraților, nu am știut că el este Marele Preot; pentru că este scris: <<Să nu blestemi pe conducătorul poporului tău>>).

6. Dar Pavel știa că o parte era a saducheilor, iar cealaltă era a fariseilor; și el a strigat în consiliu: „Confraților, eu sunt fariseu, fiu de farisei; sunt considerat de speranța și de învierea morților" [despre nădejdea și învierea morților eu sunt considerat] (sunt judecat pentru speranța în învierea morților).
7. Și după ce a spus acest lucru, s-a făcut disensiune între farisei și saduchei și mulțimea a fost despărțită (și astfel adunarea a fost împărțită).
8. Căci Saducheii spun că nu există nici o înviere a morților (Căci saducheii spun că nu există înviere a morților), nici înger, nici duh; dar fariseii nu recunosc nici una, nici alta. (+Saducheii spun că nu există înviere a morților, nici înger, nici duh; în schimb, fariseii le recunosc pe amândouă).
9. Și s-a făcut un mare strigăt. Și unii dintre farisei s-au ridicat și s-au luptat, spunând: „Nu găsim nimic rău în acest om; ce s-ar întâmpla dacă un duh, sau un înger, i-ar vorbi?"
10. Și când s-a făcut mare disensiune, tribunul s-a temut, ca nu cumva Pavel să fie sfâșiat de ei; și a poruncit cavalerilor să coboare și să-l ia (sau să-l răpească) din mijlocul lor și să-l ducă în castele. (Și când s-a iscat o mare discordie, comandantul s-a temut ca nu cumva Pavel să fie sfâșiat de ei; și a poruncit unor soldați să coboare, să îl smulgă din mijlocul lor și să îl aducă în cetate).

11. În timpul nopții, Domnul s-a apropiat de el și i-a zis: „Fii neclintit; căci, după cum ai mărturisit despre Mine în Ierusalim, așa se cuvine să mărturisești și la Roma". (În noaptea următoare, Domnul s-a apropiat de el și i-a zis: Fii hotărât; căci, după cum ai mărturisit despre mine în Ierusalim, se cuvine să mărturisești despre mine și în Roma).

12. Și când a venit ziua, unii dintre iudei s-au adunat și au făcut un jurământ și au spus că nu vor mânca, nici nu vor bea, până nu îl vor omorî pe Pavel.

13. Și au fost mai mult de patruzeci de bărbați, care au făcut împreună acest jurământ (sau această conjurație). (Și au fost mai mult de patruzeci de bărbați, care au format această conspirație).
14. Și s-au dus la prinții preoților și la bătrâni (S-au dus la preoții cei mari și la bătrâni), și au spus: „Cu devotament ne-am mărturisit, că nu vom gusta nimic, până nu-l vom ucide pe Pavel.
15. Acum, deci, faceți cunoscut tribunului (Și astfel, faceți-o cunoscută comandantului), împreună cu consiliul, să vi-l aducă, ca și cum ar trebui să știți ceva mai sigur despre el; și vom fi gata să-l ucidem, înainte ca el să vină aproape".

16. Iar fiul surorii lui Pavel, auzind de ambuscadă (sau de trădare), a venit și a intrat în castele (și a intrat în cetate) și i-a spus lui Pavel.
17. Pavel a chemat la el pe unul dintre centurioni și a zis: „Duceți pe acest tânăr la tribun, căci are ceva să-i arate" (Du-l pe acest tânăr la comandant, căci are ceva să-i spună).
18. Și l-a luat și l-a dus la tribun, și a spus: „Pavel, care este legat, m-a rugat să-l conduc la tine pe acest tânăr, care are ceva să-ți vorbească". (Și l-a luat și l-a dus la tribun, și a spus: Pavel, care este legat, m-a implorat să-ți aduc acest tânăr, pentru că are ceva să-ți spună).
19. Și tribunul l-a luat de mână și a mers cu el până la jumătate și l-a întrebat: „Ce este lucrul pe care trebuie să mi-l arăți?" (Și comandantul l-a luat de mână și l-a tras deoparte și l-a întrebat: Ce ai să-mi spui?)
20. Iar el a spus: „Iudeii se învoiesc să te roage (Evreii sunt de acord să te imploreze), ca mâine să-l aduci pe Pavel în consiliu, ca și cum ar trebui să întrebe ceva mai sigur despre el.
21. Dar nu-i credeți; pentru că mai mult de patruzeci de oameni din ei îl pândesc, care au mărturisit că nu vor mânca și nu vor bea până nu-l vor ucide; și acum sunt gata, respectând promisiunea ta".
22. Prin urmare, tribunul l-a lăsat pe tânăr să plece (Și astfel comandantul l-a eliberat pe tânăr), și i-a poruncit să nu vorbească nimănui, pentru că el îi spusese aceste lucruri.

23. Și a chemat doi centurioni și le-a spus: „Pregătiți două sute de cavaleri ca să meargă la Cezareea, șaptezeci de călăreți și două sute de sulițeri, din al treilea ceas al nopții. (Apoi a chemat doi centurioni și le-a zis: Pregătiți două sute de ostași, ca să meargă la Cezareea, șaptezeci de călăreți și două sute de sulițari, pe la ora nouă seara aceasta).
24. Și pregătiți un cal pe care să călărească Pavel, ca să-l ducă în siguranță la Felix, președintele". Căci tribunul se temea ca nu cumva iudeii să îl prindă pe drum și să îl ucidă, iar după aceea să fie contestat, ca și cum ar fi luat bani. (Și pregătiți un cal pe care să călărească Pavel și să-l ducă în siguranță la guvernatorul Felix. Pentru că comandantul se temea ca iudeii să nu pună mâna pe el pe drum și să-l omoare, iar după aceea să fie acuzat că a primit niște bani).
25. [Și] i-a scris o epistolă, conținând aceste lucruri:

26. „Claudius Lysias pentru cel mai bun Felix, președinte, sănătate. (Claudius Lysias către excelentul guvernator Felix, salutări și urări de bine).

27. Pe acest om care a fost luat (prins) (de) iudei, și a început să fie ucis, am venit asupra lor cu oștirea mea (Am venit peste ei cu armata mea), și l-am eliberat de la ei, când am știut că era roman.
28. Și am vrut să aflu cauza pe care o puneau împotriva lui; și l-am dus [în] la sfatul lor (și l-am adus la Consiliul lor).

29. Și am aflat că el era acuzat de întrebări legate de legea lor, dar nu avea nici o crimă vrednică de moarte, nici de legături (sau de robie, sau de închisoare).

30. Și când mi s-a spus despre ambuscadă, că se pregătiseră pentru el [Și când mi s-a spus despre trădările pe care le pregătiseră pentru el], l-am trimis la tine și i-am avertizat și pe acuzatori, ca să spună la tine (și le-am spus acuzatorilor săi, că trebuie să-ți spună acuzațiile lor). Rămas bun".
31. Și astfel cavalerii (și astfel soldații), așa cum li s-a poruncit, l-au luat pe Pavel și l-au dus noaptea în Antipatris.
32. Și în ziua următoare, când au rămas călăreții care trebuiau să meargă cu el, s-au întors la castele. (Iar a doua zi, soldații s-au întors la cetate, lăsând călăreții, care urmau să meargă cu el).
33. Și când au ajuns la Cezareea, au dus epistola președintelui și au pus și pe Pavel înaintea lui. (Și când au ajuns la Cezareea, au dat scrisoarea guvernatorului și l-au pus și pe Pavel înaintea lui).
34. Și după ce a citit și a întrebat din ce provincie era, a aflat că era din Cilicia,
35. „te voi asculta", a spus el, „când vor veni acuzatorii tăi". Și a poruncit ca el să fie ținut în sala de discuții a lui Irod (Și a poruncit ca Pavel să fie ținut în Sala de Judecată a lui Irod, în palatul său).

CAPITOLUL 24

1. După cinci zile, s-a pogorât Anania, prințul preoților, cu niște bătrâni și cu Tertullus, care vorbea frumos (un orator sau un avocat), care s-a dus la președinte împotriva lui Pavel. (Cinci zile mai târziu, Anania, Marele Preot, a coborât cu câțiva bătrâni și cu Tertullus, un avocat, și au mers înaintea guvernatorului împotriva lui Pavel).
2. Și când Pavel a fost chemat, Tertullus a început să-l acuze și a spus: „Când este multă pace, o avem prin tine, și multe lucruri vor fi îndreptate prin înțelepciunea ta,
3. pentru totdeauna și pretutindeni, tu, cel mai bun, Felix, te-am primit cu toată mulțumirea (întotdeauna și în orice loc, o, cel mai excellent, Felix, suntem foarte recunoscători pentru această oportunitate).
4. Dar ca să nu te reții mai mult, te rog, ascultă-ne pe scurt pentru blândețea ta.
5. L-am găsit pe acest om rău stârnind disensiuni în rândul tuturor iudeilor din întreaga lume și fiind autorul disensiunilor din secta Nazarienilor; [L-am găsit pe acest om purtând venin, sau pestilență, și stârnind răzvrătire, sau disensiune, între toți evreii din toată lumea, fiind autorul răzvrătirii sectei Nazarinenilor;]
6. și el, de asemenea, a forțat să pângărească templul; pe care, de asemenea, l-am luat (prins/apucat), și l-am considerat după legea noastră. (și, de asemenea, a încercat să pângărească Templul; pe care apoi l-am luat în stăpânire și l-am judecat conform legii noastre).
7. Dar Lysias, tribunul, a venit sus cu mare putere și l-a scăpat din mâinile noastre (sau din mâna noastră;) (Dar Lysias, comandantul, a venit asupra noastră cu mare putere și l-a scăpat din mâinile noastre;)
8. și a poruncit acuzatorilor săi să vină la tine, despre care tu, considerând (despre care tu, judecând), poți ști toate aceste lucruri, de care îl acuzăm".
9. Și iudeii s-au pus de acord (Și iudeii au fost de acord) și au spus, că aceste lucruri le-au avut astfel.
10. Iar Pavel a răspuns, când președintele i-a îngăduit să zică: „De mulți ani te cunosc, că ești osârduitor pentru acest popor, și voi face destul pentru mine, pe bună dreptate. (Și

Pavel a răspuns, când guvernatorul i-a dat cuvântul: De mulți ani te cunosc, că tu ești judecătorul acestor oameni, și îmi voi face apărarea cu un raționament solid).
11. Ca să știi, căci pentru mine nu sunt mai mult de douăsprezece zile [pentru mine să fie de cel mult douăsprezece zile], de când m-am suit să mă închin în Ierusalim;
12. și nu m-au găsit nici în templu certându-mă cu cineva, nici făcând adunare de popor, nici în sinagogi, nici în cetate;
13. nici nu-ți pot dovedi de ce mă acuză acum. (nici nu-ți pot dovedi lucrurile de care mă acuză acum).
14. Dar îți mărturisesc acest lucru, că după secta despre care ei spun că este erezie, eu slujesc lui Dumnezeu Tatăl, crezând în toate lucrurile scrise în Lege și în profeți;
15. și am nădejde în Dumnezeu, pe care și ei înșiși o păstrează, ridicarea din nou și venirea oamenilor drepți și răi [ridicarea din nou a oamenilor drepți și a celor răi]. (și am această nădejde în Dumnezeu, pe care o așteaptă și ei, da, învierea viitoare atât a celor buni, sau a celor drepți, cât și a celor răi).
16. În acest lucru învăț fără să sufăr, ca să am conștiință față de Dumnezeu și față de oameni pentru totdeauna. (În acest sens, lucrez cu sârguință, pentru a avea întotdeauna conștiința curată înaintea lui Dumnezeu și înaintea oamenilor).
17. Dar după mulți ani, am ajuns să fac milostenie pentru poporul meu (am venit să ofer daruri de caritate poporului meu), și ofrande, și mărturisiri [și jurăminte].
18. în care m-au găsit curățat în templu, nu cu mulțime, nici cu zgomot. Și m-au capturat (prins), și au strigat, și au spus: <<Luați-ne dușmanul>>. Și unii evrei din Asia,
19. care se cuvenea să fie acum prezenți la tine [cărora li se cuvenea să fie acum de față la tine], și să mă acuze, dacă aveau ceva împotriva mea,
20. fie aceștia înșiși spun, dacă au găsit în mine ceva rău, de vreme ce stau în consiliu,
21. ci numai de acest glas, prin care am strigat stând printre ei: <<Pentru învierea din nou a oamenilor morți [Pentru învierea din nou a morților], sunt considerat în această zi de voi>>". (ci numai din pricina acestui singur lucru, pe care l-am strigat stând în picioare în mijlocul lor: Da, din cauza învierii morților, eu sunt judecat/Eu sunt judecat în această zi în fața voastră).

22. Liniștit, Felix i-a întârziat (sau i-a amânat) și, cunoscând drumul, a zis: „Când va coborî Lysias, tribunul (comandantul), vă voi asculta".
23. Și a poruncit unui centurion să îl păzească, și să se odihnească [și pentru a avea (puțină) odihnă], și să nu interzică nimănui să îi slujească din lucrurile lui.

24. După câteva zile, a venit Felix și soția sa Drusilla, care era evreică, și a chemat pe Pavel, și a auzit de la el credința care este în Isus Hristos (și a auzit de la el despre credința în Isus Mesia).
25. Și în timp ce el disputa despre înțelepciune și castitate, și de osânda care va veni (și despre condamnarea viitoare), Felix a fost făcut să tremure și a răspuns: „Ceea ce ține de acum, du-te; dar la vremea potrivită, te voi chema/Pentru moment, du-te; dar te voi chema în timp". (Și în timp ce el discuta despre neprihănire și dragoste și despre judecata viitoare, Felix a început să tremure și a răspuns: Asta este deocamdată, acum pleacă; dar la momentul potrivit, te voi chema din nou).
26. De asemenea, a sperat că i se vor da bani de la Pavel (Și a sperat că Pavel îi va da niște bani;) pentru care lucru l-a chemat din nou (sau de multe ori) și a vorbit cu el.
27. După ce s-au împlinit doi ani, Felix și-a luat un succesor, pe Porcius Festus; iar Felix a vrut să dea har iudeilor și l-a lăsat pe Pavel legat [Felix, dorind să dea har iudeilor, l-a lăsat

pe Pavel legat].

CAPITOLUL 25

1. De aceea, când Festus a venit în provincie, după a treia zi, s-a suit din Cezareea la Ierusalim.
2. Și căpeteniile preoților, și cei mai vrednici (sau cei dintâi) dintre iudei s-au dus la el împotriva lui Pavel și l-au rugat (Și marii preoți și căpeteniile iudeilor au mers înaintea lui împotriva lui Pavel și l-au implorat),
3. și au cerut har împotriva lui, ca să poruncească să fie dus la Ierusalim; și au pregătit o ambuscadă ca să-l omoare pe drum (și se pregăteau să îl omoare pe drum).
4. Dar Festus a răspuns că Pavel ar trebui să fie ținut în Cezareea, că el însuși ar trebui să procedeze mai prudent (sau mai în grabă).
5. De aceea a spus: „Cei din voi care sunt puternici, coborâți împreună; și dacă este vreo crimă în om (și dacă omul a făcut vreo crimă), acuzați-l".

6. Și a locuit printre ei nu mai mult de opt sau zece zile și s-a coborât la Cezareea; și în altă zi a stat la judecată/ca judecător (iar a doua zi a fost judecător), și a poruncit ca Pavel să fie adus (la el).
7. Și când a fost scos afară, iudeii coborâți din Ierusalim stăteau în jurul Lui, punând împotriva Lui multe și grele motive, pe care nu le puteau dovedi. (Și când a fost scos afară, iudeii care se coborâseră de la Ierusalim, au stat în jurul lui, făcând multe acuzații grave împotriva lui, pe care nu le puteau dovedi).
8. Pentru că Pavel a cedat rațiunii în toate lucrurile, (spunând): „Că nici împotriva legii iudeilor, nici împotriva templului, nici împotriva împăratului, nu am păcătuit cu nimic" [nici împotriva Cezarului nu am păcătuit nimic].
9. Dar Festus a vrut să facă har evreilor [Dar Festus (era) dispus să dea har iudeilor], și a răspuns lui Pavel și a zis: „Vrei să te sui la Ierusalim, ca să iei cunoștință de aceste lucruri înaintea mea?" (și să fii judecat despre aceste lucruri înaintea mea acolo?)
10. Iar Pavel a zis: „La locul de osândă al împăratului mă aflu [La locul de condamnare al Cezarului stau], acolo unde se cuvine să fiu considerat (Iar Pavel a spus: Mă aflu acum la locul de judecată al Împăratului, unde se cuvine să fiu judecat). Nu le-am făcut rău evreilor, după cum bine știi.
11. Căci dacă am vătămat sau am făcut ceva vrednic (de) moarte, nu mă lepăd de moarte; dar dacă nu este nimic din cele de care mă acuză, nimeni nu mă poate da lor. Fac apel la împărat" [Fac apel la Cezar].
12. Atunci Festus a vorbit cu consiliul și a răspuns (Atunci Festus a vorbit cu Consiliul și a zis): „La împărat ai apelat, la împărat te vei duce". [La Cezar ai apelat, la Cezar te vei duce].

13. După ce au trecut câteva zile, regele Agripa (Agripa regale) și Berenice s-au coborât la Cezareea, ca să-l întâmpine pe Festus (sau să-l salute).
14. Și după ce au stat acolo mai multe zile, Festus a arătat regelui pe Pavel, și a spus: „Un om a rămas legat de Felix (După ce au stat acolo mai multe zile, Festus i-a spus împăratului despre Pavel și a zis: Există un om lăsat aici în robie de Felix),
15. despre care, când am fost la Ierusalim, au venit la mine căpeteniile preoților și bătrânii iudeilor și au cerut osândă împotriva lui. (despre care, când am fost la Ierusalim, marii preoți și bătrânii iudeilor au venit la mine și au cerut condamnarea lui).
16. La care am răspuns: <<Că nu este obiceiul romanilor să condamne pe nimeni (Nu este obiceiul roman de a condamna pe cineva), înainte ca cel acuzat să aibă acuzatorii săi

prezenți, și să ia locul apărării, pentru a înlătura crimele care au fost aduse împotriva sa>>.
17. De aceea, când s-au adunat aici, fără nici o întârziere, în ziua următoare, am șezut pentru judecată (în ziua următoare am stat ca judecător), și am poruncit ca omul să fie adus.
18. Și când acuzatorii lui au stat [aproape], au spus: <<Nu pentru că am avut bănuieli de rău>>. (Iar când acuzatorii săi au stat aici în fața mea, nu au prezentat niciun caz în care să găsesc vreo suspiciune de faptă rea).
19. Dar ei aveau împotriva lui unele întrebări legate de închinarea lor deșartă (sau de religia lor zadarnică) și de un Isus (care era) mort, despre care Pavel afirma că trăiește.
20. Și m-am îndoit de astfel de întrebări și am spus: <<Dacă se va duce la Ierusalim, și acolo va fi judecat pentru aceste lucruri?>> (Iar eu eram nesigur în privința acestor lucruri și am întrebat: Va merge el la Ierusalim și va fi judecat acolo cu privire la aceste chestiuni?)
21. Dar pentru apelul lui Pavel, care trebuia să fie ținut la cunoștința împăratului/ca el să fie ținut la ces to cu împăratul (sau a Cezarului), am poruncit să fie ținut, până când îl voi trimite la împărat" [până când îl voi trimite la Cezar]. (Dar pentru că Pavel a cerut să fie trimis împăratului pentru a fi judecat sau condamnat, i-am ordonat să fie ținut sub pază până când îl voi putea trimite împăratului).
22. Și Agripa i-a spus lui Festus: „Eu însumi aș vrea să-l aud pe ces tom". Iar el a spus: „Mâine îl vei auzi".

23. Și în cealaltă zi (Și a doua zi), când Agripa și Bernice au venit cu mare dorință (sau cu multă mândrie de stat), și au intrat în auditoriu, împreună cu tribunii și cu principalii oameni ai cetății, când Festus a poruncit, Pavel a fost adus (înăuntru).
24. Și Festus a spus: „Rege Agripa, și toți oamenii care sunt cu noi, vedeți pe acest om, pe care toată mulțimea iudeilor m-a rugat la Ierusalim și a cerut și a strigat să nu mai trăiască. (Și Festus a spus: Rege Agripa și toți cei care sunt cu noi, vedeți pe acest om, despre care toată mulțimea iudeilor din Ierusalim m-a implorat și m-a rugat și a strigat, ca să nu mai trăiască).
25. Dar am constatat că nu făcuse nimic demn de moarte; și am decis să-l trimit la împărat (și am decis să îl trimit la Cezar), pentru că el a făcut apel la acest lucru [așa că am hotărât să-l trimit împăratului, spunându-i acest lucru].
26. Despre care om nu știu sigur ce să-i scriu domnului. Pentru aceasta l-am adus la tine, și mai ales la tine, împărate Agripa (O, rege Agrippa), că atunci când se face cererea (astfel încât după ce este interogat), să am ce să scriu.
27. Pentru că mi se pare lipsit de rațiune să trimiți un om legat și să nu spui care este cauza lui" (și să nu precizezi cazul său sau acuzația împotriva sa).

CAPITOLUL 26

1. Și Agripa i-a spus lui Pavel: „Ți se permite (Este permis pentru tine) să vorbești pentru tine însuți". Atunci Pavel a întins mâna, și a început să cedeze rațiunii.

2. „Dintre toate lucrurile în care sunt acuzat de iudei, tu, rege Agripa, cred că mă voi binecuvânta la tine, când mă voi apăra în această zi (Din cauza tuturor lucrurilor de care sunt acuzat de iudei, o, rege Agripa, cred că sunt foarte norocos să fiu în fața ta, când mă voi apăra în această zi);
3. mai ales pentru că tu știi toate lucrurile care sunt printre iudei, obiceiurile (lor) și întrebările. Pentru care lucru, te implor (pe tine), ascultă-mă cu răbdare.
4. Pentru toți evreii care m-au cunoscut de la început, cunosc viața mea din tinerețe;

5. care de la început a fost în poporul meu din Ierusalim, dacă ei vor depune mărturie, că după cea mai sigură sectă a religiei noastre, am trăit ca un fariseu. (care de la început a fost printre poporul meu în Ierusalim, și ei pot depune mărturie, că prin cea mai sigură sectă a religiei noastre, am trăit ca un fariseu).
6. Și acum, pentru nădejdea repromiterii, care este făcută părinților noștri de Dumnezeu, Rămân subiect locului de osândă (Și acum, pentru speranța promisiunii care a fost făcută părinților noștri de către Dumnezeu, mă aflu în fața curții);
7. în care nădejde nădăjduiesc să vină cele douăsprezece neamuri ale noastre, care slujesc zi și noapte; de care nădejde, domnule rege [de care nădejde, tu rege], sunt acuzat de iudei. (în care nădăjduiesc să vină cele douăsprezece seminții ale noastre, care slujesc zi și noapte; pentru care nădejde, o, rege, sunt acuzat acum de acești iudei).
8. Ce lucru de necrezut ți se pare ție, dacă Dumnezeu învie oameni morți? (De ce este atât de greu de crezut, după părerea voastră, că Dumnezeu învie morții?)

9. Și astfel am ghicit că ar trebui să fac multe lucruri contrare numelui lui Isus din Nazaret.
10. Lucruri pe care le-am făcut și în Ierusalim, și am închis pe mulți dintre sfinți în închisori, după ce am luat puterea asupra prinților preoților. Și când au fost uciși, am adus sentința [am pronunțat sentința]. (Lucruri pe care le-am făcut în Ierusalim, și am întemnițat pe mulți din poporul lui Dumnezeu, după ce am fost împuternicit de marii preoți. Iar atunci când s-a considerat că ar trebui executați, am votat pentru această pedeapsă sau această sentință).
11. Și prin toate sinagogile îi pedepseam adesea și îi constrângeam (pe ei) să blasfemieze; și mai mult mă înfuriam împotriva lor și îi urmăream (pe ei) [până] în cetăți străine. (Și în toate sinagogile îi pedepseam adesea și îi obligam să blasfemieze; și am devenit tot mai furios împotriva lor și i-am persecutat chiar și în cetăți străine).

12. În care, în timp ce mă duceam la Damasc, cu puterea și suferința prinților preoților (În care, în timp ce eram în drum spre Damasc, cu putere și autoritate din partea marilor preoți),
13. la amiază, pe drum am văzut, domnule rege [pe calea pe care am văzut-o, împărate] (în mijlocul zilei, pe drum am văzut, o, rege), că din cer strălucea o lumină în jurul meu, care întrecea strălucirea soarelui, și în jurul celor ce erau împreună cu mine.
14. Și după ce am căzut cu toții la pământ, am auzit un glas care îmi spunea în limba ebraică: <<Saule, Saule, ce mă urmărești? este greu să te ridici (este greu pentru tine), să te împotrivești înțepăturii>>. (Și după ce am căzut cu toții la pământ, am auzit o voce care îmi spunea în limba ebraică: <<Saule, Saule, de ce mă prigonești? este greu pentru tine să te împotrivești>>).
15. Și am zis: <<Cine ești Tu, Doamne?>> Iar Domnul a răspuns: <<Eu sunt Isus, pe care îl urmărești (Eu sunt Isus, pe care tu îl prigonești)
16. Dar ridică-te și stai pe picioarele tale. Pentru că ți-am arătat lucrul acesta, că te-am rânduit slujitor și martor al lucrurilor pe care le-ai văzut și al lucrurilor pe care ți le voi arăta. [și al lucrurilor în care mă voi arăta ție]. (Dar ridică-te și stai pe picioarele tale. Pentru că m-am arătat ție din acest motiv, ca să te pot rândui să fii slujitorul meu și martor al lucrurilor pe care le-ai văzut și al lucrurilor pe care ți le voi mai arăta/și al lucrurilor în care mă voi mai arăta ție.
17. Și te voi izbăvi de popoarele și oamenii la care te trimit acum (Și te voi salva din popoarele și neamurile la care te trimit acum),

18. ca să le deschizi ochii, ca să se convertească (sau să se întoarcă) de la întuneric la lumină și de la puterea Satanei la Dumnezeu, ca să ia [primească] iertare de păcate și partea lor printre sfinți, prin credința care este în mine>>. (ca să le deschizi ochii, astfel încât să se întoarcă de la întuneric la lumină și de la puterea Satanei la Dumnezeu, astfel încât să primească iertarea păcatelor lor și locul lor în poporul lui Dumnezeu, prin credința lor care este în mine).

19. De aceea, domnule rege Agrippa [De aceea, tu, rege Agrippa], nu am fost necredincios viziunii cerești [Și astfel, rege Agrippa, nu am nesocotit viziunea cerească];
20. ci le-am spus (sau le-am arătat) că trebuie să fie mai întâi la Damasc, apoi la Ierusalim, apoi în toată țara Iudeii și la păgâni, ca să facă penitență, să se convertească la Dumnezeu și să facă fapte vrednice de penitență. (ci am spus mai întâi celor din Damasc, apoi celor din Ierusalim, apoi celor din tot ținutul Iudeii și apoi neamurilor, să se pocăiască, să se convertească la Dumnezeu și să facă fapte vrednice de pocăință).
21. Din această cauză, iudeii m-au luat (reținut) când eram în templu, ca să mă omoare [și voiau să mă omoare]. (Și din această cauză/Și din acest motiv, iudeii au pus mâna pe mine, când eram în Templu, ca să mă omoare).
22. Dar am fost ajutat de ajutorul lui Dumnezeu până în ziua de azi, și stau în picioare, mărturisind la mai puțin și la mai mult (mărturisind celor mai mici și celor mai mari). Și nu spun nimic altceva decât lucrurile despre care au vorbit profeții și Moise că vor veni,
23. dacă Hristos va suferi, dacă el este primul dintre cei care se ridică din nou din morți [dacă (el este) cel dintâi dintre cei morți care învie din nou], care va arăta lumină poporului și păgânilor". (că Mesia trebuie să sufere și că el este primul din învierea morților, care va arăta lumină poporului și neamurilor).

24. După ce a spus aceste lucruri și și-a dat cu părerea, Festus a zis cu glas mare: „Pavel, tu înnebunești [Pavel, ai luat-o razna]; multe scrisori te fac să înnebunești" (Și după ce a spus aceste lucruri și și-a făcut apărarea, Festus a spus cu glas tare: Pavel, tu ești nebun; prea mult studiu te-a înnebunit).
25. Și Pavel a spus: „N-am înnebunit, tu, cel mai bun, Festus (Dar Pavel a zis: Eu nu sunt nebun, o, cel mai excelent, Festus), ci spun cuvintele adevărului și ale cumpătării.
26. Căci și împăratul, căruia îi vorbesc cu fermitate, știe aceste lucruri; pentru că eu cred că nimic din acestea nu îi este ascuns (că nimic din toate acestea nu vă este ascuns); pentru că nimic din toate acestea nu s-a făcut într-un colț.
27. Crezi tu, rege Agripa, în profeți? Eu știu că tu crezi".
28. Și Agripa i-a spus lui Pavel: „În puține lucruri mă sfătuiești ca să fiu făcut om creștin(?)".
29. Iar Pavel a spus: „Îmi doresc cu Dumnezeu, atât în mic, cât și în mare (atât pentru cel mai mic, cât și pentru cel mai mare), (da), nu numai pentru tine, ci pentru toți cei care ascultă astăzi, să fie așa cum sunt eu, cu excepția acestor legături".

30. Și regele s-a sculat, și președintele și Bernice și cei care stăteau lângă ei.
31. După ce au plecat, au vorbit împreună și au zis: „Că acest om nu a făcut nimic vrednic de moarte, nici de închisoare" [sau (de) lanțuri]. (Și când au plecat, au vorbit împreună și au spus: Acest om nu a făcut nimic vrednic de moarte, sau de robie, sau de închisoare).
32. Și Agripa i-a spus lui Festus: „Acest om ar fi putut fi eliberat, dacă nu ar fi apelat la împărat" [Acest om ar fi putut fi reziliat, dacă nu ar fi apelat la Cezar].

CAPITOLUL 27

1. Dar pentru că s-a considerat că trebuie să se îmbarce în Italia, l-au încredințat pe Pavel împreună cu alți gardieni [împreună cu alți oameni] unui centurion, pe nume Iulius, din compania cavalerilor împăratului. (Și când s-a hotărât ca el să navigheze spre Italia, l-au predat pe Pavel împreună cu alți prizonieri unui centurion, pe nume Iulius, din compania soldaților împăratului).
2. Și ne-am suit în corabia din Adramyttium, și am început să navigăm, și am fost purtați în jurul locurilor din Asia, în timp ce Aristarh din Macedonia, Tesalonic, locuia încă cu noi.
3. Și în ziua următoare, am ajuns la Sidon; și Iulius l-a tratat cu curtoazie pe Pavel și i-a permis să meargă la prieteni, și să-și facă nevoile [și să aibă grijă de el]. (A doua zi, am ajuns la Sidon; iar Iulius l-a tratat pe Paul cu curtoazie, și i-a permis să meargă la prietenii săi, și acolo să-și satisfacă nevoile sau să aibă ei grijă de el).
4. Și când am plecat de acolo [Și când am fost luați de acolo], am navigat mai puțin spre Cipru, pentru că vânturile erau contrare.
5. Am navigat pe marea Ciliciei și a Pamfiliei, și am ajuns la Listra, care este Licia.
6. Și acolo centurionul a găsit o corabie din Alexandria, care naviga spre Italia, și ne-a pus în ea.
7. Și după ce în multe zile am navigat încet și abia am ajuns la Cnidus, pentru că vântul ne-a împiedicat, am navigat spre Creta, lângă Salmone.
8. Și abia am navigat mai departe, și am ajuns într-un loc, care se numește paradis bun, căruia îi era aproape orașul Lasea.

9. Și după ce a trecut mult timp, și navigația de atunci nu era sigură, pentru că (timpul) postului trecuse, Pavel i-a mângâiat (Pavel i-a întărit),
10. și le-a spus: „Bărbați, văd că navigația începe să fie greșită și cu mult rău, nu numai pentru încărcătură și corabie, ci și pentru viețile noastre” (nu numai pentru încărcătură și pentru navă, ci și pentru propria noastră viață).
11. Dar centurionul credea mai mult în guvernator și în stăpânul corăbiei, decât la aceste lucruri care au fost spuse despre Pavel. (Dar centurionul a crezut, sau a avut încredere, mai mult în ceea ce au spus căpitanul și proprietarul corăbiei, decât în ceea ce a spus Pavel).
12. Și când adăpostul (portul) nu putea fi locuit peste iarnă, mulți au poruncit să plecăm de acolo, dacă în orice mod [dacă în vreun fel] ar putea veni la Fenix, pentru a locui în timpul iernii în portul Cretei, care privește spre Africa, adică (spre) sud-vest, și spre Corum, adică (spre) nord-vest.

13. Și când a suflat sudul, au ghicit ei înșiși pentru a menține scopul; și după ce au plecat (sau după ce s-au ridicat) din Assos, au navigat spre Creta.

14. Și nu după mult [timp], vântul Tifonyk, care este numit nord-est, (sau vântul furtunii), a fost împotriva acesteia.
15. Și când corabia a fost răvășită și nu se putea apăra împotriva vântului (sau de bătaia vântului), când corabia era lăsată în voia vântului, am fost purtați (Și când corabia a fost smulsă, sau a fost prinsă, și nu s-a putut împotrivi vântului, când corabia a fost lăsată în voia vântului, am fost purtați)
16. cu cursul spre o insulă, care se numește Clauda; și abia am putut obține o barcă mică (sub control în aceste circumstanțe). (de curs pe o insulă, numită Cauda; și abia am reușit să controlăm mica barcă a navei în astfel de circumstanțe).

17. Și când această (barcă mică) a fost ridicată, au folosit ajutoare, strângând corabia; și se temeau (și s-au speriat) să nu cadă în locuri nisipoase. Și când corabia a fost scufundată, așa au fost purtați.
18. Și pentru că am fost aruncați de o furtună puternică, în ziua în care au făcut aruncarea afară. (Și pentru că eram zguduiți de o furtună puternică, în ziua următoare au început să arunce încărcătura).
19. Iar a treia zi au aruncat cu mâinile lor uneltele corăbiei.
20. Și când [nici] soarele, nici stelele nu se mai vedeau de mai multe zile, și furtuna nu se înrăutățea/înăbușea deloc, acum toată nădejdea sănătății noastre a dispărut. (Și când nici soarele, nici stelele nu s-au mai văzut timp de multe zile, și o mare furtună se apropia, acum toată speranța noastră de izbăvire a dispărut).

21. Și după ce au postit mult, Pavel a stat în mijlocul lor și a zis: „Bărbaților [O! bărbați], trebuia, când m-ați auzit, să nu luați corabia din Creta și să faceți această greșeală și această izgonire.
22. Și acum vă sfătuiesc să fiți liniștiți (sau cu o inimă bună), pentru că nimeni dintre voi nu va fi pierdut (pentru că nu se va pierde niciun suflet din voi), (nu), cu excepția corăbiei.
23. Căci un înger al lui Dumnezeu, al cărui sunt, și pe care îl servesc, a stat aproape de mine în această noapte,
24. și a zis: <<Pavele, nu te teme (nu-ți fie teamă); se cuvine să te prezinți în fața împăratului [se cuvine să stai aproape de Cezar]. Și iată că Dumnezeu ți-a dat pe toți cei care sunt în corabie cu tine>>.
25. Drept pentru care, oameni buni, fiți liniștiți (să aveți o inimă bună); pentru că eu cred în Dumnezeul meu, că așa va fi, așa cum mi s-a spus.
26. Și se cuvine să intrăm în vreo insulă”.

27. Dar după aceea, în a paisprezecea zi, noaptea a venit peste noi navigând pe marea de piatră (Dar apoi, în a paisprezecea zi, când noaptea a venit peste noi navigând pe marea furtunoasă), pe la miezul nopții, corăbierii au crezut că le apare o țară.
28. Și au aruncat în jos un fir cu plumb (Care au trimis în jos un fir de plumb), și au găsit douăzeci de brațe de adâncime. După puțin timp, au plecat de acolo și au găsit cincisprezece brațe.
29. Și s-au temut (Și ei se temeau), ca nu cumva să cădem în locuri ascuțite; și din ultima parte a corăbiei au trimis (afară) patru ancore, și au dorit ca ziua să fi venit. [Se temeau ca nu cumva să cădem în locuri ascuțite; și din ultima parte a navei au trimis patru ancore, și au cerut ca ziua să fie făcută].
30. Și când corăbierii au încercat să fugă din corabie, după ce au trimis o barcă mică în mare (după ce au trimis bărcuța în mare), sub culoarea în care ar fi trebuit să înceapă să întindă ancorele din prima parte a corăbiei,
31. Pavel le-a spus centurionului și cavalerilor: „Dar dacă aceștia locuiesc în corabie, voi nu puteți fi în siguranță”. (Pavel le-a spus centurionului și soldaților: Dacă acești oameni nu rămân pe corabie, nu veți fi salvați).
32. Atunci cavalerii au tăiat corzile bărcuței și au lăsat-o să cadă. (Așa că soldații au tăiat corzile bărcuței și au lăsat-o să cadă).

33. Și când a venit ziua, Pavel a rugat pe toți bărbații să mănânce (Pavel i-a implorat pe toți bărbații să aibă ceva de mâncare), și a spus: „A paisprezecea zi, în această zi, rămâneți și postiți, și nu luați nimic.

34. De aceea vă rog să mâncați, pentru sănătatea voastră (Așa că vă implor să mâncați ceva, pentru propria voastră bunăstare); căci nici un păr din cap nu va pieri la niciunul dintre voi".
35. Și după ce a spus aceste lucruri, Pavel a luat pâine, și aducea mulțumiri lui Dumnezeu înaintea tuturor oamenilor (și a mulțumit lui Dumnezeu înaintea tuturor oamenilor); și după ce a frânt-o, a început să o mănânce.
36. Și toți erau mai confortabili (sau mai răbdători, sau mai inimoși), și au luat carne. (Și toți au fost întăriți, după ce au mâncat ceva).
37. Și eram toți bărbați în corabie, două sute șaptezeci și șase.
38. Și s-au umplut cu carne, au descărcat corabia, și au aruncat grâul în mare. (S-au săturat de mâncare, au descărcat corabia și au aruncat grâul în mare).

39. Și când a venit ziua, ei nu cunoșteau țara; și au văzut un golf care avea un mal de apă, în care s-au gândit, dacă puteau (dacă ar fi putut), să aducă corabia.
40. Și după ce au ridicat ancorele, le-au aruncat în mare (le-au scăpat în mare), și au slăbit împreună articulațiile cârmelor. Și cu o pânză mică ridicată, prin suflarea vântului, au plecat (înainte) spre mal.
41. Și când ne-am prăbușit într-un loc de pietriș învolburat de mare, au aruncat nava. Și când prima parte a fost fixată, ea a rămas nemișcată, iar ultima parte (a ei) a fost spartă de (sau prin) forța mării.
42. Și sfatul cavalerilor a fost să ucidă pe bărbații care se aflau în gardă (sau în pază), ca nu cumva să scape vreunul, după ce ar fi înotat afară. (Și planul soldaților, sau gândirea lor, a fost să ucidă oamenii care se aflau în cală, ca nu cumva să scape vreunul, după ce a înotat).
43. Dar centurionul a vrut să-l țină pe Pavel (în viață) și a interzis să se facă acest lucru. Și a poruncit celor ce știau să înoate să intre [mai întâi] în mare, să scape și să iasă pe uscat.
44. Iar pe alții i-au pus pe scânduri, și pe alții pe lucrurile care erau în corabie. Și așa s-a întâmplat, încât toți oamenii au scăpat pe uscat.

CAPITOLUL 28

1. Și când am scăpat, atunci am știut că insula se numea Malta.
2. Și păgânii nu ne-au făcut (doar) puțină politețe [Așa că barbarii nu ne-au dat (doar) puțină umanitate] (Și neamurile de acolo nu ne-au făcut doar puțină politețe). Și când s-a aprins un foc, ne-a împrospătat pe toți, pentru ploaia care a venit și pentru frig.
3. Dar după ce Pavel a adunat o mulțime de butași de viță de vie și i-a pus pe foc, o viperă a ieșit din foc (un șarpe a ieșit afară din cauza căldurii), și l-a apucat de mână.
4. Și când păgânii din insulă au văzut fiara atârnând în [de] mâna lui, au spus împreună: „Pentru că acest om este un ucigaș de oameni; și când a scăpat din mare, răzbunarea lui Dumnezeu nu-i permite să trăiască pe pământ". (Și când neamurile din insula aceea au văzut fiara atârnând de mâna lui, și-au zis unul altuia: Acest om este un ucigaș; și, deși a scăpat din mare, răzbunarea lui Dumnezeu nu-i va permite să trăiască pe pământ).
5. Dar el a scuturat animalul în foc și nu a pățit nimic [nu a suferit nimic rău] (nu a fost rănit).
6. Și au ghicit că el ar trebui să fie transformat în umflătură, să cadă brusc și să moară. Dar după ce au rămas mult timp și au văzut că nimic rău nu se făcea în El, s-au întors împreună la ei înșiși și au spus că El era Dumnezeu.

7. Și în acele locuri erau conace (sau câmpuri) ale prințului insulei, Publius pe nume, care ne-a primit binevoitor (sau cu voie bună) timp de trei zile, și ne-a „găsit".

8. Și s-a întâmplat că tatăl lui Publius a fost cuprins de febră și de flux sângeros (sau dizenterie). Pavel a intrat la el și, după ce s-a rugat și și-a pus mâinile peste el, l-a vindecat.
9. Și când s-a făcut lucrul acesta, toți cei din insulă care aveau boli au venit (toți cei de pe insulă care erau bolnavi au venit), și s-au vindecat (sau au fost vindecați).
10. Care, de asemenea, ne-a onorat cu multe închinăciuni (Și ei ne-au onorat cu multe daruri), și a pus (la bord) lucrurile care ne erau necesare, atunci când ne-am îmbarcat.

11. După trei luni, ne-am îmbarcat pe o corabie din Alexandria, care iernase în insulă, la care era un semn excelent al lui Castor (sau Dioscurilor).
12. Și când am ajuns la Siracuza, am locuit acolo trei zile.
13. De acolo am navigat în jur și am ajuns la Rhegium; și după o zi, în timp ce sudul sufla, în a doua zi am ajuns la Puteoli.
14. Când am găsit (niște) frați, am fost rugați să stăm acolo cu ei șapte zile (am fost implorați să rămânem acolo cu ei timp de șapte zile). Și astfel am ajuns (în sfârșit) la Roma.
15. Și de acolo, auzind frații, au venit la noi la capiștea din Appii, și la cele Trei Taverne. După ce i-a văzut, Pavel a mulțumit lui Dumnezeu și s-a încredințat. (Și de acolo, când au auzit frații, au venit să ne întâlnească la locul de desfacere sau în piața orașului Appii, și la cele trei taverne. Și după ce Pavel i-a văzut, el a mulțumit lui Dumnezeu și a căpătat încredere).

16. Și când am ajuns la Roma, i s-a permis lui Pavel să locuiască singur, cu un cavaler care îl păzea. (Iar când am ajuns la Roma, lui Pavel i s-a permis să locuiască singur, cu un soldat care îl păzea).

17. Iar după a treia zi, a chemat pe cei mai vrednici dintre iudei. Și când au venit, el le-a spus: „Confraților, nu am făcut nimic împotriva poporului și nici împotriva obiceiurilor părinților noștri, și am fost legat la Ierusalim, și am fost dat în mâinile romanilor. (Când au venit, le-a zis: Fraților, nu am făcut nimic împotriva poporului nostru, nici împotriva obiceiurilor părinților noștri, ci am fost luat prizonier în Ierusalim și dat în mâinile romanilor).
18. Și dacă m-ar fi întrebat, m-ar fi eliberat, pentru că nu era în mine nici o cauză (vrednică) de moarte. (Și după ce m-au întrebat, mi-au dat drumul, pentru că nu s-a găsit în mine nici un caz sau crimă vrednică de moarte).
19. Dar pentru că evreii m-au refuzat (pe mine), am fost constrâns să apelez la împărat (sau la Cezar) (Dar pentru că evreii au vorbit împotriva mea, am fost nevoit să apelez la împărat); nu pentru că aș fi avut ceva de reproșat poporului meu.
20. De aceea, pentru această cauză m-am rugat să vă văd (Și din acest motiv am cerut să vă văd), și să vă vorbesc; pentru speranța lui Israel sunt încins cu acest lanț”.
21. Iar ei i-au spus: „Nici noi nu am primit scrisori de la tine din Iudeea, nici vreunul dintre frații care au venit nu a arătat, nici nu a vorbit nimic rău despre tine. (Iar ei i-au spus: Nu am primit nici o scrisoare despre tine din Iudeea, și nici unul dintre frații care au venit aici nu a arătat sau nu a vorbit nimic rău despre tine).
22. Dar ne rugăm să auzim de la tine, ce lucruri simți; căci despre această sectă știm că pretutindeni oamenii o câștigă.” (Dar am vrea să te ascultăm, orice ai vrea să spui; pentru că această sectă ne este cunoscută, și peste tot oamenii vorbesc împotriva ei).

23. Și după ce i-au rânduit o zi, mulți oameni au venit la El în han. La care el a expus, mărturisind Împărăția lui Dumnezeu, și i-a sfătuit despre Isus, despre Legea lui Moise și despre profeți, de a doua zi până la apus. (Și după ce i-au rânduit o zi, mulți oameni au venit

la El la han. Cărora le vorbea, mărturisindu-le despre Împărăția lui Dumnezeu, și îi sfătuia despre Isus, despre Legea lui Moise și despre profeți, de dimineața până seara).
24. Și unii au crezut aceste lucruri care au fost spuse despre Pavel, alții nu au crezut. (Și unii au crezut cele spuse de Pavel, iar alții nu au crezut).
25. Și când nu au fost de acord împreună, au plecat. Și Pavel a spus un cuvânt: „Căci Duhul Sfânt a vorbit bine părinților noștri prin proorocul Isaia (Și astfel Pavel le-a spus acest ultim lucru: Căci Spiritul Sfânt a vorbit bine părinților noștri prin profetul Isaia),

26. când a spus: <<Du-te la poporul acesta și spune-i: Cu urechea veți auzi, dar nu veți înțelege; și cu vederea veți vedea, dar nu veți privi.

27. Pentru că inima acestui popor este foarte îngrășată, iar urechile lor au auzit greu și și-au închis ochii, ca nu cumva să vadă cu ochii lor și să audă cu urechile lor și să înțeleagă cu inima lor și să se convertească, iar Eu să-i vindec>>.

28. De aceea să știți că această sănătate a lui Dumnezeu este trimisă păgânilor, și ei vor auzi". (Astfel, să știți că această mântuire a lui Dumnezeu este trimisă acum neamurilor, iar ele vor asculta).
29. Și după ce a spus aceste lucruri, iudeii au ieșit de la El și au avut multe întrebări, sau meditații/cugetări, (sau căutări), între ei.

30. Și a locuit doi ani întregi în locul său închiriat; și a primit pe toți cei care au intrat la el,
31. și a predicat împărăția lui Dumnezeu, și a învățat lucrurile care sunt ale Domnului Isus Hristos, cu toată încrederea, fără să interzică. Amin.

ROMANI

CAPITOLUL 1

1. Pavel, slujitorul lui Isus Hristos, numit apostol, s-a despărțit/separat în Evanghelia lui Dumnezeu (pus deoparte pentru Evanghelia sau Vestea Bună a lui Dumnezeu);
2. pe care o promisese mai înainte prin profeții Săi în Sfintele Scripturi
3. despre Fiul Său, care i-a fost dat din sămânța lui David prin trup [despre Fiul Său, care este făcut din sămânța lui David după trup] (despre Fiul Său, care a fost făcut pentru El din sămânța lui David prin trup),
4. și El a fost rânduit mai dinainte (sau predestinat, prin har), Fiul lui Dumnezeu în virtutea, prin Duhul sfințirii învierii morților, al lui Isus Hristos, Domnul nostru (și a fost predestinat prin har, Fiul lui Dumnezeu în putere, prin Duhul, prin consacrarea învierii din morți, da, Isus Hristos, Domnul nostru),
5. prin care am primit harul și slujba de apostol (sau de apostolat), ca să ne supunem credința în toată lumea, pentru numele Lui (pentru a conduce la credința în numele Lui pe cei din toate neamurile și popoarele),
6. printre care și voi sunteți chemați de Isus Hristos,

7. către toți cei ce sunt la Roma, dragi (sau preaiubiți), sau iubiți ai lui Dumnezeu, și numiți sfinți, har vouă și pacea lui Dumnezeu Tatăl nostru și a Domnului Isus Hristos.
8. În primul rând, aduc mulțumiri Dumnezeului meu (Mai întâi îi mulțumesc Dumnezeului meu), prin Isus Hristos, pentru voi toți, pentru că credința voastră este arătată în toată lumea.
9. Căci Dumnezeu îmi este martor mie, Căruia îi slujesc în duhul meu, în Evanghelia Fiului Său, că neîncetat mă gândesc la voi în rugăciunile mele (Mărturie îmi este Dumnezeu, Căruia îi slujesc în duhul meu, în Evanghelia Fiului Său, așa că neîncetat îmi aduc aminte de voi în rugăciunile mele),
10. și implor (sau mă rog), dacă în vreun fel, cândva, am o cale rapidă în voia lui Dumnezeu de a veni la voi.
11. Căci doresc să vă văd, pentru a vă împărtăși ceva din harul spiritual [ca să vă dau ceva din harul spiritual], (pentru) ca să fiți confirmați,
12. adică să fiți mângâiați împreună în voi (să fiți întăriți de voi), prin [acea] credință care este și a voastră și a mea împreună.
13. Și, confraților, nu vreau ca voi să nu știți că de multe ori mi-am propus să vin la voi, și am fost împiedicat până în acest moment, că am ceva rod în voi, ca și în alți oameni. (Și, fraților, nu doresc, ca să nu știți, că de multe ori am plănuit să vin la voi, dar am fost împiedicat până în acest moment, ca să pot rodi ceva în voi, așa cum am făcut în alte națiuni și popoare).
14. Sunt dator grecilor și barbarilor, înțelepților și neînțelepților,

15. așa că ceea ce este în mine este gata să propovăduiască Evanghelia (sau să evanghelizeze), de asemenea și vouă, care sunteți la Roma.

16. Căci nu mă rușinez de Evanghelie, pentru că ea este virtutea lui Dumnezeu în sănătate, pentru fiecare om care crede, pentru evreu mai întâi și pentru grec. (Căci nu mi-e rușine de Evanghelie, sau de Vestea cea Bună, pentru că ea este puterea lui Dumnezeu pentru mântuire, pentru oricine crede, mai întâi pentru iudeu și pentru grec).
17. Căci dreptatea lui Dumnezeu este arătată în ea, a credinței în credință, după cum este scris: <<Căci un om drept trăiește din credință>>.

18. Căci mânia lui Dumnezeu se arată din cer peste toată nepocăința și răutatea (sau lipsa de înțelepciune/nedreptatea) acelor oameni care rețin (sau care țin pe loc) adevărul lui Dumnezeu în necredință.
19. Pentru acel lucru al lui Dumnezeu care este cunoscut/Căci ceea ce este cunoscut de la Dumnezeu, le este arătat (sau le este deschis), pentru că Dumnezeu li l-a arătat.
20. Pentru că lucrurile invizibile ale Lui, care sunt înțelese, sunt văzute de creatura lumii (se văd de la crearea lumii), prin lucrurile care au fost făcute, da, și virtutea veșnică a Lui (și puterea Lui eternă), și Dumnezeirea, astfel încât să nu poată fi scuzate (ele sunt de neiertat).
21. Pentru că, după ce L-au cunoscut pe Dumnezeu, nu L-au proslăvit ca Dumnezeu, nici nu I-au adus mulțumiri (nici nu I-au mulțumit); dar ei au dispărut în gândurile lor, iar inima lor neînțeleaptă a fost întunecată (a devenit întuneric).
22. Căci ei, care se credeau înțelepți, au fost făcuți nebuni.
23. Și au schimbat slava Dumnezeului necoruptibil în asemănarea unui chip de om mort (sau de om coruptibil), de păsări, de fiare cu patru picioare și de șerpi. (Și au schimbat slava lui Dumnezeu cel incoruptibil, sau nemuritor, cu asemănarea unui chip de om muritor, și cu cele ale păsărilor și ale animalelor cu patru picioare și ale șerpilor).

24. Lucru pentru care Dumnezeu i-a îndreptat spre dorințele inimii lor (Pentru care Dumnezeu i-a predat dorințelor inimilor lor), în necurăție, (astfel) încât ei își pedepsesc cu nedreptăți trupurile în ei înșiși.
25. Oamenii au schimbat adevărul lui Dumnezeu în minciună și au lăudat și au slujit o creatură în locul Creatorului, care este binecuvântat în lumi de lumi/lumile lumilor (sau fără sfârșit). Amin. (Și acești oameni au transformat adevărul lui Dumnezeu în minciună, și au lăudat și au slujit creaturile, sau Creația, mai degrabă decât Creatorul, care este binecuvântat în vecii vecilor. Amin).

26. De aceea Dumnezeu i-a aruncat în patimile rușinii (sau ale faimei rele). Pentru că femeile dintre ele au schimbat folosirea naturală în acea folosire care este împotriva felului. (Și astfel Dumnezeu i-a predat patimilor lor nerușinate. Și femeile lor au trecut de la utilizarea naturală sau de la calea naturală la acea cale care este împotriva naturii).
27. De asemenea, bărbații au renunțat la folosul bun al femeilor și s-au aprins în dorințele lor împreună, iar bărbații în bărbați au făcut murdărie, și au primit în ei înșiși plata care le

revenea din greșeala lor. (Și bărbații au renunțat la folosirea naturală a femeilor, și ardeau în dorințele lor unul pentru celălalt, iar bărbații cu bărbații au făcut murdărie, și au primit pentru ei înșiși răsplata pe care o meritau pentru eroarea lor).

28. Și pentru că au dovedit că nu Îl aveau pe Dumnezeu în cunoștință, Dumnezeu i-a îndreptat spre o minte mustrătoare, pentru ca ei să facă acele lucruri care nu sunt convenabile (Și pentru că au dovedit că nu aveau adevărata cunoaștere a lui Dumnezeu, Dumnezeu i-a dat minților lor corupte, sau modului lor corupt de gândire, astfel încât ei fac lucruri care nu sunt potrivite);
29. să fie plini de toată răutatea (astfel încât să fie plini de toate răutățile), malițiozitatea, de curvie, de lăcomie, de rătăcire, plini de invidie, omucidere, de certuri, de viclenie, de rea voință,
30. privați de răspundere, detractori, urâtori de Dumnezeu, dezbătători (sau disprețuitori), mândri și prea-măsurați, descoperitori de lucruri rele, neascultători de tată și de mamă,
31. neînțelepți, fără maniere, fără dragoste, (sau fără afecțiune), fără o legătură de pace, fără milă.
32. Cei care, după ce au cunoscut înțelepciunea lui Dumnezeu, nu au înțeles că cei care fac astfel de lucruri sunt vrednici de moarte, nu numai cei care fac acele lucruri (nu numai cei care fac astfel de lucruri), ci și cei care consimt la cei care le fac.

CAPITOLUL 2

1. De aceea tu ești de neiertat, fiecare om care consideră (fiecare om care judecă), pentru că în ce lucru consideri tu pe altul, te condamni pe tine însuți; pentru că tu faci aceleași lucruri pe care le crezi.
2. Și știm că osânda lui Dumnezeu este după adevăr împotriva celor care fac astfel de lucruri. (Și știm că judecata lui Dumnezeu este conform adevărului împotriva celor care fac astfel de lucruri).
3. Dar tu, omule, crezi că cei care fac astfel de lucruri, și tu faci acele lucruri, vor scăpa de osânda lui Dumnezeu? (vor scăpa de Judecata lui Dumnezeu?)
4. Nu cumva disprețuiești bogăția bunătății Lui, răbdarea și îndelunga Lui stăruință? Nu știi, că benignitatea (sau bunăvoința) lui Dumnezeu te conduce la pocăință (sau la penitență)?
5. Dar, după împietrirea și neîmpăcarea inimii tale, ți-ai strâns pentru tine mânia în ziua mâniei și a arătării osândei drepte a lui Dumnezeu (și a arătării dreptei Judecăți a lui Dumnezeu),
6. care va da fiecăruia după faptele lui;
7. și anume, celor care sunt prin răbdarea faptei bune, slavă și onoare; și necorupție, celor care caută viața veșnică (cu adevărat, celor care fac cu răbdare fapte bune și caută slava, cinstea și nestricăciunea, le va da viața veșnică);
8. dar celor care se ceartă (dar pentru cei care se ceartă și se luptă) și care nu se conformează adevărului, ci cred în răutate, mânia și indignarea**,**
9. necazul și chinul, în fiecare suflet de om care lucrează răul, iudeului mai întâi și grecului (el va da necazuri și angoasă, da, fiecărui om care lucrează răul, iudeului mai întâi și

grecului);
10. dar glorie, onoare și pace, pentru fiecare om care face lucruri bune (fiecărui om care face lucruri bune), iudeului mai întâi și grecului.
11. Pentru că acceptarea de persoane [adică a pune pe cineva înaintea altuia fără desert (sau fără a-l merita)] nu este cu Dumnezeu. (Pentru că favorizarea oamenilor nu este calea lui Dumnezeu).

12. Căci oricine a păcătuit fără lege, va pieri fără lege; și oricine a păcătuit în lege, va fi judecat prin lege. (Căci oricine a păcătuit fără Lege, va pieri fără Lege; și oricine a păcătuit în Lege, va fi judecat prin Lege).
13. Căci nu ascultătorii Legii sunt neprihăniți înaintea lui Dumnezeu, ci împlinitorii Legii vor fi făcuți neprihăniți.
14. Căci păgânii, care nu au Legea, fac cu bunăvoință lucrurile care sunt din Lege (Căci neamurile, care nu au Legea, fac de bunăvoie, sau în mod natural, lucrurile care sunt în Lege), ei, neavând o astfel de fel de lege, sunt o lege pentru ei înșiși,
15. arătând lucrarea legii scrisă în inimile lor (care arată lucrarea Legii scrisă pe inimile lor). Căci conștiința lor le dă o mărturie (sau o declarație), între ei, despre gândurile care îi acuză sau îi apără,
16. în ziua în care Dumnezeu va considera lucrurile confidențiale ale oamenilor după Evanghelia mea, prin Isus Hristos. (în ziua în care Dumnezeu va judeca lucrurile private sau secrete ale oamenilor, conform Evangheliei mele, prin Isus Hristos).

17. Dar dacă te numești iudeu, și rămâi în Lege, și ai slavă (sau mândrie) în Dumnezeu (Dar dacă te numești iudeu și te sprijini pe Lege și te lauzi cu Dumnezeu),
18. și ai cunoscut voia Lui, și ai învățat prin Lege aprobând, (sau ai dovedit), lucrurile cele mai folositoare,
19. și te încrezi să fii un conducător al orbilor, lumina celor care sunt în întunericuri (lumină pentru cei care sunt în întuneric),
20. învățător pentru oamenii neînțelepți, stăpân pentru copiii mici (învățător al copiilor mici), care are forma cunoașterii, (sau a științei), și a adevărului în Lege;
21. atunci ce înveți pe altul și nu te înveți pe tine însuți? (atunci de ce înveți pe altcineva, dar nu te înveți pe tine însuți?) Tu care îmi propovăduiești mie/oamenilor să nu fure, furi? [Tu, care propovăduiești să nu furi, furi?]
22. Tu, care mă înveți pe mine/că oamenii nu trebuie să facă desfrânare, faci desfrânare? [Tu, care spui să nu faci desfrânare, faci desfrânare?] Tu, care urăști simulacrele (sau idolii), faci sacrilegiu? (Tu, care mă înveți pe mine/că oamenii nu trebuie să comită adulter, comiți adulter? Tu, care urăști idolii, faci sacrilegiu?)
23. Tu, care ai slavă în lege, Îl necinstești pe Dumnezeu prin încălcarea legii? (Tu, care te-ai lăudat cu Legea, Îl dezonorezi pe Dumnezeu călcând Legea?)
24. Căci numele lui Dumnezeu este blasfemiat de voi printre păgâni, după cum este scris.

25. Căci tăierea împrejur folosește, dacă păzești legea; dar dacă ești călcător de lege, tăierea ta împrejur se face prepuț. (Căci tăierea împrejur este de folos, dacă păzești Legea;

dar dacă ești călcător de Lege, tăierea ta împrejur este făcută netăiere împrejur).
26. De aceea, dacă prepuțul (sau oamenii păgâni) păstrează înțelepciunea legii, prepuțul său nu va fi oare inclus în circumcizie? (Și astfel, dacă necircumcisul sau neamurile păzesc dreptatea Legii, necircumcizia lui nu va fi socotită ca circumcizie?)
27. Și prepuțul celui ce împlinește legea te va considera pe tine, care prin literă și circumcizie ești un călcător de lege. (Iar cei necircumcișși, sau neamurile, care împlinesc Legea prin natură sau în mod natural, te vor judeca pe tine, care prin litera și tăierea ta împrejur ești un călcător al Legii).
28. Căci cel care este la vedere (sau doar în aparență), nu este iudeu, și nici tăierea împrejur nu este cea care este la vedere, în carne;
29. ci cel care este iudeu în ascuns, și tăierea împrejur a inimii, în duh, nu prin literă [nu în literă], a cărui laudă nu este de la oameni, ci de la Dumnezeu. (ci cel care este iudeu pe dinăuntru, sau intern, și a cărui inimă este tăiată împrejur prin lucrarea Duhului, nu doar prin respectarea Legii scrise, și a cărui laudă nu vine de la oameni, ci de la Dumnezeu).

CAPITOLUL 3

1. Ce este deci mai mult pentru un iudeu, sau care (este) folosul tăierii împrejur?
2. Mult de către toți înțelepții (sau în orice mod/sau prin toate felurile); mai întâi, pentru că vorbirea lui Dumnezeu le-a fost adusă la cunoștință (mai întâi, pentru că vorbirile lui Dumnezeu, sau mesajele lui Dumnezeu, le-au fost transmise sau le-au fost date).
3. Și dacă unii dintre ei nu au crezut? Dacă necredința lor a anulat credința lui Dumnezeu? (Lipsa lor de credință a făcut ca credincioșia lui Dumnezeu să fie nulă și neavenită?)

4. Doamne ferește. Căci Dumnezeu este atât de veridic (sau Dumnezeu este sincer), dar fiecare om (este) mincinos; după cum este scris: <<Ca să fii îndreptățit în cuvintele tale și să biruiești, când vei fi considerat>> (când vei fi judecat).

5. Dar dacă răutatea noastră laudă înțelepciunea lui Dumnezeu, ce vom spune? Dacă Dumnezeu este rău, care aduce mânia? După om, eu spun.
6. Doamne ferește. Altfel cum va considera Dumnezeu această lume? (Sau cum altfel ar judeca Dumnezeu această lume?)
7. Pentru că, dacă adevărul lui Dumnezeu a abundat în închirierea mea (sau în minciuna mea) spre slava Lui, ce mai sunt eu considerat un păcătos? (Căci dacă adevărul lui Dumnezeu a abundat în minciunile mele, spre slava Lui, de ce sunt încă judecat ca un păcătos?)
8. Și nu cum am fi noi blasfemiați, și cum spun unii că spunem noi: <<Facem lucruri rele, (pentru) ca să vină lucruri bune>>. A căror damnare este dreaptă.

9. Ce se întâmplă atunci? Îi depășim noi? Nu; pentru că am arătat prin pricepere că toți, atât iudeii cât și grecii, sunt sub păcat, [Prin urmare, ce? Trecem noi de ei? Nu; de fapt, am arătat prin pricepere că evreii și grecii sunt toți sub păcat],

10. după cum este scris: <<Căci nu este nimeni (care să fie) drept (după cum este scris: Căci nu este nimeni neprihănit);

11. nu există om care să înțeleagă, nici care să caute pe Dumnezeu.

12. Toți s-au înclinat, împreună au devenit nefolositori; nu este nimeni care să facă (vreun) lucru bun, nu este nimeni până la unul.

13. Gâtul lor este un mormânt deschis; cu limbile lor au făcut vicleșug (sau trădare); veninul șerpilor este sub buzele lor.

14. A cărui gură este plină de blestem și amărăciune;

15. picioarele lor sunt iuți să verse sânge.

16. Tristețea și blestemul să fie în căile lor [+Contriția sau defularea împreună, și soarta tristă/nefericirea, să fie în calea lor],

17. și ei nu au cunoscut calea păcii;

18. groaza lui Dumnezeu nu este înaintea ochilor lor>>. (frica de Dumnezeu, sau respectul față de Dumnezeu, nu este în gândurile lor).

19. Și știm că tot ce vorbește legea, vorbește celor care sunt în lege, (astfel) încât fiecare gură să fie oprită și fiecare lume să fie supusă lui Dumnezeu.
20. Căci prin faptele Legii, nici un trup nu va fi îndreptățit înaintea Lui; pentru că prin Lege se cunoaște păcatul.

21. Dar acum, fără lege, este arătată înțelepciunea lui Dumnezeu, care este mărturisită de lege și de profeți. (Dar acum, fără Lege, este arătată neprihănirea lui Dumnezeu, care este mărturisită de Lege și de profeți).
22. Și înțelepciunea dreaptă a lui Dumnezeu este prin credința lui Isus Hristos în toți oamenii și asupra tuturor oamenilor care cred în El; pentru că nu există despărțire, (sau distincție).
23. Căci toți oamenii au păcătuit și au nevoie de slava lui Dumnezeu (Căci toți au păcătuit și au nevoie de slava lui Dumnezeu);
24. și să fie îndreptățiți gratuit prin harul Său, prin cumpărarea din nou (sau prin răscumpărarea), care este în Hristos (care este în Mesia).
25. Pe care Dumnezeu L-a rânduit ca iertător (sau L-a hotărât ca ajutor) prin credința în sângele Său, spre arătarea dreptății Sale, pentru iertarea păcatelor dinainte, în purtarea lui Dumnezeu,
26. spre arătarea dreptății Sale în acest timp, ca să fie drept și să justifice pe cel care este din credința lui Isus Hristos.

27. Unde este atunci slava ta? (Atunci unde este lauda ta?) Este exclusă. Prin ce lege? A împlinirii faptelor? Nu, ci prin legea credinței.

28. Căci noi considerăm că omul este îndreptățit prin credință, fără faptele Legii.
29. Dacă Dumnezeul evreilor este singurul Dumnezeu? Dacă nu este și el dintre păgâni? Da, și dintre oamenii păgâni. (Este Dumnezeu doar pentru evrei, sau doar al evreilor? Nu este El și pentru, sau dintre, neamuri? Da, este și pentru, sau dintre, neamuri).
30. Căci este un singur Dumnezeu, care îndreptățește circumcizia prin credință, și prepuțul (sau oamenii păgâni) prin credință. (Căci este un singur Dumnezeu, care îi îndreptățește pe cei tăiați împrejur prin credință și pe cei necircumcișii, sau neamuri, prin credință).

31. Prin urmare, noi distrugem legea prin credință? Doamne ferește; ci noi întărim legea.

CAPITOLUL 4

1. Ce vom spune atunci, că Avraam, tatăl nostru după trup, a găsit?
2. Căci dacă Avraam este îndreptățit prin faptele Legii, el are slavă, dar nu la Dumnezeu. (Căci dacă Avraam este îndreptățit prin faptele Legii, el se poate lăuda, dar nu de Dumnezeu, sau nu înaintea lui Dumnezeu).
3. Căci ce spune Scriptura? <<Avraam a crezut în Dumnezeu (Avraam l-a crezut pe Dumnezeu), și i s-a dat dreptate>>.
4. Și pentru cel care lucrează, plata nu este acordată prin har, ci prin datorie. (Iar pentru cel care muncește, plata sau răsplata sa nu este considerată un dar, ci o datorie care i se cuvine).
5. Astfel, pentru cel care nu lucrează, dar crede în cel care îndreptățește pe un om rău (sau un om lipsit de pioșenie), credința sa este asociată cu înțelepciunea dreaptă, conform scopului harului lui Dumnezeu.
6. După cum spune David despre binecuvântarea unui om, pe care Dumnezeu îl acceptă, El îi dă dreptate fără faptele legii:

7. **<<**Binecuvântați să fie cei cărora li se iartă răutățile și cărora li se ascund (sau li se acoperă) păcatele (și ale căror păcate sunt ascunse sau acoperite).

8. Binecuvântat este acel om căruia Dumnezeu nu i-a recunoscut/nu i-a luat în considerare păcatul>>.

9. Atunci, dacă această binecuvântare locuiește numai în circumcizie, sau și în prepuț? (sau și printre cei necircumcișii, sau printre neamuri?) Căci noi spunem că lui Avraam i s-a dat credința pentru înțelepciunea dreaptă.
10. Atunci cum a fost tăiat? În circumcizie sau în prepuț? Nu în circumcizie, ci în prepuț. (Dar când a fost socotită? Când a fost tăiat împrejur, sau când a fost netăiat împrejur? Nu când a fost tăiat împrejur, ci când a fost necircumcis).
11. Și a luat un semn al tăierii împrejur, un semn (sau un marcaj) al corectitudinii credinței care este în prepuț, pentru ca el să fie tatăl tuturor oamenilor care cred prin prepuț, ca să li se acorde și lor înțelepciunea dreaptă (Și mai târziu a primit semnul tăierii împrejur, un semn al dreptății credinței sale, când era încă necircumcis, și astfel el este tatăl tuturor oamenilor credincioși care sunt necircumcișii, astfel încât dreptatea le este socotită și lor);

12. și să fie tatăl tăierii împrejur, nu numai pentru cei care sunt din tăierea împrejur, ci și pentru cei care urmează pașii credinței, care credință este în prepușul tatălui nostru Avraam. [și să fie tatăl tăierii împrejur, nu numai pentru cei care sunt tăiați împrejur, ci și pentru cei care urmează pașii credinței tatălui nostru Avraam, care este în prepuț (care era necircumcis)] (și astfel el este tatăl celor tăiați împrejur, nu numai al celor care sunt din circumcizie, ci și al celor care urmează pașii credinței, credință pe care Avraam a avut-o când era încă necircumcis).

13. Căci nu prin Lege este făgăduința făcută lui Avraam, sau seminței lui, că el va fi moștenitorul lumii, ci prin înțelepciunea dreaptă a credinței.
14. Căci dacă moștenitorii sunt cei din Lege, credința este distrusă, făgăduința este desființată.
15. Pentru că legea produce mânie; pentru că acolo unde nu este lege, nu este fărădelege, și nici nu este călcare de lege (sau prevaricare).

16. Prin urmare, înțelepciunea dreaptă este din credință, (astfel încât) prin har promisiunea să fie stabilă (sau să fie neclintită) pentru fiecare sămânță, nu numai pentru sămânța care este din lege, ci pentru cea care este din credința lui Avraam, care este tatăl nostru al tuturor.
17. După cum este scris: „Pentru că te-am pus tată al multor oameni (Căci te-am făcut tată al multor neamuri și popoare), înaintea lui Dumnezeu, în care ai crezut. Prin care Dumnezeu dă viață oamenilor morți [Cel care dă viață morților] (Prin care Dumnezeu dă viață celor morți), și numește lucrurile care nu sunt, ca fiind cele care sunt.
18. Avraam, împotriva speranței, a crezut în speranță, că va fi făcut tată al multor oameni (că va fi făcut tată al multor neamuri și popoare), după cum i s-a spus [după care i s-a spus]: <<Astfel va fi sămânța ta, ca stelele cerurilor și ca pietrișul (sau ca nisipul) care este la marginea mării>>” (și ca nisipul care este pe malul mării).
19. Și el nu a rămas neclintit în credință, nici nu și-a văzut atunci trupul aproape mort, când era aproape de o sută de ani, nici pântecele Sarei aproape mort.
20. De asemenea, în promisiunea lui Dumnezeu, el nu s-a îndoit cu neîncredere, ci a fost mângâiat în credința sa, dând slavă lui Dumnezeu,
21. înțelegând foarte bine că toate lucrurile pe care Dumnezeu le-a promis, El este puternic și să le facă.
22. De aceea i s-a dat lui înțelepciunea dreaptă.
23. Și nu este scris numai pentru el, că i s-a dat lui înțelepciunea dreaptă,
24. ci și pentru noi, cărora li se va da, care credem în Cel ce a înviat din moarte pe Domnul nostru Isus Hristos [ci și pentru noi, cărora ni se va socoti, crezând în Cel ce a înviat din morți pe Domnul nostru Isus Hristos].
25. Care a fost luat pentru păcatele noastre (Care a fost dat, sau predat, pentru păcatele noastre) și a înviat pentru justificarea noastră.

CAPITOLUL 5

1. De aceea noi, îndreptățiți prin credință, avem pace la Dumnezeu prin Domnul nostru Isus Hristos. (Astfel, noi, îndreptățiți prin credință, să avem pace cu Dumnezeu prin Domnul nostru Isus Hristos).
2. Prin care ne apropiem (sau avem acces), prin credință, la acest har, în care ne aflăm, și avem slavă în speranța slavei copiilor lui Dumnezeu.
3. Și nu numai aceasta, ci ne și lăudăm cu necazurile, știind că necazul lucrează răbdarea (Și nu numai atât, dar ne putem lăuda, sau ne putem bucura, în încercări și necazuri, știind că necazul lucrează răbdarea),
4. iar răbdarea dovedește, și speranța dovedește.
5. Și nădejdea nu încurcă, pentru că caritatea lui Dumnezeu este răspândită în inimile noastre prin Duhul Sfânt, care ne-a fost dat. (Și speranța nu ne rușinează, pentru că dragostea lui Dumnezeu este răspândită în inimile noastre de Duhul Sfânt, care ne-a fost dat).

6. Și în timp ce noi am fost bolnavi după aceea/după timp, ce, a murit Hristos pentru oamenii răi? (Și în timp ce noi eram fragili și slabi în acel moment, de ce a murit Mesia pentru oameni răi?)
7. Căci aproape că nu moare nimeni pentru omul drept (Cu greu moare vreun om pentru cei drepți); și totuși, pentru un om bun, poate că cineva (ar) îndrăzni să moară.
8. Dar Dumnezeu Își laudă milostivirea în noi, pentru că atunci când noi eram încă păcătoși, după ce Hristos a murit pentru noi (Dar Dumnezeu își arată dragostea pentru noi, pentru că atunci când eram încă păcătoși, Mesia a murit pentru noi),
9. cu atât mai mult acum, când suntem îndreptățiți în sângele Lui, vom fi feriți de mânie prin El. (cu atât mai mult acum, după ce am fost îndreptățiți prin sângele Său, vom fi mântuiți de mânia lui Dumnezeu, sau de mânia Sa dreaptă, prin El).
10. Căci dacă atunci când eram vrăjmași, am fost împăcați cu Dumnezeu prin moartea Fiului Său, cu atât mai mult noi, cei împăcați, vom fi în siguranță în viața Lui. (Căci, dacă atunci când eram vrăjmași, am fost împăcați cu Dumnezeu prin moartea Fiului Său, cu atât mai mult acum, noi, care suntem împăcați, vom fi mântuiți prin viața Lui).
11. Și nu numai atât, ci ne și lăudăm în Dumnezeu (ci ne putem și lăuda, sau ne putem bucura, în Dumnezeu), prin Domnul nostru Isus Hristos, prin care am primit acum împăcarea.

12. De aceea, după cum printr-un singur om a intrat păcatul în lumea aceasta și prin păcat moartea, și astfel moartea a trecut la toți oamenii, în care om au păcătuit toți oamenii.
13. Căci până la Lege păcatul a fost în lume; dar păcatul nu a fost socotit, când Legea nu era.
14. Dar moartea a domnit de la Adam până la Moise, de asemenea și în cei care nu au păcătuit, în asemănarea fărădelegii lui Adam, care este asemănarea lui Hristos la venire [care este forma sau asemănarea celui ce va să vină] (care era asemănarea lui Mesia care avea să vină).

15. Dar nu ca vina (sau ca încălcarea proprietății/sau ca greșeala), ci ca darul; pentru că dacă prin vina (sau prin încălcarea proprietății/sau prin greșeala) unuia mulți au murit, cu

atât mai mult harul lui Dumnezeu și darul în harul unui singur om, Isus Hristos, au abundat în mulți oameni.
16. Și nu ca printr-un singur păcat, ci prin dar; pentru că osânda (sau judecata, sau sentința), unuia duce la condamnare, dar harul (darul) multor vinovății (sau multor încălcări ale proprietății/sau multor fărădelegi) duce la justificare.
17. Căci dacă prin vina unuia a domnit moartea prin unul singur, cu atât mai mult oamenii care se îmbogățesc de har (sau cei care primesc o abundență de har), de dăruire și de dreptate, vor domni în viață prin unul singur, Isus Hristos.

18. Prin urmare, așa cum prin vina unuia toți oamenii sunt condamnați, tot așa prin dreptatea unuia toți oamenii sunt îndreptățiți la viață.
19. Căci, după cum prin neascultarea unui singur om mulți au fost făcuți păcătoși, tot așa prin ascultarea unuia mulți vor fi [rânduiți] drepți.
20. Și legea a intrat, (astfel) încât vinovăția să fie abundentă; dar acolo unde vinovăția a fost abundentă, harul a fost și mai abundent, (sau a abundat).
21. Că așa cum păcatul a domnit în moarte, astfel încât harul să domnească prin înțelepciunea dreaptă în viața veșnică (astfel încât harul să domnească prin neprihănire spre viața veșnică), prin Isus Hristos, Domnul nostru.

CAPITOLUL 6

1. De aceea, ce vom spune? Să locuim în păcat, (pentru) ca harul să fie abundent?
2. Ferească Dumnezeu. Căci cum vom putea noi, care suntem morți față de păcat, să trăim încă în el?
3. Nu știți, confraților, că ori de câte ori suntem botezați în Isus Hristos, suntem botezați în moartea Lui? (Fraților, nu știți că oricine este botezat în unire cu Mesia Isus, este botezat în moartea Lui?)
4. Căci noi am fost îngropați împreună cu El prin botez în moarte, pentru ca, după cum Hristos a înviat din moarte prin slava Tatălui [pentru ca, după cum Hristos a înviat din morți prin slava Tatălui] (pentru ca, după cum Mesia a înviat din morți prin slava Tatălui), tot așa și noi să umblăm într-o viață nouă.
5. Căci dacă împreună am fost făcuți după asemănarea morții Lui, vom fi și după asemănarea învierii Lui (vom fi făcuți și după asemănarea învierii Lui);
6. înțelegând acest lucru (știind acest lucru), că omul nostru cel vechi este răstignit împreună (cu El), pentru ca trupul păcatului să fie nimicit, astfel încât să nu mai slujim păcatului.
7. Căci cel ce este mort [față de păcat] este îndreptățit de păcat.

8. Și dacă suntem morți împreună cu Hristos (Și dacă am murit cu Mesia), credem că și noi vom trăi împreună cu El;
9. înțelegând că Hristos, înviind din moarte [înviind din morți], acum nu mai moare, moartea nu va mai avea/nemaiavând stăpânire asupra Lui. (știind că Mesia, înviind din morți, acum nu mai moare, moartea nu va mai avea/nemaiavând stăpânire peste el).

10. Căci dacă a murit pentru păcat, a murit odată; dar dacă trăiește, trăiește pentru Dumnezeu.
11. Deci vă socotiți morți față de păcat, dar vii pentru Dumnezeu în Isus Hristos, Domnul nostru.

12. De aceea, nu păcătuiți în trupul vostru mort, ca să vă supuneți poftelor lui. (Așa că nu lăsați păcatul să domnească în trupul vostru muritor, ca să vă supuneți dorințelor lui).
13. Nu vă dați membrele voastre (ca) armuri (sau ca brațe, sau ca instrumente) răutății păcatului, ci dați-vă pe voi înșivă lui Dumnezeu, ca cei care trăiesc din oameni morți, și membrele voastre (ca) armuri (sau ca brațe, sau ca instrumente) dreptății lui Dumnezeu.
14. Căci păcatul nu va avea stăpânire asupra voastră, pentru că nu sunteți sub Lege, ci sub har.

15. Prin urmare, ce? Să facem păcat, pentru că nu suntem sub Lege, ci sub har? Ferească Dumnezeu.
16. Nu știți că, în cazul în care vă dați (ca) robi pentru a vă supune, sunteți robii acelui lucru, fie păcatului spre moarte, fie supunerii înțelepciunii drepte?
17. Dar îi mulțumesc lui Dumnezeu că (odinioară) ați fost robi ai păcatului; dar v-ați supus din inimă acelei forme de învățătură, în care ați fost aduși. (Mulțumesc lui Dumnezeu că mai înainte erați robi ai păcatului, dar acum ați ascultat cu inima de învățătura care v-a fost dată/la care ați fost dați).
18. Și voi, izbăviți de păcat, fiți robi ai înțelepciunii drepte.
19. Spun ceea ce este de la om, pentru nesiguranța (sau pentru slăbiciunea, sau neclintirea) cărnii voastre (pentru fragilitatea, sau slăbiciunea cărnii voastre). Dar, după cum v-ați dat mădularele să slujească necurăției și stricăciunii în stricăciune, tot așa acum dați-vă mădularele să slujească înțelepciunii drepte în sfințenie.

20. Căci atunci când erați robi ai păcatului, erați liberi de înțelepciuna dreaptă. (Pentru că atunci când erați robi ai păcatului, erați liberi de sub controlul dreptății).
21. De aceea, ce rod ați avut atunci în lucrurile acelea, în care vă rușinați acum? (Și astfel, ce rod ați avut atunci în acele lucruri, de care acum vă rușinați?) Căci sfârșitul lor este moartea.
22. Dar acum, voi, izbăviți de păcat și făcuți robi ai lui Dumnezeu, aveți roada voastră în sfințenie, și sfârșitul, viața veșnică (iar sfârșitul este viața eternă).
23. Căci plata păcatului este moartea; harul lui Dumnezeu este viața veșnică în Isus Hristos, Domnul nostru. (Căci plata păcatului este moartea; dar darul lui Dumnezeu este viața eternă în Mesia Isus).

CAPITOLUL 7

1. Confraților, dacă nu știți/fie că nu știți; pentru că vorbesc cu oameni care cunosc Legea; pentru că Legea are stăpânire în om (că Legea are stăpânire asupra omului), atâta timp cât trăiește el?

2. Pentru că femeia care este sub un soț este legată de lege cât timp soțul trăiește; dar dacă soțul ei a murit, ea este eliberată (sau este dezlegată) de legea soțului.
3. De aceea va fi numită adulterină, dacă este cu un alt bărbat, în timp ce soțul trăiește; dar dacă soțul ei a murit, ea este eliberată de legea soțului (dar dacă soțul ei moare, ea este eliberată de legea căsătoriei), (astfel) încât să nu fie adulterină, dacă este cu un alt bărbat.

4. Și astfel, confrații mei, ați fost făcuți morți față de lege prin trupul lui Hristos, (astfel) încât să fiți ai altuia, care a înviat din moarte (care a înviat din morți), (astfel) încât să aduceți/dați roadă pentru Dumnezeu. [Adevărat, confraților, și voi ați murit față de Lege prin trupul lui Hristos, să fiți ai altuia, care a înviat din morți, (astfel) încât să aducem roadă lui Dumnezeu].
5. Căci atunci când eram în trup, patimile păcatelor, care erau prin Lege (care erau stârnite de Lege), lucrau în mădularele noastre, ca să aducă roadă spre moarte.
6. Dar acum am fost dezlegați de legea morții, în care eram ținuți, astfel încât să slujim într-un duh nou, și nu în vechiul duh al literelor.

7. Prin urmare, ce să spunem? Legea este păcat? Ferească Dumnezeu. Dar eu nu știam de păcat, [nu] ci prin lege [Dar eu nu cunoșteam păcatul, cu excepția Legii]; căci n-am știut că pofta este păcat, [nu] decât pentru că Legea spune: <<Să nu poftești>>.
8. Și prin prilejul luat, păcatul, prin poruncă, a făcut în mine toată pofta; căci fără Lege, păcatul era mort.
9. Și am trăit fără lege o vreme; dar când a venit porunca [dar după ce a ajuns porunca], păcatul a trăit din nou. Dar eu eram mort,
10. și această poruncă, care era spre viață, mi s-a părut a fi spre moarte.
11. Căci păcatul, prin prilejul dat de poruncă, m-a înșelat și prin aceasta m-a ucis.
12. De aceea Legea este sfântă, și porunca este sfântă, dreaptă și bună.

13. Este atunci acel lucru care este bun, făcut moarte pentru mine? Ferească Dumnezeu. Dar păcatul, ca să pară păcat, printr-un lucru bun mi-a adus moartea, (astfel) încât păcatul meu să fie prea manierat/(astfel) încât oamenii să păcătuiască din cauza manierelor excessive prin intermediul poruncii. [Prin urmare, ceea ce este bun, este făcut moarte pentru mine? Departe de asta. Dar ca păcatul să apară, sau să fie cunoscut, ca păcat, prin lucrul bun mi-a adus moartea, (astfel) încât să se facă păcat păcătuind peste măsură, sau peste supra-măsură, prin poruncă].

14. Și noi știm că Legea este spirituală; dar eu sunt trupesc, vândut sub păcat.
15. Căci eu nu înțeleg ceea ce lucrez/Căci eu nu înțeleg că eu lucrez; pentru că nu fac binele pe care îl vreau (pentru că nu fac binele pe care doresc să îl fac), ci fac răul pe care îl urăsc.
16. Și dacă fac ceea ce nu vreau, (atunci) consimt la lege, că ea este bună. (Și dacă fac ceea ce nu doresc să fac, atunci sunt de acord cu Legea, că este bună, sau că este dreaptă).
17. Dar acum nu eu îl lucrez [Acum nu eu îl lucrez acum/Acum nu mai lucrez acel lucru], ci păcatul care locuiește în mine.

18. Dar știu că în mine, adică în carnea mea, nu locuiește nimic bun; pentru că voința îmi aparține (pentru că voința, sau dorința, de a face bine stă înaintea mea), dar nu găsesc (cum) să fac (vreun) lucru bun.
19. Căci nu fac binele pe care-l vreau, ci fac răul pe care nu-l vreau. (Căci eu nu fac binele pe care vreau să-l fac, ci fac răul pe care nu vreau să-l fac).
20. Și dacă fac acel lucru rău pe care nu-l vreau (Și dacă fac acel lucru rău pe care nu doresc să îl fac), (atunci) nu eu îl fac, ci păcatul care locuiește în mine.

21. Prin urmare, consider că legea mă face dispus să fac lucruri bune [Prin urmare, găsesc o lege care mă obligă (sau îmi dorește) să fac un lucru bun] pentru că un lucru rău zace asupra mea. (Și astfel găsesc această lege în mine; doresc să fac lucrul bun, dar numai lucrul rău stă înaintea mea).
22. Pentru că îmi place cu totul legea lui Dumnezeu, după omul dinăuntru. (Căci îmi place foarte mult Legea lui Dumnezeu, în omul meu lăuntric).
23. Dar văd o altă lege în mădularele mele, care luptă împotriva legii sufletului meu și mă face rob legii păcatului, care este în mădularele mele.
24. Sunt un om nefericit, (sau un om trist); cine mă va elibera de trupul acestui păcat?
25. Harul lui Dumnezeu, prin Isus Hristos, Domnul nostru. De aceea eu însumi, prin suflet, slujesc legii lui Dumnezeu; iar prin trup, Legii păcatului.

CAPITOLUL 8

1. De aceea acum nu mai este nimic de condamnat pentru cei ce sunt în Hristos Isus, care nu umblă după trup. (Și astfel, acum nu mai este nicio condamnare pentru cei care sunt în Mesia Isus, care nu umblă sau nu merg după trup).
2. Căci legea Duhului de viață în Hristos Isus m-a eliberat de legea păcatului și a morții [și morții]. (Căci legea Duhului de viață în Mesia Isus m-a eliberat de legea păcatului și a morții).
3. Pentru că ceea ce era cu neputință pentru Lege, în ceea ce era bolnav prin carne (Căci ceea ce era imposibil pentru Lege, pentru că firea era fragilă și slabă), Dumnezeu a trimis pe Fiul Său în asemănarea cărnii păcatului și a condamnat păcatul în carne;
4. (astfel) că justificarea Legii a fost împlinită în noi, (astfel) că [noi] nu mergem după carne, ci după Duh.
5. Pentru că cei care sunt după carne înțeleg (sau gustă) lucrurile care sunt din carne; dar cei care sunt după Duh simt (sau experimentează) lucrurile care sunt din Duh.
6. Căci prudența (sau înțelepciunea) cărnii este moarte; dar prudența (sau înțelepciunea) Duhului este viață și pace.
7. Căci înțelepciunea cărnii este vrăjmașă lui Dumnezeu; pentru că nu se supune Legii lui Dumnezeu, și nici nu poate [să se supună Legii] (nici nu ar putea fi supusă Legii).
8. Iar cei ce sunt în carne/Și cei care sunt în trup nu pot fi pe placul lui Dumnezeu. (Iar cei care sunt în trup nu-L pot mulțumi pe Dumnezeu).

9. Dar voi să nu fiți în carne/Dar voi nu sunteți în carne, ci în Duh, dacă Duhul lui Dumnezeu locuiește în voi. Dar dacă cineva nu are Duhul lui Hristos, acesta nu este al lui.
10. Căci dacă Hristos este în voi, trupul este mort pentru păcat [trupul este mort din pricina păcatului], dar Duhul trăiește pentru îndreptățire. (Căci, dacă Mesia este în voi, deși trupul va muri din pricina păcatului, Duhul va fi viață pentru voi, pentru că ați fost îndreptățiți).
11. Și dacă Duhul Celui ce L-a înviat pe Isus Hristos din moarte locuiește în voi, (atunci) Cel ce L-a înviat pe Isus Hristos din moarte, va învia și trupurile voastre moarte, pentru Duhul Celui ce locuiește în voi. [+Căci dacă Duhul Celui ce L-a înviat pe Isus Hristos din morți locuiește în voi, (atunci) Cel ce L-a înviat pe Isus Hristos din morți va învia și trupurile voastre moarte, pentru că Duhul Lui locuiește în voi] (Și dacă Duhul Celui ce L-a înviat pe Isus Hristos din morți trăiește în voi, atunci Cel ce L-a înviat pe Isus Hristos din morți va învia sau va da viață trupurilor voastre muritoare, prin Duhul Celui ce trăiește în voi).

12. De aceea, fraților, noi suntem datori, nu cărnii, (astfel) încât să trăim după carne.
13. Căci dacă trăiți după carne, veți muri; dar dacă prin Duhul omorâți faptele cărnii, veți trăi.
14. Căci oricine este condus de Duhul lui Dumnezeu, acela este fiul lui Dumnezeu.
15. Pentru că nu ați luat din nou duhul robiei în groază/frică, ci ați luat Duhul adopției de fii, adică fii ai lui Dumnezeu prin har, în care strigăm: Abba, Tată. (Căci nu ați primit duhul robiei, sau al sclaviei, în frică, ci ați primit Duhul adopției de fii, adică fii ai lui Dumnezeu prin har, în care strigăm: Abba, Tată).
16. Și acest Duh dă mărturie (sau mărturisește) duhului nostru, că suntem fii ai lui Dumnezeu;
17. dacă suntem fii și moștenitori, moștenitori de drept ai lui Dumnezeu și moștenitori împreună cu Hristos [cu adevărat moștenitori ai lui Hristos] (cu adevărat moștenitori ai lui Dumnezeu și împreună-moștenitori cu Mesia); dacă totuși suferim împreună, (astfel) că vom fi și glorificați împreună.

18. Și consider că patimile de acum nu sunt nici măcar demne de slava care vine [de slava viitoare], care va fi arătată în noi. (Și cred că suferințele de acum nu sunt demne de comparație cu slava viitoare, care ne va fi arătată sau care ne va fi dată).
19. Pentru rămânerea creaturii (sau a întregii Creații), rămâne arătarea fiilor lui Dumnezeu.
20. Dar creatura este supusă deșertăciunii, nu de bunăvoie, ci pentru cel care a făcut-o supusă în speranță (Dar întreaga Creație este supusă vidului și zădărniciei, nu din cauza liberului arbitru sau a propriei sale alegeri, ci din cauza Celui care a făcut-o astfel, dar și cu speranță);
21. pentru că acea creatură va fi eliberată din robia corupției în libertatea gloriei fiilor lui Dumnezeu. (pentru că acea Creație va fi eliberată din robia sau sclavia corupției în libertatea gloriei fiilor lui Dumnezeu).
22. Și noi știm că fiecare creatură se întristează și se chinuie cu durere până acum.
23. Și nu numai ea, ci și noi înșine, care avem primele roade ale Duhului, și noi înșine ne întristăm în noi pentru adopția fiilor lui Dumnezeu, stăruind în cumpărarea din nou a trupului

nostru (așteptând răscumpărarea trupului nostru).
24. Dar prin speranță vom fi în siguranță (Dar prin speranță suntem salvați). Căci nădejdea care se vede nu este nădejde; pentru că cine nădăjduiește (în) lucrul pe care îl vede?
25. Și dacă nădăjduim (în) ceea ce nu vedem, răbdăm.

26. De asemenea, Duhul ajută slăbiciunea noastră; pentru că nu știm ce ne vom ruga, așa cum se cuvine, dar acel Duh cere pentru noi cu întristări, care nu pot fi spuse. (Și Duhul ne ajută în slăbiciunea și în neputința noastră, pentru că nu știm pentru ce trebuie să ne rugăm/pentru că nu știm cum trebuie să ne rugăm, dar Duhul acela cere pentru noi cu gemete care nu pot fi rostite).
27. Căci cel care cercetează inimile, știe ce dorește Duhul, pentru că prin Dumnezeu (adică prin voia lui Dumnezeu), El cere oameni sfinți.

28. Și știm că, pentru oamenii care iubesc pe Dumnezeu, toate lucrurile lucrează împreună spre bine, pentru cei care se numesc sfinți după acest scop (pentru cei care, potrivit scopului Său, sunt numiți poporul lui Dumnezeu).
29. Pe cei pe care i-a cunoscut mai dinainte, i-a rânduit mai dinainte prin har să fie făcuți asemenea chipului Fiului Său, (astfel) încât El să fie cel dintâi născut între mulți confrați.
30. Și pe cei pe care i-a rânduit mai înainte să binecuvânteze, pe aceștia i-a chemat; și pe cei pe care i-a chemat, i-a îndreptățit; și pe cei pe care i-a îndreptățit, i-a glorificat.

31. Ce să răspundem atunci la aceste lucruri? Dacă Dumnezeu este pentru noi, cine este împotriva noastră?
32. Care, de asemenea, nu și-a cruțat propriul Fiu, ci l-a luat pentru noi toți (ci l-a eliberat pentru noi toți), cum de nu ne-a dat toate lucrurile împreună cu El?
33. Cine îi va acuza pe oamenii aleși ai lui Dumnezeu? Dumnezeu este Cel care îndreptățește,
34. cine este cel care condamnă? Este Isus Hristos care a fost mort, da, care a înviat, care este în jumătatea dreaptă a lui Dumnezeu și care se roagă pentru noi (cine este cel care condamnă? Este Isus Hristos, care a murit, da, care a înviat, care este de partea dreaptă, sau la dreapta lui Dumnezeu, și care se roagă pentru noi).
35. Cine ne va despărți atunci de caritatea lui Hristos? (Ce ne va despărți atunci de dragostea lui Mesia?) necazul, angoasa, foamea, goliciunea, persecuția, primejdia sau sabia?

36. După cum este scris: <<Căci noi suntem uciși toată ziua pentru tine; suntem ghiciți ca oile de măcel>> [suntem ghiciți ca oile la tăiere] (am fost considerați sau am fost tratați ca niște oi pentru tăiere).

37. Dar în toate acestea noi biruim, pentru Acela care ne-a iubit (prin Cel ce ne-a iubit).
38. Dar eu sunt sigur că nici moartea, nici viața, nici îngerii, nici principiile (nici principatele), nici virtuțile (nici puterile), nici lucrurile prezente, nici lucrurile care vor veni [nici lucrurile viitoare],

39. nici puterea, nici înălțimea, nici adâncimea, nici orice altă creatură, nu ne pot despărți de caritatea lui Dumnezeu, care este în Hristos Isus, Domnul nostru (nu ne pot despărți de dragostea lui Dumnezeu, care este în Mesia Isus, Domnul nostru).

CAPITOLUL 9

1. Eu spun adevărul în Hristos Isus, nu mint, căci conștiința mea îmi mărturisește prin Duhul Sfânt (Eu spun adevărul în Mesia Isus, nu mint, căci conștiința mea îmi mărturisește prin Spiritul Sfânt),
2. pentru că am o mare tristețe și o întristare continuă în inima mea.
3. Căci eu însumi am dorit să fiu despărțit (sau să fiu blestemat) de Hristos pentru (din cauza) fraților mei, care sunt verii mei după trup (Căci eu însumi am dorit să fiu despărțit de Mesia, sau să fiu blestemat, de dragul fraților mei, care sunt verișorii mei după trup),
4. care sunt oameni din Israel [care sunt israeliți]; a căror adopție de fii este, și slavă, și testament (și legământ), și darea legii, și slujire, și promisiuni;
5. ai căror părinți sunt, și din care este Hristos după trup, care este Dumnezeu mai presus de toate lucrurile, binecuvântat în lumi. Amin. (ai căror părinți sunt, și care este Mesia după trup, care este mai presus de toate, și binecuvântat de Dumnezeu în veci. Amin).

6. Dar nu că Cuvântul lui Dumnezeu a căzut (sau a eșuat neîmplinit). Căci nu toți cei care sunt din Israel sunt israeliți.
7. Nici cei care sunt sămânța lui Avraam nu vor fi toți fii; dar în Isaac, sămânța va fi chemată la tine/ci în Isaac îți va fi chemată sămânța;
8. adică, nu cei care sunt fii ai cărnii vor fi fii ai lui Dumnezeu; ci cei care sunt fii ai făgăduinței vor fi considerați (sau judecați ca fiind) în sămânță.
9. Pentru că acesta este cuvântul făgăduinței: <<După această vreme voi veni și un fiu va fi (dat) Sarei>>.
10. Și nu numai ea, ci și Rebeca au avut doi fii dintr-o singură minciună (sau dintr-o singură cunoștință de om), de la Isaac, tatăl nostru.
11. Și când încă nu se născuseră, nici nu făcuseră ceva bun sau rău, (astfel) încât scopul lui Dumnezeu să rămână prin alegere, nu din fapte, ci din chemarea lui Dumnezeu,
12. i s-a spus [i s-a spus ei]: <<Că cei mai mulți ar trebui să-i servească pe cei mai puțini>>,
13. după cum este scris: <<L-am iubit pe Iacov, dar l-am urât pe Esau>>.

14. Prin urmare, ce să spunem? Dacă răutatea este cu Dumnezeu? Ferească Dumnezeu.
15. Pentru că El i-a spus lui Moise: <<Voi avea milă de cine voi avea milă; și voi da milă asupra cărora voi avea milă>>.
16. De aceea nu este nici voință (sau dorință) de om, nici alergare, ci de Dumnezeu care are milă.
17. Și Scriptura i-a spus lui Faraon: <<Pentru că la acest lucru te-am îndemnat, ca să-mi arăt în tine virtutea (astfel încât să-mi arăt puterea prin tratarea cu tine), și ca numele meu să fie spus pe tot pământul>>.

18. De aceea, Dumnezeu are milă de cine vrea, și rabdă pe cine vrea. (Astfel, Dumnezeu are milă de cei pe care îi dorește; iar pe cei pe care îi dorește, îi înăsprește sau îi face încăpățânați).

19. Apoi îmi spui: Ce se caută încă? [Ce lucru este încă căutat?] căci cine se împotrivește voinței Lui?
20. O! omule, cine ești tu, care îi răspunzi lui Dumnezeu? Dacă un lucru făcut spune celui care l-a făcut: <<Ce m-ai făcut așa?>> (De ce m-ai făcut așa?)
21. Oare un olar de lut nu are puterea de a face din același aluat un vas în cinste, altul în dispreț (sau în funcție inferioară)? (Oare nu are un olar de lut puterea de a face din aceeași bucată un vas pentru a fi onorat, și altul pentru a fi disprețuit?)
22. Și dacă Dumnezeu, vrând să își arate mânia și să își facă cunoscută puterea, a suferit cu mare răbdare vase de mânie pregătite pentru moarte (sau pentru pierzare, sau pentru damnare),
23. pentru a arăta bogăția slavei Sale în vase de îndurare, pe care le-a pregătit pentru slavă.
24. Pe care ne-a și chemat [pe noi], nu numai dintre iudei, ci și dintre păgâni (Și astfel ne-a chemat, nu numai dintre iudei, ci și dintre neamuri),

25. după cum spune în Osea: <<Nu voi mai numi poporul meu poporul meu, și nu voi mai numi pe iubitul meu iubitul meu, și nu voi mai primi milă, primind milă>> [și nu voi avea milă având milă];

26. și în locul în care li s-a spus: <<Nu sunteți poporul Meu>>, acolo vor fi numiți fiii Dumnezeului celui viu.

27. Dar Isaia strigă pentru Israel: <<Dacă numărul copiilor lui Israel va fi ca pietrișul mării, rămășițele vor fi în siguranță. (Dar Isaia strigă pentru Israel: Chiar dacă numărul copiilor lui Israel va fi ca nisipul mării, doar o rămășiță va fi salvată).
28. Un cuvânt care se termină și se prescurtează în echitate, pentru că Domnul va prescurta (sau va scurta) cuvântul pe tot pământul>>.

29. Și cum a spus Isaia mai înainte: <<[Nu] Dar Dumnezeul oștirilor ne-a lăsat sămânță, am fost făcuți ca Sodoma și am fost ca Gomora>>. (Și așa cum a spus Isaia mai înainte: Dacă Dumnezeul oștirilor nu ne-ar fi lăsat o sămânță sau câțiva urmași, am fi ajuns ca Sodoma și am fi fost ca Gomora).

30. Prin urmare, ce trebuie să spunem? Că oamenii păgâni, care nu urmăreau înțelepciunea dreaptă, au dobândit (sau au prins) înțelepciunea dreaptă, da, înțelepciunea dreaptă care este a credinței. (Și atunci ce să spunem? Că neamurile, care nu au urmat neprihănirea, au obținut neprihănirea, da, neprihănirea care vine din credință).
31. Dar Israel, urmărind legea dreptății, nu a ajuns perfect la legea dreptății. (Dar Israel, urmând legea neprihănirii, nu a ajuns perfect la legea neprihănirii, sau nu a atins-o).

32. De ce? Căci nu din credință, ci ca din fapte. Și au respins piatra de ofensă (sau au fost împotriva pietrei de respingere), (De ce? Pentru că eforturile lor nu erau bazate pe credință, ci mai degrabă pe fapte. Și astfel s-au poticnit de piatra de poticnire),

33. după cum este scris: <<Iată! Am pus o piatră de ofensă (sau o piatră de respingere), și o piatră de poticnire; și oricine va crede în ea nu va fi încurcat>> (sau nu va fi rușinat). (după cum este scris: Iată! am pus în Sion o piatră de ofensă, da, o piatră de poticnire; și oricine va crede în ea, nu va fi făcut de rușine).

CAPITOLUL 10

1. Confraților, voința inimii mele și rugămintea mea către Dumnezeu sunt făcute pentru ca ei să fie sănătoși. (Fraților, dorința inimii mele și implorarea mea să fie adresate lui Dumnezeu pentru mântuirea lor).
2. Dar eu le mărturisesc că ei au dragostea lui Dumnezeu, dar nu după ce știu. (Căci pot mărturisi despre ei că au dragostea lui Dumnezeu, dar aceasta nu se bazează pe cunoașterea adevărată).
3. Căci ei, neștiind dreptatea lui Dumnezeu și căutând să-și întărească propria lor dreptate, nu sunt supuși dreptății lui Dumnezeu.
4. Căci scopul Legii este Hristos, pentru îndreptarea fiecărui om care crede. (Pentru că sfârșitul Legii este Mesia, spre neprihănire pentru fiecare om care crede).

5. Căci Moise a scris: <<Căci omul care face ce este drept - înțelepciunea care este din lege - va trăi în ea>>.
6. Dar înțelepciunea care este a credinței, spune astfel: <<Nu spune în inima ta: Cine se va înălța la cer?>> Adică să-L ducă jos pe Hristos (adică să îl doboare pe Mesia);
7. sau <<cine se va coborî în iad?>> adică să îl cheme din nou pe Hristos din moarte>> (adică, pentru a-l aduce pe Mesia din morți). [+sau cine se va coborî în adâncuri sau în adâncimi? adică să îl cheme din nou pe Hristos din morți].
8. Dar ce spune Scriptura? <<Cuvântul este aproape în gura ta și în inima ta>>; acesta este cuvântul credincioșiei/convingerii (acesta este cuvântul credinței), pe care îl predicăm.
9. Că dacă Îl recunoști în gura ta pe Domnul Isus Hristos și crezi în inima ta că Dumnezeu L-a înviat din moarte [că Dumnezeu L-a înviat din morți], vei fi în siguranță. (Dacă recunoști cu gura ta că Isus Hristos este Domnul și crezi în inima ta că Dumnezeu L-a înviat din morți, atunci vei fi mântuit).
10. Căci inima mea crede în înțelepciunea dreaptă/Căci prin inimă cred în înțelepciunea dreaptă [Cu inima, oamenii cred în înțelepciunea dreaptă], dar prin recunoaștere cu gura se ajunge la sănătate (sau la mântuire).
11. Pentru că Scriptura spune: <<Oricine crede în El nu va fi încurcat>>. (Pentru că Scriptura spune: Oricine crede în El, nu va fi rușinat).
12. Și nu există nicio deosebire între evrei și greci (Și nu există nicio diferență între evreu și grec); pentru că același Domn al tuturor este bogat în toți cei care Îl cheamă lăuntric/ înăuntru [care îl cheamă].

13. Pentru fiecare om, oricine va chema înăuntru numele Domnului [Oricine va chema numele Domnului] va fi în siguranță (va fi salvat).

14. Atunci cum îl vor numi ei în sinea lor [Prin urmare, cum îl vor chema] pe Acela în care nu au crezut? sau cum vor crede în El, pe care nu L-au auzit? (sau cum vor crede în El, pe care ei nu l-au auzit?) Cum vor auzi, fără un predicator?
15. și cum vor propovădui ei, dacă nu vor fi trimiși? După cum este scris: <<Cât de frumoase sunt picioarele celor care predică pacea (sau care evanghelizează pacea), ale celor care predică lucruri bune>>.

16. Dar nu toți oamenii se supun Evangheliei. Căci Isaia spune: << Doamne, cine a crezut la auzul nostru?>> (Dar nu toți ascultă de Evanghelie. Căci Isaia spune: Doamne, cine a crezut mesajul nostru?)
17. Prin urmare, credința este din auz [Prin urmare, credința prin auz], iar auzul prin cuvântul lui Hristos.

18. Dar eu spun: Dacă nu au auzit? Da, ușor, sunetul lor a ajuns în tot pământul (Da, cu adevărat, vocile lor au ajuns în tot pământul), iar cuvintele lor până la marginile lumii.

19. Dar eu spun, dacă Israel nu știa? Mai întâi, Moise spune: << Vă voi duce la invidie, ca să nu fiți popor (deci să nu fiți o națiune) [Mai întâi, Moise spune: Te voi duce la invidie, la nici un popor]; (pentru) că sunteți un popor neînțelept, Eu vă voi trimite în mânie>>.

20. Și Isaia este îndrăzneț și spune: << Eu sunt găsit de oamenii care nu mă caută; în mod deschis m-am arătat lor, care nu m-au întrebat (despre) mine>>. (Și Isaia este îndrăzneț și spune: Sunt găsit de oameni care nu M-au căutat; în mod deschis m-am arătat lor, care nu m-au chemat).

21. Dar lui Israel îi spune: << Toată ziua mi-am întins mâinile către un popor care nu a crezut [în mine], ci m-a înșelat>> (ci, mai degrabă, a vorbit împotriva mea).

CAPITOLUL 11

1. De aceea spun, dacă Dumnezeu și-a îndepărtat poporul? Ferească Dumnezeu. Căci eu sunt israelit, din semința lui Avraam, din neamul lui Beniamin. (Așa că eu spun: A renunțat Dumnezeu la poporul Său? Ferească Dumnezeu! Căci eu sunt israelit, din semința lui Avraam, din semința lui Beniamin).
2. Dumnezeu nu și-a îndepărtat poporul, pe care l-a cunoscut mai dinainte. Nu știți voi ce spune Scriptura despre Ilie? (Nu știți ce spune Scriptura în povestea despre Ilie?) Cum se roagă el lui Dumnezeu împotriva lui Israel:

3. <<Doamne, au ucis pe proorocii Tăi, au săpat sub altarele Tale, iar eu am rămas singur și ei îmi caută viața>>.
4. Dar care este răspunsul lui Dumnezeu pentru el? <<Mi-au rămas șapte mii de oameni, care nu și-au plecat genunchii înaintea lui Baal>>.
5. De aceea, și în acest timp, rămășițele vor fi puse în siguranță (Și tot astfel, în acest timp, o rămășiță a fost salvată), prin alegerea harului lui Dumnezeu.
6. Și dacă este prin harul lui Dumnezeu, nu este acum din fapte; altfel harul nu este acum har.

7. Ce se întâmplă atunci? Israel nu a obținut ceea ce a căutat, ci alegerea a obținut (aceasta); iar ceilalți sunt orbiți.

8. După cum este scris: << Dumnezeu le-a dat un duh de compasiune/îndurare, ochi ca să nu vadă și urechi ca să nu audă, până în ziua de azi>>.

9. Și David a spus: << Consiliul lor să fie transformat într-un laț înaintea lor (Masa lor sau sărbătorile lor să fie o cursă pentru ei), în capcană, în pricină de poticnire și în cedare [din nou] în fața lor.

10. Întunecă-le ochii, ca să nu vadă; și apleacă-te mereu în spatele lor>>.

11. De aceea spun: Dacă au ofensat astfel încât să cadă jos?/ Dacă s-au supărat în așa fel încât să cadă? Ferească Dumnezeu. Dar prin vinovăția lor se face cunoscut păgânilor că ei (israeliții) îi urmăresc. (Dar din cauza vinovăției lor, mântuirea a venit la neamuri, astfel încât ei, israeliții, să le urmeze).
12. (Deci) Dacă vinovăția lor este bogăția lumii, iar reducerea (sau diminuarea) lor este bogăția păgânilor (sau a neamurilor), cu cât mai mult abundența lor?
13. Dar vă spun vouă, oameni păgâni, că atâta timp cât sunt apostol al oamenilor păgâni, îmi voi onora slujba (sau serviciul), (Dar eu vă spun vouă, neamurilor, că atâta timp cât sunt apostol al neamurilor, voi face cinste slujbei mele.)
14. dacă în vreun fel voi stârni (agita) carnea mea să urmeze, și dacă voi face ca unii dintre ei să fie în siguranță (și dacă voi salva pe unii dintre ei).
15. Căci dacă pierderea lor este împăcarea lumii, ce este luarea [lor], dacă nu (dăruirea) vieții oamenilor morți? [+decât (dăruirea) vieții celor morți?] (nimic mai puțin decât dăruirea vieții celor morți/dăruirea vieții din morți!)
16. Pentru că, dacă o mică parte din ceea ce se gustă este sfântă, toată firimitura este sfântă; și dacă rădăcina este sfântă, și ramurile sunt sfinte.

17. Dacă vreuna din ramuri ar fi ruptă, când tu erai un măslin sălbatic, ai fost altoit (sau ai fost așezat) printre ele și ai devenit părtaș al rădăcinii și al grăsimii măslinului,
18. nu te mândri (sau nu te lăuda) împotriva ramurilor. Căci dacă te glorifici (Căci dacă te lauzi), nu tu ai rădăcina, ci rădăcina, pe tine.
19. De aceea tu spui: << Ramurile să fie rupte, (astfel) încât eu să fiu altoit>> (sau astfel încât eu să fiu inserat).

20. Ei bine, pentru necredință ramurile sunt rupte; dar tu rămâi prin credință. Nu înțelege (sau nu savura) lucrurile înalte, ci teme-te (de ele) (dar teme-te de ele),
21. căci dacă Dumnezeu nu a cruțat ramurile bune, (căci dacă Dumnezeu nu a cruțat ramurile firești), [vezi tu] ca nu cumva să nu te cruțe pe tine.
22. De aceea vezi bunătatea și înverșunarea lui Dumnezeu; da, înverșunarea în cei căzuți, dar bunătatea lui Dumnezeu în tine, dacă locuiești în bunătate, altfel și tu vei fi tăiat.
23. Da, și ei vor fi așezați în (sau vor fi inserați), dacă nu locuiesc în necredință. Căci Dumnezeu este puternic, pentru a le instala din nou.
24. Căci dacă ai fost tăiat din măslinul sălbatic, și împotriva felului de artă pus într-un măslin bun, cu cât mai mult cei care sunt de fel, vor fi așezați în măslinul lor? (Căci dacă tu ai fost tăiat din măslinul sălbatic natural și, împotriva naturii, ai fost altoit într-un măslin bun, sau cultivat, cu cât mai mult cei care sunt de aceeași natură vor putea fi altoiți în măslinul lor?)

25. Dar, confraților, nu vreau să nu cunoașteți taina aceasta, ca să nu fiți înțelepți cu voi înșivă; pentru că orbirea a căzut o parte în Israel, până a intrat belșugul păgânilor (Dar, fraților, nu doresc ca voi să nu cunoașteți această taină, ca să nu vă credeți înțelepți; căci orbirea a căzut în parte peste Israel, până când a intrat mulțimea neamurilor),
26. și astfel tot Israelul trebuia să fie în siguranță. După cum este scris: << El va veni din Sion, care va elibera și va întoarce răutatea lui Iacov (sau nepocăința lui Iacov). (și astfel tot Israelul va fi mântuit. După cum este scris: El va veni din Sion, îi va elibera și va îndepărta răutatea, sau impietatea, din Iacov).

27. Și acest testament le va fi dat de mine (Și acesta este legământul Meu cu ei), când le voi șterge păcatele.

28. După Evanghelie, ei sunt vrăjmași pentru voi, dar ei sunt cei mai vrednici de iubire prin alegere (sau după alegere), pentru părinți.
29. Și darurile și chemarea lui Dumnezeu să fie fără pocăință, (sau fără revocare).
30. Și cum odinioară nu credeați în Dumnezeu, dar acum ați primit milă pentru necredința lor;
31. tot așa și aceștia nu au crezut în mila voastră, (astfel) că și ei primesc milă.
32. Pentru că Dumnezeu a închis toate lucrurile împreună în necredință [Căci Dumnezeu a închis toate lucrurile în necredință], (pentru) ca să aibă milă de toți.

33. O, înălțimea bogăției înțelepciunii și a cunoașterii (sau a cunoștinței) lui Dumnezeu [O! adâncimea bogăției înțelepciunii și cunoașterii lui Dumnezeu]; cât de incomprehensibile sunt pedepsele Lui (cât de neînțelese sunt judecățile Lui), și căile Lui sunt de nepătruns.
34. Căci cine știa ce gândește Domnul (Căci cine cunoștea mintea, sau gândirea Domnului), sau cine era sfătuitorul Lui?
35. sau cine i-a dat mai înainte (sau cine i-a dat mai întâi), și (după) aceasta i se va răsplăti din nou?

36. Căci de la El și prin El și în El sunt toate lucrurile. Lui să-i fie slava în lumi [A lui să fie gloria lumilor] (A Lui să fie slava pentru totdeauna și întotdeauna). Amin.

CAPITOLUL 12

1. De aceea, confraților, vă rog, prin mila lui Dumnezeu, să aduceți trupurile voastre ca o jertfă vie, sfântă, plăcută lui Dumnezeu, iar slujirea voastră să fie rezonabilă (care este slujirea voastră rezonabilă).
2. Și nu vă potriviți cu lumea aceasta, ci reformați-vă în noutatea spiritului vostru, ca să dovediți care este voia lui Dumnezeu (ci fiți reformați prin înnoirea minții voastre, sau a gândirii voastre, astfel încât să dovediți care este voia lui Dumnezeu), bună, plăcută și desăvârșită.

3. Căci spun, prin harul care mi-a fost dat, tuturor celor care sunt printre voi, să nu înțelegeți mai mult decât se cuvine să înțelegeți, ci să înțelegeți pentru sobrietate [să nu savurați sau să știți mai mult decât se cuvine să știți, ci să știți până la sobrietate]; și fiecăruia, după cum Dumnezeu a împărțit măsura credinței.
4. Căci, după cum într-un singur trup avem multe mădulare, dar nu toate mădularele au aceeași faptă (sau același act);
5. pentru ca noi mulți să fim un singur trup în Hristos și fiecare să fim mădulare unii altora (tot așa și noi, multe mădulare, nu suntem decât un singur trup în Mesia, și fiecare dintre noi suntem mădulare unii altora).
6. De aceea, noi, care avem daruri, ne diversificăm [Prin urmare, având daruri diversificate], după harul care ne-a fost dat, fie prin profeție, fie după rațiunea credinței;
7. [fie prin] oricare dintre servicii (sau minister), în slujire; fie [prin] cel care învață, în predare;
8. fie [prin] cel care stârnește cu blândețe, în admonestare, (sau în îndemn); fie [prin] cel care dă, în simplitate, (sau cu sinceritate); fie [prin] cel care este suveran, (sau este un prelat, sau este înainte), în ocupație, (sau cu zel și preocupare); fie [prin] cel care are milă, în veselie.

9. Dragoste fără prefăcătorie/A iubi fără prefăcătorie, urând răul, atrăgând (sau lipindu-se repede) de bine;
10. a iubi împreună caritatea fraternității. Fiecare vine înainte pentru a se închina celuilalt [Venind înainte împreună în onoare];
11. nu lenți în ocupație, ci fervenți în duh, slujind Domnului,
12. bucuroși în speranță, răbdători în necazuri, ocupați în rugăciune,
13. satisfăcând nevoile sfinților, păstrând ospitalitatea [dând ceea ce este necesar poporului lui Dumnezeu, fiind ospitalieri].

14. Binecuvântați-i pe oamenii care vă urmăresc; binecuvântați-i și nu-i blestemați (pe ei) (Binecuvântați pe cei ce vă prigonesc; da, binecuvântați-i și nu-i blestemați);
15. pentru a ne bucura cu oamenii care se bucură, pentru a plânge cu oamenii care plâng.

16. Simțiți același lucru împreună; nu înțelegând lucruri înalte [nu savurând sau cunoscând lucruri înalte], ci consimțind la lucruri blânde/la blândețe (sau umile) [urmând părinți blânzi (sau umili)]. Nu fiți prudenți cu voi înșivă (Nu vă considerați prea înțelepți);
17. să nu dați nimănui rău pentru rău, ci să aduceți lucruri bune, nu numai înaintea lui Dumnezeu, ci și înaintea tuturor oamenilor.
18. Dacă aceasta se poate face, să aveți pace cu toți oamenii.
19. Voi, cei mai dragi confrați, nu vă apărați (sau vă răzbunați) singuri, ci dați loc mâniei (sau furiei); pentru că este scris: Domnul zice: <<Mie să-mi fie dată răzbunarea/Pentru mine răzbunarea, și eu o voi da>>.
20. Dar dacă vrăjmașul tău flămânzește, hrănește-l; dacă însetează, dă-i să bea; pentru că făcând lucrul acesta vei aduna cărbuni pe capul lui [căci făcând acestea, vei aduna cărbuni pe capul lui].
21. Nu te lăsa biruit de rău, ci biruiește răul prin bine. (Nu vă lăsați biruiți de rău, ci biruiți răul cu binele).

CAPITOLUL 13

1. Fiecare suflet să fie supus puterilor superioare. Pentru că nu există putere decât de la Dumnezeu (Pentru că nu există autoritate decât de la Dumnezeu), și lucrurile care sunt de la Dumnezeu, sunt rânduite.
2. Prin urmare, cel care se împotrivește puterii, se împotrivește rânduielii lui Dumnezeu; iar cei care se împotrivesc (acesteia), își aduc damnarea.
3. Căci căpeteniile nu se tem de faptele bune, ci de (faptele) rele (Căci nu de cei ce fac fapte bune trebuie să se teamă conducătorii, ci de cei ce fac fapte rele). Dar vrei tu, că nu te temi de putere? Fă un lucru bun, și vei avea parte de laudă [Pentru că prinții nu se tem de faptele bune, ci de cele rele. Așadar, nu te vei teme de putere? Fă binele și vei avea parte de lauda lui];
4. căci el este slujitorul lui Dumnezeu pentru tine în bine. Dar dacă faci răul, teme-te; căci nu fără motiv poartă sabia, pentru că este slujitorul lui Dumnezeu, aducător de mânie pentru cel ce face răul (căci el este slujitorul lui Dumnezeu pentru binele tău. Dar dacă faci răul, teme-te; căci nu fără motiv poartă sabia, pentru că el este slujitorul lui Dumnezeu, răzbunătorul spre mânie al celor ce fac răul).
5. Și de aceea, de nevoie sunteți supuși, nu numai pentru mânie, ci și pentru conștiință.
6. De aceea dați tributul, ei sunt slujitorii lui Dumnezeu, și servesc pentru același lucru. (Și pentru aceasta plătiți impozite, pentru că ei sunt slujitorii lui Dumnezeu și servesc prin aceste îndatoriri).
7. De aceea, dați tuturor datoriile voastre, celor care plătesc tribut, tribut, celor care plătesc taxă (sau o taxă vamală pentru lucrurile purtate), taxă, (sau o astfel de taxă vamală), celor care se tem, teama, celor care au onoare, onoare. (Și astfel, cedați tuturor datoriile voastre, cărora le plătiți impozite, impozite, cărora le plătiți taxe vamale sau taxe de drum, taxe vamale sau taxe de drum, celor care le este frică, frica, căruia onoare, cinste).

8. Nimănui nu-i datorați nimic, [nu] decât că vă iubiți împreună/decât să vă iubiți împreună (cu excepția faptului că vă iubiți unii pe alții). Căci cel ce iubește pe aproapele său, a împlinit Legea.
9. Căci, să nu faci desfrânare (să nu faci adulter), să nu ucizi, să nu furi, să nu spui mărturie mincinoasă (să nu dai mărturie mincinoasă), să nu poftești lucrul aproapelui tău, și dacă mai există vreo altă poruncă, ea este încorsetată, sau inclusă, (sau închisă), în acest cuvânt: <<Să-ți iubești aproapele ca pe tine însuți>>.
10. Dragostea față de aproapele tău nu face rău; de aceea dragostea este împlinirea legii.

11. Și știm în acest moment că acum este ceasul să ne ridicăm din somn, pentru că acum sănătatea noastră este mai aproape [cu adevărat acum sănătatea noastră este mai aproape] (pentru că acum mântuirea noastră, sau eliberarea noastră, este mai aproape) decât atunci când am crezut (prima dată).
12. Noaptea a fost înainte, dar ziua a trecut. De aceea, lepădăm lucrările întunericului și ne îmbrăcăm în armele luminii (și ne îmbrăcăm cu armele luminii). (Noaptea a trecut înainte, dar acum s-a apropiat ziua. Așadar, să ne lepădăm de lucrările întunericului și să fim îmbrăcați în armura luminii).
13. Ca în ziua rătăcirii (sau plimbării, sau mișcării), suntem sinceri, nu în sărbători superflue (sau în mâncăruri frecvente) și beții, nu în paturi (sau în camerele de dormit) și necuviințe, nu în certuri și în invidie;
14. ci fiți îmbrăcați în Domnul Isus Hristos, și nu vă ocupați cu treburile (sau cu grijile) cărnii în dorințe.

CAPITOLUL 14

1. Dar luați un om bolnav în credință, nu în păreri ale gândurilor [nu în înșelăciuni, sau în dispute de gânduri]. (Acceptați un om fragil și slab în credință, fără să judecați sau să vă certați cu privire la gândurile sau credințele sale).
2. Căci altul crede că poate mânca de toate; dar cel bolnav (sau care nu se poate stăpâni/sau este instabil), mănâncă viermi. (Pentru că un om crede că poate mânca orice și totul; dar cel care este fragil sau slab, mănâncă numai legume și ierburi).
3. Cel care mănâncă, să nu disprețuiască pe cel care nu mănâncă; și cel care nu mănâncă, să nu-l considere pe cel care mănâncă (să nu judece pe cel care mănâncă). Căci Dumnezeu l-a luat la Sine [Pentru ce l-a luat Dumnezeu? (Pentru că Dumnezeu l-a acceptat)].
4. Cine ești tu, care crezi că ești robul altuia? (Cine ești tu, care judeci pe robul altuia?) Stă în fața stăpânului său sau cade de lângă el [În fața stăpânului său stă, sau cade] Dar el va sta în picioare, pentru că Domnul este puternic ca să îl desăvârșească (sau să îl rânduiască, sau să îl facă neclintit).

5. De ce unul consideră o zi între două zile, altul consideră fiecare zi. Fiecare crește în inteligența sa/Fiecare om își sporește inteligența. (Fiecare crește în înțelegerea sa sau în convingerea sa).

6. Cel care înțelege ziua, înțelege pe Domnul [Cel care savurează ziua, savurează pe Domnul]. Și cine mănâncă, mănâncă pentru Domnul, pentru că el aduce mulțumiri lui Dumnezeu (pentru că el mulțumește lui Dumnezeu). Și cine nu mănâncă, nu mănâncă pentru Domnul, și mulțumește lui Dumnezeu.
7. Căci nimeni dintre noi nu trăiește pentru sine și nimeni nu moare pentru sine.
8. Căci dacă trăim, trăim pentru Domnul; și dacă murim, murim pentru Domnul. De aceea, fie că trăim, fie că murim, noi suntem ai Domnului [noi să fim ai Domnului].
9. Pentru aceasta Hristos a murit și a înviat, ca să fie Domnul și al celor vii și al celor morți [ca El să fie Domn și al celor vii și al celor morți]. (Pentru că Mesia a murit și a înviat, pentru aceasta, ca să fie Domnul și al celor vii și al celor morți).

10. Dar ce crezi tu despre fratele tău? sau de ce disprețuiești tu pe fratele tău? pentru că toți vom sta înaintea tronului lui Hristos. (Dar de ce judeci pe fratele tău? sau de ce disprețuiești pe fratele tău? pentru că noi toți vom sta înaintea tronului lui Mesia).

11. Căci este scris: <<Trăiesc, zice Domnul, pentru că în fața Mea se va pleca orice genunchi și orice limbă va recunoaște pe Dumnezeu>>.

12. De aceea, fiecare dintre noi trebuie să-i dea dreptate lui Dumnezeu pentru sine. (Și astfel, fiecare dintre noi va trebui să răspundă sau să dea socoteală pentru sine în fața lui Dumnezeu).

13. De aceea nu ne mai considerăm (sau judecăm) unii pe alții; dar mai mult gândiți-vă la lucrul acesta: să nu puneți fratelui nici o rană, nici o pricină de poticnire.
14. Știu și mă încred în Domnul Isus, că nimic nu este (făcut) necurat de El, nu, ci pentru cel care consideră ceva necurat, pentru el este necurat.
15. Și dacă fratele tău se întristează (sau se îngreunează) în conștiința sa pentru mâncare, acum nu mai umbli după caritate. Să nu pierzi prin mâncarea ta pe cel pentru care a murit Hristos. (Și dacă fratele tău este mâhnit în conștiința sa din pricina mâncării, acum nu mai umbli cu dragoste. Să nu nimicești, din pricina mâncării tale sau prin mâncarea ta, pe cel pentru care a murit Mesia).
16. De aceea să nu fie blasfemiat (sau disprețuit) lucrul vostru bun.
17. Pentru că domeniul/tărâmul lui Dumnezeu nu este carne și băutură, ci înțelepciune dreaptă, pace și bucurie în Duhul Sfânt. (Pentru că Împărăția lui Dumnezeu nu este mâncare și băutură, ci dreptate și bucurie în Spiritul Sfânt).
18. Și cel care Îl slujește pe Hristos în acest fel, Îl mulțumește pe Dumnezeu, și este dovedit oamenilor. (Iar cel care face aceasta Îl slujește pe Mesia, Îl mulțumește pe Dumnezeu, și este aprobat de oameni).
19. De aceea, să urmărim lucrurile care sunt pentru pace și să păstrăm împreună lucrurile care sunt pentru zidire. (Urmăriți, așadar, lucrurile care sunt pentru pace și țineți împreună lucrurile care sunt pentru zidirea noastră).
20. Să nu pierzi tu pentru mâncare lucrarea lui Dumnezeu. Căci toate lucrurile sunt curate, dar este rău pentru omul care mănâncă prin ofensă. (Să nu strici lucrarea lui Dumnezeu din

pricina mâncării sau prin mâncarea ta. Căci toate lucrurile sunt curate, dar se face rău omului care, prin mâncarea sa, face pe altul să se poticnească).
21. Este bine să nu mănânci carne și să nu bei vin, nici prin ce se supără fratele tău/nici în ce lucru se supără fratele tău, sau prin ce se poticnește, sau prin ce se îmbolnăvește, (sau prin ce se clatină) (sau prin ce devine fragil și slab).
22. Ai credință față de tine însuți, dar/ai-o și în fața lui Dumnezeu. Binecuvântat este cel care nu se consideră pe sine în ceea ce aprobă [Binecuvântat este cel care nu se consideră, sau nu se condamnă, pe sine însuși în ceea ce dovedește].
23. Căci cel care se gândește/ Căci cel care consideră este condamnat (sau blestemat), dacă mănâncă; pentru că aceasta [mâncarea lui], nu este din credință (nu este bazată pe credință). Și tot ce nu vine din credință este păcat/Și tot ce nu este din credință este păcat.

CAPITOLUL 15

1. Dar noi, oamenii mai fermi, trebuie să susținem (sau să suportăm) slăbiciunile oamenilor bolnavi (sau a celor neclintiți în credință) [Dar noi, oamenii mai fermi, ar trebui să susținem slăbiciunea oamenilor fragili sau a celor instabili în credință], și nu să ne mulțumim nouă înșine.
2. Fiecare dintre noi face bine aproapelui său, spre edificare.
3. Căci Hristos nu s-a mulțumit pe sine (Pentru că Mesia nu s-a mulțumit pe sine), [ci], după cum este scris: << Învinuirile oamenilor care te disprețuiau s-au abătut/au căzut asupra mea>> [Mustrările oamenilor, sau rușinea oamenilor, disprețuindu-te, au căzut asupra mea].
4. Căci tot ce a fost scris, a fost scris pentru învățătura noastră, (pentru) ca prin răbdarea și mângâierea Scripturilor să avem nădejde.
5. Dar Dumnezeul răbdării și al mângâierii vă dă vouă să înțelegeți același lucru, fiecare în celălalt, după (exemplul) lui Isus Hristos (Fie ca Dumnezeul răbdării și al mângâierii să vă ajute să vă puneți de acord unii cu alții, după exemplul lui Isus Hristos),
6. (astfel) încât voi, care sunteți de o singură voință, cu o singură gură să vă închinați lui Dumnezeu și Tatălui Domnului nostru Isus Hristos.

7. Pentru care luați împreună, după cum și Hristos v-a luat în cinstea lui Dumnezeu. (Pentru aceasta, primiți-vă unii pe alții, așa cum și Mesia v-a primit pe voi, spre cinstea sau spre slava lui Dumnezeu).
8. Căci eu spun că Isus Hristos a fost un slujitor (sau un servitor) al circumciziei pentru adevărul lui Dumnezeu, pentru a confirma promisiunile părinților.

9. Iar oamenii păgâni sunt datori să-L cinstească pe Dumnezeu pentru milă (Și neamurile ar trebui să-L cinstească pe Dumnezeu pentru mila Sa); după cum este scris: <<De aceea, Doamne, Te voi recunoaște printre păgâni și voi cânta numele Tău>>.

10. Și din nou spune: << Voi, oameni păgâni, fiți bucuroși (sau bucurați-vă) cu poporul său. (Și din nou se spune: Voi, neamurilor, bucurați-vă cu poporul său!)

11. și iarăși: <<Toate neamurile, lăudați pe Domnul; și toate popoarele, măriți-L>>. (Și din nou: Toate neamurile, lăudați pe Domnul; da, toate popoarele, lăudați-L).

12. Și din nou Isaia spune: <<Va fi o rădăcină a lui Isai, care se va ridica pentru a conduce oamenii păgâni, și oamenii păgâni vor (avea) speranță în el>>. (Și din nou, Isaia spune: Va fi o rădăcină a lui Isai, care se va ridica pentru a conduce neamurile, și neamurile vor avea speranță în el).

13. Și Dumnezeul nădejdii să vă umple de toată bucuria și pacea în credință, ca să creșteți (sau să abundați) în nădejdea și virtutea Duhului Sfânt. (Și Dumnezeul nădejdii să vă umple de toată bucuria și pacea prin credința voastră în El, astfel încât să creșteți, sau să abundați, în nădejdea și puterea Spiritului Sfânt).

14. Și, confraților, eu însumi sunt sigur de voi, că și voi sunteți plini de dragoste, și sunteți plini de toată cunoașterea (sau de toată știința), astfel încât să vă îndemnați unii pe alții. (Și, fraților, eu însumi sunt sigur de voi, că și voi sunteți plini de dragoste, și că sunteți plini de toată cunoștința, astfel încât să vă puteți îndemna unii pe alții).
15. Și, confraților, cu mai multă îndrăzneală v-am scris o parte, ca să vă aduc aminte, pentru harul care mi-a fost dat de Dumnezeu (Și, fraților, cu mai multă îndrăzneală v-am scris în parte, ca să vă aduc aminte de darul care mi-a fost dat de Dumnezeu),
16. ca să fiu slujitorul lui Isus Hristos printre oamenii păgâni. Și sfințesc Evanghelia lui Dumnezeu, pentru ca jertfa oamenilor păgâni să fie acceptată (sau să fie făcută acceptabilă), și sfințită în Duhul Sfânt. (ca să fiu slujitorul lui Mesia Isus printre neamuri. Și sfințesc Evanghelia, sau Vestea Bună, a lui Dumnezeu, astfel încât jertfa neamurilor să fie făcută acceptabilă și sfințită de Spiritul Sfânt).
17. De aceea am gloria lui Dumnezeu în Isus Hristos. (Și astfel am slavă în Mesia Isus pentru Dumnezeu).
18. Pentru că nu îndrăznesc să vorbesc nimic despre acele lucruri, pe care Hristos nu le face în locul meu, în ascultarea oamenilor păgâni, în cuvânt și în fapte (Căci îndrăznesc să vorbesc despre acele lucruri pe care Mesia le face prin mine, da, pentru a aduce neamurile în ascultare de Dumnezeu, prin cuvinte și fapte),
19. în virtutea semnelor și a marilor minuni, în virtutea Duhului Sfânt, astfel încât, de la Ierusalim cu ajutorul busolei, până la marea Illyricum [până la Illyricum], Am împlinit Evanghelia lui Hristos. (prin puterea miracolelor, sau a semnelor, și a minunilor mari, prin puterea Duhului Sfânt, astfel încât, începând cu împrejurimile Ierusalimului până în Illyricum, am predicat pe deplin Evanghelia, sau Vestea Bună, a lui Mesia).
20. Și astfel am predicat această evanghelie, nu acolo unde Hristos a fost numit (nu acolo unde s-a vorbit deja de Mesia/nu acolo unde s-a auzit deja de Mesia), ca să nu construiesc pe pământul altuia,

21. ci așa cum este scris: << Căci cei cărora nu li s-a spus despre El, vor vedea, iar cei care nu au auzit, vor înțelege>>.

22. Din această cauză am fost împiedicat foarte mult să vin la voi, și sunt împiedicat până în acest moment.
23. Și acum nu mai am loc/ Iar acum nu mai am unde să mă așez (sau motiv de ședere mai îndelungată) în aceste țări (în aceste regiuni), dar am dorința de a veni la voi, de mulți ani care au trecut acum.
24. Când voi începe să trec în Spania (Când voi pleca în Spania), sper că în drumul meu vă voi vedea și voi fi condus acolo de voi, dacă vă voi folosi mai întâi în parte.
25. De aceea acum voi pleca la Ierusalim, ca să slujesc sfinților. (Dar acum voi merge la Ierusalim, să slujesc poporului lui Dumnezeu).
26. Căci Macedonia și Ahaia s-au străduit să facă un dar (sau o colectă, sau o strângere de bani) pentru săracii sfinților, care sunt în Ierusalim. (Căci bisericile din Macedonia și din Ahaia au hotărât să facă un dar în bani, pentru cei săraci din poporul lui Dumnezeu din Ierusalim).
27. Pentru că le-a plăcut lor, iar ei sunt datori față de ei; pentru că dacă oamenii păgâni sunt făcuți parteneri ai lucrurilor lor fantomatice/lucrurilor lor fantasmagorice, ei sunt datori, de asemenea, în lucruri trupești să le slujească. (Pentru că le-a plăcut să facă acest lucru, iar ei să fie datornicii lor; pentru că dacă neamurile sunt făcute partenere ale lucrurilor lor spirituale, atunci ele, neamurile, ar trebui, de asemenea, să le servească cu lucruri trupești).
28. De aceea, după ce voi încheia acest lucru și le voi da acest fruct, voi trece pe lângă voi în Spania (voi trece pe lângă voi când voi merge în Spania).
29. Și știu că eu, venind la voi, voi veni în abundența (sau în belșugul) binecuvântării lui Hristos. (Și știu că atunci când voi veni, voi veni cu o măsură deplină a binecuvântării lui Mesia).

30. De aceea, confraților, vă implor prin Domnul nostru Isus Hristos și prin mila Duhului Sfânt, să mă ajutați în rugăciunile voastre către Domnul (Așadar, fraților, vă implor prin Domnul nostru Isus Hristos și prin dragostea Spiritului Sfânt, să mă ajutați prin rugăciunile voastre pentru mine către Domnul),
31. ca să fiu izbăvit de oamenii necredincioși care sunt în Iudeea, și ca jertfa slujbei mele să fie acceptată în Ierusalim pentru sfinți (ca să fiu izbăvit de oamenii necredincioși, care sunt în Iudeea, și ca ofranda slujbei mele să fie acceptată de poporul lui Dumnezeu din Ierusalim/și ca jertfa slujbei mele să fie plăcută poporului lui Dumnezeu din Ierusalim);
32. ca să vin la voi cu bucurie, prin voia lui Dumnezeu, și să mă odihnesc cu voi.
33. Și Dumnezeul păcii să fie cu voi toți. Amin.

CAPITOLUL 16

1. Și vă recomand pe Phebe/Fivi, sora noastră, care este în slujba bisericii care este în Chencrea (Și vă recomand pe sora noastră Phoebe/Fivi, care este în slujba bisericii din Chencrea),
2. să o primiți în Domnul cu vrednicie față de sfinți și să o ajutați în orice lucru va avea nevoie de voi (și să o ajutați cu tot ce va avea nevoie de la voi). Pentru că ea a ajutat mulți oameni, și pe mine.

3. Salutați pe Priscila și Aquila, ajutoarele mele în Isus Hristos (Salutări Priscillei și Aquilei, ajutoarele mele în Mesia Isus),
4. care și-au dat gâtul pentru viața mea; cărora nu numai eu le mulțumesc, ci și toate bisericile oamenilor păgâni. (care și-au riscat gâtul pentru mine; pentru care nu numai eu mulțumesc, ci și toate Bisericile neamurilor).
5. Și salutați bine biserica lor familială (sau biserica lor de origine). Salutați bine pe Epaenetus (Epenet), iubit de mine, care este cel dintâi din Asia în Hristos Isus. (Salutări cordiale lui Epaenetus, iubit de mine, care este primul asiatic convertit la Mesia Isus).
6. Salutați-o bine pe Maria, cea care a trudit mult în noi. (Salutări cordiale Mariei, care a muncit mult cu noi/care a muncit mult pentru noi).
7. Salutați bine pe Andronic și pe Iunia, verii mei și chiar prizonierii mei, care sunt nobili printre apostoli și care au fost înaintea mea în Hristos. (Salutări cordiale lui Andronic și Iuniei, verii mei și colegii mei de închisoare, care sunt nobili printre apostoli și care au fost înaintea mea în Mesia).
8. Salutați-l bine pe Amplias, cel mai drag mie în Domnul.
9. Salutați-l bine pe Urban, ajutorul nostru în Hristos Isus, și pe Stachys (Stache), draga mea [iubita mea]. (Salutări cordiale lui Urban, ajutătorul nostru în Mesia Isus, și lui Stachys, iubita mea).
10. Salutați-l bine pe Apelles (Apele), nobilul în Hristos [nobil în Hristos]. Salutați-i bine pe cei din casa lui Aristobul.
11. Salutați-l bine pe Irodion, vărul meu. Salutați bine pe cei din casa lui Narcis, care sunt în Domnul.
12. Salutați bine pe Trifena și pe Trifosa, femeile care lucrează în Domnul. Salut-o bine pe Persis, cea mai vrednică femeie, care a trudit mult în Domnul.
13. Salutați-l bine pe Rufus, ales în Domnul, și pe mama lui, și pe mine.
14. Salutați bine pe Asyncritus, Phlegon, Hermes, Patrobas, Hermas și pe confrații care sunt cu ei (și pe frații care sunt cu ei).
15. Salutați bine pe Filolog, pe Iulia, pe Nereus, pe sora lui, pe Olympas și pe toți sfinții care sunt cu ei (și pe tot poporul lui Dumnezeu care este cu ei).
16. Salutați-vă bine împreună în sărutul sfânt. Toate Bisericile lui Hristos vă salută. (Salutați-vă din inimă cu un sărut sfânt. Toate bisericile lui Mesia vă trimit salutări cordiale).

17. Dar, confraților, vă rog să vă uitați la cei care fac dezbinări și răni (sau jigniri), pe lângă învățătura pe care ați învățat-o, și să vă îndepărtați de ei.
18. Căci astfel de oameni nu slujesc Domnului Hristos, ci pântecelui lor (Căci astfel de oameni nu slujesc Domnului Mesia, ci propriilor lor pântece), și prin cuvinte dulci și binecuvântări înșală inimile oamenilor nevinovați.
19. Dar ascultarea voastră este răspândită în toate locurile, de aceea mă bucur în voi. Dar vreau (dar doresc) să fiți înțelepți în lucrurile bune și simpli în (lucrurile) rele.
20. Și Dumnezeul păcii să-l calce repede pe Satan sub picioarele voastre. Harul Domnului nostru Isus Hristos să fie cu voi.

21. Timotei, ajutorul meu, vă salută bine/vă salută cu bine (trimite salutări cordiale), precum și Lucius, Iason și Sosipater, verii mei.

22. Eu, Terțiu, vă salut bine/ vă salut cu bine, în Domnul, pe voi care ați scris această epistolă. (Eu, Terțiu, care am scris această scrisoare, vă trimit salutări cordiale, în Domnul).

23. Gaius, gazda mea, vă salută bine/vă salută cu bine, și toată biserica. Erastus, trezorierul (sau păzitorul) orașului, vă salută bine, și fratele Quartus. (Gazda mea, Gaius, vă trimite salutări cordiale, precum și întregii biserici. Erastus, trezorierul orașului, vă trimite salutări cordiale, precum și fratele nostru Quartus).
24. Harul Domnului nostru Isus Hristos să fie cu voi toți. Amin.

25. Cinste și slavă Aceluia, care este puternic să vă întărească prin Evanghelia mea și prin propovăduirea lui Isus Hristos, prin descoperirea tainei păstrate încă, în vremurile veșnice [Tot așa, aceluia care este puternic să vă confirme prin Evanghelia mea și prin propovăduirea lui Isus Hristos, după descoperirea tainei păstrate încă, adică nearătate, în vremurile veșnice];
26. care taină este acum deschisă prin scripturile profeților, prin porunca lui Dumnezeu fără început și sfârșit, pentru ascultarea credinței în toți oamenii păgâni (pentru a aduce toate neamurile la credință și ascultare),
27. taina cunoscută de Isus Hristos lui Dumnezeu, singurul înțelept [taina cunoscută de Dumnezeu, singurul înțelept, prin Isus Hristos], căruia să îi fie onoarea și gloria în lumile lumilor. Amin. (numai lui Dumnezeu, care este înțelept, prin Isus Hristos, Căruia fie onoarea și gloria în vecii vecilor. Amin).

CORINTENI I

CAPITOLUL 1

1. Pavel, numit apostol al lui Isus Hristos, prin voia lui Dumnezeu, și Sostene, un frate,

2. către Biserica lui Dumnezeu care este în Corint, către cei sfințiți în Isus Hristos și numiți sfinți (pentru cei care sunt consacrați în Mesia Isus și sunt numiți poporul lui Dumnezeu), cu toți cei ce cheamă lăuntric Numele Domnului nostru Isus Hristos [cu toți cei ce cheamă numele Domnului nostru Iisus Hristos], în fiecare loc al lor și al nostru (în orice loc al lor și al nostru),

3. har vouă și pace de la Dumnezeu, Tatăl nostru, și de la Domnul Isus Hristos.

4. Mulțumesc Dumnezeului meu veșnic/pentru totdeauna pentru voi, în harul lui Dumnezeu care v-a fost dat în Isus Hristos. (Îi mulțumesc întotdeauna Dumnezeului meu pentru voi, pentru harul lui Dumnezeu care v-a fost dat în Mesia Isus).
5. Căci în toate lucrurile v-ați îmbogățit în El, în fiecare cuvânt și în fiecare cunoștință (sau în fiecare știință),
6. după cum mărturia lui Hristos se confirmă în voi (după cum mărturia lui Mesia este confirmată în voi);
7. ca să nu vă lipsească nimic din harul (sau din binecuvântarea) care stăruie în arătarea (sau descoperirea) Domnului nostru Isus Hristos;
8. care, de asemenea, vă va confirma până la sfârșit fără crimă (sau păcat mare), în ziua venirii Domnului nostru Isus Hristos.
9. Un Dumnezeu adevărat [Căci Dumnezeu este adevărat], prin care ați fost chemați la părtășia Fiului Său Isus Hristos, Domnul nostru.

10. Dar, confraților, vă implor, în numele Domnului nostru Isus Hristos, să spuneți toți același lucru, și să nu fie disensiuni (sau schisme, sau diviziuni, sau discordii) între voi; ci să fiți desăvârșiți în același spirit (sau în același gând) și în aceeași cunoștință.
11. Căci, Confrații mei, mi s-a spus de la cei care sunt la Chloe, că se străduiește să fie printre voi (că există argumente printre voi).
12. Și spun că fiecare dintre voi zice: <<Căci eu sunt din Pavel, și eu sunt din Apolo, și eu sunt din Chifa, (sau eu sunt din Petru), dar eu sunt din Hristos>>.
13. Dacă Hristos este despărțit? (Este Mesia divizat?) dacă Pavel a fost răstignit pentru voi, sau dacă sunteți botezați în numele lui Pavel?
14. Îi mulțumesc Dumnezeului meu (Îi aduc mulțumiri Dumnezeului meu), că nu v-am botezat pe niciunul dintre voi, ci doar pe Crispus și pe Gaius;
15. ca să nu spună cineva că ați fost botezați în numele meu.
16. Și am botezat și casa lui Ștefan, dar nu știu dacă am botezat pe altcineva.
17. Căci Hristos nu m-a trimis să botez, ci să propovăduiesc Evanghelia (sau să evanghelizez); nu în înțelepciunea cuvintelor, pentru ca crucea lui Hristos să nu fie anulată (astfel încât crucea lui Mesia să nu aibă nicio consecință).

18. Căci cuvântul crucii este o nebunie pentru cei ce pier; dar pentru cei ce sunt în siguranță, adică pentru noi, este virtutea lui Dumnezeu. (Căci cuvântul crucii este nebunie pentru cei ce pier; dar pentru cei ce se mântuiesc, adică pentru noi, este puterea lui Dumnezeu).

19. Căci este scris: << Voi distruge înțelepciunea oamenilor înțelepți și voi mustra prudența oamenilor înțelepți>>.

20. Unde este omul înțelept? Unde este avocatul înțelept? [unde este scriitorul, sau omul legii?] unde este cumpărătorul acestei lumi? Nu cumva Dumnezeu a făcut înțelepciunea acestei lumi nebunească (sau prostească)?

21. Pentru că lumea, în înțelepciunea lui Dumnezeu, nu L-a cunoscut pe Dumnezeu prin înțelepciune [De ce în înțelepciunea lui Dumnezeu, lumea nu L-a cunoscut pe Dumnezeu prin înțelepciune], a plăcut lui Dumnezeu, prin nebunia predicării, să facă pe cei ce au crezut în siguranță (a binevoit Dumnezeu, prin nebunia propovăduirii, să mântuiască pe cei care au crezut).
22. Căci iudeii caută semne, iar grecii caută înțelepciune;
23. dar noi predicăm pe Hristos răstignit, care este pentru iudei pricină de poticnire, iar pentru oamenii păgâni o nebunie (sau o prostie); (dar noi propovăduim pe Mesia cel răstignit, care pentru iudei este o piatră de poticnire, iar pentru neamuri nebunie);
24. dar iudeilor și grecilor care sunt chemați, le propovăduim pe Hristos, virtutea lui Dumnezeu și înțelepciunea lui Dumnezeu. (dar iudeilor și grecilor care sunt chemați, le propovăduim că Mesia este puterea lui Dumnezeu și înțelepciunea lui Dumnezeu).
25. Căci ceea ce este o nebunie, lucru al lui Dumnezeu, este mai înțelept decât oamenii; și lucrul slab (sau lucrul fragil) al lui Dumnezeu este mai puternic decât oamenii. (Căci ceea ce este o nebunie a lui Dumnezeu, este mai înțelept decât oamenii; și ceea ce este un lucru slab al lui Dumnezeu, este mai puternic decât oamenii).

26. Dar, confraților, vedeți-vă chemarea (Dar, fraților, vedeți-vă de chemarea voastră); pentru că nu mulți dintre voi sunt înțelepți după trup, nu mulți puternici, nu mulți nobili.
27. Dar Dumnezeu a ales lucrurile plăcute (sau nebunești) ale lumii, pentru a-i zăpăci pe înțelepți; și Dumnezeu a ales lucrurile slabe (sau fragile) ale lumii, pentru a zădărnici lucrurile puternice (Dar Dumnezeu a ales lucrurile nebunești din lume, ca să-i facă de rușine pe cei înțelepți; și Dumnezeu a ales lucrurile slabe ale lumii, ca să-i facă de rușine pe cei puternici);
28. și Dumnezeu a ales lucrurile fără noblețe și lucrurile disprețuitoare ale lumii și lucrurile care nu sunt, pentru a distruge lucrurile care sunt;
29. pentru ca fiecare să nu aibă slavă înaintea Lui. (astfel încât nimeni să nu se poată lăuda în fața lui Dumnezeu și înaintea lui Dumnezeu).
30. Ci din El sunteți în Isus Hristos, care a fost făcut de Dumnezeu pentru noi înțelepciune, înțelepciune dreaptă, sfințenie și dobândire din nou (Căci voi sunteți în Mesia Isus, pe care Dumnezeu l-a făcut pentru noi înțelepciunea, dreptatea, sfințenia și răscumpărarea noastră);
31. pentru ca, după cum este scris: <<Cel ce se glorifică, să se glorifice în Domnul>>. (astfel încât, după cum este scris: Cel care se laudă, să se laude cu Domnul).

CAPITOLUL 2

1. Și eu, confraților, când am venit la voi, nu am venit cu înălțimea cuvintelor, nici cu înțelepciunea, spunându-vă (sau arătându-vă) mărturia lui Hristos (mărturia lui Mesia).
2. Căci n-am crezut că eu știu ceva printre voi, decât pe Isus Hristos și pe El răstignit. (Căci am judecat sau am hotărât că, atunci când eram printre voi, nu cunoșteam nimic altceva decât pe Mesia Isus și răstignirea Lui).
3. Și eu, în boală, în spaimă și în mult tremur, am fost printre voi (sau am fost cu voi); (Și eu am fost cu voi în fragilitate și slăbiciune, în frică și în mult tremur);

4. și cuvintele mele și propovăduirea mea nu au fost în (sau cu) cuvinte subtil mișcătoare, (sau convingătoare), cuvinte ale înțelepciunii omenești, ci în arătarea Duhului și a virtuții, (sau a puterii);
5. pentru ca credința voastră să nu fie în înțelepciunea oamenilor, ci în virtutea lui Dumnezeu (ci în puterea lui Dumnezeu).

6. Căci noi vorbim despre înțelepciune între oameni desăvârșiți, dar nu despre înțelepciunea lumii acesteia, nici despre înțelepciunea căpeteniilor lumii acesteia, care sunt nimicite; (nici despre înțelepciunea conducătorilor acestei lumi, care vor fi nimiciți);
7. ci noi vorbim despre înțelepciunea lui Dumnezeu în taină, înțelepciune care este ascunsă; înțelepciune pe care Dumnezeu a rânduit-o mai dinainte de lumi, spre slava noastră (ci noi vorbim despre înțelepciunea tainică a lui Dumnezeu, înțelepciunea care este ascunsă; înțelepciunea pe care Dumnezeu a rânduit-o mai dinainte, înainte de facerea sau crearea lumii, pentru slava noastră),
8. pe care niciunul dintre prinții acestei lumi nu a cunoscut-o; căci dacă ar fi cunoscut-o, nu L-ar fi răstignit niciodată pe Domnul slavei. (pe care niciunul dintre conducătorii acestei lumi nu a cunoscut-o; căci dacă ar fi cunoscut-o, nu L-ar fi răstignit niciodată pe Domnul slavei).

9. Dar, după cum este scris: <<Nici ochiul nu a văzut, nici urechea nu a auzit, nici nu s-a suit în inima omului, ce lucruri a aranjat Dumnezeu (sau a pregătit dinainte) pentru cei care îl iubesc; (ce lucruri a pregătit Dumnezeu pentru cei ce-L iubesc);

10. dar Dumnezeu ni le-a arătat prin Duhul Său. Pentru că Duhul cercetează toate lucrurile, da, lucrurile adânci ale lui Dumnezeu.
11. Și cine dintre oameni știe ce este al omului, dacă nu Duhul omului care este în el? Deci, ce este de la Dumnezeu, nimeni nu știe, decât Duhul lui Dumnezeu.
12. Și noi nu am primit duhul lumii acesteia, ci Duhul care este de la Dumnezeu, ca să știm ce lucruri ne sunt date de Dumnezeu. (Și noi nu am primit duhul lumii acesteia, ci Spiritul care este de la Dumnezeu, ca să știm ce lucruri ni se vor da de la Dumnezeu).
13. Lucruri pe care le spunem, de asemenea, nu în cuvinte înțelepte, (sau învățate), ale înțelepciunii omenești, ci în doctrina Duhului, și facem o asemănare, (sau o comparație), a lucrurilor spirituale cu oamenii fantomatici (și facem o comparație a lucrurilor spirituale pentru oamenii spirituali).

14. Pentru că un om animalic nu percepe acele lucruri care sunt de la Duhul lui Dumnezeu; pentru că este o nebunie pentru el, și el nu poate înțelege, pentru că este examinat (sau este evaluat), fantomatic. (Pentru că un om trupesc nu înțelege lucrurile care sunt de la Spiritul lui Dumnezeu; pentru el este o nebunie și nu poate înțelege, pentru că este examinat spiritual).
15. Dar un om spiritual consideră (sau judecă) toate lucrurile, și nu este considerat de nimeni.

16. După cum este scris: <<Și cine a cunoscut inteligența Domnului, sau cine l-a învățat?>> Iar noi avem inteligența lui Hristos. (După cum este scris: Și cine cunoștea mintea, sau gândurile Domnului, sau cine Îl învăța? Iar noi avem mintea lui Mesia).

CAPITOLUL 3

1. Și eu, confraților, nu pot să vă vorbesc ca unor oameni duhovnicești, ci ca unor oameni trupești, ca unor copilași în Hristos,
2. v-am dat să beți lapte, nu carne (nu hrană solidă); pentru că încă nu ați înțeles, nici acum nu puteți (nici nu puteți acum),
3. pentru că sunteți încă trupești. Căci în timp ce invidia și cearta sunt între voi, nu cumva sunteți trupești și mergeți după om?
4. Căci când unii zic: <<Eu sunt din Pavel>>, și altul: <<Dar eu sunt din Apolo>>, nu cumva sunteți oameni [trupești]?

5. Prin urmare, ce este Apolo și ce este Pavel? Ei sunt slujitori (sau servitori) ai Celui în care ați crezut; și fiecăruia după cum i-a dat Dumnezeu.
6. Eu am plantat, Apolo a umezit (Apolo a udat), dar Dumnezeu a dat creștere.
7. Prin urmare, nici cel care plantează nu este nimic, nici cel care umezește (nici cel care udă), ci Dumnezeu care dă creșterea.
8. Și cel care sădește și cel care umezește, să fie unul; și fiecare să-și ia partea lui, după osteneala lui. (Și cel ce sădește și cel ce udă să fie una; și fiecare își va primi răsplata lui, după munca lui).
9. Căci noi suntem ajutoarele lui Dumnezeu; voi sunteți lucrarea pământului lui Dumnezeu, voi sunteți zidirea lui Dumnezeu.

10. După harul lui Dumnezeu care mi-a fost dat, ca un meșter tâmplar înțelept, am așezat fundația (Prin harul lui Dumnezeu care mi-a fost dat, ca un meșter tâmplar înțelept, am pus temelia); și altul construiește deasupra. Dar fiecare să vadă cum construiește mai sus [Astfel, fiecare om vede cum și pe ce construiește].
11. Căci nimeni nu poate pune alt temei, cu excepția celui care este pus, (sau în afară de cel pus), care este Isus Hristos. (Și nimeni nu poate pune altă temelie în afară de cea care a fost pusă, adică Mesia Isus).
12. Căci dacă cineva zidește peste (sau pe) temelia aceasta (cu) aur, argint, pietre prețioase, bețe, fân sau paie,
13. lucrarea fiecăruia va fi deschisă; pentru că ziua Domnului o va vesti, pentru că va fi arătată în foc; focul va dovedi lucrarea fiecăruia, ce fel de lucrare este.
14. Dacă lucrarea cuiva, pe care a zidit-o deasupra (sau peste), rămâne în picioare, el va primi o răsplată (el va primi o recompensă).
15. Dacă lucrarea cuiva arde, el va suferi un prejudiciu, sau o afectare; dar el va fi în siguranță, totuși ca prin foc (dar el va fi salvat, ca dintr-un foc).

16. Nu știți că voi sunteți templul lui Dumnezeu (Voi nu știți, că sunteți templul lui Dumnezeu), și că Duhul lui Dumnezeu locuiește în voi?
17. Și dacă cineva strică templul lui Dumnezeu, Dumnezeu îl va pierde; pentru că templul lui Dumnezeu, care sunteți voi, este sfânt. (Și dacă cineva pângărește templul lui Dumnezeu, Dumnezeu îl va nimici; pentru că templul lui Dumnezeu, care sunteți voi, este sfânt).

18. Nimeni să nu se amăgească pe sine. Dacă cineva dintre voi este văzut ca fiind înțelept în lumea aceasta, să fie făcut nebun, (astfel) încât să fie (cu adevărat) înțelept.
19. Căci înțelepciunea lumii acesteia este nebunie (sau prostie) înaintea lui Dumnezeu (Căci înțelepciunea lumii acesteia este nebunie pentru Dumnezeu); pentru că este scris: << Îi voi prinde pe înțelepți în înțelepciunea lor deșartă>> (sau în viclenia lor subtilă);
20. și din nou: << Domnul cunoaște gândurile înțelepților, pentru că acestea sunt deșarte>> (pentru că sunt goale și nefolositoare).
21. De aceea nici un om nu are slavă în oameni. (Și astfel, nici un om să nu se laude cu oamenii). Pentru că toate lucrurile sunt ale voastre,
22. fie Pavel, fie Apolo, fie Chifa (sau Petru), fie lumea, fie viața, fie moartea, fie lucrurile prezente, fie lucrurile viitoare [fie lucrurile care vor urma]; pentru că toate lucrurile sunt ale voastre,
23. și voi sunteți din Hristos, și Hristos este din Dumnezeu (și voi sunteți din Mesia, iar Mesia este din Dumnezeu).

CAPITOLUL 4

1. Astfel, un om ne ghicește (sau ne consideră), ca slujitori ai lui Hristos (Așa că gândiți-vă la noi ca la niște slujitori ai lui Mesia), și (ca) dispensatori ai tainelor lui Dumnezeu.
2. Acum se caută aici, printre dispensatori, ca un om să fie găsit adevărat.
3. Și pentru mine este cel mai mic lucru, să fiu considerat de voi (dacă voi fi judecat de voi), sau de ziua omului; dar nici eu nu mă consider (sau nu mă judec) pe mine însumi.
4. Căci nu sunt deloc prea încrezător (sau vinovat) față de mine însumi, dar nu în acest lucru sunt îndreptățit; pentru că Cel care mă consideră pe mine este Domnul.
5. De aceea să nu vă gândiți înainte de vreme, până când va veni Domnul, care va lumina lucrurile ascunse ale întunericului și va arăta sfaturile inimilor; și atunci fiecare om al lui Dumnezeu va fi lăudat. (Așa că nu judecați înainte de vreme, până când va veni Domnul, care va lumina lucrurile ascunse în întuneric și va descoperi planurile din inimi; și atunci fiecare persoană va fi lăudată în Dumnezeu).

6. Și, confraților, am transfigurat aceste lucruri în mine și în Apolo, pentru voi; ca în noi să învățați (astfel încât să puteți învăța de la noi), ca nu cumva să treceți peste ceea ce este scris [ca nu cumva peste cele scrise], unul împotriva celuilalt, să fie suflat cu mândrie pentru alt om.
7. Cine te consideră? (Cine te judecă?) Și ce ai tu, pe care nu l-ai primit? Și dacă ai primit, de ce te mândrești (de ce te lauzi), ca și cum nu ai fi primit?

8. Acum fiți plini, acum fiți îmbogățiți; voi domniți fără noi; și aș vrea să domniți, ca și noi să (putem) domni cu voi.
9. Și cred că Dumnezeu ni i-a arătat pe ultimii apostoli (Pentru că eu cred că Dumnezeu ne-a făcut pe noi apostolii cei din urmă, sau cei mai de jos), (da), ca fiind cei care vor fi trimiși la moarte; pentru că am fost făcuți un spectacol pentru lume, și pentru îngeri, și pentru oameni.
10. Noi nebuni pentru Hristos, dar voi înțelepți în Hristos; noi bolnavi, dar voi puternici; voi nobili, dar noi nenobili. (Noi suntem nebuni pentru Mesia, dar voi sunteți înțelepți în Mesia; noi suntem fragili și slabi, dar voi sunteți puternici; voi sunteți nobili, dar noi suntem de origine modestă).
11. Până în ceasul acesta flămânzim și însetăm, și suntem goi și loviți de mese, și suntem instabili (da), (ne mutăm dintr-un loc în altul),
12. și ne chinuim lucrând cu mâinile noastre; suntem blestemați și binecuvântați; suferim persecuții, și rămânem mult timp;
13. suntem blasfemiați, și ne rugăm; ca [niște] purificări ale acestei lumi, suntem făcuți degustători ai tuturor lucrurilor până acum.

14. Nu scriu aceste lucruri ca să vă încurc, ci ca să vă avertizez ca pe cei mai vrednici fii ai Mei.
15. De ce dacă aveți zece mii de stăpâni în Hristos, dar nu mulți părinți; pentru că în Hristos Isus v-am născut prin Evanghelie. (Căci puteți avea zece mii de învățători în Mesia, dar un singur tată; pentru că în Mesia Isus v-am născut, predicând Evanghelia, sau Vestea Bună).
16. De aceea, confraților, vă rog, fiți urmași ai Mei, ca și Eu ai lui Hristos/așa cum sunt eu al lui Hristos. (Așa că, fraților, vă implor, fiți urmași ai mei, așa cum eu sunt al lui Mesia).
17. De aceea am trimis la voi pe Timotei, care este fiul meu cel mai iubit și credincios în Domnul, care vă va învăța (sau vă va îndruma) în căile mele, care sunt în Hristos Isus (care vă va învăța calea mea de viață, care este în Mesia Isus); așa cum predau peste tot în fiecare biserică.
18. Ca și cum n-aș veni la voi, așa că unii sunt umflați de mândrie;
19. voi veni la voi în curând, dacă Dumnezeu va vrea (cu voia lui Dumnezeu); și nu voi cunoaște cuvintele celor suflați cu mândrie, ci virtutea (ci puterea).
20. Pentru că domeniul lui Dumnezeu nu este în cuvinte, ci în virtute. (Căci Împărăția lui Dumnezeu nu este a cuvintelor, ci a puterii).
21. Ce vreți voi? Să vin la voi cu un toiag, sau cu milă și cu un duh de blândețe? (Ce doriți? Să vin la voi cu un toiag, sau cu dragoste și într-un duh de blândețe și umilință?)

CAPITOLUL 5

1. Dar între voi se aud tot felul de curvii, și astfel de curvii, care nu sunt între păgâni, (care nici măcar nu sunt văzute printre neamuri), astfel încât un bărbat să aibă soția tatălui său.
2. Și v-ați umflat (sau suflat) de mândrie, și nu v-ați mai tânguit, ca cel ce a făcut această lucrare să fie luat din mijlocul vostru.

3. Și eu, absent în trup, dar prezent în duh, acum am considerat (acum am judecat), ca și cum aș fi fost prezent, pe cel care a lucrat astfel,
4. când veți fi adunați împreună în numele Domnului nostru Isus Hristos, și duhul meu, cu virtutea Domnului Isus (cu puterea Domnului Isus),
5. să încredințezi un astfel de om lui Satana, spre pierzarea cărnii, pentru ca duhul să fie în siguranță în ziua Domnului nostru Isus Hristos. (pentru a preda un astfel de om Satanei, spre pieirea cărnii, astfel încât duhul său să fie salvat în Ziua Domnului nostru Isus Hristos).

6. Lăudărоșenia voastră nu este bună. Nu știți că un pic de aluat acru strică (sau corupe) toată fârâma/firimitura? (Lăudărоșenia sau mândria voastră nu este bună. Nu știți că un pic de drojdie strică toată piesa?)
7. Curățați aluatul acru vechi, astfel încât să fiți o presărare nouă împreună, așa cum sunteți voi *therf*, (sau fără acrivie/acritură, sau azime). Căci Hristos oferit este pasca noastră [Căci Hristos este oferit [ca și] pasca noastră] (Pentru că Mesia jertfit este Paștele nostru).
8. De aceea mâncăm, nu în aluat acru vechi, nici în aluat acru de răutate și de rătăcire, ci în lucruri limpezi și adevărate. (Și astfel, să nu mâncăm drojdia veche, da, drojdia răutății și a ticălоșiei, ci azimele sincerității și ale adevărului).

9. V-am scris într-o epistolă, ca să nu vă amestecați (sau să nu vă împărtășiți) cu lipitorii,
10. nici cu oameni lacomi, nici cu răpitori, nici cu oameni care slujesc unor dumnezei falși, (sau la idoli), altfel ar fi trebuit să ieșiți din această lume (altfel ar fi trebuit să plecați din această lume).
11. Dar acum v-am scris, ca să nu vă amestecați (sau să nu comunicați cu astfel de oameni). Dacă cel ce se numește frate între voi este desfrânat, sau lacom, sau slujește idolilor, sau blestemător, sau plin de beție, sau răpitor, să nu iei masa cu unul ca acesta (să nu ia masa, sau să nu mănânce cu astfel de oameni).
12. Căci ce este pentru mine să mă gândesc la cei care sunt în afara lor? Dacă nu vă gândiți la lucrurile (dintre ele), care sunt înăuntru? (Căci de ce să-i judec eu pe cei care sunt în afara noastră? Tu ar trebui să-i judeci pe cei care sunt înăuntru cu noi).
13. Pentru că Dumnezeu îi va considera pe cei care nu sunt buni (Și Dumnezeu îi va judeca pe cei care sunt în afara noastră). Îndepărtați răul de la voi înșivă.

CAPITOLUL 6

1. Îndrăznește vreunul dintre voi, care are o cauză împotriva altuia, să se gândească la oameni răi, și nu la oameni sfinți (sau sfinți)? (Îndrăznește vreunul dintre voi, care are un caz împotriva altuia, să fie judecat de oameni răi, și nu de poporul lui Dumnezeu?)
2. Dacă nu știți, că sfinții vor considera lumea aceasta? Și dacă lumea va fi considerată de voi, sunteți voi nevrednici să considerați cele mai mici lucruri? (Nu știți că poporul lui Dumnezeu va judeca această lume? Și astfel, dacă lumea va fi judecată de voi, sunteți voi nevrednici să judecați aceste lucruri mărunte?)

3. Nu știți că noi vom considera îngerii? (Nu știți că noi vom judeca îngerii?) cu cât mai mult (atunci) lucrurile lumești/pământești?
4. De aceea, dacă aveți comdamnări lumești/pământești (Și astfel, dacă aveți de făcut judecăți lumești), rânduiți pe acei oameni disprețuitori (sau cu o reputație redusă), care sunt în Biserică, să îi judece (pe ei).
5. Spun (aceasta) ca să vă fie rușine [spun (aceasta) spre rușinea voastră]. Așa că nu există nici un înțelept, care să poată judeca între un frate și fratele său (Așa că nu există nici un om înțelept, care să poată judeca între un frate și fratele său);
6. ci frate cu frate se luptă în condamnare, și aceasta între oameni necredincioși. (ci un frate trebuie să se lupte sau să se certe cu un alt frate în instanță, și în fața unor oameni care nu sunt credincioși?)

7. Și (astfel), acum infracțiunea este întotdeauna printre voi, pentru că aveți condamnări printre voi (pentru că aveți conflicte legale printre voi). De ce să nu greșiți mai degrabă? De ce să nu suferiți mai degrabă înșelăciunea (sau frauda)?
8. Dar și voi greșiți, și faceți fraudă [și înșelați], și asta față de confrați.

9. Fie că nu știți, că oamenii răi nu vor mânui împărăția lui Dumnezeu? Să nu greșiți; nici libidinoșii/desfrânații, nici oamenii care slujesc unui dumnezeu fals, nici adulterii, nici libidinoșii/desfrânații împotriva genului/ împotriva felului,tipului, nici cei care fac desfrâu cu bărbații/ nici cei care se culcă cu bărbați (Nu știți că cei răi nu vor stăpâni Împărăția lui Dumnezeu? Să nu greșiți: nici desfrânații, nici cei ce slujesc idolilor, nici adulterii, nici desfrânații împotriva naturii, nici cei ce fac desfrâu cu bărbații),
10. nici hoții, nici avarii (sau oamenii pofticioși/lacomi), nici oamenii plini de beție, nici blestemații, nici răpitorii nu vor mânui împărăția lui Dumnezeu (nu vor stăpâni Împărăția lui Dumnezeu).
11. Și voi ați fost cândva aceste lucruri; dar ați fost spălați, dar ați fost sfințiți (dar ați fost consacrați), dar ați fost îndreptățiți în numele Domnului nostru Isus Hristos și în Duhul Dumnezeului nostru.

12. Toate lucrurile să-mi fie îngăduite, dar nu toate lucrurile să fie rapide. Toate lucrurile să-mi fie îngăduite, dar nu voi fi doborât sub puterea nimănui. (Toate îmi sunt îngăduite, dar nu toate sunt oportune. Toate lucrurile îmi sunt permise, dar nu mă voi lăsa doborât sub puterea nimănui).
13. Carnea la pântece, iar pântecele la carne; și Dumnezeu va distruge și aceasta și aceea. Iar trupul să nu fie pentru curvie, ci pentru Domnul, și Domnul pentru trup. (Mâncare pentru pântece, și pântecele pentru mâncare; și Dumnezeu va distruge și aceasta și aceea. Și trupul nu este pentru curvie, ci pentru Domnul, și Domnul este pentru trup).
14. Căci Dumnezeu L-a înviat pe Domnul și ne va învia pe noi prin virtutea Lui. (Căci Dumnezeu a înviat pe Domnul și ne va învia și pe noi prin puterea Lui).
15. Nu știți voi că trupurile voastre sunt mădulare ale lui Hristos? Să iau eu atunci mădularele lui Hristos și să le fac mădularele unei curve? Ferească Dumnezeu. (Nu știți voi

că trupurile voastre sunt părți ale lui Mesia? Să iau atunci mădularele lui Mesia și să le fac mădularele unei târfe? Ferească Dumnezeu).
16. Nu știți că cel ce se lipește de o curvă, este făcut un singur trup? Căci el spune: << Vor fi doi într-un singur trup>>.
17. Iar cel ce se lipește de Domnul, este un singur Duh.
18. Fugiți de curvie; tot păcatul, oricare ar fi păcatul pe care îl face un om, este fără corp; (este în afara corpului); dar cel care face curvie, păcătuiește împotriva corpului său.
19. Dacă nu știți, că mădularele voastre sunt templul Duhului Sfânt, care este în voi, pe care îl aveți de la Dumnezeu, și nu sunteți ai voștri? (Nu știți că trupurile voastre sunt templul Spiritului Sfânt, care este în voi, pe care l-ați primit de la Dumnezeu, și nu sunteți ai voștri?)
20. Căci ați fost cumpărați cu un mare preț. Glorificați-vă și purtați pe Dumnezeu în trupul vostru. (Glorificați și duceți, sau purtați pe Dumnezeu în trupul vostru).

CAPITOLUL 7

1. Dar despre lucrurile pe care mi le-ați scris, este bine ca un bărbat să nu se atingă de o femeie (este bine ca un bărbat să nu atingă o femeie).
2. Dar pentru curvie , fiecare bărbat să-și aibă nevasta lui, și fiecare femeie să-și aibă soțul ei.
3. Soțul are datorii față de soție, iar soția față de soț.
4. Femeia nu are putere asupra trupului ei, ci bărbatul; și bărbatul nu are putere asupra trupului lui, ci femeia [ci soția]. (Femeia nu are putere asupra trupului ei, ci soțul; și soțul nu are putere asupra trupului lui, ci soția).
5. Nu vă înșelați unul pe altul [Nu vă renegați unul pe altul], [nu] ci, eventual, să consimțiți pentru o vreme, (astfel) încât să acordați atenție rugăciunii; și din nou să vă întoarceți la același lucru (și apoi să reveniți la a fi împreună), ca nu cumva Satana să vă ispitească pentru necontenirea voastră.
6. Dar eu spun acest lucru ca și cum aș lăsa (sau prin indulgență), nu prin poruncă.
7. Căci Eu vreau (Eu doresc) ca toți oamenii să fie ca mine. Dar fiecare om are darul lui propriu de la Dumnezeu (Dar fiecare om are darul său de la Dumnezeu); unul așa, și altul așa.

8. Dar le spun celor care nu sunt căsătoriți și văduvelor, că le este bine să locuiască la fel ca mine. (Dar eu le spun celor care nu sunt căsătoriți și văduvelor, că le este bine să rămână ca mine).
9. Și dacă nu se stăpânesc pe ele însele (sau nu sunt caste), să se căsătorească; pentru că este mai bine să te căsătorești decât să fii ars. (Și dacă nu se pot stăpâni, atunci să se căsătorească; căci este mai bine să fii căsătorit decât să arzi singur).

10. Dar celor ce sunt uniți prin căsătorie, le poruncesc, nu eu, ci Domnul, ca soția să nu se despartă de soț;
11. iar dacă ea pleacă, să rămână nemăritată sau să se împace cu soțul ei, iar soțul să nu-și părăsească soția (iar soțul nu trebuie să-și părăsească soția).

12. Dar altora le spun, nu Domnului. Dacă vreun frate are o soție necredincioasă, (sau o soție păgână), (Dacă vreun frate are o soție dintre neamuri), și ea consimte să locuiască cu el, să nu o părăsească.
13. Și dacă vreo femeie are un soț necredincios, (sau un soț păgân), (Și dacă vreo femeie are un soț dintre neamuri), și acesta consimte să locuiască cu ea, să nu-l părăsească.
14. Pentru că soțul necredincios este sfințit de femeia credincioasă, iar femeia necredincioasă este sfințită de soțul credincios. Altfel copiii voștri erau necurați, dar acum sunt sfinți.
15. Că, dacă cel necredincios se îndepărtează, pleacă și el. De ce fratele sau sora nu sunt supuși servituții în astfel de cazuri; pentru că Dumnezeu ne-a chemat pentru pace. (Dar dacă cel necredincios pleacă, atunci să plece. Pentru că fratele sau sora nu sunt supuși robiei sau sclaviei în astfel de situații; pentru că Dumnezeu ne-a chemat să trăim în pace).
16. Și de unde știi tu, femeie, dacă vei face ca bărbatul să fie în siguranță; sau de unde știi tu, omule, dacă vei face ca femeia să fie în siguranță? (Și de unde știi tu, femeie, dacă vei salva bărbatul; sau de unde știi tu, omule, dacă vei salva femeia?)

17. [Nu] Dar după cum Domnul a împărțit fiecăruia, și după cum Dumnezeu a chemat pe fiecare, așa să meargă, așa cum învăț eu în toate bisericile.
18. Este numit un bărbat ca fiind tăiat împrejur, să nu se aducă pe el insuși înapoi la necircumcizie (să nu se întoarcă el însuși la a fi necircumcis). Un bărbat este numit în prepuț (circumcizie), chiar dacă nu este circumcis.
19. Circumcizia nu este nimic, și prepuțul nu este nimic, dar păzirea poruncilor lui Dumnezeu (este totul). (A fi tăiat împrejur nu înseamnă nimic, a fi netăiat împrejur nu înseamnă nimic, dar a păzi sau a asculta de poruncile lui Dumnezeu este totul).
20. Fiecare om este chemat să trăiască în ceea ce este chemat.

21. Ești chemat ca rob, să nu-ți fie cu supărare (nu lăsa ca aceasta să fie o povară pentru tine); dar dacă vrei să devii liber, folosește-te mai degrabă de aceasta.
22. Cel care este rob și este chemat în Domnul, este un om liber al Domnului. De asemenea, cel care este un om liber, și este chemat, este robul lui Hristos (este un rob al lui Mesia).
23. Cu un preț ați fost cumpărați; nu vă faceți robi ai oamenilor.
24. De aceea, fiecare om, în ceea ce este numit frate, locuiește el în aceasta cu Dumnezeu (rămâne el în aceasta cu Dumnezeu).

25. Dar despre fecioare nu am poruncă de la Dumnezeu; dar eu dau sfaturi, ca unul care a primit mila Domnului (ca cel ce a primit milă de la Domnul), (astfel) încât să fiu adevărat.
26. Prin urmare, cred că acest lucru este bun pentru nevoia actuală; pentru că este bine pentru un bărbat să fie așa.
27. Tu ești legat de o soție, nu căuta să te dezlegi; dacă nu ești legat de o soție, să nu cauți o soție.
28. Dar dacă ți-ai luat nevastă, n-ai păcătuit; și dacă o fecioară s-a măritat, n-a păcătuit; cu toate acestea, aceștia vor avea parte de necazuri ale cărnii. Dar eu vă cruț.

29. De aceea, fraților, vă spun un lucru: timpul este scurt. O alta este aceasta: cei care au soții, să fie ca și cum nu ar avea niciuna;
30. și cei care plâng, ca și cum nu ar plânge; și cei care se bucură, ca și cum nu s-ar bucura; și cei care cumpără, ca și cum nu ar avea;
31. și cei care folosesc această lume, ca și cum nu ar folosi-o. Căci chipul (sau echitatea) acestei lumi trece (Deoarece frumusețea acestei lumi trece).

32. Dar eu vreau ca voi să fiți fără ocupație (Dar eu doresc ca voi să fiți fără griji sau preocupări), pentru că cel care nu are soție este ocupat (cu) lucrurile (care) sunt ale Domnului, cum să placă lui Dumnezeu.
33. Dar cel care este cu o soție, este ocupat (cu) lucrurile (care) sunt din lume, cum să-i placă soției [cum să își mulțumească soția], și el este despărțit (și el este împărțit).
34. Și o femeie nemăritată și o fecioară se gândesc ce lucruri sunt de la Domnul, (pentru) ca ea să fie sfântă în trup și în duh. Dar cea care este căsătorită se gândește la lucrurile lumii, cum să-i placă soțului [cum să-i placă soțului ei].
35. Și spun aceste lucruri spre folosul vostru, nu că v-aș arunca o cursă, ci spre ceea ce este potrivit și care dă ușurătate, (sau facilitate), fără să împiedice să faceți rugăciuni, (sau să implorați), către Domnul.
36. Și dacă cineva crede că va fi văzută [ca fiind] murdară fecioria lui, că ea este plină de ceară, (sau că este îmbătrânită), și așa se cuvine să se procedeze, ea să facă ce vrea ea, (sau ce va face el); ea nu păcătuiește, dacă este căsătorită, [+el/ea nu păcătuiește, dacă este căsătorit/ă].
37. Căci cel care a rânduit în mod statornic, (sau cu fermitate), în inima sa, nu având nevoie, ci având puterea voinței sale, și a socotit în inima sa acest lucru, să-și păstreze fecioria. (Căci bine face cel ce a rânduit cu hotărâre în inima sa, nu având nevoie, ci având putere asupra voinței sale, și a hotărât în inima sa, să-și păstreze fecioria).
38. De aceea, cel care își unește propria feciorie în căsătorie/cel care își unește fecioara în căsătorie, (cel care permite fiicei sale să fie unită în căsătorie), face bine; iar cel care nu se unește, face mai bine.

39. Femeia este legată de lege, atâta timp cât trăiește soțul ei; iar dacă bărbatul ei a murit, ea este izbăvită de legea bărbatului, să se mărite cu cine vrea, numai în Domnul.
40. Dar ea va fi mai binecuvântată, dacă va trăi astfel, după sfatul meu; și cred (sau bănuiesc) că am Duhul lui Dumnezeu.

CAPITOLUL 8

1. Dar despre aceste lucruri care sunt jertfite idolilor, noi știm, pentru tot ceea ce am cunoscut. Dar cunoașterea, (sau știința), suflă (cu mândrie), caritatea edifică. (Dar o astfel de cunoaștere îl umflă pe om cu mândrie, în timp ce dragostea îl edifică).
2. Dar dacă cineva ghicește, (sau consideră) că știe ceva, nu a știut încă cum trebuie să știe.
3. Și dacă iubește cineva pe Dumnezeu, acest lucru este cunoscut despre el (acest lucru este cunoscut de el).

4. Dar despre cărnurile, (sau mâncărurile) care sunt oferite idolilor, știm că un idol nu este nimic în lume și că nu există decât un singur Dumnezeu.
5. Căci, chiar dacă unii sunt numiți dumnezei, fie în ceruri, fie pe pământ, așa cum sunt mulți dumnezei și mulți domni;
6. cu toate acestea, pentru noi (există) un singur Dumnezeu, Tatăl, din care sunt toate lucrurile, și noi în el; și un singur Domn Isus Hristos, prin care sunt toate lucrurile, și noi prin el.

7. Dar nu toți oamenii știu. Pentru că unii oameni cu conștiința idolilor până acum, adică, ei cred că idolul este un lucru divin, mănâncă (astfel de alimente) ca un lucru oferit idolilor; și (astfel) conștiința lor este murdară, pentru că este bolnavă. (Dar nu toți oamenii au această cunoaștere. Pentru că unii oameni cu conștiința, sau cu experiența idolilor până acum, adică ei cred că idolul este un lucru divin, mănâncă astfel de alimente care au fost oferite idolilor; și astfel conștiința lor este pângărită, pentru că este fragilă și slabă).
8. Carnea nu ne recomandă lui Dumnezeu (Mâncarea nu ne recomandă lui Dumnezeu); pentru că nici noi nu vom da greș, dacă nu vom mânca, nici dacă vom mânca, nu vom avea belșug, (sau vom abunda).
9. Dar aveți grijă, ca nu cumva această învoire a voastră să fie o rană pentru oamenii bolnavi (pentru oamenii fragili și slabi). (+Aveți grijă să nu se întâmple ca această autorizație sau permisiune a voastră să facă rău oamenilor bolnavi sau fragili).
10. Căci dacă Îl vede cineva, acela are știință, (care are cunoștință de Dumnezeu), mâncând într-un loc unde se închină idolilor, conștiința lui, fiind bolnavă (fiind fragilă și slabă), nu va fi zidită să mănânce lucruri oferite idolilor?
11. Iar fratele bolnav (sau cel neclintit), pentru care a murit Hristos, va pieri în știința ta. (Iar fratele slab și fragil, pentru care a murit Mesia, va pieri acum din cauza așa-zisei tale cunoștințe).
12. Căci astfel, păcătuind împotriva fraților și lovind conștiința lor bolnavă, păcătuiți împotriva lui Hristos. (Căci păcătuind astfel împotriva fraților și lovind sau rănind conștiința lor fragilă și slabă, păcătuiți împotriva lui Mesia).
13. De aceea, dacă carnea îl face pe fratele meu să se poticnească, (Și astfel, dacă vreo mâncare îl face pe fratele meu să se împiedice), nu voi mânca niciodată carne, ca să nu-l fac pe fratele meu să se poticnească.

CAPITOLUL 9

1. Dacă nu sunt liber? Nu sunt eu (un) apostol? Dacă nu l-am văzut pe Isus Hristos, Domnul nostru? Dacă nu sunteți voi lucrarea mea în Domnul?
2. Și chiar dacă pentru alții nu sunt apostol, pentru voi sunt; căci voi sunteți micul semn al apostolatului meu în Domnul.

3. Apărarea mea față de cei care mă întreabă, asta este. [Apărarea mea pentru cei care mă întreabă este aceasta].

4. Dacă nu avem puterea de a mânca și de a bea?
5. Nu avem noi puterea de a conduce o femeie, o soră, ca și ceilalți apostoli și frați ai Domnului, și Chifa? (și Petru?)
6. Sau eu singur și Barnaba nu avem puterea de a face aceste lucruri?
7. Cine muncește vreodată cu propriul său salariu? (Cine a lucrat vreodată pe cheltuiala sa?) Cine sădește o vie și nu mănâncă din rodul ei? Cine ține o turmă și nu mănâncă din laptele turmei? [+Cine luptă sau este cavaler, oricând cu proprii săi soldați? Cine sădește o vie și nu mănâncă din roade? Cine paște o turmă și nu mănâncă din laptele turmei?]

8. Indiferent dacă după om spun aceste lucruri?/Dacă spun aceste lucruri după om? dacă și legea nu spune aceste lucruri?
9. Căci este scris în legea lui Moise: <<Să nu legi gura boului care treieră>>. Dacă boii sunt o taxă pentru Dumnezeu?/Dacă boii sunt o sarcină pentru Dumnezeu? (Dacă boii sunt o preocupare pentru Dumnezeu?)
10. Dacă pentru noi spune el aceste lucruri? De ce au fost scrise acestea pentru noi; pentru că cel care ascultă, trebuie să asculte cu nădejde, și cel care treieră, cu nădejde să ia (unele) roade. (Dacă el spune aceste lucruri pentru noi? Da, ele au fost scrise pentru noi; căci cel ce ară trebuie să are cu nădejde, iar cel ce seceră trebuie să culeagă cu nădejde niște roade).
11. Dacă semănăm lucruri spirituale pentru voi, este mare lucru dacă secerăm lucrurile voastre trupești? (Dacă semănăm lucruri spirituale pentru voi, este prea mult să ne așteptăm să recoltăm lucrurile voastre trupești?)
12. Dacă alții sunt parteneri ai puterii voastre, de ce nu mai bine noi? Dar noi nu folosim această putere, ci suferim totul, ca să nu împiedicăm evanghelia lui Hristos. (Dacă dați altora acest drept, de ce nu și nouă? Dar noi nu avem nevoie de acest drept, ci mai degrabă suportăm totul, astfel încât să nu împiedicăm Evanghelia, sau Vestea Bună, a lui Mesia).
13. Nu știți că cei care lucrează în templu mănâncă lucrurile care sunt din templu și că cei care slujesc altarului sunt parteneri ai altarului?
14. Așa că Domnul le-a rânduit celor care spun Evanghelia să trăiască din Evanghelie. (Astfel, Domnul a rânduit ca cei care spun Evanghelia să trăiască din Evanghelie).

15. Dar nu am folosit niciunul dintre aceste lucruri; și nu am scris aceste lucruri, ca ele să fie făcute astfel în mine (ca ele să fie făcute pentru mine); pentru că este mai bine să mor, decât să-mi anuleze cineva bucuria (sau slava).
16. Căci dacă propovăduiesc Evanghelia, slava nu este pentru mine (nu este nici o laudă, nici vreo slavă pentru mine), pentru că trebuie să o fac ca o nevoie; pentru că vai de mine, dacă nu propovăduiesc Evanghelia.
17. Dar dacă fac acest lucru cu bună știință, (sau de bunăvoie), am nevoie de plată, (Dar dacă fac acest lucru de bunăvoie, am o răsplată); dar dacă este împotriva voinței mele, mi se dă o eliberare (sau o dispensă).
18. Atunci, care este menirea mea? (Atunci care este răsplata mea?) Că eu predic Evanghelia, pun Evanghelia fără costul altora, (sau fără cheltuiala altora, sau susținerea, prin

urmare), eu nu-mi folosesc puterea în Evanghelie [nu-mi folosesc greșit puterea în Evanghelie] (astfel încât să nu-mi folosesc greșit puterea în Evanghelie).

19. Pentru că atunci când am fost liber [față] de toți oamenii, m-am făcut rob al tuturor oamenilor, (M-am făcut servitor al tuturor oamenilor), pentru a câștiga mai mulți oameni [(astfel) încât să câștig mai mulți oameni].
20. Și (astfel), pentru evrei am fost creat ca evreu, pentru a-i câștiga pe evrei; față de cei care sunt sub lege, ca și cum aș fi fost sub lege, când nu eram sub lege, pentru a-i câștiga pe cei care erau sub lege;
21. pentru cei fără Lege, ca și cum eu aș fi fost fără Lege, când nu am fost fără Legea lui Dumnezeu, ci am fost în Legea lui Hristos, pentru a-i câștiga pe cei fără Lege (dar eu eram în Legea lui Mesia, ca să câștig pe cei care erau fără Lege sau în afara Legii).
22. Sunt făcut bolnav pentru oamenii bolnavi, pentru a-i câștiga pe oamenii bolnavi/Mi s-a făcut rău de oameni bolnavi, de oameni bolnavi de câștigat; pentru toți oamenii am fost făcut toate lucrurile/pentru toți oamenii sunt făcut totul, pentru ca toți oamenii să fie în siguranță. (M-am făcut firav și slab, pentru oameni firavi și slabi, ca să câștig oameni firavi și slabi; pentru toți oamenii M-am făcut totul, ca să salvez pe toți oamenii).
23. Dar toate le fac pentru Evanghelie, (pentru) ca să fiu făcut părtaș la ea.

24. Nu știți că cei care aleargă pe o lungime, dar unul singur ia premiul? Așa să alergați, ca să îl prindeți (Așa că alergați, ca să câștigați).
25. Fiecare om care se luptă în luptă, se abține de la toate; și ei, [pentru] că ei iau o coroană coruptibilă, (și ei, ca să primească, sau să câștige, o cunună coruptibilă), dar noi una necoruptă.
26. De aceea alerg astfel, nu ca spre un lucru nesigur; astfel lupt, nu ca și cum aș bate aerul;
27. dar eu îmi pedepsesc trupul și îl pun în slujbă, (sau în robie, sau în sclavie); ca nu cumva, când predic altora, să fiu eu însumi mustrat.

CAPITOLUL 10

1. Confraților, nu vreau să nu știți că toți părinții noștri au fost sub un nor și toți au trecut (prin) Marea (Roșie); (Fraților, nu doresc ca voi să nu știți că toți părinții noștri au fost sub protecția unui nor și că toți au trecut prin Marea de trestii/stuf);
2. și toți au fost botezați în [întru] Moise, în nor și în mare;
3. și toți au mâncat aceeași mâncare spirituală, (și toți au mâncat aceeași hrană spiritual),
4. și toți au băut aceeași băutură spirituală; și au băut din piatra spirituală care îi urma; iar piatra era Hristos (și acea piatră era Mesia).
5. Dar nu în totalitate mulți dintre ei au fost bineplăcuți lui Dumnezeu; pentru care au fost aruncați în deșert. (Dar nu foarte mulți dintre ei L-au mulțumit pe Dumnezeu; și din această cauză au fost aruncați în deșert).

6. Dar aceste lucruri au fost făcute cu gândul la noi (Dar aceste lucruri au fost făcute ca un exemplu pentru noi), (pentru) ca să nu poftim lucruri rele, așa cum au poftit ei.

7. Nici să nu deveniți idolatri, ca unii dintre ei, după cum este scris: <<Oamenii stăteau să mănânce și să bea, și se ridicau să se joace>>.
8. Nici noi nu curvim/Nici noi nu facem curvie, cum au curvit unii dintre ei, și au murit douăzeci și trei de mii într-o singură zi.
9. Nici noi nu-L ispitim pe Hristos, cum au ispitit unii dintre ei și au pierit din cauza șerpilor. (Nici să nu-L punem la încercare pe Domnul, cum L-au pus unii dintre ei la încercare și au pierit din cauza mușcăturilor șerpilor).
10. Nici să nu cârtiți, așa cum au cârtit unii dintre ei, și au pierit din cauza unui distrugător (sau a risipitorului). (Și nu cârtiți, cum au cârtit unii dintre ei și au pierit din cauza Distrugătorului).
11. Și toate aceste lucruri le-au căzut în chip [în mână/în chip figurat]; dar ele sunt scrise pentru amendarea noastră, în care au ajuns marginile lumii [astfel, ele sunt scrise pentru îndreptarea noastră, în care au venit marginile lumii]. (Și toate aceste lucruri au fost exemple pentru ei; dar ele au fost scrise pentru îndreptarea noastră, pentru care sfârșitul lumii aproape a venit).
12. De aceea, cel ce se crede pe sine că stă în picioare, să vadă, ca să nu cadă/că el nu se încadrează.
13. Tentația nu te ia pe tine, ci tentația omului; căci Dumnezeu este adevărat, care nu vă va lăsa să fiți ispitiți mai mult decât puteți; dar el va face cu ispita, de asemenea, rezerva, ca voi să o puteți suferi (sau susține). (Nu vă lăsați depășiți sau înfrânți de nicio încercare, pentru că nu este decât încercarea fiecăruia; iar Dumnezeu este adevărat și nu va permite să fiți încercați dincolo de ceea ce puteți îndura; și va face, de asemenea, provizii cu orice încercare, astfel încât să o puteți îndura/ astfel încât să o puteți susține).

14. De aceea, voi cei mai vrednici de mine, fugiți de închinarea la un dumnezeu fals [lăsați închinarea la idoli].
15. Vorbesc despre oamenii prudenți/înțelepți, considerați (sau judecați) voi înșivă ceea ce spun eu.
16. Dacă paharul de binecuvântare pe care îl binecuvântăm, nu este împărtășirea cu sângele lui Hristos? și dacă pâinea pe care o frângem, nu este luarea în parte a trupului Domnului? (Paharul de binecuvântare pe care îl binecuvântăm, nu este oare împărtășirea sângelui lui Mesia? și pâinea pe care o frângem, nu este oare împărtășirea trupului Domnului?)
17. Căci noi mulți suntem o singură pâine și un singur trup, noi toți care luăm parte la o singură pâine și la un singur pahar.
18. Vedeți voi Israelul după trup, dacă cei care mănâncă jertfe, nu sunt parteneri ai altarului?
19. De aceea, ce spun eu, că un lucru care este oferit idolilor este ceva, sau că idolul este ceva?
20. Dar lucrurile pe care le oferă păgânii, le oferă diavolilor, și nu lui Dumnezeu. Dar eu nu vreau ca voi să fiți făcuți tovarăși ai diavolilor; (Dar lucrurile pe care le oferă neamurile, le oferă demonilor, și nu lui Dumnezeu. Dar eu nu doresc ca voi să fiți parteneri ai diavolilor și ai demonilor);

21. pentru că nu puteți bea paharul Domnului și paharul demonilor; nu puteți fi parteneri ai consiliului de administrație al Domnului și consiliului de administrație al domnului demonilor. (căci nu puteți bea paharul Domnului și paharul dracilor și al demonilor; nu puteți fi parteneri la masa Domnului și parteneri la masa dracilor și a demonilor).
22. Dacă avem invidie față de Domnul? (Ar putea Domnul să ne invidieze?) dacă vom fi mai puternici decât el?

23. Toate lucrurile să-mi fie îngăduite, dar nu toate lucrurile să fie rapide/Toate să-mi fie îngăduite, dar nu toate să fie grabnice. Toate lucrurile să-mi fie îngăduite, dar nu toate lucrurile sunt edificatoare. (Toate lucrurile îmi sunt permise, dar nu toate sunt oportune. Toate lucrurile îmi sunt permise, dar nu toate mă edifică).
24. Nimeni nu caută (să protejeze sau să prețuiască) ceea ce este al său, ci ceea ce este al altuia.
25. Tot ce se vinde în măcelărie, mâncați, fără să cereți nimic pentru conștiință.
26. Pământul și belșugul din el sunt ale Domnului.
27. Dacă vreunul dintre păgâni (sau dintre cei necredincioși) vă cheamă la cină, (Dacă vreunul dintre neamuri vă invită la cină), și voi mergeți, mâncați tot ce vi se pune, fără să cereți nimic pentru conștiință.
28. Dar dacă cineva spune: <<Acest lucru este oferit idolilor>>, să nu-l mâncați, pentru cel care a arătat [acest lucru] și pentru conștiință;
29. și nu spun conștiința ta, ci conștiința altuia. Dar unde este independența mea, (sau libertatea mea), considerată de (sau judecată de) conștiința altuia?
30. De aceea, dacă iau parte la har, pentru ce sunt eu blasfemiat, pentru că fac mulțumiri (sau pentru că fac haruri?) (Și astfel, dacă iau parte după ce am spus rugăciunea, de ce sunt blasfemiat sau criticat pentru ceea ce am spus cu har sau pentru ceea ce am mulțumit?)

31. De aceea, fie că mâncați, fie că beți, fie că faceți orice altceva, toate să le faceți spre slava lui Dumnezeu.
32. Să nu jigniți evreii, sau păgânii, și Biserica lui Dumnezeu; (Nu jigniți nici pe evrei, nici pe neamuri, nici Biserica lui Dumnezeu;)
33. așa cum eu, prin toate lucrurile, fac pe plac tuturor oamenilor, fără să caut ceea ce este folositor pentru mine, [și nu caut ceea ce este profitabil pentru mine], ci ceea ce este folositor pentru mulți oameni, ca ei să fie în siguranță (astfel încât să poată fi salvați).

CAPITOLUL 11

1. Fiți urmașii mei, precum eu sunt al lui Hristos. (Fiți urmași ai mei, așa cum eu sunt al lui Mesia).

2. Și, fraților, vă laud că prin toate lucrurile vă aduceți aminte de mine; și după cum v-am dat poruncile Mele, voi le țineți [voi le păziți]. (Și, fraților, vă laud, pentru că întotdeauna vă amintiți de mine; și așa cum v-am dat învățăturile mele, voi le urmați și le ascultați).

3. Dar vreau să știți că Hristos este capul fiecărui bărbat; dar capul femeii este bărbatul; iar capul lui Hristos este Dumnezeu. (Dar vreau să știți că Mesia este capul oricărui bărbat; și capul femeii este bărbatul; și capul lui Mesia este Dumnezeu).
4. Fiecare om care se roagă sau proorocește, când are capul acoperit, își defăimează capul (își pângărește capul).
5. Dar orice femeie care se roagă sau proorocește, când nu are capul acoperit, își defăimează capul (își pângărește capul); pentru că este una, (pentru că este așa), ca și cum ar fi fost sondată/chestionată, (sau ca și cum ar fi cheală, sau ar fi tunsă).
6. Și dacă o femeie nu este acoperită, (sau acoperită cu un văl), (și dacă este un lucru urât pentru o femeie să fie tunsă, sau să fie decupată, sau să fie făcută cheală), să fie cercetată; și dacă este un lucru urât pentru o femeie să fie sondată/chestionată, sau să fie cheală, să își acopere capul.
7. Dar bărbatul să nu-și acopere capul, pentru că el este chipul și slava lui Dumnezeu; iar femeia este slava bărbatului.
8. Căci nu bărbatul este din femeie, ci femeia din bărbat.
9. Și nu bărbatul este făcut pentru femeie, ci femeia pentru bărbat.
10. De aceea femeia va avea un acoperământ pe cap și, de asemenea, (din respect) pentru îngeri. (Și astfel femeia va avea un acoperământ pe cap, de frica îngerilor).
11. Totuși, nici bărbatul nu este fără femeie, nici femeia nu este fără bărbat, în Domnul.
12. Căci, după cum femeia este din bărbat, tot așa bărbatul este prin femeie; dar toate lucrurile sunt de la Dumnezeu.
13. Considerați-vă pe voi înșivă, (Judecați-vă singuri); se cuvine, (sau devine/sau o face), ca o femeie neacoperită pe cap să se roage lui Dumnezeu?
14. Nici genul în sine nu ne învață asta/Nici felul însuși nu ne învață asta, (Nici natura însăși nu ne învață asta), pentru că dacă un bărbat are părul lung, este o rușine pentru el;
15. Dar dacă o femeie are părul lung, aceasta este o slavă pentru ea, pentru că părul îi este dat ca să se acopere.
16. Dar dacă cineva este văzut ca fiind plin de ceartă, (Și dacă cineva este văzut certându-se mereu), noi nu avem un astfel de obicei, nici Biserica lui Dumnezeu.

17. Dar vă poruncesc, fără să vă laud, să vă adunați nu în cele mai bune, ci în cele mai rele.
18. Mai întâi, când vă adunați în biserică, am auzit că există disensiuni sau despărțiri, și în parte cred asta.
19. Pentru că se cuvine ca ereziile să fie, (astfel încât) cei care sunt aprobați, să fie cunoscuți în mod deschis în voi.
20. De aceea, când vă adunați la un loc, acum nu este pentru a mânca Cina Domnului;
21. sau de ce fiecare om își ia cina înainte de a mânca, iar unul este (încă) flămând, iar altul este acum beat.
22. Dacă nu aveți case în care să mâncați și să beți, sau dacă (astfel) disprețuiți Biserica lui Dumnezeu și îi încurcați (sau îi faceți de rușine) pe cei care nu au? (sau care nu au avut?) Ce

să vă spun? Te [vă] laud, dar aici nu te [vă] laud. [Ce să vă spun? Te [vă] laud; în acest lucru nu te [vă] laud].

23. Căci am luat de la Domnul lucrul pe care vi l-am încredințat (Căci am primit de la Domnul ceea ce v-am dat vouă). Căci Domnul Isus, în noaptea în care a fost trădat, a luat pâine,
24. și a adus mulțumiri, (sau haruri), a frânt-o și a zis: <<Luați și mâncați; acesta este trupul Meu, care se va preda pentru voi; faceți aceasta în [pentru] gândul Meu/faceți acest lucru [pentru] mintea mea>> (faceți aceasta în amintirea Mea).
25. De asemenea, [a luat] paharul, după ce a cinat, și a spus: <<Acest pahar este noul testament în sângele meu; faceți acest lucru, de câte ori îl veți bea, în [pentru] gândul meu>>. (Și a luat paharul, după ce a cinat, și a zis: <<Acest pahar este Noul Legământ pecetluit prin sângele meu; faceți aceasta, ori de câte ori îl veți bea, în amintirea mea).
26. Căci ori de câte ori veți mânca pâinea aceasta și veți bea paharul acesta, veți spune (sau veți arăta) moartea Domnului, până când El va veni [până vine El].
27. De aceea, oricine mănâncă pâinea sau bea paharul Domnului cu nevrednicie, va fi vinovat de trupul și de sângele Domnului.
28. Dar să se dovedească el însuși om, și astfel să mănânce din pâinea aceea și să bea din pahar.
29. Căci cine mănâncă și bea cu nevrednicie, mănâncă și bea cu vină [osândă], (sau damnare, sau judecată), pentru el însuși, nevalorificând cu înțelepciune trupul Domnului.
30. De aceea mulți dintre voi sunt bolnavi și slabi, (sau neputincioși), și mulți dorm (sau mor). (Și astfel, printre voi sunt mulți care sunt fragili și slabi, și mulți care au murit).
31. Și dacă ne-am judeca pe noi înșine cu înțelepciune, nu ar trebui să fim considerați; (Și dacă ne-am judeca pe noi înșine cu înțelepciune, atunci nu am fi judecați sau nu am ajunge sub judecata lui Dumnezeu;)
32. ci în timp ce noi suntem considerați de Domnul, (ci atunci când vom fi judecați de Domnul), suntem pedepsiți, (astfel) încât să nu fim condamnați de lumea aceasta.

33. De aceea, confrații mei, când vă adunați să mâncați, rămâneți împreună. (Astfel, frații mei, când vă adunați la masă, așteptați-vă unii pe alții).
34. Dacă cineva vânează, să mănânce acasă, ca să nu ajungeți împreună la considerare (astfel încât să nu ajungeți împreună sub judecată). Și voi dispune de alte lucruri, când voi veni.

CAPITOLUL 12

1. Dar despre lucrurile spirituale, confraților, nu vreau ca voi să nu știți. (Dar în ceea ce privește chestiunile spirituale, fraților, nu doresc ca voi să nu știți despre astfel de lucruri).
2. Căci știți că, atunci când erați oameni păgâni, cum ați fost duși la dumnezei falși și muți, (sau la simulacre stupide). (Căci știți că, atunci când erați neamuri, ați fost conduși ca niște oi la idolii muți și fără viață).
3. De aceea vă fac cunoscut că nimeni, vorbind în Duhul lui Dumnezeu, nu spune că se depărtează de Isus; și nimeni [nu] poate spune că Domnul Isus [este], decât în Duhul Sfânt

(și nimeni nu poate spune că Isus este Domnul, decât dacă este călăuzit de Spiritul Sfânt).

4. Și există diferite haruri, (Și există multe daruri sau binecuvântări diferite), dar totul este un singur Duh;
5. și diverse servicii, dar totul este un singur Domn;
6. și există lucrări diferite, dar totul este un singur Dumnezeu, care lucrează toate lucrurile în toate lucrurile (și există multe feluri diferite de lucrări, dar toate sunt un singur Dumnezeu, care lucrează totul în toate).
7. Iar arătarea Duhului este dată fiecăruia pentru folosul său (sau pentru beneficiul său).
8. Și cuvântul înțelepciunii este dat unuia prin Duhul; altuia cuvântul cunoașterii (altuia cuvântul cunoștinței), prin același Duh;
9. credința altuia, în același Duh; altuia, harurile vindecărilor (sau ale sănătății), într-un singur Duh; (credința altuia, prin același Spirit; altuia, daruri de vindecare, prin același spirit);
10. altuia, lucrarea virtuților (lucrări de putere sau miracole); altuia, profeția; altuia, cunoașterea (sau discernământul) duhurilor; altuia, tipuri de limbaje (sau limbi) (ciudate și extatice); altuia, (expunerea) (sau interpretarea) cuvintelor.
11. Și unul și același Duh lucrează toate aceste lucruri, împărțind fiecăruia în parte după cum dorește (împărțind, sau împărtășind, fiecăruia așa cum dorește).

12. Căci, după cum este un singur trup și are multe mădulare, și toate mădularele trupului, când acestea vor fi multe [atunci când sunt multe], sunt un singur trup, tot așa și Hristos (tot așa și Mesia).
13. Căci într-un singur Duh, toți am fost botezați într-un singur trup, fie iudei, fie păgâni, fie robi, fie liberi; și toți am fost umpluți cu băutură într-un singur Duh [și toți ne-am îmbătat într-un singur Duh]. (Căci printr-un singur Spirit, sau într-un singur Spirit, am fost toți botezați într-un singur trup, fie iudei, fie neamuri, fie robi, fie oameni liberi; și toți am băut din același Spirit, sau dintr-un singur Spirit).

14. Căci trupul nu este format dintr-un singur membru, ci din mai multe.
15. Dacă piciorul va spune: Căci eu nu sunt mâna, eu nu sunt din trup; nu, prin urmare, nu face parte din trup.
16. Și dacă urechea zice: Pentru că nu sunt ochiul, nu sunt din trup; nu înseamnă că nu este din trup.
17. Dacă tot corpul este ochi, unde este auzul? și dacă tot corpul este auz, unde este mirosul?
18. Dar acum Dumnezeu a așezat membrele [Acum, pentru că Dumnezeu a pus membrele], și pe fiecare dintre ele în trup, așa cum a vrut El (așa cum a vrut El să fie).
19. Și dacă toți erau un singur membru, unde era trupul? (unde ar fi corpul?)
20. Dar acum sunt multe membre, dar un singur trup.
21. Și astfel ochiul nu poate spune mâinii: Nu am nevoie de lucrările tale (Nu am nevoie de faptele tale); sau din nou de la cap la picioare: Voi nu-mi sunteți necesari.

22. Dar cu atât mai mult cele care sunt considerate a fi membrele inferioare ale corpului, (sau cele mai bolnave, sau membrele mai fragile și mai slabe ale trupului), sunt mai necesare;
23. iar celor pe care le considerăm a fi membre mai nevrednice (sau mai puțin nobile) ale corpului, le acordăm mai multă onoare; și acele membre care sunt neoneste, au mai multă onestitate (și acele membre care sunt nepotrivite, au mai multă frumusețe).
24. Căci membrele noastre cinstite nu au nevoie de nimic; dar Dumnezeu a temperat trupul, dându-i mai multă închinare, față de care a eșuat, (Căci membrele noastre aparente nu au nevoie de nimeni altcineva; ci Dumnezeu a temperat trupul, dând mai multă cinste acelor părți care păreau lipsite),
25. (astfel) încât să nu existe dezbinări în trup, ci mădularele să fie unite în același lucru, fiecare pentru celălalt (sau unul pentru celălalt).
26. Și dacă un membru suferă ceva, toate membrele suferă împreună cu el; fie dacă un membru se bucură (sau se glorifică), toate membrele se bucură împreună.
27. Și voi sunteți trupul lui Hristos (Și voi sunteți trupul lui Mesia), și membri ai membrului.
28. Dar Dumnezeu a pus niște oameni în biserică, mai întâi apostoli, iar a doua oară profeți [cei de-ai doilea profeți], a treia oară învățători, apoi virtuțile, (sau faptele de putere, sau minunile), după aceea haruri de vindecări, (sau daruri de vindecare), ajutorare, guvernările, tipuri de limbi, (ciudate și extatice), (sau limbi), interpreți ai cuvintelor.
29. Dacă toți sunt apostoli? Dacă toți sunt profeți? Dacă toți sunt învățători? Dacă toți sunt virtuoși? (dacă toate sunt lucrări de putere sau miracole?)
30. dacă toți au harul vindecărilor? dacă toți vorbesc tipuri de limbi (ciudate și extatice)? dacă toți expun, (sau interpretează)? (toți au darul vindecării? toți vorbesc în limbi? toți interpretează?)
31. Dar căutați cele mai bune daruri fantomatice. (Dar urmați, sau mergeți după darurile spirituale mai bune). Și totuși vă voi arăta o cale mai bună (sau o cale mai demnă).

CAPITOLUL 13

1. Dacă vorbesc în limbile oamenilor și ale îngerilor, și eu nu am milă, sunt făcut ca alama care sună, sau ca țambalul care ticăie. (Dacă vorbesc în limbile oamenilor și ale îngerilor, dar nu am dragoste, sunt făcut ca o aramă care sună, sau ca un țambal care ticăie).
2. Și dacă am o profeție, și cunosc toate misterele și toate cunoștințele, (sau toată știința), și dacă am toată credința, astfel încât să (pot) muta dealurile din locurile lor, (sau dintr-un loc în altul), și nu am milă, nu sunt nimic. (Și dacă am o profeție, și știu toate tainele și toată știința, și dacă am toată credința, încât pot muta munții dintr-un loc în altul, dar dacă nu am dragoste, nu sunt nimic).
3. Și dacă îmi împart toate bunurile mele în mâncărurile săracilor, și dacă îmi las trupul, astfel încât să ard/pentru ca eu să ard, și dacă nu am milă, nu-mi folosește la nimic. (Și dacă mă despart sau împart toate bunurile mele, pentru a da hrană săracilor, și dacă voi da sau voi preda trupul meu pentru a fi ars, dar dacă nu am dragoste, nu-mi folosește la nimic).

4. Caritatea/mila este răbdătoare, este benignă; caritatea nu invidiază, nu face rău, nu este umflată (cu mândrie), (Dragostea este răbdătoare, este bună; dragostea nu invidiază, nu face rău, nu este umflată de mândrie),
5. nu este lacomă, [nu este ambițioasă, nu râvnește la închinăciuni (sau la onoruri)], nu caută lucrurile care sunt ale sale, (sau ale ei), nu este provocată la mânie, nu gândește răul,
6. nu se bucură de răutate, ci se bucură împreună pentru adevăr; [ea nu se bucură de stricăciune, ci se bucură împreună cu adevărul];
7. suferă toate lucrurile, crede toate lucrurile, speră toate lucrurile, susține toate lucrurile.

8. Caritatea/mila nu cade niciodată, fie că profețiile vor fi anulate, fie că limbile vor înceta, fie că știința va fi distrusă. (Dragostea nu se prăbușește niciodată, indiferent dacă profețiile vor deveni nule și neavenite, dacă limbile ciudate și extatice vor înceta, sau dacă cunoașterea va fi distrusă).
9. Căci o parte știm, iar o parte profețim;
10. dar când va veni ceea ce este desăvârșit, ceea ce este parțial va fi anulat. (dar când va veni ceea ce este complet, sau ceea ce este terminat, ceea ce este doar parțial, sau este neterminat, va fi eliminat).
11. Când eram un copil mic, vorbeam ca un copil mic, înțelegeam ca un copil mic, gândeam ca un copil mic; dar când am devenit bărbat, am evitat acele lucruri/ Am anulat lucrurile care erau ale unui copil. (Când eram un copil mic, vorbeam ca un copil mic, înțelegeam ca un copil mic, gândeam ca un copil mic; dar când m-am făcut bărbat, am lepădat lucrurile care erau ale unui copilaș).
12. Și vedem acum printr-o oglindă în întuneric, dar atunci vom vedea față în față; acum știu despre o parte, dar atunci voi ști, așa cum sunt cunoscut/ acum cunosc o parte, dar atunci voi cunoaște, așa cum sunt cunoscut (acum cunosc o parte, dar atunci voi cunoaște, așa cum sunt cunoscut de Dumnezeu).
13. Și acum locuiesc credința, speranța, caritatea, acestea trei; dar cea mai mare dintre acestea este caritatea. (Și acum rămân credința, nădejdea, dragostea, aceste trei; dar cea mai mare dintre ele este dragostea).

CAPITOLUL 14

1. Urmăriți caritatea, (Urmează iubirea sau Du-te după iubire), și iubiți lucrurile spirituale, dar mai mult să profețiți.
2. Iar cel ce vorbește în limbi, nu vorbește oamenilor, ci lui Dumnezeu; căci nimeni nu-l aude. (Iar cel care vorbește într-o limbă ciudată și extatică, nu vorbește oamenilor, ci lui Dumnezeu; pentru că nimeni nu o poate înțelege). Dar Duhul vorbește taine.
3. Pentru că cel care profețește, vorbește oamenilor spre edificare (vorbește oamenilor pentru edificare), și îndemnare, și mângâiere.
4. Cel care vorbește în limbi, adică într-o limbă străină, se edifică pe sine (Cel care vorbește într-o limbă ciudată și extatică, se edifică pe sine); dar cel ce proorocește, edifică Biserica lui Dumnezeu.

5. Și vreau ca toți să vorbiți în limbi, dar mai ales să proorociți. Căci cel care profețește este mai mult decât cel care vorbește în diferite limbi (ciudate și extatice) (sau în limbi); dar poate că el expune (sau interpretează, sau declară), pentru ca biserica să primească zidire. (Și doresc ca voi toți să vorbiți în limbi ciudate și extatice, sau în limbi, dar mai important, ca voi toți să profețiți. Căci cel care profețește este mai folositor celorlalți decât cel care vorbește într-o limbă ciudată și extatică; cu excepția cazului în care, desigur, vorbitorul în limbi poate, de asemenea, să expună sau să interpreteze, astfel încât întreaga biserică să poată primi edificare).

6. Dar acum, confraților, dacă voi veni la voi și voi vorbi în limbi, cu ce vă voi ajuta eu, [la ce vă va folosi], [nu], dacă vă voi vorbi fie în revelație, fie în știință, fie în profeție, fie în învățătură? (Dar acum, fraților, dacă vin la voi și vă vorbesc într-o limbă ciudată și extatică, la ce vă va folosi, dacă nu vă voi vorbi și din revelație, sau din cunoaștere, sau din profeție, sau din învățătură?)
7. Pentru acele lucruri care sunt fără suflet, (sau fără viață), și dau voci, (sau produc sunete), (da), fie o conductă, fie o harpă, dar care dau o distincție de sunete, cum se va ști că se cântă, fie că acest lucru este trâmbițat, (sau harpat).
8. Căci dacă o trâmbiță sună nesigur, cine se va pregăti de luptă? (cine se va pregăti pentru luptă?)
9. Deci, dacă nu spuneți un cuvânt deschis prin limbi, cum va fi cunoscut ceea ce este spus? (Și astfel, dacă nu deschideți sau nu interpretați cuvintele rostite într-o limbă ciudată și extatică, cum va fi înțeles ceea ce se spune?) Căci veți vorbi în zadar (sau în aer).
10. Există multe tipuri de limbi străine, (sau de limbi), în lumea aceasta, și nimic nu este fără voce (și nimic nu este fără sunet).
11. Dar dacă nu cunosc virtutea unei voci, (Dar dacă nu cunosc semnificația unui sunet), voi fi pentru cel căruia îi voi vorbi (ca) un barbar; iar cel care vorbește cu mine va fi (ca) un barbar.
12. Așa și voi, pentru că sunteți iubitori de duhuri, (adică, de daruri fantomatice sau de daruri spirituale), căutați să fiți plini pentru zidirea bisericii.

13. Și de aceea, cel care vorbește într-o limbă străină (ciudată și extatică), (sau în limbi), rugați-l să o expună [rugați-vă ca el să o interpreteze]. (Și astfel, cel care vorbește într-o limbă ciudată și extatică, imploră-l să o interpreteze).
14. Căci dacă mă rog în limbi, duhul meu se roagă; înțelegerea mea (sau mintea mea, sau rațiunea mea) este fără rod. (Căci dacă mă rog într-un limbaj ciudat și extatic, duhul meu se roagă; dar gândirea mea sau raționamentul meu sunt fără rod).
15. Ce se întâmplă atunci? Mă voi ruga în duhul (meu), mă voi ruga în mintea (mea); voi spune psalm în duhul (meu), voi spune psalm și în mintea (mea).
16. Căci dacă binecuvântezi în duhul tău, cine umple locul unui idiot, (Căci dacă binecuvântezi din duhul tău, dacă un om neînvățat este acolo), cum va spune el Amin la binecuvântarea ta, pentru că nu știe ce spui tu?
17. Pentru că îți fac bine mulțumirile, (sau harurile tale), ar alt om nu este zidit.

18. Îi mulțumesc Dumnezeului meu, pentru că vorbesc în limba voastră a tuturor; [Îi fac haruri Dumnezeului meu, pentru că vorbesc în limba voastră a tuturor];
19. dar în biserică voi spune (mai degrabă) cinci cuvinte în spiritul meu, (dar în biserică aș spune mai degrabă cinci cuvinte din mintea mea sau din raționamentul meu), astfel încât să-i învăț și pe alți oameni, decât zece mii de cuvinte într-o limbă [neînțeleasă].

20. Confraților, să nu vă faceți copii în inteligență, (Fraților, să nu fiți ca niște copii în gândirea voastră sau în raționamentul vostru), ci în răutate să fiți copii; dar în inteligență să fiți desăvârșiți.
21. Căci în Lege este scris: << Că în alte limbi și pe alte buze voi vorbi acestui popor și nici așa nu Mă vor auzi, zice Domnul>>.
22. De aceea, limbile, (ciudate și extatice), sunt un semn, nu pentru oamenii credincioși, ci pentru oamenii din afara credinței; dar profețiile să nu fie pentru oamenii din afara credinței, ci pentru oamenii credincioși. (Și astfel limbile sunt un semn, nu pentru oamenii în credință, ci pentru oamenii în afara credinței; și profețiile sunt un semn, nu pentru oamenii în afara credinței, ci pentru oamenii în credință).
23. De aceea, dacă toată Biserica se adună într-una și toți oamenii vorbesc în limbi, dacă intră fie idioți, fie oameni ieșiți din credință, dacă nu vor spune: <<Ce, sunteți nebuni?>> (Și astfel, dacă toată biserica se adună ca una și toți vorbesc într-o limbă ciudată și extatică, dacă cei neînvățați sau cei care nu sunt în credință intră, nu vor spune: Ce este asta? Sunteți nebuni!)
24. Dar dacă toți oamenii profețesc, dacă intră vreun om necredincios sau vreun idiot, el este condamnat de toate, el este considerat cu înțelepciune de toate (aceste cuvinte). (Dar dacă oricine profețește, dacă cineva care nu este în credință, sau cineva neînvățat, intră, el este condamnat de toate aceste cuvinte, este judecat cu înțelepciune de toate acestea).
25. Pentru că lucrurile ascunse ale inimii lui sunt cunoscute, și astfel el va cădea cu fața la pământ și se va închina lui Dumnezeu și va arăta cu adevărat că Dumnezeu este în tine. (Pentru că lucrurile ascunse ale inimii lui sunt cunoscute, și astfel el va cădea cu fața la pământ și se va închina lui Dumnezeu, și va arăta cu adevărat că Dumnezeu este acolo cu tine).

26. Atunci ce, confraților? Când vă adunați, fiecare dintre voi are un psalm, are învățătură, are apocalipsă, (sau revelație), are limbi/are limbi străine, (are o limbă ciudată și extatică), are expunere; toate aceste lucruri se fac pentru edificare.
27. Dacă un om vorbește în limbi, (Și dacă cineva vorbește într-o limbă ciudată și extatică), (aceasta să fie făcută) de doi oameni, sau de cel mult trei, și de părți, astfel încât cineva (să poată) interpreta.
28. Dar dacă nu este un interpret, să rămână, (sau să nu vorbească) în biserică, și să vorbească (numai) pentru sine și pentru Dumnezeu.
29. Profeți doi sau trei spun, și alții cu înțelepciune consideră. (Lăsați doi sau trei profeți să vorbească, iar alții să judece cu înțelepciune ceea ce spun ei).

30. Dar dacă se arată ceva unei persoane care stă jos, (sau cuiva care stă), cel dintâi să fie liniștit, (primul vorbitor să nu mai vorbească).
31. Căci toți puteți să profețiți, fiecare în parte, pentru ca toți să învețe (astfel încât toți să poată învăța), și toți să îndemnați.
32. Și duhurile profeților să fie supuse (altor) profeți;
33. pentru că Dumnezeu nu este al dezbinării, ci al păcii; așa cum învăț în toate bisericile oamenilor sfinți, (așa cum învăț în toate bisericile sfinților, sau ale poporului lui Dumnezeu).

34. Femeile din biserici să stea liniștite; pentru că nu li se permite să vorbească, ci să fie supuse, așa cum spune legea. (Femeile ar trebui să tacă în biserică; pentru că nu le este permis să vorbească, ci ar trebui să fie subordonate, așa cum spune Legea).
35. Dar dacă vor să învețe ceva, [să-i] întrebe pe soții lor acasă; pentru că este un lucru necuviincios pentru o femeie să vorbească în biserică. (Și dacă doresc să învețe ceva, să îi întrebe pe soții lor acasă; pentru că este un lucru urât ca o femeie să vorbească în biserică).
36. Dacă Cuvântul lui Dumnezeu a ieșit de la tine sau numai la tine a ieșit? (Cuvântul lui Dumnezeu a ieșit din tine, sau a venit la tine singur?)

37. Dacă se vede cineva că este profet sau duhovnic, să știe ce vă scriu eu, căci acestea sunt poruncile Domnului [căci ele sunt poruncile Domnului].
38. Și dacă cineva nu știe, va fi neștiutor.

39. De aceea, confraților, iubiți să proorociți și nu interziceți să vorbiți (vorbirea) în limbi. (Astfel, frații, iubiți profeția și nu interziceți nimănui să vorbească în limbi ciudate și extatice).
40. Dar toate lucrurile să fie făcute cinstit și după rânduiala cuvenită în voi. (Dar toate lucrurile să fie făcute în mod corespunzător și în ordinea cuvenită între voi).

CAPITOLUL 15

1. Așadar, confraților, vă fac cunoscută Evanghelia pe care v-am propovăduit-o, pe care ați primit-o, și în care vă aflați, (Adevărat, frații, vă aduc la cunoștință Vestea cea Bună, pe care v-am propovăduit-o și pe care ați primit-o, și în care vă aflați),
2. prin care și voi veți fi salvați; motiv pentru care v-am predicat-o, dacă țineți, dacă nu ați crezut în zadar. (și prin care veți fi salvați; de aceea v-am propovăduit-o, dacă vă veți ține de ea și dacă nu ați crezut-o degeaba).

3. Căci ți-am încredințat de la început, (sau în primul rând), prin Scripturi, ceea ce am primit și eu; că Hristos a murit pentru păcatele noastre; (Căci v-am livrat, sau v-am dat, de la început, ceea ce am primit și eu; că Mesia a murit pentru păcatele noastre, după Scripturi);
4. și că a fost îngropat, și că a înviat a treia zi, după Scripturi; (și că a fost îngropat, și că a înviat a treia zi, conform Scripturilor);
5. și a fost văzut de Chifa, iar după aceea de cei unsprezece; (și că a fost văzut de Petru și apoi de cei unsprezece);

6. după aceea a fost văzut de mai mult de cinci sute de frați laolaltă, dintre care mulți trăiesc încă, dar unii au murit; (apoi a fost văzut de mai mult de cinci sute de frați, dintre care mulți încă trăiesc, dar unii dintre ei au murit);
7. după aceea a fost văzut de Iacov și după aceea de toți apostolii. (apoi a fost văzut de Iacov, și apoi de toți apostolii).
8. Și, în cele din urmă, a fost văzut și de mine, ca și în cazul unui copil născut mort. (Și, în cele din urmă, a fost văzut și de mine, ca de un copil născut mort).
9. Căci eu sunt cel mai mic dintre apostoli, care nu sunt vrednic să fiu numit apostol, pentru că am urmărit Biserica lui Dumnezeu (pentru că am persecutat Biserica lui Dumnezeu).
10. Dar prin harul lui Dumnezeu sunt ceea ce sunt; și harul Lui nu a fost gol în mine. Căci eu m-am chinuit mai mult decât toți ceilalți; dar nu eu, ci harul lui Dumnezeu cu mine. (Dar prin harul lui Dumnezeu sunt ceea ce sunt; și harul Lui nu mi-a fost dat în zadar. Pentru că am muncit mai mult decât toți ceilalți; dar nu eu, ci harul lui Dumnezeu care lucrează prin mine).
11. Dar fie eu, fie ei, așa am propovăduit și așa ați crezut.

12. Și dacă Hristos este predicat, că El a înviat din moarte, [că a înviat din morți], cum spun unii dintre voi că învierea din nou a morților nu este? (Și dacă se predică că Mesia a înviat din morți, atunci cum pot unii dintre voi să spună că nu există înviere a morților?)
13. Și dacă învierea morților nu este, nici Hristos nu a înviat din moarte. (Și dacă nu există înviere a morților, atunci Mesia nu a înviat din morți).
14. Și dacă Hristos nu a înviat, propovăduirea noastră este zadarnică, credința noastră este zadarnică. (Și dacă Mesia nu a înviat, atunci propovăduirea noastră este în zadar, iar credința noastră este în zadar).
15. Și vom fi găsiți martori mincinoși ai lui Dumnezeu, pentru că am spus, mărturisind împotriva lui Dumnezeu, că El L-a înviat pe Hristos, pe care nu L-a înviat, dacă morții nu înviază. (Și vom fi găsiți martori mincinoși ai lui Dumnezeu, pentru că am spus o mărturie mincinoasă despre Dumnezeu, că El l-a înviat pe Mesia, pe care nu l-a înviat, dacă morții nu înviază).
16. Pentru că, dacă morții nu învie, nici Hristos nu a înviat; (Pentru că dacă morții nu înviază, atunci nici Mesia nu a înviat);
17. și dacă Hristos nu a înviat, credința noastră este zadarnică; și totuși voi sunteți în păcatele voastre. (și dacă Mesia nu a înviat, atunci credința noastră este zadarnică; și voi sunteți încă în păcatele voastre).
18. Și atunci cei care au murit, (sau care au adormit), în Hristos au pierit.
19. Dacă numai în viața aceasta nădăjduim în Hristos, vom fi mai nenorociți decât toți oamenii. (Dacă avem speranță în Mesia doar pentru această viață, atunci suntem mai nenorociți decât oricine).

20. Dar acum Hristos a înviat din moarte, [Acum, Hristos a înviat din morți], întâiul rod al oamenilor morți; (Dar Mesia a înviat din morți, da, el este primul rod al morților);

21. pentru că moartea a fost prin om, și prin om este din nou-în creștere, (sau este învierea). [+pentru că printr-un om (a venit) moartea, și printr-un om învierea morților].
22. Și după cum în Adam toți oamenii mor, tot așa în Hristos toți oamenii vor fi înviați. (Și așa cum în Adam toți oamenii mor, tot așa în Mesia toți oamenii vor fi însuflețiți sau li se va da viață).
23. Dar fiecare la rându-i; primul rod, Hristos, apoi cei care sunt din Hristos, care au crezut în venirea lui Hristos; (Dar fiecare în ordinea corectă: primul rod, Mesia, apoi cei care sunt din Mesia, da, cei care cred la venirea lui Mesia);
24. apoi un sfârșit, când el va preda împărăția lui Dumnezeu și Tatălui, când va anula toată domnia, puterea și virtutea. (și apoi sfârșitul, când va preda Împărăția lui Dumnezeu Tatăl, când va anula, sau va desființa, orice domnie, putere și autoritate).
25. Dar i se cuvine să domnească, până va pune pe toți vrăjmașii lui sub picioarele lui.
26. Și la sfârșit, moartea, dușmanul va fi distrus;
27. pentru că El a supus toate lucrurile sub picioarele Lui. Iar când spune: << toate lucrurile să i se supună>>, fără îndoială, cu excepția Celui care I-a supus toate lucrurile.
28. Și când toate lucrurile Îi vor fi supuse, atunci Fiul însuși va fi supus Celui care I-a supus toate lucrurile, (astfel) încât Dumnezeu să fie totul în toate lucrurile.

29. Altfel, ce vor face cei care sunt botezați pentru oameni morți, dacă oamenii morți nu înviază? (Sau ce ar trebui să facă cei care sunt botezați pentru morți, dacă morții nu înviază în niciun fel?)
30. Și unde suntem noi în pericol în fiecare oră? (Și de ce suntem în pericol în fiecare oră?)
31. În fiecare zi mor pentru slava voastră, confraților, slavă pe care o am în Isus Hristos, Domnul nostru. (În fiecare zi mor pentru slava voastră, fraților, slavă pe care o am în Mesia Isus, Domnul nostru).
32. Dacă după oameni m-am luptat cu fiarele, (sau am luptat împotriva fiarelor), la Efes, ce-mi folosește mie, dacă morții nu înviază? (care este beneficiul pentru mine, dacă morții nu înviază?) Mâncăm și bem, pentru că mâine vom muri.
33. Nu vă lăsați înșelați, pentru că discursurile rele distrug buna purtare. (+Să nu vă lăsați înșelați de învățături false; căci discursurile rele, sau învățăturile false, strică virtuțile bune).
34. Treziți-vă, oameni drepți, și nu păcătuiți (și să nu păcătuiți voi); pentru că unii oameni nu cunosc pe Dumnezeu, ci vă vorbesc cu respect, adică spre rușinea voastră, vă vorbesc (vorbesc despre voi).

35. Dar cineva spune: <<Cum vor învia oamenii morți, (Cum pot morții să învieze din nou), sau în ce fel de trup vor veni ei?>>
36. O! Om neînțelept, lucrul pe care îl semeni nu este înviat, [nu], ci moare mai întâi; (O! om neînțelept, ceea ce semeni nu este readus la viață, decât dacă moare mai întâi);
37. și ceea ce semeni, nu semeni trupul care va să vină, ci un porumb gol, (sau un sâmbure, sau un bob), ca de grâu sau din alte semințe;
38. și Dumnezeu îi dă un trup, așa cum dorește, și fiecăreia dintre semințe un trup propriu. (și Dumnezeu îi dă un trup, așa cum dorește, da, fiecărei semințe îi dă propriul trup).

39. Nu fiecare carne este aceeași carne, (Toată carnea nu este aceeași carne), ci una este din oameni, alta este din fiare, alta este din păsări, alta este din pești.
40. Și există trupuri cerești și trupuri pământești; dar o slavă este a trupurilor cerești, iar alta este a [trupurilor] pământești. (Și există trupuri cerești și trupuri pământești; dar o frumusețe, sau o splendoare, este pentru trupurile cerești, și o altă frumusețe, sau o altă splendoare, este pentru trupurile pământești).
41. O altă claritate este a soarelui, o altă claritate este a lunii, și o altă claritate este a stelelor; și o stea se deosebește de o stea în claritate. (Și există o frumusețe, sau o splendoare, pentru soare, o altă frumusețe, sau o altă splendoare, pentru lună, și o altă frumusețe, sau o altă splendoare, pentru stele; și o stea se deosebește de o stea prin frumusețea sau strălucirea ei).

42. Și astfel, din nou-învierea oamenilor morți (Și astfel învierea morților). Ea este semănată în corupție, va învia în necorupție;
43. este semănată în lipsa de noblețe, se va ridica în glorie; este semănată în slăbiciune, va învia în virtute (este sădită în fragilitate și slăbiciune, se va ridica în putere);
44. este semănat un trup de fiară, se va ridica un trup spiritual (este semănat ca un trup trupesc, se va ridica ca un trup spiritual). Dacă există un corp animalic, (atunci) există și un trup spiritual;
45. după cum este scris: <<Primul om, Adam, a fost transformat într-un suflet viu, iar ultimul Adam într-un spirit viu>>. (după cum este scris: Primul Adam a fost transformat într-un suflet viu, iar ultimul Adam în Spiritul însuflețitor sau dătător de viață).
46. Dar cel dintâi nu este [trupul] cel duhovnicesc, ci cel animalic, (sau trupesc), după care este cel duhovnicesc.
47. Primul om de pe pământ este pământesc; al doilea om al cerului este ceresc. (Primul om de pe pământ este terestru; al doilea Om din cer este ceresc).
48. Așa cum este omul pământesc, așa sunt și oamenii pământeni; și așa cum este omul ceresc, așa sunt și oamenii cerești.
49. De aceea, după cum am purtat chipul omului pământesc, purtăm și noi chipul omului ceresc. (Și așa cum am purtat chipul omului pământesc, să purtăm și chipul Omului ceresc).

50. Confraților, spun lucrul acesta: <<pentru ca carnea și sângele să nu poată stăpâni Împărăția lui Dumnezeu, nici corupția să nu poată stăpâni necorupția>> (sau incorupția). (Fraților, spun aceasta: carnea și sângele nu pot stăpâni Împărăția lui Dumnezeu, nici ceea ce este corupt sau ceea ce este muritor nu va stăpâni incorupția sau nemurirea).
51. Iată! vă spun un secret, (sau o taină), a lucrurilor sfinte. (Iată! Îți voi spune un secret despre lucrurile sfinte). Și toți vom învia, dar nu toți vom fi schimbați la starea de glorie;
52. într-o clipă, într-o clipire de ochi, în ultima trâmbiță; căci trâmbița va suna, și morții vor învia, fără putreziciune, (sau incoruptibili), și noi vom fi schimbați. (într-o clipă, într-o clipire de ochi, la ultima strigare a trâmbiței; căci trâmbița va suna, iar morții vor învia, fără putreziciune, incoruptibili și nemuritori, și astfel vom fi schimbați).
53. Pentru că se cuvine ca acest lucru coruptibil să îmbrace necorupția, (sau incorupția), iar acest lucru mortal să îndepărteze, (sau să îmbrace), neputreziciunea. (Pentru că este necesar

ca acest lucru coruptibil să fie îmbrăcat cu incorupție, da, ca acest lucru muritor să se îmbrace sau să fie îmbrăcat cu nemurire).
54. Dar când acest lucru mortal va îmbrăca strigoiul (trupul mort), atunci se va împlini cuvântul, (sau va fi îndeplinit), care este scris: <<Moartea este absorbită în victorie>>. (Dar când acest lucru muritor va fi îmbrăcat în nemurire, atunci se va împlini cuvântul care este scris: Moartea este înghițită în victorie!)
55. Moarte, unde este victoria ta? Moarte, unde este înțepătura ta? (Moarte, unde este victoria ta? Moarte, unde ți-e pilda?/minciuna?)
56. Dar înțepătura morții este păcatul; iar virtutea păcatului este legea. (Și pricina morții este păcatul; și puterea păcatului vine din Lege).
57. Dar noi mulțumim lui Dumnezeu, care ne-a dat biruință prin Domnul nostru Isus Hristos. (Dar noi îi mulțumim lui Dumnezeu, care ne-a dat victoria prin Domnul nostru Isus Hristos).

58. De aceea, dragii mei confrați, fiți fermi și neclintiți, plini de râvnă în lucrarea Domnului, știind pentru totdeauna că osteneala voastră nu este zadarnică în Domnul (știind întotdeauna că munca voastră nu este niciodată zadarnică, sau inutilă, în Domnul).

CAPITOLUL 16

1. Dar despre adunările, (sau colectele), de bani care se fac pentru sfinți, (Cu privire la strângerea de bani care trebuie făcută pentru sfinți sau pentru poporul lui Dumnezeu), așa cum am rânduit eu în bisericile Galatiei, așa să faceți și voi,
2. într-o zi din săptămână (în prima zi a săptămânii). Fiecare dintre voi să păstreze, (sau să depoziteze), la sine ceea ce îi place, pentru ca, atunci când voi veni Eu, să nu se facă adunări.
3. Și când voi fi prezent, pe oamenii pe care îi aprobați, îi voi trimite prin epistole să ducă harul vostru în Ierusalim. (Și apoi, când voi fi acolo, pe cei pe care îi veți aproba, îi voi trimite cu scrisori să ducă darul vostru la Ierusalim).
4. Că de va fi vrednic să merg și eu, (Și dacă merită să merg și eu), ei vor merge cu mine.

5. Dar voi veni la voi, când voi trece prin Macedonia; pentru că voi trece prin Macedonia. (Dar voi veni la voi, când voi trece prin Macedonia; căci voi trece prin Macedonia).
6. Dar poate că voi locui la voi, (Dar poate că voi rămâne cu voi), sau voi locui iarna, astfel încât să mă puteți conduce oriunde mă voi duce.
7. Și acum nu vă voi mai vedea în trecere, [Din fericire, nu vă voi vedea acum în trecere], pentru că sper să locuiesc cu voi o vreme, dacă Domnul va suferi (pentru că sper să rămân cu voi pentru o vreme, dacă Domnul va permite).
8. Dar eu voi locui la Efes, până la Rusalii.
9. Pentru că mi s-a deschis o ușă mare și una deschisă, (sau evidentă), și sunt mulți potrivnici.

10. Și dacă vine Timotei, aveți grijă să fie fără teamă cu voi, (vedeți ca el să nu aibă de ce să se teamă de voi), pentru că și el face lucrarea Domnului, ca și mine.

11. De aceea nimeni să nu-l disprețuiască; ci să-l ducă în pace, ca să vină la mine; căci eu îl țin cu confrații (căci Eu îl aștept împreună cu frații).

12. Dar, confraților, vă spun despre Apolo, că l-am rugat mult să vină la voi cu niște confrați. Dar nu era voința lui să vină acum (Dar nu era dorința lui să vină acum); dar el va veni, când va avea timp liber, [când îi va fi cu putință].

13. Umblați și stați în credință; faceți cu bărbăție, și mângâiați-vă în Domnul, (fiți curajoși și puternici în Domnul),

14. și toate lucrurile voastre să fie făcute în caritate. (și tot ce faceți să fie făcut în dragoste, sau cu dragoste).

15. Și, confraților, vă rog, cunoașteți casa lui Ștefan, a lui Fortunat și a lui Achaicus, pentru că ei sunt primele roade ale Ahaiei, și s-au rânduit în slujba sfinților (și s-au angajat în slujba poporului lui Dumnezeu);

16. și voi să fiți supuși acelora, și fiecare să lucreze împreună și să se chinuiască.

17. Căci mă bucur în prezența lui Ștefan, a lui Fortunat și a lui Achaicus, pentru că ei au împlinit ceea ce nu v-a reușit (căci ei au făcut pe deplin ceea ce tu nu ai putut să faci, din cauza absenței tale);

18. pentru că ei au înviorat atât duhul meu, cât și al tău. De aceea, cunoașteți-i pe cei care sunt astfel de oameni. (Așa că îi cunosc și îi respect pe cei care sunt astfel de oameni).

19. Toate bisericile din Asia vă salută cu bine. (Toate bisericile asiatice vă trimit salutări cordiale). Aquila și Priscilla, împreună cu biserica lor de origine, vă salută mult în Domnul, la care și eu sunt găzduit.

20. Toți confrații vă salută cu bine. Salutați-vă bine împreună în sărutul sfânt (Salutați-vă din inimă cu un sărut sfânt).

21. Salutul meu prin mâna lui Pavel.

22. Dacă cineva nu iubește pe Domnul nostru Isus Hristos, să fie blestemat, Maranatha, (adică, la venirea Domnului sau în ziua sorții/osândei). (Dacă cineva nu iubește pe Domnul nostru Isus Hristos, să fie blestemat în Ziua Judecății).

23. Harul Domnului nostru Isus Hristos să fie cu voi.

24. Caritatea mea să fie cu voi toți în Isus Cristos, Domnul nostru. Amin. (Dragostea mea să fie cu voi toți în Mesia Isus, Domnul nostru. Amin).

CORINTENI II

CAPITOLUL 1

1. Pavel, apostol al lui Isus Hristos, prin voia lui Dumnezeu, și Timotei, frate, către Biserica lui Dumnezeu care este în Corint, cu toți sfinții care sunt în toată Ahaia (cu tot poporul lui Dumnezeu care este în toată Ahaia),

2. harul să fie cu voi și pacea lui Dumnezeu Tatăl nostru, și a Domnului Isus Hristos.

3. Binecuvântat să fie Dumnezeu și Tatăl Domnului nostru Isus Hristos, Tatăl îndurărilor și Dumnezeul oricărei mângâieri,
4. care ne mângâie pe noi în toate necazurile noastre, ca și noi să-i mângâiem pe cei ce sunt în toate necazurile, (sau în toate presiunile), prin îndemnul prin care și noi suntem îndemnați de Dumnezeu. (care ne mângâie în toate încercările noastre, pentru ca și noi să-i putem mângâia pe cei care sunt sub o mare presiune, prin îndemnul prin care și noi suntem îndemnați de Dumnezeu).
5. Căci, după cum patimile lui Hristos sunt pline în noi, tot așa, prin Hristos, și mângâierea noastră este plină. (Căci, după cum suferințele lui Mesia sunt din belșug în noi, tot așa și prin Mesia este din belșug mângâierea noastră).
6. Și dacă suntem în necaz, (sau dacă suntem tulburați, sau dacă suntem urmăriți, sau dacă suntem persecutați), fie că voi sunteți în necaz și sănătoși, (sau salvați), fie că suntem mângâiați, pentru mângâierea voastră, fie că suntem îndemnați, pentru îndemnul vostru și sănătatea voastră (sau salvarea). Care lucrează în voi suferința aceleași pasiuni, (sau aceleași suferințe), pe care le suferim și noi,
7. pentru ca nădejdea noastră să fie fermă pentru voi; înțelegând că așa cum sunteți părtași patimilor, tot așa veți fi și mângâierii. (astfel încât speranța noastră pentru voi să fie fermă, știind că așa cum sunteți tovarășii mei în suferințe, tot așa veți fi și tovarășii mei în mângâiere).

8. Căci, confraților, vrem ca voi să știți despre necazul nostru, care a fost făcut în Asia; pentru excesul de măsură am fost întristați, pentru excesul de putere, (sau mai presus de virtute/dincolo de virtute), astfel încât ne-a fost greu, da, să trăim. (Căci, fraților, dorim ca voi să știți despre necazul nostru, pe care l-am avut în Asia; pentru că am fost supărați peste

măsură, mai mult decât puteau rezista puterile noastre, astfel încât ne-a fost greu, da, să trăim).
9. Dar noi, în noi înșine, am avut răspunsul, (sau certitudinea) morții, astfel încât nu ne încredem în noi, ci în Dumnezeu, care învia oamenii morți (ci în Dumnezeu, care învia morții).
10. Care ne-a izbăvit și ne izbăvește din primejdii atât de mari, în care nădăjduim, tot El ne va izbăvi,
11. în timp ce, de asemenea, voi, ajutați-ne în rugăciune; (astfel) încât dintre persoanele cu multe fețe ale acelei dăruiri care este în noi, mulțumiri, (sau grații), să fie făcute pentru noi de mulți oameni lui Dumnezeu.

12. Căci slava noastră este aceasta, mărturia conștiinței noastre, (declarația conștiinței noastre), că în simplitatea și curăția lui Dumnezeu, (sau cu sinceritate dumnezeiască), și nu în înțelepciunea trupească, ci în harul lui Dumnezeu, am trăit în această lume, dar mai din belșug pentru voi.
13. Și nu vă scriem alte lucruri, decât cele pe care le-ați citit și le știți, și sper că până la sfârșit le veți cunoaște,
14. așa cum ne-ați cunoscut și pe noi în parte; pentru că noi suntem slava voastră, așa cum și voi veți fi ai noștri în ziua Domnului nostru Isus Hristos.

15. Și în această încredințare am vrut mai întâi să vin la voi, ca să aveți al doilea har, (astfel încât să aveți o a doua binecuvântare),
16. și să trec pe lângă voi în Macedonia, (și să trec pe lângă voi, sau să vă vizitez, pe drumul spre Macedonia), și din nou din Macedonia să vin la voi, și de la voi să fiu condus în Iudeea.
17. Dar când făceam acest lucru, dacă foloseam instabilitatea, fie acele lucruri pe care le cred, gândesc după trup, (astfel) încât la mine să fie, este și nu este? [+De aceea, când vreau să fac acest lucru, dacă am folosit ușurința sau nesiguranța, sau acele lucruri pe care le gândesc, eu gândesc după carne, (astfel) încât există la mine, este și nu este, sau da și nu?]
18. Dar Dumnezeu este adevărat, pentru că cuvântul nostru care a fost la voi, este și nu este, nu se află în acesta/acolo, ci este în el. [+Căci Dumnezeu este adevărat, pentru că cuvântul nostru care a fost la voi, nu este în el nici da, nici nu/nu este în el este și nu este, ci este, care este adevărul, care se află în el].
19. De ce Isus Hristos, Fiul lui Dumnezeu, care este propovăduit printre voi de noi, (care a fost propovăduit printre voi de către noi), de mine, de Silvan și de Timotei, nu era în el, este și nu este, dar era în el. [+Deci, Isus Hristos, Fiul lui Dumnezeu, care este propovăduit în voi de către noi, de mine, de Silvan și de Timotei, nu era în el da și nu, ci este, sau da, era în el/dar în el este].
20. De ce să se împlinească vreodată promisiunile lui Dumnezeu? [Căci, oricât de multe ar fi promisiunile lui Dumnezeu, în El sunt, adică în El se împlinesc]. Și de aceea prin El spunem Amin lui Dumnezeu, spre slava noastră.
21. Așadar, Dumnezeu este cel care ne întărește cu voi în Hristos, și care ne-a uns, (Cu adevărat, Dumnezeu este Cel care ne-a întărit cu voi în Mesia, și Cel care ne-a uns),

22. și care ne-a marcat, și a dat garanția, (sau o cununie), a Duhului în inimile noastre. (și care ne-a pecetluit și a pus făgăduința Duhului în inimile noastre).

23. Căci Îl chem pe Dumnezeu martor împotriva sufletului meu, (Căci Îl chem pe Dumnezeu să mărturisească despre sufletul meu), că eu, cruțându-vă, nu am venit la Corint;
24. nu ca să fim stăpânii credinței voastre, ci ca să fim ajutătorii bucuriei voastre; pentru că prin credință rămâneți în picioare (pentru că voi stați prin credință).

CAPITOLUL 2

1. Și am rânduit acest lucru pentru mine, ca să nu mă mai întorc la voi în greutate (sau în întristare).
2. Căci dacă vă întristez, (sau vă îngreunez), cine este cel care se bucură de Mine, dacă nu cel care este întristat de Mine? (Căci dacă vă întristez pe voi, cine este cel care mă bucură pe mine, dacă nu acela pe care l-am întristat eu?)
3. Și același lucru v-am scris și vouă, (pentru) ca atunci când voi veni, să nu am întristare peste întristare, de care mi se cuvenea să am bucurie. Și am încredere în voi toți, că bucuria mea este de la voi toți [că bucuria mea este pentru voi toți].
4. Pentru că v-am scris cu multe lacrimi, din cauza multor necazuri și chinuri ale inimii, nu ca să vă pară rău, ci ca să știți ce milă/caritate am din belșug în voi. (Căci v-am scris cu multă tulburare și chin în inima mea, și cu multe lacrimi, nu ca să vă întristați, ci ca să cunoașteți dragostea pe care o am din belșug pentru voi).

5. Căci dacă m-a întristat cineva, nu m-a întristat decât o parte, [decât în parte], ca să nu vă cert pe toți (astfel încât să nu fiu o povară pentru voi toți).
6. Această învinuire, care este făcută de mulți, este suficientă pentru cel care este unul singur [este suficientă pentru cel care este un astfel de om];
7. astfel încât, dimpotrivă, voi mai degrabă iertați și mângâiați, (sau consolidați), ca nu cumva cel care este un astfel de om, să fie înghițit, (să fie absorbit sau disperat), de o greutate mai mare.
8. Pentru care lucru vă rog, să confirmați caritatea în el (să vă confirmați dragostea pentru el).
9. De aceea am scris aceasta, ca să știu dacă sunteți ascultători în toate lucrurile.
10. Căci cui i-ați iertat voi ceva, i-am iertat și eu. Căci eu, ceea ce am iertat, dacă am iertat ceva, am iertat pentru voi în persoana lui Hristos (l-am iertat pentru voi în prezența lui Mesia),
11. pentru a nu fi înșelați de Satana (astfel încât să nu fim înșelați de Satana); căci îi cunoaștem gândurile.

12. Dar când am venit la Troa pentru Evanghelia lui Hristos, și mi s-a deschis o ușă în Domnul, (Dar când am venit la Troa cu Evanghelia sau Vestea cea Bună a lui Mesia, Domnul mi-a deschis o ușă),

13. nu am avut odihnă pentru duhul meu, (nu am avut odihnă pentru spiritul meu), pentru că nu l-am găsit pe fratele meu Tit, ci mi-am luat rămas bun de la ei și am trecut (înainte) în Macedonia.

14. Și îi mulțumesc lui Dumnezeu, care ne face să avem biruință în Hristos Isus și ne arată prin noi mirosul, (sau aroma, sau dulceața), cunoașterii Sale în fiecare loc; (Și aduc mulțumiri lui Dumnezeu, care întotdeauna ne face să avem biruință în Mesia Isus și arată prin noi aroma, sau parfumul, sau dulceața cunoștinței Sale în orice loc);
15. pentru că noi suntem mirosul bun, (sau aroma bună), a lui Hristos pentru Dumnezeu, printre cei care sunt în siguranță, și printre cei care pier. (căci noi suntem mireasma cea bună sau mireasma cea dulce a lui Mesia pentru Dumnezeu, între cei care vor fi salvați, și între cei ce pier).
16. Pentru alții, în mod liniștit, (sau adevărat), noi [suntem] mirosul morții în moarte, dar pentru ceilalți suntem mirosul vieții în viață. Și pentru aceste lucruri cine este atât de capabil?
17. Căci noi nu suntem ca mulți care comit adulter prin cuvântul lui Dumnezeu, [adulterând cuvântul lui Dumnezeu], ci vorbim despre curățenie ca de la Dumnezeu, înaintea lui Dumnezeu în Hristos. (Căci noi nu facem ca mulți, falsificând Cuvântul lui Dumnezeu, ci vorbim cu sinceritate evlavioasă, înaintea lui Dumnezeu în Mesia).

CAPITOLUL 3

1. Prin urmare, începem din nou să ne lăudăm, (sau să ne recomandăm), pe noi înșine? sau dacă avem nevoie, ca unii oameni, de epistole, (sau scrisori), de laudă către voi, sau de voi? (sau de la voi?)
2. Voi sunteți epistola noastră, scrisă în inimile noastre, care este cunoscută și citită de toți oamenii, (care este cunoscută și citită de către toți oamenii),
3. și voi sunteți făcuți deschiși, pentru că voi sunteți epistola lui Hristos slujită de noi, și scrisă, nu cu cerneală, ci prin Duhul Dumnezeului celui viu; nu în table de piatră, ci în table de carne ale inimii. (și voi sunteți făcuți deschiși, pentru că voi sunteți scrisoarea lui Mesia slujită de noi, și scrisă, nu cu cerneală, ci prin Duhul Dumnezeului celui viu; nu pe table de piatră, ci pe tablele trupești ale inimii).

4. Pentru că avem o astfel de încredere în Dumnezeu prin Hristos;
5. nu că am fi suficienți să gândim ceva despre noi înșine, ca despre noi, ci suficiența noastră este a lui Dumnezeu/este din Dumnezeu (dar suficiența noastră este de la Dumnezeu).
6. Care, de asemenea, ne-a făcut slujitori capabili ai noului testament, nu prin literă, ci prin Duhul; pentru că litera ucide, dar Duhul dă viață. (Care, de asemenea, ne-a făcut robi capabili ai noului legământ, nu prin literă, ci prin Spirit; pentru că litera ucide, dar Spiritul însuflețește, sau dă viață).

7. Și dacă administrarea morții scrisă prin litere în pietre a fost în slavă, astfel încât copiii lui Israel să nu poată privi la fața lui Moise, pentru slava feței lui, slavă care este

anulată, (sau care a dispărut),
8. cum nu va fi administrația Duhului mai mult în glorie?
9. Căci dacă administrarea condamnării a fost în glorie, cu atât mai mult administrarea dreptății este abundentă în glorie.
10. Pentru că nici ceea ce era clar, (sau ceea ce era glorios), nu a fost glorificat în această parte pentru gloria excelentă;
11. și dacă ceea ce este anulat, (sau ceea ce a fost eliminat), a fost prin glorie, cu atât mai mult ceea ce locuiește încă este în glorie.

12. De aceea, noi, care avem o astfel de speranță, folosim multă încredere;
13. și nu așa cum a stabilit Moise, (sau a pus), un văl pe fața Lui, pentru ca fiii lui Israel să nu privească la fața Lui, văl care a fost înlăturat. (și nu cum și-a pus Moise un văl pe față, astfel încât copiii lui Israel să nu-i poată vedea fața, văl care acum a dispărut).
14. Dar inteligența lor a fost uimită; pentru că în această zi același văl din citirea vechiului testament nu se mai arată, pentru că este anulat în Hristos, (Dar mințile lor sunt uimite; pentru că până în această zi același văl rămâne atunci când citesc din Vechiul Legământ, deși nu este arătat, ci este înlăturat în Mesia),
15. dar până în această zi, când Moise este citit, vălul este pus pe inimile lor.
16. Dar când Israel se va converti la Dumnezeu, vălul va fi înlăturat.
17. Și Duhul este Domnul; și unde este Duhul Domnului, acolo este libertate. [Căci Domnul este un Spirit; căci unde este Spiritul lui Dumnezeu, acolo este libertate].
18. Și noi toți, care vedem cu fața deschisă slava Domnului, să fim transformați în același chip, din claritate în claritate, (din slavă în slavă), ca prin Duhul Domnului.

CAPITOLUL 4

1. De aceea, noi, care avem această administrație, (sau această funcție), după ce am primit milă, nu greșim,
2. ci îndepărtăm partea privată, (sau secretă), lucrurile de rușine, fără a umbla în viclenie subtilă, nici făcând adulter prin cuvântul lui Dumnezeu, [nici adulterând cuvântul lui Dumnezeu], ci prin arătarea adevărului, recomandându-ne pe noi înșine fiecărei conștiințe umane înaintea lui Dumnezeu.
3. Căci dacă și Evanghelia noastră este acoperită sau ascunsă, în cei ce pier este acoperită; (Și dacă Evanghelia noastră este acoperită sau este ascunsă, este ascunsă doar pentru cei care pier sau care merg la pieire);
4. în care dumnezeul acestei lumi, adică diavolul, a orbit sufletele oamenilor necredincioși, (astfel încât) iluminarea, (sau luminarea), Evangheliei slavei lui Hristos, care este chipul lui Dumnezeu, să nu strălucească. (în care dumnezeul acestei lumi, adică diavolul, a orbit sufletele celor necredincioși, sau ale necredincioșilor, astfel încât lumina Evangheliei slavei lui Mesia, care este chipul lui Dumnezeu, nu poate străluci pentru ei).
5. Dar noi nu ne propovăduim pe noi înșine, ci pe Domnul nostru Isus Hristos, [ci pe Isus Hristos, Domnul nostru]; și pe noi ca slujitori ai voștri prin Isus.

6. Căci Dumnezeu, care a spus ca lumina să strălucească din întuneric, a dat lumină în inimile noastre, pentru luminarea, (sau iluminarea), științei clarității lui Dumnezeu, în fața lui Isus Hristos. (Căci Dumnezeu, care a poruncit ca lumina să strălucească în întuneric, a dat lumina sau a pus lumina în inimile noastre, spre luminarea cunoașterii slavei lui Dumnezeu, pe fața lui Isus Hristos).

7. Și avem această comoară în vase fragile, pentru ca vrednicia, (sau înălțimea), să fie din virtutea lui Dumnezeu, (astfel încât vrednicia să fie din puterea lui Dumnezeu), și nu din noi.
8. În toate suferim necazuri, dar nu suntem neliniștiți sau tulburați; suntem sărăciți, dar nu ne lipsește nimic, (sau nu suntem lipsiți);
9. suferim persecuții, dar nu suntem părăsiți; suntem umiliți, dar nu suntem confundați; suntem doborâți, dar nu pierim (vom fi doborâți, dar nu vom pieri).
10. Și pentru totdeauna vom purta uciderea, (sau mortificarea), lui Isus în trupul nostru, (Și noi purtăm mereu moartea lui Isus în trupul nostru), pentru ca și viața lui Isus să se arate în trupul nostru.
11. Pentru totdeauna, noi, cei ce trăim, să fim luați în moarte pentru Isus, ca viața lui Isus să se arate în carnea noastră de moarte. (Căci noi, care trăim, trebuie să fim întotdeauna duși la moarte, de dragul lui Isus, pentru ca viața lui Isus să fie arătată în carnea noastră muritoare).
12. De aceea moartea lucrează în noi, iar viața în voi.

13. Și noi avem același duh de credință, după cum este scris: <<Eu am crezut, de aceea am vorbit; și noi credem, de aceea și vorbim>>;
14. înțelegând că cel care L-a înviat pe Isus, (știind că Cel care l-a înviat pe Isus), ne va învia și pe noi împreună cu Isus și ne va rândui împreună cu voi.
15. Și toate lucrurile să se facă pentru voi, pentru ca un har plin de multe mulțumiri să fie plin spre slava lui Dumnezeu. [Astfel, toate lucrurile să se facă pentru voi, pentru ca harul, fiind din belșug, prin mulțumirea multora, să fie din belșug spre slava lui Dumnezeu].

16. Lucru pentru care nu greșim, pentru că, deși omul nostru exterior este corupt, totuși omul nostru interior se înnoiește din zi în zi.
17. Dar chestia aceea cu lumina, (sau acel lucru ușor), al necazului nostru care durează acum, dar ca și cum ar fi vorba de o clipă, lucrează în noi peste măsură o povară veșnică, (sau o greutate veșnică), în înălțimea gloriei;
18. în timp ce noi nu ne uităm la lucrurile care se văd, ci la cele care nu se văd. Căci lucrurile care se văd, sunt doar pentru o scurtă perioadă de timp, (sau temporale); dar lucrurile care nu se văd, sunt veșnice, (sau eterne).

CAPITOLUL 5

1. Și știm că, dacă casa noastră pământească a acestei locuințe va fi desființată, avem o clădire a lui Dumnezeu, o casă care nu este făcută de mâini, veșnică în ceruri (eternă în ceruri).

2. Pentru ce ne întristăm în acest lucru, râvnind să fim îmbrăcați mai sus cu locuința noastră, care este din cer (care este a cerului);
3. dacă totuși vom fi găsiți îmbrăcați, și nu goi.
4. De ce noi, cei care suntem în acest cort, ne întristăm înăuntru și suntem îngroziți, (sau îndurerați), pentru că nu vom fi jefuiți, ci vom fi îmbrăcați deasupra; pentru ca acel lucru care este mortal, să fie îmbibat de viață (ceea ce este muritor, va fi înghițit în viața veșnică).
5. Dar cine este cel care ne transformă în același lucru? Dumnezeu, care ne-a dat serbarea, sau cununa, Duhului. (Dumnezeu, care ne-a dat gajul sau garanția, prin Spiritul Sfânt). [De fapt, cel care ne transformă în același lucru este Dumnezeu, care ne-a dat garanția, sau o cununie, a Duhului].
6. De aceea să fim mereu rezistenți (Și astfel vom fi întotdeauna îndrăzneți), și să știm că, atâta timp cât suntem în acest trup, mergem în pelerinaj de la Domnul/din partea Domnului;
7. căci noi umblăm prin credință, și nu prin vedere.
8. Dar să fim rezistenți și să avem bunăvoință, mai mult să fim în pelerinaj din trup, și să fim prezenți la Dumnezeu. (Dar noi să fim îndrăzneți și să fim dispuși, mai degrabă să fim în pelerinaj din trup și să fim prezenți cu Dumnezeu).
9. Și de aceea ne străduim, fie că suntem absenți, fie că suntem prezenți, să îl mulțumim.
10. Pentru că se cuvine ca noi toți să fim arătați înaintea tronului lui Hristos, pentru ca fiecare să spună, (sau să primească), lucrurile potrivite ale trupului, așa cum le-a făcut, fie bine, fie rău. (Căci se cuvine ca noi toți să fim prezentați înaintea tronului lui Mesia, pentru ca fiecare să-și primească ce i se cuvine, sau ceea ce merită, pentru ceea ce a făcut în trup, fie bine, fie rău).

11. De aceea, noi, cu frică de Domnul, (Și astfel cunoaștem frica de Domnul/Și astfel avem respect pentru Domnul), sfătuim pe oameni, căci către Dumnezeu suntem deschiși; și sper că vom fi deschiși și în conștiințele voastre.
12. Noi nu ne încredințăm din nou vouă, ci vă dăm ocazia să vă lăudați pentru noi, (astfel) încât să aveți [înțelegere] față de cei care se laudă pe față, și nu în inimă.
13. Căci fie noi, prin minte, (sau prin rațiune), trecem (înainte, sau ne îndepărtăm de sănătate, sau de sobrietate), [aceasta este] pentru Dumnezeu, fie suntem sobri, [aceasta] este pentru tine.
14. Căci dragostea lui Hristos ne conduce (Pentru că dragostea lui Mesia ne constrânge); ghicind, (sau considerând) acest lucru, că dacă unul a murit pentru toți, atunci toți au murit.
15. Și Hristos a murit pentru toți (Mesia a murit pentru toți), (astfel) încât cei ce trăiesc, să nu mai trăiască pentru ei înșiși, ci pentru Cel ce a murit pentru ei și s-a ridicat din nou.

16. De aceea, de acum nu mai cunoaștem pe nimeni după trup; Deși (l-am) cunoscut pe Hristos după trup, dar acum nu-l mai cunoaștem.
17. De aceea, dacă o făptură nouă este în Hristos, lucrurile vechi au trecut (Astfel, dacă cineva este în Mesia, el este o făptură nouă, și lucrurile vechi au trecut). Iată! toate lucrurile sunt făcute noi,

18. și toate lucrurile sunt de la Dumnezeu, care ne-a împăcat cu El prin Hristos (care ne-a reconciliat cu El prin Mesia), și ne-a dat slujba, (sau ministerul) reconcilierii.
19. Și pentru că Dumnezeu era în Hristos (Și pentru că Dumnezeu era în Mesia), împăcând lumea cu El, fără să le socotească greșelile lor, și a pus în noi cuvântul împăcării/ reconcilierii.

20. De aceea folosim (acest) mesaj pentru Hristos, ca și cum Dumnezeu ar îndemna prin noi; vă implorăm pentru Hristos, împăcați-vă cu Dumnezeu. (Și astfel transmitem acest mesaj pentru Mesia/ de la Mesia, ca și cum Dumnezeu ne-ar îndruma prin noi; vă implorăm pentru Mesia, împăcați-vă cu Dumnezeu).
21. Dumnezeu Tatăl L-a făcut păcat pentru noi, pe Cel ce nu cunoștea păcatul, (astfel) încât să fim făcuți înțelepciunea lui Dumnezeu în El.

CAPITOLUL 6

1. Dar noi, ajutându-vă [în lucrare și cuvânt] vă îndemnăm, să nu primiți harul lui Dumnezeu în zadar (ca să nu primiți în zadar harul lui Dumnezeu).

2. Căci el zice: <<Te-am ascultat în vremea bună și în ziua sănătății te-am ajutat>>. Iată! acum un timp acceptabil, iată! acum o zi de sănătate. (Căci el spune: <<Te-am ascultat în timpul favorurilor mele, iar în Ziua Eliberării sau Ziua Salvării, te-am ajutat>>. Iată! acum este un timp de favoare, iată! acum este Ziua Eliberării).

3. Să nu jignim pe nimeni, pentru ca slujba noastră să nu fie mustrată; [Să nu jignim pe nimeni, să nu rănim pe nimeni, pentru ca slujirea sau serviciul nostru să nu fie mustrat];
4. ci în toate să ne dăm pe noi înșine, ca miniștrii, (sau ca servitori) ai lui Dumnezeu, în multă răbdare, în necazuri, în nevoi, în chinuri,
5. în bătăi, (sau în flagelări), în închisori, în disensiuni lăuntrice, în munci, în treziri, în posturi,
6. în castitate, în cunoaștere, (sau în știință), în stăruință îndelungată, în dulceață, în Duhul Sfânt, (în Spiritul Sfânt), în caritate nefățarnică, (în dragoste sinceră),
7. în cuvântul adevărului, în virtutea lui Dumnezeu; prin armuri ale înțelepciunii drepte, pe jumătatea dreaptă și pe jumătatea stângă; (în cuvântul adevărului, în puterea lui Dumnezeu; prin brațele sau armele neprihănirii, pe partea dreaptă, sau la mâna dreaptă, și pe partea stângă, sau la mâna stângă);
8. prin glorie și lipsă de noblețe; prin faimă rea și faimă bună; ca înșelători și oameni adevărați;
9. ca niște necunoscuți și cunoscuți; ca niște oameni care mor, și iată! noi trăim; ca pedepsiți, și nu ca morți;
10. ca întristat, dar bucurându-mă întotdeauna [ca întristat, dar totdeauna bucuros]; ca având nevoie, dar îmbogățind pe mulți oameni; ca neavând nimic, dar stăpânind toate lucrurile. (ca fiind trist, și totuși mereu bucuros; ca având nevoie, și totuși îmbogățind pe mulți oameni; ca neavând nimic, și totuși posedând totul).

11. Corinteni! gura noastră este deschisă pentru voi, inima noastră este alungită/inima noastră este mare; (O! Corinteni, v-am vorbit deschis, sau sincer, și inima noastră s-a lărgit, sau s-a deschis larg, pentru voi);
12. nu vă neliniștiți în/cu noi, ci vă neliniștiți în lăuntrul vostru. [+voi să nu fiți strâmtorați în noi, ci sunteți strâmtorați, sau sunteți chinuiți, în măruntaiele voastre].
13. Iar despre fii spun: <<voi care aveți aceeași răsplată, să fiți alintați>> (să vă lărgiți, adică să vă deschideți larg inimile pentru noi).

14. Nu purtați jugul cu oameni necredincioși. Pentru care despărțire, (sau care comuniune), a înțelepciunii drepte cu răutatea? sau ce părtășie are lumina cu întunericul? (Nu purta jugul cu cei infideli sau cu necredincioșii. Căci ce părtășie este între neprihănire și stricăciune, sau ce părtășie este între lumină și întuneric?)
15. și care este legătura dintre Hristos și Belial? sau ce legătură are un [om] credincios cu cei necredincioși, [sau cu păgânii?] (Și ce înțelegere există între Mesia și Belial, sau Diavol? sau ce împărtășire, sau comuniune, există între un credincios și un necredincios, sau cu unul dintre neamuri?)

16. și ce consimțire față de templul lui Dumnezeu și un fals dumnezeu? (și ce legătură există între templul lui Dumnezeu și idoli?) Și voi veți fi templul Dumnezeului celui viu, după cum spune Domnul: <<Căci Eu voi locui în ei și voi umbla printre ei; și Eu voi fi Dumnezeul lor și ei vor fi un popor pentru Mine>>.

17. De aceea, <<ieșiți din mijlocul lor și separați-vă>>, (și fiți puși deoparte), zice Domnul, <<și nu vă atingeți de nimic necurat; și Eu vă voi primi,

18. și voi fi pentru voi un Tată, iar voi veți fi pentru Mine fii și fiice>>, zice Domnul Atotputernic.

CAPITOLUL 7

1. De aceea, confrați mult iubiți, noi care avem aceste făgăduințe, curățați-vă de toată murdăria cărnii și a duhului, săvârșind sfințenia în temerea/frica de Dumnezeu (fiind sfinți în frica de Dumnezeu, sau cu respect pentru Dumnezeu).

2. Luați-ne pe noi; nu am rănit pe nimeni, nu am prejudiciat pe nimeni [nu am corupt pe nimeni], nu am înșelat pe nimeni.
3. Eu spun nu condamnării voastre/Nu vă condemn; căci am spus mai înainte, să fiți în inimile noastre, să murim împreună și să trăim împreună.
4. Multă încredere am în voi, multă slavă îmi este mie pentru voi. Sunt plin de mângâiere, sunt plin de bucurie, (sau abund în bucurie), în toate necazurile noastre.

5. Pentru că, atunci când am venit în Macedonia, carnea noastră nu avea odihnă, ci am suferit toate necazurile; fără alte lupte și temeri în interior (și temeri dinăuntru).

6. Dar Dumnezeu, care îi mângâie pe oamenii blânzi, ne-a mângâiat cu venirea lui Tit.
7. Și nu numai în venirea lui, ci și în mângâierea prin care el a fost mângâiat în voi, spunându-ne dorința voastră, plânsul vostru, dragostea voastră pentru mine, astfel încât m-am bucurat (cu atât mai mult).
8. Pentru că, deși v-am făcut să vă pară rău, într-o epistolă, nu mă ruinează; deși m-a rușinat, [eu] văzând că, deși acea epistolă v-a făcut să vă pară rău la un moment dat, (Pentru că, deși te-am întristat prin scrisoarea mea, nu regret acum; și, deși am regretat, văd că, deși scrisoarea te-a întristat pentru o vreme),
9. acum am bucurie; nu pentru că ați fost întristați, ci pentru că ați fost întristați pentru penitență. De ce vă pare rău după Dumnezeu, pentru că nu suferiți nimic în urma noastră. (acum mă bucur; nu pentru că ați fost întristați, ci pentru că ați fost întristați până la pocăință. Pentru că voi ați fost întristați de Dumnezeu și nu ați suferit nici un prejudiciu, nici o vătămare din partea noastră).
10. Căci întristarea care este după Dumnezeu lucrează penitență în sănătate neclintită; dar întristarea lumii lucrează moarte. (Căci întristarea care vine de la Dumnezeu, lucrează pocăință pentru mântuire sigură; dar întristarea lumii lucrează moarte).
11. Căci iată! același lucru, ca să vă întristați după Dumnezeu, cât de multă ocupație lucrează în voi; dar apărarea, dar indignarea, dar groaza (dar frica), dar dorința, dar dragostea, dar răzbunarea.
12. De aceea, chiar dacă v-am scris, n-am scris nici pentru cel care a făcut vătămarea, nici pentru cel care a suferit, ci pentru a arăta grija, (sau zelul nostru), pe care îl avem pentru voi înaintea lui Dumnezeu.
13. De aceea suntem mângâiați, dar în mângâierea voastră mai din belșug ne-am bucurat mai mult de bucuria lui Tit, pentru că duhul lui este împlinit de voi toți. (Și astfel am fost încurajați de încurajarea voastră, dar ne-am bucurat și mai mult de bucuria lui Tit, pentru că spiritul lui a fost umplut din plin de voi toți).
14. Și dacă am slăvit ceva cu el din partea voastră, nu sunt încurcat, (sau rușinat); dar după cum v-am spus toate lucrurile [în adevăr], tot așa și slava noastră, care era la Tit, s-a făcut adevăr. (Și dacă m-am lăudat cu ceva despre voi lui, nu mi-e rușine; pentru că, așa cum v-am spus totul în adevăr, tot așa și lauda noastră despre voi lui Tit s-a dovedit a fi adevărată).
15. Iar lăuntricitatea Celui ce are în vedere ascultarea voastră a tuturor, cum cu frică și cutremur L-ați primit, să fie mai deplină în voi. (Și afecțiunea lui lăuntrică pentru voi a crescut și mai mult, când și-a adus aminte de toată ascultarea voastră și cum cu frică și cutremur l-ați primit).
16. Am bucuria de a mă încrede în Voi în toate lucrurile.

CAPITOLUL 8

1. Dar, confraților, noi vă facem cunoscut harul lui Dumnezeu, care este dat în bisericile din Macedonia,
2. că în multe încercări de necaz, multul/destulul, (sau abundența), bucuriei lor a fost, și cea mai mare sărăcie a lor era abundentă în bogăția simplității lor, (sau de sinceritatea lor).

3. Pentru că eu le aduc mărturie, după ar putea, (sau după putere), și, mai presus de toate, au fost intenționate, (Căci mărturisesc despre ei, da, despre puterea lor, și chiar peste puterea lor, sau dincolo de limita lor, ei au fost dispuși),
4. cu multă îndemnare ne rugau (pentru) harul și împărtășirea de slujire/administrare, (sau a ministerului), care este/era făcută oamenilor sfinți.
5. Și nu așa cum am sperat noi, ci ei s-au dăruit mai întâi Domnului, apoi nouă, prin voia lui Dumnezeu.
6. Așa că ne-am rugat lui Tit, ca așa cum a început, tot așa să împlinească și în voi acest har.

7. Dar pe măsură ce creșteți în toate lucrurile, în credință, în cuvânt și în cunoștință, (sau în știință), și în orice ocupație, mai mult, și în caritatea voastră față de noi, ca și în acest har să abundați. (Dar, după cum abundă în toate lucrurile, în credință, în cuvânt, în cunoștință și în tot zelul și, mai mult, în dragostea voastră pentru noi, tot așa și în darul acesta veți abunda).
8. Nu o spun ca pe o poruncă, ci prin ocupația altor oameni, dovedind, de asemenea, bunul spirit al carității tale. (Nu spun acest lucru ca o poruncă, ci spunându-vă despre grija altor oameni, dovedesc sau testez gândurile bune sau sinceritatea dragostei voastre).
9. Și voi cunoașteți harul Domnului nostru Isus Hristos, pentru că El a fost făcut nevoiaș pentru voi, când era bogat, (astfel) încât voi să fiți îmbogățiți prin nevoia lui.
10. Și vă sfătuiesc cu privire la acest lucru, pentru că acest lucru vă este de folos, nu numai că ați început să faceți, ci și că ați început să aveți voință, (sau să aveți dorință), încă din anul trecut.
11. Dar acum săvârșiți cu fapta, pentru că, așa cum discreția voinței este gata [să dorească binele], tot așa să fie și cu împlinirea a ceea ce aveți.
12. Căci dacă voința este gata, ea este acceptată după ceea ce are, nu după ceea ce nu are.
13. Și nu ca aceasta să fie o remisiune, (sau lenevire, sau trândăvie), pentru alți oameni, și pentru voi necazuri;
14. ci de egalitate, în timpul prezent, abundența ta împlinește nevoia lor, (astfel) încât și abundența lor să fie o împlinire a nevoii tale, (astfel) încât să se facă egalitate;
15. după cum este scris: <<Cine a adunat mult, nu a fost sporit, iar cine a adunat puțin, nu a avut mai puțin>>.

16. Și Îi mulțumesc lui Dumnezeu, care a dat aceeași ocupație pentru voi în inima lui Tit, (Și Îi mulțumesc lui Dumnezeu, care a pus aceeași grijă pentru voi în inima lui Tit),
17. pentru că el a primit îndemnuri; dar când a fost mai ocupat, prin voia lui a plecat la voi.
18. Și am trimis cu el un frate, a cărui laudă este în Evanghelie de către toate bisericile. (Și am trimis un frate cu el, care este lăudat de toate bisericile pentru slujirea sa față de/pentru predicarea Evangheliei, sau Vestea cea Bună).
19. Și nu numai [lăudat], ci și rânduit de biserici (ca) însoțitor al pelerinajului nostru în acest har, care este slujit de noi, spre slava Domnului și după voia noastră rânduită; (Și nu numai că este lăudat, dar este și rânduit de biserici ca partener al pelerinajului nostru în acest har, care este slujit de noi, spre slava Domnului și potrivit voinței noastre rânduite);

20. evitând acest lucru, ca nimeni să nu ne învinuiască în această mulțime, care ne este administrată, spre slava Domnului. (evitând acest lucru, astfel încât nimeni să nu ne poată reproșa această abundență, care este servită de noi, pentru slava Domnului).
21. Pentru că noi propovăduim lucruri bune, nu numai înaintea lui Dumnezeu, ci și înaintea tuturor oamenilor.
22. Căci am trimis cu ei și pe fratele nostru, pe care l-am dovedit în multe lucruri de multe ori, că a fost ocupat, dar acum mult mai aglomerat, pentru multă încredere în voi,
23. fie pentru Tit, care este tovarășul și ajutorul meu în voi, fie pentru frații noștri, apostolii bisericilor slavei lui Hristos. (fie pentru Tit, care este colegul și ajutorul meu cu voi, fie pentru frații noștri, apostolii bisericilor, spre slava lui Mesia).
24. De aceea, arătați-le în fața bisericilor acea arătare care este a carității voastre, (acea arătare a dragostei voastre) și a gloriei noastre pentru voi.

CAPITOLUL 9

1. Căci din slujba care se face oamenilor sfinți, mie mi se cuvine din plin să vă scriu. (Iar în ceea ce privește serviciul, sau ajutorul, care este trimis sfinților, sau poporului lui Dumnezeu, nu este necesar să vă scriu).
2. Căci știu că vei fi gata/Căci știu că ești gata să o faci, pentru care te-am slăvit cu macedonenii, căci și Ahaia este gata de un an, și dragostea ta a stârnit pe mulți.
3. Și am trimis confrați, ca acest lucru pe care îl lăudăm despre voi, să nu fie anulat în această parte, ca, așa cum am spus, să fiți pregătiți. (Și am trimis pe acești frați, pentru ca lauda noastră despre voi în această privință să nu fie vorbe goale, ci așa cum am spus, pentru ca voi să fiți pregătiți).
4. Ca nu cumva, când vor veni macedonenii cu mine și vă vor găsi nepregătiți, să ne fie rușine că nu v-am spus/că nu v-am văzut, în această substanță.
5. De aceea cred că este necesar să mă rog confraților, ca ei să vină înaintea voastră și să pregătească această binecuvântare promisă pentru a fi pregătită, astfel ca binecuvântare, și nu ca avariție (ca o binecuvântare sau ca un dar, și nu ca un exemplu de lăcomie).

6. Căci spun lucrul acesta: <<cine seamănă puțin, va secera și el puțin; și cine seamănă binecuvântări, va secera și el binecuvântări>>.
7. Fiecare om cum a aruncat în inima sa, nu de supărare sau de nevoie, căci Dumnezeu iubește pe cel ce dă cu bucurie.
8. Și Dumnezeu este puternic să facă ca tot harul să abunde în voi, pentru ca în toate lucrurile, pentru totdeauna, să aveți toată suficiența și să fiți destoinici în orice lucrare bună; (Și Dumnezeu este destul de puternic ca să vă dea toate darurile necesare din belșug, astfel încât să aveți întotdeauna destule în toate și să puteți îmbelșuga în toate faptele bune);

9. după cum este scris: <<El a împărțit peste hotare, el a dat săracilor, înțelepciunea lui rămâne fără sfârșit (dreptatea Lui rămâne în vecii vecilor).
10. Și cel care dă sămânță semănătorului (Și cel care servește sămânța semănătorului), va da și pâine să mănânce și va înmulți sămânța voastră și va face să crească mult roadele

înțelepciunii voastre;
11. ca în toate lucrurile să vă îmbogățiți cu ceară din belșug, (sau abundentă), în toată simplitatea, care lucrează prin noi facerea de mulțumiri lui Dumnezeu. (astfel încât în toate lucrurile în care v-ați îmbogățit să vă îmbelșugați sau să abundați, cu toată sinceritatea, care lucrează în noi aducerea de mulțumiri lui Dumnezeu).
12. Căci ministerul, (sau serviciul), acestei funcții nu numai că umple acele lucruri care lipsesc oamenilor sfinți, ci și înmulțește multe mulțumiri lui Dumnezeu,
13. prin dovedirea acestui minister, care glorifică pe Dumnezeu în ascultarea recunoașterii voastre în Evanghelia lui Hristos, și în simplitatea, (sau în sinceritatea), comunicării către ei și către toți [ceilalți],
14. și în rugămințile lor pentru voi, care vă doresc pentru harul minunat al lui Dumnezeu în voi/și în implorarea lor pentru voi, care vă doresc pentru harul excelent al lui Dumnezeu în voi.
15. Îi mulțumesc lui Dumnezeu pentru darul lui, care nu poate fi spus. [Îi mulțumesc lui Dumnezeu pentru ceea ce nu se poate spune, sau nenarrabilului, sau care nu poate fi spus, darul lui.] (Îi mulțumesc lui Dumnezeu, pentru darul Său, mulțumiri care nu pot fi spuse îndeajuns).

CAPITOLUL 10

1. Și eu însumi, Pavel, vă rog, prin delicatețea, (sau blândețea), și moliciunea/suplețea, (sau răbdarea), lui Hristos, (Și eu, Pavel, vă implor, prin blândețea și bunătatea lui Mesia), care în față sunt blând între voi, și nu am încredere în voi.
2. Pentru că vă rog, ca nu cumva să nu fiu îndrăzneț, (sau să nu fiu rezistent), prin încrederea în care sunt ghicit să fiu îndrăzneț, (sau să fiu rezistent), față de unii care ne consideră ca și cum am rătăci după carne. (Pentru că vă rog, ca nu cumva, atunci când sunt prezent, să nu fiu îndrăzneț, prin încrederea în care sunt considerat a fi îndrăzneț, de către unii, care ne judecă, ca și cum am umbla, sau am merge, după carne).
3. Căci noi, care umblăm în carne, nu luptăm după carne.
4. Pentru că armele cavaleriei noastre nu sunt trupești, ci puternice prin Dumnezeu pentru distrugerea forțelor, (sau a gardurilor de protecție). (Căci armele luptei noastre să nu fie trupești, ci să fie făcute puternice de Dumnezeu pentru distrugerea întăriturilor).
5. Și distrugem sfaturile și toată înălțimea care se înalță, (sau se ridică) împotriva științei lui Dumnezeu, și ducem în captivitate toată înțelegerea în slujba lui Hristos. (Și distrugem uneltiri și planuri și toată înălțimea care se ridică împotriva cunoașterii lui Dumnezeu, și ducem în captivitate orice înțelegere în slujba lui Mesia).
6. Și suntem gata să răzbunăm toată neascultarea, (Și să fim pregătiți să pedepsim orice neascultare sau răzvrătire), când ascultarea voastră va fi împlinită.

7. Vedeți lucrurile care sunt după față. Dacă cineva se încrede în el însuși, că este din Hristos, să se gândească iarăși la acest lucru cu el însuși, căci precum el este al lui Hristos, așa (suntem) și noi. (Dacă cineva se încrede în sine că este al lui Mesia, atunci să se gândească la aceasta cu el însuși, că precum el este din Mesia, așa și noi suntem din Mesia).

8. Căci dacă mă voi glorifica (Căci dacă mă voi lăuda), cu ceva mai mult din puterea noastră, pe care Domnul ne-a dat-o spre zidire, și nu spre distrugerea voastră, nu voi fi rușinat.
9. Dar ca să nu fiu bănuit că mă tem de voi prin epistole, (Ca să nu se creadă că vă sperii prin scrisorile mele),
10. căci ei spun: <<Epistolele sunt dureroase, (sau grele), și puternice, dar prezența trupului este firavă, (sau slabă), și cuvântul (este) vrednic de disprețuit, (sau este disprețuitor).
11. Cel care este astfel, să se gândească la aceasta, pentru că așa cum noi suntem absenți în cuvânt prin epistole, așa vom fi prezenți în faptă.

12. Pentru că nu îndrăznim să ne punem între, sau să ne comparăm cu unii oameni, care se laudă pe ei înșiși; ci ne măsurăm în noi înșine, și ne comparăm cu noi înșine.
13. Pentru că nu vom avea glorie peste măsură, ci după măsura regulii pe care Dumnezeu ne-a măsurat-o, măsura care se întinde [până la] voi.
14. Pentru că noi nu ne întindem prea mult pentru noi, așa cum nu ne întindem pentru voi. Căci la voi am venit cu Evanghelia lui Hristos, (Căci am venit la voi să vă propovăduim Evanghelia, sau Vestea cea Bună, a lui Mesia),
15. fără să ne lăudăm peste măsură cu durerile altora. Căci avem nădejdea credinței voastre, care crește în voi, (Căci avem speranța că, prin credința care crește în voi), că va fi mărită prin stăpânirea noastră în abundență,
16. de asemenea, să predicați în acele lucruri care sunt dincolo de voi, [și] nu de a avea glorie în domnia altuia, (nu de a ne lăuda cu domeniul de lucru al altuia), în aceste lucruri care sunt pregătite/în aceste lucruri care se pregătesc.
17. Cel ce se glorifică, să se glorifice în Domnul. (Cel care se laudă, să se laude cu Domnul).
18. Căci nu cel care se laudă pe sine este aprobat, ci cel pe care îl laudă Dumnezeu.

CAPITOLUL 11

1. Aș vrea ca voi să suferiți un mic lucru din neștiința mea (Aș vrea să-mi permiteți puțină prostie/nebunie), dar și să mă sprijiniți (sau să mă susțineți).
2. Căci eu vă iubesc prin dragostea lui Dumnezeu; pentru că v-am logodit cu un singur soț, ca să fiți o fecioară castă pentru Hristos [ca să vă dau, fecioară curată, unui singur bărbat, lui Hristos] (ca să te dau ca o fecioară curată lui Mesia).
3. Dar mă tem, ca nu cum șarpele a înșelat-o pe Eva cu înșelăciunea sa subtilă, așa să vă fie coruptă inteligența și să cădeți de la simplitatea care este în Hristos. (Dar mă tem că, așa cum șarpele a înșelat-o pe Eva cu înșelăciunea sa subtilă, la fel și mințile voastre sunt corupte acum și au căzut de la devotamentul vostru sincer față de Mesia).
4. Căci dacă cel ce vine propovăduiește un alt Hristos (Căci dacă cel care vine propovăduiește un alt Mesia), pe care noi nu l-am propovăduit, sau dacă voi luați un alt duh, pe care voi nu l-ați luat, (sau pe care nu l-ați primit), sau o altă Evanghelie, pe care voi nu ați primit-o, pe bună dreptate trebuie să suferiți.
5. Pentru că eu cred, (sau bănuiesc, sau cred că), nu am făcut nimic mai puțin decât marii apostoli.

6. Căci chiar dacă sunt neînvățat în cuvânt, dar nu și în cunoaștere [De ce să fiu eu neînvățat în predică, dar nu și în știință] (Pentru că, deși nu sunt învățat în a ține predici, am unele cunoștințe). Căci în toate lucrurile sunt deschis față de voi (sau sunt arătat, sau făcut cunoscut vouă).

7. Sau dacă am săvârșit eu însumi păcatul, umilindu-mă, (sau facându-mă mic), pentru ca voi să fiți îmbunătățiți (astfel încât să fiți ridicați), pentru că v-am predicat în mod gratuit Evanghelia lui Dumnezeu?
8. M-am dezbrăcat, (sau m-am răsfățat, sau am luat cadouri de la), [față de] alte biserici, și am luat salarii la serviciul dumneavoastră. (Da, am jefuit alte biserici/am primit daruri de la alte biserici, și astfel mi-am primit salariul pentru serviciul meu, sau slujirea mea, pentru voi).
9. Și când am fost printre voi și am avut nevoie, nu am fost îndatorat nimănui; pentru că frații care au venit din Macedonia au împlinit, (sau au suplinit), ceea ce mi-a lipsit. Și în toate lucrurile M-am păzit și Mă voi păzi fără nici o plată pentru voi. (Și când am fost printre voi și am avut nevoie, n-am fost o povară pentru nimeni; pentru că frații veniți din Macedonia îmi dădeau ce-mi trebuia. Și astfel, în toate, am avut grijă de mine și nu voi fi o povară pentru voi).
10. Adevărul lui Hristos este în mine (Adevărul lui Mesia este în mine); căci slava aceasta nu va fi zdrobită în mine în țările, (sau în ținuturile), din Ahaia.
11. De ce? pentru că nu vă iubesc? Dumnezeu știe.

12. Pentru că ceea ce fac și ceea ce voi face este să tai ocazia celor care vor (o) ocazie, ca în lucrul în care se laudă, să fie găsiți ca noi. (Căci ceea ce fac și ceea ce voi face este să le tai ocazia celor care doresc o ocazie, astfel încât, în ceea ce se laudă ei, să fie găsiți ca noi).
13. Căci astfel de apostoli falși sunt lucrători înșelători, (sau vicleni), și se transfigurează în apostoli ai lui Hristos. (Căci astfel de apostoli falși sunt lucrători ai înșelăciunii, care se transformă în apostoli ai lui Mesia).
14. Și nu este de mirare, pentru că Satana însuși se transfigurează într-un înger de lumină. (Și nu este de mirare, pentru că Satana însuși se transformă într-un înger de lumină).
15. De aceea nu este mare lucru dacă slujitorii lui sunt transfigurați ca slujitori ai înțelepciunii, al căror sfârșit va fi după faptele lor. (Astfel, nu este mare lucru dacă robii Lui se transformă în robi ai dreptății, al căror sfârșit va fi după faptele lor).

16. Spun din nou, ca nu cumva cineva să mă ghicească, (sau să mă considere, sau să mă creadă), ca fiind neînțelept; altminteri luați-mă ca pe un neînțelept, că, de asemenea, am glorie un pic de ceva (astfel încât să mă pot lăuda și eu puțin).
17. Ceea ce vorbesc eu, nu vorbesc după Dumnezeu, ci ca un nechibzuit/ci ca în nechibzuință, în această substanță a gloriei (în această chestiune de laudă).
18. Pentru că mulți oameni se laudă după trup, iar eu mă voi lăuda. (Căci mulți oameni se laudă cu lucruri trupești, și așa mă voi lăuda și eu).

19. Căci voi suferiți cu bucurie pe oamenii neînțelepți, când voi înșivă sunteți înțelepți.
20. Pentru că voi suferiți, dacă cineva vă duce în robie, dacă cineva vă devoră, dacă cineva vă ia, dacă cineva este sporit [de mândrie], dacă cineva vă lovește în față. (Căci voi îngăduiți aceasta, dacă cineva vă duce în robie sau în sclavie, dacă cineva vă devoră, dacă cineva vă prinde, dacă cineva se înalță peste voi prin mândrie, dacă cineva vă lovește în față).
21. Prin lipsă de noblețe spun, ca și cum am fi bolnavi în această parte (ca și cum am fi fragili și slabi în această privință). În ce îndrăznește cineva, în nechibzuință zic, și îndrăznesc.
22. Ei sunt evrei, și eu; ei sunt israeliți, și eu; ei sunt sămânța lui Avraam, și eu;
23. ei sunt slujitorii lui Hristos, și eu (ei sunt slujitorii lui Mesia, așa cum sunt eu). Eu, care sunt mai puțin înțelept, spun; plin de multe chinuri (în multe munci mari), în închisori mai abundent, în răni deasupra manierei, (sau supra-măsurat), în moarte de multe ori.
24. Am primit de la evrei de cinci ori patruzeci de lovituri, una mai puțin; (Am primit de la evrei de cinci ori patruzeci de lovituri mai puțin una);
25. de trei ori am fost bătut cu toiege, o dată am fost lapidat, de trei ori am fost la ruperea corăbiei, (de trei ori am naufragiat), o noapte și o zi am fost în adâncul mării;
26. în drumuri de multe ori, în primejdii de inundații, (în pericol din cauza râurilor), în primejdia hoților, în pericolele rudelor, în pericolele păgânilor, (în pericol din pricina neamurilor), în primejdii în cetate, în primejdii în deșert, în primejdii pe mare, în primejdii printre frați falși,
27. în chinuri și nevoi, în multe treziri, în foame, în sete, în multe posturi, în frig și goliciune.
28. Fără aceste lucruri care nu sunt de folos, munca mea de fiecare zi, (sau studiul meu de fiecare zi), este ocupația tuturor bisericilor.
29. Cine este bolnav, iar eu nu sunt bolnav? (Cine este firav și slab, iar eu nu sunt firav și slab?) cine este făcut să se împiedice, (sau să cadă), și eu nu sunt ars?

30. Dacă se cuvine să mă glorific, mă voi glorifica în lucrurile care țin de slăbiciunea mea, (sau de fragilitatea mea). (Dacă se cuvine să mă laud, atunci mă voi lăuda cu acele lucruri care vorbesc despre, sau care arată, slăbiciunea sau fragilitatea mea).
31. Dumnezeu și Tatăl Domnului nostru Isus Hristos, care este binecuvântat în toate lumile, (care este binecuvântat pentru totdeauna/să fie binecuvântat pentru totdeauna), știe că nu mint.
32. Prefectul Damascului, al regelui din neamul lui Aretas, [al regelui poporului, Aretas], a vegheat în cetatea Damascului ca să mă ia (captiv);
33. și printr-o fereastră, într-un coș, am fost lăsat jos de perete, și astfel am scăpat din mâinile lui.

CAPITOLUL 12

1. Dacă se cuvine să avem glorie, nu ne grăbim (Nu este oportun să ne lăudăm); dar voi ajunge la viziunile și revelațiile Domnului.

2. Cunosc un om în Hristos care înainte de [cu] paisprezece ani; dacă în trup, dacă afară din trup, nu știu, Dumnezeu știe; că un astfel de om a fost răpit până la al treilea cer. (Cunosc un om în Mesia care acum paisprezece ani; dacă în trup sau în afara trupului, nu știu, dar Dumnezeu știe; acel om a fost răpit în al treilea cer).
3. Și eu cunosc un astfel de om; dacă în trup sau în afara trupului, nu știu, Dumnezeu știe; (Și știu că omul, fie în trup, fie afară din trup, nu știu eu, ci Dumnezeu știe);
4. că a fost răpit în paradis și a auzit cuvinte secrete, pe care nu este permis unui om să le spună. (că a fost răpit în paradis și a auzit cuvinte private, sau secrete, pe care nu este permis unui om să le spună).
5. Căci în [cu] astfel de lucruri mă voi lăuda; dar pentru mine nimic, decât în [cu] slăbiciunile mele. (Cu un om ca acesta mă voi lăuda; dar despre mine nimic, cu excepția slăbiciunilor și fragilităților mele).
6. Pentru că dacă voi dori să mă glorific, (Pentru că dacă vreau să mă laud), nu voi fi neînțelept, pentru că voi spune adevărul; dar te cruț, ca nu cumva să mă ghicească cineva cu privire la ceea ce vede în mine sau aude ceva despre mine.

7. Și ca nu cumva măreția (acestor) revelații să mă pună în valoare, (sau să mă înalțe, sau să mă ridice), în mândrie, [de eceea] mi s-a dat un înger al Satanei, care m-a înțepat în carnea mea/înțepătura cărnii mele, (astfel încât) să mă zdrobească.
8. Pentru care lucru L-am rugat de trei ori pe Domnul, ca să plece de la mine.
9. iar el mi-a spus: <<Harul meu îți este de ajuns; pentru că virtutea este făcută perfect în slăbiciune>>. De aceea, cu bucurie mă voi lăuda în slăbiciunile mele, pentru ca virtutea lui Hristos să locuiască în mine. (Iar El mi-a zis: Harul meu îți este de ajuns; căci puterea se desăvârșește în slăbiciune și în fragilitate. Așa că mă voi lăuda cu plăcere cu slăbiciunile și fragilitățile mele, astfel încât puterea lui Mesia să trăiască în mine).
10. De aceea sunt mulțumit de slăbiciunile mele, în disprețuiri, (sau în mustrări), în nevoi, în persecuții, în chinuri, pentru Hristos; pentru că atunci când sunt bolnav, atunci sunt puternic. (Și astfel, sunt mulțumit de slăbiciunile și fragilitățile mele, de dispreț, de mustrări, de nevoi, de persecuții, de chinuri, pentru Mesia; pentru că atunci când sunt fragil și slab, atunci sunt puternic).

11. Am rămas fără minte, (sau neștiutor), voi m-ați constrâns. Căci ar trebui să fiu lăudat de voi; căci nu am făcut nimic mai puțin decât ceea ce apostolii măsoară prea mult. Deși sunt un nimeni, (Dar eu sunt nebun, iar voi m-ați constrâns. Căci ar trebui să fiu lăudat de voi; pentru că nu am făcut nimic mai puțin decât cei care sunt apostoli peste măsură, sau care sunt cei mai mari apostoli. Deși eu nu sunt nimic,)
12. totuși semnele apostolatului meu se fac asupra voastră, în toată răbdarea și semnele, (sau miracolele), și marile minuni și virtuțile, (sau lucrările puterii).
13. Și ce este, că ați avut mai puțin decât celelalte biserici? [nu] decât că eu însumi nu v-am întristat, (fără a ține cont de tine (să nu iau nimic de la tine?))

14. Iată! a treia oară sunt gata să vin la voi și nu vă voi fi supărător; căci nu eu caut lucrurile care sunt ale voastre, ci voi. Căci nici fiii nu trebuie să facă comoară tatălui și mamei, (Căci fiii nu trebuie să dea comori tatălui și mamei lor), ci tatăl și mama fiilor.
15. Pentru că voi da cu cea mai mare bună știință/în mod deliberat, (Pentru că voi da cu cea mai mare bunăvoință, sau din libera mea voință), și eu însumi voi fi dat pentru sufletele voastre; deși vă iubesc mai mult și sunt mai puțin iubit.
16. Dar așa să fie; nu pe tine te-am întristat, ci când am fost subtil, (sau viclean), te-am luat cu vicleșug.
17. Dacă v-am înșelat prin vreuna din ele, pe care v-am trimis-o?
18. L-am rugat pe Tit, și am trimis cu el un frate. Dacă Tit v-a amăgit? dacă nu am mers în același spirit? dacă nu în aceleași etape?

19. Uneori credeți, (sau ghiciți), că ne vom scuza împreună cu voi. Noi vorbim înaintea lui Dumnezeu în Hristos (Vorbim în prezența lui Dumnezeu în Mesia); și, foarte dragi confrați, toate lucrurile pentru zidirea voastră.
20. Dar mă tem că, atunci când voi veni, nu vă voi găsi așa cum vreau, și voi fi găsit de voi așa cum voi nu vreți, (Dar mă tem că, atunci când voi ajunge acolo, nu vă voi găsi așa cum vreau sau cum îmi doresc, și voi fi, de asemenea, găsit de voi așa cum nu vreți sau cum nu vă doriți); ca nu cumva să apară între voi certuri, invidii, indignări, disensiuni și răstălmăciri, discursuri ascunse de discordie, umflături de mândrie, dezbateri;
21. și ca nu cumva, când voi veni din nou, Dumnezeu să mă smerească, (sau să mă facă umil), împreună cu voi și să plâng pe mulți dintre ei, care au păcătuit mai înainte și nu au făcut penitență pentru necurăția, (și care nu s-au pocăit pentru necurăția), curvia și desfrânarea pe care le-au făcut.

CAPITOLUL 13

1. Iată! a treia oară vin la voi, și în gura a doi sau a trei martori orice cuvânt va rămâne valabil.
2. Am spus înainte, și spun înainte, ca prezent de două ori, și acum absent, pentru cei care au păcătuit înainte și pentru toți ceilalți; căci dacă voi veni iarăși, nu vă voi cruța (pe voi).
3. Căutați voi dovada, (sau încercarea) acelui Hristos care vorbește în mine, care nu este slab în voi, [ci este puternic în voi]? (Căutați voi dovada acelui Mesia, care vorbește prin mine, care nu este fragil și slab în voi, ci mai degrabă tare și puternic?)
4. Căci, deși a fost răstignit de slăbiciune, dar trăiește din virtutea lui Dumnezeu. Căci și noi suntem bolnavi în el, dar vom trăi împreună cu el din virtutea lui Dumnezeu în noi. (Căci deși a fost răstignit în slăbiciune, acum trăiește prin puterea lui Dumnezeu. Căci și noi suntem fragili și slabi în El, dar vom trăi împreună cu El prin puterea lui Dumnezeu în noi).
5. Analizați-vă singuri, dacă sunteți în credință; voi înșivă o dovediți. Dacă nu vă cunoașteți pe voi înșivă, pentru că Hristos Isus este în voi? [nu] dar în noroc sunteți mustrabili. (Testați-vă pe voi înșivă, dacă sunteți în credință; voi înșivă o dovediți. Nu știți voi că Mesia Isus este în voi? dacă nu cumva sunteți reprobabili).

6. Dar nădăjduiesc, pentru că știți, că nu suntem mustrabili. (Dar sper că voi știți că nu suntem de ocară).
7. Și ne rugăm Domnului să nu faceți nimic rău; nu că am părea dovediți, (nu ca noi să fim văzuți ca având dreptate), ci ca să faceți ceea ce este bine și ca noi să fim la fel de reprobabili.
8. Căci nu putem face nimic împotriva adevărului, ci, (mai degrabă), pentru adevăr.
9. Pentru că noi ne bucurăm când suntem bolnavi, dar voi sunteți puternici; și ne rugăm (pentru) acest lucru, (da), perfecțiunea voastră. (Pentru că noi ne bucurăm, când noi suntem fragili și slabi, dar voi sunteți tari și puternici; și ne rugăm pentru acest lucru, da, pentru împlinirea voastră).
10. De aceea nu am scris aceste lucruri, ca atunci când sunt prezent să nu fie mai greu/să nu vă îngreunați, (astfel încât, atunci când ajung acolo, să nu trebuiască să iau măsuri mai dure), prin puterea pe care mi-a dat-o Domnul, spre zidire, și nu spre pieirea voastră.

11. Confraților, (Fraților), de acum înainte bucurați-vă, fiți desăvârșiți, stimulați-vă, [și învățați-vă]; înțelegeți același lucru; aveți pace, și Dumnezeul păcii și al dragostei va fi cu voi.
12. Salutați-vă bine împreună în sărutul sfânt. (Salutați-vă unii pe alții cu un sărut sfânt).
13. Toți oamenii sfinți vă salută bine. (Toți sfinții/Tot poporul lui Dumnezeu vă trimite salutări cordiale).

14. Harul Domnului nostru Isus Hristos, mila lui Dumnezeu și împărtășirea cu Duhul Sfânt să fie cu voi toți. Amin. (Harul Domnului nostru Isus Hristos, dragostea lui Dumnezeu și împărtășirea Spiritului Sfânt să fie cu voi toți. Amin).

GALATENI

CAPITOLUL 1

1. Pavel, apostolul, nu de la oameni, nici prin oameni, ci prin Isus Hristos și prin Dumnezeu Tatăl, care l-a înviat din moarte, [care l-a înviat din morți],
2. și prin toți frații care sunt cu mine, către Bisericile Galatiei, (și toți frații care sunt cu mine, către Bisericile din Galatia),

3. harul să fie cu voi și pacea lui Dumnezeu Tatăl și a Domnului Isus Hristos,
4. care S-a dat pe Sine pentru păcatele noastre, ca să ne izbăvească de lumea cea rea de acum, prin voia lui Dumnezeu și Tatăl nostru,
5. Căruia I se cuvine cinste și slavă în lumile lumilor. Amin. (Căruia I se cuvine cinstea și slava pentru totdeauna și întotdeauna. Amin).

6. Mă mir că atât de repede ați fost astfel mutați de la cel care v-a chemat în harul lui Hristos, într-o altă evanghelie, (sau la o altă evanghelie); (Sunt uimit că atât de repede v-ați îndepărtat de cel care v-a chemat la harul lui Mesia, către o altă evanghelie);
7. care nu este alta, ci că sunt unii care vă tulbură și vor răstălmăci evanghelia lui Hristos. (care nu este cu adevărat o altă evanghelie, ci că există unii care vă tulbură și vor perverti Evanghelia, sau Vestea Bună, a lui Mesia).
8. Dar dacă noi, sau un înger din cer, v-ar predica, (sau v-ar evangheliza), în afară de ceea ce v-am predicat noi, să fie blestemat.
9. După cum am spus mai înainte, și acum spun din nou, dacă vă predică cineva altceva decât ce ați primit, să fie blestemat.

10. Pentru că acum, dacă sfătuiesc eu oamenii, sau Dumnezeu? sau dacă caut să le fac pe plac oamenilor? Dacă aș fi plăcut oamenilor, nu aș fi fost robul lui Hristos. (Dacă aș mai căuta să le fac pe plac oamenilor, nu aș mai fi slujitorul lui Mesia).

11. Căci, confraților, vă fac cunoscută evanghelia, care a fost propovăduită de mine, (care a fost predicată de mine), pentru că nu este de la om;
12. nici nu am luat-o de la om, (nici nu am primit-o de la nimeni), nici nu am învățat-o (de la oameni), ci prin descoperirea lui Isus Hristos.

13. Căci ați auzit vorbindu-se despre mine cândva în iudaism, că am urmărit peste măsură, (sau excesiv de manierat, sau supra-măsurare/sau prea mult), Biserica lui Dumnezeu și am luptat împotriva ei. (Căci ați auzit despre viața mea dinainte printre evrei, cum am persecutat Biserica lui Dumnezeu peste măsură și cum am luptat atât de mult împotriva ei).
14. Și am profitat în iudaism mai mult decât mulți dintre bătrânii mei din neamul meu, și am fost mai mult un urmaș, (sau un iubitor), al tradițiilor părinților mei.
15. Dar când a vrut El, m-a despărțit din pântecele mamei mele, (care m-a separat din pântecele mamei mele), și m-a chemat prin harul Său,
16. să-L arate pe Fiul Său în mine, ca să-L propovăduiesc printre păgâni, îndată nu m-am mai apropiat de carne și sânge; (a binevoit să-mi arate pe Fiul Său, ca să-L propovăduiesc printre neamuri, îndată nu m-am mai apropiat de carne și de sânge);

17. nici nu am venit la Ierusalim la apostolii care erau înaintea mea, ci am mers în Arabia și m-am întors din nou în Damasc. (nu am venit nici la Ierusalim, la cei care au fost apostoli înaintea mea, ci am mers în Arabia și apoi m-am întors la Damasc).

18. Și la trei ani după ce am venit la Ierusalim, [După aceea, după trei ani, am venit la Ierusalim], l-am văzut pe Petru și am locuit cu el cincisprezece zile;
19. dar n-am văzut pe nimeni dintre apostoli, decât pe Iacov, fratele Domnului nostru.
20. Și aceste lucruri pe care vi le scriu, iată, înaintea lui Dumnezeu nu mint.
21. Apoi am ajuns în coastele Siriei și ale Ciliciei.
22. Dar eu eram necunoscut pe față bisericilor din Iudeea, care erau în Hristos, (care erau în Mesia);
23. iar ei au auzit doar că cel care ne-a urmărit cândva, (mai demult), propovăduiește acum credința, împotriva căreia a luptat cândva, (mai demult); (și auziseră doar că cel care ne prigonea mai înainte, propovăduiește acum credința, împotriva căreia a luptat atât de mult mai înainte);
24. și în mine L-au slăvit pe Dumnezeu. (și l-au lăudat pe Dumnezeu pentru mine).

CAPITOLUL 2

1. Și de paisprezece ani după aceea [Ulterior, după paisprezece ani], m-am suit din nou la Ierusalim cu Barnaba și l-am luat cu mine pe Tit.
2. M-am suit prin revelație și am vorbit cu ei evanghelia, (sau de evanghelie), pe care o predic printre păgâni (Am urcat prin revelație și le-am vorbit sau le-am împărtășit Evanghelia sau Vestea Bună, pe care o predic printre neamuri); și prin ei înșiși către cei care păreau a fi oarecum/păreau a fi ceva, ca să nu alerg, [ca nu cumva să fug], sau să fi alergat în zadar.
3. Și nici Tit, care fusese cu mine, pe când era păgân, nu a fost silit să se taie împrejur; (și Tit, care fusese cu mine, deși era neam, nu a fost silit să se taie împrejur);
4. dar pentru confrații falși care au fost aduși, care au intrat [în secret], să vadă libertatea noastră, pe care o avem în Isus Hristos, pentru a ne aduce, [sau pentru a ne conduce], în robie (pentru a ne duce în servitude/robie, sau în sclavie).
5. Dar nu am lăsat loc supunerii, pentru ca adevărul Evangheliei să locuiască cu voi. (Dar nu ne-am supus dominației lor, pentru ca adevărul Evangheliei, sau Vestea Bună, să rămână cu voi).
6. Dar dintre aceștia care păreau a fi oarecum/păreau a fi ceva, (sau a fi apreciați); care au fost uneori, nu mă privește, pentru că Dumnezeu nu ia persoana unui om (pentru că Dumnezeu nu favorizează personalitatea nimănui); pentru că cei care păreau a fi oarecum/păreau a fi ceva, (sau a fi apreciați), nu mi-au dat nimic.
7. Dar dimpotrivă, când au văzut că evanghelia prepuțului, (sau a necircumciziei), mi-a fost dată [că evanghelia oamenilor păgâni, (sau Evanghelia pentru neamuri), mi-a fost încredințată mie], așa cum Evanghelia circumciziei i-a fost dată lui Petru; (Dimpotrivă, când au văzut că Evanghelia sau Vestea cea Bună pentru cei netăiați împrejur sau pentru păgâni

sau neamuri mi-a fost dată mie, așa cum Evanghelia sau Vestea cea Bună pentru cei tăiați împrejur sau pentru iudei i-a fost dată lui Petru);
8. căci Cel ce a lucrat pentru Petru în apostolatul circumciziei, a lucrat și pentru mine printre păgâni; (căci Cel ce l-a făcut pe Petru apostol al celor tăiați împrejur, m-a făcut și pe mine apostol al neamurilor);
9. și după ce au cunoscut harul lui Dumnezeu, care mi-a fost dat mie, lui Iacov, lui Petru, (sau Chifa), și lui Ioan, care au fost văzuți ca fiind stâlpii, ne-au dat mâna dreaptă de părtășie mie și lui Barnaba, ca noi [să predicăm] printre păgâni, (să predicăm printre neamuri), iar ei în circumcizie;
10. doar că ne-am gândit, (sau că ar trebui să ne gândim), la bieții oameni, lucru pe care am fost foarte ocupat să-l fac. (doar că ar trebui să ne amintim de cei săraci, ceea ce făceam deja mereu).

11. Dar când Petru a venit în Antiohia, eu m-am împotrivit lui în față, (I-am ținut piept, sau i m-am opus, în față), pentru că era vrednic să fie mustrat. (
12. Căci înainte să vină niște bărbați din Iacov [Căci, înainte ca unii să vină de la Iacov], el mânca cu păgâni; dar când au venit ei, s-a retras și s-a separat, temându-se de cei din circumcizie. (Căci, înainte de a veni niște bărbați de la Iacov, el mânca cu neamurile; dar când au venit ei, s-a retras și s-a separat, temându-se de cei din circumcizie).
13. Și ceilalți iudei au fost de accord, (sau au consimțit), la prefăcătoria lui, astfel încât Barnaba a fost atras de ei în acea prefăcătorie.
14. Dar când am văzut că nu mergeau drept la adevărul Evangheliei, i-am spus lui Petru, înaintea tuturor: <<Dacă tu, care ești evreu, trăiești ca un păgân, și nu ca un evreu, cum îi constrângi pe păgâni să devină evrei?>> (cum poți să obligi neamurile să devină evrei?)

15. Noi, evreii de soi/evreii de bună credință, și nu oamenii păcătoși ai păgânilor, (Noi, evreii, suntem de felul nostru, sau în mod natural, și nu dintre păcătoșii neamurilor, cum sunt ei numiți),
16. știm că un om nu este îndreptățit prin faptele legii, ci prin credința în Isus Hristos; și credem în Isus Hristos, ca să fim îndreptățiți prin credința lui Hristos, și nu prin faptele Legii. De aceea, prin faptele Legii, nici un trup nu va fi îndreptățit. (știm că un om nu este justificat prin faptele Legii, ci prin credința în Isus Hristos; și credem în Isus Hristos, ca să fim socotiți neprihăniți prin credința în Mesia, și nu prin împlinirea faptelor Legii. Și astfel, prin împlinirea faptelor Legii, fiecare trup nu va fi îndreptățit).
17. Și dacă căutăm să fim îndreptățiți în Hristos, noi înșine vom fi găsiți oameni păcătoși, (suntem păcătoși), dacă Hristos este un slujitor al păcatului? Să ne ferească Dumnezeu. (Și dacă căutăm să fim îndreptățiți în Mesia, iar noi înșine suntem găsiți păcătoși, atunci este Mesia un slujitor al păcatului? Să ne ferească Dumnezeu).
18. Și dacă zidesc din nou lucrurile pe care le-am distrus, mă fac pe mine însumi un intrus.
19. Căci prin lege am murit față de lege, [Căci prin Lege am murit pentru Lege, ca să trăiesc pentru Dumnezeu];

20. și sunt legat de cruce, ca să trăiesc pentru Dumnezeu cu Hristos. Și acum nu eu trăiesc, ci Hristos trăiește în mine (și eu sunt legat de cruce, ca să trăiesc pentru Dumnezeu cu Mesia. Dar acum nu mai trăiesc eu, ci Mesia, care trăiește în mine). Dar ceea ce trăiesc acum în trup, trăiesc în credința Fiului lui Dumnezeu, care m-a iubit și S-a dat pe Sine însuși pentru mine. [împreună cu Hristos sunt fixat pe cruce. Căci eu trăiesc acum, nu eu, ci Hristos trăiește în mine. Căci, dacă trăiesc acum în trup, trăiesc în credința Fiului lui Dumnezeu, care m-a iubit și s-a dat, (sau s-a predat), pentru mine].
21. Eu nu mă lepăd de harul lui Dumnezeu; pentru că dacă înțelepciunea corectă este prin lege, (căci dacă înțelepciunea dreaptă este conform legii), atunci Hristos a murit fără motiv. (Eu nu arunc harul lui Dumnezeu; pentru că dacă neprihănirea poate fi obținută prin Lege, atunci Mesia a murit fără niciun motiv sau fără niciun scop).

CAPITOLUL 3

1. O! Galateni neastâmpărați/O! Galateni fără minte [O! voi, oameni fără minte din Galatia], înaintea ochilor cărora Isus Hristos este exilat, (sau este condamnat), și răstignit în voi, cine v-a înșelat, ca să nu ascultați de adevăr? (O, Galateni nebuni, înaintea cărora Isus a fost arătat ca fiind condamnat și răstignit, cine v-a înșelat, astfel încât să nu ascultați de adevăr?)
2. Vreau să aflu numai aceasta de la voi: dacă ați primit Duhul din faptele Legii sau din auzirea credinței? (Doresc doar să aflu acest lucru de la voi: ați primit Duhul prin împlinirea faptelor Legii sau prin auzire și credință?)
3. Deci, voi sunteți proști/Deci sunteți nebuni, că atunci când ați început în Duh [pentru că ceea ce ați început în Spirit], [acum] ați sfârșit în carne.
4. Deci, lucruri mari, (sau Atât de multe lucruri), ați suferit fără motiv (sau fără niciun motiv, sau în orice scop), dacă este fără motiv.
5. Cel care vă dă Duhul și lucrează virtuți în voi, fie din faptele legii, fie din auzirea credinței? [De aceea, cel ce vă dă duhul și lucrează virtuțile în voi, dacă din faptele Legii sau din auzirea credinței?] (Vă dă El Duhul și face lucrări de putere printre voi, pentru că faceți voi lucrările Legii, sau pentru că auziți și credeți?)

6. După cum este scris: <<Avraam L-a crezut pe Dumnezeu, și i s-a socotit drept înțelepciune>>.
7. Și de aceea știți voi, că cei care cred sunt fiii lui Avraam. [+De aceea știți, că cei care au credință sunt fii ai lui Avraam].
8. Și Scriptura vede de departe, că Dumnezeu îi îndreptățește pe păgânii credincioși [Cu toate acestea, Scriptura spune: căci Dumnezeu îi îndreptățește pe păgâni prin credință/pentru că Dumnezeu îi îndreptățește prin credință pe păgâni], cum a spus mai înainte lui Avraam: <<Că în tine vor fi binecuvântate toate neamurile>>, (sau toți oamenii). (Și Scriptura, văzând de departe că Dumnezeu îndreptățește neamurile prin credință, a spus mai dinainte lui Avraam: Prin tine vor fi binecuvântate toate neamurile și toate popoarele).
9. Și de aceea, cei care cred, [De aceea, cei care sunt credincioși] (Și astfel, cei care au credință/cei ce au credință), vor fi binecuvântați cu Avraam cel credincios.

10. Căci toți cei ce sunt din faptele Legii, sunt sub blestem; căci este scris: <<Este blestemat orice om care nu rămâne, (sau nu locuiește), în toate lucrurile scrise în Cartea Legii, pentru a face acele lucruri>>.
11. Și că nimeni nu este îndreptățit în lege înaintea lui Dumnezeu, este deschis, pentru că un om îndreptățit trăiește din credință. [Căci se știe că nimeni nu este îndreptățit în lege față de Dumnezeu, pentru că omul îndreptățit trăiește prin credință].
12. Dar legea nu este a credinței/Dar legea nu este o credință, (Dar Legea nu este o chestiune de credință), ci cel ce face lucrurile legii, va trăi în ele.
13. Dar Hristos ne-a cumpărat din nou, (sau ne-a eliberat), din blestemul legii, (Dar Mesia ne-a răscumpărat din blestemul Legii), și a fost făcut blestemat pentru noi; pentru că este scris: <<Fiecare om care atârnă în copac [de lemn] este blestemat>>;
14. că printre păgâni binecuvântarea lui Avraam a fost făcută în Isus Hristos, că noi primim promisiunea Duhului prin credință. [pentru ca binecuvântarea lui Avraam în păgâni să fie făcută în Isus Cristos, pentru ca noi să luăm promisiunea Spiritului prin credință] (astfel că printre neamuri binecuvântarea lui Avraam a venit prin, sau de către, Isus Hristos, și astfel primim promisiunea Duhului prin credință).

15. Confraților, spun după om, nimeni nu disprețuiește testamentul, (sau legământul), al unui om care este confirmat, sau rânduit mai sus, (sau poate adăuga, sau sustrage), [(orice) alt lucru].
16. Promisiunile au fost făcute lui Avraam și seminței lui; El nu spune: <<În semințe>>, ca în multe, ci ca într-una singură: <<Și seminței tale>>, adică lui Hristos, (Mesia).
17. Dar eu spun, acest testament este confirmat de Dumnezeu (Dar eu spun că acest legământ este confirmat de Dumnezeu); legea care a fost făcută după patru sute treizeci de ani, nu face testamentul în zadar pentru a anula promisiunea [nu este nulă pentru a anula promisiunea].
18. Căci dacă moștenirea ar fi fost de la Lege, nu ar fi fost acum de la făgăduință. (Căci dacă moștenirea este prin Lege, ea nu este prin Făgăduință). Dar Dumnezeu i-a acordat-o (sau i-a dat-o) lui Avraam prin promisiune.

19. Atunci, ce este legea? [Ce folos are deci legea?] A fost stabilită pentru încălcarea legii, până la venirea seminței căreia îi făcuse promisiunea. Care lege a fost rânduită de îngeri, în mâna unui mijlocitor.
20. Dar un mediator nu este unul. Dar Dumnezeu este unul.
21. Este atunci legea împotriva promisiunilor lui Dumnezeu? Să ne ferească Dumnezeu. Căci, dacă legea ar fi fost dată pentru a da viață, în adevăr, legea ar fi fost îndreptățită [într-adevăr, înțelepciunea corectă ar fi fost din lege]. (Pentru că dacă ar fi fost dată o lege care ar fi putut însufleți sau care ar fi putut da viață, atunci adevărata neprihănire ar fi venit din respectarea sau ascultarea de Lege).
22. Dar Scriptura a încheiat toate lucrurile sub păcat, (astfel încât) promisiunea credinței în Isus Hristos a fost dată celor care cred.

23. Și înainte ca această credință să vină, ei erau ținuți sub lege, închiși în acea credință care urma să fie arătată. [Căci, înainte de a veni credința, noi eram ținuți sub Lege, închiși în credința care urma să fie arătată].
24. Și astfel, legea a fost sub stăpânul nostru în Hristos, pentru ca noi să fim îndreptățiți prin credință. [+De aceea, Legea a fost micul nostru stăpân, (sau învățătorul nostru) în Hristos, pentru ca noi să fim îndreptățiți prin credință] (Astfel, Legea a fost învățătorul nostru în Mesia, pentru ca noi să fim îndreptățiți prin credință).
25. Dar după ce a venit această credință, noi nu mai suntem acum sub stăpân. [Dar după ce a venit credința, acum nu mai suntem sub micul stăpân, (sau sub învățător)]. (Dar acum că a venit credința, nu mai suntem sub îndrumare).
26. Căci toți sunteți copii ai lui Dumnezeu, prin credința în Isus Hristos. [Căci toți sunteți fii ai lui Dumnezeu prin credința în Isus Hristos]. (Căci voi toți sunteți copiii lui Dumnezeu prin credința în Mesia Isus).
27. Căci toți cei ce vă botezați, fiți îmbrăcați cu Hristos. (Căci toți cei ce vă botezați, fiți îmbrăcați cu Mesia).
28. Nu este nici iudeu, nici grec, nici rob, nici om liber, nici bărbat, nici femeie; căci toți sunteți una în Hristos Isus (pentru că voi toți sunteți una în Mesia Isus).
29. Și dacă sunteți una în Isus Hristos, atunci sunteți sămânța lui Avraam și moștenitori prin făgăduință.

CAPITOLUL 4

1. Dar eu spun că, atâta timp cât moștenitorul este un copilaș, el nu se deosebește cu nimic de un rob, când este stăpânul tuturor lucrurilor [când va fi stăpânul tuturor] (chiar dacă este stăpânul tuturor);
2. ci el este sub păzitori și îndrumători, în timpul stabilit de tatăl său/dar el este sub îngrijitori și tutori, în timpul determinat al tatălui (până la momentul stabilit de tatăl său).
3. Deci noi, când eram copii mici, am servit sub elementele lumii.
4. Dar după ce a venit împlinirea vremii, Dumnezeu a trimis pe Fiul Său, făcut din femeie, făcut sub Lege,
5. ca să cumpere din nou pe cei ce erau sub Lege, ca să primim adopția de fii. (pentru ca El să răscumpere pe cei care erau sub Lege, pentru ca noi să putem primi adopția ca fii).
6. Și pentru că sunteți fii ai lui Dumnezeu, Dumnezeu a trimis Duhul Său în inimile voastre, strigând: <<Abba>>, Tată. (Căci, pentru că sunteți fii ai lui Dumnezeu, Dumnezeu a trimis Spiritul Fiului Său în inimile voastre, strigând: Abba, adică tată).
7. Și astfel, acum nu mai este un rob, ci un fiu; și dacă este fiu, este moștenitor al lui Dumnezeu.

8. Dar voi, neștiind pe Dumnezeu, ați slujit celor ce nu erau dumnezei. (Dar când nu L-ați cunoscut pe Dumnezeu, ați slujit celor care, prin însăși natura lor, nu erau dumnezei).
9. Dar acum, după ce L-ați cunoscut pe Dumnezeu și ați fost cunoscuți de Dumnezeu, cum vă întoarceți la elementele slabe, (sau bolnave), și nevoiașe, cărora le veți sluji din nou? (Dar

acum, când L-ați cunoscut pe Dumnezeu și sunteți cunoscuți de Dumnezeu, cum vă puteți întoarce la acele lucruri care sunt slabe, fragile și lipsite de elemente, dar cărora le veți sluji din nou?)
10. Voi țineți cont de zile [Păstrați, sau așteptați, zile] (Vă pasă de zile), luni, timpuri și ani.
11. Dar mă tem de voi, ca nu cumva, fără motiv, să fi zăbovit între voi [ca nu cumva să fi zămislit în voi fără motiv]. (Dar voi mă faceți să mă tem că am muncit printre voi fără nici un motiv bun, fără nici un scop bun sau fără nici un rezultat bun).

12. Fiți ca mine, căci eu sunt ca voi. Confraților, vă implor, nu m-ați rănit cu nimic [Confraților, vă rog, nu m-ați rănit cu nimic].
13. Dar voi știți că v-am predicat, (sau v-am evanghelizat) prin, (sau cu) o slăbiciune a cărnii, acum înainte de;
14. și nu m-ați disprețuit, nici nu v-ați lepădat de ispita voastră în carnea mea, ci m-ați primit ca pe un înger al lui Dumnezeu, ca pe Hristos Isus, (ca pe însuși Mesia Isus).
15. Unde este atunci binecuvântarea voastră? [Așadar, unde este binecuvântarea voastră, pe care ați avut-o înainte de vreme?] Căci eu vă aduc mărturie că, (Căci eu mărturisesc despre voi că), dacă s-ar fi putut face, v-ați fi scos ochii și mi i-ați fi dat mie.
16. Sunt eu deci un dușman pentru tine, spunându-ți așa ceva? (Atunci am devenit dușmanul tău, spunându-ți adevărul?)
17. Ei nu vă iubesc bine, ci vă vor exclude, pentru ca voi să-i urmăriți, (pentru ca voi să-i urmați).
18. Urmăriți binele pentru totdeauna în bine, (În schimb, urmați sau mergeți întotdeauna după bine, pur și simplu pentru că este bine), și nu numai când sunt de față cu voi.
19. Copilașii mei, pe care i-am născut din nou, până ce Hristos va fi format în voi [Fiii mei cei mici, pe care i-am născut, sau i-am adus pe lume prin chinuri, din nou, până ce Hristos va fi format în voi] (Copilașii mei, pe care i-am născut cu trudă, sau cu mare trudă, până se va forma în voi Mesia),
20. și acum aș vrea să fiu la voi și să-mi schimb glasul, căci sunt nedumerit între voi. (Aș vrea să pot fi cu voi și să-mi schimb vocea, pentru că sunt confuz în privința ta).

21. Spuneți-mi, voi cei care veți fi sub lege, nu ați citit legea?
22. Căci este scris că Avraam a avut doi fii, unul dintre ei de la o servitoare, (sau dintr-o roabă), și unul dintr-o femeie liberă, (sau dintr-o soție).
23. Dar cel născut dintr-o servitoare, (sau dintr-o roabă), s-a născut după trup; dar cel care era din femeia liberă, (sau din soție), prin făgăduință.
24. Lucrurile care se spun prin altă înțelegere/ cu o altă înțelegere. Căci acestea sunt două testamente (Pentru că sunt două legăminte); unul în dealul Sinai, înglobarea în servitute, (nașterea în robie, sau în sclavie), care este Agar. [+Care lucruri se spun prin alegorie. De ce aceste lucruri sunt două testamente; cel din muntele Sinai, îngrădirea în servitute, este Agar].
25. Pentru că Sinai este un deal care este în Arabia, deal care este unit cu cel care este acum Ierusalimul, și servește cu copiii ei.
26. Dar Ierusalimul de sus este liber, este mama noastră.

27. Căci este scris: << Bucură-te, stearpă, care nu naști; izbucnește și strigă, tu care nu aduci copii; pentru că cea care rămâne fără soț are mai mulți fii decât cea care are un soț>> (pentru că vor fi mai mulți fii ai celei părăsite de soțul ei decât ai celei care are un soț).

28. Căci, confraților, noi suntem fii ai făgăduinței după Isaac;

29. dar acum, după cum cel născut după trup urmărea pe cel născut după Duh, tot așa și acum. (dar după cum cel născut după trup îl prigonea pe cel născut după Duh, tot așa se întâmplă și astăzi).

30. Dar ce spune Scriptura? << Alungă pe servitoare, (sau pe roabă), și pe fiul ei, căci fiul servitoarei nu va fi moștenitor cu fiul soției libere.

31. Și astfel, confraților, noi nu suntem fii servitoarei, (sau ai roabei), ci ai soției libere, prin care libertate,Hristos ne-a făcut liberi. (Și astfel, fraților, noi nu suntem fiii roabei, ci fiii soției libere, libertate prin care Mesia ne-a făcut liberi/ libertate prin care Mesia ne-a eliberat).

CAPITOLUL 5

1. De aceea, stați în picioare și nu vă lăsați din nou ținuți în jugul robiei. (Așa că stați tari și nu vă lăsați prinși din nou în jugul robiei sau al sclaviei).

2. Iată! Eu, Pavel, vă spun că, dacă sunteți tăiați împrejur, Hristos nu vă va folosi la nimic. (Iată! Eu, Pavel, vă spun că, dacă veți fi tăiați împrejur, Mesia nu vă va fi de niciun folos).
3. Și eu sunt martor din nou fiecărui om care se taie împrejur (Și mărturisesc din nou fiecărui om care se taie împrejur), că este dator să împlinească toată legea.
4. Și voi, cei ce vă lepădați de Hristos și vă îndreptățiți prin lege, ați căzut din har. (Și voi sunteți lipsiți de Mesia, da, voi care sunteți justificați/îndreptățiți prin Lege, voi ați căzut din har).
5. Căci noi, prin Duhul credinței, rămânem în nădejdea dreptății. [Căci noi, prin Spiritul credinței, rămânem în nădejdea înțelepciunii].
6. Căci în Isus Hristos nu valorează nimic nici tăierea împrejur, nici prepușul, ci încrederea care lucrează prin caritate [ci credința care lucrează prin caritate]. (Căci în Isus Hristos, tăierea împrejur nu valorează nimic, nici netăierea împrejur, ci numai credința care lucrează prin dragoste).

7. Voi ați alergat bine; cine v-a împiedicat să nu ascultați de adevăr?
8. Nu vă supuneți nimănui; căci sfatul acesta nu este de la Cel ce v-a chemat.
9. Un pic de aluat acru deteriorează, (sau face să devină acră), toată firimitura/fărâma/bucata [de mâncare]. (Un pic de drojdie face toată piesa acră).

10. Am încredere în voi în Domnul nostru, ca să nu înțelegeți altceva. Și cine vă deranjează [De aceea, cel care vă tulbură], va suporta osânda, (va primi judecata lui Dumnezeu), oricine ar fi el.
11. Și, confraților, dacă propovăduiesc încă tăierea împrejur, [de] ce sufăr eu încă de persecuție? atunci se evită/se anulează poticnirea crucii. (Și, fraților, dacă încă predic tăierea împrejur, de ce mai sufăr persecuție? pentru că atunci poticnirea crucii este anulată).
12. Aș vrea ca acestea să fie tăiate, să vă deranjeze. [Aș vrea ca și cei care vă tulbură să fie stârpiți]. (Mi-aș dori ca cei care vă perturbă, sau care vă crează probleme, dorind să fiți circumcișii la fel ca ei, să vă taie totul!)

13. Căci, confraților, ați fost chemați spre libertate; numai să nu vă lăsați liberi, ca o ocazie pentru carne, ci prin dragostea Duhului să slujiți împreună (ci în dragostea Duhului să vă slujiți unii pe alții).
14. Căci orice lege, (sau toată legea) este împlinită într-un singur cuvânt (Pentru că toată Legea este împlinită într-o singură propoziție): <<Să-ți iubești aproapele ca pe tine însuți>>.
15. Și dacă vă mușcați și vă mâncați unul pe altul, aveți grijă să nu vă risipiți unul de celălalt (să nu vă distrugeți unii pe alții).

16. Și eu vă spun în Hristos, (Și eu vă spun în Mesia), umblați în Duhul și nu veți împlini dorințele cărnii.
17. Căci carnea râvnește împotriva Duhului, și Duhul împotriva cărnii; căci acestea sunt împreună potrivnice, pentru că nu faceți tot ce vreți (pentru că ele sunt potrivnice una alteia, astfel încât voi nu faceți lucrurile pe care doriți să le faceți).
18. Că dacă sunteți conduși de Duhul, nu sunteți sub Lege. (Dar dacă veți fi călăuziți de Spirit, nu veți fi sub Lege).
19. Și faptele cărnii să fie deschise, adică curvia, necurăția, lipsa de castitate, sălbăticia/libidinoșenia,
20. slujirea unor dumnezei falși, (sau a idolilor), meșteșugurile vrăjitorești, dușmănia, luptele, (sau eforturile), indignările, mâniile, alunecările, disensiunile, sectele, (sau ereziile),
21. invidiile, omorurile, bețiile, mâncărurile nemăsurabile, (sau lăcomiile), și lucruri de genul acesta, pe care vi l-am spus mai înainte, așa cum v-am mai spus, căci cei ce fac astfel de lucruri nu vor avea Împărăția lui Dumnezeu (căci cei ce fac astfel de lucruri nu vor avea parte de Împărăția lui Dumnezeu).
22. Dar roada Duhului este caritatea, (sau dragostea), bucuria, pacea, răbdarea de lungă durată, (sau anduranța), benignitatea, (sau bunăvoința), bunătatea, blândețea, (sau umilința), credința,
23. temperanța, continența, castitatea; împotriva unor astfel de lucruri (nu) există lege.
24. Iar cei ce sunt ai lui Hristos, și-au răstignit trupul cu vicii și pofte, (sau concupiscențe). (Iar cei care aparțin lui Mesia și-au răstignit carnea cu viciile și poftele ei).

25. Dacă trăim prin Duhul, umblăm prin Duhul;

26. să nu devenim lacomi de slavă deșartă, stârnindu-ne unii pe alții la mânie, sau invidioși unii pe alții. (să nu devenim lacomi prin lăudăroșenii deșarte, stârnindu-ne unii pe alții la mânie, sau invidioși unii pe alții).

CAPITOLUL 6

1. Confraților, dacă un om este ocupat cu vreo vină/dacă un om este cuprins de vreo vină, (sau depășit în orice încălcare a proprietății), voi care sunteți spirituali, informați-l, (sau învățați-l), pe acela în duh de moliciune, (sau de blândețe), privind la tine însuți, ca să nu fii ispitit, [căzând în aceeași măsură] (ca nu cumva să fii pus la încercare, să eșuezi în același mod sau în același fel).
2. Fiecare suportă sarcinile celuilalt, și astfel veți împlini legea lui Hristos. (Purtați-vă poverile unii altora și astfel veți împlini legea lui Mesia).
3. Căci cine se închipuie, (sau ghicește) că este ceva, când nu este nimic, se înșală pe sine. (Căci cel care crede că este ceva, când de fapt nu este nimic, se înșală pe sine).
4. Dar fiecare își dovedește propria lucrare, și astfel va avea slavă [numai] în el însuși, și nu în altul.
5. Căci fiecare își va purta propria răspundere. (Căci fiecare își va purta povara lui).

6. Cel care este învățat în cuvânt, să aibă comuniune cu cel care îl învață, în toate bunurile [în toate lucrurile bune].
7. Nu vă înșelați, Dumnezeu nu este disprețuit; pentru că lucrurile pe care le seamănă un om, acelea le va culege (pentru că ceea ce seamănă un om, tot aceea va și secera).
8. Căci cine seamănă în carnea sa, din carne va secera stricăciune; dar cine seamănă în Duhul, din Duhul va secera viață veșnică.
9. Și făcând bine nu eșuăm; pentru că la vremea Lui vom secera, nu ne vom înșela.
10. Prin urmare, cât timp avem timp, să facem bine tuturor oamenilor; dar mai ales celor care sunt ca acasă, (sau care sunt membrii gospodăriei), ai credinței. (Așadar, cât timp avem timp, să facem bine tuturor; dar, mai ales, celor care sunt membri ai gospodăriei sau ai familiei de credință).

11. Vedeți ce fel de scrisori v-am scris cu propria mea mână.
12. Căci oricine vrea să placă în carne, aceștia vă silesc să fiți tăiați împrejur, numai ca să nu sufere prigoana crucii lui Hristos (astfel încât ei înșiși să nu sufere persecuții pentru crucea lui Mesia).
13. Căci nici cei tăiați împrejur nu păzesc Legea; ci ei vor, (sau doresc) ca voi să fiți tăiați împrejur, (ca) să aibă slavă în carnea voastră.
14. Dar departe de mine gândul de a avea slavă, [nu] decât în crucea Domnului nostru Isus Hristos, prin care lumea este răstignită pentru mine, și eu pentru lume.
15. Căci în Isus Hristos nici tăierea împrejur, nici prepușul nu au nici o valoare, ci o făptură nouă. (Căci în Isus Hristos nu valorează nimic, nici a fi tăiat împrejur, nici a fi netăiat împrejur, ci numai a fi o făptură nouă).

16. Și oricine [va] urma această regulă, (Și oricine va respecta această regulă), pacea și îndurarea să fie cu el și cu Israelul lui Dumnezeu.

17. Și de acum înainte, (sau de acum încolo), nimeni să nu-mi fie greu; căci port în trupul meu semnele, [sau rănile] Domnului nostru Isus Hristos (căci port pe trupul meu semnele Domnului nostru Isus Hristos).

18. Harul Domnului nostru Isus Cristos să fie cu duhul vostru, confraților. Amin.

EFESENI

CAPITOLUL 1

1. Pavel, apostolul lui Isus Hristos, prin voia lui Dumnezeu, către toți sfinții care sunt în Efes, (către tot poporul lui Dumnezeu care este în Efes), și către oamenii credincioși în Isus Hristos,
2. har vouă și pacea lui Dumnezeu, Tatăl nostru, și a Domnului nostru Isus Hristos.

3. Binecuvântat să fie Dumnezeu și Tatăl Domnului nostru Isus Hristos, care ne-a binecuvântat cu toată binecuvântarea spirituală în lucrurile cerești, în Hristos,

4. după cum ne-a ales în El înainte de facerea lumii, ca să fim sfinți [ca noi să fim sfinți], și fără prihană înaintea Lui, în caritate. (după cum ne-a ales pentru Sine înainte de crearea lumii, astfel încât să fim sfinți și fără pată sau cusur, înaintea Lui în dragoste).
5. Care ne-a rânduit mai dinainte la adopția de fii prin Isus Hristos în El, prin planul voinței Sale,
6. spre lauda slavei harului Său; în care ne-a glorificat în Fiul Său preaiubit. (spre lauda slavei harului Său; în care ne-a făcut capabili de harul Său în Fiul Său cel vrednic de iubire).
7. În care avem răscumpărarea prin sângele Său și iertarea păcatelor, după bogăția harului Său,
8. care a abundat mult în noi în toată înțelepciunea și prudența,
9. pentru a ne face cunoscut sacramentul, (sau taina) voinței Sale, prin bunăvoința Lui; (pentru a ne face cunoscut planul Său tainic, după buna Sa plăcere);
10. sacrament pe care și l-a propus în El, în vremea plinătății vremurilor/în împlinirea vremurilor, pentru a acumula toate lucrurile în Hristos, (pentru a include totul în Mesia), care este în ceruri și care este pe pământ, în el.
11. În care [de asemenea] am fost chemați prin sorți, rânduiți mai dinainte prin planul Celui ce lucrează toate lucrurile prin sfatul voii Sale;
12. ca să ajungem să lăudăm slava Lui, noi care am nădăjduit mai înainte în Hristos [noi care mai înainte nădăjduiam în Hristos]. (ca să putem lăuda slava Lui, noi care am nădăjduit primii în Mesia/noi care am fost primii care am nădăjduit în Mesia).
13. În care și voi ați fost chemați, când ați auzit cuvântul adevărului, Evanghelia sănătății voastre, în care credeți că ați fost însemnați cu Duhul Sfânt al făgăduinței, (În care și voi ați fost chemați, când ați auzit Cuvântul Adevărului, Evanghelia, sau Vestea Bună, a mântuirii voastre, în care credeți că ați fost pecetluiți cu Duhul Sfânt, așa cum a fost promis),
14. care este garanția, (sau o cununie), a moștenirii noastre, (care este jurământul moștenirii noastre), în răscumpărarea cumpărării, în lauda slavei Lui.

15. De aceea, eu, auzind de credința voastră, care este în Hristos Isus, și de dragostea față de toți sfinții, (Așa că am auzit de credința voastră, în Mesia Isus, și de dragostea voastră pentru tot poporul lui Dumnezeu),
16. nu încetez să aduc mulțumiri pentru voi, gândindu-mă la voi în rugăciunile mele; (nu încetez niciodată să mulțumesc pentru voi, aducându-mi aminte de voi în rugăciunile mele);
17. (pentru ca) Dumnezeul Domnului nostru Isus Hristos, Tatăl slavei, să vă dea duhul înțelepciunii și al descoperirii, spre cunoașterea Lui;
18. și ochii inimii voastre să se lumineze, ca să știți care este nădejdea chemării Lui și care este bogăția slavei moștenirii Lui în sfinți; (și ca ochii inimilor voastre să fie luminați, ca să știți care este nădejdea chemării Lui și care este bogăția și slava moștenirii Lui pentru poporul lui Dumnezeu);
19. și care este excelenta măreție a virtuții Sale, în noi, cei care am crezut, prin lucrarea puterii virtuții Sale, (și care este măreția extraordinară a puterii Lui, pentru noi, cei care am crezut, prin lucrarea forței puterii Lui),

20. pe care a săvârșit-o în Hristos, înviindu-L din moarte [înviindu-L din morți] și așezându-L pe jumătatea Sa dreaptă în lucrurile cerești, (pe care a făcut-o în Mesia, înviindu-l din morți și așezându-l la dreapta Sa, sau de partea Sa dreaptă, în lucrurile cerești),
21. deasupra fiecărui principat, și potentat, și virtute, și dominație, (mai presus de orice principat, autoritate, putere și stăpânire), și mai presus de orice nume care este numit, nu numai în această lume, ci și în lumea viitoare, (dar și în lumea care va veni);
22. și a supus toate lucrurile sub picioarele Lui, și L-a dat să fie Capul peste toată Biserica, care este trupul Lui și plinătatea Lui, care este totul în toate lucrurile împlinite.

CAPITOLUL 2

1. Și când erați morți în vinovățiile și păcatele voastre,
2. în care ați rătăcit o vreme, (în care ați umblat, sau ați mers, cu ceva timp în urmă), după cursul acestei lumi, după prințul puterii acestui aer, al duhului care lucrează acum în fiii necredinței;
3. în care și noi toți am trăit cândva în dorințele cărnii noastre, făcând voia cărnii și a gândului, (împlinind dorințele cărnii și ale gândurilor), și am fost prin fel, (sau prin natură), fii ai mâniei, ca și ceilalți oameni;
4. dar Dumnezeu, care este bogat în îndurare, pentru multa Lui caritate cu care ne-a iubit, (dar Dumnezeu, care este bogat în îndurare, pentru dragostea Sa foarte mare cu care ne-a iubit),
5. da, când eram morți în păcatele noastre, ne-a accelerat împreună/ne-a grăbit împreună în Hristos, (ne-a însuflețit, sau ne-a adus la viață, cu Mesia), prin harul căruia ați fost salvați,
6. și iarăși înviați împreună, și făcuți împreună să stea în lucrurile cerești în Hristos Isus; (și să fiți înviați, și să vă fie îngăduit să stați în lucrurile cerești cu Mesia Isus);
7. ca să arate în lumile viitoare bogăția harului Său în bunătatea Sa față de noi, în Isus Hristos. (ca să poată arăta în lumea viitoare bogăția harului Său în bunătatea Sa pentru noi, în Mesia Isus).
8. Căci prin har sunteți salvați, prin credință, și aceasta nu de la voi (și aceasta nu prin fapta voastră); pentru că este darul lui Dumnezeu,
9. nu din fapte, pentru ca nimeni să nu aibă slavă. (și nu al faptelor, pentru ca nimeni să nu se poată lăuda).
10. Căci noi suntem făptura Lui, făcuți de [din] nimic în Hristos Isus, în fapte bune, (făcuți din nimic în Mesia Isus, pentru fapte bune), pe care le-a rânduit Dumnezeu, ca să mergem în acele fapte.

11. Pentru care lucru să vă aduceți aminte că altădată ați fost păgâni în carne, care au fost numiți prepuț, (sau care ați fost numiți necircumcișii), de la ceea ce se spune circumcizia făcută de mână în carne; (Pentru aceasta, aduceți-vă aminte că odinioară erați neamuri în carne, voi care erați numiți necircumcișii, de către cei care sunt numiți circumcișii, care sunt făcuți în carne prin mâinile noastre);
12. și voi erați în vremea aceea fără Hristos, înstrăinați, (sau străini), din (comunitatea) vie a Israelului, și oaspeți ai testamentelor, neavând nicio speranță a făgăduinței, și fără Dumnezeu

în lumea aceasta. (și în vremea aceea erați fără Mesia, înstrăinați sau străini de comunitatea vie a lui Israel, și în afara legămintelor, neavând nicio speranță a Promisiunii, și fără Dumnezeu în această lume).
13. Dar acum, în Hristos Isus, voi, care altădată erați departe, apropiați-vă prin sângele lui Hristos. (Dar acum, în Mesia Isus, voi, care odinioară erați departe, apropiați-vă prin sângele lui Mesia).
14. Căci El este pacea noastră, care a făcut din amândoi unul și a dezlegat zidul din mijloc al unui zid fără mortar,
15. vrăjmășia din carnea Lui; și a anulat legea poruncilor prin osândă (și a anulat Legea cu poruncile și legile ei), (astfel) încât să facă doi în sine într-un om nou, făcând pace,
16. să împace pe amândoi într-un singur trup cu Dumnezeu prin cruce, ucigând dușmăniile din el însuși.
17. Și el a venit predicând pacea vouă, celor ce erați departe, și pace celor ce erau aproape; (Și venind, a propovăduit pacea vouă, celor ce erați departe, și pacea celor ce erau aproape);
18. pentru că prin El amândoi ne apropiem, într-un singur Duh, de Tatăl.
19. De aceea acum nu mai sunteți oaspeți și străini, ci sunteți cetățeni ai sfinților și membri ai familiei lui Dumnezeu; (Și astfel, acum nu mai sunteți oaspeți și străini, ci sunteți cetățeni alături de poporul lui Dumnezeu și membri ai casei lui Dumnezeu sau ai familiei lui Dumnezeu).
20. zidiți mai sus pe temelia apostolilor și a profeților, pe cea mai înaltă piatră de temelie, Isus Hristos; (zidiți pe temelia apostolilor și a profeților, iar cea mai înaltă piatră de temelie este Mesia Isus);
21. în care fiecare clădire construită devine un templu sfânt în Domnul.
22. În care și voi sunteți zidiți împreună în locuința lui Dumnezeu, în Duhul Sfânt (în Spiritul Sfânt).

CAPITOLUL 3

1. Pentru harul acesta, eu Pavel, cel legat de Isus Hristos, pentru voi, păgânii, (Pentru harul acestui lucru, eu, Pavel, prizonierul lui Mesia Isus, pentru voi, neamurile),
2. dacă totuși ați auzit dispensația harului lui Dumnezeu, care mi-a fost dată în voi.
3. Căci prin revelație mi s-a făcut cunoscut sacramentul, așa cum am scris mai sus, pe scurt,
4. ca să puteți citi și să înțelegeți prudența mea în taina lui Hristos. (astfel încât să puteți citi și să înțelegeți înțelegerea mea a tainei lui Mesia).
5. Care nu a fost cunoscut în alte generații fiilor oamenilor, așa cum este arătat acum sfinților Săi apostoli și profeți în Duhul,
6. ca oamenii păgâni să fie moștenitori egali și dintr-un singur trup și părtași împreună ai promisiunii Sale în Hristos Isus prin evanghelie; (că neamurile sunt moștenitoare egale și dintr-un singur trup și părtașe împreună la promisiunea Sa în Mesia Isus prin Evanghelie, sau Vestea Bună);

7. al cărui slujitor am fost făcut, prin darul harului lui Dumnezeu, care mi-a fost dat prin lucrarea virtuții Sale (prin darul harului lui Dumnezeu, care mi-a fost dat prin lucrarea puterii Lui).
8. Mie, cel mai mic dintre toți sfinții, mi s-a dat acest har de a propovădui, (sau de a evangheliza), printre păgâni, bogățiile de nepătruns ale lui Hristos, (Mie, cel mai mic dintre toți oamenii lui Dumnezeu, mi s-a dat acest har de a propovădui printre neamuri bogățiile nemăsurate ale lui Mesia),
9. și de a lumina pe toți oamenii, care este dispensa sacramentului ascuns din lumi în Dumnezeu, care a făcut toate lucrurile de nimic; (și de a lumina pe toți oamenii, care este dispensația misterului sau a tainei, ascunse de la început sau de la Creație, în Dumnezeu, care a făcut totul din nimic);
10. astfel) încât înțelepciunea lui Dumnezeu să fie cunoscută de prinți și potentați în lucrurile cerești prin biserică,
11. prin ordinea de mai înainte a lumilor [după așezarea lumilor], pe care a făcut-o în Isus Hristos, Domnul nostru. (potrivit cu scopul Său veșnic, pe care l-a făcut în Mesia Isus, Domnul nostru).
12. În care ne încredem și ne apropiem, încredințându-ne prin credința Lui.
13. Pentru care lucru vă cer să nu dați greș în necazurile mele pentru voi, care este slava voastră.

14. Pentru harul acestui lucru îmi plec genunchii în fața Tatălui Domnului nostru Isus Hristos,
15. de la care este numită fiecare paternitate, (sau întreaga sa familie) din ceruri și de pe pământ [de la care este numită fiecare paternitate din cer și de pe pământ],
16. ca să vă dea, după bogăția slavei Sale, virtutea, (sau puterea) de a fi întăriți prin Duhul Său în omul lăuntric,
17. pentru ca Hristos să locuiască prin credință în inimile voastre; să fiți înrădăcinați și întemeiați în caritate, (astfel încât Mesia să trăiască prin credință în inimile voastre; astfel încât să fiți înrădăcinați și întemeiați în dragoste),
18. să puteți înțelege împreună cu toți sfinții care este lățimea, lungimea, înălțimea și adâncimea; (să puteți înțelege, împreună cu tot poporul lui Dumnezeu, care este lățimea, lungimea, înălțimea și adâncimea);
19. de asemenea, să cunoască caritatea lui Hristos mai bine decât știința, (și, de asemenea, să cunoască dragostea lui Mesia mai complet decât cunoașterea însăși), ca să fiți plini de tot belșugul lui Dumnezeu.

20. Și Aceluia care este puternic să facă toate lucrurile mai mult decât cerem sau înțelegem noi, prin virtutea care lucrează în noi, (prin puterea care lucrează în noi),
21. Lui să fie slava în Biserică și în Isus Hristos, în toate generațiile lumilor lumilor. Amin. (Lui să fie gloria în biserică și în Mesia Isus, din neam în neam, pentru totdeauna și în veci. Amin).

CAPITOLUL 4

1. De aceea vă rog, pentru Domnul, să umblați cu vrednicie în chemarea în care ați fost chemați,
2. cu toată blândețea și delicatețea, cu răbdare, sprijinindu-vă unii pe alții în caritate, (cu îngăduință, sprijinindu-vă reciproc în dragoste),
3. sârguindu-vă să păstrați unitatea Duhului în legătura păcii.
4. Un singur trup și un singur Duh, așa cum ați fost chemați într-o singură speranță a chemării voastre;
5. un singur Domn, o singură credință, un singur botez,
6. un singur Dumnezeu și Tată al tuturor, care este mai presus de toți oamenii, și prin toate lucrurile, și în noi toți.

7. Dar pentru fiecare dintre noi harul este dat pe măsura dăruirii lui Hristos; (Dar fiecăruia dintre noi i se dă darul său pe măsura dăruirii lui Mesia);

8. pentru care el spune: << El, înălțându-se la înălțime, a dus captivitatea în captivitate, a dat daruri oamenilor>>.

9. Dar ce înseamnă că El S-a înălțat, dacă nu a coborât mai întâi în părțile de jos ale pământului?
10. El este cel care a coborât și cel care a urcat pe, (sau deasupra/peste), tuturor cerurilor, (astfel) încât să umple toate lucrurile.
11. Și a dat câțiva apostoli (Și i-a făcut pe unii dintre noi apostoli), pe alții profeți, pe alții evangheliști, pe alții păstori și învățători,
12. pentru desăvârșirea sfinților, pentru lucrarea de slujire, pentru zidirea trupului lui Hristos, (pentru desăvârșirea, sau completarea poporului lui Dumnezeu, pentru lucrarea de slujire, pentru instruirea trupului lui Mesia),
13. până când vom ajunge toți la unitatea credinței noastre și a cunoașterii Fiului lui Dumnezeu, [până când vom ajunge toți, în unitatea credinței și a cunoașterii Fiului lui Dumnezeu], într-un om perfect, după măsura vârstei plinătății lui Hristos (după măsura staturii plinătății lui Mesia);
14. (astfel) încât să nu fim acum niște copilași care se mișcă ca valurile, și să nu fim purtați de fiecare vânt al învățăturii, în rătăcirea oamenilor, în inteligența subtilă, spre înșelarea rătăcirii.
15. Ci să facem adevărul în caritate, și să creștem în El prin toate lucrurile, care este Hristos, capul nostru; (Dar noi să spunem adevărul în dragoste și să creștem în El în toate felurile, care este Mesia, capul nostru);
16. din care tot trupul pus laolaltă și legat împreună prin fiecare legătură de slujire, prin lucrarea la măsura fiecărui membru, face să crească trupul, spre zidirea lui în caritate, (sau în dragoste).

17. De aceea spun și mărturisesc (despre) acest lucru în Domnul, că nu umblați acum, așa cum umblă păgânii, în deșertăciunea minții lor; (Și astfel spun și mărturisesc aceasta în Domnul, că voi nu umblați acum, așa cum umblă neamurile, în goliciunea și inutilitatea raționamentului sau a gândirii lor);
18. care au înțelegerea întunecată cu întunericuri, (care au înțelegerea întunecată de întuneric), și sunt înstrăinați, (sau îndepărtați) de viața lui Dumnezeu, prin ignoranța care este în ei, din cauza orbirii inimilor lor.
19. Care, deznădăjduind, s-au dedat, (sau s-au dat) la desfrânare, la săvârșirea oricărei necurății prin lăcomie.
20. Dar voi nu L-ați învățat astfel pe Hristos, (Dar voi nu L-ați învățat astfel pe Mesia),
21. dacă totuși L-ați auzit și ați fost învățați în El, așa cum este adevărul în Isus.
22. Depărtați-vă de trăirea cea veche, (sau după [de] trăirea cea dintâi/sau după [de] prima viață), de omul cel vechi, care este stricat de poftele rătăcirii;
23. și fiți înnoiți, (sau făcuți din nou noi) în duhul sufletului vostru;
24. și să vă îmbrăcați în omul cel nou, care este făcut după Dumnezeu, în înțelepciunea dreaptă și în sfințenia adevărului. (și îmbrăcați omul cel nou, care după Dumnezeu este făcut din nimic, (sau din senin/sau din neant), în înțelepciune și sfințenie a adevărului.

25. De aceea, lăsați deoparte lepădarea, (sau minciuna), și spuneți adevărul, fiecare cu aproapele său, pentru că suntem mădulare unul față de altul, (sau împreună) (pentru că suntem mădulare unii cu alții ale unui singur trup).
26. Nu vă supărați și nu faceți păcat (și nu păcătuiți); soarele să nu apună peste mânia ta.
27. Nu vă dați locul, (sau spațiul), diavolului.
28. Cel ce fura, acum să nu mai fure; ci mai degrabă să se chinuiască, [să lucreze], cu mâinile sale ceea ce este bun, (astfel) încât să aibă din ce să dea celor nevoiași.
29. Nici un cuvânt rău să nu iasă din gura voastră; ci, dacă vreun cuvânt este bun pentru zidirea credinței, (astfel) încât să dea har celor ce-l aud.
30. Și să nu vă întristați, (sau să vă îngreunați) de Duhul Sfânt al lui Dumnezeu, în care veți fi marcați în ziua răscumpărării. (Și nu întristați pe Spiritul Sfânt al lui Dumnezeu, în care și prin care ați fost pecetluiți până în Ziua Răscumpărării).
31. Toată amărăciunea, și mânia, și indignarea, și strigătul, și blasfemia să fie luate de la voi, cu toată răutatea;
32. și fiți împreună blânzi, (sau de bună-credință), milostivi, iertând împreună, așa cum și Dumnezeu v-a iertat în Hristos. (și fiți binevoitori unii cu alții, milostivi și iertați-vă unii pe alții, așa cum v-a iertat și Dumnezeu în Mesia).

CAPITOLUL 5

1. De aceea, fiți urmași ai lui Dumnezeu, ca niște fii foarte dragi;
2. și umblați în dragoste, așa cum ne-a iubit Hristos, (așa cum ne-a iubit Mesia), și S-a dat pe Sine pentru noi ca ofertă și jertfă lui Dumnezeu, în miros de dulceață.

3. Și curvia, și orice necurăție, sau avariția, (sau lăcomia), să nu fie numite printre voi, așa cum se cuvine oamenilor sfinți;
4. fie murdărie, fie vorbire nebunească, fie bufonerie, (sau curvie), care nu ține de folos, ci mai degrabă de mulțumire. (nici vorbirea murdară, sau nebunească, sau bufoneria, tot ceea ce nu are legătură cu folosul, ci mai degrabă cu mulțumirea, sau aducerea de mulțumiri).
5. Căci să știți aceasta și să înțelegeți că orice desfrânat, (sau curvar), sau necurat, sau lacom, care slujește unor falși idoli, (sau idolilor), nu are moștenire în Împărăția lui Hristos și a lui Dumnezeu (nu are moștenire în Împărăția lui Mesia și a lui Dumnezeu).

6. Nimeni să nu vă înșele prin cuvinte deșarte (Nimeni să nu vă înșele cu vorbe goale și fără rost); căci pentru aceste lucruri mânia lui Dumnezeu a venit peste fiii necredinței.
7. De aceea să nu vă faceți parteneri ai lor.
8. Pentru că voi ați fost cândva întuneric, (Căci înainte erați în întuneric/Pentru că înainte erați întuneric), dar acum sunteți lumină în Domnul. Umblați ca fii ai luminii.
9. Căci rodul luminii este în toată bunătatea, înțelepciunea și adevărul.
10. Și dovediți ce lucru este plăcut lui Dumnezeu.
11. Și nu vă împărtășiți cu faptele necuviincioase ale întunericului, ci mai degrabă mustrați-le. (Și nu luați parte sau nu participați la faptele nefolositoare ale întunericului, ci, dimpotrivă, mustrați-le).
12. Pentru că ceea ce se face cu ei [ele] în privat, este murdar, da, să vorbim.
13. Și toate lucrurile care sunt mustrate de lumină, să fie arătate în mod deschis, (sau să fie făcute deschis); pentru că tot ceea ce este arătat, este lumină. (Și tot ceea ce este mustrat este mai întâi adus în lumină, astfel încât să poată fi arătat în mod deschis, sau făcut deschis; pentru că tot ceea ce este arătat, este lumină).
14. Pentru care zice: <<Scoală-te tu, cel ce dormi, scoală-te din moarte și Hristos te va lumina>>. [Pentru care zice: Scoală-te tu, cel ce dormi, și scoală-te din morți, și Hristos te va lumina]. (Pentru care zice: Scoală-te, tu care dormi, da, scoală-te din morți, și Mesia va străluci peste tine).

15. De aceea, confraților, vedeți cu câtă precauție trebuie să mergeți (Și astfel, frații văd cât de prudent ar trebui să mergeți); nu ca niște oameni neînțelepți, ci ca niște oameni înțelepți,

16. din nou - cumpărând timpul, (răscumpărând timpul), pentru că zilele sunt rele.
17. De aceea, nu vă lăsați făcuți neînțelepți, ci înțelegeți care este voia lui Dumnezeu, (sau a Domnului). (Așadar, nu vă lăsați făcuți neînțelepți, ci căutați mai degrabă să înțelegeți care este voia lui Dumnezeu).
18. Și nu vă îmbătați cu vin, în care este desfrânarea, [în care este luxul], ci umpleți-vă cu Duhul Sfânt; (Și nu vă îmbătați cu vin, care duce la desfrânare și la indulgență, ci umpleți-vă cu Spiritul Sfânt;)
19. și vorbiți cu voi înșivă în psalmi, imnuri și cântări duhovnicești, cântând și rostind psalmi în inimile voastre către Domnul;

20. pentru totdeauna/în veci mulțumind pentru toate lucrurile, (întotdeauna mulțumind pentru tot), în numele Domnului nostru Isus Hristos, lui Dumnezeu și Tatălui.
21. Fiți supuși împreună în temerea lui Hristos. (Fiți supuși unii altora din respect pentru Mesia).

22. Femeile să fie supuse soților lor, ca Domnului,
23. pentru că bărbatul este capul femeii, după cum Hristos este capul Bisericii (după cum Mesia este capul Bisericii); el este Mântuitorul trupului său.
24. Dar biserica este supusă lui Hristos, (Și la fel cum Biserica este supusă lui Mesia), tot așa femeile să fie supuse soților lor în toate lucrurile.

25. Bărbaților, iubiți-vă nevestele, precum Hristos a iubit Biserica, (așa cum Mesia a iubit Biserica), și S-a dat pe Sine pentru ea,
26. ca să o sfințească; și a curățit-o cu spălarea cu apă, prin cuvântul vieții,
27. ca să dea Bisericii slava Lui, să nu aibă (nici o pată), nici o zbârcitură, nici dezlipire, nici un rid, sau ceva asemănător/sau orice alt lucru de acest gen, ci să fie sfântă și nepătată. (ca să dea Bisericii slava Lui, ca să nu aibă nici o pată, nici o zbârcitură, nici nimic de felul acesta, ci să fie sfântă și neîntinată).
28. Astfel, bărbații își vor iubi soțiile ca pe propriile lor trupuri. Cel care își iubește soția, se iubește și pe sine;
29. pentru că nimeni nu și-a urât vreodată propriul trup, ci îl hrănește și îl îngrijește, așa cum face Hristos cu Biserica (așa cum Mesia hrănește și susține Biserica).
30. Și noi suntem mădulare ale trupului Lui, din carnea Lui și din oasele Lui.
31. Pentru acest lucru, omul își va părăsi tatăl și mama, (să lase omul pe tatăl său și pe mama sa), și se va trage, (sau se va lipi) de soția sa; și vor fi doi într-un singur trup.
32. Acest sacrament este mare; da, eu spun în Hristos și în Biserică. (În aceasta este o mare taină, sau un mare secret; da, vorbesc aici despre Mesia și despre biserică).
33. Cu toate acestea, fiecare să-și iubească soția ca pe sine însuși; iar soția să se teamă de soțul ei (iar soția să-și respecte soțul).

CAPITOLUL 6

1. Fiilor, ascultați de tatăl și de mama voastră, în Domnul; căci lucrul acesta este drept, (sau este pur și simplu), (pentru că acesta este lucrul corect de făcut).
2. Cinstește pe tatăl tău și pe mama ta, aceasta este prima poruncă din făgăduință;
3. (astfel) încât să-ți fie bine, și să trăiești mult timp pe pământ.

4. Și, taților, nu provocați pe fiii voștri la mânie; ci hrăniți-i cu învățătura, (sau cu disciplina), și cu mustrarea, (sau cu îndreptarea) Domnului.

5. Robilor, supuneți-vă stăpânilor trupești cu frică și cutremur, în simplitatea inimii voastre, ca lui Hristos; (Robilor, supuneți-vă stăpânilor voștri umani cu respect și cutremur și cu sinceritate în inimile voastre, ca lui Mesia;)

6. să nu servească la ochi, ca să placă oamenilor, ci ca slujitori ai lui Hristos, (ci ca slujitori ai lui Mesia); făcând voia lui Dumnezeu cu discreție,
7. cu bunăvoință, slujind ca Domnului, și nu ca oamenilor;
8. înțelegând, (sau știind) că fiecare, orice lucru bun va face, îl va primi de la Domnul, fie rob, fie om liber.

9. Și voi, domnilor, faceți același lucru cu ei, iertând amenințările; înțelegând că atât Domnul lor, cât și al vostru este în ceruri, iar luarea de persoane nu este [de] la Dumnezeu. (Și voi, domnilor, faceți același lucru pentru ei, iertând amenințările; știind că atât Domnul lor cât și al vostru este în ceruri, și că favorizarea persoanelor nu este făcută de Dumnezeu).

10. După aceea, confraților, mângâiați-vă în Domnul și în puterea virtuții Lui. (De aici înainte, sau de acum înainte, fraților, întăriți-vă în Domnul și în puterea puterii Lui).
11. Îmbrăcați-vă cu armura lui Dumnezeu, ca să puteți sta împotriva ambuscadei, (sau asaltului) diavolului. (Îmbrăcați-vă cu armura lui Dumnezeu, astfel încât să puteți rezista în fața atacurilor diavolului).
12. Căci lupta, (sau bătălia) nu este pentru noi împotriva cărnii și sângelui, ci împotriva prinților și potentaților, împotriva guvernatorilor lumii acestor tenebre, (împotriva stăpânitorilor întunericului din această lume/împotriva stăpânitorilor acestei lumi întunecate), împotriva lucrurilor spirituale ale răutății, în lucrurile cerești.
13. De aceea, luați armura lui Dumnezeu, ca să puteți rezista în ziua cea rea (Așadar, luați, sau îmbrăcați, armura lui Dumnezeu, astfel încât să puteți sta împotriva diavolului în Ziua Răului); și să fiți desăvârșiți în toate lucrurile.
14. De aceea, stați în picioare și încingeți-vă în jurul pântecelui vostru cu liniște și siguranță și îmbrăcați-vă cu haina înțelepciunii drepte, (Și așa să stați, cu coapsele voastre încununate de adevăr, sau cu adevărul, și îmbrăcați cu platoșa dreptății),
15. și cu picioarele încălțate în pregătirea Evangheliei păcii. (și picioarele voastre încălțate în pregătirea Evangheliei, sau a Bunei Vestiri, a Păcii).
16. În toate lucrurile, luați scutul credinței, cu care să puteți stinge toate săgețile aprinse ale celui mai rău, (sau celui care este cel mai rău).
17. Și luați coiful sănătății și sabia Duhului, adică Cuvântul lui Dumnezeu. (Și ia, sau îmbracă, coiful mântuirii și sabia Spiritului Sfânt, adică Cuvântul lui Dumnezeu).

18. Cu toată rugăciunea și rugămintea vă rugați tot timpul în Duhul, și întru El trezindu-vă în toată osteneala și rugămintea pentru toți bărbați sfinți, (sau pentru toți sfinții). (Prin toate rugăciunile și cererile, rugați-vă tot timpul în Duhul și în El, veghind cu toată sârguința și implorând pentru tot poporul lui Dumnezeu).
19. și pentru mine; să mi se dea acest cuvânt în deschiderea gurii mele, cu încrederea de a face cunoscută taina Evangheliei,
20. pentru care sunt pus în [ca si un] mesaj într-un lanț; astfel încât în ea să fiu tare, (sau să fiu îndrăzneț), să vorbesc, așa cum mi se cuvine [să vorbesc].

21. Și (pentru ca) să știți ce se întâmplă cu mine și ce fac, Tit, fratele meu cel mai drag și un adevărat ministru în Domnul (și un adevărat slujitor în Domnul), vă va face cunoscute toate lucrurile;
22. pe care l-am trimis la voi pentru același lucru, (pentru) ca să știți ce se întâmplă cu noi și ca el să vă mângâie inimile (să vă întărească inimile).

23. Pace confraților și caritate, (Pace fraților și dragoste), cu credința lui Dumnezeu Tatăl nostru și a Domnului Isus Hristos.
24. Harul să fie cu toți oamenii care îl iubesc pe Domnul nostru Isus Hristos în necorupție. Amin, adică așa să fie.

FILIPENI

CAPITOLUL 1

1. Pavel și Timotei, robi ai lui Isus Hristos, către toți oamenii sfinți în Isus Hristos, (către toți sfinții, sau către tot poporul lui Dumnezeu, în Mesia Isus), care se află în Filipi, împreună cu episcopii și diaconii,
2. cursă și pace vouă de la Dumnezeu, Tatăl nostru, și de la Domnul Isus Hristos. (har și pace vouă de la Dumnezeu Tatăl nostru și de la Domnul Isus Hristos).

3. Îi mulțumesc Dumnezeului meu pentru toate gândurile voastre (Îi mulțumesc Dumnezeului meu în fiecare amintire a ta/în orice aducere aminte de voi),
4. pentru totdeauna, în toate rugăciunile mele pentru voi toți, cu bucurie, și fac rugăminți (totdeauna în toate rugăciunile mele pentru voi toți, și fac rugăminți)
5. pentru împărtășirea voastră în Evanghelia lui Hristos, din prima zi până acum; (pentru împărtășirea voastră în Evanghelie, sau Vestea Bună, a lui Mesia, din prima zi până acum;)
6. încredințându-vă că Acela care a început în voi o lucrare bună, o va împlini până în ziua lui Isus Hristos.
7. Așa cum este doar pentru mine să simt acest lucru pentru voi toți (Și este corect pentru mine să simt asta pentru voi toți), pentru că vă am în inima mea, și în legăturile mele, și în apărarea și în confirmarea Evangheliei, (astfel) încât voi toți să fiți părtași la bucuria mea.

8. Pentru că Dumnezeu îmi este martor (Pentru că Dumnezeu este martorul meu), cum vă râvnesc pe toți în măruntaie lui Isus Hristos.
9. Și mă rog ca milostenia voastră să fie din ce în ce mai abundentă în cunoaștere, (sau în știință), și în toată inteligența; (Și mă rog ca dragostea voastră să fie din ce în ce mai bogată în cunoștință și în înțelegerea tuturor lucrurilor;)
10. ca să dovediți cele mai bune lucruri, ca să fiți curați și fără prihană în ziua lui Hristos; (ca să aprobați lucrurile mai bune, astfel încât să fiți curați și fără cusur în Ziua lui Mesia;)
11. plini de roada înțelepciunii drepte prin Isus Hristos, spre slava și lauda lui Dumnezeu. (plini de roada neprihănirii prin Isus Hristos, spre slava și lauda lui Dumnezeu).

12. Căci, confraților, vreau să știți că lucrurile care mă privesc au fost mai mult în folosul Evangheliei, (Pentru că, fraților, vreau să știți că ceea ce mi s-a întâmplat mie a ajutat cu adevărat la avansarea Evangheliei sau a Bunei Vestiri),
13. astfel încât legăturile mele au fost făcute cunoscute în Hristos, în fiecare sală de discuții și în toate celelalte locuri; (pentru că robia mea, sau întemnițarea mea, de dragul lui Mesia, a fost făcută cunoscută în toată Sala de Judecată [de] aici, și în multe alte locuri de asemenea;)
14. că mai mulți dintre confrați, încrezându-se în Domnul mai mult pentru legăturile mele, au îndrăznit fără teamă să spună cuvântul lui Dumnezeu. [că mai mulți dintre confrații în Domnul, având încredere în legăturile mele, vorbeau mai mult, fără teamă, cuvântul lui Dumnezeu.] (astfel încât, din cauza întemnițării mele, mai mulți frați, care se încred mai mult în Domnul, să îndrăznească să spună cuvântul lui Dumnezeu fără teamă.)
15. Dar unii pentru invidie și ceartă, alții pentru bunăvoință, propovăduiesc pe Hristos; (Dar unii din invidie și ceartă, iar alții din bunăvoință, îl propovăduiesc pe Mesia;)
16. și unii din caritate, înțelegând că sunt pus în apărarea Evangheliei. (și unii din dragoste, știind că sunt pus în apărarea Evangheliei.)
17. Dar unii, din [datorită] conflicte[lor], (sau din afara competiției), nu-L arată pe Hristos curat, ghicindu-și să ridice necazuri asupra legăturilor mele. (Dar unii sunt certăreți, nu Îl descoperă pe Mesia în mod pur/nu Îl proclamă pe Mesia cu sinceritate, gândindu-se să-mi facă necazuri aici în închisoare.
18. Dar ce? în timp ce în toate felurile/în toate felurile, fie prin ocazie, fie prin adevăr, Hristos este arătat (Mesia este arătat); și în acest lucru am bucurie, dar, de asemenea, voi avea bucurie.
19. Și știu că acest lucru îmi va aduce sănătate, prin rugăciunile voastre și sub slujba Duhului lui Isus Hristos, (Și știu că aceasta va fi salvarea mea, sau eliberarea mea, prin rugăciunile voastre și prin slujirea Spiritului lui Isus Hristos,)
20. prin rămânerea și speranța mea. Căci în nimic nu voi fi rușinat, ci în toate mă voi încrede, pentru totdeuna și acum, Hristos va fi preamărit în trupul meu, fie prin viață, fie prin moarte. (prin rămânerea mea și prin speranța mea. Căci nu-mi va fi rușine de nimic, ci, în deplină încredere acum și întotdeauna, Mesia va fi mărit în trupul meu, fie în viață, fie în moarte.)

21. Căci pentru mine a trăi este Hristos și a muri este biruința. (Căci pentru mine, a trăi este Mesia, și a muri este un câștig, sau un folos.)
22. Că dacă trăim în carne și oase, aceasta este roada muncii pentru mine (Dar dacă trăiesc în carne, acesta este rodul muncii mele), iată! ce voi alege, nu știu.
23. Dar sunt constrâns de două lucruri: doresc să fiu despărțit [de trup], și să fiu cu Hristos, este mult mai bine; (Pentru că sunt constrâns de două lucruri: am o dorință de a mă despărți de acest trup și de a fi cu Mesia, este mult mai bine decât să trăiesc;)
24. dar să locuiesc în trup este necesar pentru voi. (dar să rămân în trup este necesar pentru binele vostru.)
25. Și eu, încredințându-mă de acest lucru, știu că voi locui, și voi locui perfect pentru voi toți, spre folosul și bucuria credinței voastre, (Și eu, încrezător în acest lucru, știu că voi rămâne, da, voi rămâne cu voi toți, pentru folosul și bucuria voastră în credință,)
26. pentru ca mulțumirile voastre în Isus Hristos să abunde în mine, prin venirea mea din nou la voi. (astfel încât mulțumirile voastre să fie abundente în Mesia Isus pentru mine, prin venirea mea din nou la voi.)

27. Numai să trăiți în mod vrednic de Evanghelia lui Hristos, pentru ca, fie că vin și vă văd, fie că aud de voi în absență, să fiți într-un singur duh, de o singură voință, muncind împreună pentru credința Evangheliei. (Doar, fiți siguri că trăiți în mod demn pentru Evanghelia, sau Vestea Bună, a lui Mesia, astfel încât, fie că vin și vă văd, fie că aud despre voi în absență, să fiți într-un singur spirit, de o singură voință, lucrând împreună în credință pentru Evanghelie.)
28. Și să nu vă temeți deloc de potrivnici, care sunt pentru ei o pricină de pierzare, dar pentru voi o pricină, (sau un semn), de sănătate (dar pentru voi un semn al salvării voastre). Și acest lucru este de la Dumnezeu.
29. Pentru că vi s-a dat pentru Hristos (Căci vă este dat pentru Mesia), nu numai să credeți în El, ci și să suferiți pentru El;
30. având aceeași luptă pe care ați văzut-o în mine și pe care ați auzit-o acum despre mine.

CAPITOLUL 2

1. De aceea, dacă este vreo mângâiere în Hristos, dacă este vreo alinare a caritații (Și astfel, dacă există vreo consolare în Mesia, dacă există vreo consolare a iubirii), dacă este vreo părtășie a Duhului, dacă este vreo întrajutorare a milei,
2. împliniți bucuria mea, că înțelegeți același lucru și aveți aceeași caritate, de o singură voință (astfel încât să înțelegeți același lucru și să aveți aceeași dragoste, într-o singură voință), și să simțiți același lucru;
3. să nu faceți nimic prin ceartă, nici prin slavă deșartă, ci cu blândețe, socotindu-vă unii pe alții mai presus [în virtute] decât ei (ci cu umilință, judecându-i pe alții ca fiind mai virtuoși decât tine însuți);
4. să nu privească fiecare în parte ce este al său, ci ce este al altor oameni.
5. Și simțiți în voi lucrul acesta, care era și în Hristos Isus (are era și în Mesia Isus);

6. care, atunci când a fost în forma lui Dumnezeu, a considerat că nu este corb/că nu trăiește ca un animal de pradă, că el însuși a fost la fel cu Dumnezeu [a considerat că nu este corb/că nu trăiește ca un animal de pradă, el însuși fiind egal cu Dumnezeu] (care, după ce a fost în forma lui Dumnezeu, nu a socotit că este un jaf faptul că, deși era egal cu Dumnezeu),
7. s-a înjosit pe sine, (sau s-a îmblânzit singur), (el s-a umilit pe sine), luând forma unui servitor și a fost făcut în asemănarea oamenilor,
8. și în obicei a fost găsit ca un om. El s-a înmuiat și a fost făcut ascultător până la moarte, da, până la moartea de pe cruce (El s-a smerit și a fost ascultător până la moarte, da, până la moartea Sa pe cruce).
9. Pentru care Dumnezeu L-a îmbunătățit/Lucru pentru care Dumnezeu L-a îmbunătățit [L-a pus în valoare] (Motiv pentru care Dumnezeu l-a înălțat), și I-a dat un nume care este mai presus de toate numele;
10. ca în numele lui Isus fiecare genunchi să fie plecat (astfel încât, în numele lui Isus, orice genunchi să fie plecat), al celor cerești, al celor pământești și al celor din iad;
11. și fiecare limbă (va) recunoaște că Domnul Isus Hristos este în slava lui Dumnezeu Tatăl.

12. De aceea, dragii mei confrați, așa cum v-ați supus întotdeauna, nu numai în prezența mea, dar cu atât mai mult acum în absența mea, lucrați cu frică și tremur la sănătatea voastră. (Și astfel, cei mai dragi frați ai mei, așa cum ați ascultat întotdeauna, nu numai în prezența mea, dar cu atât mai mult acum, în absența mea, lucrați la propria voastră salvare cu respect și cutremur înfricoșător).
13. Căci Dumnezeu este Cel ce lucrează în voi, atât voința, cât și împlinirea, pentru bunăvoință. (Căci Dumnezeu este Cel care lucrează în voi, atât pentru a dori, cât și pentru a împlini, în scopul Său cel bun.)

14. Și faceți toate lucrurile fără ranchiună, (sau nemulțumire), și fără îndoială;
15. să fiți fără plângere și simpli ca fiii lui Dumnezeu, fără mustrare, în mijlocul unui neam viclean și rătăcitor; printre care străluciți ca luminători în lume. (astfel încât să fiți fără greșeală și sinceri ca fii ai lui Dumnezeu, da, fără ocară, în mijlocul unui neam depravat și rău; printre care străluciți ca niște luminători în lume.)
16. Și țineți împreună cuvântul vieții spre slava mea în ziua lui Hristos; căci nu în zadar am alergat, nici nu în zadar am trudit. (Și să mă agăț ferm de Cuvântul Vieții pentru gloria mea, sau pentru a fi mândria mea, în Ziua lui Mesia; și astfel să arăt că nu am alergat în zadar, nici nu am muncit în zadar.)
17. Dar chiar dacă voi fi jertfit, sau ucis, prin jertfa și slujirea credinței voastre, am bucurie și vă mulțumesc tuturor (și vă mulțumesc vouă tuturor).
18. Și pentru același lucru să vă bucurați și să-mi mulțumiți [împreună].

19. Și nădăjduiesc în Domnul Isus că-l voi trimite curând pe Timotei la voi, ca să fiu de bună mângâiere, când se vor ști lucrurile care vă privesc.
20. Căci nu am pe nimeni atât de hotărât, care să se ocupe atât de mult de voi cu o afecțiune curată.

21. Căci toți oamenii caută lucrurile care sunt ale lor, nu cele care sunt ale lui Isus Hristos (nu lucrurile care sunt ale lui Mesia Isus).
22. Cunoașteți însă cum este el, căci ca un fiu al tatălui a slujit cu mine în Evanghelie.
23. De aceea, sper că vi-l voi trimite de îndată ce voi vedea ce se întâmplă cu mine. (Așa că sper că vi-l voi trimite, de îndată ce voi vedea ce se întâmplă cu mine aici.)
24. Și am încredere în Domnul, că și eu voi veni curând la voi.
25. Și am crezut de trebuință să trimit la voi pe Epafrodit, fratele și lucrătorul meu, și cavalerul meu (fratele și colegul meu de muncă, și colegul meu de arme), dar și apostolul vostru și slujitorul nevoilor mele.
26. Pentru că vă dorea pe toți și era întristat, de aceea ați auzit că era bolnav.
27. Căci era bolnav de moarte, dar Dumnezeu a avut milă de el; și nu numai de el, ci și de mine, ca nu cumva să am întristare peste întristare.
28. De aceea l-am trimis mai grabnic, (pentru ca), dupa ce l-ati vazut, sa va bucurati din nou, iar eu sa fiu fara greutate.
29. De aceea, primiți-l cu toată bucuria în Domnul și aveți-l pe acesta cu toată cinstea.
30. Pentru lucrarea lui Hristos a mers până la moarte, dându-Și viața, ca să împlinească ceea ce a eșuat de la voi cu slujirea mea. (Pentru lucrarea lui Mesia, el a mers până la moarte, dându-și viața, ca să poată face pentru mine/să poată împlini pentru mine slujba pe care voi nu ați putut-o face.)

CAPITOLUL 3

1. De acum înainte, confrații mei, aveți bucurie în Domnul. Să vă scriu aceleași lucruri, pentru mine nu este lent, iar pentru voi este necesar.

2. Vedeți voi câini de vânătoare, vedeți voi lucrători răi, vedeți voi diviziune, (sau concizie).
3. Căci noi suntem tăierea împrejur, care prin Duhul slujim lui Dumnezeu și ne lăudăm în Hristos Isus (care slujim lui Dumnezeu prin Spirit și ne lăudăm cu Mesia Isus), și nu ne încredem în carne,
4. deși eu mă încred, da, în carne. Dacă vreun alt om este văzut că se încrede în carne, eu mai mult,
5. care am fost tăiat împrejur în ziua a opta, din neamul, (sau din rudenia) lui Israel, din neamul lui Beniamin, un evreu dintre evrei, după lege un fariseu, (care am fost tăiat împrejur în ziua a opta, din neamul lui Israel, din seminția lui Beniamin, un evreu dintre evrei, un fariseu după Lege,)
6. prin dragostea care urmărește Biserica lui Dumnezeu, prin înțelepciunea care este în Lege, trăind fără plângere. (zelos sau devotat, persecutând Biserica lui Dumnezeu, prin neprihănirea care este în Lege, trăind fără nici o vină.)

7. Dar lucrurile care pentru mine erau câștiguri, pe acestea le-am considerat pierderi pentru Hristos (le-am judecat ca fiind pierderi pentru Mesia).

8. Cu toate acestea, cred că toate lucrurile trebuie să fie dificile pentru știința clară, (sau pentru cunoașterea glorioasă), a lui Isus Hristos, Domnul meu. Pentru care am făcut toate lucrurile neputincioase și pe care le socotesc ca fiind murdărie, (sau precum sunt fecalele), ca să-L câștig pe Hristos, (astfel încât să câștig pe Mesia),
9. și să fiu găsit în El, nu având dreptatea mea care vine din Lege, ci cea care vine din credința în Isus Hristos, adică dreptatea lui Dumnezeu în credință, (și să fiu găsit în El, nu având neprihănirea mea care vine din Lege, ci neprihănirea care vine din credința în Mesia Isus, care este neprihănirea de la Dumnezeu prin credință,)
10. să-L cunosc, și virtutea învierii Lui, și părtășia patimilor Lui, și să fiu făcut asemenea Lui, (sau care urmează să fie configurat), până la moartea Lui, (ca să-L cunosc pe El și puterea învierii Lui și împărtășirea suferinței Lui, și să fiu făcut asemenea Lui în moartea Lui,)
11. dacă voi ajunge în vreun fel la învierea care este din moarte. [+dacă în vreun fel voi ajunge la învierea care este a morților.]

12. Nu că acum (am pus) mâna pe ea, sau că acum sunt perfect; dar o urmăresc, dacă în vreun fel o înțeleg, (sau mă prind de ea), lucru în care și eu sunt înțeles de Isus Hristos. (Nu că acum am prins-o, sau că acum sunt perfect, sau sunt desăvârșit; dar continui să o urmăresc, dacă prin orice mijloace pot prinde în vreun fel ceea ce am prins prin Isus Hristos.)
13. Confraților, eu nu consider că am înțeles (Fraților, nu socotesc că am apucat-o, sau că am prins-o); dar un singur lucru: uit de cele din urmă și mă îndrept spre cele dinainte,
14. urmărind să ajung la ținta rânduită, (sau la premiul) chemării înalte a lui Dumnezeu în Hristos Isus. (urmărind premiul hotărâtor al chemării înalte a lui Dumnezeu în Mesia Isus.)
15. De aceea, oricine am fi noi, să fim perfecți, simțind acest lucru. Și dacă înțelegeți în alt fel ceva, Dumnezeu vă va arăta lucrul acesta.
16. Cu toate acestea, la ce lucru am ajuns, (astfel) încât să înțelegem același lucru și să trăim perfect în aceeași regulă.

17. Confraților, fiți urmașii Mei și așteptați pe cei ce umblă astfel, așa cum aveți forma noastră. (Fraților, urmați-mă și priviți-i pe cei care merg astfel, ca să aveți forma noastră.)
18. Căci mulți umblă, ceea ce v-am spus de multe ori, dar acum vă spun plângând, [ei], dușmanii crucii lui Hristos, (inamicii crucii lui Mesia),
19. al căror sfârșit este moartea, al căror dumnezeu este pântecele și slava în confuzia celor care gustă, (sau care înțeleg) lucrurile pământești.
20. Dar trăirea noastră este în ceruri (Căci viața noastră este în cer); de unde și noi rămânem, (sau așteptăm) pe Mântuitorul, Domnul nostru Isus Hristos,
21. care va reforma trupul blândeții noastre, care este făcut asemănător, (sau care este configurat), care este făcut asemenea trupului clarității Sale, (trupului slavei Sale), prin lucrarea prin care El poate, de asemenea, să supună toate lucrurile Lui.

CAPITOLUL 4

1. Așadar, confrații mei cei mai vrednici și cei mai doriți, bucuria și cununa mea, așa să stați în Domnul, confrați foarte dragi.

2. Mă rog Euodiadei, și o rog pe Sintihia să înțeleagă același lucru în Domnul.
3. De asemenea, mă rog și ție, tovarășe german (apropiat/înrudit), ajută-le pe acele femei care s-au chinuit cu mine în Evanghelie (să le ajuți pe acele femei care au lucrat cu mine în Evanghelie, sau Vestea Bună), cu Clement și alți ajutători ai mei, ale căror nume sunt în cartea vieții.

4. Bucurați-vă în Domnul pentru totdeauna; iarăși spun, bucurați-vă. (Aveți întotdeauna bucurie în Domnul; repet, aveți bucurie!)
5. Răbdarea voastră, (sau temperanța voastră), să fie cunoscută de toți oamenii; Domnul se apropie (Domnul este aproape).
6. Nu vă ocupați cu nimic, ci în orice rugăciune și cerere, cu mulțumiri, (aducând mulțumiri, sau mulțumind), faceți cererile voastre cunoscute lui Dumnezeu.
7. Și pacea lui Dumnezeu, care întrece orice înțelepciune, să vă păzească inimile și înțelegerile în Hristos Isus. (Și pacea lui Dumnezeu, care întrece orice rațiune, sau orice înțelegere, să vă păzească inimile și înțelegerile în Mesia Isus.)

8. De acum înainte, confraților, orice s-ar întâmpla, așa să fie (orice lucru este adevărat), orice lucru cast, orice lucru drept, orice lucru sfânt, orice lucru care poate fi iubit (sau plăcut, sau drăguț), orice lucru de bună faimă, dacă există vreo virtute, dacă există vreo laudă a disciplinei, gândiți-vă la aceste lucruri,
9. pe care le-ați învățat, și le-ați luat, și le-ați auzit, și le-ați văzut în mine. Faceți aceste lucruri, și Dumnezeul păcii va fi cu voi.
10. Dar m-am bucurat foarte mult în Domnul că, la un moment dat după aceea, ați înflorit din nou pentru a simți pentru mine, așa cum ați simțit (înainte). Dar voi erați ocupați,
11. nu spun de nevoie, pentru că am învățat să fiu suficient în lucrurile în care sunt.
12. Și știu, de asemenea, cum să fiu umilit, (sau cum să fiu îngenuncheat, sau cum să fiu înduplecat,) știu și cum să am belșug, (sau cum să abund) (Și știu cum să fiu smerit, și știu cum să abund). Pretutindeni și în toate lucrurile sunt învățat să fiu plin, să flămânzesc, să abund și să sufăr nevoia.
13. Pot toate lucrurile în Cel care mă mângâie. (Pot face totul prin El, care mă întărește.)
14. Totuși ați făcut bine, împărtășind necazul meu.

15. Căci voi, Filipenilor, știți de asemenea că la începutul Evangheliei, când am plecat din Macedonia, nici o biserică nu se împărtășea cu mine în privința lucrurilor date și luate (nicio altă biserică nu a împărțit cu mine câștigurile și pierderile), ci numai voi.
16. Care a trimis la Tesalonic o dată și de două ori, de asemenea, în uz pentru mine. (Voi care ați trimis hrană în Tesalonic nu o dată, ci de două ori, pentru folosul meu.)
17. Nu caut un dar, ci cer, [sau caut din nou,] rod abundent în rațiunea voastră.

18. Pentru că am totul și abund; sunt complet-umplut, (sau plin), cu cele luate de la Epafrodit (cu cele primite de la Epafrodit), pe care le-ați trimis în miros de dulceață, un sacrificiu convențional (un sacrificiu potrivit), lui Dumnezeu.
19. Și Dumnezeul meu să vă împlinească toate dorințele, după bogăția Sa în slavă, în Hristos Isus. (Și Dumnezeul meu va împlini toate dorințele voastre/va umple toate dorințele voastre, cu bogăția Sa în slavă, prin Mesia Isus.)
20. Dar lui Dumnezeu și Tatăl nostru să fie slava în lumi de lumi. Amin. (Dar lui Dumnezeu și Tatălui nostru să fie slava pentru totdeauna și întotdeauna. Amin.)

21. Salutați bine pe fiecare om sfânt în Hristos Isus. Acei confrați care sunt cu mine, să vă salute bine. (Salutați din inimă pe fiecare sfânt, sau pe tot poporul lui Dumnezeu, în Mesia Isus. Acei frați care sunt cu mine, vă trimit salutări cordiale.)
22. Toți oamenii sfinți vă salută bine, mai ales cei care sunt din casa împăratului, (sau a Cezarului). (Toți sfinții, sau tot poporul lui Dumnezeu, vă salută din toată inima, cel mai sincer, sau cel mai deosebit, cei care sunt în casa împăratului.)
23. Harul Domnului nostru Isus Hristos să fie cu spiritul vostru. Amin.

COLOSENI

CAPITOLUL 1

1. Pavel, apostol al lui Isus Hristos, prin voia lui Dumnezeu, și Timotei, un frate,

2. către cei din Colose, confrați sfinți și credincioși în Isus Hristos, har și pace vouă de la Dumnezeu, Tatăl nostru, și de la Domnul Isus Hristos. (către cei din Colose, frați sfinți și credincioși în Mesia Isus, har și pace vouă de la Dumnezeu Tatăl nostrum, și de la Domnul Isus Hristos.)

3. Mulțumim lui Dumnezeu, și Tatălui Domnului nostru Isus Hristos, rugându-ne totdeauna pentru voi, (Mulțumim lui Dumnezeu și Tatălui Domnului nostru Isus Hristos, rugându-ne mereu pentru voi,)
4. auzind de credința voastră în Isus Hristos, și de dragostea pe care o aveți față de toți oamenii sfinți, (și pentru dragostea pe care o aveți pentru toți sfinții sau pentru tot poporul lui Dumnezeu,)
5. pentru speranța care se păstrează în ceruri (pentru nădejdea care vă este păstrată în ceruri). Pe care le-ați auzit în cuvântul adevărului Evangheliei,
6. care a venit la voi, așa cum este și în toată lumea, și face rod, și crește (și se dezvoltă), așa cum este în voi, din ziua în care ați auzit și ați cunoscut harul lui Dumnezeu în adevăr.
7. Așa cum ați învățat de la Epafra, tovarășul nostru (sau chiar slujitorul nostru), foarte vrednic de stimă, care este un adevărat slujitor al lui Isus Hristos pentru voi; (Așa cum ați învățat de la Epafra, tovarășul nostru de slujbă și cel mai vrednic de preț, care este un adevărat slujitor al lui Isus Hristos pentru voi;)

8. care ne-a arătat și dragostea voastră în Duhul.

9. De aceea, noi, din ziua în care am auzit, nu încetăm să ne rugăm pentru voi și să cerem să fiți plini de cunoașterea voii Lui în toată înțelepciunea și înțelegerea duhovnicească/fantomatică, (sau spirituală);
10. (astfel) încât să umblați în mod vrednic de Dumnezeu, plăcând prin toate lucrurile, și să rodiți în orice lucrare bună, și să creșteți în știința lui Dumnezeu (și să creșteți în cunoașterea lui Dumnezeu),
11. și să fiți mângâiați în orice virtute, prin puterea limpezimii Sale, în toată răbdarea și îndelunga ședere cu bucurie, (și să fiți întăriți în toată puterea, prin forța glorioasă a Lui, în toată răbdarea și îndelunga ședere cu bucurie,)
12. ca să mulțumiți lui Dumnezeu și Tatălui, care v-a făcut vrednici în partea de moștenire a oamenilor sfinți în lumină. [+aducând mulțumiri lui Dumnezeu Tatăl, Cel ce ne-a făcut vrednici în partea de moștenire a oamenilor sfinți în lumină.] (astfel încât să aduceți mulțumiri lui Dumnezeu Tatăl, care v-a făcut vrednici să participați la moștenirea sfinților, sau a poporului lui Dumnezeu, în lumină.)
13. Care ne-a izbăvit din puterea întunericului și ne-a mutat în împărăția Fiului iubirii Sale,
14. în care avem dobândire și iertare de păcate. (în care avem răscumpărarea și iertarea păcatelor.)

15. Care este chipul lui Dumnezeu invizibil, întâiul născut al fiecărei făpturi. (Care este chipul Dumnezeului invizibil, întâiul născut înaintea oricărei creații/Cel care deține întâietatea asupra întregii creații.)
16. Căci în El au fost făcute toate lucrurile, în ceruri și pe pământ, vizibile și invizibile, fie tronuri, fie stăpâniri, fie domnii, fie puteri, toate au fost făcute de nimic prin El și în El, (Căci în El au fost făcute toate lucrurile, în cer și pe pământ, vizibile și invizibile, da, tronuri și stăpâniri și principate și puteri, toate lucrurile au fost făcute din nimic, prin El și în El,)
17. și El este înaintea tuturor și toate lucrurile sunt în El.
18. Și El este capul trupului Bisericii; care este începutul și întâiul născut dintre cei morți (care este Izvorul, și întâiul născut care va învia din morți), astfel) că El deține întâia demnitate în toate lucrurile. [+Și El este capul trupului Bisericii; care este începutul sau cel dintâi dintre toate și cel întâi născut dintre cei morți, pentru a deține întâietatea sau prima demnitate în, (sau peste), toate lucrurile.]
19. Căci în El a binevoit să locuiască,
20. toată mulțimea, și prin El toate lucrurile să fie împăcate în El, și a făcut pace prin sângele crucii Sale, atât în cele de pe pământ, cât și în cele din ceruri. (toată mulțimea, și prin El toate lucrurile au fost împăcate cu Dumnezeu, și El a făcut pace prin sângele crucii Sale, da, pentru lucrurile care sunt pe pământ și pentru cele care sunt în cer.)

21. Și când ați fost cândva înstrăinați, (sau făcuți străini), și vrăjmași prin spirit, în fapte rele (și vrăjmași în gânduri, și prin fapte rele), acum El v-a împăcat

22. în trupul trupului Său prin moarte, ca să vă aibă sfinți și nepătați, (sau fără pată), și fără prihană înaintea Lui.
23. Dacă totuși locuiți în credință, întemeiați, statornici și neclintiți în nădejdea Evangheliei pe care ați auzit-o, și care este propovăduită în toată făptura care este sub cer (și care este propovăduită în toată creația care este sub cer). Din care eu, Pavel, am fost făcut ministru,

24. și acum am bucurie în pasiuni pentru voi, și împlinesc ceea ce lipsește din pasiunile lui Hristos în carnea mea, pentru trupul Său, care este Biserica. (și acum mă bucur de suferințele mele pentru voi, și prin ele împlinesc ceea ce lipsește din suferințele lui Mesia în carnea mea, pentru trupul său, care este Biserica.)
25. Din care eu, Pavel, sunt făcut ministru, (sau servitor), prin dispensația lui Dumnezeu, care mi-a fost dată în voi, ca să împlinesc cuvântul lui Dumnezeu,
26. cel privat, (sau misterul), care a fost ascuns din lumi și din generații. Dar acum este arătat sfinților Săi, (secretul, care a fost ascuns pentru nenumărate generații. Dar acum este arătat, sau revelat, poporului lui Dumnezeu,)
27. cărora Dumnezeu vrea să le facă cunoscute bogățiile slavei acestui sacrament în oamenii păgâni, care este Hristos în voi, speranța gloriei. (cărora Dumnezeu vrea să le facă cunoscute bogățiile slavei acestui secret printre neamuri, care este Mesia în voi, speranța gloriei.)
28. Pe care îi arătăm, mustrând pe fiecare și învățând pe fiecare în toată înțelepciunea, ca să oferim fiecăruia desăvârșirea în Hristos Isus (astfel încât să oferim fiecărui om desăvârșirea în Mesia Isus.)
29. Lucru în care și eu mă chinui, luptând prin lucrarea Lui, care lucrează în mine în virtute (care lucrează în mine în putere).

CAPITOLUL 2

1. Dar eu vreau (Dar eu îmi doresc), să știți ce ocupație am pentru voi și pentru cei din Laodiceea, care nu mi-au văzut fața în trup,
2. ca inimile lor să fie mângâiate și să fie învățați în caritate, (pentru ca inimile lor să fie întărite și să fie învățați în dragoste), în toată bogăția plinătății de înțelegere, în cunoașterea misterului lui Dumnezeu, Tatăl lui Isus Hristos,
3. în care sunt ascunse toate comorile înțelepciunii și ale științei, (sau ale cunoașterii). (în care sunt ascunse toate comorile înțelepciunii și ale cunoștinței.)
4. Pentru aceasta vă spun, ca nimeni să nu vă înșele prin cuvinte. (Și vă spun aceasta, astfel încât nimeni să nu vă înșele cu argumente de mare valoare.)
5. Căci, deși lipsesc cu trupul, sunt cu voi în duh, bucurându-mă și văzând rânduiala voastră și fermitatea credinței voastre în Hristos (bucurându-mă și văzând rânduiala voastră și fermitatea credinței voastre care este în Mesia).

6. Deci, după cum L-ați luat pe Isus Hristos, Domnul nostru, umblați în El, (Și astfel, după cum L-ați primit pe Isus Hristos, Domnul nostru, acum umblați în El/acum trăiți în El,)
7. și fiți înrădăcinați și zidiți în El, (adică în Hristos, sau în Mesia,) și confirmați în credință, după cum ați învățat, abundând în El în mulțumiri (și abundând în a da mulțumiri, sau în

semn de recunoștință, pentru voi).

8. Vegheați ca nimeni să nu vă înșele prin filozofie și înșelăciune deșartă, (sau goală și zadarnică,) după tradițiile oamenilor, după elementele lumii, și nu după Hristos.
9. Căci în El locuiește ca un trup toată plinătatea Dumnezeirii.
10. Și să fiți plini în El, care este capul tuturor căpeteniilor și puterii.
11. În care și voi ați fost tăiați împrejur într-o tăiere împrejur care nu este făcută de mâini, în dezbrăcarea, (sau în goliciunea) trupului de carne, ci în tăierea împrejur a lui, (sau făcută prin,) Hristos;
12. și ați fost îngropați împreună cu El în botez, în care ați și înviat, prin credința în lucrarea lui Dumnezeu, care L-a înviat din moarte [care L-a înviat din morți].
13. Și când erați morți în vinovățiile voastre și în prepușul trupului vostru, El v-a înviat împreună cu El; iertându-vă toate vinovățiile, (sau toate greșelile), (Și când erați morți în greșelile voastre și în necircumcizia cărnii voastre, sau cu carnea voastră necircumcisă, El v-a înviat prin Mesia; iertându-vă toate greșelile voastre;)
14. înlăturând acea scriere a decretului care era împotriva noastră, care ne era potrivnică; și a înlăturat asta din mijloc, aruncând-o pe cruce (fixând-o pe cruce);
15. și a stricat principatele și puterile, și a condus cu încredere, biruindu-le în mod deschis în sine.

16. De aceea nimeni să nu vă judece cu privire la mâncare sau la băutură, sau la o parte din ziua sărbătorii, sau din luna nouă, sau din sabate, (Așa că nimeni să nu vă judece cu privire la mâncare sau băutură, la participarea la sărbători, la lunile noi sau la Sabat,)
17. care nu sunt decât o umbră a lucrurilor viitoare [care nu sunt decât o umbră a ceea ce va urma]; pentru că trupul este al lui Hristos.
18. Nimeni să nu vă înșele, voind să învețe cu blândețe, (sau cu smerenie), și religia îngerilor, lucrurile pe care nu le-a văzut, umblând zadarnic, umflat, (sau în-suflat), cu inteligența cărnii sale, (cu o gândire lumească),
19. și neținând capul, din care tot trupul, prin legături și îmbinări subordonate și făcute împreună, ajunge la creșterea lui Dumnezeu.

20. Căci dacă sunteți morți împreună cu Hristos față de elementele lumii, ce credeți despre voi oamenii care trăiesc pentru lume? (Căci dacă sunteți cu Mesia, și atât de morți față de elementele lumii, atunci de ce judecați ca oamenii care încă trăiesc în lume?)
21. Să nu atingeți, nici să nu gustați, nici să nu tratați cu mâinile aceste lucruri,
22. care toate sunt moarte prin această folosire, după poruncile și învățăturile oamenilor;
23. care au un motiv de înțelepciune în religia deșartă, (sau în superstiție,) și în blândețe, și în a nu cruța trupul, în a nu face nici o cinste împlinirii cărnii.

CAPITOLUL 3

1. De aceea, dacă ați înviat împreună cu Hristos, căutați cele de sus, unde Hristos șade în jumătatea dreaptă, (sau la dreapta, sau în partea dreaptă), a lui Dumnezeu.

2. Savurați, (sau înțelegeți), cele de sus, nu cele de pe pământ.
3. Căci voi sunteți morți, și viața voastră este ascunsă cu Hristos în Dumnezeu.
4. Căci atunci când se va arăta Hristos, (care este) viața voastră, atunci vă veți arăta și voi împreună cu El în slavă.

5. De aceea, ucideți-vă mădularele, care sunt pe pământ: curvia, necurăția, desfrânarea, pofta rea și avariția, (sau lăcomia), care este serviciul unui fals idol, (sau a unui simulacru) (care înseamnă a fi în slujba idolilor);
6. pentru care mânia lui Dumnezeu a venit peste fiii necredinței;
7. în care și voi ați umblat cândva, când ați trăit în ei (când ați trăit printre ei).
8. Dar acum lepădați toate lucrurile: mânia, indignarea, răutatea, blasfemia și cuvintele necurate din gura voastră.
9. Nu mințiți, [și nu vorbiți], împreună; dezbrăcați-vă de omul cel vechi cu faptele lui,
10. și îmbrăcați-vă în omul cel nou, care este făcut din nou în cunoașterea/cunoștința lui Dumnezeu, după chipul Celui care l-a făcut;
11. unde nu este bărbat și femeie, păgân și iudeu, circumcizie și prepuț, barbar și scit, rob și liber, ci toate lucrurile și în toate lucrurile Hristos. (unde nu există bărbat și femeie, neam și iudeu, tăiat împrejur și netăiat împrejur, barbar și scit, sclav și om liber, ci Mesia este totul și în toți.)

12. De aceea, voi, ca aleși ai lui Dumnezeu, sfinți și iubiți, îmbrăcați-vă cu măruntaiele milei, benignității/bunăvoinței și blândeții, (sau smereniei), temperanței, răbdării;
13. și sprijiniți-vă unul pe altul, (sau purtați-vă împreună), și iertați-vă voua înșivă, dacă cineva are vreo ceartă împotriva altuia; așa cum v-a iertat Domnul Hristos, așa și voi. (să vă sprijiniți unii pe alții și să vă iertați unii pe alții, dacă cineva are ceva împotriva altuia; cum v-a iertat Domnul Mesia, așa să iertați și voi.)
14. Și pentru toate aceste lucruri să aveți caritate, (sau dragoste), care este legătura desăvârșirii, (sau a perfecțiunii).
15. Și pacea lui Hristos să se bucure în inimile voastre, în care sunteți chemați într-un singur trup, și fiți buni.
16. Cuvântul lui Hristos să locuiască din belșug în voi, în toată înțelepciunea; învățați-vă și îndemnați-vă prin psalmi, imnuri și cântări duhovnicești, cântând Domnului în inimile voastre (Cuvintele lui Mesia să rămână din belșug în voi, dătătoare de toată înțelepciunea; și învățați-vă și îndemnați-vă unii pe alții cu psalmi, cu imnuri și cu cântări duhovnicești, cântând cu mulțumire în inimile voastre Domnului).

17. Toate, orice ați face, cu cuvântul sau cu fapta, toate în Numele Domnului nostru Isus Hristos, mulțumind lui Dumnezeu și Tatălui prin El [aducând mulțumiri lui Dumnezeu Tatăl prin el] (mulțumind lui Dumnezeu Tatăl prin El).

18. Femeilor, fiți supuse soților voștri, așa cum se cuvine în Domnul.
19. Bărbaților, iubiți-vă nevestele și nu fiți amari cu ele.

20. Fiilor, supuneți-vă tatălui și mamei voastre în toate privințele, (sau în toate lucrurile); pentru că aceasta este bineplăcut Domnului. (Fiilor, ascultați de tatăl și de mama voastră în toate, căci aceasta este foarte plăcut Domnului.)
21. Părinților, nu provocați pe fiii voștri la indignare, (ca) să nu le slăbiți inima.

22. Robilor, supuneți-vă întru totul stăpânirilor trupești, nu slujind cu ochiul, ca plăcând oamenilor, ci în simplitate de inimă, temându-vă de Domnul [Dumnezeu] (ci cu o inimă cinstită sau sinceră, având un respect înfricoșător pentru Domnul).
23. Orice ați face, lucrați cu voință, ca pentru Domnul și nu pentru oameni; (Orice ați face, faceți sau lucrați, cu gândul că o faceți pentru Domnul și nu pentru oameni;)
24. știind că de la Domnul veți lua cedarea moștenirii. Slujiți Domnului Hristos. (știind că veți primi de la Domnul moștenirea voastră ca răsplată. Slujiți Domnului Mesia.)
25. Pentru că cel care face rău, (sau greșit), va primi ceea ce a făcut rău; iar acceptarea, (sau luarea), de persoane nu este [de] la Dumnezeu (iar favorizarea persoanelor nu este făcută de Dumnezeu).

CAPITOLUL 4

1. Domnilor, dați robilor (voștri) ceea ce este drept și echitabil, (sau ceea ce este drept și corect), știind că aveți un Domn în ceruri.

2. Fiți ocupați în rugăciune și treziți-vă în ea, făcând mulțumiri; (Fiți ocupați, sau sârguincioși, în rugăciune, și vegheați în ea, și în mulțumire, sau cu mulțumire;)
3. și să ne rugăm fiecare pentru celălalt, și pentru noi, ca Dumnezeu să ne deschidă ușa cuvântului, pentru a spune taina/misterul lui Hristos; pentru care, de asemenea, sunt legat, (și să ne rugăm unii pentru alții, și pentru noi, ca Dumnezeu să ne deschidă ușa sau ocazia de a predica, da, de a vorbi despre secretul lui Mesia; sau pentru care sunt acum în închisoare,)
4. sunt [și] obligat să o arăt, așa cum mi se cuvine să vorbesc/ca să o arăt, așa cum mi se cuvine să vorbesc.

5. Umblați cu înțelepciune față de cei care sunt în afara lor, cumpărând din nou timp. (Mergeți cu înțelepciune sau arătați înțelepciune celor care sunt afară, răscumpărând timpul.)
6. Cuvântul tău să fie sărat cu sare pentru totdeauna în har; ca să știți cum trebuie să răspundeți fiecărui om. (Cuvintele voastre să fie întotdeauna blânde și sărate, astfel încât să știți cum trebuie să răspundeți fiecăruia.)

7. Tihic, frate foarte drag și slujitor credincios, și tovarășul meu, (sau chiar slujitorul meu), în Domnul, (Tihic, frate foarte drag, slujitor credincios și tovarășul meu de slujbă în Domnul), vă va face cunoscute toate lucrurile care mă privesc.
8. Pe care l-am trimis la voi pentru același lucru, ca să știe ce se întâmplă cu voi și să vă mângâie inimile,
9. împreună cu Onisim, fratele cel mai drag și credincios, care este dintre voi, (care este unul dintre voi); care vă va face cunoscut tot ce se face aici.

10. Aristarh, prizonier cu mine, (sau chiar captiv al meu), vă salută bine, (vă trimite salutări cordiale), și Marcu, vărul lui Barnaba, de la care ați luat porunci; dacă vine la voi, primiți-l;
11. și Isus, zis Iust, care sunt din circumcizie; numai ei sunt ajutoarele mele în Împărăția lui Dumnezeu, care au fost pentru mine în alinare. (și Isus, care se mai numește și Iust, care sunt din circumcizie; numai ei mi-au fost de ajutor în Împărăția lui Dumnezeu și au fost o mare alinare pentru mine.)
12. Epafra, care este dintre voi, slujitorul lui Isus Hristos, vă salută bine (vă trimite salutări cordiale); mereu ocupat pentru voi în rugăciuni, (astfel) încât să fiți desăvârșiți și plini în toată voia lui Dumnezeu.
13. Îi mărturisesc că are multă osteneală pentru voi, pentru cei din Laodiceea și pentru cei din Hierapolis. (Și mărturisesc despre el că a muncit mult pentru voi și pentru cei din Laodiceea, și cei din Hierapolis.)
14. Luca, [cel care se ocupă cu] lipitorile, foarte drag, și Dima, vă salută bine. (Luca, cel mai drag medic /tămăduitor, și Dima, vă trimit salutări cordiale.)
15. Salutați bine pe confrații care sunt în Laodiceea (Transmiteți salutări cordiale fraților care sunt la Laodiceea), pe femeia Nimfa și Biserica care este în casa ei (pe Nimfa și biserica care este în casa ei).
16. Și când această epistolă se citește între voi, faceți ca ea să fie citită în Biserica Laodiceenilor; și citiți epistola care este a Laodiceenilor.
17. Și spuneți lui Arhip: Vezi slujba, pe care ai luat-o în Domnul (pe care ai primit-o de la Domnul), ca să o împlinești.

18. Salutul meu, prin mâna lui Pavel. Aveți în vedere legăturile mele. Harul Domnului nostru Isus Hristos să fie cu voi. Amin.

TESALONICENI I

CAPITOLUL 1

1. Pavel, Silvan și Timotei, Bisericii Tesalonicenilor, în Dumnezeu Tatăl și în Domnul Isus Hristos, har și pace vouă.

2. Îi mulțumim lui Dumnezeu în vecii vecilor pentru voi toți și ne gândim la voi în rugăciunile noastre neîncetate; (Îi mulțumim mereu lui Dumnezeu pentru voi toți și ne amintim de voi în rugăciunile noastre neîncetate;)
3. având în vedere lucrarea credinței voastre [atenți la lucrarea credinței voastre], de osteneala voastră, de dragostea voastră și de stăruința în nădejdea Domnului nostru Isus Hristos, înaintea lui Dumnezeu și Tatăl nostru. (amintindu-vă de lucrarea credinței voastre, de osteneala voastră, de dragostea voastră și de stăruința nădejdii voastre în Domnul nostru Isus Hristos, înaintea lui Dumnezeu și Tatăl nostru.)
4. Iubiți confrați ai lui Dumnezeu, noi v-am învrednicit de alegerea voastră (noi cunoscând selectarea ta, sau de alegerea dumneavoastră),
5. pentru că Evanghelia noastră nu a fost la voi numai în cuvânt, ci și în virtute, și în Duhul Sfânt, și în belșug; după cum știți, noi am fost printre voi pentru voi; (și astfel v-am adus Evanghelia, sau Vestea cea Bună, nu numai în cuvinte, ci și în putere, și în Spiritul Sfânt, dar și în puterea Spiritului Sfânt, și cu mare certitudine; și știți ce fel de oameni am fost când am fost printre voi pentru binele vostru;)
6. și să vă faceți urmași ai noștri și ai Domnului, primind cuvântul în multe necazuri, cu bucuria Duhului Sfânt (cu bucurie în Spiritul Sfânt/cu bucurie de la Spiritul Sfânt;)
7. ca să fiți o pildă pentru toți cei ce cred, în Macedonia și în Ahaia.
8. Căci de la voi s-a răspândit Cuvântul Domnului, (sau s-a vorbit mult), nu numai în Macedonia și în Ahaia, ci și credința voastră, care este către Dumnezeu, s-a răspândit în fiecare loc [dar în fiecare loc credința voastră, care este în Dumnezeu, a ieșit]; astfel încât nu este necesar să vorbim nimic (astfel încât nu este necesar să mai spunem nimic).
9. Căci ei arată despre voi, ce fel de intrare am avut la voi, și cum v-ați convertit la Dumnezeu de la falșii idoli, (sau de la simulacre), pentru a sluji Dumnezeului celui viu și

foarte (Căci ei povestesc despre voi și despre cum v-am vizitat, și după aceea cum v-ați întors de la idoli, ca să slujiți Dumnezeului celui viu și adevărat);
10. și pentru a rămâne Fiul Său din ceruri (și pentru a aștepta pe Fiul Său să vină din cer), pe care L-a înviat din moarte, Domnul Isus, care ne-a izbăvit de mânia viitoare. (și pentru a rămâne Fiul Său din ceruri, pe care El l-a înviat din morți, Isus, care ne-a eliberat de mânia viitoare.)

CAPITOLUL 2

1. Căci, confraților, știți că intrarea noastră la voi nu a fost în zadar;
2. ci mai întâi am suferit și am fost pedepsiți cu nedreptăți, după cum știți în Filipi, și am avut încredere în Domnul nostru, pentru a vă vorbi Evanghelia lui Dumnezeu în multă ocupație (pentru a vă vorbi despre Evanghelia, sau Vestea cea Bună, a lui Dumnezeu cu multă sârguință).
3. Și îndemnul nostru, (sau învățătura noastră), nu este din greșeală, nici din necurăție, nici din viclenie,
4. ci așa cum suntem noi aprobați de Dumnezeu, ca Evanghelia lui Dumnezeu să fie luată la noi, așa vorbim noi (ci așa cum suntem noi aprobați de Dumnezeu, pentru ca Evanghelia sau Vestea Bună a lui Dumnezeu să ne fie dată, și așa vorbim); nu ca fiind plăcuți oamenilor, ci lui Dumnezeu, care ne cercetează inimile.
5. Pentru că nici noi nu am fost oricând în cuvinte de glosare/de luare aminte, (sau de lingușire), după cum știți, nici cu prilejul avariției, (nici ca prilej de lăcomie); Dumnezeu este martorul (nostru);
6. nici căutând slava oamenilor, nici a voastră, nici a altora, când noi, ca apostoli ai lui Hristos, am fi putut fi în slujba voastră (am fi putut fi în sarcina voastră/am fi putut fi o povară pentru voi). [nici căutând slava oamenilor, nici a voastră, nici a altora, când am fi putut fi încărcați, (sau împovărători), pentru voi, ca apostoli ai lui Hristos].
7. Dar noi am fost făcuți mici în mijlocul vostru, ca și cum o infirmieră/o doică și-ar înființa fiii;
8. așa că, dorindu-vă cu mare dragoste, v-am fi predat nu numai Evanghelia lui Dumnezeu (v-am fi dat nu numai Evanghelia, sau Vestea cea Bună, a lui Dumnezeu), ci și viețile noastre, pentru că ne-ați fost foarte dragi.

9. Căci, confraților, țineți seama de truda și oboseala noastră; am lucrat zi și noapte, ca să nu supărăm pe niciunul dintre voi, și v-am predicat Evanghelia lui Dumnezeu. (Pentru că, fraților, vă aduceți aminte de truda și oboseala noastră; da, am lucrat zi și noapte, ca să nu supărăm pe niciunul dintre voi, și v-am predicat Evanghelia sau Vestea Bună a lui Dumnezeu.)
10. Dumnezeu și voi să fiți martori, cât de sfinți, (cât de devotați), și drepți și fără plângere, [sau ceartă,] am fost față de voi care ați crezut.

11. După cum știți, cum v-am rugat, (cum v-am implorat), și v-am mângâiat pe fiecare dintre voi, ca un tată pe fiii săi,
12. și am fost martori, (și am mărturisit), ca să vă duceți cu vrednicie la Dumnezeu, care v-a chemat în împărăția și gloria Sa.

13. De aceea aducem mulțumiri lui Dumnezeu fără încetare. Pentru că atunci când ați luat de la noi cuvântul auzului lui Dumnezeu, nu l-ați luat ca pe cuvântul oamenilor, ci ca pe cuvântul lui Dumnezeu, care lucrează în voi, cei care ați crezut. (Și astfel îi mulțumim lui Dumnezeu fără încetare. Pentru că atunci când ați primit de la noi Cuvântul lui Dumnezeu, pe care l-ați auzit, nu l-ați luat ca pe un cuvânt al oamenilor, ci așa cum este cu adevărat, Cuvântul lui Dumnezeu, care lucrează în voi care ați crezut.)
14. Căci, confraților, voi ați fost făcuți urmași ai Bisericilor lui Dumnezeu, care sunt în Iudeea, în Hristos Isus, pentru că ați suferit aceleași lucruri de la neamurile voastre, ca și ei de la iudei, (și ați suferit aceleași lucruri de la conaționalii voștri, cum au suferit ei de la iudei).
15. Care au ucis pe Domnul Isus și pe proorocii și ne-au urmărit, (și ne-au prigonit), și nu-i plac lui Dumnezeu, și sunt potrivnici tuturor oamenilor;
16. interzicându-ne să vorbim oamenilor păgâni, ca ei să fie în siguranță, ca ei să-și umple păcatele pentru totdeauna; pentru că mânia lui Dumnezeu a venit peste ei până la sfârșit. (interzicându-ne să vorbim cu neamurile, astfel încât acestea să poată fi salvate, astfel încât să-și umple păcatele pe deplin pentru totdeauna; dar mânia lui Dumnezeu a venit peste ei în cele din urmă.)

17. Și, confraților, noi, pustiiți de voi pentru o vreme, cu gura și cu privirea, [ca în prezență,] dar nu cu inima, am râvnit mai mult să vă vedem fața cu mare dorință.
18. Pentru că am vrut să venim la voi, da, eu Pavel, o dată și încă o dată, dar Satana ne-a împiedicat.
19. Pentru ce este nădejdea noastră, sau bucuria, sau cununa slavei? Dacă nu sunteți înaintea Domnului nostru Isus Hristos la venirea Sa? (Nu veți fi voi, când vom sta înaintea Domnului nostru Isus Hristos la venirea Sa?)
20. Căci voi sunteți gloria și bucuria noastră. (Da, voi să fiți gloria și bucuria noastră.)

CAPITOLUL 3

1. Pentru aceasta nu am mai suferit, și ne-a plăcut să locuim singuri la Atena; (Din această cauză nu am mai putut suporta, și ne-a plăcut să rămânem singuri la Atena;)
2. și l-am trimis pe Timotei, fratele nostru și slujitorul lui Dumnezeu în Evanghelia lui Hristos (și astfel l-am trimis pe Timotei, fratele nostru și slujitorul lui Dumnezeu în Evanghelia, sau Vestea Bună, a lui Mesia), la voi, ca să fie confirmat și învățat, (sau să fie îndemnat), pentru credința voastră,
3. a nimeni să nu fie mișcat în aceste necazuri (astfel încât nimeni să nu fie mișcat, sau să fie zguduit, de aceste probleme). Căci voi înșivă știți că în acest lucru am fost puși.
4. Pentru că, atunci când eram la voi, v-am spus mai înainte că vom suferi necazuri; așa cum s-a întâmplat (acum), și voi o știți. (Căci atunci când eram cu voi, v-am spus dinainte/v-am

avertizat, că vom suferi necazuri; așa cum se întâmplă acum, și voi o știți.)
5. De aceea eu, Pavel, care nu mai rămân, am trimis să vă cunosc credința, ca nu cumva cel ce ispitește să vă ispitească pe voi, și osteneala voastră să fie în zadar [și osteneala noastră să fie făcută (în) zadar]. (Și astfel eu, Pavel, nu mai aștept, [am] trimis să vă cunosc credința, ca nu cumva cel care vă testează să vă testeze și munca mea să fie în zadar.)

6. Dar acum, când Timotei va veni la noi de la voi și (ne) va spune credința și caritatea voastră, și că vă gândiți bine la noi, dorind mereu să ne vedeți, ca și noi pe voi; [Acum, Timotei vine la noi de la voi și ne vorbește despre credința și caritatea voastră, și pentru că vă gândiți tot mai bine la noi, dorind să ne vedeți, ca și noi pe voi;] (Dar acum, Timotei s-a întors la noi de la voi, și ne-a spus despre credința și dragostea voastră, și că vă amintiți cu drag de noi, dorind mereu să ne vedeți, așa cum și noi v-am văzut;)
7. de aceea, confraților, suntem mângâiați în voi, în toate nevoile și necazurile noastre, prin credința voastră. (și astfel, fraților, să fim întăriți de voi, în toate nevoile și necazurile noastre, prin credința voastră.)
8. Căci acum trăim, dacă stați în Domnul.
9. Ce fel de mulțumiri putem aduce lui Dumnezeu pentru voi, (Pentru ce îi putem mulțumi lui Dumnezeu pentru voi), cu toată bucuria, cu care ne bucurăm pentru voi înaintea Domnului nostru?
10. noaptea și ziua rugându-ne mai mult, ca să vedem fața voastră și să împlinim cele ce nu se potrivesc cu credința ta [și să împlinim cele ce lipsesc din credința ta].

11. Dar Dumnezeu însuși și Tatăl nostru, și Domnul Isus Hristos, ne adresează calea noastră către voi. (Dar însuși Dumnezeu și Tatăl nostru și Domnul Isus Hristos ne îndreaptă calea către voi.)
12. Și Domnul să vă înmulțească și să facă ca milostenia voastră să fie din belșug de la unul la altul [și să facă ca milostenia voastră să abunde împreună], și în toți oamenii, precum și noi în voi; (Și Domnul să facă ca dragostea voastră unii față de alții să fie din ce în ce mai multă, sau să fie din ce în ce mai mare, și pentru toți oamenii, precum și noi pentru voi/și dragostea noastră pentru voi;)
13. ca inimile voastre să fie întărite fără plângere în sfințenie, înaintea lui Dumnezeu și Tatăl nostru, la venirea Domnului nostru Isus Hristos cu toți sfinții Săi. Amin. (pentru ca inimile voastre să fie întărite în sfințenie, fără greșeală și fără pată, înaintea lui Dumnezeu și Tatăl nostru, la venirea Domnului nostru Isus Hristos cu tot poporul Său. Amin.)

CAPITOLUL 4

1. De aceea, confraților, de acum înainte vă rugăm și vă implorăm în Domnul Isus, că, după cum ați primit de la noi, (așa cum ați primit de la noi), cum trebuie să mergeți și să mulțumiți lui Dumnezeu, așa să umblați, (astfel) încât să abundați mai mult.
2. Căci știți ce porunci v-am dat prin Domnul Isus.
3. Căci aceasta este voia lui Dumnezeu, (da), și sfințenia voastră, să vă feriți de curvie.
4. Ca fiecare dintre voi să știe cum să-și mânuiască vasul în sfințenie și onoare; (Pentru ca fiecare dintre voi să știe cum să-și stăpânească trupul cu sfințenie și cu cinste;)
5. nu în patimile poftei, ca păgânii care nu cunosc pe Dumnezeu. (nu în patimile poftelor, ca neamurile care nu cunosc pe Dumnezeu.)
6. Și ca nimeni să nu treacă peste, nici să nu înșele pe fratele său, în certuri. Căci Domnul este răzbunătorul tuturor acestor lucruri, așa cum v-am spus mai înainte și v-am mărturisit. (Și ca nimeni să nu întreacă măsura, să nu profite de fratele său și să nu-l înșele în afaceri

sau în comerț. Căci Domnul este răzbunătorul tuturor acestor lucruri, după cum v-am spus mai înainte, după cum v-am avertizat și v-am mărturisit.)
7. Căci Dumnezeu nu ne-a chemat la necurăție, ci la sfințenie.
8. De aceea, cine disprețuiește aceste lucruri, nu disprețuiește pe om, ci pe Dumnezeu, care Și-a dat Duhul Sfânt în noi (care ne-a și dat Spiritul Său cel Sfânt).

9. Dar despre caritatea frățească, nu aveam nevoie să vă scriem; voi înșivă ați învățat de la Dumnezeu, că iubiți împreună; (Dar în ceea ce privește dragostea pentru frăție, nu aveam nevoie să vă scriem; voi înșivă ați învățat de la Dumnezeu că trebuie să vă iubiți unii pe alții;)
10. sau faceți asta pentru toți frații din toată Macedonia. Și, confraților, vă rugăm să fiți mai mulți; (și de fapt îi iubiți pe toți frații din toată Macedonia. Și, fraților, vă implorăm să abundați și mai mult;)
11. și luați aminte, să fiți liniștiți; [și să renunțați la muncă, sau la ocupație, ca să fiți liniștiți] (și aveți grijă să fiți calmi, sau să trăiți liniștiți); și să vă faceți nevoile și să lucrați cu mâinile voastre, așa cum v-am poruncit;
12. și să umblați cinstit cu cei lipsiți, (și să umblați cinstit cu cei care sunt în afara noastră), și să nu doriți nimic de la nimeni.

13. Căci, confraților, nu vrem să nu știți despre oamenii care mor, ca să nu vă întristați, ca alții care nu au nădejde. (Și, fraților, nu dorim ca voi să nu știți despre oamenii care mor, ca să nu vă întristați, ca alții care nu au nădejde.)
14. Căci dacă noi credem că Isus a murit și a înviat, atunci Dumnezeu va duce cu El pe cei morți prin Isus. (Căci noi credem că Isus a murit și a înviat, și astfel Dumnezeu îi va aduce înapoi cu El pe cei care au murit ca credincioși.)
15. Și vă spunem acest lucru prin cuvântul Domnului: noi, cei vii, care vom rămâne la venirea Domnului, nu vom veni înaintea celor morți. (Și vă spunem aceasta prin cuvântul Domnului, că noi, cei vii, care rămânem în viață până la venirea sau până la întoarcerea Domnului, nu vom merge înaintea celor care au murit.)
16. Căci Însuși Domnul Se va pogorî din cer, prin poruncă, prin glasul unui arhanghel și prin trâmbița lui Dumnezeu; și morții care sunt în Hristos vor învia primii. (Căci însuși Domnul se va pogorî din cer, la porunca și la sunetul trâmbiței lui Dumnezeu; iar cei morți, care cred în Mesia, vor învia primii.)
17. După aceea, noi, cei vii, cei rămași, vom fi răpiți împreună cu ei în nori, întâlnindu-L pe Hristos în aer; și astfel vom fi pentru totdeauna cu Domnul. (După aceea, noi, cei vii, cei rămași în viață, vom fi răpiți împreună cu cei din nori, întâlnindu-L pe Mesia în văzduh; și apoi, pentru totdeauna, vom fi cu Domnul.)
18. De aceea, mângâiați-vă împreună în aceste cuvinte. (Și astfel, mângâiați-vă unii pe alții cu aceste cuvinte.)

CAPITOLUL 5

1. Dar, confraților, nu este nevoie să vă scriu despre vremuri și momente.
2. Căci voi înșivă știți bine că ziua Domnului va veni ca un hoț în noapte. (Căci voi înșivă știți cu siguranță că Ziua Domnului va veni ca un hoț în noapte.)
3. Pentru că atunci când vor spune că pacea este, și siguranță, atunci moartea bruscă va veni peste ei [+atunci deodată va veni peste ei pieirea], ca durerea unei femei însărcinate, și nu vor scăpa.

4. Dar, confraților, să nu fiți în întuneric, ca să nu vă prindă ziua aceea ca un hoț. (Dar, fraților, nu stați în întuneric, pentru ca ziua aceea să vă prindă ca un hoț.)
5. Pentru că voi toți sunteți fii ai luminii și fii ai zilei; noi nu suntem de noapte, nici de întuneric. (Căci voi toți sunteți fii ai luminii și fii ai zilei; noi nu suntem din noapte, nici din întuneric.)
6. De aceea nu dormim ca alții; dar să ne trezim, și să fim treji. (Așadar, să nu dormim ca alții; ci să veghem și să fim hotărâți.)
7. Căci cei ce dorm, dorm noaptea, iar cei ce se îmbată, se îmbată noaptea.
8. Dar noi, cei de azi, să fim cumpătați, îmbrăcați în haina credinței și a caritații, și în coiful speranței de sănătate. (Dar noi, cei de azi, să fim hotărâți, îmbrăcați în platoșa credinței și a dragostei și în coiful nădejdii mântuirii/speranței.)
9. Căci Dumnezeu nu ne-a trimis la mânie, ci la cumpărarea sănătății, (ci la obținerea salvării), prin Domnul nostru Isus Hristos,
10. care a fost mort pentru noi (care a murit pentru noi); (astfel) încât, fie că ne trezim, fie că dormim, trăim împreună cu El.
11. Pentru care lucru vă mângâiați împreună, (Pentru care vă întăriți unii pe alții), și vă edificați unii pe alții, așa cum faceți voi.

12. Și, confraților, vă rugăm să cunoașteți pe cei ce se chinuiesc între voi, (sau vă sunt înainte), și vă sunt suverani în Domnul, și (care) vă învață, (Și, fraților, vă rugăm să recunoașteți și să cinstiți pe cei care lucrează printre voi, care sunt conducătorii voștri în Domnul, și care vă învață,)
13. ca să îi aveți mai mult în caritate (și să aveți mai multă dragoste pentru ei); și pentru lucrarea lor, aveți pace cu ei.
14. Și, confraților, vă rugăm, mustrați pe oamenii neprihăniți, [mustrați sau pedepsiți oamenii neliniștiți]. Mângâiați pe cei cu inima mică, primiți pe cei bolnavi, fiți răbdători cu toți oamenii. (Și, fraților, vă implorăm, mustrați pe cei nepedepsiți/pedepsiți pe cei problematici. Întărește-i pe oamenii cu inima slabă, primește-i pe cei fragili/susține-i pe cei slabi și fii răbdător cu toți oamenii.)
15. Vedeți ca nimeni să nu dea rău pentru rău nimănui; ci urmăriți pentru totdeauna binele, fiecare pentru celălalt, și pentru toți oamenii. (Asigurați-vă că nimeni nu dă nimănui înapoi rău pentru rău; ci urmăriți întotdeauna ceea ce este bine, unii pentru alții, și pentru toți oamenii.)
16. Întotdeauna să vă bucurați; (Aveți întotdeauna bucurie;)
17. rugați-vă fără încetare;
18. în toate lucrurile mulțumiți. Căci aceasta este voia lui Dumnezeu în Isus Hristos, în voi toți. (mulțumiți în toate lucrurile. Căci aceasta este voia lui Dumnezeu în Mesia Isus, pentru voi toți.)
19. Nu stingeți Duhul,
20. nu disprețuiți profețiile.
21. Dovediți toate lucrurile și țineți (cu tărie, sau fermitate), la ceea ce este bun.
22. Abțineți-vă de la toate speciile malefice/rele, (sau de orice asemănare rea.) (Îndepărtați-vă de orice lucru care are chiar și aparența răului.)

23. Și însuși Dumnezeul păcii să vă facă sfinți prin toate, ca duhul vostru să fie păstrat întreg, și sufletul și trupul, fără plângere, în venirea Domnului nostru Isus Hristos. (Și Însuși Dumnezeu, Dumnezeul păcii, să vă facă sfinți în toate, pentru ca spiritul vostru, sufletul

vostru și trupul vostru să fie păstrate întregi, da, fără greșeală, până la venirea Domnului nostru Isus Hristos.)
24. Adevărat este Dumnezeu, care v-a chemat, și care va face [(o) lucrare de har în voi].

25. Confraților, rugați-vă pentru noi.

26. Salutați-i bine pe toți confrații cu un sărut sfânt. (Salutați-i pe toți frații cu un sărut sfânt.)
27. Vă poruncesc în Domnul, ca această epistolă să fie citită tuturor confraților sfinți.

28. Harul Domnului nostru Isus Hristos să fie cu voi. Amin.

TESALONICENI II

CAPITOLUL 1

1. Pavel, Silvan și Timotei, către Biserica Tesalonicenilor, în Dumnezeu, Tatăl nostru, și în Domnul Isus Hristos,
2. har vouă și pace de la Dumnezeu, Tatăl nostru, și de la Domnul Isus Hristos.

3. Suntem datori să mulțumim lui Dumnezeu pentru totdeauna pentru voi, confraților, așa cum se cuvine, pentru că credința voastră este peste ceară, (sau întotdeauna lucioasă), și caritatea fiecăruia dintre voi față de celălalt abundă. (Trebuie să mulțumim totdeauna lui Dumnezeu pentru voi, fraților, pentru că este vrednic să facem aceasta, pentru că credința voastră crește mereu, și dragostea pe care fiecare dintre voi o are față de celălalt crește mult/și dragostea pe care o aveți unii față de alții crește mult.)
4. Așa că noi înșine ne lăudăm cu voi în Bisericile lui Dumnezeu, pentru răbdarea și credința voastră în toate persecuțiile și necazurile voastre. Pe care le susțineți
5. ca pildă a dreptei osândiri a lui Dumnezeu, ca să fiți învredniciți în Împărăția lui Dumnezeu, pentru care suferiți. (ca un exemplu al judecății drepte a lui Dumnezeu, astfel încât să deveniți vrednici de Împărăția lui Dumnezeu, pentru care suferiți.)
6. Dacă totuși este drept înaintea lui Dumnezeu să răsplătească necazul celor ce vă necăjesc,
7. și vouă care sunteți necăjiți, odihniți-vă cu noi în arătarea Domnului Isus din cer, cu îngerii virtuții Sale, (cu îngerii puterii Lui),
8. în flacăra focului, care va da răzbunare celor ce nu cunosc pe Dumnezeu și care nu ascultă de Evanghelia Domnului nostru Isus Hristos. (în flăcările focului, care vor răzbuna pe cei ce nu-L cunosc pe Dumnezeu și care nu ascultă de Evanghelia, sau Vestea Bună, a Domnului nostru Isus Hristos.)
9. Care vor suferi dureri veșnice, pierind de la fața Domnului și de la slava virtuții Sale, (și de la slava puterii Lui),
10. când va veni să fie glorificat în sfinții Lui, și să fie făcut minunat în toți oamenii care au crezut, pentru că mărturia noastră este crezută în voi, în acea zi. (când va veni să fie

glorificat printre poporul Său, și să fie considerat minunat printre toți cei care cred, pentru că ați crezut mărturia noastră, în acea Zi.)
11. Pentru care și noi ne rugăm întotdeauna pentru voi, ca Dumnezeul nostru să vă facă vrednici de chemarea Sa, și să împlinească toată voia bunătății Sale, și lucrarea credinței în virtute; (De asemenea, ne rugăm mereu pentru voi, ca Dumnezeul nostru să vă facă vrednici de chemarea Sa, și să împlinească tot scopul, sau toată intenția, bunătății Sale și lucrarea credinței în putere;)
12. ca Numele Domnului nostru Isus Hristos să se întărească în voi și voi în El (pentru ca Numele Domnului nostru Isus Hristos să fie proslăvit în voi și voi în El), prin harul Domnului nostru Isus Hristos.

CAPITOLUL 2

1. Dar, confraților, vă rugăm, prin venirea Domnului nostru Isus Hristos și a congregației noastre în aceeași venire [și a congregației noastre în același lucru],
2. să nu vă abateți prea curând de la înțelepciunea voastră, nici să nu vă temeți (să nu vă abateți curând de la rațiunea voastră, nici să nu vă temeți), nici de duh, nici de cuvânt, nici prin epistolă, așa cum am trimis-o noi, ca și cum ziua Domnului ar fi aproape.
3. Nu lăsați pe nimeni să vă înșele în nici un fel. Căci dacă nu va veni mai întâi dezbinarea, (sau depărtarea), și nu se va arăta omul păcatului, fiul pierzării,
4. care este potrivnicul, și care este întărit peste tot ceea ce se numește Dumnezeu, sau care este venerat, astfel încât să stea în templul lui Dumnezeu și să se arate ca și cum ar fi Dumnezeu. (adică Adversarul, el este înălțat peste tot ceea ce se numește dumnezeu sau care este adorat, astfel încât stă chiar în Templul lui Dumnezeu și se arată ca și cum ar fi Dumnezeu.)
5. Nu credeți că, atunci când eram încă la voi, v-am spus aceste lucruri? (Nu vă amintiți că, pe când eram încă cu voi, v-am spus aceste lucruri?)
6. Și acum știți ce îl reține, (sau ce îl împiedică), (pentru) ca el să fie arătat la timpul său.
7. Căci în privat, (sau prin mister, sau în secret), răutatea lucrează acum; (deci) numai cel care se ține de ea acum, să se țină (ferm), până va fi eliminată/terminată.
8. Și atunci va fi arătat acel om rău, pe care Domnul Isus îl va ucide cu duhul gurii Sale și îl va nimici cu fulgerul, (sau cu strălucirea, sau cu iluminarea), venirii Sale;
9. el, a cărui venire este prin lucrarea Satanei, în toată virtutea (în toată puterea), și semnele, (sau minunile), și marile minuni, false, (sau mincinoase),
10. și în toată înșelăciunea răutății, pentru cei care pier. Pentru că ei nu au primit caritatea adevărului, ca să fie în siguranță (Pentru că ei nu au primit dragostea adevărului, ca să poată fi salvați).
11. Și de aceea Dumnezeu le va trimite o lucrare a rătăcirii, pe care ei o vor crede ca concesionare (pentru ca ei să creadă minciuna),
12. ca toți să fie considerați, (sau să fie condamnați), care nu au crezut adevărul, (pentru ca toți să fie judecați, cei care nu au crezut adevărul,) ci au consimțit la stricăciune.

13. Dar, confraților iubiți de Dumnezeu, trebuie să mulțumim pentru totdeauna lui Dumnezeu pentru voi, că Dumnezeu ne-a ales pe noi, cele dintâi roade în sănătate, în sfințirea Duhului și în credința adevărului; (Dar, fraților iubiți de Dumnezeu, trebuie să mulțumim mereu lui Dumnezeu pentru voi, pentru că Dumnezeu ne-a ales pe toți ca pe primele roade pentru salvare, prin sfințirea Spiritului și prin credința în adevăr;)
14. în care v-a și chemat prin Evanghelia noastră (în care v-a și chemat prin Evanghelia, sau Vestea cea Bună, pe care v-am adus-o noi), în întâmpinarea slavei Domnului nostru Isus Hristos.
15. De aceea, confraților, să stați, (Și astfel, fraților, stați), și păstrați tradițiile/obiceiurile pe care le-ați învățat, fie prin cuvânt, fie prin epistola noastră.

16. Și însuși Domnul nostru Isus Hristos, și Dumnezeu Tatăl nostru, care ne-a iubit pe noi, (care ne-a iubit), și ne-a dat mângâiere veșnică și bună nădejde în har,
17. să stârnească, (sau să îndemne), inimile voastre și să vă întărească în orice faptă bună și în orice cuvânt.

CAPITOLUL 3

1. Confraților, de acum înainte rugați-vă pentru noi, ca Cuvântul lui Dumnezeu să curgă și să fie clarificat (și să fie glorificat), așa cum este cu voi;
2. și să fim eliberați de oameni nocivi (sau dăunători) și răi; pentru că credința nu este a tuturor oamenilor.
3. Dar Domnul este adevărat, care vă va întări și ne va păzi de rău.
4. Și, confraților, avem încredere în voi în Domnul, pentru că tot ce vă poruncim, și voi faceți și veți face.
5. Și Domnul să se îndrepte spre inimile voastre, în dragostea lui Dumnezeu și în răbdarea lui Hristos. (Și Domnul să vă îndrepte inimile, în dragostea lui Dumnezeu și în stăruința lui Mesia.)

6. Dar, confraților, vă poruncim, în numele Domnului nostru Isus Hristos, să vă îndepărtați de fiecare frate care rătăcește în afara rânduielii, (sau împotriva bunei rânduieli), și nu după învățătura pe care au primit-o de la noi. (Dar, fraților, vă poruncim, în numele Domnului nostru Isus Hristos, să vă îndepărtați de fiecare frate care umblă sau merge în afara rânduielii, sau împotriva bunei rânduieli, și nu după învățătura pe care au primit-o de la noi.)
7. Căci voi înșivă știți cum se cuvine să ne urmăriți (cum se cuvine să ne urmați). Căci nu am fost lipsiți de pace, (sau neliniștiți), printre voi,
8. nici nu am mâncat pâine de la nimeni fără să ne chinuim, ci în chinuri și oboseală am lucrat zi și noapte, ca să nu vă întristăm pe niciunul dintre voi. (nici nu am mâncat pâinea nimănui fără munca noastră, ci am muncit cu trudă și cu osteneală zi și noapte, ca să nu supărăm pe nimeni dintre voi.)
9. Nu ca și cum nu am avea putere, ci ca să vă dăm exemplu să ne urmăriți. (ci ca să ne dăm pe noi înșine ca pildă de urmat).
10. Căci și noi, când eram printre voi, v-am poruncit lucrul acesta: că dacă cineva nu vrea să lucreze, nici nu mănâncă.

11. Căci am auzit că unii dintre voi umblă fără odihnă, (sau fără liniște, sau fără pace), și nu lucrează nimic, ci fac lucruri ciudate.
12. Dar noi le poruncim celor care sunt astfel de oameni, și îi implorăm în Domnul Isus Hristos, să lucreze în tăcere și să-și mănânce propria pâine.
13. Dar voi, confraților, să nu vă abateți de la fapta bună.

14. (Așa că) dacă cineva nu ascultă de cuvântul nostru trimis prin această epistolă, însemnați-l și nu vă împărtășiți cu el, (astfel) încât să fie rușinat;
15. și nu-l judecați ca pe un dușman, ci mustrați-l ca pe un frate. (dar să nu te gândești la el ca la un vrăjmaș, ci să-l mustri ca pe un frate.)

16. Și însuși Dumnezeul păcii să vă dea pace veșnică în toate locurile. Domnul să fie cu voi toți.

17. Salutul meu prin mâna lui Pavel; care semnează în fiecare epistolă pe care o scriu astfel.
18. Harul Domnului nostru Isus Hristos să fie cu voi toți. Amin.

TIMOTEI 1

CAPITOLUL 1

1. Pavel, apostolul lui Isus Hristos, prin porunca lui Dumnezeu, Mântuitorul nostru, și a lui Isus Hristos, nădejdea noastră,

2. către Timotei, fiul iubit în credință, harul și mila și pacea lui Dumnezeu Tatăl, și a lui Isus Hristos, Domnul nostru.

3. După cum te-am rugat să rămâi în Efes, când am plecat în Macedonia, să poruncești unor oameni să nu mai învețe altfel,
4. nici să nu mai dea atenție fabulelor și genealogiilor nesigure, (sau fără sfârșit), care dau de gândit, mai mult decât zidirea lui Dumnezeu, care este în credință.
5. Căci scopul poruncii este caritatea unei inimi curate, a unei conștiințe bune și a unei credințe nefățarnice. (Căci scopul acestei porunci este dragostea unei inimi curate, o conștiință bună și o credință adevărată și sinceră.)
6. De la care unii oameni au greșit și s-au întors la vorbirea deșartă;
7. și vor să fie învățători ai legii (și doresc să fie învățători ai Legii), și nu înțeleg ce vorbesc, nici despre ce afirmă.

8. Și știm că legea este bună, dacă cineva o folosește în mod legal;
9. și știind acest lucru, că legea nu este stabilită, (sau nu este pusă) unui om drept, ci unor oameni nedrepți și nesupuși, unor oameni răi și păcătoși, unor oameni blestemați și desfrânați, unor ucigași de tată și ucigași de mamă, unor ucigași de oameni (și știind aceasta, că Legea nu este făcută, sau nu este rânduită, pentru un om bun, ci pentru oamenii răi și cei neascultători, pentru oamenii răi și pentru păcătoși, pentru oamenii blestemați și pentru oamenii spurcați, pentru ucigașii de tată și ucigașii de mamă, pentru ucigașii de oameni)
10. și desfrânatelor, celor care fac desfrânare cu bărbații, celor care dau în arendă și celor fățarnici, și dacă orice alt lucru este contrar învățăturii sănătoase, [+și curvarilor, celor care încalcă legea cu bărbații, vânzătorilor sau tâlharilor de oameni, vânzătorilor de arendă și fățarnicilor, și dacă orice alt lucru este contrar învățăturii sănătoase,] (și libidinoșilor, pentru

cei care fac desfrâu cu oamenii, pentru mincinoși și sperjurari, și dacă orice alt lucru este contrar învățăturii sănătoase,)
11. care este după Evanghelia slavei binecuvântatului Dumnezeu, care mi-a fost încredințată. (care se găsește în Evanghelie, sau Vestea cea Bună, a slavei binecuvântatului Dumnezeu/a slăvitului și binecuvântatului Dumnezeu, care mi-a fost dată.)

12. Îi mulțumesc Celui care m-a mângâiat în Hristos Isus, Domnul nostru, pentru că m-a găsit credincios și m-a pus în slujire, (Mulțumesc Celui care m-a întărit, lui Mesia Isus, Domnul nostru, pentru că m-a crezut credincios și m-a pus în slujbă,)
13. care mai întâi a fost un blasfemiator și un urmăritor, și plin de nedreptăți. Dar am primit mila lui Dumnezeu, pentru că am făcut fără să știu, în necredință. (care mai înainte eram hulitor, prigonitor și plin de nedreptăți. Dar am primit mila lui Dumnezeu, pentru că, fără să știu, am acționat în necredință sau din ignoranță.)
14. Dar harul Domnului nostru a copleșit, cu credința și dragostea care este în Isus Hristos. (Dar harul Domnului nostru a fost din belșug, cu credința și dragostea care sunt ale noastre în Mesia Isus.)
15. Un cuvânt adevărat și demn de toată primirea, pentru că Isus Hristos a venit în această lume pentru a-i salva pe oamenii păcătoși, dintre care eu sunt primul. (Iată un cuvânt adevărat și demn de toată acceptarea: că Mesia Isus a venit în această lume pentru a salva oamenii păcătoși, dintre care eu sunt cel dintâi/ dintre care eu sunt cel mai rău.)
16. Dar de aceea am primit milă, ca Isus Hristos să arate în mine mai întâi toată răbdarea, pentru informarea celor care vor crede în El, spre viața veșnică. (Și astfel am primit milă, pentru ca Mesia Isus să poată arăta mai întâi în mine toată răbdarea Sa, pentru informarea celor care vor crede în El pentru viața veșnică.)
17. Și numai împăratului lumilor, nemuritorului și invizibilului Dumnezeu, să fie cinstea și slava în lumi de lumi. Amin. (Iar Împăratului tuturor lumilor, nemuritorului și invizibilului Dumnezeu singur, să fie cinstea și slava pentru totdeauna și întotdeauna. Amin.)

18. Îți dau această poruncă ție, fiule Timotei, după profețiile care au fost până acum în tine, ca să te chinui, (sau să te lupți) în ele cu un chin bun,
19. având credință și conștiință bună, pe care unii oameni le-au lepădat și au pierit cu privire la credință. (având credință și o conștiință bună, pe care unii oameni le-au aruncat și au pierit în mijlocul credinței lor.)
20. Dintre aceștia sunt Himeneu și Alexandru, pe care l-am încredințat Satanei, (pe care l-am dat Satanei), (pentru) ca ei să învețe să nu blasfemieze.

CAPITOLUL 2

1. De aceea, mai întâi de toate, vă rog să faceți rugăciuni, cereri și mulțumiri (și aduceți mulțumiri, sau recunoștință), pentru toți oamenii,
2. pentru împărați și pentru toți cei care sunt puși la înălțime, (astfel) încât să putem duce o viață liniștită și pașnică, în toată evlavia și castitatea.

3. Căci acest lucru este bun și acceptat înaintea lui Dumnezeu, Salvatorul nostru, (Căci acesta este un lucru bun și plăcut înaintea lui Dumnezeu, Salvatorul nostru,)
4. care vrea ca toți oamenii să fie în siguranță (care dorește ca toți oamenii să fie salvați), și să ajungă la cunoașterea adevărului.
5. Căci un singur Dumnezeu și un singur mijlocitor este de la Dumnezeu și de la oameni, un om, Isus Hristos, (Căci este un singur Dumnezeu și un singur mijlocitor între Dumnezeu și oameni, un om, Mesia Isus,)
6. care S-a dat pe Sine ca răscumpărare pentru toți oamenii. A cărui mărturie este confirmată în vremurile sale; (care s-a dat pe sine pentru răscumpărarea tuturor oamenilor. A cărui mărturie a fost confirmată în vremea lui sau la vremea lui;)
7. în care eu sunt pus predicator și apostol. Căci spun adevărul [în Isus Hristos], și nu mint, că sunt învățător al păgânilor în credință și în adevăr. (în care am fost pus, sau făcut, predicator și apostol. Căci eu spun adevărul în Mesia Isus și nu mint, eu care sunt învățătorul neamurilor despre credință și despre adevăr/eu care sunt învățătorul neamurilor în credința adevărată.)

8. Prin urmare, vreau (Și astfel îmi doresc), ca oamenii să se roage în toate locurile, ridicând mâini curate, fără mânie și fără ceartă, (sau dispută).

9. De asemenea, femeile în haine potrivite, cu rușine și sobrietate se îmbracă, nu cu părul împletit, fie în aur, fie în perle, fie în țesături prețioase (nici în haine scumpe;)
10. ci ceea ce se cuvine femeilor, care promit pietate/evlavie prin fapte bune.
11. O femeie învață în tăcere, cu toată supunerea.
12. Dar nu îngădui femeii să învețe, nici să aibă stăpânire asupra soțului, (sau bărbatului), ci să stea în tăcere. (Dar eu nu permit unei femei să predea sau să fie stăpână peste un bărbat, ci, mai degrabă, să tacă sau să fie liniștită.)
13. Căci Adam a fost format mai întâi, apoi Eva;
14. și Adam nu a fost înșelat, ci femeia a fost înșelată, în încălcarea legii, (sau în tergiversare).
15. Dar ea va fi salvată prin nașterea de copii, dacă va trăi perfect în credință, dragoste, sfințenie și sobrietate.

CAPITOLUL 3

1. Un cuvânt de credință [voi spune]. Dacă cineva dorește o episcopie, el dorește o lucrare bună.
2. De aceea se cuvine ca un episcop să fie fără mustrare, soț al unei singure soții, sobru, prudent, cast, virtuos, ospitalier, învățător;
3. să nu se dea prea mult la vin, să nu fie bătăuș, ci cumpătat, (sau răbdător), să nu fie plin de reproșuri, (sau plin de conflicte), să nu fie lacom,
4. să-și conducă bine casa și să aibă fii supuși cu toată castitatea;
5. Căci dacă cineva nu știe cum să-și conducă casa, cum va avea el sârguința, (sau păzirea) Bisericii lui Dumnezeu?

6. să nu se convertească de curând la credință, ca nu cumva să fie cuprins de mândrie și să cadă în osânda diavolului. (să nu se convertească de curând la credință, ca nu cumva să se înalțe în mândrie și apoi să cadă în judecata diavolului/și apoi să cadă sub aceeași condamnare ca și diavolul.)
7. Pentru că se cuvine să aibă și o mărturie bună despre cei care sunt în afară (Și îi este de folos să aibă o mărturie bună de la cei care sunt în afara bisericii), (astfel) încât să nu cadă în mustrare și în lațul diavolului.

8. De asemenea, se cuvine ca diaconii să fie casți, să nu vorbească cu două limbi, să nu bea prea mult vin [nu se dea în vânt după mult vin], să nu urmeze victorii murdare;
9. care au taina credinței în conștiință curată. (care păstrează taina credinței cu o conștiință curată.)
10. Dar să fie ei mai întâi dovediți, și să fie ei așa, neavând nici o crimă, (sau păcat mare).
11. De asemenea, se cuvine ca femeile să fie caste, să nu cârtească, să fie cumpătate, credincioase în toate lucrurile.
12. Diaconii să fie soți ai unei singure soții; care își conduc bine fiii și casele.
13. Pentru că cei care slujesc bine, vor obține un grad bun pentru ei înșiși, și multă încredere în credința care este în Hristos Isus (care este în Mesia Isus).

14. Fiule Timotei, îți scriu aceste lucruri, sperând că voi veni curând la tine;
15. Dar dacă mai zăbovesc, ca să știi cum trebuie să trăiești în casa lui Dumnezeu, adică în Biserica Dumnezeului celui viu, (ca) stâlp și întărire a adevărului.

16. Și în mod deschis este un mare sacrament al evlaviei, acel lucru care a fost arătat în carne, este justificat în Duhul, a apărut îngerilor, este predicat păgânilor, este crezut în lume, este luat în glorie.

CAPITOLUL 4

1. Dar Duhul spune în mod deschis că, în vremurile din urmă, unii oameni se vor abate de la credință, dând atenție duhurilor de rătăcire și învățăturilor diavolilor (și doctrinelor demonilor);
2. care vorbesc în mod mincinos (care spun minciuni și ipocrizii), și au conștiința coruptă,
3. interzicând să se căsătorească și să se abțină de la mâncăruri, pe care Dumnezeu le-a făcut să le ia cu mulțumire, oamenilor credincioși și celor care au cunoscut adevărul. (interzicând să se căsătorească și să se abțină de la mâncăruri, pe care Dumnezeu le-a făcut să fie primite cu mulțumire, sau cu recunoștință, de oamenii credincioși și de cei care au cunoscut adevărul.)
4. Căci fiecare făptură a lui Dumnezeu este bună și nimic nu trebuie aruncat, care este luat cu mulțumire; (Căci orice creație a lui Dumnezeu este bună și nimic nu trebuie aruncat, dacă este primit cu mulțumire sau cu recunoștință;)
5. pentru că este sfințit prin cuvântul lui Dumnezeu și prin rugăciune.

6. Tu, prezentând aceste lucruri confraților, vei fi un bun slujitor al lui Isus Hristos, hrănit cu cuvintele credinței și ale bunei învățături, pe care le-ai dobândit [în urmărire]. (Tu, prezentând aceste lucruri fraților, vei fi un bun slujitor al lui Mesia Isus, hrănit cu cuvinte de credință și de bună învățătură, pe care le-ai urmat.)
7. Dar evită, (sau ferește-te) de fabulele necuvântătoare (Evită însă fabulele nepotrivite), și de fabulele babelor; bântuie-te pe tine însuți la pietate.
8. Pentru că exercițiile corporale sunt folositoare pentru puține lucruri; dar evlavia este folositoare pentru toate lucrurile, care au o promisiune a vieții care este acum și care va veni.
9. Un cuvânt adevărat și demn de toată acceptarea (sau de toată accepțiunea). (Acest cuvânt este adevărat și demn de toată acceptarea.)
10. Și în acest lucru ne chinuim și suntem blestemați, pentru că nădăjduim în Dumnezeul cel viu, care este Salvatorul tuturor oamenilor, și mai ales al oamenilor credincioși.

11. Poruncește lucrul acesta și învață-l.
12. Nimeni să nu disprețuiască tinerețea ta, ci fii pildă oamenilor credincioși, (dar fii pildă celor în credință), în cuvânt, în trăire, în caritate, (sau în dragoste), în credință, în castitate.
13. Până vin eu, acordați atenție lecturii, îndemnului și învățăturii.
14. Nu-ți pasă prea puțin pentru, (sau nu disprețuiești) harul care este în tine, care ți-a fost dat prin profeție, prin punerea mâinilor preoției.
15. Gândește-te la aceste lucruri, în acestea să fii, (astfel) ca folosul tău să fie arătat tuturor oamenilor.
16. Acordă-ți atenție ție însuți și doctrinei; ocupă-te de ele. Căci făcând aceste lucruri, te vei pune în siguranță atât pe tine însuți, cât și pe cei care te ascultă (Căci tu, făcând aceste lucruri, te vei salva pe tine însuți și pe cei ce te ascultă.)

CAPITOLUL 5

1. Nu da vina/blama pe un om în vârstă (Nu admonestați sau Nu mustrați un bărbat mai în vârstă), ci imploră-l ca pe un tată, pe tineri ca pe frați;
2. pe femeile bătrâne ca pe mame, pe femeile tinere ca pe surori, în toată castitatea.

3. Cinstește văduvele, care sunt foarte văduve. (Onorați văduvele care sunt văduve adevărate sau care sunt singure.)
4. Dar dacă o văduvă are fii, să învețe mai întâi să-și cârmuiască casa și să dea socoteală tatălui și mamei sale; căci lucrul acesta este bine primit înaintea lui Dumnezeu (pentru că acest lucru este plăcut înaintea lui Dumnezeu/pentru că Dumnezeu aprobă acest lucru.)
5. Iar cea văduvă, cu adevărat, și pustie, nădăjduiește în Dumnezeu (Iar cea care este cu adevărat văduvă și pustie, să-și pună nădejdea în Dumnezeu), și se îndeletnicește cu cereri și rugăciuni zi și noapte.
6. Căci cea care trăiește în plăceri, este moartă [în suflet].
7. Și poruncește-le lucrul acesta, ca să fie fără mustrare.
8. Căci dacă cineva nu are grijă de ai săi, și mai ales de ai casei sale, (sau de familia sa), a negat credința și este mai rău decât un om necredincios, (sau un păgân).

9. Să fie aleasă [în templu] o văduvă în vârstă de nu mai puțin de șaizeci de ani, care a fost soția unui singur soț,
10. și are mărturie în fapte bune, (și are mărturia faptelor bune), da, dacă a hrănit copii, dacă a primit săraci la adăpost, dacă a spălat picioarele oamenilor sfinți, dacă a slujit oamenilor care au suferit necazuri, dacă a urmat toate faptele bune.
11. Dar ferește-te de văduvele mai tinere; căci după ce vor fi făcut desfrânare, se vor cununa în Hristos [căci, după ce vor face desfrânare în Hristos, vor fi măritate], (Dar feriți-vă de văduvele mai tinere; pentru că atunci când, în timp ce sunt încă în Mesia, ele vor face desfrânare sau vor simți pasiune, ele vor fi măritate),
12. având damnare, pentru că și-au anulat prima lor credință.
13. De asemenea, cele care sunt leneșe învață să umble prin case, nu numai că sunt leneșe, dar sunt pline de cuvinte și ciudate, (sau curioase), spunând lucruri care nu se cuvin.
14. De aceea vreau (Și astfel îmi doresc), ca văduvele mai tinere să se căsătorească și să nască copii și să fie casnice, pentru a nu da niciun prilej potrivnicului, din cauza vreunui lucru blestemat.
15. Deocamdată, unii sunt surprinși de Satana.
16. Dacă un om credincios are văduve, să le slujească, pentru ca Biserica să nu fie împovărată, și să le fie de ajuns celor foarte văduve. (Dacă cineva în credință are o văduvă în familia sa, să o slujească, pentru ca biserica să nu fie împovărată, și pentru ca acesta să poată asigura suficient pentru cele care sunt văduve adevărate sau care sunt singuri.)

17. Preoții care cârmuiesc bine, [adică, care păzesc cu adevărat bine preoția,] să fie vrednici de dublă cinstire; mai ales cei care se ostenesc în cuvânt și în învățătură (mai ales cei care se ostenesc în vorbire și învățătură).
18. Căci Scriptura spune: <<Să nu pui frâu gurii boului care treieră>>, și: <<Un lucrător este vrednic de plata sa>> (și: Un muncitor este vrednic de salariul său).
19. Să nu primești învinuire împotriva unui preot, [nu] decât sub doi sau trei martori.
20. Dar mustră pe cei ce păcătuiesc înaintea tuturor, ca și alții să se teamă. (Și mustrați pe cei ce păcătuiesc înaintea tuturor, pentru ca și ceilalți să aibă un respect înfricoșător.)
21. Eu te rog, (sau eu te conjur), înaintea lui Dumnezeu și a lui Isus Hristos (Te implor înaintea lui Dumnezeu și a lui Isus Hristos), și a îngerilor Săi aleși, să păstrezi aceste lucruri fără prejudecăți și să nu faci nimic plecându-te în fața celeilalte părți.
22. Nu pune mâna pe nimeni, nici nu te împărtăși cu păcatele altora [Nu pune mâna pe nimeni în curând și nu te împărtăși cu păcatele altora]. Păstrează-ți castitatea. (Nu pune mâna deodată, sau prea repede, pe vreun om pentru hirotonie, și nici nu te împărtăși din păcatul altora. Păstrează-te curat.)

23. Nu bea încă apă, ci folosește puțin vin, pentru stomacul tău și pentru bolile tale care cad des.

24. Păcatele unor oameni să fie deschise, înainte de a merge la osândă (înainte de a merge la Judecată); dar după unii oameni vin, (sau îi urmează).

25. Și, de asemenea, faptele bune să fie deschise, iar cei care le au în alt mod, nu pot fi ascunse. (Unele fapte bune pot fi făcute în văzul tuturor, dar cele care nu sunt, nu pot fi ținute ascunse pentru totdeauna.)

CAPITOLUL 6

1. Oricare ar fi robii sub jug, să se considere stăpânii lor vrednici de toată cinstea, ca nu cumva numele Domnului și învățătura să fie blasfemiate [+ca nu cumva numele Domnului lor Dumnezeu și învățătura Lui să fie blasfemiate].
2. Iar cei ce au domni credincioși, (sau lorzi creștini), să nu-i disprețuiască, căci ei sunt frați; ci mai mult să-i slujească, pentru că sunt credincioși și iubiți, care sunt parteneri de binefacere (sau de fapte bune). Învață aceste lucruri și îndrumă aceste lucruri.

3. Dacă cineva învață altfel și nu se potrivește cu cuvintele sănătoase ale Domnului nostru Isus Hristos și cu învățătura care este prin evlavie,
4. este mândru și nu știe nimic, ci se lenevește cu întrebări și lupte, (sau bătălii/certuri), cu cuvinte, din care se nasc invidii, certuri, blasfemii, suspiciuni rele,
5. lupte ale oamenilor, care sunt corupți în suflet, (sau în rațiune), și care sunt lipsiți de adevăr, care consideră că a câștiga este evlavie (care cred că câștigul lor este o dovadă a evlaviei lor/care cred că creșterea lor este o recompensă pentru evlavia lor).
6. Dar un mare câștig este pietatea, cu suficiență. (Dar evlavia, în sine, este un mare câștig, sau o mare răsplată, da, din belșug.)
7. Pentru că noi nu am adus nimic în această lume și, fără îndoială, pentru că nu putem duce nimic departe. [+De aceea nu am adus nimic în această lume și, fără îndoială, că nu putem duce nimic.] (Pentru că noi nu am adus nimic în această lume, și nu există nicio îndoială că nu putem lua nimic din ea sau de la ea.)
8. Dar noi avem alimente, și cu ce lucruri vom fi acoperiți, (sau cu ce lucruri vom fi îmbrăcați), suntem mulțumiți cu aceste lucruri.
9. Căci cei ce vor să se îmbogățească, cad în ispită și în lațul diavolului, și în multe pofte nefolositoare și nocive, care scufundă pe oameni (jos) în moarte și pierzare. (Căci cei ce vor să se îmbogățească cad în încercări și în lațul diavolului, și în multe pofte nefolositoare și dăunătoare, care îi înecă pe oameni în moarte și pieire.)
10. Căci rădăcina tuturor relelor este lăcomia, pe care unii oameni, râvnind-o, au rătăcit de la credință și s-au împresurat cu multe necazuri.

11. Dar tu, om al lui Dumnezeu, fugi de aceste lucruri; urmează înțelepciunea dreaptă, evlavia, credința, caritatea, (sau dragostea), răbdarea și blândețea, (sau blândețea și smerenia).
12. Străduiește-te la o luptă bună a credinței, prinzând viața veșnică, în care ai fost chemat și ai recunoscut o bună recunoaștere înaintea multor martori.
13. Îți poruncesc înaintea lui Dumnezeu, care dă viață tuturor lucrurilor, și înaintea lui Isus Hristos, care a dat mărturie sub Pilat din Pont, o mărturisire bună, (Îți poruncesc înaintea lui Dumnezeu, care însuflețește toate lucrurile/care dă viață tuturor lucrurilor, și înaintea lui Mesia Isus, care a dat mărturie lui Ponțiu Pilat, da, o mărturie demnă,)

14. să păzești porunca fără greș, fără mustrare, până la venirea Domnului nostru Isus Cristos; (să te supui, sau să urmezi ordinele tale fără pată sau cusur și fără mustrare, până la venirea Domnului nostru Isus Hristos;)
15. pe care binecuvântatul și singurul atotputernic Împărat al împăraților și Domn al domnilor îl va arăta la vremea sa.
16. Care singur are nemurirea, (sau imortalitatea), și locuiește în lumină, lumină la care nimeni nu poate veni; pe care nimeni nu l-a văzut, nici nu-l poate vedea; căruia slava, cinstea și imperiul să fie fără de sfârșit (căruia (fie) slava, cinstea și imperiul fără de sfârșit). Amin

17. Poruncește oamenilor bogați ai acestei lumi să nu înțeleagă prea mult, (sau cu mândrie), nici să nădăjduiască în nesiguranța bogățiilor, ci în Dumnezeul cel viu, care ne dă toate lucrurile din belșug spre folosință;
18. să facem bine, să ne îmbogățim în fapte bune, cu ușurință să dăm, (ușor, sau repede, să dăm), să ne împărtășim,
19. să ne prețuim o bună întemeiere, în vremea viitoare [în timpul care va veni], ca să prindă viața veșnică. (pentru a-și păstra o temelie bună, în vremurile viitoare, astfel încât să poată prinde viața veșnică.)

20. Tu, Timotei, păstrează lucrul, (sau depozitul) care ți-a fost încredințat, evitând noutățile blestemate ale vocilor și opiniile cu numele fals de cunoaștere; (O, Timotei, păzește depozitul care ți-a fost încredințat, ferindu-te de blestematele noutăți, sau mofturi, de voci și opinii în numele cunoașterii false;)
21. pe care unii oameni le promit, despre credința căzută (pe care unii oameni promițându-le, au căzut cu privire la credință). Harul lui Dumnezeu să fie cu tine. Amin.

TIMOTEI 2

CAPITOLUL 1

1. Pavel, apostolul lui Isus Hristos, prin voia lui Dumnezeu, prin făgăduința vieții care este în Isus Hristos, (Pavel, apostolul lui Isus Hristos, prin dorința lui Dumnezeu, prin promisiunea vieții care este în Mesia Isus,)

2. lui Timotei, fiul său cel mai iubit, harul, mila și pacea lui Dumnezeu Tatăl și a lui Isus Hristos, Domnul nostru.

3. Mulțumesc Dumnezeului meu, Căruia Îi slujesc de la înaintașii mei, (sau de la strămoșii mei), cu conștiința curată, că neîncetat mă gândesc la Tine în rugăciunile mele, zi și noapte, (Mulțumesc Dumnezeului meu, căruia Îi slujesc, ca și strămoșilor mei, cu conștiința curată, așa că fără încetare îmi aduc aminte de Tine în rugăciunile mele, zi și noapte,)
4. dorind să Te văd; gândindu-mă la lacrimile Tale, (aducându-mi aminte de lacrimile Tale,) (astfel) încât să fiu împlinit cu bucurie.
5. Și mă gândesc la acea credință, care nu este prefăcută în tine, care a locuit mai întâi în mătușa ta Lois și în mama ta Eunice. Și sunt sigur că asta (este) și în tine.
6. De aceea te sfătuiesc să ridici din nou harul lui Dumnezeu, care este în tine prin punerea mâinilor mele, (sau prin apăsarea mâinilor mele).
7. Pentru că Dumnezeu nu ne-a dat duh de frică, ci de virtute, de dragoste și de sobrietate. (Pentru că Dumnezeu nu ne-a dat Spiritul fricii, ci al puterii, al dragostei și al hotărârii.)

8. De aceea să nu faci de rușine mărturia Domnului nostru Isus Hristos, nici pe mine, prizonierul Său; ci să lucrezi împreună (cu alții) în Evanghelie prin virtutea lui Dumnezeu; (Așa că să nu vă fie rușine de mărturia Domnului nostru Isus Hristos, nici de mine, prizonierul Lui/ nici de mine, prizonierul din cauza Lui; ci să lucrăm împreună cu alții în Evanghelie prin puterea lui Dumnezeu;)
9. care ne-a izbăvit și ne-a chemat cu sfânta Sa chemare, nu după faptele noastre, ci după planul și harul Său, care ne-a fost dat în Isus Hristos înainte de vremurile lumii; (care ne-a izbăvit și ne-a chemat cu sfânta Sa chemare, nu după faptele noastre, ci după planul și harul Său, care ne-au fost date în Mesia Isus înainte de crearea lumii/înainte de începutul timpului;)
10. dar acum este deschisă prin luminarea Mântuitorului nostru Isus Hristos, care a distrus moartea și a luminat viața și necorupția prin Evanghelie. (dar acum este deschisă prin apariția Mântuitorului nostru Isus Hristos, care a distrus moartea și a luminat viața și necorupția prin Evanghelie, sau Vestea Bună.)
11. În care sunt pus predicator și apostol, și stăpân al păgânilor. (În care am fost rânduit propovăduitor și apostol și învățător al neamurilor.)

12. Pentru care și eu sufăr aceste lucruri, dar nu mă încurc. Căci știu în cine am crezut și sunt sigur că El este puternic să păzească, în ziua aceea ceea ce mi-a fost încredințat (sau ceea ce mi-a fost dat spre păstrare).
13. Să ai forma cuvintelor sănătoase, pe care le-ai auzit de la mine în credința și dragostea în Isus Hristos. (Să ai forma cuvintelor sănătoase, pe care le-ai auzit de la mine în credința și dragostea în Mesia Isus.)
14. Păstrează binele [lucrul, sau depozitul bun,] luat spre păstrare de Duhul Sfânt, care locuiește în noi. (Păstrează sau păzește bunul depozit dat spre păstrare de către Spiritul Sfânt, care locuiește în noi.)

15. Tu știi aceasta, că toți cei din Asia s-au întors de la mine, dintre care sunt Figel și Ermogen.
16. Domnul să aibă milă de casa lui Onisifor, pentru că de multe ori m-a odihnit și nu mi-a rușinat lanțul. (Domnul să fie milostiv cu familia lui Onisifor, pentru că el m-a odihnit adesea și nu s-a rușinat de legăturile mele și de întemnițarea mea.)
17. Dar când a venit la Roma, m-a căutat și [m-a găsit].
18. Domnul să-i dea să găsească mila lui Dumnezeu în acea zi. Și tu știi mai bine cât de mult mi-a slujit la Efes.

CAPITOLUL 2

1. De aceea tu, fiul meu, fii mângâiat în harul care este în Hristos Isus. (Și astfel, fiule, fii întărit de harul care este al nostru în Mesia Isus.)
2. Și ceea ce ai auzit de la Mine de la mulți martori, încredințează-le unor oameni credincioși, care vor fi în stare să învețe și pe alții. (Iar lucrurile pe care le-ai auzit de la mine, în prezența multor martori, predă-le credincioșilor sau împărtășește-le cu cei credincioși, care vor putea apoi să-i învețe și pe alții.)
3. Lucrează ca un bun cavaler al lui Isus Hristos. (Muncește sau îndură-te, ca un bun soldat al lui Mesia Isus.)
4. Nici un om care ține cavaleria lui Dumnezeu, nu se înfășoară cu nevoile lumești, (astfel) încât să placă Aceluia, față de care s-a dovedit.
5. Căci cel care luptă într-o bătălie nu va fi încoronat, decât dacă luptă în mod legal.
6. Se cuvine ca un lucrător al pământului să primească primele fructe.
7. Înțelege ce spun eu. Căci Domnul îți va da înțelegere în toate lucrurile.

8. Să știi că Domnul Isus Hristos, din sămânța lui David, a înviat din moarte, [+că Domnul Isus Hristos, din sămânța lui David, a înviat din morți], după Evanghelia mea, (Amintiți-vă că Domnul Isus Hristos, din sămânța lui David, a înviat din morți, conform Evangheliei mele, sau Bunei mele Vestiri,)
9. în care mă chinui până la legături, ca și cum aș lucra răul, dar cuvântul lui Dumnezeu nu este legat.
10. De aceea sufăr, (sau susțin), toate lucrurile pentru cei aleși, pentru ca și ei să dobândească sănătatea care este în Hristos Isus, cu slavă cerească. (Și astfel îndur totul

pentru cei aleși, pentru ca și ei să primească salvarea care este în Mesia Isus, da, împreună cu slava cerească.)

11. Un cuvânt adevărat [este acesta pe care îl spun], că dacă am murit împreună [față de lume], vom și trăi împreună [în beatitudine];

12. dacă vom suferi (sau dacă vom susține), vom domni împreună [cu Hristos]; (dacă vom răbda, vom domni împreună cu Mesia); dacă ne vom lepăda [de El], El se va lepăda de noi;

13. dacă nu credem, el locuiește credincios, el nu se poate nega. (dacă noi nu credem, El rămâne credincios, pentru că nu se poate nega pe Sine.)

14. Învață aceste lucruri, mărturisind înaintea lui Dumnezeu. Nu te lupta cu cuvintele, pentru că nu este de folos la nimic, ci doar la subminarea oamenilor care le aud. (Învățați aceste lucruri, mărturisind înaintea lui Dumnezeu. Și nu argumentați; pentru că nu folosește la nimic, ci la subminarea celor care o ascultă.)
15. Ocupă-te, (sau Ai grijă), să te dai pe tine însuți lui Dumnezeu ca un lucrător dovedit, lăudabil, fără rușine, tratând corect cuvântul adevărului. (Străduiește-te să te faci un lucrător al lui Dumnezeu aprobat, vrednic de laudă, fără rușine, proclamând corect Cuvântul Adevărului.)
16. Ferește-te, (sau evită), discursurile nepocăite și deșarte, (sau goale și nefolositoare,) pentru că acestea ajută mult la necredință,
17. iar cuvântul lor se strecoară ca o gangrenă. Din care fac parte Filet și Himeneu,
18. care au căzut de la adevăr, spunând că învierea s-a făcut acum, (care spun că învierea a avut deja loc,) și au subminat, (sau au întors cu susul în jos,) credința unor oameni.
19. Dar temelia tare a lui Dumnezeu stă în picioare, având acest semn: <<Domnul știe care sunt ai Lui>>, și: <<Fiecare om care pomenește numele Domnului, se depărtează de răutate>>. (Dar temelia tare a lui Dumnezeu stă în picioare, având acest semn, sau această inscripție: Domnul știe cine este al Său, și: Fiecare om care pomenește numele Domnului, se depărtează de răutate.)

20. Dar într-o casă mare nu sunt numai vase de aur și de argint, ci și de lemn și de pământ (ci și de lemn și de lut); și astfel unele sunt în cinste, iar altele în rușine.
21. De aceea, dacă cineva se curățește de acestea, va fi un vas sfințit cu cinste și folositor Domnului, gata să facă orice lucrare bună.
22. Și fugi de poftele tinereții, urmează înțelepciunea, credința, caritatea, (sau dragostea,) și pacea, cu cei ce cheamă lăuntric pe Domnul cu o inimă curată [cu cei ce cheamă pe Domnul cu inimă curată] (cu cei care cheamă pe Domnul dintr-o inimă curată).
23. Și să te ferești, (sau evită), întrebările prostești și fără știință, (sau fără cunoaștere, sau fără disciplină), știind că acestea generează șicane.

24. Dar se cuvine ca slujitorul Domnului să nu certe, ci să fie blând cu toți oamenii, (ci să fie blând și smerit cu toți oamenii,) capabil să învețe, răbdător,
25. cu cumpătare, mustrând pe cei care se împotrivesc adevărului, pentru ca uneori Dumnezeu să le dea pocăință, (sau penitență), astfel încât să cunoască adevărul,
26. și să se ridice din capcanele diavolului, de care sunt ținuți prizonieri la voia lui (de care sunt ținuți prizonieri prin dorința lui).

CAPITOLUL 3

1. Dar să știi că, în zilele din urmă se apropie vremuri primejdioase, (Dar să știți că, în zilele de pe urmă se vor apropia vremuri primejdioase,)
2. și oamenii se vor iubi pe ei înșiși, vor fi lacomi, înfumurați, mândri, blasfemiatori, nu se vor supune tatălui și mamei lor, vor fi răi, blestemați,
3. fără afecțiune, (sau bunăvoință,) fără pace, învinuitori mincinoși [sfidători mincinoși], necontenitori, (sau neascultători,) neîndurători, fără bunăvoință,
4. trădători, înverșunați, (sau încrezuți,) umflați, (sau suflați/spulberați/aruncați în aer,) cu gânduri mândre, orbi, iubitori de pofte mai mult decât de Dumnezeu,
5. având asemănarea evlaviei, dar negând virtutea ei (dar negând puterea ei). Evită-i, (sau ferește-te), de acești oameni.
6. Dintre aceștia sunt cei care străpung casele și duc femeile captive [duc femei captive, și duc fetițe captive], încărcate cu păcate, (împovărate cu păcate), care sunt conduse cu diverse dorințe,
7. învățând mereu și neajungând niciodată perfecți la știința, (sau la cunoașterea) adevărului. (învață mereu și nu ajung niciodată la cunoașterea deplină a adevărului.)
8. Și așa cum Iane și Iambre s-au împotrivit lui Moise, tot așa aceștia s-au împotrivit adevărului, oameni corupți în înțelegere, (sau în suflet), mustrați în privința credinței.
9. Dar mai departe ei nu vor profita, pentru că neștiința lor va fi cunoscută de toți oamenii, așa cum a fost a lor.

10. Dar tu ai obținut învățătura mea, (Dar tu ai primit învățăturile mele,) (sau doctrina mea), rânduiala, intenția, (sau scopul), credința, stăruința îndelungată, dragostea, răbdarea,
11. prigonirile, patimile, care mi s-au făcut la Antiohia, la Iconia, la Listra, ce fel de prigoniri am suferit, și Domnul m-a izbăvit de toate (dar Domnul m-a izbăvit de toți).
12. Și toți oamenii care vor trăi cu credință, (sau cu evlavie), în Isus Hristos vor suferi persecuții. (Și toți cei care vor trăi cu credință, sau cu pioșenie, în Mesia Isus, vor suferi persecuții.)
13. Dar oamenii răi și înșelătorii se vor înmulți și mai mult, greșind (ei înșiși) și trimițând (pe alții) în eroare.
14. Dar tu să rămâi în aceste lucruri pe care le-ai învățat, și care ți se dau ție, știind de la cine le-ai învățat; (Dar tu rămâi în aceste lucruri pe care le-ai învățat și care ți-au fost date, știind de la cine le-ai învățat;)
15. pentru că ai cunoscut din tinerețea ta scrisori sfinte, care te pot învăța, (sau care te pot informa), pentru sănătate, prin credința care este în Hristos Isus. (căci din tinerețe ai

cunoscut Sfintele Scripturi, care te pot duce la mântuire, prin credința în Mesia Isus.)
16. Căci toată Scriptura inspirată de Dumnezeu este de folos ca să învețe, să mustre, să pedepsească, [pentru] a învăța în înțelepciune,
17. (astfel) încât omul lui Dumnezeu să fie desăvârșit, învățat să facă toate faptele bune.

CAPITOLUL 4

1. Sunt martor înaintea lui Dumnezeu și a lui Isus Hristos, care va judeca pe cei vii și pe cei morți, prin venirea Lui și împărăția Lui, (Mărturisesc înaintea lui Dumnezeu și a lui Mesia Isus, care va judeca viii și morții, prin venirea și domnia Sa,)
2. propovăduiește cuvântul, fii ocupat în mod covîrșitor, fără odihnă, (să fii ocupat în mod corespunzător/să fii ocupat cu fiecare ocazie, fără odihnă, sau fără încetare,) mustră-te, roagă-te, învinuiește-te cu toată răbdarea și doctrina.
3. Căci va veni vremea când oamenii nu vor mai suferi, (sau nu vor mai suporta,) o învățătură sănătoasă, (când oamenii nu vor permite sau nu vor îngădui o învățătură sănătoasă,) ci, după dorințele lor, vor aduna pentru ei înșiși maeștri care mănâncă, care sunt plăcuți la urechi.
4. Și, într-adevăr, ei își vor abate auzul de la adevăr, și se vor întoarce la fabulații (și în schimb își vor îndrepta atenția spre fabulații).
5. Dar trezește-te, (sau veghează), străduiește-te în toate, fă-ți lucrarea de evanghelist, îndeplinește-ți slujba, (sau funcția), fii sobru (fii hotărât).

6. Căci eu sunt jertfit acum, și vremea plecării mele este aproape (și timpul plecării mele este aproape).
7. Am purtat o luptă bună (am dus o luptă bună), am încheiat cursul, am păstrat credința.
8. În celălalt timp, mi s-a păstrat o cunună a înțelepciunii, pe care Domnul, un judecător drept, mi-o va da în ziua aceea; și nu numai mie, ci și celor care iubesc venirea Lui. (În timpul care va veni, mi se păstrează o coroană a dreptății, pe care Domnul, un Judecător drept, mi-o va da în acea Zi; și nu numai mie, ci și celor care așteaptă cu dragoste venirea Lui.)

9. Să vii curând la mine.
10. Căci Dima, iubind lumea aceasta, m-a părăsit și s-a dus în Tesalonic, Crescens în Galatia, Tit în Dalmația;
11. Luca singur este cu mine. Ia pe Marcu și adu-l cu tine; căci el îmi este de folos în slujbă.
12. De aceea l-am trimis pe Tihic la Efes.
13. Pânza pe care am lăsat-o la Troa la Carp, (Mantaua pe care am lăsat-o la Carp în Troa), când vii, adu-o cu tine, și cărțile, dar mai ales pergamentele.
14. Alexandru, vistiernicul, mi-a arătat mult rău; Domnul îi va da după faptele lui.
15. Pe care, de asemenea, tu îl respingi; pentru că el s-a împotrivit foarte mult cuvintelor noastre. (De care, de asemenea, ar trebui să te ferești; pentru că el a fost foarte puternic împotriva cuvintelor noastre.)

16. În prima mea apărare nimeni nu m-a ajutat, ci toți m-au părăsit; să nu li se reproșeze nimic.
17. Dar Domnul m-a ajutat [Căci Domnul era aproape de mine], și m-a mângâiat, ca predicarea să fie plină de mine, și ca toată lumea să audă și să fiu scăpat din gura leului. (Dar Domnul a stat aproape de mine, sau lângă mine, și m-a întărit, așa că propovăduirea a fost pe deplin proclamată de mine și toate națiunile au auzit-o și am fost eliberat din gura leului.)
18. Iar Domnul m-a izbăvit de toată lucrarea cea rea și mă va pune în siguranță în împărăția Sa cea cerească, Căruia I se cuvine slava în lumi de lumi. Amin. (Și Domnul mă va izbăvi de toate faptele rele și mă va duce cu bine în împărăția Sa cea cerească, Căruia I se cuvine slava pentru totdeauna. Amin.)

19. Salutați bine pe Priscila, pe Aquila, și casa lui Onisifor. (Salutați din inimă pe Priscila, Aquila, și familia lui Onisifor.)
20. Erast a rămas, (sau a locuit), la Corint, iar eu l-am lăsat pe Trofim bolnav la Milet.
21. Să vii înainte de iarnă. Eubul, și Pudens, și Linus, și Claudia, și toți confrații, te salută bine (și toți frații, vă trimit salutări cordiale).
22. Domnul nostru Isus Hristos să fie cu duhul tău. Harul lui Dumnezeu să fie cu voi. Amin.

TIT

CAPITOLUL 1

1. Pavel, robul lui Dumnezeu și apostol al lui Isus Hristos, prin credința celor aleși de Dumnezeu și prin cunoașterea adevărului, care este după evlavie,

2. în nădejdea vieții veșnice, viață pe care Dumnezeu, care nu minte, a făgăduit-o mai înainte de vremurile lumii; (în nădejdea vieții veșnice, viață pe care Dumnezeu, care nu minte, a făgăduit-o mai înainte de crearea lumii;)
3. și a arătat în vremurile lui cuvântul Său în propovăduire, care mi-a fost dat mie, (care mi-a fost livrat), prin porunca lui Dumnezeu, Salvatorul nostru,

4. lui Tit, fiul cel vrednic de iubire, (sau fiul iubit), prin credința comună, harul și pacea lui Dumnezeu Tatăl și a lui Isus Hristos, Salvatorul nostru (și a lui Mesia Isus, Salvatorul nostru).

5. Din pricina aceasta te-am lăsat în Creta, ca să îndrepți lucrurile care au eșuat și să rânduiești preoți pe cetăți, așa cum ți-am dat și ție, (sau am dispus pentru tine).
6. Dacă vreun om este fără crimă, (sau fără păcat mare), soț al unei singure soții, și are fii credincioși, nu este acuzat de desfrânare, sau nu este supus.
7. Pentru că se cuvine ca episcopul să fie fără prihană, ca un distribuitor al lui Dumnezeu, să nu fie mândru, să nu se mânie, să nu fie dat la beție, să nu fie bătăuș, să nu râvnească la câștiguri necurate;
8. ci având ospitalitate, benign, prudent, sobru, drept, sfânt, reținut,
9. luând, (sau îmbrățișând), acel cuvânt adevărat, care este după doctrină; să aibă puterea de a îndruma prin învățătură sănătoasă, (sau doctrină), și de a mustra pe cei care se împotrivesc (și de a mustra pe cei care vorbesc împotriva ei).

10. Pentru că sunt mulți neascultători, vorbitori deșerți și înșelători, mai ales cei care fac parte din circumcizie (mai ales cei care fac parte din tăierea împrejur sau care sunt tăiați împrejur),
11. pe care trebuie să-i mustrăm (pe care se cuvine să-i mustrăm); care subminează toate casele, învățând lucruri pe care nu se cuvine să le învețe, din dragoste pentru câștigarea murdară.
12. Și unul dintre ei, profetul lor, (propriul lor profet,) a spus: <<Bărbații din Creta să fie pentru totdeauna mincinoși, fiare rele, din pântece lent>>.
13. Această mărturie este adevărată. De aceea îi mustrați aspru, ca să fie (făcuți) întregi în credință, (Această declarație este adevărată. De aceea, mustrați-i aspru, ca să poată fi întregi în credință,)
14. fără a da atenție fabulelor iudeilor și poruncilor oamenilor, care îi îndepărtează de adevăr [(care) îi întorc de la adevăr].
15. Și toate lucrurile sunt curate pentru oamenii curați; dar pentru oamenii necurați și pentru oamenii necredincioși, nimic nu este curat, pentru că sufletul și conștiința lor sunt făcute necurate.
16. Ei recunosc că Îl cunosc pe Dumnezeu, dar prin faptele lor Îl neagă; atunci când sunt urâcioși și necredincioși și reprobabili față de toate faptele bune (și nepotriviți pentru orice lucrare bună).

CAPITOLUL 2

1. Dar tu vorbește acele lucruri care sunt, (sau care devin), o învățătură sănătoasă;
2. ca bătrânii să fie cumpătați, modești, prudenți, întregi în credință, în dragoste și în răbdare;

3. de asemenea, femeile bătrâne să aibă obiceiuri sfinte, să nu fie calomniatoare, (sau defăimătoare), să nu servească mult vin, să fie bine educate, astfel încât să învețe prudența.
4. Sfătuiește femeile tinere să își iubească soții, să își iubească copiii;
5. să fie prudente, caste, cumpătate, să aibă grijă de casă, să fie blânde, supuse soților lor, ca să nu fie hulit cuvântul lui Dumnezeu.

6. De asemenea, îndemnați tinerii să fie cumpătați (să fie temperați).
7. În toate lucrurile dă-te exemplu de fapte bune, în învățătură, în integritate, (sau în sfințenia vieții), în fermitate [în virtute].
8. Un cuvânt sănătos și ireproșabil; pentru ca cel care este de partea opusă să fie rușinat, neavând nimic rău de spus despre voi.

9. Sfătuiește pe robii tăi să fie supuși stăpânilor lor; în toate lucrurile să fie plăcuți, nu să se răzgândească (să nu le răspundă sau să nu vorbească împotriva lor),
10. să nu înșele, ci în toate lucrurile să arate bună credință, astfel încât să cinstească în toate lucrurile învățătura lui Dumnezeu, Salvatorul nostru.

11. Căci harul lui Dumnezeu, Salvatorul nostru, s-a arătat tuturor oamenilor,
12. și ne-a învățat că trebuie să părăsim răutatea, (sau lipsa de evlavie,) și dorințele lumești, și să trăim în această lume în mod sobru, drept și pios,
13. rămânând în speranța binecuvântată și în venirea slavei marelui Dumnezeu și Salvatorul nostru Isus Hristos;
14. care S-a dat pe Sine însuși pentru noi, ca să ne răscumpere din nou din toată răutatea și să ne facă curați pentru Sine, un popor plăcut și iubitor de fapte bune. (care S-a dat pe Sine însuși pentru noi, ca să ne răscumpere din orice răutate și să facă din noi un popor curat, plăcut Lui, care să urmărească faptele bune.)

15. Vizează aceste lucruri, îndrumă-te și mustră-te cu toată porunca; nimeni să nu te disprețuiască. (Vorbește aceste lucruri, admonestează-i și mustră-i cu toată autoritatea; nimeni să nu te disprețuiască.)

CAPITOLUL 3

1. Admonestează-i să fie subiecți, (sau să fie supuși), prinților și puterilor; să asculte de ceea ce se spune, și să fie gata să facă toate faptele bune;
2. să nu blasfemieze pe nimeni, să nu fie plini de certuri, ci temperați, (sau răbdători), arătând toată blândețea față de toți oamenii (arătând blândețe și smerenie față de toți).

3. Căci noi am fost odinioară neînțelepți, necredincioși, rătăciți și servind dorințelor, și diverselor pofte, făcând cu răutate și invidie, vrednici de a fi urâți, urându-ne unii pe alții.
4. Dar când benignitatea și bărbăția/masculinitatea, (sau umanitatea), Salvatorului nostru Dumnezeu au apărut,
5. nu din faptele de bunăvoință pe care le-am făcut noi, ci prin mila Sa ne-a făcut sănătoși, prin spălarea, (sau prin botezul), nașterii din nou și a înnoirii din nou a Duhului Sfânt, (nu din cauza faptelor de neprihănire pe care le-am făcut, ci prin mila Sa ne-a salvat, prin spălarea sau botezul renașterii și prin puterea înnoitoare a Spiritului Sfânt,)
6. pe care L-a revărsat din belșug în noi prin Isus Hristos, Salvatorul nostru,
7. pentru ca noi, îndreptățiți prin harul Său, să fim moștenitori prin nădejde ai vieții eterne. (pentru ca noi, care suntem îndreptățiți prin harul Lui, să fim moștenitori prin nădejdea vieții veșnice.)
8. Un cuvânt adevărat este [acesta], și despre aceste lucruri vreau ca tu să confirmi altora, că cei care cred în Dumnezeu, să fie ocupați să fie mai presus de alții, (sau să fie înaintea altora), în fapte bune. Aceste lucruri să fie bune și folositoare oamenilor. (Acesta este un cuvânt adevărat și doresc ca tu să confirmi aceste lucruri altora, astfel încât cei care cred în Dumnezeu să fie ocupați să fie înaintea altora, sau în fața celorlalți, în a face fapte bune. Aceste lucruri să fie bune și profitabile pentru toată lumea.)
9. Și evită întrebările prostești, genealogiile, luptele, (sau strădaniile), și luptele cu legea; pentru că acestea sunt nefolositoare și zadarnice. (Și feriți-vă de întrebări prostești, de genealogii, de lupte și de certuri cu privire la Lege; pentru că acestea sunt goale și nefolositoare.)
10. Scapă, (sau ferește-te), de un om eretic, după prima și a doua îndreptare;
11. înțelegând că cel care este un astfel de om este subminat, și păcătuiește, și este condamnat de propria sa osândă (și este condamnat de propria sa judecată).

12. Când îți voi trimite pe Artema sau pe Tihic, vino, (sau grăbește-te), la mine la Nicopolis; pentru că mi-am propus să locuiesc iarna acolo. (Când îți voi trimite pe Artema sau pe Tihic, grăbește-te să vii la mine la Nicopolis; pentru că am hotărât să rămân acolo peste iarnă.)
13. Înainte de a trimite pe Zena, (Ocupați, trimiteți pe Zena), un înțelept al Legii (un om înțelept în privința Legii), și pe Apolo, [deoarece] nimic nu eșuează pentru ei/și să nu le lipsească nimic.
14. Cei care sunt ai noștri, să învețe să fie guvernatori, (sau să fie înainte), în fapte bune, (Cei care sunt dintre noi, să învețe să fie lideri în fapte bune), pentru utilizări necesare, și să nu fie fără rod.

15. Toți oamenii care sunt cu mine te salută bine. Salută-i bine pe cei care ne iubesc în credință (Toți cei care sunt cu mine îți trimit salutări cordiale. Salutați-i din inimă pe credincioșii care ne iubesc). Harul lui Dumnezeu să fie cu voi toți. Amin.

FILIMON

CAPITOLUL 1

1. Pavel, legătura lui Isus Hristos, și Timotei, frate, către Filimon, iubit și ajutător al nostru, (Pavel, un prizonier al lui Mesia Isus/un prizonier de dragul lui Mesia Isus, și Timotei, un frate, lui Filimon, iubit și ajutorul nostru,)

2. Apfiei, sora cea dragă, și lui Arhip, cavalerul nostru, (tovarășul nostru de luptă), și Bisericii care este în casa ta,
3. harul să fie cu voi și pacea lui Dumnezeu Tatăl nostru și a Domnului Isus Hristos.

4. Îi mulțumesc Dumnezeului meu pentru totdeauna, gândindu-mă la tine, în rugăciunile mele, (Mulțumesc Dumnezeului meu, amintindu-mi mereu de Tine, în rugăciunile mele,)
5. auzind de caritatea și credința Ta, pe care o ai în Domnul Isus, și tuturor sfinților oameni, (auzind de dragostea Ta și de credința pe care o ai în Domnul Isus, și pentru toți sfinții sau pentru tot poporul lui Dumnezeu,)
6. ca împărtășirea credinței Tale să fie deschisă, în cunoașterea tuturor lucrurilor bune în Hristos Isus. (pentru ca împărtășirea credinței Tale să fie deschisă, în cunoașterea tuturor lucrurilor bune în Mesia Isus.)
7. Și am avut mare bucurie și mângâiere în caritatea ta, pentru că măruntaiele oamenilor sfinți s-au odihnit, (sau au fost împrospătate) de tine, frate. (Și am avut mare bucurie și putere în dragostea ta, pentru că inimile sfinților, sau ale poporului lui Dumnezeu, au fost împrospătate de tine, frate.)

8. Pentru care am multă încredere în Isus Hristos, (Pentru care eu, având multă încredere în Mesia Isus), îți poruncesc ceea ce este de folos;
9. dar te implor mai mult pentru caritate, de vreme ce ești ca vechiul Pavel, și acum legat de Isus Hristos. (dar te rog mai mult din dragoste, de vreme ce ești ca bătrânul Pavel, acum prizonier al lui Isus Hristos/acum prizonier de dragul lui Isus Hristos.)

10. Te implor pentru fiul meu Onisim, pe care l-am născut în lanțuri,
11. care altădată ți-a fost nefolositor, dar acum este folositor, atât pentru tine, cât și pentru mine;
12. pe care ți l-am trimis din nou. Și primește-l ca pe măruntaiele mele; (Și primește-l așa cum m-ai primi pe mine;)
13. pe care am vrut să-l țin cu mine, ca să-mi slujească ție în legăturile Evangheliei; (pe care l-aș păstra aici cu mine, pentru ca el să-mi slujească aici, în închisoare, de dragul Evangheliei, sau pentru Vestea cea Bună;)
14. dar fără sfatul tău n-aș face nimic, ca binele tău să nu fie ca de nevoie, ci de bunăvoie. (dar fără sfatul tău, sau fără consimțământul tău, nu aș face nimic, astfel încât fapta ta bună să nu fie făcută ca din necesitate, ci din propria ta voință, sau de bună voie.)
15. Pentru că, din întâmplare, a plecat de la tine pentru o vreme, astfel încât să îl primești fără încetare;
16. acum nu ca un servitor, ci ca un servitor, un frate foarte drag [dar mai mult decât un servitor, da, un frate foarte drag], mai ales pentru mine; și cu cât mai mult pentru tine, atât în trup, cât și în Domnul?

17. De aceea, dacă ai un tovarăș de-al meu, primește-l ca pe mine;
18. căci dacă ți-a făcut vreun rău, sau îți este dator, dă-mi mie lucrul acesta.

19. Eu, Pavel, am scris cu mâna mea și o voi da; și nu-ți spun ție, că tu însuți mi-ai spus.
20. Deci, frate, te voi folosi în Domnul; umple-mi tu măruntaiele în Hristos (umple-mi inima cu Mesia).

21. Eu, încrezător în ascultarea ta, ți-am scris, știind că vei face ceea ce spun (știind că vei face chiar mai mult decât îți cer eu să faci).

22. De asemenea, pregătește-mi o casă în care să locuiesc; căci sper că prin rugăciunile voastre vă voi fi dat.

23. Epafra, prizonier cu mine în Hristos Isus, te salută cu bine, (Epafra, un prizonier ca mine al lui Mesia Isus/un prizonier ca mine de dragul lui Mesia Isus, te salută din inimă,)

24. împreună cu Marcu, Aristarh, Dima, Luca, ajutoarele mele.

25. Harul Domnului nostru Isus Hristos să fie cu spiritul vostru. Amin.

EVREI

CAPITOLUL 1

1. Dumnezeu, care a vorbit odinioară părinților noștri prin prooroci în multe feluri,
2. la urmă, în aceste zile, ne-a vorbit prin Fiul, pe care L-a rânduit moștenitor al tuturor lucrurilor, și prin care a făcut lumea.

3. Care, de asemenea, când este strălucirea gloriei și figura substanței sale, și poartă toate lucrurile prin cuvântul virtuții sale, face curățirea păcatelor și șade pe jumătatea dreaptă a maiestății în ceruri; (Care, fiind și strălucirea slavei și exemplul, sau chipul, substanței Sale, și purtând toate lucrurile prin cuvântul puterii Sale, face curățirea păcatelor și șade la dreapta, sau de partea dreaptă, a Maiestății din cer;)
4. și atât de mult este făcut mai bun decât îngerii, prin faptul că a moștenit un nume mai divers înaintea lor. (și este mult mai bun decât îngerii, pentru că a moștenit un nume mai bun decât ei.)

5. Căci căruia dintre îngeri i-a spus Dumnezeu vreodată: <<Tu ești Fiul meu, eu te-am născut astăzi?>> Și, din nou: <<Eu voi fi pentru el un Tată, iar el va fi pentru mine un Fiu? >> (Căci căruia dintre îngeri i-a spus Dumnezeu în vreun moment: Tu ești Fiul Meu, astăzi te-am născut? Și din nou: ‚Eu voi fi ca un Tată pentru el, iar el va fi ca un Fiu pentru mine?)

6. Și când îl aduce din nou în lume pe Fiul cel întâi născut, spune: <<Și toți îngerii lui Dumnezeu i se închină>>.

7. Dar el spune îngerilor: <<Cel care face din îngerii săi duhuri, (sau vânt), și din slujitorii săi o flacără de foc>>.

8. Dar Fiului îi spune: <<Dumnezeule, tronul Tău este în lumea lumilor (împărăția ta, sau domnia ta, este pentru totdeauna și în veci); un toiag de echitate este toiagul regatului tău;

9. tu ai iubit înțelepciunea dreaptă, și ai urât răutatea; prin urmare, Dumnezeu [deci Dumnezeu], și Dumnezeu te-a uns cu untdelemnul bucuriei, mai mult decât pe semenii tăi.
10. Și Tu, Doamne, la început ai întemeiat pământul, și cerurile sunt lucrările mâinilor Tale;

11. ele vor pieri, dar Tu vei locui desăvârșit; și toate se vor veșteji ca o pânză (și toate lucrurile vor îmbătrâni ca o haină),

12. și le vei schimba ca pe o pânză (și le vei schimba ca pe o haină), și ele se vor schimba. Dar tu Însuți ești același, și anii tăi nu vor lipsi>>.

13. Dar căruia dintre îngeri i-a spus Dumnezeu în vreun moment: <<Șezi pe jumătatea mea dreaptă, până când voi pune pe dușmanii tăi pe un scaun al picioarelor tale?>> (Dar căruia dintre îngeri i-a spus Dumnezeu în vreun moment: Șezi la dreapta mea, sau pe partea mea dreaptă, până voi face din vrăjmașii tăi patul picioarelor tale?)

14. Nu cumva toate acestea sunt spirite slujitoare, trimise să slujească pentru cei care iau moștenirea sănătății? (Nu sunt oare toate spirite care servesc, da, trimise să servească pe

cei care primesc moștenirea salvării?)

CAPITOLUL 2

1. De aceea, cu atât mai mult trebuie să păstrăm lucrurile pe care le-am auzit, ca nu cumva să ne îndepărtăm de la adevăr.
2. Căci dacă cuvântul rostit de îngeri a fost împlinit, și fiecare încălcare a legii, (sau fiecare încălcare a proprietății), și neascultarea au primit răsplata cuvenită, (Căci dacă acel cuvânt care a fost spus de îngeri ar fi fost întărit, și fiecare greșeală, și neascultare, a primit drept răsplată pedeapsa cuvenită,)
3. cum vom scăpa noi, dacă disprețuim o sănătate atât de mare? (atunci cum vom scăpa noi, dacă disprețuim o salvare atât de mare, o izbăvire atât de mare?) Ceea ce, după ce a început să fie spus de Domnul, de către cei care L-au auzit, este confirmat în noi.
4. Căci Dumnezeu a mărturisit împreună prin miracole, (sau semne), și minuni, și mari minuni, și diverse virtuți, și despărțiri, (sau distribuiri) ale Duhului Sfânt, prin voia Sa. (Pentru că Dumnezeu a mărturisit prin miracole, semne, minuni și mari minuni, și prin diferite sau diverse lucrări de putere și distribuiri ale Spiritului Sfânt, potrivit voinței Sale.)

5. Dar Dumnezeu nu a supus îngerilor lumea care va veni, despre care vorbim noi. [Cu adevărat, Dumnezeu nu a supus îngerilor rotunjimea pământului care va veni, despre care vorbim.]

6. Dar cineva a fost martor într-un loc și a zis: <<Ce este omul, că ții seama de el, sau fiul omului, ca să-l vizitezi?>> (Dar cineva a depus marturie, într-un loc oarecare, și a spus: Ce este omul, ca să-ți aduci aminte de el, sau fiul unui om, ca să-l vizitezi?)

7. Tu l-ai făcut puțin mai mic decât îngerii/Tu l-ai făcut cu puțin mai prejos decât îngerii; Tu l-ai încununat cu slavă și cinste și l-ai pus peste lucrările mâinilor Tale.

8. Tu ai supus toate lucrurile sub picioarele lui. Și prin faptul că i-a supus toate lucrurile, nu a lăsat nimic care să nu-I fie supus. Dar acum nu vedem încă toate lucrurile supuse lui;
9. dar îl vedem pe cel care a fost făcut puțin mai mic decât îngerii, pe Isus, pentru patima morții/pentru pasiunea morții (prin suferința morții), încununat cu slavă și cinste, (astfel) încât, prin harul lui Dumnezeu, să guste moartea pentru toți oamenii.

10. El, pentru care și prin care au fost făcute toate lucrurile, a fost cel care a adus mulți fii în slavă, și a fost autorul, (sau făcătorul), sănătății lor, că a murit din cauza pasiunii. (Căci era potrivit ca El, pentru care toate lucrurile au fost făcute și prin El toate lucrurile au fost făcute, care a adus mulți fii la slavă și a fost făcătorul salvării lor, să-și găsească sfârșitul în suferință.)
11. Căci cel care sfințește și cei care sunt sfințiți sunt toți una; de aceea nu Se rușinează să le spună confrați,

12. zicând: << Voi spune numele tău confraților mei; în mijlocul bisericii te voi lăuda>>.

13. Și din nou: << Voi avea încredere în El; și iată, eu și copiii mei, pe care mi i-a dat Dumnezeu>>.

14. De aceea, pentru că copiii s-au împărtășit cu carne și sânge, și El de asemenea a luat parte la același lucru, pentru ca, prin moarte, să distrugă pe cel care avea stăpânire asupra morții, (pentru ca, prin moartea Sa, să distrugă pe cel care avea stăpânire asupra morții), adică pe diavolul,
15. și să-i elibereze pe cei care, prin frica de moarte, erau ținuți în robie toată viața lor. (și să elibereze pe cei care, din frica morții, erau toată viața lor ținuți în robie sau în sclavie.)
16. Și El nu a luat niciodată pe îngeri, ci a luat sămânța lui Avraam.
17. De aceea, el trebuia să fie asemănat cu confrații în toate lucrurile, pentru a fi milostiv și un episcop credincios lui Dumnezeu, pentru a fi milostiv față de păcatele poporului. (Și astfel el trebuia să fie asemănat cu frații săi în toate lucrurile, pentru ca să fie un Mare Preot milostiv și credincios înaintea lui Dumnezeu și pentru a fi milostiv față de păcatele poporului.)
18. Căci prin suferința și ispita pe care le-a îndurat, El este puternic să ajute pe cei care sunt ispitiți.

CAPITOLUL 3

1. De aceea, confrați sfinți și părtași ai chemării cerești, priviți pe apostolul și episcopul, (sau Marele Preot) al mărturisirii noastre, Isus,
2. care este credincios Celui ce L-a făcut, precum și Moise în toată casa lui.
3. Dar acest episcop, (sau acest Mare Preot) este vrednic de mai multă slavă decât Moise, pentru că are mai multă cinste decât cei care au zidit casa.
4. Căci fiecare casă este făcută de cineva; [cu adevărat] Cel care a făcut toate lucrurile din nimic este Dumnezeu. (Pentru că fiecare casă este făcută de cineva; dar Cel care a făcut totul din nimic este Dumnezeu)
5. Moise era credincios în toată casa lui, ca un slujitor, pentru a mărturisi lucrurile care trebuiau spuse; (Și în toată casa lui, Moise era un slujitor adevărat, sau credincios, mărturisind despre lucrurile care urmau să fie spuse mai târziu, sau în viitor;)
6. dar Hristos (este) ca un fiu în casa sa. Care casă vom fi noi, dacă vom rămâne tari în credința noastră și în slava speranței până la sfârșit? (dar Mesia este ca un fiu în casa lui sau în familia lui. Ce fel de familie sau gospodărie vom fi dacă rămânem tari în credința noastră și în slava speranței până la sfârșit?)

7. De aceea, după cum spune Duhul Sfânt: (Și așa cum spune Duhul Sfânt:) <<Astăzi, dacă auziți vocea Lui,

8. nu vă împietriți inimile, ca în ziua ispitei din pustie; (nu vă împietriți inimile, ca în zilele rebeliunii, ca în ziua încercării în pustie;)

9. unde părinții voștri m-au ispitit și m-au pus la încercare, (unde părinții voștri m-au pus la încercare și m-au dovedit), și au văzut lucrările mele timp de patruzeci de ani.

10. De aceea m-am mâniat pe această generație și am spus: <<(Pentru) totdeauna ei greșesc în inimă, pentru că nu au cunoscut căile Mele; (Și astfel eram mânios pe acea generație și am spus: Ei se rătăcesc mereu în inimile lor, pentru că nu cunosc căile Mele;)

11. pe care le-am jurat în mânia Mea, (celor cărora le-am jurat în mânia Mea), că nu vor intra în odihna Mea>>.

12. Confraților, (Fraților), luați seama să nu fie în vreunul dintre voi o inimă rea și necredincioasă, care să se depărteze de Dumnezeul cel viu.
13. Dar avertizați-vă în fiecare zi, cât timp este astăzi, ca niciunul dintre voi să nu se împietrească prin înșelăciunea, (sau falsitatea), păcatului.
14. Căci noi am fost făcuți parteneri ai lui Hristos, (Căci noi devenim parteneri ai lui Mesia), dacă totuşi păstrăm până la sfârşit începutul substanţei Lui.

15. În timp ce se spune, astăzi, dacă ați auzit vocea lui, nu vă împietriți inimile, ca în acea mânie (nu vă împietriți inimile, ca în acea rebeliune).

16. Pentru că unii oameni auzind s-au înfuriat, (sau s-au răzvrătit), dar nu toți cei care au ieșit din Egipt cu Moise.
17. Dar împotriva cui a fost mânia Lui timp de patruzeci de ani? Oare împotriva celor care au păcătuit, ale căror cadavre au fost aruncate în deșert? (Dar de cine a fost El mâniat timp de patruzeci de ani? Oare nu de cei care au păcătuit, ale căror cadavre au fost aruncate în deșert?)
18. Și cui a jurat că nu vor intra în odihna Lui, decât celor necredincioși? Și în fața cui a jurat el, ca ei să nu intre în odihna Lui, decât celor neîncrezători? [+Pe care a jurat cu seninătate, pentru a nu intra în odihna Sa, doar celor neîncrezători?]
19. Și (astfel) vedem că ei nu au putut intra în odihna Lui din cauza necredinței lor.

CAPITOLUL 4

1. De aceea, să ne temem ca, în timp ce promisiunea de a intra în odihna Lui rămâne deschisă, vreunul dintre noi să nu fie găsit absent [vreunul dintre noi să nu fie considerat sau judecat ca fiind un eșec]. (Să fim, așadar, temători, ca nu cumva, în timp ce promisiunea intrării în odihna Lui rămâne deschisă, vreunul dintre noi să piardă ocazia.)
2. Căci ni se spune și nouă, la fel ca și lor. Și cuvântul care a fost auzit nu le-a fost de folos, nefiind amestecat cu credința în lucrurile pe care le auziseră.

3. Căci noi, cei care am crezut, vom intra în odihna Lui, după cum a spus El: <<Așa cum am jurat în mânia mea (Așa cum am jurat în furia mea), ei nu vor intra în odihna mea>>. Și când lucrările au fost desăvârșite, după rânduiala veacului/după rânduiala lumii,
4. El a zis astfel într-un loc, (sau într-un anumit loc), despre ziua a șaptea:<< Și Dumnezeu S-a odihnit în ziua a șaptea de toate lucrările Sale>>.
5. Și în acest loc, din nou: <<Ei nu vor intra în odihna mea>>.
6. De aceea, ea continuă să existe, (Și astfel se va întâmpla), că unii vor intra în ea, iar cei cărora le-a fost spus mai înainte [și cei cărora le-a fost spus mai întâi], nu vor intra din cauza necredinței lor.

7. Din nou, El stabilește o zi și spune în David: <<Astăzi, după atâta timp, așa cum s-a spus mai înainte, astăzi, dacă auziți vocea lui, nu vă împietriți inimile>>.

8. Căci dacă Isus, adică Iosua, le-ar fi dat odihnă, nu ar mai fi vorbit despre o altă (odihnă) după ziua aceea.
9. De aceea, sabatul, (sau odihna), este lăsat poporului lui Dumnezeu.
10. Căci cel ce a intrat în odihna lui, s-a odihnit de lucrările sale, precum și Dumnezeu de ale Lui. (Căci cel ce a intrat în odihna lui, s-a odihnit de lucrările sale, după cum Dumnezeu S-a odihnit de ale Lui.)
11. De aceea, să ne grăbim să intrăm în acea odihnă, (ca) nimeni să nu cadă în același exemplu de necredință.
12. Căci cuvântul lui Dumnezeu este viu, (sau în viață), și mai ascuțit decât orice sabie cu două tăișuri; și se întinde până la despărțirea sufletului de spirit, a articulațiilor și a măduvei, și este cel care apreciază gândurile, (sau judecătorul gândurilor), și al intențiilor inimilor.
13. Și nicio creatură nu este invizibilă în fața lui Dumnezeu. Căci toate lucrurile sunt goale și descoperite înaintea ochilor Celui care ne vorbește.

14. De aceea noi, care avem un episcop mare, care a străpuns cerurile, pe Isus, Fiul lui Dumnezeu, să păstrăm recunoașterea, (sau mărturisirea), speranței noastre. (Deci noi, care avem un Mare Preot, care a străpuns cerurile, pe Isus, Fiul lui Dumnezeu, să rămânem tari în mărturisirea speranței noastre.)
15. Căci noi nu avem un episcop care să nu aibă milă de slăbiciunile noastre, (Căci noi nu avem un Mare Preot care să nu poată avea milă de slăbiciunile noastre sau de neputințele noastre), ci (Unul care) a fost ispitit în toate lucrurile în mod asemănător cu noi, fără păcat.
16. De aceea, să ne apropiem cu încredere de tronul harului Lui, (ca) să primim milă și să găsim har pentru ajutorul potrivit, (sau ajutorul oportun, sau la momentul potrivit).

CAPITOLUL 5

1. Fiecare episcop ales dintre oameni (Fiecare mare preot luat dintre oameni), este rânduit pentru oameni în lucrurile care sunt ale lui Dumnezeu, (pentru ca) să aducă daruri și jertfe pentru păcate.
2. Care poate să se întristeze împreună cu cei (Cine poate simți compasiune pentru aceia), care nu știu și greșesc; căci și el este înconjurat de slăbiciune.

3. Și, prin urmare, el este dator (și astfel se cuvine), să aducă jertfe pentru păcatele poporului, dar și pentru ale sale.
4. Și, prin urmare, el nu datorează nimic nimănui și nimeni nu-i ia cinstea, [decât] cel care este chemat de Dumnezeu, precum [a fost] Aaron.

5. Deci, Hristos nu s-a declarat pe Sine însuși episcop, ci Cel care i-a spus: <<Tu ești Fiul meu, astăzi te-am zămislit>>. (Deci Mesia nu s-a glorificat pe sine însuși, ca să devină Mare Preot, ci Cel ce i-a vorbit și i-a zis: Tu ești Fiul meu, astăzi te-am născut.)

6. După cum spune în alt loc: <<Tu ești preot fără sfârșit, după rânduiala lui Melchisedec>> (Tu ești preot pentru totdeauna, după rânduiala lui Melchisedec).

7. Care, în zilele vieții sale pământești, a adus, cu strigăte și lacrimi, rugăciuni și cereri către Cel care putea să-l pună în siguranță de moarte (rugăciuni și implorări către cel care îl putea salva de la moarte), și a fost ascultat datorită evlaviei sale.
8. Și când era Fiul lui Dumnezeu, a învățat ascultarea din lucrurile pe care le-a suferit;
9. și a dus la bun sfârșit, (sau El a dus la perfecțiune), a devenit cauza sănătății veșnice pentru toți cei care îi ascultă, (și a dus la perfecțiune, fiind făcut Sursa salvării eterne pentru toți cei care Îl ascultă,)
10. și este numit de Dumnezeu episcop, după rânduiala lui Melchisedec. (și este numit Mare Preot de Dumnezeu, după rânduiala lui Melchisedec.)

11. Despre care avem multe lucruri mari de spus și care pot fi explicate, dar voi sunteți slăbiți și nu puteți asculta.
12. Căci, când voi ar trebui să fiți maeștri pentru o vreme (Căci, deși ar trebui să fiți deja învățători), din nou aveți nevoie să fiți învățați care sunt literele (sau elementele), de la începutul cuvintelor lui Dumnezeu. Și voi ați ajuns să fiți cei care au nevoie de lapte, și nu de carne solidă (sau de mâncare consistentă).
13. Căci oricine este partener al laptelui, este lipsit de o parte (sau o porție), din cuvântul dreptății, căci este (doar) un copil mic.
14. Dar pentru oamenii perfecți este carne solidă, pentru cei care, din obișnuință, și-au exersat mintea în discernământul binelui și răului. (Dar pentru oamenii maturi există hrană solidă, da, pentru cei care, prin obicei, își exercită mintea sau gândurile prin discernământul binelui și răului.)

CAPITOLUL 6

1. De aceea, aducând cuvântul începutului lui Hristos, suntem născuți din perfecțiunea Lui, fără să punem din nou temelia pocăinței din faptele moarte și a credinței în Dumnezeu, (Și astfel, după ce v-am adus începutul cuvintelor, sau primele lecții, despre Mesia, să ne naștem acum pentru perfecțiunea Lui, fără a mai pune din nou temelia pocăinței de faptele moarte și a credinței în Dumnezeu,)

2. a învățăturii botezului, a punerii mâinilor, a învierii oamenilor morți, și a condamnării veșnice. (a învățăturii botezurilor, a punerii mâinilor, a învierii morților și a judecății veșnice.)
3. Și acest lucru îl vom face, dacă Dumnezeu va suferi. (Și vom face acest lucru, dacă Dumnezeu va permite.)
4. Dar este imposibil ca cei care au fost odată luminați, (sau iluminați), și au gustat darul ceresc, și au devenit parteneri ai Duhului Sfânt (și au devenit parteneri ai Spiritului Sfânt),
5. și totuși au gustat cuvântul bun al lui Dumnezeu și virtuțile lumii viitoare [și virtuțile lumii care va veni] (și puterile lumii care va veni),
6. să fie împinși departe, pentru a fi din nou supuși penitenței. Care din nou răstignesc pe Fiul lui Dumnezeu și-L batjocoresc.
7. Căci pământul care bea ploaia care cade des peste el și aduce ierburi potrivite (sau ierburi adecvate), celor care îl lucrează, primește binecuvântarea lui Dumnezeu.
8. Dar ceea ce produce spini și mărăcini este condamnabil (este reprobabil sau demn de mustrare), și aproape de blestem, al cărui sfârșit va fi în foc.

9. Dar, voi, cei mai dragi, avem încredere în voi că veți face lucruri mai bune și că veți fi mai aproape de sănătate, (mai aproape de salvare), chiar dacă vorbim astfel.
10. Căci Dumnezeu nu este nedrept, ca să uite lucrarea voastră și dragostea pe care ați arătat-o în numele Lui; căci ați slujit sfinților și continuați să slujiți (căci ați slujit poporului lui Dumnezeu și continuați să-l slujiți).
11. Și dorim ca fiecare dintre voi să arătați aceeași sârguință pentru împlinirea speranței până la sfârșit;
12. să nu fiți leneși, ci urmăritori ai celor care, prin credință și răbdare, vor moșteni promisiunile. (ca să nu deveniți leneși, ci să urmați exemplul celor care, prin credință și răbdare, vor moșteni promisiunile.)

13. Pentru că Dumnezeu i-a promis lui Avraam, căci nu avea pe nimeni mai mare decât El, pe cine să jure, a jurat pe sine însuși,
14. și a spus: << Binecuvântarea mea te va binecuvânta, și Eu, care înmulțesc, te voi înmulți;
15. și astfel el a trăit mult timp cu această promisiune>>. [și astfel, după multă suferință, a obținut repromisiunea].
16. Căci oamenii jură pe cineva mai mare decât ei înșiși, iar sfârșitul tuturor rugăminților lor (sau al tuturor controverselor sau al tuturor dezbaterilor lor) este un jurământ de confirmare.
17. În care Dumnezeu a dorit să arate mai abundent (În care Dumnezeu, dorind să arate mai din belșug), moștenitorilor promisiunii Sale statornicia (sau neschimbarea), sfatului Său, a pus între un jurământ,
18. (astfel încât) prin două lucruri de neclintit, prin care este imposibil ca Dumnezeu să mintă, avem cea mai puternică mângâiere (sau cea mai puternică alinare), care fug împreună pentru a păstra speranța care ne este oferită.
19. Speranță pe care o avem ca o ancoră sigură pentru sufletul nostru, și fermă, și care pătrunde în lucrurile ascunse din adâncuri/interior;

20. unde Cel care a mers înaintea noastră, Isus, care a fost făcut episcop fără sfârșit după rânduiala lui Melchisedec, a intrat pentru noi. (unde Cel ce a renunțat/renunțătorul, Isus, care a fost făcut Mare Preot pentru totdeauna după rânduiala lui Melchisedec, a intrat pentru noi.)

CAPITOLUL 7

1. Și acest Melchisedec, împăratul Salemului și preot al Dumnezeului celui mai înalt, care l-a întâlnit pe Avraam când se întorcea de la uciderea împăraților, și l-a binecuvântat; (Și acest Melchisedec, împăratul Salemului și preot al Dumnezeului Celui Preaînalt, care l-a întâmpinat pe Avraam când se întorcea de la uciderea împăraților și l-a binecuvântat;)
2. căruia Abraham i-a dat zeciuială din toate lucrurile (căruia Avraam i-a dat zeciuială din tot ce a luat); mai întâi este numit împăratul dreptății, iar apoi împăratul Salemului, adică împăratul păcii,
3. fără tată, fără mamă, fără genealogie, fără început al zilelor și fără sfârșit al vieții; și este asemănat cu Fiul lui Dumnezeu, și locuiește ca preot fără sfârșit (și rămâne preot pentru totdeauna).

4. Dar priviți cât de mare este acest om, căruia patriarhul Avraam i-a dat zeciuială din cele mai bune lucruri.
5. Căci bărbații din semința lui Levi, care au primit preoția, au porunca să ia zeciuială de la popor, după legea lui Moise, adică de la confrații lor, chiar dacă și ei sunt din coapsele lui Avraam. (Căci bărbații din descendența lui Levi, care au devenit preoți, au porunca să primească zeciuială de la popor, potrivit Legii, adică de la frații lor, chiar dacă și ei provin din coapsele lui Avraam.)
6. Dar cel a cărui generație nu era numărată printre ei, a luat zeciuială de la Avraam; și l-a binecuvântat pe acest Avraam, care avea promisiuni (are a primit promisiunile).
7. Fără niciun dubiu, ceea ce este mai puțin este binecuvântat de ceea ce este mai bun. (Căci fără îndoială, sau fără nici o contradicție, ceea ce este mai puțin este binecuvântat de ceea ce este mai bun.)
8. Și aici oameni ucigași iau zeciuială; dar acolo El mărturisește că trăiește. (Și aici, oamenii muritori, sau cei care mor, primesc zeciuială; dar acolo, după cum mărturisește Scriptura, cel care încă trăiește.)
9. Și să se spună astfel, prin Avraam, că și Levi, care lua zeciuială (care primea zeciuială), era zeciuit;
10. și totuși era în pântecele tatălui său când Melchisedec l-a întâlnit.

11. Deci, dacă perfecțiunea era prin preoția lui Levi, căci sub el poporul a primit legea, ce nevoie mai era să se ridice un alt preot, după rânduiala lui Melchisedec, și să nu se spună după rânduiala lui Aaron? (Și astfel, dacă perfecțiunea ar fi venit cu adevărat prin preoția fiilor lui Levi, pentru că sub el poporul a primit Legea, de ce era încă necesar să se ridice un alt preot, după rânduiala lui Melchisedec, și să nu fie numit din rânduiala lui Aaron, nici să nu provină din ea?)

12. Căci, dacă preoția este schimbată, este necesar să se schimbe și legea. (Pentru că atunci când există o schimbare în preoție, este necesar să existe și o schimbare în lege.)
13. Dar cel despre care se spun aceste lucruri este dintr-un alt neam, (dintr-un alt trib), din care nimeni nu a fost preot la altar.
14. Căci este cunoscut de toată lumea că Domnul nostru s-a născut din Iuda, despre care Moise nu a spus nimic despre preoți. (Căci este cunoscut de toată lumea că Domnul nostru s-a născut din tribul lui Iuda, despre care Moise nu a spus nimic în legătură cu preoții.)
15. Și mai mult, se știe că, dacă prin porunca lui Melchisedec, s-a ridicat un alt preot; (Și se știe și mai mult, dacă prin porunca lui Melchisedec, a apărut un alt preot;)
16. care nu este făcut prin legile poruncilor trupești, ci prin virtutea unei vieți care nu poate fi desființată, [sau este indisolubilă]. (care este făcut preot nu printr-un sistem de legi omenești, ci prin puterea unei vieți care nu poate fi distrusă sau dizolvată.)

17. Căci El mărturisește: <<Că ești preot fără sfârșit, după rânduiala lui Melchisedec>>; (Căci Scriptura mărturisește: Tu ești preot pentru totdeauna, după rânduiala lui Melchisedec;)

18. (astfel încât) să se facă mustrarea poruncii anterioare, pentru lipsa ei de fermitate și de folos.
19. Căci Legea n-a adus nimic la desăvârșire, dar a adus o speranță mai bună, prin care ne apropiem de Dumnezeu. (Căci Legea nu a adus nimic la desăvârșire, dar a adus o speranță mai bună, prin care putem ajunge aproape de Dumnezeu sau prin care putem să ne apropiem de Dumnezeu.)
20. Și cât de minunat este, nu fără jurământ solemn/învestire, [că Hristos a fost făcut preot după rânduiala lui Melchisedec (că Mesia este făcut preot după rânduiala lui Melchisedec)];

21. dar ceilalți să fie făcuți preoți fără jurământ; dar acest preot, cu un jurământ, prin Cel care i-a spus: <<Domnul a jurat și nu Se va răzgândi: Tu ești preot fără sfârșit, după rânduiala lui Melchisedec>>; (dar ceilalți să fie făcuți preoți fără jurământ; dar acest preot cu un jurământ, prin cel care i-a spus/așa cum spune Scriptura despre el: Domnul a jurat și nu va căi: Tu ești preot pentru totdeauna, după rânduiala lui Melchisedec;)

22. în măsura în care Isus este făcut un promitor mai bun al legământului mai bun, (sau al unei legi mai bune).

23. Și [cu adevărat] ceilalți au fost făcuți preoți în număr mare, pentru că li s-a interzis prin moarte să mai rămână în viață; (Și într-adevăr erau mulți preoți dintre aceștia, pentru că moartea le interzicea să rămână în viață pentru totdeauna;)
24. dar acest om, pentru că locuiește în veșnicie, are o preoție veșnică. (dar acest om, pentru că trăiește veșnic, are o preoție veșnică.)
25. De aceea, El poate salva pentru totdeauna, apropiindu-Se singur de Dumnezeu și trăind pentru totdeauna ca să Se roage pentru noi. (Și astfel, El poate salva pentru totdeauna pe cei

care se apropie de Dumnezeu prin El, și El trăiește pentru totdeauna ca să se roage pentru noi.)

26. Căci era potrivit ca un astfel de om să fie episcopul nostru, sfânt, nevinovat, nepătat, curat, separat de oamenii păcătoși și ridicat mai presus de ceruri; (Căci era potrivit ca un astfel de om să devină Marele Preot pentru noi, sfânt, nevinovat, nepătat, curat, separat de păcătoși și ridicat mai presus de ceruri;)
27. care nu are nevoie în fiecare zi, ca preoții, să aducă jertfe mai întâi pentru propriile lui păcate și apoi pentru popor, pentru că El a făcut acest lucru oferindu-Se pe Sine însuși o singură dată.
28. Și legea a rânduit ca preoții să fie oameni bolnavi/cu slăbiciuni, (sau cu fragilități); dar cuvântul jurământului, care este după lege, a rânduit pe Fiul perfect pentru totdeauna. (Și Legea a rânduit ca mari preoți să fie oameni slabi sau infirmi; dar cuvintele jurământului, care au venit după Lege, au rânduit ca Fiul să fie perfect pentru totdeauna.)

CAPITOLUL 8

1. Dar un capital, adică o înțelegere succintă a multor lucruri, despre lucrurile care se spun. Avem un astfel de episcop, care stătea în partea dreaptă a scaunului măreției din ceruri, (Dar o recapitulare a lucrurilor care au fost deja spuse. Avem un astfel de Mare Preot, care a șezut în partea dreapta, sau la dreapta tronului măreției în ceruri,)
2. slujitorul/ministrul sfinților și al tabernacolului pe care l-a făcut, (sau l-a rânduit) Dumnezeu, și nu omul. (slujitorul/ministrul poporului lui Dumnezeu și al adevăratului Tabernacol, sau al adevăratului Cort, pe care Dumnezeu l-a făcut, sau l-a ridicat, și nu omul.)
3. Căci fiecare episcop este rânduit să aducă daruri și jertfe; de aceea este necesar ca și acest episcop să aibă ceva ce să aducă. (Căci orice mare preot este rânduit să aducă daruri și jertfe; și astfel este necesar ca și acest Mare Preot să aibă ceva de adus.)
4. De aceea, dacă ar fi fost pe pământ, nu ar fi fost preot, când erau preoți care aduceau daruri după lege,
5. care slujeau ca model, (sau ca simbol), și umbră a lucrurilor cerești. Așa cum i s-a răspuns lui Moise, când trebuia să termine, (sau când trebuia să facă), cortul: <<Vezi, a zis el, fă toate lucrurile după modelul care ți s-a arătat pe munte, (care ți-a fost arătat pe muntele Sinai).>>
6. Dar acum El a primit o slujbă mai bună, atât cu cât el este mijlocitor al unui testament mai bun (deoarece el este mijlocitorul unui legământ mai bun), care este confirmat cu promisiuni mai bune.

7. Căci dacă primul nu ar fi avut nicio vină, nu ar fi trebuit să se caute locul celui de-al doilea.

8. Căci El îi mustră, zicând: <<Iată! vin zile, zice Domnul, când voi face un legământ nou cu casa lui Israel și cu casa lui Iuda; (Căci el îi mustră, zicând: Iată, vor veni zile, zice Domnul, când voi face un nou legământ cu casa lui Israel și cu casa lui Iuda;)

9. nu ca testamentul pe care l-am făcut cu părinții lor, în ziua în care le-am luat mâna, ca să-i scot din țara Egiptului; sau nu au trăit desăvârșit după legământul Meu, și Eu i-am disprețuit, zice Domnul. (nu ca legământul pe care l-am făcut cu părinții lor, în ziua în care i-am luat de mână, ca să-i scot din țara Egiptului; căci ei nu au rămas desăvârșiți și credincioși în legământul Meu, și de aceea i-am disprețuit, zice Domnul.)

10. Dar acesta este testamentul pe care îl voi da, (sau voi dispune), casei lui Israel după acele zile, zice Domnul: voi pune legile Mele în sufletele lor și le voi scrie în inimile lor; și Eu voi fi Dumnezeul lor [și voi fi Dumnezeu pentru ei], iar ei vor fi poporul Meu. (Dar acesta este legământul pe care-l voi face cu casa lui Israel după acele zile, zice Domnul: Voi pune legile Mele în mintea lor și le voi scrie în inimile lor; și Eu voi fi Dumnezeul lor, iar ei vor fi poporul Meu.)

11. Și nimeni nu va mai învăţa pe aproapele său, nici fratele său, zicând: Cunoașteți pe Domnul; căci toți oamenii mă vor cunoaște, de la cel mai mic până la cel mai mare dintre ei (căci toți mă vor cunoaște, de la cel mai mic până la cel mai mare dintre ei).

12. Căci voi fi milostiv față de răutatea lor, și acum nu voi mai ține minte păcatele lor>> (și acum nu-mi voi mai aminti păcatele lor).

13. Dar, spunând un nou testament, cel vechi a devenit învechit; iar ceea ce este vechi și învechit este aproape de moarte. (Dar, prin proclamarea unui nou legământ, legământul anterior a îmbătrânit; iar ceea ce este vechi și îmbătrânit este aproape mort/va muri în curând.)

CAPITOLUL 9

1. Și vechiul testament avea justificări ale închinării (Și legământul anterior avea reguli pentru închinare), și lucruri sfinte care durau o vreme.

2. Căci mai întâi a fost făcut tabernacolul, în care se aflau sfeșnicele, o placă, (sau o masă), și stabilirea pâinilor, (sau punerea în aplicare/prezentarea), care se numesc sfinte.

3. Și după perdeaua celui de-al doilea tabernacol, care se numește *sanctum sanctorum*, adică locul sfânt al lucrurilor sfinte (Sfântul/Sfânta Sfintelor);

4. având o cădelniță de aur și chivotul legământului, (sau Cutia Legământului), acoperit pe toate părțile cu aur, în care se afla un vas de aur cu mană, toiagul lui Aaron care înflorise și tablele testamentului (și Tablele Legământului);

5. pe care erau heruvimi de slavă, care acopereau capacul ispășitor, (sau locul milostiv), (peste care se aflau heruvimii slavei lui Dumnezeu, sau heruvimii cerești, care acopereau scaunul de îndurare); despre care nu este cazul să vorbim acum.

6. Dar când acestea au fost astfel pregătite, preoții intrau pentru totdeauna în tabernacolul dinainte (preoții intrau întotdeauna în primul cort), îndeplinind slujbele sacrificiilor;

7. dar în al doilea tabernacol, episcopul, (sau Marele Preot), intra singur o dată pe an, nu fără sânge, pe care îl oferea pentru ignoranța sa și pentru cea a poporului.
8. Căci Duhul Sfânt arăta că încă nu fusese deschisă calea sfinților, cât timp exista cortul cel dintâi. (Căci Spiritul Sfânt arăta că drumul pentru poporul lui Dumnezeu nu era încă deschis, sau nu era încă revelat, cât timp vechiul Tabernacol era încă în picioare.)
9. Care este pilda din timpul de acum, prin care se aduc daruri și jertfe, care nu pot desăvârși pe cel care slujește prin conștiință, (Care pildă se referă la timpul prezent, în care se aduc daruri și jertfe care nu pot face perfect în interior pe cel care slujește acolo sau pe cel care se închină acolo,)
10. ci numai în ceea ce privește carnea, (da, ele sunt doar hrană), băuturile, diverse spălări și dreptăți ale trupului, care au fost stabilite până la vremea îndreptării.

11. Dar Hristos, fiind episcop al bunurilor viitoare, a intrat printr-un tabernacol mai mare și mai desăvârșit, care nu a fost făcut de mâini omenești, adică nu este din această creație, (Dar Mesia, fiind Marele Preot al bunurilor viitoare, a intrat într-un Tabernacol mai mare și mai desăvârșit, care nu era făcut de mâini omenești, adică nu era de făptură omenească,)
12. nici prin sângele țapilor sau al viteilor, ci prin propriul Său sânge, a intrat o dată pentru totdeauna în locurile sfinte, care au fost dobândite printr-o răscumpărare veșnică. (și nici cu sânge de țap sau de viței, ci cu propriul Său sânge, a intrat o dată pentru totdeauna în Locul Preasfânt și a dobândit o izbăvire veșnică pentru noi.)
13. Căci dacă sângele țapilor și al taurilor și cenușa vițelului, stropite, sfințesc oamenii necurati pentru curățirea trupului,
14. cu cât mai mult sângele lui Hristos, care prin Duhul Sfânt S-a oferit pe Sine fără pată lui Dumnezeu, va curăți conștiința noastră de faptele moarte, pentru a sluji Dumnezeului care trăiește? (pentru a sluji Dumnezeului cel viu?) (cu cât mai mult sângele lui Mesia, care, prin Spiritul Sfânt, s-a oferit pe sine fără greșeală/vină, fără pată, va curăți conștiința noastră de faptele moarte, pentru a sluji Dumnezeului cel viu?)

15. Și, prin urmare, El este mijlocitorul Noului Testament, pentru ca, prin moartea Sa, să răscumpere păcatele comise sub Vechiul Testament, iar cei chemați să primească moștenirea veșnică. (Astfel, El este mijlocitorul noului legământ, prin moartea Sa, pentru răscumpărarea păcatelor care erau sub legământul cel dintâi, cei chemați primesc promisiunea moștenirii veșnice.)
16. Căci, dacă există un testament, este necesar (Căci acolo unde există testament, este necesar), ca moartea testatorului să intervină între redactarea testamentului și intrarea în vigoare a acestuia.
17. Căci un testament este confirmat de oameni morți; (sau) altfel nu are valoare [sau altfel nu are nicio valoare], cât timp trăiește cel care a întocmit testamentul (cine a făcut testamentul).
18. De aceea, nici primul testament nu a fost sfințit fără sânge.

19. Căci, când Moise citea poporului fiecare poruncă a legii (Pentru că atunci când Moise a citit fiecare poruncă a Legii poporului), lua sângele viţeilor şi al ţapilor, amestecat cu apă, cu lână roşie şi isop, şi stropia cartea şi tot poporul,
20. şi zicea: <<Acesta este sângele legământului pe care Dumnezeu vi l-a poruncit>>. (şi zicea: Acesta este sângele care pecetluieşte legământul pe care Dumnezeu v-a poruncit să-l respectaţi.)
21. De asemenea, a stropit cu sânge tabernacolul şi toate vasele de slujbă în acelaşi fel.
22. Şi aproape toate lucrurile sunt curăţite prin sânge, conform legii; şi fără vărsare de sânge nu se face iertarea păcatelor (şi fără vărsare de sânge nu este iertare de păcate).

23. Prin urmare, era necesar (şi astfel este necesar), ca exemplele lucrurilor cereşti să fie curăţate cu aceste lucruri; iar acele lucruri cereşti cu jertfe mai bune decât aceste (jertfe).
24. Căci Isus nu a intrat în lucrurile sfinte făcute de mâini, care sunt chipuri ale lucrurilor adevărate, ci în cerul însuşi, ca să se înfăţişeze acum înaintea lui Dumnezeu pentru noi; (Pentru că Isus nu a intrat în Locul Sfânt făcut de mâini, care este exemplul, sau figura, sau umbra Locului Adevărat, ci în cerul însuşi, astfel încât acum să se înfăţişeze înaintea lui Dumnezeu, sau în prezenţa lui Dumnezeu, pentru noi;)
25. nici să se ofere pe sine însuşi de multe ori, ca episcopul care a intrat în lucrurile sfinte prin sângele străin, (nici să se ofere pe sine însuşi de multe ori, ca Marele Preot care intra în Sfânta Sfintelor în fiecare an cu sânge care nu era al lui,)
26. altfel ar fi trebuit să sufere de multe ori de la începutul lumii; dar acum, odată, la sfârşitul lumilor, pentru a distruge păcatul prin jertfa sa, El a apărut.
27. Şi aşa cum este rânduit oamenilor, să moară o singură dată, iar după aceasta vine osânda (iar după aceasta vine Judecata),
28. tot astfel, Hristos a fost jertfit o singură dată, pentru a şterge, (sau a îndepărta), păcatele multor oameni; a doua oară Se va arăta fără păcat celor care Îl respect, pentru a le aduce sănătatea. (aşadar, Mesia a fost jertfit o singură dată, pentru a şterge păcatele multor oameni; a doua oară va apărea fără păcat celor care Îl aşteaptă pentru salvare sau pentru izbăvire).

CAPITOLUL 10

1. Căci legea, care are, (conţine sau este), doar o umbră a lucrurilor bune care vor veni, nu imaginea lucrurilor, nu poate niciodată să apropie oamenii, (sau să-i aducă aproape) de perfecţiune prin aceleaşi jertfe (şi nu poate niciodată să-i facă pe cei care se apropie să devină perfecţi prin aceleaşi jertfe), pe care le aduc fără încetare în fiecare an;
2. (sau) altfel ar fi trebuit să înceteze să mai fie oferite, deoarece cei care se curăţau odată nu mai aveau conştiinţa păcatului.
3. Dar în ele [prin oferirea frecventă], conştiinţa/mintea păcatelor este formată de-a lungul anilor (amintirea păcatelor este adusă în fiecare an).
4. Căci este imposibil ca păcatele să fie şterse prin sângele taurilor şi al ţapilor.

5. De aceea, intrând în lume, El zice: <<Tu nu ai vrut jertfe şi ofrande; dar Tu mi-ai format un trup; (Şi astfel, intrând în lume, a zis: Tu nu doreşti jertfe şi ofrande, ci mi-ai

format sau mi-ai pregătit un trup;)

6. și jertfele arse pentru păcat nu-Ți sunt plăcute>>.

7. Apoi am spus: <<Iată! vin; în începutul cărții este scris despre mine, (de la începutul Cărții este scris despre mine), că voi face voia Ta, Dumnezeule>>.

8. El a spus mai înainte: <<Că nu ai vrut sacrificii, daruri, jertfe arse pentru păcat, nici lucrurile care se fac după rânduiala legii nu-Ți sunt plăcute, (El spune mai întâi: Tu nu dorești jertfe, daruri și arderi pentru păcat, nici nu-Ți sunt plăcute lucrurile care se aduc prin Lege,)
9. apoi am spus: Iată! vin să fac voia Ta, Dumnezeule>>. El înlătură pe cel dintâi, ca să întărească pe cel de-al doilea.
10. În care vom fi sfințiți prin jertfa trupului lui Isus Hristos, o dată pentru totdeauna. (Prin voia căruia suntem consacrați sau sfințiți, prin jertfa unică a trupului lui Isus Hristos.)

11. Și fiecare preot este gata să slujească în fiecare zi, și să aducă adesea aceleași jertfe, care nu pot niciodată să șteargă păcatele (care nu poate niciodată să înlăture păcatele).
12. Dar acest om, care a adus un singur sacrificiu pentru păcate, stă pentru totdeauna în dreapta lui Dumnezeu Tatăl (stă pentru totdeauna pe dreapta lui Dumnezeu Tatăl); (Dar acest om, care a adus o singură jertfă pentru păcate, stă pentru totdeauna la dreapta lui Dumnezeu Tatăl, sau în dreapta Lui;)
13. de atunci rămânând, până când dușmanii lui vor fi așezați pe un scaun, (sau sub picioarele lui). (unde va aștepta de acum înainte, până când dușmanii lui vor fi puși sub picioarele lui.)
14. Căci printr-o singură jertfă, El a sfințit pentru totdeauna, (sau pentru veșnicie), pe cei sfințiți.
15. Și Duhul Sfânt ne mărturisește (Și Spiritul Sfânt mărturisește pentru noi); căci după aceea a zis:

16. << Acesta este testamentul pe care îl voi mărturisi lor după acele zile, zice Domnul, când voi pune legile Mele în inimile lor și le voi scrie în sufletele lor; (Acesta este legământul despre care le voi mărturisi după acele zile, zice Domnul, punând legile Mele în inimile lor și le voi scrie în mintea lor;)

17. și acum nu mă voi mai gândi la păcatele și răutățile lor>>.

18. Și unde este iertarea acestora, acum nu mai este nimeni care să aducă jertfă pentru păcat. [+Într-adevăr, acolo unde există iertarea acestora, acum nu mai este nimeni care să aducă jertfă pentru păcat.] (Și unde există iertare pentru păcate, nu mai este nevoie de jertfe pentru păcate.)

19. De aceea, confraților, având încredere în intrarea în lucrurile sfinte, prin sângele lui Hristos, (Și astfel, fraților, având încredere să intrăm în Sfânta Sfintelor, prin sângele lui Mesia,)
20. pe care El l-a sfințit pentru noi ca o cale nouă (da, calea nouă pe care El a consacrat-o pentru noi), și vie, prin acoperământul, (sau prin vălul), care este trupul Lui,
21. și noi având un mare preot în casa lui Dumnezeu, (și noi având Marele Preot peste casa lui Dumnezeu),
22. să ne apropiem cu inima sinceră, (să ne apropiem cu o inimă sinceră), în credință abundentă; și inimile noastre să fie stropite de o conștiință bună, iar trupurile noastre să fie spălate cu apă curată,
23. și să păstrăm mărturisirea speranței noastre, fără să ne plecăm în fața nimănui [neclintiți, sau neînduplecați]; căci cel ce a făcut promisiunea este adevărat.
24. Și iată-ne împreună în mișcarea carității, (sau a iubirii), și a faptelor bune;
25. să nu părăsim adunarea noastră, cum au obicei unii, ci să ne încurajăm unii pe alții, cu atât mai mult cu cât vedeți că se apropie ziua.

26. Căci de ce acum nu ni se mai lasă o jertfă/sacrificiu pentru păcate, ca să nu mai păcătuim în mod voit, după ce am primit cunoștința adevărului. (Pentru că acum nu mai există niciun sacrificiu pentru păcatele noastre, noi, cei care păcătuim de bunăvoie sau din liber arbitru, după ce am primit cunoștința adevărului.)
27. Căci de ce este îngrozitor să rămâi în așteptarea pieirii/Căci de ce este îngrozitor să trăiești cu condamnarea la moarte și să urmărești focul care îi va mistui pe adversarii tăi? (Dar, în schimb, așteaptă doar Judecata înfricoșătoare și focul care va urma, care îi va distruge pe toți adversarii săi.)
28. Cine încalcă legea lui Moise, moare fără milă, pe mărturia a doi sau trei martori (pe baza mărturiei a doi sau trei martori);
29. cu cât mai mult credeți că merită chinuri mai mari cel care pângărește pe Fiul lui Dumnezeu, care consideră necurat sângele testamentului prin care a fost sfințit și care sfidează Duhul harului? (atunci cu cât mai mult credeți că merită pedepse mai grele cel care pângărește pe Fiul lui Dumnezeu și consideră necurat sângele legământului prin care a fost consacrat sau sfințit, și disprețuiește sau face rău Spiritului harului?)
30. Căci noi îl cunoaștem pe cel care a zis: <<Răzbunare pentru mine, și o voi obține/Răzbunarea îmi aparține, și o voi obține>>. Și din nou: <<Căci Domnul va judeca poporul Său>>. (Căci noi îl cunoaștem pe Cel ce a zis: Răzbunarea este a mea și eu o voi exercita. Și din nou: Domnul va judeca poporul Său.)
31. Este înfricoșător să cazi în mâinile lui Dumnezeu în viață. [+Este înfricoșător să cazi în mâinile Dumnezeului celui viu.]

32. Și amintiți-vă de zilele din trecut, când ați fost luminați și ați suferit mari lupte ale patimilor. (Și amintiți-vă de zilele de la început, când ați fost luminați pentru prima dată și ați trecut prin mari suferințe.)

33. Și în ceilalți ați fost dați în spectacol prin rușini, (sau prin mustrări), și necazuri, (și tulburări); în alții ați fost considerați ca fiind oameni care trăiesc astfel.
34. Căci ați avut compasiune față de oameni înrobiți și ați primit cu bucurie jefuirea bunurilor voastre, știind că aveți o substanță mai bună și mai durabilă.
35. De aceea, nu vă pierdeți încrederea, care are o mare răsplată.
36. Căci aveți nevoie de răbdare, ca să împliniți voia lui Dumnezeu și să obțineți promisiunea. (Pentru că este necesar să fiți răbdători, sau să îndurați, astfel încât să faceți voia lui Dumnezeu și să câștigați promisiunea/și să primiți promisiunea.)

37. Încă puțin, și Cel ce trebuie să vină va veni și nu va întârzia.

38. Căci omul meu drept trăiește din credință (Căci omul meu neprihănit trăiește prin credință); așa că dacă se retrage, nu va plăcea sufletului meu.

39. Dar noi nu suntem fiii retragerii în pierzare, ci ai credinței în dobândirea sufletului (ci ai credincioșiei până la dobândirea vieții/ până la salvarea sufletelor noastre).

CAPITOLUL 11

1. Dar credința este substanța lucrurilor care trebuie să fie sperate, [De fapt, credința este substanța lucrurilor de sperat/dorit], și un argument, (sau o certitudine), a lucrurilor care nu apar.
2. Și în această credință bătrânii au devenit martori. (Și prin această credință oamenii din vechime au primit o mărturie bună, sau o dovadă bună.)

3. Prin credință înțelegem că lumea a fost făcută, (sau a fost formată), prin cuvântul lui Dumnezeu, că lucrurile vizibile au fost făcute din lucruri invizibile.
4. Prin credință, Abel i-a oferit lui Dumnezeu un sacrificiu mult mai mare decât Cain [Prin credință, Abel a oferit lui Dumnezeu un sacrificiu mult mai deplin decât Cain], prin care a primit mărturie că este drept, pentru că Dumnezeu a dat mărturie despre darurile sale; și prin această credință, el mort [fiind], vorbește încă. (Prin credință, Abel a adus lui Dumnezeu o jertfă mult mai bună decât Cain, prin care a primit mărturie că era neprihănit, pentru că Dumnezeu a dat mărturie despre darurile sale; și prin această credință, deși este mort, el încă vorbește.)
5. Prin credință, Enoh a fost mutat, ca să nu vadă moartea; și nu a fost găsit, pentru că Domnul l-a mutat. Pentru că, înainte de transfer, el a avut mărturia că a plăcut lui Dumnezeu. (Prin credință, Enoh a fost transferat, sau a fost dus, astfel încât nu a văzut moartea; și nu a fost găsit, pentru că Domnul l-a dus. Pentru că, înainte de a fi luat pe sus, Scriptura mărturisește că i-a plăcut lui Dumnezeu.)
6. Și este imposibil să Îi placi lui Dumnezeu fără credință. Pentru că se cuvine ca omul care vine la Dumnezeu să creadă că El este și că este răsplătitor celor ce-L caută.

7. Prin credință, Noe s-a temut, prin răspunsul luat la aceste lucruri care încă nu se vedeau, și a făcut o corabie, (sau o arcă), în/[pentru] sănătatea casei sale (Prin credință, Noe s-a temut, prin răspunsul primit cu privire la lucrurile care nu se vedeau încă, și a făcut o arcă pentru salvarea sau eliberarea familiei sale); prin care a condamnat lumea, și este rânduit moștenitor al dreptei înțelepciuni, care este prin credință.

8. Prin credință, cel care se numește Avraam a ascultat să iasă într-un loc, pe care urma să îl ia în moștenire (pe care îl va primi ca moștenire); și el a ieșit, neștiind încotro să se ducă.
9. Prin credință, el a locuit în țara făgăduinței, ca într-o țară diferită (ca într-o țară străină sau necunoscută), locuind în case mici cu Isaac și Iacov, moștenitori ai aceleiași promisiuni.
10. Căci el a locuit într-un oraș cu temelii (Căci el aștepta o cetate cu temelii solide), al cărui meșter și făuritor este Dumnezeu.
11. Prin credință, și Sara, care era stearpă, a dobândit virtutea de a concepe sămânță (De asemenea, prin credință, Sara, care era stearpă, a primit puterea de a zămisli din sămânță), da, împotriva timpului vârstei; pentru că ea a crezut că Cel care a promis aceasta este adevărat.
12. Pentru care dintr-unul singur, care era încă aproape mort, s-au născut ca stelele cerurilor în mulțime, și ca pietrișul, (sau nisipul), care este pe malul mării, fără număr. [Pentru aceasta, și din unul singur, și din el aproape mort, se nasc oameni ca stelele cerului în mulțime, și ca pietrișul sau nisipul care este pe malul mării, nenumărați.]

13. Prin credință, toți aceștia au murit, când poruncile nu au fost ascultate, dar ei i-au privit de departe, și i-au salutat cu bunătate, și recunoșteau că erau pelerini și că adăposteau oameni pe pământ.
14. Iar cei care spun aceste lucruri, înseamnă că își caută o țară.
15. Dacă s-au gândit la cele din care au ieșit, au avut timp să se întoarcă; (Și dacă și-ar fi amintit sau s-ar fi gândit la locul din care plecaseră, ar fi găsit calea sau momentul să se întoarcă;)
16. dar acum își doresc o țară mai bună, adică o țară cerească. De aceea Dumnezeu nu este încurcat, (sau rușinat), să fie numit Dumnezeul lor; căci El le-a realizat/făcut un oraș (căci El le-a pregătit un oraș).

17. Prin credință, Avraam l-a oferit pe Isaac, când a fost ispitit; și a jertfit pe singurul fiu născut, care primise poruncile; (Prin credință, Avraam l-a oferit pe Isaac, când a fost pus la încercare; da, el l-a oferit pe singurul său fiu născut, cel care primise promisiunile;)
18. căruia i s-a spus: <<Căci în Isaac sămânța va fi chemată la tine/Căci în Isaac sămânța îți va fi chemată>>.
19. Pentru că el a considerat (Pentru că a judecat), că Dumnezeu este puternic să îl învieze, da, din moarte [da, din morți]; de aceea l-a luat și pe el într-o parabolă.
20. Prin credință și în lucrurile care vor veni (Prin credință și prin lucrurile viitoare), Isaac i-a binecuvântat pe Iacov și Esau.

21. Prin credință, Iacov murind a binecuvântat pe toți fiii lui Iosif și a onorat înălțimea personalului său, (sau înălțimea toiagului său).
22. Prin credință, Iosif muribund a avut în minte trecerea copiilor lui Israel și a poruncit despre oasele lui. (Prin credință, când Iosif era pe moarte, el a vorbit despre ieșirea copiilor lui Israel din Egipt și a poruncit despre oasele lui.)

23. Prin credință, Moise s-a născut și a fost ascuns trei luni de tatăl și de mama sa, pentru că au văzut copilul frumos, (sau arătos); și nu s-au temut de porunca împăratului. (Prin credință, după ce s-a născut Moise, a fost ascuns timp de trei luni de tatăl și mama sa, pentru că au văzut că tânărul copil era frumos; și nu s-au temut, sau nu s-au temut de porunca împăratului.)
24. Prin credință, Moise a fost făcut mare și a negat că era fiul fiicei lui Faraon,
25. și a ales mai mult, (sau mai degrabă), să fie chinuit împreună cu poporul lui Dumnezeu, decât să aibă parte de veselia păcatului vremelnic;
26. considerând mustrarea lui Hristos ca fiind mai mare bogăție decât comorile egiptenilor (considerând mustrarea lui Mesia ca fiind o bogăție mai mare decât comorile egiptenilor); pentru că el a privit în răsplătire.
27. Prin credință el a părăsit Egiptul și nu s-a temut de duritatea împăratului (Prin credință a părăsit Egiptul și nu s-a temut de mânia împăratului); pentru că el a rămas, ca și cum ar fi văzut pe Cel care era invizibil.
28. Prin credință el a sfințit paștele, (Prin credință, el a consacrat, sau a sfințit, Paștele), și vărsarea sângelui, pentru ca cel ce nimicea cele dintâi lucruri ale egiptenilor să nu se atingă de ele.
29. Prin credință au trecut prin Marea Roșie, ca pe uscat (Prin credință au traversat Marea Roșie, ca pe uscat), pe când egiptenii, care pretindeau același lucru, au fost devorați [în ape].

30. Prin credință au căzut zidurile Ierihonului, după șapte zile.
31. Prin credință, curva Rahab i-a primit pe spioni cu pace și nu a pierit cu oamenii necredincioși.

32. Și ce să mai spun? Căci nu voi mai avea timp să povestesc despre Ghedeon, Barac, Samson, Iefta, David și Samuel, și despre ceilalți profeți;
33. care, prin credință, au învins tărâmuri, au făcut dreptate, au obținut repromisiuni; au astupat gurile leilor, (care prin credință au biruit împărății, au făcut dreptate, au primit promisiunile; au astupat gurile leilor,)
34. au stins ardoarea focului, au alungat ascuțișul sabiei, s-au vindecat de boli, s-au întărit în luptă, au întors oștile străinilor (au întors înapoi armatele străinilor).
35. Femeile și-au primit copiii morți de la moarte la viață; dar alții au fost amânați, (sau au murit), neprimind răscumpărarea, pentru ca ei să găsească o înviere mai bună. (Femeile și-au primit morții înviați din moarte; dar alții au murit, neacceptând achitarea sau eliberarea, astfel încât să primească, sau să poată primi, o înviere mai bună.)
36. Iar alții au încercat batjocura și bătăile, în plus, și obligațiuni și închisori.

37. Au fost lapidați, au fost tăiați, au fost ispitiți, au murit în, sau prin, uciderea de sabie. Ei umblau în piei de bursuc și în piei de capre, nevoiași, angoasați, chinuiți;
38. pentru care lumea nu era demnă. Ei au rătăcit prin pustie (Au umblat prin pustiu), prin munți, prin vizuini și prin peșterile pământului.

39. Și toate acestea, dovedite prin mărturia credinței, nu au fost respinse; (Și toți aceștia, aprobați prin mărturia credinței lor, nu au primit promisiunea;)
40. pentru că Dumnezeu a prevăzut ceva mai bun pentru noi, ca ei să nu fie perfecți fără noi (astfel încât ei să nu fie desăvârșiți fără noi).

CAPITOLUL 12

1. De aceea, noi, care avem un nor atât de mare de martori puși (înaintea) noastră, îndepărtăm orice acuzație și păcatul care stă în jurul nostru și, prin răbdare, alergăm la bătălia, (sau la conflictul, sau la lupta), care ne-a fost propusă, (Și astfel, noi, care avem o mulțime atât de mare de martori în fața noastră, să scăpăm de orice povară și de orice păcat care ne înconjoară, și apoi, încununați cu rezistență, să alergăm la bătălie, sau la conflict, sau la lupta care ne este destinată,)
2. privind la autorul credinței și la cel care o desăvârșește, Isus; care, când i s-a hotărât bucuria, a suferit crucea și a disprețuit confuzia, și șade pe jumătatea dreaptă a scaunului lui Dumnezeu (privind la făcătorul și desăvârșitorul credinței, Isus; care, atunci când i s-a propus bucuria, a suferit crucea și a disprețuit rușinea ei, iar acum stă la dreapta, sau de partea dreaptă, a tronului lui Dumnezeu).

3. Și gândiți-vă la Cel care a suferit o astfel de răzbunare a oamenilor păcătoși împotriva Lui însuși, ca să nu fiți obosiți, slăbindu-vă sufletele. (Și astfel gândiți-vă la cel care a suferit o astfel de opoziție, sau o astfel de batjocură împotriva sa din partea păcătoșilor, astfel încât să nu fiți obosiți și să vă pierdeți inima.)

4. Pentru că nu ați stat încă împotriva sângelui, luptând împotriva păcatului.

5. Și ați uitat mângâierea care vă vorbește ca unor fii și vă spune: <<Fiule, să nu disprețuiești învățătura, (sau disciplina), Domnului, nici să nu obosești când ești pedepsit de El>>.

6. Căci Domnul pedepsește pe cel pe care-l iubește; bate, (sau biciuiește), pe fiecare fiu pe care-l primește.

7. Rămâneți încă în pedeapsă/Rămâneți nemișcați în pedeapsă; Dumnezeu se oferă vouă ca unor fii [+Rămâneți deci în disciplină; Dumnezeu Se oferă vouă ca unor fii]. Căci ce fiu este acela, pe care tatăl nu-l pedepsește?
8. Dacă ați ieșit din pedeapsă, ai căror parteneri v-ați făcut cu toții [+Căci dacă sunteți fără disciplină, de care toți sunteți părtași], atunci sunteți adulterini, (sau sunteți bastarzi), și nu

fii.
9. Și după aceea am avut părinți din carnea noastră, (da), învățători, și ne temeam de ei cu respect (și am avut o reverență înfricoșătoare pentru ei). Oare nu cu mult mai mult ne vom supune Tatălui duhurilor, și atunci vom trăi?
10. Iar ei, în câteva zile, ne-au învățat prin voința lor; dar acest Tată ne învață ceea ce este folositor, în primirea sfințirii lui. (Și ei ne-au învățat, sau ne-au disciplinat, doar pentru câteva zile, sau doar pentru o perioadă scurtă de timp, din propriile lor dorințe; dar acest Tată învață, sau disciplinează, ceea ce este folositor, pentru primirea, sau împărtășirea, sfințeniei sale.)
11. Și fiecare pedeapsă din timpul de față pare să nu fie de bucurie, ci de întristare; dar după aceea va da rodul înțelepciunii drepte, pașnică pentru oamenii exercitați de ea.

12. Pentru care ridicați mâinile încete și genunchii dezlegați,
13. și faceți pași drepți către picioarele voastre, astfel încât nimeni să nu se oprească să greșească, ci mai mulți să fie vindecați.
14. Urmăriți pacea cu toți oamenii (Căutați pacea cu toți oamenii), și sfințenia, fără de care nimeni nu-L va vedea pe Dumnezeu.
15. Vegheați ca nimeni să nu eșueze la harul lui Dumnezeu, astfel încât nici o rădăcină de amărăciune săpată în sus să nu ne împiedice, și mulți să fie pângăriți de ea (și prin care mulți sunt spurcați);
16. nimeni să nu fie libidinos sau profan, cum a fost Esau, care pentru o masă de mâncare și-a vândut cele dintâi lucruri, [sau moștenirea sa] (care pentru o masă de mâncare și-a vândut dreptul său de naștere sau moștenirea sa).
17. Căci să știți că, mai târziu, el, râvnind să moștenească o binecuvântare, a fost mustrat/corectat/dezaprobat. Căci el nu a găsit un loc de penitență, deși l-a căutat cu lacrimi. (Căci să știți că, mai târziu, el, râvnind să moștenească o binecuvântare, a fost dezaprobat/criticat. Căci el nu a putut găsi o cale spre pocăință, deși a căutat-o cu lacrimi.)

18. Dar voi nu ați ajuns la focul care poate fi atins și care poate veni la, și la vârtej de vânt, (sau la vântul mare), și la ceață, și la furtună,
19. și la sunet de trâmbiță, și la glas de cuvinte (și la sunetul trâmbiței, și la sunetul cuvintelor); cei care au auzit s-au scuzat pe ei înșiși, (astfel) încât cuvântul să nu le fie făcut.
20. Pentru că ei nu au știut ce s-a spus: <<Și dacă o fiară atingea dealul, era lapidată/pietruită>> [era ucisă cu pietre].
21. Și atât de îngrozitor a fost ceea ce s-a văzut (Și ceea ce s-a văzut era atât de înspăimântător), încât Moise a spus: <<Sunt înspăimântat și plin de tremur>>.
22. Dar voi v-ați apropiat de dealul Sionului (Dar voi v-ați apropiat de Muntele Sionului), și de cetatea lui Dumnezeu [și de cetatea Dumnezeului celui viu], Ierusalimul ceresc, care trăiește, și de mulțimea multor mii de îngeri,
23. și de Biserica primilor oameni, care este scrisă în ceruri, și de Dumnezeu, executorul tuturor, și spiritelor oamenilor drepți și desăvârșiți, (și congregației, sau adunării, celor întâi

născuți, ale căror nume sunt scrise în ceruri, și lui Dumnezeu, Judecătorul tuturor, și spiritelor celor drepți, sau buni, oameni desăvârșiți),
24. și lui Isus, mijlocitor al Noului Testament (și lui Isus, mijlocitorul noului legământ), și stropirii sângelui, care vorbește mai bine decât Abel [mai bine decât sângele lui Abel].

25. Luați seama să nu vă lepădați, (sau să nu refuzați), vorbitorul; căci dacă cei care L-au părăsit, (sau L-au refuzat), care vorbea pe pământ, nu au scăpat, cu atât mai mult noi, care ne îndepărtăm de Cel care ne vorbește din ceruri. (Vedeți să nu refuzați să-l ascultați pe cel care vorbește; căci dacă cei care au refuzat să asculte de El, care vorbea pe pământ, nu au scăpat, cu atât mai mult noi, care ne îndepărtăm de Cel care ne vorbește acum din cer.)
26. Al cărui glas a mișcat atunci pământul, dar acum promite din nou și spune: << Încă o dată, și voi mișca nu numai pământul, ci și cerul>>. (Al cărui glas a zguduit atunci pământul, iar acum promite din nou și spune: Totuși, încă o dată voi zgudui nu numai pământul, ci și cerul.)
27. Și că el spune: << Totuși, încă o dată>>, el declară traducerea lucrurilor mobile, ca și a lucrurilor făcute, că acele lucruri locuiesc, care sunt nemișcătoare. (Și că el spune: <<Totuși, încă o dată>>, el declară zdruncinarea lucrurilor mobile, adică a lucrurilor făcute sau create, astfel încât să rămână celelalte lucruri, care sunt nemișcătoare.)
28. De aceea, noi, primind împărăția nemișcată, avem har, prin care slujim plăcut lui Dumnezeu cu frică și respect. (Și astfel, după ce am primit o împărăție de nezdruncinat, să fim recunoscători, iar slujirea noastră să fie pe placul lui Dumnezeu, da, cu o reverență înfricoșătoare.)
29. Căci Dumnezeul nostru este un foc care mistuie.

CAPITOLUL 13

1. Caritatea frăției sălășluiește în tine, (Păstrați dragostea pentru frăție în voi,)
2. și nu uitați ospitalitatea; căci prin aceasta unii oameni au plăcut îngerilor, care au fost primiți în port.
3. Gândiți-vă la oamenii legați, ca și cum ați fi legați împreună (cu ei), și la oamenii care lucrează, ca și cum voi înșivă ați locui în trup. (Amintiți-vă de cei din închisoare, ca și cum ați fi în închisoare împreună cu ei, și de cei care se luptă, ca și voi înșivă, care rămâneți în trup.)
4. Nunta este onorabilă în toate privințele, iar patul este neatins/pur/fără cusur (sau necontaminat); pentru că Dumnezeu îi consideră pe curvari și pe adulteri (pentru că Dumnezeu îi va judeca pe curvari și pe adulteri).
5. Fiți fără lăcomie, mulțumiți cu lucrurile prezente, căci El a spus: <<Nu te voi părăsi, nici nu te voi abandona,

6. astfel încât să spunem cu încredere: Domnul este ajutorul meu; Nu mă voi teme de ceea ce îmi va face un om (Nu mă voi teme de ceea ce îmi va face cineva).

7. Luați aminte la suveranii voștri, (sau la preoții voștri/directorii academici), care v-au spus cuvântul lui Dumnezeu; pe care voi îi vedeți ieșind din viață, și urmați credința lor, (Amintiți-vă de conducătorii voștri, care v-au spus cuvântul lui Dumnezeu; gândiți-vă la viața și la moartea lor și urmați exemplul credinței lor,)
8 Isus Hristos, ieri și astăzi, El este și în lumi, (și El este pentru totdeauna).
9. Nu vă lăsați duși de învățături diverse și ciudate. Căci cel mai bine este să stabilizăm inima cu har, nu cu cărnuri, (nu cu mâncare), care nu a adus folos oamenilor rătăciți, (mergând), în ele.
10. Avem un altar, din care cei care servesc cortul nu au puterea, (sau permisiunea), să mănânce. (Avem un altar, de pe care cei care slujesc în Cort sau în Cortul Sacru nu au dreptul să mănânce.)
11. Căci sângele acestor animale este dus de episcop în sfânta locuință pentru păcatele poporului, corpurile lor fiind arse în afara castelelor. (Pentru că din aceste animale, sângele pentru păcat este dus în Sfânta Sfintelor de către Marele Preot, iar trupurile lor sunt arse în afara taberei.)
12. Pentru care Isus, ca să sfințească poporul prin sângele Său, a suferit în afara porții. (Pentru aceasta, Isus, pentru a putea sfinți poporul cu propriul său sânge, a suferit în afara porții.)
13. De aceea mergem la el în afara castelelor, purtându-i mustrarea. (Să mergem deci la el în afara taberei, purtând aceeași mustrare/împărtășind același reproș.)
14. Căci nu avem aici o cetate care să locuiască, ci căutăm o cetate care să vină. [+Așadar, nu avem aici o cetate de locuit, ci căutăm o cetate viitoare.]

15. De aceea, prin El aducem un sacrificiu de laudă lui Dumnezeu pentru totdeauna, adică rodul buzelor noastre să recunoască numele Lui.
16. Și nu uitați să faceți bine și să vă împărtășiți; pentru că prin astfel de sacrificii Dumnezeu este bine slujit (sau este mulțumit, sau este bine satisfăcut).

17. Supuneți-vă suveranilor voștri, (sau preoților voștri/directorilor academici, sau prelaților voștri), și fiți supuși lor; pentru că ei se trezesc perfect (pentru că ei veghează cu sârguință), ca să dea rațiune pentru sufletele voastre, (astfel) încât să facă acest lucru cu bucurie, și nu cu întristare; pentru că acest lucru nu se grăbește la [pentru] voi (pentru că nu ar fi în avantajul vostru).

18. Rugați-vă pentru noi, și avem încredere că avem conștiință bună în toate lucrurile, dorind să trăim bine (dorind întotdeauna să facă ceea ce este correct).
19. Mai mult, vă rog să faceți acest lucru, (pentru) ca eu să fiu readus cât mai repede la voi.

20. Și Dumnezeul păcii, care a scos din moarte pe marele păstor al oilor, în sângele testamentului cel veșnic, (prin sângele legământului veșnic), pe Domnul nostru Isus Hristos,
21. să vă facă vouă toate lucrurile bune, [+să vă facă capabili în orice lucrare bună], pentru ca voi să faceți voia Lui; și să facă în voi ceea ce va plăcea înaintea Lui, prin Isus Hristos,

Căruia I se cuvine slava în lumi de lumi (căruia să fie slava pentru totdeauna și în veci). Amin.

22. Și, confraților, vă rog să suferiți un cuvânt de mângâiere, pentru că v-am scris foarte puține lucruri.
23. Cunoașteți pe fratele nostru Timotei, care a fost trimis afară, cu care, dacă va veni mai repede, vă voi vedea. (Să știți că fratele nostru Timotei a fost eliberat, sau este acum în libertate, și dacă va veni la timp, va fi cu mine când vă voi vedea.)
24. Salutați-i bine pe toți suveranii voștri și pe toți oamenii sfinți. [Salutați bine pe toți preoții voștri/directorii academici și pe toți sfinții.] Confrații din Italia vă salută bine. (Salutați din inimă pe toți conducătorii voștri și pe toți sfinții, sau tot poporul lui Dumnezeu. Frații din Italia vă trimit salutări cordiale.)
25. Harul lui Dumnezeu să fie cu voi toți. Amin.

IACOV

CAPITOLUL 1

1. Iacov, robul lui Dumnezeu și al Domnului nostru Isus Hristos, către cele douăsprezece neamuri, care sunt în împrăștiere, sănătate. (Iacov, robul lui Dumnezeu și al Domnului nostru Isus Hristos, către cele douăsprezece seminții, care se află în împrăștiere, sau în dispersie, sau în diaspora, salutări.)

2. Confrații mei, socotiți că este o mare bucurie când cădeți în diferite ispite, (Frații mei, considerați că este o mare bucurie când treceți prin diferite încercări,)
3. știind că dovedirea credinței voastre lucrează răbdarea; (știind că încercarea credinței voastre produce răbdare și sporește rezistența;)
4. și răbdarea are o lucrare desăvârșită/perfectă, ca voi să fiți desăvârșiți/perfecți și întregi, și să nu greșiți în nimic.

5. Și dacă cineva dintre voi are nevoie de înțelepciune, să o ceară de la Dumnezeu, care dă tuturor oamenilor în mare parte (care dă oricui din belșug), și nu se sfiește; și ea îi va fi dată.
6. Dar cereți cu credință și nu vă îndoiți de nimic; căci cel ce se îndoiește este ca un val al mării, care se mișcă și se poartă după vânt. (Dar cere cu credință și nu te îndoi; Căci cel ce se îndoiește este ca un val al mării, care este mișcat și purtat de vânt.)
7. De aceea, să nu crezi că omul acela va lua ceva de la Domnul. (De aceea să nu creadă omul acela că va primi ceva de la Domnul.)
8. Un om dublu în suflet este instabil în toate căile sale.

9. Și un confrate blând are slavă în sporirea lui, (Iar un om umil se bucură de înălțarea lui glorioasă,)
10. și un om bogat în slăbiciunea lui; căci ca floarea de iarbă va trece.
11. Soarele s-a ridicat cu căldură și a uscat iarba (sau fânul), iar floarea ei a căzut și frumusețea veseliei lui a pierit (și frumusețea feței lui a pierit); și astfel un om bogat se usucă în căile sale.

12. Binecuvântat este omul care suferă ispita (Fericit este omul care suferă încercări); căci după ce va fi dovedit, va primi cununa vieții, pe care Dumnezeu a făgăduit-o oamenilor care Îl iubesc.
13. Nimeni, când este ispitit, să nu spună că este ispitit de Dumnezeu; pentru că Dumnezeu nu este un ispititor al lucrurilor rele, pentru că El nu ispitește pe nimeni. (Nimeni să nu spună, când este ispitit sau încercat, că a fost ispitit de Dumnezeu; căci Dumnezeu nu poate fi ispitit de rău, și El nu ispitește pe nimeni.)
14. Dar fiecare om este ispitit, atras și stârnit, de propria sa râvnă. [Astfel, fiecare om este ispitit de, (sau prin), propria sa râvnă, îndepărtat de rațiune și prins în capcană sau înșelat] (Dar fiecare persoană este ispitită, sau testată, atrasă și stârnită de propriile pofte și invidii.)
15. După aceea, pofta, (Atunci pofta), când este concepută, naște păcatul; dar păcatul, când este împlinit, naște moartea.
16. De aceea, dragii mei confrați, să nu greșiți.
17. Fiecare dar bun și fiecare dar desăvârșit este de sus și coboară de la Tatăl luminilor, la care nu este nici schimbare, nici umbrire de răsplată. [+Fiecare lucru bun dăruit, și orice dar perfect vine de sus, coborând de la Tatăl luminilor, la care nu este nici o schimbare, nici o umbră de integritate sau de timp.]
18. Căci El ne-a născut cu bună știință prin cuvântul adevărului, ca să fim un început al creaturilor Sale. (Căci de bunăvoie, sau prin voință liberă, ne-a născut prin Cuvântul Adevărului, astfel încât noi deținem primul rang printre toate creaturile Sale.)

19. Să știți, confrații mei cei mai iubiți, fie ca fiecare om să fie iute în ascultare, dar încet la vorbă și încet la mânie;
20. pentru că mânia omului nu lucrează înțelepciunea lui Dumnezeu.
21. Pentru aceasta, lepădați orice necurăție și orice belșug de răutate și, cu blândețe (sau cu umilință, sau cu sfiiciune), primiți cuvântul care este sădit, ca să vă salveze sufletele (care vă poate salva sufletele).
22. Fiți dar împlinitori ai cuvântului, și nu numai ascultători, înșelându-vă pe voi înșivă.
23. Căci dacă cineva este ascultător al cuvântului și nu împlinitor, acesta va fi asemănat cu un om care își privește în oglindă frumusețea nașterii sale (va fi ca un om care își vede fața într-o oglindă);
24. pentru că s-a văzut pe sine însuși și a plecat, și imediat a uitat care (sau ce) era (a plecat și a uitat imediat ce era).
25. Dar cel care privește în legea libertății perfecte și locuiește în ea, și nu este făcut un ascultător uituc, ci un făcător de fapte, acesta va fi binecuvântat în faptele sale.

26. Și dacă cineva se crede religios și nu-și oprește limba, ci își înșală inima, religia lui este deșartă (religia lui este goală și inutilă).
27. O religie curată și nepătată în fața lui Dumnezeu și a Tatălui este aceasta: să viziteze copiii orfani de tată și de mamă, și văduvele în necazurile lor, și să se păstreze nepătat de lumea aceasta. (O religie curată și nepătată, sau fără cusur, față de Dumnezeu Tatăl, este aceasta: să viziteze copiii orfani de tată și de mamă, și văduvele în necazurile lor, și să se păstreze nepătat de lumea aceasta.)

CAPITOLUL 2

1. Confrații mei, nu aveți voi credința Domnului nostru Isus Hristos cel glorios, în ceea ce privește acceptarea persoanelor? [Frații mei, nu aveți credința Domnului nostru Isus Hristos cel glorios, făcând diferențe între oameni sau luând în considerare persoana lor?] (Frații mei, voi care aveți credință în Domnul nostru Isus Hristos cel glorios, nu aveți respect pentru anumite persoane, și nu le favorizați pe altele?)
2. Căci dacă un om care are un inel de aur, și într-o îmbrăcăminte frumoasă, (Căci dacă un om are un inel de aur și haine frumoase), intră în compania voastră, iar un om sărac intră într-o haină murdară,
3. și dacă vă uitați la cel care este îmbrăcat cu o haină curată, și dacă îi spuneți: <<Stai bine aici>> (și dacă îl vedeți pe cel care este îmbrăcat cu haine frumoase și îi spuneți: Stai aici în acest loc favorit); dar săracului îi spuneți: <<Stai tu acolo, sau stai sub scăunelul picioarelor mele;
4. nu vă gândiți voi în voi înșivă, și veți fi făcuți condamnabili, pentru gânduri rele? (nu judecați voi înșivă, și nu vă faceți judecători, cu gândurile voastre rele?)
5. Ascultați, confrații mei cei mai dragi, dacă Dumnezeu nu a ales oameni săraci în această lume, bogați în credință și moștenitori ai împărăției, pe care Dumnezeu a promis-o oamenilor care îl iubesc?
6. Dar voi l-ați disprețuit pe omul sărac. Oare oamenii bogați nu vă asupresc cu puterea lor și nu vă condamnă la pieire? (și nu vă târăsc în fața tribunalelor?)
7. Oare nu blasfemiază ei numele bun, care este chemat să vă ajute? [Oare nu blasfemiază ei numele vostru cel bun, care este chemat de voi?] (Nu blasfemiază ei numele celui pe care îl chemi în ajutor?)

8. Cu toate acestea, dacă împliniți legea împăratului, după scripturi: <<Să iubești pe aproapele tău ca pe tine însuți, faci bine>>.
9. Dar dacă faceți diferență între oameni, comiteți păcat și sunteți condamnați de lege, ca intruși (sau ca călcători de lege). (Dar dacă aveți respect sau favoare pentru anumite persoane mai mult decât pentru altele, păcătuiți și sunteți mustrați de Lege ca niște călcători de lege sau niște păcătoși.)
10. Și oricine păzește toată legea, dar greșește într-un singur punct, este vinovat de toate.
11. Căci cel ce a zis: <<Să nu comiți desfrâu>>, a spus, de asemenea: <<Să nu ucizi>>; (astfel încât), dacă nu comiți desfrâu, dar ucizi, ești făcut un călcător al legii.

12. Așa să vorbiți și așa să faceți, ca și cum ați începe să fiți considerați, (sau judecați), după legea libertății.
13. Căci de ce ar fi condamnarea fără milă pentru cel ce nu arată milă? Dar mila este mai mare decât condamnarea. (Căci judecata fără milă este pentru cel ce nu face milă; dar mila se ridică deasupra judecății sau triumfă asupra ei.)

14. Confrații mei, ce folos are dacă cineva zice că are credință, dar nu are fapte? Poate oare credința să-l salveze?
15. Și dacă un confrate sau o soră sunt goi și au nevoie de hrana zilnică, (sau de fiecare zi din viață), (Și dacă un frate sau o soră sunt goi și au nevoie de cele necesare pentru traiul zilnic,)
16. și dacă vreunul dintre voi le spune: << Mergeți în pace, fiți înflăcărați și fiți împliniți>>; dar nu le dați lucrurile necesare trupului, la ce va folosi?
17. De asemenea, credința, dacă nu are fapte, este moartă în sine.

18. Dar cineva va zice: << Tu ai credință, iar eu am fapte; arată-mi credința ta fără fapte, și eu îți voi arăta credința mea prin fapte>> (arată-mi credința ta fără fapte, și eu îți voi arăta credința mea prin faptele mele).
19. Tu crezi că există un singur Dumnezeu; faci bine; și demonii cred și [tremură] împreună.
20. Dar vrei să știi, omule zadarnic (O, om gol și nefolositor), că credința fără fapte este zadarnică?
21. Dacă Avraam, tatăl nostru, nu a fost îndreptățit prin fapte (Nu a fost oare tatăl nostru Avraam îndreptat prin fapte?), oferindu-l pe Isaac, fiul său, pe altar?
22. De aceea vezi că credința a lucrat împreună cu faptele lui, și credința lui a fost împlinită prin fapte. (Și astfel vezi că credința era la lucru în faptele lui, iar credința lui s-a împlinit, sau a fost adusă la îndeplinire, prin faptele lui.)
23. Și s-a împlinit Scriptura, care zice: << Avraam a crezut în Dumnezeu, și aceasta i-a fost socotită drept dreptate, și a fost numit prietenul lui Dumnezeu>>.
24. Vedeți că omul este îndreptățit prin fapte, prin dreptate, și nu numai prin credință. (Și astfel vedeți că omul este îndreptățit prin fapte, și nu prin credință singură.)
25. În același fel, oare Rahab, curva, nu a fost ea îndreptățită din fapte? (În același fel, nu a fost Rahab, prostituata, justificată prin fapte?) și ați primit mesagerii și i-ați trimis pe un alt drum?
26. Căci, după cum trupul fără duh este mort, tot așa și credința fără fapte este moartă.

CAPITOLUL 3

1. Confrații mei, să nu vă faceți mai mulți stăpâni, știind că veți lua cea mai mare osândă. (Frații mei, nu lăsați pe mulți dintre voi să devină învățători, știind că dacă o faceți, veți primi o judecată mai severă sau o condamnare mai mare.)
2. Cu toate că ne supărăm în multe lucruri. Dacă cineva nu greșește în cuvânt, acesta este un om perfect (Dacă un om nu jignește vorbind urât sau aspru, el este un om perfect); pentru că, de asemenea, el poate conduce tot corpul cu un frâu.

3. Căci dacă punem frâu în gura cailor, pentru ca aceștia să ne accepte, și astfel îi conducem pe toți.
4. Și iată! corăbiile, când sunt mari și sunt împinse de vânturi puternice, sunt totuși purtate de o cârmă mică, acolo unde vrea guvernatorul. (Și iată! corăbiile, deși sunt mari și mânate de vânturi puternice, pot fi întoarse de o cârmă mică, oriunde dorește căpitanul.)
5. Tot așa și limba este doar un membru mic, dar stârnește lucruri mari. Iată! cât de puțin foc arde, (sau aprinde), o pădure mare și plină (Iată! cum un foc mic arde o pădure foarte mare).
6. Iar limba noastră este un foc, o universitate a răutății. Limba este rânduită în mădularele noastre, care curăță tot trupul; și este inflamată, (sau este incendiată), de iad, (și este aprinsă de focul iadului), și înflăcărează roata nașterii noastre.
7. Și toate felurile de fiare, și de păsări, și de șerpi, și de altele sunt pedepsite, iar acelea sunt îmblânzite de oameni (și toate pot fi îmblânzite de omenire); [Astfel, toate felurile de fiare, păsări, șerpi și altele, sunt înfrânte, sau subjugate, și îmblânzite de oameni (și pot fi îmblânzite de omenire);]
8. dar nimeni nu poate pedepsi limba, (dar nimeni nu poate disciplina limba), pentru că este un rău nepătruns și plin de venin mortal.
9. În ea îl binecuvântăm pe Dumnezeu, Tatăl, și în ea îi blestemăm pe oameni, care sunt făcuți după asemănarea lui Dumnezeu. (Cu ea îl binecuvântăm pe Dumnezeu Tatăl și cu ea îi blestemăm pe oameni, care sunt făcuți după chipul lui Dumnezeu.)
10. Din aceeași gură trece mai departe, (sau iese), binecuvântarea și blestemul. Confrații mei, (Frații mei), nu se cuvine ca aceste lucruri să fie făcute astfel.
11. Dacă o fântână din aceeași gaură scoate apă dulce, și apă sărată?
12. Confrații mei, (Frații mei), dacă smochinul poate face struguri, sau vița de vie smochine? Deci nici apa sărată nu poate face apă dulce.

13. Cine este înțelept și învățat printre voi? arată că cel ce trăiește bine își lucrează, (sau își face lucrarea), în blândețea înțelepciunii sale. (Cine este înțelept și învățat printre voi? arată el prin trăirea bună a operei sale, împreună cu smerenia și blândețea înțelepciunii sale.)
14. Deci, dacă aveți invidie amară și eforturi, (sau străduințe), în inimile voastre, să nu aveți voi slavă, (nu te lăuda), [ca] să nu fiți mincinoși împotriva adevărului.
15. Căci înțelepciunea aceasta nu este de sus, care se coboară, ci este pământească, animalică și demonică, (și diavolească).
16. Căci unde este invidie și ceartă, există instabilitate, și toate lucrurile sunt făcute cu viclenie (și orice lucrare depravată).
17. Dar înțelepciunea care este de sus, mai întâi este castă, apoi pașnică, blândă, (sau smerită), care poate fi sfătuită, (sau convingătoare), care consimte la lucruri bune, plină de milă și de roade bune, care judecă fără să se prefacă (judecând cu sinceritate).
18. Și rodul înțelepciunii drepte este semănat în pace, pentru oamenii care fac pace. (Iar rodul dreptății este semănat în pace, de oameni care fac pace.)

CAPITOLUL 4

1. Din ce cauză sunt bătălii și certuri între voi? Nu cumva din poftele voastre, care se luptă în mădularele voastre? (De unde vin luptele și disputele dintre voi? Dacă nu din poftele și invidiile voastre, care se luptă între mădularele voastre?)
2. Voi râvniți, și nu aveți; voi ucideți, și aveți invidie, și s-ar putea să nu primiți (și voi nu puteți obține). Voi vă certați și vă luptați; și nu aveți, pentru că nu cereți.
3. Voi cereți și nu primiți, pentru că cereți cu intenție rea, așa cum arătați în mod deschis în poftele voastre.
4. Adulterilor, nu știți voi că prietenia acestei lumi este vrăjmașă lui Dumnezeu? [că prietenia acestei lumi este dușmănie împotriva lui Dumnezeu?] (că prietenia cu această lume sau iubirea pentru această lume este dușmănie față de Dumnezeu?) De aceea, oricine vrea să fie prietenul acestei lumi, este făcut dușman al lui Dumnezeu.
5. Dacă ghiciți, că Scriptura spune în zadar (Credeți voi că Scriptura vorbește în zadar sau fără rost): << Duhul care locuiește în voi, poftește să invidieze?>>
6. Dar el dă mai mult har; pentru care lucru el spune: << Dumnezeu se împotrivește/rezistă oamenilor mândri, dar oamenilor blânzi le dă har>>. (Dumnezeu se opune celor mândri, dar dă har celor smeriți.)
7. De aceea fiți supuși lui Dumnezeu; dar împotriviți-vă diavolului, și el va fugi de la voi.
8. Apropiați-vă de Dumnezeu, și El se va apropia de voi. Păcătoșilor, curățați-vă mâinile, și voi, cei cu suflet dublu [și voi, cei cu voință dublă], curățați-vă inimile. (Apropiați-vă de Dumnezeu, și El se va apropia de voi. Păcătoșilor, curățați-vă mâinile și voi, cei cu două minți, curățați-vă inimile.)
9. Fiți nenorociți și vă tânguiți [și plângeți]; râsul tău să se transforme în plâns și bucuria ta în întristarea inimii.
10. Fiți smeriți înaintea Domnului, și el te va spori. (Fiți smeriți înaintea Domnului, și El vă va ridica.)

11. Confrații mei, nu vă certați între voi. Cel care îl calcă în picioare pe fratele său, sau cel care îl desconsideră pe fratele său, calcă în picioare legea și desconsideră legea. Și dacă socotești legea, nu ești împlinitor al legii, ci osânditor. (Frații mei, nu vă defăimați unii pe alții. Cine calomniază pe fratele său, sau cine judecă pe fratele său, calomniază Legea, și judecă Legea. Și dacă judeci Legea, nu ești un împlinitor al Legii, ci un judecător.)
12. Dar Unul este Făuritor al Legii și Judecător, care poate pierde și elibera. Și cine ești tu, care te gândești la aproapele tău? (Dar există Unul care este Făcătorul Legii și Judecătorul, care poate distruge și salva. Și astfel, cine ești tu, care-ți judeci aproapele?)

13. Iată! acum voi, care ziceți: <<Astăzi sau mâine vom merge în acea cetate, și acolo vom locui un an, și vom face marfă, și vom face câștiguri>> (și vom avea un mare succes sau vom obține profituri mari);
14. care nu știți ce vă așteaptă mâine dimineață. Căci ce este viața voastră? Un fum, (sau un abur), care apare la scurt timp, și după aceea va fi irosit.
15. De aceea spuneți: <<Dacă Domnul va vrea și dacă vom trăi, vom face acest lucru sau acel lucru>>. (Și astfel ar trebui să spuneți: Dacă Domnul dorește aceasta și dacă trăim, vom

face aceasta sau aceea.)
16. Și acum vă bucurați din plin de mândria voastră; orice astfel de bucurie este rea.
17. De aceea este păcat pentru cel care știe să facă binele și nu-l face.

CAPITOLUL 5

1. Acum, oameni bogați, plângeți voi, țipați în nenorocirile care vă vor veni.
2. Bogățiile voastre să putrezească și hainele voastre să fie mâncate de molii. (Bogățiile voastre au putrezit și hainele voastre au fost mâncate de molii.)
3. Aurul și argintul vostru au ruginit și rugina lor va fi pentru voi o mărturie, și vă va mânca carnea ca focul. Ați prețuit pentru voi mânia din zilele de pe urmă. (Aurul și argintul vostru au ruginit și rugina lor va fi o declarație împotriva voastră și vă va mânca carnea ca focul. Voi v-ați îngrămădit bogății pentru voi înșivă în zilele de pe urmă.)
4. Iată! salariul muncitorilor tăi, care ți-au secerat câmpurile, care ți-a fost furat, strigă; și strigătul lor a intrat în urechile Domnului oștirilor. (Iată! salariile muncitorilor voștri, care au recoltat câmpurile voastre și care au fost înșelați de voi, strigă; și strigătul lor a ajuns la urechile Domnului oștirilor.)
5. Ați mâncat de pe pământ și v-ați hrănit inimile cu poftele voastre. În ziua uciderii
6. ați adus și ați ucis pe Omul drept, iar el nu v-a rezistat. [l-ați condus și l-ați ucis pe omul drept, iar el nu v-a rezistat (și el nu te-a înfruntat)] (ați osândit și ați ucis pe Omul Drept, iar el nu vi s-a împotrivit/și nu v-a stat împotrivă.)

7. De aceea, confraților, fiți răbdători, până la venirea Domnului. Iată! un lucrător al pământului rămâne cu fructul prețios al pământului, suferind cu răbdare, până când primește fructul la timp și la sfârșit. (Și astfel, fraților, îndurați până la venirea Domnului. Iată! un fermier așteaptă fructele prețioase de pe pământ, da, așteaptă cu răbdare, până când primește fructele la timpul lor, și apoi chiar o recoltă mai târzie.)
8. Aveți răbdare și întăriți-vă inimile, căci venirea Domnului este aproape. (Deci, aveți răbdare și întăriți-vă inimile, căci venirea Domnului se apropie, sau este aproape.)
9. Confraților, nu vă întristați [să nu fiți disprețuitori], fiecare pentru celălalt, ca să nu fiți considerați (astfel încât să nu fiți judecați). Iată! judecătorul stă aproape de poartă.
10. Confraților, luați exemplu de la răul care iese, de stăruință îndelungată, și de muncă [și a îndelungatei răbdări a muncii], și de răbdare, și de profeții care v-au vorbit în numele Domnului (da, profeții, care au vorbit cu tine în numele Domnului).
11. Iată! îi binecuvântăm pe cei care au suferit. Ați auzit de răbdarea lui Iov, și ați văzut sfârșitul Domnului (și ați văzut sfârșitul lui cu Domnul), pentru că Domnul este milostiv și face milă.

12. Înainte de toate, confrații mei, să nu vă jurați, nici pe cer, nici pe pământ, nici cu orice alt jurământ. Dar cuvântul vostru să fie da, da, nu, nu, ca să nu cădeți sub fatalitate (astfel încât să nu cădeți sub judecată).

13. Și dacă cineva dintre voi este întristat, (sau îngreunat), să se roage cu un suflet răbdător și să spună un psalm.
14. Dacă vreunul dintre voi este bolnav, duceți-l la anumiți preoți din biserică, (să cheme niște preoți din biserică), să se roage pentru el și să-l ungă cu untdelemn în numele Domnului;
15. și rugăciunea credinței va salva pe cel bolnav și Domnul îl va lumina (și Domnul îl va liniști); Și dacă este în păcate, acestea îi vor fi iertate.
16. De aceea, recunoașteți-vă unul altuia păcatele și rugați-vă unul pentru altul, ca să fiți salvați. Căci rugăciunea neîncetată a unui om drept este de mult folos.
17. Ilie a fost un om mort ca și noi și, (Ilie a fost un om muritor ca și noi), rugându-se, a cerut să nu plouă pe pământ, și nu a plouat timp de trei ani și șase luni.
18. Și iarăși s-a rugat și cerul a dat ploaie, și pământul i-a dat rod (și pământul și-a dat roadele).

19. Și, confraților, dacă vreunul dintre voi rătăcește de la adevăr, și cineva îl convertește,
20. el trebuie să știe că cel care face ca un păcătos să se întoarcă de la rătăcirea căilor sale, va salva sufletul lui de la moarte și va acoperi mulțimea păcatelor. [Amin]. (ar trebui să știe că cel care face un păcătos să se întoarcă de la rătăcirea căii sale, îi va salva sufletul de la moarte și va acoperi o mulțime de păcate. Amin.)

1 PETRU

CAPITOLUL 1

1. Petru, un apostol al lui Isus Hristos, pentru oamenii aleși, pentru adunările din împrăștiere [oaspeților aleși, sau comesenilor, ai împrăștierii, sau împrăștierii în străinătate] (care sunt noii veniți, sau străinii, în împrăștierea în străinătate, sau în dispersie, sau Diaspora), din Pont, din Galatia, din Capadocia, din Asia și din Bitinia,
2. prin cunoașterea mai dinainte, (sau prin presimțirea), a lui Dumnezeu Tatăl, prin sfințirea Duhului, (prin consacrarea, sau sanctificarea, Spiritului), prin ascultarea și stropirea sângelui lui Isus Hristos, harul și pacea să vă fie înmulțite.

3. Binecuvântat să fie Dumnezeu și Tatăl Domnului nostru Isus Hristos, care, prin marea Sa milă, ne-a născut din nou într-o nădejde vie, prin învierea din moarte a lui Isus Hristos [prin ridicarea din nou a lui Isus Hristos din morți] (prin dezgroparea lui Isus Hristos din morți),
4. într-o moștenire necoruptibilă și nepătată, care nu se va stinge, și care este păstrată în ceruri pentru voi, (la o moștenire incoruptibilă și nestricăcioasă, care nu se vestejește, și care vă este păstrată în ceruri),
5. care în virtutea lui Dumnezeu este păstrată prin credință în sănătate, și este gata să fie arătată în vremurile din urmă. (care, prin puterea lui Dumnezeu, sunt păstrate prin credință pentru salvare, și este gata să fie arătată în Ziua de Apoi, sau la Timpul Sfârșitului).
6. În care să vă bucurați, deși acum se cuvine să vă întristați puțin în diferite ispite; (În ziua aceea veți avea bucurie, deși acum se cuvine să fiți întristați pentru o vreme, trecând prin diferite încercări;)
7. astfel încât dovedirea credinței voastre să fie mult mai prețioasă decât aurul care se dovedește prin foc; și să fie găsită spre laudă, slavă și onoare, în descoperirea lui Isus Hristos.
8. Pe care când nu L-ați văzut, L-ați iubit; în Care și acum, nevăzând, credeți; dar voi, care credeți, veți avea bucurie și veselie care nu poate fi povestită, (dar voi, care credeți, veți avea

bucurie, da, o bucurie care nu poate fi spusă), și veți fi glorificați,
9. și veți avea, (sau veți aduce din nou), sfârșitul credinței voastre, sănătatea sufletelor voastre. (și veți primi împlinirea credinței voastre, da, salvarea sufletelor voastre.)

10. Pentru/despre care au solicitat/căutat și au cercetat profeții sănătății, (A cărei salvare au căutat-o profeții), care au profețit despre harul care avea să vină în voi [Despre care au căutat și au cercetat profeții sănătății, care au profețit despre harul care avea să vină în voi],
11. și au căutat care sau în ce fel de timp Duhul lui Hristos a însemnat în ei, și mai înainte a spus acele pasiuni care sunt în Hristos, și ultimele glorii. (și au căutat în ce timp și în ce fel Duhul lui Mesia le-a vorbit, și au prezis suferințele care vor fi pentru Mesia, și gloriile din urmă.)
12. Cărora li s-a arătat că nu pentru ei înșiși, ci pentru voi au slujit acele lucruri, care acum vă sunt spuse de cei care v-au predicat prin Duhul Sfânt, trimis din cer, în care [spre care] îngerii își doresc să privească.

13. Pentru aceasta să vă încingeți mânerele sufletului vostru, să fiți sobri, (sau hotărâți), perfecți, și să nădăjduiți în harul care vi se oferă prin arătarea lui Isus Hristos [și nădăjduiți în harul care vă este oferit prin descoperirea lui Isus Hristos],
14. ca fii ai ascultării, nu făcuți asemenea dorințelor de odinioară ale neștiinței voastre, (sau ale ignoranței voastre),
15. ci să fiți asemenea Celui care v-a chemat sfinți; (astfel) încât și voi înșivă să fiți sfinți în toată viața;
16. Căci este scris: <<Vei fi sfânt, pentru că Eu sunt sfânt>>.

17. Și dacă Îl numiți înăuntrul vostru Tată, care consideră fără acceptare de persoane prin lucrarea fiecăruia, trăiți cu teamă în timpul pelerinajului vostru [pe pământ]; (Și dacă Îl numiți în interior Tată, care judecă fără respect pentru persoane sau fără favoritism, ci, mai degrabă, în funcție de faptele fiecărui om, trăiți în respect înfricoșător în timpul pelerinajului vostru pe pământ;)
18. să vă feriți să fiți cumpărați din nou de aurul sau argintul coruptibil, din viața voastră deșartă, din tradiția părinților voștri, (știind că nu prin aur sau argint coruptibil veți fi răscumpărați sau eliberați din viața deșartă și inutilă a tradițiilor părinților voștri,)
19. nu, ci cu sângele prețios, ca al mielului nepătat și fără pată, al lui Isus Hristos, (ci, mai degrabă, prin sângele prețios, ca al unui miel fără pată și nepătat, da, Mesia Isus,)
20. care a fost cunoscut înainte de facerea lumii, dar El este arătat în vremurile de pe urmă, pentru voi, (care a fost cunoscut înainte de crearea lumii, dar a fost arătat în aceste ultime timpuri, pentru voi,)
21. [și astfel], prin El să fiți credincioși în Dumnezeu; care l-a ridicat din moarte, și I-a dat slavă veșnică, pentru ca credința și nădejdea voastră să fie în Dumnezeu.

22. Și faceți-vă sufletele caste în ascultarea de caritate, în iubirea de frățietate; din inimă simplă iubiți împreună mai cu sârguință (da, cu o inimă sinceră, iubiți-vă unii pe alții cu mai

multă sârguință).
23. Și să vă nașteți din nou, nu din sămânță coruptibilă, ci din (sămânță) necoruptibilă, prin cuvântul Dumnezeului celui viu, și să locuiți fără sfârșit, (și să trăiți pentru totdeauna).

24. Căci fiecare trup este ca fânul și toată slava lui este ca floarea de fân; fânul s-a uscat și floarea lui a căzut;

25. dar cuvântul Domnului locuiește fără sfârșit (dar cuvântul Domnului rămâne pentru totdeauna. Și acesta este cuvântul care vă este predicat.

CAPITOLUL 2

1. De aceea lepădați/îndepărtați orice răutate, orice viclenie, orice prefăcătorie, (sau orice simulacru), orice invidie și orice bârfă, (sau orice detracție);
2. ca niște prunci născuți acum, înțelepți, fără vicleșug, râvniți laptele [învățăturii depline], ca în El să creșteți în sănătate, (pentru ca prin El să creșteți în salvarea voastră);
3. dacă totuși ați gustat, că Domnul este dulce.

4. Și apropiați-vă de El, care este o piatră vie și mustrată de oameni, dar aleasă de Dumnezeu și onorată; (Și apropiați-vă de El, care este o piatră vie, mustrat și respins de oameni, dar ales și onorat de Dumnezeu;)
5. și voi înșivă ca niște pietre rapide (și voi înșivă ca niște pietre vii), să fiți zidiți mai sus ca niște case spirituale și o preoție sfântă, care să aducă jertfe spirituale, plăcute lui Dumnezeu prin Isus Hristos.

6. Pentru care lucru spune Scriptura: <<Iată! Voi stabili, (sau voi pune), în Sion cea mai înaltă piatră de temelie, aleasă și prețioasă; și cine va crede în El, nu va fi încurcat>>. (Pentru care lucru spune Scriptura: Iată! voi pune în Sion cea mai înaltă piatră de temelie, aleasă și prețioasă; și cine va crede în El, nu va fi rușinat.

7. De aceea cinste vouă celor ce credeți; dar pentru cei ce nu cred, <<piatra pe care zidarii o ocărăsc, aceasta a fost făcută capul unghiului>>; (Și așa onoare vouă celor ce credeți; dar pentru cei ce nu cred, piatra pe care au lepădat-o zidarii a fost transformată în capul unghiului;)

8. și <<piatră de durere, și piatră de poticnire>>, pentru cei ce nu se supun cuvântului (pentru cei care se poticnesc de cuvânt), și nu-l cred, în care au fost puși.

9. Dar voi sunteți o rudă aleasă, [Căci voi sunteți o specie/neam care a fost aleasă], o preoție împărătească, un popor sfânt, un popor de cumpărători, ca să vestiți virtuțile Celui care v-a chemat din întuneric în minunata Lui lumină>> (ca să lăudați pe Cel ce v-a chemat din întuneric în minunata Lui lumină).

10. Care altădată nu erați poporul lui Dumnezeu, dar acum sunteți poporul lui Dumnezeu; care nu au avut milă, dar acum voi aveți milă.

11. Dragii mei, vă rog, ca imigranți, (sau ca oaspeți, sau ca noi veniți), și pelerini, să vă abțineți de la dorințele trupești, care luptă împotriva sufletului;
12. și să aveți conversația voastră, (sau o viață), bună printre păgâni, astfel încât, în ceea ce vă batjocoresc, ca pe niște răufăcători, ei să vă vadă cu fapte bune și să slăvească pe Dumnezeu în ziua vizitei (și să trăiți o viață bună printre neamuri, astfel încât în acele lucruri în care acum vă defăimează, ca pe niște făcători de rele, ei să vadă în schimb faptele voastre bune și să slăvească pe Dumnezeu în Ziua Vizitării.)
13. Fiți supuși fiecărei făpturi omenești, pentru Dumnezeu, (Fiți supuși fiecărei creații sau fiecărei instituții a omului, pentru Dumnezeu); fie regelui, fie celui care este mai înalt, (sau mai vrednic) în stat,
14. fie ducilor, ca celor care sunt trimiși de El la răzbunarea răufăcătorilor și la lauda oamenilor buni, (sau a faptelor bune).
15. Căci așa este voia lui Dumnezeu, ca voi să faceți bine și să faceți ca neștiința oamenilor nepricepuți, (sau a oamenilor neînțelepți), să fie mută, (sau să tacă).
16. Ca oameni liberi, și nu ca având libertatea acoperită de răutate, ci ca slujitori ai lui Dumnezeu.
17. Cinstiți pe toți oamenii, iubiți-vă frăția/iubiți-vă fraternitatea, temeți-vă de Dumnezeu, cinstiți pe rege.

18. Robilor, fiți supuși cu toată groaza stăpânilor voștri, nu numai celor buni și blânzi, ci și tiranilor. (Robilor, supuneți-vă cu toată frica, sau cu tot respectul, sau reverența cuvenită, stăpânilor voștri, nu numai celor buni și blânzi, ci și tiranilor.)
19. Căci acesta este harul, dacă pentru conștiința lui Dumnezeu suferă cineva greutăți, (sau întristări), și suferă pe nedrept.
20. Căci ce har este, dacă păcătuiți și sunteți loviți și suferiți? Dar dacă faceți bine și suferiți cu răbdare, acesta este harul lui Dumnezeu.

21. Căci la acest lucru ați fost chemați. Căci și Hristos a suferit pentru noi, și v-a lăsat vouă o pildă, ca să urmați pașii Lui. (Căci la aceasta ați fost chemați. Căci și Mesia a pătimit pentru noi și v-a lăsat o pildă, ca să urmați pașii Lui.)
22. Care n-a păcătuit, și nici vicleșug nu s-a găsit în gura Lui. (Care n-a păcătuit, nici nu s-a găsit vreodată minciună în gura Lui/nici nu a ieșit vreodată minciună din gura Lui.)
23. Și când a fost blestemat, nu a blestemat; când a suferit, nu a amenințat; ci s-a îndreptat spre cel care îl considera nedrept. (Și când a fost blestemat, nu a blestemat înapoi; când a suferit, nu a amenințat; ci s-a predat celui care l-a judecat pe nedrept.)
24. Și El însuși a purtat, (sau a suferit), păcatele noastre în trupul Său, pe un lemn, pentru ca noi să fim morți față de păcate și să trăim pentru dreptate, prin rana căreia ați fost vindecați.
25. Căci erați ca niște oi rătăcite, dar acum v-ați întors la păstorul, [dar voi sunteți convertiți acum la păstorul] și la episcopul, (sau Marele Preot), al sufletelor voastre.

CAPITOLUL 3

1. De asemenea, femeile să fie supuse soților lor; pentru ca, dacă vreun bărbat, adică soții lor, nu crede în Cuvânt, prin vorbirea femeilor să fie câștigați fără niciun cuvânt. (Și femeile ar trebui să fie supuse soților lor; astfel încât, dacă soții lor nu cred Cuvântul lui Dumnezeu, prin felul în care femeile lor trăiesc, acești bărbați vor fi câștigați fără niciun cuvânt.)
2. Și priviți cu teamă sfânta voastră purtare. (Și astfel, voi femeile, vegheați asupra modului vostru pur de viață, cu teama de a-l pierde.)
3. Dintre [printre] care nu există nici o împodobire curioasă a părului, nici o podoabă de aur, nici o podoabă de îmbrăcăminte;
4. ci omul ascuns al inimii, în necorupție și cu duh blând [în necoruptibilitatea unui spirit liniștit și blând], care este bogat înaintea lui Dumnezeu. (ci înăuntru, da, ascuns în inimă, și cu un duh blând și smerit, care este bogat înaintea lui Dumnezeu.)
5. Pentru că astfel se împodobeau femeile sfinte care nădăjduiesc în Dumnezeu și erau supuse soților lor.
6. Așa cum Sara a ascultat de Avraam și l-a numit stăpân; voi sunteți fiicele lui binefăcătoare, și să nu vă temeți de nici o tulburare.

7. De asemenea, bărbații locuiesc împreună și, prin cunoaștere, (sau prin știință), dau onoare fragilității femeii, (sau vasului ei, sau corpului ei), ca celor mai slabi, și ca moștenitorilor egali ai harului și ai vieții, astfel încât rugăciunile voastre să nu fie împiedicate.

8. Și, în credință, toți o vor face, (cu o singură intenție), în rugăciune să suferiți fiecare împreună cu celălalt, iubitori de frățietate, milostivi, blânzi, (sau umili), blajin; [De aceea, în credință, toți având o singură înțelegere, sau voință, în rugăciune fiți milostivi, sau fiecare suferind cu celălalt, iubitori de fraternitate, milostivi, blânzi, blajini;]
9. să nu dați rău pentru rău, nici blestem pentru blestem, ci, dimpotrivă, binecuvântare; pentru că în acest lucru sunteți chemați, că mânuiți binecuvântarea prin moștenire (astfel încât să puteți avea binecuvântarea prin moștenire).

10. Căci cine vrea să iubească viața și să vadă zile bune, să-și ferească limba de rău și buzele să nu spună vicleșug (să nu vorbească cu viclenie) [astfel încât să nu spună minciuni].

11. Îndepărtează-te de rău și fă binele; caută pacea și urmează-o întocmai.

12. Căci ochii Domnului sunt peste oamenii drepți și urechile Lui peste rugăciunile lor; dar aclamația, (sau fața), Domnului este asupra oamenilor care fac răutăți.

13. Și cine vă va supăra, dacă sunteți urmăritori și iubitori de bunătate? [Și cine este cel care vă deranjează, dacă veți fi buni urmăritori?] (Și cine vă va face rău, dacă sunteți adepți

și iubitori ai binelui, sau dacă urmăriți ceea ce este bun?)
14. Dar și dacă suferiți ceva pentru dreptate, veți fi binecuvântați; dar nu vă temeți de groaza lor, (dar nu vă temeți de ei), (ca) să nu fiți tulburați (sau dezorientați).
15. Dar sfințiți pe Domnul Hristos în inimile voastre și fiți gata intotdeauna să dați satisfacție oricărui om care vă cere motivul credinței și speranței care este în voi, dar cu blândețe și teamă, (Dar consacrați-L pe Domnul Mesia în inimile voastre și fiți întotdeauna gata să dați satisfacție fiecărui om care vă cere motivul credinței și speranței care este în voi, dar cu umilință și respect înfricoșător,)
16. având o conștiință bună; pentru ca în ceea ce vă batjocoresc, să fie zăpăciți, cei care contestă pe nedrept buna ta vorbire în Hristos. (având conștiința curată; astfel încât să le fie rușine de ceea ce te defăimează, da, de cei care defăimează viața ta curată în Mesia.)
17. Căci este mai bine ca voi să faceți bine, și să suferiți, dacă voința lui Dumnezeu va fi, decât făcând răul. [Este mai bine, dacă este voia lui Dumnezeu, să suferiți dacă faceți bine, decât dacă faceți rău]. (Căci este mai bine să faceți bine și să suferiți, dacă este voia lui Dumnezeu, decât să faceți rău).
18. Căci și Hristos a murit o dată pentru păcatele noastre, El cel drept pentru cei nedrepți, ca să ne aducă lui Dumnezeu pe noi [ca să ne ofere lui Dumnezeu], morți în trup, dar înviați în Duh. (Pentru că și Mesia a murit o dată pentru păcatele noastre/ Căci și Mesia a murit pentru păcatele noastre o dată pentru totdeauna, el, cel neprihănit, pentru cei nedrepți, ca să ne ofere lui Dumnezeu, morți în carne, dar înviați în Spirit.)
19. Pentru care a venit în Duhul și, de asemenea, celor care au fost închiși împreună în închisoare;
20. care au fost cândva necredincioși, când au stăruit în răbdarea lui Dumnezeu în zilele lui Noe, când a fost făcută corabia, (sau chivotul), în care câteva, adică opt suflete, au fost puse în siguranță pe apă (opt vieți au fost salvate de apă).
21. Și astfel, botezul de aceeași formă ne pune în siguranță; nu îndepărtarea spurcăciunilor cărnii, ci dobândirea unei conștiințe bune în Dumnezeu, prin învierea Domnului nostru Isus Hristos, (Și astfel, un botez de aceeași formă ne salveaza; nu lepădarea spurcăciunilor cărnii, ci cererea unei conștiințe bune către Dumnezeu, prin învierea Domnului nostru Isus Hristos,)
22. care este în jumătatea dreaptă a lui Dumnezeu și înghite moartea, pentru ca noi să fim făcuți moștenitori ai vieții veșnice (care este la dreapta sau de partea dreaptă a lui Dumnezeu, și a înghițit moartea, pentru ca noi să putem fi făcuți moștenitori ai vieții eterne). El s-a dus în cer, iar îngerii, puterile și virtuțile, (sau autoritățile), I s-au supus.

CAPITOLUL 4

1. De aceea, pentru că Hristos a suferit în carne, (Și așa, pentru că Mesia a suferit în carne), fiți și voi înarmați prin aceeași gândire; pentru că cel care a suferit în carne a încetat să mai păcătuiască,
2. iar ce a mai rămas acum din timpul trupului să trăiască nu după dorințele oamenilor, ci după voia lui Dumnezeu.
3. Pentru că timpul care a trecut este suficient pentru ca voința păgânilor să se sfârșească, care umblau în desfrânări și pofte, în băutură multă de vin, în mâncăruri și băuturi

nemăsurate, (sau dese), și în închinarea neascultătoare la falșii idoli, (sau idoli). (Pentru că timpul care a trecut a fost suficient pentru ca dorințele neamurilor să se împlinească sau să fie terminate, da, ei care au trăit sau au mers în desfrânări și pofte, în băutură multă de vin, în mâncăruri și băuturi nemăsurate sau dese și în închinarea ilegală la idoli.)
4. În care acum ei sunt uimiți, în care lucru se miră, pentru că nu alergați împreună cu ei în aceeași confuzie a desfrânării, și astfel ei te blasfemiază (și astfel ei te insultă sau te defăimează).
5. Și ei îi vor da dreptate celui care este gata să judece pe cei vii și pe cei morți. (Dar în curând vor trebui să dea un răspuns Aceluia, care este gata să judece viii și morții.)
6. De aceea, pentru acest lucru se predică, (sau se evanghelizează), și oamenilor morți, ca ei să fie considerați de oameni în carne, și să trăiască prin Dumnezeu în Duh.

7. Căci sfârșitul tuturor lucrurilor este aproape. De aceea, fiți prudenți și treziți-vă în rugăciuni; (Căci sfârșitul tuturor lucrurilor se apropie, sau este aproape. Așa că fiți prudenți, vegheați și rugați-vă;)
8. înainte de toate, să aveți caritate unii față de alții, în voi înșivă, care să dureze mereu; căci caritatea acoperă mulțimea păcatelor. (mai presus de toate, să vă iubiți totdeauna și cu ardoare unii pe alții, pentru că dragostea acoperă o mulțime de păcate.)
9. Păstrați ospitalitatea împreună, fără ranchiună; (Aveți ospitalitate unii față de alții, fără să cârtiți;)
10. fiecare după cum a primit harul, slujindu-[se] unii altora, [slujind fiecare pentru celălalt] (servindu-ne unii pe alții), ca buni dispensatori ai harului multiplu al lui Dumnezeu.
11. Dacă vorbește cineva, să vorbească ca și cum ar fi cuvintele lui Dumnezeu; dacă citește cineva, să citească ca și cum ar fi virtutea pe care o citește Dumnezeu; (pentru ca) Dumnezeu să fie cinstit în toate lucrurile, prin Isus Hristos, Domnul nostru, Căruia I se cuvine slava și stăpânirea în lumile lumilor. Amin. (Dacă cineva vorbește, să vorbească cu cuvintele lui Dumnezeu; dacă cineva slujește, să slujească cu puterea pe care o dă Dumnezeu; astfel încât Dumnezeu să fie onorat în toate lucrurile prin Isus Hristos, Domnul nostru, căruia îi este slava și stăpânirea în vecii vecilor. Amin.)

12. Confrați foarte dragi, nu mergeți în pelerinaj în fervoarea care vi se face spre ispită, (care vi se face spre încercare), ca și cum vi s-ar întâmpla ceva nou;
13. ci împărtășiți-vă cu patimile lui Hristos, și bucurați-vă, (ci luați parte la suferințele lui Mesia, și vă bucurați), pentru ca și voi să fiți incântați și să vă bucurați la arătarea slavei Lui.
14. Dacă veți fi disprețuiți pentru numele lui Hristos, veți fi binecuvântați; pentru că tot ce este din cinstea, din slava și din virtutea lui Dumnezeu, și din Duhul care este al Lui se va odihni peste voi. (Dacă veți fi disprețuiți pentru numele lui Mesia, veți fi binecuvântați; pentru că ceea ce este din cinstea, și din slava, și din puterea lui Dumnezeu, și Spiritul care este al Lui se va odihni peste voi.)
15. Dar nimeni dintre voi să nu sufere ca un ucigaș de oameni, nici ca un hoț, nici ca un blestemător, nici ca un doritor de bunurile, (sau lucrurile), altor oameni;

16. dar dacă suferă ca un om creștin, să nu se rușineze, (să nu-i fie rușine), ci să slăvească pe Dumnezeu în acest nume.
17. Căci vremea este ca osânda să înceapă în casa lui Dumnezeu; și dacă începe mai întâi la noi, care va fi sfârșitul celor care nu cred în Evanghelie? (Pentru că acum este timpul ca judecata să înceapă la casa lui Dumnezeu; și dacă începe mai întâi cu noi, care va fi sfârșitul pentru cei care nu cred Evanghelia sau Vestea Bună?)
18. Și dacă un om drept abia dacă va fi salvat, unde vor apărea omul necredincios și păcătosul?
19. De aceea, și cei care suferă prin voia lui Dumnezeu, să-și încredințeze sufletele prin fapte bune Creatorului credincios al nimicului. (Și astfel, cei care suferă prin voia lui Dumnezeu, să-și dea sufletele prin fapte bune Creatorului credincios al tuturor lucrurilor din nimic.)

CAPITOLUL 5

1. De aceea, eu, un om în vârstă și un martor al patimilor lui Hristos, care, de asemenea, sunt un împărtășitor al acelei glorii, care va fi arătată în timpul care va veni; rugați pe bătrânii care sunt printre voi, (Și astfel, eu, un coleg bătrân și un martor al suferințelor lui Mesia, care, de asemenea, va lua parte, sau va împărtăși, gloria care va fi arătată, sau va fi revelată, în timpul care va veni; da, îi rog pe bătrânii care sunt printre voi,)
2. să paște turma lui Dumnezeu, care este printre voi, și să vă hrăniți, nu ca fiind constrânși, ci în mod voit, de Dumnezeu; nu din dragoste pentru victorie, ci în mod deliberat, (să pască turma lui Dumnezeu, care este printre voi, da, să aibă grijă de ea, nu ca cineva care este obligat, ci de bunăvoie, sau prin voință liberă, prin Dumnezeu; nu din dragoste pentru un câștig murdar sau pentru un profit imoral, ci de bunăvoie sau prin voință liberă,)
3. nici ca având o stăpânire în cler, ci astfel încât să fiți o pildă pentru turmă, de bunăvoie, (sau prin intenție).
4. Și când se va arăta prințul păstorilor, veți primi cununa slavei, care nu se va stinge niciodată (care nu poate dispărea niciodată).
5. De asemenea, voi, tinerii, fiți supuși bătrânilor, și arătați cu toții blândețe (și arătați cu toții smerenie și umilință înaintea lorsau Domnul rezistă oamenilor mândri, dar dă har oamenilor blânzi.

6. De aceea fiți blânzi sub mâna puternică a lui Dumnezeu, pentru ca El să vă ridice la vremea, (sau în ziua), vizitei, (Așadar, fiți smeriți sub mâna puternică a lui Dumnezeu, astfel încât El să vă poată ridica la momentul sau în ziua Vizitării,)
7. și aruncați toată ocupația voastră în El, pentru că Lui îi revine grija de voi. (și aruncați toate grijile voastre asupra Lui, pentru că El are grijă de voi.)
8. Fiți treji și deșteptați-vă, (Fiți hotărâți și fiți vigilenți), căci potrivnicul vostru, diavolul, ca un leu care răcnește, umblă, căutând pe cine să mănânce.
9. Împotriva cui stați voi, tari în credință, știind că aceeași patimă/pasiune este făcută acelei frății a voastră, care este în lume. (Da, cel împotriva căruia trebuie să stați, sau căruia trebuie să vă împotriviți, fiind tari în credință, și știind că frații voștri, care sunt în lume, experimentează aceeași suferință.)

10. Și Dumnezeul tuturor harurilor, care v-a chemat la slava Sa veșnică, voi suferind puțin [în Hristos Isus] (deși suferiți acum pentru o scurtă vreme în Mesia Isus), El vă va împlini, vă va confirma, și vă va întări.
11. Lui să fie slava și stăpânirea, în lumile lumilor, (pentru totdeauna și întotdeauna). Amin.

12. Prin Silvan, un frate credincios față de voi, după cum consider, am scris pe scurt; implorând și mărturisind că acesta este chiar harul lui Dumnezeu, în care vă aflați. (Am scris această scurtă scrisoare prin Silvan, un frate credincios al vostru în care am încredere; implorând și mărturisind că acesta este adevăratul har al lui Dumnezeu, în care ar trebui să vă aflați).
13. Biserica care este adunată în Babilon, și Marcu, fiul meu, te salută bine. (Biserica adunată în Babilon, și fiul meu, Marcu, vă trimit salutări cordiale.)
14. Salutați-vă bine împreună în sărutul sfânt. Harul să fie cu voi toți care sunteți în Hristos. Amin. (Salutați-vă reciproc cu un sărut sfânt. Harul să fie cu voi toți care sunteți în Mesia. Amin.)

2 PETRU

1. Simon Petru, rob și apostol al lui Isus Hristos, către cei ce au luat cu noi credința dreaptă (celor care au primit aceeași credință ca și noi), în/întru dreptatea Dumnezeului și Mântuitorului nostru Isus Hristos,
2. harul și pacea să vă fie complet-umplute, prin cunoștința Domnului nostru Isus Hristos.
3. Cum toate lucrurile din virtutea sa dumnezeiască, care sunt pentru viață și evlavie, ne sunt date nouă, prin cunoașterea Celui care ne-a chemat pentru slava și virtutea Sa. (Cum toate lucrurile puterii sale dumnezeiești, sau ale puterii sale divine, care sunt pentru viață și evlavie, să ne fie date, prin cunoașterea Celui care ne-a chemat să participăm la slava și puterea Sa.)
4. Prin care ne-a dat cele mai prețioase făgăduințe; că prin aceste lucruri veți fi făcuți semeni ai lui Dumnezeu, (sau ai neamului lui Dumnezeu), și veți fugi de corupția poftei, care este în lume.
5. Și aduceți în voi toată ocupația, și slujiți în credința voastră cu virtute, și în virtutea cunoașterii, (sau științei), (și cu cunoașterea virtuților);
6. în cunoaștere, (sau în știință), abstinență, în răbdarea abstinenței, în răbdare pietate; (și cu cunoștința, abstinența, cu abstinența răbdarea, cu răbdarea evlavia;)
7. în evlavie, iubire de frățietate, și în iubirea de caritate a frăției. (cu evlavie, dragoste de frățietate, și cu dragostea de frățietate, bunătate.)
8. Căci, dacă acestea sunt cu voi și vă copleșesc, (sau sunt abundente), ele nu vă vor face deșerți, (sau goi și nefolositori), nici fără rod, în cunoașterea Domnului nostru Isus Hristos.
9. Dar cine nu are acestea pregătite, este orb, bâjbâie cu mâna și uită curățirea vechilor lui greșeli.
10. De aceea, confraților, fiți mai ocupați, astfel încât prin fapte bune să vă asigurați chemarea și alegerea; pentru că voi, făcând aceste lucruri, nu veți face păcat nici un moment (dacă veți face aceste lucruri, nu veți păcătui niciodată).
11. Căci astfel, intrarea în împărăția veșnică a Domnului și Mântuitorului nostru Isus Hristos, vă va fi adusă din belșug. (Și astfel, intrarea voastră în împărăția veșnică a Domnului și Mântuitorului nostru Isus Hristos vă va fi oferită din belșug.)

12. Pentru care voi începe să vă avertizez pentru totdeauna despre aceste lucruri; și vreau ca voi să fiți conștienți și confirmați în acest adevăr prezent. (Pentru aceasta vă voi

avertiza mereu cu privire la aceste lucruri; și doresc ca voi să știți și să fiți confirmați, sau stabiliți, în acest adevăr care este prezent cu voi.)
13. De fapt, consider că pe bună dreptate [Pentru că eu consider că este correct], atâta timp cât sunt în acest cort, să vă cresc în îndemnuri; (Pentru că, atâta timp cât sunt în acest trup, consider că este corect sau potrivit să vă reamintesc aceste lucruri;)
14. și eu sunt sigur, că punerea deoparte, (sau amânarea), cortului meu este rapidă, prin ceea ce mi-a arătat Domnul nostru Isus Hristos.
15. Dar eu voi da ocupație, ca de multe ori după moartea mea vă gândiți la aceste lucruri. (Dar voi face toate eforturile acum, astfel încât după moartea mea să vă amintiți adesea aceste lucruri.)

16. Căci nu noi, urmărind povești nechibzuite, (Căci noi, fără să urmăm povești neînțelepte), v-am făcut cunoscută virtutea, (sau puterea), și cunoașterea dinainte, (sau prezicerea), Domnului nostru Isus Hristos; dar noi am fost făcuți privitori ai măreției sale.
17. Căci El a luat de la Dumnezeu Tatăl cinstea și slava, în așa fel încât glasul a alunecat până la El din marea slavă: <<Acesta este Fiul Meu preaiubit, în care Mi-am găsit plăcerea; ascultați-L>>. (Căci El a primit cinste și slavă de la Dumnezeu Tatăl, când s-a pogorât la El glasul acela din slava cea mare, zicând: Acesta este Fiul Meu preaiubit, în care Îmi găsesc plăcerea; ascultați-L.)
18. Și am auzit acest glas adus din cer, când eram cu El pe dealul sfânt (când am fost cu el pe Muntele Transfigurării).

19. Iar noi avem un cuvânt profetic mai ferm, la care voi, care acordați atenție, faceți bine, ca la un felinar care luminează într-un loc întunecos, până când ziua începe să lumineze și steaua zilei răsare în inimile voastre.
20. Și mai întâi înțelegeți acest lucru, că fiecare profeție a Scripturii nu este făcută prin interpretare adecvată (sau de către propria persoană);
21. pentru că profeția nu a fost adusă oricând prin voința omului, ci sfinții lui Dumnezeu inspirați de Duhul Sfânt au vorbit. (pentru că profeția nu a fost născută în niciun moment prin voința omului, ci, mai degrabă, sfinții lui Dumnezeu, sau poporul lui Dumnezeu, inspirați de Spiritul Sfânt, au rostit-o.)

CAPITOLUL 2

1. Dar erau și profeți falși printre voi, care vă spuneau: „veți fi maeștri mincinoși” (care erau învățători mincinoși sau învățători falși), care vor aduce secte de pierzare; și ei îl neagă pe Domnul care i-a răscumpărat și aduc asupra lor o pierzare grabnică, (sau condamnarea).
2. Și mulți vor urma desfrânarea lor, prin care va fi blasfemiată calea adevărului; (Și mulți vor urma poftele lor, prin care Calea Adevărului va fi blasfemiată;)
3. și vă vor face marfă, din lăcomie, cu cuvinte mincinoase. Pentru care osânda, (sau judecata), acum ceva timp, nu încetează, iar pierzania lor nu se oprește.

4. Căci dacă Dumnezeu nu a cruțat îngerii care au păcătuit, ci i-a predat să fie chinuiți și aruncați cu lanțuri în iad, pentru a fi păstrați pentru osândă (pentru a fi păziți până în Ziua Judecății);
5. și nu a cruțat lumea cea dintâi, ci a păstrat pe Noe, al optulea om, cel care a mers înainte în dreptate, și a adus potopul cel mare, (sau diluviul), asupra lumii oamenilor necredincioși;
6. și a distrus orașele oamenilor din Sodoma și Gomora, i-a condamnat răsturnându-i cu susul în jos și i-a dat ca exemplu celor care făceau răul (sau făceau lucruri nepotrivite) (și i-a făcut pildă pentru cei ce făceau răul);
7. și l-a eliberat pe Lot cel drept, asuprit de cei răi, și de conversațiile desfrânate ale oamenilor blestemați; (și l-a salvat pe Lot, un om bun, care era asuprit de toate fărădelegile și de viața desfrânată a oamenilor blestemați;)
8. căci era drept în vedere și în auz, și locuia printre cei care, zi de zi, chinuiau cu fapte rele un suflet drept.
9. Căci Domnul știe să izbăvească pe cei evlavioși din ispită și să păzească pe cei răi pentru ziua osândei, ca să fie pedepsiți; (Căci Domnul știe să izbăvească pe cei evlavioși din încercare și să păstreze sau să rețină pe cei răi în chinuri până în Ziua Judecății;)
10. dar mai mult decât aceia care umblă după poftele trupului, care poftesc la lucruri necurate, disprețuiesc stăpânirea, sunt îndrăzneți, se plac pe sine, și nu se tem să aducă secte, blasfemând (și nu se tem să aducă secte blasfematoare);
11. unde îngerii, când sunt mai puternici și mai virtuoși, (sau mai puternici), nu suportă soarta execrabilă, (sau judecata blestemată), împotriva lor.
12. Dar aceștia sunt ca niște animale fără rațiune, blânde, (din fire sau din natură), care se lasă pradă și mor, blasfemând împotriva lucrurilor pe care nu le cunosc, și vor pieri în corupția lor,
13. primind răsplata, (sau plata), nedreptății. Și ei cred că plăcerile defăimării și ale urii sunt plăcerile zilei, (Și ei cred că plăcerile desfrâului și ale petei, sau ale cusurului, vor fi plăcerile zilei), curgând în ospățele lor cu delicii, făcând desfrânare cu voi,
14. și au ochii plini de adulter și de fărădelege neîncetată, înșelând sufletele nestatornice și având inima obișnuită cu lăcomia; fiii blestemului,
15. care au părăsit calea cea dreaptă și au rătăcit, urmând calea lui Balaam din Bosor, care iubea plata nelegiuirii. (care au părăsit calea cea dreaptă și au rătăcit, urmând calea lui Balaam din Bosor, care iubea plata sau răsplata pentru faptele sale rele.)
16. Dar el a fost mustrat, (sau corectat), pentru nebunia sa; o fiară mută sub jug, care a vorbit cu glas de om, a interzis neînțelepciunea profetului.

17. Aceștea sunt fântâni fără apă și ceață împinsă de vârtejuri [și nori împinși de vânturi învolburate], cărora le este rezervată ceața groasă a întunericului.
18. Și vorbesc cu mândrie și vanitate, și înșală în poftele cărnii lor desfrânate, [și] cei care scapă [sunt] puțini. Care trăiesc în eroare,
19. și promit libertate, (sau independență), celor care sunt robi ai corupției. Căci cine este biruit de cineva, este și robul lui.

20. Căci dacă oamenii părăsesc necurățiile lumii, prin cunoașterea Domnului și Mântuitorului nostru Isus Hristos, și se înfășoară din nou în ele, și sunt biruiți, lucrurile din urmă le vor fi mai grele decât cele dintâi.
21. Căci era mai bine pentru ei să nu cunoască calea dreptății, decât să se întoarcă, după ce au cunoscut-o, de la porunca sfântă care le fusese dată. (Căci ar fi fost mai bine pentru ei să nu fi cunoscut niciodată calea dreptății, decât să se abată de la ea după ce au cunoscut-o, da, de la porunca sfântă care le-a fost dată.)
22. Pentru că tocmai acel proverb s-a abătut asupra lor: << Câinele s-a întors din nou spre voma lui, sau a vomitat, iar o scroafă se spală în noroi, (sau în lut)>>. (Căci acest proverb s-a adeverit pentru ei: Câinele se întoarce la voma lui, iar porcul, după ce a fost spălat, se tăvălește din nou în noroi.)

CAPITOLUL 3

1. Iată! confraților mei preaiubiți, vă scriu această a doua epistolă, în care vă trezesc sufletul limpede, îndemnându-vă împreună/prin admonestarea împreună/avertizându-vă,
2. să țineți minte aceste cuvinte (astfel încât să vă amintiți aceste cuvinte), pe care le-am spus mai înainte despre sfinții profeți și poruncile sfinților apostoli ai Domnului și Mântuitorului nostru.

3. Mai întâi să știți lucrul acesta, că în zilele din urmă vor veni înșelători, (sau batjocoritori), care vor veni cu înșelăciune, (sau cu viclenie și trădare), urmărind propriile lor pofte,
4. zicând: <<Unde este promisiunea sau venirea lui? căci de când au murit, (sau au adormit), părinții noștri, toate lucrurile sunt ca de la începutul creației (totul este așa cum a fost de la începutul Creației)>>.
5. Dar acest lucru le este ascuns, pentru că așa a vrut El, (Dar este ascuns de cei care doresc acest lucru), sau necunoscut celor care doresc acest lucru, că cerurile au fost înainte, iar pământul de apă a stat lângă apă, prin cuvântul lui Dumnezeu; [+Cu adevărat, li se ascunde voința aceasta, că cerurile au fost mai întâi, iar pământul din apă și prin apă, fiind sau stând împreună prin cuvântul lui Dumnezeu;]
6. prin care aceeași lume a fost curățată, apoi a pierit prin apă.
7. Dar cerurile care sunt acum și pământul sunt păstrate prin același cuvânt și sunt păstrate pentru foc până în ziua osândei/fatalității, (și sunt păstrate pentru foc până în Ziua Judecății), și pierzarea oamenilor răi.

8. Dar, cei mai dragi ai mei, să nu vă fie ascuns acest lucru, (sau nu vă fie necunoscut), (să nu vă fie ascuns, și să nu vă fie necunoscut): <<că o zi înaintea lui Dumnezeu este ca o mie de ani, iar o mie de ani sunt ca o zi>>.
9. Domnul nu întârzie în împlinirea promisiunii Sale, cum cred unii, ci are răbdare cu voi și nu dorește ca vreun om să piară [nevrând ca nimeni să piară], ci ca toate acestea să se transforme din nou în penitență/ci ca toți să se întoarcă la penitență.. (Domnul nu întârzie

împlinirea promisiunii Sale, cum cred unii, ci are răbdare cu voi și nu dorește ca vreunul să piară, ci ca toți să se întoarcă și să vină la pocăință.)

10. Căci ziua Domnului va veni ca un hoț, în care cerurile vor trece cu mare zgomot, (sau cu o mare înverșunare), și elementele se vor topi de căldură, iar pământul și toate lucrările care sunt în el vor fi arse.

11. De aceea, când toate aceste lucruri se vor destrăma, cum trebuie să fiți voi, ca oameni sfinți și evlavioși,
12. trăind în sfințenie, rămânând și așteptând venirea zilei Domnului nostru Isus Hristos, când cerurile vor fi dizolvate în flăcări și elementele vor fi topite de foc, (sau de căldură).
13. De asemenea, noi respectăm promisiunile Lui: <<ceruri noi și un pământ nou>>, în care va locui dreptatea.

14. Pentru aceasta, cei mai dragi ai mei, rămânând în aceste lucruri, străduiți-vă să fiți găsiți de El în pace, fără pată și fără pătimire. (Pentru aceasta, cei mai dragi ai mei, așteptând aceste lucruri, străduiți-vă să fiți găsiți în pace cu El, fără greșeală, sau defecte, și neîntinat.)
15. Și considerați că îndelunga răbdare a Domnului nostru Isus Hristos este sănătatea voastră, (Și înțelegeți bine că răbdarea Domnului nostru Isus Hristos cu noi este salvarea voastră), așa cum v-a scris și preaiubitul nostru frate Pavel, prin înțelepciunea care i-a fost dată.
16. Ca și în toate epistolele sale, el vorbește în ele despre aceste lucruri; în care sunt unele lucruri greu de înțeles, pe care oamenii neînțelepți, (sau neinstruiți), și instabili, le denaturează, la fel cum fac și cu alte scripturi, spre propria lor pierzare.
17. De aceea, confraților, înainte să vă gândiți să vă păstrați, ca să nu fiți înșelați, (sau să fiți conduși în mod excesiv), de rătăcirea oamenilor neînțelepți, și să nu vă abateți de la fermitatea voastră.
18. Dar să vă închinați, în harul și cunoștința Domnului nostru Isus Hristos și Mântuitorul nostru; a lui să fie slava acum și în ziua veșniciei. Amin.

1 IOAN

CAPITOLUL 1

1. Ceea ce era de la început, ceea ce am auzit, ceea ce am văzut cu ochii noștri, ceea ce am privit și mâinile noastre au atins, din Cuvântul vieții; (Ceea ce era de la început, ceea ce am auzit, ceea ce am văzut cu ochii noștri, ceea ce am contemplat și mâinile noastre au atins, din Cuvântul Vieții, sau din Cuvântul Cel Viu;)
2. și viața este arătată/și viața s-a arătat. Și noi am văzut, și suntem martori, și vă vestim viața veșnică, care era cu Tatăl și ni s-a arătat nouă. (și că Viața a fost arătată/și că Viața a fost prezentată. Și noi am văzut, și mărturisim, și vă vestim despre Viața veșnică, care era cu Tatăl și ni s-a arătat.)
3. Prin urmare, acel lucru, ceea ce am văzut și am auzit, vă spunem, (Și astfel, ceea ce am văzut și am auzit, vă spunem), (pentru ca) și voi să aveți părtășie cu noi, și părtășia noastră să fie cu Tatăl și cu Fiul Său Isus Hristos.
4. Și vă scriem aceste lucruri, pentru ca voi să aveți bucurie și bucuria voastră să fie umplută. (Și noi vă scriem asta, pentru ca voi să aveți bucurie și bucuria voastră să fie completă.)

5. Și aceasta este mărturia pe care am auzit-o despre El și pe care v-o spun: <<Dumnezeu este lumină și în El nu este întuneric>>. (Și aceasta este vestea, sau mesajul, pe care l-am auzit de la El și vi-l spunem: că Dumnezeu este lumină și că în El nu este întuneric.)
6. Dacă spunem că avem părtășie cu El și rătăcim în tenebre, (și mergem în întuneric), mințim și nu avem adevărul în noi.
7. Dar dacă umblăm în lumină, precum și El este în lumină, avem părtășie unii cu alții; și sângele lui Isus Hristos, Fiul Său, ne curăță de orice păcat.
8. Dacă spunem că nu avem păcat, ne înșelăm pe noi înșine, și adevărul nu este în noi.
9. Dacă ne recunoaștem păcatele, El este credincios și drept, ca să ne ierte păcatele și să ne curățească de orice răutate.
10. Și dacă spunem că nu am păcătuit, îl facem mincinos și cuvântul lui nu este în noi.

CAPITOLUL 2

1. Fiii mei mici, vă scriu aceste lucruri, ca să nu păcătuiți. Dar dacă păcătuiește cineva, avem un avocat la Tatăl, pe Isus Hristos, [(care este) drept],
2. și El este iertarea, (sau ajutorul), pentru păcatele noastre; și nu numai pentru păcatele noastre, ci și pentru păcatele întregii lumi.

3. Și în acest lucru știm că îl cunoaștem, dacă păzim poruncile Lui (dacă ne supunem poruncilor sale).

4. Cine zice că Îl cunoaște pe Dumnezeu și nu păzește poruncile Lui, este un mincinos și adevărul nu este în el. (Cel care zice că cunoaște pe Dumnezeu și nu ascultă de poruncile Lui, este un mincinos și adevărul nu este în el.)

5. Dar dragostea lui Dumnezeu este desăvârșită în cel ce păzește cuvântul Lui (Dar dragostea lui Dumnezeu este cu adevărat perfectă în cel care ascultă cuvântul sau poruncile Lui) [În adevăr, cine își ține cuvântul, în el este caritatea perfectă (Dar cine ascultă cuvântul Lui, în el este cu adevărat iubire perfectă)]. În acest lucru știm că suntem în El, dacă suntem perfecți în El.

6. Cel care spune că El locuiește în el, este dator să meargă așa cum a mers El. (Cel care spune că a rămas în El, ar trebui să meargă așa cum a mers El.)

7. Dragii mei confrați, (Frați foarte dragi), Eu vă scriu nu o poruncă nouă, ci porunca veche, pe care ați avut-o de la început. Porunca veche este cuvântul pe care l-ați auzit.

8. Vă scriu din nou o poruncă nouă, care este adevărată, și în El, și în voi; pentru că întunericul a trecut, și acum strălucește lumina (pentru că întunericul a dispărut, și adevărata lumină strălucește acum).

9. Cel care zice că este în lumină și urăște pe fratele său, este încă în întuneric. (Cel care spune că este în lumină și își urăște fratele, este încă în întuneric.)

10. Cel ce iubește pe fratele său, locuiește în lumină, (Cel care își iubește frații rămâne în lumină), și nu este în el pricină de poticnire.

11. Dar cel ce urăște pe fratele său, este în întuneric, rătăcește în întuneric și nu știe încotro se duce; pentru că întunericul i-a orbit ochii. (Dar cel ce urăște pe fratele său este în întuneric, umblă în întuneric și nu știe încotro merge, căci întunericul i-a orbit ochii).

12. Fii mici, vă scriu ca să vă fie iertate păcatele, de dragul numelui Său. [Fii mici, vă scriu vouă, pentru ca păcatele voastre să vă fie iertate pentru numele Lui.]

13. Părinților, vă scriu vouă, pentru că L-ați cunoscut, adică de la început. (Părinților, vă scriu pentru că L-ați cunoscut pe El, care este de la început.) Tineri, Eu vă scriu vouă, pentru că l-ați biruit pe cel rău. Vă scriu vouă, copilașilor, (sau pruncilor), pentru că L-ați cunoscut pe Tatăl.

14. Vă scriu vouă, confraților, pentru că L-ați cunoscut, adică de la început. Vă scriu vouă, tinerilor, pentru că sunteți tari și Cuvântul lui Dumnezeu locuiește în voi, și l-ați biruit pe cel rău. (Vă scriu vouă, fraților, pentru că L-ați cunoscut pe El, care este de la început. Vă scriu vouă, tinerilor, pentru că sunteți tari și Cuvântul lui Dumnezeu trăiește în voi/și Cuvântul lui Dumnezeu rămâne în voi, și l-ați biruit pe Cel Rău.)

15. Să nu iubiți lumea, nici lucrurile care sunt în lume. Dacă iubește cineva lumea, caritatea Tatălui nu este în el. (Nu iubiți lumea, nici lucrurile care sunt în lume. Dacă iubește cineva lumea, dragostea Tatălui nu este în el.)

16. Căci tot ce este în lume, este râvnă a cărnii, lăcomia ochilor și mândria vieții, care nu este de la Tatăl, ci este din lume.
17. Și lumea va dispărea, și râvna pentru aceasta; dar cel ce face voia lui Dumnezeu, locuiește într-un loc fără sfârșit (dar cel care face voia lui Dumnezeu rămâne pentru totdeauna/trăiește veșnic).

18. Micii mei fii, ultimul ceas este; și după cum ați auzit, că vine anticristul, acum se fac mulți anticriști; de aceea știm că este ceasul de pe urmă. (Copilașii mei, este ultima oră; și după cum ați auzit, că Anti-Mesia, sau falsul Mesia, sau dușmanul lui Mesia, vine, și că acum au apărut mulți anti-Mesia; și astfel știm, că este ultima oră.)
19. Ei au plecat de la noi, dar nu erau din noi; pentru că dacă ar fi fost din noi, ar fi locuit cu noi; dar ca să fie cunoscuți, ei nu sunt toți din noi. (Ei au plecat de la noi, dar nu erau de-ai noștri; pentru că dacă ar fi fost de-ai noștri, ar fi rămas cu noi; dar acum sunt cunoscuți/dar acum se știe că nu sunt de-ai noștri.)
20. Dar voi aveți o ungere, (sau ungerea), Duhului Sfânt și știți toate lucrurile. (Dar voi aveți ungerea Spiritului Sfânt și știți totul/și cunoașteți tot adevărul.)
21. Nu v-am scris vouă ca unor oameni care nu cunosc adevărul, ci ca unor oameni care îl cunosc, și pentru fiecare dintre cei care nu sunt de acord cu adevărul (și pentru că orice minciună nu este din adevăr).
22. Cine este mincinosul, dacă nu cel care neagă că Isus este Hristosul? Acesta este anticristul, care neagă pe Tatăl și pe Fiul. (Cine este mincinosul? Nimeni altul decât cel care neagă că Isus este Mesia. Acesta este Anti-Mesia, sau Mesia Fals, sau Dușmanul Mesiei, care neagă pe Tatăl și pe Fiul.)
23. Căci oricine neagă pe Fiul, nu are nici pe Tatăl; dar cine mărturisește pe Fiul, are și pe Tatăl.
24. Acel lucru pe care l-ați auzit la, (sau de la) început, să rămână în voi; pentru că dacă acel lucru rămâne în voi, pe care l-ați auzit la, (sau de la) început, veți rămâne în Fiul și în Tatăl. (Ceea ce ați auzit de la început, să rămână în voi; căci dacă rămâne în voi ceea ce ați auzit de la început, veți rămâne în Fiul și în Tatăl.)

25. Și aceasta este promisiunea pe care ne-a făcut-o: viața eternă (viața veșnică).

26. V-am scris aceste lucruri despre cei care vă înșală, (Am scris aceste lucruri pentru voi, despre cei care vă înșală),
27. și pentru ca ungerea pe care ați primit-o de la El să locuiască în voi. Și nu aveți nevoie să vă învețe cineva, ci așa cum vă învață ungerea Lui despre toate lucrurile, și este adevărat, și nu este înșelăciune; și, după cum v-a învățat el, să locuiți în el. (și pentru ca ungerea pe care ați primit-o de la El să rămână în voi. Și nu aveți nevoie ca cineva să vă învețe, căci ungerea lui vă învață totul, și este adevărată, și nu este o minciună; și așa cum v-a învățat el, rămâneți în el/trăiți în el.)

28. Și acum, fii mici, rămâneți în El, ca atunci când Se va arăta, să avem încredere și să nu fim rușinați de El la venirea Lui. (Și acum, fii mici, rămâneți în El, ca atunci când Se va arăta, să avem încredere și să nu ne rușinăm de El la venirea Lui.)
29. Dacă știți că El este drept, știți și că oricine practică dreptatea este născut din El. (Dacă știți că El este drept și neprihănit, să știți și că oricine face dreptate este copilul Lui.)

CAPITOLUL 3

1. Priviți ce fel de dragoste ne-a arătat Tatăl, (Vedeți ce fel de iubire ne-a dăruit Tatăl), încât să fim numiți fii ai lui Dumnezeu, și să fim fiii Lui. Pentru acest lucru lumea nu ne-a cunoscut, pentru că nu l-a cunoscut pe El.
2. Dragii mei confrați (Dragii mei frați), acum suntem fii ai lui Dumnezeu, și încă nu s-a arătat ce vom fi. Știm că, atunci când El va apărea, vom fi ca El, pentru că Îl vom vedea așa cum este.
3. Și fiecare om care are această speranță în el se sfințește, așa cum El este sfânt.

4. Fiecare om care păcătuiește, face și răutate, iar păcatul este răutate.
5. Și voi știți că El a venit să înlăture păcatele, iar păcatul nu este în El.
6. Oricine rămâne în El nu păcătuiește; și oricine păcătuiește nu-L vede și nu-L cunoaște. (Oricine rămâne în El sau trăiește în El nu păcătuiește; și oricine păcătuiește nu-L vede și nu-L cunoaște.
7. Copilașilor, să nu vă înșele nimeni; cel ce face dreptate este drept, așa cum și El este drept.
8. Cel ce face păcatul este de la diavolul, căci diavolul păcătuiește de la început. În aceasta s-a arătat Fiul lui Dumnezeu, ca să distrugă lucrările diavolului. (Cel ce face păcatul este de la diavolul, căci diavolul păcătuiește de la început. Fiul lui Dumnezeu a apărut pentru aceasta, da, pentru a distruge lucrările Diavolului.)
9. Fiecare om care este născut din Dumnezeu nu păcătuiește, căci sămânța lui Dumnezeu rămâne în el și nu poate păcătui, pentru că este născut din Dumnezeu. (Oricine este născut din Dumnezeu sau este copil al lui Dumnezeu nu păcătuiește, căci sămânța lui Dumnezeu rămâne în el; și el nu poate păcătui, pentru că este născut din Dumnezeu și este copil al lui Dumnezeu.)
10. În acest lucru se cunosc fiii lui Dumnezeu și fiii diavolului (Prin aceasta se cunosc fiii lui Dumnezeu și, de asemenea, fiii Diavolului). Orice om care nu este drept nu este de la Dumnezeu, iar cel care nu-și iubește fratele, [nu este de la Dumnezeu].

11. Căci aceasta este porunca pe care ați auzit-o de la început: să vă iubiți unii pe alții; (Căci aceasta este vestea, sau mesajul, pe care l-ați auzit de la început, că trebuie să vă iubiți unii pe alții;)
12. nu ca și Cain, care era din diavol și și-a ucis fratele. Și pentru ce l-a ucis? Pentru că faptele lui erau rele, iar ale fratelui său erau drepte. (nu ca Cain, care era din Diavolul și și-a ucis fratele. Și de ce l-a omorât? Pentru că faptele lui erau rele, iar faptele fratelui său erau drepte.)

13. Confraților, (fraților), nu vă mirați dacă lumea vă urăște.
14. Știm că suntem trecuți de la moarte la viață, pentru că iubim confrații. Cel care nu iubește, încă locuiește în moarte. (Știm că am fost trecuți de la moarte la viață, pentru că iubim frații. Cel care nu iubește rămâne încă în moarte/trăiește încă în moarte.)
15. Fiecare om care își urăște fratele este un ucigaș; și voi știți că niciun ucigaș nu are viața veșnică locuind în el. (Oricine urăște pe fratele său este un ucigaș; și voi știți că niciun ucigaș nu are viața veșnică în el/nu are viața veșnică care să locuiască în el.)
16. În acest lucru am cunoscut dragostea lui Dumnezeu, căci El și-a dat viața pentru noi, și noi suntem datori să ne dăm viața pentru confrații noștri. (În aceasta am cunoscut dragostea lui Dumnezeu, căci El și-a dat viața pentru noi, și astfel și noi trebuie să ne dăm viața pentru frații noștri.)
17. Cel care are bunurile, (sau averea), acestei lumi și vede că fratele său are nevoie, dar își închide inima față de el, cum poate sălășlui în el dragostea lui Dumnezeu? (cum poate spune el că dragostea lui Dumnezeu locuiește în el?)
18. Fiii mei mici, să nu iubim cu vorba, nici cu limba, ci cu fapta și cu adevărul.
19. În această privință știm că suntem din adevăr și, în fața Lui, ne mustrăm inimile.
20. Căci dacă inima noastră ne mustră, (Căci dacă conștiința noastră ne mustră), Dumnezeu este mai mare decât inima noastră și cunoaște toate lucrurile.
21. Dragi confrați, dacă inima noastră nu ne condamnă, avem încredere în Dumnezeu; (Dragi frați, dacă conștiința noastră nu ne mustră, atunci avem încrederea lui Dumnezeu;)
22. și orice vom cere, vom primi de la El, pentru că păzim poruncile Lui și facem lucrurile care sunt plăcute înaintea Lui. (și orice vom cere, vom primi de la El, pentru că ascultăm poruncile Lui și facem lucrurile care Îi sunt plăcute.)

23. Și aceasta este porunca lui Dumnezeu: să credem în numele Fiului Său Isus Hristos și să ne iubim reciproc, așa cum ne-a dat dispoziție/ordonat. (Și aceasta este porunca lui Dumnezeu: să credem în numele Fiului Său Isus Hristos și să ne iubim unii pe alții, așa cum ne-a poruncit El.)
24. Iar cel ce păzește poruncile Lui rămâne în El, și El în el. (Iar cel care ascultă poruncile Lui rămâne în El, și El în el.) Și în acest lucru știm că El locuiește în noi, prin Duhul pe care ni L-a dat.

CAPITOLUL 4

1. Dragi confrați, nu credeți orice duh, ci încercați duhurile, dacă sunt de la Dumnezeu (Frați foarte dragi, nu credeți orice spirit, ci mai degrabă testați duhurile, ca să vedeți dacă sunt de la Dumnezeu); pentru că mulți profeți mincinoși au ieșit în lume.
2. În acest lucru este cunoscut Duhul lui Dumnezeu; fiecare duh care recunoaște că Isus Hristos a venit în trup, este de la Dumnezeu (orice spirit care recunoaște că Isus Hristos a venit în carne, este de la Dumnezeu);
3. și orice duh care-L desființează pe Isus, nu este de la Dumnezeu. Și aceasta este despre anticrist, despre care ați auzit că vine; și chiar acum este în lume. (și orice spirit care nu vrea să-L recunoască pe Isus, nu este de la Dumnezeu. Mai degrabă, ei sunt din Anti-Mesia, sau

din Mesia Fals, sau din Dușmanul Mesiei, despre care ați auzit că va veni; și chiar acum el este în lume.)
4. Da, copilașilor, fiți ai lui Dumnezeu, și L-ați biruit; căci Cel care este în voi este mai mare decât cel care este în lume (căci Cel ce este în voi este mai mare decât Cel ce este în lume).
5. Ei sunt din lume, de aceea vorbesc despre lume, (și astfel vorbesc despre lume), iar lumea îi ascultă.
6. Noi suntem de la Dumnezeu; cel care Îl cunoaște pe Dumnezeu, ne ascultă și pe noi; cine nu este de la Dumnezeu, nu ne ascultă. În acest lucru cunoaștem duhul adevărului și duhul rătăcirii.

7. Confrați foarte dragi, iubiți-ne împreună, căci caritatea este de la Dumnezeu; și fiecare care iubește pe fratele său, este născut din Dumnezeu și cunoaște pe Dumnezeu. (Fraților, iubiți-vă unii pe alții, pentru că dragostea este de la Dumnezeu; și oricine iubește pe fratele său, este născut din Dumnezeu, sau este copil al lui Dumnezeu, și cunoaște pe Dumnezeu.)
8. Cine nu iubește, nu cunoaște pe Dumnezeu; căci Dumnezeu este caritate, (căci Dumnezeu este iubire).
9. În acest lucru, caritatea lui Dumnezeu a apărut în noi, (În aceasta, iubirea lui Dumnezeu ni s-a arătat), pentru că Dumnezeu a trimis în lume pe Fiul Său cel Unul-Născut, pentru ca noi să trăim prin El.
10. În acest lucru constă caritatea, nu cum L-am iubit noi pe Dumnezeu, ci pentru că El ne-a iubit mai întâi, (Și aceasta este iubire, nu pentru că noi L-am iubit pe Dumnezeu, ci pentru că El ne-a iubit mai întâi), și a trimis pe Fiul Său (ca mijloc de) iertare, (sau ca ajutor), pentru păcatele noastre.
11. Confrați foarte dragi, dacă Dumnezeu ne-a iubit, suntem datori să ne iubim unii pe alții. (Frați foarte dragi, dacă Dumnezeu ne-a iubit, ar trebui să ne iubim unii pe alții.)
12. Nici un om nu L-a văzut vreodată pe Dumnezeu; dacă iubim împreună, Dumnezeu locuiește în noi și caritatea Lui este perfectă în noi. (Nimeni nu L-a văzut vreodată pe Dumnezeu; dar dacă ne iubim unii pe alții, Dumnezeu rămâne în noi, iar iubirea Lui este desăvârșită, sau este completă, în noi.)
13. Știm că noi locuim în El, și El în noi, pentru că ne-a dat din Duhul Său (pentru că El ne-a dat Spiritul Său).
14. Iar noi am văzut și suntem martori (și mărturisim), că Tatăl L-a trimis pe Fiul Său ca Salvator al lumii.

15. Oricine recunoaște că Isus este Fiul lui Dumnezeu, Dumnezeu locuiește în el și el în Dumnezeu.
16. Și noi am cunoscut, și credem în caritate, că Dumnezeu are în noi. Dumnezeu este caritate, iar cel care trăiește în caritate, trăiește în Dumnezeu și Dumnezeu în el. (Și am cunoscut și credem în dragostea pe care Dumnezeu o are pentru noi. Dumnezeu este iubire, iar cel care rămâne în iubire rămâne în Dumnezeu, iar Dumnezeu în el.)

17. În acest lucru constă caritatea perfectă a lui Dumnezeu față de noi [În acest lucru este caritatea perfectă a lui Dumnezeu în noi], pentru ca noi să avem încredere în ziua osândei; pentru că așa cum este El, așa vom fi și noi în această lume. (În aceasta constă dragostea perfectă a lui Dumnezeu pentru noi, astfel încât să putem avea încredere în Ziua Judecății; pentru că așa cum este El în această lume, așa vom fi și noi în această lume.)
18. Frica nu este în caritate, dar caritatea perfectă alungă frica; căci frica are durere. Dar cel care se teme, nu este perfect în caritate. (Nu există frică în dragoste, ci dragostea perfectă alungă frica; pentru că frica are durere, sau frica vine înaintea durerii. Dar cine se teme, nu este perfect în dragoste.)
19. De aceea iubim noi pe Dumnezeu, pentru că El ne-a iubit mai înainte (Să-L iubim deci pe Dumnezeu, pentru că El ne-a iubit mai întâi). [De aceea iubim noi pe Dumnezeu, pentru că El ne-a iubit mai înainte (pentru că El ne-a iubit cel dintâi)].
20. Dacă zice cineva: <<Iubesc pe Dumnezeu>>, și urăște pe fratele său, este un mincinos. Căci cine nu iubește pe fratele său, pe care îl vede, cum ar putea să-L iubească pe Dumnezeu, pe care nu-L vede?
21. Și avem această poruncă de la Dumnezeu: că cine iubește pe Dumnezeu, să iubească și pe fratele său.

CAPITOLUL 5

1. Fiecare om care crede că Isus este Hristos, este născut din Dumnezeu (Oricine crede că Isus este Mesia, este născut din Dumnezeu sau este copil al lui Dumnezeu); și fiecare om care îl iubește pe cel care l-a generat [care înglobează], îl iubește pe cel care s-a născut din el.
2. În lucrul acesta știm că iubim pe copiii lui Dumnezeu, când Îl iubim pe Dumnezeu și împlinim poruncile Lui (și ascultăm de poruncile Lui).
3. Căci aceasta este caritatea lui Dumnezeu: să păzim poruncile Lui; și poruncile Lui să nu fie grele, (sau dureroase). (Căci aceasta este dragostea lui Dumnezeu: ca să ascultăm de poruncile Lui; și poruncile Lui să nu fie grele sau dureroase.)
4. Căci tot ce este născut din Dumnezeu biruie lumea (Toți cei care sunt născuți din Dumnezeu, sau care sunt copii ai lui Dumnezeu, biruiesc lumea); și aceasta este biruința care biruiește lumea, credința noastră.

5. Și cine este cel care biruie lumea, dacă nu cel care crede că Isus este Fiul lui Dumnezeu?
6. Acesta este Isus Hristos, care a venit prin apă și sânge; nu numai prin apă, ci prin apă și sânge. Iar Duhul este cel care mărturisește că Hristos este adevărul (Și Spiritul este cel care mărturisește că Mesia este adevărul.)
7. Căci trei sunt cei care mărturisesc în cer: Tatăl, Foul, (sau Cuvântul), și Duhul Sfânt; și aceștia trei sunt una. (Căci trei sunt cei care mărturisesc în ceruri: Tatăl, Fiul și Spiritul Sfânt; și acești trei sunt una.)
8. Și sunt trei, care dau mărturie pe pământ (Și sunt trei, care depun mărturie pe pământ): Duhul, apa și sângele; și aceștia trei sunt una.

9. Dacă primim mărturia oamenilor, mărturia lui Dumnezeu este mai mare; căci aceasta este mărturia lui Dumnezeu, care este mai mare, pentru că El a mărturisit despre Fiul Său. (Dacă acceptăm mărturia oamenilor, atunci mărturia lui Dumnezeu este mai mare, sau este mai puternică; pentru că aceasta este mărturia lui Dumnezeu, care este mai mare, sau care este mai puternică, că a mărturisit despre Fiul Său.)
10. Cel care crede în Fiul lui Dumnezeu, are mărturia lui Dumnezeu în el. Cine nu crede în Fiul, se face mincinos, pentru că nu crede în mărturia pe care Dumnezeu a dat-o despre Fiul Său. (Cel care crede în Fiul lui Dumnezeu, are mărturia lui Dumnezeu în el. Cine nu crede în Fiul, Îl face mincinos, pentru că nu crede în mărturia pe care Dumnezeu a mărturisit-o despre Fiul Său.)
11. Și aceasta este mărturia: pentru că Dumnezeu v-a dat vouă viața veșnică [pentru că Dumnezeu ne-a dat viața veșnică], și această viață este în Fiul Său. (Și aceasta este mărturia: că Dumnezeu ne-a dat Viața veșnică/viața veșnică, iar această viață este în Fiul Său.)
12. Cel ce are pe Fiul lui Dumnezeu, are și viața; cel ce nu-L are pe Fiul lui Dumnezeu, nu are viața. (Cine are pe Fiul lui Dumnezeu, are și viața; acela care nu are pe Fiul lui Dumnezeu, nu are viața.)

13. Eu vă scriu aceste lucruri, ca să știți că aveți viața veșnică, voi care credeți în Numele Fiului lui Dumnezeu. (Vă scriu aceste lucruri, astfel încât să știți că aveți viață veșnică/viață veșnică, voi care credeți în numele Fiului lui Dumnezeu.)
14. Și aceasta este încrederea pe care o avem față de Dumnezeu [Și aceasta este încrederea pe care o avem în Dumnezeu], că orice vom cere după voia Lui, El ne va asculta (trebuie să ne asculte).
15. Și noi știm că El ne ascultă, orice am cere; știm, că avem cererile pe care le cerem de la el.

16. Cel ce știe că fratele său păcătuiește, păcătuind fără de moarte, întrebați (pentru el), și viața va fi dată celui ce nu păcătuiește spre moarte (și viața va fi dată celui care nu păcătuiește un păcat de moarte.) Există un păcat care duce la moarte; nu pentru el zic eu, ca să se roage cineva.
17. Fiecare răutate este păcat, și există [un] păcat care duce la moarte.

18. Știm că orice om născut din Dumnezeu nu păcătuiește; dar generația lui Dumnezeu îl păzește (dar Fiul lui Dumnezeu îl ține în siguranță), și cel rău nu se atinge de el.
19. Știm că suntem din Dumnezeu, iar întreaga lume este în răutate.
20. Și știm că Fiul lui Dumnezeu a venit în trup și ne-a dat înțelepciune, ca să-L cunoaștem pe Dumnezeu însuși, și să fim în Fiul Lui, Isus. Acesta este Dumnezeu însuși și viața veșnică. (Și știm că Fiul lui Dumnezeu a venit în trup și ne-a dat înțelegere, pentru ca noi să-L putem cunoaște pe El, Dumnezeul adevărat, și pentru ca noi să putem fi în Fiul Său adevărat, Isus. Acesta este adevăratul Dumnezeu și Viața Veșnică/viața veșnică.)
21. Fiii mei mici, feriți-vă de figuri îmbrăcate. (Fiii mei mici, feriți-vă de idoli.) (Fii mici, feriți-vă de simulacre sau de lăcomie.) [Amin].

2 Ioan

1. Bătrânul, către doamna aleasă și către copiii ei, pe care îi iubesc în adevăr (pe care îi iubesc cu adevărat); și nu numai eu, ci și toți cei care cunosc adevărul;
2. pentru adevărul care locuiește în voi și care va fi cu voi în veci. (pentru adevărul care locuiește în voi și va fi cu voi pentru totdeauna.)
3. Harul să fie cu voi, mila și pacea lui Dumnezeu Tatăl și a lui Isus Hristos, Fiul Tatălui, în adevăr și dragoste (în adevăr și iubire).

4. M-am bucurat foarte mult, pentru că am găsit pe fiii tăi umblând în adevăr, așa cum am primit porunca de la Tatăl. (M-am bucurat nespus când am văzut că fiii tăi umblă în adevăr, așa cum ne-a poruncit Tatăl.)
5. Și acum te rog, doamnă, nu ca și cum ți-aș da o nouă poruncă, ci ca pe cea pe care o avem de la început, să ne iubim unii pe alții. (Și acum, dragă doamnă, te implor, nu ca și cum ți-aș scrie o nouă poruncă, ci ca pe cea pe care o avem de la început, să ne iubim unii pe alții.)
6. Și aceasta este dragostea, să umblăm după poruncile Lui. Căci aceasta este porunca: să umblați în El, după cum ați auzit de la început. (Și aceasta este dragostea: să umblăm și să trăim după poruncile Lui. Căci aceasta este porunca pe care ați auzit-o de la început: să umblați, sau să trăiți, în El.)

7. Căci mulți înșelători au ieșit în lume, care nu mărturisesc că Isus Hristos a venit în trup; acesta este un înșelător și anticristul. (Căci mulți înșelători au ieșit în lume, care nu recunosc că Isus Hristos a venit în trup; da, o astfel de persoană este un înșelător și Anti-Mesia, sau Mesia Fals, sau Dușmanul Mesiei.)
8. Aveți grijă să nu pierdeți ceea ce ați realizat, ca să primiți răsplata cuvenită; (Aveți grijă/Fiți vigilenți, ca să nu pierdeți lucrurile pentru care ați muncit, astfel încât să primiți răsplata deplină;)
9. știind că fiecare om care merge înainte [înțelegând că fiecare om care pleacă], și nu rămâne în învățătura lui Hristos, nu are pe Dumnezeu. Cel care rămâne în învățătura [lui Hristos], are atât pe Fiul, cât și pe Tatăl. (știind că oricine se îndepărtează și nu rămâne în învățătura lui Mesia, nu are pe Dumnezeu. Cel care rămâne în învățătura lui Mesia, îl are atât pe Fiul, cât și pe Tatăl.)
10. Dacă vine cineva la voi și nu aduce această învățătură, să nu-l primiți în casa voastră și să nu-i spuneți: „Salutare”.
11. Căci cel ce-i spune: „Salutare”, se face părtaș la faptele lui rele. Iată! v-am spus mai înainte, ca să nu fiți confuzi în ziua Domnului nostru Isus Hristos. (Iată! v-am spus aceasta dinainte, ca să nu vă fie rușine în Ziua Domnului nostru Isus Hristos.)

12. Am mai multe lucruri să-ți scriu, și nu aș face-o cu pergament și cerneală; căci sper să vin la voi și să vorbesc față în față, ca bucuria noastră să fie deplină. (Mai am multe lucruri să-ți scriu, dar nu le voi scrie cu hârtie și cerneală; pentru că sper să vin la tine, și

atunci vom putea vorbi față în față, sau personal, astfel încât bucuria noastră să fie completă.)

13. Fiii surorii tale alese te salută cu respect (Fiii surorii tale alese îți transmit salutări cordiale.) Harul lui Dumnezeu să fie cu tine. Amin.

3 IOAN

1. Bătrânul către Gaius, dragul meu frate, pe care îl iubesc în adevăr (pe care îl iubesc cu adevărat).

2. Dragul meu frate, din toate lucrurile pe care le fac, mă rog ca tu să intri și să te descurci bine, așa cum sufletul tău se descurcă bine.
3. M-am bucurat nespus, căci confrații au venit și au mărturisit adevărul tău, pe măsură ce tu umbli în adevăr. (M-am bucurat nespus, căci frații au venit și au mărturisit despre adevărul tău/și au mărturisit despre tine și despre adevăr, da, despre cum umbli în adevăr.)
4. Nu mai am harul acestor lucruri (Nu am bucurie mai mare), decât să aud că fiii mei trăiesc în adevăr.

5. Dragul meu frate, tu faci cu credincioșie tot ceea ce lucrezi în confrați și în pelerini (Dragul meu frate, ai făcut cu credincioșie tot ce ai făcut pentru frații care erau străini sau vizitatori),
6. ceea ce a dat mărturie despre caritatea ta în fața bisericii; pe care o duci înainte și o faci cu vrednicie lui Dumnezeu. (iar ei au mărturisit despre dragostea ta aici, în biserică; da, pe care îi conduci și îi ajuți într-o cale demnă de Dumnezeu.)
7. Căci ei au plecat pentru numele Lui și nu au luat nimic de la păgâni. (Căci ei au plecat pentru numele Lui și nu au luat nimic de la neamuri.)
8. De aceea, suntem datori să primim astfel, ca să fim lucrători ai adevărului. (De aceea, cu toții ar trebui să-i primim pe acești oameni, pentru a fi colaboratori sau pentru a ne face partea noastră de muncă în răspândirea adevărului.)

9. Am scris, poate, bisericii, dar acest Diotref, care iubește să ocupe primul loc, (sau locurile de cinste), în ea, nu ne primește. (Am scris bisericii, dar acest Diotref, care iubește să fie în frunte sau să ocupe locul principal printre ei, nu ne-ar fi primit/nu ne-a primit cu bucurie.)
10. Pentru acest lucru, dacă voi veni, voi mustra faptele lui, pe care le face, hulind (sau trăncănind), împotriva noastră cu cuvinte rele. Și ca și cum aceste lucruri nu i-ar fi de ajuns, nici el nu primește confrați, și îi interzice pe cei care primesc, și îi scoate afară din biserică. (Și ca și cum acest lucru nu ar fi fost suficient pentru el, el nu a vrut să-i primească pe frați și le-a interzis celor care au vrut să-i primească, și chiar i-a scos afară din biserică.)

11. Prea dragul meu confrate, să nu urmărești nici un lucru rău, ci ceea ce este un lucru bun. Cel ce face bine, este de la Dumnezeu; cel ce face rău, nu vede pe Dumnezeu. (Dragul meu frate, nu umbla după nimic rău, ci numai după ce este bun. Cine face binele, este de la Dumnezeu; cine face răul, nu vede pe Dumnezeu.)
12. Lui Demetrius i se dă mărturie despre toți oamenii și despre adevărul însuși; dar și noi dăm mărturie, și tu știi că mărturia noastră este adevărată. (O mărturie bună despre

Demetrius este dată de toată lumea și chiar de adevărul însuși; și eu de asemenea dau o mărturie bună despre el, și tu știi că mărturia mea este adevărată.)

13. Am avut multe lucruri să-ți scriu, dar nu ți-aș scrie cu cerneală și stilou (dar nu ți le voi scrie cu creion și cerneală).

14. Pentru că sper să te văd în curând și vom vorbi gură la gură. Pacea să fie cu tine. Prietenii (tăi) te salută bine. Salutați-i bine pe prietenii (mei) pe nume. (Pentru că sper să te văd în curând și atunci vom vorbi față în față, sau în persoană. Pacea să fie cu tine. Prietenii tăi îți trimit salutări cordiale. Transmiteți salutări cordiale tuturor prietenilor mei pe nume.)

IUDA

1. Iuda, slujitorul lui Isus Hristos și fratele lui Iacov, celor iubiți, care sunt în Dumnezeu Tatăl, și către cei chemați și păziți de Isus Hristos, (Iuda, slujitorul lui Isus Hristos și fratele lui Iacov, celor care sunt iubiți, care sunt în Dumnezeu Tatăl, celor chemați și păstrați în siguranță de Isus Hristos,)
2. mila, pacea și dragostea să vă fie împlinite pe deplin. (fie ca mila, pacea și dragostea să vă umple pe deplin.)

3. Dragii mei confrați, în timp ce mă ocupam de toate treburile, am simțit nevoia să vă scriu despre starea voastră generală de sănătate, și să vă rog să luptați cu tărie pentru credința care a fost dată sfinților. (Dragii mei frați, depunând toate eforturile pentru a vă scrie despre salvarea voastră comună, am simțit nevoia să vă scriu și să vă îndemn să luptați cu tărie pentru credința care a fost dată poporului lui Dumnezeu odată pentru totdeauna.)
4. Căci au pătruns pe furiș unii oameni necredincioși, care erau de mult hărăziți pentru această osândă, care răstornă harul Dumnezeului nostru în desfrâu și neagă pe singurul Domn, pe Domnul nostru Isus Hristos. (Căci s-au strecurat printre voi unii oameni necredincioși și neîncrezători, despre care, cu mult timp în urmă, s-a scris că vor primi judecata, și care transformă harul Dumnezeului nostru într-o ocazie de desfrâu și neagă pe singurul Domn, Domnul nostru Isus Hristos.)

5. Dar vă voi avertiza o singură dată, pe voi care știți toate lucrurile, că Isus a salvat poporul Său din țara Egiptului, iar a doua oară i-a pierdut pe cei care nu au crezut. (Dar vă voi avertiza, voi care știți toate lucrurile, că Isus și-a salvat poporul odată din țara Egiptului, dar apoi i-a distrus pe cei care nu au crezut.)
6. Și el a rezervat în întuneric pe îngerii care nu și-au păstrat rangul de prinți, ci și-au părăsit casa, pentru a fi condamnați de marele Dumnezeu (pentru a fi judecați de marele Dumnezeu), pentru a fi legați în lanțuri veșnice.
7. Ca Sodoma și Gomora și orașele din apropiere, care au comis în același fel curvie și s-au îndreptat spre altă carne, și au devenit exemple, suferind pedeapsa focului veșnic (suferind durerea focului veșnic).

8. În același fel și cei care pângăresc trupul, disprețuiesc stăpânirea și blasfemiază măreția. (În același fel și acești oameni care pângăresc trupul, disprețuiesc autoritatea și blasfemiază Majestatea.)
9. Când arhanghelul Mihail s-a certat cu diavolul și s-a luptat pentru trupul lui Moise, el nu a îndrăznit să pronunțe blasfemia, ci a spus: <<Domnul îți poruncește>>. (Când arhanghelul Mihail a avut o dispută cu Diavolul și a argumentat pentru trupul lui Moise, el nu a fost atât de îndrăzneț încât să invoce judecata blasfemiei, ci a spus: Domnul îți va porunci!)
10. Dar acești oameni blasfemiază împotriva lucrurilor pe care nu le cunosc. Căci în lucrurile pe care le cunosc ca niște animale mute/proaste, în acestea sunt corupți (Pentru că tot ceea ce

cunosc prin natură, sau în mod natural, ca animalele mute/proaste, prin acele lucruri sunt corupți).
11. Vai de cei care au urmat calea lui Cain, care au fost nimiciți de rătăcirea lui Balaam pentru câștig, și au pierit în răzvrătirea lui Core. (Vai de cei care au urmat calea lui Cain, care au fost distruși de rătăcirea lui Balaam în căutarea răsplății, și care au pierit în rebeliune ca și Core.)
12. Acestea se află în carnea lor (Ei sunt la banchetele lor), ospătându-se împreună în murdărie, fără teamă, hrănindu-se. Aceștia sunt nori fără apă, purtați de vânturi (care se lasă purtați de vânturi); copaci fără fructe, morți de două ori, smulși din rădăcini;
13. valuri ale mării înfuriate, spumegând confuzia lor (valurile ale mării sălbatice, spumegând confuzia lor; stele rătăcitoare, în care furtuna întunericului este ținută fără sfârșit (stele rătăcite, pentru care furtuna întunericului este păstrată pentru totdeauna.)

14. Dar Enoch, al șaptelea după Adam, a profețit despre acestea (a profețit despre ele), și a spus: <<Iată! Domnul vine cu miile Sale sfinte,
15. pentru a pedepsi pe toți oamenii și pentru a mustra pe toți oamenii necredincioși pentru toate faptele lor rele, prin care au făcut rău, și pentru toate cuvintele dure pe care păcătoșii răi le-au rostit împotriva lui Dumnezeu>>. (pentru a judeca pe fiecare și pentru a mustra pe toți necredincioșii pentru toate faptele lor rele, prin care au făcut rău, și pentru toate cuvintele dure pe care păcătoșii răi le-au rostit împotriva lui Dumnezeu.)
16. Aceștia sunt invidioși, plini de nemulțumiri, rătăcind după poftele lor; și gura lor vorbește cu mândrie, venerând pe oameni, pentru a câștiga. (Acești oameni sunt nemulțumiți, plini de plângeri, urmărindu-și propriile dorințe; și gurile lor sunt pline de mândrie, și onorează pe oameni din cauza profiturilor lor sau a câștigurilor lor.)

17. Iar voi, dragi confrați, țineți minte cuvintele rostite mai înainte de apostolii Domnului nostru Isus Hristos; (Și voi, dragi frați, amintiți-vă cuvintele rostite mai înainte de apostolii Domnului nostru Isus Hristos;)
18. care v-au spus că în vremurile din urmă vor veni înșelători, (sau batjocoritori), care vor umbla după propriile lor dorințe, nu după evlavie. (care v-au spus că în zilele de pe urmă, sau la sfârșitul timpului, vor veni înșelători și batjocoritori, care vor urma propriile dorințe și nu vor trăi cu evlavie?)
19. Aceștia sunt cei care se separă, (care se izolează), oameni bestiali, care nu au Duhul.
20. Dar voi, dragi confrați, clădiți-vă pe credința voastră sfântă și rugați-vă în Duhul Sfânt, (Dar voi, dragi frați, zidiți-vă în credința voastră cea sfântă și rugați-vă în Spiritul Sfânt,)
21. și păstrați-vă în dragostea lui Dumnezeu, și rămâneți în mila Domnului nostru Isus Hristos pentru viața veșnică. (și păstrați-vă în dragostea lui Dumnezeu și așteptați mila Domnului nostru Isus Hristos pentru viața veșnică.)
22. Și mustrați pe acești oameni care sunt considerați, (Și mustrați pe acei oameni care sunt judecați,)
23. dar salvați-i, și luați-i, (sau răpiți-i), din foc. Și faceți milă altora, în frica lui Dumnezeu, și urâți și voi acea haină pângărită, care este trupească. (dar și salvați-i, da, smulgeți-i din

foc. Și faceți milă altora, cu o teamă reverențială față de Dumnezeu, și urâți și haina pângărită, care este trupul vostru.)

24. Dar Celui care are puterea să vă păzească fără păcat, și să vă rânduiască înaintea slavei Sale fără pată, în bucurie deplină, (Dar Celui care are puterea să vă păzească fără păcat și să vă rânduiască fără pată și fără cusur înaintea slavei Sale, în bucurie deplină,)
25. la venirea Domnului nostru Isus Hristos, numai lui Dumnezeu, Salvatorul nostru, prin Isus Hristos, Domnul nostru, să fie slava, măreția, împărăția și puterea, înaintea tuturor lumilor, acum și în toate lumile lumilor (și pentru totdeauna și întotdeauna). Amin.

DANIEL

CAPITOLUL 1

1. În al treilea an al tărâmului lui Ioiachim, rege al Iudeei, (În al treilea an al domniei lui Ioiachim, împăratul lui Iuda), Nebucadneţar, împăratul Babilonului, a venit la Ierusalim şi l-a asediat.
2. Domnul l-a luat pe Ioiachim, împăratul lui Iuda, şi a luat o parte din vasele casei lui Dumnezeu; le-a dus în ţara Şinear, în casa zeului său, şi a dus vasele în casa comorii zeului său. (Domnul l-a dat pe Ioiachim, împăratul lui Iuda, în mâinile lui, care a luat o parte din vasele Casei lui Dumnezeu şi le-a dus în ţara Şinear, în casa dumnezeului său, şi a pus vasele în casa comorilor dumnezeului său.)

3. Şi împăratul i-a spus lui Aşpenaz, suveranul slujitorilor săi cinstiţi şi caşti, să aducă dintre fiii lui Israel, din neamul împăratului şi dintre copiii tiranilor [sau ai oamenilor puternici], (Şi împăratul a zis lui Aşpenaz, conducătorul slujitorilor săi cinstiţi şi caşti, adică stăpânul eunucilor săi, să aducă pe unii dintre israeliţi, da, pe unii dintre descendenţii împăratului şi pe unii dintre tinerii dintre oamenii puternici,)
4. care nu aveau defecte fizice, erau frumoşi la înfăţişare, învăţaţi în toată înţelepciunea, prudenţi în cunoaştere şi învăţaţi în pedepsire, fie învăţaţi, şi care puteau sta în palatul regelui, ca să-i înveţe scrisul şi limba caldeenilor. (care nu aveau niciun cusur sau defect, cu înfăţişare plăcută şi învăţaţi în toată înţelepciunea, da, cunoscuţi şi învăţaţi în ştiinţă sau în discipline, şi care ar putea sta în palatul regelui, pentru ca el să-i înveţe literele şi limba caldeenilor.)
5. Şi împăratul le-a poruncit să le dea în fiecare zi din mâncarea lui şi din vinul pe care îl bea, ca să se hrănească timp de trei ani, după care să stea în faţa împăratului. (Şi împăratul le-a rânduit hrana zilnică din mâncarea lui şi vinul pe care îl bea; şi după ce au fost hrăniţi timp de trei ani, au fost puşi în faţa împăratului.)
6. De aceea, Daniel, Hanania, Mişael şi Azaria, din fiii lui Iuda, se aflau printre ei. (Şi astfel, Daniel, Hanania, Mişael şi Azaria, din fiii lui Iuda, se aflau printre ei.)
7. Şi suveranul slujitorilor cinstiţi şi caşti le-a dat nume (Iar conducătorul slujitorilor cinstiţi şi caşti, adică stăpânul eunucilor, le-a dat nume noi); lui Daniel i-a pus numele Belteshazzar; lui Hanania, Shadrach; lui Mişael, Meshach, şi lui Azaria, Abednego.

8. Într-adevăr, Daniel s-a hotărât în inima lui să nu se pângărească cu mâncarea împăratului şi cu vinul lui, şi a rugat pe suveranul slujitorilor cinstiţi şi caşti să nu se pângărească. (Dar Daniel s-a hotărât în inima lui să nu se pângărească cu mâncarea împăratului şi cu vinul lui; şi a rugat pe şeful eunucilor să nu-l pângărească astfel.)
9. Cu adevărat, Dumnezeu i-a acordat lui Daniel har şi milă, în faţa prinţului slujitorilor cinstiţi şi caşti. (Şi Dumnezeu l-a făcut pe conducătorul eunucilor să arate har şi milă faţă de Daniel.)

10. Iar prințul slujitorilor cinstiți și casti i-a zis lui Daniel: <<Mă tem de domnul meu, regele, care v-a dat de mâncare și de băut; și dacă vă va vedea fețele mai slabe decât ale celorlalți tineri în creștere, de aceeași vârstă cu voi, îmi veți condamna capul în fața regelui>>. (Și conducătorul eunucilor i-a spus lui Daniel: Mă tem de domnul meu, regele, care v-a dat mâncare și băutură; căci dacă vă va vedea fețele mai slabe decât ale celorlalți tineri, da, decât ale tovarășilor voștri, atunci îmi veți condamna capul înaintea regelui.)
11. Și Daniel a spus lui Melzar, pe care prințul slujitorilor cinstiți și casti l-a rânduit peste Daniel, Hanania, Mișael și Azaria (Și Daniel a zis lui Melzar, pe care conducătorul eunucilor îl pusese peste Daniel, Hanania, Mișael și Azaria):
12. <<Te rog, pune-ne la încercare pe noi, slujitorii tăi, zece zile, și dă-ne să mâncăm tocană și să bem apă; (Te rog, pune-ne la încercare pe noi, slujitorii tăi, timp de zece zile, și dă-ne să mâncăm legume și să bem apă;)
13. și privește bucuria noastră și bucuria copiilor care mănâncă din mâncarea regelui; și, după cum vezi, așa să faci și tu cu slujitorii tăi>>. (și privește fețele noastre și fețele tinerilor care mănâncă din mâncarea împăratului; și fă cu robii tăi cum vei considera de cuviință.)

14. Și când a auzit aceste cuvinte, i-a pus la încercare timp de zece zile.
15. Într-adevăr, după zece zile, copiii arătau mai bine și mai grași decât toți copiii care mâncau din bucatele regelui. (Și după zece zile, fețele lor arătau mai bine și mai grase decât ale tuturor celorlalți tineri care mâncau din mâncarea regelui.)
16. Cu siguranță Melzar a luat carnea și vinul din băutura lor și le-a dat supă. (Așa că Melzar a luat mâncarea și vinul și le-a dat legume să mănânce și apă să bea.)

17. Cu adevărat, acestor copii Dumnezeu le-a dat cunoaștere și învățătură în fiecare carte și în toată înțelepciunea; dar lui Daniel Dumnezeu i-a dat înțelegerea tuturor viziunilor și viselor. (Și acestor tineri Dumnezeu le-a dat cunoștințe din fiecare carte, și învățătură din toată înțelepciunea; dar numai lui Daniel Dumnezeu i-a dat înțelegerea tuturor viziunilor și viselor.)

18. De aceea, când s-au împlinit zilele, după care împăratul a poruncit să fie aduși, suveranul slujitorilor cinstiți și casti i-a adus în fața lui Nebucadnețar. (Și când s-au împlinit zilele pe care le stabilise împăratul, conducătorul eunucilor i-a adus înaintea lui Nebucadnețar.)
19. După ce împăratul le-a vorbit, nu s-au mai găsit alții ca Daniel, Hanania, Mișael și Azaria, care stăteau în fața împăratului. (Și după ce împăratul le-a vorbit, nimeni dintre ceilalți nu s-a dovedit a fi ca Daniel, Hanania, Mișael și Azaria; și astfel au rămas în fața împăratului, adică au intrat în slujba lui.)
20. Și fiecare cuvânt de înțelepciune și de pricepere pe care împăratul le-a cerut, le-a găsit în ei de zece ori mai mult decât la toți ghicitorii și astronomii falși care se aflau în tot regatul său (decât la toți ghicitorii și astrologii care se aflau în toată împărăția lui).
21. Într-adevăr, Daniel a rămas acolo până în primul an al domniei regelui Cyrus.

CAPITOLUL 2

1. În al doilea an al domniei lui Nebucadnețar, Nebucadnețar a avut un vis; și spiritul lui s-a înfricoșat, iar visul lui s-a risipit. (În al doilea an al domniei lui Nebucadnețar, Nebucadnețar a avut un vis; și Spiritul lui s-a înfricoșat, iar visul i-a dispărut.)
2. De aceea, împăratul a poruncit să fie chemați împreună ghicitorii falși, astronomii, vrăjitoarele și caldeenii, ca să-i spună împăratului visele sale; și când au venit, au stat în fața împăratului. (Și astfel, împăratul a poruncit să fie chemați împreună ghicitorii, astrologii, vrăjitoarele și caldeenii, pentru ca ei să-i spună împăratului visul său; și când au venit, au stat în fața împăratului.)
3. Și împăratul le-a zis: <<Am avut un vis și mă simt rușinat, dar nu știu ce am văzut>>. (Și împăratul le-a spus: Am avut un vis și sunt confuz, nu știu ce am văzut și nu știu ce a însemnat.)

4. Și caldeenii au răspuns împăratului în limba siriacă: <<Rege, trăiește veșnic; spune-le servitorilor tăi visul tău, și noi îți vom arăta semnificația lui>>. (Și caldeenii au răspuns împăratului în limba siriană, sau aramaică, și au zis: O, rege, să trăiești veșnic; mai întâi povestește-le visul tău servitorilor tăi, iar apoi noi îți vom spune interpretarea lui.)
5. Împăratul a răspuns și a zis caldeenilor: <<Cuvântul mi-a fost luat; dacă nu-mi arătați visul și interpretarea lui, veți pieri, iar casele voastre vor fi confiscate. (Iar împăratul a răspuns și a zis caldeenilor: Visul s-a dus departe de mine/Iată ce am hotărât: dacă nu-mi spuneți visul și interpretarea lui, veți muri, iar casele voastre vor fi distruse.)
6. Cu adevărat, dacă îmi veți spune visul și interpretarea lui, veți primi de la mine răsplată și daruri și multă cinste; de aceea, arătați-mi visul și interpretarea lui>>. (Dar dacă îmi spuneți visul și interpretarea lui, veți primi de la mine recompense și daruri, și multă cinste; așa că spuneți-mi visul și interpretarea lui.)
7. Ei au răspuns a doua oară și au zis: <<Regele le-a povestit visul slujitorilor săi, iar noi vom arăta interpretarea acestuia>>. (Ei au răspuns a doua oară și au zis: Fie ca regele să-și spună servitorilor visul, și apoi vom explica interpretarea sa.)
8. Împăratul a răspuns și a zis: <<Cu siguranță știu că din nou câștigați timp, și știu că cuvântul s-a îndepărtat de mine. (Iar împăratul a răspuns: Desigur, văd că încercați să câștigați timp, pentru că știți că visul mi-a dispărut/ pentru că știți că aceasta este hotărârea mea.)
9. De aceea, dacă nu-mi arătați visul, o singură sentință este a voastră, căci faceți o interpretare falsă și plină de înșelăciune, ca să-mi vorbiți până trece timpul; de aceea, spuneți-mi visul, ca să știu că și voi îi dați și interpretarea>>. (Și dacă nu-mi spuneți visul, o singură pedeapsă va fi pentru voi toți, pentru că dați o interpretare falsă și plină de înșelăciune, și îmi veți vorbi doar până când va trece timpul; așa că spuneți-mi visul, ca să știu că și voi spuneți interpretarea lui adevărată.)
10. Atunci caldeenii au răspuns înaintea împăratului și au zis: <<Împărate, nu există om pe pământ care să poată împlini cuvântul tău; dar niciun om mare și puternic dintre împărați nu cere un astfel de cuvânt de la vreun ghicitor fals, astronom sau om din Caldeea. (Și caldeenii au răspuns împăratului și au zis: O, rege, nu există nimeni pe pământ care să-ți poată

îndeplini cererea; niciun mare rege sau om puternic nu ar adresa o astfel de cerere unui ghicitor, astrolog sau om din Caldeea.)
11. Căci cuvântul pe care îl ceri, (o), împărate, este dureros, și nu se va găsi nimeni care să-l arate înaintea împăratului (și nici nu se va găsi nimeni care să-i spună împăratului), în afară de dumnezei, care nu trăiesc printre oameni>>.

12. Și când s-a auzit acest cuvânt, împăratul a poruncit, cu răzbunare puternică și cu mare mânie, că toți înțelepții Babilonului vor pieri. (Și când s-a auzit acest cuvânt, împăratul a poruncit, cu răzbunare puternică și cu mare mânie, ca toți înțelepții din Babilon să fie omorâți.)
13. Și prin sentința pronunțată, înțelepții urmau să fie uciși; și Daniel și tovarășii lui au fost căutați, ca să fie omorâți. (Și, conform ordinului dat, înțelepții urmau să fie uciși; și Daniel și tovarășii lui au fost căutați, pentru a fi omorâți.)

14. Atunci Daniel a întrebat despre legea și sentința lui Arioch, prințul cavaleriei regelui, care fusese trimis să ucidă înțelepții Babilonului. (Și Daniel a întrebat despre lege și sentință, sau ordin, pe Arioch, căpetenia cavaleriei regelui, sau a gărzii sale de corp, care plecase să ucidă înțelepții Babilonului.)
15. Și l-a întrebat pe cel care preluase puterea regelui, din ce cauză o sentință atât de crudă a fost pronunțată în numele regelui. De aceea, când Arioch i-a arătat lucrul lui Daniel, (Și l-a întrebat pe cel care primise de la rege puterea asupra vieții și morții, din ce cauză a fost dată o poruncă atât de crudă de către rege. Și astfel, când Arioch i-a spus motivul lui Daniel,)
16. Daniel a intrat și l-a rugat pe împărat să-i acorde timp pentru a-i arăta împăratului soluția. (Daniel a intrat și l-a rugat pe împărat să-i acorde puțin timp, pentru a-i putea spune interpretarea. Împăratul a fost de acord.)

17. Și a intrat în casa lui și le-a arătat nevoia lui Hanania, lui Mișael și lui Azaria, tovarășii lui,
18. că trebuie să ceară milă de la Dumnezeul cerurilor pentru acest sacrament, (sau adevăr ascuns); și ca Daniel și tovarășii lui să nu piară împreună cu ceilalți înțelepți ai Babilonului. (că trebuie să ceară milă de la Dumnezeul cerurilor, și să-i explice acest secret, sau acest adevăr ascuns, pentru ca Daniel și tovarășii lui să nu moară împreună cu ceilalți înțelepți ai Babilonului.)

19. Apoi soldatul i-a fost arătat lui Daniel într-o viziune nocturnă. Și Daniel a binecuvântat pe Dumnezeul cerurilor, (Apoi, misterul sau secretul i-a fost dezvăluit lui Daniel printr-o viziune în timpul nopții. Și Daniel a binecuvântat pe Dumnezeul cerurilor,

20. și a zis: <<Numele Domnului să fie binecuvântat din lume și până în lume, căci înțelepciunea și puterea sunt ale Lui; (și a spus: Numele Domnului să fie binecuvântat pentru totdeauna și mereu, căci a Lui sunt înțelepciunea și puterea;)

21. și El schimbă vremurile și veacurile, El mută împărățiile și le rânduiește; El dă înțelepciune celor înțelepți și cunoaștere celor care înțeleg învățătura, fie pedepsind, fie mustrând; (El schimbă vremurile și veacurile, mută împărățiile și le rânduiește; El dă înțelepciune celor înțelepți și cunoaștere celor care înțeleg învățătura sau disciplinele;)

22. El arată lucruri adânci și ascunse (El dezvăluie secrete, mistere și lucruri ascunse), cunoaște lucrurile ascunse în întuneric, iar lumina este cu El.

23. Dumnezeul părinților noștri, Îți mulțumesc și Te laud, căci mi-ai dat înțelepciune și putere; și acum mi-ai arătat lucrurile pentru care Te-am rugat, căci ne-ai dezvăluit cuvântul împăratului>>. (Dumnezeule al strămoșilor noștri, Îți recunosc și Te laud, căci mi-ai dat înțelepciune și putere; și acum mi-ai arătat lucrurile pentru care ne-am rugat Ție, căci ne-ai dezvăluit problema referitoare la împărat.)

24. După aceste lucruri, Daniel s-a dus la Arioch, pe care împăratul îl numise să pedepsească pe înțelepții Babilonului, și i-a zis: <<Nu-i pierde pe înțelepții Babilonului; condu-mă în fața regelui, și îi voi spune soluția regelui>>. (După aceste lucruri, Daniel s-a dus la Arioch, pe care împăratul îl însărcinase să omoare pe înțelepții Babilonului, și i-a zis: Condu-mă înaintea împăratului, și îi voi spune împăratului interpretarea.)

25. Atunci Arioch l-a dus repede pe Daniel înaintea împăratului și i-a zis: <<Am găsit un om dintre fiii lui Iuda, care va spune împăratului soluția>>. (Atunci Arioch, grăbindu-se, l-a dus pe Daniel înaintea împăratului și i-a zis: Am găsit un om dintre fiii captivi din Iuda, care va spune împăratului interpretarea.)
26. Împăratul a răspuns și i-a zis lui Daniel, numit Belteshazzar: << Crezi că îmi poți arăta visul pe care l-am avut și interpretarea lui?>> (Și împăratul i-a spus lui Daniel, care era numit și Belteshazzar: Crezi că îmi poți spune cu adevărat visul pe care l-am avut și interpretarea lui?)
27. Și Daniel a răspuns înaintea împăratului și a zis: << Ceea ce cere împăratul, înțelepții, astronomii, ghicitorii falși și cei care privesc altarele, nu pot arăta împăratului. (Daniel a răspuns împăratului și a zis: Misterul sau secretul despre care întreabă împăratul nu poate fi dezvăluit de înțelepți, astrologi, ghicitori și cei care privesc la altare.)
28. Dar Dumnezeu este în ceruri și arată tainele, și Ți-a arătat Ție, împărate Nebucadnețar, ce se va întâmpla în vremurile de pe urmă. Visul tău și viziunile din capul tău, în patul tău, să fie astfel. (Dar există un Dumnezeu în ceruri care dezvăluie tainele sau secretele, și El ți-a arătat, o, împărate Nebucadnețar, ce lucruri vor veni în vremurile din urmă sau la sfârșitul veacului. Visul tău și viziunile din mintea ta, în patul tău, să fie astfel.)
29. Tu, rege, ai început să te gândești în patul tău la ce urma să se întâmple după aceste lucruri; iar cel care arată părțile intime (și cel care dezvăluie misterele sau secretele), ți-a arătat ce lucruri vor veni.
30. Și acest sacrament, [sau adevăr ascuns], mi se arată nu prin înțelepciunea care este în mine mai mult decât în toți oamenii vii, ci pentru ca interpretarea să fie dezvăluită regelui și

tu să cunoști gândurile sufletului tău. (Și acest secret, sau acest adevăr ascuns, mi se arată nu datorită unei înțelepciuni pe care o am mai mult decât oricine altcineva în viață, ci pentru ca interpretarea să poată fi dezvăluită regelui și pentru ca tu să cunoști gândurile din mintea ta.)

31. Tu, rege, ai văzut, și iată! ca o singură imagine măreață (Tu, rege, ai văzut, iată, o imagine mare, sau o figură mare); acea imagine era mare și înaltă de statură, stătea în fața ta și înfățișarea ei era înfricoșătoare.
32. Capul acestei imagini era din aur de cea mai bună calitate, dar pieptul și brațele erau din argint; cu siguranță, pântecele și coapsele erau din aramă, (Capul acestei statui era din aur de cea mai bună calitate, pieptul și brațele erau din argint, burta și coapsele erau din bronz,)
33. dar picioarele erau din fier; într-adevăr, o parte din picioare era din fier, iar o parte era din pământ. (iar picioarele erau din fier; iar o parte din picioare era din fier, iar o parte era din lut.)
34. Tu ai văzut astfel, până când o piatră a fost tăiată din munte, fără ajutorul mâinilor, și a lovit chipul în picioarele sale de fier și din pământ, și le-a zdrobit pe toate. (Tu ai văzut asta, până când o piatră a fost tăiată din deal, fără ajutorul vreunei mâini, și a lovit figura pe picioarele ei de fier și lut, spărgându-le în bucăți.)
35. Apoi fierul, țiglele/piatră de acoperiș, vasele de lut, arama, argintul și aurul au fost toate sparte și aruncate ca niște scântei stinse într-o mare sală de vară, răvășită de vânt, unde nu mai era loc pentru ele; într-adevăr, piatra care a lovit statuia s-a transformat într-un mare deal și a umplut tot pământul. (Apoi fierul, piatra de acoperiș, argila, bronzul, argintul și aurul au fost toate sparte în bucăți și împrăștiate ca scântei moarte pe o arie de treierat în timpul verii, care sunt purtate de vânt și nu mai pot fi găsite nicăieri; iar piatra care a lovit statuia s-a transformat într-un munte mare, care a umplut tot pământul.)

36. Acesta este visul. De asemenea, împărate, îți vom spune în fața ta interpretarea acesteia. (Acesta este visul. Și, o, rege, acum îți vom spune interpretarea lui.)
37. Tu ești regele regilor, iar Dumnezeul cerurilor ți-a dat domnia, puterea, imperiul și gloria; (Tu ești împăratul împăraților, și Dumnezeul cerului ți-a dat un regat, putere, imperiu și glorie;)
38. și El a dat în mâna ta toate lucrurile în care locuiesc fiii oamenilor, fiarele câmpului și păsările cerului, și a rânduit toate lucrurile sub stăpânirea ta; de aceea tu ești capul de aur.

39. Și un alt regat, mai mic decât al tău, se va ridica după tine; iar al treilea regat, unul de aramă, va stăpâni peste tot pământul. (După tine se va ridica un alt împărăție, mai mică decât a ta; apoi va veni a treia împărăție, una de bronz, care va stăpâni peste tot pământul.)

40. Iar al patrulea tărâm va fi ca fierul; așa cum fierul micșorează și îmblânzește toate lucrurile, tot așa va micșora și va distruge toate aceste tărâmuri. (Iar a patra împărăție va fi ca fierul; și, ca fierul, va zdrobi și va sfărâma totul, va supune totul și va face totul să se supună, astfel încât va micșora și va zdrobi toate aceste împărății.)

41. Cu adevărat, ai văzut o parte din picioare și degete, (sau degetele de la picioare), din pământ, [sau lut], ale unui olar, și o parte din fier, împărăția va fi împărțită (Și că ai văzut că o parte din picioare și degetele erau făcute din lut de olar, iar o parte erau făcute din fier, împărăția va fi împărțită); care totuși se va ridica (în sus) din plantarea fierului, prin faptul că ai văzut fierul amestecat cu o cărămidă de lut,
42. și degetele picioarelor, în parte din fier și în parte din pământ, în parte împărăția va fi fermă, iar în parte va fi distrusă. (și, la fel ca degetele de la picioare, erau în parte din fier și în parte din lut, tot așa și împărăția va fi în parte tare și puternică, iar în parte va fi sfărâmată și slabă.)
43. Cu adevărat, ai văzut fier amestecat cu lut, și cu adevărat acestea se vor amesteca cu sămânța omului; dar acestea nu se vor lipi una de alta, așa cum fierul nu se poate amesteca cu lutul. (Și că ai văzut fier amestecat cu lut, într-adevăr, oamenii își vor amesteca sămânța, adică se vor căsători între ei; dar nu vor rămâne uniți mult timp, la fel cum fierul nu poate fi amestecat cu lutul.)

44. Într-adevăr, în zilele acelor împărății, Dumnezeul cerurilor va ridica o împărăție care nu va fi distrusă până la sfârșit, iar împărăția lui nu va fi dată altui popor; va face mai puțin și va distruge toate aceste tărâmuri, și va rămâne fără sfârșit,
45. prin ceea ce ai văzut, că o piatră a fost tăiată din munte, fără ajutorul mâinilor omenești, și a redus, [sau a frânat], piatra de acoperiș, fierul, arama, argintul și aurul (prin ceea ce ai văzut, că o piatră a fost tăiată din munte, fără ajutorul vreunei mâini, și a zdrobit lutul, fierul, bronzul, argintul și aurul.) Marele Dumnezeu i-a arătat împăratului ce se va întâmpla în viitor; visul este adevărat, iar interpretarea lui este fidelă>>.

46. Atunci împăratul Nebucadnețar a căzut cu fața la pământ, s-a închinat lui Daniel și a poruncit să se aducă jertfe și tămâie, că aceștia ar trebui să fie sacrificați pentru el (pentru a putea fi sacrificați pentru el).
47. Atunci împăratul a vorbit și a zis lui Daniel: <<Cu adevărat, Dumnezeul tău este Dumnezeul zeilor și Domnul regilor, care dezvăluie tainele, pentru ca tu să poți descoperi acest sacrament>>, (sau adevărul ascuns). (Și astfel a vorbit împăratul și i-a zis lui Daniel: Cu adevărat, Dumnezeul tău este Dumnezeul zeilor și Domnul împăraților, care dezvăluie tainele, căci tu ai putut descoperi acest secret, sau această adevăr ascuns.)
48. Atunci împăratul l-a ridicat pe Daniel la înălțime și i-a dat multe daruri și mari (și i-a dat multe daruri mărețe); și l-a numit prinț și prefect, adică șef al justiției, peste toate provinciile Babilonului și stăpân peste toți înțelepții Babilonului.
49. Într-adevăr, Daniel a cerut regelui, iar acesta i-a pus pe Șadrac, Meșac și Abednego peste toate lucrările din provincia Babilonului; dar Daniel însuși era la porțile regelui (dar Daniel însuși se afla la curtea regelui).

CAPITOLUL 3

1. Împăratul Nebucadnețar a făcut o statuie de aur, înaltă de șaizeci de coți și lată de șase coți; și a așezat-o în câmpul/[câmpia] Dura, din provincia Babilon. (Și împăratul Nebucadnețar a făcut o statuie de aur, înaltă de șaizeci de coți și lată de șase coți; și a pus-o în câmpul/[câmpia] Dura/și a instalat-o în Câmpia Dura, în provincia Babilon.)
2. De aceea, Nebucadnețar a trimis să adune înțelepții, magistrații, judecătorii, ducii, tiranii, [sau oamenii puternici], prefectii și toți prinții țărilor, ca să se adune la sfințirea imaginii pe care o ridicase împăratul Nebucadnețar. (Atunci Nebucadnețar a trimis să se adune înțelepții, magistrații, judecătorii, conducătorii, oamenii puternici, prefectii și toți conducătorii sau toți guvernatorii provinciilor, ca să vină la sfințirea figurii pe care o ridicase împăratul Nebucadnețar.)
3. Atunci, înțelepții, magistrații, judecătorii, ducii, tiranii, (sau oamenii puternici), și cei mai buni oameni, care erau la putere, precum și toți prinții țărilor, s-au adunat pentru a participa la sfințirea imaginii pe care o ridicase împăratul Nebucadnețar. Într-adevăr, ei stăteau în fața imaginii pe care o ridicase Nebucadnețar; (Atunci s-au adunat înțelepții, magistrații, judecătorii, conducătorii, oamenii puternici, cei mai buni, care erau la putere, și toți guvernatorii provinciilor, pentru a participa cu toții la inaugurarea figurii pe care o ridicase împăratul Nebucadnețar. Și au stat în fața statuii pe care Nebucadnețar o ridicase;)
4. și un diacon a strigat cu putere: << Vi se spune vouă, popoare, neamuri și limbi; (și un strigător a strigat cu voce tare: Vă este spus vouă, tuturor popoarelor, națiunilor sau triburilor, de orice limbă;)
5. în ceasul în care veți auzi sunetul trâmbiței, al fluierului, al harpei, al sambucăi, al psalterionului, al simfoniei și al tuturor felurilor de muzică, cădeți și închinați-vă imaginii de aur pe care a făcut-o împăratul Nebucadnețar. (când veți auzi sunetul trâmbiței, al fluierului, al harpei, al cetrei, al lăutei, da, al simfoniei și al tuturor felurilor de muzică, cădeți și închinați-vă figurii de aur pe care a făcut-o împăratul Nebucadnețar.)
6. Cu adevărat, dacă cineva nu cade în genunchi și nu se închină, în aceeași clipă va fi aruncat într-un cuptor aprins>>. (Cu adevărat, dacă cineva nu cade în genunchi și nu se închină, în aceeași clipă va fi aruncat într-un cuptor cu foc aprins.)
7. De aceea, după aceste lucruri, imediat ce toate popoarele au auzit sunetul trâmbiței, al fluierului, al harpei, al sambucăi, al psalterionului, al simfoniei și al tuturor felurilor de muzică, toate popoarele, neamurile și limbile au căzut și s-au închinat imaginii de aur pe care o făcuse împăratul Nebucadnețar. (Și după aceste lucruri, de îndată ce tot poporul a auzit sunetul trâmbiței, al fluierului, al harpei, al cetrei și al lăutei, da, al unei simfonii și al tuturor felurilor de muzică, toate popoarele, triburile sau națiunile, de toate limbile, s-au aruncat cu fața la pământ și s-au închinat figurii de aur pe care o făcuse împăratul Nebucadnețar.)

8. Și în acel moment, oamenii din Caldeea s-au apropiat și i-au acuzat pe evrei, (Imediat, caldeenii s-au apropiat și i-au acuzat pe evrei,)
9. și au spus împăratului Nebucadnețar: <<Rege, trăiește fără sfârșit.
10. Tu, Rege, ai dat un decret ca fiecare om care aude sunetul trâmbiței, al fluierului, al harpei, al sambucăi, al psalterionului, al simfoniei și al tuturor felurilor de muzică să se

închine și să se prosterneze înaintea imaginii de aur; (Tu, rege, ai dat un decret ca oricine aude sunetul trâmbiței, al fluierului, al harpei, al țiterii, al lăutei, da, al simfoniei și al tuturor felurilor de muzică, să se închine și să se prosterneze înaintea figurii de aur.)
11. dacă cineva nu cade în genunchi și nu se închină, să fie aruncat în cuptorul aprins. (iar dacă cineva nu cade în genunchi și nu se închină, să fie aruncat în cuptorul cu foc aprins.)
12. De aceea, evreii Shadrach, Meshach și Abednego, pe care i-ai numit să se ocupe de treburile țării Babilonului, Rege, acești oameni au disprețuit porunca ta; ei nu cinstesc zeii tăi și nu se închină imaginii de aur pe care ai ridicat-o>>. (Și astfel sunt niște iudei, Șadrach, Meșach și Abednego, pe care i-ai pus peste lucrările provinciei Babilonului. O, rege, acești oameni au disprețuit porunca ta; ei nu cinstesc zeii tăi și nu se închină figurii de aur pe care ai ridicat-o.)

13. Atunci Nebucadnețar a poruncit, cu răzbunare și mânie, să fie aduși Șadrach, Meșach și Abednego, care au fost aduși anonimi în ochii regelui (care au fost aduși imediat în fața regelui.)
14. Iar regele Nebucadnețar a pronunțat și le-a zis: <<Oare Shadrach, Meshach și Abednego, voi nu cinstiți pe dumnezeii mei și nu vă închinați imaginii de aur pe care am făcut-o? (Iar regele Nebucadnețar le-a zis: Șadrach, Meșach și Abednego, chiar nu vă închinați zeilor mei și nu veneraţi figura de aur pe care am făcut-o și pe care am ridicat-o?)
15. Acum, fiți gata, în orice clipă veți auzi sunetul trâmbiței, al flautului, al harpei, al sambucăi, al psalterionului, al simfoniei și al tuturor felurilor de muzică, să vă închinați și să veneraţi imaginea pe care am făcut-o; că dacă nu vă închinați, în aceeași clipă veți fi aruncați în cuptorul aprins; și cine este Dumnezeu ca să vă scape din mâna mea?>> (Așadar, fiți gata, la orice oră veți auzi sunetul trâmbiței, al fluierului, al harpei, al țiterii și al lăutei, da, al unei simfonii și al tuturor felurilor de muzică, să vă închinați și să veneraţi figura pe care am făcut-o; dar dacă nu vă închinați, în aceeași clipă veți fi aruncați în cuptorul aprins cu foc; și atunci ce zeu vă va salva sau vă va izbăvi din puterea mea?)

16. Șadrach, Meșach și Abednego au răspuns și au zis regelui Nebucadnețar: << Nu este necesar să-ți răspundem la această întrebare.
17. Căci Dumnezeul nostru, pe care îl venerăm, ne poate salva din focul arzător și ne poate elibera din mâinile tale, rege. (Căci Dumnezeul nostru, pe care îl venerăm, ne poate salva din cuptorul aprins și ne poate izbăvi din mâinile tale, o, rege.)
18. Dacă nu va face aceasta, să știi, rege, că noi nu ne închinăm zeilor tăi și nu venerăm imaginea de aur pe care ai ridicat-o>>. (Dar chiar dacă nu va face asta, să știi, o, rege, că noi nu vom cinsti zeii tăi și nu ne vom închina figurii de aur pe care ai ridicat-o.)

19. Atunci Nebucadnețar a fost cuprins de o puternică răzbunare, iar privirea lui s-a schimbat față de Șadrach, Meșach și Abednego. Și a poruncit ca cuptorul să fie încălzit de șapte ori mai mult decât era încălzit de obicei. (Atunci Nebucadnețar s-a umplut de mânie, iar expresia feței lui s-a schimbat față de Șadrach, Meșach și Abednego. Și a poruncit ca cuptorul să fie încălzit de șapte ori mai tare decât se obișnuia.)

20. Și a poruncit celor mai puternici dintre oamenii săi să lege picioarele lui Șadrach, Meșach și Abednego și să-i arunce în cuptorul aprins. (Și a poruncit celor mai puternici oameni din armata sa să lege picioarele lui Șadrach, Meșach și Abednego și apoi să-i arunce în cuptorul cu foc aprins.)
21. Și imediat acei oameni au fost legați, cu pantaloni, căciuli, pantofi și haine, și au fost aruncați în mijlocul cuptorului aprins; (Imediat acei oameni au fost legați, purtând încă pantaloni, căciuli, pantofi și alte haine, și au fost aruncați în mijlocul cuptorului cu foc aprins.)
22. pentru că porunca regelui era strictă. Într-adevăr, cuptorul a fost încălzit la maxim; cu siguranță flacăra focului i-a ucis pe acei oameni care i-au trimis pe Șadrach, Meșach și Abednego în cuptor. (Și pentru că porunca regelui era neclintită, iar cuptorul era foarte încins, flacăra focului i-a ucis pe acei oameni care i-au aruncat pe Șadrach, Meșach și Abednego în cuptorul cu foc aprins.)
23. Într-adevăr, acești trei bărbați, Șadrach, Meșach și Abednego, au căzut legați în mijlocul cuptorului aprins. (Și acești trei bărbați, Șadrach, Meșach și Abednego, au căzut legați în mijlocul cuptorului cu foc aprins.)

24. Atunci împăratul Nebucadnețar s-a mirat, s-a ridicat în grabă și a zis celor mai de seamă dintre oamenii lui: << Nu am trimis noi trei oameni în lanțuri în mijlocul focului?>> Care au răspuns regelui și a zis: << Cu adevărat, rege>>. (Atunci împăratul Nebucadnețar s-a mirat, s-a ridicat în grabă și a zis celor mai buni dintre oamenii lui: Nu am trimis noi trei oameni în lanțuri în mijlocul focului? Și ei au răspuns regelui și au zis: Cu adevărat am făcut-o, o, rege.)
25. Regele a răspuns și a zis: << Iată! Văd patru oameni dezlegați, mergând în mijlocul focului, și nu este nimic corupt în ei; iar al patrulea seamănă cu Fiul lui Dumnezeu>> (iar înfățișarea celui de-al patrulea este ca a unui înger, sau ca a unui fiu al lui Dumnezeu/este ca a Fiului lui Dumnezeu.)
26. Atunci împăratul Nebucadnețar s-a apropiat de ușa cuptorului aprins și a zis: << Șadrach, Meșach și Abednego, slujitorii Dumnezeului cel viu, ieșiți și veniți>>. Și imediat Șadrach, Meșach și Abednego au ieșit din mijlocul focului. (Atunci împăratul Nebucadnețar s-a apropiat de ușa cuptorului cu foc aprins și a zis: Șadrach, Meșach și Abednego, slujitorii Dumnezeului cel viu și cel Preaînalt, ieșiți acum. Și imediat Șadrach, Meșach și Abednego au ieșit din mijlocul focului.)
27. Și înțelepții, magistrații, judecătorii și oamenii puternici ai regelui s-au adunat și i-au privit pe acei oameni, pentru că focul nu avea nicio putere asupra trupurilor lor și niciun fir de păr din capul lor nu era ars; de asemenea, pantalonii lor nu erau schimbați și mirosul de foc nu trecuse pe lângă ei. (Și înțelepții, magistrații, judecătorii și oamenii puternici ai regelui s-au adunat și au văzut că focul nu avea puterea să le facă rău trupurilor și că nici măcar un fir de păr de pe capul lor nu era ars; și că pantalonii lor nu erau arși, iar mirosul focului trecuse pe lângă ei sau nu mai rămăsese în jurul lor.)
28. Iar Nebucadnețar a izbucnit și a zis: << Binecuvântat fie Dumnezeul lor, adică al lui Șadrach, Meșach și Abednego, care a trimis îngerul Său și a izbăvit pe robii Săi care au

crezut în El (care a trimis îngerul său și a salvat pe robii săi care au crezut în El), a schimbat cuvântul regelui și a dat trupurile lor, ca să nu slujească și să nu se închine niciunui alt dumnezeu, decât numai Dumnezeului lor.
29. De aceea, eu hotărăsc că orice popor, limbă și neam care va vorbi cu blasfemie împotriva Dumnezeului lui Șadrach, Meșach și Abednego va pieri, iar casa lui va fi distrusă; căci nu este alt Dumnezeu care să poată salva astfel>>. (Și astfel, eu decretez că orice persoană, de orice limbă, trib sau națiune, care va rosti blasfemii împotriva Dumnezeului lui Șadrach, Meșach și Abednego, va fi omorâtă, iar casa ei va fi distrusă; căci nu există alt Dumnezeu care să poată salva pe cineva în acest fel.)
30. Atunci împăratul i-a promovat pe Șadrach, Meșach și Abednego în provincia Babilon; și a trimis în toată țara o epistolă, care conținea aceste cuvinte.

CAPITOLUL 4

1. Nebucadnețar, regele, scrie astfel tuturor popoarelor, [oamenilor] și limbilor care locuiesc pe tot pământul: <<pacea să vă fie înmulțită. (Regele Nebucadnețar scrie aceasta tuturor popoarelor și națiunilor, de orice limbă, care trăiesc pe tot pământul: pacea să vă fie înmulțită.)
2. Dumnezeul cel Înalt a făcut pentru mine minuni și lucruri uimitoare; de aceea mi-a făcut plăcere să predic minunile Lui, (Dumnezeul Cel Preaînalt a făcut miracole și minuni înaintea mea; și astfel mi-a făcut plăcere să predic despre minunile sale,)

3. căci acestea sunt mari, și despre minunile sale, căci acestea sunt puternice; și împărăția sa este o împărăție veșnică, iar puterea sa se întinde din generație în generație. (căci ele sunt mari, și despre minunile sale, căci ele sunt copleșitoare; iar împărăția lui este o împărăție veșnică, iar puterea lui este pentru totdeauna și întotdeauna.)

4. Eu, Nebucadnețar, mă odihneam în casa mea (mă simțeam confortabil în casa mea), și prosperam în palatul meu;
5. Am avut un vis care m-a înspăimântat; gândurile mele în pat și imaginile din mintea mea m-au tulburat. (Am avut un vis care m-a speriat; și gândurile mele în pat, și imaginile din capul meu, m-au tulburat foarte tare.)
6. Și am dat un decret ca toți înțelepții din Babilon să fie aduși înaintea mea, și că ar trebui să-mi arate interpretarea visului (și că ar trebui să-mi spună interpretarea visului).
7. Apoi au intrat ghicitori falși, astronomi, caldeeni și veghetori ai altarelor; și le-am povestit visul în fața lor, dar ei nu mi-au arătat semnificația lui, (Apoi au intrat ghicitorii, astrologii, caldeenii și cei care priveau la altare; și le-am povestit visul, dar ei nu mi-au putut spune interpretarea lui,)
8. până când omul din birou, Daniel, al cărui nume era Belteshazzar, după numele zeului meu, a intrat în fața mea, Daniel având în el duhul zeilor sfinți; și i-am povestit visul în fața lui. Și eu am spus:
9. Belteshazzar, prințul (falsilor) ghicitori, pe care îl cunosc, știu că ai în tine spiritul zeilor sfinți și că niciun sacrament, fie el privat, nu îți este imposibil; spune-mi viziunile din visele

pe care le-am avut și interpretarea lor. (O, Belteshazzar, șeful ghicitorilor, pe care îl cunosc, știu că ai în tine spiritul zeilor sfinți și că niciun secret, mister sau adevăr ascuns nu îți este imposibil; ascultă-mă despre viziunea visului meu pe care l-am avut și apoi spune-mi interpretarea lui.)

10. Aceasta este viziunea capului meu în patul meu. Am văzut, și iată! un copac era în mijlocul pământului, și înălțimea lui era foarte mare. (Aceasta este viziunea pe care am avut-o în minte, în patul meu. Am văzut, și iată! un copac era în mijlocul pământului, și înălțimea lui era foarte mare.)

11. Copacul era mare și puternic, înălțimea lui atingea cerul (și înălțimea sa atingea cerurile sau cerul), și se vedea până la marginile pământului.

12. Frunzele lui erau foarte frumoase, iar fructele lui erau foarte multe, și toată hrana era în el; animalele și fiarele sălbatice locuiau sub el, iar păsările cerului trăiau în ramurile lui, și fiecare om mânca din el. (Frunzele sale erau frumoase, fructele sale erau abundente și pe el era hrană pentru toți; fiarele sălbatice trăiau sub el, păsările cerului locuiau în ramurile sale și toți cei vii se hrăneau din el.)

13. Astfel am văzut în viziunea din mintea mea, pe patul meu. Și iată! un trezitor și sfânt a coborât din ceruri, (Am văzut asta în viziunea din mintea mea, în patul meu. Și iată! un observator, da, un sfânt, a coborât din ceruri,)

14. și a strigat cu putere, și a spus astfel: "Tăiați copacul, tăiați ramurile lui, scuturați frunzele lui și împrăștiați roadele lui; fugiți, animale care vă aflați sub el, și păsări din ramurile lui. (și a strigat cu voce tare și a spus aceasta: Tăiați copacul, tăiați ramurile lui, scuturați frunzele lui și împrăștiați roadele lui; să fugă fiarele care se află sub el și să zboare păsările din ramurile lui.)

15. Cu toate acestea, rădăcinile sale vor rămâne în pământ, iar el va fi legat cu lanțuri de fier și de aramă, în ierburi care sunt în afară; și să fie udat cu roua cerului, iar partea lui să fie cu fiarele sălbatice, în iarba pământului. (Dar lăsați ciotul copacului, cu rădăcinile lui, să rămână în pământ, și să fie legat cu o bandă de fier și de bronz, în mijlocul ierburilor care sunt afară; și să fie stropit cu roua cerului, iar partea lui să fie cu fiarele sălbatice printre ierburi sau pe pășunile țării.)

16. Inima lui să fie schimbată din inima omului, și să i se dea inima unei fiare sălbatice, și să fie schimbată de șapte ori. (Și să i se schimbe inima de om și să i se dea o inimă de fiară sălbatică, iar apoi să treacă șapte ani peste el.)

17. În sentința celor treji se consideră, și este cuvântul și cererea sfinților, până când oamenii vii vor ști că Dumnezeul cel înalt este Domnul în împărăția oamenilor; și o va da cui va dori, și va hirotonisi pe cel mai blând om". (În decizia celor ce veghează astfel este

hotărât, și acesta este cuvântul și cererea sfinților, până când toți cei vii vor ști că Dumnezeul Cel Preaînalt este Domnul peste împărăția oamenilor; și el o va da cui va dori, și poate să hirotonească chiar și pe cea mai umilă persoană.)

18. Eu, Nebucadnețar, împăratul, am avut acest vis. De aceea, Belteshazzar, spune repede interpretarea, căci toți înțelepții din împărăția mea nu sunt în stare să-mi spună soluția; dar tu poți, căci duhul zeilor sfinți este în tine>>. (Eu, regele Nebucadnețar, am avut acest vis. Deci, Belteshazzar, spune-mi repede interpretarea, căci toți înțelepții din împărăția mea nu mi-au putut-o spune; dar știu că tu poți, căci Spiritul zeilor sfinți este în tine.)

19. Atunci Daniel, al cărui nume era Belteshazzar, a început să se gândească în sinea lui, ca într-o oră, și gândurile lui l-au tulburat. Într-adevăr, regele a răspuns și a zis: <<Belteshazzar, visul și tâlcuirea lui să nu te tulbure>>. Belteshazzar a răspuns și a zis:<<Domnul meu, visul este pentru cei care te urăsc, iar interpretarea lui este pentru dușmanii tăi. (Atunci Daniel, numit Belteshazzar, a început să se gândească în sinea lui, timp de o oră, și gândurile lui l-au tulburat. Și regele a zis: Belteshazzar, nu lăsa visul sau interpretarea lui să te tulbure. Și Belteshazzar a răspuns: Domnul meu, aș vrea ca visul să fie pentru cei care te urăsc, iar interpretarea lui să fie pentru dușmanii tăi, și nu pentru tine.)
20. Copacul pe care l-ai văzut înalt și puternic, a cărui înălțime se întindea până la cer (a cărui înălțime se întindea până la ceruri sau până la cer), și care putea fi văzut din fiecare țară,
21. cu ramurile sale cele mai frumoase, cu roadele sale abundente, cu hrana tuturor celor care se află în el, cu animalele câmpului care locuiau sub el și cu păsările cerului care locuiau în ramurile sale, (cu ramurile sale frumoase, fructele sale abundente, hrana pe care o oferea tuturor, animalele câmpului care trăiau sub el și păsările cerului care trăiau în ramurile sale,)
22. Tu ești, rege, cel care ai fost mărit și ai devenit puternic, iar măreția ta a crescut și a ajuns până la ceruri, iar puterea ta până la marginile pământului. (Tu ești acela, o, rege, care ai fost mărit și ai crescut puternic, iar măreția ta a crescut și a ajuns până la ceruri, sau până la cer, iar puterea ta până la marginile pământului.)
23. Într-adevăr, regele a văzut un trezitor și sfânt coborând din cer și spunând: << Tăiați copacul și distrugeți-l, dar lăsați semințele rădăcinilor sale în pământ, și legați-l cu fier și aramă, în iarbă, afară; și să fie stropit cu roua cerului, iar hrana lui să fie cu fiarele sălbatice, până când se vor schimba șapte vremuri asupra lui; (Într-adevăr, regele a văzut un observator, da, un sfânt, coborând din cer și spunând: Tăiați copacul și distrugeți-l, dar lăsați ciotul copacului, cu rădăcinile sale, în pământ, și legați-l cu o bandă de fier și de bronz, în mijlocul ierburilor care sunt afară; și să fie stropit cu roua cerului, iar hrana lui să fie cu fiarele sălbatice, până când vor trece șapte ani peste el;)
24. Aceasta este interpretarea sentinței Celui Preaînalt, sentință care a fost pronunțată asupra domnului meu, regele. (Aceasta este interpretarea decretului Celui Preaînalt Dumnezeu, decret care a fost dat domnului meu, regele.)
25. Ei te vor alunga dintre oameni, și locuința ta va fi printre animale și fiare sălbatice, și vei mânca fân, ca un bou, dar vei fi și udat cu roua cerului, și de șapte ori te vei schimba, până

când vei ști că Dumnezeul cel înalt este Domnul peste împărăția oamenilor și o dă cui vrea. (Te vor izgoni din mijlocul poporului, și locuința ta va fi printre animale și fiare sălbatice, și vei mânca iarbă, ca un bou, dar vei fi stropit cu roua cerului, și șapte ani vor trece peste tine, până când vei ști sau vei recunoaște că Dumnezeul Cel Preaînalt este Domnul peste împărăția popoarelor și o dă cui vrea.)
26. Cu adevărat, el a poruncit ca sămânța rădăcinilor sale, adică a copacului, să fie lăsată, împărăția ta va rămâne a ta, după ce vei ști că puterea este din cer. (Și că a poruncit ca ciotul copacului, cu rădăcinile sale, să fie lăsat, astfel încât împărăția ta să rămână cu tine, după ce vei ști sau vei recunoaște că puterea vine din cer.)
27. De aceea, rege, ascultă sfatul meu, și din nou - cumpără-ți păcatele cu fapte de milă, și din nou - cumpără-ți răutățile cu milă față de săraci; poate că Dumnezeu îți va ierta greșelile>>. (Așadar, o, rege, lasă sfatul meu să-ți fie pe plac, și răscumpără-ți păcatele cu fapte de milă, răscumpără-ți răutățile cu milă față de săraci; poate că Dumnezeu îți va ierta greșelile.)

28. Toate aceste lucruri s-au abătut asupra împăratului Nebucadnețar. (Și într-adevăr, toate aceste lucruri s-au întâmplat împăratului Nebucadnețar.)
29. După împlinirea celor douăsprezece luni, el se plimba prin sala (palatului) din Babilon; (Da, după douăsprezece luni, când se plimba prin sala palatului din Babilon;)
30. iar regele a răspuns și a zis: << Oare nu este aceasta Babilonul, cetatea cea mare, pe care am zidit-o în casa împărăției, în puterea tăriei mele și în slava frumuseții mele?>> (iar regele își spuse în sinea lui: Nu este aceasta Babilonul, marele oraș, pe care l-am construit ca capitală a regatului meu, sau a imperiului meu, prin puterea mea și în gloria frumuseții mele?)
31. Când cuvântul era încă în gura regelui, o voce s-a auzit din cer (și a spus): <<Nebucadnețar, rege, ți se spune: Împărăția ta ți-a fost luată, (Și când aceste cuvinte erau încă în gura regelui, o voce s-a auzit din cer și a spus: Împăratule Nebucadnețar, ți se spune: Împărăția ta ți-a fost luată acum/ Împărăția ta îți este acum luată,)
32. vei fi alungat dintre oameni și vei locui cu animalele sălbatice; vei mânca iarbă, ca un bou, și vei suferi șapte schimbări, până când vei recunoaște că Dumnezeul cel înalt este Domnul împărăției oamenilor și o dă cui vrea>>. (vei fi alungat dintre oameni și vei locui împreună cu fiarele și cu animalele sălbatice; vei mânca iarbă, ca un bou, și vor trece șapte ani peste tine, până când vei ști sau vei recunoaște că Dumnezeul Cel Preaînalt este Domnul peste împărăția popoarelor și o dă cui vrea.)
33. În aceeași clipă, cuvântul s-a împlinit asupra lui Nebucadnețar, care a fost alungat dintre oameni și a mâncat iarbă, ca un bou, iar trupul lui s-a acoperit cu roua cerului, până când părul lui a crescut ca (penele) vulturilor, iar unghiile lui au devenit ca unghiile [sau ghearele] păsărilor. (În acea însăși clipă, cuvântul s-a împlinit asupra lui Nebucadnețar, care a fost alungat dintre oameni și a mâncat iarbă, ca un bou, iar trupul lui a fost stropit cu roua cerului, până când părul lui a crescut ca penele vulturilor, iar unghiile lui ca ghearele păsărilor.)

34. De aceea, după sfârșitul zilelor, eu, Nebucadnețar, mi-am ridicat ochii spre cer, și mintea mi-a fost redată; și l-am binecuvântat pe Cel Preaînalt, și l-am lăudat și l-am slăvit pe Cel ce trăiește fără sfârșit; căci puterea lui este putere veșnică, și împărăția lui este din generație în generație. (Și astfel, la sfârșitul acestor zile, eu, Nebucadnețar, mi-am ridicat ochii spre cer, și mintea mea, sau sănătatea mea mintală, mi-a fost redată; și l-am binecuvântat pe Dumnezeul Cel Preaînalt, și l-am lăudat și glorificat pe Cel ce trăiește veșnic; pentru că puterea Lui este putere veșnică, iar împărăția Lui este veșnică și nestrămutată.)

35. Și toți locuitorii pământului sunt considerați ca nimic în fața lui; căci el face după voia lui, atât în oștirile cerului, cât și printre locuitorii pământului, și nimeni nu poate să se împotrivească mâinii lui și să-i spună: << De ce ai făcut asta?>> (Și toți locuitorii pământului sunt considerați de El ca fiind nimic, căci El face după voia Sa, atât cu oștirile cerului, cât și cu locuitorii pământului, și nu este nimeni care să se poată opune puterii Lui și să-I spună: De ce ai făcut asta?)

36. În acel moment, mintea mi-a revenit și am ajuns să apreciez pe deplin onoarea și corectitudinea regatului meu, iar silueta mi-a revenit; (În acel moment, mintea mea, sau sănătatea mea mintală, mi-au revenit, și am fost pe deplin restaurat la onoarea, frumusețea și gloria regatului meu;) și cei mai buni oameni ai mei și magistrații mei m-au căutat, și am fost pus în regatul meu, și faptele mele mărețe au devenit și mai mărețe pentru mine.
37. Acum, prin urmare, eu, Nebucadnețar, laud, măresc și slăvesc pe Împăratul cerurilor, căci toate lucrările Lui sunt adevărate și toate căile Lui sunt drepte; și El poate smeri [sau (face) umili] pe cei care umblă în mândrie. (Și acum eu, Nebucadnețar, laud, măresc și slăvesc pe Împăratul cerurilor, căci toate lucrările Lui sunt adevărate, și toate căile Lui sunt drepte și juste; și El poate umili sau coborî pe toți cei care umblă în mândrie.)

CAPITOLUL 5

1. (Câțiva ani mai târziu,) regele Belșazar a dat o mare petrecere pentru cei mai buni o mie de oameni ai săi, și fiecare a băut după vârsta sa. (Câțiva ani mai târziu, regele Belșazar a dat o mare petrecere pentru o mie dintre cei mai buni oameni ai săi, și toți au băut împreună.)
2. Într-adevăr, regele, aflat în stare de ebrietate, a poruncit să fie aduse vasele de aur și de argint pe care tatăl său, Nebucadnețar, le luase din templul din Ierusalim, pentru ca regele, cei mai buni oameni ai săi, soțiile și concubinele sale să bea din acele vase. (Apoi regele, acum beat, a poruncit să fie aduse vasele de aur și argint pe care Nebucadnețar, predecesorul său, le luase din Templul din Ierusalim, pentru ca împăratul, cei mai buni oameni ai săi, soțiile și concubinele sale să poată bea din acele vase.)
3. Apoi au fost aduse la lumină vasele de aur și de argint pe care le luase din templul din Ierusalim; iar regel, cei mai buni oameni ai lui, soțiile și concubinele lui au băut din acele vase. (Apoi au fost aduse vasele de aur și argint care fuseseră scoase din Templul din

Ierusalim, iar împăratul, cei mai buni oameni ai săi, soțiile și concubinele sale au băut din acele vase.)
4. Au băut vin și au lăudat zeii lor din aur, argint, aramă, fier, lemn și piatră. (Au băut vin și au lăudat zeii lor făcuți din aur, argint, aramă, fier, lemn și piatră.)

5. În aceeași clipă, au apărut degete, ca ale unei mâini omenești, care scriau lângă sfeșnic, pe partea netedă a zidului sălii regelui; și regele a văzut degetele mâinii care scria. (În aceeași clipă, au apărut degete, ca ale unei mâini de om, care scriau în fața lămpii, pe partea netedă a peretelui sălii regelui; iar regele privea degetele mâinii care scria.)
6. Atunci fața împăratului s-a schimbat, gândurile lui l-au tulburat, încheieturile lui s-au slăbit și genunchii i s-au zdruncinat. (Atunci fața regelui păli, gândurile îl tulburară, încheieturile i se slăbiră, iar genunchii i se zdruncinară unul de altul.)
7. De aceea, regele a strigat cu putere să fie aduși astronomii, caldeenii și ghicitorii care se uitau la altare. Împăratul a vorbit și a zis înțelepților din Babilon: <<Oricine va citi această scriptură și îmi va dezvălui interpretarea ei, va fi îmbrăcat în purpură, va purta o bandă de aur la gât și va fi al treilea în regatul meu>>. (Atunci regele a strigat cu voce tare să fie aduși astrologii, caldeenii și ghicitorii care se uitau la altare. Atunci regele a vorbit și a zis înțelepților din Babilon: Oricine va citi această scriere și îmi va dezvălui interpretarea ei, va fi îmbrăcat în purpură, va avea o bandă de aur în jurul gâtului și va fi al treilea în ierarhia puterii din împărăția mea.)
8. Atunci au intrat toți înțelepții împăratului, dar nu au putut citi scriptura și nici să-i arate regelui interpretarea ei. (Atunci au intrat toți înțelepții împăratului, dar nu au putut citi scrierea și nici nu au putut să-i spună împăratului interpretarea ei.)
9. De aceea, regele Belșazar era destul de tulburat, iar veselia lui se schimbase, dar și cei mai buni oameni ai lui erau tulburați. (Și astfel, împăratul Belșazar a fost foarte tulburat, iar fața lui era palidă, și chiar și cei mai buni oameni ai lui erau tulburați.)

10. Într-adevăr, regina intră în casa ospățului, pentru ceea ce se întâmplase regelui și celor mai buni oameni ai săi; și ea vorbi și zise: <<(O) Rege, trăiește fără sfârșit. Gândurile tale să nu te tulbure, iar chipul tău nu se schimbe (Nu lăsa gândurile să te tulbure și fața să-ți fie atât de palidă.)
11. În împărăția ta se află un om care are în el spiritul zeilor sfinți, iar în zilele tatălui tău s-au găsit în el cunoaștere și înțelepciune; pentru că tatăl tău, Nebucadnețar, l-a făcut prinț al astronomilor, al vrăjitorilor, al caldeenilor și al ghicitorilor care priveau altarele; într-adevăr, tatăl tău, rege, a făcut aceasta; (În împărăția ta se află un om care are în el spiritul zeilor sfinți, iar în zilele predecesorului tău s-au găsit în el cunoaștere și înțelepciune; din această cauză, Nebucadnețar, predecesorul tău, l-a numit șef al astrologilor, vrăjitorilor, caldeenilor și ghicitorilor care priveau la altare; cu adevărat, predecesorul tău, o, rege, a făcut aceasta;)
12. căci în el, adică în Daniel, căruia regele îi pusese numele Belteshazzar, se găsea mai mult spirit, mai multă prudență, mai multă înțelegere, interpretarea viselor, arătarea lucrurilor ascunse și rezolvarea lucrurilor legate. Acum, chemați-l pe Daniel, și el va spune interpretarea>>. (pentru că în el, adică în Daniel, căruia împăratul îi dăduse numele

Belteshazzar, se găseau mari abilități, multă prudență sau înțelepciune, pricepere, interpretarea viselor, dezvăluirea tainelor sau a secretelor și rezolvarea lucrurilor dificile. Acum cheamă-l pe Daniel, și el îți va spune interpretarea.)

13. De aceea, Daniel a fost adus în fața împăratului. Căruia regele menționat mai sus i-a spus: <<Tu ești Daniel, unul dintre fiii captivi din Iuda, pe care tatăl meu, regele (pe care predecesorul meu, regele), l-a adus din Iuda?
14. Am auzit despre tine, că ai în tine spiritul zeilor, și că în tine se găsesc mai multă cunoaștere, înțelegere și înțelepciune.
15. Și acum, înțelepți, astronomi, au intrat în fața mea, pentru a citi această scriptură și pentru a-mi arăta interpretarea ei; și nu mi-au putut spune înțelesul acestui cuvânt. (Și acum, înțelepții, da, astrologii, au venit înaintea mea, să citească această scriere și să-mi spună interpretarea ei; dar nu mi-au putut spune înțelesul sau semnificația acestor cuvinte.)
16. Desigur că am auzit de tine, că poți interpreta lucrurile obscure și dezlega lucrurile legate; de aceea, dacă poți citi Scriptura și îmi poți arăta interpretarea ei, vei fi îmbrăcat în purpură, vei avea o bandă de aur în jurul gâtului și vei fi al treilea prinț în împărăția mea>>. (Desigur că am auzit de tine, că poți interpreta lucruri secrete sau ascunse și poți dezlega lucruri legate; și astfel, dacă poți citi această scriere și îmi poți spune interpretarea ei, vei fi îmbrăcat în purpură, vei avea o bandă de aur în jurul gâtului și vei fi al treilea în putere în toată împărăția mea.)

17. La care Daniel a răspuns și a zis înaintea împăratului: <<Darurile tale să fie ale tale, și dă altuia darurile casei tale; cu adevărat, rege, îți voi citi Scriptura și îți voi arăta interpretarea ei. (La care Daniel a răspuns și a zis împăratului: Păstrează-ți darurile pentru tine și dăruiește altcuiva darurile din casa ta; dar, o, rege, îți voi citi această scriere și îți voi spune interpretarea ei.)
18. O! rege, Dumnezeul cel Preaînalt i-a dat tatălui tău, Nebucadnețar, împărăția, slava, măreția și cinstea. (O! rege, Dumnezeul Cel Preaînalt i-a dat împărăția, slava, măreția și cinstea lui Nebucadnețar, predecesorul tău.)
19. Și pentru marea venerație pe care i-o arăta lui Nebucadnețar, toate popoarele, neamurile și limbile tremurau și se temeau de el; el omora pe cine voia, lovea pe cine voia, înălța pe cine voia și înjosea pe cine voia. (Și pentru puterea mare pe care i-a dat-o lui Nebucadnețar, toate popoarele, triburile sau națiunile, de orice limbă, tremurau și se temeau de el; el omora pe cine voia, lovea pe cine voia, înălța sau ridica pe cine voia și umilea pe cine voia.)
20. Căci, când inima lui s-a înălțat și spiritul lui s-a împietrit în mândrie, a fost detronat de pe tronul domeniului său (a fost detronat de pe tronul regatului său); și gloria lui a fost luată,
21. și a fost izgonit dintre fiii oamenilor; dar și inima lui era ca a fiarelor, și locuia cu măgarii sălbatici; mânca fân ca un bou, și trupul lui era colorat de roua cerului, până când a înțeles că Cel Preaînalt are putere în împărăția oamenilor și că va ridica pe cine va vrea; (și a fost alungat dintre oameni; și mintea lui a devenit ca a fiarelor, iar locuința lui era printre măgarii sălbatici sau printre fiarele sălbatice; și mânca iarbă, ca un bou, iar trupul lui era

stropit cu roua cerului, până când a recunoscut că Dumnezeul Cel Preaînalt are putere asupra împărăției oamenilor și că va ridica peste ea pe cine va dori;)
22. Iar tu, Belșazar, fiul lui, nu ți-ai smerit inima, când ai aflat toate aceste lucruri; (Iar tu, Belșazar, succesorul său, nu ți-ai smerit inima și nu ai devenit umil, chiar dacă știai toate aceste lucruri;)
23. dar tu te-ai ridicat împotriva Domnului cerurilor, și vasele casei Lui au fost aduse înaintea ta, și tu, și cei mai buni dintre oamenii tăi, și nevestele tale, și concubinele tale, ați băut vin din vasele acelea; și ai lăudat zei de argint, de aur, de aramă, de fier, de lemn și de piatră, care nu văd, nu aud și nu simt; cu siguranță nu l-ai slăvit pe Dumnezeu, care are în mâna Sa suflarea ta și toate căile tale. (dar tu te-ai ridicat împotriva Domnului cerurilor, și vasele casei Lui au fost aduse înaintea ta, și tu, și cei mai buni dintre oamenii tăi, și nevestele tale, și concubinele tale, ați băut vin din vasele acelea; și ai lăudat zei făcuți din argint, aur, bronz, fier, lemn și piatră, care nu văd, nu aud și nu simt; cu siguranță nu l-ai slăvit pe Dumnezeu, care are suflarea ta și toate căile tale în mâinile sale.)
24. De aceea, degetul mâinii a fost trimis de el, mâna care a scris ceea ce este scris. (Și astfel degetele acestei mâini au fost trimise de la el, mâna care a scris ceea ce este scris.)

25. Cu adevărat, aceasta este scrierea care este descrisă: Mene, Tekel, Peres. (Cu adevărat, acesta este scrisul care este scris acolo: Mene, Tekel, Upharsin.)
26. Și aceasta este interpretarea cuvântului: Mene, Dumnezeu a numărat împărăția ta și a împlinit-o; (Iată interpretarea cuvintelor: Mene, Dumnezeu a numărat zilele împărăției tale și a pus capăt acesteia;)
27. Tekel, ai fost cântărit pe o balanță și ai fost găsit mai puțin; (Tekel, ai fost cântărit pe o balanță și ai fost găsit lipsit;)
28. Peres, împărăția ta este împărțită și dată mezilor și perșilor>>. (Peres, împărăția ta este împărțită sau divizată și este dată mezilor și persanilor.)

29. Atunci, la porunca regelui, Daniel a fost îmbrăcat în purpură și i s-a pus o bandă de aur la gât; și se spunea despre el că avea putere și era al treilea în regat. (Atunci, la porunca regelui, Daniel a fost îmbrăcat în purpură și i s-a pus o bandă de aur în jurul gâtului; și se spunea despre el că avea putere și era al treilea în împărăție.)

30. În aceeași noapte, Belșazar, împăratul Caldeilor, a fost ucis într-un mod violent; (În aceeași noapte, Belșazar, împăratul caldeenilor, a fost ucis;)
31. iar Darius din Media/și Darius din Medes a fost succesorul regatului, și avea șaizeci și doi de ani. (iar Darius Medul i-a succedat în împărăție/iar Darius Medul i-a preluat împărăția, având vârsta de șaizeci și doi de ani.)

CAPITOLUL 6

1. Darius a fost mulțumit și a numit șaizeci de duci peste domeniu, că ar trebui să fie în tot regatul său. (Și lui Darius i-a plăcut aceasta, și a numit o sută douăzeci de guvernatori peste împărăție, ca să fie în toată împărăția lui.)

2. Și peste ei a rânduit trei prinți, dintre care unul era Daniel; că ducii ar trebui să le dea dreptate, iar regele nu ar trebui să suporte niciun disconfort. (Și peste ei a rânduit trei prinți, dintre care unul era Daniel; astfel încât guvernatorii să le poată raporta, iar regele să nu sufere niciun fel de necaz.)
3. De aceea Daniel i-a biruit pe toți prinții și ducii, pentru că în el era mai mult din duhul lui Dumnezeu. Cu siguranță, regele intenționa să-l hirotonească peste tot regatul. (Și în curând Daniel i-a întrecut pe ceilalți prinți și guvernatori, pentru că avea mai multă abilitate dată de Dumnezeu decât oricare dintre ceilalți. Și regele a hotărât să-l numească stăpân peste tot regatul.)
4. De aceea, prinții și ducii, fie prefecti, căutau să găsească un motiv împotriva lui Daniel, care era de partea regelui; dar nu găseau niciun motiv și nicio suspiciune, pentru că el era credincios și nu se găsea în el niciun reproș și nicio suspiciune. (Astfel, ceilalți prinți și guvernatori, sau prefectii, au căutat să găsească un motiv împotriva lui Daniel, care stătea lângă rege, dar nu au găsit niciun motiv sau pricină de suspiciune împotriva lui, pentru că era credincios și nu se găsea în el niciun cusur sau suspiciune.)
5. De aceea, acei oameni au spus: <<Nu vom găsi niciun motiv pentru acest Daniel, ci doar în legea Dumnezeului său>>. (Și astfel au spus acei oameni: Nu vom găsi niciun motiv împotriva acestui Daniel, cu excepția, poate, a Legii Dumnezeului său.)

6. Atunci prinții și ducii i-au făcut regelui o sugestie falsă și i-au spus astfel: <<Rege Darius, trăiește veșnic. (Atunci prinții și guvernatorii i-au făcut regelui o sugestie vicleană și i-au spus: Rege Darius, să trăiești veșnic.)
7. Toți prinții din domenul tău, magistrații, ducii, senatorii și judecătorii au hotărât ca regele să emită un decret și o poruncă prin care orice om care va adresa o rugăminte oricărui zeu sau om, în termen de treizeci de zile, cu excepția ta, rege, să fie aruncat în groapa cu lei. (Toți prinții regatului tău, magistrații, guvernatorii, senatorii și judecătorii s-au sfătuit și au hotărât că regele trebuie să emită un decret, o poruncă sau un ordin prin care să se stabilească că, timp de treizeci de zile, oricine va cere ceva de la vreun zeu sau de la vreun om, în afară de tine, rege, va fi aruncat în groapa cu lei.)
8. Acum, rege, confirmă sentința și scrie decretul, ca ceea ce a fost hotărât de mezi și persani să nu fie schimbat și să nu fie permis nimănui să-l încalce>>. (Și acum, o, rege, confirmă această hotărâre și scrie decretul, ca ceea ce a fost hotărât de mezi și persani să nu fie schimbat și să nu fie legal ca cineva să-l încalce.)
9. Într-adevăr, regele Darius a emis și a confirmat decretul. (Și astfel, regele Darius a emis și a confirmat decretul.)

10. Când Daniel a aflat acest lucru, adică că legea fusese promulgată, a intrat în casa sa; și, în timp ce ferestrele din camera sa erau deschise împotriva Ierusalimului, de trei ori pe zi, își pleca genunchii, venera/adora, recunoștea înaintea Dumnezeului său, așa cum obișnuia să facă înainte. (Și când Daniel a aflat despre aceasta, adică despre promulgarea legii, a intrat în casa lui; și la ferestrele solariului său/camerei sale, care erau deschise spre Ierusalim, de trei

ori pe zi îngenunchea, se închina și-și mărturisea credința în Dumnezeul său, așa cum obișnuia să facă înainte de emiterea decretului.)
11. De aceea, acei oameni au cercetat cu multă atenție și l-au găsit pe Daniel rugându-se și implorându-l pe Dumnezeul său.
12. Și s-au apropiat și au vorbit regelui despre poruncă, (și au zis): <<Rege, nu ai poruncit tu că oricine ar întreba pe zei sau pe oameni, până la treizeci de zile, altul decât pe tine, rege, ar trebui să fie aruncat în groapa cu lei?>> La care împăratul le-a răspuns și a zis: <<Cuvântul este adevărat, prin decretul mezilor și persanilor, care nu poate fi încălcat>>. (Și au venit și i-au vorbit regelui despre porunca lui, sau despre ordinul lui, și au zis: O, rege, nu ai poruncit tu că, timp de treizeci de zile, oricine ar cere ceva de la zei sau de la oameni, în afară de tine, o, rege, acea persoană ar trebui trimisă în groapa cu lei? La care împăratul a răspuns și a zis: Cuvântul este adevărat, prin decretul mezilor și persanilor, care nu poate fi încălcat.)
13. Atunci ei au răspuns și au zis înaintea regelui: <<Daniel, unul dintre fiii captivi ai lui Iuda, nu a ținut seama de legea ta și de porunca pe care ai dat-o, ci de trei ori pe zi se roagă cu stăruință>>. (Atunci ei au răspuns și au zis împăratului: Daniel, unul dintre fiii captivi ai lui Iuda, nu a ținut seama de legea ta și de porunca sau ordonanța pe care ai dat-o, ci de trei ori pe zi se roagă cu stăruință Dumnezeului său.)

14. Când regele a auzit aceste cuvinte, i-a părut foarte rău, și s-a hotărât să-l salveze pe Daniel (și s-a hotărât să încerce să-l salveze pe Daniel); și până la apusul soarelui s-a chinuit pentru a-l elibera.
15. Dar acei oameni l-au înțeles pe rege și i-au spus: <<Să știi, rege, că este legea mezilor și a persanilor, că nu este permisă schimbarea niciunui decret pe care îl hotărăște regele>>. (Dar acei oameni au înțeles ce încerca să facă regele și i-au spus: O, rege, știi că legea mezilor și persanilor nu permite schimbarea niciunui decret pe care l-a dat regele.)

16. Atunci regele a poruncit să-l aducă pe Daniel, și l-au trimis în groapa cu lei. Iar regele i-a zis lui Daniel: << Dumnezeul tău, pe care îl venerezi mereu, te va izbăvi>>. (Atunci regele a poruncit să-l aducă pe Daniel și să-l arunce în groapa cu lei. Și regele i-a spus lui Daniel: Dumnezeul tău, pe care îl venerezi pentru totdeauna, te va salva.)
17. S-a adus o piatră și s-a pus la gura gropii, pe care regele a sigilat-o cu inelul său și cu inelele celor mai buni oameni ai săi, ca să nu se facă nimic împotriva lui Daniel.
18. Apoi regele s-a dus în casa lui, a dormit fără să cineze și nu i s-au adus mâncăruri; în plus, somnul l-a părăsit. (Apoi regele s-a întors la palatul său și s-a culcat fără să cineze, da, nu i s-a adus niciun fel de mâncare; dar somnul l-a părăsit cu totul.)

19. Apoi, regele s-a ridicat în prima parte a dimineții următoare, și s-a dus în grabă la groapa cu lei; (Apoi, dimineața devreme, împăratul s-a sculat și s-a dus în grabă la groapa cu lei;)
20. și s-a apropiat de groapă, a strigat către Daniel cu voce plângătoare și i-a vorbit: <<Daniel, slujitorul Dumnezeului cel viu, crezi că Dumnezeul tău, pe care-L slujești mereu, te va izbăvi de lei?>> (și s-a apropiat de groapă, a strigat către Daniel cu voce plângătoare și

i-a vorbit, zicând: Daniel, slujitorul Dumnezeului celui viu, știi acum/îmi spui tu dacă Dumnezeul tău, pe care îl slujești pentru totdeauna, te-a salvat de lei?)
21. Daniel a răspuns regelui și a zis: <<Rege, trăiește fără sfârșit. (Daniel a răspuns regelui și a zis: O, rege, să trăiești veșnic!)
22. Dumnezeul meu a trimis îngerul său și a închis gurile leilor, iar ei nu mi-au făcut niciun rău, pentru că am dreptate înaintea lui; dar, de asemenea, rege, nu am comis nicio fărădelege înaintea ta>>. (Dumnezeul meu a trimis îngerul său și a închis gurile leilor, iar ei nu mi-au făcut niciun rău, pentru că dreptatea și nevinovăția se găsesc în mine înaintea lui; și, de asemenea, o, rege, nu am comis nicio fărădelege împotriva ta.)
23. Atunci regele s-a bucurat foarte mult pentru el și a poruncit ca Daniel să fie scos din groapă. Și Daniel a fost scos din groapă, și nu s-a găsit nici o vătămare pe el, pentru că el a crezut în Dumnezeul său. (Atunci regele s-a bucurat foarte mult și a poruncit ca Daniel să fie scos din groapă. Și Daniel a fost scos din groapă, și nu s-a găsit nici o rană sau vătămare pe el, pentru că el crezuse în Dumnezeul său.)
24. Într-adevăr, regele a poruncit, și acei oameni care l-au acuzat pe Daniel au fost aduși și aruncați în groapa cu lei, ei, fiii lor și nevestele lor; și nu au ajuns pe podeaua gropii, căci leii i-au sfâșiat și le-au zdrobit toate oasele. (Și regele a poruncit, și acei oameni care îl acuzaseră pe Daniel au fost aduși și aruncați în groapa cu lei, împreună cu fiii și nevestele lor; și nici măcar nu ajunseseră pe trotuar sau pe podeaua gropii, când leii s-au năpustit asupra lor, le-au rupt toate oasele și au murit cu toții.)

25. Atunci Darius, regele, a scris tuturor popoarelor, neamurilor și limbilor care locuiau pe tot pământul, (și a spus): <<Pacea să vi se înmulțească. (Atunci regele Darius a scris tuturor popoarelor, triburilor sau națiunilor, în toate limbile, care trăiau pe tot pământul, și a spus: Pace să vă fie înmulțită.)

26. De aceea, am emis un decret, prin care poruncesc ca în tot imperiul și regatul meu oamenii să se teamă și să se înfricoșeze de Dumnezeul lui Daniel; căci El este Dumnezeul cel viu și veșnic în lumi, și împărăția Lui nu va fi distrusă, iar puterea Lui este fără sfârșit. (De aceea, eu decretez ca în tot imperiul și regatul meu, oamenii să se înfricoșeze și să se teamă de Dumnezeul lui Daniel; căci El este Dumnezeul cel viu, veșnic și etern, iar împărăția Lui, sau domnia Lui, nu va fi niciodată distrusă, iar puterea Lui va dăinui veșnic.)
27. El este izbăvitorul și salvatorul, care face miracole și minuni în cer și pe pământ, care l-a izbăvit pe Daniel din groapa cu lei>>. (El este Mântuitorul și Salvatorul, care face miracole și minuni în cer și pe pământ, care l-a salvat pe Daniel din groapa cu lei.)

28. Cu siguranță Daniel a locuit stabil până în timpul domniei lui Darius, și până în timpul domniei lui Cyrus al Persiei. (Cu siguranță, Daniel a prosperat în timpul domniei lui Darius, precum și în timpul domniei lui Cyrus al Persiei.)

CAPITOLUL 7

1. În primul an al domniei lui Belșazar, regele Babilonului, Daniel a avut o vedenie, sau o viziune. Cu adevărat, el a scris viziunea din capul său în patul său, precum și visul, și a cuprins totul în cuvinte scurte; (În primul an al domniei lui Belșazar, regele Babilonului, Daniel a avut un vis. Și a scris viziunea din mintea lui, visul pe care l-a avut în patul lui, și l-a consemnat în câteva cuvinte;)
2. și el a atins scurt propoziția și a spus: <<Am văzut în viziunea mea din noapte, și iată! Patru vânturi ale cerului se luptau în mijlocul mării mari. (Da, a atins scurt acest subiect și a spus: Am văzut în viziunea mea din noapte, și iată! Cele patru vânturi ale cerurilor se luptau în mijlocul Mării Mari.)
3. Și patru fiare mari, diferite între ele, au ieșit din mare.
4. Prima fiară era ca o leoaică și avea aripi de vultur. Am privit până când aripile i-au fost smulse, și a fost luată de pe pământ, și a stat ca un om în picioare, și i s-a dat inimă. (Prima fiară era ca o leoaică și avea aripi de vultur. Am privit până când i-au fost smulse aripile, a fost ridicată de la pământ și a stat în picioare ca un om, iar mintea unui om i-a fost dată.)
5. Și iată! o altă fiară, asemănătoare cu un urs, stătea în picioare, și în gura ei erau trei ordine, iar între dinții ei erau trei prinți (Și iată că o altă fiară, asemănătoare cu un urs, s-a ridicat în picioare și avea trei coaste în dinți). Și astfel i-au spus: „Ridică-te, mănâncă multe bucăți de carne”.
6. După ce am văzut aceste lucruri, iată! că am văzut o altă fiară, asemănătoare unui leopard, care avea patru aripi de pasăre; și patru capete erau în fiară (și patru capete erau pe acea fiară), și i s-a dat putere.
7. După aceste lucruri, am văzut în viziunea nopții, și iată! A patra fiară, înfricoșătoare, minunată, foarte puternică și completă. Avea dinți mari de fier, mânca, făcea mai puțin și murdărea/a călca în picioare/a strica, a corupe sau a profana cu picioarele alte lucruri; într-adevăr, era diferită de celelalte animale pe care le văzusem înainte și avea zece coarne. (După aceste lucruri, am văzut în viziunea nopții, și iată! A patra fiară, înfricoșătoare, minunată și foarte puternică. Avea dinți mari de fier, mânca, devora și pângărea sau călca în picioare totul; și era diferită de celelalte fiare pe care le văzusem înainte, pentru că avea zece coarne.)
8. Am privit coarnele, și iată! că un alt corn mic a ieșit din mijlocul lor, iar trei dintre primele coarne au fost scoase din fața lui (și trei dintre primele coarne au fost scoase pentru a face loc pentru acesta); și iată! ochi ca ochii unui om erau în acest corn, și o gură care rostea lucruri mărețe.

9. Am privit până când au fost așezate tronurile și Cel Bătrân de zile s-a așezat; hainele lui erau albe ca zăpada, iar părul de pe capul lui era ca lâna curată; tronul lui era ca flăcările de foc, roțile lui erau ca focul aprins. (Am privit până când tronurile au fost așezate la locul lor și Cel Bătrân, sau Cel Vechi, al Zilelor, s-a așezat; mantia lui era albă ca zăpada, iar părul de pe capul lui era ca lâna curată; tronul său era ca flăcările de foc, iar roțile sale erau ca focul aprins.)

10. Un val de foc și o viteză mare ieșeau dinaintea feței lui; o mie de mii îi slujeau, iar zece mii de ori o mie de ori o sută de mii stăteau lângă el; soarta a fost decisă, iar cărțile au fost deschise. (Un râu de foc, curgând repede, ieșea dinaintea feței lui; o mie de mii îl slujeau, iar zece mii de ori o mie de ori o sută de mii stăteau lângă el; curtea s-a întrunit/reunit și cărțile au fost deschise.)

11. Am ascultat glasul cuvintelor mărețe pe care le rostea cornul acela; și am văzut că fiara a fost ucisă violent/fără motiv, iar trupul ei a pierit, și a fost dat să fie ars în foc. (Am privit din cauza cuvintelor mărețe pe care le rostea cornul acela; și am văzut că fiara a fost ucisă, trupul ei a pierit și a fost dat să fie ars în foc.)
12. Și am văzut că puterea celorlalte fiare le-a fost luată, iar timpul vieții lor le-a fost rânduit până la un timp, și timpuri.

13. De aceea, am privit în viziunea nopții, și iată! că unul ca un fiu al omului venea cu norii cerului; și a ajuns până la Bătrânul zilelor, și, în fața lui, i-au adus ofranda. (Și astfel am privit în viziunea nopții, și iată! unul ca fiul unui om/unul ca Fiul omului a venit cu norii cerurilor; și a venit la Cel Bătrân, sau Cel Vechi, al Zilelor, și i-a fost prezentat.)

14. Și El i-a dat putere, cinste și domnie, și toate popoarele, neamurile și limbile Îl vor sluji; puterea lui este o putere veșnică, care nu va fi luată, iar regatul lui nu va fi corrupt. (Și i-a dat putere, cinste și împărăție, pentru ca toate popoarele, triburile și națiunile, de orice limbă, să-l slujească; puterea lui este o putere veșnică, care nu va fi niciodată luată, iar regatul lui nu va fi niciodată corupt și nu va avea sfârșit.)

15. Spiritul meu era cuprins de groază, de urâțenie; Eu, Daniel, m-am temut de aceste lucruri, iar viziunile din capul meu m-au tulburat. (Sufletul meu a simțit groază sau teroare; iar eu, Daniel, mă temeam de aceste lucruri, iar imaginile din mintea mea mă tulburau.)
16. M-am apropiat de unul dintre cei care stăteau în picioare și l-am întrebat dacă toate aceste lucruri sunt adevărate. Și mi-a spus interpretarea acestor cuvinte, și el m-a învățat (Și mi-a spus interpretarea acestor lucruri, și el m-a învățat):
17. "Aceste patru mari fiare sunt patru împărății, care se vor ridica de pe pământ. (Și el a spus: Aceste patru fiare mari sunt patru împărății care se vor ridica pe pământ.)
18. Cu adevărat, oamenii sfinți vor cuceri împărăția Dumnezeului cel mai înalt, și vor stăpâni împărăția, până în lume, și până în lumea lumilor". (Dar oamenii sfinți ai Dumnezeului Celui Preaînalt vor primi împărăția și o vor stăpâni pentru totdeauna.)

19. După aceste lucruri, am vrut să aflu cu sârguință despre a patra fiară, care era foarte diferită de toate celelalte, și era foarte înfricoșătoare, pentru că dinții și unghiile ei erau de fier; a mâncat, a făcut mai puțin, și a murdărit/a călcat în picioare/a stricat, a corupt sau a profanat cu picioarele alte lucruri. (După aceste lucruri, am vrut să aflu mai multe despre a patra fiară, care era foarte diferită de toate celelalte, și era foarte înfricoșătoare, pentru că

dinții și ghearele ei erau de fier; a mâncat, a devorat, și a pângărit sau a călcat în picioare totul.)
20. Și despre cele zece coarne pe care le avea în cap, și despre celălalt corn care a ieșit, în fața căruia au căzut trei coarne; și despre cornul acela care avea ochi și o gură care rostea lucruri mărețe, și era mai mare decât celelalte; (Și despre cele zece coarne pe care le avea pe cap și despre celălalt corn care a ieșit, în fața căruia au căzut trei coarne; iar cornul acela avea ochi și o gură care rostea lucruri mărețe, și era mai mare decât celelalte coarne;)
21. Am privit și iată că cornul acela a luptat împotriva sfinților, și i-a stăpânit, (Am privit, și iată! că cornul acela a pornit război împotriva poporului sfânt și a avut putere asupra lui,)
22. până când a venit Cel Bătrân de zile, și Dumnezeul cel înalt a dat sentința oamenilor sfinți; și iată! că a sosit timpul, iar oamenii sfinți au obținut regatul. (până când a venit Cel Bătrân, Cel Vechi de Zile, și Dumnezeul Cel Preaînalt a dat judecata în favoarea poporului sfânt; și iată! că a sosit timpul, iar poporul sfânt a primit regatul.)

23. Și el a spus astfel: "A patra fiară va fi al patrulea imperiu de pe pământ, care va fi mai mare decât toate imperiile, va devora tot pământul, îl va pângări/defăima și îl va face mai mic. (Și el a spus aceasta: A patra fiară va fi a patra împărăție pe pământ, care va fi mai mare decât toate celelalte împărății, și va devora tot pământul, și va pângări, sau va călca în picioare, și va sfărâma tot pământul.)
24. Cu adevărat, cele zece coarne vor fi zece regi ai acelui regat; și după ei se va ridica un alt rege, care va fi mai puternic decât cei dintâi, și va înfrânge trei regi.
25. El va rosti cuvinte împotriva Dumnezeului cel înalt, și va pângări pe sfinții Celui Preaînalt; și el va ghici, ca să poată schimba vremurile și legile; (El va rosti cuvinte împotriva Dumnezeului Celui Preaînalt și va pângări sau va asupri pe sfinții Dumnezeului Celui Preaînalt; și el va crede că poate schimba vremurile sărbătorilor și legile;) și vor fi dați în mâinile lui, până la vreme, și vremuri, și jumătate de vreme.
26. Și osânda va veni, puterea va fi luată, va fi distrusă complet și va pieri până la sfârșit. (Atunci tribunalul se va întruni, iar puterea lui va fi luată, va fi complet distrusă și nimicită pentru totdeauna.)
27. Cu siguranță că regatul, puterea și măreția regatului, care se află sub fiecare cer, vor fi date poporului sfinților Celui Preaînalt, a cărui regat este un regat veșnic, și toți regii îi vor sluji, și îi vor asculta">>. (Într-adevăr, regatul, puterea și măreția regatului, care se află sub tot cerul, vor fi date poporului sfinților Dumnezeului Celui Preaînalt, al cărui regat este un regat veșnic, și toți regii Îi vor sluji, și Îi vor asculta.)

28. Până aici este sfârșitul cuvântului. Eu, Daniel, eram foarte tulburat în gândurile mele, iar fața mi s-a schimbat; într-adevăr, am păstrat cuvântul în inima mea. (Până aici se termină cuvântul. Eu, Daniel, eram foarte tulburat în gândurile mele despre toate acestea, iar fața mi s-a făcut palidă; dar am păstrat toate aceste lucruri în inima mea.)

CAPITOLUL 8

1. În al treilea an al domniei regelui Belșazar, mi s-a arătat o viziune: Eu, Daniel, după ceea ce văzusem la început, (În al treilea an al domniei regelui Belșazar, mi s-a arătat o viziune. Eu, Daniel, după ceea ce văzusem înainte, sau la început,)
2. am avut o viziune când mă aflam în cetatea Susa, în țara Elamului; am văzut în viziune că mă aflam la poarta Ulaiului. (am văzut în viziunea mea că mă aflam în cetatea Susa, care este în provincia Elam; cu adevărat, am văzut în viziune că mă aflam lângă râul Ulai.)
3. Și am ridicat ochii mei și am văzut; Și iată! că un berbec stătea în fața mlaștinii, avea coarne înalte, unul mai înalt decât celălalt, și sub-creștere (și în creștere).
4. După aceea, am văzut berbecul vânturând cu coarnele sale spre est, și împotriva vestului, și împotriva nordului, și împotriva sudului; și toate fiarele nu vor putea să-i reziste, nici să scape din mâinile lui (și nici o fiară nu putea să-i reziste, nici nu putea fi salvată de puterea lui). Și a făcut după voia lui, și a fost mărit.

5. Și am înțeles. Iată! într-adevăr, un țap a venit din vest pe fața întregului pământ, și nu a atins pământul (și nu a atins solul); într-adevăr, țapul avea un corn nobil între ochi;
6. și a ajuns până la berbecul cu coarne, pe care îl văzusem stând în fața porții, și a alergat cu toată puterea lui spre acel berbec. (și s-a apropiat de berbecul cu coarne pe care îl văzusem stând lângă râu, și s-a năpustit cu toată puterea lui asupra berbecului.)
7. Și când s-a apropiat de berbec, s-a năpustit cu furie asupra lui, l-a lovit și i-a rupt ambele coarne, iar berbecul nu a putut să-i reziste. Și când a trimis berbecul în/la/pe pământ, l-a defăimat; și nimeni nu putea să salveze berbecul din mâna lui. (Și când s-a apropiat de berbec, s-a năpustit cu furie asupra lui, l-a lovit și i-a rupt cele două coarne, iar berbecul nu a putut să-i reziste. Și când a trimis berbecul la pământ, l-a pângărit sau călcat în picioare; și nimeni nu putea să salveze sau să scape berbecul din puterea lui.)
8. Cu adevărat, țapul a devenit foarte mare; și când a crescut, cornul cel mare a fost frânt, și patru coarne au răsărit sub el, prin cele patru vânturi ale cerului (prin cele patru vânturi ale cerurilor).

9. Într-adevăr, dintr-unul dintre ei a ieșit un corn mic, care a crescut împotriva sudului, împotriva estului și împotriva puterii. (Și dintr-unul dintre ele a crescut un corn mic, care a devenit mare spre sud, spre est, și spre țara glorioasă, sau Țara Promisă.)
10. Și a fost mărit/amplificat până la puterea cerului, și a aruncat jos puterea și stelele, și le-a pângărit. (Și s-a mărit până la oastea cerului, și a aruncat jos o parte din acea armată, și o parte din stele, și le-a pângărit sau le-a călcat în picioare.)
11. Și a fost înălțat până la rangul de prinț al puterii, a înlăturat jertfa continuă/permanentă, și a distrus locul sfințirii sale. (Și a fost mărit până la Prințul oștirii, și i-a luat jertfa continuă, sau zilnică, și i-a dărâmat sanctuarul, sau i-a distrus Templul.)
12. Cu adevărat, i s-a dat putere împotriva jertfei continue/permanente pentru păcate, iar adevărul va fi aruncat pe pământ; și va avea prosperitate, și va face. (Și oastea cerească i-a fost încredințată, și s-a ridicat împotriva jertfei continue, sau zilnice, pentru păcate, și a aruncat adevărul la pământ; și a prosperat, sau a avut succes, în tot ceea ce a întreprins.)

13. Și am auzit unul dintre îngerii sfinți vorbind; și un înger sfânt a spus altuia, fără să se știe cui se adresa: << Cât timp vor fi pângărite viziunea, jertfa continuă, păcatul de pustiire [sau neplăcere], care se face, sanctuarul și gazda?>> (Și am auzit pe unul dintre sfinți vorbind; și unul dintre sfinți a zis altuia: Nu știu cui să mă adresez, Cât va dura această viziune, referitoare la jertfa continuă sau zilnică, la păcatul de pustiire sau la păcatul de neplăcere, care este săvârșit, iar sanctuarul va fi pângărit, și gazda va fi călcată în picioare?)
14. Și el i-a spus: << Până la apusul soarelui și până mâine, două mii de zile și trei sute; și sanctuarul va fi curățat>>. (Iar el i-a răspuns: Până seara și până dimineața, două mii trei sute de zile; și atunci sanctuarul va fi curățat.)

15. Într-adevăr, s-a întâmplat, când eu, Daniel, am văzut viziunea și am cerut să mi se dea de înțeles, iată! că în fața mea stătea o ființă asemănătoare unui om. (Și s-a întâmplat că, atunci când eu, Daniel, am văzut viziunea și am încercat să o înțeleg, iată că cineva cu înfățișarea unui om stătea în fața mea.)
16. Și am auzit vocea unui om între (malurile) Ulaiului, care a strigat și a zis: <<Gabriel, fă-l pe Daniel să înțeleagă această viziune>>.
17. El a venit și s-a oprit lângă mine; când a venit, m-am înfricoșat și am căzut cu fața la pământ. Și mi-a zis: <<Tu, fiul omului, înțelege, căci viziunea se va împlini în vremea sfârșitului>>. (El a venit și s-a oprit lângă mine; când a venit, m-am speriat și am căzut cu fața la pământ. Și el mi-a spus: O, fiu al omului, înțelege, căci viziunea se va împlini la sfârșitul timpurilor.)

18. Și când mi-a vorbit, m-am prăbușit cu fața la pământ, întins pe pământ. El m-a atins, și m-a așezat în locul meu (El m-a atins, și m-a ridicat în picioare).
19. Și mi-a zis: **<<**Îți voi arăta ce lucruri vor veni în ultima parte a blestemului, căci timpul său se apropie de sfârșit. (Și el mi-a spus: Îți voi spune ce lucruri vor veni la sfârșitul blestemului, căci timpul își are sfârșitul.)

20. Berbecul pe care l-ai văzut cu coarne este împăratul mezilor și al persanilor. (Berbecul, pe care l-ai văzut având două coarne, semnifică împărații Mediei și Persiei.)

21. Cu adevărat, țapul este regele grecilor (Iar țapul este regele Greciei); și cornul mare care era între ochii lui, el este primul rege.
22. Cu adevărat, când cornul acela a fost frânt, au crescut patru coarne în locul lui, patru împărați se vor ridica din poporul lui, dar nu vor avea puterea lui. (Și când cornul acela a fost rupt și au crescut patru coarne în locul lui, patru împărați se vor ridica din neamul lui, dar nu vor avea putere egală cu a lui.)

23. Și după tărâmul lor (Și după împărățiile lor, sau domnia lor), când răutățile vor fi crescut, se va ridica un împărat fără rușine, care va înțelege propunerile și argumentele prezentate;

24. și puterea lui va fi făcută de neclintit, dar nu prin propriile lui forțe. Și mai mult decât se poate crede, el va risipi toate lucrurile, va avea prosperitate și va face. Și va măcelări pe cei puternici și pe poporul sfinților, (și puterea lui va fi consolidată, dar nu prin propria lui putere. Și mai mult decât se poate crede, el va distruge totul și va prospera sau va avea succes în tot ceea ce va face. Și el va ucide pe cei puternici și poporul sfinților,)

25. după voia lui, și viclenia va fi în mâna lui. Și el își va mări inima și, în abundența tuturor lucrurilor, va ucide mulți oameni. El se va ridica împotriva prințului prinților și, fără ajutor, va fi complet distrus. (în mod intenționat, iar înșelăciunea va fi în mâna lui. Și el își va mări inima și, în abundența tuturor lucrurilor, va ucide un număr mare de oameni. El se va ridica împotriva Prințului prinților, dar va fi zdrobit, fără ajutorul vreunei mâini.)

26. Și viziunea, care este spusă în zori și la apus, este adevărată. De aceea, sigilează viziunea, căci se va împlini după multe zile>>.

27. Iar eu, Daniel, am fost uimit și mi-a fost rău multe zile; și când m-am ridicat, am făcut lucrările regelui; și am fost uimit de viziune, și nimeni nu a interpretat-o sau explicat-o. (Iar eu, Daniel, am fost uimit și mi s-a făcut rău de la toate acestea pentru multe zile; și apoi m-am ridicat și mi-am făcut treaba pentru rege; da, am fost uimit de viziune, dar nu era nimeni care să o poată interpreta sau să mi-o explice.)

CAPITOLUL 9

1. În primul an al domniei lui Darius, fiul lui Ahașveros, din neamul mezilor, care era împărat peste imperiul caldeilor, (În primul an al domniei lui Darius, fiul lui Ahasuerus sau al lui Xerxes, din Media/un med, care era împăratul împărăției caldeenilor,)
2. în primul an al domniei sale, eu, Daniel, am înțeles din cărți numărul de ani, despre care Domnul îi spusese profetului Ieremia, că se vor împlini șaptezeci de ani de pustiire a Ierusalimului. (în primul an al domniei sale, eu, Daniel, am înțeles din cărți numărul de ani, despre care Domnul îi spusese profetului Ieremia, și anume cei șaptezeci de ani de pustiire a Ierusalimului care urmau să se împlinească.)
3. Și mi-am îndreptat fața către Domnul Dumnezeul meu, ca să mă rog și să mă supun/implor în posturi, în sac și cenușă. (Și mi-am îndreptat fața spre Domnul, Dumnezeul meu, ca să mă rog și să-L implor, cu post, în sac și cenușă.)
4. Și m-am rugat Domnului meu Dumnezeu, și am recunoscut și am spus: << Te implor, Doamne Dumnezeule, mare și temut, păzește legământul și mila față de cei care Te iubesc și păzesc poruncile Tale. (Și m-am rugat Domnului, Dumnezeului meu, și am recunoscut și am spus: Te implor, Doamne Dumnezeule, mare și înfricoșător, care păstrezi legământul și dai milă celor care Te iubesc și care ascultă poruncile Tale.)
5. Am păcătuit, am făcut rău, am fost necredincioși, ne-am îndepărtat și ne-am abătut de la poruncile și judecățile Tale. (Am păcătuit, am făcut rău, am fost necredincioși și ne-am răzvrătit, și ne-am abătut de la poruncile Tale, de la judecățile Tale și de la legile Tale.)

6. Nu am ascultat de slujitorii tăi, profeții, care au vorbit în numele tău regilor noștri, prinților noștri, părinților noștri și întregului popor al țării. (Nu am ascultat pe robii tăi, proorocii, care au vorbit în numele tău regilor noștri, conducătorilor noștri, părinților noștri și întregului popor al țării.)

7. Doamne, dreptatea este a Ta, iar rușinea este a noastră, așa cum este astăzi pentru un om din Iuda, pentru locuitorii Ierusalimului (pentru populația Ierusalimului), și pentru tot Israelul, pentru acești oameni care sunt aproape, și pentru acești oameni care sunt departe, în toate țările în care i-ai izgonit pentru răutățile lor, prin care, Doamne, au păcătuit împotriva Ta.
8. Rușinea este pentru noi, pentru regii noștri, pentru prinții noștri și pentru părinții noștri, care au păcătuit; (Rușinea este asupra noastră, asupra regilor noștri, asupra conducătorilor noștri și asupra strămoșilor noștri, care au păcătuit;)
9. dar mila și bunătatea sunt ale Tale, Doamne Dumnezeule (dar mila și generozitatea spiritului, sau iertarea, sunt ale Tale, Doamne, Dumnezeul nostru.) Căci ne-am îndepărtat de Tine,
10. și nu am ascultat glasul Domnului Dumnezeului nostru, ca să umblăm în legea Lui, pe care ne-a dat-o prin slujitorii Săi, profeții. (și nu am ascultat glasul Domnului, Dumnezeului nostru, ca să umblăm în Legea Lui, pe care ne-a dat-o prin slujitorii Săi, proorocii.)
11. Și tot Israelul a încălcat legea Ta și s-a abătut, astfel încât nu au ascultat glasul Tău; și blestemele și ura, care sunt scrise în cartea lui Moise, slujitorul lui Dumnezeu, s-au abătut asupra noastră, căci noi am păcătuit împotriva Lui (căci am păcătuit împotriva Lui).
12. Și a rânduit cuvintele pe care le-a rostit asupra noastră și asupra conducătorilor noștri, care ne-au judecat, ca să aducă asupra noastră un mare rău, un rău cum nu a mai fost sub ceruri, prin ceea ce s-a făcut în Ierusalim, (Și el a poruncit cuvintele pe care le-a rostit împotriva noastră și împotriva conducătorilor noștri, care ne-au judecat, pentru ca ei să aducă asupra noastră un mare rău, un rău cum nu a mai fost sub ceruri, prin ceea ce s-a făcut în Ierusalim,)
13. așa cum este scris în Legea lui Moise. Toate aceste rele s-au abătut asupra noastră, și, Doamne Dumnezeule, noi nu ne-am rugat Ție să ne îndepărtăm de răutățile noastre și să ne gândim la adevărul Tău. (așa cum este scris în Legea lui Moise. Toate aceste rele s-au abătut asupra noastră, și, Doamne, Dumnezeul nostru, noi nu ne-am rugat Ție, ca să ne întoarcem de la răutățile noastre și să ne gândim la adevărul Tău.)
14. Și Domnul s-a trezit asupra răutății și a adus-o asupra noastră; Domnul nostru Dumnezeu este drept în toate lucrările pe care le-a făcut, căci noi nu i-am auzit glasul. (Și Domnul a privit, apoi a adus această răutate asupra noastră; căci Domnul, Dumnezeul nostru, este drept și neprihănit în toate lucrările pe care le-a făcut, dar noi nu L-am ascultat și nu I-am fost ascultători.)

15. Și acum, Doamne Dumnezeule, Tu care ai scos poporul Tău din țara Egiptului cu mână puternică și Ți-ai făcut un nume până în ziua de azi, noi am păcătuit, am făcut răul, (Și

acum, Doamne, Dumnezeul nostru, care ai scos poporul Tău din țara Egiptului cu mână puternică și Ți-ai făcut un nume până în ziua de azi, noi am păcătuit, da, am făcut răul.)
16. Doamne, împotriva tuturor drepturilor Tale. Te implor, îndepărtează mânia Ta și răzbunarea Ta puternică de la cetatea Ta Ierusalim și de la muntele Tău sfânt; pentru păcatele noastre și pentru răutățile părinților noștri, Ierusalimul și poporul tău sunt în rușine înaintea tuturor celor din jurul nostru. (Doamne, după toată dreptatea Ta, Te implor, îndepărtează mânia Ta și răzbunarea Ta puternică de la cetatea Ta Ierusalim și de la muntele Tău sfânt; și din cauza păcatelor noastre și a răutăților strămoșilor noștri, Ierusalimul și poporul tău sunt de rușine pentru toți cei care trăiesc în jurul nostru.)
17. Dar acum, Dumnezeule, ascultă rugăciunea robului Tău și cererile lui și arată-Ți fața peste sanctuarul Tău, care este părăsit. (Dar acum, Dumnezeule, ascultă rugăciunea robului Tău și cererile lui și, pentru numele Tău, fă să strălucească fața Ta peste sanctuarul Tău, care este părăsit.)
18. Dumnezeule, apleacă-Ți urechea și ascultă; Deschide-Ți ochii și privește pustiirea noastră și cetatea peste care numele Tău este chemat să o ajute. Căci nu pentru a ne îndreptăți pe noi înșine ne înălțăm rugăciuni cu umilință înaintea Ta, ci pentru faptele Tale milostive/pline de milă. (Dumnezeule, apleacă-Ți urechea și ascultă; deschide-Ți ochii și privește pustiirea noastră și cetatea care poartă numele Tău. Căci nu pentru faptele noastre bune ne închinăm cu umilință înaintea Ta, ci pentru faptele Tale milostive/pline de milă.)
19. Doamne, ascultă; Doamne, fii mulțumit, percepe și acționează; Doamne Dumnezeule, nu întârzia, pentru că numele Tău este chemat să ajute orașul și poporul Tău>>. (Doamne, ascultă; Doamne, iartă; Doamne, înțelege și acționează; pentru binele tău, Dumnezeule, nu întârzia, căci această cetate și poporul tău poartă numele tău.)

20. Și când am vorbit și m-am rugat și mi-am mărturisit păcatele mele și păcatele poporului meu Israel, că ar trebui să îmi prezint cu umilință rugăciunile mele în fața Dumnezeului meu (că ar trebui să propun cu umilință rugăciunile mele înaintea Dumnezeului meu), pentru muntele sfânt al Dumnezeului meu,
21. în timp ce încă vorbeam în rugăciunea mea, iată! că omul Gabriel, pe care îl văzusem în viziune la început, a zburat repede și m-a atins în timpul sacrificiului de seară; (și totuși, în timp ce rosteam rugăciunea, iată că îngerul Gabriel, pe care îl văzusem în viziune înainte, sau la început, a zburat repede și m-a atins în momentul sacrificiului de seară;)
22. și el m-a învățat și mi-a vorbit și mi-a zis: <<Daniel, acum am ieșit, ca să te învăț, și tu ar trebui să înțelegi. (și m-a învățat, mi-a vorbit și mi-a spus: Daniel, am venit acum să te învăț, pentru că tu vrei să înțelegi.)
23. De la începutul rugăciunilor tale s-a răspândit un cuvânt. Cu adevărat, am venit să-ți arăt, căci ești un om al dorințelor (Și am venit să-ți arăt, pentru că ești un om foarte iubit); prinde, dar, sensul cuvântului, și înțelege tu viziunea.)

24. Șaptezeci de săptămâni de ani vor fi scurtate asupra poporului tău și asupra cetății tale sfinte, pentru ca fărădelegea să înceteze, păcatul să ia sfârșit (păcatul să fie adus la

sfârșit), răutatea să fie înlăturată, dreptatea veșnică să fie adusă, viziunea și profeția să se împlinească, și Sfântul Loc al sfinților să fie uns.
25. De aceea, să știi și să înțelegi; de la ieșirea cuvântului că Ierusalimul va fi reconstruit, până la Hristos, ducele, vor fi șapte săptămâni de ani și șaizeci și două de săptămâni de ani; și din nou strada va fi construită, și ziduri, în chinul vremurilor. (Și astfel să știi și să înțelegi; de la ieșirea cuvântului că Ierusalimul va fi reconstruit, până când Unsul, da, Prințul sau Conducătorul, vor fi șapte săptămâni de ani și șaizeci și două de săptămâni de ani; și străzile și zidurile vor fi reconstruite, în vreme de necaz.)
26. Și după șaizeci și două de săptămâni de ani, Hristos va fi ucis. Și nu va fi poporul lui, care îl va nega. Iar poporul care vine cu ducele va distruge cetatea și sanctuarul; și sfârșitul acestuia va fi distrugerea, iar după sfârșitul bătăliei va fi rânduită pustiirea. (Și după șaizeci și două de săptămâni de ani, Unsul va fi ucis. Și nu va fi propriul său popor cel care îi va refuza viața, adică cel care îl va ucide. Da, alți oameni, venind cu propria lor stăpânire, vor distruge orașul și sanctuarul; iar sfârșitul său va fi distrugerea totală, iar după sfârșitul bătăliei va fi rânduită o pustiire.)
27. Cu adevărat, o săptămână de ani va confirma legământul pentru mulți oameni, iar jertfa și sacrificiul vor înceta în mijlocul săptămânii de ani; și urâciunea pustiirii va fi în templu, și dezolarea va continua până la împlinirea și sfârșitul>>. (Și o săptămână de ani va confirma legământul pentru mulți oameni, iar jertfa și sacrificiul vor înceta în mijlocul săptămânii de ani; și urâciunea care aduce pustiire va fi așezată în Templu, iar pustiirea va continua până la împlinirea și sfârșitul ei.)

CAPITOLUL 10

1. În al treilea an al domniei lui Cyrus, regele persanilor, un cuvânt a fost arătat lui Daniel, numit Belteshazzar; și un cuvânt adevărat, și de mare putere, și el a înțeles cuvântul; căci înțelegerea este necesară în viziune. (În al treilea an al domniei lui Cyrus, regele Persiei, un cuvânt a fost arătat lui Daniel, care era numit și Belteshazzar; și era un cuvânt adevărat, și de mare putere, și el a înțeles cuvântul; pentru că este nevoie de înțelegere pentru a interpreta o viziune.)
2. În acele zile, eu, Daniel, am jelit/plâns timp de trei săptămâni; (În acele zile, eu, Daniel, am fost în doliu timp de trei săptămâni;)
3. am mâncat pâine care nu era bună/de dorit (nu am mâncat pâine gustoasă), și carne, și vin n-au intrat în gura mea, dar nici n-am fost uns cu untdelemn, până s-au împlinit cele trei săptămâni.
4. Într-adevăr, în a douăzeci și patra zi a primei luni, mă aflam lângă marele potop, care este Tigru. (Și în a douăzeci și patra zi a primei luni, stăteam pe malul marelui râu Tigru.)
5. Și am ridicat ochii și am văzut, și iată! un om era îmbrăcat în haine de in, iar brâul lui era încingat cu aur strălucitor; (Și am ridicat ochii și am văzut, și iată! un om îmbrăcat în haine de in, care avea la brâu o centură din aurul din Ufaz sau din Ofir;)
6. iar trupul său era ca crisolitul, iar fața lui era ca fulgerul, iar ochii lui erau ca o lampă aprinsă, iar brațele lui și lucrurile care se aflau sub ele, până la picioare, erau ca alama albă, iar vocea cuvintelor lui era ca vocea unei mulțimi. (iar trupul său era ca crisolitul, iar fața lui

era ca fulgerul, iar ochii lui erau ca o lampă aprinsă, iar brațele lui și părțile de jos ale trupului, până la picioare, erau ca bronzul strălucitor sau lustruit, iar vocea lui era ca vocea unei mulțimi.)
7. Cu adevărat, eu, Daniel, am văzut singur viziunea; cu siguranță, oamenii care erau cu mine nu au văzut-o, dar o mare teamă i-a cuprins, și au fugit într-un loc ascuns. (Și numai eu, Daniel, am văzut viziunea; cu siguranță, oamenii care erau cu mine nu au văzut-o, dar o teamă foarte mare i-a cuprins, și au fugit într-un loc unde se puteau ascunde.)
8. Dar am rămas singur și am avut această viziune măreață, iar puterea nu era în mine; dar și înfățișarea mea s-a schimbat, și eram complet gol (și am devenit rigid, sau ținut de picioare/inflexibil, ca într-o transă), și nu mai aveam în mine niciun fel de putere.
9. Și am auzit glasul cuvintelor lui, și am ascultat, și am căzut cu fața la pământ, și fața mea s-a lipit de pământ. (Și am auzit sunetul cuvintelor sale, și în timp ce ascultam, am căzut cu fața la pământ, uimit.)

10. Și iată! că o mână m-a atins și m-a ridicat în genunchi, și pe vârfurile picioarelor [și pe degetele mâinilor mele].
11. Şi mi-a zis: << Tu, Daniel, om al dorințelor, înțelege cuvintele pe care ți le spun și rămâi la locul tău; pentru că acum sunt trimis la tine>>. Și când mi-a spus aceste cuvinte, am rămas tremurând. (Și el mi-a spus: O, Daniel, om mult iubit, înțelege cuvintele pe care ți le spun și stai drept; căci acum sunt trimis la tine. Și după ce mi-a spus aceste cuvinte, m-am ridicat în picioare, tremurând și cutremurându-mă.)
12. Și el mi-a zis: << Daniel, nu te teme, căci din prima zi în care ți-ai pus în inimă să înțelegi, că trebuie să te chinui în fața Dumnezeului tău, cuvintele tale au fost auzite, și eu am venit pentru cuvintele tale. (Și el mi-a spus: Daniel, nu te teme, căci din prima zi în care ți-ai pus inima să înțeleagă, și te-ai chinuit sau te-ai smerit înaintea Dumnezeului tău, rugăciunile tale au fost ascultate, și eu am venit datorită rugăciunilor tale/și am venit ca răspuns la rugăciunile tale.)
13. Într-adevăr, prințul împărăției persanilor mi s-a împotrivit douăzeci și una de zile, și iată! că Mihail, unul dintre primii prinți, a venit în ajutorul meu, și eu am rămas acolo, lângă împăratul persanilor. (Și prințul înger al împărăției Persiei s-a împotrivit mie timp de douăzeci și una de zile, și iată! că Mihail, unul dintre îngerii principali/unul dintre prinții principali, a venit în ajutorul meu, pentru că eu încă locuiam acolo cu prințul Persiei.)
14. Cu adevărat, am venit să te învăț ce lucruri se vor întâmpla poporului tău în zilele de pe urmă; căci viziunea este amânată cu câteva zile>> (căci această viziune este pentru acele zile).

15. Și când mi-a vorbit astfel, mi-am coborât privirea spre pământ și am tăcut. (Și când mi-a vorbit astfel, mi-am plecat capul spre pământ și am tăcut.)
16. Și iată! ca și cum chipul unui fiu de om mi-a atins buzele; și am deschis gura și am vorbit, și i-am spus celui care stătea în fața mea: << Doamne, în fața Ta, încheieturile mele sunt slăbite, și nu mai am nici o putere în mine. (Și iată că unul ca un fiu al omului mi-a atins

buzele; și am deschis gura, am vorbit și i-am spus celui care stătea în fața mea: Domnul meu, această viziune mi-a slăbit încheieturile și nu mai am nici o putere.)
17. Și cum va putea servitorul Domnului meu să vorbească cu Domnul meu? nu mai aveam niciun punct forte, dar și respirația mi se oprise>> [sau se întrerupsese]. (Și cum va putea servitorul stăpânului meu să vorbească cu stăpânul meu? căci nu mai am putere, și mi s-a tăiat respirația.)

18. De aceea, din nou, cel care arăta ca un om m-a atins și m-a mângâiat, (Și din nou, cel cu înfățișarea unui om m-a atins și m-a întărit,)
19. și a spus: << Om al dorințelor, nu te teme; pace ție, fii mângâiat și fii puternic>>. Și când mi-a vorbit, mi-a crescut puterea și am zis: << Doamne, vorbește, căci tu m-ai mângâiat>>. (și a spus: O, omule mult iubit, nu te teme; pace ție, fii întărit și fii puternic. Și când mi-a vorbit, am devenit puternic și am spus: Domnul meu, vorbește, căci tu m-ai întărit.)
20. Și el a spus: << Nu știi oare de ce am venit la tine? Și acum mă voi întoarce din nou, pentru a lupta împotriva prințului persanilor. Căci când am ieșit, prințul grecilor apărea venind. (Și el a spus: Nu știi de ce am venit la tine? Și acum trebuie să mă întorc, pentru a lupta împotriva îngerului Persiei. Și după ce voi pleca, îngerul Greciei va apărea în curând/Iar acum trebuie să mă întorc, pentru a lupta împotriva prințului Persiei. Și după ce voi pleca, prințul Greciei va apărea în curând.)
21. Cu toate acestea, îți voi spune ceea ce este exprimat în scriptura adevărului; și nimeni nu mă ajută în toate aceste lucruri, în afară de Mihail, prințul vostru>>. (Cu toate acestea, îți voi spune ce este scris în Cartea Adevărului; și nimeni nu mă ajută în toate aceste lucruri, în afară de Mihail, îngerul tău/prințul tău.)

CAPITOLUL 11

1. Într-adevăr, încă din primul an al domniei lui Darius din Media, am stat de partea lui, pentru ca el să fie mângâiat și întărit. (Și din primul an al domniei lui Darius Medul, am stat, pentru ca el să fie întărit și să devină puternic.)
2. Și acum îți voi spune adevărul. <<Și iată! trei regi vor mai rămâne în Persia, iar al patrulea se va îmbogăți cu multe bogății peste toate (celelalte). Și când va fi devenit puternic prin bogățiile sale, va ridica pe toți oamenii împotriva împărăției Greciei (Și când va deveni puternic prin bogățiile sale, va ridica tot poporul împotriva împărăției Greciei.)
3. Cu adevărat, un rege puternic se va ridica și va domni cu mare putere, și va face ceea ce îi va plăcea.
4. Și când va sta în picioare, regatul lui va fi complet distrus, și va fi împărțit în patru părți, dar nu între moștenitorii lui, și nici prin puterea celui peste care era stăpân; căci regatul lui va fi împărțit, da, și altora în afară de aceștia. (Și când va domni, tot regatul lui va fi sfărâmat în bucăți și va fi împărțit celor patru vânturi ale cerului, dar nu moștenitorilor lui, căci regatul lui va fi sfâșiat pentru alții în afară de ei; da, pentru străini, deși nimeni nu va avea o putere atât de mare precum a avut el, când era stăpân și domn.)

5. Și regele sudului va fi mângâiat; și dintre prinții lui, unul va avea putere mai mare decât el, și va fi stăpân în putere; căci domnia lui va fi mare. (Și regele sudului va fi întărit; iar dintre conducătorii săi, unul va dobândi mai multă putere decât el și va fi stăpânul, sau cel mai mare, în putere; da, domnia sa va fi foarte mare.)
6. Și după sfârșitul anilor, ei vor fi uniți în pace; iar fiica regelui din sud va veni la regele din nord, pentru a lega o prietenie. Ea nu va avea putere în brațe, nici sămânța ei nu va rămâne în picioare; și ea va fi luată, împreună cu copiii ei care au adus-o și cu cel care a mângâiat-o în (aceste) vremuri (Dar ea nu va obține puterea, nici descendenții ei nu vor rămâne în picioare sau vor dăinui mult timp; iar ea, copiii ei care au adus-o și cel care i-a dat putere în aceste vremuri vor fi uciși cu toții.)
7. Și sămânța rădăcinilor ei va rămâne în picioare; și va intra în provincia regelui din nord, și el îi va folosi în mod abuziv, și va obține (victoria);
8. în plus, va primi pe ambii zei ai lor, și imaginile sculptate. Și va duce în Egipt vasele prețioase de aur și argint, luate în luptă. El va avea stăpânire asupra împăratului din nord; (și, în plus, va lua dumnezeii lor falși și idolii lor ciopliți. Și va aduce înapoi în Egipt vasele prețioase din aur și argint, luate în luptă. El va avea stăpânire asupra împăratului din nord;)
9. iar regele sudului va intra în regat, și se va întoarce în țara sa. (iar regele sudului va intra în regat, dar apoi se va retrage și se va întoarce în țara sa.)

10. Cu adevărat, fiii lui vor fi cuprinși de mânie și vor aduna o mulțime numeroasă din multe țărmuri. El va veni în grabă și cu viteză, se va întoarce, se va agita, și va începe lupta cu fortăreața lui puternică. (Dar fiii lui se vor mânia și vor aduna o mulțime de oștiri numeroase. Și unul dintre ei va veni în grabă și cu viteză, se va întoarce, se va agita și va începe lupta cu fortăreața dușmanului său.)
11. Iar regele din sud va fi stârnit [la mânie], și va ieși, și va lupta împotriva regelui din nord, și va pregăti o mare mulțime; și mulțimea va fi dată în mâna lui.
12. Și el va lua mulțimea, și inima lui se va mări (și inima lui se va înălța sau se va exalta); și va doborî mii întregi, dar el nu va avea stăpânirea.
13. Căci regele nordului se va întoarce (din nou), și va pregăti o mulțime mult mai mare decât înainte; și la sfârșitul timpurilor și al anilor, el va veni în grabă cu o mare oaste, și cu multe bogății.

14. Și în acele vremuri, mulți oameni se vor ridica împreună împotriva regelui din sud; iar fiii celor care au călcat legea poporului tău vor fi înălțați, ca să împlinească viziunea, și vor cădea. (Și în acel moment mulți oameni se vor ridica împreună împotriva regelui sudului; iar fiii celor care au călcat legea poporului tău se vor înălța, astfel încât să împlinească viziunea, dar toți vor cădea.)
15. Și va veni regele din nord, și vor purta împreună [grămezi de] pământ, și va cuceri cetățile cele mai puternice; iar brațele sudului nu vor rezista (iar armatele sau puterile din sud nu vor putea să le susțină). Și oamenii aleși ai săi se vor ridica împreună, pentru a se opune, dar puterea lor nu va fi (suficientă).
16. Și El va veni peste el și va face după voia Lui; și nimeni nu va putea să-i stea în față. El va sta în țara nobilă, iar aceasta va fi distrusă în mâna lui. (Și el va veni împotriva lui și va

face după voia lui; și nimeni nu va putea să se opună lui. Și el va sta în țara glorioasă, adică în Țara Promisă, și aceasta va intra în întregime sub stăpânirea lui.)
17. Și el își va îndrepta privirea, ca să vină să stăpânească tot regatul lui, și va face lucruri drepte cu el. Și îi va da fiica femeilor, ca să-l distrugă; și nu va rămâne în picioare, și nu va fi al lui (dar ea nu va sta lângă el, și nu va fi a lui).
18. Și își va îndrepta privirea spre insule, și va cuceri multe insule. Și el va face să înceteze prințul rușinii sale, iar rușinea lui se va întoarce (din nou) asupra lui. (Și el va face să înceteze mustrarea conducătorului lor, iar mustrarea lui se va întoarce asupra lui.)
19. Și își va întoarce fața spre domnia țării sale, și va șovăi, și va cădea, și nu va mai fi găsit.

20. Iar cel mai josnic și (cel mai) nevrednic de onoarea regelui va sta în locul lui, și în câteva zile va fi complet distrus, nu printr-o răzbunare puternică, nici în luptă (dar nu în mod deschis, nici în luptă).
21. Și un om disprețuit va sta în locul lui, și cinstea unui rege nu-i va fi dată; și el va veni în secret și va cuceri regatul prin viclenie (dar el va veni în secret sau pe ascuns și va cuceri regatul prin înșelăciune sau viclenie).
22. Și brațele luptătorului vor fi înfrânte de fața lui, și vor fi complet rupte, mai mult decât atât, și ducele legământului păcii. (Și armatele luptătorilor vor fi învinse înaintea lui, și mai mult, chiar și Prințul Legământului va fi înfrânt.)
23. Și după ce se va împrieteni cu el, va face înșelăciune. Și el se va înălța și va birui cu oameni mici; (Și după ce te-ai împrietenit cu el, el te va trăda sau te va înșela. Și el va urca și va învinge cu doar câțiva oameni;)
24. și va intra în cetăți mari și bogate, și va face lucruri pe care nici părinții lui, nici părinții părinților lui nu le-au făcut. El va distruge corbii, prada și bogățiile lor, și împotriva celor mai statornice gânduri/și împotriva celor mai ferme gânduri va lua sfaturi, și aceasta până la un timp (El va împărți prada, bogățiile și averile lor, și va face planuri împotriva fortărețelor, dar numai pentru o vreme).
25. Puterea lui și inima lui se vor ridica împotriva regelui din sud cu o mare oaste. Iar regele sudului va fi îndemnat să lupte cu ajutorul multora și cu toată puterea; și ei nu vor rezista, căci vor lua hotărâri împotriva lui. (Și puterea lui și inima lui vor fi stârnite să lupte împotriva regelui din sud cu marea lui armată. Iar regele sudului se va ridica împotriva lui, cu mulți oameni puternici care să-l ajute; dar ei nu vor rezista, căci vor pune la cale planuri trădătoare împotriva lui.)
26. Și cei care mănâncă pâine cu el îl vor frânge cu toții; și oastea lui va fi înfrântă, și mulți dintre oamenii lui vor fi uciși și vor cădea. (Da, cei care mănâncă pâine cu el îl vor distruge; iar armata lui va fi distrusă, și mulți dintre oamenii lui vor fi uciși și vor cădea.)
27. Și inima celor doi regi va fi să facă rău, și la o masă vor vorbi minciuni, și nu vor avea niciun folos (și la o masă, ei își vor spune minciuni unii altora, dar nimeni nu va avea de câștigat din asta); căci sfârșitul va fi într-un alt timp/într-o altă vreme.
28. El se va întoarce în țara lui cu multe bogății, iar inima lui va fi împotriva legământului sfânt; și el va face aceasta, și se va întoarce în țara lui. (Și se va întoarce în țara sa cu multe

bogății, iar inima lui va fi împotriva Sfântului Legământ, da, va face după cum îi place, iar apoi se va întoarce în țara sa.)

29. La timpul stabilit, el se va întoarce din nou (Și la momentul rânduit, el se va întoarce), și va veni (înapoi) în sud, iar cel din urmă nu va fi ca cel dintâi.
30. Și corăbii cu trei rânduri de vâsle, și romani, vor veni asupra lui, și el va fi lovit. Și se va întoarce și va avea mânie împotriva legământului sanctuarului, și va face. Și se va întoarce și se va gândi împotriva celor care au părăsit legământul sanctuarului. (Și romanii, în corăbii cu trei rânduri de vâsle, vor veni împotriva lui, și el va fi lovit. Și astfel se va întoarce și va avea indignare împotriva Sfântului Legământ, da, așa va face. Și el se va întoarce și va complota cu cei care au părăsit Sfântul Legământ.)
31. Și brațele lui vor sta în picioare, și vor pângări sanctuarul puterii, și va elimina sacrificiul continuu, și vor da urâciunea pustiirii. (Și armata lui va sta acolo, și va pângări atât sanctuarul, și cetatea, sau fortăreața, și va opri continuul, sau zilnicul, sacrificiu, și va ridica urâciunea care aduce pustiire.)
32. Iar oamenii răi vor falsifica testamentul cu viclenie; dar cei care-L cunosc pe Dumnezeul lor vor rămâne și vor face. (Și prin înșelăciune sau viclenie, el îi va convinge pe cei răi care au părăsit Sfântul Legământ să i se alăture; dar cei care-L cunosc pe Dumnezeul lor vor rămâne tari, vor rămâne neclintiți și vor lupta.)
33. Iar cei învățați dintre oameni vor învăța pe mulți oameni, și vor cădea sub sabie, în flăcări, în captivitate, și în corbul/negrul zilelor. (Și cei care sunt învățați printre oameni vor învăța un număr mare, dar vor cădea sub sabie, în flăcări, în captivitate, și vor fi pradă vremurilor/și în prada zilelor.)
34. Și când vor cădea, vor fi ridicați cu puțin ajutor; și mulți oameni vor fi înșelați în mod viclean/și mulți oameni vor fi tratați cu viclenie. (Dar când vor cădea, vor fi ridicați cu puțin ajutor; și mulți se vor alătura lor în mod înșelător sau nesincer.)
35. Și (unii) dintre oamenii învățați vor cădea, vor fi adunați împreună, vor fi aleși, și vor fi albiți până la un moment determinat; căci va mai fi încă un alt timp.

36. Și regele va face după voia lui, va fi înălțat și mărit împotriva fiecărui dumnezeu, și împotriva Dumnezeului dumnezeilor va rosti lucruri mari; și el va fi îndrumat, până când mânia va fi împlinită. Pentru că determinarea este făcută perfect. (Și împăratul va face după voia lui, și va fi ridicat și mărit împotriva tuturor zeilor, și va spune lucruri îngrozitoare împotriva Dumnezeului zeilor/și va spune că el este chiar mai mare decât Dumnezeul zeilor; și el va prospera, până când mânia se va împlini. Căci ceea ce este hotărât se va împlini.)
37. Și el nu va ține seama de Dumnezeul părinților săi, și va fi în lăcomia/pofta/dorința femeilor, și nu va da socoteală niciunui zeu, căci se va ridica împotriva tuturor lucrurilor. (Și el nu va ține seama de dumnezeul părinților săi, nici de dumnezeul iubit de femei, ba chiar nu va ține seama de niciun dumnezeu, căci se va ridica și se va înălța deasupra tuturor.)
38. Cu adevărat, el va cinsti pe dumnezeul lui Maoozim [zeul fortărețelor] în locul lui, și va venera un dumnezeu pe care părinții lui nu l-au cunoscut, cu aur, argint, pietre prețioase și lucruri scumpe. (În schimb, el va cinsti pe dumnezeul cetăților întărite în locul lui, și va

venera un dumnezeu pe care strămoșii lui nu l-au cunoscut, cu aur, argint, pietre prețioase și lucruri scumpe.)
39. Și el va face ca Maoozim să devină puternic, cu ajutorul zeului străin pe care îl cunoștea. (Și el își va întări fortărețele cu străini, care se închină unui zeu străin sau necunoscut.) El va înmulți slava și le va da putere în multe lucruri; și va împărți țara după voia Lui.

40. Și la timpul hotărât, regele din sud va lupta împotriva lui, iar regele din nord va veni ca o furtună împotriva lui, cu care și cu cavaleri și cu o mare flotă. El va pătrunde în țări și le va pângări; și el va trece mai departe, (Și la timpul hotărât, regele din sud va lupta împotriva lui, iar regele din nord va veni împotriva lui ca o furtună, cu care, soldați și o mare flotă. El va intra în țări, le va pângări și le va călca în picioare; și apoi el va trece mai departe,)
41. și va intra în țara glorioasă, și mulți vor cădea. Cu adevărat, numai aceste țări vor fi salvate din mâna lui: Edom, Moab și prinții fiilor lui Amon. (și vor intra în Țara Promisă, iar mulți vor cădea. Dar numai aceste țări vor fi salvate din mâna lui, da, Edom, Moab și rămășița amoniților.)
42. Și el va trimite mâna sa în pământuri, iar țara Egiptului nu va scăpa. (Și el va întinde mâna peste pământ după pământ, și nici măcar țara Egiptului nu va scăpa de atacul său.)
43. El va fi stăpânul comorilor de aur și argint și al tuturor lucrurilor prețioase din Egipt; de asemenea, el va trece prin Libia și Etiopia. (El va fi stăpânul comorilor de aur, de argint și al tuturor lucrurilor prețioase din Egipt; și va cuceri și Libia și Etiopia.)
44. Și faima din est și din nord îl va tulbura; și va veni cu o mulțime mare pentru a distruge totul și a ucide mulți oameni. (Și atunci veștile din est și din nord îl vor tulbura; și va veni cu o mulțime mare pentru a distruge totul și a ucide un număr mare de oameni.)
45. Și își va așeza tabernacolul/cortul în Apadno [Abaddon sau Apollyon], între mări, pe dealul nobil și sfânt; și va ajunge până la înălțimea acestuia, și nimeni nu-l va ajuta>>. (Și va ridica corturile palatului său între mare și muntele sfânt și nobil; dar în cele din urmă va ajunge la sfârșitul vieții, fără ca nimeni să-l ajute.)

CAPITOLUL 12

1. **<<**Cu adevărat, în acel timp se va ridica Mihail, marele prinț, care apără pe fiii poporului tău. Și va veni un timp (de necaz), cum nu a mai fost niciodată, de când există oamenii, până în acel timp. Și în acel timp poporul tău va fi salvat, fiecare care este găsit scris în cartea vieții. (Atunci se va ridica Mihail, marele înger, care veghează asupra poporului tău. Și va veni un timp de necaz, cum nu a mai fost de când există națiunile, până în acel timp. Și în acel moment poporul tău va fi salvat, toți cei ale căror nume sunt scrise în Cartea Vieții.)
2. Și mulți dintre cei care dorm în țărâna pământului se vor trezi pe deplin, unii la viața veșnică, iar alții la rușine, pe care o vor vedea pentru totdeauna. (Și mulți dintre cei care dorm în țărâna pământului se vor trezi pe deplin, unii la viața veșnică, iar alții la rușine, pe care o vor vedea sau o vor experimenta pentru totdeauna.)
3. Cu adevărat, cei care sunt învățați, [sau înțelepți,] vor străluci ca strălucirea firmamentului, iar cei care îi învață pe mulți oameni dreptatea vor străluci ca stelele în veșnicia veșnică. (Iar cei înțelepți vor străluci ca strălucirea firmamentului, iar cei care vor conduce pe mulți spre dreptate, vor străluci ca stelele în veșnicia veșnică.)

4. Dar tu, Daniel, ascunde aceste cuvinte și sigilează cartea până la vremea rânduită; mulți oameni vor trece, iar cunoașterea va fi mult mai mare>>. (Dar tu, Daniel, ascunde cuvintele și sigilează cartea până la vremea hotărâtă; da, mulți vor trăi și vor muri, iar cunoașterea va fi multiplă.)

5. Și eu, Daniel, am văzut, și iată! stăteau alți doi bărbați; unul stătea pe această parte, la marginea potopului, iar altul pe partea cealaltă, de cealaltă parte a potopului. (Și eu, Daniel, am văzut, și iată! alți doi bărbați stăteau acolo; unul stătea pe această parte, pe malul râului, iar celălalt stătea pe cealaltă parte a râului.)
6. Și am zis omului îmbrăcat în haine de in, care stătea pe apele potopului: << Cât timp va mai dura până la sfârșitul acestor minuni?>> (Și i-am spus omului îmbrăcat în haine de in, care stătea pe malul râului: Cât timp va mai dura până la sfârșitul tuturor acestor minuni?)
7. Și am auzit pe omul îmbrăcat în haine de in, care stătea pe apele potopului, când a ridicat mâna dreaptă și mâna stângă spre cer și a jurat pe Cel ce trăiește fără sfârșit, (spunând): << Pentru o vreme, și vremuri, și jumătate de vreme. Și când împrăștierea măinii poporului sfânt se va împlini, toate aceste lucruri se vor împlini>>. (Și l-am auzit pe omul îmbrăcat în haine de in, care stătea pe malul râului, când a ridicat mâna dreaptă și mâna stângă spre cer/spre ceruri, și a jurat pe Cel ce trăiește veșnic, spunând: Pentru o vreme, și vremuri, și jumătate de vreme. Și când împrăștierea puterii poporului sfânt se va sfârși sau va înceta, atunci toate aceste lucruri vor lua sfârșit.)
8. Și am auzit, dar n-am înțeles; (Și am auzit, dar nu înțelegeam;) și eu am spus: << Domnul meu, ce va urma după aceste lucruri?>>
9. Și el a spus: << Du-te, Daniel, căci cuvintele sunt ascunse și sigilate până la vremea hotărâtă.
10. Mulți oameni vor fi aleși, vor fi albiți și vor fi încercați ca prin foc, iar oamenii răi vor face rău, dar nu toți oamenii răi vor înțelege (dar niciunul dintre cei răi nu va înțelege); cu siguranță oamenii învățați vor înțelege.
11. Și de la momentul în care jertfa continuă va fi înlăturată, iar urâciunea va fi pusă/transformată în disconfort, vor fi o mie două sute nouăzeci de zile. (Și de la momentul în care jertfa continuă sau zilnică va fi oprită, și urâciunea care aduce pustiirea va fi instaurată, vor fi o mie două sute nouăzeci de zile.)
12. El este binecuvântat, care rămâne și vine în întregime/pe deplin, la o mie trei sute treizeci și cinci de zile. (Fericit va fi cel care așteaptă, și care răbdă până când se vor împlini o mie trei sute treizeci și cinci de zile.)
13. Dar tu, Daniel, mergi până la timpul hotărât; și te vei odihni și vei sta de partea ta, la sfârșitul zilelor>>. (Dar tu, Daniel, mergi până la timpul hotărât; și te vei odihni, sau vei muri, și atunci vei sta în locul tău, la sfârșitul zilelor/și atunci vei primi răsplata ta, la sfârșitul veacului.)

APOCALIPSA/REVELAȚIA /DEZVĂLUIREA

CAPITOLUL 1

1. Apocalipsa lui Isus Hristos [Revelarea lui Isus Hristos], pe care Dumnezeu i-a dat-o pentru a le dezvălui slujitorilor săi, lucruri care trebuie să se împlinească în curând. Și el a semnalat, trimițând prin îngerul său slujitorului său Ioan,
2. care a mărturisit cuvântul lui Dumnezeu, și (către) mărturia lui Isus Hristos, în aceste lucruri, orice ar fi văzut (care a mărturisit cuvântul lui Dumnezeu și mărturia lui Isus Hristos,

în aceste lucruri, orice a văzut.)
3. Ferice de cel ce citește, și de cel ce ascultă cuvintele acestei profeții, și păzește lucrurile scrise în ea; căci timpul este aproape. (Ferice de cel ce citește, și de cel ce ascultă cuvintele acestei profeții, și păzește lucrurile scrise în ea; pentru că timpul este aproape.)

4. Ioan către cele șapte biserici care sunt în Asia: har și pace vouă, de la Cel ce este, Cel ce era și Cel ce vine, (sau Cel ce va veni); și a celor șapte duhuri care stau înaintea tronului Său;
5. și al lui Isus Hristos, acesta este martorul credincios (care este un martor credincios), primul născut dintre morți [primul născut dintre cei morți], și prințul împăraților pământului; care ne-a iubit și ne-a spălat de păcatele noastre în sângele său,
6. și ne-a făcut un regat, și preoți pentru Dumnezeu și pentru Tatăl său; lui să-I fie slava și imperiul în lumi ale lumilor; lui să fie slava și imperiul pentru totdeauna. Amin.
7. Iată! El vine cu norii, și fiecare ochi Îl va vedea, și cei care L-au străpuns; și toate neamurile pământului se vor jeli pentru el. Da, Amin! (Iată! El vine cu norii, și orice ochi Îl va vedea, și cei care L-au străpuns; și toate popoarele pământului vor plânge pentru el. Da, Amin!)

8. **<<**Eu sunt Alfa și Omega, începutul și sfârșitul>>, zice Domnul Dumnezeu, <<adică, și asta era, și asta este pe cale să vină, (sau care urmează să vină), Atotputernicul>>. (Eu sunt Alfa și Omega, Sursa și Împlinirea, zice Domnul Dumnezeu, care este, care a fost și care va veni, Atotputernicul.)

9. Eu, Ioan, fratele vostru și partenerul vostru în necazuri, în împărăție și în răbdare, în Hristos Isus, mă aflam pe o insulă numită Patmos, pentru Cuvântul lui Dumnezeu și pentru mărturia lui Isus. (Eu, Ioan, fratele vostru și partenerul vostru în suferință, în împărăție și în răbdare sau perseverență, în Mesia Isus, mă aflam pe o insulă numită Patmos, din cauza cuvântului lui Dumnezeu și din cauza mărturiei mele despre Isus.)
10. Eram în Duhul în ziua Domnului, (sau duminica), și am auzit în spatele meu o voce puternică, ca de trâmbiță, (Eram în Spirit în ziua Domnului, sau duminică, și am auzit o voce puternică în spatele meu, ca sunetul unei trâmbițe,)
11. spunându-mi: <<scrie într-o carte ceea ce vezi și trimite-o celor șapte biserici din Asia; către Efes, Smirna, Pergam (sau Pergamum), Tiatira, Sardes, Filadelfia și Laodiceea>>.

12. Și m-am întors, ca să văd vocea care mi-a vorbit (Și m-am întors, ca să văd cine mi-a vorbit); și m-am întors și am văzut șapte sfeșnice de aur,
13. iar în mijlocul celor șapte sfeșnice de aur era cineva asemănător Fiului omului, îmbrăcat cu o haină lungă, și legat la mameloane cu o centură de aur (și încins la piept cu o centură de aur/și cu o bandă de aur în jurul pieptului.)
14. Și capul lui și părul lui erau albe, ca lâna albă și ca zăpada; iar ochii lui erau ca flacăra focului,
15. iar picioarele lui sunt ca latonul [se referă la un aliaj asemănător alamei sau la orice metal ciocănit în foi subțiri, utilizat în trecut pentru obiecte precum ustensile bisericești], (sau ca zgura de aur), ca într-un coș de fum în flăcări; și vocea lui era ca vocea apelor mari. (iar picioarele lui erau ca arama lustruită sau ca zgura de aur într-un cuptor; iar vocea lui era ca sunetul unor ape mari.)
16. Și avea în mâna dreaptă șapte stele, iar din gura lui ieșea o sabie ascuțită pe ambele părți [și o sabie ascuțită pe ambele părți ieșea din gura lui]; și fața lui strălucea ca soarele în virtutea sa (iar fața lui strălucea ca soarele în puterea sa).

17. Și când l-am văzut, am căzut la picioarele lui, ca și mort. Și el și-a pus mâna dreaptă pe mine și mi-a spus: <<Nu te teme (Nu te speria); Eu sunt Cel dintâi și Cel de pe urmă;
18. și eu sunt viu, și am fost mort; și iată! Eu trăiesc în lumile lumilor, (voi rămâne viu pentru totdeauna), și am cheile morții și ale iadului.
19. De aceea, scrie lucrurile pe care le-ai văzut, cele care sunt și cele care trebuie să se întâmple după aceste lucruri.
20. Sacramentul celor șapte stele [Misterul celor șapte stele], pe care l-ai văzut în mâna mea dreaptă, și cele șapte sfeșnice de aur; cele șapte stele sunt îngerii celor șapte biserici, iar cele șapte sfeșnice sunt cele șapte biserici.

CAPITOLUL 2

1. Și îngerului bisericii din Efes scrie-i: "Acestea le spune Cel ce ține cele șapte stele în mâna Sa dreaptă, care umblă în mijlocul (sau în interiorul), celor șapte sfeșnice aurite (care umblă în interiorul celor șapte sfeșnice de aur).

2. Știu faptele tale, ostenelile tale, (sau munca ta), și răbdarea ta, și că nu suporți oamenii răi (Știu faptele tale, munca ta și răbdarea ta, și că nu poți accepta sau tolera oamenii răi); și i-ai încercat pe cei care spun că sunt apostoli, dar nu sunt, și ai descoperit că sunt mincinoși;
3. și tu ai răbdare, (și tu ai îndurat), și ai suferit pentru numele meu [și ai susținut numele meu], și nu ai dat greș.
4. Dar am câteva lucruri împotriva ta: că ai părăsit prima ta caritate. (Dar am câteva lucruri împotriva ta, și anume că ai părăsit dragostea ta dintâi.)
5. De aceea, amintește-ți de unde ai căzut, fă penitență, și înfăptuiește faptele dintâi; altfel, voi veni în curând la tine și îți voi muta sfeșnicul din locul lui, dacă nu vei face penitență. (Amintește-ți, dar, de unde ai căzut, pocăiește-te și fă din nou lucrările dintâi; altfel, voi veni curând la tine și îți voi muta sfeșnicul din locul lui, dacă nu te vei pocăi.)
6. Dar ai acest lucru bun, că ai urât faptele nicolaeților, pe care și eu le urăsc.
7. Cine are urechi, să audă ce spune Duhul Sfânt bisericilor. Celui care va birui, îi voi da să mănânce din pomul vieții, care este în paradisul Dumnezeului meu".

8. Și îngerului bisericii din Smirna scrie: "Aceste lucruri le spune Cel dintâi și Cel de pe urmă, Cel care a fost mort și a înviat.

9. Știu necazul tău și sărăcia ta, dar tu ești bogat; și ești blasfemiat de cei care se numesc iudei, dar nu sunt, ci sunt sinagoga lui Satan. (Știu suferința ta și sărăcia ta, chiar dacă ești bogat; și ești blasfemiat de cei care se numesc iudei, dar nu sunt, ci sunt sinagoga lui Satan.)
10. Nu te teme de aceste lucruri pe care le vei suferi. Iată! diavolul va trimite pe unii dintre voi în închisoare, ca să fiți ispitiți, (sau să fiți încercați); și veți avea necazuri timp de zece zile. Fii credincios până la moarte, și atunci îți voi da cununa vieții. (Nu te teme de nimic din ceea ce vei suferi. Iată! Diavolul va trimite pe unii dintre voi în închisoare, pentru ca voi să fiți încercați; și veți suferi zece zile. Dar fii credincios până la moarte, și atunci îți voi da cununa vieții.)
11. Cine are urechi, să audă ce spune Duhul Sfânt bisericilor. Cel ce va învinge nu va fi vătămat de moartea a doua" (Cel care va depăși nu va fi vătămat de moartea a doua.)

12. Și îngerului bisericii din Pergam, (sau din Pergamum) scrie: "Acestea le spune Cel care are sabia ascuțită pe ambele părți, (sau pe fiecare parte).

13. Știu unde locuiești, unde este scaunul lui Satan (unde este tronul lui Satan); și tu păstrezi numele meu și nu ai negat credința mea. Și în acele zile era Antipa, martorul meu credincios, care a fost ucis la voi, (care a fost ucis acolo înaintea voastră), unde locuiește Satana.
14. Dar am câteva lucruri împotriva ta; căci acolo sunt oameni care urmează învățătura lui Balaam, care l-a învățat pe Balac să pună o piedică înaintea fiilor lui Israel, (care l-a învățat pe Balac să pună un motiv de poticnire înaintea israeliților), să mănânce din jertfele idolilor, și să se dedice desfrânării;
15. așa că și tu ai oameni care țin de învățătura nicolaeților. (și ai oameni care cred și urmează învățăturile nicolaeților.)
16. Și tu fă penitență (și astfel pocăiește-te); dacă este mai puțin de atât, voi veni curând la tine și voi lupta cu ei cu sabia gurii mele.
17. Cine are urechi, să audă ce spune Duhul Sfânt bisericilor. Celui care va birui, îi voi da să mănânce din pâinea, (sau mana), ascunsă a îngerilor; și îi voi da o piatră albă, iar pe piatră va fi scris un nume nou, pe care nimeni nu-l cunoaște, în afară de cel care-l ia". (și îi voi da o piatră albă, și un nume nou scris pe piatră, pe care nimeni nu-l cunoaște, în afară de cel care îl primește.)

18. Și îngerului bisericii din Tiatira scrie-i: "Aceste lucruri le spune Fiul lui Dumnezeu, care are ochi ca flacăra focului și picioare ca arama (care are ochi ca flăcările de foc, iar picioarele lui sunt ca alama sau ca zgura de aur.)

19. Știu faptele tale, credința ta, dragostea ta, (și iubirea ta), slujirea ta, răbdarea ta și faptele tale din ultima vreme, care sunt mai mari decât cele dintâi.
20. Dar am câteva lucruri împotriva ta; căci tu îngădui femeii Izabela, care se zice că este proorociță (căci ai îngăduit femeii Izabela, care se zice că este proorociță), să învețe și să înșele pe robii Mei, să facă curvie și să mănânce din lucrurile jertfite idolilor.
21. Și i-am dat timp să facă penitență, dar ea nu a vrut să facă penitență pentru desfrânarea ei. (Și i-am dat timp, ca să se pocăiască, dar ea nu s-a pocăit de curvia ei, nici de idolatria ei, nici de imoralitatea ei.)
22. Și iată! O trimit într-un pat, iar cei care se dedau la desfrâu cu ea vor suferi mari chinuri, dacă nu se căiesc pentru faptele ei. (Și iată! O voi trimite într-un pat, iar cei care vor comite desfrâu cu ea vor suferi mult, dacă nu se vor pocăi de faptele lor.)
23. Și îi voi ucide pe fiii ei, și toate bisericile vor ști că eu cercetez inimile și gândurile; și voi răsplăti fiecăruia dintre voi după faptele sale.
24. Și vă spun vouă și celorlalți din Tiatira, celor care nu au această învățătură, și care nu cunosc înălțimea lui Satan, cum spun ei, că nu voi trimite asupra voastră altă pedeapsă (nu vă voi mai împovăra cu nimic);
25. Cu toate acestea, păstrați ceea ce aveți, până voi veni.

26. Și celui care va depăși și va păzi până la sfârșit lucrările Mele, îi voi da putere asupra neamurilor, (Și celui care va depăși și va continua să facă lucrările Mele până la sfârșit, îi voi da putere peste națiuni și popoare,)
27. și el îi va conduce într-o bară de fier (și el îi va conduce cu o bară de fier); și vor fi sparte cu totul, ca un vas de olar, așa cum am primit și eu de la Tatăl meu;
28. și îi voi dărui o stea de dimineață.
29. Cine are urechi, să audă ce spune Duhul bisericilor".

CAPITOLUL 3

1. Și îngerului bisericii din Sardes scrie: "Acestea le spune Cel care are cele șapte duhuri ale lui Dumnezeu, și cele șapte stele. Știu faptele tale, căci ai un nume, că trăiești, dar ești mort.
2. Fii treaz (Trezește-te sau fii vigilent), și confirmă celelalte lucruri, care erau pe cale să moară; căci nu găsesc faptele tale desăvârșite/depline, (sau terminate), înaintea Dumnezeului meu.
3. De aceea, ține minte cum ai primit și ai auzit; și păstrați-le, și faceți penitență. De aceea, dacă nu te trezești, voi veni ca un hoț în noapte la tine, și nu vei ști în ce oră voi veni la tine. (Așa că amintește-ți cum ai primit-o și ai auzit-o; și astfel ascultă-o și pocăiește-te. Și dacă nu te trezești și nu ești vigilent, voi veni la tine ca un hoț în noapte, și nu vei ști în ce clipă voi veni la tine.)
4. Dar tu ai câteva nume în Sardes, care nu și-au murdărit hainele (Dar ai câțiva oameni în Sardes, care nu și-au pătat hainele); și vor umbla cu mine în haine albe, pentru că sunt vrednici.
5. Cel ce va birui va fi îmbrăcat astfel în haine albe; și nu voi șterge numele lui din cartea vieții, și voi mărturisi numele lui înaintea Tatălui meu și înaintea îngerilor lui.
6. Cine are urechi, să audă ce spune Duhul Sfânt bisericilor".

7. Și îngerului bisericii din Filadelfia scrie-i: "Acestea le spune Cel sfânt și cel adevărat, care are cheia lui David, care deschide și nimeni nu închide, care închide și nimeni nu deschide.

8. Știu faptele tale, și iată! Ți-am deschis o ușă pe care nimeni nu o poate închide; căci ai puțină virtute, ai păzit cuvântul Meu și nu ai tăgăduit numele Meu. (Știu faptele tale, și iată! Am pus înaintea ta o ușă deschisă, pe care nimeni nu o poate închide; căci ai putere mică, ai păzit cuvântul Meu și nu ai tăgăduit numele Meu.)
9. Iată! îți voi da pe cei din sinagoga lui Satan, care se numesc iudei, dar nu sunt, ci mint. Iată! Eu îi voi face (astfel) încât să vină și să se închine la picioarele tale; și vor ști că Eu te-am iubit,
10. pentru că ai păzit cuvântul răbdării Mele. Și te voi păzi de ceasul ispitei, care va veni peste întreaga lume [care va veni în întreaga lume], ca să ispitească pe cei ce locuiesc pe pământ. (pentru că ai ascultat cuvântul meu și ai răbdat/pentru că ai ascultat cuvântul meu și ai îndurat. Și te voi păzi de ceasul încercării, care va veni peste toată lumea, ca să încerce pe cei ce locuiesc pe pământ.)

11. Iată! Eu vin curând; păstrează ceea ce ai, (astfel) ca nimeni să nu-ți ia cununa.
12. Și celui care va birui, îl voi face stâlp în templul Dumnezeului meu, și nu va mai ieși afară; și voi scrie pe el numele Dumnezeului meu, și numele cetății Dumnezeului meu, al noului Ierusalim, care coboară din cerul Dumnezeului meu, și numele meu nou.
13. Cine are urechi, să audă ce spune Duhul către biserici".

14. Și îngerului bisericii din Laodiceea scrie-i: "Aceste lucruri le spune [cel ce este] Amin, martorul credincios și cel adevărat, care este începutul creaturilor lui Dumnezeu (care este începutul sau Sursa întregii Creații a lui Dumnezeu).

15. Știu faptele tale, căci nu ești nici rece, nici fierbinte; aș vrea să fii rece sau fierbinte;
16. Dar pentru că ești călduț/lipsit de entuziasm, nici rece, nici fierbinte, voi începe să te arunc, (sau să te vomit), din gura mea.
17. Căci tu zici: <<Sunt bogat și plin de bunuri, și nu am nevoie de nimic>>; și tu nu știi că ești un nenorocit, mizerabil, (sau nefericit), sărac, orb și gol.
18. Te sfătuiesc să cumperi de la mine aur ars (Te sfătuiesc să cumperi de la mine aurul care a fost rafinat în foc), (astfel încât) să devii bogat și să te îmbraci în haine albe, (astfel încât) confuzia, (sau rușinea), goliciunii tale să nu fie văzută; și unge-ți ochii cu un colir, (adică un medicament pentru ochi, făcut din diverse plante), (astfel încât) să poți vedea.
19. Eu mustru și pedepsesc pe cei pe care îi iubesc; de aceea, urmăriți oamenii buni și faceți penitență. (Eu mustru și pedepsesc pe cei pe care îi iubesc; așa că urmăriți binele și pocăiți-vă.)
20. Iată! Eu stau la ușă și bat; dacă cineva aude glasul Meu și-Mi deschide ușa, voi intra la el și voi cina cu el, iar el cu Mine.
21. Și voi da celui care va birui să șadă cu mine pe scaunul meu de domnie, după cum și eu am biruit și am șezut cu Tatăl meu pe scaunul lui de domnie.
22. Cine are urechi, să audă ce spune Duhul Sfânt bisericilor".

CAPITOLUL 4

1. După ce am văzut aceste lucruri, iată! că s-a deschis o ușă în cer. Și prima voce pe care am auzit-o era ca o trâmbiță care îmi vorbea și zicea: <<Urcă-te aici sus, și îți voi arăta ce lucruri trebuie să se facă în curând după aceste lucruri>>. (Și vocea ca o trâmbiță, pe care o auzisem înainte, îmi vorbea și spunea: Vino aici și îți voi arăta ce trebuie să faci în continuare.)
2. Și imediat am fost în Duhul, și iată! un scaun era așezat în cer, și pe scaun stătea cineva. (Și imediat am fost în Duhul, și iată! era un tron în cer, și Cineva stătea pe tron.)
3. Iar cel ce şedea (acolo) era ca o piatră de iaspis şi de sardiu; și un curcubeu era în jurul scaunului scaunului (și un curcubeu era în jurul tronului, sau îl înconjura), ca o smarald.
4. Și în jurul scaunului erau douăzeci și patru de scaune mici; și deasupra, (sau pe), tronuri stăteau douăzeci și patru de bătrâni, îmbrăcați în haine albe, și cu coroane de aur pe cap. (Și în jurul tronului erau douăzeci și patru de tronuri mici; și pe aceste tronuri stăteau douăzeci și patru de bătrâni, îmbrăcați în haine albe și cu coroane de aur pe capete.)

5. Și fulgere, și voci, (și sunete), și tunete ieșeau din tron; și șapte lămpi aprinse înaintea tronului, care sunt cele șapte duhuri ale lui Dumnezeu.
6. Și înaintea scaunului era o mare de sticlă, ca cristalul, iar în mijlocul scaunului și în jurul scaunului erau patru fiare, pline de ochi în față și în spate. (Și în fața tronului era o mare de sticlă, ca cristalul, iar în mijlocul tronului și în jurul lui erau patru creaturi, acoperite cu ochi, în față și în spate.)
7. Și prima fiară, asemănătoare unui leu; iar a doua fiară era ca un vițel; iar a treia fiară avea chip de om; iar a patra fiară era ca un vultur care zbura. (Și prima creatură era ca un leu; iar a doua creatură era ca un vițel; iar a treia creatură avea chipul ca al unui om; iar a patra creatură era ca un vultur în zbor.)
8. Și cele patru fiare aveau fiecare câte șase aripi; și peste tot în jur și în interior erau plini de ochi; și nu se odihneau nici ziua, nici noaptea, zicând: "Sfânt, sfânt, sfânt, Domnul Dumnezeu atotputernic, care era, care este, și asta înseamnă că vine [și asta urmează să vină] (Și fiecare dintre cele patru creaturi avea șase aripi; și peste tot, în interior și în exterior, erau acoperiți cu ochi; și nu aveau odihnă nici ziua, nici noaptea, ci spuneau mereu: Sfânt, sfânt, sfânt, Domnul Dumnezeu Atotputernicul, care era, care este și care vine.)
9. Și când cele patru fiare i-au dat slavă, cinste și binecuvântare celui care stătea pe tron, care trăiește în lumile lumilor, (Și când cele patru ființe au dat slavă, cinste și binecuvântare Celui care stătea pe tron, care trăiește în vecii vecilor,)
10. cei douăzeci și patru de bătrâni au căzut în fața Celui care stătea pe tron, și L-au adorat pe Cel care trăiește în lumile lumilor. Și și-au aruncat cununile înaintea tronului și au spus: (cei douăzeci și patru de bătrâni s-au aruncat înaintea Celui ce ședea pe scaunul de domnie și s-au închinat Celui ce trăiește în vecii vecilor. Și și-au aruncat coroanele înaintea tronului și au spus:)
11. << Tu, Doamne Dumnezeul nostru, ești vrednic de slavă, cinste și putere; căci Tu ai făcut toate lucrurile din nimic, și din voia Ta ele au fost și vor fi făcute din nimic>>. (Tu, Doamne, Dumnezeul nostru, ești vrednic să primești slavă, cinste și putere; căci Tu ai creat totul din nimic, da, din voia Ta, ele au fost create din nimic și ele există.)

CAPITOLUL 5

1. Și am văzut în mâna dreaptă a Celui care ședea pe tron o carte scrisă pe interior și pe exterior, și sigilată cu șapte peceți.
2. Și am văzut un înger puternic, predicând cu voce tare, (întrebând cu voce tare): << Cine este vrednic să deschidă cartea și să-i desfacă pecețile?>>
3. Și nimeni, (sau niciun om), nici în cer, nici pe pământ, nici sub pământ, nu putea deschide cartea, nici să o privească.
4. Și am plâns mult, pentru că nimeni, (sau niciun om), nu a fost găsit vrednic să deschidă cartea, nici să o vadă.
5. Și unul dintre bătrâni mi-a spus: << Nu plânge; Iată! un leu din neamul lui Iuda, rădăcina lui David, a biruit ca să deschidă cartea și să-i desfacă cele șapte peceți>>. (Și unul dintre

bătrâni mi-a spus: Nu plânge! Iată! un leu din tribul lui Iuda, Rădăcina lui David, a biruit ca să deschidă cartea și să-i desface cele șapte peceți.)

6. Și am văzut, și iată! în mijlocul tronului, al celor patru ființe și al bătrânilor, stătea un miel ca și junghiat, care avea șapte coarne și șapte ochi, care sunt cele șapte duhuri ale lui Dumnezeu, trimise pe tot pământul. (Și am văzut, și iată! în mijlocul tronului, al celor patru ființe și al bătrânilor, stătea un Miel, care părea să fi fost ucis, și avea șapte coarne și șapte ochi, care sunt cele șapte duhuri ale lui Dumnezeu, trimise pe tot pământul.)
7. Și a venit și a luat din mâna dreaptă a celui care stătea pe tron cartea. (Și a venit și a luat cartea din mâna dreaptă a Celui care stătea pe tron.)
8. Și când a deschis cartea, cele patru ființe și cei douăzeci și patru de bătrâni au căzut în fața Mielului; și fiecare dintre ei avea harpe și vase de aur pline cu tămâie, care sunt rugăciunile sfinților. (Și când a deschis cartea, cele patru ființe și cei douăzeci și patru de bătrâni au căzut în fața Mielului; și fiecare dintre ei avea harpe și vase de aur, sau boluri de aur, pline cu tămâie, care reprezintă rugăciunile poporului lui Dumnezeu.)
9. Și au cântat un cântec nou, zicând: << Doamne, Dumnezeul nostru, Tu ești vrednic să iei cartea și să-i rupi pecețile; căci ai fost ucis și ne-ai răscumpărat pentru Dumnezeu cu sângele tău, din fiecare neam, limbă, popor și națiune; (căci ai fost ucis și astfel ne-ai răscumpărat pentru Dumnezeu cu sângele tău, da, din fiecare trib, limbă, popor și națiune;)
10. și ne-ai făcut un regat, și preoți pentru Dumnezeul nostru; și vom domni pe pământ>>. (și ne-ai făcut un regat și preoți pentru Dumnezeul nostru; și noi vom domni pe pământ.)

11. Și am văzut, și am auzit vocile multor îngeri în jurul tronului, ale ființelor vii și ale bătrânilor (Și am văzut, și am auzit vocile multor îngeri în jurul tronului, și vocile creaturilor și ale bătrânilor). Și numărul lor era de mii și mii,
12. spunând cu voce tare: << Mielul care a fost junghiat este vrednic să primească puterea, (divinitatea), înțelepciunea, tăria, cinstea, slava și binecuvântarea>>. (strigând cu voce tare: Mielul care a fost sacrificat este vrednic să primească putere, divinitate, înțelepciune, tărie, cinste, slavă și binecuvântare.)
13. Și toate făpturile care sunt în cer, pe pământ, sub pământ, în mare și tot ce se află în ele, le-am auzit pe toate zicând: << Celui care stătea pe tron, și Mielului, binecuvântare, cinste, glorie și putere, în lumile lumilor>>. (Celui care stătea pe tron și Mielului, binecuvântare, cinste, glorie și putere, în vecii vecilor.)
14. Și cele patru fiare au spus: „Amin”. Și cei douăzeci și patru de bătrâni au căzut cu fețele la pământ și s-au închinat Celui ce trăiește în lumile lumilor. (Și cele patru creaturi au spus: Amin. Și cei douăzeci și patru de bătrâni au căzut cu fețele la pământ și s-au închinat Celui ce trăiește în vecii vecilor.)

CAPITOLUL 6

1. Și am văzut că Mielul a deschis una dintre cele șapte peceți. Și am auzit una dintre cele patru fiare spunând, ca o voce de tunet: <<Vino, tu, și vezi>>. (Și am văzut că Mielul a

deschis una dintre cele șapte peceți. Și am auzit una dintre cele patru creaturi spunând, cu o voce ca un tunet: Vino și vezi.)
2. Și am văzut, și iată! un cal alb; iar cel care stătea pe el avea un arc, și i s-a dat o coroană. Și a ieșit biruitor, (astfel încât) să învingă.

3. Și când a deschis al doilea sigiliu, am auzit a doua fiară zicând: <<Vino, tu, și vezi>>. (Și când a deschis al doilea sigiliu, am auzit a doua ființă zicând: Vino și vezi.)
4. Și a ieșit un alt cal roșu; și i s-a dat celui care stătea pe el [puterea], să ia pacea de pe pământ, și să se omoare între ei (pentru ca el să ia pacea de pe pământ, astfel încât oamenii să se omoare între ei); și i s-a dat o sabie mare.

5. Și când a deschis al treilea sigiliu, am auzit a treia fiară zicând: <<Vino, tu, și vezi>>. Și iată! Un cal negru; iar cel care stătea pe el avea o balanță în mână. (Și când a deschis al treilea sigiliu, am auzit a treia ființă spunând: Vino și vezi. Și iată! Un cal negru; iar cel care stătea pe el avea o balanță în mână.)
6. Și am auzit o voce în mijlocul celor patru fiare, care zicea (Și am auzit o voce din mijlocul creaturilor spunând): << O bilibre, adică o greutate de două livre, de grâu pentru un ban, și trei bilibre de orz pentru un ban; şi să nu strici vinul şi untdelemnul/uleiul>>.

7. Și când a deschis pecetea a patra, am auzit o voce a celei de-a patra fiare spunând: <<Vino, tu, și vezi>>. (Și când a deschis pecetea a patra, am auzit vocea celei de-a patra ființe spunând: Vino și vezi.)
8. Și iată! Un cal palid; iar numele lui era Moarte pentru cel care stătea pe el, iar iadul îl urmărea (și iadul l-a urmat). Și i s-a dat putere asupra, (sau peste), cele patru părți ale pământului, să ucidă cu sabia, cu foametea, cu moartea și cu fiarele pământului.
9. Și când a deschis pecetea a cincea, am văzut sub altar sufletele celor uciși pentru Cuvântul lui Dumnezeu și pentru mărturia pe care o aveau. (Și când a deschis pecetea a cincea, am văzut sub altar sufletele celor uciși pentru Cuvântul lui Dumnezeu și pentru declarația pe care o dăduseră.)
10. Și au strigat cu voce tare și au zis: << Cât timp, Doamne, Tu, care ești sfânt și adevărat, nu judeci și nu răzbuni sângele nostru de cei care locuiesc pe pământ?>>. (Și au strigat cu voce tare și au zis: Cât timp, Doamne, Tu, care ești sfânt și adevărat, nu judeci și nu răzbuni sângele nostru asupra celor care trăiesc pe pământ?)
11. Și li s-au dat stole/haine albe, câte o stola/haină pentru fiecare suflet; și li s-a spus că ar trebui să se odihnească încă puțin timp, până când numărul semenilor și fraților lor va fi complet, care vor fi uciși, la fel ca și ei.

12. Și am văzut, când a deschis pecetea a șasea, și iată! s-a produs o mare mișcare a pământului (și iată! că s-a produs un mare cutremur); și soarele s-a făcut negru, ca un sac de păr, iar luna s-a făcut ca sângele.
13. Și stelele cerului au căzut pe pământ, precum un smochin își aruncă smochinele necoapte, când este mișcat de un vânt puternic. (Și stelele cerului au căzut pe pământ, ca un

smochin care aruncă smochinele necoapte, când este mișcat de un vânt puternic.)
14. Și cerurile s-au îndepărtat, ca o carte înfășurată, (sau împăturită); și toți munții și insulele au fost mutate din locurile lor.
15. Iar regii pământului, prinții, tribunii, cei bogați, cei puternici, fiecare rob și fiecare om liber s-au ascuns în peșteri și în stâncile dealurilor.
16. Și spun dealurilor și pietrelor: << Cădeți peste noi și ascundeți-ne de fața Celui ce stă pe tron și de mânia Mielului;
17. căci vine ziua mare a mâniei lor, și cine va putea să stea în picioare?>>

CAPITOLUL 7

1. După aceste lucruri, am văzut patru îngeri stând în cele patru colțuri ale pământului, ținând cele patru vânturi ale pământului, (astfel încât) să nu sufle asupra pământului, nici asupra mării, nici asupra vreunui copac.
2. Și am văzut un alt înger urcând din răsăritul soarelui, care avea un semn al Dumnezeului celui viu. Și a strigat cu voce tare către cei patru îngeri, cărora li s-a dat să facă rău pământului și mării, (Și am văzut un alt înger care se ridica din răsăritul soarelui, având pecetea Dumnezeului celui viu. Și a strigat cu voce tare către cei patru îngeri, cărora li s-a dat să facă mare rău pământului și mării,
3. și a zis: <<Nu faceți rău pământului, mării și copacilor, până nu vom marca pe frunțile lor pe robii Dumnezeului nostru>>. (și a zis: Nu faceți rău pământului, mării sau copacilor, până când nu vom marca pe fruntea slujitorilor Dumnezeului nostru un sigiliu.)

4. Și am auzit numărul celor care au fost marcați, o sută patruzeci și patru de mii marcați, din fiecare neam al fiilor lui Israel; (Și am auzit că numărul bărbaților care au fost sigilați era de o sută patruzeci și patru de mii, din fiecare trib al israeliților;)

5. din neamul lui Iuda (din tribul lui Iuda), douăsprezece mii marcați; din neamul lui Ruben, douăsprezece mii marcați; din neamul lui Gad, douăsprezece mii marcați;
6. din neamul lui Aser, douăsprezece mii marcați; din neamul lui Neftali, douăsprezece mii marcați; din neamul lui Manase, douăsprezece mii marcați;
7. din neamul lui Simeon, douăsprezece mii marcați; din neamul lui Levi, douăsprezece mii marcați; din neamul lui Isahar, douăsprezece mii marcați;
8. din neamul lui Zabulon (din tribul lui Zebulon), douăsprezece mii marcați; din neamul lui Iosif, douăsprezece mii marcați; din neamul lui Beniamin, douăsprezece mii marcați.

9. După aceste lucruri, am văzut un mare popor, pe care nimeni nu-l putea număra, din toate neamurile, semințiile, (și triburile), popoarele și limbile, (sau dialectele), stând în picioare înaintea tronului, în fața Mielului; și erau îmbrăcați cu haine albe, iar în mâini aveau palme/și palmele erau în mâinile lor.
10. Și au strigat cu voce tare și au zis: << Sănătate Dumnezeului nostru, care stă pe tron, și Mielului>>. (Și au strigat cu voce tare și au zis: Salvarea vine de la Dumnezeul nostru, care

stă pe tron, și de la Miel/Și au strigat cu voce tare și au zis: Victorie Dumnezeului nostru, care stă pe tron, și Mielului.)
11. Și toți îngerii stăteau în jurul tronului, împreună cu bătrânii și cele patru ființe vii. Și au căzut cu fețele la pământ în fața tronului, și s-au închinat lui Dumnezeu, (Și toți îngerii stăteau în jurul tronului, împreună cu bătrânii și cele patru ființe. Și au căzut cu fața la pământ înaintea tronului și s-au închinat lui Dumnezeu.)
12. și au spus: << Amin! Binecuvântare, claritate, înțelepciune, mulțumire, onoare, virtute și putere Dumnezeului nostru, în lumi ale lumilor. Amin>>. (și au spus: Amin! Binecuvântare, slavă, înțelepciune, mulțumire, cinste, putere și tărie Dumnezeului nostru, în vecii vecilor. Amin.)

13. Și unul dintre bătrâni mi-a răspuns și mi-a zis: << Cine sunt aceștia, îmbrăcați în haine albe? și de unde au venit ei?>> (Și unul dintre bătrâni m-a întrebat: Cine sunt aceștia, îmbrăcați în mantii albe? și de unde provin?)
14. Și i-am spus: << Domnul meu, tu știi>>. Și el mi-a spus: << Aceștia sunt cei care au trecut prin marea tribulație, și și-au spălat mantalele, și le-au albit în sângele Mielului (și i-a făcut albi cu sângele Mielului).
15. De aceea, ei stau înaintea tronului lui Dumnezeu, și Îl slujesc zi și noapte în templul Lui. Și Cel ce stă pe tron locuiește printre ei. (Și astfel stau înaintea tronului lui Dumnezeu, și Îl slujesc zi și noapte, în Templul Lui. Și Cel ce stă pe tron trăiește printre ei.)
16. Nu vor mai flămânzi, nici nu vor mai înseta, nici soarele nu va mai cădea peste ei, nici căldura.
17. Căci Mielul, care stă în mijlocul tronului, îi va conduce, și îi va călăuzi la izvoarele apelor vieții [și îi va conduce la izvoarele apelor vieții]; și Dumnezeu va șterge fiecare lacrimă din ochii lor. (Căci Mielul, care stă în mijlocul tronului, îi va guverna, și îi va călăuzi la izvoarele apelor vieții. și Dumnezeu va șterge orice lacrimă din ochii lor.)

CAPITOLUL 8

1. Și când a deschis pecetea a șaptea, o liniște s-a așternut în ceruri [în ceruri s-a făcut liniște], ca o jumătate de oră (timp de o jumătate de oră).
2. Și am văzut șapte îngeri stând în fața lui Dumnezeu, și li s-au dat șapte trâmbițe. (Și am văzut șapte îngeri stând în picioare înaintea lui Dumnezeu, și li s-au dat șapte trâmbițe.)

3. Și a venit un alt înger, care a stat în fața altarului, având un cădelniță de aur; și i s-a dat multă tămâie, ca să o pună pe altarul de aur, care este înaintea scaunului de domnie al lui Dumnezeu (pentru ca el să o poată oferi împreună cu rugăciunile întregului popor al lui Dumnezeu pe altarul de aur), împreună cu rugăciunile tuturor sfinţilor.
4. Și fumul tămâiei rugăciunilor sfinților s-a înălțat din mâna îngerului înaintea lui Dumnezeu. (Și fumul tămâiei s-a ridicat înaintea lui Dumnezeu din mâna îngerului, împreună cu rugăciunile sfinților, sau ale poporului lui Dumnezeu.)
5. Și îngerul a luat cădelnița, a umplut-o cu foc de pe altar și a aruncat-o pe pământ. Și s-au auzit tunete, voci și fulgere, și s-a produs o mare cutremurare a pământului. (Și îngerul a luat

cădelnița, a umplut-o cu foc de pe altar și a aruncat-o pe pământ. Și s-au auzit tunete, sunete, fulgere și un mare cutremur.)

6. Și cei șapte îngeri, care aveau cele șapte trâmbițe, s-au pregătit să trâmbițeze. (Și cei șapte îngeri, care aveau cele șapte trâmbițe, le-au pregătit, ca să le poată suna.)

7. Și primul înger a sunat din trâmbiță; și a căzut grindină, și focul s-a amestecat cu sângele; și a fost trimis în pământ. Și a treia parte a pământului a fost arsă, și a treia parte a copacilor a fost arsă, și toată iarba verde a fost arsă.

8. Și al doilea înger a sunat din trâmbiță; și ca un deal mare, aprins de foc, a fost aruncat în mare; și a treia parte a mării s-a transformat în sânge,
9. și a treia parte a creaturilor care trăiau în mare au murit, și a treia parte a corăbiilor au pierit.

10. Și al treilea înger a sunat din trâmbiță; și o stea mare, arzând ca un mic tăciune, a căzut din cer; și a căzut în a treia parte a râurilor și în fântânile de apă. (Și al treilea înger a sunat din trâmbiță; și o stea mare, arzând ca o torță, a căzut din ceruri; și a căzut într-o treime din râuri și în izvoarele de apă.)
11. Și numele stelei se spune că este Pelin. Și a treia parte a apelor s-a transformat în pelin; și mulți oameni au murit din cauza apelor, căci acestea deveniseră amare. (Și steaua se numea Pelin. Și o treime din ape s-au transformat în pelin; și mulți oameni au murit din cauza apelor, pentru că acestea deveniseră amare sau otrăvite.)

12. Și al patrulea înger a sunat din trâmbiță; și a treia parte a soarelui a fost lovită (și o treime din soare a fost lovită), și a treia parte a lunii, și a treia parte a stelelor, astfel încât a treia parte din ele s-a întunecat, și a treia parte a zilei nu a mai strălucit, și nici a nopții.
13. Și am văzut, și am auzit glasul unui vultur care zbura în mijlocul cerului și zicea cu glas tare: <<Vai! Vai! Vai! celor care locuiesc pe pământ, de celelalte voci ale celor trei îngeri, care vor trâmbița după aceea>>. (Și am văzut, și am auzit glasul unui vultur care zbura prin mijlocul cerurilor și zicea cu glas tare: Vai! Vai! Vai! celor care trăiesc pe pământ, din celelalte sunete ale celor trei îngeri, care vor trâmbița în continuare.)

CAPITOLUL 9

1. Și al cincilea înger a sunat din trâmbiță; și am văzut că o stea căzuse din cer pe pământ; și i s-a dat cheia gropii adâncului [și cheia gropii adâncului i se dăruiește].
2. Și a deschis adâncul abisului [Și a deschis groapa adâncului], și un fum din groapă s-a ridicat, (sau s-a dus), în sus, ca fumul dintr-un cuptor mare; și soarele s-a întunecat, iar aerul era plin de fumul din groapă (din fumul gropii).
3. Și lăcustele au ieșit din fumul gropii pe pământ; și li s-a dat putere, așa cum au putere scorpionii pământului.

4. Și li s-a poruncit să nu facă rău nici ierbii de pe pământ, nici vreunei plante, nici vreunui copac, ci numai oamenilor care nu au semnul lui Dumnezeu, (sau semnul lui Dumnezeu), pe frunte (ci numai celor care nu aveau pecetea lui Dumnezeu pe frunte).
5. Și li s-a dat să nu-i omoare, ci să-i chinuie timp de cinci luni; iar chinul lor era ca și chinul unui scorpion, când lovește cu putere [cu mâna, cu o armă sau cu alt instrument] un om (când lovește un om).
6. Și în acele zile oamenii vor căuta moartea, dar nu o vor găsi; și vor dori să moară, iar moartea va fugi de ei.

7. Și aspectul lăcustelor era ca al unor cai pregătiți pentru luptă; și pe capetele lor erau coroane ca de aur, iar fețele lor erau ca fețele oamenilor.
8. Și aveau păr, ca părul femeilor; iar dinții lor erau ca dinții leilor.
9. Și aveau coifuri de fier, iar sunetul aripilor lor era ca sunetul carelor cu mulți cai care alergau la luptă. (Și aveau pieptare, ca pieptare de fier, iar sunetul aripilor lor era ca sunetul multor care de luptă și al cailor lor, care se năpusteau în luptă.)
10. Și aveau cozi ca scorpionii, iar în cozile lor erau înțepături; iar puterea lor era să facă rău oamenilor timp de cinci luni (iar puterea lor urma să fie folosită pentru a face rău oamenilor timp de cinci luni).
11. Și aveau un rege asupra lor (Și aveau un rege peste ei), îngerul adâncului, căruia în ebraică i se spune Abaddon, în greacă Apollyon, iar în latină Exterminus, adică Distrugătorul.

12. O nenorocire a trecut, și iată! că vin alte două.

13. După aceste lucruri, al șaselea înger a sunat din trâmbiță; și am auzit o voce din cele patru colțuri ale altarului de aur, care se află înaintea ochilor lui Dumnezeu,
14. și a zis celui de-al șaselea înger, care avea trâmbița: <<Dezleagă cei patru îngeri care sunt legați în marele fluviu Eufrat>>. (și a spus celui de-al șaselea înger care avea o trâmbiță: Dezlegați cei patru îngeri, care sunt legați la marele fluviu Eufrat.)
15. Și cei patru îngeri au fost dezlegați, care erau gata să ucidă o treime din oameni, la ora, ziua, luna și anul stabilite.
16. Iar numărul călăreților era de douăzeci de mii de ori zece mii (Iar numărul armatei călăreților era de douăzeci de mii de ori zece mii). Și am auzit numărul lor.
17. Și astfel am văzut cai în viziune; iar cei care stăteau pe ei aveau coifuri de foc, de hiacint și de pucioasă (iar cei care stăteau pe ei aveau pieptare roșii ca focul, și altele albastre ca zambila, și altele galbene). Și capetele cailor erau ca capetele leilor; și foc, și fum, și pucioasă ieșeau din gurile lor.
18. Din aceste trei plăgi, a fost ucisă a treia parte a oamenilor, de foc, de fum și de pucioasă, care ieșeau din gurile lor. (Prin aceste trei plăgi a fost ucisă o treime din omenire, prin foc, prin fum și prin pucioasă, care ieșeau din gurile lor.)
19. Căci puterea cailor era în gurile lor și în cozile lor; căci cozile lor sunt ca niște șerpi, având capete, și prin ele, (și cu ele), fac mult rău.

20. Iar ceilalți oameni, care nu au fost uciși în aceste plăgi, nici nu au făcut penitență pentru faptele mâinilor lor, ca să nu se închine demonilor și chipurilor de aur, argint, aramă, piatră și lemn, care nu pot nici să vadă, nici să audă, nici să umble; (Iar ceilalți oameni, care nu au fost uciși de aceste plăgi, nu s-au pocăit de faptele mâinilor lor, ca să nu se închine diavolilor, și idolilor de aur, argint, aramă, piatră și lemn, care nu pot vedea, auzi, merge sau zbura;)
21. și nu au făcut penitență pentru uciderile lor, nici pentru vrăjitoriile lor, nici pentru curvia lor, nici pentru furturile lor, au fost uciși cu violență. (și nu s-au pocăit de crimele lor, nici de vrăjitoriile lor, nici de curvia lor, nici de idolatria lor, nici de furturile lor.)

CAPITOLUL 10

1. Și am văzut un alt înger puternic coborând din cer, îmbrăcat cu un nor, și cu curcubeul pe cap; iar fața lui era ca soarele, iar picioarele lui ca un stâlp de foc.
2. Și avea în mână o carte mică deschisă; și a pus piciorul drept pe mare, iar piciorul stâng pe pământ.
3. Și a strigat cu voce tare, ca un leu când răcnește; și după ce a strigat, cele șapte tunete și-au făcut auzite vocile. (Și a strigat cu voce tare, ca un leu când răcnește; și când a strigat, au vorbit cele șapte tunete.)
4. Și când cele șapte tunete și-au făcut auzite vocile, eu trebuia să scriu. Și am auzit o voce din cer, care zicea: <<Ia aminte la ceea ce au spus cele șapte tunete, și nu le scrie>>. (Și când cele șapte tunete au vorbit, eram pe punctul de a scrie ceea ce au spus. Și am auzit o voce din cer, care zicea: Sigilează ceea ce au spus cele șapte tunete, și nu scrie nimic.)
5. Și îngerul pe care l-am văzut stând deasupra mării și deasupra pământului și-a ridicat mâna spre cer,
6. și a jurat pe Cel ce trăiește în lumile lumilor, care a făcut din nimic cerul și lucrurile care sunt în el, și pământul și lucrurile care sunt în el, și marea și lucrurile care sunt în ea, că timpul nu va mai fi. (și a jurat pe Cel ce trăiește în vecii vecilor, care a făcut din nimic cerul și lucrurile care sunt în el, pământul și lucrurile care sunt în el, marea și lucrurile care sunt în ea, că timpul nu va mai fi.)
7. Dar în zilele în care se va auzi glasul celui de-al șaptelea înger (Dar în zilele sunetului celui de-al șaptelea înger), când va începe să trâmbițeze, taina/misterul lui Dumnezeu se va sfârși, (sau se va împlini), așa cum a propovăduit prin slujitorii Săi, profeții.

8. Și am auzit din nou o voce din cer care îmi vorbea și zicea: <<Du-te și ia cartea care este deschisă din mâna îngerului care stă deasupra mării și deasupra pământului>> (care stă pe mare și pe uscat).
9. M-am dus la înger și i-am spus că ar trebui să-mi dea cartea. Și el mi-a spus: <<Ia cartea și devoreaz-o; și va face ca pântecele tău să fie amar, dar în gura ta va fi dulce ca mierea>>.

10. Și am luat cartea afară din mâna îngerului (Și am luat cartea din mâna îngerului), am devorat-o, și în gura mea era dulce ca mierea; și când am devorat, pântecele meu era amar.
11. Și el mi-a spus: <<Este de datoria ta să profețești din nou păgânilor, popoarelor și limbilor, (sau dialectelor), și multor regi>>. (Și el mi-a spus: Este de datoria ta să profețești din nou despre neamurile păgâne, sau asupra neamurilor păgâne, și popoarelor, și limbilor, și multor regi.)

CAPITOLUL 11

1. Și mi s-a dat o trestie ca o toiag și mi s-a spus: <<Ridică-te și măsoară templul lui Dumnezeu, altarul și oamenii care se închină în el>>. (Și mi s-a dat o trestie ca o riglă de măsurat și mi s-a spus: Ridică-te și măsoară Templul lui Dumnezeu, altarul și numărul celor care se închină în el.)
2. Dar aruncă afară curtea din față, (sau pridvorul), care este în afara templului, și nu o măsura; căci este dată păgânilor, și vor pângări cetatea sfântă timp de patruzeci și două de luni. (Dar ignorați curtea exterioară, care se află în afara Templului, și nu o măsurați; căci a fost dată neamurilor, și vor pângări cetatea sfântă timp de patruzeci și două de luni.)
3. Și voi da celor doi martori ai mei (Și voi trimite cei doi martori ai mei), și ei vor profeți timp de o mie două sute șaizeci de zile, și vor fi îmbrăcați în sac.
4. Aceștia sunt doi măslini, și două sfeșnice (Ei sunt cei doi măslini), iar cele două sfeșnice stau în fața Domnului pământului.
5. Și dacă cineva le va face rău, foc va ieși din gura lor și îi va mistui pe dușmanii lor. Și dacă vreun om le va face rău, acesta trebuie să fie ucis.
6. Aceștia au puterea de a închide, (sau de a astupa), cerurile, pentru ca să nu plouă în zilele profeției lor; și au putere asupra apelor, să le transforme în sânge; și să lovească pământul cu orice plagă, ori de câte ori vor dori. (Ei au puterea de a închide cerurile, astfel încât să nu plouă în zilele profeției lor; și au putere asupra apelor, pentru a le transforma în sânge; și să lovească pământul cu orice plagă, ori de câte ori vor dori.)

7. Și când vor termina mărturia lor, fiara care se ridică din adâncuri, (sau din adâncime), va lupta împotriva lor, îi va birui și îi va măcelării. (Și când își vor încheia mărturia, fiara care se ridică din abis va lupta împotriva lor, îi va birui și îi va ucide.)
8. Și trupurile lor vor zăcea pe străzile marelui oraș, numit Sodoma fantomatică și Egipt (care este numit spiritual sau simbolic Sodoma sau Egipt), unde Domnul lor a fost crucificat.
9. Și unele dintre neamuri, popoare, limbi și păgâni, vor vedea trupurile lor timp de trei zile și jumătate; și nu vor permite ca trupurile lor să fie îngropate. (Și unele dintre triburi, popoare, limbi și neamuri, vor privi trupurile lor timp de trei zile și jumătate; și nu vor permite ca trupurile lor să fie îngropate.)

10. Și oamenii care locuiesc pe pământ se vor bucura de ei; și vor sărbători, și își vor trimite cadouri unii altora, pentru că acești doi profeți i-au chinuit pe cei care locuiesc pe pământ. (Și toți cei care locuiesc pe pământ se vor bucura pentru ei; și vor sărbători, și își vor trimite cadouri unii altora, pentru că acești doi profeți au chinuit pe toți cei care locuiau pe pământ.)

11. Și după trei zile și jumătate, Duhul vieții lui Dumnezeu a intrat în ei; și s-au ridicat în picioare, iar o mare teamă a cuprins pe cei care i-au văzut. (Dar după trei zile și jumătate, suflul vieții de la Dumnezeu a intrat în ei; și s-au ridicat în picioare, iar o mare frică a cuprins pe cei care i-au văzut.)
12. Și au auzit o voce puternică din cer, care le zicea: <<Veniți aici sus>>. Și s-au înălțat la cer într-un nor, iar dușmanii lor i-au văzut. (Și au auzit o voce puternică din cer, care le zicea: Veniți aici. Și s-au ridicat/urcat la cer într-un nor, iar dușmanii lor i-au văzut.)
13. Și în acea oră s-a produs o mare cutremurare, și a căzut o zecime din cetate; și numele a șapte mii de oameni au fost uciși în mișcarea pământului; iar ceilalți au fost cuprinși de teamă și au dat slavă Dumnezeului cerului. (Și în acel moment a avut loc un mare cutremur, și o zecime din oraș s-a prăbușit; și șapte mii de oameni au fost uciși în cutremur; iar ceilalți au fost cuprinși de frică sau teroare, și au dat slavă Dumnezeului cerului.)

14. Al doilea vai a trecut, și iată că al treilea vai va veni în curând.

15. Și al șaptelea înger a sunat din trâmbiță, și s-au auzit voci puternice în cer, care ziceau: << Regatul acestei lumi este al Domnului nostru și a lui Hristos, Fiul Său; și el va domni în lumi ale lumilor. Amin>>. (Și al șaptelea înger a sunat din trâmbiță, și s-au auzit glasuri puternice în cer, care ziceau: Regatul acestei lumi este al Domnului nostru și a lui Mesia, Fiul Său; și va domni în vecii vecilor. Amin.)
16. Iar cei douăzeci și patru de bătrâni, care stăteau pe scaunele lor în fața Domnului, au căzut cu fețele la pământ și s-au închinat lui Dumnezeu, (Și cei douăzeci și patru de bătrâni, care stăteau pe tronurile lor înaintea Domnului, au căzut cu fețele la pământ și s-au închinat lui Dumnezeu,)
17. și au spus: << Îți mulțumim, Doamne Dumnezeule atotputernic, care ești, care ai fost și care vei veni, (sau care urmează să vină); care ai luat virtutea ta mare și ai domnit. (și au spus: Îți mulțumim, Doamne Dumnezeule Atotputernic, care ești, care ai fost și care vei veni; da, Tu ai preluat puterea Ta mare, și ai domnit.)
18. Și oamenii s-au mâniat, și mânia Ta a venit, și a sosit timpul ca morții să fie judecați, și să se dea răsplată slujitorilor Tăi, profeților, sfinților și celor ce se tem de numele Tău, micilor și celor mari, și să fie distruși cei ce au corupt pământul>>. (Și națiunile și popoarele s-au mâniat, și mânia Ta a venit, și a sosit timpul ca morții să fie judecați, și să se dea răsplată slujitorilor Tăi, profeților Tăi, sfinților Tăi sau poporului Tău și tuturor celor care au o teamă reverențială față de numele Tău, da, celor mici și celor mari, și să fie distruși cei care au corupt pământul.)

19. Și templul lui Dumnezeu din cer s-a deschis, și chivotul legământului Său a fost văzut în templul Său; s-au făcut fulgere, voci, tunete, cutremure și grindină mare. (Și Templul lui Dumnezeu din cer s-a deschis, și Chivotul Legământului a fost văzut în Templul său; și au fost fulgere, sunete, tunete, cutremure și grindină mare.)

CAPITOLUL 12.

1. Și un semn mare a apărut în cer; o femeie îmbrăcată cu soarele, cu luna sub picioare, și pe cap o coroană de douăsprezece stele. (Și o priveliște măreață a apărut pe ceruri; o femeie îmbrăcată cu soarele, cu luna sub picioare și cu o coroană de douăsprezece stele pe cap.)
2. Și ea avea [un copil] în pântece [Și ea fiind însărcinată], și plângea, chinuită de durerile nașterii (în travaliu cu copilul), și era chinuită pentru că poartă copilul.

3. Și un alt semn a fost văzut în cer; și iată! un mare dragon roșu, care avea șapte capete și zece coarne, iar pe capete avea șapte diademe. (Și o altă vedenie a fost văzută în ceruri; și iată! un mare dragon roșu, care avea șapte capete și zece coarne, iar pe cele șapte capete ale sale erau șapte coroane.)
4. Și coada lui a tras a treia parte din stelele cerului și le-a aruncat pe pământ. Și dragonul stătea în fața femeii care urma să nască copilul, ca atunci când va naște copilul, el ar trebui să-i devoreze copilul. (Și dragonul stătea în fața femeii, care era pe punctul de a naște, pentru ca, atunci când copilul ei se va naște, să-l mănânce.)
5. Și ea a născut un copil de sex masculin, care urma să domnească peste toate popoarele cu un toiag de fier; iar fiul ei a fost răpit de Dumnezeu, și de tronul său/la tronul său. (Și ea a născut un fiu, care va domni peste toate națiunile și toate popoarele cu un toiag de fier; iar fiul ei a fost răpit la Dumnezeu, și la tronul Lui.)
6. Și femeia a zburat în pustie, unde are un loc fabricat de Dumnezeu (unde ea are un loc pregătit de Dumnezeu), (pentru ca) El să o hrănească acolo timp de o mie două sute șaizeci de zile.

7. Și s-a dat o mare bătălie în cer, și Mihail și îngerii lui au luptat cu dragonul. Și dragonul s-a luptat, împreună cu îngerii săi;
8. și ei nu aveau putere [mai mare] (decât ceilalți), și locul lor nu mai era găsit în cer. (dar ei nu aveau la fel de multă putere ca Mihail și ceilalți îngeri, și astfel nu mai era loc pentru ei în ceruri.)
9. Și dragonul a fost aruncat jos, șarpele cel mare și bătrân, care se numește Diavolul și Satana, cel care înșală întreaga lume; el a fost aruncat în pământ (el a fost aruncat jos pe pământ), și îngerii lui au fost trimiși împreună cu el.
10. Și am auzit o voce puternică în cer, care zicea: <<Acum este realizată sănătatea, virtutea și împărăția Dumnezeului nostru și puterea lui Hristos al său; căci acuzatorul fraților noștri a fost aruncat jos, cel care îi acuza zi și noapte înaintea Dumnezeului nostru. (Și am auzit o voce puternică în cer, care zicea: Acum s-a realizat salvarea, sau victoria, și puterea, și Împărăția Dumnezeului nostru, și puterea [lui] Mesiei [al] Lui; căci acuzatorul fraților noștri a fost aruncat jos, cel care îi acuza zi și noapte

înaintea Dumnezeului nostru/cel care îi acuza zi și noapte în fața Dumnezeului nostru.)
11. Și l-au biruit datorită sângelui Mielului și datorită cuvântului mărturiei sale (Și l-au biruit prin sângele Mielului și prin cuvântul declarației lor); și nu și-au iubit viața, (sau sufletul), până la moarte.
12. De aceea, ceruri, bucurați-vă, și voi, cei ce locuiți în el. Vai de pământ și de mare, căci diavolul a coborât la voi și are o mare mânie, știind că are (doar) puțin timp>>. (Deci, ceruri, bucurați-vă, și voi, cei ce locuiți în el. Vai de pământ și de mare! căci Diavolul a coborât la voi și el are o mare mânie, știind că are doar puțin timp.)

13. Și după ce dragonul a văzut că a fost aruncat pe pământ, a urmărit femeia care a născut copilul de sex masculin. (Și după ce dragonul a văzut că a fost aruncat pe pământ, a urmărit femeia/a persecutat femeia care a dat naștere băiatului.)
14. Și femeii i s-au dat două aripi ale unui vultur mare, ca să zboare, (sau să fugă), în deșert, în locul ei, unde este hrănită de timp, și de vremuri, și de jumătate de timp, departe de fața șarpelui.
15. Și șarpele a trimis din gura lui după femeie apă ca un potop, ca să o facă să fie trasă (departe) de potop. (Și șarpele a trimis un potop de apă din gura lui după femeie, pentru a o putea lua cu potopul.)
16. Și pământul a ajutat femeia, și pământul și-a deschis gura, și a absorbit inundația (și a înghițit potopul), pe care dragonul îl trimisese din gura lui.
17. Și dragonul s-a mâniat pe femeie, și a plecat să facă război cu ceilalți din sămânța ei, care păzesc poruncile lui Dumnezeu și au mărturia lui Isus Hristos. (Și dragonul s-a mâniat pe femeie și a plecat să facă război cu ceilalți din sămânța ei, care ascultă poruncile lui Dumnezeu și păstrează mărturia lui Isus Hristos.)
(18.) Și el stătea pe pietrișul mării. (Și el stătea pe nisipul mării, sau pe malul mării.)

CAPITOLUL 13

1. Și am văzut o fiară urcând din mare (Și am văzut o fiară ridicându-se din mare), având șapte capete și zece coarne; și pe coarnele sale zece diademe, (sau zece coroane), iar pe capetele sale numele blasfemiei. (
2. Și fiara pe care am văzut-o era ca un leopard, picioarele ei erau ca picioarele unui urs, iar gura ei era ca gura unui leu; iar dragonul i-a dat puterea și autoritatea sa (iar dragonul i-a dat forța, autoritatea și o mare putere).
3. Și am văzut unul dintre capetele lui, ca și cum ar fi fost ucis până la moarte; iar rana morții sale a fost vindecată, (sau a fost tămăduită). Și toată lumea s-a minunat după fiara.
4. Și s-au închinat dragonului, care i-a dat puterea fiarei; și s-au închinat fiarei și au zis: << Cine este ca fiara și cine va putea lupta cu ea?>>
5. Și i s-a dat o gură care rostea lucruri mărețe și blasfemii; și i s-a dat putere să facă patruzeci și două de luni (să domnească patruzeci și două de luni).

6. Și și-a deschis gura în blasfemii împotriva lui Dumnezeu, pentru a blasfemia numele Lui, cortul Lui și pe cei care locuiesc în ceruri. (Și și-a deschis gura să hulească pe Dumnezeu, da, să hulească numele Lui, și Cortul Lui, și pe cei care locuiesc în ceruri.)

7. Și i s-a dat să poarte război cu sfinții, și să-i depășească; și i s-a dat putere asupra fiecărei descendențe, popoare, limbi și neamuri. (Și i s-a dat să lupte împotriva poporului lui Dumnezeu și să-l învingă; și i s-a dat putere peste fiecare trib, popor, limbă și națiune.)
8. Și toți oamenii care locuiesc pe pământ s-au închinat lui, cei ale căror nume nu sunt scrise în cartea vieții Mielului, care a fost junghiat de la începutul lumii. (Și toți cei care trăiesc pe pământ, ale căror nume nu sunt scrise în Cartea Vieții Mielului, de la crearea lumii, da, Mielul care a fost ucis, se vor închina lui.)
9. Dacă cineva are urechi, să audă.
10. Cel ce duce în captivitate, va merge în captivitate; cel ce ucide cu sabia, este potrivit ca el să fie ucis cu sabia. Aceasta este răbdarea și credința sfinților (Aceasta este răbdarea și credincioșia poporului lui Dumnezeu.)

11. Și am văzut o altă fiară ieșind din pământ, care avea două coarne, ca un miel; și vorbea ca un dragon, (Și am văzut o altă fiară ieșind din pământ, care avea două coarne, ca Mielul; dar vorbea ca dragonul,)
12. și a făcut [cu] toată puterea fiarei dintâi, în ochii lui. Și a făcut ca pământul și oamenii care locuiau pe el să se închine primei fiare, a cărei rană mortală fusese vindecată, (sau tămăduită).
13. Și a făcut semne mari, (sau miracole mari), (astfel încât) a făcut să coboare foc din ceruri pe pământ, în fața tuturor oamenilor.
14. Și înșală pe oamenii care locuiesc pe pământ, (care trăiesc pe pământ), pentru semnele care i-au fost date să le facă în fața fiarei; spunând oamenilor care locuiesc pe pământ [spunând celor care trăiesc pe pământ], să facă o imagine a fiarei care avea rana de sabie, și trăia.
15. Și i s-a dat să dea [un] spirit, (sau suflare), la imaginea fiarei, și imaginea fiarei să vorbească. Și el va face ca oricine nu onorează/cinstește imaginea fiarei să fie ucis.
16. Și el va face ca toți, mici și mari, bogați și săraci, oameni liberi și robi, să aibă un semn, fie o marcă, pe mâna dreaptă, fie pe frunte;
17. (astfel încât) nimeni să nu poată cumpăra sau vinde, [nu], ci numai cei care au caracterul, (cu excepția cazului în care au semnul), fie numele fiarei, fie numărul numelui ei.
18. Iată înțelepciunea; cel care are înțelegere, să calculeze numărul fiarei; căci acesta este numărul omului, iar numărul lui este șase sute șaizeci și șase.

CAPITOLUL 14

1. Și am văzut, și iată! un miel stătea pe muntele Sionului [și iată! mielul stătea pe muntele Sion], și cu el o sută patruzeci și patru de mii, având numele lui și numele

Tatălui său scris pe frunte. (Și am văzut, și iată! Mielul stătea pe muntele Sion, și cu el erau o sută patruzeci și patru de mii, având numele lui și numele Tatălui său scris pe frunțile lor.)
2. Și am auzit o voce din cer, ca glasul multor ape, și ca vocea unui tunet puternic; iar glasul pe care l-am auzit era ca al multor harpiști care cântau la harpele lor. (Și am auzit un sunet din cer, ca sunetul unor ape mari, și ca sunetul unui tunet puternic; iar sunetul pe care l-am auzit era ca cel al multor harpiști care cântau la harpele lor.)
3. Și cântau ca un cântec nou înaintea scaunului lui Dumnezeu, înaintea celor patru ființe vii și înaintea bătrânilor. Și nimeni nu putea cânta cântecul, în afară de cei o sută patruzeci și patru de mii, care au fost răscumpărați de pe pământ. (Și au cântat un cântec nou înaintea tronului lui Dumnezeu, înaintea celor patru ființe și înaintea bătrânilor. Și nimeni nu putea învăța cântecul, în afară de cei o sută patruzeci și patru de mii, care au fost cumpărați sau răscumpărați de pe pământ.)
4. Aceștia sunt cei care nu se murdăresc [calcă în picioare, zdrobesc fizic sau oprimă], cu femei; căci ei sunt virgini. Aceștia urmăresc mielul, oriunde s-ar duce; aceștia sunt cumpărați de la toți oamenii, primele roade pentru Dumnezeu și pentru miel; (Aceștia sunt cei care nu s-au pângărit cu femei, căci sunt virgini. Ei îl urmează pe Miel, oriunde ar merge; căci ei sunt răscumpărați din întreaga omenire, primele roade pentru Dumnezeu și pentru Miel;)
5. și în gura lor nu se găsește închiriere/concesionare; căci ei sunt lipsiți [de vină] înaintea tronului lui Dumnezeu. (și minciunile nu se găseau în gurile lor; ca să fie fără pată și fără cusur înaintea tronului lui Dumnezeu.)

6. Și am văzut un alt înger, zburând în mijlocul cerului (zburând prin mijlocul cerului), având o evanghelie veșnică [având Evanghelia veșnică], (astfel încât) să propovăduiască (sau că el ar trebui să evanghelizeze [oamenii]), oamenilor care stau pe pământ, și fiecărui popor, și neam, și limbă, și popor (și fiecărui popor, și fiecărei națiuni, și fiecărui trib, și fiecărei limbi, și fiecărui popor);
7. și a spus cu voce puternică: <<Temeți-vă de Domnul și dați-I cinste, căci ora condamnării Lui se apropie; și să vă închinați Celui care a făcut cerul și pământul, marea și toate lucrurile care sunt în ele, precum și izvoarele de apă>>. (și a spus cu voce tare: Aveți o teamă reverențială față de Domnul și cinstiți-L, căci se apropie ora Judecății Sale; și veneați-L pe Cel care a creat cerul și pământul, marea și toate lucrurile care se află în ele, precum și izvoarele de apă.)

8. Și un alt înger a continuat, spunând: <<A căzut marele oraș Babilon, cetatea cea mare, care a dat tuturor neamurilor să bea din vinul mâniei desfrâului ei>>. (Și un alt înger a urmat, spunând: Marele oraș Babilon s-a prăbușit, cetatea cea mare, care a făcut toate neamurile și toate popoarele să bea din vinul mâniei desfrânării ei.)

9. Și al treilea înger i-a urmărit și a zis cu voce tare: << Dacă cineva se închină fiarei și imaginii ei, și ia semnul caracterului ei, pe frunte sau pe mână, (Și al treilea înger i-a urmat și a spus cu voce tare: Dacă cineva se închină fiarei și imaginii ei, și primește semnul său pe frunte, sau pe mâna lui,)

10. acesta va bea din vinul mâniei lui Dumnezeu, amestecat cu vin limpede în paharul mâniei Lui, și va fi chinuit cu foc și pucioasă, în fața sfinților îngeri și în fața mielului.
11. Și fumul chinurilor lor se va ridica în lumile lumilor; nici ei (nu vor avea) odihnă zi și noapte, care se închină fiarei și imaginii ei, și dacă cineva ia caracterul numelui ei. (Și fumul chinurilor lor se va ridica în sus pentru totdeauna; și nu vor avea odihnă nici ziua, nici noaptea, cei care se închină fiarei și imaginii ei, și oricine primește semnul numelui ei.)
12. Iată răbdarea sfinților/Aici este răbdarea sfinților, care păzesc poruncile lui Dumnezeu și credința lui Isus>>. (Iată răbdarea poporului lui Dumnezeu, care ascultă de poruncile lui Dumnezeu și rămâne credincios lui Isus.)

13. Și am auzit o voce din cer, care mi-a spus: <<Scrie: Binecuvântați să fie morții [Binecuvântați fie cei morți], care mor în Domnul; de acum înainte, Duhul spune că ei se odihnesc de ostenelile lor; pentru lucrările lor, urmăriți-i>>. (Și am auzit o voce din cer, care mi-a spus: Scrie: Binecuvântați fie cei morți care mor în Domnul; de acum înainte, Duhul spune: "Ei se pot odihni de munca lor, căci faptele lor îi urmează".)
14. Și am văzut, și iată! un nor alb, și deasupra norului un locuitor (și deasupra norului stătea unul), asemenea Fiului omului, având pe cap o coroană de aur (având o coroană de aur pe cap), și în mână o seceră ascuțită.
15. Și un alt înger a ieșit din templu și a strigat cu voce tare către Cel ce ședea pe nor: << Trimite secera ta și seceră, pentru că se apropie ora ca să fie secerat; căci grâul pământului este copt>>. (Și un alt înger a ieșit din Templu și a strigat cu voce tare către Cel ce ședea pe nor: Trimite secera ta și seceră recolta, căci vine ora ca să fie secerată; căci grâul pământului este copt.)
16. Iar cel care stătea pe nor a trimis secera sa pe pământ și a secerat pământul.

17. Și un alt înger a ieșit din templul care este în ceruri, și el avea o seceră ascuțită.
18. Și un alt înger a ieșit din altar, care avea puterea focului; și a strigat cu voce tare către cel care avea secera ascuțită, și a zis: (Și un alt înger a ieșit din altar, care avea putere asupra focului; și a strigat cu voce tare către cel care avea secera ascuțită, și a zis:) <<Trimite secera ta ascuțită și taie ciorchinii viei pământului, pentru că strugurii săi sunt copți>>.
19. Și îngerul și-a aruncat secera pe pământ, a cules strugurii din via pământului și i-a aruncat în marele lac al mâniei lui Dumnezeu (și i-a trimis în marele teasc al mâniei lui Dumnezeu).
20. Și lacul era călcat în picioare în afara orașului, și sângele a ieșit din lac, până la frâiele cailor, pe o distanță de o mie șase sute de stadii. (Și teascul a fost călcat în afara cetății, și sângele a ieșit din teasc, pe o distanță de o mie șase sute de stadii în jur, până la frâiele cailor.)

CAPITOLUL 15.

1. Și am văzut un alt semn în cer, mare și minunat; șapte îngeri având cele șapte ultime răzbunări, căci mânia lui Dumnezeu s-a sfârșit în ei. (Și am văzut o altă priveliște măreață și minunată în cer; șapte îngeri care au cele șapte ultime plăgi, căci mânia lui Dumnezeu s-a sfârșit cu ele.)

2. Și am văzut o mare de sticlă amestecată cu foc (Și am văzut o mare ca sticla amestecată cu foc), și pe cei care au biruit fiara, și imaginea ei, și numărul numelui ei, stând deasupra mării de sticlă, având harpele lui Dumnezeu;

3. și cântând cântarea lui Moise, slujitorul lui Dumnezeu, și cântarea Mielului, și ziceau: <<Mărețe și minunate sunt lucrările Tale, Doamne Dumnezeule atotputernic; căile Tale sunt drepte și adevărate, Doamne, rege al lumilor. (și cântând cântarea lui Moise, slujitorul lui Dumnezeu, și cântarea Mielului, și au zis: Mărețe și minunate sunt lucrările Tale, Doamne Dumnezeule Atotputernic; căile Tale sunt drepte și adevărate, Doamne, Rege al tuturor lumilor.)

4. Doamne, cine nu se va teme de Tine și nu va slăvi Numele Tău? căci numai Tu ești milostiv (sau pios); căci toate popoarele vor veni și se vor închina înaintea Ta, căci condamnările Tale au fost dezvăluite>>. (Doamne, cine nu va avea o venerație temătoare pentru Tine și nu va slăvi Numele Tău? căci numai Tu ești pios, sau sfânt; căci toate națiunile și toate popoarele vor veni și se vor închina înaintea Ta, pentru că judecățile Tale vor fi dezvăluite.)

5. Și după aceste lucruri am văzut, și iată! templul cortului mărturiei a fost deschis în cer; (Și după aceste lucruri am văzut, și iată! Templul Tabernacolului Mărturiei a fost deschis în cer;)
6. și șapte îngeri, având cele șapte plăgi, au ieșit din templu, și erau îmbrăcați cu o mantie curată și albă, și încingați/încătușați cu centuri de aur în jurul pieptului (și cu benzi de aur în jurul pieptului).
7. Și una dintre cele patru fiare a dat celor șapte îngeri șapte potire de aur, pline cu mânia lui Dumnezeu, care trăiește în lumile lumilor. (Și una dintre cele patru ființe a dat celor șapte îngeri șapte vase de aur, sau șapte boluri de aur, pline cu mânia lui Dumnezeu, care trăiește pentru totdeauna și întotdeauna.)
8. Și templul s-a umplut de fumul măreției lui Dumnezeu și de virtutea Lui; și nimeni nu putea intra în templu până când nu se terminau cele șapte plăgi ale celor șapte îngeri. (Și Templul s-a umplut de fumul Majestății lui Dumnezeu și al puterii Sale; și nimeni nu putea intra în Templu până când nu se terminau cele șapte plăgi ale celor șapte îngeri.)

CAPITOLUL 16

1. Și am auzit o voce puternică din cer, care zicea celor șapte îngeri: <<Duceți-vă și vărsați cele șapte potire/flacoane ale mâniei lui Dumnezeu pe pământ>>. (Și am

auzit o voce puternică din cer, care zicea celor șapte îngeri: Du-te și toarnă cele șapte vase, sau cele șapte potire/vase, ale mâniei lui Dumnezeu asupra pământului.)

2. Și primul înger s-a dus, și a vărsat afară potirul/flaconul său în pământ (și a turnat potirul/vasul său pe pământ); și o rană gravă și cumplită a fost făcută tuturor celor care aveau caracterul, (sau marca), fiarei și celor care se închinau fiarei și imaginii ei.

3. Și al doilea înger și-a vărsat potirul/flaconul său în mare, și sângele a devenit ca al unui mort; și fiecare om care trăia era mort în mare. (Și al doilea înger și-a vărsat potirul/vasul în mare, și marea s-a transformat în sânge, ca de la un mort; și toate viețuitoarele din mare au murit.)

4. Și al treilea înger și-a vărsat potirul/flaconul peste râuri și peste izvoarele de apă, (și s-au făcut sânge), [Și al treilea înger și-a vărsat potirul/vasul în râuri și în izvoarele de apă, și acestea s-au transformat în sânge,)
5. și a spus [și am auzit îngerul apelor spunând]: << Tu ești, Doamne, Cel care ești și care ești sfânt, care consideri aceste lucruri; (și am auzit îngerul apelor spunând: Tu ești drept, Dumnezeule sfânt, care ești, care ai fost și care judeci aceste lucruri;)
6. căci au vărsat sângele sfinților și al profeților, (căci au vărsat sângele sfinților, sau al poporului lui Dumnezeu, și al profeților), și Tu le-ai dat să bea sânge; pentru că sunt demni>>.
7. Și am auzit un alt [înger] spunând: <<Da! Doamne Dumnezeule atotputernic, adevărată și dreaptă să fie condamnarea ta>>. (Și am auzit un alt înger spunând: Da! Doamne Dumnezeule Atotputernic! Adevărate și drepte sunt judecățile Tale.)

8. Și al patrulea înger și-a debarasat potirul/flaconul asupra soarelui (Și al patrulea înger și-a turnat potirul/vasul asupra soarelui), și i s-a dat să chinuiască oamenii cu căldură și foc.
9. Și oamenii sufereau de căldură mare și blasfemiau numele Dumnezeului care avea putere asupra acestor plăgi, nici ei nu au făcut penitență, ca să-I dea glorie. (Și oamenii erau înfierbântați de căldura mare și blasfemiau numele Dumnezeului care avea putere asupra acestor plăgi, dar nu se pocăiau, ca să-I dea glorie.)

10. Și al cincilea înger și-a debarasat potirul/flaconul pe scaunul fiarei (Și al cincilea înger și-a turnat potirul/vasul peste tronul fiarei), și regatul lui a fost întunecat; și și-au mâncat împreună limbile de durere,
11. și au blasfemiat împotriva Dumnezeului cerului, din cauza durerii rănilor lor [pentru (suferințele) și rănile lor]; și nu au făcut penitență pentru faptele lor (dar ei nu s-au pocăit de faptele lor).

12. Și al șaselea înger și-a debarasat potirul/flaconul în marele fluviu Eufrat, și a secat apa lui, pentru ca să fie pregătită calea pentru regii din răsăritul soarelui. (Și al

șaselea înger și-a turnat potirul/vasul în marele fluviu Eufrat, și i-a uscat apa, astfel încât s-a pregătit o cale pentru regii din răsărit.)

13. Și am văzut trei duhuri necurate, asemănătoare cu broaștele, ieșind din gura dragonului, din gura fiarei și din gura profetului mincinos.
14. Căci ei sunt duhuri de demoni, care fac semne, (sau minuni, sau miracole), și se duc la regii întregii lumi, ca să-i adune la bătălia din ziua cea mare a Dumnezeului Atotputernic. (Căci acestea sunt spiritele diavolilor, care fac miracole și se duc la regii întregii lumi, ca să-i adune pentru bătălia din Ziua cea Mare a Dumnezeului Atotputernic.)
15. <<Iată! Eu vin ca un hoț de noapte. Fericit este cel care se trezește, și își păstrează hainele, ca să nu umble gol, și să nu se vadă murdăria lui>>. (Iată! Eu vin, ca un hoț în noapte. Ferice de cel care veghează și își păstrează hainele pe el, ca să nu umble sau să nu meargă gol, ca să nu-i vadă nimeni goliciunea.)
16. Și îi va aduna într-un loc [Și i-a adunat într-un loc], care în ebraică se numește Armaghedon.

17. Și al șaptelea înger și-a debarasat potirul/flaconul în aer, și o voce puternică s-a auzit din cer, de la tron, și a zis: << S-a făcut>>. (Și al șaptelea înger și-a turnat potirul/vasul în aer, și o voce puternică s-a auzit din cer, de la tron, și a zis: S-a făcut.)
18. Și s-au făcut fulgere, voci și tunete; și s-a produs o mare mișcare a pământului, cum nu s-a mai văzut de când există oamenii pe pământ, o mișcare a pământului atât de mare. (Și au fost fulgere, și zgomote, și tunete; și a fost un mare cutremur, cum nu fusese niciodată, de când oamenii erau pe pământ, da, un cutremur atât de mare.)
19. Și a fost zidit marele oraș (sau a fost spart), în trei părți, iar orașele neamurilor păgâne au fost dărâmate; și marele Babilon a venit în mintea lui Dumnezeu (și marele Babilon a intrat în amintirea lui Dumnezeu), ca să-i dea să bea paharul vinului mâniei sale aprinse.
20. Și fiecare insulă a dispărut, iar dealurile nu mai pot fi găsite.
21. Și o grindină mare, ca un talent, a căzut din cer peste oameni; iar oamenii au blasfemiat împotriva lui Dumnezeu, din cauza grindinei, căci era foarte mare. (Și grindină mare ca talanții a căzut din ceruri peste oameni; și au blasfemiat împotriva lui Dumnezeu, pentru că ploaia de grindină era foarte mare/teribil de puternică.)

CAPITOLUL 17

1. Și unul dintre cei șapte îngeri, care aveau cele șapte potire/flacoane, a venit și mi-a vorbit, zicând: <<Vino, îți voi arăta condamnarea marii curve, care stă pe multe ape, (Și unul dintre cei șapte îngeri, care aveau cele șapte potire/vase, sau cele șapte boluri, a venit și mi-a vorbit, zicând: Vino, și îți voi arăta condamnarea marii curve, care stă deasupra sau lângă multe ape,)
2. cu care regii pământului au comis curvie; iar cei care locuiesc pe pământ să se îmbete cu vinul desfrânării ei>>. (cu care regii pământului au comis curvie sau idolatrie; iar cei care trăiesc pe pământ să se îmbete cu vinul desfrânării ei.)

3. Și m-a dus într-un deșert în Duhul. Și am văzut o femeie stând pe o fiară roșie, plină de nume blasfemiatoare, având șapte capete și zece coarne. (Și m-a dus prin Spirit într-un deșert. Și am văzut o femeie stând pe o fiară roșie, acoperită cu nume blasfematoare, care avea șapte capete și zece coarne.)
4. Și femeia era îmbrăcată în purpură și roșu, împodobită cu aur, pietre prețioase și perle, având în mână un pahar de aur (și avea un pahar de aur în mână), plin cu urâciunile și necurăția curvierii ei.
5. Și un nume (era) scris pe fruntea ei: <<Misterul, Babilonul cel mare, mama curviilor și a urâciunilor pământului>>. (Și pe fruntea ei era scris un nume: Misterul, marele Babilon, mama adulterului și a urâciunilor pământului.)
6. Și am văzut o femeie îmbătată de sângele sfinților și de sângele martirilor lui Isus (Și femeia pe care am văzut-o era îmbătată de sângele poporului lui Dumnezeu și de sângele martirilor pentru Isus). Și când am văzut-o, m-am mirat foarte tare.
7. Și îngerul mi-a zis: << De ce te miră? Îți voi spune sacramentul femeii (îți voi dezvălui secretul sau misterul femeii), și al fiarei care o poartă, care are șapte capete și zece coarne.
8. Fiara pe care o vezi [Fiara pe care ai văzut-o], era și nu mai este; ea va urca din adâncuri și va merge spre pieire. Și oamenii care locuiesc pe pământ se vor mira, ale căror nume nu sunt scrise în cartea vieții de la întemeierea lumii, văzând fiara care era și nu mai este. (Fiara pe care ai văzut-o era, și nu mai este; și ea va urca din adâncuri, sau din abis, și va merge în pierzanie, sau în distrugere. Și oamenii care trăiesc pe pământ se vor mira, ale căror nume nu sunt scrise în Cartea Vieții de la început, sau de la Creația lumii, văzând fiara, care era și nu mai este.)
9. Și aceasta este înțelepciunea, (pentru) cine are înțelepciune. (Și aceasta este înțelegerea sau explicația pentru cel care are înțelepciune.) Cele șapte capete sunt cele șapte dealuri pe care stă femeia,
10. și regii vor fi șapte [și (acolo) vor fi șapte regi]. Cinci au căzut, unul este, iar altul încă nu a venit. Și când va veni, îi va fi cuvenit să locuiască (doar pentru) o perioadă scurtă de timp.
11. Și fiara care era și nu mai este, și ea este a opta, și este dintre cele șapte, și va merge spre pierzare. (Și fiara care era și nu mai este, este al optulea rege, și totuși este dintre cei șapte, și va merge spre distrugere sau spre pierzare.)
12. Iar cele zece coarne pe care le-ai văzut sunt zece regi, care încă nu au primit regatul; dar ei vor prelua puterea ca regi, la o oră după fiară. (Iar cele zece coarne pe care le-ai văzut sunt zece regi, care încă nu și-au primit regatele; dar ei își vor primi puterea ca regi, la o oră după fiara.)
13. Aceștia au un singur sfetnic și își vor preda puterea și autoritatea fiarei. (Ei vor fi de acord și își vor preda autoritatea și puterea fiarei.)

14. Aceștia se vor lupta cu mielul, iar mielul îi va birui; căci El este Domnul domnilor și Regele regilor; și cei care sunt cu el, să fie chemați, aleși și credincioși>>.

15. Și el mi-a spus: << Apele pe care le-ai văzut, unde stă curva, sunt popoare, neamuri și limbi (sunt popoare, națiuni și o limbă sau un dialect specific).
16. Iar cele zece coarne pe care le-ai văzut la fiară, acestea o vor pustii și o vor dezbrăca [urăște femeia desfrânată sau curva și va], îi vor mânca carnea și o vor arde cu foc (și o vor arde complet cu focul.)
17. Căci Dumnezeu a pus în inimile lor, că fac ceea ce îi face plăcere [Dumnezeu a pus în inimile lor să facă ceea ce este plăcut înaintea Lui], și că își dau regatele fiarei, până când cuvintele lui Dumnezeu vor fi sfârșite. (Căci Dumnezeu le-a pus în inimă să facă ceea ce este plăcut Lui, și că își vor da regatele fiarei, până când se vor împlini cuvintele lui Dumnezeu.)
18. Iar femeia pe care ai văzut-o este cetatea cea mare, care stăpânește peste regatele pământului>> (care stăpânește peste regii pământului).

CAPITOLUL 18

1. După aceste lucruri, am văzut un alt înger coborând din cer, având o mare putere; și pământul a fost luminat (sau iluminat) de slava Lui (prin slava Lui).
2. Și a strigat cu voce tare, zicând: <<Babilonul cel mare a căzut, a căzut și a devenit locuința demonilor, adăpostul tuturor spiritelor necurate și al tuturor păsărilor necurate și urâte. (Și a strigat cu voce tare, zicând: Marele Babilon a căzut, a căzut și a devenit locuința demonilor, domiciliul tuturor spiritelor necurate și căminul tuturor păsărilor necurate, urâte sau respingătoare.)
3. Pentru toți cei îmbătați de mânia desfrânării ei, regii pământului și negustorii pământului au curvit cu ea și s-au îmbogățit din plăcerile ei>>. (Căci toate neamurile şi toate popoarele au băut din mânia curvierii ei, şi regii pământului şi negustorii pământului au curvit cu ea; și să se îmbogățească din abundența plăcerilor ei.)

4. Și am auzit o altă voce din cer, care zicea: <<Poporul meu, ieșiți din ea și nu fiți părtași la fărădelegile ei, ca să nu primiți din rănile, (sau din plăgile), ei. (Și am auzit o altă voce din cer, care zicea: Poporul meu, ieșiți din ea și nu vă faceți părtași la fărădelegile ei, și atunci nu veți avea parte de plăgile ei sau de chinurile ei.)
5. Căci păcatele lui au ajuns până la cer, și Domnul a luat aminte la răutățile lui. (Căci păcatele sale au ajuns până la cer, și Domnul și-a adus aminte de răutățile sale.)
6. Supuneți-vă, așa cum ea s-a supus vouă; și dublați lucrurile duble, după faptele ei; în băutura pe care ți-a amestecat-o, întrerupe sau amestecă, voi, dublați-o (din băutura pe care ea v-a amestecat-o vouă, amestecați-i dublu pentru ea).
7. Pe cât de mult se glorifica pe sine, și s-a bucurat, pe atât să-i dați chin și plângere (sau lăcrimare și doliu); căci în inima ei zice: "Eu stau ca o regină, nu sunt văduvă și nu voi vedea plânsul, (sau lăcrimare și doliu)".
8. Și astfel, într-o singură zi, rănile ei, (sau plagile ei), vor veni, moartea, doliul și foamete; și ea va fi arsă în foc, căci Dumnezeu este puternic, care o va considera (căci Dumnezeu este puternic, El o va judeca).

9. Și regii pământului vor plânge și se vor [ține] doliu pentru ea, care a comis curvie cu ei și a trăit în plăceri, când vor vedea fumul arderii ei;
10. stând departe, de teamă de chinurile ei, zicând: "Vai, vai, marele oraș Babilon și cetatea cea puternică; căci într-o oră va veni sfârșitul tău". (stând departe, de teamă de chinurile sale, spunând: Vai, vai, marele oraș Babilon și cetatea cea puternică; căci într-o oră va veni judecata ta.)

11. Și negustorii pământului vor plânge pentru ea, și se vor jeli, pentru că nimeni nu va mai cumpăra marfa lor; (Și negustorii pământului vor plânge peste ea, și se vor jeli, căci nimeni nu va mai cumpăra nimic mai mult;)
12. mărfurile din aur, argint, pietre prețioase, perle sau purpură, (sau pânză fină, lenjerie fină), mătase, bumbac, fiecare copac de cimbru, (sau thyine/copac parfumat), toate vasele din fildeș, toate vasele din pietre prețioase, din aramă, din fier și din marmură;
13. și de scorțișoară, și de mirodenii, și de unguente, și de tămâie, și de vin, și de untdelemn, și de făină, și de grâu, și de animale de povară, și de oi, și de cai, și de care, și de robi, și de alte vieți omenești.
14. Și merele dorinței vieții tale [Și merele tale, dorințele vieții tale,] s-au îndepărtat de tine, și toate lucrurile grase și pline de claritate, (sau cu adevărat glorioase), au pierit [de lângă tine].
15. Și negustorii acestor lucruri nu vor mai găsi acele lucruri, (sau aceste bunuri). Cei care s-au îmbogățit din ele vor sta departe, de teamă pentru chinurile ei (de teamă pentru suferință fizică sau psihică severă), plângând și jelitând.
16. și spunând: "Vai! Vai! Acea mare cetate, care era îmbrăcată sau (care era îmbrăcată în in fin, sau pânză fină), purpură și stacojiu, împodobită cu aur, pietre prețioase și margarete (sau perle),
17. căci într-o singură oră atâtea bogății vor fi distruse sau vor dispărea". Și fiecare guvernator, și toți cei care navigau cu corăbiile spre diferite locuri, și marinarii, și cei care lucrau pe mare, stăteau la distanță (departe),
18. și au plâns, văzând locul unde ardea, zicând: "Ce [oraș] se compară cu acest oraș minunat?"
19. Și și-au presărat capetele cu praf, au plâns, au jelit și au spus: „Vai, vai, cetatea cea mare, în care toți cei ce au corăbii pe mare se îmbogățesc din prețurile ei; căci într-o oră va fi pustie.
20. Cerul, sfinții apostoli și profeții, bucurați-vă din plin, căci Dumnezeu v-a hotărât soarta". (Cerul, sfinții apostoli și profeții se bucură pentru aceasta, căci Dumnezeu s-a răzbunat pentru voi.)

21. Și un înger puternic a ridicat o piatră, ca o piatră de moară mare, și a aruncat-o în mare, și a zis: „În această forță [în această înverșunare], acea mare cetate Babilon va fi trimisă, și acum nu va mai fi găsită".
22. Și glasul harpelor (și sunetul harpelor), al muzicienilor și al cântăreților cu flaut și trompetă nu se va mai auzi în ea. Și niciun meșter și niciun meșteșug nu vor mai fi

găsite în ea. Și glasul pietrei de moară nu se va mai auzi în tine (Și sunetul pietrei de moară nu se va mai auzi în tine,)
23. și lumina lanternei nu va mai străluci în tine, și glasul soțului și al soției nu se va mai auzi în tine; căci negustorii tăi erau prinții pământului. Căci în vrăjile tale toți oamenii au greșit (Căci toate națiunile și toate popoarele s-au rătăcit în vrăjile tale).
24. Și sângele profeților și al sfinților se găsește în ea, și al tuturor oamenilor care au fost uciși pe pământ>>. (Și sângele profeților și al poporului lui Dumnezeu se găsește în ea, da, sângele tuturor celor care au fost uciși pe pământ.)

CAPITOLUL 19

1. După aceste lucruri, am auzit ca o voce puternică a multor trâmbițe în cer, care ziceau: <<Aleluia; lauda, slava și virtutea sunt ale Dumnezeului nostru; (După aceste lucruri, am auzit în cer voci ca un sunet puternic de trâmbițe, care ziceau: „Aleluia; laudă, slavă și putere fie aduse Dumnezeului nostru;)
2. pentru a fi adevărat și dreaptă să fie condamnarea lui, care a considerat-o pe marea curvă, care a pângărit, (sau corupt), pământul în desfrânarea ei, și a răzbunat sângele slujitorilor săi, din mâinile ei>>. (căci adevărate și drepte sunt judecățile Lui, care a judecat pe curva cea mare, care a corupt pământul cu desfrânarea ei, și a răzbunat sângele robilor săi, din mâinile ei.)
3. Și din nou au spus: <<Aleluia>>. Și fumul lui se înalță în lumile lumilor (Și fumul său se ridică pentru totdeauna).
4. Și cei douăzeci și patru de bătrâni și cele patru ființe vii au căzut cu fața la pământ, și s-au închinat lui Dumnezeu, care stătea pe tron, și au zis: <<Amin, Aleluia>>. (Și cei douăzeci și patru de bătrâni și cele patru ființe au căzut, și s-au închinat lui Dumnezeu, care stătea pe tron, și au zis: Amin, Aleluia.)
5. Și o voce a ieşit din tron şi a zis: <<Toți slujitorii Dumnezeului nostru, lăudați pe Dumnezeul nostru, și voi, cei care vă temeți de Dumnezeu, mici și mari>>. (Și o voce s-a auzit din tron și a spus: Toți slujitorii Dumnezeului nostru, lăudați-L pe Dumnezeul nostru, și voi, cei care aveți o teamă reverențială față de Dumnezeu, mari și mici.)
6. Și am auzit o voce ca de trâmbiță mare, ca vocea apelor mari și ca vocea tunetelor puternice, care zicea: <<Aleluia; căci Domnul nostru Dumnezeu Atotputernicul a domnit. (Și am auzit un sunet ca o trâmbiță mare, ca sunetul unor ape mari și ca sunetul unui tunet puternic, care zicea: Aleluia; căci Domnul nostru Dumnezeu Atotputernicul a domnit.)

7. Bucuria noastră, și veselie noastră [Bucurie în interiorul nostru și bucurie în exteriorul nostru], și să-I aducem glorie; pentru că au venit nunțile Mielului, iar soția lui s-a pregătit (iar viitoarea lui soție s-a pregătit);
8. Și i s-a dat să se acopere cu in fin alb strălucitor; pentru că inul fin este justificarea sfinților>>. (Și i s-a dat să se acopere cu pânză albă strălucitoare; pentru că inul fin reprezintă îndreptățirile sau faptele drepte ale poporului lui Dumnezeu.)

9. Și mi-a zis: <<Scrie tu, Binecuvântați sunt cei chemați la cina nunții Mielului>>. Și el mi-a spus: <<Aceste cuvinte ale lui Dumnezeu sunt adevărate>>.
10. Și m-am aruncat la picioarele lui, ca să mă închin lui. Și el mi-a spus: <<Vezi să nu faci asta; (căci) eu sunt slujitor împreună cu tine și cu frații tăi, având mărturia lui Isus; închină-te lui Dumnezeu. Căci mărturia lui Isus este duhul profeției>>. (Și am căzut la picioarele lui, ca să mă închin lui. Și el mi-a spus: Vezi să nu faci asta; căci eu sunt slujitor împreună cu tine și cu frații tăi, purtând mărturia lui Isus; slăvește-L pe Dumnezeu. Căci mărturia lui Isus este duhul profeției.)

11. Și am văzut cerul deschis, și iată! un cal alb, iar cel care stătea pe el se numea Credincios și Adevărat; și cu dreptate el consideră și luptă. (Și am văzut cerul deschis, și iată! un cal alb, iar cel care stătea pe el se numea Credincios și Adevărat, sau Credincios și Sincer; și judecă cu dreptate sau cu justiție și luptă cu dreptate sau cu justiție.)
12. Ochii lui erau ca flacăra focului, iar pe capul său erau multe diademe (și pe capul său erau multe coroane); și avea un nume scris, pe care nimeni nu-l cunoștea, în afară de el.
13. Și era îmbrăcat într-o haină stropită cu sânge (Și era îmbrăcat într-o mantie acoperită cu sânge); iar numele lui era numit Fiul lui Dumnezeu [și numele lui era Cuvântul lui Dumnezeu].
14. Și oștirile care sunt în ceruri îl urmau pe cai albi, îmbrăcați în in fin, alb și curat. (Și oștirile care sunt în cer l-au urmat pe cai albi, îmbrăcați în in alb, curat și fin.)
15. Și o sabie ascuțită pe ambele părți, (sau pe fiecare parte), ieșea din gura lui, cu care lovea oamenii (și el va lovi națiunile și popoarele cu ea); și îi va conduce cu un bară de fier. Și el calcă cu picioarele teascul vinului răzbunării puternice și al mâniei Dumnezeului atotputernic.
16. Și el a scris pe veșmântul său și pe șold, (sau pe poala veșmântului): <<Regele regilor și Domnul domnilor>>. (Și a scris pe mantaua lui și pe șoldul lui: Regele regilor și Domnul domnilor.)

17. Și am văzut un înger stând în soare; și a strigat cu voce tare și a zis tuturor păsărilor care zburau pe mijlocul cerului [și a strigat cu voce tare și a zis tuturor păsărilor care zburau în mijlocul cerului]: <<Veniți și adunați-vă împreună la marea cină a lui Dumnezeu,
18. (astfel încât) să mâncați carnea regilor, carnea tribunilor, carnea oamenilor puternici, carnea cailor și a celor care călăresc pe ei, carnea tuturor oamenilor liberi și a robilor, a celor mici și a celor mari>>.

19. Și am văzut fiara, și pe regii pământului, și oștirile lor adunate (și armatele lor adunate), pentru a lupta împotriva celui care ședea pe cal și împotriva oștirii lui.

20. Și fiara a fost prinsă, și odată cu ea și profetul mincinos, care făcea semne înaintea ei (care a făcut miracole înaintea ei); în care i-a înșelat pe cei care au luat

caracterul, (sau semnul), fiarei și care s-au închinat imaginii ei. Aceștia doi au fost trimiși repede, (sau vii), în iazul de foc, arzând cu pucioasă.
21. Iar ceilalți au fost uciși cu sabia celui care stătea pe cal, care ieșea din gura lui; și toate păsările erau sătule cu carnea lor (și toate păsările s-au săturat cu carnea lor).

CAPITOLUL 20

1. Și am văzut un înger coborând din cer, având cheia adâncului (având cheia adâncimii sau a abisului), și un lanț mare în mână.
2. Și a prins dragonul, șarpele cel vechi, care este Diavolul și Satana; și l-a legat de o mie de ani (și l-a legat pentru o mie de ani).
3. Și l-a trimis în adâncuri, l-a închis și l-a marcat, (sau sigilat), pentru ca să nu mai înșele popoarele, până când se vor împlini o mie de ani. (Și l-a trimis în adâncuri, sau în abis, și l-a închis, și l-a sigilat peste el, ca să nu mai înșele neamurile și popoarele, până se vor împlini cei o mie de ani.) După aceste lucruri, este necesar ca el să fie eliberat pentru o scurtă perioadă de timp.

4. Și am văzut scaune, iar ei s-au așezat pe ele, și li s-a dat condamnarea. Și sufletele oamenilor decapitați pentru mărturia lui Isus și pentru Cuvântul lui Dumnezeu, și ale celor care nu s-au închinat fiarei, nici imaginii ei, și nu au primit semnul ei pe frunte sau pe mână. Și au trăit și au domnit cu Hristos o mie de ani. (Și am văzut tronuri și pe cei care stăteau pe ele, și li s-a dat judecata. Și am văzut sufletele oamenilor decapitați pentru mărturia lor despre Isus și pentru Cuvântul lui Dumnezeu, și pe cei care nu s-au închinat fiarei sau imaginii ei și nu au primit semnul ei pe frunte sau pe mână. Și au trăit și au domnit împreună cu Mesia timp de o mie de ani.)
5. Iar ceilalți morți nu mai trăiau [Ceilalți morți nu trăiau], până când nu s-au împlinit o mie de ani. Aceasta este prima renaștere/încă o dată în ascensiune/din nou în creștere. (Iar ceilalți morți nu au trăit până când nu s-au împlinit cei o mie de ani. Aceasta este prima înviere.)
6. Binecuvântat și sfânt este cel care are parte de prima renaștere/încă o dată în ascensiune/din nou în creștere. La acești oameni, a doua moarte nu are putere [În aceștia, a doua moarte nu are putere]; dar ei vor fi preoți ai lui Dumnezeu și ai lui Hristos (dar ei vor fi preoții lui Dumnezeu și ai lui Mesia), și vor domni cu El o mie de ani, și vor domni împreună cu El o mie de ani.

7. Și când se vor împlini o mie de ani, Satana va fi eliberat din închisoarea sa; (Și când cei o mie de ani se vor sfârși, Satana va fi eliberat din temnița sa).
8. și el va ieși și va înșela popoarele care sunt în cele patru colțuri ale pământului, Gog și Magog. Și îi va aduna [împreună] la luptă, al căror număr este ca pietricelele mării. (și va înșela neamurile și popoarele care sunt în cele patru colțuri ale pământului, Gog și Magog. Și el îi va aduna pe toți la luptă, al căror număr este ca nisipul mării sau la fel de mare ca acesta.)

9. Și s-au ridicat pe întinderea pământului și au înconjurat cetățile sfinților și cetatea iubită. Și a coborât foc din cer de la Dumnezeu și i-a mistuit. (Și s-au ridicat pe întinderea pământului și au înconjurat tabăra poporului lui Dumnezeu și cetatea iubită. Și focul lui Dumnezeu a coborât din cer și i-a mistuit.
10. Iar Diavolul, care i-a înșelat, a fost aruncat în iazul de foc și pucioasă, unde atât fiara, cât și profeții mincinoși vor fi chinuiți zi și noapte, în lumile lumilor. Amin. (Iar Diavolul, care îi înșelase, a fost aruncat în iazul de foc și pucioasă, unde atât fiara, cât și falsul profet vor fi chinuiți zi și noapte, pentru totdeauna și mereu. Amin.)

11. Și am văzut un tron mare și alb, și pe el stătea cineva, de la a cărui vedere a fugit, (sau s-a îndepărtat), pământul și cerul, (de asemenea); și locul nu este găsit de ei.
12. Și am văzut pe cei morți, mari și mici, stând în picioare în fața tronului; și cărțile au fost deschise; și a fost deschisă o altă carte, care este cartea vieții; iar morții au fost judecați după lucrările lor, conform celor scrise în cărți. (Și am văzut pe cei morți, mari și mici, stând în picioare în fața tronului; și cărțile au fost deschise; și a fost deschisă o altă carte, care este Cartea Vieții; iar morții au fost judecați după lucrurile scrise în aceste cărți, în funcție de faptele lor.)
13. Și marea a dat (înapoi) morții ei, care erau în ea; iar moartea și iadul au dat (înapoi) morții care erau în ele. Și fiecare a fost considerat, după lucrările lor. (Și marea a dat înapoi morții care erau în ea; iar moartea și iadul au dat înapoi pe cei morți care erau în ele. Și fiecare a fost judecat după faptele sale.)
14. Iar iadul și moartea au fost aruncate în iazul de foc. Aceasta este a doua moarte.
15. Iar cel care nu a fost găsit scris în cartea vieții a fost aruncat în iazul de foc.

CAPITOLUL 21

1. Și am văzut un cer nou și un pământ nou; căci primul cer și primul pământ au trecut, și marea nu mai este (și marea nu mai era).
2. Și eu, Ioan, am văzut cetatea sfântă, Ierusalimul cel nou, coborând din cer, pregătită de Dumnezeu, ca o soție împodobită cu soțul ei (pregătită de Dumnezeu, ca o soție împodobită pentru soțul ei).
3. Și am auzit o voce grozavă din tron, care zicea (Și am auzit o voce puternică din tron, care zicea): << Iată, cortul lui Dumnezeu este cu oamenii, și El va locui cu ei; și ei vor fi poporul lui, iar el, Dumnezeul lor, va fi Dumnezeul lor.>>
4. Și Dumnezeu va șterge fiecare lacrimă din ochii lor; și moartea nu va mai fi, nici plânsul, nici strigătul, nici durerea, (toate) vor fi sfârșite (da, totul se va termina); care au dispărut mai întâi.

5. Și el a spus, cel care stătea pe tron (Și cel care stătea pe tron a spus): << Iată, fac toate lucrurile noi>>. Și el mi-a spus: << Scrie, căci aceste cuvinte sunt cele mai fidele și adevărate>>.

6. Și el mi-a spus: <<S-a făcut; sunt alfa și omega, începutul și sfârșitul. Îi voi da din belșug apă din fântâna cu apă curgătoare celui care va împlini treizeci de ani. (Și el mi-a spus: Este gata; Eu sunt Alfa și Omega, Sursa și Împlinirea. Îi voi da din izvorul apei vii celui care este însetat.)
7. Cel care va birui va stăpâni aceste lucruri (Cel care va birui va dobândi aceste lucruri); și eu voi fi Dumnezeu pentru el, iar el va fi (un) fiu pentru mine.
8. Dar celor fricoși, necredincioși, blestemați, ucigași, curvari, vrăjitoare, idolatri și tuturor mincinoșilor, partea lor va fi în iazul arzând cu foc și pucioasă, care este moartea a doua>>. (Dar pentru lași, pentru necredincioși, pentru falși/păgâni, pentru blestemați, pentru ucigași, pentru curvari, pentru vrăjitori, pentru idolatri și pentru toți mincinoșii, partea lor sau soarta lor va fi în iazul arzând cu foc și pucioasă, care este moartea a doua.)

9. Și unul dintre cei șapte îngeri a venit, având flacoane pline cu cele șapte ultime răzbunări, (sau din cele șapte ultime plăgi). Și el mi-a vorbit și mi-a zis: <<Vino, și îți voi arăta mirese, soția mielului>>. (Și unul dintre cei șapte îngeri a venit, purtând șapte vase, sau șapte boluri, pline cu cele șapte ultime plăgi. Și el mi-a vorbit și mi-a zis: Vino, și îți voi arăta mirese, soția Mielului.)
10. Și m-a dus în Duhul pe un munte mare și înalt; (Și m-a dus în Spirit pe un deal înalt și mare); și mi-a arătat sfântul oraș Ierusalim, coborând din cerul lui Dumnezeu,
11. având luminozitatea lui Dumnezeu (strălucind cu slava lui Dumnezeu); iar lumina ei era ca o piatră prețioasă, ca piatra de jaspis, [și] ca cristalul.
12. Și avea un zid mare și înalt, cu douăsprezece porți, iar la porțile sale stăteau doisprezece îngeri, și erau scrise pe ele numele celor douăsprezece seminții ale fiilor lui Israel; (Și avea un zid înalt, cu douăsprezece porți, iar la porțile sale stăteau doisprezece îngeri, iar numele scrise pe acele porți erau numele celor douăsprezece triburi ale israeliților;)
13. din est trei porți, din nord trei porți, din sud trei porți și din vest trei porți.
14. Zidul cetății avea douăsprezece temelii, iar pe ele erau scrise cele douăsprezece nume ale celor doisprezece apostoli, și ale Mielului. (Zidul cetății avea douăsprezece temelii, pe care erau scrise cele douăsprezece nume ale celor doisprezece apostoli ai Mielului.)

15. Cel ce vorbea cu mine avea o măsură de aur, ca o trestie, ca să măsoare cetatea, porțile ei și zidul. (Și cel care vorbea cu mine avea o riglă de măsurat din aur, ca să poată măsura cetatea, porțile și zidul ei.)
16. Și orașul era construit în formă pătrată; iar lungimea sa este atât de mare, cât și lățimea. Și a măsurat cetatea cu trestia, în douăsprezece mii de stadii/1/8 dintr-o milă (Și a măsurat cetatea cu toiagul de măsurat, douăsprezece mii de stadii/1/8 dintr-o milă). Și înălțimea, și lungimea și lățimea acesteia, să fie echilibrate.
17. Și a măsurat zidurile ei, de o sută patruzeci și patru de coți, după măsura omului, adică a îngerului. (Și a măsurat zidurile ei, o sută patruzeci și patru de coți, după măsura omenească, pe care o folosea îngerul.)

18. Și zidurile acestuia au fost ridicate din piatră de cuarț. Iar orașul în sine era din aur curat, ca sticla curată (Iar orașul însuși era făcut din aur pur, ca sticla limpede sau strălucitoare).
19. Iar temeliile zidului cetății erau împodobite cu toate pietrele prețioase (Iar temeliile zidului cetății erau împodobite cu tot felul de pietre prețioase). Primul fundament, cuarț; al doilea, safir; al treilea, calcedoniu; al patrulea, smarald;
20. al cincilea, sardonix; al șaselea, sardiu; al șaptelea, crisolit; al optulea, beril; al nouălea, topaz; al zecelea, siliciu; al unsprezecelea, hiacint (iacint); al doisprezecelea, ametist.
21. Și cele douăsprezece porți sunt douăsprezece margarete, fiecare; și fiecare poartă era din fiecare margaretă. Și străzile orașului erau din aur curat, ca sticla strălucitoare. (Și cele douăsprezece porți erau făcute din douăsprezece perle; și fiecare poartă era făcută dintr-o singură perlă. Și străzile orașului erau din aur pur, ca sticla strălucitoare.)

22. Și n-am văzut niciun templu în el, căci Domnul Dumnezeu Atotputernicul și mielul sunt templul ei. (Și nu am văzut niciun templu în el, pentru că Domnul Dumnezeu Atotputernicul și Mielul sunt Templul lui.)
23. Și orașul nu are nevoie de soare, nici de lună, ca să-l lumineze; căci lumina lui Dumnezeu o va lumina (sau o va aprinde); iar mielul este lanterna acestuia. (Și orașul nu are nevoie de soare, nici de lună, ca să-l lumineze; pentru slava lui Dumnezeu o va aprinde sau o va lumina; iar Mielul este lanterna sa.)
24. Și oamenii vor umbla în lumina lui (Și națiunile și popoarele vor umbla în lumina lui); și regii pământului își vor aduce slava și cinstea în ea.
25. Și porțile lui nu se vor închide ziua; și noaptea nu va mai fi acolo.
26. Și vor aduce gloria și onoarea oamenilor în ea. (Și vor aduce în ea gloria și bogăția națiunilor și popoarelor.)
27. Niciun om, (sau lucru), pângărit, care comite urâciuni și închirieri, nu va intra în ea; [nu], ci cei care sunt scriși în cartea vieții mielului. (Și nimic necurat, și nimeni care face urâciuni și spune minciuni, nu va intra în ea; numai cei care sunt înscriși în Cartea Vieții Mielului.

CAPITOLUL 22

1. Și mi-a arătat un râu cu apă curgătoare, strălucitor ca cristalul, care izvorăște din scaunul lui Dumnezeu și al Mielului, (Și mi-a arătat un râu de apă vie, strălucitor ca cristalul, ieșind din tronul/tronurile lui Dumnezeu și al Mielului,)
2. în mijlocul străzii respective. Și pe fiecare parte a râului, pomul vieții, care aduce douăsprezece roade, rodind în fiecare lună; iar frunzele copacului sunt pentru sănătatea oamenilor. (pe mijlocul străzii orașului. Și pe fiecare parte a râului, Pomul Vieții, care aduce douăsprezece roade, rodind în fiecare lună a anului; iar frunzele copacului sunt pentru vindecarea națiunilor și a popoarelor.)
3. Și fiecare lucru blestemat nu va mai exista; dar scaunele lui Dumnezeu și ale Mielului vor fi în ea (dar tronurile lui Dumnezeu și ale Mielului vor fi în ea). Și

slujitorii lui îl vor sluji.
4. Și ei îi vor vedea fața, iar numele Lui va fi pe frunțile lor. (Și vor vedea fața Lui, și numele lui va fi pe frunțile lor.)
5. Și noaptea nu va mai fi, și nu vor mai avea nevoie de lumina lanternei, nici de lumina soarelui; căci Domnul Dumnezeu îi va lumina (sau îi va dezvălui), și ei vor domni în lumile lumilor. (Și noaptea nu va mai fi, și nu vor avea nevoie nici de lumina unei lanterne, nici de lumina soarelui; căci Domnul Dumnezeu le va da lumină, și vor domni pentru totdeauna și mereu.)

6. Și el mi-a spus: <<Aceste cuvinte sunt cele mai fidele și adevărate. Și Domnul Dumnezeul spiritelor profeților a trimis pe îngerul Său, ca să arate robilor Săi ce lucruri trebuie să se întâmple în curând. (Și Domnul Dumnezeu, care i-a inspirat pe profeți, a trimis îngerul Său să le arate slujitorilor Săi ce lucruri trebuie să se împlinească în curând.)

7. Și iată! Eu vin repede. Ferice de cel ce păzește cuvintele profeției din această carte>> (Ferice de cel ce ascultă cuvintele profeției din această carte).

8. Iar eu sunt Ioan, cel care a auzit și a văzut aceste lucruri. Și după ce am auzit și am văzut (acestea), am căzut la picioarele îngerului care mi-a arătat aceste lucruri, ca să mă închin lui.
9. Și el mi-a spus: <<Vezi tu, să nu faci; căci eu sunt slujitorul tău și al fraților tăi, profeții, și al celor ce păzesc cuvintele profeției din această carte; închină-te lui Dumnezeu>>. (Și el mi-a spus: Vezi să nu faci asta; căci eu sunt slujitor împreună cu tine, cu frații tăi, profeții, și cu toți cei care ascultă cuvintele profeției din această carte; închinați-vă lui Dumnezeu.)

10. Și el mi-a spus: <<Nu semna și nu sigila cuvintele profetice din această carte; căci vremea este aproape. (Și el mi-a spus: Nu sigila cuvintele profetice din această carte; căci timpul este aproape.)
11. Cel ce face rău, rău va primi; iar cel care este în murdărie, rămâne murdar; și un om drept, să fie [el] totuși îndreptățit; și cel sfânt, să fie [el] sfințit încă. (Cel care face rău, va continua să facă rău; iar cel care este în murdărie, continuă să devină tot mai murdar; și un om drept, să rămână drept; iar cei sfinți, continuați să fiți sfinți.)

12. Iată! Eu vin curând, și recompensa mea este cu mine (și răsplata Mea este cu Mine), să răsplătească fiecăruia după faptele sale.
13. Eu sunt Alfa și Omega, Cel dintâi și Cel de pe urmă, Începutul și Sfârșitul. (Eu sunt Alfa și Omega, primul și ultimul, Sursa și Împlinirea.)

14. Binecuvântați fie cei care își spală șalul/roba, (astfel încât) puterea lor să fie în pomul vieții, și (ei) să intre pe porțile cetății.
15. Căci fără de îndoială [vor fi închiși] câinii, vrăjitoarele, oamenii necași, ucigașii, cei care slujesc idolilor și toți cei care iubesc și fac minciuni. (Căci câinii,

vrăjitoarele, cei necasti, ucigașii, cei care slujesc idolilor și toți cei care iubesc să spună minciuni vor fi închiși afară.)

16. Eu, Isus, am trimis pe îngerul Meu să fie martorul acestor lucruri în biserici. (Eu, Isus, am trimis pe îngerul Meu sa depună mărturie [cu privire la] aceste lucruri în biserici.) Eu sunt rădăcina și rudă lui David, și steaua strălucitoare a dimineții.

17. Și Duhul și soțiile, (sau soția), spun: Vino tu. Iar cel care aude, să spună: Vino tu; și cel ce este însetat, să vină; iar cel care dorește, să ia în mod liber apa vieții (iar cel care dorește, să ia în mod gratuit din apa vieții.)

18. Și mărturisesc fiecărui om care aude cuvintele profetice din această carte: dacă cineva adaugă ceva la ele, Dumnezeu îi va aduce asupra lui pedepsele (sau plăgile) scrise în această carte. (Și mărturisesc tuturor celor care aud cuvintele profeției din această carte: dacă cineva va adăuga ceva la aceste cuvinte, Dumnezeu îi va aduce asupra lui plăgile descrise în această carte.)

19. Și dacă cineva va scoate din cuvintele cărții acestei profeții, Dumnezeu îi va scoate partea lui din cartea vieții, din cetatea sfântă și din lucrurile scrise în această carte. (Și dacă cineva va șterge vreun cuvânt din profețiile din această carte, Dumnezeu îi va șterge partea sau cota din Cartea Vieții, din cetatea sfântă și din lucrurile scrise în această carte.)

20. El zice, care este martorul acestor lucruri: Da, Amin>>. [Iată!] Vin curând. Amin. Vino, Doamne Isuse. (El spune, cel care mărturisește aceste lucruri: Da, Amin. Iată! vin curând. Amin. Vino, Doamne Isuse.)

21. Harul Domnului nostru Isus Hristos să fie cu voi cu toții. Amin.

SFÂRȘIT

IMPERIUM ROMANUM
1ST CENTURY B.C.
1ST CENTURY A.D.
ALAFF
BUNDAN
London
GALLIA
LITHUANIA
MACONIA
PROVINGIAS
PBAZIA
ITALIA
ATLANTIC
QCEAN
ASIBIA
TASIA
ZIIPESTAIN
SAVIIA
ASIA
CILICIA
Romo
Athabra
BLACK SEA
GALLIA
Eomo
Unfiadirie
Carinaga
ASIIA
Annadna
MEDITERRANEAN SEA
SYRIA
AFRICA
Athaundnia
Aphole I
AEGYTUS